

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Kirken i EF, side 2

Hildegard af Bingen, side 5

Kirsten Brink i Somalia, side 6-7

Hvorfor bønnens apostolat? side 8

Slutdokumentet fra Santo Domingo frigivet af paven

Rom (KIPA) - I et brev til alle biskopper i Latinamerika skriver pave *Johannes Paul II.*, at CELAM-mødets resultater skal analyseres i lyset af den universelle kirkes læreembede og virkeliggøres i overensstemmelse med kirkeloven.

I brevet understreger paven, at slutdokumentet kan give retningslinier for alle pastorale situationer i Latinamerika. Hver biskop må træffe de beslutninger, der er mest nødvendige i hans bispedømme. *Johannes Paul II.* udtrykker glæde over den brede tilslutning slutdokumentet har blandt de latinamerikanske biskopper.

Dokumentet er nu frigivet til CELAM, som vil sørge for, at det bliver offentligt.

Nuntier fra Balkan mødtes i Vatikanet

Rom (KIPA) - De apostoliske nuntier fra Balkanlandene har i november holdt møde i Vatikanet for at drøfte Pavestolens strategier for bilagelse af stridighederne i området. Vatikanets talsmand, *Joaquin Navarro-Valls* udtaler, at pave *Johannes Paul II.* dermed ville yde et bidrag til freden og den økonomiske dialog mellem den ortodokse og katolske kirke i området.

Mødet blev ledet af kardinalstatsekretæren *Angelo Sodano*. *Navarro-Valls* mindede om, at været møder med biskopper fra kseområder, senest i forbindelse med Golf-krigen. Dengang var patriarker og andre kirkelige repræsentanter fra Mellemøsten, Nordafrika og andre islamiske lande kommet til møde i Vatikanet.

Søndag den 20. december fejrede Nordens ny apostoliske nuntius, ærkebiskop *Ceirano* den hellige messe i St. Ansgars Kirke i København. Biskop *Martensen*, generalkur Paul *Mars*, sognepræst *Dietrich Timmermann* og nuntiaråd *Edward J. Adams* koncelebrede ved messen. Se side 3. Foto *Knud Kluge*

Kurien vil begrænse de lokale bispekonferencers rolle

Ønsker om at opløse det europæiske CCEE

Trosrårekongregationen formodes at være ved at forberede et dokument, der vil indskrænke de nationale bispekonferencers magt, skriver det engelske »Catholic Herald«.

Nogle kilder i Vatikanet mener, at dokumentet vil blive en såkaldt instruktion. Det er den måde, Trosrårekongregationen tidligere har brugt for at sætte ting på plads.

Dokumentet vil være et svar på den »egensindighed«, nogle bispekonferencer har lagt for dagen. Især har Vatikanet været bekymret over de progressive tendenser i USA og nogle steder i Europa, f.eks. Holland. Det vil sætte rammer for bispekonferencernes råderum, særligt med hensyn til teologi.

Kilderne tilføjer, at antallet af hjælpebiskopper ventes at blive reduceret. Det skyldes, at de lokale biskopper har stor indflydelse på, hvem der udnævnes til hjælpebiskopper.

Nødvendigt at skabe nye strukturer

Man har også spekuleret på, om Vatikanet ønskede at opløse De europæiske bispekonferencers Råd, hvis formand er ærkebiskoppen af Milano,

kardinal *Carlo Maria Martini*. Men pave *Johannes Paul II.* sagde på et møde for formændene for de europæiske bispekonferencer i december, at den nye situation i Europa gjorde det nødvendigt at skabe en ny struktur for rådets arbejde.

Kirkens enhed
Det formodes, at det indebærer, at rådet forbliver, men at Kommissionen for EF-biskopperne bliver opløst. Det »nye råd« skal udmærke sig ved »dets stærke årvågenhed og folksomhed for både positive kræfter og for anti-evangeliske tendenser«, sagde paven til formændene for bispekonferencerne. »Rådet skal være en inspirationskilde for Europa og tjene ikke blot de lokale kirker, men også kirkens enhed i Europa.«

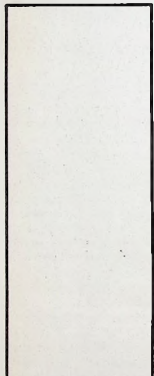
Svensk teolog medlem af den internationale teologkommission

Svenskeren *Gösta Hallonsten*, der er lektor i systematisk teologi i Lund, er af paven blevet udnævnt til medlem af den internationale teologiske kommission, der er knyttet til Trosrårekongregationen, skriver *Katolsk Kyrtidning*. *Hallonsten* forstår udnævnelsen som et tegn på, at Rom er opmærksom på de nordiske kirker.

I alt blev 15 nye medlemmer af kommissionen udnævnt, deriblandt *Max*

Thurnan fra Tazé, den amerikanske jesuit *Avery Dulles* og tyskeren *Hermann Joseph Poitmeier*.

Holder møde en gang om året
Den samlede kommission mødes én gang om året. I den mellemleggende periode arbejder grupper med forskellige teologiske spørgsmål. På mødet i december diskuterede man bl.a. forskellige aspekter ved frelsen.

Gösta Hallonsten

katolsk orientering

Tilfælde karolite husstande i Danmark 120 numre Abonnementspris 250 kr. årligt. I muligheden Adresselister indsendes til postvæsenet.

Kirkerne bør reagere på EF-regler

I anledning af at Danmark overtager EF-formandskabet har der i København været møder med fokus på kirkenes og de humanitære organisationers forhold til og forpligtelse til og påvirkelse af beslutningerne i EF.

Danske Kirkers Samråd havde arrangeret en orienteringsdag, hvor fire repræsentanter for EECSS, Den Europæiske økumeniske kommission for kirke og Samfund oplyste om deres arbejde i Bryssel og Strasbourg. Et tilsvarende møde var blevet afholdt i England, da Storbritanniens overtog formandskabet i juli.

Det er EECSS' opgave at samle oplysninger om, hvad der foregår i EF og formidle denne viden til medlemskirkerne. De har kontakt med embedsmænd og politikere og hjælper medlemskirkerne med at se konsekvenserne af EF-aftaler og -regler. Det er op til kirkerne at reagere på denne viden.

Kirkerne skal være en profetisk stemme

EECCS vurderer EF's initiativer på baggrund af evangeliske værdier, som retfærdighed, solidaritet og forskning. Selv om kirkerne i dag befinder sig i en mindretalsposition i Europa, må man ikke glemme, at den største indflydelse på europæisk civilisation kommer fra kirkerne. Kirkerne skal være en profetisk stemme og være advokat for de svage. Derfor har de også pligt til at forholde sig til og reagere på politiske tiltag, også dem i EF.

Generalsekretæren for EECSS, Keith Jenkins mente, at demokratiet i Vesteuropa befandt sig i

en troværdighedskrise, som ikke ville blive mindre ved, at man overvejer at optage nye medlemslande i EF. Hvilken struktur skal der være om 20 medlemslande, således at den forbliver under demokratisk kontrol, spurgte Jenkins.

Han påpegede, at det var væsentligt for et demokratisk, stabilt Europa, at de central- og øst-europæiske lande ikke bringes i en tigger-rolle. Det er nødvendigt, at samarbejdet med disse lande formaliseres, så der kan blive tale om fælles beslutninger.

Asylansøgere

En afdeling af EECSS tager sig af immigrat- og asylspørgsmålet. Otte mio. EF-borgere bor i et andet land end deres eget. Deres rettigheder er sikret. Men derudover er der fem mio. fra såkaldte tredje-land, som ikke nyder de samme rettigheder. Da der var mangel på arbejdskraft, var disse mennesker velkomne, men efter 1975, da den økonomiske nedgang satte ind, blev disse mennesker omdøbt til »økonomiske flygtninge«.

Immigrationsproblemet er sin natur et internationalt anliggende, siger lederen af EECSS's immigrationsafdeling, Jan Niessen. »Hvis jeg skal vælge mellem en EF-løsning og en løsning, hvor landene laver regeringsaftaler, foretrækker jeg EF-løsningen. Det er den eneste måde, der sikrer et minimum af demokratisk kontrol. Kontrolmulighederne er ikke så store i EF, men de eksisterer slet ikke på den anden side«, vurderer Niessen. Som et eksempel nævner han muligheden for at gå til EF-domstolen.

For at bremse den voksende racisme kræves der forholdsregler. Det er sandsynligt, at EF vil tage initiativ til anti-diskriminationslovgivning i den periode. Danmark har formandskabet.

En anden afdeling af EECSS søger at fremme udviklingshjælpen til den tredje verdens kirker. Peter Grossman oplyste, at EF's landbrugsstøtte, der bruger 60% af EF's budget, er med til at skabe store problemer for u-landene, fordi det er billigere

at købe EF-fødevarer end at producere selv.

Bistand for demokrati

På en konference om EF og u-landene, arrangeret af det danske EF/NGO (Non Governmental Organizations) samarbejde, berørte *Katarina Tomasewski*, Det Danske Center for Menneskerettigheder, tendensen til, at EF gav udviklingshjælp til genæld for demokrati og menneskerettigheder. Hun var meget skeptisk

med hensyn til regeringerne reelle vilje til at fremme menneskerettighederne på denne måde.

Et eksempel var forholdet til Kina, hvor bistands-hjælpen kun blev standset i 11 måneder efter massakren på Den Himmeliske Freds Plads. På så kort tid kan ingen sanktioner nå at få virkning.

Et andet problem er, at man bruger en meget overfladisk vurdering af »demokratiske tilstande«. Et eksempel er Haiti, hvor landet blev erklæret for

demokratisk efter afholdelse af ét valg med flere partier. Da så kuppet mod præsident *Aristide* kom, indstillede man straks bistanden. Men, spørger *Tomasewski*, hjælper man menneskerettighederne på den måde? Når man indstiller bistanden, betyder det, at investeringerne i uddannelse og sundhedsforanstaltninger holder op, hvilket er det eneste, der på langt sigt kan sikre menneskelige vilkår for alle i et land.

St. Linda Gaupin leder morgengænnen på de amerikanske biskoppers efterårsmøde i Washington. (Foto KNA).

Kvindehvordebrev forkastet

Washington (KIPA) – Efter et år og fire udkast har de katolske biskopper i USA endelig forkastet et USA endelig forkastet et USA endelig forkastet et fælles hyrdebrev til og om kvinder. For første gang i Den amerikanske Bispekonferences historie har et hyrdebrev ikke kunnet opnå det nødvendige to-tredjedels flertal. Efter en to-dages debat stemte 137 biskopper for og 110 imod.

Et fjerde udkast, der blev forkastet, hed det, at kvinder på grund af kønnens naturlige symbolik ikke kunne blive præsteviet. Den kirkelige tradition var ikke en simpel frem-skrivning af fortidens praksis, men havde sin grund i præstevielsens sakramentale karakter.

Allerede før åbnings af bispekonferencens efterårsmøde havde adskillige biskopper ladet forstå, at hyrdebrevet i den fore-liggende form fortav katolske kvinders problemer og yderligere bidrog til deres fremmedgørelse for

kirken. Mange biskopper har i den forløbne ni-ånge periode søgt dialog med kvinder og fandt ikke resultaterne af disse samtaler fremstillet i dokumentet.

Kvindelige præster

Prindepåklid vilje biskopperne helt have udeladt problemet med kvinders præsteviet, for ikke at gentagelsen af kirken traditionelle læresudsagn skulle belaste dialogen med katolske kvinder. I de første tre udkast blev der endog udtrykkeligt talt om, at det var nødvendigt grundigt at diskutere diakon- og præstevielsen af kvinder, så man kunne nå frem til en teologisk baseret afklaring. Efter ind-ventninger fra Vatikanet så forfatterne til udkastet sig for foranlediget til klart at formulere, hvorfor kvin-der fortsat ikke kan blive præster i den katolske kirke.

Kort før afstemningen advarede ærkebiskop

Rember G. Weakland af Milwaukee, Wisconsin biskopperne om, at den katolske kirke vilde smiste endnu en generation af vidunderlige unge kvinder, hvis de vedtog hyrdebrevet i den foreliggende version. Ærkebiskop *John R. Roach* af St. Paul-Minneapolis, Minnesota, mente, at hyrdebrevet vilde sende »et forkert signal«. I stedet for at behandle kvinders bekymringer og problemer var det blevet til en »laksmusprøve for præstevielser af kvinder og vores rolle som kirkenes lærere«.

Derfor var det en vanskelig balancegang ved spekonferencen, hvor den ene side ville være loyal over for kirken traditionelle lære og på den anden side ikke ville ståede de katolske kvinder væk. Kardinal *Joseph Bernardin* af Chicago, Illinois, understregede flere gange i diskussionen, at han støttede kirken lære i præstevielser-spørgsmålet. Hans

opfordring til at undersøge de filosofiske og teologiske principper for denne lære var ikke et forsøg på at underminere kirken lærere, men et forsøg på at finde en overbevisende fremstilling. Nogle biskopper ønskede, at netop dette hyrdebrev skulle være det endegyldige ord i sagen.

Efter afstemningen udtalte biskop *Pierre DuMaine* af San José, Californien, at kvindehyrdebrevet var, at Den amerikanske Bispekonference er blevet til »et vel dødt«. Formanden for forfattergruppen, biskop *Joseph L. Iamesh* af Joliet, Illinois, udtalte bagefter, at han ikke troede, at det var problemet med kvinders præstevielser, der havde bragt hyrdebrevet til fald, men »Vatikanets forbud mod overhovedet at diskutere det.« Vi har et stort problem med ganske simpelt at måtte sige, at det her er et ikke-diskutabelt emne», sagde Iamesh.

Redaktionsplan 1993

»katolsk orientering«

Nr.	Udkommer	Deadline
1	13. januar	7. december
2	27. januar	11. januar
3	10. februar	25. januar
4	24. februar	8. februar
5	10. marts	22. februar
6	24. marts	8. marts
7	14. april	22. marts
8	28. april	13. april
9	12. maj	26. april
10	26. maj	10. maj
11	9. juni	24. maj
12	23. juni	7. juni
13	26. august	9. august
14	8. september	23. august
15	22. september	6. september
16	6. oktober	20. september
17	27. oktober	4. oktober
18	10. november	25. oktober
19	24. november	8. november
20	8. december	22. november

Budgettet viser lille overskud

Af det formålsbestemte budget fremgår det, at bispedømmet får 293.000 kr. i overskud for indeværende år. Det forventes, at regnskabsåret for 1992 afsluttes med et overskud på 642.000 kr.

Når bispedømmet kan afslutte året 1992 med et overskud på 642.000 skyldes det ikke mindst, at Skt. Joseph Søstrenes Legat har ydet et ekstraordinært beløb på knap 1,2

mio. kr. Beløbet er øremærket til istandsættelse af bispekejtoret, edb-anlæg og tilskud til kurser og lejre.

Fra Tyskland modtager bispedømmet et fast beløb for hver præst pr. år på 8.360 DM (ca. 32.000 kr.). Beløbet har været uændret i flere år, og da præstelønningerne stiger hvert år, øges underskuddet. Udover dette beløb giver *Sjefleders Hoffmanns Minde* 300.000 kr. og *Helge Jacobsens Legat* 19.000 kr.

Beløbet på 3,6 mio. kr. under »andre ordinære indtægter« er hovedsagelig ejendommens driftsoverskud. Renteindtægterne beløber sig til knap 2,7 mio. kr.

Udgifter

»Katolsk orientering« koster bispedømmet 1,4 mio. kr., svarende til 4,50 kr. pr. blad pr. udsendelse. Diverse udgifter er råd og udvalgsarbejde på 305.000 kr., rejse- og flyteudgifter, præstestøtte, gaver, møder, pastoralassistenter på 721.000 kr. samt tilskud til en række katolske institutioner på 1,5 mio. kr. Bispedømmets kursusvirksomhed vil koste 358.000 kr. og istandsættelse af bygninger og boliger ventes at beløbe sig til 400.000 kr.

Fællesadministrationen (*Katolsk Biskopkonferens*) ventes at koste knap 4,8 mio. kr.

sw

Akkompagnement til gregoriansk sang

På kirkesukkerweekenden i slutningen af november måtte *Niels la Cours* foredrag om akkompagnement til gregoriansk sang udgå af programmet. Derfor indvødes både weekendens deltagende organisatorer, koledere og sangere samt alle andre interesserede til at høre hans foredrag.

I forbindelse med foredraget vil man prøvesynge forskelligt, og man vil få et eksemplar af *Niels la Cours* udkast til akkompagnement til 8. messe.

Arrangementet finder sted i Skt. Therese kirke, Bemstrøffvej 56, 2900 Hellerup, fredag 5. februar kl. 19.30. Afteften slutter med komplet.

sw

Den ny apostoliske nuntius, ærkebiskop Ceirano:

Må Den hellige Ansgar beskytte og lede mit arbejde

»Bed for mig, fordi jeg behøver Guds hjælp i mit arbejde. Må Den hellige Ansgar beskytte og lede mit arbejde som apostolisk nuntius i Skandinavien og Danmark«. Det sagde den ny apostoliske nuntius for de nordiske lande, ærkebiskop *Giovanni Ceirano* over for domkirkeemigheden i Bredgade, København søndag den 20. december.

Trods juleforberedelser var det en næsten flydt kirke, ærkebiskoppen fejrede messe i, da han for første gang som apostolisk nuntius blev modta-

get af en menighed i Norden. Foruden en særlig tak til biskop *Hans L. Mortensen*, ytrede ærkebiskoppen også glæde over deltagelse fra generalkvister *Paul Marx*, sognepræst *Dieterich Timmermann* og msgr. *Ib Andersen*.

Ærkebiskoppen glædede sig over, at paven havde udnævnt ham til apostolisk nuntius for netop de nordiske lande. Han nævnte også et tidligere uformelt besøg i Danmark, hvor han havde tilbragt nogle »dejlige måneder«.

Det er 26 år siden, at den 65-årige ærkebiskop begyndte sin diplomatiske karriere. Sidst har han været Pavestolens pronuntius i Papua New Guinea og Solomon Islands.

Fremtidsværksted om katekese Konferencen ledes af Bernhard Bévort

Den 12. og 13. februar 1993 afholder »Udvalget for katekese« en konference om katekese for de mennesker og institutioner, som har med katekese at gøre i bispedømmet.

Konferencen ledes af *Bernhard Bévort* under arbejdsformen »Fremtidsværksted«.

I »Fremtidsværkstedet« arbejdes der i tre faser: den utopiske, den kritiske

og den realistiske. Udvalget håber herafter på en generaldebat om katekese på pastoralrådsmødet i maj 1993.

Formålsbestemt budget 1993

i tusind kroner

	Skønnet Regnskab 1991	regnskab 1992	Budget 1993
1. Kirkebidragsordning	785	786	793
2. Præsterne	-740	-627	-604
3. Ordinarie tilskud fra udlændet	368	372	372
4. Ordinarie tilskud fra indland	2623	4163	3200
5. Andre ordinære indtægter	2875	3051	3652
6. Renteindtægter	2799	2608	2646
7. Særlige indtægter	29	35	40
8. »Katolsk orientering«	+1197	+1325	+1438
9. Pastoral-Centeret	0	0	0
10. Liturgisk Sekretariat	-106	-52	0
11. Ungdomsekretariat	+616	+642	+650
12. Magleås	+536	+300	+300
13. Ømborg	+99	+100	+100
14. Myrten	0	1	2
15. Diverse udgifter	+3426	+3159	+3256
16. Fællesadministration	-3130	+4169	+3798
I alt	+371	642	259
17. Øvrige særlige indtægter/udgifter	881	0	0
Resultat for afsluttede projekter	+438	0	0
Resultat	72	642	259

Journalister fra Norden til konference på Magleås

Nordisk katolsk mediepolitik og Europa på dagsordenen 27. og 28. februar

»De katolske bispedømmer har brug for en mere gennemtænkt mediepolitik. Derfor ønsker vi at diskutere dette videre med repræsentanter fra Den nordiske Bispekonference på vor næste møde i København i 1993.« Denne udtalelse blev sendt til de nordiske biskopper efter et katolsk journalistmøde uden for Oslo sidste år.

Mødet der henvises til finder sted lørdag den 27. februar på Magleås. Præsidenten for Den

nordiske Bispekonference, biskop *Paul Verschuren* og biskop *Hans L. Mortensen* deltager i mødet.

På programmet er også emnet »De nordiske lande og resten af Europa«, hvor bl.a. professor *Jan Kerkhofs* SJ fra Leuven vil give oplæg.

Mødet er arrangeret af Nordisk UCIP, en underafdeling af den verdensomspændende katolske journalistorganisation.

Fredag den 26. og søndag den 28. februar holder

katolske redaktører ved de nordiske katolske blade og tidsskrifter møde. Som en opfølgning af lærdagens program behandles emnet »Mediepolitik for de katolske medier i Norden«.

Katolske journalister, fotografer og filmfolk kan allerede nu henvende sig til »katolsk orientering« (tlf. 31 21 14 44) for at få tilsendt tilmeldingsoplysninger og få yderligere oplysninger.

kk

Kuldegrader

Den 18. januar fejrer kirkerne overflytningen af apostlen Petrus bispeæde fra Antiochia i Syrien til Rom. Den 25., en yve senere, mindes Kristi tilsynskomst, hans »epifani« for Saulus foran Damaskus' mure, en chokerende konfrontation, der gjorde forfælgelsen til den tredtende apostel Paulus. Mellem disse to apostlefeletter bøder vi flere omgange. I 1054 gik Øst og Vest hver sin vej, i 1530 brød Reformationen med Rom. Sårene er aldrig blevet lagt. Selv de kristne, der betragter adskillelsen som en rigdom snarere end en sygdom, pines dog af Jesu uopfyldte ønske i bønnen »At de alle må være ét, for at verden må tro«.

Siden pave Johannes XXIII og hans økumeniske koncil kom dialogen mellem Rom og de andre kirker ind i en slags eufori, som synes overstået. I forbavsende hurtigt tempo kunne lutheriske og katolske teologer opnå principiel enighed om et par væsentlige trosspørgsmål, en enighed, der blev nedfældet i opsigtsvækkende dokumenter om nadveren, det kirkelige bispe- og præsteembede og mulige veje til enhed.

Men efter at man er nået til forståelse på væsentlige områder, er det temmelig påfaldende, hvordan man går i stå, fordi dialogen belastes af uenighed om uvæsentlige punkter. Den økumeniske temperatur er faldet så meget, at generalsekretæren for Det lutheriske Verdensforbund, Gunnar Staalset, har set sig nødt til at give Vatikanet skylden for det, mens Rom indrømmer uden at indrømme. Mens Staalset synes »det gik så godt, men nu går det faktisk skidt!«, mener kardinal Cassidy, at »nok går det lidt trægt, men vi nåede da meget«. Alle er klar over, at det er de kvindelige præster, der spørger. Og så er det ikke kun lutheranerne, der har grund til skuffelse. På grund af deres midterstilting imellem lutheranisme og (romersk) katolicisme har Church of England, anglikanerne altså, som ikke er rigtige protestanter, men en slags katolsk nationalkirke, altid stået Rom nærmere end de andre. Rom har altid håbet på i første instans at genoprette enheden med de katolske Østkirker, dernæst med anglikanerne og endelig også med Reformationens kirker. Men siden udviklingen i den anglikanske kirke har ført til, at anglikanerne også i selveste England har åbnet muligheden for kvindelige præster, er det ellers venlige smil mellem Rom og Canterbury blevet lidt syrligt.

Anglikanerne selv står splittede og risikerer endog et skisma i egne rækker. Blandt deres gejstlighed truer de mest uforsonlige modstandere af kvinder i præsteembedet med at gå over til den romerske katolske kirke. Lad os håbe, at Vatikanet holder hovedet koldt og ikke lader sig lede i fristelse. Negative argumenter for en »konversion« er altid sterile: De anglikanske præster, der aldrig har drømt om at blive katolikker på grund af væsentlige trosspørgsmål (grunden til John Henry Newman's konversion) bør i hvert fald ikke gøre det på grund af troens uvedkommende kirkelige skikke eller love. Det ville i værste fald kun øge konservatismen i den romerske katolske kirke, og den har vi rigeligt af i forvejen, og de ville - hvis de lever så længe - råbe op igen, den dag også Rom må bøje sig for en udvikling, ingen kan standse.

En anden, også vigtig grund for at holde distancen er, at et vaitkansk ja til disse udbydere ville være en indrømmelse af, at uoverensstemmelser på uvæsentlige, kirkeretlige områder skal have lov til at sabotere fremgangen på væsentlige, trossmæssige områder. Det ville forsvinde den sidste rest af økumenens troværdighed til dybfrysere.

w.w.

En jødisk kommentar til den nye bibeloversættelse

I »katolsk orientering« (fra ugen 19-25. november) gør deres opmærksom på at formulere mellem den nye autoriserede bibeloversættelse og undertegnede oversættelse af De fem Mosebøger, og der efterlyses et

jødisk svar på nogle af spørgsmålene. Jeg vil give et gensvar på de fem søgninger som jeg foretog at give et sådant svar.

Lad mig først generelt slå fast, at forståelsen af et sprog er afhængig af, hvordan ordene bruges. Ud fra

de sammenhænge, i hvilke ordene benyttes, går deres betydning op for os. Hvis et ord kun er benyttet enkelte gange, bliver betydningen vanskeliger at indkredse. Det betyder, at oversættelserne står mere usikkert.

Det forekommer også, at ord er benyttet ofte, men tilsyneladende ikke i den helt samme betydning. Det skaber en tilsyneladende usikkerhed ved oversættelsen. Det sidste gælder sætningen i Anden Mosebog, Kap. XX,5, som den autoriserede oversættelse gengives med »straffere«, mens jeg oversætter med »erindrer«. Der er et vist menning ingen tvivl om, at ordet betyder erindrer, men at det nogle steder betyder at erindre for det gode, og nogle steder erindre for det onde.

For bare at give nogle henvisninger, hvor det på sammenhæng fremgår, at det drejer sig om at erindre for det gode, så er det det verbum, der benyttes i Første Mosebog, hvor Gud erindrer Sarah og later hendes fader til, eller i slutningen af første kapitel, hvor israelitene bliver troende, fordi Herren havde erindret dem og bemærket deres elendighed.

Ved oversættelsen af sætningen i kapitel XX havde jeg altså valgt mellem de to former for erindring. Når et sådant valg foreligger, trækker man jo ikke lod, men man gør sig videre overvejelser. Mine overvejelser førte mig

til Femte Mosebog XXIV,16, hvor der står, at forældret skal ikke dø på grund af deres børn, og børn skal ikke lide døden på grund af deres forældre. Med dette udgangs punkt kan det ikke være rigtigt, at Anden Mosebog kommer og fortæller at børn skal straffes for fædrenes synder. Derfor målt jeg vælge, at fædrenes synder erindres, så at erindringen bliver en fordel for børnene, hvis synder netop har deres udgangspunkt i forældrenes adfærd. Lad mig til afslutning kommentere: artikkelens spørgsmål, om det milde gudsbillede er kristent eller jødisk? Jeg ser ingen grund til, at der skal være tale om et enten eller. Jeg har ofte bebrejdet den kristne verden, at den har forsøgt at lægge afstand til, hvad der med et åbenligt udtryk kaldes Den gammeltestamentlige Gud, der beskrives som streng, straffende indtil hævnjæring. For kendere af Det nye Testamente er det ikke svært at finde citater fra den del af den kristne bibel, hvor Gud fremtræder som streng og straffende. Jeg oplever det sådan, at der kun er én Gud, Han er retfærdig og derfor også straffende, men han er sandelig også - ifølge Anden Mosebog - barmhjertig og nådig på sand kerlighed.

Med venlig hilsen
Bent Melchior

Stensens-fest bør koordineres

Fejringen af Niels Stensens foregik på flere måder og i flere kirker, hvilket er godt. Men hvorfor bliver denne dag ikke koordineret, sådan at fejringen går på tv imellem de københavnske kirker, for det er udelukkende et københavnsk problem.

Hvis man i 1993 begyndte turusen i Domkirken, i 1994 i Sakramentskirken, i 1995 i Jesu Hjerter Kirke, i 1996 i St. Anna Kirke, i 1997 St. Mariæ Kirke og dermed forene os til hver år at fejre den salige Niels Stensens, med alle tilstedeværende kræfter.

Ikke nok med at vi kunne fejre en stor messe på selve dagen, men man kunne også i de omkringliggende dage lave arrangementer som både fremhæver Niels Stensens som biskop og som videnskabsmand. Planlagt, så intet arrangement kolliderer med et andet, for det er sikkert flere af os, der ønsker at kunne deltage i så meget som muligt. Lad os gøre det til et af de københavnske nytårsforløb og arbejde på at føre det ud i livet.

br. Torben B. Groth
o.f.s.

Hvor blev kludene af?

I k.o. 20 spørger V. Clemmesen, hvorfor Jesus ikke længere bliver svøbt i klude. Hvorfor udelades dette tegn på fattigdom og menneskelighed (i øvrigt også i den gamle oversættelse fra 1948)?

Jeg kan selvfølgelig ikke svare på oversættelsesvegne, mens Evangelisten Lukas bruger Luk. 2,7 og 2,13 det græske ord spargano, som på almindelig dansk betyder: at give blødt. De danske oversættelser ønskede åbenbart at gengive det ene græske ord med et dansk ord og valgte »at svøbe« (hvem svøber du i dag sit barn?). Der ligger altså ikke noget højtideligt i ordet, og efter- som sikkert mange menne-

sker dengang rev tøj og lagene i stykker for at bruge »kludene« som ble, er ordet heller ikke udtryk for en særlig fattigdom. Maria gav Jesus blødt.

Men hvorfor nævner Lukas i det hele taget blødt og krybben? Selvfølgelig understreger også dette, at at Jesus er fuldstændig menneske, men fest og fremmed er bleen (som jo også er en ledetråd for hyrderne) en enorm modstridning til de gode forventninger til Frelseren: Bleen oplyser om Frelserens alder, den kommende Messias er ikke en rask dreng eller en teenager (som konge David dengang), men - et blebarn!

M.K. Jørgensen

»i klude svøbt«

I et læserbrev i »katolsk orientering« no. 20 (9. dec. 1992) under Viggo Clemmesen sig over, at man i alle danske juleevangelier udelader ordet »i klude«; Jesus skulle være svøbt i klude.

Svaret er ret indviklet og filologisk. I den latinske »Vulgata« står der i Luk. 2,7 »et pannis involvitur«, på dansk: »og indviklede ham ind i tøjstykker«. Pannus betyder et stykke tøj, klædebånd, især med barn i øjen, lap, stump tøj, pjalter. Det er et forsøg på at gengive det græske oprindelige: sparganasen, af verbet spargano, at svøbe. Græsk og dansk har den fordel at det samme ord indeholder både bevægelsen: at svøbe og midlet: svøbet. (Man svøber ved at vikke et barn ind i tøjstykker så at barnet ikke kan røre sig.) Men det latinske ord »involvitur« ville ind, giver ikke udtryk for, at det er et svøbt

til en baby, derfor må tilføjes: i pannis«.

Den franske »Jussumblemabla«, som læserbrevets forfatter henviser til, har valgt at oversætte: »enveloppe de langes = indviklede ham med (barne) svøb - fordi »envelopper« ikke i sig selv oplyser om, hvad det drejer sig om, hvad han blev svøbt i. Den franske økumeniske oversættelse (af katolikker, protestanter og ortodokse) bruger demod ordet: »emmailloter«, at svøbe et barn i svøb, altså som det danske: at svøbe - derfor behøves ikke en oplysning om, hvad det skal svøbes i.

Der er ingen grund til at understrege fattigdommen. Josef var en håndværker og besad et hus i Betlehem (Matthæus) eller et grundstykke (Lukas). Fattigdom er ikke en dyd i sig selv. Og hvorfor i sig selv skyde oversættelserne dårlige hensigter i skoene? Det virker ubehageligt.

Björn Hejbo

Hildegard af Bingen (1098-1179) modtog visioner, som hun nedskrev eller gav form i musik og billeder. I hendes tredje store visionsværk »Liber Divinorum Operum« ses denne illustration af »Seræne«.

På Disibodenberg i Rhinlandet ligger endnu i dag resterne af et stort gammelt benediktinerkloster. Her fejrede man i 1106 på Allehelgensdag en dobbelt fest. Anledningen var, at ridderen *Hildegard af Bermersheim* og hans hustru på den dag overgav deres lille 8-årige datter *Hildegard* til kirken. Hun var nemlig nummer ti i søskendeflokken, så derfor skyldte man Gud at give hende som tiende. Forældrene havde dog endnu en grund til at mene, at deres datter var bestemt til et helligt liv: Hun var synsk og havde ofte fortalt om, at Gud viste hende store og forunderlige ting, som hun ikke kunne forstå, og som forældre og amme heller ikke kunne fatte. I klosteret voksede hun op under kærlig omsorg og vejledning af den unge *Jutta von Sponheim* og fik en klosterlig opdragelse og uddannelse af ordenspræsten Volmar.

Viden og visioner

Hildegard blev en stor seer og en af højmiddelalderens mest betydningsfulde personligheder. Til trods for, at hun var kvinde og nonne, blev hun anset for at være tidens største kapacitet inden for teologi, lægekunst, naturvidenskab og politik, samtidigt med, at hun var digter og komponist. I store folianter har hun nedskre-

vet sine visioner: Mange, mange hundrede pergamentsider illustreret med farvestrålende billeder af verdens skabelse, menneskets synd og nød, kirkens forfald, Kristus som verdens forløser og de sidste tider.

Gejstlige og lægfolk, konger og kejsere kom rejssende fra hele Europa, eller de spurgte hende til råds pr. brev om politik, om sundhedsproblemer og især om teologiske og etiske spørgsmål. Mere end 300 breve er bevaret, bl.a. til kejser *Frederik Barbarossa* og abbed *Bernhard of Clairvaux*, som satte hende meget højt.

Grundlagde klostre

Hun grundlagde to nonneklostre, hvoraf det ene, som ligger ved Rhinen over for Bingen, stadig fungerer og fører Hildegards benediktinske tradition videre.

Hun rejste rundt langs de tyske floder til hest eller med skib og holdt offentlige tordentaler mod kirkens yde og indre fjender. Mod gnostiske kættere, som udefra underminerede den katolske tro, og mod de præster og lægfolk, som indefra nedbrød kirken med verdsliggørelse og forladtighed.

Vi befinder os jo i det dynamiske 12. århundrede, riddertiden, korstogstiden, de store katedraler tid, hvor store sociale for-

andringer bragte oprud også i folks tankemønstre og adfærd. Verdsliggørelsen bredte sig, og det enkelte menneske følte i stigende grad trang til selv at bestemme over sit liv og at anskue verden og tilværelsen ud fra en menneskelig og verdslig målestok.

Det gnostiske kætteri

Mange begyndte derfor at finde kirkens uddommelige målestok alt for konservativ og autoritær. De gnostiske kættere mente således, at Gud var at finde i deres eget indre gennem meditation og askese, og at de derfor slet ikke behøvede kirken og sakramenterne. Jesus var et stort forbillede til efterfølgelse, mente gnostikerne, men ikke nødvendigvis Guds kædelige søn (- en opfattelse, som i dag igen er levende i de nyreligiøse bevægelser).

Den nye tids selvbevidsthed

Mange af kirkens egne folk mente til gengæld, at kravet om Kristi efterfølgelse og et liv i hellighed var alt for strengt og urealistisk, og at det derfor ikke skulle tages så alvorligt. Vellevedne og verdsliggørelse bredte sig derfor hos gejstlige såvel som lægfolk, ligesom respektilheden for pavens og kirkens autoritet og for de hellige mysterier. Den nye

Hildegard af Bingen, der levede i det 12. århundrede, har meget at sige mennesker i det 20. århundrede. Hun appellerer til vor tid om at genopnåe altings dybe sammenhæng og hellighed. I en netop udkommet bog fra Gyldendal, »Den idfyldte kraft«, beretter Kirsten Kjærulf om Hildegard af Bingens liv og lære.

Hildegard af Bingen: Profet og miljøforkæmper fra middelalderen Af Kirsten Kjærulf

tids selvbevidste menneske mente med sin egen menneskelige fornuft selv at kunne vurdere, hvad der var rigtig og forkert.

Men Hildegard så, at hvis man glemmer eller fornægter kirkens uddommelige dimension, så fornægter man også Kristi mystiske legeme, Kristi fysiske nærvær i historien. Så modarbejder man Guds frelsesplan, den altomfattende Kristusproces: »i tidernes fylde at sammenfatte alt i Kristus, både det himmelske og det jordiske« (Efl. I, 10). Så falder verden fra hinanden i meningsløse atomer. Så fortaber mennesket sig ud i materialisme, egoisme, fremmedgørelse og ensomhed. Så ødelægger vi både hinanden og naturen.

Forudsagde miljø-ødelæggelse

For menneske og natur er intimt forbundet i én hellig organisme, hvis livgivende energi er Guds kærlighed, som Hildegard kalder »den idfyldte kraft«. Derfor ødelægger mennesket med sit hovmod og sin egoisme kirkens sundhed. Synden bringer kaos og katastrofer ind i universet og medfører ødelæggelse af naturen, og påfører mennesket selv sjælelige og legitime sygdomme.

Mennesket er et mikrokosmos, der i de mindste detaljer afspejler makrokosmos og påvirker det. »Og jeg hørte, hvordan elementerne i et vildt skrig vendte sig mod Gud: Menneskene vælter os omkring som i en kværn med deres onde gerninger... Luften udspyr urenheder på grund af menneskene og udsender naturlig og usund fugtighed, som får alt til at visne«, siger Hil-

degard - en 800 år gammel profeti med uhyggelig aktualitet.

Kristen holisme

Når Hildegard har så meget at sige vor tids mennesker, er det fordi hun ser nødvendigheden af igen at sammen tænke menneske og natur, liv og tro, det menneskelige og det guddommelige. Man taler somme tider om »holisme«, men vel at mærke den kristen holisme, som man finder den i den katolske opfattelse af den universelle, d.v.s. altomfattende kirke. Kristus og dermed hans kirke - hans mystiske legeme - er også for Hildegard det altomfattende sakramente, alpha og omega, d.v.s. begyndelsen og enden, den trængte Gud, som holder alt det skabte i sin favn.

Hildegards appel rammer os i dag endnu hårdere, end den ramte hendes samtid. For verdsliggørelsen, frafaldet fra Gud med materialisme og egoisme, med udyntelse og ødelæggelse af naturen, har antaget katastrofale dimensioner og bragt vor klode til afgrundens rand.

Alt er forbundet i én hellig organisme

Før det er for sent, må vi genopdage, at alt er helligt, at det fysiske og det guddommelige er forbundet i én levende og hellig organisme: Kirken som Kristi åndelige og kædelige manifestation i verden og historien. Den er Guds livgivende og altomfattende moderkænde, men for hele skaberværket.

»Kristi mystiske legeme« stammer fra Hildegards første teologiske visionskrift »Scivias«, som befinder sig i Wiesbaden.

For fem kroner om ugen kan man holde et somali-barn i live og give det medicin, - et måltid mad om dagen i et halvt år. Det skriver *Kirsten Brink*, som i slutningen af september rejste til Somalia for i et halvt år at virke som sygeplejerske for de hungersramte landet. På disse sider bringes hendes beretning om de rystende forhold i landet.

Af Kirsten Brink

Jeg står og ser ud ad døren i den bygning, hvor jeg har fast station i en stor by, Kismayo i det sydlige Somalia. Her er jeg Røde Kors Field Nurse.

Sammen med en svensk sygeplejerske har jeg det daglige medicinske ansvar for et område på størrelse med Jylland. Her er ørken, steppeland, buskland og to store floder og så Kismayo by samt en masse små landsbyer spredt ud over området.

Her er ingen læger. Vi har delt området mellem os, og vi leder og koordinerer alt det medicinske arbejde. I selve byen er der nu ca. 30.000 indbyggere og 72.000 hungerrammede flygtninge - eller »displaced persons«.

Her er ikke et eneste hult hus. Vejene er hullede. Man har gravet ned til ledningerne, skåret dem over, hevet dem op af jorden og smeltet kobberet fra - det kan betale mad.

Her er ingen elektricitet, intet rindende vand, - ingen kloaker, ingen skole, intet politi, ingen forretninger, ingen apoteker, ingen telefon - ingenting.

Her er totalt anarki. Kun familie-systemet virker, - hvor der lever familiedlemmer nok til at danne en familie.

I dag er det søndag og snart advent og jul i Danmark. Her er det hverdag - travl hverdag. Her er fredag helligdag, nord 98 pct. af befolkningen er muslimere.

Her er ingen moskeer, men muslimerne beder regelmæssigt. Her var engang en kirke, nu er den pakhus og toilet. Jeg kører af og til forbi den, så kan jeg se et sønderskudt billede af Sct. Josef og Jesusbarnet; men vi standser

aldrig for at kikke. Tager vi et billede, bliver der skudt.

Lige nu er der helt stille, så jeg skynder mig ned ad trappen til min bil. Foran på bilen er et stort Røde Kors flag. Der må ikke være våben i Røde Kors biler, men af sikkerhedsgrunde har vi altid en security-bil med os. I den er der en chauffør og fem bevåbnede vagter. Så snart bilen standser, og vi går ud, er det af dem bag os.

Vi kører rundt med medicin, der er kostbar og dyrebar, og vi har en eskortevagter, som er guld værd her. Vi går ingen steder uden sikkerhedsvagter, og vi går aldrig ud, undtagen for at arbejde. Vi er inde i det samme hus hver aften i seks uger, så har vi nogle fridage i Nairobi.

I dag kører vi igennem hovedgaden. Her er ubeskriveligt beskidt. Ørkenstand blæser ind over byen og lægger sig som tørt, brunt støv over alt. Ørkenen er fyldt med døde kameler og æsler - og med syge og døende mennesker. Alle disse lugte følger med støvet - der også lægger sig på væreme, som sælges på torvet. Mange boder sælger træ, samlet om morgenen. En bode sælger måske 50 små tomater, kødfyldte med fluer, der lige har masket sig i de kasserede materiefyldte forbindinger i en »skadestue«.

Vi når frem. Jeg er f.ild-nurse, d.v.s. den, der konstant arbejder (anonymt) i marken. Jeg rejser rundt i området, undersøger og starter behandling, følger op og planlægger nye behandlingsstrategier. Her er en stor gruppe dygtige, veluddannede so-

maliere, der nu har det bedre helbredsmæssigt og som hjælper os frivilligt.

I dag begynder min dag i en lejr, som blev tømt for nogen tid siden. Den ligner lidt uden for byen, og dens beboere fik det så godt efter behandling og mad, at de valgte at lade sig flytte hjem og så få et »køkken« hjemme.

Nu har vi set små bål på afstand, så vi tager op for at se, hvad der er sket. Stedet er fyldt af nye hungerrammede. De er kommet gående fire dage nordfra uden mad. Her har de så sat sig i ly for solen.

I samme øjeblik vi stiger ud af bilen, bliver vi omringet af mennesker med grimme, væskende sår, og de klølgignende udmarvede hænder forsøger at gribe fat i os. Måder skubber deres børn frem og skubber til hverandre for at deres barn kan få opmærksomhed.

Nu begynder to forferdelige timer. Jeg vænner mig aldrig til det. Sammen kravler to unge somali-hjælpere og jeg ind og ud af 50 »hytter« de næste to timer.

I den første hytte lige inden for døren ligger et ualmindeligt smukt barn - som en lille dukke. Det ligger fuldstændig stille. Jeg tror først, at det er død; men da jeg bevæger min hånd hen over dets øjne, blinker de lidt. Måske tre måneder har det levet.

Længere inde i hytten ligger et ca. tre års barn. Skelet-tyndt. Barnet har voldsom diarre og ligger i sin egen afføring; det er også døende. Der er tykt af fluer overalt.

Ved siden af dem ligger en stor pige, i et andet land kunne hun have været en yndig teen-ager. Hun stirrer apatisk lige ud for sig, mens hun skriger. - Et

uhyggefuldt hjemeskrik, som store børn ofte gør i timerne før de dør. Deres hjerne er skadet af underernæring. Lyden hænger i luften overalt i disse lejre. Børnenes forældre er døde, dem slæbte vi ud.

I næste hytte er der døde. Det er usædvanligt for dette område. Røde Kors folk har i mange måneder drevet køkkener her og sørgt for medicinsk behandling; så mange er kommet til kræfter, men tørken og krigshandlinger mange steder får folk til at rejse sig og gå hen imod steder, hvor de har håb om at få et måltid mad; og når de ser et Røde Kors flag, sætter de sig i nærheden og venter på mad.

Paradoksal nok må nogen også flygte fra oversvømmelser på grund af voldsomme regnskyl. Vi kan ikke nå frem til dem, fordi selv de største lastbi-

ler sidder fast i mudderet. Alene i by-området her i Kismayo er der 52 lejre. Vi er to sygeplejersker (fi-

ned i jorden i en bu. Så er grenene tætnet med lidt pap, papir eller hvad man kan finde. I disse hytter ligger folk på den bare jord.

I en etableret lejr bygger Røde Kors folk en god brønd, og der bygges dybe latriner.

Men mange er syge - voldsomt syge af diarré, derfor når de ikke hen til latrinerne. Og når det sker for hundreder af mennesker, kommer der en voldsom stank over byen.

De døde ligger også flere timer, inden de bliver begravet - i 40 graders varme.

I dag er vi hellige. Lejren er tæt ved byen og vores delegation. Vi kører ud og får arrangeret, at vores køkkenhold kommer med store rensede olietønder og brændsel. Så koges der ris, bønner, vand og alle i halvdan time. Så kan alle få et måltid mad.

Mobile team bliver hentet. Det er en slags kørenede skadestue, vi har fået oprettet med somali-sygeplejersker til at hjælpe.

Pludselig er der en flot demonstration af fem hvide biler med Røde Kors flag. Jeg står og tænker på, hvor godt det ville være, hvis danskerne kunne se, at deres hjælp *ndr* frem, og hvilken fantastisk gavn den gør.

Folk bliver stillet op i en lang række. De dårligste bliver samlet i skyggen af en sønderskudt mur, og vi starter intravenøs behandling; imens behandles skadestuen 198 personer for ledelser, man i Danmark ellers ville være indlagt for i lang tid.

Denne dag er en skøn dag. Vi får samlet mange i tide. Fremover vil de få et måltid mad om dagen samt medicin-k behandling. På

samme måde arbejder min kollega i den nordlige del af vort område.

På vejen hjem når jeg at glæde mig lidt, men så kommer vi forbi ruinerne af et hus, hvor to unge mænd slås om en skjorte. De river hver i et ærme. Pludselig skyder den ene den anden og løber væk med skjorten. Andre kommer løbende og tager sandalerne og tøjet af den døde. De løber bort ad det solgt for et måltid mad.

Min bil kører videre, for der er intet, vi kan gøre. Her er intet politi, ingen lov og orden.

I morgen skal vi ud i ørknen. Der kommer bud om, at tusinder af beduiner har samlet sig på et bestemt sted. Deres kameler og æsler er døde af sult og tørst. Nu har de intet at leve af. At nå dem og vurdere situationen vil tage tre dage. Så har vi en radio med og kan sende meddelelser til vores delegation om den hjælp, der er behov for. Tre dage og to nætter i et moskitotelt i ørknen; seks sikkerhedsvagter, en tolg og mig.

I dag var en særlig dag, andre dage virker det håbløst, men flyene bliver ved med at komme, de helt store Hercules-fly med mad og medicin så der er stadig håb for Somalia.

Der er håb, så længe folk ude i verden forstår hungersnødens frygtelige følger, når det kommer så vidt som her. At hjælpen ikke når frem er en skrøne. Her eneste krone gør gavn.

Kunne vi bare indbyde hele Danmarks befolkning til min femminutet stå i en lejr og føle solens 40 graders ubarmhjertige varme, mærke den radselsfulde stank fra alle sider, høre de store, døende børns hjerneskrig og den hule hoste fra de små - og se døende så langt øjet rækker.

Vi kan ikke vende os væk fra det. Vi kan ikke slukke for det. Disse mennesker er i det hver dag.

Julen virker så lang væk hermed i varmen og nøden. Tænk hvis hver dansker gav et sultende barn en julegave. For fem kroner om ugen kan man holde et somali-barn i live og give det medicin - et måltid mad om dagen i et halvt år. Måske ville det også gøre julegleden i de små danske hjem.

(Vi arbejder tæt sammen med de andre hjælpeorganisationer, men indtil nu er Røde Kors den eneste landsdækkende og »stabile« hjælpeorganisation).

Kirsten Brink fra Somalia: Det er svært at være nødhjælpsarbejder

I de første seks uger hermed fik jeg næsten ingen post. Mange har skrevet, men først blev jeg omdirigeret til et andet område og andet arbejde end jeg havde regnet med. Og det er jeg glad for. Dernæst er vi i et land i krig med anarki og hungersnød, så til tider kommer kun det vigtigste ind med fly, d.v.s. mad og medicin. Posten venter så.

I denne uge har jeg modtaget en stor stak breve, som jeg takker meget for. Der er så mange spørgsmål om, hvordan det er at være hjælpearbejder.

Min første artikel beskriver situationen og arbejdet. Her vil jeg gerne besvare nogle af de mange spørgsmål, jeg har fået.

Området er utrolig fælssomt, det er jo et land i borgerkrig og med total anarki, så vi går aldrig ud, undtagen for at arbejde. Vi har altid en radio med, og vi er altid sammen med livvakter. Det gælder for alle hjælpeorganisationer her, Røde Kors, MSF, Unesco.

I huset, hvor vi bor, er vi seks medarbejdere. En leder af delegationen, to der designer hjælpearbejdet og køkkenerne, en administratør og to sygeplejersker.

Vores arbejdsdag, starter kl. 7.30, hvis ikke madflyene kommer ind før. Vi starter med at køre ned på »delegationen«, en stor bygning med to store gårde med mere omkring; godt beskyttet.

I en del af delegationen arbejder man med olietønder, det renses og gøres klar til udbringning, de dem koger 70.000 milliliter mad om dagen. Der bruges tre til blå, hvorpå tønderne koger. Leverer vi det ud dagen før, stjæles det. I en anden del stables sække med ris og bønner og beholdere med olie, som skal deles ud i lejrene.

I øjeblikket tæller og pakker vi piller og medicin og instrumenter til den dag. I en stor gård ruller tusind meter plastik ud og skæres til firkanter. Det skal bruges til at beskytte hytterne mod regn, når regntiden kommer.

I »min« del er der konsultation og apotek for hele området. Vi pakker medicin og kører ud til sundhedsstationerne med det.

Kirsten Brink får kamelmælk og kamelmejer kogt i olie, når hun er hos beduinerne i ørknen. De første fire uger i Somalia var svært, men nu har Kirsten Brink fundet sig til ro.

Samtidig tjekker vi brøndene, at de er fri for sand og eller døde dyr.

Om formiddagen er der altid lejrbesøg. Hver anden uge er jeg på fieldtrip, d.v.s. ude i ørken- eller stæppeland for at checke sundhedsstiltanden eller for at udveksle medicin og advare lokale sundhedsarbejdere.

Til sådanne ture har jeg et moskitotelt, lavet af moskitonet og med plastikbund. Første gang jeg skulle ud havde jeg pude og tæpper med. Det blev stjålet. Nu har jeg et tæppe, som jeg sidder på i bilen, og når vi skal sove, sidder jeg på tæppet og kigger op på stjernerne, indtil jeg sover.

I begyndelsen var jeg meget bange, for der er seks livvagter, en chauffør, en tolk - alle somaliere, - og så mig. Nu har jeg vænnet mig til det - undtagen til rotterne. De er overalt.

På sådanne ture drikker jeg kamelmælk, vagterne eller beduinerne laver mad. Det er ofte kamelmejer kogt i olie eller spaghejt med ris.

»Hjemme« får vi almindelig morgenmad, brød og et spejlsjøl og kaffe. Kl. 13.30 får vi varm mad, som er en kombination af europæisk og afrikansk mad - fløjet ind fra Kenya. Maden er enkel og god. Vi får vand, cola og kaffe, det

vi har lyst til, men vi kan f.eks. ikke få en kage, her er ingen forretninger, ingen tøj.

Ting og toiletsager køber vi i Kenya, når vi er på fritidstur hver sjette uge.

Om her er farligt? Noget gange er her meget farligt, vi er også konstant udsat for smitte, men måske er det største pres, det psykiske: at se så megen nød og elendighed og ikke at kunne komme til bunds i det. Der bliver passet godt på os.

Vi lever i nuet og prøver at lade være med at spekulere for meget. Jeg er heldig at være et sted, hvor alle har det godt med hinanden og hvor vi er meget opmærksomme mod hinanden. Når vi kommer hjem kl. 18.30 sidder vi stille og snakker sammen til kl. 22, - så går lyset ud.

At være nødhjælpsarbejder i Somalia er ikke let - slet ikke, men jeg er blevet meget glad for mit arbejde. De første fire uger var meget svært, men nu synes jeg, det er »hjemme«.

Jeg vil gerne takke for de mange hilser, og for de indsamlinger, jeg ved, I har foretaget på forskellig måde og via kollekt.

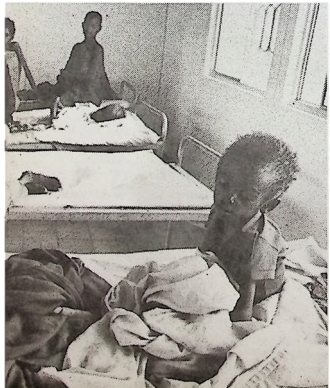
Også en tak, fordi så mange følger os i tankerne. Det betyder meget, end jeg kan sige.

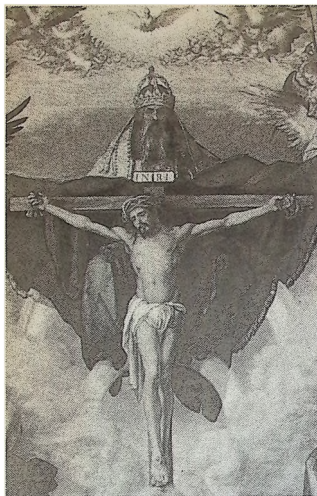
Godt nytår til alle
Kirsten Brink

ian e

eld-nurses), der har delt dem mellem os. En lejr er en samling hytter lavet af grene, der er højet og sat

Bønnens apostolat udgiver hvert år en lille folder med pavens angivelser for året. Billedet er fra faderen for 1993 og er et udsnit af Dürers Allehelgensbillede i Wien.

»Bønnens Apostolat« - er det ikke sådan en from forening af katolikker, der beder mange timer hver dag, fordi de ikke har andet formuftigt at bestille? Og desuden en forening med bestyrelse, generalforsamling og medlemsbidrag?

Aldes ikke! Man må snarere sige, at det er en les, verdensomsplændende sammenslutning, som for tiden tæller ca. 50 millioner medlemmer.

Hvordan bliver man så medlem?

Man henvender sig til »Sekretariatet for Bønnens Apostolat« for at blive indskrevet. I Danmark er sekretariatets adresse: Jesu Hjerte Kirke, Stenogade 4 A, 1616 København V. Der opkræves intet medlemsbidrag, og det er heller ikke nødvendigt at del-

tage i fælles møder eller gudstjenester.

Og hvad gør så alle de mennesker? De kan da ikke ligge på knæ hele dagen?

Det gør de heller ikke. Fælles for dem er, at de hver især ønsker så virksomt som muligt at tage del i kirken apostoliske sendelse, hver is sit kald.

Bevægelsen startede omkring midten af det forrige århundrede i en lille kreds af teologistuderende i Frankrig. Skønt de selv havde valgt den, forekom uddannelsen i jesuitordenen dem at være alt for længe, før de kunne gøre en praktisk indsats, (to år noviciat, tre år filosofiske studier, fire år teologiske studier og efter præstevielser endnu ét år til studium og praksis i spiritualitet og pastoral).

Så opdagede de, at de

Hvad er Bønnens Apostolat?

Af Paul Keller S.J.

allerede i al den tid kunne være til gavn for de mennesker, de senere skulle arbejde for: at de ikke kun ved deres bøn, men også ved al deres møje og slid i studierne og i deres dagligdage i det hele taget ad hemmelighedsfulde veje kunne bidrage til løsnin-

gen af konkrete aktuelle opgaver i kirken og i verden.

Ideen fængede. Den blev godkendt af pave Pius IX og en hel række af hans efterfølgere inkl. pave Johannes Paul II.

Blev det så til »Pavens anliggender«? Hvert år samles sekretærer fra et større område bl.a. for at drøfte, hvilke problemer der synes dem at være de mest aktuelle. Resultatet sendes til Apostolatets hovedledelse i Rom, som forelægger paven et udkast for det kommende år.

Rundt omkring i verden findes der i dag mange publikationer, som formidler de månedlige angivelser ud til medlemmerne. Biskopperne kan tilføje deres specielle intentioner. Der gøres også brug af radio og TV, f.eks. findes der i USA »The Sacred Heart Program«, som betjener et stort antal stationer, endda med daglige udsendelser.

Er »Bønnens Apostolat« ikke alligevel noget meget gammeldags, noget fra det forrige århundrede?

Målsætningen er den samme som den, den første gruppe havde, da den samlede sig med dette specielle apostolat for øje den 3. december 1844, på festdagen for den store Indien- og Japanmissionær Frans Xaver S.J. (1506-1552).

Også den dag i dag henvender Bønnens Apostolat sig til engagerede kristne, som følger et medansvar for kirken og for den kristne tro i verden, skønt de ikke direkte står i kirken tjeneste. Efter Det andet Vatikanikoncil stadfæstede pave Paul VI nye statutter for Bønnens Apostolat. Bl.a. fastslås i dem, at ikke kun præster, men også lægfolk, både kvinder og mænd, kan være lokale ledere («promotorer»).

Der lægges vægt på uddannelsen af disse ledere ved retræter og ved kurser i bibelkundskab, liturgi og økonomi.

Hvorfor hedder det så »Bønnens Apostolat«? Fordi medlemmerne ønsker at være en slags apostole. De søger at virke for Guds rige, ikke mindst ved deres bøn for aktuelle anliggender i verden og i missionlandene. Men det drejer sig ikke alene om bøn. Det er faktisk noget langt mere omfattende.

Måske indsamling af penge eller en anden form for »landshjælp«? Nej, slet ikke. Det er noget, der direkte fører ind i centrum af det kristne liv.

Hvad skulle det være? Da Kristus kom til os, levede han helt sin Fader og tillige helt for os mennesker. Der blev intet tilbage i ham, ingen tanken, ingen blodsdråbe, der ikke gik op i denne gerning. Nu kalder han alle, som er

blevet døbt og som dermed er indtrådt i hans fodspor, til at blive ligedannede med ham. »En kristens liv bør være ligesom en gave, der frembæres i forening med Kristus til Guds ære og til menneskenes frelse« (pave Pius XII).

Bønnens Apostolats vægten er et Kristus tegn (det græske chi og rho), et kors og en vinmiske. Det vil sige: forenet med det offer, som Kristus frembragte for Faderen, får det kristne liv, også dets byrder, ja, selv døden, en helt ny betydning: det får del i den overstrømmende frugtbare af Kristi offer, det bliver en gave til Gud og samvirker med Kristus til menneskestjætnens frelse.

»Den, som bliver i mig og jeg i ham, han bærer med mig frugt« (Joh. 15.5).

Ved således at være i forbindelse med Kristus, som »altid lever for at gå i forbøn for os« (Hebr. 7.25), vinder den menneskelige person sin højeste værdighed. Jo mere fuldkommen denne forbindelse med Kristus bliver, des mere fremmes Guds ære og hans rige på jorden, des mere »virkeliggøres Guds plan: »at sammenfatte alt i Kristus« (Ef. 1.10).

Bønnens apostolat søger at hjælpe de troende i deres kald; at overgive dem selv og alt deres eget til Gud. Et af midlerne til dette mål er den daglige hengivelse til Gud, en hengivelse, som ikke blot skal udtrykkes i bønnens ord, men fremfor alt leves.

Religiøse strømninger i nutiden

Mange mennesker i den vestlige verden søger alternativer til de gamle trosretninger.

Noget følger i søkter efter i nyreligiøse bevægelser, - andre tilhænger sig en ny tro: især på, at det enkelte menneske er guddommelig og troen på reinkarnation.

Hvorfor ændrer så mange livsopfattelse?

Hvilke konsekvenser får den nye religiøsitet for det enkelte menneske og for kirken/samfundet?

Målgøds-studietræder, hvor disse emner bliver drøftet fra lørdag d. 6. februar 1993 kl. 16.00 til søndag d. 7. februar 1993 kl. 16.00.

Studiekredsledere: Annette Messerschmidt og p. L.O. Dom S.J.

Pris: Kr. 250,00 for hele opholdet på Magleås.

Tilmelding til Elin Udum, Magleås, Hæsterødvæj 6, 3460 Birkerød ved indbetaling af kursusbeløbet på 3460 48 24 49 inden 22.1.1993.

Magleås styrelse

Magleås-Retræte

Hør mig, Herre, når jeg råber, Vær mig nådig og svar mig! Jeg hukster, at du siger: »I skal søge mit ansigt!« Herre, jeg søger dit ansigt, skjult ikke dit ansigt for mig. (Salme 27, 7-9)

Retrætte: Søg mit ansigt!

At bede er at stå i et personligt Gudsforhold. Ved hjælp af bibelske tekster, ved overværelser, personlige erfaringer, vil vi se nærmere på, at Gud virkelig er »Abba«, den kære far - den kære mor for os. Vi stiller os det spørgsmål, hvad ønsker Gud af mig? Hvad ønsker jeg af Gud?

Der vil være oplæg og impulser - men især tid til meditation og personlig bøn.

Retræteledere: sr. Ansgaria Riemann. Fra fra d. 6.3. 93 kl. 19.00 til sen. d. 7.3. 93 kl. 14.00. Pris: kr. 500,00.

Tilmelding til Elin Udum, Magleås, Hæsterødvæj 6, 3460 Birkerød ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 44 29 eller ved check.

Tilmelding inden d. 23.2.93, Tlf. 42 81 07 15. Magleås styrelse

Bønnens Apostolat for januar

ved Paul Keller S.J.

Somme tider er det svært i den daglige strøm af meddelelser om katastrofer og ugeringer at se det positive, som også findes.

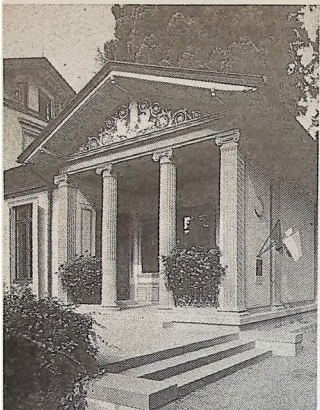
I 1. Mosebog siger Gud: »Lad os gøre mennesker i vort billede, så de ligner os« (1.26). Ud fra vort inderste væsen er vi kaldet til at være ét, at være enige, efter den treenige Guds billede, vi er skabt i. På trods af alle racemæssige, nationale og religiøse forskelle er vi dog alle børn af den ene Fader. Ved at blive menneske

er Guds Søn blevet alle menneskers broder. Ved sin hengivelse til Faderen indtil døden på korset har han besejret satan, ophav til al splittelse og ulfred. Han har skænket os freden, som gave og opgave (Joh 14,27), ja, Han selv er blevet vort fred (Ef 2,14).

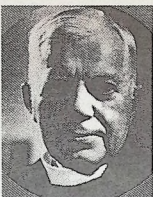
Over for det mysterium, at synden stadig virker ødelæggende blandt menneskene, står vi derfor ikke lammede og uvirksomme. Som den treenige Gud

er i færd med at føre skabelsen til fuldendelse, således har han betroet enhver af os at virke med i dette store værk.

Alle vegne, hvor forskning lykkes, hvor samarbejde overvinder gammel splittelse, er det alt sammen spor, som peger mod det store mål. Det er Kristus selv, som er virksom i alle mennesker af god vilje. Derfor opfordrer også Paven os igen ved det nye års begyndelse til bøn for dette anliggende: Fred i verden.

Fredsmuseet i Lindau i Sydtydskland er indrettet i en gammel patriciervilla. Man kan se eksempler på mennesker, der arbejdede efter ikke-voldsprincipper, som Florence Nightingale (s. tv.) pave Leo XIII (s. th.) George Ball (s. tv.) og Frans af Assisi, der modtoges af sultanen (n. th.).

Vatikanet sender radio og fjernsyn via satellit

Rom (KIPA) - Fra 1. januar 1993 sender Vatikanets Radio sine programmer til Europa via satellitten Eutelsat II. Dermed kan man bedre modtage stationens programmer i hele Europa, udtaler direktøren for radioen, jesuiten Pasquale Borgomeo. Den »gamle« korbølge-transmission bibeholdes dog.

Muligheden for at finansiere transmissionen med reklame-indtægter står endnu ikke på programmet, siger Borgomeo. Dog kan reklamer for kulturelle produkter komme på tale i fremtiden. Dermed tilbageviste han rygter om, at man allerede fra 1993 ville forbedre radioens økonomi med reklamer. Omkostningerne ved radioen er traditionelt en af de mest tyngende poster på Vatikanets budget.

Derimod har man foretaget besparelser ved at indskrænke medarbejdstaben med 20 til 415 ansatte. Blandt de ansatte er over 70 ordensfolk; 30 af dem er jesuitter, der har ledelsen af senderen.

Vatikanets Radio sender dagligt på 34 sprog og flere gange om ugen på over 40 sprog, deriblandt flere afrikanske.

Fra 12. december kan man også modtage TV fra

Vatikanet, hvis man har parabol-antenne. Via den italienske, katolske fjernsynsstation »Tele Pace« kan man i Europa se direkte transmissioner af generalaudienser, paveugstjenester og andre af pavens aktiviteter.

Daglige programmer

Dagligt mellem 17.00 og 17.30 (DNT) vil der være en sammenfatning af pavens dagsprogram med en kort engelsk-sproget indledning. Pavens taler bliver sendt på originalsproget, mens sendinger fra generalaudienserne vil være forsynet med kommentarer på engelsk. Man regner med at sende 30 timer om måneden.

Ifølge ledelsen af »Tele Pace«, p. Guido Todeschini skal man have en parabol-antenne med en diameter på mindst 150 cm. Satellit-programmet kan modtages på 11,678 GHz. »Tele Pace« samarbejder snævert med Vatikanet og har allerede i to år sendt TV-nyheder om paven og verdskirken til Rom og omgivelser.

Satelliten »Eutelsat II« befinder sig 36.000 km geostationært over jorden. Den kan også modtages i Nordafrika, Mellemøsten og Rusland.

Et museum for freden

Overalt på jorden er der krigsmuseer. Det har aldrig været et problem at fyde dem. Man kan se historiske kanoner og geværer og malerier - ofte heroiserende - der gengiver fædrelandets slag. I byerne er der opstillet statuer af nationens store krigshelte.

Men hvor kan man mindes de helte, der ville løse problemer med ikke-vold? På et lille museum i Tyskland, i Lindau i Bayern ved Bodensøen har man siden 1980 samlet materiale, der kan belyse kampen for fred med fredelige midler.

En gammel patricier-villa danner rammen om fredsmuseet. I monterer på malerier og fotografier ses vidnesbyrd om fredsarbejde fra antikken til nutiden.

Mange vidner for freden

Man kan se Frans af Assisi, som gik ind for en fredelig Islam-missionering, og hvis tertiær nægtede at blive soldater i de italienske by-republikker. Man kan se den engelske

franciskaner Roger Bacon, der offentligt kritiserede ordenens »omvendelses«-metoder i Tyskland og den spanske dominikaner Bartolomé de Las Casas, som anlagde de spanske erobrere i Vestindien for grusomhed til kejser Karl V. Som et positivt bidrag til freden er Jesuiterstaten i Paraguay repræsenteret i museet og Erasmus af Rotterdam med sin læresetning, at »en fred ikke kan være så »uretfærdig«, at den ikke er at foretrække for en »retfærdig krig«.

Man kan se Røde Kors' grundlægger Henry Dunant, Florence Nightingale, Maria Montessori med sin opfattelse af, at skolen skal opdrage til fred og ikke fremme konkurrence, og Indiens Mahatma Gandhi, der konsekvent anvendte ikke-vold. Også ukendte vidner for fred er repræsenteret, f.eks. soldaten fra Wien, Otto Schimek, der under Anden Verdenskrig nægtede at skyde på værgeløse gidsler og derfor blev hængt.

Man belyser temaer, f.eks. kritik af luftkrig.

1985 fik museet en buste af den engilandske biskop George Bell, der under Anden Verdenskrig i det engelske Overhus som den eneste kirkelige repræsentation forfæmte det britiske luftvåbens bombardement af boligkvarterer i Tyske byer. Museet har også en kopi af søm-kruccifikset fra Coventry-katedralen, der blev offer for Hitlers terror-bombning.

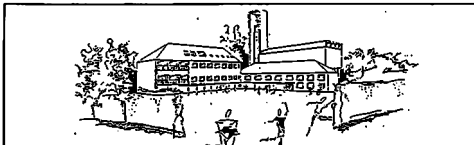
De 1000 kraniers Klub

Den nye situation, verden er i efter atombombens opfindelse, vises bl.a. ved museets medlemskab af den japanske »De 1000 kraniers klub«. Det er en organisation, der blev startet af skolebarn, der ville sætte et mindesmærke for Sadako Sasaki, der døde som 12-årig af leukæmi, hun havde fået på grund af atombomben i Hiroshima. Mindesmærket er behængt med utallige papirkranier. En japansk legende fortæller, at hvis en syg folder 1000 papirkranier, bliver han rask. Den lille Sadako havde foldet mange papirkranier, og tre af dem kan ses på museet.

»Kan sådant et lille, i det store og hele ukendt, museum overhovedet bidrage til fred?« Man skal ikke være modløs», siger ledelsen af museet Thomas Wechs. »Man kan altid gøre noget for en fredsbesindelse i både det private og offentlige liv. Man kan

f.eks. vise, hvad andre har gjort, og at man ikke er alene«. Wechs arbejdede med ideen med et fredsmuseum i flere år, før det blev muligt at realisere dem med hjælp fra bystyret i Lindau. Dets første projektor var biskoppen af Rottenburg-Stuttgart, Georg Meier, som dengang var formand for det tyske Pax Christi.

Fredsmuseet i Lindau ligger på Lindenhofweg 25 og det er åbent fra 15. april til 15. oktober.

SANKT KNUD LAVARØD SKOLE
Grundlagt 1954

Her skal Deres barn gå i skole!

Indskrivning af elever i børnehaveklasse - 10. Klasse til næste skoleår.

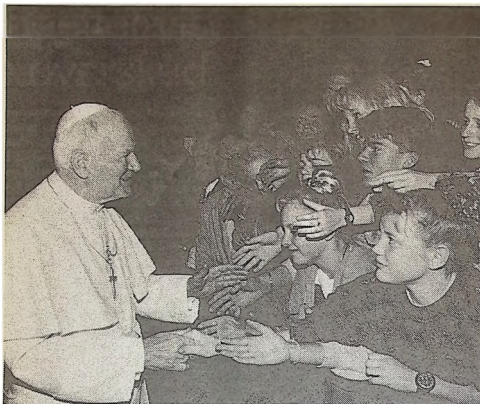
Hvis det er vigtigt for Dem, at Deres barn har:

- Tryk indskoling i ankeksafs for bh. kl. - 3. kl.
- Fritidsordning, hverdag 7-17 og på ferie/fritidse.
- Disciplin, gensidig respekt lærers og elever imellem.
- Højt fagligt niveau
- Et overskueligt skolemiljø
- Særlig skoleplan for 10. Klasse.

En kristen skole på katolsk grundlag • nær Lyngby lokal station, gode busforbindelser (linje 351, 352, 353) • fornuftige klassekvotienter • morgesang og kristne traditioner • grønne omgivelser • inspirerende miljø • mange fællesarrangementer:

SKT. KNUD LAVARØD SKOLE • TOFTEBÆKSVEJ 30
2800 LYNGBY • TLF. 45 87 62 40

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund ønsker alle vore medlemmer et lykkeligende nytår med tak for 1992.

8. kl. fra Skt. Joseph Skole i Ringsted var på lejrskole i Rom. Ved en generalaudiens hilste eleverne på pave Johannes Paul II, der talte til dem på dansk.

Evangelisation 2000

Evangelisation 2000 arbejder for et verdensomspændende evangelisations-tår som svar på pave Johannes Paul II's kald til »ny-evangelisering« forud for år 2000. Evangelisation 2000 er en meget enkelt idé. Den fokuserer først og fremmest på »kerygma«, den grundlæggende forkyndelse af Kristus som verdens eneste frelser. Evangelisation 2000 tilskynder og hjælper katolikker til at komme igang med det evangelisationsarbejde, som Gud har pålagt os. Det henviser til pave Johannes Paul II's kald til at forkynde evangeliet i det sidste tår af dette årtusind - en spændende udfordring for hele kirken.

Tåret begyndte 25. december 1990 og varer til 25. december 2000.

I Danmark er der nedsat en arbejdsgruppe, som vil fremme evangelisation

blandt katolikker herhjemme. Af de initiativer, der er i gang, kan nævnes bladet »Evangelisation 2000«, som bliver oversat til dansk og udkommer 4 gange årligt. Det sendes til alle interesserede. Endvidere udgives en lille folder om projektet, og en bønsefolder som opfordrer interesserede til at tilslutte sig en bønsekreds for evangelisation.

Pletsukud

Endvidere holdtes i august måned et vellykket møde på Als Kloster med godt 20 deltagere, og dette møde følges nu op af et pletsukud.

Pletsukuddet hedder *Father Casanova J.S.* af »lederne af Evangelisation 2000«, hvis hovedkontor ligger i Rom, hvor Father Casanova også bor. Father Casanova er kendt som en rigtig igangsatte og week-enden skulle blive både

spændende og udfordrende.

Endvidere skal nævnes, at den engelske Evangelisationskole ZION kommer til Danmark med en gruppe unge i foråret/sommer 1994 for at evangelisere på vore katolske skoler. Denne gruppe leder en same »evangelisationskole« for katolske ungdomslevere i Skandinavien fra den 27. juni til den 4. juli 1993 i Norge, hvor deltagere blandt andet vil få rigtig lejlighed til at øve sig i det engelske sprog.

Med Kristi fakkelt i hånd og fuld af kærlighed til mennesker skal kirken gå ud og forkynde evangeliet. Tilmeldinger til de forskellige kurser, abonnementsgivning samt yderligere oplysninger fås ved henvendelse til: *Karen Schou-Pedersen, Tranevej 23, 4683 Rønnede, tlf. 53 71 14 26.*

Benny Blumensaat

Bøger

Katolsk dialog

I december-nummeret af Katolsk Dialog er der 3 artikler. Den første artikel er skrevet af Ove Leerbeck og hedder »Kan hedningerne blive frelst?«. Nå ja, selvfølgelig kan de do det, hvis de tror og bliver døbt, så kan de blive frelst. Jamen hvis de ikke har den kristne tro, og hvis de ikke bliver døbt, kan de så blive frelst? Og hvis de har livet for en halv million år siden, kan de så være blevet frelst? Og hvis de kunne, kan Jesus så have været årsag til deres frelse?

- Det er nogle af de spørgsmål, der søges besvaret med brug af Karl Rahners og Yves Congars teologi. Problemet omkring dialog med og tolerance over for andre religioner bliver også berørt.

Den anden artikel er af Huub Oosterhuis og hedder »Andsfælle, betragninger over Jesus af Nazareth«, og her bringes 1. del. Det er en meget indlæsig

række af betragtninger, meditationer, provokationer, men sætter mange tanker i gang, og som bringer flere spørgsmål end svar. Han langer ud på hjerte og venstre og jeg kender mange, der her burde få sig ramt.

Lidt inde i artiklen mærker jeg, at jeg også selv siger »Av!« Skulle det være nødvendigt? Jeg tror, den er helt god at læse et par gange. Den gemmeltestamentlige baggrund, Jesu jødiske baggrund bliver trukket frem til ny anvendelse. Vores kristne mærke i al sin dyreste

bliver lagt frem som anledning og medårsag til vores kristne hånd.

Den tredje artikel er af Ellen Nielsen og hedder »Hvordan Jomfru Maria blev taget sit udgangs-punkt i en bog af Geoffrey Ashe, »The Virgin« fra 1976, og i feministisk teologi. Theotokos-dogmet fra Efesos 431 bringes i samklang med den tidligere Artemis-dyrelse i samme by, og der fremsættes en interessant og fantastisk hypoteser.

Få op til 15% samplingsrabat på dine privatforsikringer

Ring og hør nærmere

ALM. BRAND

Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby, Tlf. 45 93 17 92

Skt. Birgitta-studier

Vor katolske universitetslektor Tore Nyberg har gennem flere år foretaget fremragende Birgitta-studier. Han fik i 1990 samlet et symposium i Mariager på 28 lærde, hver med sit speciale om Birgitta af Vadstena, f.eks. grundlaget for hendes ordrenes-ge, hendes specielle fromhedsform og hvad der måske er af særlig interesse: Hendes kvindelige syn på såvel bibel som teologi, klosterlevede og regler, ægtekab og mænd samt hendes bønnsiv. Der til

hendes sprog og »åbenbaringsform og -opfattelse«. Et helt kapitel af Nordens og især Danmarks historie i forbindelse med klostergrundlæggelse. Det indeholder nye fund.

Resultater er udgivet i bogen: »Birgitta. Hendes værk og kloster«. Udgivet af Odense Universitetsforlag med 525 sider alsidige artikler. Deri findes også henvisning til Tore Nybergs arbejder siden 1963. Der til må også nævnes hans spændende bog:

»Skt. Peters efterfølgere i byrindingsstider«, samme forlag 1979.

Den der ønsker lidt mere praktiske oplysninger om Birgittinerklostrene kan finde dem i: *Per Sloth Carlsens: »Mariager Kloster«, (udgivet af Randers Amt's historiske Samfund). Den fås billig gennem tidskriftet SKALK.*

NB: Alle katolske bøger kan også lånes gratis gennem kommunebiblioteket.

p. P. Burla

Liturgisk kalender 20.-31. januar

20. gen. Onsdag 2. alm. uge. (II Ps.) *Timotheus og Titus*, bønne og martyr. (I 250). Eller *rd. Sebastian*, martyr. (I 288). L.: Hebr. 7,13-15-17. Ev.: Mark. 3,1-6.
21. rd. Torsdag 2. alm. uge. (II Ps.) *Agnus jomfru og martyr*. (I ca. 280) (m.). L.: Hebr. 7,25-8,6. Ev.: Mark. 3,7-12.
22. gen. Fredag 1. alm. uge. (II Ps.) Eller *rd. Vincent*, diakon og martyr. (I 304). L.: Hebr. 8,6-13. Ev.: Mark. 3,13-19.
23. gen. Lørdag 1. alm. uge. (II Ps.) Eller *rd. Gudsmødernes Idrættsgeselsk.* L.: Hebr. 9,13-11,4. Ev.: Mark. 2,20-21.
24. gen. 3. alm. søndag. (II Ps.) *Gl. Cr. Alm. S. pl.* L.: E. 9,10-4. St. 7,14,13-14. (Omkl.): *Hærens er mit lys og min frelse*. 2. L.: Kor. 1,10-13,17. Ev.: Mat. 4,12-23 eller 4,12-17. *Frans af Sales, biskop og kirkelærer. (I 1822), fejres ikke.*
25. hvd. Mandag. Den hellige apostel Paulus overvældelse (I). (II Ps.) *Gl. ad. pl.* L.: Ap. G. 22,3-16 eller Ap. G. 9,1-22. St. 117,12. (Omkl.): *Gå ud i verden og forkynd Evangeliet! Eller: Halleluja!* Ev.: Mark. 16,15-20.

26. hvd. Tirsdag 1. alm. uge. (III Ps.) *Timotheus og Titus*, biskopper (m.). L.: 2. Tim. 1,1-9 eller Tit. 1,1-5. Ev.: Mark. 3,21-35.
27. gen. Onsdag 1. alm. uge. (III Ps.) Eller *rd. Angela Merici*, jomfru. (I 1540). L.: Hebr. 10,11-18. Ev.: Mark. 4,1-20.
28. hvd. Torsdag 1. alm. uge. (III Ps.) *Thomas af Aquino*, præst og kirkelærer. (I 1274) (m.). L.: Hebr. 10,19-25. Ev.: Mark. 4,21-26.
29. gen. Fredag 1. alm. uge. (III Ps.) L.: Hebr. 10,32-38. Ev.: Mark. 4,26-34.
30. gen. Lørdag 1. alm. uge. (III Ps.) Eller *rd. Gudsmødernes Idrættsgeselsk.* L.: Hebr. 11,1-2. 9-19. Ev.: Mark. 4,35-41.
31. hvd. Søndag. *Angar*, bispedømmets første værneshelgen. (H. Gl. Cr. Sankt Angars pl. 1. L.: E. 6,27-10. St. 96,3-2a. 2b-3. 7-8a. 10. (Omkl.): *Kunngør Herrens under* blandt alle lofthæst. (Elev: Halleluja). 2. L.: 1. Kor. 1,18-26. Ev.: Mark. 4,35-41.
Kirketelling.
Johannes Bosco, præst. (I 1888), fejres ikke.

Jubilæum for polske roepiger

En arbejdsgruppe med repræsentanter fra de katolske menigheder og skoler i Nakskov, Nykøbing og Maribo samt fra Foreningen af polakker i Danmark er i fuld gang med at forberede højtideligheden af 100 året for de første polske roepigers ankomst til Nakskov.

Fredag den 7. maj 1993 (St. Bededag) er fastsat til den kirkelige højtidelighed. Dagen begynder med en sang på Nordre Kirkegård i Nykøbing F. Herfra køres med Museumsbanens tog til Sakskovby, hvor der er optog, optre-

den og kranseindlæggelse. Fra Sakskovby køres videre til Maribo, hvor højmedsen finder sted i og ved Skt. Birgitta Kirke og skole. Højmedsen celebreres af biskop Hans L. Martensen og kardinal Gulbinowicz fra Wrocław i Polen.

Efter messen er der bespisning i cvillvorsforhus (polsk ret). Indtil afrejsen med tog fra Maribo er der mulighed for besøg på udstillingen og af overværelsen. Dagen slutter i Nakskov med spisning, optreden, hyggeligt samvær og dans.

I København fejres 100

Årt lærde den 8. maj i Skt. Annas Kirke på Amager.

En lang række arrangementer finder sted i de tre byer i månederne før festlighederne den 7.-8. maj.

Et jubilæumsskrift med alle oplysninger og detaljer program vil blive sendt til menighederne i marts/april 93.

Alle deltagere i festlighederne den 7. maj får mulighed for at deltage i en konference, hvor hovedgæsten er en rejse til Polen.

Announcing:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 4.00
Teletidannoncer pr. mm pr. sp. kr. 5.00

Møder og arrangementer

DUK-kalender

KUK-est. weekend den 22.01.-24.01. 1993 i Nyborg for alle KUK'ere og interesserede i og til nyvådet Danmark.
Alder: 12 år og opåder.
Pris kr. 100,00 samrt kr. 100,00 for fællesrejse.

Udendørsweekend den 22.01.-31.01. 1993 på Øm for alle landets KUK-ledere samt interesserede.
Pris kr. 100,00 samrt kr. 150,00 for fællesrejse.

Ungdomsmesse og Café Ludvig den 31.01. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.
Lokalforeningsbestyrelses møde den 19.02.-21.02. 1993 i Korsør for alle landets bestyrelsesmedlemmer i lokalforeningerne samrt interesserede.

Pris kr. 100,00 samrt kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 20.01. 93.

Ungdomsmesse og Café Ludvig den 28.02. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.
Årsmøde den 05.03.-07.03. 1993 på Øm for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening.

Alder: 18 år og opåder.
Pris kr. 160,00 samrt kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 28.01. 93.

Firmasest weekend den 19.03.-21.03. 1993 på Øm for alle firmaleder, der bor på Sjælland og Lolland-Falster.

Pris kr. 150,00 samrt kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 26.02. 93.

Romaredning den 24.03. 93 i Studenterhuset i Københavngade, København.
Tilmelding er ikke nødvendig. Man kan komme og gå som man vil. Mad og drikkevarer kan købes.

Ungdomsmesse og Café Ludvig den 28.03. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.
Firmasest weekend den 02.04.-04.04. 1993 på Øm for alle firmaleder, der bor på Fyn og i Jylland.

Pris kr. 160,00 samrt kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 12.03. 93.

Påskegødetår den 07.04.-14.04. 1993 i Irland.
Alder: 18 år og opåder.
Pris kr. 3.000 for medlemmer og kr. 3.400 for ikke medlemmer.

Tilmelding og indbetaling af depositum på kr. 1.000 senest den 29.01. 93.

Liflædefestweekend den 16.04.-18.04. 1993 på Øm for alle ledere på DUK's sommerrejse i 1993.
Kurset er gratis.
Tilmelding senest den 26.03. 93.

Ungdomsmesse og Café Ludvig den 25.04. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.
Miniinstruktørkursus den 07.05.-09.05. 1993 på Øm for de 8-12 årige.
Pris kr. 175,00 samrt kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16.04. 93.

Ungdomsmesse og Café Ludvig den 30.05. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.
Afbud: Tilbagebetaling i gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmeder mig:

Arrangement: _____
Date: _____
Navn: _____
Adresse: _____
Postnr./By: _____
Fødselsdato: _____
Telefon: _____
Kategori: Ja: _____ Nej: _____
Deltager i fællesrejse: ()
Ankommer selv: ()
Postlegetage 9 08 23 94
Danmarks unge Katolikere
Selvbetalt
Bredgade 67, 2. th.
1266 København K.
Tel. 33 14 77 97

Det sker på Magleås

Ti. d. 5. kl. 6. d. 7.1.: AMU-center Hjørlev.
To. d. 7.-fr. d. 8.1.: Udenningsministeriet.
Fr. d. 8.-te. d. 8.1.: Logopædist aft.
Ti. d. 12.1.: Blifredse kommun.
Fr. d. 15.-te. d. 16.1.: Sct. Anna skole v/Annie Restrup.
Ma. d. 16. d. 18.1.: Inst. Ordruup.
On. d. 4. 20 og to. d. 21.1.: Forskningscenter for skovm.um.
Fr. d. 22.-te. d. 24.1.: Den juleselskabs videregående.
Ti. d. 26.-ene. d. 27.1.: Societetsmødet.
To. d. 28.-te. d. 30.1.: Gymnastikens Mønstrearbejdsforening.
On. d. 30.-te. d. 31.1.: Dansk SLOK.

Evangelisation 2000
Weekend på Slotrup slot fredag 12/3 kl. 19 til søndag 14/3 kl. 18.
Emne: Evangelisation.
Program: Oplæg, gruppearbejde, bøn, meditation, messer.
Leder: P. Manuel Casanova, Rom. leder af Evangelisation 2000 i Europa (P. Casanova taler et feriefærdigt engelsk, men der bliver talt på dansk). Fra Danmark medvirker P. Lars Messerschmidt og diakon Benny Blumensaat.
Pris: kr. 400,- (+ evt. aftensmad fredag kl. 18: kr. 50,-).
Alle værelser er dobbeltværelser. Hvis det er muligt, bedes man medbringe sengelinnede og håndklæder (dog naturligvis bestod ved tilmeldingen).
Yderligere oplysninger: Karen Schou-Pedersen, tlf. 53 71 14 26.
Tilmelding: Send senest 10/2 kr. 400,- (lev. fr. 450,-) til Karen Schou-Pedersen, Tranøvej 23, 4683 Rønnede, Postnr. 8 27 71 84.

Evangelisation 2000
Weekend på Slotrup slot fredag 12/3 kl. 19 til søndag 14/3 kl. 18.
Emne: Evangelisation.
Program: Oplæg, gruppearbejde, bøn, meditation, messer.
Leder: P. Manuel Casanova, Rom. leder af Evangelisation 2000 i Europa (P. Casanova taler et feriefærdigt engelsk, men der bliver talt på dansk). Fra Danmark medvirker P. Lars Messerschmidt og diakon Benny Blumensaat.
Pris: kr. 400,- (+ evt. aftensmad fredag kl. 18: kr. 50,-).
Alle værelser er dobbeltværelser. Hvis det er muligt, bedes man medbringe sengelinnede og håndklæder (dog naturligvis bestod ved tilmeldingen).
Yderligere oplysninger: Karen Schou-Pedersen, tlf. 53 71 14 26.
Tilmelding: Send senest 10/2 kr. 400,- (lev. fr. 450,-) til Karen Schou-Pedersen, Tranøvej 23, 4683 Rønnede, Postnr. 8 27 71 84.

Evangelisation 2000
Weekend på Slotrup slot fredag 12/3 kl. 19 til søndag 14/3 kl. 18.
Emne: Evangelisation.
Program: Oplæg, gruppearbejde, bøn, meditation, messer.
Leder: P. Manuel Casanova, Rom. leder af Evangelisation 2000 i Europa (P. Casanova taler et feriefærdigt engelsk, men der bliver talt på dansk). Fra Danmark medvirker P. Lars Messerschmidt og diakon Benny Blumensaat.
Pris: kr. 400,- (+ evt. aftensmad fredag kl. 18: kr. 50,-).
Alle værelser er dobbeltværelser. Hvis det er muligt, bedes man medbringe sengelinnede og håndklæder (dog naturligvis bestod ved tilmeldingen).
Yderligere oplysninger: Karen Schou-Pedersen, tlf. 53 71 14 26.
Tilmelding: Send senest 10/2 kr. 400,- (lev. fr. 450,-) til Karen Schou-Pedersen, Tranøvej 23, 4683 Rønnede, Postnr. 8 27 71 84.

Evangelisation 2000
Weekend på Slotrup slot fredag 12/3 kl. 19 til søndag 14/3 kl. 18.
Emne: Evangelisation.
Program: Oplæg, gruppearbejde, bøn, meditation, messer.
Leder: P. Manuel Casanova, Rom. leder af Evangelisation 2000 i Europa (P. Casanova taler et feriefærdigt engelsk, men der bliver talt på dansk). Fra Danmark medvirker P. Lars Messerschmidt og diakon Benny Blumensaat.
Pris: kr. 400,- (+ evt. aftensmad fredag kl. 18: kr. 50,-).
Alle værelser er dobbeltværelser. Hvis det er muligt, bedes man medbringe sengelinnede og håndklæder (dog naturligvis bestod ved tilmeldingen).
Yderligere oplysninger: Karen Schou-Pedersen, tlf. 53 71 14 26.
Tilmelding: Send senest 10/2 kr. 400,- (lev. fr. 450,-) til Karen Schou-Pedersen, Tranøvej 23, 4683 Rønnede, Postnr. 8 27 71 84.

Døde

R.I.P.
Vor kære mor
Maria Kallan
født Prætor
* 22.6. 1895 † 22.12. 1992
Barnens Svigerbarn, børnebørn og oldebørn
Begravelsen har fundet sted.

Diverse

Sankt Andreas Bibliotek

Købmægsgade 44, 1150 Kbh. K.
Tel. 33 91 88 90, onsd.-fred. 10-16

Niels Steensens Bibliotek

Stensgade 9, 1616 Kbh. V.
Tel. 33 21 64 22, lirs. og tors. 17-19, onsd. og fred. 12-16, sønd. 11-13.

Tur til Medjugorje i bus

Afgang fra Døgers 5. 2. 93. Hjælpemødt Københavns Hovedbanegård 14.2. 93.
Pris ved 16 deltagere 1900 kr. natur. Dertil er indregnet halvpension ca. 1200 kr.
Vi følger de 30 tavshedsregler, der skal medbringes 7. d. 26. i Sitovl Brilje.
Skriv efter nærmere oplysning:
Inger Jensen, Lindøvangsvej A11 5. Høj. 25, 2000 Frederiksberg. Tel. 38 33 38 64.

Saint Joannett

Sydekvarters 12 timer fra Bordsøvej. 1 et smukt gammelt Chateau har vi (fastboende danske ejere) indrettet 7 hyggelige lejligheder med plads til 31.11.11.
Sæstuge: terrasse/gårdhave, køkken/alrum, lukkært badeværelse. 1. sal: 2 sovoværelser.
Enestående tilfælde fra alle boliger.
Langtidslejet.
Brochure hos vores datter, tlf. 86 22 82 88 eller hos os. 00533 62 28 24 16. (Der tæles dansk).

Ingrid & Palle Steen Hansen
St. Joannett, F-32101 St. Orens-Pony-Parc

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge
Til unge under uddannelsen søger Katolsk Menighedspleje værelser til: kolli i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter. Udbredt kontakt mellem udstyret og lejere. Øretter. De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje på 33 16 23 30.

Radio Steno - Katolsk Lokalradio
Stk. Kjelds. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96
Hver mandag kl. 20-23 på 107,9 MHz
21.00: Åbent Forum - debetprogram.
22.15: Mandagsprædiken.
Mandag til fredag kl. 16-17 på 88,2 MHz
Mandag: »På Herrens mark« - for børn og unge
Tirsdag: »Løst og globalt«.
Onsdag: »Menskabene« - programmet, der for alvor går i dybden
Torsdag: »Ligags messer«.
Fredag: »Missionsprogrammet »Der' fredeg«.

Redaktionsplan 1993
»katolsk orientering«s redaktionsplan for 1993 står på side 2.
Klip ud og gem.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke
Ansøgningen
Man kan sætte kirken ved at indsende den som arving i sit testamente.
Ingen arvegift
Kirken modtager det fulde beløb.
Gratis advokathjælp
Der anbefales at lade en advokat oprette testamente.
Udgiftene til selvs runderes af Biskopkontoret.
Yderligere oplysninger
Katolsk Biskopkontoret
Bredgade 63A, 1200 København K.
Tel. 33 11 60 90

Salg og service

Lasse Baumann
Antikvitæter
Dødsbo og bære indto købes.
Nobels 3, 1200 København K.
Tel. 33 11 72 28, Åften: 42 85 29 40

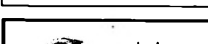
BEGRVELSER LIGBRÆDING

Sirandvejen 153
31 62 18 50
Tal med Vagn Fonden, der er medlem af Bødemændens Landsforening

Revision - Bogføring - Skat
»den Registrerede Revisor Advokat«
REVISORPETERSEN
JØRGENSEN
4000 ROSKILDE 42 35 10 36

Indbinding af »katolsk orientering«

Så er der endelig et bestemt indbinding af 3 årgange (1990-91-92) af »katolsk orientering«. De første 20 bestillinger, redaktionen modtager, kan slippe for at indsende blot. Pris inkl. moms kr. 25,-.
»katolsk orientering«
Vesterbrogade 28, 4. sal, 1620 Kbh. V.
Tel. 3121 1444, Telefax 3124 4975.

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 63 86 81
DØGN
NET
RUNDT

WAGN ADLER
Bødemand Kvit's Eftf.
GLADSKES BØDEMANSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Begravelsesforretning

ordrer alle i forbindelse med dødsfald og også anmeldelse til skifteret, sygesikring, lagforening m.m.
Altaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bødemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Mølemester
VILLY HANSEN
Bredgade 13, 7100 Vejle
Tel. 75 81 63 62 og 75 83 29 37

MØBLER

Søger Da kvallerestemøbler, så afgang vor fornyelse og besøg og se vor store udvalg i sealer, opholds- og spise-stuer.

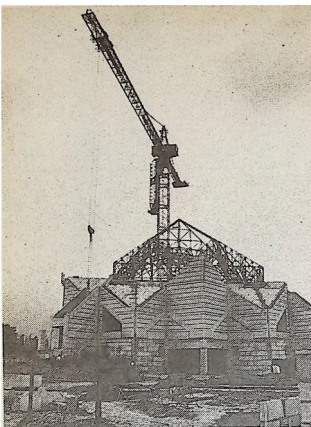
ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø
Tel. 31 26 60 70

Uk- og Brittskust »BALANCEN«

V/KNUD PETERSEN
Germånegade 34, Svendborg
Telefon 62 21 19 20

Revisor Henrik S. Andersen
Tlf. 98 25 93 22

Revision - Bogføring - Skat
»den Registrerede Revisor Advokat«
REVISORPETERSEN
JØRGENSEN
4000 ROSKILDE 42 35 10 36

Så længe Litauen hørte til Sovjetunionen var det umuligt at bygge nye kirker. I dag er nybyggeriet i fuld gang, herover kirken i byen Elektrėnai. Foto RMA.

Vatikansk besøg i Jerusalem

Jerusalem (KIPA) - Forhandlingerne mellem Israel og Vatikanet går videre. I november forhandlede for første gang en højt placeret repræsentant for Vatikanet i det israelske udenrigsministerium, nemlig »viceudenrigsministeren«
msgr. Claudio Maria Celli.

Endnu er der dog et stykke vej, før der kan blive tale om oprettelse af diplomatiske forbindelser. Foreløbig er de mest kontrolsvære spørgsmål, som Jerusalems status og palæstenserproblemet, udeladt fra forhandlingerne. De problemer, der er på dagsordenen, er også vanskelige: hvilke rettigheder og pligter har staten Israel over for den katolske kirke og dens troende, både af latinisk ritus og de melkitiske? Hvorledes forholder det sig med de katolske skolars rettigheder, f.eks. gyldigheden af deres eksaminer? Skal kirken katekiserhede fortsat være gældende?

Tidligere bebrejdede Israels Vatikanet det store og manglende fleksibilitet. Tilsyneladende er forholdet nu vendt. Vatikanet kommer til forhandlingerne med klar holdning, hvormod det kniber fra israelsk side. Vatikanets talsmand, Jaquopo Navarro-Valls udtaler, at temoet i forhandlingerne ikke

altid har svaret til Pavestens forventninger.

For at undgå ensidighed havde Celli også uformelle samtaler med en palæstenserdelegation. Efter forhandlingerne i Jerusalem tog han videre til Jordan, som Vatikanet heller ikke har diplomatiske forbindelser med, lagtægs venten, at normaliseringsprocessen forløber parallelt med både Israel og Jordan.

Omstridt biskop tilbage i Haiti

Port-au-Prince (KIPA) - Efter næsten to år i eksil er ærkebiskoppen af Port-au-Prince, *François-Wolff Ligondé* overraskende vendt tilbage til landet. I en ekstraudsendelse i Haitis fjernsyn viste optagelser fra den første messe. Ligondé holdt efter sin hjemkomst i en ikke nærmere betegnet Maria-helgdom.

Gudstjenesten fandt sted under strenge sikkerhedsforanstaltninger. Ingen af de to hjælpebiskopper, der har ledet ærkebiskoppemesser under Ligondés fravær, var til stede under messen.

Ligondé, der er nært beslægtet med den tidlige

Afrikansk moralteolog:

Den nye katekismus for europæisk

Fribourg (KIPA) - Professor i moralteologi *Benoît Bujo* fra Zaire, der underviser ved det teologiske fakultet i Fribourg, siger, at man kan diskutere den nye Verdenskatekismus. Dens udgangspunkt er ikke åbenbaringen, men filosofien. Filosofiske spørgsmål - hvad er naturen, hvad er et menneske - kan altid diskuteres.

Naturloven opfattes anderledes i Afrika

Bujo mener, at katekismen går ud fra naturloven. Men ikke alle kulturer tænker på denne måde. I Afrika er udgangspunktet en fællesskabsforståelse, ikke den vestlige naturforståelse. Der kan man ikke handle som individ, og slet ikke individualistisk, altså gøre det, som man selv finder rigtigt. Det normale i det traditionelle afrikanske samfund er, at man intet gør, uden at have haft samråd med fællesskabet.

Når unge mennesker i Afrika flytter sammen før ægteskabet for at sikre, at der kommer børn, er de hele tiden ledsaget af hele fællesskabet. I Europa er seksualitet noget, der har med selvrealisering at gøre. I Afrika bedømmes det helt anderledes, for dér drejer det sig ikke om »min person«, for »jeg« kan kun realisere sig selv i

fællesskab med de andre. Derfor anser afrikanske heller ikke færgeselskabelig seksualitet for synd.

Samvittighed er en fælles sag i afrikansk kultur

Samvittighedsspørgsmål afgøres ikke individuelt i Afrika. I modsætning til hvad de tror i Vatikanet, er det ikke høvdigen, der bestemmer, siger Bujo. Høvdigen har altid et ældste-råd, han rådfører sig med. Den fælles beslutning kaldes »palaver«, en diskussion-med-hinanden, og er altså ingen vilkårlig afgørelse, men hele fællesskabets bestræbelse på at gøre det rigtige.

Katekismen burde opstå nedenfra

Personligt havde Bujo ønsket, at der overhovedet ikke var blevet skrevet en »verdenskatekismus«. Han mener, man burde have tillid til de unge kirker og give dem tid til at inkulturere Jesu Kristus for kyndelse. På baggrund af

de katekismer, som man skulle udarbejde i de forskellige lokalkirker, kunne man måske engang senere lave en ægte verdenskatekismus. Det ville være i overensstemmelse med den afrikanske forståelse af palaver.

I de lande i Europa,

hvor den demokratiske tankemåde gennemtyr samfundet, vil der også være naturlig, at kirken tog dette demokrati alvorligt, mener moralteologen. Man skal lade mennesker selv tale om deres problemer, i stedet for at modtage regler ovenfra.

»Betæneligheder« ved udnævnelsen af kvindelig teolog

Fribourg (KIPA) - Formanden for Kongregationen for katolsk Uddannelse, kardinal *Pio Laghi* har »betæneligheder« ved udnævnelsen af den tyske, kvindelige teolog *Teresa Berger* til et professorat i liturgividskab ved universitetet i Fribourg.

Lederen af Fribourgs undervisningsdepartement, *Augustin Macheret* har skrevet til kongregationen og udbedt sig nærmere oplysninger om grunden til disse »betæneligheder«.

Det teologiske fakultets råd havde indstillet Berger til stillingen med mere end to tredjedele af stemmerne, og Den schweiziske Bispekonference havde godkendt hende.

Den 36-årige teologs doktorandhandling hedder »Liturgi og kvindesjæl« - Et bidrag til forståelse af den liturgiske bevægelse i Tyskland og Østret ud fra liturgividskabelig kvindeskriftning. Han underviser for tiden ved Duke University i USA.

Den tyske jesuit Johannes Lappich, som fik livsvænet Guds mæstingevær på grund af sin talarfærdighed som gadeprædikanat lige efter Den anden Verdenskrig. Gårds i Münster den 7. december, 77 år gammel.

Over 100 børnelig i massegrav i El Salvador

San Salvador (KIPA) - Mere end 100 børneskeletter er fundet i en massegrav i El Mozote, meddelel ærkebispeddømmet i San Salvador. I 1981 blev der af 1.000 civile myrdet der af den salvadoranske hær.

Lokale og udenlandske eksperter under FN's opsyn har indtil nu fundet 109 skeletter, hvoraf kun fem var voksne personer.

Massakren skete under påskud af at kæmpe mod oppositionsbevægelsen FMLN. Ifølge oplysninger fra ærkebispeddømmet er ciltteregimentet »Alcatali« ansvarlig for mordene. Gennem fundene er der nu tilstrækkelig med bevismateriale til, at de ansvarlige kan bringes for retten, erklærer ærkebispeddømmet.

Vatikanet optager diplomatiske forbindelser med Hviderusland

Rom (KIPA) - Vatikanet og republikken Hviderusland har optaget diplomatiske forbindelser. Pavestolen sender en nuntius til Minsk og den tidligere Sovjetrepublik en ambassadør til Vatikanet. Af Hvideruslands ca. 12 mio. indbyggere er ca. 2 mio. katolikker. De fleste katol-

likker bor i de tidligere polske områder.

Kirken i Hviderusland har i sin 900-årige historie haft en omtumlet skæbne, og den blev forfulgt under kommunismen. Først for tre år siden kunne Vatikanet officielt oprette et hierarki i landet og udnævne

biskopper i Minsk-Mohilev, Grodno og Pinsk.

Vatikanet har nu diplomatiske forbindelse med tolv republikker fra det gamle Sovjetunionen: de baltiske lande, Ukraine, Armenien, Aserbajdjan, Georgien, Kirgisien, Moldavien, Usbekistan og Kasakhstan.

katolsk orientering

Redaktion:
Pædagog *Wilmann Wuyts* (ansvarsh. redaktør),
Ingeniør *Knut Helmer Kluge* (ind. selvbetj.),
Redaktionelle medarbejdere: *Kristen Szarrafin*
og *Susanne Wogensen*

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
Etage 1820 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 40 75 og 37 22 40 54.
Udgiver: *Ansgar Andersen*
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Natakov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 27. januar

katolsk orientering

Politik og moral, side 2
 Præstevielser, side 5
 Orientering fra sognene, side 6-11
 Pavens fredsbudskab, side 12-13
 Børnebibelen, side 14

For første gang i 50 år nye biskopper i Albanien

Rom (KIPA) - Juledag udnævnte pave Johannes Paul II for første gang i 50 år fire biskopper for Albanien. Den 74-årige Franco Illia blev udnævnt til ærkebiskop af Scutari, og som hjælpebiskop får han den 64-årige Zef Simoni, der var generalvikar i det ledige ærkebispedømme.

Ærkebiskop af Durazzo-Tirano blev Rrok Mirdita, 53 år, der kommer fra et embede for udlandsalbaniere i New York. Franciskaneren Robert Ashta, 74 år bliver biskop af Pultit. Samtidig bliver nunnen i Tirana, den indiske ærkebiskop Ivan Dias overdraget sjælesorgen i det sydlige

Albanien, med rang af apostolisk administrator.

De fleste af de nye biskopper har afsonet strenge straffe under det kommunistiske regime. Illia blev arresteret 1967 og dømt til døden for »spio-

nage til fordel for Vatikanet«. Dommen blev senere ændret til 25 års fængsel med skærpet strafarbejde. I 1988 blev han løsladt og sat i husarrest. Ashta har haft 11 års tvangsarbejde på et vandværk.

Dialogen mellem Rom og de ortodokse genoptages snart

Istanbul (KIPA) - Ved festen for den hellige Andreas talte den økumeniske patriark Bartholomaios I paven for at have taget stilling til problemerne mellem de ortodokse kirker og de uenerede kirker i Østeuropa. Pavens budskab var blevet læst op i Skt. Georg-kirken i Fannar i patriarkatets sæde i Istanbul af kardinal Ed-

ward Cassidy, der er formand for Enhedsrådet.

»Vi venter på konkrete skridt«

Patriarken erindrede om, at den dialog, der var startet af Paul VI og patriark Athenagoras I var ophørt for den teologiske dels vedkommende på grund af problemerne med de uenerede. Han appellerede til, at enheden mellem Peters og Andreas' kirker blev genoprettet. »Derfor venter vi med utålmodighed på konkrete skridt,« sagde Bartholomaios.

Tvetydig missionsvær

Begge parter er indstillet på at søge at gennemføre en samtalerunde i juni. Der vil man prøve at bilagge stridighederne vedrørende de uenerede østkirker og tale om de ortodokses anklager mod den katolske kirkes missionsmetoder i de tidligere kommunistiske lande.

Det Nye Testamente i Kina

Shanghai (KIPA) - Bispedømmet Shanghai er i gang med en ny oversættelse af Det nye Testamente til kinesisk. Den kan fra 1993 købes overalt i Kina og vil i første omgang udkomme i 300.000 eksemplarer.

Gæster fra samtlige jyske nabosogne skabte trængsel i Vor Frue kirke i Silkeborg, da Martin Bergsøe blev præsteviet af biskop Mortensen, lørdag den 9. januar. Benny Blumensæst assisterede som diakon. Foto: Knud H. Kluge.

Den katolske kirke nu officielt anerkendt i Mexico

Mexico City (KIPA) - Den katolske kirke i Mexico er officielt blevet registreret som »juridisk person«. Det var den nye apostoliske nuntius, ærkebiskop Girolamo Prigione's første embedshandling i landet.

Et stort arbejde venter forude

Over for journalister sagde Prigione, at nu er »forsoningen« mellem stat og kirke formelt fuldendt. Men endnu forestår der et stort arbejde, før forsoningen mellem mennesker er fuldendt. Dermed siger han til, at der i Mexico i over 100 år har eksisteret meget dårlige forhold mellem stat og kirke, hvor kirken i lange perioder dels har været undertrykt, dels juridisk forbudt.

Den regimetro kirke i Kina ønsker forsoning med Rom

Hong Kong (KIPA) - Den »patriotiske« biskop af Shanghai, Aloysius Yip Luxian ønsker en udsoning med Rom og endog med »undergrundskirken«.

I et interview med »Eglise d'Asie« siger Jin Luxian, at »vi er én kirke, vi har ikke mistet troen og vi har ikke nægtet pavens primat«. Han beklager, at den såkaldte undergrundskirke betragter den officielle kirke som en forræder.

Efter biskoppens mening er det af betydning, at den officielle, statsan-

kendte kirke arbejder åbent og undgår konfrontationer. For i Kina kan intet forblive hemmeligt - politiet overvåger midt i alt. Jin Luxian har læst sin lektie: han var 18 år i fængsel og 9 år i husarrest. Derfor mener han, det er bedre at arbejde åbent. Man skal ikke bekæmpe, men være udholdende.

Officielt talsmand

Biskoppen er både næstformand i den officielle bispekonference (der findes også en i »undergrundskirken«) og i Den patriotiske forening for Kinas Katolikker. Han

anses i udlandet for at være den kinesiske kirkes »grå eminence«, da han taler flere sprog og har lov til at rejse til udlandet.

Optimistiske forventninger

Han er meget optimistisk m.h.t. en normalisering i forholdet mellem Kina og Vatikanet. Han henviser til, at Kina har normaliseret forholdet til Syd Korea og Israel og er ved at gøre det med Sydafrika. Han mener ikke, at Vatikanets forbindelse med Taiwan er så vigtig, at Vatikanet ikke vil afbryde den.

katolsk orientering

Dette blad udgives hver uge i Danmark. I 1993 vil det omfatte 52 numre. Abonnementsprisen er 200 kr. (inkl. porto). Adresserændringer meddeles til postvæsenet.

Katolske journalister holder møde på Magleås

Lørdag den 27. februar kl. 8.00 mødes danske katolske journalister, fotografer og filmfolk med katolske kolleger fra resten af Norden for at drøfte »Mediepolitik i de nordiske bispedømmer« samt »De nordiske lande og retten af Europa«. Mødet finder sted på Magleås Kursuscenter.

Katolsk mediepolitik

Lørdag formiddag holder præsidenten for Den nordiske Bispekonference, biskop Paul Varschuren oplæg om konferencens ønsker til en katolsk mediepolitik. Biskop Varschuren er medlem af Den pavelige kommission for sociale kommunikationsmidler. Knud Helsted Kluge taler om »Hvad er en mediepolitik? Danske erfaringer omkring udformning og indhold«, medens p. Leslie O'Shea oplæg bærer overskriften »Katolsk mediepolitik i Nordisk diaspora«.

Norden og Europa

Lørdag eftermiddag er emnet »de nordiske lande og retten af Europa«, hvor blandt andre Jan Kerthofs SJ fra Leuven Universitet og Nils Arboel giver oplæg. Herefter er der mulighed for at stille spørgsmål.

Lørdag aften er der uformelt samvær.

Lørdagsmødet er arrangeret af UCIP's nordiske afdeling, som er en del af den verdensomspændende katolske journalistiske sammenslutning.

Frødag og søndag holder redaktører ved de katolske blade og idsskrifter med eget program.

Hvis du ikke allerede har fået tilsendt program og tilmeldingsblanket, kan du henvende dig til »katolsk orientering« på tlf. 31 21 14 44.

Ny bog

Fra N. Thomsens Boghandel, 6200 Aabenraa (tlf. 74 62 22 29) udkommer januar 1993, illustreret af Stig Holising.

N.R.M. Oppermann:
»Oplevelser og Tanker paa Vejen«
Nogle Tilfælde af Personer og Begivenheder

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

Selvejende institution

VALFART 1993

Temå for valfarten:

»Menneskets råde om en retfærdig verden!«

Det er med stor glæde, og til igen indbyder til deltagelse i Den Nordiske Valfart til Lourdes for syge og raske pilgrimme, som finder sted:

onsdag d. 30. juni til onsdag den 7. juli 1993

Biskop:

Hubertus Brandenburg fra Sverige

Ansvar: Valfartspædagog

Pater Herbert Krawczyk SJ

Prisen for rejsen er d. kr. 5.200,-, alt incl., dvs. direkte fly fra Kastrup til Lourdes og retur, ophold med fuld pension, samt diverse afgifter.

For deltagere, som på grund af sygdom eller invaliditet må indtrædes på sygepænetret »accuati« i selve grotteområdet sammen med vore stændevædske medhjælpere, er prisen d. kr. 4700,-.

Al hensyn til disse deltagere medfølger læger, sygeplejersker og andre hjælpere.

Ungdom alderen 17-30 år kan melde sig til at være hjælpere. Disse betaler 3200 kr.

Komiteen forholder sig ret til justeringer af priserne i tilfælde af nye afgifter, devaluering etc.

NBI Tilmelding hurtigst muligt, så vi ved, hvor mange vi bliver Valfartens adresse:

Den Nordiske Valfart til Lourdes
c/o Georg Høhling
Skovgårdsvej 11
DK-2320 Charlottalund
Danmark
Tlf. 31 64 13 58 - telefax 31 64 13 61
Giro 9 80 05 53

BEREJNER:

Lourdesrejsen på fasten for Vor Fru af Lourdes, torsdag den 11. februar 1993, kl. 19.30 i Sct. Ansgår Kirke. Herefter oplæg omkring Bessie tema i mangehøjstolen.

Politik og moral

Politik kan blive et respektabelt arbejde, hvis fundamentale menneskerettigheder – at gåldende lov bliver holdt – bliver sat i højsædet, skriver Walter Dalland i sin kommentar til Tamil-rapporten

Kommentar til Tamil-rapporten

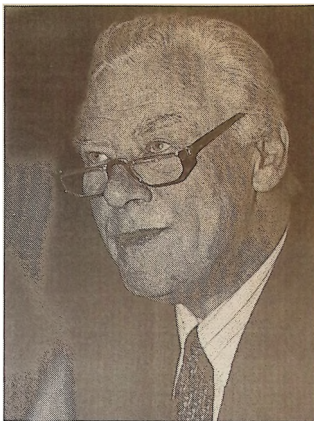
Af Walter Dalland

ville være problematisk at udstyre et enkelt menneske med uindskrænket magt. Magtudvelelse skal altid kontrolleres.

Må hisles med glæde. Derfor må dommer Hornslets »Tamilrapport« hisles med glæde. Ved gennemlæsning af rapporten fremgår det med tragisk tydelighed, hvorledes begreber som sandhed og retfærdighed er skredet og blevet drejet, fordi man var bange for at komme i vanskeligheder. Enten ville man omgå loven for at undgå familiesammenføringer, eller man ville dække over politikens venner eller overhånden, eller man ville ikke ådelægge sine egne karrieremuligheder.

Gensidig kontrol

Den engelske premierminister under 2. verdenskrig, Winston Churchill, betegnede tvor politiske system, det parlamentariske system, det parlamentariske demokrati, som det mindst dårlige. Diktatur, enevælde eller etpartistyre er endnu dårligere systemer. Det politiske system, som vi har i Danmark, bygger som i England på gensidig kontrol. Vel ud fra det realistiske menneskesyn, at meget få af os er fuldkomne, og at det så

kan kun blive et respektabelt arbejde, hvis fundamentale menneskerettigheder – at gåldende lov bliver holdt – bliver sat i højsædet. Love er ikke til for at bøj og forme efter forskellige stemninger og følelser. Jydske Lov sagde allerede i 1241: med lov skal land bygges, og samme Jydske Lovs forfatning udtrykker klart, hvorfor gåldende lov skal holdes.

Lovent skal overholdes for at beskytte de svage, sagde man allerede i 1241 i fortalen til Jydske Lov. Det er værdigt og ret, at vi i 1993 får markeret, at sådan skal det stadigvæk være. Vi vil gerne blive med ved at leve i et retssamfund. Hvis vi ikke gør det, går det stadigvæk ud over de svage – denne gang via det de tamilske flygtninge. Tak for tamilrapporten. Den gjorde godt.

Kvindelige præster er en alvorlig hindring i økumenien

Londen (KIPA) - Synodeatlagene i den anglikanske Church of England vedtog med et lille flertal, at kvinder kan vies til præster. Der krævedes to-tredjedels flertal i alle tre kamre. Hos biskopperne stemte 39 ja og 13 nej, hos præsterne stemte 176 ja og 74 nej, og blandt lægfolket var stemmerne 169 ja og 82 nej.

De første kvindelige præster kan sandsynligvis vies i november 1993, når det britiske parlament har foretaget den nødvendige lovgivning. Ca. 1.300 kvinder er diakoniet og de fleste ønsker at blive præstevie.

Den anglikanske Lambeth-konference gav 1988 de 27 medlemskirker lov til selv at bestemme, om de vil have kvindelige præster. Der findes kvindelige, anglikanske præster i USA, New Zealand, Hongkong og Irland.

Kvindelige præster har igennem 20 år været et stærkt kontroversielt spørgsmål i England; nogle har endda talt om et

skisma. For at »begrænse skaderne« har man vedtaget forskellige forholdsregler. F.eks. kan ingen biskop, der allerede har et embede, tvinges til at tillade kvindelige præster i sit bispedømme, og præster har ret til at nægte kvindelige præster adgang til deres kirke. Samtidig er der afsat midler til, at præster kan nedlægge deres embede. Mindst én biskop og adskillige hundrede præster vil nedlægge deres embede, og man regner også med nogle konversioner til den katolske kirke.

I 1975 erklærede synoden, at der ikke var nogle grundlæggende hindringer for, at kvinder kunne blive præster. Diskussionen har været først lidenskabeligt i de mellemlygende år. I 1991 udtalte den nye primus af den anglikanske kirke, George Carey, at det var et »yderst tungtvejende kætte« at tro, at en mand kan repræsentere Kristus ved alteret.

Før synoden erklærede erkebiskop Carey, at han håbede, at synoden af hensyn til kirkens troværdighed ville tillade kvindelige præster. »Vi risikerer, at vi ikke længere bliver forstået i vores kirke, når kvinder, der allerede indtager vigtige poster i samfundet, ikke har mulighed for at blive præster.«

Paven har advaret Carey gjorde også sin mening klar for paven ved et besøg i Vatikanet. Paven advarede ham og sagde, at det vil være en »alvorlig hindring« på vejen til tilnærmelse mellem de to kirker.

Vatikanets taltsmand, Joaquin Navarro-Valls erklærede umiddelbart efter afstemningen, at den betydning er »en og alvorlig hindring i processen mod gensidig kontrol med den katolske kirke«. Pave Johannes Paul II har i en brevveksling mellem den anglikanske primas gentagne gange gjort klart, at dette problem for den katolske kirke berører »sakramentens natur«.

Generalsekretæren for Det lutherske Verdensfor-

bund, Gunnar Staalsen, betegnede beslutningen som »et positivt skridt for de økumeniske forbindelser til den lutherske kirke«. Han roste Carey og hans forgængere for deres ledelse af kirken i den svære periode. Med tilladelsen til kvindelig ordination er det lykkes for kirken at bevinde den samme kaldelse af mænd og kvinder i kirken og verden, siger Staalsen. Samtidig håber han, at det ikke betyder en uovervindelig hindring i den økumeniske dialog med den ortodokse og katolske kirke.

Den russisk-ortodokse kirke har udtrykt skuffelse over den anglikanske kirkes beslutning. Moskvas patriarkat udtaler, at den ortodokse kirke begrundes sin opfattelse i den bibelske overlevering, at der »blandt de tolv apostle ikke var nogen kvinder, og at præsteembedet ikke er beregnet for kvinder«. Desuden beklager patriarkatet, at beslutningen giver hindringer for gensidigheden af de to kirker.

Serøs time i DR fra kl. 14 til 15

I begyndelsen af 1992 skete der en større omlægning af programmerne på Danmarks Radios P2. Som noget nyt begynde stationen at sende i dagtimerne mandag til fredag under navnet »DanmarksKanal«, og en del af de populære udsendelser fra P3 flyttede til den nye kanal. Samtidig blev der indført en slags »series time« mellem kl. 14 og 15, hvor programmerne havde andet og mere på hjerte end underholdning og populærmusik.

Denne gladelige udvikling er fastholdt og udbygget med et par nye programmer i 1993. Om søndagen sendes der således et spørgeprogram om opdragelse og udvikling af børn, og om fredagen sendes et program, hvor lytterne kan udveksle erfaringer om, hvordan man kommer videre efter en nedtur, f.eks. i form af alvorlig sygdom.

Etik på DanmarksKanal
Kirkelige krede kan især glæde sig over, at der nu hver torsdag kl. 14.03 sendes et debatprogram med *Johannes Møllehave* og *Knud Sørensen* som faste medvirkende. Under titlen »Dilemma« bliver de hver uge præsenteret for en banal hverdagshistorie, der pludselig udvikler sig og dermed rejser en række

spørgsmål om etik, moral og samvittighed, som de to så skal forholde sig til. Bag programmet står bl.a. nogle af medarbejderne fra PI-programmet »Folk og kirke«.

Det faste program »Søndag morgene« kl. 8.03 på P1 har efter årsskiftet taget hul på en længere serie under titlen »Det dogmatiske værksted«, hvor lytterne inviteres til at deltage i en debat om, hvad to egentlig er. Tilrettelægger er Mogens Hansen og Anders Laugeisen.

Debat om licens
Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund er med blandt arrangørerne af et offentligt møde i Valby Medborgerhus i København om aftenen tirsdag d. 23. februar. Mødets emne er radio/TV-licensen. I debatten deltager de medipolitiske ordførere fra Socialdemokratiet og Venstre. I takt med reklamestationernes øgede udbredelse er der stadig stærkere røster, der taler for en afskaffelse af licensbetalt radio og TV. Det er imidlertid til stor fare for alsidigheden i programudbudet og vil typisk gå ud over programmer om kirkelige og religiøse emner. I næste nr. af »Katolsk orientering« følger en mere indgående orientering om mødet og om baggrunden for dets afholdelse.

Erling Tiedemann vil begynde et bibelstudium i Paris.

Erling Tiedemann går igang med to-årigt bibelstudium Vil ikke genopstille som amtsborgmester

Amtsborgmester i Vejle, Erling Tiedemann ønsker ikke at genopstille ved valget i november. Han vil i stedet i begyndelsen af 1994 påbegynde et to-årigt bibelstudium på det katolske universitet »Institut Catholique« i Paris.

Når man er fyldt 60 år, bliver man jo ikke på en

studs optaget på et universitet i udlandet, siger Erling Tiedemann som forklaring på, at det har taget nogen tid at få planerne på plads. Udover studiet af Bibelen ønsker han også at få tid til at gå på kursus i filosofi.

I de senere år er det blevet mere og mere klart

for mig, at mange af de vanskeligheder, vi har i Danmark, f.eks. med hensyn til økonomi, sundhed og arbejdsløshed, i den sidste ende har, at gøre med religion, kultur og etik. Derfor vil jeg gerne grave lidt dybere i tingene, siger Erling Tiedemann videre.

Katolske kvinder protesterer mod voldtægt som »våben« i Bosnien

Der er fra mange sider fremkommet anklager om, at voldtægt anvendes systematisk som våben i krigen i Bosnien-Hercegovina. Det er særligt gået ud over muslimske kvinder, fordi de på grund af voldtægten risikerer at blive udstødt af deres samfund.

Det bliver derved en særlig nedværdigende måde at lave etnisk udrensning på.

DKKF er med
Forretningsudvalget for Verdensorganisationen for katolske Kvindeforbund har derfor bedt den fran-

ske regering og det internationale samfund om at fordømme denne praksis og lægge pres på de stridende parter for øjeblikkeligt at få standset denne form for organiseret voldtægt.

Danmarks Katolske Kvindeforbund, der er

medlem af Verdensorganisationen, har tilsluttet sig denne erklæring. Forbundet har bedt den danske regering om at gøre alt, hvad der står i dens magt for at bringe voldtægterne til ophør og give ofrene hjælp og beskyttelse.

OPTAGELSE PÅ KATOLSKE SKOLER I DET STORKØBENHAVNSKE OMRÅDE

INSTITUT SANKT JOSEPH
Dag Hammersøjles alle 17, 2100 Ø.
Bh.kl.-10. kl. og fritidsordning kl. 8-17.
Kontakt skoleleder Lillian Jespersen for personlig samtale.
Tlf. 31 38 67 25 dagene kl. 12-13

SKT. PAULUS SKOLE
Fregådt Alle 8, 2300 Taastrup
Bh.kl.-10. kl. og fritidsordning.
Kontakt for samtale skoleleder Birna Langsted
Tlf. 42 52 19 50

SCT. JOSEPH SØSTRENS SKOLE
Skovrognen 19-21,
2920 Charlottenlund
Bh.kl.-9. kl. i to spor.
Løgstua, åbent kl. 7.30-18.30 samt delvist i ferie.
Indmeldelser sker efter personlig samtale med skolens leder, som forestår orientering samt besvarelse af individuelle spørgsmål efterlyst af ansørgiver på skolen.
Skoleleder: Georg Høhling
Tlf. 31 64 17 82

RYMGAARDS SKOLE
Børnestsvej 54, 2800 Hellerup
Bh.kl.-10. kl. og fritidsordning.
Se opslag i dagspressen ang. orienteringsmateriale for bh.kl.-3. kl.
Kontakt for personlig samtale skoleleder Mathias Jensen
Tlf. 31 62 10 63

Kan du spise chokolade med kniv og gaffel?

Det, og meget andet nyttigt og formejeligt kan du lære i Øm. Hovnrå? Under den årlige fastelavsweekend, lørdag den 20. februar, fra kl. 14 til søndag den 21. kl. 16.

Og hvem kan deltage? Alle, der tilhører en af de fire menigheder: Vejle, Horsens, Silkeborg eller Herning.

Et lille greb i programmet: Hvor stammer fastelavn og dens særlige skikke fra? Skovtur, sang, digterkonkurrence, ansigtsmaling (fastelavnskosmetik!), søndagsmesse, tøndeslagning, og mest af alt hyggeligt samvær.

Pris: Voksne over 15 år 180 kr.
Ung mellem 10 og 15 år 80 kr.
Børn under 10 år gratis

Alle, der allerede kommer om formiddagen har selv madpakke med.
Tilmelding snarest hos jeres sognepræst.

Fastelavnsudvalget

SANKT KNUD LAVARD SKOLE
Fæltnæsvæj 30, 2800 Lyngby
Bh.kl.-10. kl.
Fritidsordning alle arbejdsdage 7-17.
Oplysning og indskrivningspapirer:
Skoleleder Gert Ørsted Andersen,
ring dgt. 9-15, tlf. 45 87 62 40

SANKT ANSGARS SKOLE
Nærebrogade 27, 2200 N.
Skolen i hjertet af Nørrebro
Bh.kl.-10. kl. skoleplansordning og ugentlig indstillingsdag for bh.kl.-2. kl. inkl. indskrivning til bh.kl. og 1. kl. 1993/94 bør stå anført.
Skoleleder: Kirsten Berg Larsen
Tlf. 31 32 46 46

NIELS STEENSENS GYMNASIUM
Sankt Kjeldsgade 3, 2100 Ø.
Tlf. 31 23 23 40
Gymnasium med hovedskole 6. kl.-10. kl.
Orientering om optagelse til:
1. gymnasietræde tirsdag 26/11
og træde 28/11 1993 kl. 19.30
6. kl. og 7. kl. tirsdag 2/2 1993 kl. 19.30
8. kl.-10. kl. tirsdag 4/2 1993 kl. 19.30
Rådgiver: Walter Dallend
Viceskoleinspektør: Bente Nielsen

Politisk moral

Var Danmark rigere i 1945 end i dag? Dengang skulle landet tage sig af et langt større antal tyske flygtninge end de få tusinder, vi skudsørge for i dag. Man nåede endog at sende den afvæbnede tyske besættelsesstyrke hjem igen, uden at riget gik fallit. Var der lige så meget lykkelig dengang, eller herskede der endnu en anden moral, en anden slags »gammeldags» hæderlighed end nu, hvor Danmark er et af verdens rigeste lande?

Skulle man tro sine egne åren, har fremmedordet etik også længe været et fremmed begreb, i hvert fald siden tresernes proklamation af værdinihilismen som nyt grundlag for menneskers adfærd. Samtidig med, at politiske iagttagere beklager noget så pudsigt som »embedsmænds mangel på etiske udtryksformer», mener fremtidsforskere, som nogle kaldes, at kunne måle sig frem til, at »nu bliver etik nyt fagstørd».

Allt dette skulle Tamil-sagen have afsløret!

Man husker da ellers tydeligt den store pastor Bartoldys kommentar til den danske adfærdspraksis: »Mordere går med løftet pande iblandt os på gaderne». Og da vor såkaldt »liberale», abortlov ledte danskerne at erstatte ordet forbud med det mere kliniske og værdneutrale ord svangerskabsafbrydelse, havde Folkekirkens biskopper endnu mod nok til med fælles røst at protestere mod denne lovs mangel på etik. De fik læst levittene, for allerede i de dage var det muligt at afveje moralske anfølgelser som de sidste spjæt fra en alligevel uddøende kristelig tradition - og tilmed burde embedsmænd ikke dædte lovgyverne!

Så kom *Gilstrup* og med ham debatten om skatteetik. For ikke så få danskere blev handagens helt, selv da hans vindind bragte ham i fængsel. Penge og etik havde jo ikke noget med hinanden at gøre.

På samme tid drøftede de kirkelige *Justitia* et Pax-kommissioner verden over en erklæring om »Bankvæsen og Etik», foranlediget af de milliarder, styrtede diktorator nåede at fratage deres land for at bringe dem juridisk sikret i en bank i det ellers så moralsk tilknappe Schweiz.

Først da den biokemiske videnskab nåede medierne og afholdt lange debatter om, hvad genteknologi og manipulation med vor arvemasse formår i dag, vakte konflikten mellem »det teknisk mulige og det etisk forsvarlige» alles interesse. Vi fik Det Ethiske Råd, som skal holde videnskaben under kontrol. Dets årvågenhed accepteres, dets tvivlrådighed om faste normer til trods, f.eks. ved selvmordsigende udsagn om, at den ene gang er menneskeligt liv menneskeligt fra undfangens øjeblik af, den anden gang fra et nærmere bestemt antal uger senere. Etikdebatten er altså hverken ny eller færdig.

Men tilsyneladende helt ny og en smule for komisk er den »opdagelse», at også politik og etik bør have noget med hinanden at gøre. I sit for mange tilfælde fra et tilsyneladende moralsk forargelse kun været udrudt for skadefryd eller misundelse (over en politikers lejlighed f.eks.) og slet ikke tegn på en sund folkelig sans.

Etikdebattens svagheit har blot altid været, at mange har anbragt »moral» under rubrikken »folks følelse». Måske går det efter Tamil-sagen og for os alle, at etik - det græske ord for moral - er ansvarsfor, at ens frie, overlagte vord og gerning, som vi siger i synsbekendelsen, lever op til de krav, livets myndighed og dets alvor stiller. Hverken penge eller politik kan gøre gældende, at på disse områder gælder andre normer end intellektuel hæderlighed og tilregnelighed. Har vi ikke vidst det længe for Tamil-sagen? Men som »nyt slagord» er etik ubrugelig, som bærende samfundsværdi derimod er den uundværlig. M.W.

Jeg var pludselig den fremmede iblandt os

For nogen tid siden så jeg i et dagblad et læserbrev, der handlede om, at vi i Danmark må tage stilling til vores flygtninge og asylsøgere, og at det kommer til at koste os et meget stort samfund. Jeg så navnet, og det såmænd en dame af mit bekendtskab, der havde skrevet dette indlæg, som endte med ordene: »Men jeg er ikke racist».

Jeg sagde til hende: »Er du ikke racist? Måske ikke. Men med dette indlæg er du med til at så racisme i vort samfund.»

I ugen, der fulgte, blev jeg en morgen til messe i min sognekirke. Jeg cyklede tidligt af sted og forberedte mig på messen. Det skulle blive hyggeligt, for det var år siden, jeg havde været til en hverdagsmesse.

Da jeg kom ind i våbenhuset, kunne jeg høre, at der var vietnameser på kirken. Jeg tror de bad ros-

kras - i hvert fald reciterede de højt på deres sprog. Det irriterede mig, det var virkelig ikke til at holde ud, at de skulle ødelægge min stille messe, og da messen begyndte, besvarede de præstens danske ved vietnamesisk. Jeg svarede højt og tydeligt på dansk, alt for højt, for selv om jeg var den eneste dansker, var det dog for galt, at jeg ikke kunne få en ordentlig stille messe i min egen sognekirke.

Med ét skete der noget - i et nu var det mig, der var flygtning. Jeg var langt hjemme fra Danmark, helt på den anden side af kloden.

Jeg så min præsten ved alteret, jeg hørte kun vietnameser syngte på den fremmede, ejendommelige sprog, som jeg slet ikke forstod. Jeg var en fremmed, og et fremmed land. Med ét var jeg flygtning, langt borte fra min kære, langt væk fra det nationale

og kulturelle fællesskab. Jeg var med ét »den fremmede iblandt os».

Jeg kom til mig selv og var færdig med at svare højt og tydeligt på dansk. Jeg havde dybt i mit sind oplevet at være flygtning, jeg havde været langt borte fra min kære, jeg havde mistet alt - det var en

frygtelig og smertelig oplevelse. Med denne oplevelse mødte jeg en side af mig selv: dette at være af mig selv betyder, at jeg skal efterleve næstekærlighedens bud også i mit hjerte, mit sin og mine tanker.

Paul Rønn

(Forkortet af red.)

»Led os ikke i fristelse...«

For mange år siden kendte jeg en gammel katolsk herre fra Belgien, som en af vore samtaler om bønner, ytrede sin forundring over at vi bad den »Fader» om »Led os ikke i fristelse» - for, som han sagde: »Den gode Gud vil da ikke lade os i fristelse». Han mente og

så, at der var kyndig mennesker, der arbejdede på at få det ændret.

Det har jeg dog aldrig set eller hørt noget om men længe efter ændred bøn i »Fader» om »Led os bort fra fristelse...»

Wade mener anderledes. E.G. Thuesen

Gregoriansk sang

for organister, korledere og sangere.

Foredrag af Niels Le Cour: Akkompagnement til gregoriansk sang. Belyst med eksempler.

Freitag den 5. februar 1993 kl. 19.30 i Sankt Thereses Kirke, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Da dette foredrag måtte udgå af programmet for kirkemusikweekenden 27-28. nov., gennemføres det i stedet som anført, hvortil weekendens deltagere såvel som andre interesserede indbydes. I forbindelse med foredraget vil vi påbegynde forskelligt, og man vil kunne få et eksemplar af Niels Le Cour's udstalt til akkompagnement til B. Messes. Aftenen slutter med komplet.

Med venlig hilsen
Liturgisk Sekretariat & Kirkesmusikudvalget

Magleås-Retræte

Her mig Herre, når jeg råber,
Vær mig nådig og svar mig!
Jeg husker, at du siger:
»Vi vil skal være ansigt!»
Herre, jeg søger dit ansigt,
skjul ikke dit ansigt for mig.
(Salme 27, 7-9)

Retræte: Søg mit ansigt.

At bade er at stå i et personligt Gudsforhold. Ved hjælp af bibelske tekster, ved overvejelser, personlige erfaringer, vil vi se nærmere på, at Gud virkelig er »Abba», den kære far - den kære mor for os.

Vi vil stille os det spørgsmål: hvad ønsker Gud af mig? Hvad ønsker jeg af Gud?

Der vil være oplæg - impulser - men især tid til meditation og personlig bøn.

Retrætelæder: sr. Ansgar Riemann.

Fre fre. d. 7.3.93 kl. 19.00

til sen. d. 7.3.93 kl. 14.00.

Pris: kr. 500,00.

Tilmelding til Elin Lind, Magleås, Høstarbøvej 6, 3460 Birkedal ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 44 29 eller ved check.

Tilmelding inden d. 22.2.93. Tlf. 42 81 07 15.

Magleås styrelse

Påskerefugium på Magleås

afholdes igen i år på skærtorsdag den 8. d. 8.3. kl. 14.00 til påskedag den 11. d. 4. evt. til påskemandag den 12. d. 29.3 kl. 14.00.

Gejstlig leder: p. Edward Stappers O. Præm.
Daglig leder: Ellen Marie Lehn og Niels Engelbrecht.

Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påstens bogvevninger, således at gudstjenesterne og oplæg til dem vil være midtpunkter.

Erkænnelse har vist, at deltagere foretrækker et program, der ikke er lægt for stramt.

Alle, der føler et behov for såvel ro som fællesskab i påsten, er velkomne.

Tilbud fra fonden »Magleås Venner» o.m. gør det muligt at fastsætte priser til kr. 900,- til og med påskedag kl. 14.00 og kr. 1015,- til og med 2. påskedag kl. 14.00.

Ankomstdagen (skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og aftensmaden slutter med frokost.

Tilmelding: Til Magleås sekretariat på hverdage mellem kl. 9-15 på tlf. 42 81 07 15 eller ved at indbetale kr. 200,00 i depositum på giro 428 44 29 til Magleås Kursercenter, Høstarbøvej 6, 3460 Birkedal.

Magleås styrelse

Liv og fortælling

Næjlskolde på Magleås 25.7.-1.8. 1992

Hvordan hænger fortælling og liv uløseligt sammen? Flere hundredtålede danskere har allerede læst den nye bibeloversættelse. Folk læser stadig de bibelske fortællinger! Interessen for myter, sagn og eventyr stiger? Folk bliver ved med at fortælle? Kan fortællingen give os en indsigel, som vi ellers ikke får? Højskolelægen vil behandle emnet i foredrag, film, liturgi, musik, samvær, udfugt og fortællerøstet.

Pris for ophold, fuld kost og kursusafgift i alt kr. 1950,00. Tilling for anvennerelse kr. 350,00. Ved tilmelding indbetales depositum kr. 350,00 på giro 428 44 29 eller ved check til

Magleås Kursercenter
Høstarbøvej 6, 3460 Birkedal
Tlf. 42 81 07 15

Umiddelbart før indvielsesbønnen lægger biskoppen sine hænder på kandidatens hoved. Det samme gør præsterne én efter én. Herefter beder biskoppen bl.a. »Giv denne din tjener præstedømmets værdighed, forny Helligånden i hans indre...«.

I fællesskab med biskoppen udtaler den nyviede præst nadverens indstillelsesord: »Tag den og drik alle deraf. Dette er kalken med mit blod. Den nye og evige pagts blod, som udgydes for jer og for alle til synders forfaldelse. Dette skal I gøre til min ihukommelse.«.

Efter at biskoppen som den første modtog primitivs-velsignelsen, gav Martin Bergsøe den til de mange gæster fra hele landet, som ikke kunne deltage i primitiv-messen om søndagen.

Martin Bergsøe præsteviet i Vor Frue Kirke i Silkeborg

Reportage: Knud Heisted Kluge

Lørdag den 9. januar fik bispedømmet endnu en præst. Den 39-årige Martin Bergsøe blev i vor Frue Kirke i Silkeborg viet af biskop Hans L. Martensen. Knap 250 mennesker, som stod tæt pakket i den lille kirke, overværede vietelsen. Præster fra hver menighed i Jylland konsekreterede ved messen, ligesom der var enkelte præster fra København.

Præstevietelsen, der er led i en højtidelig messe, består af udvælgelsen — hvor en præst over for biskoppen bekræfter kan-

didatens værdighed -, prædikenen, aflæggelse af løfterne, Alle Helgens Litani, indvielsesbønnen samt salvelse af hænderne og overrækkelse af brød og vin.

I sin prædiken talte biskoppen om denne verden som en modstræning til Guds Rige. Biskoppen påpegede, at ethvert menneske inderst inde bærer et billede af Gud, af Guds Søn. Verden i dens helhed, selv om den er fremmed for Gud, længes alligevel efter Guds Rige. Vi kan bede om, at Hellig-

ånden må bringe os den forvandling, der kan gøre verden til Guds rige, fordi det er de samme mennesker i verden og i Guds rige.

Forvandlingen, der gør os selv fra indadvendte, selvelskende, egoistiske mennesker til Guds børn, er en forvandling, der kan bane vej for Guds rige, det hellige, det rene, det fuldkomne i denne verden.

Efter den højtidelige messe var der reception i den tilstødende katolske børnehavn. Menighedsrådsformanden, Margrethe Mørk Pedersen ønskede Martin Bergsøe tillykke med den store dag: »At

have hørt Guds kald, svaret på det og uddannet sig til at følge det, det er en lang vej, og vel den største beslutning, du har skullet træffe i dit liv. Vi ønsker og beder alle sammen om, at det må blive til lykke og velsignelse for dig og de mennesker, du kommer til at være præst for.«.

Bergsøe roste Martin Bergsøe for hans praktiske sans og overrakte på assumptionens 3. ordens vegne en kuffert til hans præstekjole.

I sin takketale fremhævede den nyviede præst især pater Paul Keller, som har undervist og optaget ham i den katolske kirke.

Pater Paul Keller SJ overrækker Martin Bergsøe en gave. Den 83-årige pater Keller har undervist og optaget Martin Bergsøe i den katolske kirke.

Menighedsrådsformand Margrethe Mørk Pedersen glæder sig over, at menigheden nu atter har fået sin egne præst.

Martin Bergsøe takker for de mange rosende ord og de mange gaver under receptionen i den tilstødende katolske børnehavn.

Orientering fra sognene

Februar 1993

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 4, der udkommer 24. februar 1993 er mandag den 8. februar 1993 for nr. 5. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarfain på statisk orienterings redaktion Vesterbrogade 28, 1, 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Sct. Mariæ Kirke, Aalborg
Kastelvej 1, 9000 Aalborg
Pastoralteam:
Allen Courteau, OMI. Tlf. 98 12 63 44.
Frazz Hoyos, OMI. Tlf. 98 12 63 44.
Pastor Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80.
Pastoralassistent: Sr. Maria Hørsel, CSJ.
Tlf. 98 12 63 44 eller 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou.
Tlf. 98 92 27 74.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10.

Tirsdag d. 2., 9. og 16. kl. 9: Rosenkransgruppe. Kl. 14.30: Mini/Midi KUK. Den 2. og 9. kl. 19.30: Kor øvelse.
Onsdag d. 3., 10. og 17. kl. 19: Messe hos Søstrene (Danmarksgade 13.)
Torsdag d. 4., 11. og 18. kl. 19: Maxi-KUK.
Fredag d. 5. kl. 16: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe 17.15.
Onsdag d. 10. og 24. kl. 14.30: Sykkul.
Tirsdag d. 11. kl. 14.30: Sct. Josephsklub mødes i menighedskøkket.
Fredag d. 12., 19. og 26. kl. 17: Messe.
Søndag d. 14. kl. 10: Familiemesse med efterfølgende sogneundervisning.
Tirsdag d. 20. kl. 14: Vietnamesisk messe. Der er lejlighed til skriftemål 1 time før messen.
Lørdag d. 27. kl. 17: Poisk messe. Forvarsel: Kristi Himmelfarts-ferie!!! Vores venskabsmenighed i Hamburg-Hamm har inviteret unge fra vores menighed til et gen-besøg. Alle, der er fyldt 14 år, er hjerteligt inviteret til at tage med. Kontakt Sr. Maria.

Helligåndskirken, Frederikshavn
Urbanienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.
Tlf. 98 12 63 44.
Hverdagsmesser: Se opslag ved kirken.
Fredag d. 5. kl. 16-16.45: Sakramentale tilbedelse og velsignelse. Kl. 17. Messe.
Søndag d. 7. kl. 10: Ordets Gudstjeneste.
Søndag d. 14., 21. og 28. kl. 10: Messe.

Hjørring
Sankt Maria Kirke,
Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg. Tlf. 98 12 63 44 eller Helligåndskirken, Frederikshavn. Tlf. 98 42 32 80.
Messe hver søndag kl. 14.30: Dansk/vietnamesisk.

Fredag d. 5. Første fredags sakramentale tilbedelse kl. 18 indtil messe kl. 19.
Tirsdag d. 9., 16. og 23. kl. 16: Messe.
Søndag d. 21. kl. 14.30: Messe på vietnamesisk. Der er lejlighed til skriftemål 1 time før messen.

Thisted
Skt. Thøgers Kirke
Møllevej 23, 7700 Thisted
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg
tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 7. og 21. kl. 11: Messe med efterfølgende kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Jesus Hjerte Kirke, Randers
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30
Søndagsmesser kl. 10.00
Søndag d. 21.: Sogneundervisning efter messen.
Hverdagsmesser: Som meddelt ved søndagsmessen og ved opslagsstavlen. Som regel - mandag, tirsdag og torsdag kl. 18.5. Fredag hos søstrene kl. 8.15.
Fredag d. 5.: Første fredag. Tilbedelse kl. 18.00. Messe kl. 19.00.
Torsdag d. 18: KÆK mødes kl. 14.30.
Onsdag d. 24.: Aske onsdag, faste og abstinensdag. Messe kl. 19.00 med aske velsignelse og uddeling.
Skt. Mikael Skole tager nu imod tilmeldinger af nye skolebørn. Ring til skolelederen, Jesper Bjørre, tlf. 86 42 44 11.
Mini- Midi og Maxi KUK mødes om onsdagene kl. 19.00.
Menighedsrådsformand Villy Sørensen, tlf. 86 42 39 29.

Sct. Kjelds Kirke, Viborg
Sct. Leonsgade 12, 8800 Viborg
Præsterne: Leo Kertz og Karl Smeenk, tlf. 86 62 36 41

Messerne:
Lørdag d. 6. kl. 16.00
Søndag d. 7. kl. 10.00
Lørdag d. 13.: Undervisning kl. 10.00. Messe kl. 12.00. Engelsk messe kl. 16.00.
Lørdag d. 20. kl. 16.00
Søndag d. 21. kl. 10.00
Onsdag d. 24.: Askeonsdag kl. 19.00.
Lørdag d. 27. kl. 16.00
Søndag d. 28.: Engelsk messe kl. 18.00.

Lemvig/Holstebro/Struer
Hellig Kors Kirke, Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz 86 42 97 30 eller Viborg ved Karl Smeenk 86 62 36 41.
Kontaktperson i Lemvig, Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42.

Messerne:
Søndag d. 14. kl. 10.00 fulgt af sogneundervisning.
Søndag d. 28. kl. 10.00 med askeuddeling.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Rymsgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66.

Præsterne:
Adolf Meister SJ, 86 18 57 66,
Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33,
Piet Reijnders SJ, 86 18 54 20
Menighedsrådsformand:
Leo Arlund 86 12 47 27
Sognesekretær:
Bengt Jensen, 86 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.00, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 9.
Askeonsdag, 24/2, messe med askeuddeling kl. 8 og 19.
Messe på polsk: Søndag 7/2 og 21/2 kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Søndag 28/2 kl. 14.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale.
Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag kl. 8.
KUK: Hver tirsdag kl. 19.30.
Mini-KUK: Hver mandag kl. 18.
Firmandklub: 3/2 kl. 19.
Ministrantgruppe: Torsdag i ulige uger: Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.
CVC Gruppe: Torsdag 18/2 kl. 14.30.
Menighedsrådsmøde: Mandag 1/2 kl. 19.
Menighedens bodstime: Fredag 5/2 kl. 19.
Rettræfteen: Mandag 8/2 kl. 19.
Middagsamtale: Torsdag 4/2 kl. 11.
Sogneundervisning: Lørdag 6/2 og 27/2 kl. 10.
Familiemesse: Lørdag 6/2 og 27/2 kl. 12.15.
Katolik Information: Mandag-fredag fra kl. 13-17.30, lørdag 10-12, søndag fra kl. 11-12.
Galleri ved Kirken: Mandag, onsdag-fredag kl. 14-17.30. Bruno Kjar.
Biblstudiekursus: Tirsdag 2/2 og 16/2 kl. 19.
Grundkursus for konverterter: Torsdag 4/2 og 18/2 kl. 19.

Pinstrup
Skt. Mikæls Kirke, Ringvej
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20
Gudstjenestebud:
Helge Clausen, tlf. 86 37 76 56.
Messe: Søndag 7/2 og 21/2 kl. 10.30.

Odder
Skt. Ansgars kapel
Holstensgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Messe: Søndag 14/2 og 28/2 kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå
Thyrksvej 85, 8900 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Guro Sævi 26 68.
Sognepræst:
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Menighedsrådsformand:
Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.00.
Kirkekaffe baget før.
Hverdagsmesser hver onsdag kl. 16.
Rosenkransbørn hver onsdag efter messen.
Skriftemål: Onsdage og efter aftale.
Menighedsråd: Onsdag 3/2 kl. 16.30.
Religionsundervisning: Søndag 14/2 efter messen.
Askeonsdag 24/2, messe med askeuddeling kl. 19.
Præsten træffes hver onsdag ved kirken.

Maria Hjerte Kloster
Sostrup
Søn- og hverdagsmesser: Kl. 9.
Sakramentale tilbedelse: Søndag kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.

Rosenkrans hver aften kl. 19.20. Procession til ære for Maria Rosa Mystica den 13. i hver måned kl. 18.30.
Tirsdag d. 2.: sr. Simone aflægger de første løfter.
Fredag d. 5.-søndag d. 7.: Oblatweekend.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuyts O. Pram.
Messerne:
Søn- og helligdage kl. 9.15 og 11.00.
Religionsundervisning:
Forældre og børnene får senere besked om, hvornår undervisningen genoptages. Nyd bare den lange vinterferie.

Fastelavsweekend i ØM:
Lørdag den 20. søndag den 21. holder de fire menigheder i pastoraleenklav 4, Vejle, Horsens, Silkeborg og Herning igen deres fælles weekend på Ømbyengen ved Mossø. Se annoncen på side 3. Og husk at melde jer hos præsten.

KUK-Herning:
Af de mange børn og unge, der deltog i vor adventsfesten den 12. december meldte sig sammen afte 25 medlemmer til DUK's lokalafdeling.
I løbet af unge voksede antallet til 33.
Expedito Perez Valido blev valgt til formand, de øvrige bestyrelsesmedlemmer er Jenia Johnyunguan, Sweeti Arulanthen, Patricia Nymark, Thomas Sonne-Schmidt. Dorte Hanik valgte som suppleant. Til lykke med den gode start!
Aftenens overskud på 421 kr. tildeles den nye KUK, plus 330 kr. i kontingenter.

Teologisk grundkursus:
Deltagerne mødes onsdag den 3. kl. 19. Vi går i gang med trobroskendelsen fra koncilet i Nikæa, ledsaget af biskoppens kommentar dertil.

Sankt Norbarts Kirke, Vejle
Fjlellegade 2, 7100 Vejle.
Tlf. 75 82 08 39.
Sognepræst: Jan Ophoff O. Pram.
Søndagsmesser: Kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:
Morgenmesse i søstrenes kapel: Mandag og onsdag kl. 8, lørdag kl. 7.30. Aftenmesse kl. 17.30 i kirken.
Torsdag, torsdag og fredag.
Rosenkransbørn: Hver tirsdag kl. 17.
Ondagsklub: Hver onsdag kl. 14-17.

Tirsdag d. 2. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.
Torsdag d. 4. kl. 16-17.30: Religionsundervisning for 1. kommunikanter.
Fredag d. 4. kl. 19-21: Forsangerøvelse.
Fredag d. 5.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Søndag d. 6. kl. 14-17: SNUK.
Søndag d. 7.: Efter højmessens kl. 11. Kirkekaffe.
Onsdag d. 10. kl. 19-21.30: Grundkursus i teologi.
Torsdag d. 11. kl. 16-17.30: Religionsundervisning for 1. kommunikanter.
Lørdag-søndag d. 20-21.: Fastelavsweekend på Øm.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Kl. 19 messe med askepålægelse.
Torsdag d. 25. kl. 16-17.30: Religionsundervisning for 1. kommunikanter.

Vor Frue Kirke, Silkeborg
 Høstrugsgade 16, 8600 Silkeborg
 Tlf. 86 82 24 15, giro 6 480780
 Præst: Martin Bergsøe
 Administrator: Lars Messerschmidt
 Tlf. 75 12 10 27.
Søndagsmesse: Kl. 10.
Hverdagsmesser:
 Tirsdag kl. 19.30 hos »De små Søstre«.
 Onsdag: Rosenkrans kl. 18.30. Messe kl. 19.
 Torsdag: Messe kl. 8.
 Fredag: Tilbedelse med Sakramental Velgigtne kl. 18-19. Messe kl. 19.00.
 Lørdag: Messe kl. 9.

5 Sydjylland

Sankt Knuds Kirke, Fredericia
 Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
 Sognepræst: Raymond Minnaert O. 9.12., tlf. 75 92 11 76, bedst mellem kl. 9-20, hver dag undt. mandag og tirsdag.
 Om tirsdagen er præsten i Vejje (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11.00 og 14.00).
Messetider:
 Mandag, onsdag og sidste fredag i måneden kl. 8.00. Tirsdag og torsdag kl. 17.15; lørdag kl. 16.30.
 Søndag kl. 10.30.
 Kirkekafe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmesse.

Lørdag d. 6.: Undervisning for første kommunikanter i præstegården fra kl. 10-11.

Søndag d. 7.: Herrens Fremstilling. Under højmesse indvies af medbragte lys.
Onsdag d. 10.: Rosenkransbøn i præstegården kl. 18 (husk tilmelding!)
Lørdag d. 13.: Teologiskursus i præstegården kl. 10-12.

Onsdag d. 17.: Katolik Brevkursus i præstegården kl. 19 (husk tilmelding!)
Lørdag d. 20.: Undervisning for første kommunikanter i præstegården fra kl. 10-11.

Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Rosenkransbøn i kirken kl. 18.30. Kl. 19: Messe med askepålægge. Askeonsdag er påbudt faste- og abstinensdag.
Lørdag d. 27.: Teologiskursus i præstegården kl. 10-12.

6 Sønderjylland

St. Marie Kirke, Haderslev
 Mariægade 8, 6100 Haderslev
 Tlf. 74 52 23 26
 Sognepræst: Tran Duc Thanh
Messetider:
 Tirsdag kl. 9, torsdag kl. 16, lørdag kl. 9, søndag kl. 10.
 Tilbedelse: Torsdag kl. 16.30.
 Rosenkrans: Lørdag kl. 9.30.
 Religionsundervisning: Fredag kl. 16.
Kalender:
 Minniku: Lørdag d. 6. kl. 10.
Søndag d. 7.: Herrens fremstilling. Indvies af lys og procession med lys kl. 10.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Askeindvielse og -pålægelse ved messen kl. 18.30.

Sankt Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg
 Tlf. 74 62 35 85.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 43 59 30, bedst ml. 18-19.
 Pastorassistent: Sester Marie.
 Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen.

Messetider:
 Søndage: kl. 9.30 højmesse.
 Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: (på Als Kloster)
 Tirsdag-fredag: kl. 17.
 Mandag og lørdag kl. 8 undtagen de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.

Søndag d. 31. januar: Den hlg. Ansgar, bispedømmets første varnehelgen. Torsdage den 4. og 18. febr.: Bibelaften på Als Kloster.
 Vi starter med messe kl. 19.
Søndag d. 7. febr.: Familiemesse med kirkekafe og katekeze.
Søndag d. 21. febr.: Fastelavnsøndag. Efter messen fastelavnsbygge med kaffe og boller, samt tøndeslagning.
Onsdag d. 24. febr.: Askeonsdag. Messe i sognekirken kl. 17 med uddeling af askekorsst.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå.
 Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.
 Tlf.: 74 62 35 43.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 43 59 30, bedst mellem 18-19.
 Pastorassistent: søster Marie.
 Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen.

Søndagsmesse: kl. 15.30.
 Kirkekafe efter højmesserne.

Hverdagsmesser:
 Mandag-fredag: kl. 19.00
 Første fredag messe kl. 19.00 med efterfølgende tilbedelse.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Søndag 31. januar: Den hlg. Ansgar, bispedømmets første varnehelgen.

Søndag d. 7.: Familiemesse.
Søndag d. 21.: Fastelavnsøndag.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag, messe i kirken kl. 19 med uddeling af askekorsst.
Undervisning af børnene:
 Mandagene d. 1., 8., 15. og 22. febr. Firmelsesforberedelse kl. 16.
 Førstekommunionforberedelse: kl. 17.

7 Fyn

Sct. Albani Kirke, Odense
 Adelgade 1, 5000 Odense.
 Tlf. 66 12 16 64.
 Præsternes trafikcenter:
 P. Leo Drzal (sognepræst).
 P. Kasimierz Przybylowicz.
 Tirsdag og torsdag kl. 10-12.

Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 16.30.
 1., 2., 4. og 5. søndag: Polsk messe kl. 12.
 2. søndag: Vietnamesisk messe kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag, lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30, fredag kl. 19.

Søndag d. 7.: Kl. 10 lysindvielse og procession.
Mandag d. 8.: Kl. 19.30 DKKF. Sr. Terese viser video om Israel.
Torsdag d. 9.: Kl. 16-17.30 Midi-KUK.
Torsdag d. 11.: Kl. 14 Seniorklubben. Kl. 16-17.30 Mini-KUK.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag kl. 19 messe, kl. 19.30 S. Olden-Jørgensen: »Niels Steensen som kristen«.

Stella Maris Kirke, Nyborg
 Vindingevej 9, 5800 Nyborg
 Sognepræst: P. Wiesel Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C. tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til:
 Eva Antkowiak, menighedsformand, tlf. 65 36 18 83.
 Højmesse hver søndag kl. 10.00.

Den 27. februar kl. 14.30: Bibelkreds. Emnet ikke fastlagt. Forslag udbedes. Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Sct. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg
 Sognepræst: J. Kruk. Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64, kun tirsdag, onsdag.
Trafcenter: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11 eller efter aftale.
Faste messetider: Søn- og helligdag kl. 9.30 højmesse og kl. 11 stille messe.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, dog torsdag kl. 19 afrennelse. Lørdag: Kl. 16.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.
Menighedsrådsformand: Maureen Pelle, tlf. 62 54 12 80.

Mandag d. 1.: Rosenkransgruppen kl. 19.30.
Søndag d. 7.: Herrens Fremstilling i Templet. Kl. 9.30 indvielse af kerterne og Kyndelmisse. Kl. 11 stille messe. Kl. 14 vietnamesisk messe.
Onsdag d. 10.: Vietnamesisk ældreklub begynder med messen kl. 15.
Onsdag d. 17.: Kontaktgruppen kl. 14. Alle er velkomne.

Søndag d. 21.: Fastelavn. Kl. 9.30 stille messe. Kl. 11 højmesse. Efter messen fastelavnstest for børn, deres forældre og hele menigheden i menighedskøkken. Billeter og skil købes fortløbet: Voksne: kr. 20,-; børn, 3-10 år: kr. 10,-.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Aftenmesse med uddeling af asken kl. 19. NB. Faste- og abstinensdag!

Efter kirkerettens bestemmelser betyder abstinens, at man laver værd på med spise kød. At faste betyder at man kun spiser ét egentligt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis man ikke helt undlader dem. Personer fra 14 år og opefter er forpligtet af abstinensbestemmelserne, og personer fra 18 år indtil 60 år er forpligtet af fastebestemmelserne.
Torsdag d. 25.: Studiekreds. Emnet: Den Nikanske trosbekendelse. Vi begynder med messen kl. 19, derefter fortsætter vi i præstegården. Alle er velkomne.
Religionsundervisning for alle børn, Dk-V-T: Kl. 9.45-11.45, lørdag d. 6. og d. 20. Vietnamesisk religionsundervisning: Kl. 9.45-11.45 lørdag den 13.
Familiemesse: Søndag den 14. kl. 9.30.
NB: Fra den 4. februar eftermiddag indtil lørdag den 20. afen er sognepræsten borte rejst. I al nadstiduation bedes menigheden henvende sig til præsten ved Sct. Albani Kirke, Odense, tlf. 66 12 16 64.

Sct. Benedts Kapel, Rudkøbing
 Søndag d. 7.: Ingen messe!

Vor Frølers Kirke, Assens
 Sognepræst: P.K. Przybylowicz, der trafes Adelgade 1, Odense, tlf. 66 12 16 64.
Søndagsmesser: i februar:
Lørdag d. 6. februar kl. 15.00: Messe på vietnamesisk.

Søndag d. 7.: Ingen messe.
Søndag d. 14.: Messe kl. 10.
Søndag d. 21.: Messe kl. 10.
Søndag d. 28.: Messe kl. 10.

8 Lolland-Falster

Skt. Francisus Kirke, Naksohv
 Bredgade 47, 4900 Naksohv
 tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.
 Sognepræst: Pater Ireneus OFM conv.

Messetider:
 Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandag kl. 17, øvrige dage kl. 8 (eller efter aftale).
Sidste søndag i januar:

Festen for den hellige Ansgar, Nordens apostel, fejres den 31. januar. Lad os på denne dag bede for kirken i Norden.
Kyndelmisse fejres 7. februar:
 Den første søndag i februar kl. 10 samles menigheden til lysmessens i anledning af Kyndelmisse. For omkring 1400 år siden begynder traditionen med at festligholdige den 2. februar ved en lysmesse. Kyndelmisse fejres til minde om Maryas renselse og til ære for Jesu fremstilling i templet 40 dage efter Jesu fødselsfest den 25. december. Dagen var en selvstændig helligdag indtil 1770. Struensee afskaffede den som helligdag. Men Kyndelmisse lever videre som en folkelig mærkedag. Når det sner skal folk nok huske at sige: »Det er kvind herude: Kyndelmisse slår sin hvide« (Steen Steensens Bøcker). Fryser det omkring 2. februar siger folk gerne salmedigteren Bronsons ord: »Dagene længes, vinteren stranges« (fra Her vil jeg, her vil bies). Vi vil helligholder Kyndelmisse på en søndag, så alle kan være med. Vi fejrer jo mødet med Jesus Kristus, som af den gamle Simeon i templet blev kaldt: Lysset til oplysning for hedningerne.

Fasteiden begynder onsdag 24. februar.
 Da påskedag fejres 11. april, må forberedelse begynde den 24. februar, askeonsdag. Som altid begynder den 40-dages forberedelse med en kødløs fastedag. Endvidere opfordres menigheden til at markere dagen ved at deltage i askeonsdagens gudstjeneste kl. 19.

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
 Mariægade 4, 4930 Maribo
 Tlf. 54 75 50 80. Giro 30 50 46.
 Sognepræst: Pater Ireneus OFMconv.
 Træffes på tlf. 54 75 50 80.

Menighedsråds sidste søndag i januar:
 Det bringes i erindring, at messen den sidste søndag i januar begynder kl. 15. Efter messen indvies menigheden til en kop kaffe i menighedsstuen. Betragt den ke kirkekafe som et menighedsmøde. Der vises film! Vi håber mange vil møde frem.

Messetider i februar:
Søndag d. 7.: Kyndelmisse kl. 10.
Søndag d. 14.: Kl. 15.
Søndag d. 21.: Fastelavn kl. 10.
Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten kl. 15.

Første kommunion:
 Forberedelsen til den første hellige kommunion er noget som hører med til den 40-dages forberedelse til påsken. De børn, som ønsker at få lov til at gå til kommunion, bedes møde sig. Så kan vi aftale både undervisningstidspunkterne og dagen for den første hellige kommunion.

Forberedelsen til påske:

På menighedsrådet, søndag d. 31. januar, kan menigheden komme frem med forslag til forberedelse til påske. Herunder hører f.eks.: hvordan kan vi markere fastetidens begyndelse (askesøndag). Er der bestemte aktiviteter, som menigheden ønsker at bakke op i den 40-dages forberedelse? Lad os se på hvad menigheden kunne tænke sig at gøre.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.

Weekendens gudstjenester:

Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16. Søndag kl. 10.

Fredag d. 5.: 1. fredag i måneden kl. 17. Messe + bibelstudie.

Søndag d. 7.: Herrens Fremstilling i Templet. Kl. 10: Familiegudstjeneste. Kirkekafe i Fredensgade.

Torsdag d. 9.: kl. 19.15. Menighedsrådsmøde i Fredensgade.

Lørdag d. 13.: kl. 16. Polsk messe.
Fredag d. 19.: Menighedens Fastelavsfest kl. 18.00. Gudstjeneste i kirken. Hererfer til salen for de voksne.

Søndag d. 20.: Fastelavsfest for alle menighedsbørn. Kl. 10: Fastelavnsgudstjeneste. Hererfer fest i salen med bl.a. øndeslagning.

Onsdag d. 24.: Askesøndag. Kl. 19: Messe, hvorunder den uskudte Faste- og abstinensdag. Fasteløbet for Caritas starter. Menighedens indsamling til børnehjemmet i Thailand starter.

Søndag d. 28.: 1. søndag i Faste. Kl. 10: Højmesse.

Søndag d. 21.: Polsk messe kl. 11.30.
Onsdag d. 24.: Askesøndag: Faste- og abstinensdag. Afrennesme med prædiken og uddeling af askeskorst. Kl. 19.

Fredag d. 26.: Korsvejsdag i Kirken kl. 19. Derefter sakramental velsignelse.

Firmandundervisning: Tirsdag den 2., den 9. og 16. kl. 15 til 16 i præstegården.

Personalia:

DbB: Thomas Zelazny, Nora Teresa Marti og Rasmus Christoffer Nielsen.

Forældre ønskes til lykke!
Opatogale i kirken fulde følelseskab: Med 1. hellige kommunion og firmelse: Natasha Anne Bujnoch. Til lykke!

Vielse: Bjørn Bo Andersen og Marianne Helene Johansen. Til lykke!
Dødsfald: Otto Sørensen og Maria Elisabeth Søster Maria Perpetua. (Maria Magdalena Anna Wurst.) - R.I.P.

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Anton Dekkers S.J.

Bjerggade 10, 4600 Køge.

Tlf. 53 65 06 51

Der er højmesse om søndagen kl. 10.

Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Søndag d. 7.: Herrens Fremstilling i Templet. Højmesse kl. 10.

Søndag d. 14.: Der er ingen kirkekafe. Se næste søndag.

Søndag d. 21.: Fastelavnssøndag. Efter højmessens afholdes vor årlige fastelavnssøndag.

Onsdag d. 24.: Askesøndag. Denne dag er faste- og abstinensdag. I stedet for morgnemesse er der aftenmesse med askesud- deling kl. 19.30. Derefter afholder vi en spændende sangaften, hvor vi præsenteres for nye salmer.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Sognepræst: Josef Dudek C.S.R. Træffes: Marienbergtvej 9 st. th. Tlf. 53 73 27 27, torsdag, søndag ellers i 19 39 29, tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Søndag d. 7.: Kyndelmisse. Kl. 10: Lysindvielse, procession, højmesse. Efter messen Blasius-velsignelse.

Søndag d. 14.: Kl. 10: Højmesse. Efter messen menighedskafe.

Onsdag d. 24.: Askesøndag. Påbudt faste- og abstinensdag.

Søndag d. 28.: Kl. 10: Højmesse. Uddeling af askeskorst efter messen.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 9, 4100 Ringsted.

Sognepræst: Hans Esmark.

Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene, tlf. 53 61 73 71.

Onsdag d. 3.: Skolemesse kl. 8.45, som er åben for alle interesserede. Menighedsaften hos søstrene kl. 19, med bordmesse og hyggeligt samvær.

Lørdag d. 6.: Kyndelmisse/Herrens fremstilling i templet fejres med sognepræsten kl. 16. Kertter til hjemnebrug, som ønskes indviet, bruges til altret inden messen. I forb. med gudstjenesten, kan man modtage Blasiusvelsignelsen.

Søndag d. 7.: Ingen messe.

Søndag d. 14.: 6. alm. søndag fejres med p. Gregorie kl. 10.

Lørdag d. 20.: Fastelavnssøndag med sognepræsten kl. 16. Hererfer slår børnene

katten af tønden, og vi spiser til aften sammen (skipperlæbskov) og fejrer sognepræstens fødselsdag (26/2-1943). Tilmelding i ugerne forinden på opslag i videnhuset.

Søndag d. 21.: Ingen messe.

Onsdag d. 24.: Askesøndag (faste- og abstinensdag) fejres i skolemessens kl. 8.45, som er åben for alle. Her kan man modtage askeskor-velsignelsen.

Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten fejres med p. Gregorie kl. 10. I forb. med messen meddeles askeskor-velsignelse.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.

Tlf. 53 52 06 45.

Søndagsmessen:

Søndag kl. 10: er der højmesse og efterfølgende kirkekafe i menighedslokalerne.

Fredag kl. 19.15: er der messe for forældre og børn, - efter forudgående børneundervisning.

Hverdagsmesserne, - i Skt. Montforts kapel over salisten, - normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, lørdag, ingen.

Kommunionen bøn, normalt således: Rosenkransbøn hver dag kl. 12, dog ikke søndag.

Vesper hver dag kl. 18, fredag dog kl. 17.15 og søndag kl. 18.45. Lørdag, ingen.

Onsdag d. 3.: Sæsonens tredje sogne-øften, begyndende kl. 19.30 i menighedslokalet.

Vi får besøg af sognepræsten fra Køge, pater Anton Dekkers sj, som lige har fejret sit 40-års præstetjubilæum. Under overskriften: "En præst forvandling" vil han fortælle om sit lange ordens- og præstliv.

Mandag d. 1.: I tilslutning til messen kl. 17.15 i kapellet er der ligesåledes i kapellet, fra kl. 18-19 bibelstudie af de udstillede sakramenter. Bøn for præste- og ordens- sakramenter.

Søndag d. 7.: Kyndelmisse, festen for Herrens fremstilling i Jerusalems tempel. Kl. 10: Højtidelig messe med lysveise og lysprocession gennem kirken.

Lørdag d. 13.: Kl. 12,30 trylluspåsyn. Patrick og Emilie Lam (Slagelse) medleder hinanden ægtekaets sakramente. Ved messens slutning meddeles dåbens sakramente til deres nyfødte søn Christopher.

Lørdag d. 20.: Kl. 10.30-12.30 er der rengøring i og omkring kirke og menighedslokalet. Kom og giv et nap. Det var blot fremmede i januar. Tak, allesammen!

Søndag d. 21.: Fastelavn. Kl. 10: Familie- messe. Efter messen samles vi i menighedslokalet til sognets fastelavnssfest, hvor vor børn bl.a. skal slå katten af tønden.

Onsdag d. 24.: Askesøndag. Faste- og abstinensdag. Den 40-dages forberedelse til påskefesten begynder.

Kl. 11.15 er der messe i kapellet. Askesøndagens særlige askeceremoni fejres som indledning til søndagsmessen den kommende weekend (1. sø. i fasten).

Fredag d. 26.: Kl. 19.15: Søndagsmesse for børn og forældre, indledt med askeveise og meddelelse af askeskorst.

Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten.

Kl. 10: Højmesse, sunget delvis på latin, indledt med askeveise og meddelelse af askeskorst.

Børne- og ungdomsundervisning: Hver fredag aften fra kl. 18.

Aften for unge over 16 år: Fredag d. 19, feb. fra kl. 19.

Personalia:

Dåbens sakramente er meddelt til: Helmut og Mariola Jensens nyfødte søn Niclas (Dianalund) d. 20. dec. Tommy og Christina Jensens nyfødte søn René (Slagelse) d. 17. jan.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm. Fredriksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.

Menighedsrådene: Sr. Engeline, Karl Borromæussøstrene, Karl Refffev 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 37 53.

Kirkeværgerne: Mogens og Grethe Carlsen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg. tlf. 53 51 75 84.

Søndagsmesse: Kl. 15 med efterfølgende kirkekafe i menighedslokalerne.

Onsdag d. 3.: Sæsonens tredje sogne-øften for Slagelse og Kalundborg menigheder, - i menighedslokalet i Slagelse, begyndende kl. 19.30. Pater Anton Dekkers sj, sognepræst i Køge, som lige har fejret 40-års præstetjubilæum, fortæller om sit lange ordens- og præstliv under overskriften: "En præst forvandling." (Alternativt mulighed: torsdag d. 18. feb. kl. 19.15 i Holbæk).

Søndag d. 7.: Kyndelmisse, festen for Herrens fremstilling i templet. Kl. 15: Højtidelig messe med lysveise og lysprocession.

Onsdag d. 24.: Askesøndag. Faste- og abstinensdag. Den 40-dages forberedelse til påskefesten begynder.

Der er ingen gudstjeneste i Kalundborg i dag. Askesøndagens særlige askeceremoni henlægges til begyndelsen af søndagsmessen den kommende søndag, 1. søndag i fasten.

Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten

Kl. 15: Messe, celeberet delvis på latin, indledt med askeveise og meddelelse af askeskorst.

Børneundervisning v. sr. Engeline: søndagene d. 7. og 21. feb. fra kl. 14.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Refffev 2B, 4300 Holbæk

Sognepræst: Stephen Holm,

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenestelede: Jan Tecza.

Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.

Tlf. 53 44 15 62.

Sogneøstere: Sr. Engeline, Karl Borromæussøstrene, Carl Refffev 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekafe i menighedslokalet.

NB: Ingen messe på selve søndagen.

Torsdag d. 4.: Aftenen før måneds 15 er der kl. 19.15 en ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende bibeludle foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag d. 6.: Kyndelmisse, festen for Herrens fremstilling i Jerusalems tempel. Kl. 15.30: Festmesse med lysveise.

Lørdag d. 13.: Rengøring af kirke og menighedslokaler fra kl. 13.30-15. Kom og giv et nap med. Søndagsmesse kl. 15.30.

Torsdag d. 18.: Menighedsaften, begyndende i kirken kl. 19.15 med en kort andagt. Efter andagten går vi i menighedslokalet, hvor sognepræsten fra

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
Kontor- og menighedshus: Nygade 8B.
Sognepræst Hans Esmark.
Tlf. 49 21 05 71, eller tlf. 42 26 14 04
hørd kl. 9-10, dog undtagen søndag og
søndag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.

Torsdag d. 2.: Messe kl. 14.30. Børnens
religionsundervisning ar. 12, kl. 16-17.20.
Lørdag d. 4.: Messe kl. 18. 1. forb. med
gudstjenesten meddeles Blasiusvelsignelse.

Søndag d. 7.: Kyndelmisse/Herrens
fremstilling i Templet, fejres kl. 9. Kerter
som ønskes indviet, bringes frem til alteret
inden messe. 1. forb. med messe med
deles Blasiusvelsignelse.
Torsdag d. 9.: Pensionist-træf med messe
kl. 14.30 (Blasiusvelsignelse). Herefter
byggetil samvær i præstegården. Børne-
religionsundervisning ar. 13, kl. 16.
Torsdag d. 11.: Messe kl. 18.
Søndag d. 14.: 6. alm. søndag fejres kl.
11.

Torsdag d. 16.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 18.: Messe kl. 18.
Søndag d. 21.: Fastelavnsmesse/familie-
messe kl. 9. Herefter slår børnene gassen
af tønden, mens de voksne nyder et glas
udendørs vin.
Torsdag d. 23.: Messe kl. 14.30.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag, messe med
asketekens-velsignelse kl. 18.
Freitag d. 26.: Sognepræsten fylder 50 år.
Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten. Messe
kl. 11, hvor Annette Messerschmidt vil
tale om «Ikke» (Information om Kristen-
dom og Nyrigetjiltsing). 1. forb. med
gudstjenesten meddeles Askevelsignelse.
Efter messen vil vi spise sammen i
menighedssalen (skipperlabovk) og
dermed fejre sognepræstens fødselsdag
(26/2 1943). Tilmelding i ugerne forinden på
listen i våbenhuset.

NB: 1. forb. med hverdagsmessen torsdag
kl. 18, bedes rosenkrans fra kl. 17.30.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
Mariavej 6, 2870 Hørsholm
Sognepræst: Jacob Muiser.
2. præst: Andrej Papuga
Præstehøj: Nordvanggård, Bistrup Byvej
4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Søndagsmesse:
Kl. 11: Højmesse. Mikkelborg, Strandvejen
352 kl. 8.
Torsdagsmesse: Kl. 10.30.
Skriftemål:
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med
messene eller efter aftale.
Religionsundervisning for børn og unge:
Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggård,
dog ikke den 18. og 25. (vinterferie).

Mandag d. 1.: Kl. 19.30 forældremøde på
Nordvanggård for de forældre, hvis børn
forbereder sig til firmesels skrakramente.
Søndag d. 7.: Kyndelmisse. Under høj-
messens indvielse af kerter.
Mandag d. 8.: Kl. 13.30 mødes Ældre-
klubben (Seniorklubben) på Nordvang-
gård.
Torsdag d. 9.: Kl. 19-22. Kirkens «frivillige
arbejdsbold».
Torsdag d. 23.: Kl. 19-22. Kirkens «frivillige
arbejdsbold».

Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Kl. 19 i messe
med indvielse af aske og uddeling af
asketekst. Kirkens nye korsvej indvies.
Lørdag d. 27.: Kl. 10-14. Retrate for
firmanderne i Skt. Hans Kirke.

Søndag d. 28.: Kl. 10 højmesse. Biskop-
pen meddeler firmesels skrakramente til 8
firmander fra Hørsholm.
Bemærk, at denne messe begynder kl. 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke og menighedshus: Møllestræde 7,
3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde
10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl.
9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Torsdag d. 2.: Messe kl. 19. Menigheds-
rådsmøde kl. 19.30 (regnskab/budget).
Torsdag d. 4.: Messe kl. 17. 1. forb. med
messen meddeles Blasiusvelsignelse.
Freitag d. 5.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 6.: Børnens religionsundervisning
ar. 12, kl. 9.30-11.30. Messe kl. 11.
Søndag d. 7.: Kyndelmisse/Herrens Frem-
stilling i Templet, fejres med kerter kl.
11. Kerter til hjemnebrug, som ønskes
indviet, afleveres ved alteret inden mes-
sen. 1. forb. med messen meddeles Bla-
siusvelsignelse.
Torsdag d. 9.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 10. og torsdag d. 11.: Messe kl.
17.

Freitag d. 12.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 14.: 6. alm. søndag, messe kl.
9.
Torsdag d. 16.: Messe kl. 8.30.
Torsdag d. 18.: Messe kl. 17.
Freitag d. 19.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 21.: Fastelavnsmesse/Familie-
messe kl. 11, med efterfølgende tøndeslag-
ning og fællesspisning (skipperlabovk
og bankopul). Samtidig fejrer vi
sognepræstens fødselsdag (26/2 1943).
Tilmelding i ugerne forinden på listen i
våbenhuset.
Torsdag d. 23.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag (faste-
og abstinensdag). Askekorset meddeles ved
messen kl. 17.
Torsdag d. 25.: Messe kl. 17.
Freitag d. 26.: Messe kl. 8.30. Sognepræ-
sten fylder i dag 50 år.
Lørdag d. 27.: Børnens religionsunderser-
visning nr. 13, kl. 9.30-11.30. Messe kl.
11.

Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten, messe
kl. 9.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Jacob Muiser
Tlf. 42 81 27 96 helst mellem 9-10.
Præst: Andrej Papuga CM
Tisdag messe kl. 10.
Fredag attenmesse kl. 19.30.
Skriftemål i forbindelse med gudstjeneste
og efter aftale.
Tilbedelse af Alteret: Hl. Sakramente
Efter aftenmessen kl. 19.30 den første
fredag i måneden.

Mandag d. 1.: Firmandforældremøde med
p. Andrej kl. 19.
Torsdag d. 4.: Religionsundervisning kl.
16.
Søndag d. 7.: Kyndelmisse med indvielse
af kerter. Familiemesse.
Mandag d. 8.: Ældreklubben har møde kl.
13.30.
Torsdag d. 11.: Religionsundervisning kl.
16.

Søndag d. 14.: Ungdomsmesse for gamle
og nuværende firmander. Bagefter kirke-
kaffe og firmandere fortsætter med
intensiv undervisning til kl. 14.
Torsdag d. 18.: Ingen religionsundervisning,
Vinterferie!

Søndag d. 21.: Fastelavn. Messe kl. 9.30.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Aftenmesse
19.30 med uddeling af askekorset.
Torsdag d. 25.: Ingen religionsundervisning,
Stadig vinterferie!
Lørdag d. 27.: Retrate for firmanderne
i Hørsholm kl. 10-14.
Søndag d. 28.: Firmesse kl. 16. Dialog-
messe kl. 9.30, ingen højmesse. I Hørsholm
er der firmesse kl. 10.

13 Hovedstads-
område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
Frederikssundvej 225, 2700 Brønshøj
Tlf. 31 28 17 00.
Sognepræst: Lech Pytlak.
Træffes ved kirken i forbindelse med
messerne samt torsdag kl. 10.30-11.30 på
sognekontoret. Evt. også på 31 74 34 45.
Menighedsrådsformand: Henning Heineme-
ier, Markskellev 5, 2720 Vanløse. Tlf.
31 74 13 05.

Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30.
Torsdag kl. 10. Onsdag og fredage kl.
19.

Freitag d. 5.: Tilbedelse kl. 18.30. Messe
kl. 19.
Søndag d. 7.: Messe kl. 10.30. Kirkekafe
efter messen.
Søndag d. 21.: Fastelavnssøndagsfest.
Gregoriansk messe kl. 10.30. Efter mes-
sen kirkekafe og tøndeslagning for børne-
ne.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Faste og
abstinensdag.

Messe kl. 19 med indvielse af aske og
uddeling af samme. Fastedien begynder
Freitag d. 26.: Kl. 19. Korsvej med messe
kl. 19. Liturgimøde efter messen.
Søndag d. 28.: 1. Søndag i fasten. Messe
kl. 10.30.

Vor Frue Kirke, Herlev
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.
Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Engelsk præst: Carroll Parker O.M.I.
Menighedsrådsformand: Sr. Hildegaard
Doods, Primulavej 1, 2720 Vanløse.
Messetider:
Lørdag kl. 17.00. *
Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).

Hverdag:
Onsdag kl. 19.00.
Torsdag kl. 9.30 (engelsk).
1. fredag i måneden. Kl. 19.30 (engelsk).
3. fredag i måneden. Kl. 19.30.

Tilbedelse: Onsdag efter messen.
Skriftemål: Efter aftale.
Ungdomsklubber:
Max-KUK: Hver torsdag kl.
19.30-21.30.
Mini-KUK: Hver anden torsdag.
Spørg May Weber Nielsen tlf. 44 94 93 31.
Torsdag: Abent hos hct. Josef Søstrene
og, Primulavej 1, messe kl. 19.

Mandag d. 8.: Messe kl. 19. Derefter
menighedsrådsmøde.
Lørdag d. 18.: Tro og Lys kl. 13.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Messe kl. 19
med uddeling af askekorset.
Torsdag d. 25.: Messe kl. 19. Teologiskur-
sus kl. 19.30.
Lørdag d. 27.: Undervisning kl.
15.30-18.00.

Køge, pater Anton Dekkers sj, som lige
har fejret 40-års præstjubilæum, vil for-
tale om sit lange ordens- og præstevæ-
n under overskriften: »En præst forsvan-
dning».

Lørdag d. 20.: Fastelavn. Kl. 15.30:
Familiemesse. Efter messen fortsætter vi
i menighedsbolkalerne med sognets faste-
lavnsfest, hvor vores børn bl.a. skal slå
katten af tønden.

Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Faste-
og abstinensdag. Den 40-dages forberedelse-
stid til påskefasten begynder. Der er
ingen gudstjeneste i Holbæk i dag. Aske-
onsdagens særlige askeceremoni henlæg-
ges til begyndelsen af søndagsmessen den
kommande weekend: 1. søndag i fasten.

Lørdag d. 21.: 1. søndag i fasten. Kl.
15.30: Messe, celebreret delvis på latin,
indledt med askeveile og meddelelse af
asketekst.

Børne- og ungdomsundervisning: Lørdage-
ne d. 6. og 20. febr. i tilslutning til
søndagsmessen. (20. febr.: Fastelavs-
fest).

Aften for unge over 16 år - i Staglese:
Fredag d. 19. febr. fra kl. 19.

Personalia: Lørdag d. 19. dec. modtog
Jørgen og Mai-Britt Aarup nyfødte datter
Sarah (Jyderup) dåbens sakramente.
Tilfælde!

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem 9 og 10.
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17.
Familiemesse den anden søndag i måneden
med efterfølgende kirkekafe i menigheds-
salerne.
Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag
dog kl. 19.30.
Eventuelle ændringer meddeles ved søndags-
messerne.

Søndag d. 7.: Herrens fremstilling i tem-
plet. Lysindvielse ved højmesse kl. 10.
Søndag d. 21.: Efter højmessens samles vi i
menighedssalen: Fællesspisning af medbragt
mad, tøndeslagning m.m.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Messe med
askendvielse kl. 19.30.

Lørdag d. 28.: 1. søndag i fasten, messe
kl. 10.30.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup
Køgevej 162, 2630 Tåstrup
Sognepræst: Jesper Fich, tlf. 42 99 07 28.
Menighedsrådsformand: Bert Neelc, tlf.
53 14 11 58.
Assumptionssøstrene, tlf. 42 99 81 57.

Messetider: Søndag. Højmesse kl. 10.
Lørdag kl. 17.
Hverdagsmesser som regel:
Torsdag kl. 19 hos søstrene, Bygaden 53,
Høje-Tåstrup.
Onsdag og torsdag kl. 19 i kirken eller kl.
17 hos søstrene.
Spørg i præstegården eller hos søstrene.
Skriftemål: Søndag kl. 9-9.30 eller efter
aftale.
Sognets aktiviteter i februar:

Søndag d. 21.: Børnemesse kl. 10 efter-
fulgt af fastelavnsmesse for børnene.
Onsdag d. 24.: Askeonsdagsmesse kl. 19 i
kirken.
Søndag d. 28.: Menighedsrådet redegør
for det forløbte års arbejde ved kirkekal-
fen kl. 11.30.

14 Hovedstads-
område NØ

Johanneskirken, Søborg
Vaadrådmøde 7.11.2860 Søborg.
Tlf. 39 69 03 01.
Sognepræst: Knud Aage Nielsen, S.J.
Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
Menighedsformand Lene Støtt, Kildebakkegårds Alle 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.
Hver søndag kl. 10: Højmesse.
Kroatisk messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
Tirsdag d. 2.: Firmelsesundervisning fra kl. 16 til kl. 17.30.
Søndag d. 7.: Herrens Fremstilling. Latinsk højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 9.: Firmelsesundervisning fra kl. 16 til kl. 17.
Søndag d. 14.: Højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 16.: Vinterferie for deltagere i firmelsesundervisning.
Søndag d. 21.: Højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 23.: Firmelsesundervisning fra kl. 16 til kl. 17.30.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Tidspunkt for askeindvielse vil blive meddelt ved opslag i kirken.
Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten. Højmesse kl. 10. Derefter kirkekafe.

Skt. Andreas Kirke, Ørdrup
Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievvej 2, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen mandag.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
Sognekontor: Kollegievvej 2A, 2920 Charlottelund. Tlf.: 31 64 30 39 onsdag kl. 14-16.
Messider:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00.
Hverdage: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.
Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramenter til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.
Tirsdag d. 5.: Jesu Hjerfte-fredag. Se under messider.
Lørdag d. 6. kl. 11.15: Rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.
Søndag d. 7.: Herrens fremstilling i templet. Kl. 10: Lysindvielse og latinsk højmesse.
Mandag d. 8. kl. 15: Bibelstudium hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding. Tlf. 31 63 63 82.
Tirsdag d. 16. kl. 11.30: Messe med efterfølgende møde for de ældre.
Søndag d. 21.: Efter højmessens fastelavnstaf med tøndeslagning for børnene.
Mandag d. 22. kl. 15: Rosenkransbøn hos Connie Probst. Alle er velkomne. Adresse og tilmelding: Se under den 8.
Onsdag d. 24. Askeonsdag: Kl. 8 og kl. 19.30 messe med indvielse af aske og meddelelse af askekorset. Faste- og abstinensdag.

Skt. Therese Kirke, Hellerup
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Giro 4 08 38 30.
Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievvej 2, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
Alle kontoreksternere foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievvej 2A, 2920 Charlottelund. Kontorets telefon: 31 64 30 39. Onsdag kl. 14-16.
Messider:
Søndag: Højmesse kl. 9. rec. messe kl. 11. Morgemand i kantinen mellem messerne. Familiemesse 2. søndag i måneden.
Hverdage: Mandag 7.30. Tirsdag-onsdag kl. 17, torsdag kl. 17 i Skt. Joseph strøtnes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
Søndag d. 7.: Herrens fremstilling i Templet. Kl. 9 lysindvielse og højmesse.
Lørdag d. 13. kl. 15-17: Sognekatekese i kantinen. Emne: Helligånden. Indledere: Kirsten Lange og Bent Thorildsen.
Søndag d. 14. kl. 9: Familiemesse.
Tirsdag d. 16. kl. 11.30: Messe i Skt. Andreas Kirke med efterfølgende møde for de ældre.
Lørdag d. 20. kl. 17 - ca. kl. 22: Fastelavnstaf med tøndeslagning for børn og voksne gymnastiksalen.
Søndag d. 21. kl. 9: Højmesse med firmelse.
Onsdag d. 24. Askeonsdag: Kl. 17 messe med indvielse af aske og meddelelse af askekorset. Faste- og abstinensdag. I lighed med tidligere år vil der i marts d. 3., d. 10. og d. 17. og d. 31. blive arrangeret en økumenisk studiekreds. Nærmere oplysninger vil blive meddelt. Det anbefales at reservere de nævnte dage.

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby
Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
Pastor G. Utenthal Nibler:
Tlf. 45 87 77 12.
Onsdag d. 3. kl. 12: Onsdagsklub for ældre.
Torsdag d. 4. kl. 20: Studiegruppen "åbent forum".
Lørdag d. 6. kl. 17: Kyndelmisse m/Blasius velsignelse.
Søndag d. 7. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11: Kyndelmisse m/Blasius velsignelse.
Onsdag d. 10. kl. 10: Andeklassen Oikos.
Lørdag d. 13. kl. 17: Søndagsmesse.
Søndag d. 14. kl. 11: Søndagsmesse m/kirkekafe.
Lørdag d. 20. kl. 17: Søndagsmesse.
Søndag d. 21. kl. 9.30: Familiemesse kl. 11. Søndagsmesse.
Onsdag d. 24. kl. 12: Onsdagsklub for ældre.
Lørdag d. 27. kl. 17: Askeonsdagsmesse m/dialopprædiken.
Søndag d. 28. kl. 11: Askeonsdagsmesse m/askekorset.

15 Hovedstads-
område V

Jesu Hjerfte Kirke
Stenogade 4A, 1616 København V.
Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88.
Telefax 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders S.J.
Andenpræst: P. Niels Kiær S.J.

Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepele CSI. Tlf. privat 31 35 86 92.
Messider:
Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
Søndag: Kl. 10 latinsk højmesse. Kl. 11.30 dansk højmesse. Kl. 20 aftenmesse. Løjelighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Mandag d. 1.: Kl. 19.30 Liturgisk Arbejdsfreds.
Tirsdag d. 2.: Kl. 16 Kongregationsandagt. Emne: De japanske martyrer.
Torsdag d. 4.: Sankt Blasius velsignelse efter messerne kl. 8.15 og 17. Kl. 15.30-16.45 religionsundervisning for mellemholdet.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerfte Fredag. Tilbedelse af det helligste sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45.
Søndag d. 7.: Herrens Fremstilling (Kyndelmisse): Lysindvielse og lysproceSSION under højmessens kl. 10.
Søndag d. 14.: Kl. 16 messe på ungarsk. Derefter samvær i menigheds salen.
Mandag d. 15.: Kl. 19.30 foredragsaften med pastor Bjørn Højbo: "Fariserne, Saddukæerne, de Skrifteklø: Jesu modstandere?"
Tirsdag d. 16.: Kl. 14.30-16.30 møde for de ældre: Anekdoter om den gode pave Johannes XXIII.
Onsdag d. 17.: Kl. 19.30 menighedsrådsmøde.
Lørdag d. 20.: Kl. 10 Kongregationsmesse. Alle er velkomne.
Søndag d. 21.: Kl. 10.30 Mellemholdet: Forberedelse af familiemesse. Kl. 11.30 familiemesse med kirkekafe bagfatter.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag: Askeindvielse og skæddeling ved messerne kl. 8.15 og 17.
Søndag d. 28.: Kl. 20 ungdomsmesse med "CAFé Ludvig" bagfatter i menigheds salen.

Sankt Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.s.s.R.
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. 31 78 27 90.
Efter aftale 9:11-30 undt. mandag, eller efter aftale.
Messider:
Mandag, tirsdag, onsdag, fredag: Kl. 8. Torsdag: Kl. 19.
Lørdag: Kl. 17.
Søndag: Kl. 10 højmesse.

Torsdag d. 4.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.
Søndag d. 14.: Kirkekafe efter højmessens.
Søndag d. 21.: Fastelavnstaf efter højmessens.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag: Messe kl. 19 med askeindvielse. Ingen messe kl. 8.

16 Hovedstads-
område N

Sakramentskirken
Nørrebrogade 17, 2200 København N.
Sognepræst: Jac Adams, Redemptorist.
Vejmønstergade 7, 2200 København S.
Tlf. 32 97 47 43.
Træffes på kirkens kontor, hverdage

9.30-11.00 mandag og lørdag undt. og ca. 1/2 time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N. Tlf. 31 35 86 92. Vicevært Tom A. Sørensen, tlf. 31 39 05 58.
Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.
Søndagsmesser: Lørdag aften: Kl. 17 dansk, kl. 18 fransk.
Søndag: Kl. 10 dansk højmesse. Kl. 18 engelsk.
Torsdag d. 4.: Kommuniionsundervisning kl. 12.30-14.
Fredag d. 5.: Kl. 16.30 bøn- og meditationstine med sakramental velsignelse og udstilling af det alterhelligste.
Lørdag d. 6.: Ingen Tro- og Lys-møde! Lørdag d. 7.: Herrens fremstilling i templet. Kl. 10 familiemesse. Efter messen uddeling af Blasiusvelsignelsen.
Tirsdag d. 9.: Kl. 11 tirsdagsklub.
Torsdag d. 11.: Kommuniionsundervisning kl. 12.30. I uge 7 (vinterferie) bortfalder kommuniionsundervisningen (18/2).
Lørdag d. 13.: Tro og Lys mødes i Herlev til fastelavnstaf.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Aftenmesse kl. 19 med uddeling af askeskrædder.
Tirsdag d. 23.: Kl. 19.30 teologigruppe.
Torsdag d. 25.: Kommuniionsundervisning kl. 12.30-14.
Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten. Højmesse kl. 10 med fastepærdiken.

17 Hovedstads-
område K

Skt. Ansgars Kirke
Bredgade 6, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
Andenpræst: Reinhold Sahner. Tlf. 33 91 21 56.
Præsternes træffetide: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
Onsdag d. 3.: Kl. 10 messe for de ældre.
Torsdag d. 4.: Skt. Blasiusfest. Kl. 8 messe. Kl. 16.30 messe, velsignelse efter messerne.
Fredag d. 5.: Kl. 16.30 Jesu Hjerftemesse, tilbedelse til kl. 18.
Lørdag d. 6.: Kl. 17 aftenmesse.
Søndag d. 7.: Herrens Fremstilling. Kl. 8 messe. Kl. 9 lysindvielse og procession. Højmesse, gregoriansk sang.
Lørdag d. 13.: Kl. 17 aftenmesse.
Søndag d. 14.: Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse.
Onsdag d. 17.: Kl. 10 messe for de ældre.
Lørdag d. 20.: Kl. 13 fastelavnstaf. Kl. 17 aftenmesse.
Søndag d. 21.: Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse, gregoriansk sang.
Onsdag d. 24.: Askeonsdag, faste- og abstinensdag. Kl. 8 messe og askeindvielse. Kl. 19 messe og askeindvielse.
Lørdag d. 27.: Kl. 17 aftenmesse.
Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten. Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse.

18 Amager og
Borholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
Hans Bogindens Alle, 2300 Kbh. S.
Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.S.R.
Tlf. 31 58 47 43. Kontorid: Tirsdag, torsdag, fredag 10-13, onsdag 10-12 og 17-18.

Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.

Faste messider:

Lørdag kl. 7: Engelsk messe.
Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe. Kl. 10.30: Messe på St. Anne Hjem (søndag).
Hverdage: Kl. 8 i kirken.
Tirsdag og torsdag kl. 9 på Skt. Anne Hjem.
Freddag d. 5.: Jesu Hjerte messe og tilbedelse kl. 9.
Søndag d. 7.: Herrens fremstilling. Kl. 10: Familiemesse.
Onsdag d. 10.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Besøg af journalist Gerhard Taamba fra Amager Bladet. Han fortæller om det gamle Amager.
Søndag d. 21.: Fastelavn søndag. Børnene møder udklædt til messen kl. 10. Efter messen er der tøndestagning m.v.

Onsdag d. 24.: Årskonung, faste- og abstinensdag, kl. 14.30. Møde i Onsdagsklubben. Meditation v. Julian Brodersen. Kl. 8 og 19 messe med uddeling af askeskor.

Søndag d. 28.: Latinsk højmesse kl. 10.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne Østergade 59, 3700 Rønne.

Tlf. 56 95 08 14.

Sognepræst: Erling Brodersen.

Tlf. 33 93 19 48/33 11 60 80.

Menighedsrådsform. Karen Chodziuk.

Pastoralassistent: sr. Hermengild Gerick.

Tlf. 56 95 08 55.

Syndag: Højmesse kl. 10. Undt. søndag d. 21. højmesse kl. 11.

Lørdag d. 6.: Religionsundervisning kl. 10.

Tirsdag d. 9.: Møde med damerne kl. 14.

Rosenkranskirken, Åkirebø

Gregersgade 12, 3720 Åkirebø.

Sognepræst: Erling Brodersen.

Menighedsrådsformand:

Erik Frandsen, Kannekeengen 24.

Tlf. 56 97 42 95.

Lørdag: Højmesse kl. 17.

Søndag d. 21.: Højmesse kl. 9. (Ingen messe lørdag d. 20.).

Lørdag d. 6.: Religionsundervisning kl. 10.

Tirsdag d. 9.: Møde med damerne kl. 14.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb

Krist Konge Kirke

Sognepræst: Urban Figge, OMI. Box 51.

3900 Nuuk/Godthåb.

Tlf. 009 259 12 75.

Hverdagsmessen: Kl. 10.00.

Tirsdag, onsdag kl. 17.15.

Torsdag: Tilbedelse kl. 18.30-19.30 efter turfulgt af messe kl. 19.30.

Freddag: Kl. 17.15 hos de små søstre.

Lørdage: Kl. 11.00.

Religionsundervisning: Efter aftale.

Kirkekafe: Efter søndags- og torsdagsmessen.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pf. Guido Krienbühl, Vesterbrogade

28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30

Hi. Messe søndag og 3. Sonntag im

Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle

der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.

Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.

Other Churches with Mass in English:

Sakramentskirken (SAK), Østergade 27, 2200 Kbh. N og Skt. Anne Kirke (Skt. A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic Celebrations in English:

Sakramentskirken (SAK), Østergade 27, 2200 Kbh. N og Skt. Anne Kirke (Skt. A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Sunday: VFK at 11 a.m. Skt. A. at 5 p.m.

Wednesday: SAK at 6 p.m.

Thursday: VFK at 9:30 a.m.

First Friday: VFK at 7:30 p.m.

Február

Sunday 7th: St. Blaise Blessing VFK at 11 a.m. SAK at 6 p.m.

Wednesday 24th: Ash Wednesday Distribution of Ashes SAK at 5 p.m. VFK at 7 p.m. and also on

Sunday 28th: February at all Masses.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.

Todos los domingos. A las kl. 12.

P. Tomás Tirapu Beortegui CsrR.

Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Loug Française

Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à 4

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica Italiana

Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenogade

4A, 1616 København V.

Ufficio e biblioteca italiana: Stenogade

5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.

Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerte

Kirke, Stenogade 4, 1616 København V.

Kroatisk mission

P. Drago Šumrdizic, Johanneskirken,

Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.

Tlf. 39 66 22 93.

Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver

fredag kl. 19.

I Helsingør: Den 1., 2. og 3. søndag i

månedens kl. 14.

I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i

månedens kl. 17.

Mszewskie wiato

w jezuku polskim

Ks. Julian Bodnar C.s.s.r.R.

Kościół św. Anny, Amager

Hans Bogbinders Alle 2

2300 København S, tlf. 31 58 21 02

Mszw św.: Kaźda niedziela i sviato o

godz. 12.00

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.

Stenogade 4 a., 1616 København V.

Tlf.: 31 21 85 88.

Messe hver anden søndag i måneden kl.

16.

Liturgisk kalender for februar v/ Paul Keller SJ

At katolikker må nå frem til en moden tro

At katolske kristne må nå frem til en moden tro, så de kan møde udfordringen fra religiøse sekter.

Men vi må også huske, at vi alle kan angribes af ideologer. Vi er tilbøjelige til at nøjes med et udvalg af de åbenbare sandheder, som vi dyrker på vor egen facon. Men vi bør sege at åbne for hele Kristi sandhed og prøve på det for dag at trænge dybere ind i den, først og fremmest for vor egen skyld, men også for at kunne gøre rede for vor tro for andre. Gud har givet os øjne og forstand. Troen er en søvækkelsesbevægelse, som Helligånden skænker os i dåben, og som han styrker ved hver (god) bøn og hver kærlighedsgerning, men især ved modtagelse af bødens og alterets sakramente. I firmementet betror han os en egen sendelse eller vor fore medmennesker.

Sekter opstår altid der, hvor troen er blevet en ideologi. Troen bliver til ideologi, når man nok tager imod informationer af Kristus, men ikke Ham selv.

Så begynder man med byggeklodser, som er lånt fra Guds Bibel, at lave en religion, som er en blanding af yndlings tanker, retfærdigheder, nøjagtighed, penge-lyst og magtberber.

Sekter er koncentratere af ideologier, som er faldet ud af kirken. De på de en eller anden måde smigrer egenkærligheden virker de blandt menneskene som kristialisationskerner for al slags egoisme.

Hvad kan man gøre mod sekterne? Hvorledes kan vi immunisere de troende imod dem? Enhver ved, at argumenterne ikke fører nogen vegen. Det er ikke logikken, der binder folk til sekterne, men irrationale forventninger.

Sekterne skal bekæmpes med synet af inflation af sekter i Sydamerika sagde paven: »Ingen katolik må løbe fra sin ansvar for at styrke enderne med Kristus i hans kirke, for at de tøvende skal blive støttet

og de ligegyldige må blive vundet tilbage». Paven siger dermed, at sekterne »bøkkemæssigt» på enhver stede på ny stiller sig til disposition for Kristus. Oplyd for Ham vil vi kunne udstråle håb og glæde, en glæde, som man savner hos mange kristne, også hos katolikker, og som folk hber at finde hos sekter i Sydamerika sagde paven: »Ingen katolik må løbe fra sin ansvar for at styrke enderne med Kristus i hans kirke, for at de tøvende skal blive støttet

Liturgisk kalender februar 1993

1. grøn. Mændag i 4. alm. uge. (IV Ps.) L.: Hebr. 11:32-40. Ev.: Mark. 6:1-20.
2. grøn. Tirsdag i 4. alm. uge. (IV Ps.) L.: Hebr. 12:1-4. Ev.: Matt. 5:1-43.
3. grøn. Onsdag i 4. alm. uge. (IV Ps.) L.: Hebr. 12:6-7. 11-15. Ev.: Mark. 6:3-6.
4. grøn. Torsdag i 4. alm. uge. (IV Ps.) Eller ret. Blåstus, biskop og martyr. (1.316). L.: Hebr. 12:18-19. 21-24. Ev.: Mark. 6:7-13. Blåstusvejbegnelse.
5. rød. Fredag i 4. alm. uge. (IV Ps.) Agatha. (omfru og martyr. (1.251) (m.). L.: Hebr. 13:1-8. Ev.: Mark. 6:14-29.
6. rød. Lørdag i 4. alm. uge. (IV Ps.) Paul Mkt; gennst. v. Høstetofte, martyr. (1.157). (L.: Hebr. 13:15-17. 20-21. Ev.: Mark. 6:30-34.
7. hvid. Søndag, Herrens Fremstilling. (I). (I. Ps.). Gl. Cr. Svarf. pl. 1. L.: Mat. 3:1-4. S. 24. 7. 83.10. (Omkt.: Hærens, Hærens Herre er herre og hans konger). 2. L.: Hebr. 2:14-18. Ev.: Luk. 2:22-40 eller 2:22-32.
8. grøn. Mændag i 5. alm. uge. (I. Ps.). Eller hvid. Hieronymus, ærkebiskop, præst. (1.1537). L.: 1. Mos. 1:1-8. Ev.: Mark. 6:15-26.
9. grøn. Tirsdag i 5. alm. uge. (II Ps.). L.: 1. Mos. 1:20-24a. Ev.: II Ps. 1:7-13.
10. hvid. Onsdag i 5. alm. uge. (II Ps.). Scholastica. (hvid. 543) (m.). L.: 1. Mos. 2:4b-9. 16-17. Ev.: Mark. 7:14-22.
11. grøn. Torsdag i 5. alm. uge. (I. Ps.). Eller hvid. Vor Frue af Lourdes. L.: 1. Mos. 2:18-25. Ev.: Mat. 7:20-29. (Læsning ad Lourdes (Vor Frue af Lourdes): Es. 66:10-14c).
12. grøn. Fredag i 5. alm. uge. (II Ps.). L.: 1. Mos. 3:1-8. Ev.: Mark. 7:31-37.
13. grøn. Lørdag i 5. alm. uge. (I. Ps.). Eller hvid. Gudsmøders lørdagsmesse. L.: 1. Mos. 3:9-24. Ev.: Mat. 8:1-10.
14. grøn. 6. Alm. søndag. (III Ps.). Gl. Cr. Alm. S. Pl. 1. L.: Sir. 15:16-20. S. 119:12. 4-5. 17-18. 33-34. (Omkt.: Sålige dø, som vendte i Herrens love). 1. Kor. 2:6-10. Ev.: Mat. 5:17-37 eller 5:20-22a. 27. 28. 33-34. 37.
Cynillus, munk. (f. 889), og Methodios, biskop. (f. 885) Europæiske vandreture, fjelds ikt.

16. grøn. Tirsdag i 6. alm. uge. (II Ps.). L.: 1. Mos. 6:5-9; 7:13-10. Ev.: Mark. 8:14-21.
17. grøn. Onsdag i 6. alm. uge. (II Ps.). Eller hvid. Sørensørensørens 7. Grundlæggelse. L.: 1. Mos. 8:6-13. 20-22. Ev.: Matt. 8:22-26.
18. grøn. Torsdag i 6. alm. uge. (III Ps.). L.: 1. Mos. 9:1-13. Ev.: Mark. 8:27-35.
19. grøn. Fredag i 6. alm. uge. (III Ps.). L.: 1. Mos. 11:1-9. Ev.: Mark. 8:34-9.1.
20. grøn. Lørdag i 6. alm. uge. (III Ps.). Eller hvid. Gudsmøders lørdagsmesse. L.: Hebr. 11:17-19. Ev.: Mark. 9:12-13.
21. grøn. 7. Alm. søndag. (III Ps.). Gl. Cr. Alm. S. Pl. 1. L.: 3. Mos. 18:1-2. 17-18. S. 103:12. 3-4.8 + 10.12-13. (Omkt.: Barmhjertighed og nådig er Herrens). 2. L.: 1. Kor. 3:16-23. Ev.: Matt. 8:38-48.
Peter, biskop og kirkelærer. (1.1072) fjelds ikt.

FASTETIDEN

24. violet. Årskonung (IV Ps.). Faste pl. IV. 1. L.: 1. Mos. 8:18. S. 11:3. 5. 6a. 12:13. 14 + 17. (Omkt.: Hærens, var os nådig, thi vi har syndet!). 2. L.: 2. Kor. 5:20. 6:2. Ev.: Mat. 6:16-16. 18-18.
Faste- og abstinensdag. Abstinenslære kan fortolkes på hver menighedsmesse eller ordets gudstjeneste.
25. violet. Torsdag efter årskonung. (IV Ps.). Faste pl. L.: 6. Mos. 30:16-20. Ev.: Luk. 5:22-25.
26. violet. Fredag efter årskonung. (IV Ps.). Faste pl. L.: Es. 68:19a. Ev.: Mark. 9:14-16.
27. violet. Lørdag efter årskonung. (IV Ps.). Faste pl. L.: 1. Mos. 7:1-11. Ev.: Mat. 9:10-13.
28. violet. 1. søndag i fasten. (II Ps.). Gl. Cr. Svarf. pl. 1. L.: 1. Mos. 27:9; 31:7. S. 11:3. 4-6a. 5-6a. 12-13. 14-17. (Omkt.: Gud, var os nådig efter din miskundhed, thi vi har syndet!). 2. L.: Rom. 6:12-18 eller 6:12. 17-19. Ev.: Matt. 4:1-11.

Den 9. og 10. januar mødtes højststående repræsentanter fra verdensreligionerne igen til bøn om fred i Assisi

»Hvis du ønsker fred...«

Pavens fredsbudskab 1993

1. Hvilket menneske af god vilje længes ikke efter fred? I dag ærkes det ikke hverken, at fred er en af de højeste værdier, der skal søges og forsvares. Og alligevel ser vi, at all mens frygter for en døbringens af krigen mellem to ideologiske blokke forsvinder, fortsætter alvorlige lokale konflikter med at oversvømme forskellige dele af verden. Især er vi alle klar over situationen i Bosnien-Herzegovina, hvor fjendtligheder hver dag kræver nye ofre, særligt blandt den forsvarende civile befolkning, og forsæker store ødelæggelser på ejendomme og landområder. Intet synes at kunne standse denne meningsløse vabnede vold: hverken den fælles indsats for at fremme en effektiv våbenhvile, eller de internationale organisationers humanitære aktiviteter, eller det kor af appeller for fred, som rejser sig fra de områder, der er plattet af kampens blod. Særligt nok hersker krigens absurde logik over de gentagne og bydende krav på fred.

Vor verden viser også tegn på en anden alvorlig trussel mod freden: mange mennesker, ja hele folkeslag, lever i dag i den yderste fattigdom. Svælget mellem rig og fattig er blevet mere tydeligt, også i de økonomisk mest udviklede lande. Det er et problem, som menneskeheden samvirkende ikke kan ignorere, fordi de vilkår, som mange mennesker lever under, er en hån mod deres medfødte værdighed. Sådanne livsbetingelser udgør en trussel mod ægte og harmonisk fremadskridt for verdenssamfundet.

Situationens alvor føles mange steder i verden: i Europa, Afrika, Asien og Amerika. De sociale og økonomiske udfordringer, som trøende og alle mennesker af god vilje stiller overfor i forskellige egne, er mange. Fattigdom og nød, sociale forskelle og uretfærdigheder (nogle endog lovlige), borgerkrige og undertrykkende regimer – alt dette appellerer til samvirkende hos alle verdens folk.

Det nylibet afholdte møde for de latinamerikanske biskopper i Santo Domingo i oktober undersøgte omhyggeligt situationen i Latinamerika. Samtidig med, at biskopperne indtrængende opfordrede de kristne til at påtage sig opgaven med den nye evangelisering, indbød de de troende og alle, der er engageret i fred og retfærdighed, til at tjene menneskets søg ved at tage alle dets dybeste behov i betragtning. Biskopperne talte om den store sandhed, som må samle alles kræfter: forsvar for menneskets værdighed, forpligtelse til en retfærdig fordeling af ressourcerne og fremme af et harmonisk og fælles samfund, hvor alle føler sig velkomne og elskede. Det er indlysende, at all dette er de uundværlige forudsætninger for at skabe virkelig fred.

At sige »fred« er at tale om meget mere end det blotte fravær af krig. Det er at gøre krav på ægte respekt for ethvert menneskes værdighed og ret, hvilket er en betingelse for, at et menneske kan opnå fuldstændig fuldbyrdelse. Udtynding af de svage og tilstedeværelsen af »per« med fattigdom og

social uretfærdighed lægger store hindringer og forsinkelser i vejen for etableringen af stabile vilkår for en ægte fred.

Fattigdom og fred: i begyndelsen af det nye år indbyrdes jeg alle til sammen at tænke over de mange forskellige forbindelser, der er mellem disse to virkeligheder.

Især vil jeg henlede opmærksomheden på den trussel mod freden, som fattigdom indebærer, især når fattigdom bliver til elendighed. Der er millioner af mænd, kvinder og børn, som hver dag lider sulst, utryghed og marginalisering. Dette udgør en alvorlig hån mod den menneskelige værdighed og bidrager til social ustabilitet.

Krigens blodige valg

2. For tiden, som er det endnu en situation, er en kilde til fattigdom og elendighed, nemlig den situation, der opstår, hvor der er krig mellem nationer eller konflikter inden for et land. I lyset af de tragedier,

er, som har forårsaget og stadig forårsager blodudgydelse forskellige steder i verden, især af etniske grunde, synes jeg det er min pligt at erindre om det, jeg sagde i mit budskab til verdensfredsdagen i 1981, hvis overskrift var »Tjen freden, respekter friheden«. Dengang udstredte jeg, at den uundværlige forudsætning for at skabe virkelig fred var respekt for andre menneskers og gruppers frihed og rettigheder. Fred opnås ved at fremme fri folkeslag i verden i frihed.

Den appel, jeg kom med dengang, er stadig gyldig: »Respekt for andre folkeslags og nationers frihed er en uadskillelig del af fred. Krigsforsettet med at bryde ud, og ødelæggelse har ramt folkeslag og hele kulturer, fordi et folkeslag eller en nation suverænitæt ikke er blevet respekteret. Alle verdensdele har oplevet og lidt under krig og kampe forårsaget af én nations forsøg på at begrænse andens suverænitæt« (nr. 8).

Jeg fortsatte med at sige: »Uden en vilje til at respektere friheden for ethvert folkeslag, enhver kultur og nation og uden

en verdensomspændende enighed om dette vil det blive vanskeligt at skabe vilkårene for fred... Det forudsætter nemlig en bevidst offentlig forpligtelse fra hver nation og dens regering til at give aftal på krav og planer, der kan være skadelige for andre nationer. Med andre ord forudsætter det, at man nægter at acceptere nogen som helst doktrin om national eller kulturel overhøjhed.« (nr. 9).

Det er let at indse konsekvenserne af en sådan forpligtelse, også hvad angår de økonomiske forpligtelser mellem stater. Afvis enhver fristelse til at sikre sig økonomisk herredømme over andre nationer indebærer at give aftal på en politik, der tager udgangspunkt i den fremherskende profit-tankegang, og erstattes med en politik, der tager udgangspunkt i en solidaritets-tankegang, rettet mod alle og især mod de fattigste.

Fattigdom som en kilde til konflikt

3. Antal af mennesker, der lever under ekstrem fattigdom, er enormt. F.eks. tænker jeg på den tragiske situation i visse lande i Afrika, Asien og Latinamerika. Der findes store grupper, ofte hele udsnit af befolkningen, som befinder sig i udkantene af tilværelsen inden for deres eget land. Blandt dem er et stigende antal børn, som ikke kan stole på andre end sig selv for at overleve.

En sådan situation er ikke blot en hån mod menneskelig værdighed, men repræsenterer også en klar trussel mod freden. Ligegyldigt hvordan en stat er politisk og økonomisk organiseret, forbliver den skrøbelig og ustabil, hvis den ikke hele tiden er opmærksom på dens svage medlemmer og hvis den forsømmer at gøre sit bedste mulige for at sikre i det mindste folks basale behov.

De fattigste landes net udvikling giver de udviklede lande en klar pligt til at komme dem til hjælp. Det er kommet Det katolske råd i den henseende: »For øvrigt har hver enkelt ret til at eje så meget jordisk gods, at der er tilstrækkeligt for ham selv og hans familie... Vi er forpligtet

til at støtte de fattige, og ikke bare at vores overflod« (Studium et spes, 69). Kirkens formaning er, at der er et trofast ekko af den i stemme: jordisk gods er bestemt for hele den menneskelige familie og kan ikke reserveres til nogle få eksklusive anvendelse (jvf. Centesimus annus 31 og 37).

Den hellige Frans

I den enkeltes interesse – og således i freden – er det derfor tvungende nødvendigt at indføre de økonomiske korrekter i de økonomiske mekanismer, som vi kunne sikre en mere retfærdig og ligelig fordeling af goderne. Markedsøkonomiens regler er ikke i sig selv nok til at garantere dette; samfundet må acceptere dets ansvar (jvf. ibid. 48). Det må det gøre ved at foretage sine anstrengelser, som ofte allerede er store, for at udryde fattigdoms årsager og dens tragiske følger. Intet land kan alene få held med dette foretagende.

Netop af den grund er det nødvendigt at samarbejde med den solidaritet, der kræves af en verden, som er blevet stadig mere indbyrdes afhængig. Fortsat at tillade, at ekstrem fattigdom eksisterer, er det samme som at skabe de sociale vilkår, der er grunden for truslen om vold og konflikt.

Alle mennesker og alle sociale grupper har ret til at leve under vilkår, som gør dem i stand til at søge for egne og familiens behov og tage del i livet og fremskridtet i det lokale samfund. Når denne retfærdighed ikke respekteres, sker det let, at de berørte mennesker føler, at de er ofre for en struktur, som ikke tager imod dem, og de reagerer kraftigt. Det er særlig tilfældet for unge mennesker, som hvis de er berørt, passende uddannelse og arbejde, er mest udsat for risikoen for at blive marginaliseret og udyttet.

31 muslimer deltog i fredsbeden. Her hilser paven på den højest repræsentant, imarn Ras-al-Ulema Jacob Sellmowski fra Sarajevo. Foto KINA

Alle er klar over det verdensomsplændende arbejdslededsproblem, særlig blandt unge, som medfører, at et stadig større antal mennesker og familier bliver forarmede. Desuden er arbejdsløshed ofte det tragiske resultat af, at et lands økonomiske infrastruktur er blevet ødelagt af krig eller interne konflikter.

Hvis vi jeg kort nævne nogle særligt foruroligende problemer, som plager de fattige og derved tvunget frem.

Først og fremmest er det problemet med *ulandsgælden*, som for nogle lande, og i disse for de fattigste sociale lag, fortsætter med at være en uheldig byrde, på trods af de bestræbelser der gøres for at lette dem af det internationale samfund, regeringer og finansinstitutter. Er det ikke de fattigste grupper i disse lande, som ofte må bære den største byrde ved tilbagebetalingen?

En sådan uretfærdig situation kan åbne dørene for voksende harme og for en følelse af frustration, ja endog desperation. I mange tilfælde deler regeringerne det ubredte ubehag i befolkningerne, og dette øger indlydende på forholdene i andre stater. Men når tiden kommer til at *grundrødsproblemet* med *ulandsgælden* og *opprørerne* trædes løsning. Betingsløse for hel eller delvis tilbagebetaling har krav på at blive revideret, og der må gøres en indsats for at finde endelige løsninger, som kan opsigte de alvorlige sociale følger, som tilpasningsprogrammerne har.

Desuden vil det være nødvendigt at handle med årsagerne til forgældelsen, ved at gøre bistanden afhængig af regeringernes vilje til at formindske overdrevne og uopnødvendige udgifter - her tænker jeg især på våbenudgifter - og til at garantere, at bistanden i det lange løb bliver til nytte for de fattige.

Et andet alvorligt problem er *narkotika*. Tragisk nok kender alle til forbindelsen mellem narko og vold og kriminalitet. Ligeledes ved alle, at i nogle dele af verden er det netop de allerfattigste, som, p.g.a. pres fra narko-handlere, dyrker planterne til narkotikaproduktion. Den store forbrønst, som de fattige bliver stillet i udsigt - som faktisk kun er en mindre del af den fortjeneste, der hidrører fra dyrkingen - er en fristelse, som det er vanskeligt at modstå for

dem, der helt tydeligt tjener utilstrækkeligt ved at dyrke traditionelle afgrøder. Det første, der skal gøres, er derfor at hjælpe bønderne til at overvinde dette ved at tilbyde dem passende midler til at komme ud over fattigdommen.

Et yderligere problem er en følge af de alvorlige økonomiske problemer, der er i nogle lande. Det tilskynder til en *masseimmigration* til heldigere stillede lande, hvilket ofte i modtagerlandene giver spændinger, der forstyrrer den sociale orden. For at svare på voldelige udsalg af fremmedhad er det ikke nok at ty til foreløbige nødforanstaltninger. Det er derimod nødvendigt at tage fat på årsagerne til immigrationsbevæggelserne ved at fremme de fattige landes økonomi og udvikling gennem nye former for international solidaritet.

Etniskhed er derfor en skjult, men reel trussel mod freden. Når man skænder den menneskelige værdighed foroverer man et alvorligt angreb på livets værdi og rammer ind i centrum af en fredelig udvikling af samfundet.

Fattigdom som et resultat af konflikt

4. I de senere år har vi været vidne til lokale krige og interne, brutale konflikter på næsten alle kontinenter. Etnisk, stammelig og racevold har ødelagt menneskeliv, delt samfund, der tidligere levede smerte og had i sit kuld. Alt i ty til vold forværre eksisterende spændinger og skaber nye. *Inter-løses af krig: værnmod sæter man alt på spil ved krig*. Resultaterne af denne svage er mange menneskers lidelse og død, opløsning af menneskelige forhold og de uoprettelige skader på kunstnerisk arv og miljøet. Krig forværrer de færreste lidelser; faktisk skaber den flere fattigere ved at ødelægge livsgrundlag, hjem og ejendom, og ved at forstærke det sociale miljøes struktur. Unge mennesker ser deres håb for fremtiden knust og bliver alt for ofte de uansvarlige reddasker i konflikterne. Kvinder, børn, gamle, syge og sårede tvinges til at flygte. De bliver flygtninge, som ikke er tænde end det, de kan tage med

sig. Hjælpe- og forsvarsløse søger de tilflugt i andre lande og områder, der ofte er lige så fattige og urolige som deres egne.

Jeg vil udtrykke min anerkendelse for de internationale og humanitære organisationers arbejde for at lindre voldsofferens tragiske skæbne. Alligevel følger jeg, det er min pligt at *afskynde alle mennesker af god vilje til at forsøge deres bestmøst*. Faktisk afhænger flygningens fremtid under tiden helt af gavmildheden hos de mennesker, der modtager dem - mennesker, der er lige så fattige, undertiden fattigere end dem selv. Det er kun ved hjælp af det internationale samfunds omsorg og samarbejde at tilfredsstillende løsninger kan findes.

Efter så mange uendelige massakrer er det i sidste instans af grundlæggende betydning at anerkende, at *krig aldrig hjælper det menneskelige samfund*, at vold ødelægger og aldrig bygger op, at de sår, den forvolder forbliver åbne længe, at de fattiges allerede dårlige vilkår forværres af konflikter og at nye former for fattigdom opstår. Det foruroligende syn af krigens tragedier står for verdensopinionens øjne. Gid de smertelige billeder, som vises i medierne i det mindste må tjene som en advarsel for alle - enkeltpersoner, samfund og stater - og minde alle om, at penge ikke bør anvendes på krig, eller på at ødelægge og dræbe, men på at forsvarer menneskets værdighed, på at forbedre dets liv og på at bygge et virkeligt åbent, frit og harmonisk samfund.

Fattigdoms ånd som kilde til fred

5. I dagens industrialiserede samfund afsindes mennesker af et bevidst kæbøle efter at give materielle goder. Forbrugersamfundet er svælgel mellem rige og fattige, endnu tydeligere. Den ustyrlige søgen efter et bekvemt liv risikerer at blinde mennesker for andres behov. For at fremme den sociale, kulturelle, åndelige og også den økonomiske velfærd for alle medlemmer i samfundet er det derfor absolut nødvendigt at dæmpe op for det løjlelige forbrug af materielle goder og samtidig kontrollere ska-

Flere tusinde unge mennesker gik i lysprocession gennem Assisis gader i protest mod krigen i Balkan. Foto: KVA.

belsen af kunstige behov. *Mådehold og enkelhed burde blive kendetegnene for vores hændelse*. Den mangde varer, der forbruges af en lille del af verdens befolkning giver en større efterspørgsel end de tilgængelige ressourcer. Et fald i denne efterspørgsel er første trin på vejen til at formindske fattigdom, forudsat at det følges op af effektive forholdsregler til at garantere en retfærdig fordeling af verdens rigdomme.

I forbindelse med dette indbyrdes evangeliet de troende til ikke at samle denne verdens gods: »Samt jeg ikke skatte på jorden, hvor mål og rust fortræder, og hvor tyve bryder ind og stjæler. Men samt jeg skatte i himlen« (Matt. 6,19-20). Dette er en pligt, som ligger i selve det kristne kald, ligesom det er en pligt at arbejde for at overvinde fattigdom. Det er samtidig et effektivt middel til, at denne opgave skal lykkes.

Evangelisk fattigdom er helt anderledes end socio-økonomisk fattigdom. Den sidstnævnte har barke og ofte tragiske træk, fordi det opleves som tvang. Evangelisk fattigdom vælges frit af et menneske, som på den måde vil svare på Kristi formaning: »Sådan kan ingen af jer være min discipel uden at give afskald på alt sit eget.« (Luk. 14,33).

Evangelisk fattigdom forandrer de mennesker, som accepterer den. De kan ikke forblive ligegyldige over for de fattiges lidelse, nej, de føler sig tvunget til at dele Guds særlige kærlighed for dem (jvf. rundskrivelsen »Om sorg for de sociale forhold«, 42). De, der er fattige i evangelisk betydning, er parate til at ofre deres ressourcer og dem selv for at andre kan leve. Deres eneste ønske er at leve i fred med alle og give andre gaven fra Jesus: Hans fred (jvf. Joh. 14,27).

Den guddommelige Herre har gennem sin liv og sin forkyndelse lært os kravene til denne fattigdom, som leder os til virkelig frihed. »Han, som havde Guds skikkelse, regnede det ikke for et rov at være lige med Gud, men gav afskald på det, og en tjeners skikkelse på og blev mennesker lig« (Fil. 2,6-7). Han blev født i fattigdom, som barn blev han tvunget i landflygtig-

hed med sin familie for at undgå Herodes' grusomhed; han levede som én, der ikke havde »et sted at hvile sit hoved« (Matt. 8,20). Han blev raktet med som en »vådrør og dranker, ven med toldere og syndere« (Matt. 11,19) og led den død, der var forbeholdt forbyrdere. Han kaldte de fattige salige og forsikrede dem, at Guds rige tilhørte dem (jvf. Luk. 6,20). Han mindede de rige om, at rigdommen blandværk vælger ordet (jvf. Matt. 13,22) og at det er vanskeligt for dem at komme ind i Guds rige (jvf. Mark. 10,25).

Kristi eksempel er i lige så høj grad som hans ord normgivende for kristne. Vi ved, at vi ved uendommen alle verdens skæmmes efter vores konkrete kærlighed til vore brødre og søstre. Mange vil den dag opgive, at i den konkrete kærlighed, de har vist, har de faktisk mødt Kristus, skønt de ikke kendte ham før på en udtrykkelig måde (jvf. Matt. 25,35-37).

»Hvis du ønsker fred, må du rukke ud efter de fattige!« Måtte rige og fattige erke, at de er brødre og søstre. Måtte de dele, hvad de har, med hinanden som børn af den ene Gud, som elsker alle, som ønsker det gode for alle og som tilbyder alle fredens gaver!

Bibelen - udvalgte fortællinger

Af Nina Belling

Samtidig med at den nye danske oversættelse af Bibelen blev udgivet kort før jul, kom også en ny bibel for børn og unge på gaden. Den adskiller sig fra tidligere udgaver sig ikke at omskrive testamenterne. Derimod er teksten forkortet og omredigeret en del. Dermed bliver der ikke tale om en fortolkning af ordet, skønt en redigering også vil afspejle visse hensigter. Bogen fremstår gennemgående vellykket, blandt andet fordi fortællingerne og passageerne er spændende og let fanger børns og unges opmærksomhed. Guds mangfoldighed er også tilstede i teksterne. Der findes både den handlede, straffende og kærlige Gud. Også menneskets længsel og poetiske tyding af Gud er med.

De farverige illustrationer er lavet af *Esben Hønefeldt Kristensen*. De fanger øjet. Personerne er klædt i tilsyneladende orientalske dragter. Billederne fortæller om det skete på en smuk og navistisk måde. Stilen er dekorativ snarere end realistisk. Illustrationerne kan dog for de små læsere fremstå en smule overbroderede og svære at se på.

Jesu er klædt i hvid lang kjortel og ofte med hyldestav. Han fremstår nærværende og forholdsvis neutral. Det giver læseren mulighed for at lægge sine egne følelser i billedet, måske en smule tæmt.

Teksterne er udvalgt fra den nyeste autoriserede danske oversættelse fra februar 1992. Der er et klart frøelsehistorisk sigte med redigeringen. De udvalgte steder fra det Gamle Testamente har handling, og 3. Mosebog, der mest handler om love og forbud for israeliterne, er udeladt. Således er f.eks. også vers 10-14 i »Mennesket i Edens Have« strøget (jf. 1. Mosebog 2. kap. vers 1-25). Disse vers opremsrer navne på floder i Edens have. Dette er en god horn for forkortelse, fordi opremsringer kan virke bræmsende for den mystiske tekst i sin helhed.

Før og efter nogle bibelafsnit er der lavet korte overgangstekster, fremhævet med blå skrift. Det fremmer forståelsen. I venstre margen er desuden anført (med blå skrift) hvorfra teksten er taget.

En række bøger er helt udeladt. Amos er meget kort og anbragt så den står i historisk sammenhæng. Fra Esajas bog er forudsigtelserne medtaget. Desuden er medtaget korte afsnit fra Jeremias, Daniel, Jonas og Ezra.

Af det mere poetiske fra det Gamle Testamente er fire af de mest kendte og populære salmer fra Salmerne Bog med, nogle vers fra Prædikerens Bog og et udsnit fra Højsangen er anbragt i slutningen. Godt at disse smukke tekster er med. De er ofte fraværende i andre bibelbøger.

Det Nye Testamente begynder med de fire evangelier, som er blevet godt blandet sammen og ordnet med vejledende overskrifter som f.eks. »Jesu barndom«, »Jesus har magt og viser kærlighed« og »Jesus lidelse og død«. I alt 16 kapitler. Det giver overblik uden at skabe en kunstig harmonisering. Det er tydeligt angivet i margenen, fra hvilke evangelier teksten kommer. Efter evangelierne følger et langt uddrag af Apostlenes gerninger. Derudover er lille udvalg af Pauli breve og til slut en side med »andre breve«. Den sidste side i bogen er fra Johannes åbenbaring om »den nye himmel og den nye jord«. Når Apostlenes gerninger er medtaget og ikke brevene, skyldes det, at vægten er lagt på det fortællende og på handlingen, som bedst fænger hos den yngste læserskare.

Jeg underviser selv unge og voksne, som ofte har et lille kendskab til Bibelen, men ikke desto mindre er nysgerrige efter at vide noget om den kristne baggrund. Her er bogen også velegnet. Senere kan man tage den uforkortede udgave frem. I bogens efterord anbefaler udgiveren det til bl.a. oplæringsbrug for børn mellem seks og ni år. Jeg tror børn i den alder har svært ved at forstå og finde en sammenhæng i en oplæsning fra Bibelen. Hvis man

kan, er det langt at foretrække at gengive historierne mundtligt. Det giver en nærværende situation, hvor børnene kan lege sig ind i fortællingen.

Kunstnere som f.eks. Cecil Bødker og Johannes Møllehave har tidligere udvalgt historier. Deres fan-

tasifulde bibelfortællinger beregnet for børn er også en god måde at formidle budskabet på til de små. Der er udgivet mange omskrivninger af Bibelen gennem tiderne, fra det moralsk belejende til det søde og ufarlige, men jeg vil nok selv foretrække de

udvalgte originale tekster til mine egne børn, når de bliver lidt ældre, end en omskrivning, hvor jeg ikke helt er klar over forfatterens hensigt.

Bogen har i øvrigt en solid indbinding og en letlæselig skrift. En god bog synes jeg.

Illustration af Esben Hønefeldt Kristensen er fra den nye børnebibel.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 68A, st. 1260 København K.
Kontorhøjt åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 31 23 03. Postboks 64659/7.

Møder og arrangementer

Katolsk Arbejderaktion afholder sin 66. retræte

på Møgeltålbakke fredag den 12. marts 1993 kl. 19.00 til søndag den 14. marts 1993 kl. 14.00.
Retræten anses for Frænkensånderens, dens historie - spiritualitet og aktualitet.
Retræten ledes af pater Irenaus Capellen, O.F.M. Conv.

Pris kr. 480 med mulighed for efter anmodning at få tilsendt tilsendt dertil. Tilmelding: George Bune Andersen, Sønder 6. marts 1993. Adresse: Ved Kistebænk 6, 1. tv., 2100 København Ø. Tlf.: 31 29 61 10, bødnet eller kl. 16.00. Alle, der kan støtte vores sporat, er velkomne. Program tilsendes ved tilmelding.

Det sker på Møgeltålbakke:

Me. d. 1. febr. d. 5.2.: Gymnasieskolens Studielvejledningsforening.
Fr. d. 5. febr. d. 6.2.: Sct. Joseph skole, Ringvej v/ Ole Dam.

Lo. d. 8. febr. d. 7.2.: Studiefreds: Religøse strømninger i nutiden v/ Annette Messerschmidt og p. L.O. Dom S.J.

Ti. d. 9. febr. d. 10.2.: Københavns Universitet.
Ti. d. 9. febr. d. 10.2.: Dansk Flygtningehjælp.

Fr. d. 12. febr. d. 13.2.: Kærlighedskurset v/ Jan Lange.
Fr. d. 17. febr. d. 18.2.: Dansk Penionsrådgivning.

Fr. d. 19. febr. d. 20.2.: Katolsk Bispekonferens.
Me. d. 22. febr. d. 24.2.: Landsammenslutningen af hospitaletarbejdere.

On. d. 24. febr. d. 25.2.: Filas - personaterop.
To. d. 25.2.: Forskningscenter for skov m.m. fr. d. 26.2.

Forskningscenter for skov m.m. fr. d. 26. febr. d. 28.2.: Nordisk katolsk journalmestred v/ Knud H. Kluge.
Lo. d. 27. febr. d. 28.2.: Lourdes-gruppens møde v/ Anne Storm og Georg Høhling.

Liturgiske fodnoter ved pastor Bjørnik Højbo

Kyndelmesse

Indul 156 f. Kr. fejrede romerne nytår den 1. marts. Det vidner vores månednavne endnu om. Vi siger september, den syvende; oktober, den ottende; november, den niende og december, den tiende, skønt vi regner disse måneder for at være den tiende, ellevte og tolvte! Årets sidste måned var altså oprindeligt februar.

Ordet »februar« betød på gammel latin at rense, og man rensete både og byer for at kunne fejre det

nye år uden besmittelse. Hvad renser man med? Vind og lid. Derfor bar man fakler rundt for at rense luften. Dette var en meget populær ceremoni og de kristne overtog den og gav den kristen fortegn. Man vandrede de samme veje og bar lys for at mindes at verdens lys, Kristus, havde vist sig i templet for den gamle Simeon og den stærkt bedagede Anna. Man sang »Simeons lovsang« fra Lukas 2. kapitel. Og så fandt man på at indvie årets forbrug af

kærter på denne dag. På oldnordisk hedder det sådant lys en kyndil, der stammer fra latin: candelae. Vi har det stadigvæk i brug i ordet kandelaber, en stige, der bærer lys.

Julens slutning

Denne fest danner slutningen på juletiden, der altså begynde med 1. søndag i advent, havde sine to store fester i jul og epifani og som »flader ude« og får sit højtidelige punktum i denne fest, der oprindeligt lå den 2. februar.

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 4.00
Teksttilsannoncer pr. mm.pr. kr. 5.00

Academicum Catholicum

Indbyr til besøg på Nationalmuseets særudstilling 'Viking og Hvidebjæl med efterfølgende forening om Kirke og Kunst ved kl. 19.00. Omskr. 10 kr. Arrangementet finder sted onsdag den 3/2 og man mødes i Nationalmuseets foyer (Indgang fra Ny Vestergade kl. 18.30 præcist). Pris: 20 kr. (gruppelåbent). Alle er velkomne.

DUK-kalender

Ledertæring den 29.01.-31.01. 1993 på Øm for alle landets KUK-udere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællestæring. Ungdomsmesse og Café Lædwig den 31.01. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerte Kirke, København.

Lokalforeningsbestyrelseskursus den 19.02.-21.02. 1993 i Kertus for alle landets bestyrelsesmedlemmer i lokalforeningerne samt interesserede. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællestæring (dog 200,00 over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 23.01. 93.

Ungdomsmesse og Café Lædwig den 28.02. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerte Kirke, København. Anretning den 05.03.-07.03. 1993 på Øm for 2 daglige tværgående repræsentanter fra hver regionallokalforening. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællestæring (dog 200,00 over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 23.01. 93.

Firmafest øst weekend den 19.03.-21.03. 1993 på Øm for alle firmaneder, der bor på Sjælland og Lolland-Falster. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællestæring. Tilmelding og betaling senest den 28.02. 93.

Romeråd den 24.03. 93 i Studentehuset i Kjøbmagergade, København. Tilmelding er ikke nødvendig. Man kan komme og gå som man vil. Mad og drikkevarer kan laves.

Ungdomsmesse og Café Lædwig den 28.02. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerte Kirke, København. Firmafest vest weekend den 02.04.-04.04. 1993 på Øm for alle firmaneder, der bor på Fyn og Jylland. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællestæring. Tilmelding og betaling senest den 12.03. 93.

Påskungsødmøder den 07.04.-14.04. 1993 i Irland. Alder: 18 år og opåder. Pris kr. 3.000 for medlemmer og kr. 3.400 for ikke-medlemmer. Tilmelding og indbetaling af depositum på kr. 1.000 senest den 29.01. 93.

Lørdagsseminar den 16.04.-18.04. 1993 på Øm for alle ledere på DUK's sommerlejre i 1993. Kunst er gratis. Tilmelding senest den 26.03. 93.

Ungdomsmesse og Café Lædwig den 25.04. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerte Kirke, København. Ministrantskursus den 07.05.-09.05. 1993 på Øm for de 6-12 årg. Pris kr. 175,00 samt kr. 150,00 for fællestæring. Tilmelding og betaling senest den 16.04. 93.

Ungdomsmesse og Café Lædwig den 30.05. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerte Kirke, København. Afbud: Tilbagebetaling af gebyr står normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jog tilskudsrap:

Arrangement:

Date:

Navn:

Adresse:

Postnr. & by:

Fødselsdato:

Telefon:

Karotli: Ja: Nej:

Deltager i fællestæring: ()

Ankommer selv: ()

Postboksnummer 9 08 22 94
Danmarks unge Katolikker
København Ø
Bredgade 77, 2. th.
1260 København K.
Tel. 33 14 77 07

»Religions-Pædagogisk Udvalg« afholder

Kateketmøde

søndag den 7. februar 1993 kl. 14-17 på Sankt Mikals Skole i Kolding.

Til mødet indbydes sognepastorer og katolske religionslærere fra Fyn, Syd- og Sønderjylland.

Tilsvarende møde vil blive afholdt søndag den 7. marts på Sankt Mikals Skole i Randers for Midt- og Nordjylland.

På begærd af RPU's undersøgelse vedr. undervisningsmateriale og hjælpemidler i forbindelse med undervisningen vil man have en drøftelse om de problemer, der knytter sig til skriftmaterialeforedelingen - og i dette tilfælde specielt firmasken.

Lid fra denne drøftelse kan RPU gå i gang med at udarbejde materialer.

Man bedes tilmelde sig inden udgangen af januar ved henvendelse i skriftlig eller telefonisk form til:

RPU v. pater L.O. Dom S.J. Sankt Kjeldsgade 3 · 2100 Kbh. Ø
Tel. 31 20 93 37

Farisæere, Saddukæere, Skriftklog

Er vor opfatelse af disse som Jesu modstandere, eller som?

Foredrag ved

pater Bjørn Hejbo

mandag den 15. februar kl. 19.30 i Jesu Hjerte Kirke menighedsråd, Svanegade 4B
Alle interesserede er velkomne.

Legater

Elen og Bene Larsens legat

til hjælp for trængende, enlige, ældre og svage mennesker - skilte mænd som kvinder - formnris medlemmer af de to mest katolske troskredsløb i Danmark, uddelles af legatbestyrelsen i marts/april 1993.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl og alder samt års forudsøgningsrelse 1993 skal være legatbestyrelsen i hænde senest 15. februar 1993.

Ansøgning stiles til Katolsk Bispekontor, Bredgade 68A, 1260 København K.

Baronesse Rosenkranz Charisius f. Oxholms legat

til hjælp for trængende indflyttede medlemmer, mænd og kvinder; af de her i landet værende katolske menigheder, uddelles af biskoppen.

Ansøgninger indeholdende fulde navn, stilling, alder og bopæl; samt med henblik til i lang, varighed og medansvarlighed til en horevorte katolsk menighed antages af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig. Derudover bedes kopi af forudsøgningsrelse 1993 vedlægges.

Legatpostitionen uddelles ikke for levestid, og det kræves legitimerede midlende ny ansøgning. Ansøgningstiden udløber den 15. februar 1993. Ansøgninger, som er indsendt efter dette tidspunkt, tæl ikke komme i betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til Katolsk Bispekontor, Bredgade 68A, 1260 København K.

Diverse

Niels Steensens Bibliotek

Svanegade 9, 1616 Kbh. V.
Tel. 31 22 54 12; kir. og tors. 17-19, onsd. og fred. 12-16, sønd. 11-13.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelsen søger Katolske Menighedsplejer værelser til (1) i Holte Stor-københavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udbydere og lejere. Børster De at udleje eller leje i Katolske Menighedsplejer 33 16 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Radio Steno

– Katolsk Lokalradio

Skt. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 73 96.

Hver mandag kl. 20.23 på 107,9 MHz
20.00: Mødedagsmediet med aktuelle indslag.
21.00: Åbent Forum - debatprogram.
Ø.2: Katolske skoler - her vi bringer for dem?
22.15: Mødedagsprisen.

Måndag til fredag kl. 16-17 på 86,2 MHz
Måndag: »På Hverens tur« - for børn og unge.

Tirsdag: »Løst og glemt«.

Onsdag: »Verdens« - programmet, der fører øver på jorden.

Torsdag: Katolicisme og den nye bibel.

Torsdag: »Ugens gæster«.

28.1: Ole Børnsten - om abortkrænger.
Fredag: Magasinprogrammet »Der fredag«.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansøgningstelen

Man kan støtte Kirken ved at indstøtte den som arving i sit testamente.

Ingen arvafgift.

Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand.

Det anbefales til den advokat oprensede testamente.

Udgiftsfrit til sater रहunderes af Bispekontor.

Ydeligens oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 68A, 1260 København K.
Tel. 33 11 69 98

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo kaber.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tel. 33 11 72 37. Åften: 42 85 39 40

Reno Kildesø Antik

Sl. Kongsengade 59
1260 K. København
33 15 68 77

St. udvalg i gl. og nye Ikoner, kunstdr. etc.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelsers og bisættelses ordrens smukt og rimeligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforetning

ordrerfrist: forbindelse med dødsfald og/eller anmodning til sikkeret, syge-sikring, lagrøring m.m.
Aftaler gerne i Ders hjem, overalt i Stor-københavn.

DØGNVAGT 31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Østerbrogade 226
Filiat: Taastrup 42 99 01 58

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
33 69 86 81
DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Krist's Eft.

GLADSE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HØVEDGADE 94

BEGRAVELSES LIGBEGRÆNING

Sirændevang 153
31 62 16 50

Tal med Vagn Fønso, der er medlem af Bedemandens Landsforening

Referens:
Sankt Joseph Søstrøme
Sjovindistationens
af Den Hellige Løkke

Aftaler træffes gerne i Ders hjem

Melemester VILLY HANSEN

Bredgade 13 · 7100 Vejle
Tel. 75 81 69 62 og 75 83 23 37

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrrer-service
Instalkationer
Olievagt i fyringsseasonen

Rodovrevej 383 · 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Ur- og Brillehuset »BALANCEN«

»KNUD PETERSEN
Gærtsøgade 34, Svendborg
Telefon 62 21 19 20

Revisor Henrik S. Andersen

Tel. 98 25 93 22

Revision - Bogføring - Skat
den Registrerede Revisor **Jørgen Brangstrup**
SCT. OSALDSE 16
4000 ROSKJLE · 43 56 10 28

Lot-kloster frilagt

Amman (KJPA) - Arkæologer har opdaget et stort byzantinsk klosteranlæg i Deir-ain-Abata på den jordanske bred af Dødehavet. Klosteret var indviet til den hellige Lot, der uadgik Sodoma og Gomorraas fald. Udgravningerne er finansieret af »British Museum« og den græske regering, og man har frilagt en basilika med to søjlerækker, klosteranlægget og en hule.

Lot og hans døtre

I byzantinsk tid opfattede man hulen som Lots tilholdssted, hvor han boede sammen med sine døtre, efter at hans kone var blevet til en salstøtte. I dybeste lag i hulen fandt man drikkebeholdere fra bronzealderen, den tid, Lot levede i.

Man kendte til klosteret eksistens fra et senantikt mosaikort, men det tog mere end ti år at finde stedet. De nu frilagte bygninger med mosaikgulve med vinranker og dyrefremstillinger tyder på, at de er bygget mellem 606 og 691 e. K., en periode med talrige klostergrundsmønstre i det nordarabiske område.

Lederen af udgravningen, Konstantinos Politis mener, at der i klosterets blomstringstid boede ca. 100 munk. Skønt Lot-klosteret ligger i et af verdens tørreste områder, lykkedes det munkene at lave vandanslag og dyrke druer, mirabeller og oliven på terrasser. Talrige fund tyder på, at klosteret var et yndet mål for pilgrimme fra hele det mellemøstlige område.

Kirken støtter ny job-kvotefordeling til lavkastefolk i Indien

Paris (KJPA) - De kristne kirker i Indien støtter den indiske Højesterets afgørelse om, at et bestemt antal jobs i statens skat forbeholdes mennesker fra lavere kaster, meddelere »Egliciss d'Asie«.

Retten stadsfæstede med tre seks stemmer mod tre i slutningen af november en regeringsbeslutning fra august 1990, hvorefter 27% af stillingerne i den offent-

På vej til Benin og Uganda besøger paven den 10. februar også Sudans hovedstad Khartoum. Det er endnu ikke sikkert, om han må fejre en messe dér, da det er forbudt af den islamiske lov i Sudan. Billedet viser fattige kristne i en flygtningelejr. Foto KNA.

Kasteløse i Sydindien går til alters efter alle de øvrige

Madras (KJPA) - De laveste kaster sidder på gulvet under messen, går til komunion efter alle andre og bliver begravet på en afsondret kirkegård. Disse diskrimineringer udsattes kristne fra de laveste kaster stadig for i dagens Indien, viser en undersøgelse i bispedømmerne i delstaten Tamil Nadu i Sydindien foretaget af jesuitterne.

Rapport sendt til regeringen

Den omfattende undersøgelse er gennemført af alle bispedømmer i Tamil Nadu af jesuiten *Antony*

Raj. Foreningen af jesuitter i Sydøstasien (JEPASA) har offentliggjort undersøgelsen og sendt den til regeringen. *Jerry Rosario*, koordinator i JEPASA, siger dog, at undersøgelsen først og fremmest diskrimineringen inden for kirken.

Diskrimination på mange områder

Diskrimineringen er mangfoldig: de lavere kaster praktiserer ofte deres religion skilt fra andre kristne. De sidder adskilt fra andre kristne i kirken, modtager kommunion efter andre kristne eller har egne rustovge og kirkegårde.

I mange sogne må de ikke medvirke i liturgien eller læse op under messen. Det forekommer, at processionsundgåer områder, hvor der bor lavkastefolk. Mange gange er lavkastemennesker udelukket fra den ceremonielle fodvaskning skærtorsdag.

Skæve forhold

Kirken ejer en del landområder og udviklingsorganisationer. Men når kirkelige beslutninger skal træffes, er der ikke repræsentanter fra lavkastefolk. Det er højkastefolk,

der sidder inde med den kirkelige autoritet i landet. I.e.k.s. er 92% af alle embeder i Tamil Nadu besat af præster, der ikke er lavkaste.

Nu vil jesuitterne gribe sagen an

Jerry Rosario udtaler, at jesuitterne nu overvejer, om man skal sende præster fra de højere kaster til sogne med kristne fra de lavere kaster for at imødegå diskrimineringen.

Vatikanet støtter sanktioner mod angribere i Balkan

Stockholm (KJPA) - Vatikanet støtter »alle anstrengelser fra det internationale samfunds side for at gennemføre sanktioner« i forbindelse med krigen i Bosnien-Hercegovina. Særligt tilskynder de til »anvendelse af vandbombe mod angribere og den hermetiske afspærring af luftrummet over Bosnien-Hercegovina«, sagde Vatikanets »udenrigsmini-

sters«, ærkebiskop *Jean-Louis Tauran* på SCSEs udenrigsministermøde i Stockholm.

Den eventuelle voldsanvendelse er dog kun tilladt til forsvar og advarsel, hvilket ikke betyder krig, understregede Tauran. Før man beslutter sig må man afveje de uundgåelige risici med det ønskede mål.

Europæiske Caritas afviser EF's asylplaner

London (KJPA) - De europæiske Caritas-organisationer har protesteret mod de planlagte EF-retningslinjer for asylsøgere. Særlig bestemmelsen om, at den forføjte først skal søge hjælpemuligheder i hjemlandet blev stærkt forudsat af de katolske hjælporganisationer. Disse retningslinjer ser bort fra den kendsgerning, at de fleste lande, hvor der finder krænkelser af menneskerettigheder sted, har svage love og militæret ofte på kun lidt respekt for at opføre sig civiliseret.

Videre i EF-retningslinjerne hedder det, at »inter-kontinentale flytninger sjældent er nødvendige alene af beskyttelsesbetydning«. Det mener Caritas er »en ny opfattelse af asyl«, der giver indtryk af, at

ikke-europæere ikke længere kan få asyl i EF-landene.

Planerne om, at flygtninge kun kan få asyl i det første »sikre land«, de når, blev ligeledes kritiseret. Det betyder, at asylansøgere må blive i landet, der af økonomiske grunde ikke har mulighed for at give dem til livets ophold.

GIRO 404-3979

Pax Christi-fredspris til borgerretsforløper Pinto de Andrada i Angola

Lissabon (KJPA) - *Joaquim Pinto de Andrada*, grundlægger og formand for den angolanske borgerretsbevægelse ACAA, er blevet udmærket med den internationale Pax Christi fredspris 1992. Formanden for Pax Christi International, kardinal *Godfried Daneels* fra Bryssel overrakte prisen i Lissabon.

I sin hederstale sagde Daneels, at Pinto bele i den havde arbejdet for fred og forskning i sit land, der er plaget af den 16 år

lange borgerkrig. Pinto var i starten en af grundlæggerne af den angolanske »befrielsesbevægelse MPLA. Men da denne bevægelse udviklede sig i retning af en marxistisk-leninistisk organisation, var Pinto trådt ud. Senere havde han tilbragt 14 år i fængsel efter landflygtighed i Portugal og Sao Tomé. Med prisoverrækkelsen opmuntres kirken og alle kristne i Angola til at fortsætte deres fredsbedende virksomhed.

Det er femte gang, prisen bliver uddelt. Første prisomdøtger var 1988 posthumt den mydede *Margareta Maria Alves*, formand for en brasiliansk landarbejderbevægelse. I 1989 fik jesuiten *Luís Pezre Aguiar* den, 1990 den tjekoslovakiske borgeretsforløper *Dana Nemcova* og i 1991 den italienske anti-mafia bevægelse »Osservatorio Meridionale«.

katolsk orientering

Redaktion:
Pæstor William Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Holstved Kluge (red. sekretær).
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarek og Susanne Wogensen

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 40 75 og 37 22 40 54.
Udgiver: Ansvarsh. redaktør.
Tryk: Ny Dag, DK-4800 Næstved. Opbyg 16.500.

Næste nummer udsendes den 10. februar

katolsk orientering

Muslimsk kultur, side 2
Kirkens katolicitet, side 5
150 år Skt. Albani skole, side 6-7
Dobbeltmoralisk
U-landshjælp, side 9

Søndag den 28. februar:

Demonstrationer mod vold i alle Europas storbyer

Demonstration, som støttes af biskop Martensen, er imod etnisk, national og politisk vold

»Hvad der i øjeblikket foregår, især i Bosnien-Herzegovina i det tidligere Jugoslavien, må ganske enkelt holde op. Det er aldeles uacceptabelt, hvad der sker, og det truer hele Europas moral i videste forstand, hvis vi blot afvinder os passivt med, hvad der foregår.»

Det udtaler amsborgmester Erling Tiedemann på initiativkomiteens vegne i et brev af 15. januar. I brevet opfordres der til

både nationalt og internationalt at demonstrere »imod etnisk, national og politisk vold, der ikke er formuleret for sig selv imod partierne i en konflikt, men som afstandtagen fra forbrydelserne mod det enkelte menneske og som solidaritet med ofrene«. Biskop Hans L. Martensen har skriftligt anbefalet demonstrationen med dette formål.

Enorm moralsk kraft

Som enkeltpersoner følger vi os magteløse. Ingen kan som almindelige borgere gøre noget for at standse forbrydelserne. Men vi vil ikke bare være passive tilskuere, men udtal visse vores holdning. Der ligger en enorm moralsk kraft i, at mange mennesker går på gaden samtidig for på fredelig vis at demonstrere deres afstandtagen fra det, som er foret, siges det videre.

Initiativgruppen består foruden af Erling Tiedemann af fhv. statsminister Paul Hartvig og Arker Jørgensen, fhv. folketingsformand Svend Jakobsen, biskop Erik Normann Svendsen og flere andre.

I alle Europas byer

Der opfordres til at der i alle europæiske lande dannes både nationale og lokale komiteer, som tager initiativ til gennemførelse af en fælles demonstration i alle Europas byer søndag den 28. februar 1993 med fælles afslutning kl. ca. 18.00.

Tanken er, at man går ad byernes hovedgader og mødes på byernes største pladser, hvor der kan holdes nogle taler, og hvor alle har et tændt lys i hånden. Der sluttes med at holde to minutters stilhed som adtryk for ensighed om demonstrationens formål. **kk**

Skt. Albani Skole i Odense fejrede 150-års jubilæum. Læs reportagen på siderne 6-7. Foto Knud H. Kluge.

Amerikansk biskop ønsker kvinder på topposter i Vatikanet

New York (KIPA) – Kvinder bør have topposter i den romerske kurie og optages i Pavestens diplomatiske tjeneste, siger ærkebiskop Rembert Weakland af Milwaukee i avisden »New York Times«.

Når kvinder for tiden ikke kan blive præster i den katolske kirke, må man frakoble den kirkeretlige forbindelse mellem det viede præstedømme og

ledende funktioner i kirken, mener Weakland, der tidligere var abbed-primas for benediktinerordenen. Derved kan kvinder få adgang til alle niveauer i det kirkelige liv.

Diplomater

Efter Weaklands opfatelse er det ikke tilstrækkeligt at følge Vatikanets forslag om, at kvinder kan få lov til at deltage i visse

sammenhænge på sogne- og bispedømmeniveau. Også i selve Vatikanet skal der kvinder i de ledende funktioner. »I de 21 forvaltningsområder i Vatikanet er der for tiden tre ledende poster, som er besat af kardinaler, ærkebiskopper og monsignorer. Kvinder skal også kunne overdrages disse funktioner.« siger han.

Weakland ser heller in-

gen grund til, at de mere end 130 diplomatiske repræsentationer, nuntiaturer, udelukkende ledes af ærkebiskopper, som bistås af monsignori. »Der er ingen fornuftsgrunde til, at kvinder ikke skulle kunne overtage sådanne funktioner.«

Kvindelige teologer

Kirken bør også begynde at tage kvindelige teologers bidrag alvorligt. Han er glad for, at det amerikanske kvindehæderbrev ikke blev vedtaget, fordi det ville have undergraved kirkens troværdighed og ville være en alvorlig hindring for at nå den næste generation.

Hvis kirken fastholder, at den ikke engang vil diskutere kvinders præstevie, vil det betyde, at mange mænd og kvinder vil tage afstand fra kirken.

Fortæller på bagsiden.

Et 16-siders tillæg om kristne bøger for børn og unge

I dette nummer er foruden et fire-sidet tillæg om DUK's sommerfejre også et 16-sidet tillæg »Du bliver hvad du læser – gode kristne bøger for børn og unge«. Det indeholder 177 bøger og henvender sig i første række til forældre, lærere, præster, pædagoger og medarbejdere i børne- og ungdomsarbejde.

Tillægget, der er udarbejdet af bibliotekar Gunhild Lindstrøm, udsendes i 30.000 eksemplarer, hvoraf de 17.000 er indlæg i »katolsk orientering«

8.000 går til uddeling i landets 24 katolske skoler, til de katolske børnehaver og de katolske menigheder. Ligeledes vil tillægget blive fremsendt til landets centralbiblioteker foruden en række andre biblioteker.

De bøger, der er med, er valgt blandt dem, som børn og unge faktisk læser, og som kan købes i boghandelen eller lånes på biblioteket, siger Gunhild Lindstrøm. Det er først og fremmest bøger til lystlæsning og ikke nær så meget

bøger, som vi voksne synes, at børn og unge bør læse.

De valgte bøger handler om den ene eller den anden måde om tro, som er smyg, og om at livet afgør er værd at leve og at det er ukærligt, siger Gunhild Lindstrøm. **kk**

DUK's tilbud om sommerens lejre 1993 - som tillæg i dette nummer.

katolsk orientering

Tilbeder katolske læsning i Danmark 120 nummer. Abonnementspris 250 kr. Bøger, omfang 1 måned. Adresserændring meddeles til postvæsenet.

Et nyt leksikon om islam

Freiburg i. Br. (KIPA) - Et tre-binds »Islam-leksikon« fra Herder forlaget ønsker at bidrage til et bedre forhold til denne verdensreligion. De tre forfattere *Adel Theodor Khoury* (religionsvidenskabsmand), *Ludwig Hagemann* (missionsvidenskabsmand) og *Peter Heine* (Islam-videnskabsmand) giver i 450 artikler oplysninger om Islams teologi og historie samt om dens kulturelle udformning og juridiske bestemmelser i tv. I tilblivning er der 150 sider med Koranesteder, almindelig litteraturhenvisning, en kort tidstavle, en stikordsfortegnelse og et sag- og navne-register.

Vil afhjælpe uvidenheden

I opbygning og sprog henvender leksikonet sig først og fremmest til lægfolk, for - som det fremgår af forordet - at afhjælpe den store manglende viden, som både kristne og andre i den vestlige verden har om islam. Men også for folk med viden om islam er leksikonet et nyttigt nyt opslagsværk på grund af de dybtgåede artikler og værkets videnskabelige standard.

Nogle af de 31 muslimske ledere sammen med paven i Assisi den 10. januar i år. Foto KNA.

I denne uge besøger paven Sudan, Benin og Uganda

Den katolske kirke i Sudan er regeringens fjende nr. 1

Rom (KIPA) - Den katolske kirke i Sudan føler sig truet på sin eksistens. På »ad-limina«-besøget i Rom informerede landets biskopper pave *Johannes Paul II* om deres store bekymring.

I regeringskredse i Khartoum tales der dette efterår om en hemmelig plan, regeringen har lavet,

hvorefter alt kristent og katolsk skal uryddes. Ganske vist nægter regeringen, at der eksisterer en sådan plan, men ledende medlemmer af regeringen har åbent talt om den. Sudan er et islamisk land og Islam skal være landets eneste religion.

I massedemiene har der i længere tid været en anti-kristne kampagne. Den katolske kirke bliver udnævnt til »islams fjende nr. et«. Den angivne grund er, at kirken i en »uhellig« alliance med de vestlige lande forsøger at ødelægge Islam. Kirken kan ikke imødegå beskyldningerne, da presse, radio og TV står under regeringens kontrol.

Som bevis for islamisering og arabisering er landet anført den nyeste uddannelsespolitik. Arabisk skal være det eneste undervisningsprog - fra børnehaven til universitet. Ingen kan komme ind på en højere læreanstalt uden attest på at have deltaget i islamisk religionsundervisning. Desuden skal alle ikke-statistiske skoler have deres tilfælde fornyet. Men dette kan kun ske, hvis skolen og skolens ejendom bliver registreret som tilhørende undervisningsministeriet.

Katolske skoler bliver lukket

For kort tid siden sørgte man i hovedstaden og i Omdurman at lukke katolske skoler for gadebørn og erstatte dem med islamiske skoler. Det lyk-

kedes ikke, men biskopperne mener, at uoverensstemmelserne kan blusse op, hvornår det skal være.

En vedvarende anklage mod den katolske kirke er, at den støtter oprørerne i det sydlige Sudan. Den apostoliske pro-nuntius i Khartoum, biskop *Erwin Ender* har forgæves forsøgt at forklare regeringen, at kirken forfølger fredelige mål. Men indsatsen for religionsfrihed og menneskerettigheder anses åbenbart som »kampforanstaltninger« af regimet.

Krig mellem det sorte og det arabiske Afrika

Iagttagere i Khartoum vurderer, at det ikke i første omgang er en religionskrig, men en krig mellem det arabiske prægede nordlige Sudan og det sorte Afrika mod syd. Men nord er befolkningen næsten udelukkende muslimsk, mens der mod syd, foruden det kristne mindretal, findes flere tilhængere af naturreligioner.

Ender gav i oktober 1991 en Vatikan-diplomats sædvanlige tilbageholdenhed og skrev et åbent brev til den sudanesiske regering. I brevet opregnede han Khartoums erkebiskop, *Gabriel Zubair Wakos* oplysninger om diskriminationen mod kirken og de troende. F.eks. nævnes forsamlingsforbudet i El Duesim til fælles bøn, byggestop for kirker og menighedshuse, der har fået byggetilladelse, udvisning af udenlandske præ-

Europas ældste islamiske kultur ødelægges

Göttingen (KIPA) - Organisationen for truede Folkeslag har angrebet Serbien-Montenegro og regering for systematisk at ødelægge den ældste og mest betydningsfulde islamiske kultur på europæisk grund.

Moskeer, biblioteker, universiteter...

I stedet for at lave nyttelige forsøg for at få de serbisk-ortodokse kirkeledere i tale, skulle de europæiske kirker hellere selv

regere kraftigere. Ellers vil kirkerne være medskyldige i udelrettelsen af den islamiske kultur i Bosnien-Hercegovina.

Organisationen kender til ødelæggelsen af 96 moskeer, 11 bedehuse, seks biblioteker og fakulteter og seks islamiske kirkegårde. Det islamiske samfund taler om 618 ødelagte og beskadigede moskeer, deriblandt sultan *Payozes* moské fra 1501 og Aladza-moskeen, der også stammer fra det 16. århundrede.

Biskop Erwin Ender

ster og ordensfolk, fængslingen af en præst og fire kateketer i Dogola. Grunden til de fem fængsling var, at de havde forsøgt at åbne kirker i Nordafrika, »hvor kristne ikke har ret til at være«.

Protester

Menneskerettighedsorganisationen »Amnesty International« har gentagne gange gjort opmærksom på, at islams militærkuppet i juni 1989 er menneskerettighederne i landet blevet alvorligt krænknet. Den apostoliske pro-nuntius minder i sit brev om, at landets statsoverhoved og regeringschef, generaløjntant *Om Hassan Ahmad El Bashir* på et møde med Vesteuropas

ambassadører i 1991 talte om opbygningen af et demokratisk system, hvor alle borgere skulle have samme rettigheder uanset race, religion eller køn.

Vatikan har også protesteret mod den fortsatte krænkelse af menneskerettighederne i Sudan, siger Vatikanets talsmand, *Joaquin Navarro-Valls*. Man har protesteret over, at missionærer er blevet erklæret »usædskede personer«, at søgne er blevet opløst og at den »Katolske Klub« i Khartoum er blevet lukket.

De fleste muslimer går ind for re-islamisering

Hannover (KIPA) - Et flertal af muslimer går ind for re-islamisering i den muslimske verden manden *Adel Khoury* fra Münster ind for en re-islamisering af samfund og stat. Det er dog ønskværdigt, at Islam åbner sig for et pluralistisk samfund. Koranen rummer absolut grundlaget for et pluralistisk samfund, men denne samfundsform kan kun opnås, hvis den islamiske tradition fornyes.

Kun et mindretal vil være tolereret

Det klassiske retssystem i Islam forudsætter en samfundsorden, hvor muslimerne er de egentlige borgere i staten og ikke-muslimer kun tolereres.

Kun et mindretal af muslimer går ind for en statsform, hvor alle borgere har de samme rettigheder uafhængig af deres konfessionelle tilhørsforhold.

Alternativ til Vestens demokrati

Flerparten ser den islamiske livsordens om grundlagt af Gud og forstår den som et bedre alternativ til vestens demokratiske system. Men Khoury understreger, at Koranen ikke foreskriver en enhed mellem politik og religion. Derfor er den ikke tvingende for alle muslimske samfund i verden, ikke engang for muslimer i en islamisk stat.

Takstede-annoncer: Pris 5,00 kr. pr. nm pr. spalte
 Rubrik-annoncer: Pris 4,00 kr. pr. nm.
 »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 4. sal, 1620 København F. Telefon 31 21 14 44

«Kvindernes verdensbededag er den største økonomiske lægmandsbevægelse. I år har kvinder fra Guatemala udarbejdet liturgien og teksterne til bededagen. Billedet viser en indiansk kvinde med sine to døtre. Hønden mand blev for nogle år siden myrdet. Foto KNA.

Kvindernes Internationale Bededag fredag den 5. marts

Guds folk - hans redskaber

Kvindernes Internationale Bededag afholdes i 1993 fredag den 5. marts. Kristne kvinder i Danmark, Grønland og på Færøerne får denne dag mulighed for sammen med medstøttere i hele verden at blive forenet i bøn.

Komiteen for bededagen har valgt temaet «Guds folk». Hans redskaber, og teksterne er i år udarbejdet af kristne kvinder i Guatemala. De opfordrer os til at bede om, at vi alle må kunne bruges som Guds nyttige redskaber.

Kollekten, der indsamles, går i år til metodistisk kirkes projekt i Likasi, Zaire. Her er en præsteskole, hvor præsternes hustruer kan få en grundig uddannelse, så de kan undervise andre kvinder. Også Amnesty Internationals Kirkegruppe, Indvandrer Kvindecntrret i Elmegade

Guds folk - Hans redskaber

i København samt Støttegruppen for mødrene og bedstemødrene på Plaza de Mayo i Argentina får andel i den indsamlede kollekt i Danmark.

I 1992 indsamlede kvinder i Danmark, Grønland og Færøerne 66.000 kr. Af denne kollekt gik 33.000 kr. til Folkekirkens projekt i Kaunas, Litauen og andre 33.000 kr. til det katolske projekt i Muano, Malawi.

Guatemalas kvinder om deres land

I den lille pjeces om bededagen fortæller kvinderne i Guatemala bl.a. om deres eget land:

Guatemala er et lille smukt land med 9,6 mio. indbyggere. Skønt det betragtes som et paradis midt i Amerika er det dog fysisk og åndeligt sygt. Det er et land præget af umådelige sociale problemer og af synd. Der er en tilsvarende modsætning i, at vort land er meget rigt på naturlige ressourcer, men lider under voldsom nød og fattigdom. Resultatet af det er en stor børnedødelighed p.g.a. fejlmærning. Der er boligmangel og mangel på basale goder.

Yderligere gør kvinderne opmærksom på, at uddannelsessystemet er utilstrækkeligt, der er en rodløs ungdom, forbyrdelser, alle slags vold, narkoproblemer, alkoholisme og svigtede børn m.v.

Stillet over for den situation har vi prøvet at beskrive dets væsentlige spørgsmål for os, Guatemala kvinder: «Hvordan kan vi sige, at vi er Guds folk, der kan bruges som Hans redskaber?» Må Gud give os Åndens lys, når vi beder sammen på denne «verdensbededag». Må Gud hjælpe os til at finde løsninger på vore problemer

Bededagens projekt i Zaire har 35 elever

Teksterne til bededagen kan fås gratis

Præsteskolen i Likasi har 35 elever, d.v.s. lige så mange familier, der bor på skolen i små rækkehuse. Gennem en menneskealder har skolen været ledet af et tysk ægtepar. Efter deres pensionering ledes den nu af et amerikansk ægtepar. De underviser og har desuden det økonomiske ansvar.

Overgangen til den nye ledelse har været vanskelig, siges det i den danske komitets lille pjeces om bededagen. En del af den tyske økonomiske hjælp faldt bort. Det koster ca.

1000 US\$ om året for en elev på skolen. Undervisningen er gratis, og eleverne modtager stipendier i form af naturalier.

Præsternes hustruer undervises i teologi, hygiejne, familieplanlægning, lederskab og bibelundervisning, så de senere kan undervise andre kvinder.

Bededagsteksterne
Teksterne «Guds folk - Hans redskaber» til bededagen fredag den 5. marts kan fås ved henvendelse til sekretæren Gerda Sørensen, Redgær Allé 38 B, 1.

sal, 2610 Rødovre. Teksterne sendes gratis i håbet om, at kollekten bliver tilsvarende større, og at der bliver oprettet flere bededagskredse.

Bededagen i København
I København afholdes Kvindernes Internationale Bededag i Købnerkirken, Lærdalsgade 5 kl. 19.00. Efter gudstjenesten er der social samvær, oplæsning af *Marianne Plum* fra Københavnerkomiteen.

Billedet viser en kvinde i bøn under en gudstjeneste i Ojuiche i Guatemala. Foto KNA.

og svar på mange spørgsmål.

Radio- og TV-nyt ved Klaus Møller-Jørgensen

KRFF aflyser

I sidste nr. af «katolsk orientering» omtalte vi et arrangement d. 23. februar i Valby Medborgerhus i København, hvor Katolsk Radio- og Fjernsynsforening i København sammen med to andre lytterefer forbund har indbudt til offentligt debat om radio/TV-licensen. Ved redaktionens slutning

ser det desværre ud til, at arrangementet må aflyses eller i det mindste udskydes. Den ene af de to oplagsholdere, Helge Mortensen fra Socialdemokratiet, har nemlig måttet melde forfald. Han var indtil for nylig sit partis medpolitiske ordfører men er i mellemtiden blevet trafikminister.

Katolsk Cafékultur: Café Ludvig

Katolsk Café: hvorfor, hvem, hvad, hvor.
Drømmen om Café Ludvig: På DUK's årsmøde i 1991, blev en gammel drøm realiseret. En drøm om et samlingssted for unge katolikker i Storkøbenhavn. Cafeen skulle selvstændigt være et sted, hvor der udveksles holdninger og ideer, et forum for debat i katolsk ånd.

Café Ludvig åbnede første gang i august 1991 og har siden trofast åbnet dørene den sidste søndag i hver måned. Drømmen er engang at kunne åbne dem hver dag.

Café Ludvig indtil nu: Cafeen har siden starten været godt besøgt. Der har været mange ting på programmet, f.eks. fransk café med ost og rødvin, engelsk pub med dart og piberyngning, drama-café med improvisationsteater, jubilæumscafé med lagkage, etc.

Det nævnte har dannet rammen om Café Ludvig indtil nu. Dette er i og for sig godt nok, for underholdningsens vedkommende, men vi har savnet den debatskabende del.

Hvad med fremtiden: Det er vort håb, at vi fremover i højere grad kan animere debat.

Det kunne bl.a. omhandle kateketiske emner, som f.eks. emnet i ungdomsmessen, eller aktuelle emner som AIDS, miljø, gældskrisen i den tredje verden, etc.

Det er endvidere vores ønske, at mange vil møde op og deltage i debatten og bidrage med gode ideer. Desuden har vi planer om at udvide Café Ludvig til en cateringvirksomhed. Det vil derfor fremover være muligt at bestille Café Ludvig til private sammenkomster.

Café kom og se.

Mange hilser fra DUK's Café-gruppe

Program:

28/2 Kakadu
28/3 Tysk café
25/3 Hollandsk café.

Sted: Jesu Hjerter Menighedssal, Stenogade 4A, 1626 Kbh. V.
Tid: Ungdomsmesse kl. 20.00. Café Ludvig ca. 21.00-23.00.

Ludvig Catering
v/Nikolaj Noval 38 34 60 03

Assisi II

Endnu en gang var det San Egidio-fællesskabet fra Trastevere i Rom, der stod som dygtig og påfaldende indflydelsesfulde initiativtager til det store, internationale og interreligiøse børstrefæ, for anden gang i Assisi, den 9. og 10. januar i år. Ikke færre end 31 muslimske ledere havde taget imod indbydelsen. De udgjorde den største ensartede delegation. Vi har bragt et billede af mødet mellem paven og Sarajevos øverste imam. Har den seriske danske pressespørse overhovedet lagt mærke til begivenheden?

Bemærkelsesværdigt er det nu alligevel, at et topmøde af denne art kan finde sted samtidig med, at religiøse fanatikere i alle lejre fyrrer godt op under hadet mod folk med en anden tro og kultur. Det beviser, at i hvert fald på højeste plan og i deres inderste væsen ønsker alle religioner fred. Deres teologer og deres ansvarlige ledere ved undmærket, at ingen religion fortjener det navn, hvis den prædiker had. Men de ved naturligvis også, hvor spilleplade det konfessionelle had er blandt deres egne. Ofte påberber hadet sig de helligste skrifter. Vi ved, hvad Bibelen er blevet brugt til. De oplever, hvordan Koranen kan voldtages. Netop deres gode vilje og tilstedeværelse i Assisi sammen med paven og mange andre topledere fra hele verdens religiøse samfund er et tegn, der vækker håb: Det er ikke religionerne, der ønsker krig.

Samtidig er dog et sådant møde en modig indrømmelse af afmægt over for vores dages krig, der raser med afsindigt barbari og har en unægtelig hårsk bismag af religionskrig.

Kirken har erfareet sin totale afmægt på dette område. Europas kristne kulturer har i hundredvis af gange gæmt kristendommens inderste væsen. I dag oplever også islam, buddhismen og hinduismen den samme afmægt, stiller sig for udskjeltes for så umenneskeligt omfang, som vi måske troede hørte hunnerne, vandalerne, Attilas horder til. Men vi ser jo dagligt, hvad religiøs fanatisme formår at mobilisere af negativisme og blind dødeligelsesstrang.

Islam var godt repræsenteret i Assisi. Deres ledere er bedst klare over, hvor megen uro der er sæt i Koranens navn. Hvis de kan deres verdenshistorie, ved de undmærket, hvor mange sorte sider i kristenhedens kulturhistorie slet ikke fortjener betegnelsen *civilisation*. Kan de nu selv forfinde, at deres egen svære opstigning fra middelalderligt til moderne samfund ikke gentagne de fejl, andre har begået, længe før de selv skulle blive belastet af ordet *vihad*, »hellig krig«? Islamisk renaissance, som det hedder - og det lyder positivt nok - er jo et tømragt sværd. Det kan betyde genafselv og oplømsomgang en gammel, og i sine hellige skrifter også nobel kultur. Men den indbærer også den mulighed, at udrydde alt med sværdet, hvad der er fremmed og derfor kaldes »gudløst«. Og de kan ikke undgå at vide, hvordan kristne diskrimineres i lande, hvor den islamiske retsorden »sharia« er blevet påtvunget hele befolkningen.

Fred uden retfærdighed er umulig. Fred uden frihed er en utopi, og religionsfrihed høret til mennesketilfældighederne. Højræbende ayotollaher kan måske afvise disse som væsentlig kulturimperialisme, men de mest højstædende og ansvarsvæbende muslimske ledere kender denne betingelse for fred i verden. Forbøntlig på paven i denne uge i Afrika rigelig mulighed for at sige det så tydeligt, at det ikke kan misforstås. Og at det får følger.

w.w.

Umuligt at forsvare dødsstraf

Tak for uddraget af den nye Verdenskatekismus, som k.o. har bragt i dansk oversættelse fra den franske udgave.

Læser man afsnit 2277: »Hvad end begrundelser eller midler kan være: den direkte dødsstraf består i at gøre ende på handicappedes, syges eller døendes liv. Den er moralsk utiladelig. Ligeledes er en handling eller undladelse, som - af sig selv eller i sin hensigt - medfører døden for at undertrykke smerte, et mord, der er rettet mod den menneskelige persons værdighed og respekten for den levende Gud, dens skaber. Fejltagelsen ved vurderingen, som man kan nå frem

til i god tro, ændrer intet ved denne moralske handling, der altid skal forbydes og udelukkes.»

- Så har man katekismens syn på livet som Guds onestående gjenstand, der ikke kan forhandles af noget som helst menneske.

Oversættelsen har undladt afsnittene 2266 og 2267, som forsøger at indrømme mulighed for en moralsk forsvarlig dødsstraf.

Lige meget hvordan man vender og drejer det - og jeg har i den australske, kirkelige presse læst nogle mærkelige citater af den tyske kardinal Ratzinger - så modsiges disse afsnit hinanden.

Dette er slet ikke ånden fra Det andet Vatikankoncil, hvor man er radikalt ærlig i sin tro. Der er det ikke noget med dobbelt-sprog, dobbeltmoral og dobbeltbetødning, men et modigt vidnesbyrd om evangeliets krav. Der er der en kompromisløs erkendelse af Guds plan i menneskets liv - Gud i

ked, Kristus i ethvert menneske.

Det er fuldstændig umuligt at forsvare dødsstraf. Lige meget, hvor indviklet man gør sin argumentation, eksisterer der ingen forskel på dødsstraf, eutanasi og abort.

Sandra Britz
(forkortet af red.)

Livets sidste gode gerning

Hver gang jeg besøger en kirkegård eller deltager i en begravelse (jeg er kirkegænger-vikar i Skt. Maria Kirke i Helsingør) falder mine øjne på alle de blomster og buketter (ofte meget kostbare), der flyder kirkegulvet fra kisten til udgangen.

Gennem blomster som symbol på kærlighed, vil levende vis deres følelser over for den afdøde. Synligt er det en meget smuk skik - men... i underbevidstheden tænker man alligevel, om vort familie-medlem eller bekendt ville

være mere taknemmelig, hvis pengene i stedet for blomster (hvilke vi beundrer højest en time under begravelsen) kunne reddet liv, hjælpe den sultrne, hjælpe flygtninge, bekæmpe sygdomme eller hjælpe vort sogn.

Måske ville det være den sidste gode gerning i dette liv at sige til sine nærmeste, at de bedst kan vise deres sorg og kærlighed ved at bruge deres blomsterpenge til levende, der er i nød.

Andrzej Szankowski

Forargelser må forekomme

Allid liges kirken syg og pineet af svaghed. Altid bærer den i sit legeme Jesu død, for at Jesu liv også må blive åbenbart på deres legeme. Dette hører med til dets væsen, betinget af dens frerskald. Kirken er det sted, hvor det onde er aller mest synligt, fordi det her bliver allerhårdtest bekæmpet.

Kirken kan aldrig komme til at leve uden for det ondes grænser (citater: Karl Adam), »katekismens inderste væsen«.

Lad os sammenfatte det sags: Den første række af tragiske konflikter stammer fra selve kristendommens væsen som overnaturlig åbenbaringsreligion. Netop der, hvor det evige bliver timeligt, hvor Guds evige rådslutning fremstår i menneskelig form, kan det ikke være andet, end at det menneskelige ufuldkomne træder i spændingsforhold til Guds fuldkomne.

Etisk fordrøvels troende, slette præster, biskopper og paver - det er de smertefuldeste sår på Kristi mystiske legeme. Det piner den alvorlige troende at se de sår, uden at kunne hjælpe - det er hans langfredagsmerter. Her står man ved et punkt, hvor den kirkelige autoritet og den personlige ret kan støde sammen, når det

drejer sig om at gøre regnskab for troen. Det er umuligt, som i Galileis tilfælde, at den kirkelige læroermyndighed i troens navn forbyder en videnskabelig mening, der kun »tilsynsløsende« går imod sikre dogmatiske sandheder, men som siden forstærker sig til virkelig, uigendrivelig visdom.

Den ret besidder kirken, og den benytter sig af den ret. Og hvor den ser centrale tanker i den kristne åbenbaring, træder de udaltaler den - ikke i videnskabens, men i sin tros navn - et læreforbud. Enhver oplyst katolik ved, at disse afgørelser - selv når de af paven bekræftes i almindelig form, kan tage fejl.

Således var det med Galilei-sagen, og det kan befyrgtes, at hvis kirken på ny, i sin tros navn indtager en overnaturlig åbenbaringsreligion, vil vi måske tilføje yderligere smertefulde sår på Kristi legeme. Naturligvis skal kirken ikke bestridte hverken retten eller pligten til videnskabelig forskning. Den skal værne mod misbrug heraf. Men også fordi Gud er nådig, tillader han så meget svaghed og elendighed i kirken herved. Forargelser må forekomme (Lukasevangeliet 17,1).

Søren Adellund

Så skulle vi også flytte rundt med julen

Med nogen undren læser man i p. Bjørn Højbojs »Liturgiske fodnoter« i »katolsk orientering« nr. 2, at kyndelmisse, der oprindeligt lå den 2. februar skulle være flyttet.

Så vidt jeg ved, er der ingen, der har flyttet »Kyndelmisse«, eller nogen andre af kirkeårrets fester for den sags skyld. Noget andet er så, at man af praktiske grunde i de fleste sognekirker fejrer dagen på den nærmest følgende søndag. Men dette flytter jo ikke selve festdagen.

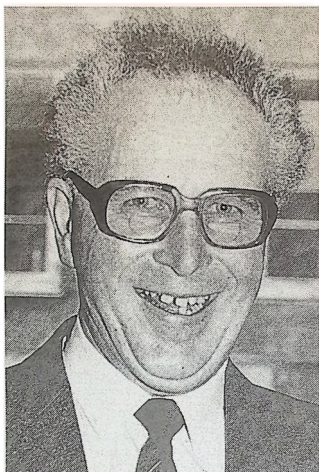
Kyndelmisse er som bekendt en fest i anledning af, at Maria overensstemmelse med den jødiske lov og tradition fremstillede Jesus i templet. Denne fremstilling skulle ske 40 dage efter fødslen. Derfor kan Kyndelmisse jo ikke bare flyttes fra vilje jo år. Konsekvensen er altså at

være, at vi også skulle flytte rundt med julen.

Måske burde man i den liturgiske kalender ud for de »rigtige« festdage henføre til, at festen fejres den følgende søndag. Den nugældende praksis kan i sin yderste konsekvens føre til, at man glemmer festernes sammenhæng og de »rigtige« dage. Eksempelvis kan nævnes: »Epifani« er jo stadig den 6. januar og ikke som i år den 3. januar, »Alle Helgens« og »Alle Sjæle« er stadig den 1. og 2. november og ikke som i år den 7. og 8.

Vi har vel også et historisk ansvar for at bevare denne tradition og ikke glemme kontinuiteten i vores kirkes historie og i kirkeåret på grund af vores stigende afhængighed af det omgivende samfund.

Bent Nielsen

Per Dolmer

Mennesker spørger mig ofte: »Du, som engang har været præst i folkekirken og nu er præst i den katolske kirke, må fortælle os, hvad forskellen er. Hvad finder du i den katolske kirke, som du ikke fandt i folkekirken?»

Nogle uvenstede fridage har givet mig tid til eftertanke og til at forsøge et svar. Svaret er ikke et teologisk svar, men et personligt svar, hvor jeg prøver på at udtrykke min store taknemmelighed over at have fået lov til at blive katolsk præst. Svaret samler sig om tre punkter:

1. Katolicitet.
2. Fællesskab.
3. Livet som Guds gave.

Katolicitet

Ordet »katolsk« bruges første gang i den kristne kirke ca. år 110 af den hellige Ignatius, biskop i Antiochia. Han er blevet arresteret og dømt til døden, fordi han er kristen, og sendes nu med skib til Rom ad *bestias*, for at blive kastet for de vilde dyr og

på den måde deltage i det romerske forlystelseliv. – Undervises førstler han fra skibet breve til de kristne menigheder langs sejlreuten.

Brevene er ikke gået tabt. De kendes den dag i dag. – I sit brev til menigheden i Smyrna skriver

Ignatius: »Hvor Jesus Kristus er, der er også den katolske kirke«. Katolsk er græsk og kommer af ordene *kata holon*, som betyder »sin helhed«. Ordet katolsk bruges i to forbindelser, om kirken og om troen. Brugt om kirken betyder det altså »kir-

ken i sin helhed«. Det er den kirke, som er for alle mennesker i alle lande af alle racer og sprog og fra alle socialgrupper, det er den universelle, den internationale kirke.

Dansk nationalkirke

I folkekirken erstatter man ordet katolsk med det mindre sigende ord »almindelig«. – Almindelig fremhæver ikke kirken universelle karakter. Folkekirken møder os som en udpræget dansk og national kirke; men man ved dog, at man er fællesskab med døbtne i andre lande og verdensdele. Men det fællesskab kan være svært at genfinde. Hvor går man som, folkekirkemedlem i kirke, når man er i udlandet? Hvor finder man en luthersk kirke? Skulle man finde en, opdager man til sin forundring, at dens gudstjeneste er noget helt andet end derhjemme!

Et universalt og synligt fællesskab

– Er en katolik på rejse og skal til messe om søndagen, så lader det sig gøre de fleste steder i verden, og trods alle sprogforskelle genkender man messen og rækker hænderne frem i fredshilsen til vildefremmede mennesker. Fællesskabet kommer til udtryk.

Tamilske børn kom forsinket af *Ninn Hansens* bispændt omdir til Danmark. 14 dage efter, at de var ankommet, meldte de sig som mini-

stranter i den lokale katolske kirke. De kunne ikke mange danske ord, men de vidste, hvad en ministrant skal gøre. Det havde de lært i kirken hjemme i Sri-Lanka.

I middelalderen var kirken i Danmark uhyre international. Nu indvandrede alle de udenlandske ordenssistre- og brødre og genopbyggede den almindelige sygepleje, som var gået til grunde med reformationen.

Ikke blot »det at tro«

Men hele troens arv
Ordet katolsk bliver også brugt om troen, »den katolske tro«. Det er troen i sin helhed. Man kan bruge et billede. En cirkel er en helhed. Ligesom cirklen er en helhed, sådan er den katolske tro en helhed. Man kan gøre udsnit af cirklen. Kirkeludsmittene udgør tilsammen cirkelns helhed. Påstår man imidlertid, at et enkelt kirkeludsnit er hele cirklen, så lyver man.

Det har da været erfaringen for mig, der er gået fra folkekirken til den katolske kirke, at intet af det, jeg trovde troet, min hele barnetro m.v. gik tabt, da jeg blev katolik. Alt blev bevaret. Det var brudsstykker af troen, udsnit af troen, som nu kom på plads i den helhed, hvor de hørte til, den katolske tro, troen »i sin helhed«. Derfor er mit forhold til folkekirken grundlæggende positivt. I den blev jeg

døbt og voksede op som et kristent menneske. I folkekirken genkender jeg store dele af den katolske tro. Det underer mig blot, at folkekirken døbt vil nøjes med dele af troen og ikke vil tage imod troen i sin helhed. Det skyldes måske blandt andet, at vi, der har modtaget troen i sin helhed og glæder os derover, ikke lever defekt.

Man opdager nye dybder og højder

Når jeg skal fortælle, hvordan det er at trænge ind i den katolske tro, bruger jeg ofte et billede. Det er som at vandre i bjergene. – Nede fra dalen ser man den højeste bjergtop. Man beslutter at bestige den næste dag. Men når man den næste dag er kommet godt på vej, opdager man snart, at det som så ud som den højeste top, kun er en mindre top, at der længere borte er langt højere toppe. På bjergvandringen opdager man også udsigter til brede sletter og dybe dale og søer, man stier ikke kunne se nede fra dalen. Sådan er det at opdage den katolske tro. Der er stadig nyt, som man ikke havde tænkt sig tidligere. Et af landkaberne, som overrasker, er »Maria-landskabet«. Hvad vidste man om det, dengang man som folkekirke-medlem for første gang havde af føje et »Hil dig Maria« til Fadervor?

Vi kan gå på opdagelse i den katolske tro, troen i sin helhed, og gøre store opdagelser. I dette liv vil vi dog altid kun erkende stykkevis og delt, først hos Gud vil vi se det hele i sin dybe sammenhæng.

I næste nummer: Fællesskab

Katolske journalister holder møde på Magleås

Lørdag den 27. februar kl. 9.00 mødes danske katolske journalister, fotografer og filmfolk med katolske kolleger fra resten af Norden for at drøfte »fællesskabet i de nordiske bispedømmer samt »de nordiske lande og resten af Europa«. Mødet finder sted på Magleås Kursuscenter.

Lørdagens møde er arrangeret af UCIPs nordiske afdeling, som er en del af den verdensomspændende katolske journalistiske sammenslutning.

Hvis du ikke allerede har fået tilsendt program og tilmeldingsblanket, kan du henvende dig til »katolsk orientering« på tlf. 31 21 14 44.

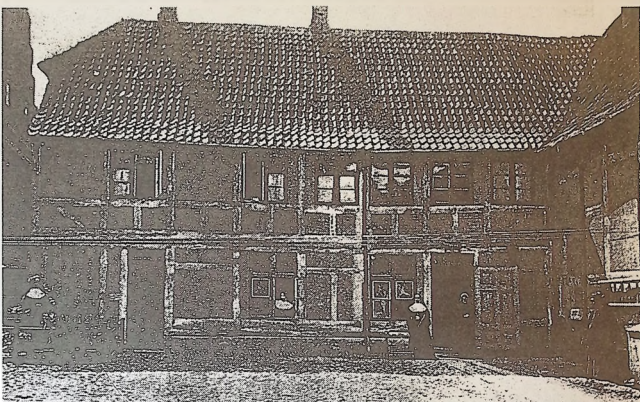
Katolsk betyder: For alle mennesker, i alle lande, af alle racer og sprog og fra alle socialgrupper. Det er den universelle, den internationale kirke.

Skt. Albani Skole i Ode

Reportage: Knud Helsted Kluge:

Alteret i Skt. Albani Kirke blev pyntet med roser, som blev båret frem af skolens mindste elever.

Sådan så Skt. Joseph-søstrenes Skt. Marie Skole ud omkring 1890. Først næsten 20 år efter fik den navneforandring til Skt. Albani Skole.

Skolen begyndte i en menighed med kun 12 voksne og 7 børn

Torsdag, fredag og søndag den 14., 15. og 17. januar var festdage for Skt. Albani Skole, der juberede med 125 år. Og 125 år er ingen ringe alder for en katolsk skole i Danmark. Af landets 24 katolske skoler er det kun ganske få, der er ældre eller nogenlunde lige så gamle.

Skolens oprindelse går tilbage til januar 1868, da den 8-årige *Charles Peter Osterhammel* som den første elev påbegyndte undervisningen. Fire måneder efter blev hans to år yngre bror *Max* indmeldt, hvorefter den tredje elev *Gertrud Voell* blev optaget i skolen i marts 1869 i en

tid, hvor Skt. Marie Skolen, som den hed dengang, endnu ikke havde egne lokaler.

På det tidspunkt bestod menigheden kun af ganske få katolikker: 12 voksne og 7 børn. 40 år efter var der 500 katolikker.

Den 14. juli 1869 købte pastor *Lichte* nogle små gamle bygninger ud mod *Albani Torv*. Her fik skolen sine første lokaler, og her fik menigheden indrettet Skt. Marie Kirke, der den 31. maj 1870 blev indviet af præfekt *Grüder*. Allerede i skoleåret 1872/73 begynder 22 elever: 10 drenge og 12 piger. Børnene blev undervist i en fællesklasse.

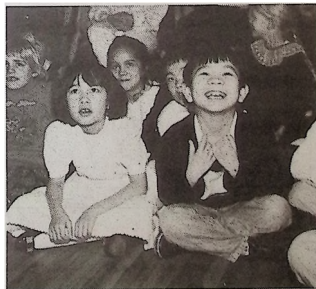
Klasserbillede fra ca. 1948 med p. Günther CasR i baggrunden.

ler om året »til føde og klæder«.

Skolen blev i 1875/76 delt i tre klasser: Drenge mellem 9 og 14 år, piger i samme alder samt en fællesklasse for piger og drenge under 9 år. I 1879 byggedes en præstegård ud mod *Adelgade* og i denne indrettedes endnu et klasseværelse. Søndag den 27. juli 1879 blev den ny skole og den ny præstegård indviet. Sognepræsten, pastor *Lichte*, mindede i kirken om den betydning den nye bygning havde for hele menigheden, beretter »Nordisk Kirketidende for Katholske Christne«.

De første redemptorist-patrer, der kom til Danmark, var *Gaudemius Schmiderer* og *Petrus Damian Steidl*. De bosatte sig i Odense den 9. januar 1899. I 1908 - samme år som indvielsen af den nye Skt. Albani Kirke - skiftede skolen navn til Skt. Albani Skole.

Den nuværende skolebygning blev indrettet i 1910 og udvidet i 1915, 1932 og 1937. I 1923 var der 70 elever på skolen, i 1982 var der 128. I dag har skolen 156 elever, og der er ikke plads til flere, oplyser skolens leder gennem 23 år, *Ole Nielsen*.

I de senere år har skolen fået mange elever af udenlandsk herkomst. De trives som det ses kan fortilnigt.

Skolens stifter pastor *Lichte*.

Lejrtilbud 1993

Danmarks Unge Katolikker

Temaet for årets lejre:

Du og jeg = kirken

Vi alle ved jo, at kirken ikke bare er et hus, hvortil man drager om søndagen for at fejre messen sammen.

Kirken skal være en bygning af levende sten og disse levende sten er os alle, ikke kun præster, bisupper og paven.

Når man bygger et hus, så skal der bruges mange

håndværkere med hver især deres know how og erfaringer, hvis man altså vil bygge på et meget smukt hus, der samtidig også kan holde til de ting, der skal foregå inde i huset.

Et hus, hvor livet gror
Med årets lejrtema lægger

vi op til, at alle de, der melder sig til en lejr kan få et input, hvordan man kan være med til at gøre dette kirkens hus endnu mere spændende og fremfor alt til et hus, hvor livet gror.

Kirken skal være det sted, hvor alle mennesker kan føle sig hjemme, net op fordi Jesus Kristus selv er den, der er arkitekt og har opsyn med det byggeri der opføres.

Gør kirken synlig
Derfor er der brug for netop dig og dine ideer, for din sang, din leg og din forbøn. Lad os lære af hinanden og gøre vores kirke mere synlig i hverdagen, lad os sammen bygge på dette hus af levende sten, hvilket andre misunder os for.

11 sommerferietilbud til børn og unge i ind- og udland

Ingen behøver at kede sig i sommerferien. Du kan komme til Øm og Bastrup, Norge, Mols og Santiago de Compostela

Kan du lide at holde ferie med dine jævnaldrende? Eller vil du hellere holde ferie med din familie? Hvad du end foretrækker, er der et tilbud til dig på én af DUK's lejre.

Er du vild med musik og drama? Eller vil du hellere gå på pilgrimsferd i Spanien? DUK har tilbudt. Vil du gerne være sammen med unge fra andre lande og andre trosretninger? Se i lejravisen!

På de næste sider præsenteres alle disse tilbud nærmere. Der er i år 4 børnelejre, 3 på Ømboengen ved Silkeborg og 1 på Myretuen i Nordsjælland. På Øm er der desuden midtlejre for de 12-15-årige, juniorlejre for de 14-17-årige og multilejre for de 10-100-årige.

Uropførelse af musical

En nyskabelse i år er drama- og musiklejren. Den henvender sig til unge mellem 16 og 25, der er interesserede i at spille musik og teater. Man vil indstudere en hel ny musical, der er skrevet og komponeret til lejligheden, og den vil blive uropført, før lejren er slut.

Bliv en sand pilgrim på Jakobsvej

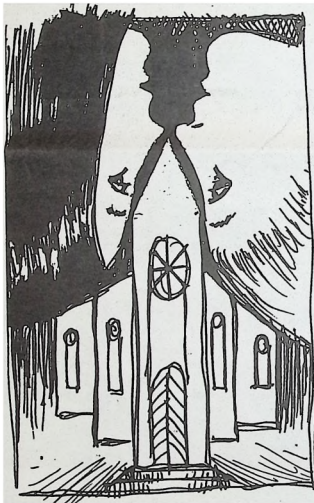
Unge over 18 år med god kondi kan i år komme på pilgrimsferd i Spanien ad den gamle Jakobsvej. Turen starter ved Pyrenæerne, hvor alle får udleveret et pilgrimspas. Undervejs på turen får man i præstegårde og kloster stempler i passet, så man kan bevise,

at man har gået mindst 200 km - derved bliver man en sand pilgrim og får sit pilgrimsbevis. Undervejs vil man overnatte i klostre eller i telt.

Man når frem til Santiago de Compostela på Jakobs festdag 25. juli. I år falder festdagen på en søndag, og når det sker, er der helligt år i Santiago. DUK's gruppe vil deltage i festlighederne i byen.

Unge Norske Katolikkers Fællestrejfer i år sit 150-års jubilæum med en ungdomsfestival i Verden i Trøndelag i Midt-norge. Der ventes flere hundrede deltagere fra ind- og udland, og som afslutning fejres den første katolske messe i Nidaros-domkirken siden reformationen.

Du kan læse mere om de enkelte lejre inde i tillægget, hvor der også er oplysninger om alder, pris, tid og sted. Oplysninger om tilmelding finder du på sidste side i tillægget.

Tilmelding til årets lejre på bagsiden af dette tillæg.

**Skal du bruge flere blanketter, kan du få dem på DUK's sekretariat
telefon 33 14 77 07**

Medlemskab af DUK

Som noget nyt i år, skal man være medlem af DUK for at deltage på vore lejre til de annoncerede priser! Hvis man ikke er medlem, må man betale kr. 300,00 mere i gebyr. Ønsker du at blive medlem, kan du henvende dig til DUK's Sekretariat, og få dette klaret inden lejrtid!

**Børnelejre
Midtlejre
Juniorlejre
Drama- og
musiklejre
Multilejre
Festival
Arbejdslejre
Valfart til
Santiago**

Børnelejr

Hej alle børn mellem 7 og 13 år. Hvis du tror, at dine forældre kan undvære dig i en uge, så skulle du tage på børnelejr.

Igen i år har vi 4 lejre. De to er for 7-13 årige. En for de 7-10 årige og en for 10-13 årige. Der er altså masser af valgmuligheder, så du kan finde lige den lejr, der passer til dig.

På børnelejrene laver vi en masse spændende og sjove ting sammen med alle de andre børn. Nogle kender du måske allerede, hvis ikke kommer du hurtigt til det, og inden du ser dig om, har du fået en masse nye, søde og sjove venner.

Vi skal også bade, spille bold, gå i kirke, have lejrbål, være på natløb og dagløb, have underholdning for de andre om aftenen, hjælpe med opvasken og rengøringen og selvfølgelig en masse sjove ting og sager.

Hvis du synes, at det lyder sjovt, har du fuldstændig ret, så skynd dig at få dine forældre til at sende en tilmelding, så du kan være med til alt det sjove og spændende. Lejretæmne er ved at planlægges for dig og de andre børn.

BØRNELEJR 1

Sted : Ørborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 86 89 81 27
Tid : Den 19.6.-26.6. 93
Alder : 7-13 år
Pris : Kr. 600,00 + kr. 150,00 for fællesrejse.
Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmeldingen.
Lejrchef : Benedicte Knudsen
Tilmelding : Til DUK senest den 19.4. 93.

BØRNELEJR 2

Sted : Myretuen, Blåkarvej 2, 3540 Lynge. Tlf. 42 18 34 41
Tid : Den 19.6.-26.6. 93
Alder : 7-13 år
Pris : Kr. 600,00 + kr. 150,00 for fællesrejse.
Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmeldingen.
Lejrchef : Birgit Magnussen
Tilmelding : Til DUK senest den 19.4. 93

BØRNELEJR 3

Sted : Ørborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 86 89 81 27
Tid : Den 26.6.-3.7. 93
Alder : 7-10 år
Pris : Kr. 600,00 + kr. 150,00 for fællesrejse.
Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmeldingen.
Lejrchef : Inger og Herluf Eriksen.
Tilmelding : Til DUK senest den 19.4. 93

BØRNELEJR 4

Sted : Ørborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 86 89 81 27
Tid : Den 24.7.-31.7. 93
Alder : 10-13 år
Pris : Kr. 600,00 + kr. 150,00 for fællesrejse.
Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmeldingen.
Lejrchef : Kristina og Gregers Ebert.
Tilmelding : Til DUK senest den 19.4. 93

Midilejr

Midilejr er:
 - for dig mellem 12 og 15 år
 - at møde en bunke unge katolikker på din egen alder
 - at beskæftige sig med DUKs tema
 - at være med i nogle sjove og spændende messer
 - at synge, bage, bade, spille bold og mange andre sjove ting.
 Vises på Øm!

Sted : Ørborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 86 89 81 27
Tid : Den 3.7.-10.7. 93
Alder : 12-15 år
Pris : Kr. 700,00 + kr. 150,00 for fællesrejse.
Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmelding.
Lejrchef : Anette Clausen
Tilmelding : Til DUK senest den 19.4. 93

Juniorlejr

»Hille den, så må jeg nok med!«, sagde Klods Hans. Og så begav han sig afsted på gedebukken. - Øm nåede han vist aldrig til, men han måtte hjemmefra for selv at finde sin plads i livet, kærligheden og få sig nogle oplevelser.

»Hille den, så må jeg nok med på Juniorlejr i år - lige der starter det eventyr, du kan blive en del af.

Og loderne kan garantere lige så mange udfordringer som Klods Hans fik, men også bedre følgeskab og mere fællesskab end han mødte.

Sted : Ørborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 86 89 81 27
Tid : Den 10.7.-17.7. 93
Alder : 14-17 år
Pris : Kr. 700,00 + kr. 150,00 for fællesrejse.
Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmelding.
Lejrchef : Hanne Brístofte Pedersen
Tilmelding : Til DUK senest den 19.4. 93

Valfart til Santiago de Compostela

16.-28. juli 1993.
 2 uger på farten, 200 km travetur, 30 graders varme, 15-20 dejlige mennesker.

Det er ingredienserne i DUK's ekstra lejrtilbud; en ungdomsvalfart til Santiago de Compostela i Spanien. Mærk historiens vingesus, når du følger i fodsporene på århundreders europæiske pilgrimme til den hellige apostel Jakobs grav i Santiago de Compostela.

Synes du, det lyder spændende? Så ring til Reinhold Sahnør på DUK's sekretariat, 33 14 77 07, eller Kjeld Lundorf, tlf. 31 20 54 53 - eller læs nærmere i Nyt fra DUK.

DUK har tilbud ti

Især til højtalensning

Bibeltalensner forløst af danske forfattere. Ved Mogens Hansen, Hans

25 fortællinger med motiver fra det bibelske fortællingsunivers. Ved Mogens Hansen, Hans 1979. 128 sider, 12 kr. 50. De skæret af Birthe Ambak, Rolf Bagger, Inger Christensen, Leif Hjerner, Willy-August Linemann, John Nehm, Ebbe Klugevald Reich, Peter Ronald, Ulla Ryum, Ole Savig, Villy Sørensen, Dorrit Willumsen og Anna Sophie Seidelin. De er fornyende og lud imøbelim dybt betydningfulde fortællinger med bibelsk motiv.

Aksel Hørløv: *Kædener*. Illustreret af Sven Havsteen-Mikkelsen. Danmarks kirkelege Møntensens/Poul Kristiansen 1978. 198 kr. ... i kædener i en kædetransmission. Hørløvs fortællinger er således et par grønsa vander. Både de andre fauger og S.S. vagterne oplever, hvordan Jesus viser sig for ham i dødsøjeblikket.

Hier under himlen, Får og efter konfirmationen. Red. af Gunda Jørgensen. Hovedland 1986.

Antologi. 31 nye og gamle tekster fra børne-, ungdoms- og voksenalitteratur, som er egnet til at læse højt eller genfortælle. Hører til konfirmationsmateriale.

I virkeligheden. Ved Ulla Sandhæk og Elizabeth Ullahl. Haase 1983.

Illustration fra Frans og nøthansen. Se side 15.

Antologi. 30 nye og gamle tekster fra børne-, ungdoms- og voksenalitteratur, som er egnet til at læse højt eller genfortælle. Hører til konfirmationsmateriale.

Johannes Møllehave: *Adam og Eva ved Rotskilde fjerde/Abraham, Isak og Jakob*. 1982. 68 kr. De berøede talenter. 1983. - *Da gløden blev til*. 1983. - *Hvordan skal samantant/tona og hvalfisken/Noahs ark*. 1991. 59,25 kr. - *To byrder*. 1983. Carit Andersen/Lindhørd og Ringhøj. Nogle også på bånd.

Humoristiske genfortællinger på vers. Deres pointer kaster ofte et nyt lys over teksten.

Gudrun Pausenwag: *Friden kommer ikke af sig selv*. Sommer & Sørensen 1986.

12 noveller og esventy om krist og tryk mellem mennesker og ingen steder. Fra 10 kr.

Ingrid Schrøder-Hansen: *Bibeltalensner til hverdagsbrug*. Aros 1986. 90 kr.

845 set bibeltalensner, der har været brugt i skoler og daginstitutioner. De er gode historier og de er fortalt, så meningen kommer frem og man får lyst til at tænke over den.

Gode kristne bøger for børn og unge

Du bli'r hvad du læser

Af Gunhild Lindstrøm

Dette tillæg er en nøgle til i læse rækker voksende som vil bringe gode bøger ind, derfor rækkevidde af børn og unge, som er vigtige for dem.

Pladsen er begrænset og derfor har mange gode bøger desværre måttet udelades. De bøger, som er med, er valgt blandt dem, faktisk læser, og som kan hjælpe børnene til at blive bedre bøger til fremtiden. En række gode bøger, som vi voksne synes, at børnene og unge bør læse. Derfor bliver de læst.

Hænder om tro
som er synlig
Alle de, som er med, handler på den ene eller den anden måde om tro, som er synlig. De handler om, at livet afgjort er værd at leve. De handler om, at alle læst og oplysningsarbejde. De handler om, at alle læst og oplysningsarbejde. De handler om, at alle læst og oplysningsarbejde.

"Godekendte"
af børn og unge
Nogle af disse bøger er barne-, for vinkeligheden er til tider hård. Men de er alle læst og oplysningsarbejde.

Mange af bøgerne handler
- dagens Danmark taget i betragtning - om at forebygge racisme og fremmedhad.

Mange af bøgerne handler
- dagens Danmark taget i betragtning - om at forebygge racisme og fremmedhad.

Mange af bøgerne handler
- dagens Danmark taget i betragtning - om at forebygge racisme og fremmedhad.

Mange af bøgerne handler
- dagens Danmark taget i betragtning - om at forebygge racisme og fremmedhad.

Mange af bøgerne handler
- dagens Danmark taget i betragtning - om at forebygge racisme og fremmedhad.

Mange af bøgerne handler
- dagens Danmark taget i betragtning - om at forebygge racisme og fremmedhad.

Mange af bøgerne handler
- dagens Danmark taget i betragtning - om at forebygge racisme og fremmedhad.

Tillæg til »katoisk orientering«
nummer 3 den 10. februar 1993

Du bli'r hvad du læser Gode kristne bøger for børn og unge

Tillæg til "katoisk orientering" nummer 3 den 10. februar 1993.

Sendt til 16.000 katoiske husstande, 8.000 elever ved de 24 katoiske skoler, 12 katoiske belysere, 52 katoiske menigheder, centralbiblioteker m.v.

Redaktion: Gunhild Lindstrøm
Lay-out: Knud Helsted Kvinge
Oplag: 30.000 eksemplarer.

"katoisk orientering", Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V.
Telefon 31 21 14, Telefax 31 244975. Giro: 205-7042.

Illustration af Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V. Bogen er åbnet, og teksten er synlig. Bogen er åbnet, og teksten er synlig.

af en omvandrende prædikant i en grad, der får ham til at stikke af hjemmefra med praktikanter. Peter føler sig oprigtet og ydmygt, da hans ideal stikker af med en pige i stedet for at tage ham med. Indtil da havde han prøvet at gøre det rigtige for ikke at komme i helvede. Men nu oplever Peter sine forældre som mennesker, som har en fasthed og et temperament, som gør ham i stand til at gøre Guds måde at leve på. Peter fortæller om sine oplevelser med en forfriskende dempet humor og selvironi. Fra 13 år.

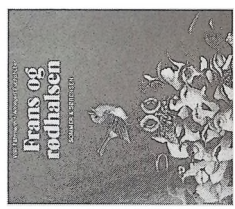
Ouida Schesvoren: Strykproven. Telstrup 1985.
Den 12-årige Lena flytter med sin søste familie til en by med luterne brude for at hjælpe bort fra reformfølgelser. Hendes far bliver skudt og Lena oplever, at han bliver sin morder og senter hendes i gang med at leve live efter »Bisk-dine fjender, gør godt mod dem, som hader dig«.

Rosemary Sutcliffe: Høekens skærning. Sommer & Spensson 1966.
I 1100-tallets England lever drengen Lovel. Han er forældreløs og vokser op sammen med sin onkel. Kæde og lærer han sin kunst. Lovel er selv alvorligt psykisk handicappet og det pluser han skænt han bliver en dygtig læge. Men en dag opfatter Lovel, at han kan hjælpe de syge på en særlig måde, fordi han selv ved, hvad lidelse er. Fra 13 år.

Trods vanskelighederne havde de overskud til leg og musik med børnene og fester med familie og naboer. Fra 7 år.

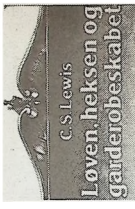
Nye og gamle legender og eventyr

Tomás de Pezot: Guds lille kløvn. Carlsen 1979.
Gendigtning af legenden om gøgleren, der gøglede for Jomfru Maria og Jesus, for det var den bedste gave, han havde. Billebeholdt.
Maurice Druon: Tintu. Lindhardt & Ringhof 1992. 68 kr.
Tintus far er vebentfabrikant og sælger våben til legge de stridende parter - indtil Tintu opdager, at

Det lille hus i den store skov. 1991.
Det lille hus på prærien. 1-2 1992.
Det lille hus ved floden. 1-2 1992.
Gyldenalds Bjørnebibliotek 38 kr. pr. bind.
Dette er kun de første tre bind af en lang og dejlig serie. Laura er fem år gammel og bor i et lille hus i et skovbarndom i bysgergietiden i USA. Trods det hårde vintergæstly oplevede Laura og hendes søstre en dejlig barndom, præget af foreldrenes kerlighed til børnene og til hinanden og af deres faste forankring i en bibelstærkt kristendom.

eller oprører, at han ikke kom i sit eget årnde, men Gud. Fra 8 år.

Niels Johansen: Du bør smykke dig. Fra 1991. 95 kr. Jesu smukke. Uindtaget.
Tolv fortællinger, som belyser evangelierne ved at fortælle, hvordan begivenhederne ser ud gennem tilfældige personers øjne. Som oftest er det mennesker, som ikke er regede for noget. Fra 12 år.
Jens Peter Larsen: Den store overkrig. Fremad 1992. 162 kr.
Og så som lydbog.
To ikke-jødiske børn undslipper syndfloden som blinde passagerer hos Noah i arken. Fra 11 år.
Paul Lees-Salvesen: Manden fra Gøllan. Ill. af Erik Hjorth-Nielsen. Munkegaard 1984. Polo. Let at læse.

I stedet for at fortælle et af evangelierne har forfatteren valgt nogle af de ting ud, som Jesus gjorde og sagde. Først møder disciplene Jesus i Emmaus for at pointere, at ved blev den vilde bagmand. Så følger et møde med en række af de ting, som Jesus gjorde og sagde, og han har lagt vægten på, at Jesus kom til de fattige, syge og ragsagtede, at han ikke ville være nogen magtøver

Manden fra Galilea. Paul Lees-Salvesen. 1995.

III. af Ingrid Larsson. Det danske Bibelselskab 1980.
Jesus bevæger en spøgelsesby og redder dem fra at blive frastødt. Men, fordi hun ikke har forladt ham, som loven forlange. Fra 12 år.

Arne Munk: Min første bibel. Sesam 1992. Ill. af Carolyn Cox. 98 kr.
Enkelte bibelhistorier fra både Det gamle og Det nye Testamente. 5-10 år.

Michaels liv et løstender- og kløkket igennem i fortidens tider. I første del, jul, påske, og påske, og påske, og påske. De ultræmtes og fælles kirkeligt og skænt bogen er berettet for 4-9 år, kan mange af historierne bruges til ældre børn. Her er en meget vellykket indføring i Bibelsens og kirkesens liv.

De nye Testamente. Illustreret med værker fra kunstens historie. Tilrettet læser for skole- og konfirmationsundervisning. Det danske Bibelselskab 1992. 85 kr.
Tiltrækkende udgave illustreret med 150 meget forskellige billeder af nye og gamle kunstnere fra hele verden. Der er noter og ordforklaringer.

Kvind Erik Pedersen: Jod og Drømme. Ill. af Ullrich Rensing. Det danske Bibelselskab 1985. 28 kr.
Joel er sygt af angst, fordi han har lært, at det er forkert at han at være. For han kan undgå det, blot ved blylunger i Kana, bliver han bedrøvet for sin angst. Fra 10 år.

Ebbe Kløvedal Reich: David - de fredsless konger - David - Guds uvalgte konger - David - slægten konger. Det danske Bibelselskab 1992. 85 kr.
Kong Davids dramatiske liv bliver fortalt sammenknyttet med den unge Peles; Pele bliver som ung

eller oprører, at han ikke kom i sit eget årnde, men Gud. Fra 8 år.

C.S. Lewis: Troldmandens nye Løven, heksen og gartnerbeskabet. Herrens rejse. *Prins Caspian, Svulstolen. Det sidste slag.* Ill. af Pauline Baynes. Borgens Forlag 1987. 80 kr. hver. Også som lydbog. De første bind er filmatiserede.
4 engetake blev kommet udfjelligt igennem en en række bibelske historier, hvor de oplever kampen mellem godt og ondt, symboliseret ved løven Aslan og heksen Jadis. Den blikkende læser opdager, at det, børnene oplever, er skabelsen, skønstelens og opstandelsen, sådan som det ville foregå i Narnia. Serien bliver læst i læser af børn og er fine oplæsningstexter - de første bind allerede fra 6-7 år.
Arne Munk: Min første bibel. Sesam 1992. Ill. af Carolyn Cox. 98 kr.
Enkelte bibelhistorier fra både Det gamle og Det nye Testamente. 5-10 år.

Arne Munk: Min første bibel. Sesam 1992. Ill. af Carolyn Cox. 98 kr.
Enkelte bibelhistorier fra både Det gamle og Det nye Testamente. 5-10 år.

Arne Munk: Min første bibel. Sesam 1992. Ill. af Carolyn Cox. 98 kr.
Enkelte bibelhistorier fra både Det gamle og Det nye Testamente. 5-10 år.

Arne Munk: Min første bibel. Sesam 1992. Ill. af Carolyn Cox. 98 kr.
Enkelte bibelhistorier fra både Det gamle og Det nye Testamente. 5-10 år.

Manden fra Galilea. Paul Lees-Salvesen. 1995.

Hvad laver en pave?

Han rejser blandt andet Den nuværende pave, Johannes Paul II er kommet til Danmark for at fejre sin sølvgyldne priesterdag og samtidig sætte grunde til at og opbygge katolske kirkeliv i de to danske respektive lande og mødes med dem.

Sommeren 1988 besøgte han de nordiske lands, først Norge, derefter Island, Finland, Danmark og Sverige. Dette besøg er der lavet en smuk bog om.

De danske katolikere får til at opbygge et aktive »nøgler« om den katolske kirke og paven, som denne bog anbefaler.

Bogen, der er på 80 sider i A4-format har 168 fotos og er indbundet i hardcover. Den kan købes på katolske orienterings-, Vesterbrogade 28, 4. 1650 København, V. Tel. 31 21 14.44. Pris indl. moms kr. 100,- + forsendelse.

JOHANNES PAUL II
I NORDEN

Foobuldbog. Hanses gamle ven, det er en stor sorg for både, men hun har tænkt til, at når hun bliver gammel, vil hun være som en af de gamle kvinder, der er vi levende hos Gud. Billedet.

1986. Stele. Sovnerengen. Lohse

Skrævet til en familie, som mistede deres eneste søn. I et af billederne bærer en kvinde et barn, som hun har det godt for. Oplysning fra 6 år.

Susan Vanley. Cramlingens øjeblik. Billedet. 1986. Cramlingens øjeblik er et billede, der viser en kvinde, der står og rører sig. Hans venner sætter ham med, men de træster hinanden ved at tale om ham og om alle de ting, som han havde lært dem og hjælpet dem med. Fra 4 år.

Værd at læse og læse højt

H.C. Andersen. Svendevikeren. III. af Anselm Barret. Gyldendal 1988. Billedet. Eventyret om den lille Gerda, der må rejse til Svendevikens glas slot for at befri sin ven Kay, der har fået en troldspråk i hjertet. **James Aldridge. Den sandfærdige historie om Spyt MacPhee.** Gylden 1988.

I Australien bor den 11-årige forældreløse Spyt hos sin bedstefor-

en i bryde ved floden. Efter bedsteforens død tvangs Spyt til at være alene i et lille hus med sin bedsteforældrer. Men Spyt stikker af til de katolske familie, han helst vil være hos. Spyt ønsker ikke at blive katolik, han har det bare bedst der, fordi han får lov til at være sig selv. Fra 11 år.

Thes. Beckman. Korsteg i jeans. Sommer & Sørensen 1983.

Ved en tidsmaskinelt lander den 14-årige Doif midt i et børnekorsteg i Tyskland år 1212. Hans mod og retfærdighedsans og viden fra det 20. århundrede gør ham snart til usketeven leder for de 8000 forsatte børn. Doif ender med at opdage, at det, som han betydet noget for ham, er de mennesker, han har mødt, og den kærlighed, han har lært at kende. Ikke de mange spændende oplevelser. Fra 11 år.

Carl. Redder. Hingetårnet. Gylden 1988.

Den 11-årige troldepræsteførelse Le finder en lille pige ved siden af hans døde mor. De to hjælper hinanden igennem hårde forhold og bliver venner. Fra 10 år.

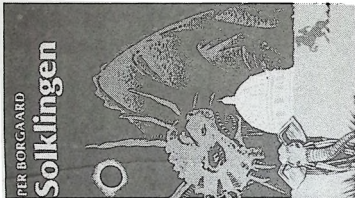
Robert Cormier. Mirakler tager tid. Høst & Søn 1991. 148 kr.

2. verdenskrig flytter Darcy rundt i USA med sine forældre, indtil hendes far går ind i hæren og bliver medt sværnet. Darcy er borte en gammel nonne sin opdragelse og bekymring. Darcy bliver et et skælsket, men den gamle nonne er på sin måde en meget god lærer og en af sine mirakler i hverdagen og i kærligheden, at lære at bede. Og dog bliver hendes far reddet på det tidspunkt, da søster Angela bærer for ham. Fra 12 år.

Michael Ende. Momo eller Den sølvsomme historie om tidstyvene og slottet til menneskene. Sommer & Sørensen 1991. 155 kr. I udkanten af en moderne by bor Momo, en lille pige som altid har tid til at lytte til både børn og voksne. En stor fare viser sig: De grå mænd, som stjæler tiden fra menneskene, og Momo tager Momo Hørs fra som giver menneskene deres tid, og af hans skildringer Cassiodora, selv om Momo er bange, lykkes det hende at overvinde

et samfund, hvor alle mennesker har ret til at leve. Fra 13 år.

John Christopher. Trofjelleren. De brændende bjerge. Andersens s.v.d. Tellerup 1984-85. Sverdet 1-3. Mi- zar.

Sciencefiction om en verden uden maskiner og teknik. Trofjelleren Luke er udvalgt af de øverste troldmænd til at være den, som skal samle de skitte rigtige og gemindte børn og teknisk, som han viser sig. Men Luke er net villigt reddet og i Landet bag de brændende bjerge lærer han, at det ikke er alle, der sætter magt over menneskeliv som troldmændene. Da han skal overfor sin trinit og hævn over den by, som forstodte ham, kommer bamsdovmensven Martin og beder Luke skåne den; Martin er blevet en af de første i forening kristne, som stadig lever i byen. Luke lætter, at han havde båret sig for troldmændene, og dog med andre mennesker; idén at der dog er nogen romantisk sluttning. Fra 14 år.

Jarvin. Garder. Sofies verden: roman om fillofens historie. Høst & Søn 1992. 248 kr. Den 15-årige Sofie finder en dag et brev i sin postkasse fra en ukendt, der står Hvorn er det? og

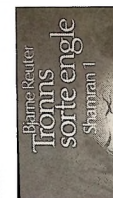
kender han sig selv og kan ikke misbruges af andre, men kan bruges til hjælp for dem, der har brug for hans evner. Fra 12 år.

Serien afsluttes med *Det brændte barn*, hvor Gæt og piglen Teana fra *Atans grave* mødes som gamle og tager vare på en lille pige, som er fremtiden. Fra 14 år.

Ofriaf Prussler. Kraban. Fremad 1991. 71 kr. Også som film.

En vendisk tiggerdræng leder sig fæste som møllersvend, men opdager snart, at han er blevet en troldmænds lærling og længe. Tøst er de to ans lortag i Kædet og Kædet, der er en del af det store Kædet.

Den troldmændsvenner med dem sammen i landet Dystopia. Deres eneste chance ligger nu i at hjælpe de intelligente og venlige jøder Eudamoner med at tilintetgøre mærket og ondsåben, som er ved at slægtes alt. Fra 12 år.

Ursula K. Le Guin. Troldmændene fra jorden. Atans grave. - Den yderste kyst og - Det brændte barn: den sidste bog om jordhavet. 148 kr.

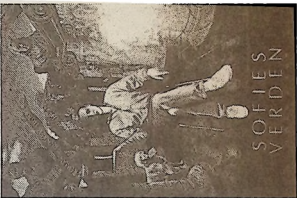
På øen Gont opføres troldmandslevetårne i at bruge deres rigt evner til gavn for menneskene i jordhavet. Læstingen Gæt kommer i et magtkamp med en anden ølv i at slutte en farlig skygge lys; den forlænges om over til for at komme sammen i det sidste ølv. Det er først da Gæt ikke længere flytter for, den kalder sig selv sit eget navn, at den ikke længere kan gøre ham noget. Nu

Bjarne Reuter. Tronn's sorte engle 1-2. Gyldendal 1991. Shannan 1.2.

Gennem et møde kommer den troldmændsvenner med dem sammen i landet Dystopia. Deres eneste chance ligger nu i at hjælpe de intelligente og venlige jøder Eudamoner med at tilintetgøre mærket og ondsåben, som er ved at slægtes alt. Fra 12 år.

Morton Rhaar. Kan det ske igen? Munksgaard 1987. 135 kr.

Under gennemgang af næstleden

for en californisk gymnasielasse der historisleren et choherende eksperimenter, der viser, hvordan man kan få folk med i udenrigspolitikkens begivenheder ved hjælp af enkle og naturlige som »Bøgen«.

Fr. 13 kr.

J.R.R. Tolkien: *Hobbiten eller Ud af fjern jern. 1992. 146 s. To drømme. Kongsvinder udgave. Ringenes herredødelig. 1992. 339 kr.*

At opleve racisme

Hobbiten Bilbo bliver opfordret af vismanden, den mægtige Gandalf, til at hjælpe 13 øvrige med at bære deres skat, som dragen Smaug har stjålet. Skatten er en ring, som giver mynlig og giver uovervindelig magt - men som også gør sin bærer begyndt eller underknekket herredømmene. Den er skabt af Sauron, herleder over menneskene, og er den der skal ikke blive båret, fordi (op)læseren bliver aldeles bjergdødt af de store yde og indte kampe og rejser.

Ringenes herre hører til de bøger, som man læser og lever i og som ikke slipper deres tag i en. De foregår i en fantastisk verden, som foregår i en fantastisk verden, som er beskrevet så konkret, at der er kort over den i *Silmarillion*. 1992. 185 kr. Her er et rækket sagn om menneske og deres vidover.

Den tredje søjle. 1992. 308 kr.

Det er et opslagsværk til hele universet i *Hobbiten* og *Ringenes herre*. Der er bebudning, tids- og slægtstavler, kort og registre til det hele. Gennemillustreret af Ringe karakterer. Fr. 14 kr.

At sætte sig i andres sted:

At være fremmed: flygtning/indvandrer
Ove H. Nielsen: *Hvoifør råber efter mig?* 1991. Gullt. Lehnbech, Munksgaard 1984. Polo. Let at læse.

Måna er 14 år og en dygtig roeplig på Lolland omkring 1910. Hun ses som et barn i Polen for sine søskende. Der lærd arbejdet, hun klar, derimod ikke at så mange danskere forager de frem-

spærret inde i ghettoen. Næsten alle er godt tilfredsede, at jøderne bliver udflydede, også Marek, indtil hans mor fortæller ham, at hans egen odede far også var jøde og at det var hans forvridt og egoistiske drømme, der fik jøderne. Læsningen alle antiracisme, der var hos næsten alle katolikker. Den bygger på virkelige begivenheder. Fr. 12 kr.

Lenas Kitchler. Silbermann. 1986. Hundrede børn. Gyldendal. 1988.

Efterdringsbog fra Polen under og efter anden verdenskrig. Fortælleren er jøde og mistede både sin mand og sit barn. Hun angulede børn ud af ghettoen i Warszawa og fandt sig pludselig efter krigen afslutning som den eneste, der ville tage sig af 100 jødiske børn, der havde været skjult i skabe og stude på et konjert koncentrationlejre.

Den er en af de mest berømt blev de regelmæssigt overbåret på de hjem, der var blevet oprettet til dem og så ingen anden udvej, end at flygte til det daværende Palæstina, nu Israel. Trods alle de frygtelige oplevelser er her en bog om menneskelighed og kærlighed. Fr. 14 kr. og for voksne.

At blive mobbet

Aidan Chambers: Hvem stopper Melanie. Thude 1988. Melanie og hendes to veninder driller sig de andre piger i klassen. Forst da de bliver enige om sammen at gå mod Melanie, får de hende standstø. Fr. 10 kr.

Torben Hansens: Møvsen, musen og mig. Om at have det godt med sig selv og andre. Ill. af Niels Dahlberg. Borgen 1986.

En bog om at omgås sig selv og andre, så man hverken behøver at mobbe andre eller blive mobbet. Fr. 10 kr.

At blive forbigået

Pierre Bourgeat: Den lange rejse. Ill. af Pierre Bourgeat. Hæft & Søn 1990. Udg. af det danske Udenrigs Internationalt. 165 kr.

Charlote Kerner: Fædi 1999. Thorup 1991. Kr. 178.

Den 16-årige Karl er adoptivbarn og søger sine biologiske forældre. Det viser sig at han er verdens første barn udviklet i en kunstig livmoder. En journalist hjælper ham med at opklare, hvad der er sket med Karl, og hvordan det er gået over at være barn af en rassegals-tiling med værs barn af rassegals-tiling. Ungdomsroman/debatbog fra 14 år.

Kærlighed, familieleiv og seksualitet

for børn

Malcolm Downy: Hvem skabte mig? De simple kærlighedsregninger om, hvordan jeg blev til. Ill. af Nick Butterworth og Mick Inkpen. Scandinavia 1986. 28 kr.

I enkle og humoristiske tegninger fortælleres om, hvordan et barn bliver til med vægt på, at barnet er skabt af Gud. Fr. 7 kr.

Grothe Hagstrøm: Per, Ida og Mini-mum. Hæfte 1982. Ny udgave af en velkendt historie om tre søskende. Her er både de nedværdige facts om, hvordan et barn bliver til og en

humoristisk fortælling om en ganske normal familie, hvor forældre-ner er lidt trætte og huset lidt rodet. De er alligevel glade for lille Minni-mum sammen. 3-7 år.

Shella Kitzinger: Da du blev født. Fotografier af Lennart Nilsson. Gyldendal 1986.

Et barn liv fra undfangelsen til det første malld efter fødselen vist i farvefotografier og tekst. Fr. 3 kr.

Fire børn fortæller humoristisk i tegneserierne blænden om alt det med dræg og pige, samleje, grav-ditet og fødsel og om, at sætte grenser, at træne sig selv og man kan være glad for at være 16-17 år.

Karakterer sig til tegneserien *Sådan* - *for man altid berørlig*. Video og 16 mm film. Kan laves gennem de fleste biblioteker.

Berit Nordahl: Sofie bliver voksen-er. Sofie bliver voksen. Ill. af Jesper Tom-Petersen. Mallings 1990-92. 138 og 142 kr.

Sofie på fire ønsker sig og får en lillesister. Fine fortællinger i tegneserierne om, hvordan man får et barn og om, hvordan det er ikke mere at være ene hene i kurven. 3-7 år.

Laila tør overståede hans strøge på guld og hun opdager, at hun ved af hvad sørgen ud, kan den blive overvundet. Fr. 6 kr.

Nanale Babbié: Dyrer af et leve. Munksgaard 1985.

Den 10-årige Winnie møder far-milten Tuck, der er ramt af en sygdom, som giver udelæglighed. De viser Winnie, at der ikke er liv uden vækst og forandring og at døden er en del af livet. Fr. 13 kr.

Anne Jakobsen: Der var engang et lille var her. En bog for børn om døden. Fotografier af Anne-Li Engström. Hans Reitzels Forlag 1989.

Realistisk og alligevel sømson fortælling om alt, der sker, når vi dør. Der er billeder af alt det ukendte til de fleste dødsbegivenheder, kirkedag. Fr. 4 kr.

Budda Lennbach: Mor, hvor er de Røde her? Ill. af Niels Dahlberg. Fr. 1983. Enkel bog med 44 og 4-8 år.

C.S. Lewis: Det sidste slag. Sv. S. De fire søskende oplever efter en tog-ulykke, hvordan livet efter døden er. Fr. 11 kr.

Margareta Mellin: Hanne og Laila. En billedfortælling om et vækst med-lem om en gammel mand og en lille pige. Actos 1974. Også som dias.

Om døden

Sue Alexander-Laila. Ill. af Georges Lemoine. Hæft & Søn 1987.

Billedbog. Laila er 11 år og godt i bedømmelse om sine søskende og om døden. Her er både de nedværdige facts om, hvordan et barn bliver til og en

- for unge

Age Brøndt: Sviltion. Om kærlighed og sex. Ill. af Erik Hjørth Nielsen. Gyldendal 1991. 224 kr.

En sobet og grundig behandling af alle sider af kærlighedslivet - både biologisk, følelsesmæssig og juridisk. Fortælleren er læge. Der er desu et kortfattet lektion og dels en række længere artikler. For unge og voksne.

L.A.S.A.N. kommer en gennemgang af de mange seksualforholdinger for unge, der kan lide.

Drama/ Musiklejr

Til sommer prøver DUK noget nyt – en lejr, hvor vi blandt andet skal indøve og opføre en musical.

Hår du lyst til at spille musik og teater i en uge, så er drama/musiklejren måske noget for dig.

Musicalen, som DUKs musikweekend-udvalg selv skriver, vil naturligvis have noget med årets tema »Du og jeg – Kirkens« at gøre. Stem dit instrument; smør din teaterøst; og meld dig på drama/musiklejren 1993.

OBSt!
Du bliver ikke skuespiller af ugen på Øm, men du får snuset kraftigt til livet på »de skrå brædder«.

Vi ses på drama-musiklejren!

Sted : Ømborgen, Lindholmvej 13
8660 Skanderborg
Tlf. 86 89 81 27

Tid : 31.7.-7.8. 93

Alder : 16-25 år

Pris : Kr. 700,00 + kr. 150,00 for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmeldingen

Løjrchef : Hardy Macko

Tilmelding : Til DUK senest den 19.4. 93

Multilejr

Multilejren er en lejrtype, der henvender sig til alle aldersgrupper. I en uge vil der være mulighed for at holde en dejlig ferie i et kristent fællesskab sammen med jeres børn, børnebørn, kæresten, venner, forældre og bedsteforældre.

Det fælles DUK-tema er »Du og jeg = kirken«, og det vil vi arbejde med på forskellig vis, det vil sige både i liturgien, i indlæg og diskussioner, i kreative udfoldelser – kort sagt i vore fælles dage på Øm.

Det er ikke nødvendigt, at have en familie at tage med – alle er velkomne. Kom og vær med til sammen med andre at skabe en dejlig sommerferieoplevelse.

Sted : Ømborgen,
Lindholmvej 13,
8660 Skanderborg
Tlf. 86 89 81 27

Tid : Den 17.7.-24.7. 93

Alder : 0-100 år

Pris : Voksne kr. 660,00
7-13 år kr. 590,00
2-6 år kr. 500,00
0-1 år kr. 325,00
Derudover kr. 150,00 (200,00 for alle over 25 år) for fællesrejse.

Depositum : Kr. 200,00 pr. person betales ved tilmelding

Løjrchef : Ingrid Balsov

Tilmelding : Til DUK senest den 19.4. 93

UNKFs Ungdomsfestival 1993

I år fejrer den katolske kirke i Norge sitt 150-årsjubileum. UNGE Norske Katolikkers Forbund (UNKF) markerer jubileet med en stor ungdomsfestival i Verdalen ved Stiklestad.

Stiklestad er et viktig sted i norsk historie – her kjempet Hellig Olav sin siste kamp, døde og vant. Festivalen vil bli fylt med aktiviteter for enhver smak og interesse, og det blir messer, mat, utflukter og fester!

Det hele avsluttes med den første katolske messe siden reformasjonen i

Nidarosdomen – Nordens største middelalderkatedral.

Vi venter flere hundre deltakere – fra inn og utland.
Velkommen!

Dato : 24.-29. juli 1993

Sted : Verdalen i Trøndelag – midt i Norge

Alder : 14 år og oppover

Pris : Kr. 1000 norske kroner

Planlegging : Til DUK på vanlig måte

International økumenisk arbejdslejr

på Mors d. 24.-31. juli 1993. Tema: »Handing skaber forvandling«. Arrangør: EYCE* (Ecumenical Youth Council in Europe).

På øen Mors har en gruppe af mennesker fra forskellige kirker startet et projekt, som hedder »Hjælp til Rumæniens Børn« (Botosan Childrens Services). Gruppen ønsker via (tøj-, medicin- og legetøjsindsamlinger at støtte allerede eksisterende børnehjem og børnerige familier i Rumænien. På længere sigt vil de gerne bygge et »gennemgangshjem« for børnehjemsbørn, der adopteres af rumænske familier og give personalet på børnehjem en mulighed for uddannelse. EYCE har valgt at støtte dette projekt ved at afholde en international økumenisk arbejdslejr.

Økumenisk betyder tværkirkelig. Der vil være deltagere fra den katolske, protestantiske og ortodokse kirke i Europa.

At det er en »arbejdslejr« betyder ikke sved på panden fra 8 morgen til 8 aften. Om formiddagen vil vi arbejde med projektet. Eftermiddagsprogrammet vil

være en blanding af temaarbejde og udflugter bl.a. til en kirkekunstner og U-landsimporten samt traveture i Mors' natur.

Tidspunkt : Lørdag d. 24.-31.7. 93

Sted : Redsted Skole på Mors (14 km i Limfjorden)

Deltagertal : Max. 25

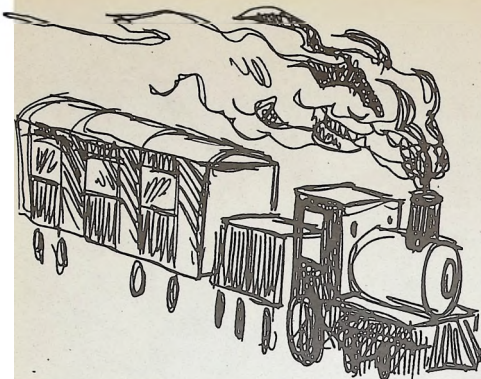
Alder : 18-30 år

Pris : 900 kr.

Tilmelding : Inden 1. juni 1993 til Marianne Schaumburg-Müller, c/o Det Økumeniske Center, Klavemarksvej 4, 8200 Århus N. Tlf. 86 12 87 86.

*EYCE i Danmark er en arbejdsgruppe under Det Økumeniske Fællesråd, som hvert år arrangerer arbejdslejr i Danmark og formidler deltagere til lejre i Europa. Derudover afholdes ca. 4 gange om året studie- og arbejdsweekender på Det Økumeniske Center i Århus, hvor forskellige økumeniske emner tages op og hvor repræsentanter fra forskellige kirkesamfund fortæller om deres kirke med efterfølgende kirkegang.

Ile fra oldebørn til oldeforældre

Sådan melder du dig til sommerens lejr

Mulighed for tilskud til lejrene

Tilmeldingsblanket

Du bedes venligst benytte én blanket pr. person, da det gør administrationen lettere.

Yderligere tilmeldingsblanketter kan rekvireres fra DUKs sekretariat på tlf. 33 14 77 07.

Depositum

For alle DUKs lejre gælder det, at der ved tilmelding skal indbetales et depositum på kr. 200,00 pr. person.

Såfremt depositum ikke indbetales ved tilmelding, kommer tilmeldingen ikke i betragtning, med mindre andet er aftalt med DUKs sekretariat.

Depositum indbetales pr. check eller indsettes på giro eller indlægges på giro *for hvem og hvilken lejr* der betales for, eller ved kontant betaling på sekretariatet.

Ved afbud senere end 14 dage før lejrens begyndelse tilbagebetales det ikke depositum.

Tilmelding

Tilmeldingsblanketten indsendes i udfyldt stand sammen med dit depositum til:

Danmarks Unge Katolikker, Bredgade 67,2, 1260 København K, telefon 33 14 77 07.

Det er kun muligt at deltage på én af følgende lejre: Børne - midt - juniorlejre - dette af hensyn til, at flest mulige kan deltage i sommerens arrangementer!

Sidste tilmeldingsfrist er 19.04.93 for samtlige lejre.

Betaling af lejrgebyr

Efter at DUK har modtaget din tilmelding og depositum, vil du modtage et specielt giro-indbetalingskort med opkrævning af det resterende lejrgebyr og evt. rejsegebyr.

Girokortet gælder som bekræftelse på din tilmelding.

Girokortet er påført en sidste betalingsfrist, som bør overholdes, ellers forpasses chancen til at deltage. Tiloversblevne pladser bliver videregivet til deltagere opført på venteliste.

Ansøgning om tilskud

For alle ansøgninger gælder det, at der skal ansøges skriftligt. Ansøgnings-skema til Ømferiefonden og Bastrupfonden kan rekvireres på Sekretariatet hvortil ansøgningen også skal sendes.

Ansøgninger sendes inden sidste tilmeldingsfrist for den pågældende lejr til DUK. Svar på ansøgninger kommer efter sidste tilmeldingsfrist.

Fællesrejse

Der vil i størst muligt omfang blive arrangeret fællesrejse til alle DUKs lejre. Prisen for deltagelse på fællesrejse er kr. 150,00, dog 200,00 for alle over 25 år.

Rejseudgifter udover de 150,00/200,00 kr. refunderes ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.)

Deltagere skal såvidt muligt deltage i fællesrejsen. Kun mod forudgående aftale med sekretariatet yder DUK rejsetilskud til personer, der ankommer udenfor fællesrejsen.

På alle fællesrejser vil deltagerne blive ledsaget af mindst én voksen rejseleder.

Rejseplan over fællesrejsen udsendes sammen med deltagerbrevet.

Deltagerbrev

Du vil modtage et deltagerbrev ca. 7-14 dage før lejrens begyndelse.

I deltagerbrevet er der praktiske oplysninger, dagsprogram, deltagerliste, rejseplan over fællesrejsen, hvad du skal medbringe, navn og adresse på dine ledere samt andre relevante oplysninger.

Husk

Husk - alt hvad du medbringer af personlige/private effekter er på eget ansvar og risiko.

Der er også plads til dig på fællesrejsen

Hvis du vil være med til fællesskab på en af DUKs mange lejre, skal du blot udfylde tilmeldingsblanketten nederst på denne side og sende den til DUK. Du kan søge om tilskud, men du skal søge skriftligt. Spørg på DUKs sekretariat, hvordan du gør, men læs først på denne side om mulighederne.

DUK tilbyder også fællesrejse, som kun koster 150,- kr., dog 200,- kr., for alle over 25 år. På alle fællesrejser vil deltagerne blive ledsaget af mindst én voksen. Skriv kun én person/arrangement på hver tilmeldingsblanket. Skal du bruge mere end én, kan du få ekstra ved at ringe til DUKs sekretariat. Find nu »rygsækken« frem og gør den klar! Det er snart sommer.

Lejrtilmelding

Læs venligst afsnittet »Information« inden du udfylder tilmeldingen!

Børnelejr 1	☐	Juniorlejr	☐	Økumenisk arbejdslejr	☐
Børnelejr 2	☐	Drama/musik-lejr	☐		
Børnelejr 3	☐	lejr	☐		
Børnelejr 4	☐	Multilejr	☐		
Midtlejr	☐	Norge	☐		

Navn _____ Født _____

Adresse _____

Postnr. og by _____ Telefon _____

Menighed _____ Katolik: Ja Nej

Ønsker at deltage i fællesrejsen: Dreng Pige

I hvilken by stiger du på fællesrejsen: _____

Har du deltaget i DUK-lejre før: Ja Nej

Særlige hensyn (allergi, vegetar el. a.): _____

Nedenstående udfyldes kun for deltagere under 16 år

Navn på far el. mor _____

Cpr.nr. _____ Navn på læge _____

Ferieadresse under lejren _____

Telefon _____ Underskrift _____

**katolsk
orientering**

Redaktion af tilgangen: DUK's Sekretariat, Bredgade 67, 2., 1260 København K. Telefon: 33 14 77 07 mellem kl. 9.00 og 18.00 på hverdage undt. lørdag. Giro 9 08 32 84. Lay-out: Susanne Wogmann.

Lejrtilmelding: DUK's Sekretariat, Bredgade 67, 2., 1260 København K. Telefon: 33 14 77 07 Giro 9 08 32 84

Lejrerangere: Danmarks Unge Katolikker Redigering: DUK's Sekretariat Tegninger: Lars Frost Udgangspræs: Reinhold Sahner

Redemptoristernes provincial **Alois Kraaxner** deltog i jubilæet.

Skt. Albani Skoles leder igennem 23 år, **Ole Nielsen**.

Med stor dygtighed og til megen moro fremførte elever et skuespil, som fortalte lidt om skolens historie. Skuespillet var skrevet af lærer **Per Jensen** ved skolen.

Hvad nu hvis H.C. Andersen havde gået i Skt. Albani Skole

»Hvad nu hvis H.C. Andersen havde gået i Skt. Albani Skole. Af kroløslige årsager kunne det ikke lade sig gøre, selv om den nu er 125 år gammel. Men jeg er helt sikker på, at han havde befundet sig vel.»

Dette tankeeksperiment gjorde **Ole Meyer** sig, da han som formand for Foreningen af Katolske Skoler ønskede Skt. Albani Skole tillykke med jubilæet på Hotel H.C. Andersen fredag den 14. januar. En af kvaliteterne ved denne skole og de

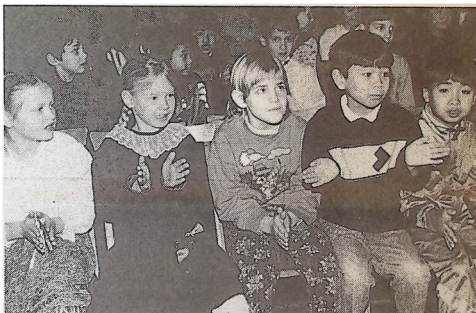
øvrige katolske skoler i dette land er netop, at man accepterer dem, der er anderledes. Det gælder bl.a. de fremmede, dem der er anderledes i hudfarve, sprog og kulturelt.

Og netop »de anderledes« var også tema for redemptoristernes ordensprovincial, **Alois Kraaxners** tale: Det er helt enestående, at børn fra forskellige nationer, med forskellig baggrund bliver sat sammen. Han fremhævede, den tillid og enestående tolerancesom gav indtryk af, at det var én stor dejlig

familie. Han fandt det imponerende at kunne fejre 125 års jubilæum og alligevel være i stand til at bevare en idealisme og et engagement, som om det var i forgårs, man var begyndt.

Festdagene blev indledt torsdag aften, hvor biskop **Hans L. Martensen** og forældrene genoplevede dele af skolens historie ved et morsomt opført skuespil af elever fra skolen. Skuespillet, det blev gentaget fredag morgen for skolens 146 elever, var skrevet af lærer **Per Jensen**.

Fredag formiddag deltog elever, lærere og gæster – heriblandt koledelede fra landets katolske skoler – i en børnemesse celebreret af biskop **Martensen**. **Alois Kraaxner** C&SR var blandt koncelebranterne.

Også de mindre elever fik stor glæde ud af deres kammeraters præstationer på scenen.

Senere på dagen var der en festlig sammenkomst på Hotel H.C. Andersen for særligt indbudte. Biskoppen udtrykte tilfredshed over redemptoristernes indsats på skolen. Også lærerne fik et ord med. En skole er netop så meget værd som dens lærere. Alt andet har skiftende karakter. Børnne skifter, forældrene skif-

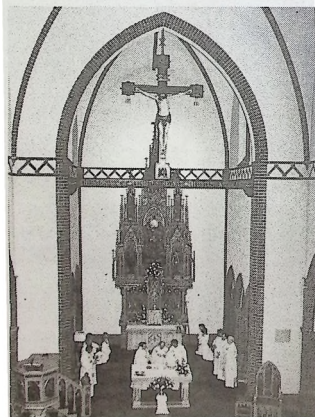
ter, sommeder koledelede blandt vore katolske skoler i Danmark.

Biskoppen fremhævede Skt. Joseph Søstrene, hvis indsats er næsten ligeså gammel som skolen selv. Skolen fik en mere systematisk og varig karakter, efter at de i 1871 overtog skolen. Også de polske Maria-søstre blev nævnt. De er i dag med til at give skolen og menigheden kolorit gennem deres bidrag med religionsundervisning, sluttede biskoppen.

Lærer **Per Jensen** fremhævede **Mie** og **Ole Nielsen** for deres usædvanlige holdning over for børnene. Hos dem møder de en tillid, en åbenhed, en kærlighed og en omsorg, som aldrig svigter.

Tage Langsted gav eksempler på skolens hverdag i årene 1928-30, da han selv var elev. Han nævnte bl.a. pater **Smidter**, som dengang underviste på skolen. Vi skylder ham og de andre pater en tak for deres store uvelvikte arbejde.

Tage Langsted gav eksempler på skolens hverdag i årene 1928-30, da han selv var elev. Han nævnte bl.a. pater **Smidter**, som dengang underviste på skolen. Vi skylder ham og de andre pater en tak for deres store uvelvikte arbejde.

Skolens 146 elever og de mange gæster fyldte Skt. Albani Kirke, da biskop **Martensen** celebrerede jubilæumsmessen. Skolelejerne fra landets 24 katolske skoler deltog i højtideligheden.

Alle børn på Skt. Albani Skole kommer én gang om ugen til skolemessen. Ved kommunionen går også de protestantiske børn om til præst, hvor de får velsignelsen.

Påskerefugium på Magleås

»holdes igen i år fra skærtorsdag den 8.4. 93 kl. 14.00 til påskekendag den 11.4., evt. til påskemandag den 12.4. 93 kl. 14.00.

Gæstigt ledet: p. Edward Stappers O. Pram.
Daglig ledet: Ellen Marie Labahn og Niels Engelbrocht.

Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påskens begivenheder, således gudstjenestemer og oplæg til dem vil være midtpunkter.

Erfaringen har vist, at daglige foretrækker et program, der ikke er lagt for stramt.

Alle, der føler et behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne.

Tilsku fra fonden »Magleås Venner« o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 865,- til og med påskekendag, 14.00 og kr. 1015,- til og med 2. påskedag kl. 14.00.

Ankomstsdag (skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og aftenandag slutter med frokost.

Timedning: Til Magleås sekretariat på hverdage mellem kl. 9-15 på tlf. 42 81 07 15 eller ved indbetalte kr. 200,00 i deponium på giro 428 44 29 til Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.

Magleås' styrelse

Magleås-Retræte

Hør mig, Herre, når jeg råber.

Vær mig nådig og vær mig!

Jeg husker, at du siger:

»I skal søge mit ansigt!«

Herre, jeg søger dit ansigt.

skjul ikke dit ansigt for mig.
(Salme 27, 7-9)

Retræte: Søg mit ansigt.

At bøde er at stå i et personligt Gudstørhold.

Ved hjælp af bibelske tekster, ved overvejelser, personlige erfaringer, vil vi se nærmere på, at Gud virkelig er »Abba«, den kære far - den kære mor for os.

Vil vi stille os det spørgsmål, hvad ønsker Gud af mig?

Hvad ønsker jeg af Gud?

Der vil være oplæg - impulser - men især tid til meditation og personlig bøn.

Retrætelæder: sr. Ansgen Riemann.

Fra fra: d. 5.3. 93 kl. 19.00

til sen. d. 7.3. 93 kl. 14.00.

Pris: kr. 500,00.

Timedning til Ein Udám, Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød ved indbetaling af deponium kr. 200,- på giro 428 44 29 eller ved check.

Timedning indan d. 22.2.93. Tlf. 42 81 07 15.

Magleås styrelse

Liv og fortælling

Højskoleuge på Magleås 25.7.-1.8. 1993

Hvorfor hænger fortælling og liv uløseligt sammen?

Fleire hundredetusind danskere har allerede læst den nye bibeloversættelse. Folk læser stadig de bibelske fortællinger. Interessen for myter, sagn og eventyr stiger.

Folk bliver med på fortælling kan fortællingen give os en indsigt, som vi ellers ikke får? Højskoleugen vil behandle emnet i foredrag, film, liturgi, musik, samvær, udflygt og fortællingsværksted.

Pris for ophold, fuld kost og kursusafgift i alt kr. 1950,00.

Tilfleg for anvenørelse kr. 350,00 på giro 428 44 29 eller ved check til

Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

164 børn døde af sult og kulde

Zagreb (KIPA) - Næsten 200 mennesker, deriblandt 164 børn er døde af sult og kulde i den bosniske by Zepe, meddeler det kroatiske, kirkelege pressebureau KIS. Byen har været under svensk belejring længe og har i flere måneder været uden el- og vandforsyning. Der er akut mangel på fødevarer. Befolkningen har flere gange bedt de internationale organisationer om hjælp: »Vi frygter den serbiske belejring mindre end kulden«, hedder det i en appel fra byen.

Kirken i Tjekkiet genopbygges

Praha (KIPA) - De katolske skoler i Tjekkiet er under kraftig vækst. I 1990 var der syv katolske skoler, nu er der 66. Blandt de 66 skoler er der 14 grundskoler, 13 gymnasier og 20 fagskoler.

Læseplanerne på de katolske skoler er de samme som på statskolerne, men de kristne grundværdier er grundlaget for undervisningen. På gymnasiet i Brno findes der en slags teologisk forstudium. I Pizen tilbydes en tjekisk-tysk uddannelse.

I Prahas centrum har man netop åbnet landets første katolske informationscenter. Det bliver drevet af foreningen »Concordia-Pax« og har til huse i lokaler, der er stillet til rådighed af et ægtepar, der netop har fået deres beslaglagte ejendom tilbage.

Centret skal formidle aktuelle oplysninger om kirkeleg, kulturelle og samfundsmæssige forhold i landet. De tjekiske bispe-koppers pressetalsmand, *Miloslav Fiala*, erklærer, at

den katolske kirke ønsker at bidrage til opbygningen af en kommunikationskultur. Efter mere end 40 års undertrykkelse, hvor det kirkeleg uddarbejde ikke kunne udvirkes, har kirken nu igen fået mulighed for at arbejde inden for dette felt.

Ønsker
nuntiaturl
i Bratislava

Den apostoliske nuntius i Praha, ærkebiskop Giovanni Coppa mener, at den tjekkoslovakiske bispe-

konference bliver delt som konsekvens af landets deling. Endnu har Pavsten den ikke taget administrative skridt til at gennemføre dette. De tjekiske og slovakiske biskopper har meddelt, at de regelmæssigt - mindst to gange om året - vil mødes.

Ærkebiskop Coppa, der også er nuntius i Slovakiet, beklager, at han endnu ikke har fundet et sted i Bratislava til at oprette nuntiaturlen, da han ønsker at intensivere sit arbejde i Slovakiet.

Bohemiens ældste benediktinerkloster 1000 år

Praha (KIPA) - Bohemiens ældste benediktinerabbedi, Brevnov i Praha blev i januar 1000 år. De egentlige festligheder i anledning af jubilæet sker først i april på festdagen for den hellige Adalbert, som klosteret er indviet til.

Biskop Adalbert af Praha (956-997) bragte i 993 de første 12 munke fra det romerske abbedi Skt. Alexius og Bonifatius til Praha. Brevnov blev det religiøse-åndelige midtpunkt i kongeriget og sendte biskopper, abbeder, munke

og missionærer til Bohemien, Moravien, Polen, Ungarn, ja helt til Rusland.

1420 blev abbediet ødelagt af Johan Hus-tilhængere. Først i barokken blev det restaureret med en omfattende ombygning mellem 1708 og 1722. *Frans Stephan Rautenstrauch*, der blev abbed 1773, stod sig godt med kejser *Joseph II*, hvorved klosteret undgik at blive ophævet i reformperioden. Rautenstrauch reformerede præstedannelsen

i Praha og Wien og grundlagde en ny disciplin, pastoralteologi.

Man troede, at klosterets ende kom, da kommunisterne overtog magten i landet. Alle ordener blev forbudt, og klosterets bygninger og ejendom blev eksproprieret.

Klosterets abbed, *Anastasijs Opasek*, der i dag er 80 år, blev allerede i 1947 abbed i en alder af 34 år. I 1948 blev han arresteret og i 1950 blev han sammen med otte andre klosterfor-

standere dømt til døden som »agent for Vatikanet«. Dømmen blev senere ændret til livsvarigt fængsel.

1960 fik han amnesti og arbejdede som bygnings- og depotarbejder på Nationalgalleriet. I 1969 immigrerede han til Bayern og boede i et benediktiner-kommunitet der. I 1990 vendte han og flere andre brødre i eksil tilbage til Brevnov. De prøver nu at genoprette det gamle kloster, både bygningsmæssigt og åndeligt.

Nye impulser i Ungarn

Budapest (KIPA) - I Ungarn forstærkes bestræbelserne på at forny kirken i Det andet Vatikanikoncilis ånd. Et sådant tegn er et møde for 200 katolske lægfolk, der er ved at foreberede afholdelsen af synoder i de ungarske bispedømmer.

Ærkeabbeden af Pannonhalma, biskop *Aszrik Varszegi* fremhævede på mødet, at alle debite kristne har samme grundrettigheder. Han sammenlignede Ungarns kirke med et sødeligt hus, der er oven på en frisk kilde. Man skal fjerne ruinerne, men samtidig passe på, at kilden ikke bliver kastet til under arbejdet.

Et andet tegn på de nye tider er åbningen af det »Katolske Universitet« i Budapest. Ved åbningsgudstjenesten celebrerede kardinal *Pio Lohy*, der er formand for Kongregationen for Uddannelse.

Den ungarske Bispe-

konference har for nylig modificeret deres stilling til militærangvælselse af samvittighedsgrunde. Nu hedder det, at også katolikker kan nægte militærtjeneste af samvittighedsgrunde.

Så sent som i juni i år udtalte biskopperne, at det var en bergerlig pligt at gøre militærtjeneste, og at man ikke kunne påkalde sig den katolske tros som begrundelse for at nægte militærtjeneste. Erklæringen fremkaldte flere rigtige protester fra flere grupper og prominente katolikker.

Spørgsmålet har længe været kilde til uro blandt katolikker i Ungarn. I 1986 erklærede biskopperne, at det var en pligt for katolikker at gøre tjeneste i den ungarske folkærme, da denne udelukkende tjente freden. Erklæringen blev givet efter at medlemmer af »Bokora«-bevægelsen under ledelse af *Biskop György Bulanyi* nægtede at blive soldater og derfor måtte i fængsel.

Også efter kommunismens fald har der været tilfælde, hvor katolikker nægtede militærtjeneste af samvittighedsgrunde.

Myndighederne afviste

dette og mange kom for retten. Biskoppernes nye stillingtagen - der ses som en tilnærmelse til den linie. Det andet Vatikanikoncil lagde - vil sandsynligvis betyde, at katolikker i fremtiden får lov til at være militærangvælsere.

de forrige århundrede, hvorimod slovakkerne først når denne fase nu. Derfor beslutter de nu, som de gør.

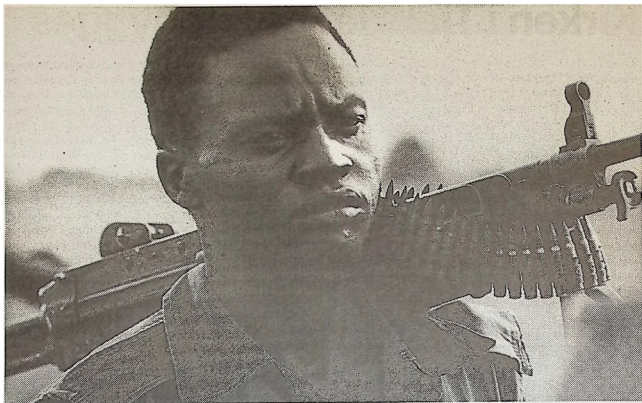
Ærkebiskoppen håber, at der stadig vil være et snævert samarbejde mellem tjekker og slovakker efter delingen af landet.

Imod deling

Praha (KIPA) - Den tjekiske primas, ærkebiskop *Miloslav Vlk*, udtaler, at Bohemiens og Moraviens biskopper aldrig er gået ind for at dele landet. »Vi er for fortsættelsen af den føderale republik, erklærer han. Han henviser til, at der i øvrigt i Europa er en tendens til integration, og Tjekkioslovakiet deling går imod disse bestræbelser.

Historisk kendsgerninger

Men man må tage de historiske kendsgerninger

Hykleriet er indbygget i de rige landes U-landspolitik. Våben kan altid leveres. Medicin, mad og tøj ikke. Foto KNA.

Skulle U-landshjælp handle om menneskerettigheder?

Af Bjørn Håkonsson

I takt med etpartistystemernes og diktaturernes fald rundt omkring i de seneste år, er det også kommet et nyt aspekt ind i de rige landes U-landspolitik: Menneskerettighederne. Det er et faktum, at f.eks. EF i de seneste par år mere og mere er begyndt at knytte U-landshjælp sammen med krav om respekt for menneskerettighederne og om demokratiske reformer.

Det medfører en række moralske problemer: Skal de fattige lande ikke hjælpes ubetinget – simpelthen fordi de er fattige? Er det okay at stille betingelser om hjælpen? Har de rige lande ret til – eller omvendt ligefrem pligt til – at prøve at anvende sin økonomiske hjælp som en påvirkningsmekanisme, som skal fremme respekten for menneskerettighederne i U-lande, som hærages af en diktatorisk elite? Fremmer denne politik de facto menneskerettighederne? Og har den gavnlige indflydelse på den sociale, politiske og økonomiske udvikling?

De europaiske katolske bispedømmers *Justitia et Pax*-kommissioner mødtes nogle dage i december for at analysere og diskutere disse spørgsmål ud fra en kristen synsvinkel. Konferencen fandt sted i Dublin og var udvidet til en større kredt end ved tidligere møder; flere sø-europaiske lande, USA, to latinamerikanske, to af-

rikanske og ét asiatiske land var repræsenteret.

Et samtale-miljø altså med meget bred og kompetent repræsentation. Et klima i øvrigt, hvor man som skandinavis mødes med en særlig sympati – de nordiske landes U-landspolitik har som bekendt i en årrække været blandt de mindst dårlige. Mødet var særdeles velforberedt, bl.a. gennem en omfattende indledende analyse af menneskerettighederne og deres forhold til udvikling på et internationalt plan. Dette baggrundsmateriale holdt meget modstridende resultater.

To eksempler

Nogle læsere husker nok den diplomatiske ballade mellem de nordiske lande og Kenya i 1990. Den begyndte med skandinavisk kritik af det udemokratiske styre i Nairobi, den omfattende korruption, som ødelagte projekterne i landet og en trussel om, at 80 millioner dollars i U-landshjælp ville blive tilbageholdt, hvis der ikke blev skabt reformer. Danmark skar ned på U-landshjælpen med en fjerdedel som en advarsel. Norge strøg hele hjælpen og brød de diplomatiske forbindelser. USA krævede løsladelse af politiske fanger og oprettede et uafhængigt demokratiske støttebureau for videre hjælp (men fortsatte dog – som i mange andre diktaturstater – sin militære hjælp).

Presset på Kenya resulterede for nylig i et frit valg med nogenlunde begrænset valgsvindel. Dette eksempel kunne tyde på, at betinget U-landshjælp kan have en positiv effekt.

Et omvendt eksempel er Burma. Her medførte militærkuppet i 1988, at den rige verden umiddelbart stoppede U-landsp projekter for 500 millioner dollars plus al militær hjælp. Det bekyrede ikke de nye magthavere, som blot vendte sig til det frie, ikke-stadige marked. De multinationale selskaber (f.eks. Shell) sprang straks til hjælp med store samarbejdsaftaler, og kort tid efter strømmede de endnu mere fremmed valuta til landet, end man tidligere havde modtaget i U-landshjælp, dog med den forskel, at pengene nu gik direkte ind i militærets kasse. Lande som Thailand og Kina bidrog også med store beløb til gengæld for bl.a. fiskerettigheder. Våbenhandelen fortsatte med nye partnere, bl.a. Kina. Her blev betinget U-landshjælp altså en total fiasko.

Diskussion om menneskerettigheder
En etiopisk professor indledte konferencen med en diskussion om menneskerettigheder, som de rige lande nu kræver overholdt. De er tydeligvis udspunget af en europaisk tradition. Det bruger en del afrikanske diktatorer

som argument for ikke at respektere dem. Det var dog, mente han, et skinar-gument, fordi det overså den kendsgerning, at samtlige traditionelle og velfungerende fejte menneskeretlige muligheder blev fejte fuldstændig væk under kolonialismen, da hele samfundsgenerationen knustes. Dagens afrikanske samfund er præget af på den ene side vilkårlighed på det lokale plan og på den anden side en stærk styring via importerede massemedier og lokal propaganda.

I dette tonum er de europaiske ideer om individuel frihed, retssikkerhed og demokrati trods alt relevante. Alligevel afviste han, at U-landsp projekter i alle tilfælde bør stoppes p.g.a. diktatur i et land.

Mengistu etpartidiktatur i Etiopien ville f.eks. for nogle år siden tvangsforflytte og kollektivisere bønderne. Hvis ikke hjælporganisationerne var forblevet i landet, havde bønderne ikke haft en chance for at stå imod dette, hvilket endnu engang ville have ødelagt lokalsamfundene og gjort folk totalt afhængige af staten.

I-landsbidrag

Et I-landsbidrag blev leveret af EF-repræsentanten *Denis Corboy*, som talte meget rosende om EFs nye menneskerettigheds politik. EF har indgået aftaler om U-landshjælp med 690 fattige lande, den såkaldte *Lomé-aftale*, hvortil landene forpligter sig på en række menneskerettighedsforhold.

Dette foredrag stødte på stærk kritik. Den brasilianske repræsentant redigerede venligt, men indtrængende for, hvordan det er fattige lande enorme og efterhånden helt absurde gæld, der bremser for udviklingen. Hvilken rolle kan demokratiet spille i et land, som ikke engang har råd til et skolevæsen?

En repræsentant fra *Justitia et Pax* i Zimbabwe, som i øvrigt har haft en afgørende rolle i afskaffelsen af apartheid i det tidligere Rhodesia) kaldte det uretfærdige internationale handelsvilkår og gældsbyrden for en forbyrde mod Gud og menneskehed, hvilket fik stort bifald fra hele forsamlingen.

EF-repræsentantens svar på disse to indlæg var, at selv om staterne eftergav U-landenes gæld, ville der jo stadig være en stor byrde p.g.a. de frie banker, som også har ydet lån til den fattige verden, og – som han sagde – "bankiers are bankers". Derpå blev stillet jeg til, at EF faktisk besidder de politiske in-

strumenter til gennemlvningen af kunne fremvinge en større samfundsmæssig kontrol over sine egne ikke-statslige banker. Derpå svarede han kort, at han ikke mente, man kunne gøre sådan i et frit samfund, hvorefter han gik.

Følles arbejdsrapport

Efter disse oplæg blev der diskuteret internt i forskellige grupper. Resultatet blev et fælles arbejds-papir, som kan bruges i de enkelte kommissioners videre drøftelser. Deri konstateres bl.a., at der ikke er nogen konsens i den nuværende betingede politik, hvor nogle stater afkræves politiske reformer, mens andre – som kræver menneskerettighederne i lige så stor grad – får ubemærket økonomisk og militær hjælp.

Kravene om respekt for menneskerettighederne modsiges desuden ofte af de katastrofale sociale følger, som helt andre krav fra de rige lande medfører: nemlig krav om økonomisk liberalisering, om besparelser og nedskæringer, som skal effektiviseres. U-landenes økonomi, de kan betale af på der astronomiske gæld.

Hykleriet i U-landspolitikken

Slutdokumentet afslørede således det hylkeri, som er indbygget i den rige verdens U-landspolitik.

Men hvem lytter til *Justitia et Pax*? Hvem interesserer sig for dette hylkeri i vor rige del af verden, hvor dansken på guldkalven går ubekymret videre? I EF's private integrationsplaner anvendes ord fra den katolske sociallære (f.eks. »nærhedsprincipet«), men ingen taler om denne læres centrale kerne: At jordens skabte goder er til for alle.

Chile:

»Solidaritetsvikariatet« ophører

Santiago de Chile (KIPA) - Den kirkelige menneskerettighedsorganisation »Solidaritetsvikariatet« i ærkebispedømmet Santiago har indstillet sine aktiviteter. I en erklæring hedder det, at medarbejdere håber, at det chilenske samfund nu er i stand til at beskytte sine borgere.

Organisationen var siden sin grundlæggelse i 1976 et symbol på kirkens

indsats for menneskerettigheder under Pinochet-regimet. Den har i årenes løb hjulpet 40.000 ofre for krænkelse af menneskerettighederne.

Fortsætter som Caritas-afdeling

Organisationens uddannelsesaktivitet vil fortsætte som en del af Caritas. Dens omfangsrige arkiv bliver sikret ved en stiftel-

se, og det vil stå til rådighed for domstolene.

»Solidaritetsvikariatet« blev grundlagt af den daværende ærkebiskop af Santiago, kardinal Raúl Silva Henríquez, som er skudt på den økonomiske »Fredsfronte«, der blev dannet i 1973 efter militærkuppet. Vikariatet modtog flere internationale udmærkelser.

Kirkekunstens storhedstid

Af *Andreas Rude*

Romansk tid er i Danmark siden fra ca. 1050 til 1250. I dette tidsrum blev landet kristet, og Danmark var kuestpælds for en kunstnerisk produktion af stort og betydende omfang. Henvendte 2.000 landsbykirker, hvoraf mange endnu står, blev opført, og hertil skal lægges et omfattende dom-, købstads- og klosterkirkebyggeri. Byggestre og murere opførte kirkerne. Stenhuggere lavede relieffer, portaler og døbefonte. Og malere udsmykkede kirkerne med smukke, rolige og aristokratiske kalkmalerier. Indsatsen og offerviljen var enorm, og det er intet under, at romansk tid indtager en helt central plads i kunsthistorien. For det er i romansk tid, at eftertiden ser begyndelsen til Danmark som en kulturbærende nation.

Fra Svend Estridsen til Valdemarerne

Axel Bolvigs bog *Kirkekunstens storhedstid: Om kirker og kunst i Danmark i romansk tid* er både en

oversigt over kirkekunst i perioden fra Svend Estridsen til Valdemarernes og en gennemgang af den opmærksomhed, som historikere og kunsthistorikere (Bolvig er begge dele) har viet den det sidste halvandet hundrede år. Bogens mange og velvalgte illustrationer yder god støtte i begge henseender, og Bolvig skriver levende om opførelsen af de mange gudshuse. Også diskussionen af vækkende generations tolkning af periodens kunst er nyttig, omend forfatteren undertiden forsvinder i den store stofmængde, han refererer, og læseren i nogen grad bliver overladt til sig selv.

Tositid udgangspunkt

Udgangspunktet for bogen er tositid. På den ene side moderne historikers vurdering af samfundet i romansk tid som elitært og klassedeelt (tidligere var opfattelsen, at middelalderen havde et stærkere demokratisk islæt). Og på

den anden side moderne kunsthistorikers gennemgængende omdateringer af periodens kalkmalerier, der ikke længere vurderes som sene og provinsielle, men samtidige med og fuldt på højde med udlændene. Konklusionen er, at det var dattidens elite, de store jordegere, der tog initiativ til opførelsen af kirkerne rundt om i landet og ikke som tidligere antaget det jævne folk.

Kun eliten havde midlerne, overblikket, selvhævdelsen og de internationale forbindelser, der skulle til for at hvervet kunne føres ud i livet. De mødtes som ligemænd med deres udenlandske modstykker og omsatte dygtigt, hvad de så under ophold i udlandet, til danske forhold: »Med sine 551.600 km² er Frankrig knap 13 gange større end det nuværende Danmark på 43.021 km². Ommeget efter målestokken 1:13 svarer Frankrigs 80 katedraler til vores seks domkirker. De 500 store franske kirker svarer efter dansk målestok til 39-39, hvilket vi måske ikke helt kan leve op til. De ca. 2.000 danske sognekirker modregnes fint med (Frank-

rigs) nogle dusin nusinde. Til dansk staldhed bør det tilføjes, at vores byggeri stort set skete i perioden 1050-1250, hvilket kun er et århundrede i modsætning til de tre sekler, det tog franskmændene at nå disse formådelige tal. Lad så blot glætte

have flottere og bedre udsmykkede kirker end os. Vi står dog distancen.»

Men bogens pointe er ikke blot at formulere resultatet af den seneste forskning. Forfatteren synes også at ville bruge den nye viden om middelalderen til at give vor egen tid retning og mål. Bolvig, hvis bog blev afleveret til trykkeren umiddelbart før Maastricht-aftemingen i juni, pointerer således, at det var Danmarks interegning i Europa for 8.000 år siden, der var forudsættelsen for, at landet kunne erhverve sin egen kristne og kunstneriske identi-

tet. Og han er fuldt opmærksom på nutidige paralleller. Dengang som nu er det i samspillet med Europa, at Danmark finder sin identitet. Og det er i et europæisk fællesskab, at det har sit naturlige leje. Således får historien liv, og nutiden får dybde.

Axel Bolvig: *Kirkekunstens storhedstid*. Om kirker og kunst i Danmark i romansk tid. Gyldendal 1992. 256 s. Ill. kr. 260.-.

Videnskab og tro

Professor Olaf Pedersen har skrevet bog om forholdet mellem videnskab og tro

Af pastor Bjørn Højbo

Læser du engelsk - og interesserer du dig for forholdet mellem videnskab og tro - så er her bogen:

»The Book of Nature« af professor Olaf Pedersen. The University of Notre Dame press, Notre Dame, Indiana 46556 USA. ISBN 0-268-00690-3, 92 sider.

Kapitel I handler om videnskabens oprindelse hos grækerne. Særlig interessant synes afnitener om de »3 store traditioner« om Platon, Aristoteles og Arki-medes. Deres opfattelser er så grundlæggende, at vi

bygger på dem stadigvæk. I Europa har de skiftevis været ledende for tankegængere.

Kapitel II beskriver forholdet mellem videnskaben og kristendommen fra begyndelsen - det gik forholdsvis problemfrit.

Kapitel III tager livtag med de store sammenstød, begyndende med Galilei. Teologerne tog ham aldrig alvorligt på hans område, men fordømte ham uden virkelig at undersøge hvad han sagde og hvilke argumenter han egentlig fremførte. Til sidst når vi frem til Darwin og udviklingslæren og den debat denne satte i gang.

Det er en fremragende lille bog. Nu skal der i en ordentlig anmeldelse helst være lidt kritik. Her er min: det er ikke en egent-

lig kritik, men et udtryk for et savn. Forrige århundredes problemer med skabelsberetningerne og udviklingslæren blev først løst, da man ad historisk-litterære vej havde opdaget de gamle kulturrationer måde at tænke og udtrykke sig på, mundligt som skriftligt. Så opløste dette problem sig - ligesom Galilei's problem, da man så, hvad det virkelig drejede sig om. Løsningen var ikke på det naturvidenskabelige gebet, men på det historisk-litterære, og det lille naturlige udenfor den ligge fremragende bogs emne. Men alligevel, det ville have været rart med et lille efterkrisk. Jeg savner det, men - all right.

Jeg kan kun anbefale bogen på det varmeste. Bjørn Højbo

Kan du spise chokolade med kniv og gaffel?

Det, og meget andet nyttigt og fornøjeligt kan du lære i Øm. Hvornår? Under den årlige fastelavsweekend, lørdag den 20. februar, fra kl. 14 til søndag den 21. kl. 16.

Og hvem kan deltage? Alle, der tilhører en af de fire menigheder: Vejle, Hørsen, Silkeborg eller Herning.

Et lille greb i programmet: Hvor stammer fastelavn og dens særlige skikke fra? Skovtur, sang, digterkonkurrence, ansigtsmaling (fastelavskosmetik!), søndagsmesse, tøndestagning, og mest af alt hyggeligt samvær.

Pris: Voksne over 15 år 180 kr.
Unge mellem 10 og 15 år 80 kr.
Børn under 10 år gratis

Alle, der allerede kommer om formiddagen har selv madpakke med.
Tilmelding snarest hos jeres sognepræst.

Fastelavnsudvalget

DUK-Kursus

DUK afholder et kursus for sine lokalforeningsbestyrelsesmedlemmer på Solgården i Korsør 19.-21. februar. På kurset kan man lære meget om medlemregistrering, demokrati i en lokalforening, at opstille et regnskab og at søge tilskud til aktiviteter m.m.

Kravene om medlemsregistrering og demokrati er blevet større for en lokalforeningsbestyrelse. Derfor har DUK valgt at arrangere et kursus, der gennemgår de fleste ting, man kan komme ud for i en lokalforeningsbestyrelse.

Derfor håber vi at se en masse mennesker på weekenden - både erfarne og nyalte bestyrelsesmedlemmer. Kurset koster 160 kr., og fællesrejse koster 150 kr. (200 kr., hvis man er over 25 år). Tilmelding sker ved at henvende sig til DUK's sekretariat, Bredgade 67,

1260 København K, eller på tlf. 33 14 77 07.

På gensyn i Korsør
DUK's hovedbestyrelse

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 65A, st. 1260 København K.
Kongens her løbet tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postboks 6468337.

Møder og arrangementer

Farisæere, Saddukæere, Skriftkloge

Er var opfattelse af disse som Jesus medtænder, retfærdig?

Fordrag ved pastor Bjørn Højbo mandag den 16. februar kl. 19.30 Liseu Hjørne Kirkes menighedsråd, Stenogade 48. Alle interessererede er velkomne.

KRFK Fynnskredsens

Meddeltale til medlemmerne af Katolsk Radio og Fjernsynsfondus, Fynnskredsens

Fynnskredsens afholder sin årlige generalforsamling lørdag den 6. marts 1993 kl. 16.00. Sted: Albani sognekirke, Adalgade 1, Odense.

Dagsorden ifølge loven.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være i kredsen i hænde mindst 3 dage før generalforsamlingen på adressen:

Katolsk Radio- og Fjernsynsfondus, Fynnskredsens ved bestyrelsesmedlemmerne Eva Antkowiak, Tunesvej 10A, 5800 Nyborg. Tlf.: 65 36 18 83. Fax: 65 36 15 90.

På bestyrelsens vegne

Eva Antkowiak

Få op til 15% samlingsrabat på dine privatforsikringer

Ring og hør nærmere

ALM BRAND

Lynby Hovedgade 4, 2800 Lynby, Tlf. 45 93 17 92

Det sker på Magleås:

Fr. d. 12.-16. d. 12.2.:
Katekesekursus v/ Jan Lange.
On. d. 17.-19. d. 18.2.:
Danish Pastoraleoplysning.
Fr. d. 19.-18. d. 20.2.:
Katoisk Bispekonfer.
Ma. d. 22.-on. d. 24.2.:
Landsmønstersamlingen
af hospitalskibkonter.
On. d. 24. fe. d. 25.2.:
Fikas - personaleorg.
To. d. 25.2.:
Forskningssenter for skov m.m.
Fr. d. 26.2.:
Forskningssenter for skov m.m.
Fr. d. 26. d. 28.2.:
Nordisk katolsk journalistmøde
v/ Knud H. Kluge
La. d. 27.-sø. d. 28.2.:
Laudes-grupperøde
v/ Anne Storm og Gertrud Højlund.

Katolsk radio- og fjernsynsklub for Storkøbenhavn

indbyder til en weekend på Magleås, Møstervej 3, 3460 Birkerød, fr. lørdag den 20. marts 1993 kl. 14.00 til søndag den 21. marts 1993 kl. 16.00.
Emnet er: Kirkenes mediepølik. Oplægsholdere er journalist Knud Kluge, som taler om: "Hvad er kirkenes mediepølik?" og dr. phil. Peter Fyhr, der taler om: "Hvordan realiseres kirkenes mediepølik i Danmark?".
Pris for klubbens medlemmer er prisen kr. 175,- for hele weekenden excl. drikkevarer. For øvrige deltagere kr. 365,- for enkeltværelse og kr. 340,- for dobbeltværelse for hele weekenden excl. drikkevarer.
Tilmelding sker ved indbetaling af kr. 175,- på girokonto nr. 700 04 19, Birgit Eitzenhardt, Skodsborgvej 240 B, 2050 Nærum, eller ved check til Birgit Eitzenhardt. Man bedes angive, om man ønsker enkelt-, eller dobbeltværelse.
Sætte fri for tilmelding er den 6. marts 1993. Hurtig tilmelding er nødvendig, da der er begrænset plads.

Gertrud Sørensen
Formand

Niels Steensens Bibliotek

Sundsgade 3, 1616 Kbh. V.
Tlf. 31 22 84 22, srs. og tors: 17-19, onsd. og fred: 12-16, sønd. 11-13.

Radio Steno - Katolsk lokalradio

Sk. Kjeldsgade 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag kl. 20-23 på 107,9 MHz.
20.00: Mandagsmagasinet med stouffe indlæg.
21.00: Åben Forum - debatorgram.
15.2.: Befrielsesteologi.
22.2.: Trængser præstetolen til gn. nydning? (2)
22.15: Mandagsoprisning.
Mødedag til fredag kl. 16-17 på 88,2 MHz.
Mandag: "På Herrens mark" - for børn og unge.
Tirsdag: Lokalt og globalt.
Onsdag: "Vort livsline" - programmet, der for alvor går i dybden.
Torsdag: "Ugens gæster".
11.2.: Anders Fogh Rasmussen - politikermoral.
Fredag: Magasinprogrammet "Det fredage".

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 4 00
Teltudsannoncer pr. mm pr. sp. kr. 5 00

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGN
RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Krist's Enhf.

GLADSAKSE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HØVEDGADE 94

DUK-kalender

Lokalforeningsbestyrelseskursus den 19.02.-21.02. 1993 i Korsør for alle landets barskoleforældre i lokalforeningsform. Interesserede.
Pris kr. 160,00 samtl. kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 over 25 år).
Undgømsmesse og Café Ludvig den 28.02. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.

Årsmøde den 05.03.-07.03. 1993 på Øm for 2 delegerede/vælgt repræsentanter fra hver medlemslokalforening.

Alder: 16 år og opæfter.
Pris kr. 160,00 samtl. kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 over 25 år).

Firmapte est weekend den 19.03.-21.03. 1993 på Øm for alle firmapter, der bor på Sjælland og Lolland-Falster.
Pris kr. 160,00 samtl. kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 26.02. 93.

Romerogden den 24.03. 93 i Studenterskolen i Kølavsvej, København.
Tilmelding er ikke nødvendig. Man kan komme og gå som man vil. Mad og drikkevarer kan købes.

Undgømsmesse og Café Ludvig den 28.03. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.

Firmapte vest weekend den 02.04.-04.04. 1993 på Øm for alle firmapter, der bor på Fyn og i Jylland.
Pris kr. 160,00 samtl. kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 12.03. 93.

Løjfælleskursus den 16.04.-18.04. 1993 på Øm for alle ledere på DUKs sommerlejre i 1993.

Kursus er gratis.
Tilmelding senest den 26.03. 93.

Undgømsmesse og Café Ludvig den 25.04. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.

Ministerrådskursus den 07.05.-09.05. 1993 på Øm for de 8-12 årige.
Pris kr. 175,00 samtl. kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 15.04. 93.

Undgømsmesse og Café Ludvig den 30.05. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig: _____

Arangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankomster selv: ()

Postgirokonto 9 68 32 94
Danmarks unge Katoliske
Selskab
Bredgade 67, 2. th.
1266 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Biskopsretters Sostrup-træter

Temu: Forlystelse i Helligånden.
Der kan vælges mellem fire to uger:
1. Sø. d. 27. juni kl. 19.15. d. 4. juli kl. 11.30.
Ass. præst: Franz Hoyos OMI.
2. Sø. d. 4. juli kl. 19.15. d. 10. juli kl. 11.30.
Ass. præst: Lars Messerschmidt.
Kr. Kr. 1360.
Tilmelding senest 1. maj.
Nærere oplysninger: Ulia Hjørnbe.
Tlf. 42 80 16 61 ma.-fr., bedst kl. 9-10

Den nordiske valfart til Lourdes

30 juni til 7 juli 1993,
8 dages flyrejse med fuld pension.
Pris på hotel kr. 5.200,00
Særsår for søge og hands.
cappet på "Accueil" kr. 4.700,00
Præster, læger og sygeplejepersonale ledsager valfarten. Tilmelding hurtigst muligt:
Den nordiske valfart til Lourdes
Gertrud Højlund, Skovhøjvej 11/11,
2520 Charlottenlund,
Tlf. 31 64 12 56. Telefax: 31 64 12 61
Giro 3 00 05 93
(Se i øvrigt udførlig annonce i k.o. 2/93).

Legater

DKKFs legater
Danmarks katolske Kvindeforbund administrerer 2 legater:

1) Trædeshundfonden
yder støtte til katolske smågrønt sommerhøvd under katolske forhold.

2) Restaurator Krogh og hustus legat
der yder en mindre støtte til katolske drangs fæneophed.

Ansøgninger indsendes til:
Marlene Henriksen, Mønstergade 4, st. tv.,
2100 København W, inden den 30. april 1993.

Diverse

KVIP laver video til brug i skolen, i menigheden og derhjemme. Køb eller lej.
Lejpriser: 40-90 kr., private halv pris.
Ring efter vores nye programsergi med omkl. af 10 videofilm.

KVIP
Katalok Videoproduktion
Sc. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø
Tlf. 31 20 93 97 Fax: 39 27 35 01

Katolsk Menighedsleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedsleje værelser et løjt i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidlet kontak malling udført og lejere. Ønsker De at udføre et løjt i Katolsk Menighedsleje, ring på 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke

Ansøgningsskema
Man kan sjene Kirken ved at indstaa den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.
Gratis advokatbetjening
Der behøves at lade en advokat oprette testamentet.

Udsigteme til salar rnhundred af Bispekonfer.
Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekonfer
Bredgade 65A, 1206 København K.
Tlf. 33 11 60 80

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1205 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Åften: 42 85 29 40

Reno Kildes Antik

St. Kongensgade 59
1264 K. København
33 19 80 77
St. udvejl i gl. og nye honer, knuffiser etc.

Begravelsesforretning

ordrer alle i forbindelse med dødsfald og sø anmeldelse til skifteret, syge sikring, laglønning m.m.
Altfor gerne i Deres hjem, overnat i Storkøbenhavn.

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56
DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

BEGRAVELSER LIGBRÆNDING

Strandvejen 153
31 62 16 50
Tal med Vagn Fondo,
der er medlem af
Bedemændenes Landsforretning

Referance:
Sankt Joseph Sætrene
Benediktinernesorden
af Den Hellige Loba
Aftaler træffes gerne i Deres hjem

Malermester VILLY HANSEN

Brædgers 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 59 62 og 75 80 29 37

U- og Brilleshuss «BALANCEN»

v/KNUD PETERSEN
Gerttsgade 34, Svandborg
Telefon 62 21 19 20

Revisor Henrik S. Andersen
Tlf. 98 25 93 22

den Registrerede Revisor Jørgen Brangstrup
REGISTRERET REVISOR FR
33 19 80 77 og 33 19 80 77
4000 ROSKILDE, 42 38 18 26

Ønsker kvinder på topposter i Vatikanet

Fortsat fra forsiden

Kirken kan ikke både bedyre, at den anerkender kvinden som ligeværdig i samfundet, men ikke i kirken. Det vil opfattes som skindhellig, siger Weakland.

Ærkebiskoppen frygter, at uden at der gives mulighed for kvindelige præster, vil også præstebilledet blive ændret i negativ retning. Præstemangelen, legatspøstolats voksende betydning og demokratiseringstendenserne skaber meget store spændinger, som ikke bare vil forsvinde, af sig selv. Derfor er det nødvendigt seriøst at undersøge problemet ved at føre en bred dialog. Man må høre på alle, især på lægfolkets visdoms for at finde ud af, hvad Gud kræver af kirken i dag.

Den romantiske middelalder

«An ikke fastholdes, det kan ikke nytte, at kirken holder fast i »et romantisk middelalderligt billede« og så håbe på, at

der i næste århundrede kommer bedre tider. Kirken må tværtimod tage erkendelserne fra antropologi, psykologi og sociologi til sig, som har givet megen ny viden om verden.

Kirken har ikke alle svarene parat

»Kirken kan ikke forstå sig som en institution, som allerede har alle svarene. Den må lære at samarbejde med andre, for at nå til - ofte foreløbige - løsninger på verdensproblemer, for på denne måde at medvirke til en mere retfærdig og fredligere verden. Det var uden tvivl visionen fra Det andet Vatikanconcil. Denne vej er uden tvivl langt vanskeligere at betragte, fordi den er ukendt. Men kun hvis kirken slår ind på denne kurs, kan den være sikker på, at den virkelig får alle dens troende - og især kvindenerne - som virkelige partnere i kirken,« slutter Weakland.

Biskop J.B. Gijzen af Roermond træder tilbage

Rom (KIPA) - Pave Johannes Paul II har accepteret, at biskoppen af Roermond i Holland, Joannes Baptist Mathijs Gijzen (60) træder tilbage fra sit embede. Som grund angives helbredsomsige problemer.

Jan Baptist Gijzen

katolske skole i bispedømmet.

Gijzen blev allerede ved sin udnævnelse set som et forsøg fra Vatikanets side på at bringe den hollandske kirke tilbage til en »romersk« linie efter »turbulenserne« i Holland efter Det andet Vatikanconcil. Med Gijzen som den første forsøgte Vatikanet at foretage en kurskorrektion ved at udnævne en række konservative biskopper.

Den yderst konservative Gijzen overgav allerede i begyndelsen af 1991 efter årlige problemer i sit bispedømme mange af sine biskoppelige fuldmægter til andre medarbejdere. Der blev udnævnt en biskopsvikar og en ny generalvikar.

Kuriens første forsøg på ønsretning

I 1992 kom det til nye stridigheder i bispedømmet Roermond, fordi Gijzen havde udgivet nye retningslinjer for religionsundervisningen, der kun blev antaget på otte af de 500

Metropolit Kyrill af Smolensk og Kaliningrad deltog den 24. januar i Bertins Kristi Opstandelseskirke i festlighederne for nyoprettelsen af et ortodokst bispedømme i Tyskland, afhængigt af patriarkatet i Moskva. Foto KVA.

Armensk synode i Vatikanet

Rom (KIPA) - De med Rom unerede armenske biskopper har alholdt i synode i Vatikanet. Efter kommunismens fald kan denne kirke igen overveje sine pastorale mål og metoder.

Som et led i kirken genopbygning blev *Nereses Der Neressian* i Peterskirken viet til biskop for Østeuropa af patriarken af Kilikien, *Jean Pierre XVIII Kasperian*. Dermed kan den armenske kirke genoptage sin pastorale tjeneste i Kaukasusområdet. I mange år har der ikke været en eneste præst i Armenien og Georgien, så forældre og bedsteførelse havde erstatning præsterne i trosunderstøtterne, sagde pave Johannes Paul II.

Medlemmerne bør meget spredt En koordinering af det pastorale arbejde for de ca. 100.000 medlemmer af kirken er meget vanskelig. Medlemmerne bør meget spredt efter det osmanniske styres folkemord i 1915, hvor over en million

armeniere blev dræbt. Nogle bor stadigværk i Kaukasusområdet, andre er flygtet til nabolandene og lever som mindretal i islamiske lande. Endelig er der store armensk-katolske diaspora-menigheder i USA, Canada og Argentina.

Spændinger skal løses

Paven opfordrede de katolske armeniere til at bevare deres kirke. Men samtidig må de ikke lukke sig om deres forfod. Det drejer sig om at bevare nutidens spørgsmål på baggrund af den kirkelegale ar. Han opfordrede lige-

ledes den armenske kirke til at fordybe sig i dokumenter fra Det andet Vatikanconcil.

Paven understregede, at det er nødvendigt med økumenisk dialog og samarbejde. Der har i den sidste tid været spændinger mellem de armenierte, der er unerede med Rom og dem, der ikke er det. Især har et hyrdereb fra patriarken om kirkens historiske selvforståelse udløst kritik. Det medførte, at en delegation af »ortodokse« armenierte foretog et besøg i Vatikanet, hvor det dog i det store og hele blev løst.

Vatikanet vil mægle i Irak-konflikten

Rom (KIPA) - Vatikanet vil forsøge at være mægler i Irak-konflikten. Iraks ambassadør *Wissam Chalal Al-Zahawi* har anmodet Vatikanet om at bede FN's generalsekretær *Boutros Ghali* forsøge at få

gang i samtalerne mellem de involverede parter, Sikkerhedsrådet, de allierede og Irak. Konkret kan Vatikanets Statssekretariat benytte des permanente FN-igtager og nuntierne i de berørte lande.

Vatikanet har tidligere forsøgt at mægle i Golfkrigen. Umiddelbart efter krisen i 1991 blev Pavestolen anmodet om at mægle, men nedlagde hurtig sit mandat på grund af det udsigtsløse opgaven.

Det er ikke overraskende, at Irak henvender sig til Vatikanet, for Rom har gentagne gange fordrømt Golf-krigen. Ligeledes har kirkeslet talsmand ofte kritiseret sanktionerne mod Irak, fordi de går ud over civilbefolkningen.

Amerikansk biskops forslag: Kirken bør overtage ledelsen af fængsler

Charleston (KIPA) - Den katolske kirke bør overtage ledelsen af fængsler, mener biskop *Bernard Schmitz* af Wheeling-Charleston, West Virginia. Da kirken har omsorg for alle grupper i samfundet, og driver skoler og hospita-

ler, kan den også engagere i dette vigtige område. Kirken vil have mere handlegkraft til at opfylde sin opgave, i hjælpe mennesker og føre dem tilbage til samfundet, erklærer biskoppen.

Uenighed om dødsstraf

Fransk biskop kritiserer Verdenskatekismens holdning til dødsstraf

Paris (KIPA) - Den franske biskop *Jacques Gaillot* af Evreux har i et læserbrev i avisen »Le Monde« kritiseret den katolske kirkes holdning til dødsstraf »I den nye Verdenskatekismus havde kirken lejlighed til at komme med en profetisk »nej« mod dødsstraf,« skriver Gaillot.

Undtagelser?

I Verdenskatekismen erklæres dødsstraf for tilfældig i bestemte tilfælde. Dermed sættes de spørgsmålsten ved kirkens troværdighed i menneskerettighedsangilgender. »Nappe er katolik men offentliggjort, så vi ser det sig, at den ha skønhedsfejll,« udtaler biskoppen.

Diskussionen skal fortsætte

Rom (KIPA) - Formanden for Trosløserkongregationen, kardinal *Josef Ratzinger* udelukker ikke, at kirken opfattelse i dødsstraf kan gennemgå en udvikling, der fjerner sig fra den traditionelle holdning.

Ratzinger forklarede på en pressekonference, et problem med dødsstraf behandles i tre paragraffer i den nye Verdenskatekismus. I den første gennemgår den traditionelle kirkeleg, i følge hvilken straffen har ret til at give en straf der svarer til forførelsen.

I den anden paragraf gives der en moralsk begrundelse for dødsstraf, mens man i den sidste tager nutiden i betragtning. I den sidste tales de om, at man kan give en straf med ublodige midler og alligevel opnå sit mål.

Paven daglig 5 minutter på TV

Rom (KIPA) - Pave Johannes Paul II vil fem minutter hver dag i tre uger tale om kirkes moraliser i den offentlige italiensk-tv-sjanssation RAI 2 formodentlig fra midten af februar. Udsendelsen bliver kl. 13.55, og det drejer sig om båndede indslag.

katolsk orientering

Redaktion: Pæstor William Wuyts (ansvarsh. redaktør), Journalist Knud Hønsbo (trug. redaktør). Redaktionsmedarbejdere: Kirsten Szewczin og Susanne Wogensen

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 23, 4. DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44. Telefax 31 24 40 76 og 37 22 40 54. Udgiver: Annoncerådet Tryk: Ny Dag, DK-4300 Nakskov, Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 24. februar

katolsk orientering

Tillæg om fasteaktionen
 Cølibat til debat, side 2
 Katolsk fællesskab, side 5
 Orientering fra sognene, side 6-11
 Katolske skoleledere i Rom, side 13

EF må nytænke over for fattige lande

Det økumeniske Fællesråd sender brev til udenrigsminister Niels Helveg Petersen

»Den tredje verdens lande frygter, at EF kan blive en blok, der er vendt imod dem. Det er livsvigtigt for de fattige lande, at EF økonomisk partnerskab erkender sit ansvar over for dem. Vi opfordrer EF til nytænkning på dette felt.»

Denne opfordring har Det økumeniske Fællesråd sendt til Niels Helveg Petersen, der med sin tillædsen som udenrigsminister samtidig har overtaget posten som formand for EF.

EF er trods egne politikker, økonomiske og soc-

ale problemer verdens mest magtfulde og rigeste økonomiske fællesskab, men der er tendenser i EF's selvforståelse, der gør os urolige, siges det i henve- delsen, der er underetnet generalsekretær Jørgen Thomsen.

Fællesrådet opfordrer det danske formandskab til ikke blot at fremme større anstrengelser og mere koordinering i EF-landenes udviklingsamar- bejde, men også til at tage initiativ til at udarbejde »en mere sammenhængende, effektiv og menneske- orienteret EF-udviklings- politik«. Vigtige elemen- ter i en sådan politik er:

- Væsentlige lettelser i u-landenes udlændegeld,
- ændringer i IMF's og Verdensbankens struktur- tilpasningspolitik.
- bedre handelsvilkår for u-landene.

Udviklingsbistand alene kan ikke fjerne fattigdom- men, endsigse løse U-land- ens økonomiske proble- mer. Men når vi i Dan- mark nu giver den største U-landsbistand pr. ind- bygger, har Danmark også den fornødne troværdig- hed til at kunne være tal- smand for en fælles EF-po- litik, der for alvor kan fremme Den tredje Ver- dens velfærd, siges det vi- dere i pressemeddelelsen.

Den katolske Kirke, DUK, DKKF og Pax Christi er blandt de mange, der har tilsluttet sig skrivelsen.

kk

Kætter- processen mod Johan Hus revideres

Praha (KIPA) - Den tjek- kiske Biskopkonference op- retter en faglig kommis- sion, der skal revidere den for den katolske kirke be- lastende historie vedrøren- de den bohemiske refor- mator Johan Hus. Han blev dømt som kætter på konciliet i Konstanz i 1415 og brændt på bålet.

Efter pavens ønske Pave Johannes Paul II tog hul på diskussionen om Hus ved et besøg i Praha i 1990. Han sagde dengang, at man måtte skelne mellem de teologi- ske overbevisninger, Hus fremførte og hans person- lige liv og betydning for nationens moralske dan- nelse. Den tjekiske Bis- pekonference imødekom- mer nu pavens ønske ved at oprette kommissionen.

»Giv børn en chance« er temaet for dette års fasteaktion. Læs tillægget fra Caritas Danmark inde i bladet. Foto Knud Olander.

Fornyet debat i England om stat og statskirke

London (KIPA) - I Eng- land er debatten om ad- skillelsen mellem stat og kirke blusset op igen efter den anglikanske kirkes be- slutning om at præstevie kvinder. Denne beslutning skal billiges af det eng- ske parlament, og et veto er ikke udelukket.

En anden årsag er, at regenten er den anglikan- ske kirkes »Supreme Go- vernør«, og efter kron- prinç Charles' separation fra kronprinsesse Diana sættes der spørgsmålsteg- ved, om han kan varetage funktionen som kirkens verdslige overhoved. For- bindelserne er tætte: Kon- gen krones af kirkens pri- mad og biskopperne ud- nævnes af kongen og har

sæde i det engelske Over- bus. I Irland og Wales er der adskillelse mellem stat og kirke.

Kritik fra to sider

Kritikken kommer fra to hold: de, der ønsker den anglikanske kirke be- frit fra statslig formynde- ri og de, der er modstan- dere af enhver form for religion. Ærkebiskoppen

af York, John Habgood, har forestlet et kompro- mis. Regeringen skal have en vis, begrænset indfly- delse på bispeduvænel- sen, mens kroningseden, der binder monarken til den anglikanske kirke, skal ændres, så den »til- fredsstiller det britiske folks økumeniske og mul- tikonfessionelle karak- ter«.

katolsk orientering

Tilsendt materiale, bøger og aviser til: 150 kroner om året, samt medlemskab af 4. omgang i måneden. Abonnementsprisen 250 kr. årligt. Administrationsforretning indsendes til postnummeret.

»Renovabis« ny tysk hjælpeorganisation for kirker i Østeuropa

Bonn (KIPA) - Den tyske Biskopkonference har be- sluttet at oprette en »solida- ritetsaktion« for kirker- ne i Mellem- og Østeuro- pa. Den får navnet »renova- bis« (du vil forny jor- den) og er en fortsættelse og udvidelse af den gamle organisation »Kirke i nød/ Øst-præstehjælp«. I de kommende måneder vil

man udarbejde den kon- krete struktur i organisati- onen.

Navnet er hentet fra sal- me 104, som anvendes i kirken til pinsen og som blev bedt meget i kirken i Østeuropa. 2. maj vil der blive optaget en kollekt i alle katolske kirker i Tysk- land til fordel for den nye hjælpeorganisation.

Pastor Tønnes Ø. Palsø død i Rønne, 70 år

Den 4. februar døde pas- tor Tønnes Øberg Palsø i Rønne. Han var født på Frederiksberg den 26. april 1922. Efter studier i Rom var han præst ved

adskillige menigheder og medlem af den kirkelege domstol. Han blev begrav- vet i Rønne den 9. febru- ar. Nekrolog på side 3.

Kun et koncil kan aflære cølibatsspørgsmålet

Santo Domingo (KIPA) - En mulig afskaffelse af cølibatspigten kan kun afgøres på et koncil, siger Vatikanets særlige udsending til de latinamerikanske ordensfolks forening, biskop Hector Lopez Hurado.

Biskoppen siger, at regionale bispemøder ikke

kan lave regler om fundamentale spørgsmål, som f.eks. præsteembedet i den katolske kirke. Anledningen var, at deltagere på CELAM-mødet havde presset på for at få lov til at præstevie gifte mænd for at imødegå den katastrofale præstemangel i Latinamerika.

345 katolske præster er blevet episkopale præster i USA

(KNA) - I USA foregår der et «livligt bytte» af præster mellem den episkopale (anglikanske) og den katolske kirke. Siden 1970 er 345 katolske præster trådt over i den episkopale, 90 episkopale, gifte præster har fundet vej til den katolske kirke.

James Parker var den første gifte, tidligere episkopale præst, der i 1981 af paven fik tilladelse til at blive katolsk præst. Han mener ikke, at der er fuld-

stændig ligestilling mellem de tidligere episkopale præster og de cølibatpræster. Deres arbejde er ofte at være hjælpepræster eller varetage administrative opgaver.

Derimod får de katolske præster, der bliver episkopale som regel samme poster som andre episkopale præster. Den episkopale kirke forsøger at undgå for megen opmærksomhed og konventionerne og offentliggør ikke statistikker.

De katolske konvertitter siger, at de befinder sig godt i den episkopale kirke. Mark Dyer, tidligere benediktiner, er endog blevet biskop i Bethlehem, Pennsylvania. Dyer vurderer sin cølibatære fortid positivt, men besluttede sig til at forlade den katolske kirke på grund af kirkenes stærke kontrol og kirkenes holdning til fødselskontrol. Også andre konvertitter udtaler, at cølibatet ikke var udslagsgivende og nævner tilbagegang efter Det andet Vatikanekoncil og strid med hierarkiet som grunde til at forlade den katolske kirke.

Tvunget cølibat overhalet

Hannover (KNA) - Næstformanden for Centralkomiteen for tyske Katolikker, Werner Remmers udtaler, at cølibatet som generel forskrift for præster er overhalet, da det ikke er nødvendigt set ud fra troen. Remmers, der tidligere var kultur- og miljøminister i Niedersachsen, mener, at cølibatet er et vigtigt tegn i vore dage for alle skilte og enlige.

Menigheder skal kunne fejre eukaristien

Kirken sætter eukaristifejringen i centrum for sin forkyndelse, og følgelig er det vigtigt, at der findes tilstrækkeligt mange præster. Derfor foreslår han, at kirken præstevier egne, gifte mænd i menighederne (vite præbiter). Desuden kan man lade mænd, der har et vordigt erhverv, være præster på deltid.

For ikke at overbelastte kirken bør man tillade, at kvinder vies til diakoner, og det ligger ikke udenfor hans fantasi at forestille sig kvindelige præster.

Stressede præster

Bonn (KIPA) - Med usædvanlig klarhed har de tyske katolske biskopper indrømmet, at krisen i den tyske kirke også kan mærkes hos præsterne. Præsterne er overbelastede, og nogle får symptomer på stress og andre bliver ensomme. De er «flugten til aktivisme, bedevælse (alkoholisme og tablettisbrug), værlig cølibatspraksis og overladsighed i de medbroderlige forhold er tiltagende», fastslår biskopperne i deres analyse. «Om den præstelige tjeneste», der er offentliggjort i Bonn.

Indre og ydre ensomhed

Den 35 sider lange kortfattede konkluderer, at de katolske præster i de sidste år, ikke mindst på grund af den voksende præstemangel, er udsat for

en permanent overbelastning. Den udbredte antikirkelige holdning i samfundet og mange kristnes ligegyldighed har fundet «genklang i mange præsters hjerte».

Mange kristne har det svært med en række af kirkenes anvisninger, især den kirkelige ægteskabs- og seksualmoral. I mange menigheder er der opstået polariseringer «mellem højre og venstre, ung og gammel, «åben over for verden» og «kirkecentret», progressiv og konservativ». Disse grupper har ikke kun forskellige forventninger til præsten, men giver også «en splittet og tvivl i præstens hjerte». Præsten i dag er bebyrdet med opsendende problemer, der hensezter ham i en afmægtighedskrise.

Til denne problemkrise hører, ifølge biskoppernes

analyse, at cølibatet synes at finde stadig mindre resonans i menighederne. «Ikke så få præster lider under en indre splittelse: livet under ægtefælle gør dem usikre eller hæmmet over for menneskeskabelig nærhed. Samtidig savner de varme og tryghed i deres nærmeste omgivelser. Følgen af denne splittelse er ofte manglende selvorganisation, søgen efter bekvemme løsninger, manglende udholdenhed, indre og ydre ensomhed, skriver biskopperne.

Brobygger

De tyske biskopper opmuntrer præsterne til, at de bevidst skal registrere krise-symptomerne og diskutere dem med hinanden. At forholde sig kritisk til sin egen adfærd er den første mulighed for at overvinde krisen i den præstelige tjeneste.

Præsterne skal igen bestinde sig stærkere på at være forkyndere af Guds ord, at give sakramenterne og vende sig mod de fattige, svage og retsløse. Når der er konflikter i menigheden, er det præstens opgave at være brobygger. Der vil i fremtiden være et voksende antal mennesker, der ikke hører til menighedens inderkreds, men som ikke vil opgive deres kontakt med kirken. For dem skal kirken kunne erfarer som et «indbydende rum».

Biskopperne tilskynder til nye former for fællesskabsliv for at imødegå

præsterens ensomhed. At være præst er ikke det samme som at leve en «ø-tilværelse». Præsterne skal søge samtale med andre præster og pleje kontakt med klosterne. De anbefaler, at præsterne sammen oplever natur og kultur for at lade op, hvilket måske kan ske på fælles fester i en mindre kreds af ligesindede.

Debat om cølibatet i Vatikanet

Rom (KIPA) - Kongregationen for Gejstligheden planlægger et internationalt symposium om cølibatet, meddeler kongregationens sekretær, arkkebiskop Crescenzio Seppe.

Sepe har skrevet en bog om den apostoliske rundskrivelse *Pastores dabo vobis*, hvor Johannes Paul II sammenfatter synspunkterne fra bispemøderne i 1990 om præstevæddelse. Sepe mener ikke, at cølibatforpligtelsen er årsag til præstemangelen. Han henviser til, at situationen ikke er bedre i de kristne kirker, hvor man har gifte præster, f.eks. de ortodokse og protestantiske kirker. Desuden påpegede han, at i årene mellem 1978 og 1990 (undtagen 1989) var antallet af præstevier steget. Udviklingen var tydeligst i Afrika og Asien.

Modstandere af kvindelige præster advarer mod overreaktion

London (KIPA) - Tolv anglikanske biskopper i «Church of England» advarer mod at overreagere på beslutningen om kvindelige præster. De er alle tvil imod kvindelig ordination, men de overvejer ikke at træde ud af den anglikanske kirke. Blandt underskriverne af erklæringen er biskoppen af London, David Hope.

Den tidligere biskop af London, Graham Leonard

har erklæret, at han vil forlade den anglikanske kirke. I en artikel i den engelske avis «Catholic Herald» står han til lyd for, at de anglikanere, der nu føler sig hjemløse i «Church of England» sammen søger over i den katolske kirke på en måde, hvor de kan bevare deres «anglikanske identitet».

Konkret foreslår han to bestemmelser i kirkeretten: det ene forslag er, at

der bliver oprettet et personalprætorat for anglikanerne, det andet er, at de får lov at bevare deres anglikanske ritus.

Vatikanet har «i øjeblikket ingen kommentarer», siger talsmanden Joaquín Navarro-Valls. Før når der foreligger en formel forespørgsel, vil problemet blive undersøgt af behørig myndigheder i Vatikanet.

Liv og fortælling

Højstetoløve på Magleås 25.7.-1.8. 1992

Hvorfor hører fortælling og liv uløseligt sammen? Flere hundredestusinde danskere har allerede købt den nye bibeloversættelse. Folk læser stadig de bibelske fortællinger? Interessen for myter, sagn og eventyr stiger? Folk bliver ved med at forsamle? Kan fortællingen give os en indsigt, som vi ellers ikke får? Højstetoløvet vil behandle emnet i foredrag, film, liturgi, musik, samvær, udflygt og fortællingskræft.

Pris for ophold, fuld kost og kursusafgift i alt kr. 1950,00. Tilføj for anvenelse kr. 350,00. Ved tilmelding indbetales depositum kr. 350,00 på giro 428 44 29 eller ved check til

Magleås Kursuscenter
Hæsterkøbvej 6, 3460 Birkedal
Tlf. 42 81 07 15

Konvertit-weekend på Magleås

fra den 4.-6.6. 1993

Tænker du på at konvertere - Går du til undervisning eller har du allerede opnået fuldt medlemskab af Den katolske Kirke.

Så er dette måske noget for dig.

Oplæg - samtaler og paneldiskussion ved sogneprest Hans Esmark p. Franz Hoyos O.M.I. og Ellen Marie Lobahn

Flyt med »katolsk orientering«

Husk at skrive »katolsk orientering« på listen, når flytning meldes til postvæsenet. Bladet vil så fremover komme til den nye adresse.

Det er ikke nødvendigt at melde flytning til redaktionen eller til bispekontoret, idet vi får besked om flytningen fra postkontoret. I tilfælde af bladets udelivelse kan redaktionskontoret kontaktes.

Kulør på din rejse vil du ha' med Regnbuen til Polen skal du ta'

SOMMER '93

Zakopane - 8 dages rejse med 1/2 pension 1.845 kr Udf. - Sallinran, Krakow, hestevogne i de høje Tatra bjerge, folkedansere, tømmerlæsesjældes m.m.

Ciechocinek - 5 dages rejse, 1/2 pension, alle udflygter og anretningsmad på rejsten 1.400 kr. Udf. - Poznan, Torun, hestevogne i Ciechocinek, folk-fest med levende musik, folkedansere m.m.

Alle værelser med bus, toilet, TV-Sat.

Der er dansk-polsk taltale guide på hver rejse.

Vi arrangerer også rejser for lystfiskere.
Regnbuen Rejsebureau
55 34 32 34

Magleåstræ

Palmesøndag den 4. april 1993

Tag børnene med til Magleås og led dem opleve Kristi Lidelseshistorie fremstillet af børn fra Sct. Annas Skole - som en forberedelse til påsken.

Kl. 14.00: Huset og parken åben - eftermiddagskaffe/te og kage.
Kl. 15.00: Passionsspil i salen.

Pris: Kaffe/te/hjemmebag kr. 25,00 for voksne, gratis saftevand og kage til børnene.

Magleås' Styrelse

Ny præst, den nye bibel, valfart og bestemmelser i fasten og påsken

Ny præst i Silkeborg

Med virkning fra den 11. januar 1993 har biskop Hans I. Marner udnævnt pastor Martin Bergsøe til andrepræst ved Vor Frue Kirke i Silkeborg for perioden indtil den 31. juli 1993.

Den nye bibeloversættelse

Den 8. november 1992 udkom som alle ved, den nye bibel på dansk. Oversættelsen omfatter alle skrifterne såvel i det Gamle som i det Nye Testamente med undtagelse af det Gamle Testaments deuterokanoniske skrifter, i dansk sprogbog kaldet de apokryfiske skrifter, som den katolske Kirke regner med til den Hellige Skrift.

Denne oversættelse er af Hendes Majestæt Dronning Margrethe II autoriseret til brug i den danske Folkekirke.

Bispekonen har nu givet tilladelse til, at den nye

oversættelse kan anvendes som alternativ mulighed i messen og andre liturgiske gudstjenester.

Åsebakke-valfarten

Efter manges ønske vender vi tilbage til den gamle ordning således:

kl. 8.45: Valfarten udgår fra skovbrynet.
kl. 11.30-ca. 12.45: Bispemesse, højmesse
kl. ca. 12.45-15.00: Pause for spisning m.m.

kl. 15.00: Andagt med sakramental velsignelse.
Tiden mellem skovvalfartens ankomst (ca. kl. 10.40) og messens begyndelse (kl. 11.30) giver folk mulighed for skriftemål.
I år finder valfarten sted søndag den 23. maj.

Abstinens- og fastebestemmelser

Den universelle Kirkes to forpligtende i abstinens- og fastedage er askeonsdag (i år den 24. februar) og langfredag. Efter kirkeret-

stens bestemmelser betyder abstinens, at man lader være med at spise kød. At faste betyder, at man kun spiser ét egentligt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis man ikke helt undlader dem.

Personer fra 14 år og oppefter er forpligtet af abstinensbestemmelserne, og personer fra 18 år indtil 60 år er forpligtet af fastebestemmelserne.

Formålet med disse bestemmelser er at hjælpe os til at gøre bød efter Jesu Kristi befaling. Det er kun et minimum af bød, som Kirken forpligter til. Kirkerettens canon 1250 siger, at alle årets fredage og fastedagen er Den universelle Kirkes bods dage og -tid. Selv om abstinens- og fastebestemmelserne ikke er forpligtende i bispedømmet, undtagen på askeonsdag og langfredag, opfordres man til alligevel at gøre bød på den eller

en anden passende måde på fredage og i fastediden.

Bestemmelser for modtagelse af påskekommunion 1993

Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkelte og Kirkens liv. Kirken har derfor siden middelalderen pålagt de troende som et minimum at modtage Alterets Sakramente til påske, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige tilstedeværelse iblandt os.

Tiden for modtagelsen af påskekommunionen strækker sig fra palmesøndag den 4. april 1993 til pinsesøndag den 20. maj 1993.

Oliemesse

Messen, i hvilken de hellige olier indvies, finder sted tirsdag den 6. april kl. 17.00 i Sankt Ansgars Kirke.

Pastor Tønnes Palsøe død i en alder af 70 år

Pastor Tønnes Øberg Palsøe sov stille ind torsdag morgen den 4. februar 1993 på plejehjemmet Lund i Rønne i en alder af 70 år.

Requiemsmessen fandt sted tirsdag den 9. februar kl. 10 i Skt. Hyacinthus' Kirke med efterfølgende begravelse på Rønne kirkegård. Efter pastor Palsøes ønske foregik begravelsen i stifted.

Pastor Tønnes Øberg Palsøe blev født den 26. april 1922 på Frederiksberg. Efter fil. og teol. studier ved Pont. Athenæum Urbanum i Rom blev han baccal. phil. i 1943 og baccal. theol. i 1945. Han var kapellan ved Skt. Mariæ Kirke, Frederiksberg 1947-1954, gjorde militærtjeneste i 1950, var præst ved Skt. Ursula Stiftelse i Farum 1953-1954, kapellan ved Sakramentskirken i København 1954-1966, sekretær for Den kirkelige Domstol 1961-1974, blev udnævnt til Censur Bibliorum 1966, Defensor Vinculi fra 1974, var præst ved Skt. Josephs Hospitium i København 1966-1978, sognepræst ved Skt. Marie Kirke i Haders-

lev 1978-1982, sognepræst ved Skt. Kavs Kirke i Ringsted 1982-1985 og sognepræst ved Skt. Hyacinthus' Kirke i Rønne og Rosenkranskirken i Årkeby 1985-1988.

I de sidste år - indtil

pastor Palsøe kom på hosped og plejehjem - boede han hos Søstrene af det dyrebare Blod i Lille Madsegade i Rønne, hvor han var under søstrenes kærlige og omsorgsfulde pleje.

Lad os bede for pastor Tønnes Øberg Palsøe, at Gud vil skænke ham den evige hvile, og for hans familie og venner, at Gud vil trøste dem i deres sorg.

Paul Marx, O.M.I.
generalkur

Radio- og TV-nyt v/ Klaus Møller-Jørgensen

Erling Tiedemann i radio med en evangelisk sidebemærkning

Færre katolske repræsentanter i TV-2-Lorry

I programmet »Søndag morgen - om os selv og det vi tror på« hver søndag kl. 8.03 på P1 indgår der som regel en fast rubrik med titlen: »En evangelisk sidebemærkning«. På søndag d. 28. februar leveres denne evangeliske sidebemærkning af en katolik, nemlig amtsborgmester Erling Tiedemann fra Vejle.

KRFF i TV-2-Lorry Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund meddeler, at man også i den næste 4-årsperiode vil være re-

præsenteret i repræsentantskabet for TV2-Lorry, det regionale TV2-selskab i hovedstadsregionen. Hittil har KRFF haft hele 5 pladser i repræsentantskabet, fordi ingen af de andre små lytter/serforbund kunne stille med kandidater ved sidste valg.

Nu har EF-modstærkerens Lytter- og Serforbund, der er noget større end KRFF, imidlertid ønsket også at blive repræsenteret, hvorfor KRFF denne gang kun får 2 pladser. Disse bliver besat af Gerda Spøtzen fra Rødov-

re og Bodil Lidorff fra Hillerød. TV2-Lorrys repræsentantskab har 80 medlemmer, hvoraf de 20 er reserveret lytter/serbevælgelsen. Den nye repræsentantskabsperiode begynder d. 25. marts.

KRFF er for tiden ved at undersøge, om det også er muligt at blive repræsenteret i nogle af de andre regionale TV2-selskaber. De forskellige selskabers valgperioder er ikke sammenfaldende.

Tamil-rapporten og etikken

Når man i k.o. den 27. januar rejser spørgsmålet om Tamil-rapporten, kan man da i egentlig forstand tale om moral eller etik her? Har den agnostiske livsholdning ikke netop skabt en klar adskillelse mellem det samfundsvidenskabelige og så denne skelsn mellem godt og ondt, som vor forudsætter en et og en åbenbaring. Eller er man også her ved at nå det vacuum, hvor man erkender savnet af noget højere, bl.a. en følelsesetik, man kan holde sig til?

Jeg har ikke selv læst rapporten, men i mit praktiske møde med alm. jura og advokatpraksis, må jeg da klart tage mine forbehold. Er Tamil-rapporten blot udtryk for en såkaldt materiel-juridisk undersøgelse, der normalt ikke går ind på moralske vurderinger. Eller skulle den virkelig også indeholde en moral-filosofisk betragtning? Så er det vel noget helt nyt inden for dansk jura.

Johannes Sjøk har vel med andre filosoffer nok så prosaisk sagt, at det moderne pluralistiske

menneske har udvist en særlig evne til at forme sin moral og samvittighed efter det som i øjeblikket betaler sig bedst.

Er det ikke netop hvad der er sket med uddyttede af Tamil-rapporten? Oppositionen faldt regeringens ved de moralske anfølgelser, for straks og beåndet sig til at gribe magten på den mest bekvemme måde. Vælgerne blev ikke spurgt og spørgsmålet nåede aldrig frem i folketingsalen. Man forsøgte altså ikke en gang et åbenlyst forlig. I stedet

bruges etikken her som et velovervejret kampvåben, medens våbenbrugeren første færd retfærdiggør egne handlinger.

At angre de andres synder ved en effektiv anklage, medens man pudser sin egen glorie, er vel ikke lige hvad man forstår ved en sand syndsbekendelse. Men det er vel altid det der sker, når man får en god advokat ind i sagen.

Når nu vi har denne debat om etik, er det så ikke muligt at få kirken svar på, hvordan vi selv som kristne skal tackle

en sådan ensket etik i vor egen hverdag. *Willem Wuyts* giver os nok definitionen på sand kristen til selv også kan se, hvordan vi selv bør leve dette i praksis.

Joost Dahlerup
(Forkortet af red.)

Uetisk og umoralsk

Med henvisning til lederen i k.o. nr. 2 - 93 vil jeg hermed spørge, hvorfor det ikke i omstændigheder og moral i forbindelse med svangerskabsafbrydelse er faldet *Willem Wuyts* ind, at kirken forbud mod præsteviel af kvinder er både uetisk og umoralsk.

En af de ting kirken mangler i dag, er simpelthen kvindelige præster, respekt for det »kvindelige element« og ikke frygt for det. Kvindelige præster ville formentlig med tiden kunne give kirken den fornyelse mange af os samner, herunder et mere nuanceret og menneskeligt syn på spørgsmålene prævention

og svangerskabsafbrydelse og de mange og store problemer, der er knyttet her til.

Så ville vi blive befrielse for nogle af disse uønskede, sort-hvide og skråsikke fremstillinger som kirken så ofte demonstrerer.

Lad os lade være med at bombardere hinanden med »solekiale argumenter« og kaldte en meget stor gruppe medlemmer for »morderer«. Det er simpelthen uhyrligt, og til dem, der gør det, kan man med rette sige: »Den som er ren, kaster den første sten«.

Erik Vogensen

Konklusionerne burde være overladt til politikerne

I »katalog orientering« kunne man den 27. januar læse *Walter Dallands* kommentar til Tamil-rapporten, hvilket giver mig anledning til at skrive dette indlæg. *Walter Dalland* skriver at love skal overholdes, og det har han naturligvis ret i. Yderligere skriver *Walter Dalland* at *Hornstels* rapport bør hilses velkommen, hvilket jeg ikke er enig med ham i.

Til en vis grad er jeg enig med dommer *Hornstels* rapport, men hans konklusioner burde være udeladt. *Hornstel* kommer

i konklusionerne med sin personlige mening omkring de faktiske handlinger i hele forløbet med *Tamilisagen*, hvilket han bestemt ikke skulle have gjort. Han burde have beskrevet handlingerne uden at komme med sin egen konklusion. Det er naturligvis vigtigt, at der bliver draget politiske konklusioner af *Tamil-forløbet*, og det har politikerne ikke haft mulighed for, da rapportens konklusioner faktisk gjorde det.

Den forhenværende statsminister, *Paul Schlüter*, sagde i en tale til

Folketinget, at »der ikke var fejlet noget ind under gultvæppet«. Dette sagde han også under vidneafhøringerne, og alligevel konkluderer *Hornstel*, at *Paul Schlüter* burde have vidt beskud. Dette skulle *Hornstel* have givet Folketinget mulighed for at have gjort.

Det er også vigtigt, at de ansvarlige bliver draget til ansvar, hvilket i dette tilfælde vil sige forhenværende justitsminister *Erik Ninn-Hansen*. Der ser i øjeblikket ud til at være biftal for en rigt nok *Ninn-Hansen*, hvilket jeg

fuldt ud støtter. Senere bør det så vise sig om *Grethe Fenger Møller* og *Viggo Fischer* også har overtrådt loven.

Walter Dalland burde have taget disse ting i betragtning, før han skrev sit indlæg. Det er jo ikke bare underdøgnede, der er uenig med *Hornstel* i disse ting, men også mange juridiske eksperter har givet udtryk for den samme holdning, og det må *Walter Dalland* da have hørt om.

Henrik Kostov

Tamil-rapporten gjorde godt!

Hvor var det befriende at læse om *Tamilisagen* - igen med de mange måneder. Oppositionen gjorde et godt stykke arbejde for at højne den etiske standard i Folketinget. Mange rapporter er blevet udarbejdet igennem den seneste tid, *gebyr*rapport, *begøring*skreativitetrapport og som *Kulmination* rapporten om den stærkeste behandling af tamilere.

Igenem lang tid har det danske folketving været præsenteret for halve sandheder og hele usandheder af skrupeløse politikere, der troede, at de kunne behandle Folketinget, som man behandler vælgerne. Som rektor *Walter Dalland* så klart skriver i et tidligere nummer af k.o. »Man har omgæet loven for at undgå familie-

sammenføringer og dække over gode venners. Det kan man ikke som dansk politiker. Tænk - at ville dække over gode venner, det er uheldigt i dansk politik. Som tidligere politikere med kendskab til *Jydske Lov* fra 1241 vil han det. Hvad man kan gøre over for de danske vælgere, det kan man ikke tillade sig over for Folketinget. Det får konsekvenser, det har fået konsekvenser.

I dag har vi fået en meget stor gruppe uplettede politikere til at indtage regeringspladserne, det er en stor betryggelse for befolkningen.

Når man så betænker, hvad hele sagen drejer sig om - de flygtende tamilere, så må man harmes. Disse mennesker, der var true til deres liv, måtte flygte

over hals og hoved - ikke engang til et af nabolandene, men helt til det fjerne Danmark. All måtte de skabe sammen for at få råd til at købe flybilletter på turistklassen til hele familien. Jeg vil gerne se den danske familie, der kunne skrabes så mange penge sammen, også selv om det var enkeltbilletter, det er dejligt at se så stor familiesolidaritet, det kan danskere godt lære noget af. Man må forundres over, hvor godt kendskab disse tamiler har til stort lille land og dets lovgivning.

Ikke mange danskere ville vide, hvis de for nogle år siden blev spurgt, hvor tamilere sædvanligvis bor, og de ville slet ikke kunne pege på *Tamiland* - bl.a. Sri Lanka på et kort uden navne på det

Man forstår godt, at tamilerne strejdede, da den daværende regering tøvede med at godkende familiesammenføringerne. Det hører med til menneskerettighederne at strejke for at tvinge myndighederne til at opfylde berettigede krav. Det er godt, at tamilere har deres egen lille generalstab, som kan indgøde dem mod til at protestere.

I dag kan alle danskere forstå - ikke mindst de unge, der selv skal ud i samfundet for at skabe sig en tilværelse, at der er nogle, der har det værre end dem. Disse må få foran, vor egne må vente. Jo, vi har lært meget af tamilrapporten. Den gjorde godt.

Ole Dam

Gældende lov skal holdes

»Loven er ikke til for at bøje og forme efter forskellige stemninger og følelseser« og »Gældende lov skal holdes« skriver *Walter Dalland* om Tamil-rapporten og med henvisning til *Jydske Lov* fra 1241.

Må jeg i den anledning henlede opmærksomheden på tre lovbrud, der må være undgået *Dallands* opmærksomhed:

1) For en halv snes år siden blev en kvindelig narkeforbryder ifølge *dansk lov* dømt til at udvise sig sit fædreland. I den anledning kunne man iagttagelse, at endog særdeles højstjærende personligheder forsøgte en pression over for landets justitsminister - det var forsværget *Ninn-Hansen* - for at få ham til at dispensere fra den danske lov. Desværre tykkedes denne pression, hvorefter forbryderen efter udtalt straf fortsatte sin kriminelle virksomhed til glæde og gavn for dansk ungdom.

2) Også den katolske kirke formøder - naturligvis - anarki. For at undgå et sådant kaos er det bl.a. nødvendigt, at borge og myndigheder holder sig afghælsede ved landets domstole efterretteligt.

Fra 1981 foreligger en *Højesteretsdom*, der forlanger øjeblikkeligt lukning af »Fristaden Christiania«. Denne afgørelse ved landets højeste domstol har det parlamentariske flertal i Folketinget tilladt sig at blæse en lang march samtidig med, at man naturligvis kræver domstolens afgørelser respekteret af almindelige mennesker.

3) Sidste år blev 135 iranere ifølge *dansk lov* udvist af Danmark, hvorefter de ulovligt besatte en kirke efter invitation af en sindssvovret præst. Hele det liberale fridsam det godtidende flertal i Folketinget blev sat i bevægelse og resultatet blev en lov med tilbagevirkende kraft, der pludseligt vendte op og ned på landets lov. Ved at gøre loven tilbagevirkende omgik man loven.

Vi har i disse tilfælde ikke opfundet nogen forerke reaktion fra *Walter Dallands* side. Er lovbrud og brud på højesteretsdomme tilladelse, når blot det sker til fordel for fremmede eller problemgrupper?

Peter Maack
(Forkortet af red.)

Fællesskabet

Fællesskabet i den katolske kirke er ikke noget mennesker organiserer. Fællesskabet kommer fra Kristus. På latin hedder fællesskab »communio«. - I den hellige Kommunion i nadveren bliver vi ét med Kristus og med hinanden. Vi modtager den hellige Kommunion, det hellige fællesskab. Det er heldigt, at vi fastholder dette sprogbrug i den katolske kirke. Det er et udtryk med indhold fremfor de langt vagere udtryk »at gå til alters« eller »at gå til nadver«, som jeg var vant til, dengang jeg var præst i folkekirken.

De erfaringer, jeg har

gjort vedrørende fællesskabet i en katolsk menighed, er hentet fra menigheder i Aalborg, Hjørring og især Frederikshavn, hvor jeg bor.

De erfaringer er sikkert ikke anderledes end dem, man kan gøre i alle vore katolske menigheder i Danmark. Menigheden i Frederikshavn er lille; den består af ca. 200 mennesker, men det er en meget broget menighed. En søndagsmesse er en illustration til festen den første pinsedag. Så mange folkeslag, så mange sprog, alle socialgrupper, alle aldre, og dog ikke en babylonisk forvirring, men netop pin-

sedagen aktualiseret, så forskellige mennesker, men dog ét i den fælles bekendelse til Jesus som Herre og Gud.

Ikke være passive overfor hinanden

For nogen tid siden blev jeg bedt om at besvare nogle spørgsmål til en undersøgelse af, hvad man i landets forskellige menigheder gør for de fremmede, der kommer til Danmark. Mit svar var, at vi ikke gør noget særligt. Det gør vi ikke, fordi søndagsmessen i den katolske kirke er et reelt fællesskab, som formindsker behovet for alle særlige og konstru-

erede fællesskabsaktiviteter. Det betyder også meget for de fremmede, at de er så mange, at de udgør en gruppe, der kan støtte og hjælpe hinanden.

I Frederikshavn er der således en stor gruppe tamiler, hvoraf mange er katolikker. I Hjørring er der en stor og særdeles velfungerende gruppe katolske vietnamesere. De er godt stillet i det danske samfund, dels fordi de kan være sammen med landsmænd, dels fordi de i messen er med i et fællesskab, som rækker ud over deres folkefæller.

Når man lever i et fællesskab, kan man ikke være passive over for hinanden, men må give hinanden det bedste, man formår. De fremmede er kommet til vor menighed, og den er også deres hjem. Men selv om vi fejrer messer sammen med dem på tamisk eller vietnamesisk – og gør det meget gerne, så er vor menighed hverken tamisk eller vietnamesisk, men en katolsk menighed i Danmark.

En katolsk menighed i Danmark har til opgave at lade de værdier komme til udtryk, som ligger i dansk kultur og dansk kirkeliv. »Når kirken eller gudsfolket bringer Kristi rige med sig... overtager den folkealgenes særpræg, evner og sløkke, for så vidt som de er gode. Ved at de overtages, renses, styrkes og forældes de netop.« (Jvf. Lumen Gentium 1.13).

Hvem giver arven videre?

Et par gymnasieklasser, som jeg kendte godt, besøgte den katolske kirke. Efter forvejsningen skulle de til slut kvittere med at synges en salme, som de tit havde sunget. Det var Jakob Knudsens »Se nu stiger solen af havets skæde«. De sang den på den noget tilbageholdne og lidt blaserede facon, som man kan møde, når gymnasieelever skal synges salmer. 14 dage tidligere havde de tamilske børn i søndagsmessen sunget denne dejlige morgensalme af deres lungers fulde kraft.

Spørgsmålet melder sig om hvem, der giver den kristne, danske kulturarv videre? Tamlernerne kan også lide »Hil dig frihed og forsoner«. En stor oplevelse var det Allehelgensdag at høre vietnameserne synges Bronros salme »Den store hvide flok.« Ja, hvem giver arven videre?

Hvad giver de fremmede os? – De lærer os en stor trofasthed mod kirken. De viser os et fællesskab i familierne. Begge dele værd at efterligne for mange katolikker, som er født her i landet.

Vi tror på det helliges samfund

Fællesskabet i den katolske kirke omfatter ikke blot den enkelte menighed; det omfatter også hele den verdensomspændende katolske kirke. Men ikke nok med det. Det rækker ud over dødens grænse. Det opdager man, når man fejrer hverdagsmessen, som ofte er helgenfester. Helgenerne er Herrens venner, og den kreds af venner er fuldt så broget og forskelligartet, som den lille del af Guds venner, man er sammen med i kirken om søndagen. Nogle af helgenerne kan man sagtens sympatisere med, andre kan virke fremmedrettede, ja måske frastødende. Men de er Guds venner, omsluttet af hans kærlighed. Guds kærlighed og venskab rækker langt ud over præstens smag. Det betyder også, at præsten i sin menighed ikke med sin smag må sætte grænser for Guds kærlighed og venskab.

Man kan forholde sig æstetisk til helgenerne. I den danske salmeskat er der mange æstetisk smukke udtryk om helgenerne, f.eks. »Helgen her og helgen hisset er i samme menighed« og »Den store hvide flok vi see«. Vi synger med glæde disse salmer i den katolske messe, men vi forholder os ikke kun æstetisk, vi sætter også Guds venner i arbejde: »Bed for os!« Bønnen er fællesskabets udtryksmåte. I Kristus er vi ét med

Per Dolmer

helgenerne. Vi beder sammen med dem. De beder sammen med os og for os.

Vore ældede lever videre med os

Et sted, hvor fællesskabet kommer stærkt til udtryk, er i forhold til vore døde. Kristus har bedt døds magt, og det betyder, at selv om vi bliver skilt fra vore kære ved døden, er vi dog ét i Kristus. De mennesker, vi har bedt for et langt liv, nævner vi stadig i vore bønner; men da vi ikke kender deres vej på den anden side døden, er bønnen fri for konkrete ønsker. »Herre, skänk dem den evige hvile, og lad det evige lys skinne på dem.«

Fællesskabet i den katolske kirke er et åbent fællesskab. Det rækker ud over den katolske kirke til alle døbtte, ja til alle mennesker af god vilje. Det er Kristus, der har taget os ind i dette fællesskab. Udrykker vi katolikker det i åbenhed og kærlighed til næsten, eller skygger vi for det?

I næste nummer: Guds gave

Laserstråle skal kalde farverne frem på katedralen i Amiens

Amiens (KIPA) – En ny laser-teknik skal bringe farverne på katedralen i Amiens for dagens lys.

Denne rengøringsmetode gør det muligt at fjerne skidtlaget fra farverne på facaden og statuerne, siger

vicedirektøren, Frederik Thorsl.

Restaureringen vil tage ti år. Katedralen anses for at være det største og rigeste udsmykkede gotiske kirke i Frankrig og står på Unescos liste over verdens kulturarv.

Katolsk fællesskab rækker ud over dødens grænse. I Kristus er vi ét med helgenerne. Vi beder sammen med dem. De beder med os og for os. Billedet er fra domkirken i Chartres.

Orientering fra sognene

Marts 1993

På disse sider bringer vi en gang om måneden de lige numre sognenes kalendere for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 8, der udkommer 24. marts 1993 er mandag den 8. marts 1993 for april 1993. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Sørensen på statoksk orienteringsredaktion Vestergårdsstræde 23, 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 44 44.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Ryestad 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66
Præsterne: Adolf Meister SJ,
86 18 57 66,
Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33,
Piet Rejnders SJ, 86 18 54 20
Menighedsrådsformand:
Leo Artland 86 12 47 27
Sognesekretær:
Bengt Jensen, 86 15 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8 (højmesse og kirkekafe) og 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: Sø. 7/3 og 21/3 kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Sø. 28/3 kl. 14.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.
Korsvejsandagt inspireret af nutidige korsvejsmotiver hver tirsdag kl. 16.00 og hver fredag kl. 18.30.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale.
Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag d. 12.
KUK: Hver tirsdag kl. 19.30.
Ministrantgruppe: Torsdag i ulige uger.
Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.
CVC Gruppe: To. 18/3 kl. 14.30.
Menighedsrådsmede: Ma. 1/3 kl. 19.00.
Menighedens bodstime: Fr. 5/3 kl. 18.00.
Retrætteaften: Ma. 8/3 kl. 19.00.
Middagsamtale: To. 4/3 kl. 11.00: Messe og samtale om Exercise - spiritualitet.
Sogneundervisning: Lø. 13/3 og 27/3 kl. 10.00.
Famillemesse: Lø. 13/3 og 27/3 kl. 12.15.
Katolsk Information: Ma.-fre. fra kl. 13-17.30, lø. 10-12, sø. fra kl. 11-12.
Gållen ved Kirken: Ma., on.-fr. kl. 14-17.30. Feriemission-Korsvejsbiblere i Galleri og kirke. Lø. 6/3 kl. 11.00.
Bibelsludskursus: Ti. 16/3 kl. 19.00.
Grundkursus for konvertitter: To. 4/3 kl. 19.00.
Grundkursus i teologi: To. 18/3 kl. 19.00.

Maria Hjerte Kloster, Søstrup
Tlf. 86 38 44 88
Pastor Ebbe Simonsen
Tlf. 86 38 41 38
Søn- og hverdagsmesser: Kl. 9.
Sakramental bibelude: Søndag kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans hver aften kl. 19.20.
Procession til ære for Maria Rosa Mystica den 13. i hver måned kl. 18.30.
Hver 1. torsdag i måneden kl. 18.
Rosenkrans for præste- og ordenskald.
Fredag d. 19.: Højmesse for den hl. Josef kl. 9.
Torsdag d. 25.: Maria bebudelse kl. 9.
Oblatweekend den 5.-7. marts.

1 Nordjylland

Sct. Mariæ Kirke, Aalborg
Kastevøj 1, 9000 Aalborg
Pastoralteam:
Allen Courteau, OMI. Tlf. 98 12 63 44.
Franz Hoyos, OMI. Tlf. 98 12 63 44
Pastor Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80.
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSJ. Tlf. 98 12 63 44 eller 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou. Tlf. 98 92 27 74.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10.
Torsdag d. 2., 9., 16., 23. og 30. kl. 9: Rosenkransgruppe. Kl. 14.30: Mini/Midi-KUK.
Den 9., 23. og 30. kl. 19.30: Kor. Onsdag d. 3., 10., 17. og 31. kl. 19: Messe hos Søstrene (Danmarksgade 13).
Torsdag d. 4., 11., 18. og 25. kl. 19: Maxi-KUK.
Fredag d. 5. kl. 16: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe 15.15.
Onsdag d. 10. kl. 14.30: Sykkub.
Torsdag d. 11. kl. 14.30: Sct. Josephsklub mødes i menighedslokalet.
Fredag d. 12., 19. og 26. kl. 17: Korsvejsandagt i forbindelse med messe.
Søndag d. 14. kl. 10: Familiemesse med efterfølgende sogneundervisning.
Mandag d. 15. kl. 19: Møde med forældre til børn der forbereder sig til "første Kommunion". Vi møder i menighedslokalet.
Onsdag d. 24. kl. 18.30: Messe med efterfølgende menighedsrådsmede, hvor alle fra sognet er inviteret til at stille spørgsmål o. lign. efter mødet og menighedsrådet.
Lørdag d. 27. kl. 10: Sogneundervisningsdag med afslutningsmesse kl. 15.30. Kl. 17: Polsk messe.
Mandag d. 29. kl. 19.30: Sr. Hildegard Madsen holder foredrag om Den katolske Kirke's status og udviklingstendenser. Foredrag holdes i menighedslokalet.
Forældre: Kristi Himmelfartsferie! Vores vækkesmenighed i Hamburg-Hann har inviteret en gruppe fra vores menighed til et genbesøg. Alle, der er fyldt 19 år, er hjertelig inviteret til at tage med. Kontakt Sr. Maria.

henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 7. og 21. kl. 11: Messe med efterfølgende kirkekafe.
Helligåndskirken, Frederikshavn
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80, eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg. Tlf. 98 12 63 44.
Hverdagsmesser: Se opslag ved kirken.
Fredag d. 5. kl. 16-16.45: Sakramental tilbedelse og velsignelse. Kl. 17: Messe.
Søndag d. 7., 14., 21. og 28. kl. 10: Messe.
Onsdag d. 10., 17. og 31. kl. 19: Korsvejsandagt i forbindelse med messe.
Torsdag d. 25. Festen for Herrens Bebudelse. Messe kl. 19.

2 Midtjylland nord

Sct. Kjelds Kirke, Viborg
Sct. Leonigade 12, 8800 Viborg
Præsterne: Leo Kertz og Karl Smeenk, tlf. 86 62 36 41.

Lørdag d. 6.: Messe kl. 16.
Søndag d. 7.: Messe kl. 10.
Lørdag d. 13.: Messe kl. 12, undervisning kl. 10. Kl. 16 engelsk.
Lørdag d. 20.: Messe kl. 16.
Søndag d. 21.: Messe kl. 10.
Lørdag d. 27.: Messe kl. 16.
Søndag d. 28.: Kl. 11 vietnamesisk, kl. 16 tysk og kl. 18 engelsk messe.

**Lemvig/Holstebro/Struer
Hellig Kors Kirke, Lemvig**
Sognepræst Leo Kertz 86 42 97 30 eller
Viborg ved Karl Smeenk 86 62 36 41.
Kontaktperson i Lemvig, Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42.
Søndag d. 14.: Kl. 10 messe, derefter undervisning.
Søndag d. 28.: Kl. 10 messe.

Jesu Hjerte Kirke, Randers
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Menighedsrådsformand: Villy Sørensen, tlf. 86 42 39 29.
Messetider:
Søndag: Kl. 10.00.
Hverdag: Som meddelv ved søndagsmessen og ved opslagsstavlen. Som regel mandag, tirsdag og torsdag kl. 8.15.
Fredag hos søstrene kl. 8.15.
Onsdag d. 3.: Mini KUK i præstegården kl. 19.
Fredag d. 5.: Første fredag. Tilbedelse kl. 18. Messe kl. 19.
Mandag d. 8.: Messe kl. 18.30 fulgt af menighedsrådsmede.
Onsdag d. 10.: Mini KUK kl. 19.
Torsdag d. 18.: KEEK mødes kl. 14.30.
Onsdag d. 17.: Maxi KUK mødes kl. 19.
Skt. Mikael Skole for børn og imod tilbedeligerne af nye tagelær. Ring til skolelederen, Jesper Bjerre, tlf. 86 42 44 11.

Pindstrup:
Skt. Mikael's kirke, Ringsø
Præst: Piet Rejnders SJ, tlf. 86 18 54 20
Gudstjenesteleder:
Helge Clausen, tlf. 86 37 76 56.
Messe: sø. 7/3 og 21/3 kl. 10.30.

Odder:
Skt. Ansgars kapel
Holstengade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Rejnders SJ, tlf. 86 18 54 20
Messe: Sø. 14/3 og 28/3 kl. 14.00.

Sct. Clemens Kirke, Grenå
Thytkærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst:
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Menighedsrådsformand:
Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.00.
Kirkekafe bagfter.
Sakramental tilbedelse, søndag 28/3 kl. 9.00.
Hverdagsmesser hver onsdag kl. 16.
Korsvejsandagt hver onsdag efter messen.
Skriftemål: Onsdage og efter aftale.
Menighedsråd: Onsdag 3/3 kl. 16.30.
Religionsundervisning: Søndag 14/3 efter messen.
Grundkursus i teologi: Torsdag 11/3 kl. 19.00.
Præsten træffes hver onsdag ved kirken.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82. Giro 434-7226.
Præst: Willem Wuyts O. Pram.
Messetider:
Søn- og helligdage kl. 9.15 og 11.00.
Onsdag den 10.: Pastoralenhed 4-møde i Silkeborg kl. 19.30.
Onsdag den 24.: Teologiskursus kl. 19.
Religionsundervisning:
Undervisningen om onsdagen genoptages snarest. Foreldrere vil få et brev.
Spisnik:
I helge opstillingen i december består vor menighed nu af 230 medlemmer. Det er 65 under 16 år og 165 voksne.
Største gruppe består af 56 voksne født mellem 1953 og 1962.
Regnskab 1992 og budget 1993:
Årsregnskabet for 1992 slutter med et pant overskud på 11.731 kr. Vort budgetterede underskud på 56.600 kr. blev delvis imødegået af et tilskud på 35.000 kr. fra Ansgarstiftens vælles 40 procent-syner. Resten skulle vise at spare os frem til. Det uventede overskud skyldes en stor stigning i kirkebidraget (over 10.000 kr. mere end budgetteret), sognebidrag (3.000 kr. mere) og søndagskollekten (5.600 kr. mere).
Vi spartede på benzin og kontorudgifter og fik 1.825 kr. retur på værkemønter. Et par betydelige størrelser købte vi for ulandnet gjorde det muligt at købe luteriske dragter til vor mindste ministranter og at få lavet det transportable alter, vi brugte ved firmelsen i Fredens kirke den 12. september. Tak for alle bidrag. Regnskabet er slået op i menighedsstalen.

Sankt Norberts Kirke, Vejle
Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.
Søndagsmesser: Kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:
Morgenmesse i søstrenes kapel: Mandag og onsdag kl. 8. Lørdag kl. 7.30.
Aftenmesse kl. 17.30 i kirken: Tirsdag, torsdag og fredag.
Rosenkrans: Hver tirsdag kl. 17.
Omslagsklub: Hver onsdag kl. 14-17.

Tirsdag d. 2. kl. 19.30: Menighedsrådsmede.
Onsdag d. 3. kl. 19-21.30: Grundkursus i teologi.
Torsdag d. 4. kl. 16-17.30: Religionsundervisning for 1. kommunikanter.
Fredag d. 5.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Søndag d. 6. kl. 16-17: STUK.
Søndag d. 7.: Efter højmessens kl. 11 fastemiddag. Tilmelding på liste i våbenhuset.
Torsdag d. 11. kl. 16-17.30: Religionsun-

Hjørring
Sankt Maria Kirke,
Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
Henv. Sct. Maria Kirke, Aalborg. Tlf. 98 12 63 44, eller Helligåndskirken, Frederikshavn. Tlf. 98 42 32 80.
Hver søndag kl. 14.30: Dansk/vietnamesisk.
Fredag d. 5.: Første fredags sakramentale tilbedelse kl. 18, indtil messe kl. 19.
Torsdag d. 9., 16., 23. og 30. kl. 16: Messe.

Thisted
Skt. Thøgers Kirke
Møllevej 23, 7700 Thisted
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04, eller

dervising for 1. kommunikanter.
Torsdag d. 18. kl. 16-17.30: Religionsundervisning for 1. kommunikanter.
Mandag d. 22. kl. 19-21.30: Grundkurs i teologi.
Torsdag d. 25. kl. 16-17.30: Religionsundervisning for 1. kommunikanter.
Lørdag d. 30. kl. 19-21: Forsangervæelse.

Skt. Josefs Kirke, Horsens
 Sognepræst: J. Reymen, O. Pram.
 Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
 Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
 Hverdagsmesse: I Sct. Josefs Kapel (tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30).
 Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
 Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frøiers Kirke.
 Menighederne er velkomne.

Søndag d. 7. kl. 10: Biskoppen meddeler firmens sakramente til 24 piger og drenge. Efter messen reception i skolens gymnasial.
Lørdag d. 13. kl. 13.30: Børnene og ministranter mødes. Kl. 15.30 familiemesse.
Mandag d. 22.: Kirkevandring kl. 19.30 fra Metodistkirken, derefter Sct. Josefs Kirke og Vor Frøiers Kirke.
Torsdag d. 25. kl. 8: Skolemesse for Sct. Ibs Skoles elever.
Søndag d. 28.: Højmesse. Bemærk: Sommerid begynder, uret stilles 1 time frem!

Vor Frue Kirke, Silkeborg
 Hustrupsvej 16, 8600 Silkeborg
 Tlf. 86 22 14 15, tlf. 86 24 7800.
 Præst: Martin Bergsøe.
 Administrator: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27.
 Søndagsmesse: Kl. 10.
Hverdagsmesser:
 Tirsdag kl. 19.30 hos "De små Sestre".
 Onsdag: Rosenkrans kl. 18.30. Messe kl. 19.
 Torsdag: Messe kl. 8.
 Fredag: Tilbedelse, efterfulgt af sakramental velsignelse kl. 18-19. Kl. 19 messe.
 Lørdag: Messe kl. 9.
Årskonng d. 24.: Messe kl. 19.
Onsdag d. 3.3. kl. 19: Økumenisk forsoningsgudstjeneste i kirken. Derefter kaffe i menighedssalokale.

5 Sydjylland

Skt. Michaels Kirke, Kolding
 Krølundsvej 3A, 6000 Kolding
 Sognepræst Henri Kerlhof, tlf. 75 52 76 01, bedst 9-10, undt. torsdag.
Søndag: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Fredag d. 5: Sognepræsten bringer den Hl. Kommunion til de syge.
Lørdag d. 13. kl. 9-11.30: Grundkurs i Teologi. Kl. 13-15. Mini-KUK.
Firmesundervisning: d. 12. og d. 26. marts fra kl. 15.30 til kl. 17.
Forberedelse til den 1. Hl. Kommunion: d. 5., 12., 19. og 26. marts kl. 15.30 til kl. 17.
Lørdag d. 17. kl. 9-11.30: Grundkurs i Teologi.
 Sognepræsten prædiker Sct. Hedvigsstens retriater i Dalum og vil derfor være bortrejst fra 1.-6. marts og fra 14.-20. marts.

Sankt Knuds Kirke, Fredericia
 Sjøallandsvej 50 A, 7000 Fredericia
 Sognepræst: Raymond Minnaert O. Pram tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag og tirsdag.
 Om tirsdagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11.00 og kl. 14.00).
Messe/den:
 Mandag, onsdag og sidste fredag i måneden kl. 8.00. Torsdag og søndag kl. 17.15.
Lørdag kl. 16.30: Søndag kl. 10.30.
 Kirkekafe i menighedssalen hver 1. søndag efter højtiden.
Fredag d. 5.: Korsvejsandagt i kirken kl. 19.00.
Lørdag d. 6.: Undervisning for første kommunikanter kl. 10-11.
Onsdag d. 10.: Katolsk Brevkursus i præstegården kl. 19. (Husk tilmelding!)
Lørdag d. 11.: Rosenkransbøn i præstegården kl. 18 (Husk tilmelding).
Fredag d. 19.: KUK-møde fra kl. 16 til kl. 18.
 Kl. 19.00: Korsvejsandagt i kirken.
Lørdag d. 20.: Undervisning for første kommunikanter kl. 10-11.
 Onsdag d. 24.: Katolsk brevkursus i præstegården.
Fredag d. 26.: Korsvejsandagt i kirken kl. 19.
Lørdag d. 27.: Teologikursus i præstegården kl. 10-12.

Skt. Nikolaj kirke, Esbjerg
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
 Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, undt. mandag og tirsdag, trafkes normalt i Tønder mandag 11-12, tlf. 74 72 18 90.
Guds tjenester:
 Lørdag kl. 16.30: Søndagens messer. Kommunion hos Højmesse.
Mandag kl. 16.30: Gudstjeneste med søndagshøst.
 Onsdag kl. 8: Laudes og messe. Kl. 16.30: Rosenkrans.
 Torsdag kl. 7.15: Laudes og messe, se dog nedenfor.
 Fredag kl. 9: Messe, se dog nedenfor.
Fredag d. 5.: Første fr i md. Kl. 16.30: Messe med efterfølgende tilbedelse til 18.
Lørdag d. 13.: Kl. 16.30: Messe på vietnamesisk.
Onsdag d. 17.: Ingen messe.
Torsdag d. 18.: Ingen messe.
Fredag d. 19.: Sankt Josefs fest. Kl. 16.30: Messe.
Lørdag d. 20.: Kl. 16.30: Messe på polsk.
Torsdag d. 25.: Herrens Bedøvelse. Kl. 9: Skolemesse. Kl. 16.30: Messe.
Lørdag d. 27.: Sogneadg. Kl. 16.30: Familiemesse.
Onsdag d. 28.: Husk sommerid!

Hellig Kors Kapel, Tønder
 Ribelandevej 41, 6270 Tønder
 Præst: Lars Messerschmidt.
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg, tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, undt. mandag og tirsdag, trafkes normalt i Tønder mandag 11-12, tlf. 74 72 18 90.
Søndag kl. 17: Højmesse.
Søndag d. 7: Sogneadg, begynder kl. 14.30. Kl. 17: Familiemesse.
Søndag d. 28.: Retrætedag som forberedelse til påske. Begynder kl. 14. Lejlighed til skrifte.

6 Sønderjylland

Sct. Marie Kirke, Haderslev
 Marievej 8, 6100 Haderslev.
 Tlf. 74 52 23 26.
 Sognepræst: Tran Duc Thanh.
Messen:
 Tirsdag kl. 9, torsdag kl. 16, søndag kl. 10.
Rosenkrans: Tirsdag ca. 9.30 (efter messen).
Tilbedelse: Torsdag ca. 16.30 (efter messen).
 Korsvejs andagt: Fredag d. 5/3 kl. 16.30.
 De syges kommunion: Onsdag d. 3/3. KUK: Lørdag d. 6/3 kl. 10.
 Religionsundervisning: Fredag kl. 16-18.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå
 Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.
 Tlf. 74 62 35 43.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30, bedst mellem 18-19.
 Pastoralassistent: Søsster Marie. Tlf. 74 43 01 39, bedst om formiddagen.
Søndagsmesse: kl. 15.30.
 Kirkekafe efter højtiden.
Hverdagsmesser:
 Mandag og torsdag: Kl. 9.00.
 Tirsdag, onsdag og fredag: Kl. 19.
 Første fredag messe kl. 19.00 med efterfølgende tilbedelse.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Onsdag d. 24. februar: Årskonng. Faste og abstinensdag.
 Messe i kirken kl. 19 med udvalgte af askekorset.
Søndag d. 28. februar: 1. søndag i fasten. Uddeling af askekorset.
Marts
Søndag d. 7.: 2. søndag i fasten: Familiemesse.
Fredag d. 19.: Den hl. Josefs fest.
Torsdag d. 25.: Herrens Bedøvelse. Undervisning af børnene.
Tirsdagene: 2., 9., 16. og 23. marts. Firmeselsforberedelse kl. 16.15.
 Førstekommunikationsforberedelse: Kl. 17.15.
Onsdagene: 3., 10., 17. og 24. marts. Firmeselsforberedelse kl. 16.15.
 Førstekommunikationsforberedelse: Kl. 17.15.

Sankt Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 42 35 85.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30, bedst ml. 18-19.
 Pastoralassistent: søster Marie. Tlf. 74 43 01 39, bedst om formiddagen.
Messen:
 Søndag: Kl. 9.30 højmesse.
 Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser (på Als Kloster)
 Mandag-fredag kl. 17. Lørdag kl. 8, undtagen de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
Onsdag d. 24. februar: Årskonng. Faste og abstinensdag. Messe i sogneskirken kl. 17 med uddeling af askekorset.
Søndag d. 28. februar: 1. søndag i fasten. Uddeling af askekorset.
Marts
Torsdagene d. 4. og 18.: Bibelaten på Als Kloster. Vi starter med messe kl. 19. Alle er velkomne.

Søndag d. 7.: 2. søndag i fasten. Familiemesse med katolske og kirkekafe.
Fredag d. 19.: Den hl. Josefs Fest.
Torsdag d. 25.: Herrens Bedøvelse.

7 Fyn

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Sognepræst: J. Kruk. Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64, kun tirsdag, onsdag.
Trafjerd: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11 eller efter aftale.
Faste messer: Søn- og helligdage kl. 9.30 højmesse og kl. 11 stille messe.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, dog torsdag kl. 19 afstemme. Lørdag: Kl. 16.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.
Menighedsrådsformand: Maureen Pelle, tlf. 62 54 12 80.

Mandag d. 1.: Rosenkransgruppen kl. 19.30.
Fredag d. 5.: Kvindernes Internationale bededag. Gudstjeneste kl. 19.00, derefter kirkekafe.
Søndag d. 7.: Vietnamesisk messe kl. 14.00.
Onsdag d. 10.: Vietnamesisk studiekreds med messen kl. 17.30.
Søndag d. 14.: Familiemesse kl. 9.30.
Onsdag d. 17.: Kontaktpræst. Vi begynder med messen kl. 14.00, derefter fortsætter vi i lokalene. Alle er velkomne!
Torsdag d. 25.: Studiekreds. Vi begynder messen kl. 19.00 i kirken, og efter messen fortsætter vi i præstegården. Alle er velkomne!
Religionsundervisning for alle børn V/DK-V: 7/1 lørdag kl. 9.45-11.45: Den 6., 20. Vietnamesisk lørdag kl. 9.45-11.45: Den 13., 27.
Korsvejsandagter: Fredag kl. 19.00: Den 12., 19., 26.
NB: Sommerid begynder: Lørdag/søndag den 27/28.

Sct. Bønds Kapel, Rudkøbing
Søndag d. 7.: Messe kl. 15.00.
Vor Frøiers Kirke, Assens
 Sognepræst: P.K. Przybyłowicz, der trafkes Adalgade 1, Odense, tlf. 66 12 16 64.
Søndagsmesser:
 Alle søndage i marts messe kl. 10.

Sct. Albani Kirke, Odense
 Adalgade 1, 5000 Odense.
 Tlf. 66 12 16 64.
 Præsteres træffedatter:
 P. Leo Drzal (sognepræst).
 Onsdag og fredag kl. 10-12.
 P. Kasimierz Przybyłowicz.
 Tirsdag og torsdag kl. 10-12.
Faste messer:
 Søndag kl. 8.30, 10, 16.30.
 Den 1., 2., 4. og 5. søndag polsk messe kl. 12.
 Den 2. søndag vietnamesisk messe kl. 14.
Hverdag: Mandag kl. 8. Tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9. Onsdag kl. 10.30.
Fredag kl. 19.
Torsdag d. 4. kl. 19: Korsvejsandagt.
Fredag d. 5. kl. 14: Kvindernes int. bededag i Baptistkirken. Kl. 18-19 tilbedelse og messe.
Mandag d. 8. kl. 19.30: DKKF - billedmeditation.
Torsdag d. 9. kl. 16-17.30: Midi-KUK.
Torsdag d. 11. kl. 14: Seniorklubben. Kl. 16-17.30 Mini-KUK. Kl. 19 Korsvejsandagt.

Torsdag d. 18. kl. 19: Korsvejsandagt.
Torsdag d. 23. kl. 16-17.30: Midt-KUK.
Torsdag d. 25. kl. 16-17.30: Mini-KUK.
 Kl. 19 Korsvejsandagt.
Lørdag d. 27. kl. 10-17: Retretedag hos
 Sct. Josefssøstrene.

Stella Maris Kirke, Nyborg
 Vindevej 9, 5800 Nyborg
 Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adel-
 gade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64
 eller henvendelse til: Ewa Antkowiak,
 menighedsformand, tlf. 65 36 18 83.
 Højmesse hver søndag kl. 10.
 Skriftemål i forbindelse med messen eller
 efter aftale.

8 Lolland-Falster

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
 Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 54 85 07 39.
 Ugentens gudstjenester:
 Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16. Søndag
 kl. 10.

Torsdag d. 4. kl. 8: Skolemesse. Kl. 18.30:
 Undervisning for firmaderne.
 Fredag d. 5.: 1. Fredag i måneden. Kl.
 17.00: Korsvejsmeditation.
 Fredag d. 7. kl. 10: Familiegudstjeneste.
 Årets firmader er med til tilrettelægge
 denne gudstjeneste. Kirkekaffe i salen.
 Fellespisning for firmaderne og deres
 forældre.
Tirsdag d. 9. kl. 19.15: Menighedsråds-
 møde.

Onsdag d. 10. kl. 19.15: Teologiskursus.
Torsdag d. 11.: Abent hos aften.
Lørdag d. 13. kl. 16: Polsk messe. Herefter
 kaffe i Fredensgade.
Torsdag d. 18.: Arbejdsaftnen i Fredensgade
 15. Årets sommermarked forberedes.
 Alle flittige hævder et velkomne.
Fredag d. 19. kl. 18.30: Korsvejsandagt.
Søndag d. 21.: Efter højmessens er der
 møde for den Franskantske Lagorden.
Torsdag d. 25. kl. 18.30: Undervisning for
 firmaderne. Abent hos aften.
Fredag d. 26. kl. 18.30: Korsvejsandagt.
Søndag d. 28.: Temadag for hele menighe-
 den, dog især for dem mellem 25 og 45 år.
 Dagen starter kl. 10 med oplæg om
 dagens emne og slutter med en gudstjeneste
 i kirken kl. 16. Der er ingen messe om
 formiddagen. Øvrige meddelelser følger i
 kirken.
Tirsdag d. 30. kl. 19.15: Teologiskursus.

Sct. Franciskus Kirke, Nakskov
 Brekdegade 47, 4900 Nakskov.
 Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.
 Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.
Messider:
 Søndagsmesse: Lørdag kl. 17 (undtagen
 lørdag d. 12. marts), søndag kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandag kl. 17, onsdag
 og torsdag kl. 11.30.

Kirkekafe den første søndag i måneden:
 Menighedsrådet indbyder til kirkekafe
 søndag d. 7. marts efter højmessens. Det
 vil være dejligt, hvis der ingen bliver
 fuldt hus! Alle er hjerteligt velkomne.

Ekstra møder i fastetiden:
 Menigheden opfordres til at tilrettelægge
 fastetiden. Der gøres ekstra opmærksom-
 på messetiderne om hverdagen. I denne
 forbindelse anbefales hverdagsmessen kl.
 11.30 om onsdagen og torsdagen. Endvi-
 dere holdes torsdag d. 4. og d. 18. marts
 en faste andagt i præstegårdens huskapel.

Den begynder kl. 19.30. Efter andagten
 vil fyrbøye os i Jesu lidelsehistorie og i
 evangeliets påskefortællinger.
Fastekationerne 1993:
 Hvert år er menigheden flittig til at støtte
 fastekationerne. Som hjælp til opsparringen
 uddelles også i år ekstra bøsser. Husk:
 Alle kan deltage i denne aktion til gavn
 for de nødtøddende i verden. De opsparede
 bølleb tages med til skærtorsdagens gudstjeneste
 (eller en anden gudstjeneste i påskedagen).
 – Der gøres opmærksom på, at hver femmer, som lægges i kirke-
 bøssten ved Maksimilian Kolbe, går til
 caritative formål. M.a.o. indsamlingen til
 fastekationerne 1993 er gået i gang.

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
 Mariagade 4, 4930 Maribo
 Tlf. 54 75 50 80. Pater Irenæus OFM conv.
 Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.
 Træfres på tlf. 54 75 50 80.

Messider i marts:
 Søndag d. 7. 2. søndag i fasten kl. 10.
 Søndag d. 14. 3. søndag i fasten kl. 15.
 Søndag d. 21. 4. søndag i fasten kl. 10.
 Søndag d. 28. 5. søndag i fasten kl. 15.
Korsvejsandagt i fastetiden:
 Fredag d. 5. og 26. marts kl. 19 holdes en
 korsvejsandagt i kirken. Efter andagten
 er alle velkomne i præstegården. Pater
 Irenæus taler om Jesu lidelsehistorie og
 om påskefortællingerne.

Den sidste søndag i marts:
 Menigheden indbydes til kirkekafe den
 sidste søndag i marts efter messen (som
 begynder kl. 15). Der vises en film, som
 har med fastetiden at gøre. Og denne
 gang vises filmen i god tid!
Lejlighed til skriftemål:
 Menigheden bedes benytte lejligheden til
 at gå til skrifte her i fastetiden. Man
 beder kontakte præsten før eller efter
 messen. Man kan skrifte hos pater Zigge-
 laar den 7. og 21. marts om formiddagen,
 hos pater Børning den 14. om eftermiddagen
 og hos pater Irenæus den 28. om
 eftermiddagen.

Fastekationerne 1993:
 Alle opfordres til at støtte fastekationerne
 1993. Der vil blive uddelt bøsser, så alle i
 familien kan være med til at spare op.
 Indsamlingsbøsserne (med indhold!) afle-
 veres under skærtorsdagens gudstjeneste.
 Indsamlingen er en del af menighedens
 svar på Guds kærlighed, som skærtorsdags-
 gens gudstjeneste handler om.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
 Præstevej 29, 4700 Næstved.
 Tlf. 53 72 09 85.
 Sognepræst: Pater Josef Vølk. Præsten
 træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag
 mellem kl. 11-12.
Faste gudstjenester:
 Son- og helligdage: Messe på Maria
 Elisabeth Hjemmet kl. 8.
 Rosenkransbøn i kirken: Kl. 8.45.
 Højmesse i Vor Frue Kirke: Kl. 10.

Mandag d. 1.: Salmevalgsmøde i præ-
 stegården kl. 11.
Onsdag d. 3.: Forberedelse af skolemes-
 sen for eleverne i 1. til 5. klasse: Kl.
 8.8-45.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerte-Fredag: Forbe-
 redelse af skolemessens for elever i 6. til
 10. klasse: Fra 8.8-45.
 Tilbedelse på Maria Elisabeth-Hjemmet
 med sakramental velisigeb fra 18-19.

Aftenmesse: Kl. 19 korsvejsandagt i kir-
 ken bortfaldet.
Søndag d. 7.: Kirkekafe efter højmessens i
 præstegården.
Onsdag d. 10. kl. 19.30: Møde i menig-
 hedsråden, bl.a. med status over menig-
 hedsrådets arbejde. Alle er velkomne.
 Skolemesse for eleverne i 1.-5. klasse kl.
 8.

Fredag d. 12.: Skolemesse for elever i
 6.-10. klasse kl. 8.
Korsvejsandagt i kirken: Kl. 19 (med
 sakramental velisigeb).
Fra fredag d. 19. til søndag d. 21.: Firmad-
 weekend på Øm. Tilmelding skal ske
 snarest muligt.
Søndag d. 21.: Polsk messe kl. 11.30.
Fredag d. 26.: Korsvejsandagt med
 sakramental velisigeb kl. 19.
 Firmadundervisning i præstegården: Fra
 kl. 15-16 tirsdag den 2. 9., 16. og 23. Den
 bortfaldet tirsdag den 30.3.
Ministrantkursus på Øm:
 Fra den 7.5. til den 9.5. for de 8- til
 12-årige. Tilmelding senest den 16.4.
 1993.

N.B.: Skolemesserne er åbne for alle!
Dsb: Milie Carstensen, datter af Vivian
 Hestbo og Jacob Ben-Hur Carstensen.
 Forældrene ønskes til lykke!
Dødsfald:
 Antonia Stulvan, født Syska (77 år). -
 »Daniel« Murkovic. - Vanda Franciska
 Svensson, født Rosiak. - Karen Margrete
 Clemens, født With. - R.I.P.

Helligåndskirken, Vordingborg
 Chr. Vindevej 4, 4760 Vordingborg.
 Sognepræst: Josef Duedig CSsR. Træffes:
 Martsbergvej 9 st. th. Tlf. 53 77 39 27.
 Torsdag, søndag eller i Næstved, tlf.
 53 72 09 85.
 Hver søndag kl. 10.00: Messe.
Søndag d. 14. kl. 10.00: Højmesse. Menig-
 hedskafe efter messen.
Fredag d. 19.: Den hl. Josefesfest.
Torsdag d. 25.: Herrens Bededelsesfest.
 Der er lejlighed til personligt skriftemål
 hver søndag før eller efter messen.

Skt. Hans Kirke, Køge
 Sognepræst: Arne Dekkers S.J.
 Bjerggade 10, 4600 Køge.
 Tlf. 53 65 06 51.
 Der er højmesse om søndagen kl. 10.
 Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Lørdag d. 6.: »Lørdagsklubben« mødes
 kl. 15.
Søndag d. 14.: Efter højmessens er der
 kirkekafe.
 I marts måned bortfaldt hverdagsmes-
 sen d. 3., d. 10. og d. 17.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
 Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
 Sognepræst: Hans Esmark.
 Tlf. 42 26 14 04.
 Sankt Josef Søstrene, tlf. 53 61 73 71.
Lørdag d. 6. 2. søndag i fasten fejres med
 sognepræsten kl. 16.
Søndag d. 7.: Ingen messe.
Onsdag d. 10.: Skolemesse kl. 8.30. Åben
 for menigheden. Menighedsaftnen hos sø-
 strene kl. 19, bordmesse/kriftsamtale og
 hyggeligt samvær.
Søndag d. 14.: 3. søndag i fasten fejres
 med p. Gregoire kl. 10.
Lørdag d. 20. 4. søndag i fasten fejres
 med sognepræsten kl. 16.
Søndag d. 21.: Ingen messe.

Onsdag d. 24.: Skolemesse kl. 8.45. Åben
 for menigheden. Damaften hos søstrene
 fra kl. 19.
Søndag d. 28. 5. søndag i fasten fejres
 med p. Gregoire kl. 10. Sommerid
 starter til morgen, vi skal en time før op!

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiks-
 gade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.
 Rensningsassistent: Sr. Engeline, Karl-
 Borstammsgade, Carl Refsvæj 2B,
 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 37 53.
 Kirkeværge: Mogens og Grethe Carl-
 sen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg,
 tlf. 53 51 75 84.
Søndagsmesse: Kl. 15 med efterfølgende
 kirkekafe i menighedslokale.

Lørdag d. 20.: Fastetidens retretedag, fæl-
 les for vor pastoraleheds tre menighe-
 der, fra kl. 10 til kl. 17.30 i kirke og
 menighedsbus i Slagelse.
 Rensningsassistent: Sr. Engeline, 16.4.
 Præst, sognepræst i Herring og redaktør
 for »katolsk orientering«, - og sognepræ-
 sten. Se nærmere under »Slagelse«. Da-
 gens program veksler mellem gudstjeneste
 i kirken og oplæg og samtaler i
 menighedsbus. Mød op til denne påske-
 forberedelse!

Torsdag d. 25.: Festen for jomfru Marias
 bebudelse, den montfortske spirituali-
 tets hovedfest. Ingen gudstjeneste i Ka-
 lungborg. Se under 28. marts.
Søndag d. 28. 5. søndag i fasten. Kl. 15
 messe, fejret delvis på latin. Ved messens
 slutning holdes en kort andagt til ære for
 jomfru Marias bebudelse (- se 25. marts).
Børneundervisning v. Sr. Engeline: Søndag-
 ene den 7. og 21. marts fra kl. 14.
Aften for unge over 16 år - i Slagelse:
 Fredagene den 12. marts og 2. april fra kl.
 19.

Vor Frue Kirke, Slagelse
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Sognepræst: Stephen Holm.
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
 Tlf. 53 52 06 45.
Søndagsmesserne:
Søndag kl. 10 er der højmesse og efterføl-
 gende kirkekafe i menighedslokale.
Fredag kl. 19.15 er der messe for forældre
 og børn, - efter forudgående børneundervis-
 ning, - dog ikke den 12. marts.
Hverdagsmesserne, - i Skt. Montforts
 kapel over sakristiet, - normalt således:
 Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og
 torsdag kl. 11.15, lørdag.
Kommunikationsbøn, normalt således: Rosen-
 kransbøn hver dag kl. 12, dog ikke
 søndag.

Vesper hver dag kl. 18, fredag dog kl.
 17.15 og søndag kl. 18.45. Lørdag ingen.

Mandag d. 1.: I tilslutning til messen kl.
 17.15 i kapellet er der, ligeledes i kapel-
 let, fra kl. 18-19 tilbedelse af det udstillede
 sakramente. Bøn for præste- og
 ordenskald.
Søndag d. 7. 2. søndag i fasten. Uden
 højmessens kl. 10 præsten sognepræsten
 ved Sankt Ansgers Domkirke i Køben-
 havn, pastor Dieter Tünnermann.
Fredag d. 12.: Kl. 11.15 messe i kapellet.
 Kl. 19.15 korsvejsandagt for børn og
 forældre, ja, for hele menigheden, i
 kirken. Sakramental velisigeb.
Lørdag d. 13.: Rengøring i og omkring
 kirke og menighedsbus fra kl.
 10.30-12.30. Kom og hjælp menighedsrå-
 det!

Fasteaktion 1993

Vær med i fasteaktionen!
Formålet med fasteaktionen er ikke kun at samle penge ind

Hjælp den fra den nordiske fasteaktion går til forskellige projekter, der støtter mennesker, der er i nød. De indkomne penge går til at hjælpe mennesker, der er i nød. De indkomne penge går til at hjælpe mennesker, der er i nød. De indkomne penge går til at hjælpe mennesker, der er i nød.

Formålet med fasteaktionen er imidlertid ikke kun et spørgsmål om at samle penge ind. Det drejer sig om at hjælpe mennesker, der er i nød. De indkomne penge går til at hjælpe mennesker, der er i nød. De indkomne penge går til at hjælpe mennesker, der er i nød.

Bestil materialet: Det er muligt at bestille forskellige projekter, der støtter mennesker, der er i nød. De indkomne penge går til at hjælpe mennesker, der er i nød. De indkomne penge går til at hjælpe mennesker, der er i nød.

Ligeledes er der fremstillet en »Fasteaktionsplan« og en meditationsfolder til denne. Dette materiale er tilsendt samtlige rige og katolske menigheder, katolske skoler og børnehaver. Kun bestilling på telefon er mulig. Ved bestilling af folder skal der betales 28,31.620 Kr. Ved bestilling af folder skal der betales 28,31.620 Kr. Ved bestilling af folder skal der betales 28,31.620 Kr.

Som nævnt andet sted i dette tidsskrift er det også muligt at få ekstra eldrensninger tilsendt gratis. Det er muligt at få ekstra eldrensninger tilsendt gratis. Det er muligt at få ekstra eldrensninger tilsendt gratis.

God fasteaktion!

Caritas Danmark

Telefon 33 12 72 61
Giro 4 04 3979
Bredgade 69
1260 K

Fasteaktion 1993

Udgivet for Caritas Danmark
Tekster: Knud Olander,
Susanne Wogensen
og Knud H. Kluge
»katolsk orientering« nr. 4 1993

Caritas projekter til Fasteaktion 1993

1. Nepal: Skolebørn for Kema-ly-børn 165.000 kr.
2. Indien: Bygning til børnehavn og vuggestue i Kooranur 45.000 kr.
3. Indien: Nødgenerator til Sri. Amas Børnehjem i Madapur 5.000 kr.
4. Indien: Projekt i 20 landebyer til at bevædregte forældre om børnearbejdsforhold og betydningen af uddannelse 120.000 kr.
5. Indien: Renovering af hjem for gulebørn i Madras 90.000 kr.
6. Indien: Opførelse af børnehjem for spirituelle børn 55.000 kr.
7. Indien: Pumpemus og vandtank for spirituelle børn 80.000 kr.
8. Bangladesh: Opførelse af børnehjem 130.000 kr.
9. Tanzania: Spisestue til Nyalkungu-underskole 195.000 kr.
10. Ecuador: Opførelse af skolebygning 130.000 kr.
11. Guatemala: Uddannelsescenter for Quech-ly-børn 125.000 kr.

GIV BØRNE EN CHANCE!

Caritas Danmark
Giro 4 04 39 79

Giv børnene en chance!

Aktionen retter specielt sin indsats mod at forbedre fattige børns forhold i Nepal

De nordiske katolske bistandsprojekter har allerede støttet mange børn og unge i Nepal, Sydsamerika og Afrika. Nogle af projekterne er allerede i gang, og det er en chance, gemmer sig i mangfoldighed af projekter:

- bygnings af skoler, børnehjem, drikkevand til børnehjem og skoler
- hjælp til godebønder
- En særlig gruppe blandt jordens fattige børn er børn som slaver og arbejdere som slaver i Nepal.

Fasteaktionen i år retter

specielt sin indsats mod at forbedre disse børns forhold. Udover hjælpen til katolikker i hele Norden ind til nødstedte børn forældre og projekterne er allerede i gang, og det er en chance, gemmer sig i mangfoldighed af projekter:

- bygnings af skoler, børnehjem, drikkevand til børnehjem og skoler
- hjælp til godebønder
- En særlig gruppe blandt jordens fattige børn er børn som slaver og arbejdere som slaver i Nepal.

specielt sin indsats mod at forbedre disse børns forhold. Udover hjælpen til katolikker i hele Norden ind til nødstedte børn forældre og projekterne er allerede i gang, og det er en chance, gemmer sig i mangfoldighed af projekter:

- bygnings af skoler, børnehjem, drikkevand til børnehjem og skoler
- hjælp til godebønder
- En særlig gruppe blandt jordens fattige børn er børn som slaver og arbejdere som slaver i Nepal.

specielt sin indsats mod at forbedre disse børns forhold. Udover hjælpen til katolikker i hele Norden ind til nødstedte børn forældre og projekterne er allerede i gang, og det er en chance, gemmer sig i mangfoldighed af projekter:

- bygnings af skoler, børnehjem, drikkevand til børnehjem og skoler
- hjælp til godebønder
- En særlig gruppe blandt jordens fattige børn er børn som slaver og arbejdere som slaver i Nepal.

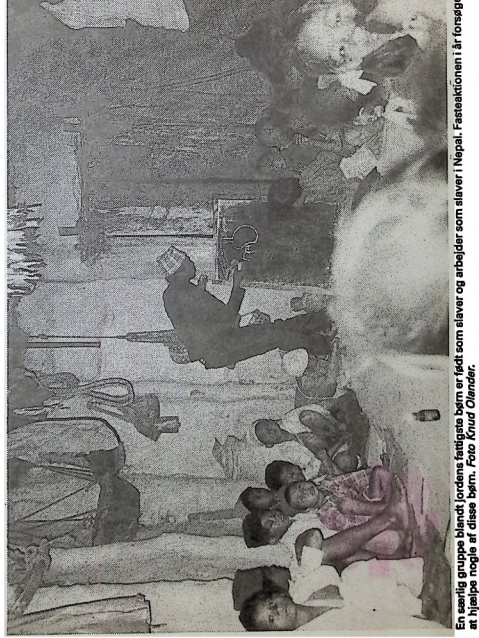

Caritas Danmarks leder, Anne Lise Timmermann, er med til at agere fastebødder.

indbetalingskort, som fulgte med brevet. Fasteaktionen i Danmark er en del af en fælles indsamling i alle nordiske lande. Sidste år var Danmarks bidrag 860.000 kr.

I håb om en god fastetid vil jeg gerne på forhånd takke for alle bidrag, store som små.

Med venlig hilsen
Anne Lise Timmermann

En særlig gruppe blandt jordens fattige børn er født som slaver og arbejder som slaver i Nepal. Fasteaktionen i år retter sig mod disse børn. Foto: Knud Olander.

Børnehjem til spastiske børn i Indien

På udvalgte af den indiske halvø. Causseahagar nær Thiruvelli har Børnehjem til spastiske børn. Handicapspastiske børn i de meget fattige landsbyerfamilier frister en kummerlig tilværelse, så brodrede forsøger at foregå deres chancen for at klare sig i voksenalderen.

Børnehjemmet har eksisteret i to år. Regeringen overtager, halvdel af det i tre år, mens den anden halvdel af institutionen selv. Derfor søger brodrene om penge, så de kan få bygget et egentligt hjem for de 400 drenge, som nu bor rundt omkring.

Når børnehjemmet er færdigt, vil der være bolig for de handicappede drenge, skolegang og uddannelse inden for både landbrug og teknik. Der er landbrug tilknyttet med kvæghold og fjerfærd. Der vil blive et blivende, et lille tryktryk og småindustri.

I et land med stor arbejdsløshed og megen elendighed er handicappede børn muligheder for at få en chance i livet med et hjem og en skole. Det er regeringsmål at få udvalgte handicappede børn til margalkgrupperne. Medsøstre fra andre lande bidrager med mere end halvvelden af de totale byggekomkostninger til den

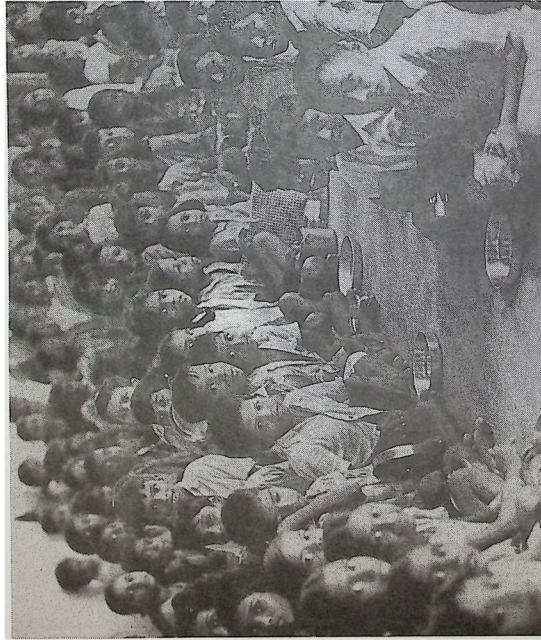
Eleverne i den katolske skole i El Empalme i Ecuador har lidt længere øgnede skolebøger. Fasteaktionen kan hjælpe dem til bedre forhold. Foto: Knud Olander.

Missions-karmelitterne i Quito, Ecuador:

Vores skolelokaler slår ikke mere til

Karmeliterne-missionerne i Quito, Ecuador ønsker at bygge en ny skole i El Empalme i provinens Guayas, fordi de gamle bygninger er blevet for små til det gradvist voksende elevtal. Men vi har ikke økonomi til at videregøre dette arbejde, siger provincialen, Angela Gomez Martinez til Caritas Danmark. Der er 10 millioner indbyggere i denne katolske by, og det er et stort problem for de mange fattige børn og unge. Uddannelsesscener fungerer på nuværende tidspunkt i Polititikkens Sunk' lokaler. Kommunisterne i Ecuador udfører forskellige politiske aktiviteter i La Salsva blandt de indfødte og evangelisering i firkvartere.

Ecuador er ca. 7 gange større end Danmark. Landet har en befolkning, der er vokset fra ca. 10 millioner til ca. 25 millioner indbyggere. I 1970'erne var det et stort problem for de mange fattige børn og unge. Uddannelsesscener fungerer på nuværende tidspunkt i Polititikkens Sunk' lokaler. Kommunisterne i Ecuador udfører forskellige politiske aktiviteter i La Salsva blandt de indfødte og evangelisering i firkvartere.

Salesianer-søstre skænker, at omkring 27.000 børn strejfer om på gaderne i Madras. Foto KVIA.

Hjem for piger der strejfer om på gaderne i Madras i Indien

Salesianer-søstrenes skønner, at 27.000 børn strejfer om på gaderne i Madras. Det gør de, fordi deres forældre bor på gaderne. Hvis forældrene er holdige, får de dagløber-arbejde i meget dårlig løn. Hvis de er mindre holdige, får de ingen løn. Deres børn er derfor sultne og blege som papir.

Fem organisationer prøver nu at gøre noget ved problemet med de omstrejvende børn. Salesianer-søstrene er de eneste, der tager sig af pigerne.

Specielt pigerne er udsatte, og mange af dem havner i prostitution. De har købt et stort, isandsættelse, så der både men forældret hus i byen kan indrettes lokaler til for at kunne skabe rammebetingelser for dem.

Fasteaktionerne vil give penge til renoveringen af det gamle hus, så det kan tjene det nye formål.

undervisning om dagen og

Pengene fordeles ved fasteaktionens slutning

Lederne af de nordiske Caritas-organisationer samles umiddelbart efter fasteaktionens afslutning for at fordele de indkomne penge. De nordiske Caritas-organisationer som ligger uden for temast, som ligger uden for temast.

Fasten vil ændre bestående tilstande

Klip fra biskop Hans L. Martensens fastehyrdébrev fra 1987

Troen ser værdien af den lille og skjulte gerning. Den ser - ligesom Jesus - den fattige enkes skærv, den biddige mere til verdens forandring end alle de rige store gæver. Det sagde biskop Hans L. Martensens i sit fastehyrdébrev i 1987.

Fastetiden giver os anledning til at tænke på det egentlige mening med fasten. Vi kan faste for at opleve en - bare minimal og midlertidig - soliditet med sultende.

- Vi kan faste som stillfærdig protest mod overforbrug. Fasten skal værne vilje, der er mere end en uforglippede drøm. Den fastende føler at have mindre. I stedet for altid at have mere, vil vi faste med mindre og så sluge luksus.

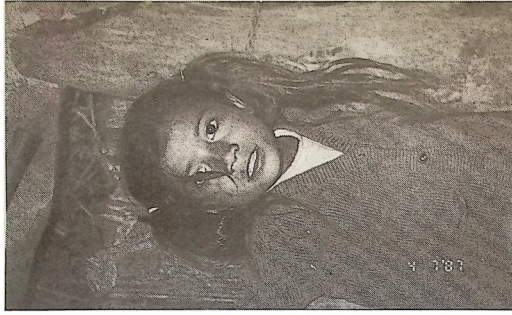
- Fasten vil ændre bestående tilstande, selv om ændringen knap nok synes at være. Hvad om nogen tog det forstas: I denne fastetid vil jeg for hvert måltid, jeg spiser, give lige så meget som måltidet koster til de sultende.

Børn strejfer om på gaderne i Madras. Vi vil i stedet for at være stolte af vores rigdom og lykke med fasteaktionens slutning om Caritas Danmarks fasteindsamling. En af vores opgaver er at hjælpe dem, der mangler.

- I alle henseender bør vi være stolte af vores fasteaktionens slutning om Caritas Danmarks fasteindsamling. En af vores opgaver er at hjælpe dem, der mangler.

- I alle henseender bør vi være stolte af vores fasteaktionens slutning om Caritas Danmarks fasteindsamling. En af vores opgaver er at hjælpe dem, der mangler.

- I alle henseender bør vi være stolte af vores fasteaktionens slutning om Caritas Danmarks fasteindsamling. En af vores opgaver er at hjælpe dem, der mangler.

Verden over må mere end 100 millioner børn arbejde

- give ethvert barn mulighed for at deltage i de beslutninger, som har indflydelse på det liv, de lever.

Der er i hele verden mere end 100 millioner børn under 16 år, som er tvunget til at arbejde. Mange af dem har slet ikke fået nogen skolegang eller undervisning. I 1989 vedtog FN's Generalforsamling en erklæring om børns rettigheder. Den er en slags regel og normer, som skal

beskytte ethvert barn mod uretfærdighed og udnyttelse.

Der er i hele verden mere end 100 millioner børn under 16 år, som er tvunget til at arbejde. Mange af dem har slet ikke fået nogen skolegang eller undervisning. I 1989 vedtog FN's Generalforsamling en erklæring om børns rettigheder. Den er en slags regel og normer, som skal beskytte ethvert barn mod uretfærdighed og udnyttelse.

Børnearbejde

I artikel 32 - børnearbejde - forbyr staten sig til at beskylde børn mod at arbejde for penge. Det betyder, at de ikke får den formodede skolegang, hvor de kan lære at læse, skrive og regne.

Med Deres hjælp vil Fasteaktion 1993 lykkes, og fattige børn kan komme til at få deres slaverivelse.

Læs pavens fastebudskab i tillægget, side 8-9

Et barn i Nepal kan få en plads i et skolehjem for kun 3.300 kr.

Skolegang, at lære at læse, skrive og regne, har ligget uden for Kamaiyernes og deres børn muligheder

For kun 3.300 kr. kan et barn i Nepal få en plads på et skolehjem. Fasteaktio- nen har sat som mål, at skulepladser til 50 børn. Projektet går ud på at bygge et skolehjem for 100 børn. Første år pro- jektet, der giver plads til 50 børn, startes af Fasteak- tionen 1993. Det kommer til at koste 165.000 kr.

De børn, der får glæde af det indsamlede beløb i Danmark, bor i Daugda- len, Nepals største til ca. 340 km syd-vest for hoved- byen Kathmandu. Der bor 100.000 mennesker på et folk- ede her lever i denne dal de sidste 700 år.

Det bliver de såkaldte Ka- maysi-børn, der får mulig- hed for at komme på skolehjemmet. Børnenes for-ældre er fattige jordløse landsarbejdere (Kamaysi-er), som på grund af en ubestuelig gestrænket arbejde som staves på pengene, kun har råd til at arbejde på den lille Umadeli fattigdoms- ning. Umadeli fattigdom har tvunget dem til at pausere det eneste de ejer, nemlig deres arbejds- kraft.

Pengeindtægten er ikke interessant i en tilbagebe- taling af lånet. For han drejer det sig om at sikre sig en permanent kilde til hjælp og vejlednings- hjælp af vejledere. Ved hjælp af vejledere skal de og assistentlærere med til at undervise. Men de har de i generelt, som holdt tilsider af fami- ljer i gådsstaven. Ingen lovgivning beskytter Ka- maysiernes mod pengeulig- tære, men de har de i deres udbyning.

I 1985 startede Dilli Chaudary som kun 14-15-årig sammen med venner en klub, som de kaldte skolehjemmet. De gik fra landby til landby, hvor de oprettede skolehjem. I dag er der skolehjem i 119 landbyer med 81 klasser og 14.269 elever. Foto: Rolf Christensen.

Skolegang, at lære at læse, skrive og regne, har ligget uden for Kamaiyer- nes og deres børns mulig- heder. I en tidlig alder har børnene været tvunget til at arbejde for familiens tælle dem, at de ikke be- var for dumme til at gå i skole.

Et barn i Tamil Nadu kan få en børnehaveplads for kun 900 kr.

Børnehaven skal være startstedet for den videre skolegang

I Indien kan et barn få en børnehaveplads for 900 kr.

I det følgende kan man læse, hvorfor det katoble bispædemme i Truchira- lid i august 1987 er en god idé at støtte op om god- talt børnehaver.

Der er nemlig lang frad den danske forestilling om en indisk mor, der udfører sine daglige gøremål omgivet af sin børne- flok, til den virkelighed, der er forarbejdede indiske landsarbejdernes.

I Keeranur i Pudukkoi- tal-distriktet ligger i landet i Tamil Nadu har regnen sjældigt og der har næsten ingen vand, og barnene borte. Når komplan- ske elendighed vokser, og der er grunden til, at kvinder den menneskelige forsmelse. Kun 15% af den voksne befolkning kan

læse, blandt kvinder kan kun 4%.

De små bindes foreledere er helt af- hængige af daglejerarbej- det. Børnene overtages af deres forældre, og de små bindes ind i byen, mens forældrene og sto- re børn prøver at skaffe til føden. Hvis man i løbet af dagen kigger ind i en af de små hytter på 10 m², der

opretter, kan man se et tværsnit, hvor barnet er tvunget til at arbejde en lille talletken is ved siden af sig. Det er grunden til, at man i bispædemmet Thiru- chirappall har besluttet at

gøre noget for aldersgrup- pen 0-5 år. Man vil lave en vuggestue med 50 pladser, der de helt små får en tryksgende dagliggang. Men det er ikke alle, der vil gå på skole. Hvis man starter med begyndelsen, er den større mulighed for at sende ud- dannelsesmenstrer blandt landsarbejdere.

Vi møttere børn og forældre

I børnehaven vil man samle 50 børn, hvor man vil "undervise" dem i per- sonlig hyggearbejde, gode vaner og i at arbejde med en opførelse. På den måde håber man at møttere dem og foreledere til at gå videre i i. kl.

Specialt er det vigtigt at man kan forvinde i den første storm. Derfor har man lavet tegninger til en permanent børnehave. Der bliver fem rum, en toiletbygning og foyebygning med sunde drikkevand.

De små skal undervises i personlig hygiejne, gode hverdagsrutiner og god opførelse.

få pigerne med, for det er piget fjælden, at fættige piger får lov til at komme i skole.

Uddannelses udfordringer

Man er så små begyndt med disse »adgangsinfo- nese«. Forsædende er be- gnede at indse, at uddan- nelse er nødvendig for at ændre tingenes tilstand, og de har selv bidraget til oprettelsen. »Børneha- ven nu er et tag på stof- per. Om attenne underv- isere mødte i at lave 50 små rum, der er mulig- heder for at arbejde med en opførelse. På den måde håber man at møttere dem og foreledere til at gå videre i i. kl.

Specialt er det vigtigt at man kan forvinde i den første storm. Derfor har man lavet tegninger til en permanent børnehave. Der bliver fem rum, en toiletbygning og foyebygning med sunde drikkevand.

Hilbudsede- heds

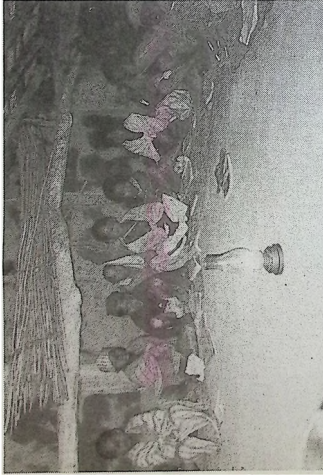
Man sådan en børneha- ve kan forvinde i den første storm. Derfor har man lavet tegninger til en permanent børnehave.

Der bliver fem rum, en toiletbygning og foyebygning med sunde drikkevand.

Hilbudsede- heds

Man sådan en børneha- ve kan forvinde i den første storm. Derfor har man lavet tegninger til en permanent børnehave.

Der bliver fem rum, en toiletbygning og foyebygning med sunde drikkevand.

Skole og undervisningsmateriale. Den nuværende regering vil udbyrde analfabetslæm inden år 2000, men det kræver hjælp udefra. (Foto Knud Olander).

Mange børn kommer ikke i skole

Et af verdens 10 fattigste lande

I Nepal kan mindre end en tredjedel af den voksne befolkning læse og skrive. Årsagen er at blide politik og økonomisk art. Politisk ledelse Nepal i en 100-årig periode op til 1990 holdt i et tempus af et autoritært styre. Den tidligere konge, navn Rana, holdt fast ved kongen på nepali. Denne familie styrede Nepal som enevældigt feudaltyrer og udnyttede landets ressourcer udelukkende til egen fordel. For at sikre sig mod trusler udefra isolerede de landet fuldstændigt fra omverdenen og ikke tillod indførelse af udenlandske økonomier og socialt uuddannede. Almindelige skoler eksisterede ikke. Dette ændrede sig efter 1950. Med hjælp fra udenlandske donorer, især den amerikanske regering, be-

pligter sig straks til udrydde analfabetslæm inden år 2000. Et ambitiøst program bliver udført, det, hvor oplysningen af målet bygger på to hovedforudsætninger: 1. Personer med tekniske færdigheder og teknisk viden skal trænes. 2. Altså indføres på både lokale og internationale NGO's (Non Governmental Organizations).

Hvad angår den sidste forudsætning så har regeringen klogelig erkendt, at det ikke vil være muligt at nå alle børn og voksne via det officielle styre. Det nepalitiske undervisningsministerium har udviklet et program for UNICEF udefra for at række grundbøger for børn og voksne i nepali og regning, som svarer til et ni måneders undervisningsforløb og et 3 måneders opfølgingskursus. Målet er at give deltagere basale færdigheder i læsning, skrivning og regning.

Årsagen til at så mange børn ikke kommer i den mindste skole er fattigdom. Nepal er et af verdens allerde tre fattigste lande med et gennemsnit af 100 amerikanske dollars årligt indkomme pr. familie. Mange familier lever på kanten af overlevelse og er tvunget til at sælge deres børn for at kunne overleve.

Årsagen til at så mange børn ikke kommer i den mindste skole er fattigdom. Nepal er et af verdens allerde tre fattigste lande med et gennemsnit af 100 amerikanske dollars årligt indkomme pr. familie. Mange familier lever på kanten af overlevelse og er tvunget til at sælge deres børn for at kunne overleve.

Årsagen til at så mange børn ikke kommer i den mindste skole er fattigdom. Nepal er et af verdens allerde tre fattigste lande med et gennemsnit af 100 amerikanske dollars årligt indkomme pr. familie. Mange familier lever på kanten af overlevelse og er tvunget til at sælge deres børn for at kunne overleve.

urne gradvist kontrollen og herredømmet over jorden og ressourcerne i Dangalen. Rajahan af Salyan tilkøbt jord i Dang-dalen til sin familie, sine encesammad, som betaling for ydelse tjenestegørende for kongen. De havde drikket det samme stykke land i fællesskab. Tharurne kunne så i stedet arbejde som fæstebønder for herrene i Salyan. Disse kom så i de malariatri vintermåder til Dang og vandede deres sår med urteblandinger. En del af dem blev så alvorligt syge, at de døde. De tilbage til Salyan, mens den anden del blev tvunget til at arbejde på et stykke land i fællesskab, som var forbeholdt med jernbanestøttet, og solgt.

Denne trafik ultræk Brahmin købmændene fra bjergene, som købte jord op i Dang. Dette skete igen på bekostning af Tharurne, som mistede kontrollen med endnu større dele af deres gamle land. Da der dengang var un-derkastet arbejdskraft i forbindelse med jernbanestøttet, var fæstebønderne bedre for Tharurne end de er i dag. Jordherren (landorden) fik kun en fjerdedel af udbyttet (mod halvdelen), men samtidig var fæstebønden forpligt til at arbejde uden betaling et vist antal dage om året på landordenens marker. Derudover måtte fæstebønderne arbejde på landordenens husboldsgårde for forskellige gæstgæ.

For demokratiet indrettede der det forbudt for forskellige etniske grupper at organisere sig forsvaret for deres interesser. Alle organisationer skulle i øvrigt være åbne for alle, og sådan er det til en vis grad også i dag omend det er blevet mere omfattende og inkluderende. Både BSE's stiftelse var der-til for 1990 nedst til at arbejde gennem regerings-godkendte klubber. BSE blev derfor først offentliggjort i slutningen af oktober 1988. I Khatmandu blev der afholdt møder, der diskuterede statens voldsgrænse, faktif-

Store jordbesiddere Tharurne, men disse blev godkendte klubber. BSE blev derfor først offentliggjort i slutningen af oktober 1988. I Khatmandu blev der afholdt møder, der diskuterede statens voldsgrænse, faktif-

formen ikke den tilstrøgede effekt, da de større jordejere modarbejdede loven og nægtede at give fæstebønderne de i loven vedretigheder. Det skete også i Dang, og uden politikere for svage til at gøre brug af den nye lov, blev mange af enigrerne længere væk.

Typisk skete det ved, at man kom og tilfod den nye lov, og mange af enigrerne længere væk.

menne. Samtidig var det Brahminderne, der sad på de politiske og administrative topposter, så der var ikke nogen hjælp at hente for Tharurne hos rettighejder. Det skete også i Dang, og uden politikere for svage til at gøre brug af den nye lov, blev mange af enigrerne længere væk.

En praksis som finder sted selv i vore dage. I 1964 vedtog regeringen at gennemføre en landreform, som blandt andet havde til hensigt at forbedre fæstebøndernes situation. Imidlertid fik re-

Før havde jeg øjne - nu kan jeg se

Organisationen, som har hovedsæd i Tuluipuri i Dang dalen, har som formål at arbejde for at forbedre Tharurnes økonomiske og sociale livsforhold. De arbejder på at gøre dem mere selvstændige og inkluderende. Både BSE's stiftelse var der-til for 1990 nedst til at arbejde gennem regerings-godkendte klubber. BSE blev derfor først offentliggjort i slutningen af oktober 1988. I Khatmandu blev der afholdt møder, der diskuterede statens voldsgrænse, faktif-

Store jordbesiddere Tharurne, men disse blev godkendte klubber. BSE blev derfor først offentliggjort i slutningen af oktober 1988. I Khatmandu blev der afholdt møder, der diskuterede statens voldsgrænse, faktif-

Skovrydningen i 1950'erne blev katastrofal for Tharuerne

Dang-dalen er Nepals største dal. Den ligger lidt over 540 km. syd-vest for hovedstaden Kathmandu. I denne dal har Tharuerne indisk-nepalesiske grænse. Den regering anerkendte ikke Tharuernes tilstedeværelse i dalen. De blev betragtet som "fremmede" og blev tvunget til at flytte nordover, og i slutningen af forrige århundrede redde levede de i et bredt hovedstadsområdet. De blev tvunget til at flytte nordover, og i slutningen af forrige århundrede redde levede de i et bredt hovedstadsområdet.

Den regering anerkendte ikke Tharuernes tilstedeværelse i dalen. De blev betragtet som "fremmede" og blev tvunget til at flytte nordover, og i slutningen af forrige århundrede redde levede de i et bredt hovedstadsområdet.

Jagets væk fra egen jord. For Tharuerne er denne ubehagelige situation, der er at have levet stort set isoleret og efter deres egne regler, bliver de nu påvirket af myndigheder og vægter ind i deres liv. De er tvunget til at flytte nordover, og i slutningen af forrige århundrede redde levede de i et bredt hovedstadsområdet.

Skovrydning. Først i 1950'erne skete der noget. Jagten efter opdykkede jord besluttede regeringen med støtte fra USA at iværksætte et stort skovrydningsprogram i det vestlige Nepal, kaldet Terai (sletteland). Rydningen af skovområderne gik hånd i hånd med et program for udflytning af mennesker fra området. De blev tvunget til at flytte nordover, og i slutningen af forrige århundrede redde levede de i et bredt hovedstadsområdet.

I dag tildes Tharuernes derfor at blive konfronteret med de ekspanderende samfund i nord og syd. Med tiden blev større og større, og Tharuerne blev tvunget til at flytte nordover, og i slutningen af forrige århundrede redde levede de i et bredt hovedstadsområdet.

Tharuerne har levet i Dang-dalen i mere end 700 år. I dag er de stort set fremmede i jord. Foto Knud Olander.

Tharuerne har levet i Dang-dalen i mere end 700 år. I dag er de stort set fremmede i jord. Foto Knud Olander.

Dang Tharuerne har dog ikke til 1950'erne levet helt isoleret fra de politiske begivenheder der fandt sted i Nepal. Dengang var der en dal omgivet af bjerge og der derfor ikke direkte forbindelse med det indiske kontinent.

Dang Tharuerne har dog ikke til 1950'erne levet helt isoleret fra de politiske begivenheder der fandt sted i Nepal. Dengang var der en dal omgivet af bjerge og der derfor ikke direkte forbindelse med det indiske kontinent.

Dang Tharuerne har dog ikke til 1950'erne levet helt isoleret fra de politiske begivenheder der fandt sted i Nepal. Dengang var der en dal omgivet af bjerge og der derfor ikke direkte forbindelse med det indiske kontinent.

Dang Tharuerne har dog ikke til 1950'erne levet helt isoleret fra de politiske begivenheder der fandt sted i Nepal. Dengang var der en dal omgivet af bjerge og der derfor ikke direkte forbindelse med det indiske kontinent.

Dang Tharuerne har dog ikke til 1950'erne levet helt isoleret fra de politiske begivenheder der fandt sted i Nepal. Dengang var der en dal omgivet af bjerge og der derfor ikke direkte forbindelse med det indiske kontinent.

Dang Tharuerne har dog ikke til 1950'erne levet helt isoleret fra de politiske begivenheder der fandt sted i Nepal. Dengang var der en dal omgivet af bjerge og der derfor ikke direkte forbindelse med det indiske kontinent.

De første katolske missionærer kom til Nepal for knap 300 år siden.

Katolske munke var i Nepal 1701-1769, hvor de skrev bøger på nepali. Først i 1950'erne kom der igen en katolsk mission

For snart 300 år siden kom de første katolske missionærer til Nepal. I sin bog 'Nepal - et land på vejen fremad' Peter Emmerich Hansen, at katolske kapellaner, som sendte dem til Kathmandu, i det nordlige Afrika og videre til fods gennem Palæstina, Mesopotamien, Persien og det vestlige og midterste Indien. De nåede byen Patna, i Bihar tre år senere.

Fire tilbageværende munke etablerede en mission i Patna og drog videre mod nord. De nåede Nepal og senere også Tibet. I 1769 blev der oprettet et kloster i Kathmandu-dalen, hvor de studerede sproget skrevet på nepali, udvalgte bøger og læste om brede kristendommen og jagatte forskellige europæiske kretser, der var ved at vinde fodfæste i sundhedsmæssig bistand, Indien, og som de tidligere

udadvendte magthavere havde skabt en løber-jesuitter, der som de første i 1951 fik en aftale med det indiske Nepal. Først stund med de nepalesiske myndigheder. S. Xavier 182. år senere vendte skolerne var bærmed en oplyst lærer. Efter 180-års tallet og første halvdel af det 19. århundrede blev de af det indiske overstat til nepali.

Indtil 1953 var Nepal en skabes landet. Derefter skabte Gurubaba verden, indledt var underverdenen berøget af soldater, som søgte at gendanne deres gamle kongerige. Den almægtige Gud fik end at det stables kredse, han havde skabt og gennemgik alle de menneskelige behov. Efter alledes at være blevet til et helt menneske, boordet Gurubaba i Kathmandu, i det nordlige Indien, og som de tidligere

Indtil 1953 var Nepal en skabes landet. Derefter skabte Gurubaba verden, indledt var underverdenen berøget af soldater, som søgte at gendanne deres gamle kongerige. Den almægtige Gud fik end at det stables kredse, han havde skabt og gennemgik alle de menneskelige behov. Efter alledes at være blevet til et helt menneske, boordet Gurubaba i Kathmandu, i det nordlige Indien, og som de tidligere

Indiens apostel, den hellige Frans Xavier SJ (1506-1552) er vist her sammen med den indiske missionær, som blev sendt til Nepal af missionærene i Sydindien og St. Maria (1600 KVA).

Nepalesisk skabelsberetning

Den almægtige Gud fik end at det stables kredse, han havde skabt og gennemgik alle de menneskelige behov. Efter alledes at være blevet til et helt menneske, boordet Gurubaba i Kathmandu, i det nordlige Indien, og som de tidligere

Den almægtige Gud fik end at det stables kredse, han havde skabt og gennemgik alle de menneskelige behov. Efter alledes at være blevet til et helt menneske, boordet Gurubaba i Kathmandu, i det nordlige Indien, og som de tidligere

Den almægtige Gud fik end at det stables kredse, han havde skabt og gennemgik alle de menneskelige behov. Efter alledes at være blevet til et helt menneske, boordet Gurubaba i Kathmandu, i det nordlige Indien, og som de tidligere

Tharuerne har levet i Dang-dalen i mere end 700 år. I dag er de stort set fremmede i jord. Foto Knud Olander.

Jeg tørster

(Joh. 19.28)

som er min faders velgennede... Jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke. (Matt. 25.34-35).

turgen, i jeres præsters formaning. Lyt til Jesu stemme, som, trest og tørstig, sagde til den samaritanske kvinde ved Jakobsbrønden: »Giv mig noget at drikke.« (Joh. 4.7). Be-

2. I fastetiden 1993 heder jeg kirken medlemmer og byt til fastetiden, for på en konkret måde at praktisere den solidaritet og broderlige kærlighed, som hører sammen med fastetidens åndelige søgen, især at huske

Ved at indbyde os til ved hjælp af fastetidens tugt at vandre ad de håbets og kærlighedens stier, som Kristus udpegede, får kirken os til at indse, at det er nødvendigt at vi lærer os fra hinanden, og at vi accepterer hinanden som søstre og sønner i en fattigdom, som frigør os og gør os i stand til at opbygge Guds nærvær og tage imod vore brødre og søstre med en stadig mere aktiv solidaritet og i et stadig større fællesskab.

Dertil skal I tænke på: Herren ordi: »Og den, der er tørstig, skal komme og drikke, fordi det er en disciplin, sandelig siger jeg jer: han skal ikke gå glip af sin Jense.« (Matt. 10.42). Læg jer disse ord på hinde og find bab i dem: »Kom, I

Kære brødre og søstre, jeg indbyder jer i denne fastetid til at meditere over den Omsorg, som Jesus stus efterlod til sin kirke for at oplyse ejeren for Guds medlemmer. Genkend Jesu stemme, som taler til jer, især i fastetidene, i evangelierne, i Li-

Giv børnene en chance!

selv, der er grund til, at landet er goldt, ligesom det er mennesket, der har forsørget forurening af det tidligere rene vand. Når mennesket begynder at misbruge dem, handler de uretfærdigt endog forbyrdisk, fordi deres handlinger resulterer i fattigdom og død for mange af deres brødre og søstre.

Vi er dybt foruroliget over at se, at hele folketallet af millioner af mennesker, er blevet hentet til erken, samt at huske dem, som I alt for mange dele at verden mangler det som, som i alt for mange baside, men vilde gode,

I dag ser vi med bekymring på at erken breder sig til landområder, der endnu i går var blomstrende og frugtbare. Vi kan ikke glemme, at i mange tilfælde er det mennesket

i Afrika oplever denne svøbe, men den findes også i visse områder af Latinamerika og Australien.

Desuden er det klart for alle, at ukontrolleret industri udvikling og anvendelsen af teknologi, som ødelægger naturens balance, har forårsaget alvorlig skade på miljøet og skabt alvorlige katastrofer. Der er risiko for, at den arvi efterfølgende kommer generationer, er tørstens tragiske og ørtenendelsen i mange dele af verden.

Jeg indbyder jer indtrængende til at give en gammel støtte til de institutioner og organisationer, som prøver at hjælpe mennesker, der lider under knusning på vand, tørst, og de vanstakkelige, der følger med den voldsomme ørtenendelse. Jeg beder jer om at tage hensyn til børnene i deres søgen efter en chance!

Jeg vil gerne se alle de mennesker, som er engageret i videnskabelig analyse af årsagerne til

ørtenendelsen og i søgen efter løsninger på disse problemer.

MA kirken sønner og deres aktive genvald fremskynde opfødelser af Esajas' profeti: »For vand vander frem i ørtenen, bakke i sødemærke. Det fæle sand bliver til søer, og de vanstakkelige, der følger med den voldsomme ørtenendelse, vil blive freljet.« (Es. 35. 6-7).

Jeg vil gerne se alle de mennesker, som er engageret i videnskabelig analyse af årsagerne til navn. Amen.

Fredag d. 19.: Fasten for den hellige Joseph. Kl. 9.45: Laudes, kl. 17.15 vesper - i kapellet.
Kl. 19.15: Messe for børn og forældre i kirken.

Lørdag d. 20.: Fastendens retrætedag, falles for vor pastoraleheds tre menigheder, fra kl. 10-17.30 - her i Slagelse.

Retrætedag: Pastor Willem Wuys O. Præm., sognepræst i Herning og redaktør for »katolsk orientering», - og sognepræsten. Dagens program veksler mellem gudstjenester i kirken og oplæg, samtaler og hygge i menighedslokalerne, - samt frokost og kaffe pause.

Mød op til denne påskeforberedelse og husk frokostpakke. Øl og vand kan købes, kaffe fås.

Retrætedagens afslutning er den hellige messe, som begynder kl. 16.15 (4. fastedag, søndag »Lætare»).

Torsdag d. 25.: Fasten for jomfru Marias bebudelse, den montfortanske spirituelle hovedfest.

Kl. 9.45 laudes, kl. 11.15 messe og efterfølgende rosenkransbøn, kl. 17.00 højtidelig vesper med fornyelse af kommunitetets indvielse til jomfru Maria og sakramental velsignelse, - i altmenen i Skt. Montforts kapel (- se tillige 26. marts).

Fredag d. 26.: Kl. 19.15 højtidelig messe. Jomfru Marias bebudelses fest fejres med menigheden. Under festmessen meddeles dåbens hellige sakramente til Signe Keatan (Slagelse).

Søndag d. 28.: 5. søndag i fasten. I dag fejres højmessen kl. 10 delvis på latin. **Børne- og ungdomsundervisning:** Hver fredag aften fra kl. 18-20. Gudstjeneste fra kl. 19.15.

Aften for unge over 16 år: 19. d. 12. marts og 2. april fra kl. 19.

den med efterfølgende kirkekaffe i menighedsstuen.
Hverdagsmesser: Kl. 8. mandag og fredag dog kl. 19.30.
Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 14.: 40-års præstjubileum. Menigheden fejrer sognepræsten, P. Umans 40-års præstjubileum sammen med en festlig højmesse kl. 10, efterfulgt af fælles sammenkomst i Sct. Josef Skoles kantine. Nærmere herom ved oplæg i kirken.

Fredag d. 19.: Sct. Josef: Aftenmesse kl. 19.30.

Torsdag d. 25.: Mariæ Bebudelse: Aftenmesse kl. 19.30.

Den 4. marts kl. 18: Kvindeklubben indbyr alle til »Græk-aften». På grund af fællespension (å 20 kr.) er tilmelding nødvendig og bindende. Tilmelding i kirken, opslagtavlen, sidste frist d. 28. febr.
Fredag d. 5.: Kvindernes internationale bededag. (Se opslagtavlen).

Ledreborg Slotskirke
Kl. 8.30. Hver søndag, undtaget d. 14.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Refsvæ 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.
Gudstjenestleder: Jan Tecza.

Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.
Tlf. 53 44 15 62.
Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæusstrøene, Carl Refsvæ 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.
NB: Ingen messe på selve søndagen.

Torsdag d. 4.: Aften for måneden's 1. fredag er der kl. 19.15 en ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag d. 13.: Rengøring i og omkring kirke og menighedslokaler fra kl. 13.30. Kom og giv et nap med!

Torsdag d. 18.: Fasten for den hellige Joseph (- egentlig d. 19.)

Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion.
Lørdag d. 20.: Fastendens retrætedag for vor pastoraleheds tre menigheder fra kl. 10 til kl. 17.30 i kirke og menighedsstue i Slagelse. Retrætedag: Pastor Willem Wuys O. Præm., sognepræst i Herning og redaktør for »katolsk orientering», - og sognepræsten. Dagens program veksler mellem gudstjenester i kirken og oplæg og samtale i menighedsstuen. Mød talstærkt op til denne påskeforberedelse, - og se nærmere under »Slagelse».

I Holbæk: Kl. 15.30 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion.
Torsdag d. 25.: Fasten for jomfru Marias bebudelse, den montfortanske spirituelle hovedfest.

Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion.
Lørdag d. 27.: 5. søndag i fasten. I dag fejres dele af søndagsmessen kl. 15.30 på latin.

Børne- og ungdomsundervisning: Kun lørdag den 6. marts i forlængelse af søndagsmessen.

Aften for unge over 16 år, - i Slagelse: Fredag den 12. marts, - og den 2. april fra kl. 19.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
Kontor- og menighedshus: Nygade 8B. Sognepræst: Hans Esmark.
Tlf. 49 21 05 71, eller tlf. 42 26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.

Torsdag d. 2.: Messe kl. 14.30.

Torsdag d. 4.: Messe kl. 18 (Husk rosenkrans bides en halv time forinden, hver torsdag)

Søndag d. 7.: 2. søndag i fasten, messe kl. 9.

Torsdag d. 9.: Pensionist-træf med messe kl. 14.30. Herefter hyggeligt samvær i præstegården. Børnernes religionsundervisning nr. 13, kl. 16-17.20.

Torsdag d. 11.: Messe kl. 18.

Søndag d. 14.: 3. søndag i fasten, messe kl. 11.

Torsdag d. 16.: Messe kl. 14.30. Børnernes religionsundervisning nr. 14, 16-17.20.

Torsdag d. 18.: Messe kl. 18. Menighedsråd kl. 19-21.

Søndag d. 21.: 4. søndag i fasten, messe kl. 9.

Torsdag d. 23.: Messe kl. 14.30. Børnernes religionsundervisning nr. 15, 16-17.20.

Torsdag d. 25.: Messe kl. 18.

Søndag d. 28.: 5. søndag i fasten, latinsk messe kl. 11. Bemærk, at vi er gået på sommerlid - vi skal en time før op!

Torsdag d. 30.: Messe kl. 14.30. Børnernes religionsundervisning nr. 16-17.20. (Sidste i dette forår - undt. konfirmanderne, som mødes til praktisk prøve lørdag den 24. april).

Den Hellige Familys Kirke, Birkerød

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Sognepræst: Knud Møller, tlf. 42 81 27 96, helst mellem 9-10.

Præst: André Papuga CM.
Torsdag: Messe kl. 10.

Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål i forbindelse med gudstjeneste og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den første fredag i måneden.

Torsdag d. 4.: Religionsundervisning kl. 16.

Søndag d. 7.: Messe her kl. 9.30. I Hørsholm familiemesse kl. 11 med fællespension for alle børn fra religionsundervisning.

Mandag d. 8.: Ældreklub: Økumenisk gudstjeneste sammen med Bistrupklubben. I år er det i Bistrupkirken kl. 13.30. Foreldre møde for hold 2 (1. kommunisolds hold) kl. 19.30.

Søndag d. 14.: P. Timmermann prædiker ved højmessen som led i interens voksenundervisning. Kirkekaffe bagefter, så vi har lejlighed til at stille spørgsmål.

Torsdag d. 18.: Religionsundervisning. Hold 3 modtager Bodens Sakramente.

Søndag d. 21.: P. Timmermann prædiker igen i fortsættelse af sidste søndag, bagefter er der et kirkekaffe.

Mandag d. 22.: Præstemøde kl. 18.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 75 65.

Torsdag d. 2. og alle tirsdage i marts: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 3. og torsdag d. 4.: Messe kl. 17.

Lørdag d. 5.: Messe kl. 18.

Lørdag d. 6.: Børnernes religionsundervisning nr. 14, kl. 9.30-11.30. Messe kl. 11.

Søndag d. 7.: 2. søndag i fasten, messe kl. 11.

Torsdag d. 11.: Messe kl. 17.

Lørdag d. 12.: Messe kl. 8.30.

Fredag d. 13.: Firmelses-messe med biskop Hans Martensen og 20 firminder kl. 16.

Søndag d. 14.: 3. søndag i fasten, messe kl. 9.

Søndag d. 17. og torsdag d. 18.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 19.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 20.: Børnernes religionsundervisning nr. 15, kl. 9.30-11.30. Messe kl. 11.

Søndag d. 21.: 4. søndag i fasten, messe kl. 11.

Søndag d. 24. og torsdag d. 25.: Messe kl. 17.

Fredag d. 26.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 27.: Børnernes religionsundervisning nr. 16, kl. 9.30-11.30. Sidste i dette forår! Messe kl. 11.

Søndag d. 28.: 5. søndag i fasten, messe kl. 9 - husk vi er gået på sommerlid!

Søndag d. 31.: Messe kl. 17.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
Marievej 6, 2970 Hørsholm Sognepræst: Jacob Muiser.

2. præst: André Papuga.
Præstebolig: Nordvanggårds, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.

Søndagsmesse:
Skt. Hans Kirke kl. 11: Højmesse. Mikkelborg, Strandvejen 352 kl. 8.

Torsdagsmesse:
Skt. Hans Kirke kl. 10.30.

Skriftemål:
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Religionsundervisning for børn og unge:
Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggård.

Mandag d. 1.: Kl. 19 messe. Den levende rosenkrans.

Søndag d. 3.: Kl. 19.30 menighedsråds møde i menighedsstuen.

Søndag d. 7.: Efter messen samvær i menighedsstuen. Frokost. Menighedsråds orienterer om sidste nyt. Forældretræf.

Torsdag d. 9.: Kl. 19.30 menighedsaften fælles med Rungetst sogns menighed. Aftenen indledes med sang i kirken, hvor pastor Charles Nerbove vil prædike.

Søndag d. 10.: Kl. 19.30 aktivitetsgruppe-møde hos Christa Brou.

Kirkens »frivillige arbejdshold» mødes efter aftale med Erik Lous.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Anton Kirke, Brønshøj
Frederikssundvej 225, 2700 Brønshøj.
Tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Lech Pytlak.

Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Evt. også på 31 74 34 45.

Menighedsrådsformand: Henning Heinemeier, Markskellev 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 13 14 05.

Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Tirsdage kl. 10. Søndag og fredage kl. 19.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup
Sognepræst: Jesper Fich, tlf. 42 99 07 28.
Menighedsrådsformand: Bert Neele, tlf. 53 14 27 84.

Assumptionssøstrene, tlf. 42 99 81 57.

Messetider:
Søndag højmesse kl. 10. Lørdag kl. 17.

Hverdagsmesser som regel:
Tirsdag kl. 19 hos søstrene, Bygaden 53, Højs Tåstrup.

Onsdag og torsdag kl. 19: i kirken eller hos søstrene kl. 17.

Skriftemål: Søndag kl. 9.30 eller efter aftale.

Sognets aktiviteter:

Søndag d. 3.: Banko kl. 19.30.

Lørdag d. 27.: Hovedrengøring af kirken og salen samt haven kl. 9.

Kolpingfamilien:
Lørdag d. 17. Steffen Andresen fra Rønnevangskirken kommer og fortæller om Grundtvigs salmer.

Lørdag d. 27.: Generalforsamling.
KUK:
Lørdag d. 9. Indsaml information om søstrene på Primulavej. Besøg hos Sr. Hildegaard-Doods kl. 18.30.

Torsdag d. 23.: Så er det tid til påske-hyge-klippe-aften kl. 19.30.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde.
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem 8 og 10.

Søndagsmesse: Højmesse kl. 10 og 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hver fredag Korsvej med messe kl. 19.
Søndag 2. 7.: Messe kl. 10.30. Kirkekafe.
Lørdag 2. 20.: Desyges dag. Messe kl. 14.
 Skriftemål fra kl. 13.30. Efter messen samvær i menighedsalen.
Søndag 2. 27.: Gregoriansk messe kl. 10.30.
Lørdag 2. 27.: Kirkens årlige hovedrengøring. Vi mødes kl. 10 medbringende madpakke.

Vor Frue Kirke, Herlev
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
 Tlf. 44 94 76 94.
 Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: Sr. Hildegard Doods, Primulavej 1, 2720 Vanløse.

Messetider:
 Lørdag kl. 17.
 Søndag kl. 9.30, kl. 11 (engelsk).
Hverdage:
 Onsdag kl. 19.
 Torsdag kl. 9.30 (engelsk).
 1. fredag i måneden: Kl. 19.30, (engelsk).
 3. fredag i måneden: Kl. 19.30.
 Tålbødelse: Onsdag efter messen.
 Skriftemål: Efter aftale.
 Ungdomsklubber:

Magi-KUK: Hver torsdag kl. 19.30-21.30.
 Mini-KUK: Hveranden torsdag. Spørg May Weber Nielsen, tlf. 44 94 93 31.
 Tirsdag: Åbent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, messe kl. 19.

Tirsdag 2. d. kl. 19.30: Korsvejsandagt.
Tirsdag 2. 9. kl. 19.30: Korsvejsandagt.
Onsdag 10. 0.: Messe kl. 19, derefter menighedsrådsmøde.
Lørdag 2. 13. kl. 13: Tro og Lys.
Torsdag 2. 18.: Messe kl. 19, derefter Kateketkursus.
Lørdag 2. 27. kl. 15.30: Undervisning.
April
Torsdag 2. 1. kl. 19.30: Bodsandagt.
Mandag 2. 5. kl. 10.30: Undervisning for 1. kommunikatierne.

14 Hovedstads-område NØ

Johanneskirken, Søborg
 Vandårsvej 7-11, 2860 Søborg.
 Tlf. 39 69 03 01.
 Sognepræst: Knud Aage Nielsen, S.J.
 Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
 Menighedsformand Lene Støtt, Kildebakkesvej Allé 68, 2860 Søborg.
 Tlf. 31 56 17 70.
 Hvert søndag kl. 10: Højmesse.
 Kroatiske messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.

Skt. Thereses Kirke, Hellerup
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Giro 4 08 38 30.
 Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødsstilfælde).
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
 Alle 14 antikorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottelund. Kontorets telefon 31 64 30 39. Onsdag kl. 14-16.
Messetider:
Søndag: Højmesse kl. 9, rec. messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem mes-

serne. Familiemesse 2. søndag i måneden.
Hverdage: Mandag og fredag kl. 7.30. Tirsdag og onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17. Skt. Joseph søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Onsdag 3. kl. 19.30 økumenisk studiekurs ved Skovshoved Kirke, Teglgårdsvej 18. Emne: »Tro og Liv» ved pastor Ole Christiansen.
Lørdag 6. kl. 15-17 søgnatekne i kantinen. Emne: »Opvækst og egenverdier». Indleder: Walter Dalland.

Onsdag 10. kl. 19.30 økumenisk studiekurs ved Messiaskirken, Hartmannsvej 46. Emne: »New Age og Kristendom» ved pastor Kristian Høeg.
Søndag 14. kl. 9 familiemesse.
Tirsdag 16. kl. 11.30 og Sct. Andreas Kirke messe og møde for de ældre. Alle er velkomne. Tilmelding: Tlf. 31 64 09 01, Inge Ryum, og 31 63 82 52, Aase Nielsen.

Onsdag 17. kl. 19.30 økumenisk studiekurs i menighedsalen ved Sct. Andreas Kirke, Kollegievej 2 A. Emne: »Lidelse og Efterfølgelse» ved pater Niels Kier S.J.
Onsdag 24. kl. 19.30 bodsandagt med lejlighed til personligt skriftemål.
Onsdag 31. kl. 19.30 økumenisk studiekurs i menighedsalen ved Sct. Andreas Kirke, Kollegievej 2 A. Emne: »Nåde, hvad er det?» ved overbibliotekar Jacob Thomsen.

Vedrørende den økumeniske studiekurs: Af hensyn til de praktiske forberedelser bedes man tilmelde sig til hele serien til pastor Kozon senest onsdag 2. 24. februar.

Immaculata Kirke
 Strandvej 91, København Ø.
 Søndag: Højmesse kl. 9.
 Mandag og torsdag messe kl. 16.45.
 Øvrige hverdage messe kl. 7.

Skt. Andreas Kirke, Ørdrup
 Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen mandag.
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
 Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 30 39 onsdag kl. 14-16.

Messetider:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00.
Hverdage: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.
Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramentet til tilbødelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.
Onsdag 3. kl. 19.30 økumenisk studiekurs ved Skovshoved Kirke, Teglgårdsvej 18. Emne: »Tro og Liv» ved pastor Ole Christiansen.
Fredag 2. 5.: Jesu Hjerter-fredag. Se under messetider.
Lørdag 2. 6. kl. 11.15 rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.
Søndag 2. 7.: Kl. 10 latinsk højmesse.
Mandag 8. 7.: Kl. 15 bibelstudium hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding: Tlf. 31 63 63 82.

Onsdag 10. kl. 19.30 økumenisk studiekurs ved Messiaskirken, Hartmannsvej 46. Emne: »New Age og Kristendoms» ved pastor Kristian Høeg.
Tirsdag 16. kl. 11.30 messe og møde for de ældre. Alle er velkomne. Tilmelding: Tlf. 31 64 09 01, Inge Ryum, og 31 63 82 52, Aase Nielsen.
Onsdag 17. kl. 19.30 økumenisk studiekurs i menighedsalen ved Sct. Andreas Kirke, Kollegievej 2 A. Emne: »Lidelse og Efterfølgelse» ved pater Niels Kier S.J.
Onsdag 24. kl. 19.30 bodsandagt med lejlighed til personligt skriftemål.
Onsdag 31. kl. 19.30 økumenisk studiekurs i menighedsalen ved Sct. Andreas Kirke, Kollegievej 2 A. Emne: »Nåde, hvad er det?» ved overbibliotekar Jacob Thomsen.

April:
Torsdag 2. 1. kl. 19.30 bodsandagt med lejlighed til personligt skriftemål.

15 Hovedstads-område V
Sankt Nikolaj Kirke, Hvidovre
 Stråbyvej 2, 2650 Hvidovre
 Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.s.s.R.
 Sognepræst: 2, 2650 Hvidovre.
 Tlf. 31 78 27 90.
 Trafikfelt kl. 9-11.30 undt. mandag, eller efter aftale.
 Messetider:
 Mandag, tirsdag, onsdag, fredag kl. 8.
 Torsdag kl. 19.
 Lørdag kl. 17.
 Søndag kl. 10: Højmesse.
Onsdag 2. 3.: Musikaften i kirken kl. 19.30. Musikere kommer fra Amager.

Torsdag 4. A: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.
Fredag 2. 5.: Messe på vietnamesisk kl. 16. Kvindernes internationale Bededag. Økumenisk arrangement. Fællesmiddag 17.30, gudstjeneste 19.30. Nærmere bekendtgørelse i våbenhuset.
Søndag 2. 7.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 14.
Søndag 14.: Kirkekafe efter højmessens.
Fredag 2. 19.: Den h. Josef. Messe kl. 8.
Torsdag 2. 25.: Herrens Bedøvelse. Messe kl. 19.
Søndag 2. 8.: Sommerid begynder. Højmesse kl. 10.

Jesu Hjerter Kirke
 Stenogade 4A, 1616 København V.
 Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88.
 Telef. 33 25 07 98.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders S.J.
 Andenpræst: P. Niels Kier S.J.
 Pastoralassistent: Sr. Evelyn Kjeple CSJ. Tlf. privat 31 35 86 92.
Messetider:
 Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.

Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe. Søndag: Kl. 10 latinsk højmesse. Kl. 11.30: Dansk højmesse. Kl. 20: Aftenmesse. Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Tirsdag 2. d. kl. 16: Kongregationsandagt. Emne: De hellige martyrdre Perpetua og Felicitas (17. marts 203).
Torsdag 2. d. kl. 15-20-16.45: Religionsundervisning for mellemholdet.
Fredag 2. 5.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse af det helligste sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental veisignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Søndag 2. 7. kl. 11.30: Undervisning af førstekomunionsbørnene.
Søndag 2. 14. kl. 10: Dansk højmesse, under hvilken biskop Martensen meddeler Firmelsens Sakramente.
Kl. 16: Messe på ungarsk. Derefter samvær i menighedsalen.
Søndag 2. 16. kl. 14.30-16.30: Møde for de ældre. P. Horváth viser en video om Lourdes.

Lørdag 2. 20. kl. 10: Kongregationsmesse. Alle er velkomne.
Søndag 2. 21. kl. 10.30: Mellemholdet. Forberedelse af familiemesse. Kl. 11.30: Familiemesse med kirkekafe bag efter.
Søndag 2. 28. kl. 20: Ungdomsmesse med »Café Ludwig» bag efter i menighedsalen.

Sankt Mariæ Kirke
 Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
 Sognepræst: Knud Aage Nielsen, S.J.
 Tlf. 31 71 53 35, mandag-fredag 10-12.
Faste messetider: Søndag kl. 11.00.
Hverdage: Tirsdag og fredag kl. 16.30.
 De øvrige ugedage kl. 6.45.

Søndag 2. 7. 2. søndag i fasten. Kirkekafe med optagelse og diskussion.
Onsdag 10. 0.: Firmantklubben mødes i menighedslokalet kl. 19.
Lørdag 13. 0.: Desyges Dag», den årlige eftermiddag hos Liobasbagene i fasteiden. Kl. 13-14: Lejlighed til skriftemål. Kl. 14-15: Messe. Mulighed for at få sygesalvens. Kl. 15: Kaffebrød i Lioba-hjemmets sal. Tilmelding til eget sognekantor senest 8. marts.
Søndag 2. 14. 3. søndag i fasten: Familiemesse.
Fredag 2. 19.: Den hellige Josefs fest. Messe kl. 16.30.
Søndag 2. 21. 4. søndag i fasten. Messens faste dele synges på latin.
Torsdag 2. 25.: Herrens Bedøvelse. Messe kl. 6.45.
Torsdag 2. 25.: Firmantklubben mødes i menighedslokalet kl. 19.
 Hver lørdag kl. 10-12: Børnens religionsundervisning.
De tre første tirsdage: Rosenkrans kl. 19.30 i kapellet på »Mariabov», Marielystvej 16.
Sidste torsdag: Sakramental tilbedelse kl. 19.30-21.00.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken
 Nørrebrogade 27, 2200 København N.
 Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist.
 Weismarvej 77, 2300 København S.
 Tlf. 32 97 37 43.
 Træffes på kirkens kontor, hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt. og ca. 1/2 time efter alle messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hånsvede 28, 2200 Kbh. N. Tlf. 31 35 96 92. Vicevært Tom A. Sørensen, tlf. 31 39 05 58.

Treffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.

Søndagsmesser: Lørdag aften: Kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk.

Søndag: Kl. 10 dansk højmesse. Kl. 18 engelsk.

Alle søndage i fasten: Fastemeditation i hjemmet kl. 10.

Fredag d. 5: Bøn og meditationstimer fra kl. 16-30-17.5 m. sakramental velsignelse.

Lørdag d. 6: Tro og Lys.

Søndag d. 7: Menighedsmedie efter messen. Alle er velkomne. Menighedsrådet beretter.

Fredag d. 19: Skt. Joseph.

Torsdag d. 25: AC-arrangement: Messe kl. 19. Celebrant Marín Bergsøe. Efter messen spiller Knud Erik Kengen Mariamusik på orgel. Sammenkomst i kryppen bagefter.

Tirsdag d. 30: Teologi-kursus.

Fredag d. 5: Kvindernes internationale Bededag. Gudstjeneste kl. 19.

Søndag d. 7: Familiemesse kl. 10.

Onsdag d. 10: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30: Redaktionssekretær Knud Kluge fra »katolsk orientering« fortæller om børn i Peru.

Lørdag d. 13: Menighedens retrætedag kl. 9.30-17.00. Nærmere herom senere.

Søndag d. 14: Bødsandagt i forbindelse med messe.

Onsdag d. 24: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Kirsten fortæller om Johannes af Korset.

Torsdag d. 25: Herrens Bedudelse. Messer kl. 8 og 19.

Søndag d. 28: Latinsk højmesse kl. 10.

NB: Hver søndag i fastedagen er der korsvejandagt og sakramental velsignelse kl. 19 og lejlighed til personligt skriftemål fra kl. 18.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne Østergade 59, 3700 Rønne. Tlf. 56 95 08 14.

Sognepræst: Erling Brøderson. Tlf. 33 93 19 48/33 11 60 80.

Pastoralassistent: Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 56 95 08 55.

Lørdag: Højmesse kl. 17.

Lørdag d. 6: Religionsundervisning kl. 10.

Tirsdag d. 9: Møde med damerne kl. 14.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.

Andenpræst: Reinhold Sahner. Tlf. 33 91 21 56.

Presbiteres træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Onsdag d. 2. kl. 10: Messe for de ældre.

Fredag d. 5. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe, tilbødelse til kl. 18.

Lørdag d. 6. kl. 17: Aftenmesse.

Søndag d. 7. 2. søndag i fasten kl. 8: Messe. Kl. 18: Højmesse med fasteprediken, gregoriansk sang.

Lørdag d. 13. kl. 17: Aftenmesse.

Søndag d. 14. kl. 3. søndag i fasten kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse med fasteprediken, gregoriansk sang.

Onsdag d. 17. kl. 10: Messe for de ældre.

Lørdag d. 20. kl. 17: Aftenmesse.

Søndag d. 21. kl. 4. søndag i fasten kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse med fasteprediken, gregoriansk sang.

Lørdag d. 27. kl. 17: Aftenmesse.

Søndag d. 28. 5. søndag i fasten fejrer biskop Theodor Suhrl sit 60. præstehjubilæum og vil koncelebrere med højmesse i St. Ansgars kirke. Efter messen vil der være reception i menighedssalen.

Rosenkranskirken, Åkirkeby
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.
Sognepræst: Erling Brøderson.
Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kænikkenen 24. Tlf. 56 97 42 95.

Søndag: Højmesse kl. 10.

Lørdag d. 6: Religionsundervisning kl. 10.

Tirsdag d. 9: Møde med damerne kl. 14.

Rosenkranskirken, Åkirkeby
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.
Sognepræst: Erling Brøderson.
Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kænikkenen 24. Tlf. 56 97 42 95.

Søndag: Højmesse kl. 10.

Lørdag d. 6: Religionsundervisning kl. 10.

Tirsdag d. 9: Møde med damerne kl. 14.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb
Krist Konge Kirke
Sognepræst: Urban Figge, OMF. Box 51. 3900 Nuuk/Godthåb.
Tlf. 009 299 2 12 75.

Hverdagsseremonier: Kl. 10.00.

Tirsdag, onsdag kl. 17.15.

Torsdag: Tilbedelse kl. 18.30-19.30 efter tilladelse af messe kl. 19.30.

Fredage: Kl. 17.15 hos de små søstre.

Lørdage: Kl. 11.00.

Religionsundervisning: Efter aftale.

Kirketjefte: Efter søndags- og torsdagsmesser.

18 Amager og Bornholm

Skt. Anna Kirke, 2300 Kbh. S.
Hans Bogbinders Allé, Amager
Sognepræst: P. Jerzy Gorkowicz, C.S.R. Tlf. 31 58 41 02. Kontorid: Tirsdag, torsdag, fredag 10-13, onsdag 10-12 og 17-18.

Udenfor kontorid, tlf. 31 58 21 02.

Faste messetider:

Lørdag kl. 17: Engelsk messe.

Søndag kl. 8.30: Recepteriet messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe. Kl. 10.30: Messe på St. Enges Hjem (søndag).

Hverdage: Kl. 8 i kirken.

Tirsdag og torsdag kl. 9 på Skt. Anna Hjem.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2. 1620 Kbh. V. Tlf. 31 24 26 30.

11. Messe jorden i. og 3. Søndag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Parker, O.M.I. Chaplain to the English-Speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.

Other Churches with Mass in English:
Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Anna Kirke (Skt. A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic Celebrations in English:
Sunday: SAK at 5 p.m.
Sunday: VFK at 11 a.m. Skt. A. at 5 p.m. SAK at 6 p.m.

Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9:30 a.m.
Friday: VFK at 7:30 p.m.

Misa en español
Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos. A las kl. 12.

P. Tomás Tirapu Beortegui C.S.R. Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française
Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica Italiana
Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenogade 4A, 1616 København V.
Ufficio e biblioteca italiana: Stenogade 5, 1616 København V. Tlf. 31 37 22.

Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4, 1616 København V.

Kroatisk mission
P. Drago Curumdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Tlf. 39 66 22 99.

Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.

I Helsingør: Den 1., 2. og 3. søndag i måneden kl. 14.

I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.

Msze świątne w języku polskim
Ks. Jolanta Bodnar C.S.S.R. Kościół św. Anny, Amager
Hans Bogbinders Alle 2
2300 København S, tlf. 31 58 21 02

Msza św.: Każda niedziela i święto o godz. 12.00

Ungarsk messe
Magyar mise v. Kálmán Horváth s.j. Stenogade 4 a - 1616 København V. Tlf. 31 21 85 88.

Messe: Hver anden søndag i måneden kl. 16.

Manuskripter til »Orientering fra sognene«

Manuskripter til »Orientering fra sognene« skal være redaktionen i hænde senest kl. 12.00 på redaktionsmandagen. Der skrives på hvidt A4-papir med linieafstand 1,5 og ca. 40 anslag pr. linie. Alle linier begyndes helt ude ved venstre bogkant med udgang og dato. Helt tilnæret angives uden nullev bagved. Tekst udelukkende med versaler (store bogstaver) anvendes ikke. Manuskripter kan sendes på diskette, (DOS-styresystem), som returneres eller pr. telefax 31 24 49 75 (inden kl. 12.00).

Med venlig hilsen
Redaktionen

Liturgisk kalender marts 1993

1. viol. Mandag 1. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. 3. Mos. 19,12-11,18.* Ev. Matt. 25,31-46.
2. viol. Tirsdag 1. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Ex. 55,10-17.* Ev. Matt. 6,7-15.
- (Kærl. den Gode, martyr, (I 1127), kan inukkommes.)
3. viol. Onsdag 1. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Jonas 3,1-10.* Ev. Matt. 11,29-32.
4. viol. Torsdag 1. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Est. IV (14),1-3,5-12,14.* Ev. Matt. 7,7-12. (Casimir, (I 1483) kan inukkommes.)
5. viol. Fredag 1. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Ex. 18,21-28.* Ev. Matt. 5,20-28.
6. viol. Lørdag 1. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. 5. Mos. 26,16-19.* Ev. Matt. 5,43-48.
7. viol. 2. søndag i fasten. (II Pa). *Cf. Særst. pl. L. 1. Tim. 1,10. 12. ad. Sl. 32,6-8.* 19. 18. 20 + 22. (Omkl.: Din mishandling værer over os, Herre, såsom vi hører på dig.) L. 2. Tim. 1,8b-10. Ev. Matt. 17,1-8.
- Parvulus et Felicitas, martyr, (I 204), heljrs ikke.*
8. viol. Mandag 2. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Dan. 9,4b-10.* Ev. Luk. 6,36-38.
- (Ljubanus af Rom, ordensstifter, (I 1550), kan inukkommes.)
9. viol. Tirsdag 2. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Ex. 1,10-20.* Ev. Matt. 23,1-12.
- (Franciscus af Rom, ordensstifter, (I 1440), kan inukkommes.)
10. viol. Onsdag 2. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Jer. 16,18-20.* Ev. Matt. 20,17-28.
11. viol. Torsdag 2. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Est. IV (14),1-3,5-12,14.* Ev. Luk. 16,19-31.
12. viol. Fredag 2. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. 1. Mos. 37,24.* 12-13a. 17b-28. Ev. Matt. 21,43-45.
13. viol. Lørdag 2. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Mik. 7,1a-15.* 18-20. Ev. Luk. 15,1-13.
14. viol. 3. søndag i fasten. (II Pa). *Cf. Særst. pl. L. 2. Mos. 12,2-10.* 19,12-17. 21b. 7-9b. 7-9c. (Omkl.: Lynted i dog i dag ul hane rst, forherder af jerns Herre.) L. 2. Rom. 6,12-5. 2. ad. Ev. Joh. 4,5-47 eller 4,5-15. 19b-26. 32a. 40-42.
15. viol. Mandag 3. uge i fasten. (III Pa). *Faste pl. L. 2. Kong. 5,1-16.* 18a. 22-30.
16. viol. Tirsdag 3. uge i fasten. (III Pa). *Faste pl. L. Dan. 3,25.* 34-43. Ev. Matt. 18,21-35.
17. viol. Onsdag 3. uge i fasten. (III Pa). *Faste pl. L. 5. Mos. 4,1.* 9-9. Ev. Matt. 5,17-19.
- (Petrus, biskop, (I 461), kan inukkommes.)
18. viol. Torsdag 3. uge i fasten. (III Pa). *Faste pl. L. Jer. 22,28-28.* Ev. Luk. 11,14-23.
- (Cyrillus af Jerusalem, biskop og kirkelærer, (I 386), kan inukkommes.)
19. hvid. Fredag, Jøsel, Janru Maria brudgom (h). *Cf. Særst. Jøsel, pl. 1. L. 2. Sam. 7,4-8.* 12-14a. 16. Sl. 89,2-3. 4,5. 27 + 29. (Omkl.: Hans slægt skal blive for evigt.) L. L. Rom. 4,18. 16b. 22. Ev. Matt. 1,18. 19,21. 30a eller Luk. 2,41-51.
20. viol. Lørdag 3. uge i fasten. (III Pa). *Faste pl. L. 1. Mos. 22,2.* 12. Ev. Joh. 4,49-54. 7-8. (Omkl.: viol. eller rosa 4. søndag i fasten. (IV Pa). *Cf. Særst. pl. 1. L. 1. Sam. 16,1b.* 6-7. 10-13a; Sl. 23,1-3. 4-5. 6. (Omkl.: Herrens arm min hynne, mig skal intet overvinde.) L. L. 5. Mos. 14. Ev. Joh. 9,1-41. eller 9,1. 6-8. 13-17. 34-38.
21. viol. Mandag 4. uge i fasten. (IV Pa). *Faste pl. L. Ex. 65,17-21.* Ev. Joh. 4,49-54. 7-8. (Omkl.: viol. eller rosa 4. søndag i fasten. (IV Pa). *Faste pl. L. Ex. 47,1-3.* 12. Ev. Joh. 5,1-3. 8-16. (Turibus Mogrovino, biskop, (I 1606), kan inukkommes.)
24. viol. Onsdag 4. uge i fasten. (IV Pa). *Faste pl. L. Ex. 49,8-15.* Ev. Joh. 5,17-30.
25. hvid. Torsdag, Herrens Babudelse (h). *Cf. Cf. Særst. pl. 1. L. Ex. 17,10-14.* Sl. 40,7. 8a. 8b. 9-10. 11. (Omkl.: Herrens Babudelse kommer, Herrens Babudelse kommer.) L. L. Ex. 17,10-14. Ev. Luk. 1,26-38.
26. viol. Fredag 4. uge i fasten. (IV Pa). *Faste pl. L. 1. Mos. 22,2.* 12. Ev. Joh. 7,1-2. 10. 26-30.
27. viol. Lørdag 4. uge i fasten. (IV Pa). *Faste pl. L. Jer. 11,19-20.* Ev. Joh. 7,40-53.
28. viol. 5. søndag i fasten. (II Pa). *Cf. Særst. pl. 1. L. Ex. 27,12-14.* Sl. 120,1-2. 3-4. 5-4. 7-8. (Omkl.: Hos Herrens 2. søndag i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Dan. 11(13),1-5.* 15-17. 19,30. 33-42 eller I (13),13. 41-62. Ev. Joh. 8,11-17.)
29. viol. Torsdag 5. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Hos Herrens 2. søndag i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Dan. 11(13),1-5.* 15-17. 19,30. 33-42 eller I (13),13. 41-62. Ev. Joh. 8,11-17.)*
31. viol. Onsdag 5. uge i fasten. (II Pa). *Faste pl. L. Dan. 3,14-21.* 17. 28; 3,24-25. 26. Ev. Joh. 8,31-42.

Bøn om hjælp fra både kroaterne, serbere og muslimer

Beograd (KIPA) – Den serbisk-ortodokse patriark Pavle har bedt pave Johannes Paul II om at hjælpe med at få gjort en ende på angrebene på serbere i Kroatien. Patriarken har ligeledes henvendt sig til den kroatiske kardinal Franjo Kuharic, den amerikanske præsident, Bill Clinton og FN's generalsekretær Boutros-Boutros Ghali.

alvorlig fare for, at kirken udslettes med gægt.

Udryddelse

Tadeusz Mazowiecki, tidligere ministerpræsident i Polen og nu FN's særlige iagttager i menneskerettighedsspørgsmål i Jugoslavien, siger, at den etniske udrensning foregår både hos serbere og kroater, omend den hos kroaterne mere har karakter af »diskriminering«. Men efter hans erfaring er det entydigt muslimske, det mest går ud over: de frygter ganske enkelt udslettelse.

Ifølge Mazowiecki svinder håbet for en effektiv international hjælp i området. Han er ked af, at selv frygtelige hændelser om de systematiske voldtægter kun er »sæson-varer« i medierne. Han frygter også, at hans eget arbejde kan komme til at tjene som et alibi for den »vildhed og langsommelighed«, der vises fra det internationale samfundsside.

Jordskælvet i januar bragte Flores på forsiden af aviserne. Her byen Wuring. Foto KNA.

Kirken på øen Flores i Indonesien

(KIPA) – Jordskælvskatastrofen på Flores i Indonesien bragte øen på forsiden af aviserne. Derimod er der mange, der ikke ved, at Flores er en katolsk ø i det ellers muslimske Indonesien.

Maumere-området, der blev ramt af jordskælvet, ligger på øen Flores, der er en del af den østindonesiske provins Nusa Tenggara Timur. Ø-gruppen ligger som en række perler, der

begynder med Komodo (der huser den eneste dragert i verden) Sumba i syd, over hovedøen Flores til Alor. Den vestlige del af Timor hørte også til den.

Religiøst adskiller Flores sig fra resten af landet. 73% af den samlede befolkning i Indonesien er muslimer, men 90% af Flores' malajisk-melanesiske befolkning er katolikker. Af Indonesiens 180

mio. indbyggere er mere end 5 mio. (2,8%) katolikker, og heraf lever de 1,6 mio. på Flores.

Kristnet af portugisere

Katolikkerne på Flores er et værdifuldt kraftreservoir for den indonesiske kirke. Talrige florisnesiske præster arbejder i Indonesien og har på den måde betydning for hele landet.

Øen blev kristnet af portugisere i det 16. århundrede. Til de katolske og den østflorisnesiske by Laranuka. Det Hollandsk-ostindiske Handelskompagni fortrængte lidt efter lidt portugisere fra hele Indonesien og truede også Flores. Officielt blev Flores dog først hollandsk i 1859, og det nærliggende Østtimor forblev portugisisk helt til 1975.

Overgivelsen til Holland forpligtede den nederlandske regering sig til at sikre sjælesorgen for de 9000 katolikker på Flores.

Det var især jesuitter, der arbejdede på øen, indtil de overgav deres mission til Steyler-missionærerne i 1912.

Fra 1919 til 1930 steg antallet af katolikker fra 46.000 til 170.000. Der blev åbnet skoler, sociale institutioner og hospitaler. Kirkens arbejde var afgørende for udviklingen på øen, fordi man fra hovedstaden Djakarta, der lå lang væk, forsømte den.

Steyler-missionærerne arbejdede både for den sociale og økonomiske udvikling af de fattige bønder, men også for den katolske tros inkulturering og opretholdelse af den oprindelige kultur. Især har de prøvet på at holde liv i de gamle sprog som f.eks. mangari.

Religionsblanding ualmødelig

Den mest kendte kirke-lig-kulturelle institution er museet i Ladelero, 9 km vest for Maumere. Her findes også et fremragende katolsk universitet. På museet findes vidnesbyrd om den indfødte kultur, især eksempler på den berømte Ikat-vævekunst. Der er også mange præhistoriske fund.

Mange spørger, om florisneserne er særligt overbeviste katolikker, eller om de inderst inde er forblevet animister. Mange af dens gamle skikke lever videre. Man har 21 forskellige danse, én beregnet til høst, en anden når man inddrager nyt land til dyrkning, andre til indvielse af et nyt hus, en båd, ved bryllup og dødsfald. Florisneserne har, ved siden af batakernerne på Sumatra, den rigeste sangtradition i landet.

Appel til Europa USA og Canada

De katolske biskopper i Sarajevo, Mostar og Banja Luka i Bosnien-Hercegovina har sendt en appel om hjælp til formændene for de katolske biskopskonferencer i Europa, USA og Canada. De bliver bedt om at informere deres regeringer, befolkningen og massemedierne om den alvorlige situation i Bosnien.

Halvdelen af alle kirker er ødelagt

De skønner, at halvdelen af de 500.000 katolikker i bispedømmet Sarajevo er drevet på flugt. I Banja Luka er halvdelen af de 120.000 katolikker fordrevet. I begge bispedømmer er arbejdet gået i stå i langt over 50% af sognene, fordi kirker og andre bygninger er ødelagt og præsterne fordrevet, sat i fangelejer eller slået ihjel. I appellen hedder det, at især i Banja Luka er der

Paven vil gerne besøge Bosnien

Rom (KIPA) – Pave Johannes Paul II er parat til at besøge Bosnien-Hercegovina, siger ærkebiskoppen af Sarajevo, Vinko Puljic. Paven og statssekretær Angelo Sodano har accepteret indbydelsen og er for tiden ved at undersøge, hvorledes rejsen

konkret kan gennemføres. Ærkebiskoppen udtaler videre, at 62 af hans bispedømmes 144 sogne er gået i opløsning. Han tvivler stærkt på, om det er muligt at nå en politisk løsning på landets problemer. Den foreslåede kantonisering af republikken har

fordele og ulemper. Ganske vist får hver befolkningsgruppe deres eget territorium, men f.eks. kommer en tredjedel af den kroatiske befolkning til at leve i serbiske eller muslimske zoner. Puljic mener, at både kroaterne og serberne har skyld i den katastrofale situation.

Ødelæggelserne i Bosnien er ikke tilfældige, men systematiske. Dette var franciskanernes kirke i Mostar. Foto KNA.

Generalsekretæren for den islamiske Verdensliga besøgte paven

Rom (KIPA) – Pave Johannes Paul II og generalsekretæren for Den islamiske Verdensliga, Abdallah Bin Omar Nassef mødtes i januar i Vatikanet. Den romerske baskismenighed Sant'Egidio som i mange år har haft dialog med Verdensligan, deltog i mødet.

Generalsekretæren beklagede, at man i krigen i Jugoslavien ofrede alle religiøse principper. Han erklærede, at Verdensligan

går ind for dialog til gavn for hele menneskeheden, og det var for at fremme dialogen og freden, at han var kommet til Rom for at tale med paven.

Johannes Paul II opfordrede alle religioners troende til at arbejde for fred og menneskeværld. Det er særligt nødvendigt i de situationer, hvor religiøse forskelle anføres som grund til fjendtligheder og vold, sagde paven.

Skolelederne på tur til Rom

Den årlige retræte med biskoppen var i år ændret til et besøg i Rom, kirkes centrum

En blæsende, kold januar-morgen mødtes de katolske skoleledere i Kastrup lufthavn for sammen med vores biskop at starte på en studierejse til Rom.

Gennem adskillige år har biskoppen hvert år i januar givet en retræte til ledere af landets katolske skoler af 4 dage varighed, hvilket har været af meget stor betydning for den enkelte og for vores daglige arbejde, og det »binder os sammen« til at være et reelt alternativ til andre skoleformer.

Retræten 1993 i Rom

På et tidspunkt opstod ideen om at konvertere retræten i 1993 til et besøg i Rom, kirkes centrum. Da biskoppen accepterede, var det blot at ordne det praktiske, og vi var klar til start.

Vi er i hjertet af Rom, på hotel Ponte Sisto, i oldtidens håndværkerkvarter med adresse i Kammagernes gade, og overfor Træskomagernes gade.

Vor første besøg gjaldt Birgitta-søstrenes bus på Piazza Farnese, hvor biskoppen læste messe for gruppen, og holdt den første prædiken for os.

Birgitta-søstrene tog umådelig venligt imod os og fremviste den hellige Birgittas værelser, hvor hun levede en årrække, og hvor hun døde. Under Birgitta-søstrenes kirke har man indrettet et kapel, Skt. Katarinas kapel, som søstrene stiller til rådighed

for den ikke-katolske, svenske menighed. (Skt. Katarina er den hellige Birgittas datter).

Næste fælles højdepunkt på turen var en messe i Skt. Callistus' katakomben. Efter en rundgang i de lange mørke gange, omgivet af oldtidsgrave fra gulv til loft, førtes vi til et af de større gravkæppler, hvor messoeffert fejres.

Det er svært at forklare, hvad man føler i sådan et øjeblik, men på en eller anden måde er det som at blive sat århundreder tilbage i tiden - som selv at være til stede ved kirkes spæde start.

Om søndagen ville vi opleve en ganske almindelig menighedsmesse i Peterskirken, sådan som den foregår året rundt.

På grund af kirkes enorme størrelse foregår messen i kapellet i apsis. Rummet bliver dermed begrænset til et almindelig pent, stort kirkerums størrelse. Alligevel var det for de fleste en meget anden oplevelse end den hjemlige højmesse i sognekirken. Der var vel omkring 30 koncelebrerende præster foruden de tilstedeværende kannerer og en enkelt kardinal.

Da Peterskirkes menighed altid består af folk fra mange forskellige nationer, læses epistel og orationer normalt på andre sprog end italiensk.

Efter messen bliver folk stående på Peterspladsen for at bede Angelusbønner sammen med paven,

høre pavens tale og modtage hans velsignelse.

Udgravninger

Alle, der ønskede det, fik mulighed for at besøge udgravningerne under Peterskirken, hvor man går i de gamle gravgader mellem helligene mausoleumbygninger, der alle vender indgangen i retning mod Nerocirkus, ud fra en idé om, at også de døde skulle kunne følge legene på cirkus. På denne kirkegård blev apostlen Peter begravet efter at være blevet korsfæstet med hovedet nedad på Nerocirkus.

Festen for Pauli omvendelse faldt i ugen, vi var i Rom, og da det samtidig var afslutningen på den økonomiske, internationale bedegule, holdt paven selv en stor eftermiddagsmesse i Skt. Pauls basilika i den for urene.

Den stilrene, fem-skibede basilika med de mange pavemosaikker er en af Roms smukkeste kirker. Den er bygget over den grav Paulus fik på kirkegården ved Via Ostiensis - et par kilometer fra det sted, hvor Paulus blev halshugget.

At Paulus fik en »lette« død end Peter, skyldtes, at han var romersk statsborger, og som sådan kunne han ikke dømmes til døden på korset. En af dagene brugte gruppen til en udflygt til Assisi, den maleriske lille by i de umbriiske bjerge, hvor den hellige Frans havde sit virke. Vi standede først neden for byen i

Santa Maria degli Angeli. På Frans' tur var området dækket af skov, og i skoven lå et lille kapel, Porciunkula, som var tilhørdet for Frans og hans første tilhængere.

Det var her, han holdt sit berømte »måltekapiel« - kaldt sådan, fordi han af munkene måtte medbringe en måtte at sove på i skoven.

Det var også på dette sted, at Frans døde.

En messe i Porciunkulakapellet, er en helt særlig oplevelse. Det fattige, ældgamle kapel - endnu ældre end fra Frans' tid - står midt i en kæmpemæssig, rigt udstyret kirke fra 1600-tallet.

Dagen bød naturligvis også på en grundig gennemgang af den hellige Frans' gravkirke med gravene, den rigt udsmykkede underkirke og overkirken med Giotto's berøste fresker om vigtige begivenheder i Frans' liv. Den danske franciskaner, broder Theodor var vores veloplagte, vidende og inspirerende guide gennem det store kompleks.

Stort ønske opfyldes

Hjemme fra havde vi ønsket at komme til at opleve noget, som kun bliver få beskåret, nemlig at opnå tilfældet til at deltage i pavens private morgenmesse.

Vi var helt klare over, at chancen var meget små i den turde love noget på forhånd, men spændte var vi.

Påskerefugium på Magleås

afholdes igen i år fra skærtorsdag den 8.4. kl. 14.00 til påstændsdag den 11.4., evt. til påstændsdag den 12.4. kl. 14.00.

Gæstlig leder: p. Edward Stappers O. Prum.
Daglig leder: Ellen Maria Lebbøh og Niels Engbrecht.

Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påstens begivenheder, således at gudstjenesterne og oplysningsarbejde vil være midtpunkter.

Erfaringen har vist, at deltagere foretrækker et program, der ikke er lagt for svært.

Alle, der får et behov for såvel ro som fællesskab i påsten, er velkomne.

Tilskud fra fonden »Magleås Venner« o.s. gælder det muligt at fastsætte prisen til kr. 865,- til og med påstændsdag kl. 14.00 og kr. 1015,- til og med 2. påstændsdag kl. 14.00.

Ankomstdagen (skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og aftensmaden starter med frokost.

Tilmelding: Til Magleås sekretariat på hverdage mellem kl. 9-15 på tlf. 42 81 07 15 eller ved et indbøt på kr. 200,00 deponium på giro 428 44 29 til Magleås Kursuscenter, Høsterbølvej 6, 3460 Birkerød.

Magleås' styrelse

Telefonen ringer. Det er pavens privatsekretær. Biskoppen indbydes til at koncelebrere med paven onsdag morgen kl. 7 og medbringe sin gruppe...

Morgenmesse i pavens kapel

Dagen oprandt. En halv time før aftalt tid var alle sået frem til bronzeporten til Det apostolske Palads. Porten åbnes af en gardist i »nadrugt« den blå uniform som bruges fra aften til morgen) - vi venter, mens der ringes til pavens lejlighed - så op ad marmortrappen - over gården - og med elevator til øverste etage. Et øjeblik efter står vi foran døren til pavens private lejlighed. Privatsekretæren tager imod os - overrøjet lægger sig i forvejen - vi føres gennem pavens store arbejdsværelse, hvor julekrybben og juletræet står endnu (i Rom er krybben mange steder fremme indtil kyndemisse) - gennem

endnu en dør, og til venstre side ligner et lille, enkelt, moderne kapel, hvor vi bliver vist på plads. En halv meter foran sidder paven - koncentreret i bøn.

Der er helt stille. Paven rejser sig og klædes messetøjet. Gudstjenesten begynder.

Messen læses på engelsk med læsningen på dansk.

Det hele er meget enkelt og stilfaldig. En stor oplysningslære! Da vi bagefter var stillet op til fotografering i arbejdsværelset, fortalte paven os, at det var første gang, der var sunget på dansk i pavens private kapel.

Et par timer senere mødtes vi med paven endnu en gang, nemlig til den almindelige onsdagsaudiens i audienshallen.

Her var vi placeret allerforrest i salen, og paven henvendte nogle ord til os på dansk.

Den sidste dag i Rom gjaldt vor besøg Santa Maria Maggiore-kirken, hvor vi sammen med biskoppen fejrede messen i Maria kapellet under det ældgamle Maria-billede, der ifølge legenden skal være malet af Lukas, og under det pudsgjærelse, der beretter om kirkes oprindelse og viser pave Lucius, der skovier sne på Esquiline-højen. Legendene fortæller, at paven drømte, at Jomfru Maria bad ham bygge en kirke til hendes ære på det sted, hvor der den følgende morgen - som var den 5. august - lå sne.

Vores dage med biskoppen i år blev anderledes end retræten, men ugen i Rom bød på mange store religiøse oplevelser, der viste os kirkes universalitet, og på mange smukke, stille stunder i et fællesskab omkring eukaristien.

Annie Rastrup

Under skoleledernes besøg i Rom var de til morgenmesse i pavens private kapel. Efter messen blev der stillet op til fotografering.

To oblatkommuniteter på retræte på Sostrup

To oblatkommuniteter fik mulighed for sammen at deltage i en fællestretæte på Sostrup Slot. Retræten blev afholdt fra 15. til 17. januar, og de 23 oblater, som deltog, hører henholdsvis til Asebakken, og Maria Hjerte Kloster på Sostrup. Udover oblaterne deltog klosterens respektive priorinder og 12-tiltalt af søstrene fra Maria Hjerte Kloster.

Det var en "klassisk" retræte med stilledet. Det er tankevækkende, at man kommer i en dybere kontakt med hinanden, når opmærksomheden på hindrands behov ikke med snåb bliver afledt, men i stilled bliver healend. Hiandens behov for et salkar ved spisebordet, el-

ler for et spontant knus; som øjne, måske ubevidst, har bedt om. Og budskaberne, man modtager under retræten, får lov til at synke ganske stille ned, helt ned i hjertet.

Budskaber fik vi mange af: glade, gløbe, lune og alvorlige budskaber, da retræten var ledet af p. Lars Messerschmidt.

Vi nød den præcision, hvormed han fremlagde de konkrete oplysninger: om kirkerestlige spørgsmål, om korbønens historiske udvikling, eller om de gregorianske rytmer.

Men ikke mindst nød vi den troens glæde, som gav liv til hans ord: om kirks kald, hvert lems kald, Gudsfolks kald - til hel-

lighed. Om tidebønens betydning: Den store, evige, globale lovpriang og forban, som uafbrudt klinger over hele jorden. Om den bedende menighed og den tjenestegørende menighed, og om oblaterens ret og pligt.

Under denne retræte blev begrebet "oblat" endnu en gang helt klart for mange af os. Oblat er en bro mellem et ordenssamfund og verden. Broppieren er tidebønnen; de bærer broen. Broen selv (oblaterne) har til mål at leve et apostolsk liv, inspireret af urkirkenes evangeliske liv, og af ordenssamfundets spiritualitet - i verden.

Under retræten deltog vi - mere eller mindre fuldtalrigt - i tidebønner-

ne, som søstrene sang i den nye klosterkirke. Syv gange i døgnet. Det var uvant for os, men anstrengelsen værd: en fyrd for, først og fremmest eget, så for øjet, og til sidst det vigtigste: for hjertet, hvor tonerne klinger videre, og - hvem ved? - måske virker forvandlerne. Vi forsøgte selv at syng med i korbønnen; efter bedste evne: hver fugl med sit næb.

Under den afsluttende søndagsmesse blev syv nye medlemmer optaget i Maria Hjerte Klosters oblatnovicia. Desuden fornyede de "gamle" oblater deres løfter: benediktinerne til priorinde *Moder Margaria*, og cistercienserne til priorinde *Moder Theresia*. Det var smukt.

Under den afsluttende festmiddag - hvor vi igen havde fået talens gave - blev der udbetalt adskillige takkeskæle, og med god grund. Sjæl og legeme (moden var nemlig også god) var blevet vel forsynet under de forløbne dage. Oblaterens anmodning om fremover at afholde fælles oblatretæte 1 gang årligt, blev imødekommet. Det var nogle dejlige dage. Tak til retrætedaler, til priorinder, til søstre og til hinanden. Deo gratias!

Oblaterne fra Maria Hjerte Kloster

Pastor Hans Esmark fylder 50 år

Pastor Hans Esmark fylder 50 år den 26. februar.

Hans Esmark, der bor Møllestræde 10 B i Hillerød, er sognepræst for tre aktive menigheder i Hillerød, Helsingør og Ringsted. Han konverterede til den katolske kirke i 1963, næsten samtidig med, at han blev udlært møbelsnedker (med medalje). Han blev indkaldt til forsvaret i 1964, hvor han gennem årene som aktiv reserveofficer har nået at blive major.

Efter at have taget mat./fys. studentereksamen på aftenkursus, flyt-

tede Hans Esmark til Frankfurt for at studere katolsk filosofi og teologi. Og efter de afsluttende eksaminer flyttede han igen til Danmark, hvor han blev tilknyttet menigheden i Birkerød. Kort efter sin præstevie i 1977 overtog pastor Esmark ansvaret for den katolske menighed i Hillerød. Nogle år senere påtog pastor Esmark sig også ansvaret for menigheden i Ringsted. Og for tre år siden også menigheden i Helsingør.

Han er en travl men meget afholdt sognepræst, der har en meget stor del af zonen for, at de tre menigheder fungerer så udmærket.

Vi fejrer vores sognepræst i forbindelse med fastelavsarrangementer i menighederne i weekenden forinden og søndagen efter den 26. februar, og vi ønsker Hans Esmark hjerdelig til lykke og Guds velsignelse.

John Hornuff

Bønnens Apostolat for marts

For de syge

Ved Paul Keller

At alle, som lider, må tilbyde Gud deres kors i forening med Kristus til verdens frelse.

I det gamle Israel betragtede man sygdom og ulykke ofte som en straf fra Gud.

Nu til dags er man tilbøjelig til at anse den slags som defekt i naturen, som skal bekæmpes og forebygges, som ikke har noget med Gud at gøre. Hvad siger den kristne tro?

Måske kender vi den lille bøn: Herre, giv mig mod til at forandre det, som kan forandres, tilmodighed til at bære det, som ikke kan være anderledes, og visdom for at skelne det første fra det andet.

Allerede i Det gamle Testamente antydes kraften af stedfortrædende

bøn og stedfortrædende lidelse. Abraham opåede, at byen Sodomia ville blive skånet, hvis der fandtes ti retfærdige (1 Mos 18,20-33).

Fordi Moses, støttet af stærke mænd, løftede sine arme mod Himlen, blev Israel i kampen mod Amalek bevaret for undergang (2 Mos 17,12; 32,32). Og i sangene om "Herrens tjener", som bar vores sygdomme, og tog vore smerter på sig, åbenbares mysteriet om stedfortrædende sone (Især Es 53. kap.).

Det blev til virkelighed skærtorsdag og langfredag, og det bliver stadig til virkelighed i den hellige Messe: »Det er mit legeme, som bringes for jer. Det er mit Blod, som udgydes for jer...«

Det er Herren selv, som

ved Helligånden indfører os i hele sandheden, også om Guds riges skjulte vækst. Således kunne apostelen Paulus både ydmygt og modigt udtale noget, som har styrket utallige mennesker: »Jeg fuldfører i mit jordskælv, hvad der mangler i Kristi lidelse, for Kristi Legeme. Kirken« (Kol 1,24).

Vi burde også stande et øjeblik ved følgende: »Ved tanken på Guds barmhjertighed formaner jeg jer til at bringe jeres legemer som et levende og helligt offer, som er Gud velbehageligt« (Rom 12,1).

Kan mennesket af i dag finde frem til denne helt »overnaturlige« indstilling? Mange kristne ser i tidens ligefrem overmænskelige udfordringer - krig, sult, flygtninge - signaler Gud giver os. Mennesker som *Maximilian Kolbe*, *Edith Stein* har frembåret deres liv og deres lidelse i forening med Kristus til verdens frelse. Manges fællesskab med Kristus: i smerte, søvnløse timer, skudbønner og ligesom et skilt blodkredsløb i Kristi mystiske Legeme, kirken. Ved den daglige indvielse om morgenen både modtager og endda giver vi selv stadig nye impulser.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 63A, st. 1260 København K.
Kontoret har åbent torsdag og fredag fra kl. 14-16. Telefon: 33 15 23 01. Postboks 646637.

Møder og arrangementer

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag om:

»Hvad har Helligånden af Bingen at sige os i dagens verden?« Kjørulf Fredag den 5. marts kl. 20 i Engelen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Alle er velkomne.

Hvordan opstod begrebet Påske

Herman inviterer vi til et miniasmment møde i Sankt Knud Løvdag Kirke, Lyngbyvej 11, Lyngby onsdag d. 10. marts 1993, kl. 19.30.

Altens hovedemne: »Den jødiske påske.« Vi har det rabbiner Bent Løvdag fra Det muslimske Trossamfund til at indlede.

Herfter en kort pause!

Efter pausen er der erledning til spørgsmål og debat om den jødiske tro.

Alle er velkomne! (Gratis adgang).

Da alle skal kunne deltage tages der givet, at der kun ryges i pausen.

Med venlig hilse

Sankt Knud Løvdag Kirke
Det alumniske udvalg
Simone Anker/Per Wedell Topf

Kvindernes internationale Bødedag

Kvindernes Internationale Bødedag, fredag d. 5. marts 1993 finder sted, for København vedkommende, i Kåbsløsterræn, Lærtevej 4, S. 2300 Kbh. S. kl. 19.00. Efter gudstjenesten er der social samvær. Bus 2, 12, 13, 30, 33 og 34 lige til døren.

De syges dag

eholids lørdag den 13. marts i Sct. Marthe Kirke, Jens Jessensvej 5, Frederiksberg.

Ældre og syge indbyrdes til en messe, hvorefter der er mulighed for at modtage »de syges messen«. Fra kl. 13.15 er der lejlighed til at strålmåle. Messen begynder kl. 14.00.

Efter messen midtes vi til kaffe.

Tilmelding er nødvendig. Den bedes sendt til Dersø eget sognepræst senest den 8. marts, eller udgives til St. Løbe Kloster, st. 31 71 48 72.

Med venlig hilse
De Syges Forbund

R.I.P.

Vor kære mor, svigermor og farmor,

Lena Samson
Pro Ecclesia et Pontefice

født den 11. august 1912,
er sovset stille ind den 15. februar 1993.

Rolph, Emøke,
Edith, Ruse,
Stephen, Marlene.

Begravelsen har fundet sted.

Medler og arrangementer

Det sker på Magleås:

Mt. d. 1. - s. d. 2.3.: Kulturministeriet.
 To. d. 4. - fr. d. 5.3.: Mølem Følleligt Samvirke.
 Fr. d. 6. - s. d. 7.2.: Retraite: Søg mit anligt, v/ sr. Ansgaite Rieman.
 Mt. d. 8. - ti. d. 9.3.: Birkedag kommune.
 Ti. d. 9. - on. d. 12.3.: Uneso-stoleprosjekt.
 Fr. d. 12. - s. d. 14.3.: Katolsk Arbejder Aktion.
 On. d. 15. - s. d. 16.3.: Udenrigsministeriet.
 On. d. 17.3.: Udenrigsministeriet.
 On. d. 17. - fr. d. 19.3.: Gymn. skoleens Tjælverforen.
 Fr. d. 19. - lg. d. 20.3.: Gladsaxe kommune.
 La. d. 20. - s. d. 21.3.: Katolsk Radio- og Plymforbund for Storkøbenhavn.
 Ma. d. 22. - fr. d. 23.3.: Dansk Socialtjælverforening.
 Fr. d. 23. - s. d. 23.3.: Den Joam. Videreud.
 Ma. d. 23. - on. d. 31.3.: Gymn. skoleens Klæppeforen.

DUK-kalender

Ungdomssesse og Café Ludvig den 28.02. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.
 Årsmøde den 05.03.-07.03. 1993 på Øm for 2 delegerede/vilgite repræsentanter fra hver fællesråd/lokation.
 Alder: 16 år og opafar.
 Pris kr. 150,00 samit kr. 150,00 for fællesrejse (inkl. 200,00 over 25 år).
 Firmalsest weekend den 19.03.-21.03. 1993 på Øm for alle firmander, der bor på Sjælland og Lolland-Falster.
 Pris kr. 160,00 samit kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 26.02. 93.
 Romerogend den 24.03. 93 i Studenterhuset i Kårengsgade, København.
 Tilmelding er ikke nødvendig. Man kan komme og gå som man vil. Mad og drikkevarer kan købes.
 Ungdomssesse og Café Ludvig den 28.03. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.
 Firmalsest weekend den 02.04.-04.04. 1993 på Øm for alle firmander, der bor på Fyn og i Jylland.
 Pris kr. 160,00 samit kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 12.03. 93.
 Løjfeudsestus den 18.04.-18.04. 1993 på Øm for alle ledere på DUKs sommerfejre i 1993.
 Kørst er gratis.
 Tilmelding senest den 26.03. 93.
 Ungdomssesse og Café Ludvig den 28.04. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.
 Ministrantskursus den 07.05.-09.05. 1993 på Øm for de 8-12 årige.
 Pris kr. 175,00 samit kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16.04. 93.
 Ungdomssesse og Café Ludvig den 30.05. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.
 Abdukt: Tjælverbetaling af gabryr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:
 Arrangementet:
 Dato:
 Navn:
 Adresse:
 Postnr.&by:
 Fødselsdato:
 Telefon:
 Katolsk: Ja: Nej:
 Detlager i fællesråd: ()
 Ankommer selv: ()

Postboksno. 9 08 32 94
 Danmark unge Katolikker
 Sekretariat
 Brogade 67, 2. th.
 1250 København K.
 Tlf. 33 14 77 07

Annoncering:
 Rubrikannoncer pr. mm kr. 4 00
 Telstdannoncer pr. mm pr. sp. kr. 5 00

Katolsk radio- og Fjernsynsklub for Storkøbenhavn

Indbyder til en medveekend på Magleås, Hærsgaardsvej 5, 3650 Birkerød, fra søndag den 20. marts 1993 kl. 14.00 til søndag den 21. marts 1993 kl. 16.00.
 Emnet er: Kirkens medlopolitk. Oplagsholder er journalist Knud Kluge, som taler om: »Vad er kirkens medlopolitk?« og dr. phil. Peter Unger, der taler om: »Kirkens realiseres kirkens medlopolitk i Danmark?«
 Pris: For klubbas medlemmer er prisen kr. 175,- for helse weekenden samt drikkevarer. For øvrige deltagere kr. 385,- for ankomstbillet og kr. 340,- for dobbeltværelse for helse weekenden samt drikkevarer.
 Tilmelding sker ved indbetaling af kr. 175,- på girokonto nr. 7 00 44 18, Birgit Ekenhørd, Stødsborgvej 280 B, 2850 Narum, eller ved check til Birgit Ekenhørd. Man bedes øngive, om man ønsker ankomst eller dobbeltværelse.
 Sidste frist for tilmelding er den 8. marts 1993. Hurtig tilmelding er nødvendig, da der er begrænset plads.
 Gerd Sørensøn
 Formand

Bededag i Sct. Marie Kirke, Haderslev

Mariædag 8. Et døgn i fælles bøn, tilbødelse og meditation.
 Lørdag d. 20. - søndag d. 21. marts: Ankomst kl. 10.30. Medbring frokost.
 Tilbedelse af Sakramentet kl. 21.30.
 Vagnat for dem, der ønsker det: Medbring evt. søvpose.
 Afrejse efter frokosten søndag kl. 12.
 Tilmelding senest 7. marts på girokonto Dominique, til. 74 52 23 26.

Arrangør:
 Martin Bergsøe, Lars Messerschmidt, Dominique Tran Duc Thanh.

DKKF i Haslev 1993

23.-25. april: Kivindweekend.
 Tema: »Livsglæde: glæden ved livet« med bl.a. Birthe Bachhausen og Ulla Elmquist.
 Læs mere i DKKF-NYT 1793.
 Pris: Ved rejse og tilskud fra DKKF: Kun 400,- for tilmelding + dep. 150,- kr. til Ursula Blanke, Skovvej 7, Årborg, 7400 Herring, inden 20. marts, tlf. 97 14 90 67. Giro 7 02 94 72.

Landstyrevelsen

Havedag på Magleås

Foråret nærmer sig og så er der efter havedag på Magleås, hvor frivillige møder op for at gøre et nip med i at holde det store område smukt og ryddeligt.
 Lørdag d. 24. april d. mødes vi i havedag fra kl. 9-16, men man er også velkommen blot at par timer.
 Der vil være kaffe/te og kage og øl og vand til særlig store som små hjælpere og for ansættelsesledere vil der blive serveret frokost.
 Praktisk leder: Jørgen Bæsdsgaard Jensen.
 Yderligere oplysninger fås hos centerleder Ein Udam på tlf. 41 87 01 15.

Den nordiske valfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1993, 8 dage tur til med fuld pension.
 Pris på hotel kr. 5.200,00
 Særpris for syge og handicappede på »Accueil« kr. 4.700,00
 Præst, leger og sygeplejerske ledsager valfarten. Tilmelding hurtigst muligt:

Den nordiske valfart til Lourdes
 Georg Hørding, Skovgårdsvej 14,
 2220 Charlottendal
 Tlf. 31 64 12 54. Telefax: 31 64 12 61
 Giro 9 00 05 93

Sankt Andreas Bibliotek
 Kåbmagsgade 44, 1150 Kbh. K.
 Tlf. 33 91 86 90, onsd. -fred. 10-16.

Niels Steensens Bibliotek
 Stenogade 9, 1616 Kbh. V.
 Tlf. 31 22 64 22, tirs. og tors. 17-19, onsd. og fred. 12-16, sønd. 11-13.

Radio Steno - Katolsk Lokalradio
 Sct. Kjelds 3, Kbh. Ø, giro 9737 86.
 Hver mandag kl. 20.23 på 107,3 Mhz.
 22.15: Mandagoprogrammet med aktuelle indslag.
 21.00: Abent Forum - debatorgram.
 22.15: Mandagoprogrammet.
 21.00: Mandag til fredag kl. 16-17 på 88,2 Mhz.
 Mandag: »På Herrens marts« - for børn og unge.
 Tirsdag: »Lokalt og globalt«.
 Onsdag: »Venikalem« - programmet, der fører os ud på alle 4 verdensdele.
 Torsdag: »Ugens gæst«.
 25.2: Kjeld Rabak Møller: SF og Maastricht.
 Fredag: Magesprogrammet »Der fredag«.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge
 Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelser til lej i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter færdiges kontakt mellem udløjer og lejere. Ønsker De at udløje eller leje ring til Katolske Menighedsplejer 33 16 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Testamentet til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen
 Man kan støtte kirken ved at indsette den som arving i sit testamente.
 Ingen arvskatte.
 Kirken modtager det fulde beløb.
 Gratis advokatbistand.
 End anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
 Udgiftene til satsar refunderes af Bispemønstret.
 Yderligere oplysninger:
 Katolsk Bispemønstret
 Brogade 68A, 1260 København K.
 Tlf. 33 11 69 80

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter
 Dødsboer og bedre indbo købes.
 Naboløs 3, 1206 København K.
 Tlf. 33 11 72 37. Åben: 42 85 39 40

Reno Kildes Antik
 St. Kongensgade 59
 1264 K. København
 33 15 68 77
 St. udvalg i gl. og nye ikoner, kunstlitterat. etc.

BEGRAVELSES LIGBRÆNDING
 Strandvejen 153
 Tlf. 31 62 16 50
 Til med Vagn Fondo, der er medlem af Bedemændens Landsforening
 Reference:
 Sankt Joseph Sæstrane
 Benediktinerordenen
 af Den Hellige Høje
 Attaler træffes gerne om Deres hjem

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon 39 69 86 81
DØGNET RUNDT
WAGN ADLER
 Bedemand Kvlers Eft.
 GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
 SØBORG NOVEGADE 94

Begravelsesforretning
 ordner alt i forbindelse med dødsfald
 også anmeldelse til skifteret, sygesikring, forsikring m.m.
 Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT 31 55 55 55
 Bedemand Michael Riis
 Amagerbrogade 155
 Østerbrogade 226
 Filial: Taastrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING
 34 06 01 - 86 60 56
DØGNVAGT: 31 86 60 56
 Ndr. Fasanvej 76
 2000 København F.
 Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
 Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Guldager
 støper korrosion og fjerner kalk i større brugsvandssystemer.
 Tlf.: 42 27 31 00

Mølemester
VILLY HANSEN
 Brogår 13 - 7100 Vejle
 Tlf. 75 61 59 62 og 75 63 29 37

Revisor Henrik S. Andersen
 Tlf. 98 25 93 22

Revision - Bogføring - Skat
den Registrerede Revisor Jørgen Brangstrup
 ROBERTSTRÆDE 15
 4000 ROSKILDE
 Sct. Oskarsvej 45
 4000 ROSKILDE

Den serbisk-ortodokse kirke tager afstand fra regimet i Beograd

Beograd (KIPA) - Den spændte situation i Serbien var temaet for en ekstraordinær konference for det serbisk-ortodokse hierarki, som blev afholdt i december bag lukkede døre.

Alle biskopper diskuterede den voksende konfrontation mellem kirken og den kommunistiske ledelse i Beograd. Især har president Slobodan Milosevic og hans politik i stigende grad mødt kritik fra kirkelig side.

Biskoppen af Raska-Prizren (Kosovo), *Artanije Radosavljevic* erklærer, at kirken »afgørende tager afstand fra Milosevics regime og det system, det står for.«

I slutdokumentet appellerer biskopperne til det internationale samfund om at opbyrde sanktionerne mod »Rest-Jugoslavien«. Sanktionerne rammer først og fremmest flygtningene og de fattige.

9 Gordens-søstre myrdet i Liberia

Monrovia (KIPA) - Fem amerikanske ordenssøstre og fire indfødte novicer fra ordenen »Kristi helligs blod« er blevet dræbt af oprørstrupper i Liberia, meddeler ærkebiskoppen af Monrovia, *Michael Kpakala Francis*.

Det amerikanske udenrigsministerium har skarpt fordømt mordene på søstrene. Disse kvinder spillede ingen rolle i borgerkrigen, men tog sig af forældreløse børn og andre ofre for konflikten, udtaler en talsmand for udenrigsministeriet. Søstrene har et kloster, en skole og et hospital i bydelen Gardenville, der er på opbrætningsbåndet.

Regeringen og partiet er ikke folket

Samtidig kritiserede de udenlandske medier for at sætte ligedestegn mellem det serbiske folk og det serbiske regime. Mediernes forsøger at gøre serberne til skurken for at forberede en militær intervention, erklærer de. En sådan intervention vil være »det tredje forsøg i tiåreghundredet på, at dætte reger serberne i Bosnien«.

Kirken opfordrer til en forstærket indsats for Afrikas flygtninge

Lusaka (KIPA) - Den katolske kirke opfordrer det internationale samfund til en forstærket indsats for Afrikas millioner af flygtninge. Det er nødvendigt med nye politiske initiativer for at forvandle denne menneskelige tragedie til fred og retfærdighed, hedder det i slutdokumentet fra en international konference foranstaltet af Vatikans Immigrationstrad, der blev afholdt i Zambias hovedstad Lusaka i januar.

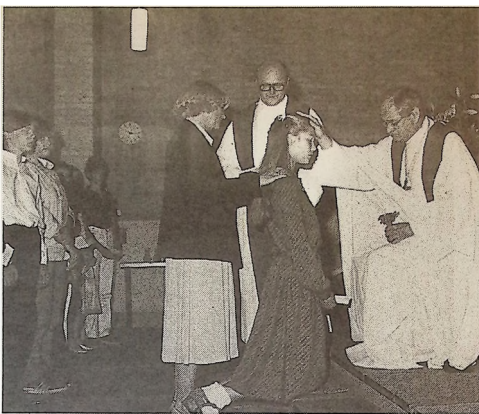
Somalia, Etiopien, Sudan

I konferencen deltog delegerede fra 20 afrikanske lande samt fra Nordamerika, Europa og Australien. Mødet blev ledet af ærkebiskoppen af Maputo, kardinal *Alexandre*

José Maria dos Santos og formanden for Immigrationstrad, ærkebiskop *Giovanni Cheli*.

De delegerede talte om årsagerne til det store flygtningeproblem: værende konflikter, fattigdom og krænkelse af menneskerettighederne. Man krævede, at fred og retfærdighed blev genoprettet i Somalia, Etiopien og Sudan. Især appellerede man til den sudanesiske regering om at genindføre religionsfrihed og overholde menneskerettighederne for landets kristne mindretal.

I slutdokumentet foreslås det, at man grundlægger et korps af frivillige, som helt sikkert sig til rådighed for flygtninge på tværs af landegrænser.

Firmens sakramenter er en kirkelig modenhedsbekræftelse til et selvstændigt engagement i menigheden. Også i andre lands diskuterer den forkerte alder. Foto Kluge.

Skal firmesalderen op til 17-18 år!

Fribourg (KIPA) - Firmesalderen for 17 år? Nej, mener mange, så var der snart ikke flere troende til kirken. Ja, mener andre, som regel ser vi ikke børnene i kirken efter firmesalderen. Hvis en person lader sig firmesalderen for 17-årige, er det mere sandsynligt, at han er parat til at være med i menigheden bagefter. Egentlig kan vi kun vinde.

Vil lægge vægt på myndighedsaspektet

Fleere menigheder i Schweiz har besluttet at sætte firmesalderen op til 17 år. I Luzern-menigheden St. Johannes har der ikke været firmesalder siden 1988. Flertallet i menigheden bestemte sig for at sætte alderen op fra 12 til 17 år. Lederen af det »ledelsesteam«, der er an-

svarlig for undersøgelsen, *Regina Osterwalder* siger: »Det er forældrene, der bestemmer over første kommunionen og det første skriftemål. Vi vil derimod lægge vægt på myndighedsaspektet - at det er den unge egen, personlige beslutning at blive firmet.« Hun vurderer det som et tilfredsstillende resultat, at to-tredjedele af årgangen har meldt sig til firmesen i 1993.

Regina Osterwalder fortæller, at når de unge bliver 16 år, modtager de ved skoleåret afslutning et brev fra teamet. På denne måde viser de, at de ønsker at bibeholde kontakten med de unge. Et år senere modtager de et nyt brev med en indbydelse til det første møde. Efter sommerferien sender man

endnu et brev til dem, som ikke har reageret på det første.

Ledsager-hold

De unge sættes i grupper på 10. Undersøgningen varetages af et »firmesalhedsledelsesteam«, der består af unge ægtepar og folk, der har erfaring med ungdomsarbejde. Disse superviseres af ledelsesteamet.

Seks af 14 sogne i Bern har besluttet sig til »firmesalderen for 17 år«. Der vil der ikke være firmesalder før i 1997. *Beat Zosso*, der er leder af områdets kateketcentral, påpejdes disse sogne. Han mener, at denne form kun er anvendelig i de sogne, hvor der er tilstrækkelig med mennesker til at udføre arbejdet. Det er også en hindring, at mange forældre holder fast ved traditionen.

FAX til Gud

Jerusalem (KIPA) - Skriftlig bøn ønsker til Gud kan sendes pr. fax. Det israelske telekom-selskab, Bezek, har oprettet en ny fax-tjeneste til fromme jøder. De, der sender deres bønner skriftligt til nr. 09972-2-271180, sikres, at deres brev bliver anbragt i en sprække på Grædemuren i Jerusalem.

Ifølge jødisk tradition er reverbene mellem de store herodianske kvadrater på tempelpladsområdet »Guds brevkasse«. Især amerikanske jødiske me nigheder har vist interesse for at få teknologisk adgang til »brevkassen«.

I Basel siger *Johan Pfeffer*: »Vi har lidt uder, at mange sakramenter, særlig de, man ku modtager én gang, ku blev modtaget på grund af de udfordringerne festlige der. Bagaget ser vi ikk folk, da de ikke ønsker a iagttagelse den væsentlig del af sakramenterne, nemlig den kirkelige.« Han gå ind for »firmesalderen for 17 år.« »Hvis man firmer d ulykke før puberteten, er d alt for afhængig af forældrene og skik og brug. V ønsker en firmesalder, der nærmer sig det, dæber oprindeligt var, nemlig c voksent menneskes afgørelse.«

Høller løbe risikoen

udført fortsætte en utilfredsstillende skik

I de sogne i Basel, hvorforsældrene afsatte en afte til at diskutere problemet var de blevet enige om, i de ønskede at sætte alder ren op, trods der risik det kunne indebære. Der har ikke været firma ser i Basel siden 1988. Ma har også dér på forskellig vis vedligehold kontakt med de unge, f.eks. ti budt en rejse til Rom.

Efteråret 1993 begyndte det første firmesalduks. De menighedsmedlemmer, der skal stå for de derisninger, uddannet nu. Hvis man er overvist om noget, finder man også folk til det,» sig Pfeffer. Den første »firmesalderen for 17 år i Bas finder sted i 1994.

Karmelitterindernes nye kloster ved Auschwitz klar til indflytning

Warszawa (KIPA) - Karmelitterindernes i Auschwitz kan om kort tid flytte ind i deres nye klosterbygning nær den tidligere koncentrationslejr. Formanden for Den jødiske europæiske Kongres, *Jeon Kohn* udtaler, at bygningerne er godkendt af den katolske kirke i Polen, og de polske biskopper har på

deres »ad limina« besøg fortalt paven, at søstrene flytter, sandsynligvis omkring 1. marts.

Derved slutter de spændinger, der har eksisteret siden 1984 mellem den katolske kirke og repræsentanter for jødedommen, fordi det tidligere Karmel-kloster befandt sig lige uden for ydermuren af

Auschwitz-lejren. Situationen skærpedes i 1989, fordi en aftale fra 1987 om, at klosteret skulle være flyttet inden for to år, ikke blev overholdt.

Grundstenen til det nye internationale mødested, som Karmel-klosteret er en del af, blev lagt i februar 1990.

katolsk orientering

Redaktion: Pastor William Wassen (ansvarsh. redaktør), Journalist Knud Husted (brev. ansvarsh. redaktør). Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarzyn og Susanne Wogensen

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4. DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44. Telefax 31 24 40 78 og 97 22 40 54. Udgiver: Ansgarsforlaget Tryk: Ny Dag, DK-4800 Nakskov. Oplag 16.800.

Næste nummer udsendes den 10. marts

Kirken i medierne, side 2
Midtvejsrapport fra FU, side 3
Livet som Guds gave, side 5
Synoder om Afrika
og Libanon, side 6-7
Katolik i gamle dage, side 9

katolsk orientering

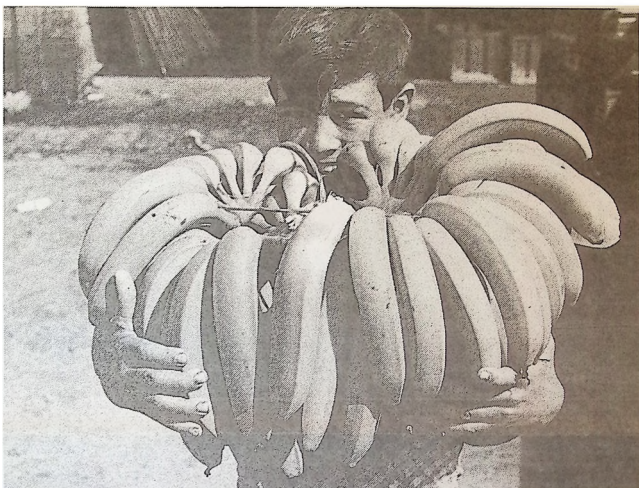
»Besæt bananplantagerne!«

Tegucigalpa (KIPA) - »Besæt markerne og dyrk de fødevarer, I har brug for til at overleve« har biskop Luis Alfonso Santos, Santa Rosa de Copan i Honduras opfordret landets fattige til.

Over for pressefolk erklærede han: »Siden EF-beslutningen om at indskrænke bananimporten fra Latinamerika til fordel for import fra Europas tid-

ligere kolonier i Afrika, har bananproducenterne i Honduras besluttet, at nedskære produktionen af bananer. Så er tiden kommet for de fattige, til at tage markerne i besiddelse til dyrkning af afgrøder, der gavner dem.

Biskop Santos frygter for, at i modsat tilfælde vil plantagejerne gå over til dyrkning af det langt mere indbringende kokain.

Biskop Santos i Honduras opfordrer de fattige til at besætte de bananplantager, der skal nedlægges, og dyrke afgrøder til egen brug for at forhindre, der bliver dyrket coca-planter. Foto KNA.

»Sveriges kristna Råd« oprettet

Stockholm (KIPA) - Til afslutning af »Svenska ekumeniska Nämnden« har 21 kirkelige fællesskaber dan-

net et fælleskirkeligt råd, »Sveriges kristna Råd«. Formand blev den lutherske ærkebiskop *Beril Werkström*. Den katolske biskop, *Huberus Brandenburg* blev sammen med den syrisk-ortodokse ærkebiskop af Sverige, *Abdulkhad Shabo* og formanden for baptisternes mission, *Birgit Karlsson* viceformænd.

Både ærkebiskop Werkström og biskop Brandenburg gav ved den økumeniske gudstjeneste i forbindelse med dannelsen af rådet udtryk for, at rådet vil bidrage til det fælles kristne vidnesbyrd i Sverige.

Dannelsen af rådet er resultatet af tre års forberedelse. De kristne kirker er repræsenteret i forhold til antallet af deres medlemmer. De fire største »grupper« er den lutherske Svenska Kyrkan, de svenske frikirker, den katolske kirke og den ortodokse. De to sidstnævnte har i de sidste 20 år næsten forladt deres medlemskab på grund af indvandring.

Nogle af de svenske frikirker, f.eks. pinsebevægelsen, Örebromissionen og de frie baptister har imidlertid ønsket at stå udenfor rådet. Også Frelses Hær har foreløbig kun ønsket observatørstatus. Halvdelen af de 15 ortodokse kirker indtager ligeteds en afventende holdning.

Vatikandelelegation til Vietnam, Laos, Cambodia og Myanmar

Rom (KIPA) - En delegation fra Vatikanet under ledelse af »vice-udenrigsminister« *Carlo Maria Celli* er rejst til Myanmar (Burma), Vietnam, Laos og Cambodia til samtaler om forholdet mellem stat og kirke. De vil mødes med repræsentanter for regeringerne og de lokale bispokopper. I alle fire lande er kirken udsat for større eller mindre undertrykkelse.

Samtaler om ledige bispedømmer

Rejsen var egentlig planlagt til november sidste år, men blev udsat, fordi regeringen i Hanoi bad om det. Den officielle grund var, at den kinesiske ministerresident *Zi Peng* var på besøg i Vietnam, og men det formodes, at den reelle grund var den vietnamske regerings irritation over, at Vatikanet forbad præster at deltage i den regeringsvenlige »So-

lidarietskomité for vietnamske, patriotiske Katolikker«.

I november 1990 havde den franske kardinal *Roger Etcheberry* de første samtaler med vietnamske myndigheder om besættelsen af ledige bispedømmer. Det betød samtidig visse lettelse for den katolske kirke, som efter den kommunistiske magtovertagelse i 1975 var kommet under stærkt pres.

Vatikanets Radiø angiver, at der er ca. 4,5 mio. katolikker af Vietnams befolkning på 66,2 mio. Der angives ingen tal på bispokopper, fordi flere af dem ikke kan udøve deres embede eller bor i udlandet, men der opgives 1.573 præster. Af Laos' ca. 4 mio. indbyggere er 27.600 katolikker, og i Cambodia regner man med ca. 7.000 katolikker af landets ca. 8 mio. indbyggere. Af disse

er 5.000 af vietnamske afstamning og de øvrige 2.000 er khmærer.

Kun i Myanmar findes et mere nøjagtigt talmateriale. Af ca. 41 mio. indbyggere er 484.000 katolikker, svarende til 1,2% af befolkningen. Der er 15 bispokopper, 310 præster og 868 ordenssøstre. Kirken driver 238 socialcentre og 115 skoler med ca. 5.000 elever.

Katolikker skal have deres meningers mod i kirken

Salzburg (KIPA) - Jesuitten *Walter Kerber*, der er professor i etik i München, har på et møde i Salzburg, arrangeret af Det katolske Akademi i Bayern, erklæret, at katolikker skal vise mod, når de er enige med kirken. De skal ikke sætte sig resigneret tilbage og give op,

men sørge for at give deres meninger til kende, hvis de mener, at noget i kirken skal ændres. På mødet med titlen »At være kristen med kirken« henviste Kerber til, at mange katolikker er splittet mellem deres loyale mod kirken og deres protest. Modstanden er ik-

ke bare en del af »udsånden«, men en ægte moralsk holdning, som man skal have grund til at kæmpe for.

Efter Kerbers mening tror de kirkelige embedshavere ærligt at tjene Jesu Kristi sag, når de er imod lægfolkets selvstændige meninger.

Kulør på din rejse vil du ha' med Regnbuen til Polen skal du ta'

SOMMER '93
 Zalkovene - 8 dages rejse med 1/2 pension 1.845 kr
 Udfl. - Saltrinen, Krakow, hestevogne i de høje Tatra bjerge, folkedansere, tårnmøntbesøjsdags m.m.
 Ciechocinak - 5 dages rejse, 1/2 pension, alle udflyturer og arrangement på rejsen 1.400 kr.
 Udfl. - Poznan, Torun, hestevogne i Ciechocinak, grill-fest med levande musik, folkedansere m.m.
 Alle værelser med buser, toilet, TV-Sat.
 Der er dansk-polsk talende guide på hver rejse.
 Vi arrangerer også rejser for lystfiskere.
 Regnbuen Rejsebureau
 55 34 32 34

Magleåstræf

Palme søndag den 4. april 1993

Tag børnene med til Magleås og lad dem opleve Kristi Lidelshistorie fremstillet af børn fra Sct. Anna Skole - som en forberedelse til påske.

Kl. 14.00: Huset og parken åben - eftermiddagskaffe/te og kage.
 Kl. 15.00: Passionsspil i salen.

Pris: Kaffe/te/hjemmebag kr. 25.00 for voksne, gratis saftvand og kage til børnene.

Magleås' Styrelse

Liv og fortælling

Højstetoluge på Magleås 25.7.-1.8. 1992

Hvorfor hænger fortælling og liv uløseligt sammen? Flere hundredetusinde danskere har allerede læst den nye bibeloversættelse. Folk læser stadig de bibelske fortællinger? Interessen for myter, sagn og eventyr stiger? Folk bliver ved med at fortælle? Kan fortællingen give os en indsigt, som vi ellers ikke får? Højstetolugen vil behandle emnet i foredrag, film, liturgi, musik, samvær, udflyturer og fortællingsværksted.

Pris for ophold, fuld kost og kursusafgift i alt kr. 1950,00. Tillæg for ønevarelse kr. 350,00. Ved tilsendt indbetalingsdepostum kr. 350,00 på giro 428 44 29 eller ved check til

Magleås Kursuscenter
 Hæsterkøbvej 6, 3460 Birkend
 Tlf. 42 81 07 15

Konvertit-weekend på Magleås

fra den 4.-6.6. 1993

Tænkter du på at konvertere - Går du til undervisning eller har du allerede opnået fuldt medlemskab af Den katolske Kirke.

Så er dette måske noget for dig.

Oplæg - samtaler og paneldiskussion ved sognepræst Hans Esmark p. Franz Hoyos O.M.I. og Ellen Marie Labahn

Påskelys til brug i familien

Pastoral-Centret/Steno-butikken tilbyder nu både menigbede og familier to forskellige påskelys: ét med alteruden Årstal til 4 kr. pr. stk.
 For dem, der gerne vil have et lys med symbol (bløddug) er prisen 48 kr., med symbol og Årstal i voks er prisen 25 kr. pr. stk.

Steno-butikken, Vesterbrogade 28, 2., 1820 V. Th.
 31 24 26 30.

Krimi i 13 afsnit

TV-stationen SAT 1 vil lokke flere seere til med en præst i Frankfurts »Halmtorvs«-miljø. Fra februar sendes en krimi i 13 afsnit, der drejer sig om kristen næstekærlighed og efterforskningssjunkt.

Kirken har givet sin velsignelse til serien, og det forlyder, at drejebogen er blevet til på foranledning af kirken. Sognepræsten i Frankfurtsognet Sct. Antonius i banegårdskvarteret har været liturgisk rådgiver på projektet.

Billedet viser »sognepræsten« i serien, pastor Wennemann, som siger, hvor tingene sker.

Kardinal Martini opretter bureau for medieovervågning

Bureauet skal overvåge udvikling og tendenser i de europæiske mediers reportager

Kardinal Martini. Foto KNA.

Milano (KIPA) - Kardinal Carlo Maria Martini, Milano vil oprette et »Bureau for Medieovervågning« i sit bispedømme. På festdagen for Frans af Sales, dets er journalisternes skytshelgen, bekendtgjorde Martini, at bureauet skal bemendes med folk fra Jesu Hjerter-Universitet i Italien.

Bureauet får til opgave at følge udviklingen og tendenserne i de italienske og europæiske mediers reportager. »I mediernes ocean er det nødvendigt med en større samvittighedsfuldhed,« sagde kardinalen. Han har gentagne gange opfordret de ansvarlige inden for medierne til »at være mere seriøse og professionelle«.

Forseningen af Vatikan-journalister har på en konference foretaget en analyse af ændringerne i den religiøse information i medierne de sidste årtier.

På konferencen betegnede den tidligere vice-direktør for »Osservatore Romano«, Gianfranco Svidercoschi den religiøse journalistik i Italien som værende for nedadgående. Den indskrænker sig til beretninger om paven som supersterjerne eller globetrotter, eller til skandaler og sensationer.

Under Det andet Vatikankoncil så man stadig korrekte gengivelser af kirkeligt stof. Men i dag er det målet for chefredaktører på italienske dagblader at tilpasse sig publikums smag, sagde Svidercoschi.

Også Vatikanet

Vatikanets presstjeneste må dog også moderniseres.

Journalister skal have mulighed for at kunne tage initiativer og få direkte adgang til personer og institutioner i Vatikanet. Det må være slut med den holdning, at adgang til informationer eller deltagelse på en paverjse skal være et særligt privilegium til særligt påidelige journalister.

Verdensdagen for medier 1993: Audio- og videokassetter i dannelsen af kultur og samvittighed

Rom (KIPA) - Den katolske »Verdensdag for medier« 1993 har som tema fået »Audio- og videokassetter i dannelsen af kultur og samvittighed«. Den katolske mediesøndag er i år den 23. maj, søndagen mellem Kristi Himmelfart og pinse.

Formanden for Det pa-

velige Medieråd, ærkebiskop John Foley udtaler, at alle troende må forstå, at audio- og videokassetter både kan berige og skade menneskelige og sociale udvikling. Udfordringen består i, hvorledes de troende kan udnytte til en rigtig brug af disse medier.

Det frie medievalg forudsætter, især hos forældre, der må lægge særlig vægt på deres børns moralske og kulturelle opdragelse, en »skærpet ansvarlighed«. Pavens budskab til dagen offentliggøres 24. januar, på festdagen for journalisternes skytshelgen, Frans af Sales.

Første katolske avis i Polen

Warszawa (KIPA) - Den første katolske avis ventes snart på gaden i Polen. Der har længe været planer om den, men der har været mange udsatte. Udgifterne er den katolske organisation »Pax«, som

stod den daværende kommunistiske regering nær. »Pax« angiver tekniske grunde som årsagen til forsinkelserne.

»Pax« har siden 1946 udgivet dagbladet »Słowo Powszechne«, som inde-

holdt kirkelige oplysninger, men bladet blev ikke anerkendt af biskopperne. Det nye dagblad får navnet »Słowo: Dziennik Katolicki« og støttes ifølge »Pax« af Warszawa ærkebiskop, Jozef Glemp.

Forretningsudvalget beretter om dets arbejde siden pastoralrådsmødet

Menighedsspørgsmål, skoler, Magleås, katekese og meget mere

Lynbyh Menighedsrådet ved Sct. Knud Lavadts Kirke er oplyst at fungere. I den anledning har biskoppen ved sin vikar, pastor Lars Messerschmidt, ledet foretagende i sit besøg. Biskoppen vil nedsatte et forvaltningsråd på 6-7 personer, som sammen med sognepræsten får beføjelser som menighedsråd, og som kan virke, indtil der skal vælges nye menighedsråd i 1994.

Knud Lavadts Skoles bestyrelse har indsendt forslag til nye statutter til undervisningsministeriet.

Nyborg
Maria-søstre har overdraget deres ejendomme i Nyborg: kirken, Stella

Mants, Bella Vista og skolen til bispedømmet, hvorfor vi er dem meget taknemmelige. Det drøftes, hvordan Stella Maris kan anvendes. Skolen og menigheden er naturligvis interesserede i at bruge nogle af lokalene. Skolen er rede til at overtage hele lejemålet og dermed administration og ansvar.

Ålborg
Kamilianergården er i øjeblikket udlejet til flygtningehjælpen. Der sides meget på byggerierne, og der er også gerne i forhold til skolen. En arkitektgruppe ønsker at ombygge Kamilianergården til bolig.

Roskilde
Montforterne vil sælge

deres ejendom til bispedømmet for en formultip pris. Inden bispedømmet kan anvende ejendommen, skal der dog først findes en løsning med de 3 nuværende lejere. Når alt er gået i orden, vil 3 fransiskaner-konventualer fra USA flytte ind; én af dem er dansker, Hans Christoffersen.

Horsens
Sct. Ibs Skole ønsker en stor om- og tilbygning. Man taler p.t. med biskopkontoret om forskellige finansieringsmuligheder.

Tåstrup
Menighedsrådet har skiftet formand og næstformand. Ny formand er Bert Neede. Projektgruppen

vedr. kirkebygget ved Sct. Pauls Skole har som nye medlemmer fået: Aage Christoffersen og Jørgen Baadsgaard-Jensen.

Magleås
Ånneks skal, for at opnå en bedre udnyttelse, ombygges, så værelserne bliver enkeltværelser (de fleste med bad og toilet). Dette vil sandsynligvis ske i vinteren 1993/94.

Radio Steno
Forretningsudvalget har godkendt, at Radio Steno får tilsendt et eksemplar af medieudvalgets materiale, samt al materiale, der skal forhandles på pastoralrådets møder.

Katekeseudvalget
har afholdt et seminar på

Magleås den 12.-13. februar. Alle instanser, der beskæftiger sig med katekese, var indbudt. Der var repræsentanter for forretningsudvalget, Pastoralcentret, katolsk orientering, RPU, KVIP, DUK, Medieudvalget, de forskellige folke-, Præsteråd og Søsterråd. Desuden deltog biskoppen. Seminaret var arrangeret som et "Fremuds-værksted" og leddes af Bernard Bévort. Der deltog ca. 25 personer.

Åsbakke-velfarten
Efter manges ønske vender man tilbage til den gamle ordning med messe kl. 11.30 - ca. 12.45. Valfarten finder i år sted søndag den 23. maj.

Fremover vil Radio Steno erstatte lyttene om aften, der skal behandles på pastorarrådsmødet. Johannes Samuelson SJ er ved mikrofonen.

Katolsk Orientering
Der arbejdes stadig på at finde en god løsning, når bladets nuværende chefredaktør, p. Willem Wuyts, engang trækker sig. En arbejdsgruppe nedsat af forretningsudvalget arbejder på sammen med k.o. at finde frem til foranstaltninger, der kan bedre bladets økonomi.

Oikos
Oikos er et forslag til en andelskasse, som på ideelastisk vis prøver at skabe forståelse for, at det er nødvendigt med en større retfærdighed i forhold til den tredje verden. P. Anton DeKkers, S.J., som er medlem af Oikos's arbejdsgruppe, har anmodet forretningsudvalget om at genoverveje sin tidligere indstilling til biskoppen om ikke at støtte projektet.

Katolsk Historisk Arkiv
Der er udfærdiget statutter for dette arkiv, og Jørgen Nybo Rasmussen er udnævnt til biskoppelig arkivar.

Biskopkontoret
Det biskoppelige Råd har indstillet til biskoppen, at han i samråd med generalvikaren efter at have hørt forretningsudvalget nedsætter en ekspertgruppe, der på nært hold skal følge biskopkontorets indføring af nyt EDB-system.

Romero-dag den 24. marts

Årsdagen for mordet på ærkebiskoppen mindes i København

Den 24. marts vil kirkelige og humanitære organisationer for 13. gang mødes for at markere årsdagen for mordet på ærkebiskop Oscar Romero, der blev myrdet i El Salvador i 1980.

Hvorfor blev Oscar Romero myrdet, hvad er han symbol på og hvorfor mindes vi denne dag?

I 1979 var i El Salvador et militærkup efter flere års stridigheder mellem bønder, godsjeere, veste- og højrefløj. Volden eskalerede yderligere i starten af 1980'erne, og i 1982 startede den borgerkrig, der for et år siden formelt blev afsluttet med

en våbenhvile, der nu søges realiseret. I løbet af 1980 optrappede de berygtede dødsparatuller deres forfølgelser og drab på aktivister fra folkelige organisationer. Ikke kun de folkelige bevægelser, men også dele af den katolske kirkes ledelse reagerede på denne terrorbølge. Ærkebiskoppen Oscar Romero krævede myndighederne til ansvar. I sin ugentlige prædiken i San Salvadors domkirke begyndte han at kommentere begivenhederne direkte og forsøgte på denne måde at indbyde sine tilhørere håb og mod. Uge for uge blev domkirken fyldt til sidste plads,

og Romeros søndagsprædiken blev sendt i radioet, så de kunne høres over hele landet. En tid udtrykte ærkebiskoppens stemmenationens samvittighed og et håb om politisk forsoning.

I marts 1980 indfledte han i sin prædiken menneskets værdighed, og at man ikke kan forblive tavse om afskyelige overgreb. "Regeringen må forstå, at reformer, der er vædet af blod, inlet er værd." Og under et spontant, ørødede bifald fra den tusindtalige menighed sluttede Romero med disse ord, der var møntet på regeringsherren: "Jeg bøn-falder jer, jeg beder jer, jeg beder jer, i Guds navn: Stands overgrebene!"

Dagen efter blev ærkebiskoppen myrdet, mens han forberedte en messe. Attentatet blev gennemført af en af de berygtede dødsparatuller.

Søndag den 30. marts blev han bisat i San Salvadors domkirke under deltagelse af tusinder af mennesker. Under sørgehøjtideligheden blev der åbnet ind mod menigheden, og mange blev dræbt eller såret.

I løbet af 10 års næsten uafbrudte konflikter, har over 60.000 mennesker mistet livet, og næsten 10 millioner så mange har forladt landet.

Listen over skæbner er lang, og mellem alle disse frigtelige overgreb er mordet på Oscar Romero blot et i mængden. Men som symbol er Oscar Romero blevet meget vigtig, idet han fremstår som et overordnet billede på alle disse, levende som døde mennesker, deres kamp for menneskerettigheder og mod uretfærdighed og massevold.

Oscar Romero blev ikke glemt, da han blev myrdet. Tværtimod blev verden mere opmærksom på El Salvador og overgrebene. At holde Oscar Romeros minde i live, at markere årsdagen for hans død, er vigtigt for at tilkendegive, at mennesker jorden over er en del af et fællesskab.

Ved at højtideligholde Oscar Romeros dødsdag viser vi, at også i Danmark er vi opmærksomme på og solidariske med de mennesker, der er udsat for overgreb, tortur og mord andre steder i verden.

Romerodag den 24. marts 1993 i Studenterkirken på Købmagergade i København. Fra kl. 17-18 Oplæg/beat over temaet: Fra Medellín til San Domingo. Mad og drukketter kan købes. Der afsluttes med gudstjenesten kl. 20.15.

Elisabet Løvlund Macko DUK

Oscar Romero er blevet et symbol, et overordnet billede på de mange, levende som døde, der har kæmpet for menneskerettighederne.

Biskoppens Sostrup-retræter

Tema:
Fornyelse i Helligånden.
Biskoppen vil tale om længsten efter forligning i hele skabningen.

En uges fællesskab på Sostrup Slot w/Grønå, med familie, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær og familiehygge.

Der kan vælges mellem 2 uger:

- 1) søndag d. 27. juni kl. 19 - 3. juli kl. 11.30.
- 2) søndag d. 4. juli kl. 19 - 10. juli kl. 11.30.

Biskoppen leder begge uger, assisteret af 1. uge af pastor Franz Hoyos OMI og på 2. uge af pastor Lars Messerschmidt.

Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder er reserveret familier.

Ater i år tilbydes søstre en særpris til deltagere i biskoppens retræter:

Pris:	kr. 1.260,-
Engang underuddannelse	kr. 950,-
Børn under 14 år	kr. 600,-
Børn under 2 år	gratis.
Familier med mindst 3 betalende børn u. 14 år	kr. 590 pr. barn

Lagener og håndklæder medbringes eller lejes på stedet for kr. 40,-. For dem, der selv sørger for overnatning (privat, camping), kr. 1050,- barn: 590,- Hvide tøjklæder skal søges skriftligt på biskopkontoret med forsendt begrundsøise, mkt. Sostrup-retræter 1 eller 2, også på kvartaler.

Tilmelding:
Inden 1. maj. Sker ved indbetaling af depositum kr. 500,-, pro pers. og opgivelse af navn, stilling, adresse, tilf. samt den ønskede uge (Sostrup retræter 1 el. 2) og tilmelding til bus i Grønå, hvis det ønskes, på tlf. 600 54 171. Katolsk Biskopkontor, Bredgade 63A, 2600 København K. Kun tilmelding med indbetalt depositum anses for bindende.

Navnene oplysnings:
Ulla Hjortbøl, tlf. 42 80 16 61, ma-fr, bedst kl. 9-10.

Foldere med udfyldte oplysninger fås hos sognepræsten el. på Biskopkontoret.

Afrika - set fra Rom

I mange år har Afrikas biskopper drøftet deres typisk kirkelige problemer indbyrdes. Så snart de begynder at tale højt om en ønsket særsyns- og blev visse kredse i Vatikanet lige så opmærksomme som hin efter de pave Johannes XXIII indkaldte til et nyt ekumenisk koncil. Øjensvidner fortæller, at flere kuriearkdiabler blev blege og temmelig ude af sig selv ved tanken om fornyelser.

Konciliet kom, i Gunnar Valquist's herlige fire bind med kommentarer til dets forløb kan vi, 30 år senere, stadig både more og ærgre os over denne snide, hvormed visse kurialer forstod at omforholde eller sabotere meningen med det hele. I dag er det desværre oftere grund til ærgrelse end til fryd, når vi ser, hvor systematisk og til tider effektivt nogle af konciliets vigtigste beslutninger bliver udførelt.

Et af de vigtige var oprettelsen af nationale biskopskonferencer, der kunne fungere på lokalt plan, mest efter kulturelle og sproglige grænser. Disse biskopskonferencer fik tilfældigt vidtgående beføjelse til pastorale initiativ, alt efter deres særlige kulturspecifikke krav. Det blev endog slået fast med bytømmersam, at paven ikke er den øverste biskop i samtlige verdens bispedømm. Den lokale biskop har nemlig sit embede fra apostlene, ikke sin paven.

De store koncilarkdiabler Frings, Döpfner, Lercaro, Tissarant er alle døde. Suenens lever tilbagetrækning, rangeret på et sidespor som »moderator« (7) for den karismatiske bevægelse. König i Wien er snart den eneste, der endnu kan og tør hævde røsten, når han gennemskuer tendenser til at skrupe tiden tilbage.

Der et så underligt, at mange katolikker føler sig lidt utipais, når de ser den selvtilt, der lyser fra de glade ansigter på biskopper, der skal fotografæres sammen med paven, når de er til deres femårige »ad limina«-besøg? Diskuterer de med paven og kurien? Slår de i bordet, når det er påkrævet? Deres rapporter til paven er hemmelige, men paven's svar står i Observatoro Romano samme uge! Hvorfor finder biskopper sig i denne udyrværdige rolle? Er det kun et par brasilianske og amerikanske kardinaler, der ved lejlighed viser deres meningers mod, eventuelt deres tænder, når Vatikanet er for nervøs (for panikslagen?) til at løse problemer eller afviser muligheden for en rimelig løsning med »argumenter«, som ikke overbeviser længere?

Nu er det afrikanernes tur til at blive spind af med selvforlikninger. Naturligvis kan synodet om Afrika holdes i Afrika. Nairobi f.eks. har en prima kongresinfrastruktur: Kirkenes Verdensråd har kunnet holde et plenarøde der. Men nej, Vatikanet frygter »ivangseligheder« med muslim- eller terrorister. Derfor skal synoden holdes i Rom, under det foretrent klædende påskud, der ved bedre at udtrykke »flængselskabet med paven! Bagager kan de få lidt afsluttende fyrrækkeri på afrikansk jord. Men en synode i Rom afskærer de sorte biskopper fra deres bagland, fra deres teologiske rådgivere, som de nok ikke alle kan tage med til Italien, og de udelævers til det apparat, som har bevist sin smedighed til at manipuleres, og desværre også sin mangel på intellektuel mod. Afrikanerne har vel heller ikke allerede glemt den nylig opførte komedie i Santo Domingo – »Latinamerika set gennem Roms briller« – for et halvt år siden.

Vigtigst er dog, at afrikanernes forslag til dagsordenen indeholder betydeligt mere spændende emner end det fromme officielle tema i såkaldte mine »vindr«. Herregud, og til ham de afrikaniske kristne, der lever over 100 år og har med en langt mere troværdig »kultur« af evangeliet end Asien og Latinamerika har oplevet. Gengang et par jesuitter blev »kineser med kinesere« varede Roms forståelse for indspænding af kristendommen ikke længe.

Hvad nu med Afrika? Skal vi alligevel håbe at opleve et gennembrud, en modig afrikanisk synode, der tør kræve den europæiske katolicismes respekt for afrikansk kultur og kristendom? W.W.

Bogtillæggets overskrift forkert

Med glæde konstaterede jeg ved at læse »katolsk orientering« (nr. 3 d. 10. februar 1993), at bladet vægter gode kristne bøger for børn og unge så højt, at man ligefrem har løvet et tillæg herom.

Men efter at have studeret bogtillægget nærmere er min glæde god i nogen grad blevet til forvirring.

Overskriften lover en liste over »gode kristne bøger for børn og unge«. På listen befinder sig imidlertid et væld af bøger, der på ingen måde kan siges at være kristne, f.eks. »Sofies Verden« af Jostein Gaarder og »Sexikon. Om kærlighed og sex« af Åge Brandt. Mange andre titler kunne trækkes frem, men disse må være nok til at illustrere, at den valgte overskrift er forkert.

Hvis de to nævnte bøger skal kaldes kristne, er definitionen på kristne bøger

så bred, at begrebet hovedet ingen mening giver. Dette betyder dog absolut ikke, at der er tale om dårlige bøger, og at det betyder heller ikke, at kristne børn og unge ikke har godt af at stifte bekendtskab med dem, men det gør altså ikke lige pludselig bøgerne kristne.

Det anvendte slogan »Du bliv«, hvad du læser? er smart, men usædnt! Helldigvis! Tænk hvis det var slogan, at man blev, hvad man læste. Hvilket uoverskueligt ansvar var det da ikke at formidle bøger. Det smarte slogan kan i virkeligheden kun danne grundbrud for en yderst restriktiv formlingspolitik, hvor ingen bøger kan gives til børnene, uden at vi voksne nøje har gransket deres indhold og sigte. En dårlig bog vil jo efter sloganets opfattelse skabe et dårligt barn.

Sig det med blomster

A propos »læst sidste gerning« i k.o. nr. 3 som mener, at nødhjælp til næsten er bedre end blomster ved begravelse:

En blomst er en smuk, fin, uskyldig og ren form for skabelse og livskraft – næsten et fysisk udtryk for ren ånd.

At give blomster ved begravelse kan, udover at være et middel til at glæde og vise medfølelse over for de efterdøede, være et middel til at afklare og afslutte nogle psykiske bånd til de afdøde, eller det kan være

en hjælp til at kaste lys over åndelige blivninger i forhold til giversens egen død. Det kan ligefrem være et stærkt behov for at udtrykke sig med blomster – »sig det med blomster« er ikke bare et smart salgsslogan.

Det at give blomster ved begravelse har en fin lille indre værdi i sig selv, som ikke altid kan sammenlignes med den store åbenbaring værdi det er at hjælpe næsten i fysisk eller social nød.

Hedvig Holsting

Den yderste fristelse

Vi kender allesammen historien om Job: Satan er i audiens hos Gud. Han har forgæves søgt at friste Job, Guds trofaste tjener, til at vende sig bort fra Gud. Men Job har lært mistet alt guds og guld. Satan mener, at hvis Job føler ulyst til sin krop, skal han nok få ham i sin magt. Gud føler sig sikker på Job og giver ham nu helt i djævelens vold. Han mister alt, hvad der gør livet værd at leve: Helbred, lykkelighed, venner. Men Job er

stærk. Han bevarer sin tro. Hvad med os? Er vi stærke? Vor bøn »Led os ikke i fristelse« står for mig som en bøn om, at vor yderste ikke må gives i Djævelens vold, så alting endi, had og uret, kan gro så tæt og udfred, at vi ikke mere kan se Gud.

Det er denne yderste og største fristelse, vi beder om at blive forskånet for: det at miste forbindelsen med Gud.

Maria Grandt

En langt bedre overskrift til litteraturlisten vil være: »Læs - og din verden bliver større«. Igenem bøgerne kan børnene lære verdener at kende, som de sikkert aldrig selv vil komme til at leve bogstaveligt i. Med det indblik som bogen kan give dem,

bliver de langt bedre til at forstå andre mennesker og deres liv. Naturligvis påvirkes vi af det, vi læser, men ikke på den bevidstløse måde, som det antydes af de truende ord »Du bliv hvad du læser«.

Svend Fischer-Nielsen

Messe på dansk

Da jeg læste Paul Rønnes brev i k.o. 2 af 27. januar om hans oplevelse i sin sognekirke, tænkte jeg: Det er nøjagtig den samme oplevelse, jeg har søn- dag efter søndag. Helde ugen går jeg og glæder mig til at komme til gudstjeneste, med håbet om, at jeg må få Guds fred med mig hjem, men jeg går tyngt fra min kirke gang på gang på grund af, at der i messen bliver talt op til tre sprog, og det Guds ord, jeg gerne ville have lyttet til, bliver så forkludret, at ingen forstår sammenhængen i prædikenen (messen).

Hvis vi få katolikker skal blive ved med at være fremmede i vores egen kirke, er jeg bange for, at vi bliver i vores stuer om

søndagen, med vores messebog. Jeg mener, at vi som bryttere og taler dansk, kan forlange en dansk messe, og så må der gerne holdes en messe på et andet sprog senere.

Når vi rejser ud til andre lande, begynder præsten da ikke at tale mit sprog i sin kirke, at det skal præsten heller ikke, for jeg er gæsten og må tage det sprog, de har, men med min messebog kan jeg da godt få stor glæde af messen alligevel.

Mit håb er, at præsterne må tænke på os få danske katolikker og give os glæde og forbering i vores tro, og ikke sprede os, fordi vi ikke forstår hinanden.

Edith Knudsen

Anstødssten

»Led os ikke i fristelse« var overskriften på et indlæg af E.G. Thuesen i »katolsk orientering« 27. januar.

Også for mig var »Led os ikke i fristelse« en anstødssten så langt tilbage jeg kan huske og indtil en katolsk præst (vist nok Bjørn Højbo?) engang nævnte følgende formulering:

»Led os, at vi ikke falder i fristelse!«

Den bøn er smukt formuleret og fuld af tillid – den hjælper mig meget og kan måske også hjælpe andre, som har svært ved at forstå, at Gud skulle lede os i fristelse.

»Led os bort fra fristelse«, som af E.G. Thuesen foreslået kan jeg også tilslutte mig!

Egentlig er det mærkeligt, at den vante oversættelse af den her nævnte bøn ikke blev ændret, når man var i gang med at overveje oversættelsen af Fader vor. Det forekom-

mer mig mere væsentligt end at andre »vordet« blive!

Hvad synes I?

Meres

Grubbe-Græsges

»Led os frelst...«

E. G. Thuesen spørger læserebrev 28/1, hvad andre mener om bønnen i Fader vor: »Led os ikke i fristelse«.

Jeg har også haft problemer med denne bøn, id jeg nødig vil tro om Gud at have villet os. Den formjæle overleder han til Djævelen (f.ig. Job). Si oplevede jeg engang i et lille firkirke, at præster bad: »Led os frelst gen frelstens«, og siden har jeg for mig selv formuleret bøn på denne måde.

Lis Høye

Livet, Guds gave

Messen er meget fysisk præget. Da jeg var præst i folkekirken, var de praktiske forberedelser til søndagsmessen - udover den omhyggelige prædikenforberedelse - begrænsede. Organisten skulle have salmenumrene i god tid, og lige før gudstjenesten blev præsten hjulpet i messehagen af degnen.

sker fra menigheden, som skal gennemløbe og forberede de tekster og bønner, der er de skat tage vare på i messen. Er det en særlig fest, skal regelsen forberede. »Der skal forresten flere lys op til Jomfru Maria!« Messen er meget fysisk præget. Den lader alle menneskes sanser komme i brug.

For nogle år siden holdt rengøringsklubben ved Skt. Maria kirke i Aalborg sin årlige sommerudflugt. Der skulle fejres messe i kapellet på Voergård slot. Uheldigvis havde sognepræsten glemt at få messe-teksterne med. Han erklærede derfor kategorisk: »Ingen bibel, ingen messe.« En bibel blev i hast lånt hos den lokale folkekirkepræst, og så blev messen fejret. Vist er ordets forkyndelse en væsentlig del af messen. Den anden mangel kan også hindre, at det bliver messe. »Uden brød og vin ingen messe.«

tabernaklet det indviede altesbrød. Vi tænder en lys og knæler for Kristus, som her er til stede i brødets skikkelse. Men tænker vi på, at den nødvendige forudsætning for Kristi sakramentale nærvær er, at vi bringer brød og vin til alteret?

Menneskekvordensens religion

Kristendommen er inkarnationens religion. Det er centralt i troen, at Gud er blevet menneske. Men hvad var der blevet af inkarnationen, hvis det ikke havde været en jødisk pige, som havde sagt: »Det ske mig?« - Vi tror, at både jødefolke og Jomfru Maria af Gud Helligånd var blevet forberedt på dette ja-ord. Men uden Jomfru Marias ja-ord og moderskød, var Gud ikke blevet menneske. På en tilsvarende måde må vi sige, at Kristi sakramentale nærvær i messen ikke kan blive til, hvis vi ikke kommer med brødet og vinen, tegnene på vort menneskeliv. Brød og vin er middelhavsmenneskers daglige kost. »Uden mad og drikke, dør helten ikke.«

Brødet og vinen er tegn på det liv, vi lever, og som Gud giver os som gave. Det kommer til udtryk i de bønner, som bliver bedt, når brød og vin modtages og forberedes på alteret. »Lovet være du vor Gud, verdens Hæve der brødet, for vinen, som vi har modtaget af din gavmildhed. Dette brød frembragt af jorden, denne vin frembragt af vinstokken, ved menneskets arbejde, bærer vi frem for dig. Lad det for os blive livets brød og frelvens kalk.«

Brød og vin som vort livs symboler

Brød og vin er konsumerbare. Vinen er almindelig druevin købt hos købmanden eller i supermarkedet. Brødet kunne være bagt i køkkenet eller købt hos bageren; men i praksis opdager man, at disse små fladbrød, hostier, er nemmere at håndtere, fordi de ikke krummer og er ens af størrelse. Af hvilken dej består dette brød? Vi kan sige, at dejen er zeltet af vore dagligdags problemer, opgaver, udfordringer, sorger. Vinen er en

coupage, en vin som er blandet af vore glæders søde druer og vore smerter bitre druer.

Vore gavør bliver til Guds gave

Vi siger med rette, at livet med alt det gode, det rummer, er Guds gave til os. Alle Guds gavør kan vi imidlertid bruge på forskellig vis. Vi kan enten tage vort liv i egen hånd og bruge det eller misbruge det efter forgoedbefindende, så alle Guds gavør bliver til ødelæggelse og forbandelse for os selv og vore medmennesker, eller vi kan lægge vort liv, Guds gave til os, i Guds hænder, som det hedder med et gammelt udtryk. Det er hvad der sker i hver messe. Der kommer vi med brødet og vinen, tegnene på vort liv, og giver dem til Gud. Vi lægger vort liv i

Guds hænder» og så sker mysteriet. Kristus forener sig med vort liv og giver os sig selv til velsignelse og fred.

Den kendte protestantiske salmedigter Paul Gerhardt levede i 1600-tallet. Han mistede det meste af sin familie og næsten alt under 30-årskrigenes rædsler. Han skrev den kendte salme »Befal du dine veje«, men også salmen »Skulle jeg dog være bange«, som uforståeligt nok ikke er kommet med i »Lovsang«. I den salme hedder det:

*Guds og gaver, selve livet er ej mig,
Gud har frit
alt til mig mig givet.
Når han kræver sit tilbage,
han har ret,
mig kun slet
sømmet«* til at klage.

- Også det hører med til at fejre messen, at give Gud livet tilbage med tak for lån.

Er det mening i at fejre messen på hverdage, hvor der kun kommer ganske få mennesker, som ikke rider stiet ingen? - Ja, for der er altid noget »at lægge i Guds hænder«. Der er ting at takke for, problemer man ikke kan finde udvej for, mennesker, hvis veje og vel ligner en på sinde. For en præst er en menighed er der rigeligt »at lægge i Guds hænder«. Der er altid noget og nogen at bede for.

Her er større sammenhæng

Som tidligere folkekirkepræst og nu katolsk præst finder jeg, at der er forhold i den katolske kirke, som er anderledes. Her er en større sammenhæng og et større fællesskab. Her hjælpes man til i bønernes ord og i messens handlinger til at lade den tro komme til udtryk, som kan bære os og vil være virksom i os midt i det daglige liv, som er Guds gave til os.

Per Dolmer

Anderledes er det for den katolske præst, som rigtig nok også skal være velforberedt til søndagens prædiken. Hvis der er en organist, skal salmenumrene meddeles i god tid; men er der ingen, må man klare sig uden orgelspil, og det lader sig gøre! Lige før messen er der en vrimmel af ministranter og menne-

Messen er vor taksigelse til Gud

Vi fokuserer med rette på, at messen er taksigelse, eukaristi, som det hedder med et oldkirkeligt udtryk om nadverfejringen. Vi fokuserer på, at i eukaristien kommer Kristus tilstede i brødets og vinnens skikkelse. Vi drager konsekvensen heraf og opbevarer i vore kirker i

Påskerefigium på Magleås

afholdes igen i år fra skærtorsdag den 8.4. 93 kl. 14.00 til påskemandag den 11.4., evt. til påskemandag den 12.4. 93 kl. 14.00.

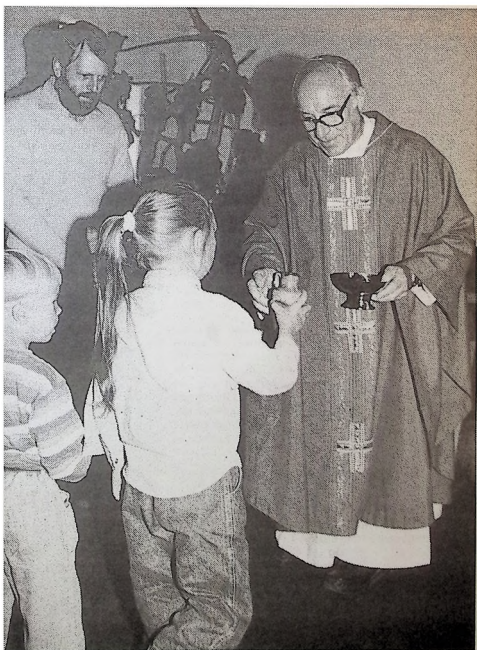
Gæstlig leder: p. Edward Stappers O. Præm.
Daglig leder: Ellen Marie Lebahn og Niels Engelbrecht.
Påskerefigium vil koncentrere sig omkring påskens bagtjenester, således at gudstjenesterne og oplæg til dem vil være midtpunkter.
Erfaringen har vist, at deltagernes foretrukker et program, der ikke er lægt for stramt.
Alle, der føler et behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne.

Tilskud fra fonden »Magleås Venner« o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 965,- til og med påskemandag kl. 14.00 og kr. 1015,- til og med 2. påskedag kl. 14.00.

Antokomsdagen (skærtorsdag) begynder med aftenmiddagskaffe kl. 15.00 og aftenmiddagsstuen med frokost.

Tilmelding: Til Magleås sekretariat på hverdage mellem kl. 9-15 på ul. 42 81 07 15 eller ved at indbetale kr. 200,00 depositum på giro 428 44 29 til Magleås Kursuscenter, Høstervej 6, 3400 Birkerød.

Magleås styrelse

Det er medlemmer af menigheden, børn så godt som voksne, som frembrøder messens brød og vin. Her er det pater Urban Figge i Grønland, der tager imod gæverne.

Nyt om Afrika-synoden

Afrikanerne ønsker den afholdt i Afrika, kurien vil have den i Rom

Kampala (KIPA) - Under sit Afrika-besøg mødtes pave Johannes Paul II med de afrikanske biskopper, der er i gang med at forberede den kommende Afrika-synode. Synoden blev besluttet i januar 1989, men først nu er datoen lagt fast. Synoden starter 10. april 1994 i Rom, men bagefter vil han komme til Afrika til en »vestlig fase«, for højtideligt at forkynde synodens resultater. Blandt disse vil være en pastoralplan for Afrika.

Usikkerhed

De fleste afrikanske biskopper havde ønsket, at synoden blev afholdt i Afrika, men af praktiske grunde afholdes synoden i Rom. De praktiske grunde er dels de dårlige kommunikations- og trafikforbindelser i Afrika, dels sikkerhedsgrunde.

Første »Verdenssygedag«

Rom (KIPA) - 11. februar fejrede kirken for første gang »Verdenssygedagen«. Pave Johannes Paul II fastsatte festdagen for Vor Frue af Lourdes til én gang om året at henlede opmærksomheden på situationen for syge og handicappede mennesker.

Paven sagde i sit budskab på dagen, at det ikke kun drejer sig om en ydre fejring, men at gøre alle mennesker bevidste om, at tjeneste for de lidende betyder bedre forståelse mellem mennesker. Derved bliver det et bidrag til opbygningen af fred. »Syg-

dom og smerte angår alle mennesker. Kærligheden til de lidende er tegn og målestok for et folks grad af kultur«, sagde paven. Johannes Paul II appellerede i sin tale til en »humanisering« af lægevidenskaben og sygeplejen.

En forudsætning for at dette kan lykkes, er, at man genfinder et menneskesyn, der kan se livets værdi og belighed også i de syge. Paven krævede også, at der gøres fornyede anstrengelser for at forbedre sundhedstjenesten i den tredje verdens-

del holdtes over flere omgange, så man imidlertid kunne nå at mødes regionalt. Vatikanet er derimod stemt for, at der holdes et møde på 2-3 uger.

Programmet udarbejdet i Rom

Forberedelsespapiret til synoden blev offentliggjort i juli 1990. Reaktionen var blandede, men sekretariatet i Rom modtog mange svar på de 81 spørgsmål om situationen i og opgaverne for den katolske kirke i Afrika. Af dette materiale har man udarbejdet synodens arbejdsrapport, det såkaldte »instrumentum laboris«, som snart offentliggøres. Synoden har titlen »Kirken i Afrika på vej til det tredje årtusind - »I skal være mine vidner« (Ap. G. 1,8)«. Der bliver fem store emnekrædre for synoden: evangelisering, inkulturering, dialog med andre kirker, islam og de traditionelle afrikanske religioner, reiferdighed og fred i de afrikanske samfund, samt medierne. Dokumentet vil slutte med kriterierne for udvælgelsen af deltagere i synoden.

Ønsker om flere andre emner

Derudover har afrikanske biskopper, ordensfolk, teologer og lægfolk krævet andre emner behandlet. F.eks. »krisen i den postkoloniale stat«, autoritetsudvælsen i kirken, tjenester i kirken (i Afrika er lægfolk, især kateketer, i virkeligheden den bærende struktur i kirken), forholdet mellem kristent og traditionelt gæskskab, afrikansk liturgi og kirkeret.

I Ugandas hovedstad Kampala besøgte paven en sygehusafdeling for HIV-positive børn. Foto KNA.

Pavens møde med AIDS-syge i Uganda

Kasee (KIPA) - »Hellige Fader, jeg har AIDS, jeg har ikke lang tid tilbage at leve«, sagde den 13-årige Véronique Makalanzi under et møde med paven. På sin rejse til Uganda mødtes han med unge mennesker, hvor han bl.a. talte med Véronique, som sluttede med at sige: »Gid mit vidnesbyrd må være en lærestreg for voksne mennesker om at opføre sig ordentligt«.

Pave Johannes Paul II blev flere gange under sit besøg i landet konfronte-

ret med landets største problem, AIDS. Uganda har verdens højeste AIDS-rate, hvor ca. 10% af de 17 mio. indbyggere er HIV-positive. Allene i 1991 har sygdommen krævet 50.000 menneskeliv. Paven anbefalede seksuel afholdenhed som den eneste mulighed for at forhindre udbredelsen af AIDS.

Solidaritet, pleje og omsorg

På et hospital, der behandler AIDS-patienter, krævede paven solidaritet,

pleje og omsorg, for de syge, pasning af de forældreløse og en moralsk fornyelse af samfundet.

Ingen strategi

Ugandas regering har ingen strategi til at standse udbredelsen. Sygdommen har bredt sig fra hovedstaden Kampala til de landlige områder, også til Kasee i sydvest. Hedwig Tebebach, der tilhører »de tre søstre« og arbejder som sygeplejerske, udtaler, at tallene stadig stiger, men endnu er der ikke så mange syge som i Kampala. Derfor arbejder de meget med oplysning om måder til at forhindre smitte.

Den katolske kirke er imod uddelingen af kondomer, som nogle internationale organisationer har gjort det. Efter at kirken har presset på, har staten fomyldt forbudt reklamekampanjer for anvendelse af kondomer. Dette følges dog ikke af alle kirkekrædre i Uganda. Katolikker i Kampala udtaler, at man må benytte denne form for beskyttelse, f.eks. hvis én ægtefælle er HIV-positiv.

I Sudans hovedstad Khartoum opfordrede paven de muslimske ledere til »den gode viljes konstruktive dialog« i stedet for den nuværende diskriminering af de kristne. Foto KNA.

Opfordring til tjeneste for familien

Pave Johannes Paul II opfordrer de lokale bispedømmer til at påtage sig en ny rolle i sjælesorgen for familier, skriver »Catholic Herald«. Kommissioen på bispedømmeniveau skal påtage sig de samme opgaver som »Vatikanens pavelige råd for Familien«.

Det betyder en mere målrettet indsats på lokalt niveau for at skabe »pas-

sende strukturer for at svare på de udfordringer, som familie-institutionen af i dag står over for«, siger paven.

Efter pavens tale til Familierådet fortæller man sig, at paven vil sende mere specifikke instruktioner til de biskopperne, sandsynligvis i 1994, der er erklæret for FN's »internationale familier«.

Dødshjælp skal indberettes i Holland

Den Haag (KIPA) - Det hollandske parlament har med stort flertal vedtaget en lov om dødshjælp, der som regel sikrer læger strafrihed ved aktiv døds-hjælp. Ifølge loven har lægerne indberetningspligt, når de har udført aktiv døds-hjælp. Hvis de implicerede læger har opfyldt deres omsorgsforpligtig-hed, vil de ikke blive forfulgt strafferetligt.

Nu også døds-hjælp uden samtykke

Med beslutningen har man skaffet lovgrundlaget for den praksis for indberetning, der har været anvendt i Holland siden 1990. De hollandske domstole har siden dømt meget forsigtigt, hvis der overhovedet blev tale om en anklage.

Indberetningspligten gælder såvel de tilfælde af døds-hjælp, der sker på patientens forlangende, som de tilfælde, hvor der ikke foreligger et udtrykkelig ønske, f.eks. ved bevidstløse og demente mennesker. Ved døds-hjælp uden samtykke skal der finde en retslig undersøgelse sted. Nogle af dem, der stemte imod loven, har udtrykt bekymring netop for døds-hjælpen uden samtykke. De tvivler på, at lægerne vil indberette disse tilfælde til retslig undersøgelse.

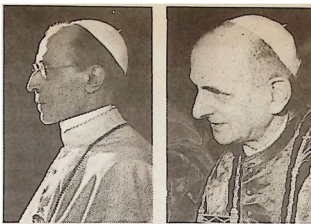
Loven har mødt stærk kritik fra katolske side. Vatikanets sundhedsmini-ster kardinal Florenzo

Angelini udtaler, at loven er et farligt tilbageskridt på vejen mod en sand menneskelig kultur. Den er »en fej kapitulatio-n over for den medicinske videskab og en krænkel-se af menneskeværdet», siger han.

Vatikanets avis »Osser-vatore Romano» skriver, at den syge har brug for solidaritet, ikke døden. Samfundet må søge midler til at lindre smerter ved hjælp og deltagelse. »Den, som er lænket til sin syge-seng, må ikke overlades til sig selv og må ikke få indtryk af, at han er en byrde for andre», skriver avisen.

Den hollandske kardi-nal Adrian Johannes Simo-nis af Rotterdam bebrej-det landet en for stor tole-rance. De hollandske bi-skopper har i årevis for-søgt at gøre opmærk-som på den moralske bety-dning af døds-hjælps-spørgs-målet. Men vi vil kæmpe videre, siger Simonis. Livet ligger i Guds hænder, ikke i menneskers.

Skeptisk over for meningsmålinger Samtidig advarede Si-monis mod at lægge for stor vægt på menings-rund-spørg. Efter nogle af disse godkender 80% af be-folkningen døds-hjælp. Simonis mener, det betyder: »Ikke mig, men hvis de andre gerne vil modtage aktiv døds-hjælp, er det i orden for mig».

Pius XII, Paoelli

Paul VI, Montini

To paver bliver saligkåret

Det forbyrder fra Rom, at saligkæringsprocessen for Eugenio Paoelli, pave fra 1959 til 1963 under navnet Pius XII, skrider så meget frem, at det såkaldte »summarium» (samlingen af alle vidnesbyrd) er gået i trykken. Sagen vedrørende saligkærningen af Gianbattista Montini, pave fra 1963 til 1978 med navn Paul VI er blevet indledt i 1992 efter ønske fra det italienske episkopat. Der siges intet om, hvorfor det er de to paver lige før og lige efter pave Johannes XXIII, der skal saligkæres. Hvis man i Rom regner med, at »folkets røst» for langst har helligkåret Angelo Roncalli, den Johannes XXIII, som blev fader til Det andet Vatikanekoni, er man næppe langt fra sandheden.

Paven ønsker en synode om Libanon

Eneste land i Mellemøsten, hvor stat og religion er adskilt

Jbeil (KIPA) - »Libanon er mere end et land, det er et budskab», sagde pave Johannes Paul II i 1991, da han bekendtgjorde, at der skulle finde en særlig Libanon-synode sted. Biskoppen af Jbeil, Béchara Rai, der residerer i den gamle fænikierby Byblos, er ko-ordinator for forberedelsearbejdet til synoden. Han er enig med paven udtalelse: Især vil lykkes for Libanons nabolande helt at ødelægge den fre-delige sameksistens mel-

lem kristne og muslimer, betyder det uundgåeligt enden på den kristne nær-værelse i Mellemøsten. Eneste land uden totaltært system I et interview siger Rai, der er maronitisk kristen, at paven har ønsket en synode om Libanon, fordi den kristne nærværelse der er en betingelse for alle kristne menigheders forsatte beståen i området. I Libanon er der tale om reel nærværelse - ikke blot

Irse biskopper i åben strid om holdningen til abort-afstemningen

Dublin (KIPA) - Der er udbrudt åben strid om holdningen til abort-afstemningen i det irske episkopat. Talsmanden for Den irske Bispekonferen-ce, biskop Joseph Duffy har i den katolske ugeavis »The Irish Catholic» kritiseret de fire biskopper, der anbefalede folk at stemme nej ved folkeaf-stemningen.

Burde ikke have udtalt sig imod

Denne episkop har skadet kirken troværdighed, understreger Duffy. Bispekonferencen havde forud for valget erklæret, at den ikke ville komme med nogen anbefaling til afstem-

ningen. Grunden til dette var, at der, uanset afstemningsresultatet, ville komme en lovgivning angående svangerskabsafbrudt se.

Mulighed for abort i udlandet

Ved afstemningen afviste to-tredjedele af vælgerne at lovlægge abort, hvis der var fare for moderners liv. Derimod mente 60%, at man i Irland skulle give oplysninger om abort-muligheder i andre lande. Et lignende flertal var til, at kvinder skal kunne få til-ladelse til at rejse til udlan-det for at få foretaget abort.

eksistens. Kristne sætter præg på uddannelses-syste-met, på politik, økonomi og menneskekulturen, den arabiske kirke. Disse kirker blev af paven opfordret til at gå sammen i deres over-vejelser og bøn som forberedelse til synoden.

Efter 17 års borgerkrig

For paven er synoden mere end et møde, det er et Helligåndens komme. »Man må vente og høre på, hvad Helligånden siger til Libanons kirke efter 17 år med krig, ødelæggelse og kriser», udtaler paven.

Muslimernes reaktioner

Rai beretter, at muslimerne reagerede negativt, da paven bekendtgjorde synoden. Derfor tog kristne kontakt med de muslimske religiøse ledere og forklarede dem, at deres teokratiske forestil-ling, hvor religion og politik er ét, er anderledes end den kristne, demokratiske indstilling.

Det har betydning, at muslimerne nu støtter synodens afholdelse. De har endda samarbejde i forberedelsearbejdet, idet både друзere, shia- og sunni-muslimer har fået lejlighed til at udtale sig om afsnit-ter i forberedelsepapiret om Libanons historiske kaldelse.

Den katolske kirke i Libanon består af seks kir-

ker: den maronitiske, den græsk-melkitiske, den syrisk-katolske, den armenisk-katolske, den katolske kirke. Disse kirker blev af paven opfordret til at gå sammen i deres over-vejelser og bøn som forberedelse til synoden.

Efter 17 års borgerkrig

For paven er synoden mere end et møde, det er et Helligåndens komme. »Man må vente og høre på, hvad Helligånden siger til Libanons kirke efter 17 år med krig, ødelæggelse og kriser», udtaler paven.

I januar 1992 udnævnte paven et generalsekretariat til forsynoden. Det består af ni biskopper fra de seks katolske kirker, formanden for østligkekongrega-tionen, kardinal Achille Silvestrini og msgr. Jan Schone. Vatikanets gene-ralsekretær for bispe-syno-der.

Paven forventes at deltage

Det ventes, at paven vil deltage i synoden, da han er formand for den, men hvor og hvornår vides endnu ikke. Man regner ikke med, at den vil finde sted før 1994, og stedet er heller ikke fastlagt endnu. Libaneserne håber meget på, at det bliver i Libanon, men det er tvivlsomt, om det bliver til noget af sikkerhedsmæssige grunde.

Får borgerkrigen var Beirut hele Mellemøstens smukkeste by. Dens ødelæggelse ved kristne og muslimske militær indbyrdes krig gør den til en advarsel mod al religiøs fanatisme. Paven mener at den også har et andet budskab til Mellemøsten.

Niels Oppermanns erindringer

Så har han gjort det igen - også igen! Pastor **Niels Oppermann**, Sundevedhus i Sønderjylland har igen skræket den katolske verden i Danmark et stykke literature, der er svært at overgå hvad skrivelser og indhold angår. Pastor Oppermanns journalistiske uddannelse og kærlighed for at fortælle andre, der har opfordret ham, om sine mange oplevelser fra et spændende liv, fornyer sig ikke.

Her kommer vi virkelig langt om længe. Lige fra barmomsårene på den lille Kattegat Læsø over Esland, et ophold i Mellemøsten til præsteeudnan-

nelsen i Rom krydret med oplevelser i marken som kapellan og sognepræst. Men ikke nok med det, også spændende historier fra danmarkshistorien kommer frem. Krigsskildringer, historien om den russiske spion *Gordievskij*, som pastor Oppermann lærte at kende under sit virke i menigheden i Horsens. Alt dette formår pastoren Oppermann at skildre uden på nogen måde at lade sit eget »jeg« komme frem. Hans medfølde skekedebånd fornyer sig ikke. Las blot fra bogens forord:

»Opfordringer til at skri-

ve »Erindringer« har jeg hidtil afvist. Livet har for mig været uendelig værdifuld, men at mi liv skulle have interesse for andre, forventer jeg ikke. Og der er vist intet område, hvor mennesket så lidt formår at være objektivt, som når det drejer sig om selvbetragtning, endogse bedømmelse af egne handlinger... Når jeg nu alligevel i min alderdom griber pennen, bliver det for et tilbageblik over et langt nåds-afsnit og et forsøg på at lade nogle af de mennesker, jeg mødte på vejen, være de talende. Den redaktør, hos hvem jeg havde mine første journalistiske lærer, gav mig engang den hensligning:

De må aldrig indlede en artikel med ordet JEG!
Som en retsretor for livsholdning har jeg bevaret disse ord«.

Her er virkelig en bog som bør stå i ethvert hjem med interesse for biografiske og historiske skildringer.

ger. Og ikke mindst i katolske hjem, idet man her får foræret et stykke historie fra en katolsk præst lange og spændende livsberetninger som på ingen måde er afsluttet.

Trods sine nu 83 år fungerer og virker pastor Oppermann stadig, dels som »vikar« når man mangler præst til at læsse messe i enten Sønderborg eller Åbenrå, men ikke mindst fejrer pastor Oppermann daglig messe i sit dejlige og hyggelige kapel i Sunde-

vedhus - et stykke historie i sig selv, - også skildret i bogen. Køb og læs denne dejlige bog, som er illustreret med *Sig Holbings* skønne og illustrative tegninger og vignetter. Samtidig er bogen utrolig læseværdig, idet den er sat op med et klart og tydeligt layout, ligesom hver skildring er en afsluttet »skonik«.

Keld Dahlwald Jensen
Præsteværdende på
Allen Hall i London

»Katolsk Dialog« nr. 1/93:

Kan handicappede indgå katolsk ægteskab?

Kan handicappede, der ikke er i stand til at avle børn, indgå katolsk ægteskab? - Det er blevet hævdet, at det kan de ikke. - Kirkerens tråde om dette emne er som kold spaghetti; men trods det, er det lykkedes *Lars Reuter* at udrede dem, med omhu og tålmodighed, og at gøre et arbejde om kirkeret spændende. For at gøre det særlig spændende, skal jeg lade være med at røbe det resultat, han kommer til.

Anden del af *Huab Oosterhuis's* Betragtninger over Jesus af Nazareth, som overskriften »Andefalser«, er ikke et stykke fikrantik, klar og logisk teologi. Det er et vidnis af tanker og meditationer, der især kredser om Jesu lidelse og død, og om menneskers lidelse og død.

Hvis man baner sig vej derved, kan man gøre mange gode fund.

I Katolsk Dialog 592 gjorde dr. *Richard Sipe* rede for, at colibætt kræver opdragelse til colibætt for at kunne fungere. I dette nummer bringes hans 2. artikel om colibætt, og her lægger han vægt på, at colibætt er en karism, som nogen mennesker har, og andre ikke. Præsterne colibætt er påtvungne i den forstand, at det er en forudsætning for deres tjeneste og for et eventuelt advancement; og det er ikke for alle præster, det fungerer. Det giver mange, forskelligartede problemer, som kirkenes ledelse sjældent er helt opmærksom på.

John-Erik Sig Hansen skriver om midlense», som

tanker til den stille uge. Ligesom hos Oosterhuis er det Jesu lidelse og død og menneskers lidelse og død, der er emnet. Hvorledes kan vi være smerte? - Det er ikke et spørgsmål, der besvares. Men det er et spørgsmål, der arbejdes med fra mange synsvinkler.

L. O. Dom har et »bedestede« om frislæsen til at få alle verdens riger, mod at tilbede Djævelen. Denne fristelse for Jesus, for de første kristne, og for kristne til i enhver tid er nok værd at overveje. Den kan snige sig ind i vores sind på mange måder.

Heftet afsluttes med tre boganmeldelser. Et fuldstændigt forfatterregister 1983-1992 følger med som tillæg.

Ove Leerbæk

100-året for katolsk bibeloversættelse

En dag i året 1893 skrev den daværende biskop og apostoliske vikar for Danmark *Johannes von Euch* forordet til den første katolske oversættelse til dansk af Det nye Testamente. Det vil altså sige, at det i år er 100 år siden, vi fik en dansk katolsk udgave af Det nye Testamente. Det forekommer mig at være en begivenhed, der ikke bør forbigås i tavsbed. Det er både en kirkelig, en literær og en kulturhistorisk mælepæl i dansk landsliv.

Biskop von Euch skriver i sit forord, at det naturligt havde været ønskeligt, om den samlede udgave af hele Den hellige Skrift havde kunnet udsendes, men benævner til de med en så omfattende udgivelse forbundne store omkostninger. Og biskoppen har da ret i, at udsendelsen af det nye Testamente må prioriteres meget højere. Desværre har der aldrig vist sig mulighed for at udsende en tilsvarende katolsk oversættelse af Det gamle Testamente.

At foranstalle en kirkeretligt approberet oversættelse af Den hellige Skrift var i mange år et påtrængende ønske hos dåbets danske katolikker. Men det gjaldt om at finde en mand, der med sproglig ekspertise, teologisk loyalitet og personligt format ville være i stand til at læse den ansvarstulde opgave. I slutningen af halvfjerdsre-

lykkedes det at finde den rette mand.

Man fandt frem til den tidligere sognepræst i Fjeldstrup, J. L. V. Hansen, der i 1863 konverterede til den katolske kirke. Pastor Hansen blev be- myndiget til at oversætte Det nye Testamente efter Vulgataens latinske tekst. Han døde allerede 1883, men nåede kort før sin død at fuldføre sin oversættelse, som han altså aldrig nåede selv at se trykt og udgivet.

Der blev derefter taget fat på udarbejdelsen af de af kirken for alment tilgængelige bibeludgaver foreskrevne fortløkkninger. Pave *Benedict d. XIV* stadfæstede nemlig i 1757 et dekret af indexkongregationen, som giver almindelig tillidelse til at læse Bibelen i en oversættelse, som er approberet af den apostoliske stol eller udkommer med anmærkninger, som er tagne af de hellige fædre eller andre katolske lærere«.

1893-udgaven er inddelt i to afdelinger. Første afdeling, der indeholder de fire evangelier og Apostlenes Gemninger, er forsynet med oplysende anmærkninger af jesuiter-pateren A. Pørgen, mens anden afdeling, som omfatter apostlenes breve og Apokalypsen, er kommenteret af pastor *Andreas Johansen* i sin tit hoved B. Weinhartz's i stand til at vurdere

de fortløkkninger som for- læg.

Som grundlag for 1893-udgavens oversættelse af Vulgataens latinske tekst er i overensstemmelse med almindeligt gældende kirkelige anordninger benyttet den vaticanske udgave af 1592-93, men biskop von Euch bemærker dog i sit forord, at der ind imellem er taget hensyn til den græske tekst.

Den katolske udgave af Det nye Testamente er efter min opfattelse ganske særlig værdifuld på grund af de fremragende noter og fortløkkninger og ved de instruktive indledninger til hvert evangelium og hvert apostelbrev hele værket igennem. Udgiven på denne måde fremtræder ikke alene som Guds ord, så på papiret under Heligåndens vejledning og inspiration, men det fører sig tillige frem som det litterære størvæk, det også er.

Det er med en følelse af tillid og tryghed at man i disse skrifter udlægger sig de vitalste dele af bøgerens bog. Lad os da her i hundreåret for denne skelsættede bibeludgave lade en venlig tanke på tilbage til den dag i 1893, hvor biskop von Euch skrev forordet til et værk, der skabte et epoke i dansk kulturhistorie.

Niels Randkær

Liturgiske fodnoter ved pastor Bjarne Hagbø

Faste i fyrretyve dage

I de første århundreder var påskefesten den eneste fest af kristne fejrede uden for de almindelige søndage. Lidt efter lidt kom skikken op med en forberedelse til denne fest; det som er blevet til vores 40-dages fastetid.

Først var det én dag, senere 10 dage og endelig en uge man brugte til forberedelse. Senere blev forberedelsen udstrakt til at være 40 dage, men man fastede ikke alle disse dage. Forberedelsen blev først og fremmest set som en åndelig forberedelse med megen skriflæsning og fittigbøn, og så fastede man altså ind imellem. I Rom i 300-tallet fastede man i f.eks. 3 uger. Så kom en større udvi-

delse af fasten. Lagde man 40 forberedelsesdage til før langfredag, som regnedes noget for sig selv, med den følgende lørdag, fik man 6 søndage indbefattet i forberedelsen. Men da man aldrig fastede på søndage blev der 34 fastedage. Talte man nu langfredag og den store lørdag med, så opnåede man 36 dages faste. Dette er en tiendedel af året, og således betalte man til Gud »tiendedel« af tiden.

Moses, Elias og Jesus

Så i 600-tallet begyndte man at lægge vægt på at have fulde 40 dages faste. Man ihukom, at Moses havde været 40 dage oppe på Sinai bjerg, at profeten Elias havde vandret fasten-

de 40 dage til Guds bjerg for at få fornyet sin kontakt med Gud, og endelig at Jesus havde fastet 40 dage, inden han blev fristet af Djævelen. For at få dette tal måtte man så indføre dagene fra Aske- onsten til første søndag i fasten. Således er vor system kommet op historisk set.

Man havde endda vænnet sig til at »forfaste«, at lave en indførelse til selve fastetiden. Disse søndage er nu afskaffet, men gamle katolikker kan huske, at vi havde dem og de findes endnu i folkelærkerne med de gamle navne: septuagesima, sexagesima og quinquagesima, dvs. den 70, 60 og 50-sindstyvende dag (rundt regnet) før påske.

En aften i DKKF berettede Gerda Henriksen om sit liv som barn og ung pige i København i tiden omkring 1. Verdenskrig

Vi var unge og meget begejstrede

Af Susanne Wogensen

Min familie var katolsk. Min morfar konverterede i årene lige efter religionsfriheden i 1849 uden at jeg dog kender nærmere til omstændighederne. Men vi har den faste dato i familien, at min moster blev døbt i Skt. Ansgars kirke i 1853. Min far konverterede i slutningen af 1800-tallet sammen med mange andre - der var dengang sådan en reaktion på Brandes.

Jeg kom i skole i 1911, i Skt. Joseph-søstrenes skole, der dengang lå på Toldbodvej 14. Der havde min mor også gået. Men i 1915

Dengang på Østerbro var det meget almindeligt at gå på privatskole. Skt. Joseph-søstrenes skole var lidt billigere end nogle af de andre privatskoler i området. Det var en katolsk skole, men vi var kun 4-5 katolikker i hver klasse ud af en 15-20 elever.

I Kirsteinegade, hvor jeg boede, var vi vist de eneste katolikker. Derhjemme legede jeg mest med de børn, der boede i nærheden og der var en familie på den anden side af gaden, der også havde børn på den skole, jeg gik på. Jeg havde ikke så me-

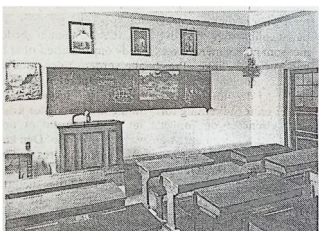

Gerda Henriksen. Foto: Kirsten Szarfin.

til undervisning inde i kirkeskolen i Brødgade. Til min 1. kommunion fik jeg en messebog, hvor den ene halvdel af siden var latin og den anden dansk. Den udkom allerede i 1907.

Der var to kirkeskoler inde i Brødgade. De var gratis og der gik der kun katolikker. I nr. 67 var der drengeskole og i nr. 69 var der pigeskole. Vi ude fra Østerbro kom også derind f.eks. til Skt. Hans' fest 24. juni. Der var rigtig fest, for biskop von Euch hed Johannes til fornavn og så spillede vi komedie og sagde nogle vers, og bagefter fik vi chokolade.

Jeg blev firmet i 1919. Dengang havde vi ved de lejligheder nogle hvide processionskjoler på og slør. Så blev de små bænke stillet ned ad midtergangen i Skt. Ansgars kirke,

Et lig ind i én af de »nye« klasser i skolen på Østerbrogade. Billedet stammer fra skolens årsskrift 1919.

flyttede den ud til Østerbrogade 7D, som det hed dengang, og der gik jeg til jeg sluttede med en haderlig præliminæreksamen i 1922. De fleste lærere var søstre, men vi havde også enkelte lægfolk som lærere-inder.

get kontakt med de katolske børn i skolen, for mange af dem var udlændinge, og de var inviterede aldrig.

Jeg gik til 1. kommunion, da jeg var 11 år. Det var før dekretet om tidlig kommunion var slået igennem i Danmark. Så gik vi

Skolen på Østerbro havde et fransk præg. Her ses »Cours supérieur III« anno 1919 med to af lærerne, sr. Clara og sr. Marie-Thérèse.

Skt. Joseph-søstrenes første skole lå på Toldbodvej 14. Både Gerda Henriksen og hendes mor gik i skole der.

så man rigtig følte, at man blev fejret.

Fornem procession på Kristi Legemfest

Vores hverdag var vel ikke meget anderledes end andre familier. Men vi gjorde mere ud af de »skve«-fester. Dengang var Kristi Legemfest en stor fest. Vi skolebørn var til messe om formiddagen. Min far og mor havde nogle af damerne fra kirken med hjem til frokost, og bagefter tog vi ud på Strandvejen hos søstrene, hvor der var en stor og fornem procession. Der blev lavet mønstre af noget kulørt pulver. Jeg tror, hver kirke havde sit alter, og så gik man fra det ene til det andet. Det var meget festligt.

Aldrig røngering om søndagen

Helgendage, de blev også altid fejret som festdage i mit hjem, hvor de var lidt mere end en søndag. Og søndagen blev også så altid markeret. Ikke sådan som i dag, hvor folk bruger den til hovedrøngering og andre ting.

Så var der majandagter. Mange aftener, om ikke just hver aften, i maj måned gik vi ind i kirken, og bagefter gik vi på Langeli- nie. Og hver søndag aftener var der andagt. Der var der salmesang, litanier, rosenkrans eller sakramental velsignelse. Det var godt besøgt. Man gik både til messe om morgenen og til andagt om aftenen, men man havde mere tid dengang end i dag.

Dengang sang vi ikke salmer under messen. Der var kun stille messe og højmesse. De fleste sad og bad i deres bønnebog under messen. Men min far var meget liturgisk inter-

seret, så jeg var opdraget til at følge lidt med lige fra starten.

Men så kom *Pius X* i 20'erne, der fremhævede, at man skulle bede messen og ikke bare bede under messen. Samtidig fik vi to unge præster, *Hubert Messerschmidt* og *Peter Schmidt*. De havde været i Rom og fået farten af det nye, før den egentlige liturgievælgelse kom.

»Kængurumesse«

Vi unge var meget begejstrede. Vi havde høj-skolelege, hvor vi lærte at citere messen på latin. Min søster var blevet student i 1928. Vi fulgtes altid ad, så jeg begyndte at komme i AC. Engang var vi en lille gruppe, der demonstrerede i Rosenkranskirken. Da præsten kom ind: op at stå, for det brugte man ikke dengang. Og igen ved Gloria: Op at stå. I dag er det jo naturligt, men dengang kaldte nogle det en kængurumesse.

Jesulitterne var meget imod, at lægfolk sådan deltog i liturien. Der var en stor diskussion i AC, hvor Messerschmidt, der var skarp debattør, fik trængt én af dem op i en krog og spurgte, om han mente, at en brandmand hellere skulle sidde og bede rosenkrans end han skulle følge messen? Men i dag følger alle jo med i messen.

Den katolske prinsesse og Førehjælmet

Som en pige blev jeg ringet op og spurgt, om jeg ville hjælpe med på prinsesse Margrethes feriehjem i Trørd. Prinsesse Margrethe var datter af Frederik d. 8.'s bror Valdemar. Han var gift med en fransk prinsesse, og man havde lavet den aftale, at

sønnerne, der jo indgik i arveløften, skulle være protestanter, men eventu- elle døtre skulle følge moderens tro. Derfor fik vi en katolsk prinsesse. Hun gik i øvrigt i samme skole som mig, og blev student derfra i 1913.

Hendes holdname *Ulke Ransing* havde sammen med sine to søstre konverteret engang i 90'erne. Da prinsessen blev gift i 1921, fik hun tid tilovers. Hun var en aktiv dame, så hun oprettede feriehjemmet. Det fik prinsessens navn, og det var nok til, at det blev støttet fra mange sider. De store firmaer gav ting, f.eks. forærende Den Kgl. Porcelainsfabrik et spisestel. Hver lørdag kom der en steg - søndagspa- sden, og på Børnehjælpsda- gen var der en bod på Kgs. Nytorv.

Bordskik og Hofmanøer

Vi var nogle unge piger, der hjalp til derude. I bestyrelsen var det mest kvinder i en moden alder, der var flere enker. På feriehjemmet blev der lagt meget vægt på børnenes opdragelse helt igennem. De blev sat til at dække bord og lærte bordskik. Jeg kan huske et lille vers: »Venstre hånd på bordet lægge, for med den af brødet brække; ikke over den rækker.«

Det var nok præget af ånden fra holdfodmen, som var formand for bestyrelsen. Engang kom der en mor for at hente sine børn derude. Da sagde hun: »Vi er ganske almindelige arbejderne. Det har ingen mening, at vores børn skal lære hofmanøer.« Men en kvinde fortalte mig, at hun som voksen var glad for, at hun på feriehjemmet havde lært at manøvrere med bestik og glas.

Lena Samsons livsværk var den nordiske valfart til Lourdes

Lena Samson er død, 15. februar 1993. En dygtig og dynamisk dame med et stort hjerte for sine medmennesker har vi mistet.

Marias forbøn. Netop denne tro og tillid blev drivkraften for al Lena Samsons arbejde.

Selv i de mest pessimistiske øjeblikke, hvor eneste praktiske eller økonomiske problemer fik alt til at se sort ud for Valfarten, bevarede Lena Samson farten og roen. «Med Marias forbøn skal det nok gå!» - det var hendes faste motto.

Troen skulle leves i verden

Troen havde en vigtig plads i Lena Samsons hjerte, men den gjorde hende aldrig verdensfrem. Tværtimod den skulle leves i verden, og den blev synliggjort i hendes arbejde for andre.

Lena Samson gav aldrig op! Hun var en slider, som i hånden og med hovedet klarede det meste af det, vi bruger computer til i dag.

For hende var hver enkelt menneske noget sær-

ligt, deltagere på en valfart var ikke bare hver et kartoteksort. Nej, man fik en personlig plads hos Lena Samson, og man blev husket. Med sin store interesse for mennesker kunne det også ske, at hun p.g.a. sin uforskelighed mulighed kunne komme til at stude nogen, hvilket hun var ked af, fordi det aldrig var intentionen.

For Lena Samson var

Lena Samson

troen kilden til et glad budskab, og som sådan eskede hun fest og farver.

Når Lena Samson samlede til havearrangement på Barsehøj eller når vi havde vores afslutningsfester på hver valfart, var hun i sit es. Nør handicappede eller syge eller gamle fik smilene frem, så var et vigtigt mål nået.

Vi har meget at sige tak for

Det var svært for Lena Samson at acceptere den sidste tid, fordi hun med sit intellekt og med sin ukuelige optimisme ville mere, end kroppen ville tillade, og dog kunne hun selv på det sidste bevare sin sikreste egenskab, humoren.

Da vi et par stykker besøgte hende på hendes sidste sygeleje, sagde vi, at vi ville gå over i kirken og bede for, at hun skulle få det lidt bedre. «Heller, er jeg færdig det meget bedre», sagde hun med svag stemme. Det bad vi om, og det har maaget gjort - og Lena HAR fået det meget bedre. Hun har nemlig nu nået sit eget endelige mål.

Vi har meget at sige Lena Samson tak for, og den bedste måde at gøre dette på må være at fortsætte det livsværk, hun arbejdede så intenst for, med samme stærke tro på Vorherre og samme faste tillid til Marias forbøn.

Æret være Lena Samsons minde.

På vegne af Den Nordiske Valfart til Lourdes
Georg Højhling

Johannes Umans S.M.M. 40 år som præst 15. marts

Pastor Johannes Umans S.M.M. kan den 15. marts 1993 fejre 40 års præstetjeneste. Johannes Umans er født den 8. november 1924 i Amsterdam. Indtrådte 1946 i monfortanerordenen; gennemførte fil. og teol. studier i Oirschot, hvor han blev præsteviet den 15. marts 1953. Kapellan i Roskilde 1953-63. Sognepræst ved Skt. Pauls Kirke i Åstrup 1963-67. Kapellan ved Skt. Laurentii Kirke i Roskilde 1967-74. Sognepræst siden 1974 ved Skt. Laurentii Kirke i Roskilde.

- en interesse der er forbundet udsækket gennem alle årene. Og ikke alene er pastor Umans en af pionererne i Roskildes økonomiske arbejde, men også primus motor.

Pastor Johannes Umans er kendt langt uden for Åstrup og Roskildes katolske menigheder for sit pigltopfyldende og samvittighedsfulde arbejde som formand for den kirkelege domstol.

Skt. Laurentii Menighed i Roskilde samles omkring deres sognepræst ved en højtidelig hjemmesse den 14. marts kl. 10 efterfulgt af en menighedsfest for pastor Umans på Skt. Josefs Skole.

Poul L. Wiisbye

Pax Christi årsmøde

Kapitalismen sejrede i Europa, og hvad så bagefter? Den vestlige verden har i snart 20 år været i krise. Der er derfor god grund til at overveje fremtidens økonomiske system.

Arrangementet er åbent for alle og finder sted hos Skt. Christophersstræne, Strandvejen 91, 2100 København Ø. Der vil være fælles buffet lødning efter, hvor alle, der ønsker at

deltage, bedes medbringe en ret. Yderligere oplysninger kan fås hos Marisa Rey Henningsen på tlf. 45 87 31 37.

På Pax Christi årsmøde lørdag d. 27. marts kl. 14 og søndag d. 28. marts kl. 11 vil man sætte fokus på emner, der kan belyse økonomiens indflydelse på vilkårene for mennesker i rige lande og u-lande - og miljøet.

Historien om Thomas og Hans på Østmark.

«Wilhelm Christmas Møller vil se på, hvilke alternativer der er til økonomisocialt planøkonomi og vestlig markedsøkonomi. Kan der skabes bred enighed om en human økonomi? Oluf Bohm vil tale om «Det fælles bedste», et begreb fra en bog af verdensbank-økonomen Daly og teologen Cobb om en økologisk ansvarlig økonomi.

Historien om Thomas og Hans på Østmark.

Søndag byder på en gennemgang af de pavelige sociale rundskiver, hvor man vil stille spørgsmål, hvad de vil og om de går langt nok. Søndag eftermiddag er der generalforsamling i Pax Christi.

Historien om Thomas og Hans på Østmark.

KVIPvideo

Nye videoer på VHS

Midt i en medietid

Historien om Thomas og Hans på Østmark.

Historien om Thomas og Hans på Østmark.

Historien om Thomas og Hans på Østmark.

Historien om Thomas og Hans på Østmark.

Bistand

Katolsk menighedskebers Bredgade 63A, tel. 1260 København K. Kontor har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 220. Postgto 6468397.

Møder og arrangementer

De syges dag afholdes lørdag den 13. marts i Sct. Maries Kirke, Jens Jensensvej 5, Frederiksberg.

De syges dag afholdes lørdag den 13. marts i Sct. Maries Kirke, Jens Jensensvej 5, Frederiksberg.

Festaften i Ordrup

Under mottoet «Mennesket skabt i Guds billede - menneskets værdi» indbyder vi til andeling af Herrens bebudelse d. 26. marts til en festaften i Skt. Andrea Kirke, Ordrup.

Skt. Andreas Kirke: Fastemarch Lørdag den 3. april (bemærk den ændrede dato) er der fastemarch til Åsøbakken for børn og unge.

Academicum Catholicum indbyder til studietræf om Niels Steensens åndelige udvikling, mandag d. 16. 22 og 28. marts kl. 20 præcis i vokalrue 16. Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Academicum Catholicum indbyder til studietræf om Niels Steensens åndelige udvikling, mandag d. 16. 22 og 28. marts kl. 20 præcis i vokalrue 16. Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Focolares Årstærf 1993

Lørdag d. 12. marts fra kl. 14.30-18.00.
Sted:
»Engelshavn«
Niels Stavesens Gymnasium
Jagtvej 183 B
2100 København Ø

Tema:
Mange kulturer, ét samfund.

Program:
Oplysning og lysbildet.
For børn er der særskilt program.
For yderligere oplysninger kontakt
Focolare
Strøbeløgsvvej 46
2500 Valby
Tlf.: 31 46 01 92

Kvinden i Latinamerika

Billeder og erfaringer fra en rejse i Latinamerika med Eva Nordentoft.

Torisdag den 1. april 1993.
Vi starter med forelæsningsstift kl. 18.30. Foredraget starter ca. kl. 19.15. Pris kr. 20,- incl. kaffe, drikkevarer kan købes.

Tilmelding til Græhø Damsg. 31 74 03 08 eller kl. 12, senest den 30. marts.

Gæst:
Skt. Hans Kirke i Køge, menighedsrådene.
Alle er velkomne.
DKKFF/Bst for Storebælt

Radio Steno – katolsk lokalradio

Skt. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 36.
Hver mandag kl. 20.25 på 107,9 MHz.
20.00: Mandagsmagasinet med aktuelle indslag.
21.00: Åbent Forum - debatprogram.
15.3: Om berfatesseologi v/Inger Herboe Andersen og Mærte K. Winh.
22.15: Mandagsreportagen.
Mandag til fredag kl. 16-17 på 88,2 MHz.
Mandag: »P1 Herrens mærke – for børn og unge.
Tirsdag: »Lokal og global«.
Onsdag: »Værktøjs- og debatprogram, der for alvor går i løbet.«
Torsdag: »Ugens gæste«
Fredag: »Magasinprogrammet «Dor» fredag»

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm. 400
Tekstidannoncer pr. mm.pr. sp. 5.00

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81
DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Kirsti's Eftf.
GLADSAXE BEDEMANDSFØRRETNING
SØRBOG HOVEDGADE 34

Det sker på Magleås:

Ti. d. 9. - fr. d. 12.3.: Unesco-skoleprojekt.
Fr. d. 12. - sø. d. 14.3.: Katolsk Arbejder Aktion.
Må. d. 15. - t. d. 16.3.: Indenrigsministeriet.
On. d. 17.3.: Gymskoleens Tyskårrerforen.
Fr. d. 19. - lø. d. 20.3.: Udenrigsministeriet.
Lø. d. 20. - sø. d. 21.3.: Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund for Storbyområdet.
Må. d. 22. - fr. d. 26.3.: Dansk Socialrådgiverforening.
Fr. d. 26. - sø. d. 28.3.: Den Jeun. Videreudst.
Må. d. 29. - sø. d. 31.3.: Gymskoleens Klokkeslørforen.

DKKF Landsgeneral-forsamling 1993

Lørdag d. 24. april, kl. 9.30 afholdes i forbindelse med årets livsbevandning Landsgeneral-forsamling på Haslev Udvidede Højskole, Skovvej 1, Haslev.
(Se i øvrigt DKKF-NYF 1/93).

Landsstyrelsen

KVIPvideo

"Gud, hvor er du blevet stor!"
"Gud, nej!"
"Sådan taler de voksne."
Hvem er ham Gud? Mon han findes i virkeligheden, eller er han bare en gammel mand i en stor hvid kjole i en bog? "Gud er allevegne", siger læreren herne i skolen, hvor vi møder Thomas. "Nå, men så må man vel også kunne finde ham", tænker han. Thomas får sjældent sin cykel. Han går ud for at lede efter den. På sin lange og snarvinklede tur oplever han en masse skure ting. Finder han sin cykel? Finder han Vorherre? Men finder i hver fald ud af noget.
27. nov. 1992. Fås også på engelsk, tysk og svensk. Kø eller lej. Løje 90 kr., private halv pris.

Historien om
THOMAS
og den forsvundne cykel

Hovedpag på Magleås

Forudt nærmer sig og så er det efterhåndet på Magleås, hvor frivillige møder op for at give et nap med i at holde det store område smukt og ryddeligt.

Lørdag d. 24. april, kl. 8.30 mødes vi til hovedpag fra kl. 9-16, men man er også velkommen blot et par timer.

Der vil være kaffe/te og lege og et vand til. Løst store som små hjulspore og for ahead-dagsarbejdere vil der blive serveret frokost.
Praktisk leder: Jørgen Baadsgaard Jensen.
Yderligere oplysninger fås hos centerledet Eln Udåm til tlf. 02 87 01 15

DUK-kalender

Familiealt sø weekend den 18.03.-31.03. 1993 på Øm for alle familier, der bor på Sjælland og Lolland-Falster.
Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællestrejse.
Romerodag den 24.03. 83 i Studenterhuset i Købmagergade, København.
Tilmelding er ikke nødvendig. Men kan komme og gå som man vil. Mad og drikkevarer kan købes.
Ungdomsmesse og Café Ludvig den 28.03. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter kirke, København.
Familiealt sø weekend den 02.04.-04.04. 1993 på Øm for alle familier, der bor på Fyn og i Jylland.
Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællestrejse.
Lærlædeseksar den 16.04.-18.04. 1993 på Øm for alle ledere på DUK's sommerlejr i 1993.
Kunst er gratis.
Tilmelding senest den 26.03. 93.
Ungdomsmesse og Café Ludvig den 25.04. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter kirke, København.
Ministerrådssam den 07.05.-09.05. 1993 på Øm for de 6-12 årige.
Pris kr. 175,00 samt kr. 150,00 for fællestrejse.
Tilmelding og betaling senest den 16.04. 93.
Ungdomsmesse og Café Ludvig den 30.05. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter kirke, København.
Åbnd: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Den nordiske valfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1993, 8 dages flyrejse med fuld pension. Pris 6.200,00 kr. 5.200,00 kr.
Særpris for ægte og hand-cappede på »Accueil« 4.700,00 kr.
Prester, læger og sygeplejepersonale ledsager valfarten. Tilmelding hurtigst muligt:
Den nordiske valfart til Lourdes
Georg Hørling, Skovvej 11,
2320 Charlottelund,
Tlf. 31 64 12 56. Telefax: 31 64 12 61
Giro 3 90 05 53

Diverse

Solosang

til kirkelege handlinger, barmhæb, bryllup, bagevoks tilbydes af sørene.
Ring for yderligere oplysninger.
Birthe Mielsk-Jepsen,
Tlf. 86 15 25 75

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansvarstifelsen

Man kan støre Kirken ved at indsette den som arving i sit testamente.
Ingen arvsafgift
Kirken modtager det fulde beløb.
Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udførelse til salær refunderes af Bispekontoret.
Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 68A, 1260 København K.
Tlf. 33 11 60 60

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelser et ldt. i hele Storbyområdet. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udvæjer og lejere. Ønsker De et udvæjer eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag

Salg og service

Lasse Baumann
Antikviteter
Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

† BEGRAVELSER LIGBRÆNDING †
Strandvejen 153
31 62 16 50
Til med Vagn Rondo,
der er medlem af
Bedemændenes Landsforretning

Reference:
Sankt-Jøseph Søstrene
Benedictinerordenen
af Den Hellige Lioba
Aftaler træffes gerne
i Deres hjem

Begravelsesforretning

ordrer alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, lagtøretning m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storbyområdet.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Mdr. Fasanvej 76
2000 København F.
Begravelser og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Malemester
VILLY HANSEN
Bredgade 13 - 7100 Vejle
Tf. 75 01 69 02 og 75 03 29 37

Revisor **Henrik S. Andersen**
Tlf. 98 25 93 22

Revision - Bogføring - Skat
den Registrerede Revisor **John Jørgensen**
REVISORSTYRELSE LEDER FOR
Jørgen Brangstrup
SCT. OSKARSGADE 16
4000 ROSKILDE - 45 38 19 36
REVISION

Lutherstatuen på Neumarkt i Dresdens overlevende byens udslettelse i 1945, men det smukke Vor Frue-basilikarke har siden krigen ligget som en ruindryg midt i byen. Nu skal den genopbygges. Tusinde af stenene kan gjenanvendes og bliver nummeret til dotte formål. Arbejdet skønnes at ville være i 10 år. Foto KNA.

Vatikanet budgetterer med underskud på 542 mio. kr.

Rom (KIPA) - Pavestens løbende budgetforslag for 1993 viser et underskud på 542 mio. kr., fremgår det af et kommuniké fra Kardinalrådet for organisatoriske og økonomiske spørgsmål.

Stigningen i underskuddet skyldes især, at de ansatte i Vatikanet nu får en pensionsordning

I budgettet regnes der med indtægter på 508 mio. kr. og udgifter på 1.050 mio. kr. 1991 var underskuddet på 517 mio. kr., men det blev dækket af de såkaldte Peterspenge og af andre indtægter. I 1992 regner man med, at underskuddet bliver på ca. 527 mio. kr.

Stigningen i underskuddet skyldes især, at de ansatte i Vatikanet nu får en pensionsordning

For tiden er der 2.330 ansatte og 900 pensionister. Pen-

sionsloven træder i kraft fra 1. januar 1993.

For at udligne underskuddet regner formanden for Vatikanets Økonomiske Præfektur, kardinal Edmund Casimir Szoka med tre indtægtskilder: tilskud fra Vatikanstatens styrelse i størrelsesordenen 34 mio. kr., bidrag fra bispedømmet i hele verden, der i slutningen af september var kommet op på 32 mio. kr. Den sidste indtægtskilde er »Peterspenge«, det årlige bidrag fra hele verdens katolikker til dækning af driften af kirken centrale aktiviteter.

»Peterspengene« beløb sig i 1991 til 368 mio. kr. Indtil 30. september 1992 er der kommet 251 mio. kr., en stigning på 6,2%, sammenlignet med samme tid sidste år.

Fred i Bosnien kræver forsoning mellem religionerne

Sarajevo (KIPA) - Varig fred i Bosnien-Hercegovina er kun mulig, hvis der kommer en forsoning og virkelig ligestilling mellem religionerne, siger den bosniske minister for religiøse anliggender, Durko Lukic. Krigens rødsel har drastisk forandret relationerne mellem de tre største religiøse grupper i Bosnien, katolikkerne, de ortodokse og muslimerne.

Stigningen i underskuddet skyldes især, at de ansatte i Vatikanet nu får en pensionsordning

Alle har været forfærdet engang

Begyndelsen til dette kommunistiske arbejde må gøres af de religiøse ledere for de tre religiøse samfund. Men også de gejstlige spiller en stor rolle, fordi de har stor indflydelse på deres trosende.

Den gangse forestilling om, at der altid har været ligebetretning mellem de

England mindre afkristnet end antaget

London (KIPA) - England er mindre »afkristnet« end mange hidtil har antaget, viser en ny undersøgelse. I sidste nummer af den statslige publikation »Social Trends« kan man se, at den kristne del af befolkningen udgør mere end 60%.

I Storbritannien findes der ingen officiel registrering af borgernes religiøse tilhørsforhold. Statistikkens i bladet beror på rundspørg. Ifølge disse angiver 36% at tilhøre den

Kan man tage patent på dyr og planter?

Bern (KIPA) - Den schweiziske »Justitia et Pax« kommission og den evangeliske kirke i Schweiz' Institut for Societalek støtter indsigelserne mod patenteringen af den såkaldte »kræftmus«. En sådan udvidelse af patentretten må ikke foregå uden deltagelse af offentligheden, siges det i en erklæring.

Kun en demokratisk afgørelse kan legitimere en sådan patentering. De minder om, at det genetiske materiale er fællesarv med menneskeheden. Patentering af levende væsener forlænger »under de nuværende økonomiske omstændigheder« de riges magt over de fattige. I erklæringen advares også mod de økologiske farer ved denne udvikling.

Kun døde ting

Videne hedder det, at patentering oprindeligt kun var tænkt til »døde materialer«. Med udvidelsen af patentrettighederne får ejendomsforholdet en helt ny, hidtil ukendt kvalitet.

Alle religioner kender til respekt for dyrets egen værdi, som den nye ordning lader hånt om.

Den amerikanske »kræftmus«

Desuden påpeger de faren ved, at patenteringen af et bestemt genetisk manipuleret produkt indebærer, at man har krav på alle individer, der afstammer fra det oprindeligt genma-

nipulerede produkt. Den såkaldte »kræftmus« er en amerikansk mus, der har fået sin arvemasse ændret, så den hurtigt og pålideligt dyr af kræft. Denne mus blev sidste forår patenteret på det europæiske patentbureau i München. Indsigelsesperioden var indtil midt i februar, og ca. 200 organisationer har indsendt protester.

Kirkedelegation beder USA om mægling i Nordirland

Washington (KIPA) - Den evangeliske og katolske kirke i Nordirland håber, at USA vil optræde som mægler for at slutte årtiers borgerkrigsplagede tilstande i deres land.

besøgt USA og talt med USAs viceudenrigsminister Clifton Wharton. De vil forsøge at få amerikanske firmaer til at slå sig ned i Nordirland for at afhjælpe diskrimineringen mod katolikkerne i erhvervslivet i Ulster-provinsen. »Vi vil modtage enhver hjælp, ligegyldigt hvor den kommer fra«, siger biskopperne.

En kirkelig delegation bestående af bl.a. den engelske erkebiskop Robin Eames og den katolske kardinal Cahal Daly har

Frihedskæmpere på Øst-Timor kan overgive sig til præster

Dili (KIPA) - Den apostoliske administrator i bispedømmet Dili på Øst-Timor, Carlos Felipe Zimenes Belo har i et brev til alle bispedømmets præster givet anvisninger på, hvorledes de kan modtage »Fretilin«-frihedskæmperes overgivelse.

dergrundskæmpere. Medlemmer af befrielsesorganisationen »Fretilin« kan overgive sig til en præst, som så vil følge dem til de militære myndigheder. Biskop Belo understreger, at kun præster kan påtage sig denne opgave, ikke lægmedarbejdere i kirken.

Indonesien annekterede i 1976 den daværende portugisiske koloni. Modstandskampen menes at have kostet 250.000 mennesker livet. Den indonesiske regering er fra mange sider blevet anklaget for omfattende krænkelse af menneskerettighederne.

Den indonesiske regering, der har holdt Øst-Timor besat siden 1976, har tilbudt amnesti til alle un-

Wounded Knee mindepark

200 ubevandede Sioux-krudt, børn og ældre blev af USA's 7. kavalleriregiment nedslagtet ved Wounded Knee i 1890. Først 100 år senere sætter USA officielt undskyld. Området omkring mindestatuen bliver nu omendrettet til mindepark. Alle løjtnanter og kulturgæstende, indsamlet efter massakren i 1890 blev fra statsbiblioteket i Massachusetts overført til Pinewood-reservatet i South Dakota. Indianerne ønsker også en større del af deres gamle territorium tilbage. Den katolske Sioux-diakon Sorte Bjørn viser skitsen over terrænet. Fotos KNA.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør),
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær),
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Scaraffin
og Susanne Wogensen

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 20, 4.
DK-1200 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 44 45 75 og 31 22 40 54.
Udgiver: Ansgarstiftelsen
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 24. marts

katolsk orientering

Franciskanere til Roskilde, side 3
 Behov for besøgstjeneste, side 5
 Påskefesten, side 6-7
 Kvinders billede af kirken, side 8-9
 Orientering fra sognene, side 10-17

Lægfolk som erstatningspræster?

Freiburg (KIPA) - Man skal gøre arbejdet, men de nødvendige fuldmagter følger ikke med - eller endnu værre, de nægtes. Dette gælder ikke kun inden for erhvervslivet, men synes også at gælde i kirken. Derfor spurde jesuitten *Hans Bernhard Meyer* fra Innsbruck på en konference om »Lægfolk som gudstjenestelødere« i Augsburg, om kirken kan forsvare at give lægfolk bestemte liturgiske opgaver uden at give dem den nødvendige kompetence til at udføre denne tjeneste for menigheden på fornuftig måde.

I sit indlæg på konferencen sagde Meyer, at kirken i dokumenterne fra Det andet Vatikanconcil har sat en ende på forstlel-

sen af kirken som en ren »gejstlig liturgi«.

Vi mangler klare retningslinier

Han gav et historisk rids, der viste, at den tidlige kirke ikke kendte til skillen mellem læge og gejstlig. Lægfolk yrede sig teologisk, kunne foretage viede, salve syge og begrave døde. I middelalderen blev de gejstlige en »stand« med særlige privi-

legier. Denne arv har efterladt udslettede spor i kirken.

Men mange kirkelige ledere ved, at forholdet mellem læge og gejstlig må defineres på ny. I længden går det ikke an, at lægfolk, der træder til, når der opstår en nødsituation (sådan som det kan ventes i de vesteuropæiske kirker på grund af præstemangelen) kun får nogle få beføjelser, fordi det ikke kan være anderledes.

30 år efter concilet mangler der stadig klare kriterier for, hvilke liturgiske opgaver, der kan overdrages lægfolk, uden at disse bliver »erstatningspræster«. Bortfaldet af de lavere viede bringer heller ingen klarhed. En lægmand kan være ministrant. Til lektor- og ministrant-tjeneste får mænd den såkaldte »Institution«. Kommunionssuddelere af begge køn får en fuldmagt af biskoppen. Forkyndelsen af Guds ord er derimod

tilladt enhver, som kan læse.

På konferencen overvejedes, hvilke muligheder og fuldmagter en lægmand eller lægkvinde skal have for korrekt at kunne udføre den overdragne tjeneste i menigheden. En sådan overdragelse har ikke kun juridisk, men også sakramental karakter.

Fremmedgørelse læser om hjertet

Biskopkavaleren i bispedømmet Basel, *Max Hofer* understregede, at mange mænd og kvinder leder gudstjenester på grund af præstemangelen. Når nadverfejningen om søndagen må erstattes af en Ordets gudstjeneste, bliver det stadig mere påtrængende at få afklaret, om disse mænd og kvinder ikke skulle have en viede. Hvis dette nægtes, må man frygte, at de troende bliver endnu mere fremmedgjorte over for sakramenterne, mener Hofer.

Biskop Theodor Suhr OSB

Biskop Th. Suhr 60 år præst

Den 1. april er det 60 år siden Theodor Suhr OSB blev præsteviet i Rom. I 1939 blev han bispviet. »Katolsk orientering« ønsker den 97-årige jubilær hjerteligt tillykke, og håber at se biskoppen ved godt åndeligt og fysisk heldbred i mange år endnu.

Præsident Walesa vil ikke bruge vevretten

Warszawa (KIPA) - Polens præsident *Lech Walesa* har underkrevet Polens nye abortlovgivning, der blev vedtaget i begge kamre i det polske parlament i januar. Han var blevet opfordret til at nægte at underskrive loven, men han erklærede, at han ikke ønsker at starte diskussionen på ny.

Ifølge loven er abort nu kun lovlig, hvor moderens liv er i fare, eller ved graviditet som følge af voldtægt eller incest, eller hvor man venter uoprettelige skader for barnet.

Manglende vilje til at sætte grænser

Diskussionen om den nye abortlovgivning har sat lys på forholdet mellem stat og kirke i Polen. Den katolske teolog og filosof *Josef Tischner*, der var en af de toneangivende rådgivere i »Solidaritet«-bevægelsen udtaler, at den katolske kirke i dag mangler viljen til at sætte en grænse for sin politiske magt.

Kirken understreger hele tiden, at den ikke søger politisk magt. Men når man ser på de konkrete forhold, må man spøge sig selv, om det passer, siger Tischner. Især er det udfordret, hvor vidt staten skal bygge på religionens etiske principper. Man

Forfatter på bagsiden.

Anti-diskriminationslov vedtaget i Holland

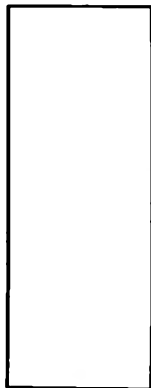
Den Haag (KIPA) - Med kun otte stemmer imod har de 150 parlementsmedlemmer i Holland vedtaget en antidiskriminationslov. Ifølge loven må ingen diskrimineres på grund af religion eller verdensankelse, seksuel orientering, race, køn, politisk tilhørsforhold eller

social status.

Loven skal især anvendes på arbejdsmarkedet. Efter bestemmelser kan de, der føler sig sofre for diskriminering, henvende sig til en uafhængig undersøgelseskommission. Det overvejes også at lade domstolene behandle diskriminationstilfælde.

I august i år kommer tre franciskanere til Danmark for bl.a. at varetage opgaver i Skt. Laurentii menighed i Roskilde. Tirsdag den 9. marts blev den endelige aftale truffet mellem biskop *Hans L. Mortensen* og franciskanerne. De tre, der kommer her til er: *Hans Christoffersen*, *Robert Showers* og *Charles McCarthy*. Billedet viser fra venstre tre franciskanere *Bernat Funck*, *Robert Showers*, *Charles McCarthy*, biskop *Hans L. Mortensen*, generalvikar *Paul Marx OMI*, *Hans Christoffersen* og ordensprovincialen *Wayne Hallmann*. Se også side 3. Foto *Knud Kluge*.

katolsk orientering

Theresen biskops værelse i Danmark 130 nummer
 ans. kr. 10,- (inkl. porto) 2,- og 4,- (inkl. porto) 1,- inkl. porto
 Adresser: *katolsk orientering*, c/o *Den katolske kirke i Danmark*,
 ISBN 0902-297X

Fastetiden II

Er der overhovedet nogen grund til at vi bør faste?

Fasten bestod i det gamle Italien og i middelhavsområdet deri, at man kun spiste ét virkelig mildt, nemlig om aftenen. Det var ikke særlig strengt, fordi man i det gamle Rom faktisk ikke spiste noget stort om middagen og yderst lidt eller slet intet om morgenen.

Abstinensen, dvs. afholdenheden, bestod i, at man undgik kød og vin. Og i vore dage ville man naturligvis have tilføjelse:

Tobak.

Dertil føjede man naturligvis almsiger, dels fra det man sparede og dels så lagde noget til selv til sociale opgaver. De gamle kristne var jo bismærke for deres godgørenhed, og den er det mærkeligt nok stadig brug for selv i et gennemadministreret samfund som vort, med en skattebyrde, der er langt større end oldtidsmennesket var udsat for.

Forfisker for fasten skal vi først møde ca. 350-400.

Men, hvad var så ideen

med at faste, i vore dage faster folk jo for at komme ned i vægt. Den helt oprindelige tanke, som vi finder i primitive religioner, består i at rense sig ud for skadelige stoffer. Det er ligesom med skriftemålet, her drejer det sig om at spytte sine synder ud, rense sit indre. Denne tanke levede videre i middelalderen, også da det private skriftemål blev knæsat ca. 700. Kunne man ikke få fat i en præst, så kunne man skrive for en lægmand og var en sådan heller ikke til stede, så tog ridderen sit sværd, plantede det i jorden og skretdede så sine synder for skridtet.

Frigjorthed

Der er næppe tvivl om, at platonisk tankegang har smittet af på mange kristne tankegang, sjælen er det rene og legemet er noget urent, ja, en grav for sjælen, der befries ved døden fra dette fængsel. Så legemet skulle straffes!

Ellers var de første kristne asketer af en helt anden opfatelse; eftersom de tænkte som sådan: da

man nu efter kirkefreden i 313 ikke mere kan vise sin overmagt over verden, som Kristus gjorde ved sin opstandelse, ved at delagtiggøres i denne sejr ved at martyrium, så må man vise det ved sin frigjorthed over for mad og drikke og søvn.

Træning

til påskefesten

Aske betyder simpelthen træning, nemlig til påskefesten, så man kunne være i topform til den store fest med den guddommelige sejrherre Kristus, der som Guds store Olympionike (olympiske sejrherre) havde sejret på Verdensstadiet over sin modstander Djævelen.

Fra 1200-tallet kommer den aristokratiske filosofi til at spille større og større rolle. Den havde et langt mere positivt syn på forholdet mellem sjæl og legeme. Der kom en opvurdering af legemet, som vi herhjemme kan konstatere hos den langt senere levende Niels Nielsen. Endelig bragte naturvidens og så naturvidenskaberne deres positive syn på sager-

ne. Det ændrede situationen i den grad, at et fransk spejlerblad kunne skrive: i gamle dage fastede og spøjede man sig, nu driver man morgenyoga. Legemet er et instrument, der skal passes og plejes for så smidigt som muligt at tjene ånden som værktøj.

Er der så nogen grund til at faste overhovedet? Ja, jeg tror, at det at være Herre i sit eget hus, at have herredømme over sine drifter, er uhyre vigtigt. En af mine kvindelige elever svarede således på spørgsmålet: »Hvad er frihed?« Hun svarede: »At gøre hvad man har lyst til.« Dertil svarede jeg: »Så er du blot offer for dine lystforømmelser.«

Harmoni med sig selv

Jeg tror, at det er meget vigtigt at have et rationelt mål for sit liv, og at man evner at stille mod dette mål. Følelseslivet er ikke målet, men et tegn på, at man er i harmoni med sig selv, sit legeme og sine omgivelser.

Bjørn Højbo

På et år er 138.000 mennesker døde af sult i Somalia, oplyser Kristin Brink, der netop har været på en 3-ugers ferie i Danmark. I 6 måneder har hun arbejdet som sygeplejerske blandt hungerramte i det sydlige Somalia. Den 25. marts rejste hun til en region i det nordlige Somalia, det varmeste område på jorden med 54 grader. Hun glæder sig meget over, at Caritas Internationalis også er med i hjælpearbejdet.

Yderligere 164 mio. kroner til Somalia
Strategi for genopbygning

En ledende hjælpearbejder fra Somalia, Monsignore, Giorgio Berin, har appelleret til det internationale samfund om at give hans land en ny begyndelse. På mødet i Rom den 12. og 13. februar 1993 for medlemmerne af Caritas Internationalis, som koordinerer den katolske kirkes nødhjælps indsats, sagde Mgr. Georgio Berin fra Caritas Somalia, at donorlandene har overset behovet for langsigtede løsninger i Somalia, selv om regeringer og andre organisationer har reageret på den nuværende krise.

Overflødiggør sig selv

»Nødhjælpsorganisationerne må arbejde med henblik på at overflødiggøre sig selv og forlade området hurtigt«, udtalte Monsignore Georgio Berin. »Vores arbejde har

skilet fejl, hvis det til stadighed er brug for et stort antal mennesker i Somalia er vores opgave i Somalia er ikke at uddele almsiger, men at etablere en strategi for en langsigtet genopbygning af landet.«

Den Katolske Kirkes hjælpeorganisationer reagerede ved at forpligte sig til at give yderligere 164 mio. kr. til Somalia for at tilvejebringe nødhjælpsforsyninger, byggematerialer, medicin, såsede, værktøj og beskæftigelsesprogrammer for kvinder i Somalia. Den ny forpligtelse kommer efter meddelelsen om, at Caritas netværket indtil nu har gennemført nødhjælps- og genopbygningsprogrammer for mere end 95 mio. kr. til fordel for befolkningen, som lider under hungersnød og bergerkrig. Anne Lise Timmermann fra Caritas Danmark deltog i mødet.

Forældre med flere børn bør ikke være valgbare i Indien

Thiruvananthapuram (KIPA) – Keralas katolske Kongres har forlangt, at man trækker et lovforslag fra den indiske forbundsregering tilbage. I forslaget hedder det, at kun personer med to eller færre børn er valgbare i Indien.

I december 1992 fremkom forbundsregeringen med et forslag til en forfatningsændring, hvorefter det er forbudt for personer med mere end to børn at lade sig opstille som kandidater til alle lovgivende forsamlinger i Indien, både på delstats- og for-

bundsniveau. Formålet med forslaget er at gøre propaganda for mindre familier.

Pax Christi vil bevise krigsforbrydelser

Venezia (KIPA) – Den internationale katolske fredbevægelse »Pax Christi« vil fremsætte en dokumentation om krigsforbrydelserne i det tidligere Jugoslavien. Man vil finde frem til flygtninge fra krigsområderne, der har fundet asyl i nabolandene og systematisk optagne deres beretninger.

Dette fremgår af et brev til EF's stats- og regeringschefer, som formanden for det internationale »Pax Christi«, kardinal Godfried Danneberg har underskrevet. Brevet er formu-

»Endringsforslaget blev støttet af Det nationale råd for Befolkningsudviklingen. Mange statistikere mener, at Indien i det 21. århundrede vil have flere mennesker end Kina. Der er nu ca. 870 mio. indere og over 1,2 mia. kinesere.

leret på et Pax Christi møde i Venezia.

Bibelen på 2000 sprog

Haarlem (KIPA) – Bibelen er oversat til ca. 2.000 sprog, meddelelser Den nederlandske Bibeloversættelsesråd. Der er således ca. 90% af jordens befolkning læse den på deres modersmål. I 1996 skal Bibelen foreligge på de tal og dialekter, der tæles af mindst en halv million mennesker, oplysningsskole, oplysningsskole.

70% i Peru lever i fattigdom

Freiburg (KIPA) – Den peruanske regerings spareprogram har ganske vist ført til en lavere inflationsrate, men har samtidig betydet, at yderligere 20% er kommet under fattigdomsgrensen, vurderer det tyske Caritas. Det betyder, at nu er 70% af indbyggerne fattige.

Peru har verdens største

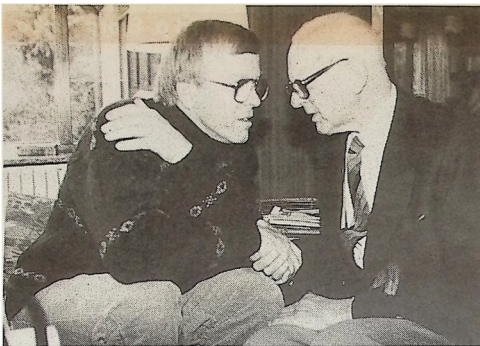
børnedødelighed, og sygdomme som tuberkulose og kolera er meget udbredte, meddelelser Caritas. Trods fængslingen af ledere af terror-organisationen »Lysende Stj.«, Abimael Guzman er den peruanske virkelighed stadig præget af vold, og det er især civilbefolkningen, der er ofre.

Få op til 15% samlingsrabat på dine privatforsikringer

Ring og hør nærmere

ALM BRAND

Lynby Hovedgade 4, 2800 Lynby, Tlf. 45 93 17 92

Franciskanerne, der var i Danmark fra den 4. til 14. marts, havde ikke mange ledige stunder. Der blev dog også tid til et privat besøg hos familien Holbæk i Roskilde, hvor biskop Theodor Suhr fik lejlighed til at tale med Hans Christoffersen OFM. Fotos Knud H. Kluge

Franciskanerne til sognet i Roskilde

Franciskaneren Hans Christoffersen til Danmark med to medbrødre

Fra 1. august overtager franciskanere Skt. Laurentii sogn i Roskilde. Biskop Hans L. Martensen mødtes tirsdag den 9. marts med fem franciskanere, hvor den endelige aftale blev truffet. Blandt franciskanerne var danskeren Hans Christoffersen, der bliver menighedens nye sogneprest.

P. Umans
40 år som præst
Søndag den 14. marts fejrede sognepresten Johannes Umans sit 40-års præstetjubilæum, og mange af menighedens 750 medlemmer var da også mødt op i dagens anledning. Generalvikar Paul Marx koncelebrerede ved messen sammen med franciskanernes provincial Wayne Hellmann, Hans Christoffersen, p. Stephen Holm og August Ziggeler SJ. På kirkebankene sås bl.a. Roskilde Domkirkes biskop Bertil Wiberg og præster herfra.

Franciskanerne overtager sognet efter montfortanerne, der siden 1901 har virket i Roskilde. Hans Christoffersen afløser Johannes Umans, der har været sogneprest for menigheden siden 1974.

8 dages besøg i Danmark

Franciskanernes besøg i Danmark omfattede foruden mødet med biskop Martensen også møder med menighedsrådet i Roskilde, biskop Theodor Suhr samt en del katolske præster, domprovst og

sognepræster ved Roskilde Domkirke, besøg på Pastoral-Centret, »katolsk orientering« o.a. Franciskanerne var desuden i Odense, hvor de mødte sekularfranciskanerne.

De kommende franciskanere tilhører gråbrødrenes 1. orden: konventuale (O.F.M. Conv.). Efter reformationen kom de første franciskanere til Danmark i 1507. I dag er der sogneprester Irene U. Capellen og Herman Bering i henholdsvis Nakso og Nykøbing F.

I middelalderen var der 26 franciskanerkløstre (gråbrødre) i Danmark.

Aftalen

med biskoppen
Aftalen indarbejder i første omgang en fire-årig prøveperiode. Vi overtager menighedsarbejdet i Roskilde for perioden 1. august 1993 til 31. juli 1997, oplyser Hans Christoffersen. Herefter tager vi hver især op til revision, om den erfaring vi har gjort er

bæredygtig. Vores provincial og provinskapitel vil så i 1997 tage stilling til et eventuelt videre arbejde her i landet.

- Vi kommer tre mand til at begynde med. Jeg selv skal være ansvarlig for sognarbejdet. Robert Showers og Charles McCarthy vil ikke være direkte ansvarlig i sognarbejdet. Biskoppen støtter os i vort ønske om, at de påbegynder et økonomisk arbejde og en evangelisering i samarbejde med Pastoral-Centret og andre instanser i bispesædet. Arbejdet bliver på landsplan.

Vi ønsker også at formidle et franciskansk samarbejde i Norden med lægfranciskanere og med kapucinerne samt de brune franciskanere, som i mange år har virket i Norge og Sverige.

Hans Christoffersen bliver den første danske franciskaner på dansk jordsiden reformationen. *kk*

60 års præstetjubilæum: Biskop Suhr fejres søndag den 28. marts

Søndag den 28. marts fejrer biskop Theodor Suhr sit 60-års præstetjubilæum. Biskop Suhr koncelebrerer ved højmessene kl. 10 i Skt. Ansgars Kirke, Bredgade i København. Sognepræst Dietrich Timmer-

mann holder fasteprædiken. Efter messen er der reception i menigheds salen over for kirken.

Selve jubilæumsdagen er egentlig den 1. april. *kk*

Hans Christoffersen OFM. Conv.:

At være franciskaner er at være økumenisk

»Vi mener, at det at være franciskaner er at være økumenisk. Vi er allesammen kaldet til at være katolikker med lille »k«, men vi er ikke allesammen kaldet til at være romersk-katolske, men måske luthersk-katolske, fordi ordet »katolsk« betyder almindelig, dvs. at være universel«.

Det fortæller Hans Christoffersen til »katolsk orientering« under et kort besøg på redaktionen. På et spørgsmål, om hvad det vil sige at være luthersk-katolsk, svarer han, at det måske er et ord opfundet til lejligheden. En luthersk-katolsk person er et kristent menneske med et luthersk perspektiv, og det er ikke i opposition til det romersk-katolske. Det kan derimod berige den katolske tradition og omvendt.

- Vil det sige, at det er ligegyldigt, om man er luthersk-katolsk eller katolsk-katolsk? - Nej! Nu er jeg selv konvertit, så det vil være lidt dumt af mig at mene det. Vi forsøger at give udtryk for, at man lærer sin egen tradition at kende, inden man udtaler sin mening, om hvad det er man er, og hvorfor man er det. For nogle er det et vigtigt led i den udvikling, at man går fra det ene til det andet. For de fleste er det nok et spørgsmål om at finde et stædet i sin egen tradition. Det, der gør, at man er

en tilfærd kristen, er, at man er i fred med sig selv, hvor man står. Vi kan ikke blive ved med at skændes om vores forskelligheder.

I vil altid se på det, der samler?

- Netop. Det forudsætter stadig fordybelse i sin egen tradition, før at man er i stand til virkelig at være i dialog.

Er det grunden til at I vil besøge domkirkesognet i Roskilde?

- Lige præcis. Vi kommer med udstrakt hånd og vi kommer forhåbentlig som lyttende mennesker. Vi er beredvillige til at indgå i en dialog, hvor vi netop ikke kommer med svar på det hele.

Plads for evangeliet er
Hvorfor kommer I til Danmark?

- Jeg har selv speciel grund til at vælge Danmark, fordi jeg er født her. Det er her jeg fik min første fornelmelse af, at det at være franciskaner kunne gøre en forskel ikke blot i mit eget liv, men også i mine omgivelser liv. Tænken har ligget i baghovedet i 13 år, jeg har været væk. I det seneste år har jeg forsøgt at vække en interesse blandt mine medbrødre i min provin i USA om at tage til Danmark. Vi kommer ikke med noget, som folk ikke allerede har eller er klar over, men vi kan tilbyde et

særligt perspektiv, som kan være livgivende.

I lever efter Den hellige Frans' idealer. Hvordan gælder det sig udtryk?

- Mange mennesker tror, at en franciskaner er et middelaldermenneske, der render rundt i det tyvende århundrede som en anden anakronisme. At leve efter Frans' idealer er at være kristent menneske i det tyvende århundrede efter hans vision. Det vil for mig sige en måde at leve i et umiddelbart forhold til Kristus i en kompliceret verden, en verden som forsøger at pådutte os en masse andre behov, som i sidste ende måske er ret perfere.

Frans' store dyd var hans fattigdom, - dça var meget vigtig for ham. Men det var ikke et mål, i sig selv for Frans, men en måde, hvorpå han kunne gøre plads for evangeliet ord. Det giver en frihed, når man lever enkelt, uhindret af magtens behov.

Jeg lever ikke så fattigt, som Frans gjorde. Det vil jeg heller ikke forsøge at give indtryk af. Jeg forsøger at leve et enkelt liv. Jeg forsøger at afgøre med mig selv, at de venskab og gode, jeg har, er nøglen til et livgivende. Det bringer mig tættere på det kristne budskab og forholdet til Kristus, som jeg mener, jeg er kaldet til at efterfølge. *kk*

Franciskanerne i FN?

Den 25.-27. marts mødes repræsentanter fra hele den franciskanske ordensfamilie i Europa i Rom for at diskutere franciskanernes medlemskab af FN. Franciskanerne blev i 1989 optaget som NGO (non-governmental organisation) i FN, og fra officiel side i FN er ordensfamilien blevet opfordret til at styrke medlemskabet med henblik på at opnå en højere status med større mulighed for indflydelse, end man har som NGO.

dansker: Anders Overgaard Pedersen fra Århus. Også mødets leder vil være

en dansk lægfranciskaner: Marianne Powell fra Randers.

»Du gør alting godt og smukt...!«

(Fra Frans af Aaslaug Soltang Jr. »Lovsang« salme nr. 208).

Den midtjyske pastoralehed 4 indbyder til en Weekend for voksne

i Øm, 15.-16. maj 1993. Lørdag kl. 14 til søndag kl. 15.

Medvirkende:

Pastor Edward Stappers O. Præm og Birthe Backhausen.

Pris: kr. 175.-

Tilmelding hos sognepresten i Vejle, Hørens, Silkeborg eller Herning.

Vant til vold

Demonstrationen den 28. februar mod volden i Balkan kunne have samlet flere mennesker end tilfældet blev. Men til trods for mistroede marchrytmer og militærmusik sine steder, var der megen ungdom på gaden. Også et tegn, som ikke kan misforstås.

Problemet er nok til dels, at så mange mennesker ikke aner, hvad de skal stille op mod volden i Bosnien, når de knap nok kan finde ud af, hvad de skal stille op med flygtninge derfra. Se, vi forstår udmærket, at titusinder af italienerne demonstrerer mod Mafiens magt, for det er deres lands problem. Således kunne vi løbe varm for de sorte amerikaneres marcher, dengang sorte ikke kunne læse ved universitetet i Alabama. Og vi forstår, at hundredtusinde tyskere kommer på gaden i protest mod racismen i Rostock eller Mölln. For det opfatter vi som deres egen sag. Medierne har gjort deres til, at vi forstår det.

Er det fordi Balkan-tragedien forekommer os så håbløst indviklet og politisk ubegået, at vi ikke er flere, der gider gå på gaden for at råbe STOP?

Måske er vi blevet for vant til vold. Hvis vi ikke allerede som børn mødte den i skolegården, eller ligefrem bag katederet i kød og blod i skikkelse af den anden lektor Blomme, så lærte vi dog af bøger og billeder, at verdenshistorien drypper af blod. Det gjorde det spændende, når det især var fjendens blod. Assyrerne kørte med stridsvogne, der havde lærer påmonteret vandret ud-fra hullens aksler. De skar effektivt benene over på det fjendtlige infanteri. Bløndende gjort.

Eller Bibelens hebræere, der myrdede og nedbrændte, hvor de end kom frem under deres erobring af Kanaan, men de forstod det som bekendt som Guds vilje. De var dækket ind med et godt alibi.

Aronitter, Edomitter, Amalekitter, vi kender dem allesammen! De helligste mistede kun deres frihed og deres forhold, de fleste mistede liv og lemmer.

En ting er urovækkende: Om vi så nåede frem gennem alle historiens berømte blodbade, gennem Bartolomæusnætter, slagtinger i Stockholm eller Stalingrad, eller om vi i afsky er blevet hængende ved et par af dem, f.eks. ved barbariet under den spanske borgerkrig i 1936, et eller andet sted dybt inde i os fornømer vi dog denne gysen som lystbetonet, irrational tilfredsstillelse.

Er det fordi volden er blevet til historie? Så snart den er blevet det, kan vi se afslappet tilbage til den. Vi kan synge om den, male den. Med utilsigtet komik rejser vi os nytårsnat med champagneglasset i hånden (lige før TV-gudstjenesten begynder!) at minde hinanden om de gode gamle dage i røg og damp - da gothens hjem og hjemme brast. I sidste ende hævner al vold der, i nationalhymner, på meterstore malerier. Volden er blevet en del af den patriot, der skabte eller oplyste politiske enheder, og af det patina, der gør det hele ufarligt, når det er forbi. Selv Dybbøl deler denne skæbne. Er det det eneste, vi lærer af historien?

Der må stadig leve padagoger, der mener, at synet af vold ikke opfordrer til efterlignelse, men tværtimod virker afskæppende og forebyggende. Hvor geme vi end ville tro på denne påstand, synes den daglige virkelighed at vise det modsatte. Medierne ansvar kender vi. Kender vi vort eget, helt personlige ansvar? Inden vi råber om mere censur på, hvad børn kan lere i videobøger, trænger vi til en selvoanser, der først og fremmest lærer os at tænke og tale anderledes om rigdom, magt og frihed, for det er de størrelser, menneskeheden ikke evner at bruge til ret meget fornuftigt ændru.

W.W.

Dansk gengivelse af messen

Hvor længe skal vi vente på en levende dansk gengivelse af Messens Ordinarium?

Den hidtidige har gjort sin gavn som støtte til forståelse af den latinske originals indhold. I dag må en dansk gengivelse oplyse de flere krav. Ikke alene skal indholdet svare til originalens, teksten må også kunne forstås rigtigt, når den læses blyt, altså læres, og det af en almindelig menighed, ikke blot af særligt disponerede grupper såsom akademikere, svajderdreng eller skuespillere.

Det er ikke nok at »rede« en individet sætning-bygning ved hjælp af en subtil tegnsætning (Sammenlign »Inspektøren mener, pedellen er et fæ-m« »Inspektøren, mener pedellen, er et fæ;« eller sæt et komma efter »kommer« i sætningen »Vejslignet være han som kommer i Hierrens navn.«) Kun alt for nemt skjæler man hen over kommaer, forudsatte kunstpauser, specialebetoning. Teksten må da

enten give afkald på sådanne virkemidler eller - hvad der næsten er det samme - have dem indbygget i selve sætning-bygningen.

Men tekstudformningen må også tage genren i betragtning. Jeg bruger ikke samme sprogmidler, når jeg trygler om hjælp, som når jeg brøder ud i jubel. Og når jeg vedgår min synd, må det så ikke være med det enkle og mundrette: »Det er min skyld« i stedet for det korrekte oversatte »ved min skyld«, hvor syntaksen næsten bortleder opmærksomheden

den fra den sørgelige virkelighed, at jeg er blevet unævner med Gud?

Krav om skønhed

Og endelig er der et krav om skønhed. Om også skulle slutte sig til dem, der anser dansk for et halsonde, vil der altid være skønhedsværdier at bente, og hvor er de bedre anvendt end under mødet mellem Gud og Guds folk?

Mange har ivret for gudens af modermoderlig brudstjenesten, også langt ud over, hvad koncilendrene

har tænkt sig. Hvor berettiget iveren er, skal ikke diskuteres her. Gode resultater er opnået blandt andet ved, at man i en del bønner har opdelt sætningens således, at det ikke er nødvendigt at være bukkommelseskunster for at fætte den fulde mening af det, kirken gerne vil fortælle Gud. Men Ordinarieret har stadig udgæet en kærlig hånd. Hvorlignende f.eks. skal vi endnu betenke de en vranglere i stedet for Nika-fædrenes tro?

Leif Kayser

Reinkarnation?

Engang skrev jeg positivt om reinkarnationstanken, som er fremme i flere nye religiøse sammenhænge. Det angir og fortryder jeg af flere grunde. Først og fremmest kan denne lære være farlig for sjælen,

idet den udskylder det afgørende i nuet, Nidens øjeblikke forskræmte. Hvis da læren om nye muligheder i kommende liv er en illusion, så står sjælen uden nidens liv på evighedsens tærskel.

En farlig sløvhed kan bemærge sig i den, der skulle kæmpe livets kamp og berøve ham sejrns frugter. Man finder måske, at det er en trystetrig lære, sådan som jeg også mente det, at ingen sjæl er endelig fortabt, at nye muligheder for frelse findes på den anden side af dødens port. Men hvorfor skulle et nyt liv give sjælen større muligheder end dem, den allerede har nu? Hvorfor skulle den ikke hellere gribe den gunstige mulighed, mens den findes i stedet for at satse på noget, som måske er et fantasifoster?

Nej, når det kirkelige læreemne advarer imod reinkarnationstanken, så er det ikke for at berøve mennesker tryst og håb, men for at pege på den alvor, som er en del af den åbenbarede lære om de sidste ting. Endelig vil jeg minde om, at det er en art åndelig hovmod, der har overvældet den, der smærner stoler på håbefulde gæstetanker i stedet for at stå på kirkens sikre grund. Sluttilg vil jeg gerne pege på, at et virkeligt håb altid må hvile på Guds grænseløse kærlighed. Man skal i tillid overlade det til Ham at kende tid og måde for frelsen. Stol mere på den kirke, som er sandhedens søjle og grundvold end på egen formodning i sådan en sag. Jeg beder dem tilgive mig, hvor jeg har været med til at lode nogen ind på påvåde.

Claus Flech

Caritas fasteaktion 1998

Husk den lille fastebøsse

I den lille meditationsfolder til Caritas fasteaktion, »At vandre hinanden«, skriver Klaus Jøkel bl.a.:

Gennem bibelens glade budskab ved vi, kan vi høre, at også fra billedet af denne søskendescesse lyser noget af det, der ved Jesus Kristus kom til denne verden: Gudsriget.

Det er dér, hvor mennesker er gode. Holder om hinanden, holder hinanden ud, holder ud med hinanden.

Fasteaktionen i år går til projekter i Asien, Afrika og Latinamerika, der skal forbedre børns livsvilkår. Alle katolske husstande har modtaget en fasteparebøsse og et girokort.

Når fasten er overstået, stømmer man bøszen og indbetaler beløbet via girokortet. Caritas Danmarks girokonto er 4 04 39 79.

sv

Sr. Mameris nærmer sig pensionsalderen. Ordenen har ikke flere søstre at afgive til børnehaven. Foto: Knud H. Kluge.

Den katolske børnehave »Fredsholm« i Birkerød måske i kommunalt regi

Søstre af Det dyrebare Blod vil i stedet tage sig af pastorale opgaver

Efter grundige overvejelser og drøftelser med bl.a. bispedømmet er det nu besluttet, at den katolske »Børnehaven Fredsholm«

søges ført videre i kommunalt regi. Det oplyser *Bengt Jønsen* på vegne af Sankt Maria Stiftelses Råd til »katolsk orientering«.

Der er kun to søstre tilbage, som arbejder i børnehaven, og lederen sr. Mameris nærmer sig pensionsalderen, siges det i en

skrivelse til børnehavens forældre. Ifølge ordrenes ledelse kan vi ikke forvente at få nye søstre til børnehaven. Derfor kan vi ikke forvente at leve op til vor formålsparagraf, som bl.a. går ud på, at børnehaven skal drives i søstrenes regi. Både bestyrelsen og Sankt Marias Stiftelses Råd har derfor fundet det nødvendigt at finde en anden løsning for børnehavens fortsatte beståen.

63 børn, hvoraf 5 er katolikker

Den selvejende institution er oprettet af Søstre af Det dyrebare Blod i 1960 og ejes og drives af dem. Der er taget kontakt med Birkerød Kommune med henblik på overtagelse 1. januar 1994. Bygningen »Fredsholm« vil fortsat være ejet af søstre. I stedet vil søstre tage sig af pastorale opgaver i menigheden.

»Selv om det er beklageligt, at vi ikke kan bevare børnehaven i søstrenes regi som selvejende institution, er denne omstilling, er dog enklagt, og vi overensstemmelse med ordrenes nytankning med nye opgaver i et ændret samfund«, siges det videre i brevet.

Børnehaven har 63 børn, hvoraf 5 er katolikker.

Paven støttede initiativ fra Erling Tiedemann

Demonstrationer mod vold 28. februar i flere danske byer

Der var på forhånd stor opbakning bag initiativernes opfordring til europæiske demonstrationer i flere danske byer mod volden i Jugoslavien. Demonstrationerne, der fandt sted søndag d. 28. februar, fik i dagene før støtte fra pave Johannes Paul II. Telegrammet, der er sendt fra Statssekretariatet i Vatikanet og undertegnet af msgr. Giovanni Baisia Re, lyder:

I dag, da der i mange af Europas byer er demonstrationer til fordel for freden og for øfren for voldshandlinger, der vansierer menneskets værd, forener den Hellige Fader sig gerne i bøn med dette initiativ.

Han ønsker, at de fakter tegn på lyset modtaget af Gud - som deltagere bærer, forenes til kirkelighedens bål, så der kan blive tilgivelse og ende på splittelse.

Han bønfaller de forsamlede at glæmme dem, der adskiller dem, så de

kan forenes med alle folkeslag i verdensdelen.

Hans Hellighed indskærper over for de internationale myndigheder, at de skal fortsætte deres søgen efter forhandlingsløsninger for at tvinge de kæmpende til at nedlægge deres våben, og han opmuntrer de humanitære organisationer, som heller sig deres lidende brødre.

Den Hellige Fader beder Helliglandets fuldende fredens arbejde i hjerterne.

Bred opbakning

Demonstrationen samlede bred kirkeligt opbakning. Biskop Hans L. Mariensen samt syv ud af 10 biskopper fra Folkekirken opfordrede præster og lægfolk til at deltage i demonstrationen mod etnisk, national og politisk vold. Men også andre kirkesamfund og kirkelige organisationer støttede initiativet.

kk

Vi har behov for en besøgstjeneste i Skt. Ansgars sogn

Almindeligvis besøger man en til to personer hver 14. dag

Det er gennem den senere tid blevet helt åbenbart, at der i vores samfund er brug for folk som giver et alternativt tilbud til den offentlige hjemmehjælp og hjemmesygepleje. Presset på de private hjemmehjælpeorganisationer er de sidste år blevet større og større - og her er det ikke bare penge og julekurve folk søger, men også samværdighed, venlighed og nogen der kan afhjælpe den stadigt stigende ensomhed.

Vi har lavet os selv et samfund, der bliver mere og mere sekulariseret og afstumpet dag for dag - hvor familiemønstret er i opløsning, hvor arbejdsløshed, frustration, racisme, vold og kriminalitet blomstrer. Magtesløsheden over for alt dette gør os ofte hårde og indadvendte og gør jo i virkeligheden, at vi har mere og mere brug for hinanden, end vi til daglig går og indrømmer.

Det er ikke kun de ældre

og de syge der er ensomme. Også den arbejdsløse kan føle sig isoleret ligesom også småbørnsfamilierne ofte gør det - bl.a. i kirkelig sammenhæng. Der, hvor vi som kristne bedre være de første til at række en hånd ud for at afbøde lidt på alt dette, støder vi ofte disse mennesker fra os - vi har nok i os selv.

Vi vil lytte uden tidspress

Men nu er det jo sådant, at det ofte er svært at få øje på disse mennesker - det er jo ikke dem, der jævnligt dukker op i kirken. Det er ikke dem, der sidder og hygger sig ved kirkekaffen, ved basaren eller på valfarten. De sidder derhjemme. De har måske opgivet at bryde deres isolation, fordi de rent fysisk ikke magter at komme uden for eller psykisk ikke kan klare det.

Vi ved, at der allerede er en hel del mennesker, som hjælper andre; ved

hospitals- eller hjemmebesøg, med madlavning og meget andet, men behovet er stigende og der er brug for mere hjælp - og vi mener, at denne hjælp bør være organiseret.

Vi vil ikke gå hjemmehjælpen eller hjemmehjælpen i bedene, men vil tilbyde det, som den professionelle pleje ikke giver: Tid til at lytte uden noget tidspress om at skulle nå at vaske gulv eller støvsuge.

En person kan være stille sammen med, måske bede en bøn sammen med eller få læst højt af. En person som i et par timer kan gå en tur med det kolleksgrandede barn eller som vil være fællessvend for den som ikke kan gå på gaden alene. Eller...?

Der er brug for noget organiseret
Der er brug for noget organiseret, fordi den der

går på besøg, har brug for at mødes med andre besøgsvenner - for at udveksle erfaringer, for at blive inspireret og for at få råd og vejledning.

Der er brug for noget organiseret, for at prøve at nå dem, som ikke selv henvender sig.

Der er brug for noget organiseret, fordi der er mange flere der har brug for hjælp end vi tror.

Der er brug for noget organiseret, fordi det er vigtigt, at vi som kristen menighed står sammen - ikke med ryggen ud mod resten af verden som en frelst enklave, men som et levende bevis på, at det stadig kan lade sig gøre at udvise venlighed og omsorg for hinanden.

Vi er en gruppe fra menigheden, som er i færd med at organisere en besøgstjenestestruktur og vi søger flere, der har lyst til at medvirke.

Fra erfaringer fra andre besøgstjenester ved vi, at man almindeligvis besøger

1-2 personer ca. hver 14. dag, hvorof det er noget, som mange vil kunne afse tid til. Vi ved også, at besøgene ofte bliver kilde til gensidig glæde.

Hvis du har lyst så...

Arbejdet er ulønnet, kræver lyst, stabilitet og situationsfornemmelse da det altid foregår ud fra den besøgtes behov og på denes præmisser. Arbejdet kræver ingen bestemt uddannelse eller alder, men det forventes at besøgsvennen deltager i regelmæssige møder med de andre besøgsvenner.

Hvis du har lyst til at blive besøgt, vil vi til at hjælpe med organisationen, eller har lyst til at få besøg kontakt da venligst for yderligere oplysninger:

Hanne Mikkelson tlf. 39 27 17 06 eller Jonnie Jørry Jensen tlf. 33 33 05 02 eller Sct. Ansgars kirke, sogneprest D. Timmermann tlf. 33 13 37 62.

»Discipline in Emmaus«, af Jacopo Pontormo, Uffizi, Firenze. Foto KNA.

Emmaus

Mens han sad til bord sammen med dem tog han brødet, velsignede og brød det og gav dem det. Da åbnedes deres øjne og de genkendte ham; men så blev han usynlig for dem. De sagde til hinanden; »Brændte vore hjerter ikke i os, mens han talte til os på vejen og åbnede Skrifteme for os?« Og de brød med det samme op og vendte tilbage til Jerusalem, hvor de fandt de ølleve og de andre forsåmlet, som sagde: »Herren er virkelig opstået, og han er set af Simon.« Selv fortalte de, hvad der var sket på vejen, og hvordan de havde genkendt ham, da han brød brødet.

Lukas 24, 30-35.

Magleåstræf

Palme søndag den 4. april 1993

Tag børnene med til Magleås og lad dem opleve Kristi Lidelsehistorie fremstillet af børn fra Sct. Annæ Skole - som en forberedelse til påsken.

Kl. 14.00: Huset og parken åben - eftermiddagskaffe/te og kage.
Kl. 15.00: Passionsspil i salen.

Pris: Kaffe/te/hjemmebag kr. 25,00 for voksne, gratis saftvand og kage til børnene.

Magleås' Styrelse

Påskefesten

En lang udviklingshistorie gik forud for både den jødiske og den kristne påske

Af Bjørn Højbo

Påskefesten er en uhyre gammel semitisk forårsfest, hvis oprindelse skjuler sig i historiens mørke. Den er langt ældre end jødernes udgang af Ægypten.

Det ser ud til, at det er en fest, der oprindeligt er sammensat af to forskellige forårsfester, en for nomader eller halvnomader, hvor man spiste får eller geder og en landbrugsfest for de korndrykkende bønder, hvor man i syv dage kun spiste af det nye korns produkter, usyrede brød.

Exodus:
Både udvandring og overgang

Disse fester blev så slået sammen til én fest: Påskefesten. Den fejredes ved den første fuldmåne i våren. »Påske« kommer af det hebræiske-semitiske: »pasc«, der betyder overgang, forbigang, udgang, altså en ændring fra en tilstand til en anden. Formodentlig månens overgang fra ny til næ. Senere hos jøderne blev det tolket som udgangen af Ægypten og til dødsangelens gæen forbi jødernes huse, da denne engel gik gennem Ægypten og slog alle førstefødte ihjel, ifølge 2. Mos. 12, 29-36.

Da det var en semitisk fest, kunne den naturligvis

ikke fejres i Ægyptens land, fordi der her herskede andre Guder end den Gud semitterne dyrkede. Derfor bød de om at måtte gå ud i ørkenen for at dyrke deres Gud Jahve, der var en ørken- og bjerggud.

En naturfest er altså blevet fejret ved en historisk begivenhed og derfor blev denne fest til den store befrislensfest.

Glemst fest
genindføres

I vore dage og allerede i flere hundrede år før Jesu tid fejredes denne fest. Men man har det ejendommelige indtryk, at den egentlig ikke spillede den store rolle i flere århund-

reder efter indgangen i Palæstina. I 622 f.Kr. under kong Josias fandt man en gammel hvobog indemuret i templet's væg, da man restaurerede dette, og heri stod omtalt påskefesten. Kongen gav ordre til, at man skulle fejre denne fest igen, eftersom den var gået af brug. Der står de mærkelige ord i 2. Kong. 23,21: »Hold påske for Herren eders Gud, som der er foreskrevet her i Pagsbogen! Thi sådan en påske var ikke nogen sinde blevet holdt i Israel og Juda's kongers tid, ikke siden dommerne dømte Israel; (altså i hvert fald i 5 til 600 år) men først i kong Josias' 18. regeringsår blev en sådan påske fejret for Herren i Jerusalem.«

Jesu egen påske - og Oldkirkens

Jesu blev dømt og henrettet under den jødiske påskefest og derfor kom den jødiske påskefests indhold til at præge den kristne.

Jesu død og opstandelse blev set som en overgang og udgang fra dette dødelige livs Egypten til det nye liv i »Ørkenen«, hvor vi skal møde Gud.

Dåb i påskentæen

Dette kommer stærkt frem i den oldkristne samtænkning af dåben og påskefesten. Man døbte fortrinsvis i påskentæen; det betød gennemgangen i Det Røde Hav, udfrielse fra trældom under synden til friheden i Guds rige. I mange oldkirkelige dåbskapeller er døbefonten ligefrem indrettet således, at man går ned ad en trappe i vandet, bliver døbt og stiger op ad en anden trappe. Stærkere kan det ikke symboliseres.

Også ideen, at Kristus er vort nye påskelam, en idé, som Paulus gør sig til talmsmand for, viser denne sammenhæng med den gamle påske (1. Kor. 5,7). Man fejrede oprindeligt hele frelsesmysteriet selve påskentæen, men efter at kristendommen blev anerkendt som tilladt religion, og man interesserede sig

mere og mere for de historiske steder i Jerusalem og i hele Palæstina, så begyndte man at udske forskellige dage og fejre dem »historisk«.

Vi fik da indført skærtorsdag, til minde om nadverens indstiftelse og langfredag til minde om Kristi død på korset. Ligeledes indførte man Kristi Himmelfartsdag 40 dage efter påske. Man sluttede så til sidst selve festen på pinsedag, der blev til en fest for Helligåndens komme. Der var 40 dage faste, et tal, der betød det ufuldkomne, men man fejrede påskefesten i 50 dage, $7 \times 7 + 1 = 50$, jubeltallet, det helt fuldkomne.

Bestemmelse om at bøde stående

Ifølge det første koncil i Nicæa i 325 er der følgende bestemmelser for påskentæen: »Efterdem der er nogle som knæler om søndagene og i påskentiden: for at alting må foregå ens over hele verden har det behageth det hellige koncillium at bestemme: på disse dage skal man bøde stående.« At knæle var nemlig tegn på bod, og der fandtes ingen bod eller fæste på disse dage.

Russisk-ortodoks påske i klostret Zagorsk Foto KNA.

Follefrømhedens festskilte er ofte en omfortolning af kirkenes sakramentale symboler: Røde æg og påskebrød i Rusland.

ne – efter Reformationen. Måske. Man burde måske lade dem opstille i fastetiden og tage dem ned, i hvert fald i påsketiden. Flere af disse stationer er helt uhistoriske. Vi ved intet om, at Kristus skulle være faldet flere gange undervejs. Veronikas svevedug er også en from legende – og så faldes der en 15. station om Kristi opstandelse.

Symbolsk valfart til Jerusalem

Andre former for 'pilgrimsfærd' fandtes også i middelalderen. I f.eks. katedraleme i Amiens og Chartres finder man nedlagt i hovedskibets gulv en stor labrynt. Når man har gået gennem dens snævrklede gange så kommer man til Jerusalem og vinder således den fuldkomne af-lad.

Man må sige, at middelalderen var religiøst indstillet på det praktiske og rimeligt overkommelige. Der er jo et yderst socialt syn, som her gør sig gældende. Selv fattige, børn og svagelige kunne opnå de samme åndelige goder som dem, der evnede økonomisk og fysisk at tage på den lange og farlige vej. Der er noget beundringsværdigt i dette syn.

Bjorn Højbo

Franciskansk påske i Jerusalem før konciliet: Indvielsen af påskelyset og dåbsvandet fandt dengang sted lørdag morgen. Det sker nu i selve påskedag.

Middelalderlige fromhedsøvelser

Efter at korsfarerne havde sat sig fast i Jerusalem med *Gouffred de Bouillon* som koenge, blev de kristne interessererede i at følge Kristi spor så tæt som muligt. De holdt af at vandre Kristi sidste gang fra Pilatus's palas til Golgatha. Det er denne vej, vi kalder: Via dolorosa, smertens vej.

Korsvejen til Golgatahøjen
Rent historisk set er det ikke den vej Kristus gik, fordi den følger et gade-net, der oprindeligt lå udea for det gamle Jerusalem. Pilatus opholdt sig også på Herodes borg i den vestlige del af Jerusalem, og ikke dér, hvor korsfarerne troede, at han havde boet under sit ophold i Jerusalem. Men det

gør jo hverken fra eller til. Alt er ægte inden for en kvadratkilometer.

14 meditationer

Kirken havde lovet fuld afkald til de mennesker, der tog på pilgrimsfærd til Jerusalem. Det var kostbart og yderst farligt. Franciskanserne, der var den hellige, gravs vogtere, fik derfor tilladelse til at indføre en såkaldt korsvej med 14 stationer i deres kirker. Så kunne folk gå denne vej her og vande afslade. Senere blev dette privilegium udbredt til alle kirker, og derfor har vi disse billeder i mange kirker. Det ser ud til, at man i katolske egne stillede disse korsveje op i det frie, men i diasporastegne satte den ind i kirker-

Lys et fortæller om sig selv

Jeg er et lys. Jeg er lavet af stearin. Der er nogle i lys-familien, der er lavet af voks. Rigtig voks, som kommer fra biene. Sådan nogle voklyse er meget dyre. Påskelyset hænger i kirken er lavet af ægte bivoks. Men jeg er altså lavet af stearin. Inden i mig er der en vage. Det er en flettet tråd af bomuld. I kan godt prøve at røre ved vagen.

Vi vil gerne give lys og varme

Hvis I tænder min vage, så lyser jeg, og jeg varmer også. Jeg kan bedst lide at være tændt. Og jeg ved mærkeligt, for jeg ved godt, at jo mere jeg er tændt, jo mindre bliver jeg. Til sidst er der set

ikke mere tilbage af mig. Så er det ude med mig, og jeg er helt væk.

Alligevel vil jeg helst være tændt. Ved I hvorfor? Ja helt rigtigt: Jeg er beregnet til det. Jeg vil hellere lyse og varme og holde en tid. Et lys er ikke beregnet til at være evigt. Tænk, hvis alle lysene på juletræet sagde til alle børn:

»Nej, nej, I må ikke tænde os, for vi vil ikke blive mindre. Vi vil holde til evig tid!«

Eller tænk, hvis dåbslyset sagde: »Jeg vil ikke tændes for det barn, der bliver døbt i dag! Det koster mig jo til sidst livet!«

Vi er mange i lys-familien, men der er heldigvis ingen af os, der tænker på

den måde. Vi vil gerne lyse op i mørket. Vi vil være med til at gøre det festligt. Selv de allermindeste lys i familien, de små tynde, som bliver sat på fødselsdag-lagkagen, vil gerne lyse for fødselsdagsbarnet. Og de lys holder jo allerkortest. Jeg ved ikke rigtigt, hvor længe de små fødselsdagslys kan brænde. Ved I det?

Påskelyset og dåbslyset

Alle i lys-familien fra de mindste til de største vil gerne lyse for andre. Det er der også nogle i menneskefamilien, der gerne vil. Jesus sagde engang om sig selv: »Jeg er verdens lys. Jeres lys skal skinne for alle mennesker!«

Påskenen bæres det store, tændte påskelys ind i den mørke kirke, og vi følger efter det i mørket med vore egne påskelys. Påskelyset er tegnet på Kristus, verdens Lys. Når påskelyset er båret helt op i kirken, tænder vi vore egne lys ved flammen fra det store lys.

Lidt efter lidt oplyses hele kirken af alle de levende lys, og vi kan tænke: Sådan fik lys et bugt med mørket. Kristus er opstanden, og vi skal også opstå.

Fra: Opstandelse i dag og nu. Ide-katalog til menigheds faste-retrater og til brug i familiernes faste- og påsketiden.

Pastoral-centret

Påskerefugium på Magleås

afholdes igen i år fra skærtorsdag den 6.4. 93 kl. 14.00 til påskedag den 11.4., evt. til påskemandag den 12.4. 93 kl. 14.00.

Gæstlig leder: s. Edward Steppers O. Præm. Døgnlig leder: Ellen Marie Lobahn og Niels Engelbrecht.

Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påskens begivenheder, således at gudstjenesterne og opgang til midt være midtpunktet.

Erfaringen har vist, at deltagerne foretrækker et program, der ikke er lagt for stærkt.

Alle, der føler et behov for såvel ro som fællesskab i påskens, er velkomne.

Tilbud fra fonden »Magleås Venner« o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 865,- til og med påskemandag kl. 14.00 og kr. 1015,- til og med 2. påskedag kl. 14.00.

Ankomningsregi (skærtorsdag) begynder med eftermiddagsbuffet kl. 15.00 og afsjældsningen slutter med frokost.

Tilmelding: Til Magleås sekretariat på hverdage mellem kl. 9-15 på tl. 42 81 07 15 eller ved indtælling på: 200,00 i depositum på giro 428 44 29 til Magleås Kursuscenter, Høsterhøjvej 6, 3460 Birkerød.

Magleås styrelse

Radio og TV-nyt

Skærtorsdag d. 8. april transmitterer Danmarks Radio skærtorsdagsindtrykkene fra Skt. Ansgars Kirke i København. Biskop Marsten er hovedcelebrant, kantor og organist er Rolf Tønshoff, og kommenta-

tor er John S. Lundorf. Transmissionsen begynder kl. 17.00 på P1. Der synges følgende numre fra den katolske salmebog »Lovsang«: 402, 129 og 404.

I anledning af den nye

ved Klaus Møller-Jørgensen

bibeleversattelse har Danmarks Radio planlagt at læse et afsnit fra oversættelsen op hver dag i en længere periode. Det var oprindeligt meningen, at skuespilleren Erik Mørk, der også var katolik, skulle

stå for oplæsningen. Efter Erik Mørks død for nogle år er nu Lone Hertz og Ni Bank-Mikkelsen, der læser op. Oplæsningen finder sted hver dag på P1 fra skærtorsdag d. 8. april kl. 18.50.

De tyske biskopper ønskede at vide mere om kvinders indstilling til kirken

Et samfundsvidenskabeligt institut har foretaget en repræsentativ undersøgelse blandt tyske, katolske kvinder

Kvinders holdning til kirken som institution og menighed

Ved Susanne Wogensen

Den tyske Bispekonference har i mere end 10 år beskæftiget sig med kvinden i kirken. Allerede i 1981 udgav den dokumentet »Om kvindens stilling i samfund og kirke«. Formanden for bispekonferencen, biskop Karl Lehmann har foranlediget, at et samfundsvidenskabeligt institut har foretaget en stor sociologisk undersøgelse blandt katolske kvinder i Tyskland.

Overordnet var målsætningen at få næjere kendskab til kvinders ændrede livsvilkår og deres tankgang. Især ønskede man at undersøge, om forholdet mellem kvinder og kirken var belastet af en forståelsesløshed og konflikter. Ligeledes ville man vide, hvorledes kvinder i dag forstår deres rolle i kirken.

I forbindelse med offentliggørelsen udtaler Karl Lehmann, at man med undersøgelsen viser, at biskopperne ikke ønsker at stikke hovedet i busken, men netop vil se virkeligheden i øjnene. »Kun hvis man kan stille en pålidelig diagnose, kan man finde den rigtige behandling«, siger biskoppen.

Som baggrund for undersøgelsen lavede instituttet en sekundæranalyse af repræsentative undersøgelser i de sidste 40 år. Derefter lavede man 40 dybdegående interviews af 1-2 timers varighed med katolske kvinder. På baggrund af interviewene lavede man en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse af 1000 katolske kvinder fra 16 år og opefter og af

200 kirkeligt engagerede kvinder. Altså en meget grundig undersøgelse.

Baggrundsanalyse

I Tyskland, som i resten af Europa, bæres den religiøse kultur af kvinder. I Tyskland beskriver 48% af katolske mænd deres tilknytning til kirken som svag eller ikke eksisterende, hvorimod det kun gælder for 32% af kvinderne. Derfor rammer det livsnerven, når kvinders tilknytning til kirken svækkes. Fra 1982 til 1992 ses store ændringer i dette forhold: I 1982 beskrev 40%, at de havde en tæt tilknytning til kirken; i 1992 var det kun 25%. Omvendt var antallet af kvinder med ringe eller uden tilknytning steget fra 19% til 31%.

De kirkelige bånd smulder i alle aldersgrupper. Hvor det i 70'erne især var de unge, der fjernede sig fra kirken, er de 45-59-årige kvinder i dag overrepræsenteret blandt dem, der mister kontakten med kirken.

Det er værd at lægge mærke til, at kirkeligt tilknytning og religiøs praksis hænger overordentligt stærkt sammen med personlig religiøsitet. Blandt katolske kvinder med tæt tilknytning til deres menighed beder 82% ofte til Gud, blandt kvinder uden tilknytning drejer det sig kun om 9%. Samlet vurderes betydningen af at tro på Gud mindre, desto svagere forbindelsen til det religiøse fællesskab er.

Kritisk vurdering af kirkeens kvindebevægelse
Kirken henvender sig i dag til kvinder, hvis livssituation og selvforståelse i mange henseender er grundlæggende anderledes end tidligere. Kvindernes liv har forandret sig langt mere end mændenes. De fleste kvinder oplever forandringerne som en befrielse fra rollelvang, materi-

streret det, men ikke billiger det. 64% af de 30 til 44-årige mener, at kirken har et bestemt, faststøttet kvindebevægelse som ideal, men er endimensional, familioorienteret, opførende kvinde, der underordner sig manden.

Kirken som institution og kirken som menighed
Katolske kvinders opfattelse af kirken er præget af en påfaldende uoverensstemmelse mellem vurderingen af kirken som institution og kirken i det nære. Som institution anser de, for at være en mandekirke, som forviser kvinderne til anden række og i det store og hele nægter dem indflydelse. Derimod vurderes de personlige erfaringer fra den lokale menighed og de kirkelige sammenhænge, som kvinderne arbejder med i helt anderledes.

Fremmedgørelse

Kun hver femte katolske kvinde har tillit til, at kirken forstår moderne kvinders anliggender og problemer. Dette vurderes dog forskelligt, afhængig af graden af tilknytning til kirken. Hvor 10% af alle 16-29-årige kvinder mener, at kirken kan sætte sig ind i kvinders situation, mener 43% af kirkeligt engagerede kvinder, at den gør det.

Følelsen af fremmedgørelse vækkes ikke i første række af udelukkelsen fra bestemte embedter og opgaver, selv om katolske kvinder opregner kirken som ét af fire områder, hvor kvinder diskrimineres. De andre tre er løn, avanceringsmuligheder og politik.

64% af alle katolske kvinder og tre fjerdedele af de unge anser, at den katolske kirke er et af de områder, ligeberettigelse

Liv og fortælling

Højskoleuge på Megjelsø 25.7.-1.8. 1992

Hvorfor hænger fortælling og liv usælsigt sammen? Flere hundrede studeinde danskere har allerede læst den nye bibeloversættelse. Folk læser stadig de bibelske fortællinger? Interessen for myter, søgn og eventyr stiger? Folk bliver ved med at fortælle? Kan fortællingen give os en indsigt, som vi ellers ikke får? Højskoleuagen vil behandle emnet i foredrag, film, (l)sang, musik, samvær, udfugt og fortællingsværksted.

Pris for ophold, fuld kost og kursusgeft i alt kr. 1950,00. Tillæg for æneværelse kr. 350,00. Ved tilmelding indbetales depositum kr. 350,00 på giro 428 44 29 eller ved check til

Megjelsø Kursuscenter
Høstertvej 6, 3460 Birkendrup
Tlf. 42 01 07 15

lader meget tilbage at ønske. Kun 11% mener, at det er godt nok, som det er.

Men det må betvivles, om dette er den afgørende grund til, at kvinderne forlader kirken. For dette taler, at tre fjerdedele af de katolske kvinder i undersøgelsen vurderede, at det er væsentligt, at der eksisterer ligeberettigelse i ægteskab, uddannelse, erhverv og advancement, hvorimod kun 20% fandt, at det var af afgørende betydning for dem i kirken.

Kendskab til kirkens holdninger
Trods den udbredte opfattelse af, at kirken har et traditionelt kvindebillede, er forestillingen om kirkens kvindefølelse og Kvindernes mente, at den katolske kirke havde klare meninger om abort, prævention, skilsmisse, ugiftesamliv, seksualitet, colibat og pavens rolle. Kendskab til kirkens holdninger var meget forskellig. Hvor kun hver femte kvinde går ud fra, at kirken har et standpunkt vedrørende det menneske-

lige arbejdes værdi, ser hver anden kvinde en klar holdning fra kirkens side, når det gælder forsvaret af menneskerettigheder. Derimod kender 80% kirkens holdning til prævention og 89% kender holdningen til colibat.

Årsager til kvinders fremmedgørelse

Fremmedgørelsen har flere årsager: Kvindernes nye selvforståelse som følge af de store ændringer i deres livsvilkår forbundet med indtrykket af kirkens traditionelle kvindebillede er én af de vigtigste. Desuden må man regne med tabet af kirkelig tilknytning, som i høj grad gør sig gældende for de yngre kvinder. Endelig er der kirkens holdning til familie og seksualitet, som anfægter kvinder i langt højere grad end mænd.

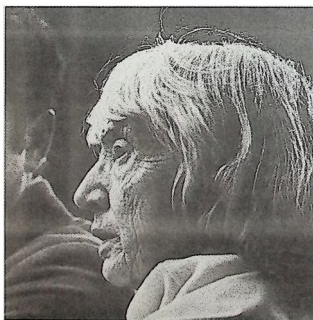
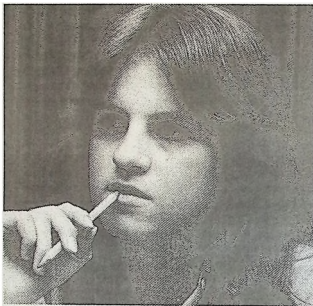
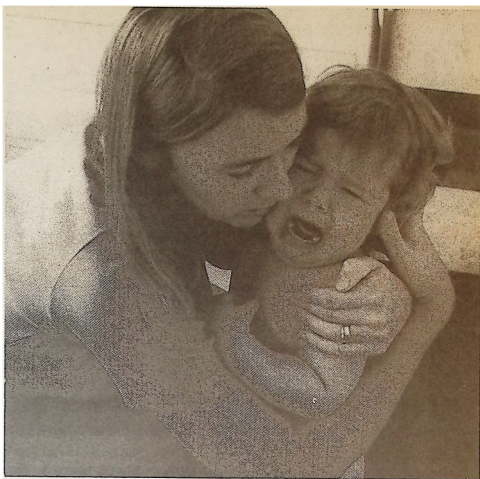
Flertallet af katolske kvinder stiller sig overordentlig kritisk over for kirkens holdning til prævention, seksualitet, skilsmisse, colibat og kirkens omgang med kritikere. Her er det interessant at bemærke, at kirkeligt engagerede kvinder ikke vurderer tingene anderledes end kvinderne uden kirkelig tilknytning.

Anderledes er det med holdningen til abort. 51% af samtlige katolske kvinder afviser kirkens holdning, hvorimod 58% af de kirkeligt engagerede kvinder støtter kirkens holdning. 83% af de kirkeligt engagerede kvinder støtter en snævrere eller videre opfattet medicinsk eller social indikationssønning. Men også blandt katolske kvinder er der dog en bevægelse hen imod, at abort inden for en vis frist er acceptabel. Blandt alle katolske kvinder gik 13% ind for fri abort i 1988, i dag er tallet 29%.

Sammenfattende kan man sige, at der er en bemærkelsesværdig lille forskel på kritikken fra kirkeligt engagerede og kirkefremmede katolske kvinder. Konsekvensen af dette er, at fremmedgørelsen når et kritisk punkt, når den negative opfattelse af kirken ikke opvejes af egne, positive erfaringer i den lokale kirke.

Erfaringer i den lokale kirke

De konkrete, personlige erfaringer, kvinder har i deres lokale menighed, opvejer i stor grad de skuffelser og følelser af frustra-

tion, kvinder har i forhold til kirken som institution. Af alle katolske kvinder har 43% overvejende haft gode erfaringer med lokal-kirken og kun 9% overvejende dårlige. Blandt de kvinder, som er aktive i sognet har hele 76% overvejende gode erfaringer og kun 2% overvejende dårlige.

I den lokale kirke har kvinderne også overvejende gode erfaringer med hensyn til accepten af dem som kvinder. Kun hver femte kvinde har oplevet, at de ikke blev taget alvorligt, fordi de var kvinder. Flertallet af de kirkeligt engagerede kvinder har gjort den erfaring, at der er flest aktive kvinder i menighederne. Kun 17% af de kirkeligt engagerede kvinder oplever, at de har mindre indflydelse end mænd.

I nærperspektivet bliver mandekirken altså til en kvindekirke. Et af de konroversielle punkter, nemlig kvindelige ministrater, er ikke noget konflikt punkt længere, idet flertallet lever i menigheder, hvor også piger ministerer.

Sognepræsterne og deres indsats i menighederne vurderes overordentlig positivt af et stort flertal af kvinder: 69% af alle og 80% af de kirkeligt engagerede kvinder har en positiv opfattelse af deres sognepræst. Det betyder, at de personlige erfaringer i det nære opfangner mange

af irritationsmomenterne i forholdet til kirken som institution.

Forandringer i kirken

I det nære perspektiv opleves kirken som levende, i bevægelse og i stand til at forandre sig. Hvor kun 35% af samtlige katolske kvinder har indtryk af, at kirken i de sidste år er blevet mere åben over for kvinders synspunkter og problemer, mener 62% af de kirkeligt engagerede, at den er det.

Fremtiden

Hvad fremtiden angår, er der stor skepsis blandt kvinderne: 40% af alle katolske kvinder og 22% af de kirkeligt engagerede regner ikke med, at kirken vil åbne sig yderligere for kvinder. Dog regner 55% af de kirkeligt engagerede kvinder med, at dette vil ske. Skepsis over for kirkens evne og vilje til at udvikle sig findes altså først og fremmest blandt de kvinder, der befinder sig ukendte af eller helt uden for kirken.

Kvinder og kirken

Orientering fra sognene

April 1993

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 8, der udkommer 28. april 1993 er tirsdag den 13. april 1993 kl. 18. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szaraff på katolsk orienteringsredaktion Vesterbrogade 28, 3, 1620 Kbh. V. Tf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Set. Mariæ Kirke, Aalborg
Kastetvej 1, 9000 Aalborg

Pastoralteam:
Allen Courteau, OMI. Tf. 98 12 63 44.
Fran Hoyos, OMI. Tf. 98 12 63 44.
Pastor Per Dolmer. Tf. 98 12 63 44.
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSI.
Tlf. 98 12 63 44 eller 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou.
Tlf. 98 92 27 74.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10.

Torsdag d. 1., 15., 22. og 29. kl. 19: Maxi-KUK.
Fredag d. 2. kl. 16: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe 17.15.
Søndag d. 4. Palmesøndag: Procession og højmesse kl. 10.
Mandag d. 5., 19. og 26. kl. 17: Undervisning i menighedsbokalet for polske børn i børnehavealderen.

Torsdag d. 6. kl. 19: Bodsandagt.
Torsdag d. 6., 13., 20. og 27. kl. 9: Rosenkransgrupper. Kl. 14.30: Mini/Midi-KUK. Den 6., 13. og 27. kl. 19.30: Kor.
Onsdag d. 7., 14., 21. og 28. kl. 19: Messe hos Søstrene (Danmarksgade 13).
Torsdag d. 8. Skærtorsdag: Liturgi kl. 17 med efterfølg. tilbedelse indtil kl. 22.
Fredag d. 9. kl. 15: Langfredags Liturgi.
Lørdag d. 10. Påskelørdag: liturgi kl. 21. Vi begynder udenfor ved Påskeblæet og går i procession ind i kirken. Efter messen er der en lille reception i menighedsbokalet.
Søndag d. 11. Påskedag: Kun højmesse kl. 10.
Mandag d. 12. 2. påskedag: Kl. 10. Højmesse.
Torsdag d. 15. kl. 14.30: Sct. Josephsklub mødes i menighedsbokalet.
Lørdag d. 17. kl. 14: Vietnamisk messe ved p. Chau.
Søndag d. 18. kl. 10: Højmesse og fejring af Den Første Hellige Kommunion.
Lørdag d. 24. kl. 17: Polsk messe.
Onsdag d. 28. kl. 14.30: Sykkul.
Forvarsel: Kristi Himmelfarts-ferie!!! Vores kønsbæsmenighed i Hamburg-Hamm har inviteret unge fra vores menighed til et gen-besøg. Alle, der er fyldt 14 år, er hjerteligt inviteret til at tage med. Kontakt Sr. Maria.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted
Møllevæg 23, 7700 Thisted
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. Sct. Maria, Kirke, Aalborg tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 4. Palmesøndag: Procession og messe kl. 11 med efterfølgende kirkekafe kl. 12.
Fredag d. 9. Langfredags Liturgi kl. 15.
Mandag d. 12. 2. påskedag kl. 11: Messe med efterfølgende kirkekafe.
Søndag d. 18. kl. 11: Messe med efterfølgende kirkekafe.

Helligåndskirken, Frederikshavn
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Hverdagsmesser: Se opslag ved kirken.
Fredag d. 2. kl. 16-16.45: Sakramentale tilbedelse og velsignelse. Kl. 17. Messe.
Søndag d. 4. Palmesøndag: Procession og højmesse kl. 10 med efterfølgende kirkekafe.
Torsdag d. 8. Skærtorsdag: Liturgi kl. 17 med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 20.
Fredag d. 9. Langfredags Liturgi kl. 15.
Lørdag d. 10. kl. 21: Den store påskemesse.
Søndag d. 11. Påskedag: Højmesse kl. 10.
Mandag d. 12. 2. påskedag: Messe kl. 10.
Torsdag d. 18. Messe kl. 10: Med trobrønkæftelse.
Søndag d. 25. kl. 10: Messe.

Hjørring
Sankt Maria Kirke, Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg. Tf. 98 12 63 44, eller Helligåndskirken, Frederikshavn. Tf. 98 42 32 80.
Messe hver søndag kl. 14.30: Dansk/vietnamesisk.
Søndag d. 2. Første fredags sakramentale tilbedelse kl. 18 indtil messe kl. 19.
Søndag d. 4. Palmesøndag: Procession og højmesse kl. 14.30.
Torsdag d. 8. Skærtorsdag: Højmesse kl. 18 med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 22.
Fredag d. 9. Langfredags Liturgi kl. 15.
Lørdag d. 10. kl. 20: Påskelørdags liturgi. Vi begynder udenfor ved påskeblæet og går i procession ind i kirken.
Søndag d. 11. Påskedag: Højmesse kl. 14.30. Dansk messe.
Søndag d. 18. kl. 14.30: Vietnamisk messe ved p. Chau.

2 Midtjylland nord

Set. Kjelds Kirke, Viborg
Set. Leonigade 12, 8800 Viborg
Sognepræst Leo Kertz 86 42 97 30.
Lørdag d. 3. kl. 10.
Søndag d. 4. kl. 10.
Skærtorsdag d. 8. kl. 16.
Langfredag d. 9. kl. 15.
Påskelørdag d. 10. kl. 20.
Mandag d. 12. kl. 10.
Lørdag d. 17.: Undervisning kl. 10. Kl. 12: Messe. Kl. 16: Engelsk messe.
Søndag d. 18. kl. 10.
Lørdag d. 24. kl. 16.
Søndag d. 25. kl. 11: Vietnamisk. Kl. 18: Engelsk.
Lømvig/Holstebro/Struer
Hellig Kors Kirke, Lømvig
Sognepræst Leo Kertz 86 42 97 30.
Søndag d. 14. kl. 10: Messe. Derfor er undervisning.
Søndag d. 28. kl. 10.

Jesu Hjerter Kirke, Randers
Thorsgade 22, 8900 Randers.
Sognepræst Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Menighedsrådsformand: Villy Sørensen, tlf. 86 42 39 29.
Messeider:
Søndag kl. 10.
Hverdag: Som meddelt ved søndagsmessen og ved opslagstavlen. Som regel mandag, tirsdag og torsdag kl. 8.15.
Fredag hos søstrene kl. 8.15.
Fredag d. 2.: Tilbedelse kl. 18. Messe kl. 19.
Søndag d. 4. Palmesøndag: Messe med palmeindvielsen og procession kl. 10. Kirkekafe efter messen.
Onsdag d. 7.: Korsvejen med messe kl. 19.
Torsdag d. 8. Skærtorsdag: Messe kl. 16.
Fredag d. 9. Langfredagsliturgi med korsets hylning og Lidelsehistorien. Faste- og abstinensdag.
Lørdag d. 10. Påskelørdag kl. 22: Påskelyset indvies med følgende liturgi og messe.
Søndag d. 11. 1. Påskedagsmesse kl. 10.
Mandag d. 12. 2. Påskedagsmesse kl. 10.
Torsdag d. 15.: De ældre mødes (KÆK) kl. 14.30.
Søndag d. 18.: Messe med 1. Hellige Kommunion kl. 10.
Onsdag d. 22.: Mini Kuk mødes kl. 19.
Søndag d. 25.: Messe kl. 10.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Rygsøgade 26, P. B.219, 8100 Århus C. Tf. 86 13 56 66.
Præstene: Adolf Meister SJ, 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33.
Piet Reijnders SJ, 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund 86 12 47 27.
Sognesekretær: Bengt Jensen, 86 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10 (højmesse og kirkekafe) og 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: Sø. 4/4, 18/4, 2. påskedag, kl. 14.00.
Korsvejsandagter: Fredag 2/4 kl. 18.30, tirsdag kl. 16.00.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.
Skritfjæl: Helst 1. fredag, kl. 18-19, eller efter aftale, desuden 5-7.4. kl. 17-19.
Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag, kl. 8.
KUK: Hver tirsdag kl. 19.30.
Ministrantgrupper: torsdage i ulige uger.
Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.
CVC Gruppe: To. 22/4, kl. 14.30.
Menighedsrådsmede: Ma. 5/4, kl. 19.00.
Høvedens Lørdage: Fr. 2/4, kl. 18.00-19.00, skritfjæl.
Midtårsarrangement: To. 1/4, kl. 11.00: Messe og samtale om Exercitje -spiritualitet.
Katolsk Information: Ma-fre, kl. 11-13.17.30, lø. 10-12, sø. fra, kl. 11-12.
Galeri ved Kirken: Fr. ma., on-fre, kl. 14-17.30 -Korsvejen (18 kunstnere).
Kunstikreds ved Kirken: To. 22/4, kl. 19.30: Generalforsamling.
Grundkursus for konvertere: To. 1/4, 22/4, kl. 19.00.
Palmesøndag: Kl. 10.00: Procession.
Søndagsmesse: Kl. 17.00: Højmesse og vkaften.
Langfredag: Kl. 15.00: Liturgi.
Påskene: Kl. 22.00: Liturgi.

1. påskedag: Kl. 10.00: Højmesse, kl. 17.00: Messe.
2. påskedag: Kl. 10.00: Højmesse.
Søndag, 23.4.: Kl. 10.00: Første hellige Kommunion.
Skt. Mikael's kirke, Pindstrup
Ringsø
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf.: 86 18 54 20
Gudstjenestebetjener: Helge Clausen, tlf.: 86 37 76 56.
Messe: Søndag 4.4., 18.4. kl. 10.30: Skærtorsdag kl. 17.00. 2. påskedag kl. 10.30.
Odder:
Skt. Ansvars kapel
Holstensgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf.: 86 18 54 20
Søndag 25.4. 2. påskedag, kl. 14.00, Søndag 2.5. kl. 14.00.
Set. Clemens kirke, Grenå
Thyrskovvej, 8500 Grenå.
Tlf. 86 30 97 38.
Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.

Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.00. Kirkekafe bagfter.
Sakramental tilbedelse, søndag 25.4. kl. 9.00.
Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 16.00. Rosenkransbøn hver onsdag efter messen.
Skriftmed: Onsdage og efter aftale, desuden skærtorsdag og langfredag efter gudstjenesterne.
Grundkursus i teologi: To. 15/4 kl. 19.00.
Præsten træffes hver onsdag ved kirken.
Palmesøndag: Palmeindvielse, procession, højmesse, kl. 10.00.
Skærtorsdag: Fejring af den Sidste Nædver, kl. 16.00.
Langfredag: Herrens lidelse og død, kl. 15.
Påskene: Påskenaugstgudstjeneste, kl. 23. Reception bagfter.
Søndag: Højmesse kl. 10.00.
2. påskedag: Messe kl. 10.00.

Maria Hjerter Kloster, Sostrup
Tlf. 86 38 44 88
Pastor Ebbe Simonsen
Tlf. 86 38 41 38
Søn- og hverdagsmesse: Kl. 9.
Sakramental tilbedelse: Søndag kl. 17-17.30, Torsdag kl. 19.30-20.50.
Rosenkrans hver aften kl. 19.20.
Procession til ære for Maria Rosa Mystica den 13. i hver måned kl. 18.30.
Hver 1. torsdag i måneden kl. 18.
Rosenkrans for præste- og ordensklad.
Søndag d. 4. Palmesøndag kl. 9 a.m. procession i korsgangen.
Skærtorsdag kl. 16: Liturgi m. fodtætning. Alle er indbudt til agapemiddag bagfter. Tilbedelse kl. 20.
Langfredag: Liturgi kl. 15. Tilbedelse fra kl. 5.30 til kl. 15.
Påskelørdag ingen messe.
1. påskedag: Påskemesse kl. 5. (Morgen). Bagfter festlig morgenmad til alle. Højmesse kl. 10.

4 Midtjylland

Skt. Pøters Kapel, Herning
Sillebørgvej 25, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuyts O. Præm.
Messeider:
Søn- og helligdage kl. 9.15 og 11.00.

Gudstjenester i påsken:

Skærtorsdag d. 8.: Lejlighed til skriftemål mellem kl. 13 og 16. Messe kl. 17.
Langfredag d. 9.: Liturgi med Johannespassionen, korshyldest og kommunion kl. 15.
Påskelørdag d. 10.: Lejlighed til skriftemål mellem kl. 15 og 17. Midnatsmesse kl. 23.
Påskedøndag d. 11.: OBS! kun messe kl. 11.
Anden påskedag den 12.: Ingen messe.

Religionsundervisning:

Onsdag den 14. og den 28. begge hold kl. 16 til 17.30. (Klukkan fire til halv seks).
Dødb:
 Lørdag den 6. marts:
 Tvillingerne Siella og Stenja Justin Wilfred, døtre af J.W. Abraham og Alfonsammah J.W. Til lykke!

Vor Frue Kirke, Silkeborg
 Hustrupgade 16, 8600 Silkeborg
 Tlf. 86 22 54 15, giro 6 480780
 Præst: Martin Bergsø
 Administrator: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27.
Søndagsmesse: Kl. 10.00.
Tirsdag kl. 19.30 hos »De små Søstre«
Onsdag i fastetiden: Korsvej kl. 18.30. Messe kl. 19.00.
Torsdag: Messe i Karup.
Fredag: Rosenkrans og tilbedelse kl. 18.00, efterfulgt af messe kl. 19.00.
Lørdag: Messe kl. 9.00.
Fredag d. 2.: Messe med **bodsandag** og indv. skriftemål. Efter messen er der vågen for fred, indtil næstfølgende lørdagsmesse kl. 9.00.
Palme søndag: Messe kl. 10.00.
Skærtorsdag: Messe kl. 10.00.
Langfredag: Kl. 15.00.
Påskevigilien: Kl. 6.00 præcis!
Påskedag: Messe kl. 10.00.
2. påskedag: Messe kl. 10.00.
Onsdag d. 28.: Kl. 19.30 i menighedstokalerne. Kiewskiowsk film: »Det 8. bud«, fremvises.

Skt. Josefs Kirke, Horsens
 Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
 Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel (tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30).
 Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
 Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelser Kirke.
 Menighederne er velkomne.

Lørdag d. 3. kl. 15: Bodsugstjeneste under mottoet »Herren er barmhjertig og nådig« 2 fremmede præster medvirker. Efter gudstjenesten er der fællesspisning.
Søndag d. 4. Palmesøndag kl. 10: Palmeindvielse i modelokale, derefter procession til kirken, hvor der er højmesse.
Skærtorsdag, d. 8. kl. 19: Messe og tilbedelse til kl. 21.
Langfredag, d. 9. kl. 15: Liturgi. Faste- og abstinensdag.
Lørdag, d. 10. kl. 20: Påskens liturgi.
Søndag, d. 11. kl. 10: Påskens Højmesse.
Mandag, d. 12. kl. 10: Messe.
Lørdag, d. 17. kl. 13.30: Børnene og ministranterne mødes. Kl. 15.30 afholdes der familiemesse.

Sankt Norberts Kirke, Vejle.
 Fjellegade 2, 7100 Vejle.
 Tlf. 75 82 08 93.
 Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.
Søndagsmesser: Kl. 9 og 11.
 Hverdagsmesser:
 Morgenmesse i søstrenes kapel:
 Mandag og onsdag kl. 8, lørdag kl. 7.30.
 Aftenmesse kl. 17.30 i kirken:
 Tirsdag, torsdag og fredag.
 Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
 Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-17.
Tirsdag d. 3. kl. 14.30: Påskeforberedelse for menighedens syge og ældre på Maria-søstrenes hospital.
Palme søndag d. 4. kl. 11: Højmesse med palmeindvielse. Efter messen udvides kirkekafe og lille salgsbod med påsketing og bagværk.
Skærtorsdag d. 8. kl. 16.30: Messe med 1. Kommunion. Efter messen tilbedelse af det allerhelligste sakramente indtil kl. 22.
Langfredag d. 9. kl. 15: Faste og abstinensdag, passionsliturgi med altergang. Kl. 19.19 lejlighed til at modtage bodens sakramente.
Lørdag d. 10. kl. 23: Påskevigilien og midnatsmesse.
Søndag d. 11. 1. Påskedag: Kl. 9 ingen messe, kl. 11 højmesse.
Mandag d. 12. 2. påskedag: Kl. 9 ingen messe, kl. 11 salme Messe.
Tirsdag d. 13. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.
Fredag d. 16. kl. 16-17.30: Undervisning for firmander.
Søndag d. 18. kl. 15: Pastor Tuyen læser messe for vietnamesere.
Tirsdag d. 20. kl. 19-21.30: Grundkursus i teologi.
Fredag d. 23. kl. 16-17.30: Undervisning for firmander.
Fredag d. 30. kl. 16-17.30: Undervisning for firmander.

April

Torsdag d. 1. kl. 16-17.30: Religionsundervisning for 1. kommunikanter.
Lørdag d. 3. kl. 14-17: SNUK.
Lørdag d. 3. kl. 14.30: Påskeforberedelse for menighedens syge og ældre på Maria-søstrenes hospital.
Palme søndag d. 4. kl. 11: Højmesse med palmeindvielse. Efter messen udvides kirkekafe og lille salgsbod med påsketing og bagværk.
Skærtorsdag d. 8. kl. 16.30: Messe med 1. Kommunion. Efter messen tilbedelse af det allerhelligste sakramente indtil kl. 22.
Langfredag d. 9. kl. 15: Faste og abstinensdag, passionsliturgi med altergang. Kl. 19.19 lejlighed til at modtage bodens sakramente.
Lørdag d. 10. kl. 23: Påskevigilien og midnatsmesse.
Søndag d. 11. 1. Påskedag: Kl. 9 ingen messe, kl. 11 højmesse.
Mandag d. 12. 2. påskedag: Kl. 9 ingen messe, kl. 11 salme Messe.
Tirsdag d. 13. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.
Fredag d. 16. kl. 16-17.30: Undervisning for firmander.
Søndag d. 18. kl. 15: Pastor Tuyen læser messe for vietnamesere.
Tirsdag d. 20. kl. 19-21.30: Grundkursus i teologi.
Fredag d. 23. kl. 16-17.30: Undervisning for firmander.
Fredag d. 30. kl. 16-17.30: Undervisning for firmander.

5 Sydjylland

Sankt Knuds Kirke, Fredericia
 Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
 Sognepræst: Raymond Minnaert O. Fræm, tlf. 75 92 11 76
 Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
 Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelser Kirke.
 Menighederne er velkomne.

Messeniderne:
 Mandag, onsdag og sidste fredag i måneden kl. 8.00. Tirsdag og torsdag kl. 17.15; lørdag kl. 16.30.
 Kirkekafe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmesse.
Lørdag d. 3.: KUK-møde. Vi besøger svømmehallen. (Tidspunkt meddeles senere).
 Undervisning for første kommunikanter i præstegården kl. 10-kl. 11.
Søndag d. 4. Palmesøndag: Højmesse kl. 10.30 med palmeindvielse. Ved godt vejr begynder gudstjenesten i præstegårdens have.
Torsdag d. 8. Skærtorsdag: Øvelsetime for 1. kommunikanter kl. 10-11.
Højmesse kl. 16 med 1. kommunion.

Efter messen tilbedelse af det allerhelligste sakramente. Der afsluttes med sakramental velviselse kl. 18.30.
Fredag d. 9. Langfredag: Korshyldest kl. 15.
Lørdag d. 10. Påskelørdag: Påskensatliturgi kl. 23.
Søndag d. 11. Påskesøndag: Højmesse kl. 10.30.
Mandag d. 12. 2. påskedag: Messe kl. 10.30.
Onsdag d. 14.: Rosenkransbøn i præstegården kl. 18. (Husk tilbeding!)
Lørdag d. 17.: Undervisning for firmanderne kl. 10-kl. 11.
Onsdag d. 21.: Katolsk brevkursus i præstegården kl. 19. (Husk tilbeding!)
Lørdag d. 24.: Teologisk kursus fra kl. 10-kl. 12.
Onsdag d. 28.: Rosenkransbøn i præstegården kl. 18. (Husk tilbeding!)
Fredag d. 30. (eller lørdag d. 1. maj): KUK-møde (daoen afhængig af program som meddeles senere).

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
 Sognepræst: Lars Messerschmidt.
 Tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, undt. mandag og tirsdag. Treffes normalt i Tønder mandag 9-10.
 tlf. 74 72 18 90.
Gudstjenester:
 Lørdag kl. 16.30: Søndagsmesse.
 Søndag kl. 10: Højmesse.
 Mandag kl. 16.30: Gudstjeneste med kommunion hos søstre.
 Onsdag kl. 8: Laudes og messe. Kl. 16.30: Rosenkrans, se dog nedenfor.
 Torsdag kl. 7.15: Laudes og messe, se dog nedenfor.
 Fredag kl. 9: Messe, se dog nedenfor.
 Lørdag d. 7. kl. 16.30: Korsvejsandagt.
Torsdag d. 1. kl. 9: Skolemesse.
Fredag d. 2. kl. 9: Påskegudstjeneste for skolen. Kl. 16.30: Messe med efterfølgende tilbedelse til kl. 18.
Lørdag d. 3. kl. 16.30: Messe på polsk, lejlighed til skrifte på polsk og dansk fra kl. 15.
Søndag d. 4. Palmesøndag:
Skærtorsdag d. 8. kl. 16: Højmesse. Tilbedelse indtil kl. 21.
Langfredag d. 9. kl. 16: Gudstjeneste med bl.a. lidelsesthorien, korsets hylnding, de store forberetter og kommunion. Faste- og abstinensdag.
Påskelørdag d. 10. kl. 22: Påskevigilie og højmesse. Derefter velviselse af brød og madvarer.
Påskedag d. 11. kl. 9: Højmesse (bemærk det ændrede tidspunkt!)
2. påskedag d. 12. kl. 10: Messe.
Tirsdag d. 13. - onsdag d. 14.: Ingen messe.
Torsdag d. 15. kl. 9: Skolemesse.
Lørdag d. 24. Sognedag: Kl. 16.30: Familiemesse.
Lejlighed til skriftemål:
 Lørdag d. 3. kl. 15-16.15: P. Kazimircz og sognepræsten. Mandag d. 5., tirsdag d. 6. og onsdag d. 7. kl. 17-18: Sognepræsten. Eller efter aftale.

Skt. Mariæ Kirke, Haderslev
 Mariedgade 8, 6100 Haderslev, tlf. 74 52 23 26
 Sognepræst: Tran Duc Thanh
Messenider:
 Tirsdag kl. 9, torsdag kl. 16, søndag kl. 10.
Søndag d. 28. marts: Religionsundervisning ca. 12-14. Husk madpakke.
Fredag d. 2. april: Bodsandag og skriftemål med p. Oppermil og sognepræsten kl. 18.
Lørdag d. 3.: Bodsandag og skriftemål for børn kl. 10. Bodsandag, messe, samvær for de ældre og syge kl. 11-14. Tilmelding til sognepræsten.
Søndag d. 4.: Rengøringsdag m.h.p. påsken. Messe kl. 10. Madpakke medbringes. Alle er velkomne.
Onsdag d. 7.: De syges kommunikation.
Torsdag d. 8.: Liturgisk indvielse mhp påskeliturgen kl. 10. Skærtorsdagsmesse og tilbedelse kl. 16.
Fredag d. 9.: Langfredag-passionsliturgi kl. 16.
Lørdag d. 10.: Påskeliturgi-vigiliemesse kl. 23.
Søndag d. 11.: Påskedagsmesse kl. 10.
Søndag d. 2. maj: Sognedag med messe kl. 10, videofilm om Vassula Ryden og Herrens budskab, fællesspisning. Tilmelding senest søndag d. 25. april.
 Næderig påske! Jeres sognepræst.

6 Sønderjylland

Sct. Mariæ Kirke, Haderslev
 Mariedgade 8, 6100 Haderslev, tlf. 74 52 23 26
 Sognepræst: Tran Duc Thanh
Messenider:
 Tirsdag kl. 9, torsdag kl. 16, søndag kl. 10.
Søndag d. 28. marts: Religionsundervis-

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå
 Søndertrø 1, 6200 Åbenrå.
 Tlf. 74 62 35 43
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 43 59 30, bedst mellem 18-19.
 Pastoralassistent: Søsster Marie.
 Tlf. 74 43 01 39, bedst om formiddagen.

Søndagsmesse kl. 15.30: Kirkekafe efter højmesserne.
Hverdagsmesser:
 Mandag og torsdag kl. 9.
 Tirsdag, onsdag og fredag kl. 19.
 Første fredag messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Søndag d. 28. marts: Husk at sommertiden begynder!
Palme søndag, d. 4.: Familiemesse.
Skærtorsdag, d. 8.: Messe kl. 17.
Langfredag, d. 9.: Langfredagsliturgi kl. 14.
Påskelørdag, d. 10.: Påskevigilie kl. 23.30.
Påskesøndag, d. 11.: Påskemesse kl. 10.
2. påskedag, d. 12.: Messe kl. 10.
Undervisning af børnene:
 Tirsdag d. 30. marts, 20- og 27. april.
Firmelæstforberedelse kl. 16.15 for hold I.
Førstekommunikationsforberedelse kl. 17.15 for hold I.
Onsdagene: 31. marts, 21. og 28. april.
Firmelæstforberedelse kl. 16.15 for hold II.
Førstekommunikationsforberedelse kl. 17.15 for hold II.

Sankt Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
 tlf. 74 42 35 85

Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 43 59 30, bedst ml. 18-19.
 Pastoralassistent: syster Marie.
 Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen.
Messenider:
 Søndage kl. 9.30: Højmesse.
 Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: (På Als Kloster)
 Mandag-fredag kl. 17.
 Lørdag kl. 8.

Undtagen de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.

Torsdag d. 25. marts, 15. og 29. april: Bibelaften på Als Kloster. Vi starter med messe kl. 19.

Søndag d. 28. marts: Husk at sommertiden begynder!

Palme søndag d. 4.: Familiemesse med kirkekaffe.

Skærtorsdag d. 8.: Messe kl. 19.
Langfredag d. 9.: Langfredagsliturgi kl. 16.30.

Påskelørdag d. 10.: Påskevigilie kl. 20.
Påskesøndag d. 11.: Påskemesse kl. 9.30.

Religionsundervisning for børnene: De unge, der skal firmes i 1994, starter firmesforberedelse mandag d. 22. marts kl. 16 (ca. 12-13 år), og herefter hver mandag samme tid. Ingen undervisning i den Stille Uge (5. april) og påskeugen (12. april).

De øvrige børn til religionsundervisning mødes mandag d. 22. marts kl. 17, og herefter hver mandag samme tid. Ingen undervisning i den Stille Uge (5. april) og påskeugen (12. april).

Hellig Kors Kapel, Tønder
Ribevej 41, 6270 Tønder.
Præst: Lars Messersmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, undt. mandag og tirsdag, trafres normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Søndag kl. 17: Højmesse.

Søndag d. 4. Palmesøndag, sognedag, begynder kl. 14.30. Kl. 17: Højmesse med palmeprocession. Efter højmesse lejlighed til skifte.
Lørdag d. 8. kl. 10: Højmesse, derefter tilbedelse til kl. 22.
Langfredag d. 9. kl. 11: Gudstjeneste med oplæsning af lidelsestexten, hyldning af korslet, de højtidelige forbønner og kommunion.

Faste- og abtinsendag.
Påskedag d. 11. kl. 12: Højmesse (bemærk tidspunkt!), ingen messe kl. 17.

7 Fyn

St. Albani Kirke, Odense
Adelgade 1, 5000 Odense.
Tlf. 66 12 16 64.
Præstemes traftefæder:
P. Leo Drzal (sognepræst).
Onsdag og fredag kl. 10-12.
P. Kasimierz Przybylowicz.
Tirsdag og torsdag kl. 10-12.

Faste messer:
Søndag kl. 8.30, 10, 16.30.
Den 1., 2., 4. og 5. søndag polsk messe kl. 12.
Den 2. søndag vietnamesisk messe kl. 14.
Hverdag:
Mandag kl. 8.
Tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9.
Onsdag kl. 10.30.
Fredag kl. 19.
Torsdag d. 1. kl. 19: Korsvejsandagt.
Fredag d. 2. kl. 18-19: Tilbedelse, rosenkrans og messe.
Søndag d. 4. kl. 10: Palmelive, procession og messe.
Torsdag d. 8. kl. 17 (Skærtorsdag): Messe, tilbedelse til kl. 21.

Fredag d. 9. kl. 15 (Langfredag): Liturgisk gudstjeneste med Lidelsestext.
Lørdag d. 10. kl. 20: Påskentattens liturgi.
Søndag d. 11. kl. 11: påskedag messe kl. 10 og kl. 12 (polsk).

Mandag d. 12. 2. påskedag messe kl. 10 og kl. 12 (polsk).

Torsdag d. 15. kl. 14: Seniorklubbens bankospil.

Søndag d. 18. kl. 10: Firmelse ved biskop Martensen.

St. Knuds Kirke, Svendborg
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Krusk. Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag, onsdag.
Traftefæder: Torsdag, fredag, lørdag: kl. 9-12 eller efter aftale.
Faste messer: Søn- og helligdage kl. 9.30 højmesse og kl. 11.00 stille messe.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, dog torsdag kl. 12.30 tilbedelse, derefter aftenmesse kl. 19.00.
Lørdag: Kl. 16.00.

Skriftemål: En halv times tid før messerne.
Menighedsrådsformand: Maureen Pelle, tlf. 62 54 12 80.

Torsdag d. 1.: Kl. 18.30 bordsandagt for hele menigheden ved pastor Jan Ophoff O.Pram. Sognepræst i Vejle med mulighed for påskeskriftemål. Alle i menigheden indbydes til denne aften! NB: Ingen tilbedelse og heller ikke aftenmesse!
Søndag d. 4.: Palmesøndag. Kl. 9.30 indvielse af palmegrenene, familiemesse med lidelsestexten efter evangelisten Mattæus. Fasteaktion '93 afsluttet ved aflevering af fastebæsser.
Mandag d. 5.: Rosenkransgruppen kl. 19.30.

Tirsdag d. 6.: Retraite for vietnamesisk ungdom ved pastor Tuyen Nguyen Ngoc. Retraiten begynder om eftermiddag og slutter onsdag eftermiddag med lejlighed til påskeskriftemål for alle vietnamesere.
St. Ansgars Kirke, København omløses ved biskoppen kl. 17.00.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag. Kl. 17.00 messe og tilbedelse i sakristiet indtil kl. 20.00.
Fredag d. 9.: Langfredag. Kl. 15.00 mindetagsgudstjeneste for Jesu lidelse og død. Kollekten går til Det hl. Land. NB: Faste- og abtinsendag.
Lørdag d. 10.: Påskelørdag. Kl. 20.00 påskensliturgi. Under denne liturgi bliver Lisa Ryberg optaget i kirkens fulde fællesskab.

Søndag d. 11.: Påskesøndag. Højmesse: Kl. 9.30. Stille messe: Kl. 11.00.
Mandag d. 12.: 2. påskedag. Højmesse: Kl. 9.30. Vietnamesisk messe med en voksensåb kl. 14.00.
NB: Ingen messe kl. 11.00.
Onsdag d. 14.: Vietnamesisk ældreklub med messen kl. 17.30.
Onsdag d. 21.: Sammenkomst for Kontakgruppen. Vi begynder med messen kl. 14.00 i kirken, derefter fortsætter vi i menighedskollegiet. Alle er velkomne!
Onsdag d. 28.: Kl. 18.30 Jødisk påskemåltid som afslutning for studiekurs i denne sæson.

Religionsundervisning for alle børn /DK-V: Tjærdag den 3. og 24. kl. 9.45-11.45.
Vietnamesisk religionsundervisning /V: lørdag den 17. kl. 9.45-11.45.

St. Bendts Kapel, Rudkøbing
Søndag d. 4. Palmesøndag. Messe: Kl. 15.00.
Mandag d. 12. 2. påskedag. Messe: Kl. 15.00.
Alle i menigheden ønskes en god påske!

Stella Maris Kirke, Nyborg
Vindingevej 9, 5800 Nyborg
Sognepræst: P. Wiesław Podlask, Adel-

gade 1, 5000 Odense, C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til: Eva Antkowiak, menighedsformand, tlf. 65 36 18 83.
Højmesse hver søndag kl. 10.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Palme søndag d. 4.: Højmesse kl. 10.
Skærtorsdag: Messe kl. 17.
Langfredag: Langfredagsliturgi kl. 15.
Påskevigilie: Påskentattens liturgi kl. 19.
Påskedag: Højmesse kl. 10.
Ingen messe den anden påskedag.
Søndag d. 18.: Messe kl. 10.
Søndag den 25.: Messe kl. 10.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Vor Frelørs Kirke, Assens
Sognepræst: P.K. Przybylowicz, der trafes Adelgade 1, Odense, tlf. 66 12 16 64.
Alle søndage i april: Højmesse kl. 10.
Skærtorsdag d. 8.: Messe kl. 17.
Langfredag d. 9.: Korsvejsandagt kl. 17.00.

8 Lolland-Falster

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.
Ugentens gudstjenester:
Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16. Søndag kl. 10.

Torsdag d. 1. kl. 8: Skolemesse. Om aftenen: Arbejdsafst. i Fredensgade.
Fredag d. 2. kl. 19: Bordsandagt. Påsken nærmer sig - de kristnes største højtid.
Søndag d. 4. Palmesøndag, kl. 10: Palmelidelse i salen. Herfra procession ind i kirken - festlig højmesse.

Torsdag d. 8. Skærtorsdag kl. 19: Mündet om Herrens sidste nadver fejres.
Fredag d. 9. Langfredag: Faste- og abtinsendag. Kl. 15: Herrens lidelsestext læses, korsets hyldning m.m.
Lørdag d. 10. Påskelørdag, kl. 12: Fastetidens højtidelige afslutning med påskemorgenbrødet velsignelse. Kl. 22.30: Påskentattens skønne liturgi. Herrens store gerninger blandt sit folk mindes, Jesu opstandelse fejres. Herefter en kort kommission i Fredensgade til et lille påskemåltid.

Søndag d. 11. 1. påskedag, kl. 10: Festmesse med mange skønne påskesalmer - Jesu sejr over døden fejres. Efter messen: Børn søger påskeæg i præstegårdshaven.
Mandag d. 12. 2. påskedag, kl. 10: Højmesse med bærnedb.
Lørdag d. 17. kl. 16: Bryllup.

Søndag d. 18. Hvide søndag, kl. 10: Højmesse, som er særlig tiltællagt for alle børn, som er døbt i de sidste 5 år, samt for deres forældre og faddere. Efter messen er der et festligt sammenkom i salen ved siden af kirken.
Torsdag d. 22. kl. 18.30: Undervisning for årets firmander.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
Bredgade 47, 4900 Nakskov.
Tlf. 53 92 06 81. Torsdag 7.09 10.60.
Sognepræst: Pater Ireneus OFMconv.

Messer:
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 (undt. 3. og 10. april), søndag kl. 10.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 17, onsdag og torsdag kl. 11.30.

Velkommen til en spændende ungdomsdag!
Interesseret børn og unge fra Nakskov menighed er velkomne til at deltage i en

ungdomsdag, som holdes i Maribo lørdag den 3. april. Se omtalen af arrangementet under meddelelserne fra Maribo. Meld dig ved at ringe til Nicole Nielsen (tlf. 53 88 43 45) eller til præstegærd i Maribo eller i Nakskov. Deltagelse i denne ungdomsdag anbefales varmt.

Palme søndag kl. 10. - Husk at tage en palmesøndagsbuket med hjemmefra.
Skærtorsdag kl. 17. - Husk at tage familiens opsparede gave til fasteaktionen med.
Langfredag kl. 10. Korsvejsandagt og lejlighed til skriftemål. KL. 15. Langfredagens liturgi. Lejlighed til skriftemål efter gudstjenesten.
Påskelørdag: Ingen gudstjeneste.
Påskedag: Påskehøjtideligheden begynder kl. 6. Efter gudstjenesten følles påskemorgenbord i Kolbestuen. Kl. 10 højmesse.
2. påskedag: Sangmesse kl. 10.

Lejlighed til skriftemål:
Der er lejlighed til skriftemål hos pater Berning mandag den 29. i forbindelse med aftenmassen kl. 17 og ellers efter aftale. Lejlighed til skriftemål hos pater Ireneus onsdag den 31. marts og torsdag den 1. april i forbindelse med gudstjenesten kl. 11.30 og ellers i forbindelse med andre gudstjenester og efter aftale.
Vedr. fastebestemmelser (Langfredag) se k.o. 4. side 3.)

Vi nærmer os den store fest:
Påskefesten får i år et ekstra festligt præg derved, idet vi på de 4. søndag i påsken (den 2. maj) kan fejre 80-året for menighedens opståen. Blandt menighedens medlemmer er der kun ganske få, som tilhører roepoalkernes første generation. Blandt roepoalkernes efterkommere findes efterhånden ikke så få, som har eller snart kan fejre 80-års fødselsdag. Det må betragtes som en fornem opgave at værne om roepoalkernes katolske tro. Som alle sikkert ved, fejres den 7. maj (Store Bededag) 100-året for begyndelsen af sasonarbejdsbevægelsen mellem Polen og Danmark. Det førte til vor menigheds begyndelse. Lad os derfor i år med stor deltagelse fejre påskefesten. Det er den bedste måde til at vise, at det ikke er som der siges i den gamle vise: Om Hundrede Aar er Altting glemt.

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
Marigade 4, 4930 Maribo.
Tlf. 54 75 50 80. Tirsdag 3.00 50.46.
Sognepræst: Pater Ireneus OFMconv.
Træffes på tlf. 54 75 50 80.
Palme søndag d. 4.: Kl. 17.
Skærtorsdag d. 8.: Kl. 17.
Langfredag d. 9.: Kl. 21.
Påskedag d. 10.: Kl. 21.
Påskedag d. 11.: Kl. 15.
2. påskedag d. 12.: Ingen.
Søndag d. 18. Kl. 15.
Søndag d. 25. Kl. 15.

Ungdomsdag med mange aktiviteter:
Lørdag den 3. april holdes en ungdomsdag. Alle unge og børn indbydes til at deltage i arrangementet, som begynder kl. 9.30. Alle bedes medbringe en ret (gerne en national påskert) til frokosten. Da der jo i menigheden er flere børn med forældre af anden nationalitet, kan det blive et ret spændende frokostbord. Forudsætningen er selvfølgelig at børn fra mange familier deltager. Nicole Nielsen er den ansvarlige leder af ungdomsdagen. Hun bor Lupavej 13, Maribo, tlf. 53 88 43 45.

Yderligere oplysninger fås hos Nicole. Kom og vær med. Vi synger påskesange, vi lærer at lave påskepynt til frokostbordet og vi øver os i aktiv deltagelse i palmesøndagsgudstjenesten. Der vises film.

Denne ungdomsdag samler forhåbentlig mange fra Maribo menighed. Lad den blive en rigtig oplagt til påskefesten.

Løjlighed til skriftemål: Menigheden bedes benytte løjligheden til at gå til skrifte som et led i forberedelsen til påskehøjtiden. Man bedes kontakte præsten før eller efter gudstjenesten. Langfredag og påskelørdag kan der også træffes aftale med præsten (pater Ziggelaar) ved at ringe på tlf. 54 75 50 80.

Vedr. fastebestemmelser og påskekomunion se 'katolsk orientering' nr. 4, side 3.

Fasteaktioner 1993: Man bedes tage den tilsendte fastebesøje med til skærtorsdagens gudstjeneste (kl. 17) som familiens ekstra bidrag til denne dags kollekt. Er man forhindret i at deltage i skærtorsdagens gudstjeneste, kan fasteaktionens samlingsbøsse afleveres ved en anden gudstjeneste i påskedagen.

Kirkeskaffe: Søndag den 25. april indbydes alle kirkegangere til kirkekaffen i menighedslokalet efter messen, som begynder kl. 15.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
Præsteværet 29, 4700 Næstved.
Tlf. 53 72 09 85.

Gudstjenester: Pater Josef Vølk. Præsten

træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Faste gudstjenester:

Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8.45.

Højmesse i Vor Frue Kirke: Kl. 10.

Søndag d. 28. marts: Biskop Suhr fejrer sit

60 års præstevijskab i Skt. Ansgar Kirke. Menigheden ønsker til lykke!

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse m/skramlet velsignelse kl. 18-19.

Messe kl. 19. Ingen korvsøndag.

Lørdag d. 3.: Kl. 10.30 ministrant-øvelse. Kl. 10.30: (palmesøndag liturgi).

Søndag d. 4.: Palmesøndag kl. 10. Palmemindvielse og procession. Efter højmessens kirkekafe.

Mandag d. 5. kl. 19.30: Menighedsråds-
møde.

Tirsdag d. 6. kl. 17: Oliemesse i Skt. Ansgar Kirke, København.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag. Ministrant-
øvelse kl. 10.30. Kl. 17: Festgudstjeneste. Tilbedelse i kirken til kl. 20.

Fredag d. 9.: Langfredag. Faste- og abstin-
densdag. Ministrant-øvelse kl. 10.30. Kl. 15 Langfredags liturgi.

Lørdag d. 10.: Påskelørdag. Ministrant-
øvelse kl. 10.30. Gudstjenesten begynder kl. 20. Indvielse af påskeilden udenfor kirken. Påsketiens liturgi. 'Påsketræ!' i menighedsstuen efter gudstjenesten.

Søndag d. 11.: Messe på Maria-Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse kl. 10.

Mandag d. 12.: 2. påskedag. Polsk messe kl. 10.

Torsdag d. 15: Hyygelig fælles menighedsaftalen. Medbragt mad. Drikkevarer gives! Kl. 18 i menighedsstuen.

Lørdag d. 17.: "Konfirmande"- og ministranter øver i kirken kl. 10.30.

Te bekrafter deres tro: Astrid Gulfer, Sarah Hedenberg og Carl Gustav Alexander Wahren. Hjerterlig tillykke!

Søndag d. 18.: Hvider søndag kl. 10: Troskærfætte. Efter gudstjenesten en lille reception i menighedsstuen.

Korvsøndagterne børfordler i april måned:

(Jesu Hjerter-fredag og Langfredag).

Den 23. maj er der valfart til Åsebakken.

(Se katolsk orientering nr. 5, side 3). Hvis der melder sig et tilstrækkeligt antal deltagere inden den 9. maj, vil der blive bestilt en bus.

Ministrant-weekend fra den 7.-9. maj på Øm for de 8-12-årige. Kontakt Annette Madsen, tlf. 55 77 02 15, eller Cecilie Faury, tlf. 53 73 18 50.

Der er *løjlighed til skriftemål* før eller efter hver gudstjeneste. Ring på skrifteforklæden eller af tal til en bestemt præst.

Inskrivning på Vor Frue Skole til børnehavklassen skal ske snarest på skolens kontor fra kl. 8-14. Tlf. 53 703 048.

Alle ønskes en glædelig påske!

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Anton Dekkers SJ

Bjerggade 10, 4600 Køge

Tlf. 53 65 06 51.

Der er højmesse om søndagen kl. 10.

Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Torsdag d. 1.: Dansk katolsk Kvindeforbund afholder møde om emnet "Kvinder i Latinamerika. Billeder fra en rejse", ved Eva Nordenfjort (Århus). Alle er velkomne! Vi mødes i menighedsstuen kl. 18.30 og begynder med en beskeden aftensmad (pris 20,- kr.) Derefter Eva Nordenfjorts foredrag.

Søndag d. 4. Palmesøndag: I højmessens der palmemindvielse og palmuedejning.

Torsdag d. 8. Skærtorsdag: Der er højmesse kl. 17, hvor vi fejrer indstiftelsen af Altreters Sakramente.

Fredag d. 9. Langfredag: Langfredagsgudstjenesten med korsets lydning bedes kl. 10. Påskelørdag: Kirkearets højeudspalt. Påskevigilien. Gudstjenesten begynder kl. 21. Efter messen ønsker vi hinanden glædelig påske med et glas vin i menighedsstuen.

Søndag d. 11. Påskesøndag: Højmesse kl. 10. Ingen kirkekafe.

Søndag d. 8. Efter højmessens er der kirkekafe.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthervej 4, 4760 Vordingborg.

Sognepræst: Josef Dudek CSsR. Traffes: Marienbergvej 9 st. th. Tlf. 53 77 39 27, torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10: Messe.

Palmesøndag d. 4.: Kl. 10 indvielse og uddeling af 'grenene', procession og højmesse med Jesu Lidelseshistorie.

Torsdag d. 6.: Oliemesse i Sankt Ansgars Kirke kl. 17.

Skærtorsdag d. 8.: Festmesse kl. 16. Vi fejrer indstiftelsen af Eucharistien og praestekabet.

Langfredag d. 9. Vi mindes Jesu død på korset. Faste og abstinensdag.

1. påskedag d. 11.: Herrens opstandelse. Kl. 10: Højmesse. Menighedskafe efter messen.

2. påskedag d. 12.: Ingen messe. Der er løjlighed til personlig skriftemål før eller efter gudstjenesterne.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. 42 26 14 04.

Santo Josef Søndrene, tlf. 53 61 73 71.

Lørdag d. 3. Palmesøndag fejres kl. 16.

Søndag d. 4.: Ingen messe.

Skærtorsdag d. 8.: Messe med p. Dudek kl. 17.

Langfredag d. 9.: Liturgisk gudstjeneste med p. Dudek kl. 15.

Lørdag d. 10.: Påskégudstjeneste med p. Dudek kl. 20. Bagefter øjeblikke vi hinanden glædelig påske med et lille glas.

Søndag d. 11.: Ingen messe.

Mandag d. 12. 2. påskedag: Messe med sognepræsten kl. 10.

Søndag d. 18.: Messe med p. Gregoire kl. 10.

Onsdag d. 21.: Skolemesse kl. 8.45 (menigheden er velkommen).

Lørdag d. 24. 3. søndag i påsken fejres med sognepræst kl. 16.

Søndag d. 25.: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Pastoralassistent: Pouk-Erik Jensen.

Tlf. 53 52 06 45.

Faste messider:

Om søndagen: Højmesse kl. 10 med efterfølgende kirkekafe i menighedslokalerne.

Om hverdagen: I Sankt Monforters kapel (over kirken) normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15, lørdag ingen.

Kommunitets bønner normalt således: Kl. 12 rosenkransen, dog ikke lørdag-søndag. Kl. 18 Vesper, lørdag dog kl. 12.15, søndag kl. 18.45.

Søndag d. 4. Palmesøndag kl. 10: Palmemindvielse, palme-procession og højmesse med oplæsning af Jesu Lidelseshistorie.

Mandag d. 5.: I slutning til messen i kapellet kl. 17.15 er der fra kl. 18 til 19 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskal.

Skærtorsdag d. 8.: Mindetagen for Kristi indstiftelse af altreters og praestevielsens sakramenter. Kl. 17: Højtidelig aftemesse med børnenes første hellige kommunion. Ved messens slutning bæres sakramentet til idealteatret, hvor der holdes tilbedelse indtil midnat.

Langfredag d. 9.: Mindetagen for Kristi korsdød, faste- og abstinensdag. Kl. 10: Laudis. Kl. 15: Liturgisk gudstjeneste med oplæsning af Kristi Lidelseshistorie, korsets hylning og kommunion.

Påskelørdag d. 10.: Kl. 13 begynder de vinges retzetaed. Påsketiens er 'natten over alle nætter'. Kl. 21 begynder den store opstandelsesgudstjeneste med læsninger, påskelysets indvielse og påskelovningen. Gudstjenestens højdepunkt er påskehjemme med absvandedes indvielse og dabsliferets fornyelse. Atter i år synger Odsherred Kammerkor. Slut tilærki op om denne dreis vinniger gudstjeneste. Efter gudstjenesten fortsætter opstandelsessten i menighedsstue, hvor vi over et glas vin og lidt spiseøst ønsker hinanden glædelig påske. Toneerne fra discobek 'Montfort' giver os løjlighed til, også legemligt at give udtryk for vor opstandelsesglæde.

Påskesøndag d. 11.: Kristi opstandelsesfest. Kl. 10.30: (NB!) Festlig påskehøjmesse. Kl. 18.45: Festvesper.

2. påskedag d. 12. kl. 10: Påskemesse, sungt delvis på latin. Ved messens slutning meddeles dåbens sakramente til Børge og Teresa Julsgaards nyfødte søn Alexander. (Slagelse).

Søndag d. 18. "Hvider søndag" kl. 10: Højtidelig påskemesse med de 14-årige trobrøkræftene.

Søndag d. 25.: Højtideligholdelse af festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, de montfortianes ordensfamiliers grundlægger. (egenlig den 28. april). Kl. 10: Festmesse.

NB: Søndag d. 16. maj saligkærer pave Johannes Paul II i Rom den første Montfortstøtter, sr. Marie-Louise Trichet.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemark 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiks-
gade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.

Menighedssteder: Sr. Engeline, Karl-Bornomus-søndrene, Carl Refrev 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 37 53.

Kirke-vejere: Mogens og Grethe Carlsen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.

Søndagsmesse: kl. 15 med efterfølgende kirkekafe i menighedslokalerne.

Søndag d. 4. Palmesøndag kl. 15: Palmemindvielse, palme-procession og messe med oplæsning af Kristi Lidelseshistorie.

Skærtorsdag d. 8. langfredag d. 9. og ganske særligt påskeden d. 10.-11.: 'natten over alle nætter', henvises og opfordres menigheden i Kalundborg til at tage del i disse dags højtidelige gudstjenester i sognekirken i Slagelse: Skærtorsdag kl. 17, langfredag kl. 15 og påskelørdag kl. 21. Se nærmere under 'Slagelse-'. ganske særligt m.h.t. påsketiens fejring.

Søndag d. 11. påskesøndag: Kristi opstandelses fest. Kl. 15: Højtidelig påskemesse med påskelovning, vindiandsindvielse og fornyelse af dabsliferets.

Mandag d. 12. 2. påskedag: Ingen gudstjeneste i Kalundborg.

Søndag d. 25.: Højtideligholdelse af festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, de montfortianes ordensfamiliers grundlægger. (egenlig den 28. april). Kl. 15: Højtidelig messe.

NB: Søndag d. 16. maj saligkærer pave Johannes Paul II i Rom den første Montfortstøtter, sr. Marie-Louise Trichet.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup

Sognepræst: Jesper Fish. tlf. 42 99 07 28.

Menighedsrådsformand: Bert Neele, tlf. 53 14 27 84.

Assumptionsstørene, tlf. 42 99 81 57

Messider:

Søndag: Højmesse kl. 10. Lørdag kl. 17.

Hverdagsmesser som regel:

Tirsdag kl. 19 hos søstrene, Bygaden 53, Høje Tåstrup.

Onsdag og torsdag kl. 19 i kirken eller kl. 19 hos søstrene.

Spørg i præstegården eller hos søstrene.

Skriftemål: Søndag kl. 9-30 eller efter aftale.

Søndag d. 4.: Kl. 17. Skærtorsdag.

Torsdag d. 8.: Kl. 17. Skærtorsdag.

Fredag d. 9.: Kl. 15. Langfredag.

Lørdag d. 10.: Kl. 21. Påskemindnats-messe.

Søndag d. 11.: Kl. 10. Påskesøndag.

Mandag d. 12.: Kl. 10. 2. påskedag.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Laurentii kirke, Roskilde
 Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
 Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17.
 Familiemesse den anden søndag i måneden.
Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag dog kl. 19.30.
 Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.
Søndag d. 4.: Palmesøndag. Palmeindvielsen begynder i menighedsalen kl. 10.
Torsdag d. 8.: Skærtorsdag: Højmesses kl. 17. Derefter stille tålbødsle indtil kl. 21.
Fredag d. 9.: Langfredag-liturgi kl. 15.
Lørdag d. 10.: Påskeat-liturgien begynder kl. 22.45.
Søndag d. 11.: Påskemesseerne kl. 10 og 17.
Mandag d. 12.: 2. påskedag: Messe kl. 10.
Søndag d. 18.: Troskbefættelse ved højmesse kl. 10.
Lørdag d. 28.: Den hellige Montforts fest: Messe kl. 8.

Ledeborg Slotskirke
 Hver søndag messe kl. 8.30, undtaget påskedag.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
 Carl Refsjev 2B, 4300 Holbæk.
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.
 Gudstjenesteleder: Jan Tezza. Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk. Tlf. 53 44 15 62.

Sognesøster: St. Engeline, Karl Borromæusstrøene. Carl Refsjev 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.
 NB: Ingen messe på selve søndagen.

Torsdag d. 1.: Kl. 19.15 - aftenen før aprilmandens første fredag, - er der, i stedet for ordets gudstjeneste, korsvejsandagt, afsluttet med sakramental velsignelse.

Lørdag d. 3.: Palmesøndag: Kristi indtog til sin idelse, den stille uge begynder. Kl. 15.30 palmevielse og efterfølgende messe med oplesning af Jesu lidelsestestorie.

Skærtorsdag d. 8.: Mindetagen for Kristi indtøftelse af altrets og præstevielserne sakramenter.
 Kl. 17: Aftenmesse. Efter messen tålbødsle ved sakramentet indtil kl. 21.

Langfredag d. 9.: Mindetagen for Kristi kornged. Faste- og abtensnødag. Kl. 15: Liturgisk gudstjeneste med oplesning af Kristi lidelsestestorie, korsrets liturgi og kommunion.

Påskedag d. 10.: Kl. 13 begynder, i Slagelse, de unges retrainetdag. Påskeatnen er »natlen over alle natlener«. Den store opstandelsesgudstjeneste, årets vigtigste gudstjeneste, fejres samlet for vor pastoratledelse tre menigheder i Vor Frue Kirke i Slagelse. Den begynder kl. 21.

Se nærmere under »Messe«.
 NB: Sju ualtariet om den denne vigtige gudstjeneste, og gør en indsats for at komme ud Slagelse.

Påskesøndag d. 11.: Kristi opstandelses fest. Ingen Gudstjeneste i Holbæk (NB!) Se 2. påskedag.
2. påskedag d. 12.:
 Kl. 15.30: Festlig påskemesse med påskelovng, indvielse af nyt dåbsvand og fornyelse af vore dåbslæfter.

Lørdag d. 17.: 2. påskesøndag, »Hvidesøndag«. Kl. 15.30 påskemesse, fejret delvis på latin.

Fredag d. 23.: Kl. 17: Messe, - i anledning af Bas og Annelies van der Meers kobberbryllup. Til lykke!
Lørdag d. 24.: Højtidelighedsaften af festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, de montfortanske ordensfamiliers grundlægger. (Egentlig den 28. april). Kl. 15.30 Højtidelig messe.

NB: Søndag d. 16. maj saligkåret pave Johannes Paul II i Rom den første Montfortsøster, sr. Marie-Louise Trichet.
 Undervisning af vore børn og unge: Lørdage d. 3. og 24. april i tilføjning til messen.

12 Nordsjælland

Den hellige families Kirke, Birkerød
 Bistrup Byvej 4
 3460 Birkerød.

Sognepræst: Jacob Muiser
 Tlf. 42 81 27 96 helst mel. 9-10
 Præst: Andre Papuga CM
 Fredag aftenmesse kl. 19.30
 Skriftemål i forbindelse m. gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den første fredag i måneden.

Torsdag d. 1.: Fælles skriftemål for børn og voksne i forbindelse med religionsundervisning.

Søndag d. 4.: Palmesøndag, familiemesse med indvielse af grønene. Kirkekaffe. Husk spærebøsserne!
Torsdag d. 8.: Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16, tilbedelse indtil kl. 22.

Fredag d. 9.: Langfredag: Gudstjeneste kl. 15, faste- og abtensnødag.
Lørdag d. 10.: Påskelig og påskemesse kl. 21.30 Derefter samles vi i koldsten.
Søndag d. 11.: Påskedag: Højmesse kl. 9.30

Mandag d. 12.: 2. påskedag: Højmesse kl. 9.30
Søndag d. 18.: Hvide søndag: 1. kommunionstest kl. 9.30
Mandag d. 19.: Ældrerklubben har møde kl. 13.30.

Torsdag d. 22.: Religionsundervisningen har afslutning. Kl. 16.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
 Marievej 6, 2970 Hørsholm.
 Sognepræst: Jacob Muiser.
 2. præst: Andzej Papuga.
 Præstebog: Nordvanggård, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.

Søndagsmesse: Skt. Hans Kirke kl. 11: Højmesse. Mikkelborg, Strandvejen 352 kl. 8.
Torsdagsmesse: Skt. Hans Kirke kl. 10.30.
 Skriftemål:

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale.
 Religionsundervisning for børn og unge:
 Torsdag kl. 16-17.15 på Nordvanggård.
 Torsdag d. 1. kl. 19: Messe. Den levende rosenkrans.

Palmesøndag d. 4. kl. 11: Højmesse. Under procession bæres de indvielse palme grene.
Skærtorsdag d. 8. kl. 16: Højtidelig messe. Efter messen er der mulighed for tilbedelse af Det allerhelligste Sakramente.

Langfredag d. 9. kl. 15: Gudstjeneste.
Påskeat d. 10. kl. 21: Påskelig og -messe. Vigiolen indledes i gården, hvor påskelystet tændes. Efter messen er der samvær i menighedsafsalen.
1. påskedag d. 11. kl. 11: Højmesse. Per Stegmann optages i kirken.
2. påskedag d. 12. kl. 11: Løst messe.
Søndag d. 25.: Første kommunion i Hørsholm under højmessens.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
 Skt. og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
 Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Torsdag d. 1.: Messe kl. 17.
Søndag d. 4.: Palmesøndag: Familiemesse kl. 11. Vore børn vil tydeliggøre Jesu lidelsestestorie sammen med os. De violente Caritas-spærebørns indsamles i gudstjenesten, og indsendes samlet.

Skærtorsdag d. 8.: Messe kl. 17.
Langfredag d. 9.: Liturgisk gudstjeneste kl. 15.
Lørdag d. 10.: Påskemesse kl. 20.
Søndag d. 11.: Påskedagsmesse kl. 9.
Tirsdag d. 13.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 14. og torsdag d. 15.: Messe kl. 17.

Fredag d. 16.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 18.: Hvide søndag - vi fejrer i kommunionstest i messen kl. 11.
Tirsdag d. 20.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 21. og torsdag d. 22.: Messe kl. 17.

Fredag d. 23.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 25.: Latinsk messe kl. 9.
Torsdag d. 27.: Messe kl. 8.30. Mjæghedsrøksmøde kl. 19.30.
Onsdag d. 28. og torsdag d. 29.: Messe kl. 17.
Fredag d. 30.: Messe kl. 8.30.

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
 Kontor- og menighedshus: Nygade 8B.
 Sognepræst: Hans Esmark.
 Tlf. 49 21 05 71, eller tlf. 42 26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
 Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.
Torsdag d. 1.: Messe kl. 18.
Søndag d. 4.: Palmesøndag: Messe med palmeprocession kl. 9. De violente Caritas-spærebørns indsamles under messen og indsendes samlet.

Tirsdag d. 6.: Messe kl. 14.30.
Skærtorsdag d. 8.: Messe kl. 20.
Langfredag d. 9.: Liturgisk gudstjeneste kl. 17.
Lørdag d. 10.: Påskemesse kl. 22.30.
Søndag d. 11.: Påskedags messe kl. 11.
Torsdag d. 13.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 15.: Messe kl. 18.
Søndag d. 18.: Messe kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Pensionist-traf med messe kl. 14.30, og beretter hyggeligt samvær i præsteblogen.

Torsdag d. 22.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 24.: Konfirmanderne møder til prøve i kirken kl. 10.
Søndag d. 25.: Latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 29.: Messe kl. 18.

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
 Tlf. 31 28 17 00.
 Sognepræst: Lech Pytkak.

Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30, sognekontoret. Evt. også på 31 74 34 4 Menighedsrådsformand: Henning Hein meier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 74 13 05.

Sådan vil jeg messetider: Søndag kl. 10.3
 Tirsdag kl. 10. Onsdage og fredage i 19.

Fredag den 2.: Korsvejsandagt og mes kl. 19.
Søndag d. 4.: Palmesøndag. Palmeindvielse og procession samt mes kl. 10.30.

Skærtorsdag d. 8.: Er messen kl. 16. Efter messen bringes det hellige sakramente til salen. Der vil være adgang tilbedelse.

Langfredag d. 9.: Liturgien fejres kl. 15.
Lørdag d. 10.: Påskelig fra kl. 23. Vi forbereder os til Herrens opstandelse.
Søndag d. 11.: Herrens opstandelsesda Messe kl. 10.30.
Mandag 2. påskedag: Er messen kl. 10.30.
Søndag d. 18.: Gregoriensmesse kl. 10.30.

Fredag d. 30.: Kort Niels Steensens a dag kl. 18.50.

Vor Frue Kirke, Herlev
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 76 94.
 Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carrol Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: Sr. Hildegods Doods, Primulavej 1, 2720 Vanløse.

Messetider:
 Lørdag kl. 19.30.
 Søndag kl. 9.30, kl. 11 (engelsk).
 Hverdag: Onsdag kl. 19. Torsdag kl. 9. (engelsk).

1. fredag i måneden: Kl. 19.30 (engelsk)
 3. fredag i måneden: Kl. 19.30.
 Tilbedelse: Onsdag efter messen.
 Skriftemål: Efter aftale.

Ungdomsklubber:
 Mini-KUK: Hver torsdag kl. 19.30-21.1.
 Maxi-KUK: Hver onsdag torsdag. Spøt May Weber Nielsen tlf. 44 94 93 31.
Tirsdag: Åbent hus hos Skt. Josef S. strene, Primulavej 1, messe kl. 19.

Torsdag d. 1.: Kl. 19.30 Bodsandagt med lejlighed til skriftemål.
Lørdag d. 3.: Tro og Lys kl. 13.
 Palmevejslig og uddeling ved messe kl. 17.
Søndag d. 4.: Palmeindvielse og uddeling ved messen kl. 9.30.
 Kl. 15.00 Passionsop på Møglæs.
Mandag d. 5.: Kl. 10.30. Undervisning fr 1. kommunikanterne.

Tirsdag d. 6.: Kl. 17. Oliemesse i Sk Hans Kirke.
Torsdag d. 8.: Kl. 17. Skærtorsdagsliturgien.

Fredag d. 9.: Kl. 15. Langfredagsliturgien
Lørdag d. 10.: Kl. 21. Påskeatnøtur c messe.
Søndag d. 11.: Påskedag. Messer som os søndagen.
Mandag d. 12.: 2. påskedag. Messe kl. 9.30.
Søndag d. 18.: Hvide søndag. Kl. 9.30 Børnens første Hl. Kommunion.

Torsdag d. 22.: Messe kl. 19, derefter Katedrerkursus.
Lørdag d. 24.: Kl. 15.30. Undervisning.

14 Hovedstads-område NØ

ohanneskirken, Søborg
And'tårnsvej 7-11, 2860 Søborg.
Tlf. 39 69 03 01.
onepræst Knud Aage Nielsen, S. J.
rafferes tirsdag kl. 10.30-11.30 på l.
1 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på
lf. 31 71 79 66.
fenigedestormand Lene Støtt, Kilde-
akkegårds Allé 68, 2860 Søborg.
Tlf. 35 56 17 70.
Iver søndag kl. 10: Højmesse.
Tootisk messe: Hver søndag kl. 12 samt
evt. fredag kl. 19.
øndag, d. 4.: Palmesøndag. Latinsk høj-
messe kl. 10.
orsdag, d. 8.: Skærtorsdag. Messe kl. 19
/sognepræsten.
øndag, d. 9.: Langfredag. Ordets gud-
stjeneste kl. 15.
ørdag, d. 10.: Påskevigil. Messe kl. 21.
øndag, d. 11.: Påskedag. Højmesse kl.
0.
øndag d. 18.: Messe kl. 10.
øndag, d. 25.: Messe kl. 10.
Jerefter kirkekafe.

kt. Andreas Kirke, Ørdrup
onepræst Czeslaw Kozon,
"ollegievej 2, 2920 Charlottelund.
Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen
nåndag.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bern-
storffvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
onekantor (Kollegievej 2A, 2920 Char-
lottelund. Tlf.: 31 64 30 39
onsdag kl. 14-16.
onepræsten bortrejst 26. marts-2. april.
Assistent:
øndag: Reciteret messe kl. 8.00. Høj-
messe kl. 10.00.
Verdag: Mandag-torsdag messe kl.
00.
redag: Kl. 16.00 udstilling af sakramen-
tet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl.
17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.
Torsdag d. 1.: Kl. 19.30. bodsandsagt med
vredeligt af pater August Zillinger S.J.
øjelighed til personlig skriftemål for
vater Zillinger, og pastor Erichsen.
Fredag d. 2.: Jesu Hjerte-fredag. Se under
messider.
Lørdag d. 3.: Kl. 11.15. Rosenkransbøn i
kirken. Derefter messe.
Samme dag: Bemærk ændringen. Faste-
narch til Asbakken for børn og unge.
Morgenmad ved St. Andreas Kirke kl.
1. Tilmelding til pastor Kozon. Messe på
Asbakken kl. 12.30.
Spønd d. 4.: Palmesøndag. Kl. 10 indvi-
else af palmegrene med mausoleet.
Procession til kirken. Latinsk højmesse.
Mandag d. 5.: Kl. 15 bibelbereds hos
'onnie Probst, Schimmelmøllevej 45.
Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf.:
31 63 63 82.
Tirsdag d. 6.: I Sankt Ansgars Kirke. Kl.
17 pontifikalmesse med olernes indvi-
else.
Skærtorsdag d. 8.: Kl. 17 højmesse med
'odvætning. Tilbedelse indtil kl. 24.
Langfredag d. 9.: Kl. 15 Herrens lidelses
liturgi. - Kollekt til Det hellige Land.
Faste- og abtinsensdag.
Påskelørdag d. 10.: Kl. 22 påskevigiliens

liturgi.
Påskedag d. 11.: Kl. 10 latinsk højmesse.
NB: Ingen messe kl. 8.
2. påskedag d. 12.: Kl. 10 sangmesse. NB:
Ingen messe kl. 8.
Tirsdag d. 20.: Kl. 11.30 messe efterfulgt
af måde for Katoisk Ældre Klub. Alle er
velkomne. Tilmelding: Tlf. 31 64 09 41,
Inge Ryum, og 31 63 62 52, Aase Nielsen.
en.

Skt. Therese Kirke, Hellerup
Bernstorffvej 56, 2900 Hellerup.
Giro 4 08 38 30.
Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2,
2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 04 22
(bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mel-
lem kl. 13 og 15 kun i nødsfaldet).
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bern-
storffvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31
61 19 19 (bedst 8-9).
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt.
Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A,
2920 Charlottelund. Kontorets telefon:
31 64 30 39. Onsdag kl. 14-16.
Sognepræsten bortrejst 26. marts-2. april.
Messider
Søndag: Højmesse kl. 9. rec. messe kl.
11. Morgenmad i kantinen mellem mes-
serne. Familiemesse 2. søndag i mkné-
den.
Hverdag: Mandag og fredag kl. 11.30.
Tirsdag og onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i
Skt. Joseph søstrenes kapel, Bernstorff-
vej 98. Lørdag kl. 11.30 med rosenkrans-
bøn kl. 11.15.
Spønd d. 4.: Palmesøndag. Kl. 9 indvi-
else af palmegrene i gymnastiksalen.
Procession til kirken. Højmesse. Kl. 11
reciteret messe.
Tirsdag d. 5.: I Sankt Ansgars Kirke: Kl.
17 pontifikalmesse med olernes indvi-
else.
Skærtorsdag d. 8.: Kl. 17 højmesse. Tilbe-
delse indtil kl. 22.30.
Langfredag d. 9.: Kl. 15 Herrens lidelses
liturgi. - Faste- og abtinsensdag. - Kol-
lekt for Det hellige Land.
Påskelørdag d. 10.: Kl. 21.30 påskevigili-
ens liturgi.
Påskedag d. 11.: Kl. 11 højmesse.
NB: Ingen messe kl. 9. Ingen morgenmad
i kantinen.
2. påskedag d. 12.: Kl. 9 reciteret messe.
Lørdag d. 17.: Kl. 15-17 sognekateke-
se i kantinen. Emne: Om lidelse. Indleder:
Sr. Hildegard Madsen.
tirsdag d. 20.: I Sankt Andreas Kirke: Kl.
11.30 messe efterfulgt af måde for Ka-
toisk Ældre Klub. Alle er velkomne.
Tilmelding: Tlf. 31 64 09 41, Inge
Ryum, og 31 63 62 52, Aase Nielsen.

Immaculata Kirke
Strandvej 91, 2000 København Ø.
Søndag: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag messe kl. 16.45.
Tirsdag, onsdag og fredag messe kl. 7.
Lørdag messe kl. 9.
Påsken gudstjenestetider:
Skærtorsdag, Kl. 17 højmesse.
Langfredag, Kl. 15 Herrens lidelses litur-
gi.
Påskedag, Kl. 20 påskevigiliens liturgi
Påskedag, Kl. 9 højmesse.
2. påskedag, Kl. 9 højmesse.

15 Hovedstads-område V

Sankt Marias Kirke
Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Knud Aage Nielsen, SJ
Tlf. 31 71 53 35, mandag-fredag 10-12.

Faste messetider: Søndag kl. 11.00.
Hverdag: Tirsdag og fredag kl. 16.30.
De øvrige ugedage kl. 6.45.
Søndag d. 4.: Kl. 11. Højmesse med
indvielse af palmegrene.
Tirsdag d. 6.: Kl. 6.45. Messe.
Skærtorsdag d. 8.: Kl. 6. Tenebræ, Den
Stille Uges læsegudstjeneste. Kl. 17: 25
s. Derefter tilbedelse indtil kl. 17.45 i
sistrens oratorium.
Langfredag d. 9.: Kl. 6. Tenebræ. Kl. 15:
Gudstjeneste.
Påskelørdag d. 10.: Kl. 6.15. Tenebræ. Kl.
20.30 Påskevigilie.
Påskedag d. 11.: Kl. 11. Højmesse.
2. påskedag d. 12.: Kl. 11. Messe.
På grund af påsken bortfaldt familiem-
essen i april.

Sankt Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.s.s.R.
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. 31 78 27 90.
Træfthed kl. 9-11.30 undt. mandag, eller
etter aftale.
Messider:
Mandag, tirsdag, onsdag, fredag kl. 8.
Torsdag kl. 19.
Lørdag kl. 17.
Søndag kl. 10 Højmesse.
Søndag d. 4. Palmesøndag: Højmesse
med palmendivselte kl. 10. Messe på
polsk kl. 12.
Torsdag d. 8. Skærtorsdag: Messe kl. 17.
Vietnamesisk messe kl. 14.
Fredag d. 9. Langfredag: Gudstjeneste kl.
15. Kollekt til Det hl. Land.
Lørdag d. 10.: Påskevigiliens gudstjeneste
og menigheds første påskemesse kl. 20.
Derefter agapemåltid i menighedsalen.
Søndag d. 11. Påskedag: Højmesse kl. 10.
10.00 barnedåb.
Søndag d. 12. 2. påskedag: Højmesse kl.
10.
Torsdag d. 22.: Menighedsrådsmøde efter
messen kl. 19.

Jesu Hjerte Kirke
Stenogade 4A, 1616 København V.
Tlf. 31 24 65 60 (kontor), 31 21 85 87.
Telefax 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders SJ.
Andenpræst: P. Niels Kiær SJ.
Pastoralassistent: Sr. Evelyn Kreplec
CSJ. Tlf. privat 31 35 86 92.
Messider:
Mandag-fredag: kl. 8.15 og 17.
Lørdag kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
Søndag kl. 10: Latinsk Højmesse. Kl.
11.30: Dansk Højmesse. Kl. 20: Aften-
messe. Ljvelighed til skriftemål før og
etter alle messer i efter aftale.
Torsdag d. 1. kl. 15.30-16.45: Religions-
undervisning for mellemhold.
Fredag d. 2.: Jesu Hjerte Fredag. Tilbe-
delse af det helligste sakramente kl. 16.
Kort andagt og sakramental velsignelse
kl. 16.45. Messe kl. 17.
Palmesøndag d. 4. kl. 10: Palmendivselte
i menighedsalen, derefter procession til
kirken og dansk højmesse med passions-
læsning efter Matthæus. Børnene indby-
des til at lave nogle tegninger under
passionslæsningen. Disse vil så efter
læsningen blive bragt vil til alteret. Første-
kommunionebørnene møder allerede til
denne gudstjeneste. Derefter spiser de
frokost og pynter deres førstekommu-
nionslys.
Tirsdag d. 6. kl. 16: Kongregationsandgt.
Emne: Den hellige Maria Magdalena.
Skærtorsdag d. 8. kl. 17: Messe. Derefter
tilbedelse af Det Helligste Sakramente
indtil kl. 20.
Langfredag d. 9.: Liturgi kl. 15. Kollekt

for Det Hellige Land. Faste- og abtins-
ensdag.
Påskelørdag d. 10.: OBS: Ingen messe på
italiensk kl. 18! Kl. 22: Påskevigil. Hvis
veder tillader det begynder vi med lysind-
vielsen i den nye gård bag muren (ind-
gang fra det lille væbenhus). Efter gud-
stjenesten kan vi ønske hinanden glædelig
påske i menighedsalen.
Påskedag d. 11.: Søndagsmessenorden. Kl.
16: Messe på ungarsk i kirken. Derefter
samvær i menighedsalen.
2. påskedag d. 12.: Messe kl. 8 og 10. Ingen
senere messe.
Lørdag d. 17. kl. 10: Kongregationsmes-
se. Alle er velkomne.
Søndag d. 18.: Hvide søndag. Kl. 10:
Dansk højmesse med bønernes Første
Kommunion. Efter messen reception i
menighedsalen.
Mandag d. 19. kl. 19.30: Liturgisk ar-
bejdsfreds.
Tirsdag d. 20. kl. 14.30-16.30: Møde for
de ældre: Fru Antonia Appelt fortæller
fra et ophold i byen Kyoto i Japan om
livet i byhøjen, om templer og kunsthånd-
værk, og om digtning. Med lysbilder.
Tirsdag d. 25. 18. Mådes vor ungdoms-
klub i klublokalerne Stenogade 4B. Kl.
20: Ungdomsmesse med Café Ludwig-
bægrefter i menighedssalen.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken
Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Sognepræst: Jac Adams, Redemptioist.
Weinberg d. 17, 2300 København S.
Tlf. 32 97 37 43.
Træfres på kirkens kontor, hverdag
9.30-11.00 mandag og lørdag undt. og ca.
15. time efter alle mine messer. Evt. efter
aftale. Tlf. 31 35 68 25.
Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J.,
Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N.
Tlf. 31 35 86 92. Vicevært Tom A. Sø-
rensen, tlf. 31 39 05 58.
Træfres hverdag undt. mandag kl.
9.30-11.00.
Søndagsmesser: Lørdag aften: Kl. 17
dansk kl. 18.15 fransk.
Søndag: Kl. 10 dansk højmesse. Kl. 18
engelsk.
Fredag d. 2. kl. 16.30: Bøn- og medita-
tionstime. Sakramental velsignelse.
Lørdag d. 3. kl. 12.30-17: Møde for Tro-
og Lys-gruppen. Messe kl. 17.
Weinberg d. 15. påskedag: kl. 10: Palm-
endivselte i skolegården. Procession og
højmesse.
Tirsdag d. 6. kl. 17: Oliemesse whiskop-
pen i Skt. Ansgars Kirke.
Torsdag d. 8. Skærtorsdag, Mindegudstje-
neste kl. 17: (Vi mindes Jesu sidste
næder). Kl. 19: Engelsk. Tilbedelse i
sal til kl. 21.
Fredag d. 9. Langfredag. Dansk gudstje-
neste kl. 15: Faste- og abtinsensdag.
Engelsk kl. 17.
Lørdag d. 10. påskevigilie, kl. 18: Eng-
elsk. Kl. 21: Dansk gudstjeneste med
dåb.
Søndag d. 11. Påske: Herrens opstandelse
kl. 10: Dansk festmesse. Kl. 18: Engelsk
messe. Kl. 19.30: Fransk messe.
Mandag d. 12. 2. påskedag: Messe kl. 11.
Lørdag d. 17. kl. 14.30: Foreldretræffe for
1. kommunionsbørnene.
Søndag d. 18. kl. 10.: 1. FH. kommunion.
Familiemesse.
Torsdag d. 27. kl. 19.30: Kursus i teologi
vsr. Gisela.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.
Andenpræst: Reinhold Sahner.
Tlf. 33 91 21 56.
Præsternes træfædte: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
Fredag d. 2.: Kl. 16.30. Jesu Hjerter messe, tilbedelse til kl. 18.
Lørdag d. 3.: Kl. 17. Aftenmesse.
Søndag d. 4. Palmesøndag. Kl. 8. Messe. Kl. 10. Palmesøndag liturgien begynder med palmindvielse og procession.
Tirsdag d. 6.: Kl. 17. Aftenmesse med indvielse af de hellige eller og prædiken ved biskop Hans L. Martensen.
Onsdag d. 7.: Kl. 10. Messe for de ældre.
Torsdag d. 8.: Kl. 17. Skærtorsdagspøntifikalmesse. Derefter er kirken åben for tilbedelse til kl. 24.
Fredag d. 9.: Kl. 15. Langfredagsliturgi med korsens hyldning og læsning af lidelsesthorien.
Langfredag er påbudt faste- og abstinensdag.

Lørdag d. 10.: kl. 21.30. Påskevigiliens liturgi begynder. Efter messen er alle velkomne til en lille reception.
Søndag d. 11.: Kl. 8. Recliteret messe. Kl. 10. Påskepøntifikalmesse ved biskop Haas L. Martensen.
Mandag d. 12.: Kl. 8 og 10 reciteret messe.
Lørdag d. 17.: Kl. 10-12. Førstekommunionensbørnene mødes til forberedelse. Kl. 17. Aftenmesse.
Søndag d. 18.: Kl. 8. Messe. Kl. 10. Højmesse med børnenes første hellige kommunion.
Lørdag d. 21.: Kl. 10. Messe for de ældre.
Lørdag d. 24.: Kl. 17. Aftenmesse.
Søndag d. 25.: Kl. 8. Messe. Kl. 10. Højmesse.
Lørdag d. 1.: maj kl. 17. Aftenmesse. Derefter ca. kl. 17.45 festlig majandagt.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
Hans Bogbinders Allé 2300 Kbh. S.
Sognepræst: P. Jerzy Gorowski. C.Ss.R.
Tlf. 31 58 41 02. Kontor: Tirsdag, torsdag, fredag 10-13, onsdag 10-12 og 17-18.
Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.
Faste messer:
Lørdag kl. 17: Engelsk messe.
Søndag kl. 8:30: Reciteret messe. Kl. 10: Engelsk messe. Kl. 12: Poisk messe. Kl. 17: Engelsk messe. Kl. 10.30: Messe på Sct. Annæ Hjem (søndag).
Hverdagskl. 8 i kirken.
Tirsdag og torsdag kl. 9 på Skt. Annæ Hjem.
Torsdag d. 1.: Korsvejsandagt kl. 19.
Fredag d. 2.: Jesu Hjerter messe m. tilbedelse kl. 19.
Søndag d. 4. Palmesøndag kl. 10: Palmelveise og procession. Jesu Lidelsesthorie opføres af børnene fra Skt. Annæ Skole.
Tirsdag d. 6.: Olliemesse i Skt. Ansgars Kirke kl. 19. Alle er velkomne.
Skærtorsdag d. 8.: Koncubineret messe kl. 17 og derefter tilbedelse til kl. 21.
Langfredag d. 9. kl. 15: Lørdag d. 10. Langfredagsliturgi.

Påskelørdag d. 10. Påskentattens liturgi kl. 20. Derefter reception.
Påskedag d. 11. Herrens opstandelse. Ingen messe kl. 8.30. Ellers de sædvanlige messetider.
2. påskedag d. 12. Ingen messe 8.30, ellers sædvanlige messetider.
Onsdag d. 14. Onsdagsklubben kl. 14.30. Foredrag om jernbaner/vplotrimester Birger Wilcke.
Søndag d. 25. Latinsk højmesse kl. 10.
Onsdag d. 28. onsdagsklubben kl. 14.30. Skoleleder: Anne Rastrup causerer om Rom.

Skt. Hyacinthus Kirke
Østergade 59, 3700 Rønne.
Tlf. 56 95 08 14.
Sognepræst: Erling Brodersen.
Tlf. 33 99 19 4833 / 31 60 80.
Pastoralassistent:
Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 56 95 08 55
Søndag: Højmesse kl. 10.
Palmesøndag: Se Åkirkeby
Skærtorsdag: Højmesse kl. 17.
Langfredag: Korsens hyldning og læsning af lidelsesthorien kl. 15.
Påskelørdag: Se Åkirkeby.
Påskedag: Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 6.: Religion kl. 10.

Rosenkranskirken
Gregsersgade 12, 3720 Åkirkeby.
Sognepræst: Erling Brodersen.
Menighedsrådsformand:
Erik Frandsen, Kanneknigen 24.
Tlf. 56 97 42 95.
Lørdag: Højmesse kl. 17.
Palmesøndag: Højmesse med indvielse af palmegrene og procession kl. 10.
Skærtorsdag: Se Rønne.
Langfredag: Se Rønne.
Påskelørdag: Vigiliemesse kl. 20.
Lørdag d. 6.: Religion kl. 10.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb
Krist Konge Kirke
Sognepræst: Urban Figge, OMI. Box 51.
3900 Nuuk/Godthåb.
Tlf. 009 292 12 75.
Søndagsmesser: Kl. 10.00.
Hverdagsmesser:
Tirsdag, onsdage kl. 17 15.
Torsdag: Tilbedelse kl. 18.30-19.30 efterfulgt af messe kl. 19.30.
Fredag: Kl. 17 15 hos de små søstre.
Lørdag: Kl. 11.00.
Religionsundervisning: Efter aftale.
Kirkekaffe: Efter søndags- og torsdagsmessen.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
Fr. Guido Kreunbühl, Vesterbrogade 28, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.
Hj. Messe jehden i. d. 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst folgt ein: gemütliches Zusammensitzen statt.

English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-Speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Høvelgårdsvej 4, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.
Our Prayer Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N og Sct. Annæ Kirke

(Skt. A), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: SAK at 5 p.m.
Sunday: VFK at 11 a.m. Sct. A at 5 p.m. SAK at 6 p.m.
Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9:30 a.m.
First Friday: VFK at 7:30 a.m.
Thursday 1st: at 7:30 pm. Parish Penance Service. Opportunity for Individual Confession after the service.
Sunday 4th: Palm Sunday. VFK at 11 am, SAK at 6 pm.
Tuesday 6th: 5 pm Chrism Mass at Sct Ansgars Church.
Wednesday 7th: SAK Mass at 5 pm. **Thursday 8th:** Holy Thursday. SAK at 7 pm.
Friday 9th: Good Friday SAK 4.30 pm. Way of the Cross. SAK 5 pm. Memorial of the Passion and Death of Our Lord.
Saturday 10th: Holy Saturday SAK at 6 pm.
Sunday 11th: Easter Sunday, VFK 11 am, SAK 6 p.
Misa en español
Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.
Todos los domingos. A las kl. 12.
P. Tomás Tirapu Boarquist C.Ss.R.
Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Louange Française
Copenhague: Tous les samedis 4 à 8 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Liturgisk kalender april 1993

1. viet Torsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
2. viet Fredag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: Joh. 20:19-12. Evr.: Joh. 10:31-42.
3. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: G. 37:1-12. Evr.: Matt. 26:1-13.
4. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
5. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
6. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
7. viet Tirsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
8. viet Onsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
9. viet Torsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
10. viet Fredag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
11. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
12. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
13. viet Tirsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
14. viet Onsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
15. viet Torsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
16. viet Fredag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
17. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
18. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
19. viet Tirsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
20. viet Onsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
21. viet Torsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
22. viet Fredag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
23. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
24. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
25. viet Tirsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
26. viet Onsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
27. viet Torsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
28. viet Fredag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
29. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
30. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.

Missioni cattolica Italiana
Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenogad 4A, 1616 København V.
Ufficio e biblioteca italiana: Stenogad 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.
Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjert Kirke, Stenogade 4, 1616 København V.
Kroottisk mission
P. Drago Curmudic, Johanneskirken Vandfårnsvej 11, 2860 Søborg.
Tlf. 39 66 22 99.
Messe: Hver søndag kl. 12 samt hvo fredag kl. 19.
I Helsingør: Den 1., 2. og 3. søndag måneden kl. 14.
I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag måneden kl. 17.
Messe święte
w języku polskim
Ksi. Julian Bodnar. C.S.s.R.
Kościół św. Anny, Amager
Hans Bogbinders Allé 2
2300 København S, tlf. 31 58 21 02
Msza św.: Kazda niedziela i święto - godz. 12.00

Ungarsk messe
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth's J. Stenogade 4 - a 1616 København V. Tlf. 31 21 85 88.
Messe hver anden søndag i måneden kl. 16.30-18.

Ungarsk messe
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth's J. Stenogade 4 - a 1616 København V. Tlf. 31 21 85 88.
Messe hver anden søndag i måneden kl. 16.30-18.

1. viet Tirsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
2. viet Onsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
3. viet Torsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
4. viet Fredag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
5. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
6. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
7. viet Tirsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
8. viet Onsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
9. viet Torsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
10. viet Fredag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
11. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
12. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
13. viet Tirsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
14. viet Onsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
15. viet Torsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
16. viet Fredag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
17. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
18. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
19. viet Tirsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
20. viet Onsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
21. viet Torsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
22. viet Fredag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
23. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
24. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
25. viet Tirsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
26. viet Onsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
27. viet Torsdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
28. viet Fredag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
29. viet Lørdag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.
30. viet Søndag 1. uge i påsken (II) Pa. Pass. pl. I. L.: E. 50.17-9. Evr.: Joh. 8:51-63.

»Amici Cantus Gregoriana Nidrosiae« afholder kursus i Trondheim

Gregoriansk sang

Den gregorianske sangs venner, »Amici Cantus Gregoriana Nidrosiae«, arrangerer for tredje gang et sangkursus i samarbejde med Olavfest-dagene. Det gregorianske sangkursus finder sted i Trondheim i dagene 26. til 29. juli.

Førsteangst Jean Pascal Olbroy fra Choeur Gregoriana i Paris er lærer. Han er til daglig forsker i

matematik. Også lærer i middelaldermusik ved musikakademiet i Vilnius, *Gedrius Gapyns* er underviser. Han er for tiden student ved Paris-koret.

Kursusresultatet blev sidste år præsenteret som vesperkoncert i kapitelhuset i Nidaros Domkirke, men omkring 200 personer måtte gå forgyvede på grund af pladsmangel, op-

lyser kursuslederen *Dordi Glarum Slagveik*. I år præsenteres resultatet som kompletiering ved højkoret i Nidaros Domkirke på Olsok-dagen i timen før midnat.

Deltagerne er hidtil kommet fra forskellige miljøer. Der har været almindelige korsangere, studenter, udøvende musikere og musikprofessorer. Det første kursus i 1987 havde 20 deltagere, i 1987 var der 40 deltagere.

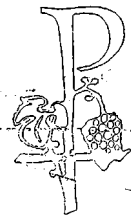
Kurset, der har sidste tilmeldingsfrist 1. juni, foregår på engelsk. Yderligere oplysninger kan fås hos kursuslederen *Dordi Glarum Skuggevik*, 6650 Sumadal, Norge. Telefon fra Danmark 009 47 73 63110.

kk

Bønnens apostolat for april

Fælles bøn for Kina

ved Paul Keller SJ

der ham heller ikke som overhovedet for Den katolske Kirke. De indvier deres egne ledere og propagaandere offentlig smadedaler mod paven. Antallet af deres troende er dog meget lille.

b) De moderate: Biskopper, som blev viet i den »patriotiske forening«, men i hvert fald i deres indre anerkender paven som kirkes overhoved. Ingen af deres præster og troende har løssagt sig fra Rom.

En »patriotisk« biskop
Pater Aloysius Jin Luxian, indtrådte i jesuiterordenen i 1938, døde fra 1955-73 skæbne med sine medbrødre i fængsler og arbejdsleje. Men nu steg han op til første rang blandt de af den Patriotiske Forening approberede biskopper: 27. jan. 85 blev han viet til hjælpebiskop af Shanghai. Under sine besøg i flere europæiske lande, søgte han at klarlægge kirken's situation. »Vi anerkender Rom. Jeg anerkender principielt både det 1. og 2. Vatikanconcil.

c) Biskopper, som er godkendt af paven. De så sig tvungne af omstændighederne; men i breve til paven gav de senere udtryk for deres lydlighed og troskab.

Kirkens skæbne i Kina afgøres dog også uden for Kina. Hvert år kommer alle 16.000 unge til USA for at studere. Vigtige angivelinger synes fortsat at være: Hjælp til præstevannanter, til uddannelse af ordfolk, til udveksling af studerende. Men fremfor alt er der brug for fælles bøn med hele kirken for vore brødre og søstre i Kina.

At Kinas katolikker på hold de fast ved deres troskab mod Kristus, kirken og deres land.

Man regner med 4-8 millioner katolikker i Kina. Et stort onde er spiltelsen mellem undergrundskirken og Den patriotiske Kirke.

90'erne i begyndelsen af 90'erne sad et stort antal biskopper, præster og lægfolk i fængsel, undersøgelsesanstalt eller husarrest. Men er medlemmerne af den regeringstros kirke aflesammen »forordrede«?

Inden for »Patriotiske Forening« findes der efter nyeste betragtninger 3 grupper:

a) *Aktivisterne*. Disse biskopper og præster har afbrudt enhver forbindelse med paven. De anerken-

Ægteskabs-træf på Magleås

Når en kvinde og en mand udveksler de kristne ægteskabsløfter, begyver de sig ud på en helt speciel rejse i kærlighed og udforskning af et stort mysterium. I sin indgående søgen efter kærlighedens fuldkomnethed fører *Johannes af Korset* os til et billede, der viser et fortløbende begreb, som kun kendes af Gud selv. Dette billede udtrykker imidlertid på smukkeste måde i den hellige forening af mand og kvinde i det kristne ægteskabs sakramente. Med dette i tankerne udforsker den store spanske mystiker trolevessunderet i det åndelige forhold mellem Gud og dem, der når helligdoms højder.

I sine betragtninger over *Johannes af Korset's* forståelse af dette mysterium fastslår *Edith Stein*, at det menneskelige, ægteskabelige forhold bliver et passende udtryk for den guddommelige forening, og at den højeste mening med dette menneskelige

ægteskabelige forhold kan findes i dets evne til at udtrykke et guddommeligt mysterium. »Det er et stort mysterium«, skriver *Paulus*, da han minder mand og hustru om det under og den hellighed, der ligger i deres kald til kristent ægteskab. »Mænd, elsker jeres hustru, som Kristus elskede Kirken« (Ef. 5,25).

»Det katolske verdensomspændende Ægteskabs-Træf« erkender dette uendelige mysterium i Guds evige plan med mand og kvinde og er indstillet på at hjælpe ægtepar med at udforske de umådelige muligheder for kærlighed, som hæder hjemme i ægteskabets hellige kald. Fordi mange ægtepar ikke forstår denne mystiske dimension i deres ægteskab og ikke opnår den fulde storhed i deres hellige kærlighed, er dette Ægteskabs-Træf specielt rettet mod områder, hvor ægteskabet ikke er tilstrækkeligt udviklet.

Dette træf afsætter tid til ægteparerne og tilbyder vejledning og støtte i bøn og kan dermed hjælpe til at afsløre storheden i deres ægteskab, som alle de mange stænge gader ikke har været klar over. Katolske ægtepar i Danmark, som stræber efter denne storhed, får snarest mulighed for at deltage i det første Ægteskabs-Træf på en weekend i Bispedømmet København. Weekenden ledes af en præst og 3 ægtepar, som alle er dybt engageret i det kristne ægteskabs hellighed, og afholdes på Magleås den 18.-20. juni 1993.

Yderligere oplysninger og tilmelding ved henvendelse til *P. Michael Bradley OMI*, Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, tlf. 44 94 76 94. Snarlig tilmelding tilrådes, da pladser på Magleås er begrænsede.

Weekenden foregår delvis på engelsk.

Michael Bradley OMI

Retræte 26. juli-1. august

»Tro og fællesskab«

Man er godt tosset, hvis man går glip af at møde *Fr. Jim O'Donnell*, den mand, som leder årets skandinaviske Tro og Fællesskabs-retræte.

Fr. Jim bor sammen med *s. Maggie Conrad* i et hus i Cleveland, Ohio, i fattede kvarter. For 2 år siden var jeg med til et stort for deres sommerprogram for områdets børn. Jeg boede en måned hos fr. Jim og s. Maggie og kom på den måde til at lære ham at kende. Det er ikke let at beskrive en måned sammen ham, men jeg håber at de flg. sider vil virke som en oplysningsvækker.

Da jeg ankom efter 17 timers rejse, sagde han: »Som nu så længe du kan i morgen«. Næste formiddag hilste han mig med et stort grin og et dansk »Go'morn!«

En morgen kom han ned efter mig og blev mødt af hunden Shadow, som ivrigt sprang op og ned ad ham. Han så på bunden, tog den i fopoterne og sagde: »Shall we dance?«

Ca. 14 dage efter kom jeg ned efter en sygepæl i sengen. Han modtog mig med et »Tillykke med din opstandelse!«

Vi kom hurtigt i vane med at sidde og nyde den kølige afterbrus på husets veranda, hvorfra vi kunne se nabosens søn bage med sin gamle smadrekasse af en bil. Det blev til mange gode samtaler om alt muligt.

En aften spurgte jeg fr. Jim, om det var et problem for ham, at hans levestandard er bedre, end de mennesker han lever iblandt. Han fortalte dem en historie. Han havde talt med en af de mænd, som bor på gaden, om at flytte ind i det mest veludrustede sociale boligbyggeri for at være solidarisk. Manden sagde: »Vi bor i en tjæretønde. Hvis du flytter derhen vil du sidde fast i tjæretønde ligesom vi. Nej du skal stå lige ved siden af tjæretønde, så du kan hjælpe med at trække os op.»

En dag spurgte fr. Jim mig, om jeg ville med i fængsel. Jeg sagde ja, og vi tog til et kvindetingsel og den anden dag til et ungdomsfængsel. Begge steder der holdt han messe, og han talte til alle på lige fod. De unge mænd, som alle havde begået grove voldsforbrydelser eller ligefrem mord ridede han

til at finde et menneske, som kunne støtte dem i at holde sig til loven, når de kom ud.

Rundt om i gaden, hvor vi boede, var der en del tomme grunde efter nedbrændte huse. På en dag havde fr. Jim anlagt en herlig grønsagshave, som han vandte med vand fra en af kommunens brandhaver. Et par nabobørne havde med stort held kopieret hans have.

Min yngste datter troede efter at have hørt fortælle om fr. Jim, at det drejede sig om en mand på 30 år. Hun blev meget overrasket over at bære, at han var over 60.

Jeg håber, at det er lykkedes mig at give en idé, om hvilket menneske det er, som giver retræten i år.

Selv har jeg deltaget i 3 Tro og Fællesskabsretræter og kan varmt anbefale dem.

Det er en fin chance for at forny og fordybe sig i sin tro og opleve et sandt fællesskab med vore sønner og naboer.

Se annoncerne på bladet.

Eva Weis Bentzen

Liturgisk kalender

Fortsat fra side 16

26. Avid. Ordning i 3. uge i påskan, (III Pl). Eller midt. Pater Chazot, samlet og næret, (I 1941). Påskedag. L.: Ap. G. 1,9-14. Ev.: Joh. 6,25-40.

27. Avid. Ordning i 3. uge i påskan, (III Pl). Katarina af Siena, jertnu og biskopper, (I 1280) (rn). Påskedag. L.: Ap. G. 1,29-40. Ev.: Joh. 6,44-61.

(Læsning ad Ilibrum (Katarina af Siena): I. Joh. 1,5-21)

30. Avid. Ordning i 3. uge i påskan, (III Pl). Eller Avid. Pater V, parve, (I 1872). Påskedag. L.: Ap. G. 1,9-120. Ev.: Joh. 6,52-69.

Et studiehæfte om He-man og andre superhelte

Gavnligt at drøfte »okkult-heden« i serierne

Mogens P. C. Svendsen og Niels Jørgen R. Vase: *Billedmedier og okkultisme – et studiehæfte om He-Man og andre superhelte*
Kriselig Lyrner- og Fjernse-orientering, Kirke og Medie, 1992. Tlf. 86 62 49 56.

Titlen og undertitlen på dette hæfte angiver ret så præcist hæftets indhold, men vi kan supplere med et citat fra forordet: »Fra de idealistiske, rene helte skabt i 1930'erne og 1940'erne er der et spring

til nyere figurer, som er skabt i forbindelse med, at tegneserier i stigende grad er blevet også et medium for voksne, og som er nok så tvetydige i moralske og andre henseender. For-målet med dette hæfte er netop at fremlægge nogle analyser og jagttagelser af nyere superhelte og deres univers for at afdekke de etiske, religiøse og ideologiske sider af dem...«

Forordet (og et efter-ord) er skrevet af medie-konsulent Bo Torp Pedersen, der gør opmærksom på, at det stadig er en ubredt mening, at serie-film, tegnefilm og serie-film bare er harmøls un-derholdning for børn og unge.

Kan måske lukke folks øjne op
Hæftet kan måske lukke folks øjne op for sider af de populære medier, som mange overser.

Efter forordet følger tre kapitler. Det mellemste redegør for sammenhæ-nge mellem visse tegneseri-er og okkultismen, mens det første og sidste om-handler henholdsvis tegne-seriers superheltskikkel-ser og alle tiders største succes blandt børn: »Teen-age Mutant Ninja Turtles«.

Etter hvert kapitler føl-ger en række spørgsmål og nogle litteraturhenvisnin-ger.
Hæftet er vel tiltant lærere, forældre med lidt større børn, og i det hele taget alle, der har med børn og unge at gøre.

Katolikker er for det meste forsigtige med at male fanden på væggen og vil formodentlig stille sig nok skeptisk over for tale om okkulte kræfter i forbindelse med tegneseri-er osv. Spørgsmålet om disse mediers eventuelle skadelige påvirkning af børn og unge er imidlertid alvorligt nok. Ordene »ok- kult« betyder »skjult«, hvordan ordet så end tol-kes, må det være gavnligt at tage sagen op til åben drøftelse for at afdekke det skjulte og danne sig et skøn om graden af »ok- kult-heden«. I denne for- bindelse kunne hæftet væ- re en god hjælp.

L.O. Dorn S.J.

Levende vand

- om kristen bøn, meditation og mystik

Årets første nummer af tidsskriftet *Levende Vand* er udkommet. Det er et temanummer om Andrej Rubljovs Treenighedskun-
Grethe Livbjerg indleder med en artikel »Skøn- heds-teologi: ud fra den russisk-ortodokse teolog Paul Evdokimov« bog »Ikkonkunsten – skæbnen ved teologi«. Af denne forfatter er der en meditation over Rubjovs Tre- enighedskun- med titlen »Den brændende torne- busk«.

Dr. teol. Lars Thunberg skriver om »Oldkirkelige tolkninger af de tre engles

besøg hos Abraham« og af *Ole Andrea Dahl* »Ikonen i det daglige bønsliv«.

Fra Henri J.M. Nouwen's bog »Behold the beauty of the Lord« er oversat »Den helige Tre- enighedskun – Al leve i kærligheds hus«.

»Levende Vand« udkom- mer 4 gange årligt og ko- ster 4 abonnements kr. 95,- pr. år. Løssalg kr. 30,- (4 evt. port). Abonnemen- t kan tegnes hos *Myrto Kallan*, Højmosevej 31, S. 2970 Hørsholm. Tlf. 42 86 51 74. Giro 7 58 05 25.

AC udgiver nyt katolsk tidsskrift

Under navnet »AC revue« lancerer Academicum Catholicum et nyt katolsk tidsskrift, som ikke kun har interesse for forenin- gens medlemmer. Bladets første nummer har 28 sider i A4 format og er illustreret med sort-hvide bil- der. Det indeholder bl.a. artikler om *Peer Schindler* ved *Lars Kruse-Binken- berg*, »Katolsk tro og dansk kultur« ved *Bent Dalgaard Larsen* og *Niels Steensens* digte ved *Sebastian Olden-Jørgensen*.

Alle disse artikler går tilbage til foredrag holdt i AC i 1992. Men »AC re- vue« bringer også stof uden snæver tilknytning til AC's arrangementer; i dette nummer således et essay om et brændende aktuelt etisk spørgsmål: lovgivningen om forsøg på befrugtede menneskelige æg og fostre (ved *Torben Riis*). »AC revue« sælges til ikke-medlemmer for kr. 25 og fås ved henvendelse på tlf. 49 26 14 29.
Sebastian Olden-Jørgensen

Konvertit-weekend på Magleås

fra den 4.-6.6. 1993.

Tænk dig på at konvertere - Gå du til undervisning eller her du allerede opnået fuldt medlemskab af Den katolske Kirke.

Så er dette måske noget for dig.

Opdag - samtaler og paneldiskussion ved

sognepastor Hans Eskmark p. Franz Hoyos O.M.I. og Ellen Marie Lobahn

Magleås Kursuscenter, Hesterkarvej 6 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 68A, st. 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgto 6466357.

Møder og arrangementer

Kvinden i Latinamerika

Billeder og erfaringer fra en rejse i Latinamerika med Eva Nordentoft.

Torsdag den 1. april 1993.

Vil starter med fællesplacering kl. 19.30. Foredraget starter ca. kl. 19.16. Pris kr. 20,-. Incl. kaffe, drinkoverer kan købes.

Tilmelding til Græthe Dahm 31 74 43 08 efter kl. 12, senest den 30. marts.

Sted: Sct. Hans Kirke i Køge, menighedsstuen.

Alle er velkomne.

DKKFF/Bet for Størbælt

Academicum Catholicum

Indbyder til studiekursus om Niels Steensens Åndelige udvikling, mandag d. 16. 22. og 29. marts kl. 20 præcis i værelse 16. Niels Steensens Gymnasium, Jagvej 103 B. Studiekredsmedlemmer (kr. 20,-) fås ved henvendelse på tlf. 49 26 14 29. Alle er velkomne.

Besøgstjeneste i Sct. Ansgars Sogn

Kunne du tænke dig at blive besøgt? Vi er en gruppe fr. menighed, som er i færd med at organisere en besøgstjeneste-ordning og vi søger flere som har lyst til at hjælpe.

Vil holder orienterende møde tirsdag d. 30.3. kl. 19.30 i menighedsstuen, Bredgade 69. Tilmelding til Hanna, tlf. 39 27 17 08 eller til Sct. Ansgars Kirke Kontor, sogneprest D. Timmermann tlf. 33 19 37 62.

Biskoppens Sostrup-retrætte

Temat: Fornyelse i Hællenderne

Der kan vælges mellem følgende to uger:

1. Sæ d. 27. juni kl. 19.30 til 30. juli kl. 11.30.

2. Sæ d. 4. juli kl. 19.30 til 10. juli kl. 11.30.

Ans. præst: Lars Hoyos O.M.I.

Pris: Kr. 1360,-

Tilmelding: indom 1. maj.

Nærmere oplysninger: Ulrik Hjortbø, Tlf. 42 80 18 41 ma-tir, bedst kl. 9-10.

Støtteforeningen Sostrup Klosters Vennekreds

afholder årlig generalforsamling på Sostrup Slot lørdag den 6. juni 1993 kl. 14.00. Programmet følger lovover. Ev. forslag skal være den fungerende formand, Margrethe Sørensen, Postvej 506, 9210 Ålborg 50. I forbindelse med den 24. april for at blive vedtaget på generalforsamlingen. Nærmere information følger.

Vennekredsen for Maria Hjerte Kloster

Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Storkøbenhavn

afholder sin årlige generalforsamling mandag den 10. maj 1993 kl. 19.30 i Sct. Ansgars Kirke Menighedsstue, Bredgade 69, 1260 København K.

Dagsorden følger vedtagning. Forlag, der ønskes behandles på generalforsamlingen, skal være formanden Gerdie Sørensen, Rødgårdsvej 1, 2610 Rødovre, i hænde senest mandag den 3. maj 1993. Forslag til vedtagningser kan dog først behandles på generalforsamlingen i 1994, da de i henhold til vedtagningen skal være indsendt senest den 1. marts.
Gerdie Sørensen formand

Det sker på Magleås:

To. d. 1.-fr. d. 2.4.: Hospitalsaborator L.A.H.
Søndag d. 4.4. kl. 14.00: »Magleås-mysterier, Passionstale/vælver fra Sct. Anna skole, Ånager.

To. d. 8. - ma. d. 12.4.: Påskeudflugt.

To. d. 14. - fr. d. 16.4.: Møde v/ G. Høhling.

On. d. 19. - to. d. 20.4.: Fr. Bist. Medial.

Fr. d. 16. - le. d. 17.4.: Sct. Pauls skole, v/Blanka Langsted.

Sæ. d. 18. - ti. d. 20.4.: Fr. Bist. & Kjøer.

Ma. d. 18. - ti. d. 20.4.: Konsulent Ole Block.

On. d. 21. - to. d. 22.4.: Parokhorien, Filas.

To. d. 22. - fr. d. 23.4.: Centralbyghuset Hillerød.

Fr. d. 23. - le. d. 30.4.: Sct. Petrus, Filas.

On. d. 30.4. - le. d. 1.5.: Karlebo Kommune.

Økumenisk Tro og Fællesskab retræte for Skandinavien

Tid: 26. juli - 1. august 1993.

Sted: Bøggermønde/Lejn, nær Dragør ved København.

Foredragsholder: Katolsk præst Jim O'Donnell, L.A.C.H., USA.

Pris: 1.500,- D. kr.

Børn under 4 år gratis, 4-12 år halv pris.

Tilmelding senest 15. april 1993 til:

Nina Lassen

Rådhusvej 9

2320 Charlottelund

300 D 14, betales på giro 250 2892; Nina Lassen, a.s.m.d.

Alle er hjertelig velkomne. Se arklæn- detskriftet i Bødder, Nærmere om: *Peer Wimber- ley*, tlf. 87 21 10 21, eller Nina Lassen, tlf. 31 64 32 36.

DKKF i Haslev 1993

23.-25. april. Kuvdelevand. Tema: »Løsgående - glæden ved livets med. Birthe Beckhansen og Ulla Einquist. Læs mere i DKKF-NYT 1/93.
Pris: Incl. rejse og tilskud fra DKKF: Kun 400,- kr. Tilmelding d. 15. sep. 1992, kr. til Ursula Blanks, Skovvej 7, Århus, 7400 Herning, inden 28. marts, tlf. 97 14 90 67. Giro 7 02 94 72.

Landstyrelesen

Havedag på Magleås

Foråret nærmer sig og så er der efter havedag på Magleås, hvor frivillige møder op for at gøre et nap med i et holde det store område stort og ryddeligt.

Lørdag d. 24. april d. mødes vi til havedag kl. 9-16, men man er også velkommen blot et par timer.

Der vil være kaffe/te og læge og øl og vand til sævel store som små hjælpere og for hvadsgarbrøderne vil der blive serveret frokost.

Praktisk leder: Jørgen Bødsgaard Jensen.

Yderligere oplysninger: hos bogcenterleder Ein Udem på tlf. 42 81 07 15.

DKKF Landsgeneral-forsamling 1993

Lørdag d. 24. april, kl. 9.30 afholdes i forbindelse med årets hvidvandsland landsgeneralforsamling på Haslev Udvalgte Høstale, (Stovvej) i Haslev.

Isa i øvrigt DKKF-NYT 1/93).

Landstyrelesen

DUK-kalender

Romerørdag den 24.03.93 i Studenterhuset i Købmagergade, København.

Tilmelding er ikke nødvendig. Man kan komme og gå som man vil. Mad og drikkevarer kan købes.

Ungdomsmesse og Café Ludvig den 28.03. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter kirke, København.

Film i vest weekend den 02.04.-04.04. 1993 på Øm for alle filmere, der bor på Fyn og i Jylland.

Løjfæderkursus den 16.04.-18.04. 1993 på Øm for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1993.

Kursi er gratis.

Tilmelding senest den 26.03. 93.

Ungdomsmesse og Café Ludvig den 25.04. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter kirke, København.

Militærtransportbus den 07.05.-09.05. 1993 på Øm for de 8-12 årig.

Pris kr. 175,00 sammt kr. 150,00 for fællesrejse.

Tilmelding og betaling senest den 18.04. 93.

Ungdomsmesse og Café Ludvig den 30.05. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerter kirke, København.

Årbed: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arangement:

Dato:

Navn:

Adresse:

Postnr.&by:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks nye Katolikker

Sekretariatet

Bredgade 67, 2. th.

1266 København K.

Tlf. 33 14 77 07

Skt. Andreas Kirke: Fastemarch

Lørdag den 3. april (bemærk den ændrede dato) er der fastemarch til Åsbejlskov for børn og unge.

Morgendag ved Skt. Andreas Kirke kl. 8. Messe ved Åsbejlskov kl. 12.30. Tilmelding til post Koozn, tlf. 31 64 04 22.

Den nordiske valfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1993. 8 dages turjæde med fuld pension. Pris på hotel kr. 5.200,00

Præris for syge og handicappede på »Accueil« kr. 4.700,00

Starts for læger og hjælperepersonale ledsager valfarten. Tilmelding hurtigst muligt!

Den nordiske valfart til Lourdes
Georg Høhling, Skovgårdsvej 11,
2200 Charlottelund.
Tlf. 31 64 12 58. Telefax: 31 64 12 61
Giro 9 00 05 93

Diverse

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 Kbh. V.
Tlf. 31 22 64 22, irs. og tbn. 17-19, onsd. og fred. 12-16, sønd. 11-13.

Sankt Andreas Bibliotek

Købmagergade 44, 1150 Kbh. K.
Tlf. 33 91 86 90, onsd.-fred. 10-16.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansvarstifelsen

Man kan støtte kirken ved at indstøtte den som arving i sit testamente.

Ingen arvskift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.

Lidte mere til salær: refunderes af Bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 65A, 1260 København K.
Tlf. 33 11 60 60

Solosang

til kirkelige handlinger, barmhæd, bryllup, begravelse mv. af sopran.

Ring for yderligere oplysninger.
Birthe Mette-Jessen,
Tlf. 86 15 35 75

Ny bog

Fr. N. Thomsens Boghandel, 6200 Aabenraa (telefon 74 62 22 28) er udkommet, illustreret af Sig Holsting, 95,- kr.

A.B.M. Opomarm:
»Opbejlsere og Tanker på Vejen«
Nogle Tidsbilleder af Parsoner og Boghvandere

Radio Steno

— katolsk lokalradio

Skt. Kjeldsgade 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 98.
Hver mandag kl. 20-23 på 107,9 MHz

20.00: Mandagsmagasinet med aktuelle indslag.
21.00: Åbent forum - debetprogram.
21.15: Hvad er »Kif« som »offen«?

22.15: Mandagsreception.
Mendag til træde kl. 16-17 på 80,2 MHz

Mandag: »Hørens mariv« for børn og unge.
Trædning: »Lokal og globalt«.

Onsdag: »Verdens« - programmet, der for alvor går i dybden.
Torsdag: »Ligens gæster«.

25.3: Hans Fabricius, folketræst ved den danske FN-mission i Kroatien.
Fredag: Magasinprogrammet »Der Indtræd«.

Nyt! KVIPvideo

11521 bliver en spansk soldat såret i krigen. Mens han kommer sig får han nye tanker om, hvad han kan bruge sit liv til.

Hans navn var Ignatius af Loyola. Der går en del år, før han grundlægger Jesuitordenen, og undervejs afløser han en lille bog, som skulle blive en kristen klassiker: »Andagt Øvelser« har reddet centrale trossandheder, som er fælles for alle kristne. Den er stadig inspiration for mange der søger fordybelse i deres tro.

Vi definerer en indspillet i andagt af 500-års for Ignatius' ledelse. Andagt versen af lyst udde: 27 min. 1992. Fås også på blyk. Kø eller lej. Leje: 90 kr., private kato pris.

KVIP laver video til brug i skolen, i menigheden og derhjemme. Ring efter vores nye programoversigt.

KVIP
Katolsk Videoproduktion
Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø
Tlf. 31 20 93 37 Fax: 39 27 35 01

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser af typ. i hele Storbyområdet. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejere og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje: 33 15 23 00 kl. 14-16 i sendog torsdag.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser af typ. i hele Storbyområdet. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejere og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje: 33 15 23 00 kl. 14-16 i sendog torsdag.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Åften: 42 85 38 40

BEGRAVELSER LIGBRÆNDING

Strandvejen 153
31 62 16 50

Tal med Vagn Fando, der er medlem af Bedemandenes Landsforning

Referance: Sankt Joseph Stretene Benecolimitinderne af Den Hellige Løbe

Aftaler træffes gerne i Deres hjem

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81
DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Ent.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Begravelsesforretning

ordrer alt, forbrudelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, syge sikring, oplysninger m.m.
Åhner gerne i Deres hjem, overalt i Storbyområdet

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226

Filial: Taastrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Materiemester VILLY HANSEN

Brødegade 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fryngsølle
Oliefyrservice
Installationer
Olievagt i fryngsølleonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Revisor Henrik S. Andersen
Tlf. 98 25 93 22

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REVISORREVISOR JAR

Jørgen Brangstrup

REVISOR
4000 ROSKILDE, 43 35 18 35

Ur- og Billethuset
»BALANCEN«

WIKNU PETERSEN
Gentoftegade 34, Svendborg
Telefon 62 21 19 20

Præsident Walesa vil ikke bruge veto-retten

Forsat fra forsiden.

støder i Polen hele tiden ind i, hvorledes en moderne stat skal respektere den katolske tros principper.

Som eksempel nævner han, at den ny radio og TV-lovgivning siger, at man skal respektere »kristne værdier«. Men det står fuldstændigt åben, hvad man forstår ved »kristne værdier«, og

det fremgår heller ikke, hvad ordet »respektere« betyder i denne sammenhæng. Mange frygter, at det betyder en kirkelig censur af massemedierne.

Historisk opger med ønsket om magt
Tischner er overbevist om, at kirkens adfærd skal under den institutionelle kirke. Han frygter, at det skal komme til en slags »polak reformation«, ikke i betydningen kirkespalning, men som en slags bevægelse inden for den katolske kirke af »institutionsløs religiøsitet«.

Tischner mener, at kirken i Polen må besinde sig på kirkens oprindelige værdier og på læren fra Det andet Vatikanekoncil. Kun på den måde vil kirken og kristendommen få en ægte renaissance i landet. Ifølge den seneste rundspørge fra det statslige opinionsinstitut har kirken mistet anseelse: Kun 41% støtter kirken, mens 46% erklærer sig højt utilfredse.

Minus 15 kr. U-landshjælp pro svensker

Biskop William Kenney har fornylig pr. giro sendt 15 kr. til det svenske udenrigsministerium. Og 15 kr. fra hver svensker er netop det beløb, der skal til, for at modsvare regeringens nedskæring af U-landshjælpen fra 1 pct. til 0,9 pct.

Genopret målet på 1 procent

Biskoppen opfordrer i det svenske katolske tidskrift »Katolsk Kyrkotidning« derfor til, at man sender de 15 kr. med følgende bemærkning på girokortet: »Jeg er opført over nedskæringerne i bisandsen. Dette er mit bidrag til at genoprette målet på den ene procent.«

Biskop Kenney, der også er præsident for Caritas Europa, udtaler, at det ikke er dem, der sælter og mangler tag over hovedet, der skal betale vor krise.

Biskop William Kenney sender 15 kr. på postgiro til det svenske udenrigsministerium.

Biskop Willy Romélus lige før han angribes af Duvalier-tilhængere. Foto KNA.

Biskop Romélus overfaldet

Port-au-Prince (KIPA) - I forbindelse med en mindegudstjeneste for ofrene for den alvorlige ulykke med færgen mellem Jérémie og Port-au-Prince, der krævede mange døds ofre, kom det til en alvorlig episode.

Biskoppen af Jérémie, Willy Romélus blev efter gudstjenesten i domkirken i Port-au-Prince angrebet med stenkast og slag. Med hjælp fra en fransk forretningsmand og den danske FN-repræsentant Michael

Møller blev Romélus bragt væk i en diplomatbil.

Fire svenske biskopper har opfordret deres landsmænd til at støtte Haitis folk økonomisk, moralsk og åndeligt. Det er de fattigste, der bliver hårdtest ramt af krænkelser af menneskerettigheder, hedder det i en appel fra biskopperne.

Brevet er underskrevet af biskop Georges Pontier, Digne, biskop André La-

crampe, ærkebiskoppen af Cambrai, Jacques Delaporte, der er formand for »Justitia et Pax« og biskoppen af Poitiers, Joseph Rozier, der er formand for »Pax Christi«.

Siden oktober 1992 er der mange oplysninger om krænkelser af menneskerettigheder, skriver biskopperne. Også færgen »Neptun«, som kørte mellem Jérémie og Port-au-Prince og forårsagede mange menneskers død, er ikke et tilfælde, men skyldes de elendige sociale og økonomiske betingelser på øen.

Biskopperne opfordrer franskmændene til solidaritet med de haitianske brødre, som »er så hårdt prøvede i dag«, og til at støtte alle anstrengelser for fred og retfærdighed i landet.

Kirken i Peru lader sig ikke skræmme bort

Lima (KIPA) - Den katolske kirke i Peru vil ifølge formanden for biskopkonferencen, ærkebiskop Augusto Vargas Alzamora ikke lade sig skræmme af guerrillabevægelsen »Lysende sti«. Den maolistiske terrorbevægelse har truet missionsstationer i landet, men kirken vil ikke opgive dem.

Ændret strafrette for terrorisme

Præster og ordensfolk i det nordlige Andesområde er blevet truet med død, hvis de ikke indstiller deres virksomhed. Ærkebiskoppen erklærer, kom efter samtaler med de berørte medarbejdere.

Biskoppen af Callao, Ricardo Durand Flores udtaler, at han støtter indførelse af dødsstraf for medlemmer af terrororganisationer. Parlamentet i Lima er ved at diskutere ændringer af straffemærkerne for terrorhandlinger. Indtil nu er højeste dom livsvarig fængsel for sådanne for-

brydelser. Også hjælpeløsheden af Ayacucho, Julian Luis Cipriani Thorne til støtte forslaget. Netop i hans øjn er »Lysende sti« meget aktiv.

Falsk bispebrev skaber strid

Melbourne (KIPA) - Det planlagte besøg af ærkebiskoppen af Milwaukee, Rombert C. Weakland har ført til voldsomme reaktioner. Weakland skal være én af hovedtæerne på en kongres for liturgisk musik i Melbourne i april.

Konservativ hertz mod amerikansk gæst

Ærkebiskoppen af Melbourne, Francis Little har overgivet et brev, der var stilet til Weakland, til politiet. Brevet, der var forsynet med en forfalskning af både ærkebiskoppens officielle brevhoved og hans underskrift, opfordrede Weakland til at blive hjemme. Som grund gav den falske brevskriver Weaklands indstilling til forskellige moralsspørgsmål og til kvinders ordination.

I en leder i Melbournes katolske avis »Kairos« forfatter Little brevet og den kampagne, som konservativ katolikker i månedsvis har ført mod Weaklands besøg. Little betegnede forfatteren af brevet som en »slange«.

Vi ønsker vore læsere og annoncører en velsignet påsketid

Solidaritet med voldtægtsofre og deres børn

Rom (KIPA) - I et brev til ærkebiskoppen af Sarajevo, Vinko Puljić opfordrer pave Johannes Paul II præsterne og de troende til solidaritet med de kvinder i Bosnien, der er blevet voldtaget og med de børn, der er en følge af voldtægten. Han kræver, at de voldtagne kvinders børn »respekteres og elskes som andre medlemmer af den menneskelige familie«.

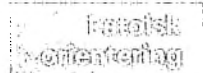
En farslår, at barnet er helt uskyldigt i den

afskyelige handling og derfor ikke må betragtes som en fjende. Samtidig støtter paven alle bestræbelser på adoption af forældreløse og forladte børn.

Om de voldtagne kvinder, der har fået barn som følge af voldtægten, skriver Johannes Paul II, at de under alle omstændigheder skal hjælpes og lære at skelne mellem den afskyelige voldshandling og det nye menneskelige væsen, som er kommet til verden.

Den 5. februar blev Rosemarie Kohn den første kvindelige biskop i Norden. Bispevielsen finder sted på Kristi Himmelfartsdag den 20. maj i Hamar domkirke. Hun er den tredje lutherske biskop i verden. Her lykønskes hun af sine studenter ved Oslo Universitet. Foto VL-Håvard Sæbe.

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (enevarsh. redaktør).
Journalist Knud Holsted Kluge (red. sekreter).
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarzyn
og Susanne Wogensan.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 31 21 24 44.
Telefax 31 24 40 76 og 87 22 40 64.
Udgiver: Ansgarvoldsbank
Tryk: Ny Dag, DK-8500 Nakskov, Opflag 16.500.

Næste nummer udsendes den 14. april

katolsk orientering

Medieweekend, side 2
 Europa på Magleås, side 5
 Biskop Suhr 60 år præst, side 6-7
 Kirken i den store verden, side 9

Vatikanet vil forsøge at mægle i Togo

Lomé (KIPA) - Vatikanet vil forsøge at mægle i den blodige strid i Togo, forlyder det i hovedstaden Lomé. En delegation under ledelse af kardinal Roger Etchegaray er taget til Togo for at forsøge at forbringe en løsning på den to år lange politiske konflikt i landet.

Den katolske kirke er

allerede involveret i landets politiske liv. Ærkebiskoppen af Lomé, Philippe Fanoko Kossi Kpodro forbereder som formand for overgangsparlamentet et demokratisk valg. Af landets 3,6 mio. indbyggere er ca. 23% katolikker, 13% muslimer og ca. halvdelen tilhængere af naturreligioner.

Paven officielt indbudt til Libanon

Beirut (KIPA) - Regeringen i Beirut har officielt indbudt pave Johannes Paul II til et besøg i Libanon, for at han »personligt

kan danne sig et indtryk af situationen i landet i ramme af fredsprocessen i Mellemøsten». Libanons president Elias Hrawi overrakte indbydelsen til formanden for Østkirkekongregationen, kardinal Achille Silvestrini. Johannes Paul II har flere gange ytrret ønske om at besøge Libanon, siden han indkaldte til særsynodea.

Silvestrini har under sit besøg i Libanon bl.a. talt med ministerpræsident Rafic Hariri, medlemmer af parlamentet og lederen af den shiitiske gruppe »Amal«, Nabih Berri.

Historisk kald

Forberedelsesdokumentet er blevet offentliggjort i Vatikanet. Deri hedder det, at synoden skal hjælpe landet til at genopdage sit historiske kald som en mosaik af religioner. Libanon er det eneste land i verden, som i sin forfatning garanterer samme rettigheder for 17 forskellige religiøse samfund.

Libanons værdi for civilisationen

Dokumentet indeholder også et spørgeskema til deltagerne. De bliver bl.a. bedt om at tage stilling til, om et udtag som »Libanon er af betydelig værdi for civilisationen« er sandt og om dialogen mellem de forskellige trossamfund kan fortsættes og på hvilket grundlag.

Rebecca Pyne kom ufrivilligt til at stjæle billedet fra biskop Theodor Suhr, da hun i domkirken søndag den 28. marts blev døbt af pastor Reinhold Sahrner. Biskop Suhr, der skulle fejre sit 60 års præstetjubilæum, kunne på grund af lastens øydem ikke deltage i messen eller den efterfølgende reception. »Katolsk orientering« ønsker både biskoppen og Rebecca tillykke med den store dag. Foto Knud H. Kluge.

Mellem 500 og 1.000 anglikanske præster ønsker at blive katolske præster

London (KIPA) - Ifølge den engelske avis »Times« diskuterer de engelske katolske biskopper mulige løsninger for de anglikanske »optrædere«. Man taler om mellem 500 og 1.000 præster, der ønsker at blive katolikker og fortsætte som præster.

Der er for tiden intensiv samtal mellem de anglikanere, der ønsker dette og den engelske primas, kardinal Basil Hume. Pavestolen bliver løbende informeret om forhandlingerne og betingelserne.

Truer hele det økumeniske klima

Den forbeholdende biskop af London, Graham Leonard har foreslået, at man bruger en model, man kender fra østkirkerne, nemlig en ueret kirke med anglikansk ritus. Et

andet forslag er et personprælatur, som det kendes fra »Opus Dei«. Men fra katolsk side er der forbehold for begge modeller.

Det anses for mere sandsynligt, at man inden for den bestående katolske bispedomsstruktur vil kunne fejre gudstjenester efter anglikansk ritus.

Desuden skal man løse problemet med den anglikanske præstevielse, idet pave Leo XIII' bulle fra 1896 ikke anerkender gyldigheden i den anglikanske bispe- og præstevielse. Dette kan måske løses ved en »betinget« præstevielse, i lighed med den »betingede« dåb, man giver til mennesker, hvor man er i tvivl om gyldigheden af en allerede givet dåb.

Kardinal Hume er meget optimistisk. »Det her kan være et stort nådens øjeblik. Det kan være Englands omvendelse, som vi har bedt for i alle disse år.« Hume er bange for, at kirken nu vender om og ikke tager imod de nye.

Andre katolikker er dog ikke så begejstrede. Man tvivler på, at det at være imod kvindelige præster er en tilstrækkelig grund til konversion. Desuden er mange bange for, hvorledes en sådan massekonversion vil indvirke på det økumeniske klima.

Britiske biskopper kræver stop for flere atomvåbenforsøg

London (KIPA) - De katolske biskopper i England kræver, at de britiske atomvåbenforsøg øjeblikkeligt indstilles. Den britiske regering må slutte sig til Rusland og USA, som har indgået aftale om et midlertidigt stop for atomvåbenforsøg, skriver biskopperne i et brev til den britiske udenrigsminister Douglas Hurd. Brevet er

underskrevet af formanden for den biskopelige kommission »Justitia et Pax«, biskop Patrick Altham Kelly af Salford.

Formanden for bispekonferencen, kardinal Basil Hume, kræver i et læsebrev i avisen »The Times«, at forsøgene indstilles. Ligeledes støtter han, at man forhindrer udbredelsen af atomvåben.

Også i Ungarn kræves koncilbeslutninger gennemført

Budapest (KIPA) - I den katolske kirke i Ungarn vokser gruppen af mennesker, der ønsker, at beslutningerne fra Det andet Vatikanakoncil hurtigere bliver gennemført i Ungarn. Den nye hjælpebiskop af Esztergom, Csaba Ternyak sagde for nylig, at han støtter »de kritiske stemmer, der finder, at retningslinierne fra koncilet bliver gennemført langsommere end nødvendigt«.

Fortæller på bagsiden

katolsk orientering

Tilsendte artikler tilsendes i Danmark 120 nummer. Abonnementspris 220 kr. årligt. Redaktions- og abonnentservice i postvæsenet. ISSN 1602-297X.

VALFART til Vor Frue af Aasebakken søndag den 23. maj 1993

Valfartstema: "Hvor jens skat er, der vil også jens hjerte være."
Luk. 12,34.

Stog fra Københavns Hovedbanegård klokken ca. 7.20 til Holm.

Frø Holte S-station (herfra kan du få din begæret kart direkte til Mostorret) går vi i Aase formationen til Rudsdalvej (ovfor Poppel Alle), hvorefter skovvalleren starter klokken 8.45. Sangledelse til brug ved skov-valfarten vil blive udført.

Under sang og bøn: Valfart gennem Rude Skov til Hæsterbak.

Tiden mellem skov-valfartens ankomst til Mostorret (kl. ca. 10.40) og messens begyndelse (kl. 11.30) gives mulighed for skriftlæsning (se sidstene ved brunch og kælderen).

Trykte programmer: Gratis. Løje af stole: 10 kr.

Kl. 11.30: Bispemesse, højmesse.

Kl. ca. 12.45-15.00: Pause for spisning, leg og samvær. Kaffee, af vand og med (pilsner, pizzaer) kan købes. Salg af rosekranser, bøger, medaljoner m.v.

Kl. 15.00: Andagt

Dagens program slutter kl. 16; men folk kan blive på området så længe de vil.

Velkommen til en festlig, katolsk farniedag!

Søndag den 23. maj.

Katolsk Valfarts Komite

Pensionistuge

Majklæd 8-14.8. 1993

Foredrag, film, udflygt, gudstjenester og hyggeligt samvær.

Pris: For ophold i enkeltværelse kr. 1.775,- eller kr. 1.575,- i dobbeltværelse.

Tilmelding til Majklæd ved at indbetale depositum kr. 300,- på giro 428 44 29 eller check til

Elin Udem
Majklæds Kursuscenter
Hæsterbakvej 6
2460 Birkerød
tlf. 42 81 07 15

Biskoppens Sostrups-retraeter

Tema: Fornyelse i Helligånden.

Biskoppen vil tale om længslen efter fornyelse i hele skabningen.

En eng fællesteb på Sostrup Slot w/Grenå, med familieresse, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær og familiehygge.

Der kan vælges mellem 2 uger:

1) søndag d. 27. juni kl. 19 - 3. juli kl. 11.30.

2) søndag d. 4. juli kl. 19 - 10. juli kl. 11.30.

Biskoppen leder begge uger, assisteret på 1. uge af pastor Franz Hoyos OMI og på 2. uge af pastor Lars Messerschmidt.

Børnkatoliker underviser børnene. Men sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder er reserveret familier.

Attar i år tilbydes særlig en særlig til deltagere i biskoppens retraeter:

Pris: kr. 1.360,-

Ungdom under uddannelse kr. 950,-

Børn under 14 år kr. 690,-

Børn under 2 år gratis.

Familier med mindst 3 betalende børn u. 14 år kr. 590 pr. barn.

Lagere og håndklæder medbringes eller lejes på stedet for kr. 40,-. For dem, der selv sørger for overnatning (privat camping): kr. 1050,- børn: 590. Halve fritidsløber kan søges straffrigt på biskopstøttet, med fornyede grundloste, mfr. Sostrup-retraete 1 eller 2, også på kvartover.

Tilmelding: Inden 1. maj. Stør ved indbetaling af depositum kr. 500,- pro pers. og opgivelse af navn, stilling, adresse, ft. samt den ønskede uge (Sostrup retraete 1 el. 2) og tilmelding til barn i Grenå, kr. det ønskes, på giro 5 00 14 71.

Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1280 København K. Kun tilmelding med indbetalt depositum anses for bindende.

Nærmere oplysninger:

Ulla Hjortbøl, tlf. 42 80 16 61, mo-fr, bedst kl. 9-10.

Følgende med udførlige oplysninger fås hos sognepresten el. på Bispekontoret.

Alt hvad vi skriver i vore blade bør tjene læseren

Nordiske katolske journalister drøftede mediepolitik med bl.a. biskop Paul Verschuren fra bispekonferencen

Alt, hvad vi som journalist skriver i vore blade, bør tjene læseren, for tjener vi læseren, tjener vi samtidig samfundet og dermed også kirken. Det sagde Günther Mees, præsidenten for UCIJ, det verdensomspændende katolske journalistforbund på det katolske journalistmøde på Maglæs 26.-28. februar.

Günther Mees var den ene af fire oplægsholdere over ennet «Katolsk mediepolitik». Han påpegede, at det bedste offentlig-hedsarbejde i kirken består i at offentliggøre dens virkelighed. Fakta må på bordet, hvad enten de er behagelige eller ubehagelige.

— Katolske mediefolk er kaldede til at tolke åndelige værdier ind i en tid med længsel efter et tilbørhold; det forudsætter indre besindelse. Han fremhævede desuden, at katolsk medievirksomhed bør udføres af professionelle. Han påpegede øndvendigheden af uddannelse og tilbød konkret at hjælpe med hertil.

Vi må hjælpe hinanden. Biskop Paul Verschuren, der er formand for Den nordiske Bispekonference, konstaterede i sit oplæg, at konferencen ikke har en samlet mediepolitik p.g.a. landenes forskellighed i bl.a. kultur, antal af katolikker og økonomiske ressourcer. Men det er ikke ensbetydende med, at vi biskopper ikke har nogle ønsker på dette område, understregede han.

Paul Verschuren erklærede, at biskopperne har et begrænset kendskab til medieverdenen og til tider hjælper biskopperne og redaktorerne ikke hinandens tilstrækkeligt i det anliggende. God information forudsætter kommunikation, sagde han.

Knud Kluge redigerede beretter for arbejdet med en mediepolitik for Bispedømmet København. Denne formulerede mediepolitik, der blev debatteret i pastoralrådet i november sidste år, ligger nu klar til endelig godkendelse af rådet på mødet i juni. (Medieplanen har været offentliggjort i «Katolsk orientering» i oktober 1992).

I sit oplæg om «Katolsk

mediepolitik i Nordisk diaspora» sagde Leslie Dorn SJ, at udbudet af information i dag er så enormt, at vi kun kan bringe en lille del heraf. Vi har imidlertid mulighed for bevidst eller ubevidst manipulation. En konsekvens heraf er behovet for udvælgeskriterier, som må være underligt det overordnede mål for katolsk presse.

— I de nordiske lande, hvor katolikkerne er i mindretal, burde det være et element i styrke overordnede mål, at dette katolske kernes identitet som medlemmer af den katolske kirke, at opbygge deres selvtilid som katolikker, at hjælpe dem med til at være glæde for at være katolikker og måske endda støtte af det.

— Det kræver imidlertid en forsigtig, omhyggelig balance. Konstant negativ

kritik er destruktiv. I den anden side er hverken troen eller kirken tjent med skule ubehagelige kendsgerninger, aldrig at indrømme fejltagelser og udgå konflikter, fortsatte Leslie Dorn.

— Det er vigtigt, at katolikker i vore lande lærer at tænke selv også i kirkelege anliggender. Altså loyal kritisk realisme. Denne er nemlig en forudsætning for, at man kan forsvare og bevare troen i omgivelser, hvor uvished og fordomme trives.

Han fandt det gavnligt for den katolske kirke, hvis dens struktur var sammenlignelig med de demokratiske rettheder som talefrihed, retten til at blive hørt, retten til at kritisere, retten til åben dialog og retten til en rimelig deltagelse i beslutningsprocesserne.

Leslie Dorn mente, at den katolske presse burde bestrebe sig på at udvande læserne til på blivende medlemmer af kirken. Han sluttede sit indlæg med en opfordring til, at vi ikke glemmer billedmedierne, for ordet har mere magt end sværdet, men i dag har billedet mere magt end pennen.

Præsidenten for UCIJ World, Günther Mees tilbød journalistiske kurser for nordiske journalister. Tilbuddet blev videregivet til Den nordiske Bispekonference ved biskop Paul Verschuren. Det består dels af et 3-4 dages kursus i Tyskland, 20-25 journalister på kursus i et af de nordiske lande og sidst, at journalistiske medarbejdere kan gå som fæl i den tyske katolske skrevne presse.

Katolske redaktører besøgte også numismatøren i Vedbæk, Arkibiskop Ceirano ses her sammen med chefredaktør Perik Thorell, «Katolsk Kyrktidning», Sverige.

Præsidenten for UCIJ, det verdensomspændende katolske journalistforbund, Günther Mees.

Professor Jan Kerkhofs SJ (Louvain), Leslie Dorn SJ og biskop Paul Verschuren, Helsinki deltog alle tre aktivt i det katolske journalistmøde på Maglæs. Fotos Knud H. Kluge.

DUKs hovedbestyrelse glæder sig over det fine resultat af medlemsregistreringen, som medførte, at DUK i 1992 fik 2.095 medlemmer. Hovedbestyrelsen består af (fra venstre): Holger Mouritzen, Kristian Bache, Reinhold Sahner (ungdomspræsident), Annette Brødsgaard (Ungdomskonsulent), Jeannet Jęzewski, Birgitte Münchow, Bert Neele (suppleant), Jens Pors (formand) og Daniel Majholm.

Danmarks Unge Katolikkers årsmøde: DUK bør sætte ind med PR og fundraising

På årsmødet i Danmarks Unge Katolikker blev man enige om, at PR-arbejde og »fundraising« er nye områder, der skal sættes ind på. 80 unge katolikker var samlet til årsmødet på 11. og 12. marts, og de kom fra 28 lokalforeninger landet over.

På årsmødet debatterede man det fremtidige arbejde i forhold til de erfaringer, man hidtil havde gjort. I nogle år har man haft såkaldte »skoleteams« – unge mennesker, der tog ud på skoler og fortalte om katolicismen. Det har i praksis været vanskeligt at opfylde denne opgave, fordi de unge, der skulle fortælle, selv gik i skole.

Det blev foreslået, at der blev nedsat et mini-

stratuvvalg for at sikre kontinuiteten i arbejdet på ministrantlejrene. Et sådant udvalg kunne ligeledes hjælpe menighederne med ideer til deres ministrantundervisning og udarbejde materialer til det.

Ny hovedbestyrelse

Man debatterede et kommende PR-udvalg. Årsmødet bad udvalget huske på, at disse arbejde også skal kunne nå ud til både forældre, menigheder, præster, skoler og offentlige institutioner, og at de derfor skulle søge samarbejde med Radio Steno, katolsk orientering, søgneblade o.lign.

For på længere sigt at sikre sig større økonomisk uafhængighed vil DUK be-

gynde at undersøge muligheden for »fundraising«. Man kunne tænke sig arrangementer, f.eks. af kulturel art, som kan give økonomisk overskud.

DUKs øst- og vestudvalg hjælper i et vist omfang menighederne med at få startet et lokalt ungdomsarbejde. For tiden hjælper man f.eks. menigheden i Hillerød med at lave en KUK.

På årsmødet valgte man ny hovedbestyrelse. Den består nu af nnyvalgte Kristian Bache, Daniel Majholm, og »gamle« Holger Mouritzen, Jens Pors og Jeannet Jęzewski. Den har konstitueret sig med Jens Pors som formand. sw

100-års jubilæum for polsk indvandring i Danmark

På store Bededag den 7. maj koncelebrerer biskop Martensen messen sammen med kardinal og 2 biskopper fra Polen

Programmet for festlighederne Store Bededag den 7. maj 1993 i anledning af 100-året for de første polske roepigers ankomst til Lolland er kommet.

Sammen med den katolske kirke og den polske ambassade har en arbejdsgruppe bestående af medlemmer fra de katolske menigheder og skoler på Lolland og Falster, samt fra de polske foreninger i Nakskov og Sakskøbing, planlagt højtideligholdelsen af det runde jubilæum.

Biskop Hans L. Martensen, forhenværende minister, Svend Erik Hommand og ambassadør Jerzy Sito skriver hver især en hilsen i programmet.

Festlighederne finder sted i Nykøbing Falster, Sakskøbing, Maribo og Nakskov og til gæsterne orientering er der kort over disse byers centrum. Der er miniprogram med kommentarer og oplysninger om underholdning, transportmuligheder, rute for optog, tæller, konkurrencer, spisested, udstillinger etc.

Festmessen holdes i Maribo kl. 11.30 i det fri. Biskop Hans L. Martensen koncelebrerer med kardinal Henryk Gulbinowicz, Warszawa, biskop Szecepan Woźny, Rom og biskop Leszek S. Gliódz, Warszawa. Der vil blive opsat bænke til 300 personer.

Spørg efter programmet

Programmet, der også har tilmeldingsblanket til veteranog og spising, kan man spørge efter i sin menighed. Sidste frist for tilmelding er søndag den 25. april 1993.

Togrejser »I roepolkernes fodspor« er gratis. De ca. 200 særbilletter udddeles i den rakkfølge tilmeldingerne indløber. Spisningen i Maribo koster kr. 20,-, og festafsteden i Nakskov koster incl. spising kr. 80,-.

København

Lørdag den 8. maj finder festmessen sted kl. 11 i Skt. Anne Kirke i København med deltagelse af de førnævnte biskopper og kardinal Gulbinowicz.

Efter messen er der festlig samvær i salen med taler og optræden. Også i Jylland markeres jubilæet ved en fest i Pindstrup søndag den 9. maj. ks

Det var ikke korrekt

I »katolsk orientering« nr. 1 fra i år omtales på side 10 jubilæumsfestlighederne Store Bededag på Falster og Lolland i anledning af 100-året for de første polske roepigers ankomst til Lolland.

Her nævnes, at der i arrangementsgruppen er repræ-

sentanter fra Foreningen af polakker i Danmark.

Dette er ikke korrekt. Arrangørgruppen består af repræsentanter fra de katolske menigheder og skoler samt fra forskellige polske foreninger på Lolland/Falster.

Red.

Biskoppen har udnævnt nye medlemmer til »Justitia et Pax«

I slutningen af marts udnævnte biskop Hans L. Martensen nye medlemmer til sin kommission »Justitia et Pax«, også kaldet kommissionen for »Retfærdighed og Fred«.

De nye medlemmer er: Maria Giraldo (formand), Jeannet Jęzewski, Marita Clausen, Michael Thulstrup, Niels Brødholm, Johannes Nordtoft og Bjørn Håkonsen. Derudover har kommissionen fået følgende som konsulenter: Hans Thomsen, Klaus Møller Jørgensen, Leslie Dør SJ og Anton Dekkers SJ.

Kommissionen skal bl.a. undersøge spørgsmål vedrørende retfærdighed og fred, hjælpe danske katolikker og eventuelt andre til at væge en konkret indsats. Desuden skal kommissionen samarbejde med ligende organer i andre danske kirkesamfund og med Det økumeniske Fællessråd i Danmark. Kommissionen er rådgivende over for biskoppen.

Biskoppen ønsker, at kommissionen også tager emner op, der tjener det indenlandske karitative arbejde for fattige, hjemløse og flygtninge.

I en kort samtale den 29. marts fremhævede medlemmerne, at de vil lægge vægt på to hovedområ-

der inden for det indenlandske, nemlig familier og flygtninge. På det udenlandske område ønsker de, at fokusere på geldskrisen og andre problemer i Tredjeheden. Verden.

kk

23 skoler ud af 24 nu igen medlemmer af FAKS

De katolske skoler er pånynd, og det er således kun den ene skole, der mangler inden FAKS. 23 ud af de 24 katolske skoler er meldt

ind, og det er således kun den ene skole, der mangler inden FAKS holder generalforsamling 24. april i Odense.

Formanden for FAKS, Ole Meyer ønsker ikke at oplyse, hvilken skole der mangler, for den kan endnu på at melde sig ind inden den 24. april, siger han.

8 skoler meldte sig ud af FAKS pr. 31. december 1989 og siden fulgte yderligere to skoler med. Sidste år vedtog samtlige skolers repræsentanter en ny mål-sætning, der vægter det katolske fællesskabsgrundlag højest.

Biskop Suhr takker for opmærksomheden

Hjertelig tak til alle, der har vist midt venlig opmærksomhed i anledning af mit 60-års præstebjubilæum. En særlig tak til alle, der på forskellige måde har været med til at fejre den smukke messe søndag den 28. marts.

Theodor Suhr

Sct. Knuds Skole, Fredericia

søger pr. 1.08. 1993 to spillevejende og situationsbevidste medarbejdere.

En børnehavnsklasseleder - skemaet omfatter 20 ugel. skemaer - der vil indgå i et tæt samarbejde med de øvrige ansatte i indskolingen og frilidsordningen samt -naturligvis - forældrene.

Desuden en lærer, der kan undervise i matematik i overbygningen - men en der også brandor for at tilføre skolen som helhed, musik, sang og rytmer.

Stillingen er fuldids og aflønnes efter overenskomsten med F.G.L. Selvsønderlighed, samarbejdsevne, evne til at inspirere og skabe frugtbare situationer er vigtige kvalifikationer.

Ansøgning senest den 26.04.93 til skoleleder Jørgen Brusgaard, Sct. Knuds Skole, Spillemadsvej 50, 7000 Fredericia.

Jørgen Brusgaard

Kirken set fra koncilet

Ikke et af kirkens 21 økumeniske konciler ville have fundet sted, hvis ikke alvorlige nye eller gamle problemer havde krævet et svar og en hæderlig løsning. Dette gjaldt i høj grad det sidste (1962-65), da kirken så sig stillet over for dybe sår og uløste kriser efter hele to verdenskrige og disses rædsler. Tilmeld blev kirken selv anklaget for en alt for "diplomatisk" holdning over for fascisme og nazisme.

Siden Nikæa i 325 har alle konciler været dogmatisk. De skulle løse trosspørgsmål. Pave Johannes XXIII ønskede et pastoralt koncil, uden nye dogmer eller forkæmper, men med det sigte, at forny ånden i kirken. Selv brugte paven udtrykket "udluftning" - når vinduerne har været lukket alt for længe.

Det første Vatikanconcil 1869-70 blev brat afbrudt af den tysk-franske krig og nåede ikke det punkt på dagsordenen, der hed: "Biskoppernes plads og opgaver i kirken". Meget hurtigt, mens koncilet fandt sin tone og sin mædelist, blev den biskopelige kollegialitet, som kirken havde savnet siden Tridentinerkoncilet, vakt til live. Derfor kom det hurtigt til sammenstød med dele af den romerske kurie, der så sin stilling som toppen af magtstrukturen true. Princippet ville centraliseringen af alt beslutningsmagt i paven ville ikke være noget problem, hvis kurien havde haft en bredere horisont (hele verden), men det var netop mange biskoppers erfaring, at denne bredde manglede. Pavestens politiske diplomati har denne bredde i dag, men teologisk og pastoralt virker Rom træg og ængstelig.

Ønsket om en kirkereform indeholdt derfor også kravet om en reform af kurien, begyndende med dens internationalisering, og med det sigte at gøre den til et økologisk organ for paven og biskopperne, der leder kirken som kollegium. Allerede under koncilet røbede visse kurie-kardinalers aggressivitet deres angst for at blive tvunget ind i en tjenende rolle. Om disse sammenstød med konciliets flertal er der skrevet læseværdige sider.

To kirkesyn stødte sammen her, den romerske autoritetspyramide og forståelsen af kirken som Gudsfolk. Pyramiden var vant til at behandle de troende som sine undersåtter. Den nye ekklesio-logi, Gudsfolk-teologien så de troende som kirkens væsentlige substans, præcis det Kristi mystiske Legeme, som pave Pius XII havde kaldt kirken.

Under koncilet voksede en ny enighed om kirkens opgave i den moderne verden, og samtidig en ny glæde over fodfolket nye beføjelser og biskoppernes gendvundne fælles ansvar. Pyramiden blev ikke jævnet med jorden, men fik sin nye rolle. Alligevel mener mange biskopper, at reformen bremses og somme tider udhules. Udviklingen går ikke altid i den retning, koncilet har ønsket. Pave Johannes ønskede hverken flere dogmer eller forkæmper; han hentede adskillige teologer, der var faldet i uåde, ind i varmen.

Ser man spørgelser, når man i dag ser en tendens til dogmatisering af rent moralske synspunkter? Og kender man ikke navnene udenpå på teologerne, der har fået mundkurv på?

Naturligvis er der gjort fremskridt, som ingen retning kan standse. 30 år efter koncilet synes mange, at kirken ikke er gået langt nok, mens andre mener, den gik for vidt. Det giver spændinger mellem biskopper, der allerede i tankerne forbereder et tredje Vatikanconcil, og biskopper, der har svært ved at omsætte det forrige i praksis. Så i stedet for et tredje Vatikanconcil er der langt mere brug for at biskopperne som kollegium gennemfører de beslutninger, de har taget i fællesskab med paverne Johannes og Paul, og i konciliets ånd.

w.w

Biskopperne og paven

I sin leder »Afrika – set fra Rom« i k.o. 10. marts bruger Willem Wuyts biskoppernes stilling som eksempel på, hvor »systematisk og effektivt nogle af konciliets vigtigste beslutninger bliver udhulet«; han siger: »Det blev endog slået fast med syvtommeren, at paven ikke er den øverste biskop i samtlige verdens bispedømmer.

Den lokale biskop har nemlig sit embede fra apostlene, ikke fra paven.« Det sidste er naturligvis rigtigt. Men lige så rigtigt er det, at konciliets dekret »Om biskoppernes hyrde-hverv i Kirken« gang på gang slår fast, at alle biskopper arbejder under pavens ledelse og i overensstemmelse med ham. Jeg skal nøjes med nogle få eksempler. Fra kap 1, stk. 4:

»Men den biskopelige stand, der i lærebmedet og den pastorale ledelse efterfølger apostelkolliget, ja i hvilken apostellegemet til sidighed lever videre, er sammen med sit hoved, biskoppen af Rom, og aldrig uden dette hoved, indelæner af den højeste og fulde myndighed over hele kirken. Denne myndighed kan dog ikke udøves uden den romerske biskops samtykke.«

Stk. 9: »Ved udøvelsen af den højeste, fulde og umiddelbare myndighed over hele kirken anvender biskoppen af Rom den romerske kuries kongregation, som derved udfører sin opgave i hans navn og med hans myndighed til gavn for (lokkalk)kirkerne og til hjælp for de kirkelige hyrder.«

Fra kap II, stk. 11: »De enkelte biskopper, til hvem omsorgen for en lokalkirke er betroet under pavens ledelse, vogter deres færd i Herrens navn som disses egentlige, ordinære og umiddelbare hyrder, idet de udfører deres hverv som lærere og ledere over for dem.«

Det må vel være nok. Så kan man sige, som jeg har set det ske, at det ikke var konciliets ånd. Men hvis ånden er så dårlig til at

udtrykke sig i konciliets bogstav, så er vidste farne. Det er da heller ikke sandt; for også biskopedeckret slutter med ordene: »Dette dekret såvel i sin helhed som i sine enkelte dele er blevet godkendt af konciliendrene. Og Vi i kraft af den apostoliske myndighed, som er Os overleveret fra Kristus, sammen med de ærværdige fædre bifalder, lovfæster og fastslægger det i Helliganden. Og Vi befaler, at det, som således gennem kirkemødet er blevet bestemt, skal træde i kraft til Guds ære.«

Paul, den katolske kirkes biskop med konciliendrenes underskrifter.

Mens jeg skriver alligevel, så lad mig lige rette en anden fejl, nemlig i billedteksten »To paver bliver saligkåret« på side 7: det fremgår af den (eller anden håndfast), at det er de to paver på hver side af Johannes XIII, der skal saligkøres, og ikke denne. Men det må være undgået katolsk orienterings op-

mærksomhed, at der for et godt stykke tid siden og længe før processen for pave Paul VI er idetalt saligkæringsprosser for Johannes XXIII.

Erik Guldaer

Svar til Erik Guldaer:

Så mange citater fra koncildokumentet er slet ikke nødvendige, stk. 9 er tilstrækkelig:

Kurien skal udføre det, paven med biskopperne har besluttet. Faktisk sker det modsatte: Paven og kurien afgår, hvad biskopperne skal have lov til.

Biskopellet burde ifølge konciliets ånd og bogstav være det eksekutive organ, men i virkeligheden optræder paven og kurien som biskoppernes arbejdsvejre. Det er det, så mange biskopper er godt trætte af.

w.w.

Rom - set fra Danmark

Lederartiklen i »katolsk orientering«, 10. marts 93 – med overskriften: »Afrika – set fra Rom« forekommer at være så misvisende og vildledende, at man må spørge: Hvordan forholder det sig med forståelsen af Rom – set fra Danmark?

Tonen i lederen er ikke blot reserveret og kritisk, som den plejer at være – men direkte frindelig og præget af massiv mistillid. Dnmed får den manipulerende og negativ virkning på den katolske opinion i Danmark og såmænd også

på den folkekirkelige forståelse af Roms anliggender. Det er til stor skade for kirken, selv om det næppe er redaktørens hensigt.

Den aktuelle sag er behøvet for en synode, der behandler den tunge problematik omkring Afrika og fremtiden for dette kontinent. Problemerne er overvældende: Økonomiske, klimatiske, sundhedsproblematik, moraliske og politiske. Hjerteskrænkende behov for humanitær bistand og evangelisering. Skrebølge og utilstrækkelig kul-

turbagning. Dertil kommer Islams offensiv, aggressiv, fanatisk og krigerisk. I sandhed et påtrængende behov for en synode.

Skal den være i Afrika som den lokalt anliggende for afrikanske biskopper? Eller skal den være i Rom i fælles samråd med kirkens ledelse?

Her skønner Rom, at det sidste er nødvendigt. Problematikken er for tung og kompliceret til lokal behandling. Den er et anliggende for hele kirkelegemet.

Rom reagerer ikke i organisatorisk homved, som lederen insinuerer – men i organisisk solidaritet. Dertil hører naturligvis »leadership«, en helt nødvendig ledelse i et samlet kirkelegeme. Det indebærer, at også kirkens lærebmede og ledelse – der jo dog er forordnet af Kristus – har krav på og brug for solidarisk opbakning i hele kirkefolket. Dermed også opbakning fra lederskibterne, som har fået be troet en stor opgave og et tungt ansvar.

Flemming Jøker

Fælles sekretariat for alle

»Academium Catholicum «AC» udgiver et nyt tidskrift: »AC revue« med ønsket, at medlemmer, der bor langt fra hovedstaden, får udbytte af medlemskab, idet tidskriftet aftrykker de foredrag, der er afholdt i foreningen.

I »Katolsk Lønmedog« er »AC« opført under »Landsforeninger«, men i realiteten er det et københavnerfønøken. Til sammenligning skal nævnes:

»Danmarks Katolske Kvindeforbund«, der har tre kredse og »Katolsk Radio og Fjernsynsforbund«, der har fire afdelinger.

Som indiciér, for at »AC« kunne brede sig mere i bispedømmet, vil jeg nævne:

1. Der er med garanti et potentiale både til en Jylland- og en Fynskreds. 2. Medlemskabet omfatter enhver, der føler sig mulvoret.

3. Foredragenes sproglige fremstillingsform kan forstås af enhver. Og så gælder det om at fjerne de spor, der skræmmer: Foreningens navn f.eks. og en sektærisk bestyrelse.

Foreningslivet i »Den katolske Kirke i Danmark« kunne måske i et mindeligheds trænge til et løft, og jeg har tænkt at spørge om, hvorfor det kun er »Danmarks Unge

Katolikker«, der har et sekretariat med personale? Hvorfor ikke udvide dette til et sekretariat for katolsk ungdoms-, forenings- og ældrearbejde?

Derved ville foreningerne få professionelt styrt på struktur og organisation, suge bedre til sig af indhold, motivere til medlemskab og styrke trofællesskabet.

Hans Thoms Clausen

Sociologen Jan Kerkhofs SJ og sognepræst Margrethe Auken diskuterer på journalistmøde på Magleås de kristnes rolle i fremtidens Europa. (Foto: Knud Kluge).

Den igangværende politiske integration i Europa og dens konsekvenser for europæernes kulturelle og religiøse identitet var emnet for nordisk UCI/Ps årlige møde. Har det protestantiske Skandinavien grund til at være bange for en katolsk dominans i EF. Sociologen jesuitten Jan Kerkhofs fra Belgien resumerede resultater fra den europæiske værdiundersøgelse. I 1981 og 1990 undersøgte man europæernes indstilling til forskellige værdiers betydning i deres liv. Det har vist sig, at vesteuropæere vurderer tingene overraskende ens. Hverken bopæl, indkomst, erhverv, eller køn spiller afgørende ind på resultaterne. Kun alder kan for visse værdiers vedkommende ses at spille afgørende ind.

Overraskende mange ligheder

I alle europæiske lande kommer familien ind på en førsteplads i værdihierarkiet, fulgt af venner, arbejde og fritid, med religion og politik langt nede.

Mere end tre-fjerdedele af Europas befolkning siger, de tilhører et religiøst samfund. Men fra et kulturelt synspunkt er det vært kristen» et meget flertydigt begreb. Antallet af »kristne» er større end antallet af »religiøse».

Eksperterne ved, at »religion» dækker et bredt spektrum af meninger. I Italien og Irland har det katolsk betydning, men andre steder fortrænges den traditionelle kristne forståelse af ordet. Der er en tendens til, at den traditionelle betoning af transcendens forsvinder til fordel for immanens, kosmisk religion og personlige psykologiske oplevelser.

F.eks. siger 20% af europæerne i 1990, at de tror

på reinkarnation. Dette gælder også i et land som Polen, hvor 97% kalder sig katolikere. 40% af de vesteuropæere, som tror på opstandelse, tror også på reinkarnation, og 30% af dem, som tror på reinkarnation siger, at de tror på de dødes opstandelse.

Sådanne uoverensstemmelser kan man delvis forklare ved, at nok er de fleste europæere opdraget i de traditionelle overbevisninger, men disse formuleringer er blevet fremmede i en moderne verden, hvor tankesættet er under kraftig indflydelse af en naturvidenskabelig måde at tænke på.

Kerkhofs siger, at kun et mindretal af de »kristne» er »troende kristne». Kristendommen og kristenheden falder ikke sammen. F.eks. tror flertallet ikke på et liv efter døden, på himlen eller på opstandelsen.

Dette betyder ikke, at den europæiske kultur ikke er stærkt influeret af kristendommen. Ethiske holdninger har ofte deres udspiring i kristendommen. Men færre og færre mener, at kirkerne har noget at sige i deres konkrete tilværelse.

Der ser vi til, at den europæiske opinion foretrækker at reducere kirkerne indflydelse til vage generelle emner, som f.eks. retfærdighed og til menneskers personlige søgen efter mening med tilværelsen. Samtidig med at mindre end 10% af europæerne praktiserer regelmæssigt, forsvinder flertallet med at betragte kirkerne som religiøse servicecentre til at markere vigtige øjeblikke i livet, som fødsel, ægteskab og død. Alt i alt kan man sige, at man hastigt nærmer sig den »tidlige kristendoms» vilje hjørde».

Betydelige forskelle

I mange og meget er der altså store lighedspunkter mellem europæerne. Der er dog på andre områder betydelige forskelle. Lektor Jacob Frandsen redigerede for en hollandsk undersøgelse af Geert Hofstede, der viste, at f.eks. 65% af franskmændene finder det acceptabelt og ønskværdigt, at der er forskel på menneskers magt og indflydelse, og at dette skal kunne ses, hvorimod kun 20% af danskerne mener det.

Undersøgelsen viser ligeledes, at der er stor forskel på, hvor megen usikkerhed folk i forskellige lande kan leve med. I katolske lande er der et ønske om at have klare regler for så mange situationer som muligt, hvorimod man i protestantiske lande i højere grad føler, man kan improvisere sig frem.

Jacob Frandsen kom også ind på forståelsen af frihedsbegrebet. Er statens magt noget, den har fået ved, at frie borgere har givet noget af deres frihed til staten, eller er det statsmagten, der tildeler borgerne et bestemt mål af frihed? Også her er der forskel på Nord- og Sydeuropa.

Diskussionen om det såkaldte subsidiaritetsprincip i EF (som betyder, at et højere niveau ikke skal bestemme på områder, som et lavere niveau kan varetage lige så godt) har netop sin rod i de forskellige opfattelser af frihed, der eksisterer i de europæiske lande.

Nationalstaten

Danmark og de øvrige skandinaviske lande befinder sig i dag i en særlig kulturel situation, sammenlignet med de øvrige

På et møde for katolske pressefolk på Magleås belystes nogle problemer ved den europæiske integration

Kristen identitet og nationale forskelle

europæiske lande, sagde Niels Arbof fra Kristen-Demokratiisk Forum. De har i det store og hele en enhedskultur, hvor sprog, race og religion er den samme inden for statens grænser. Men nationaliteter er ikke det almindelige i Europa. Drømmen om sammenfald mellem nation og stat har i Europa ført - og fører den dag i dag - til blodige krige.

Det er derfor klart, at motivationen for et fædretilhørende Europa er større i de lande, der har lidt mest under sådanne konflikter. Når man i Danmark kan spore en ængstelse over for en udvidelse af EFs beføjelser, skyldes det nok primært frygten for at miste den overskuelighed, man kender i nationalstaten. Der kommer en følelse af magtlesselse over mennesker i forhold til store magtkoncentrationer i det hele taget. Men, siger Niels Arbof, tabet af den tryghed, der ligger i overskueligheden, begynde allerede før EF's tid, fordi de enkelte landes indbyrdes afhængighed er blevet så meget større.

Kræv femdobbling af energipriserne

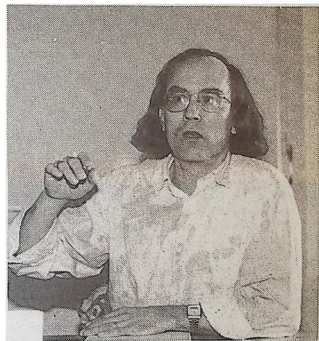
Sognepræst i folkekirken Margrethe Auken mente, at danskere, i stedet for kun at bekymre sig om mulige færer ved et tættere europæisk samarbejde, også skulle spørge sig selv om, hvad de havde at tilbyde et sådant samarbejde. Hun nævnte bl.a., at danskere ikke vil acceptere korrupte politikere. I Danmark har man en høj

grad af tillid til politikere og samfundsinstitutioner, og samtidig har man et afslappet forhold til dem.

Margrethe Auken pointerede, at det ikke drejer sig om at redde kirken. Kirken er til for verdens skyld. De rige lande må planlægge, hvordan de kan dele deres velstand med de fattige lande. Hun foreslog, at kirkerne krævede en femdobbling af energi-

priserne af hensyn til miljøet, for at betale de reelle priser for den vestlige verdens forbrug og for at sikre energi til kommende generationer.

Kirken må belære sine troende om, at man ikke skal være »oprimistisk»- elsket tro på mirakler. For kristne drejer det sig om at se virkeligheden i øjnene med tro og håb.

Jacob Frandsen påpeger de holdningsmæssige forskelle, der er mellem folk i Europa. Foto: Knud Kluge.

Konvertit-weekend på Magleås

fra fredag d. 4. juni (efterkaffe kl. 20.00) til søndag d. 6. juni (efter frokost)

- tænker du på et konvertere,
- går du til undervisning eller
- har du allerede opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke så er dette måske noget for dig.

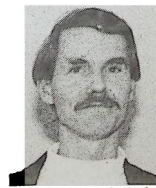
I løbet af weekenden vil vi gennem oplæg, samtaler og paneldiskussion spige at belyse og forsoningsk også give over på nogle af de problemer og spørgsmål du har.

At programmet: Hvorfor holde konvertit-weekend. Blive katolik på grund af / på trods af. Hvad ligger bag et engagement. Kamin-pas-pas/åben samtale. Verdensreligøse-Lokaliteter. Møde med Bededagstjenesterne på Aesbækken. Ordspresur/ordnelv.

Ledere: Sognepræst Hans Esmark, Hillerød; pater Franz Hoyos, O.M.I., Aalborg; Ellen Marie Labehn, Ringsted, formand f. Magleås Synvæ.

Pris: kr. 475,- (tilskud kan søges). Tilmelding og yderligere oplysninger hos:

Elin Udum, Magleås Kursuscenter, Nørsterødvej 6, 3460 Birkedal, Tlf. 42 81 07 15 eller indbetaling på giro 428 428 23.

Niels Arbof redigerede for bydringerne mellem nation og stat i Europa.

27W

Den 1. april var det 60 år siden, at biskop Theodor Suhr blev viet til præst. I den anledning har »katolsk orientering« interviewet biskoppen, der bl.a. udtaler sig om døden og livet efter døden, men også om tiden op til sin præstevieelse og om livet som munk i Clervaux, Luxemburg. Først og fremmest ønskede jeg at blive munk, præsteskabet fulgte med, fortæller Theodor Suhr.

for at finde en mening med tilværelsen.

Jeg var hurtigt klar over at jeg ville være katolik
De oplages i den katolske kirke i 1926. Hvad førte til konversionen?

– Jeg vil ikke påstå, at jeg gik i kirke i Danmark.

Jeg havde i det hele taget meget lidt med kirken at gøre, og jeg havde aldrig haft med mennesker at gøre, for hvem Gud virkelig betød noget. Jeg rejste hjem fra Argentina og blev meget optaget af religion. Ved et tilfælde kom jeg til at læse nogle katolske bøger. De optog mig meget stærkt, og jeg rejste derfor til Rom. Få dage efter min ankomst i Rom i oktober 1921 så jeg et opslag, hvor Birgittasøstrene indbød til sakramental velsignelse.

Selve gudstjenesten forstod jeg ikke meget af, men til gengæld holdt msgr. Jakob Orlík en udmærket prædiken. Jeg blev inviteret ind i klosteret, hvor jeg fik blise på msgr. Orlík og søstrene foruden en række skandinaver og unge præstestuderende, hvis ærbødige holdning foran alteret gjorde stort indtryk på mig.

De næste 14 dage besøgte jeg msgr. Orlík og fik hermed min første undervisning i tros lære. Den blev fortsat af nu afdøde pastor Hubert Messerschmidt, der selv forberedte sig til sin præstevieelse. Jeg blev hurtigt klar over, at jeg ville være katolik, og Hubert Messerschmidt gav mig grundlag dertil gennem sin undervisning.

Den 17. januar 1926 blev han præsteviet i Santa Maria in Traspontina, hvor der er et alter indviet til Den hellige Knud. Samme eftermiddag optog den nyviede præst mig i kirken. Ceremonien fandt sted i det tysk-ungarske kollegiums kapel. Den ene af de to vidner ved min optagelse var Johannes Jørgensen. Han forærede mig et bog, hvori han havde skrevet: »Til en ung landsmand, som er draget op til Jerusalem for at blive kendt med Kefas... og blive hos ham.«

De helle foretog på festen for Den hellige Antonius, der betragtes som den første munk og derfor som stifteren af munkevele og landlige borgerlighed i Danmark. Der var ingen bøger, ingen mennesker at omgås, ingen aviser og radio. Den stødte befolkning bestod af indianere, som var meget primitive, de fleste var analfabeter. Fremtidssigterne var ikke særlig lyse, og jeg begyndte at interessere mig

re på at møde deres familie og venner igen. Jeg er selv så spændt på at se Guds skønhed. Det er så overvældende en ting, at det må først og fremmest være det, der er det egentlige; at man så får gjenret med ens kære og ens venner med i tilgigt er godt, men ikke så overvældende. Man kan slet ikke gøre sig noget begreb om det, men det er noget, der kommer til at overvinde enhver forstand og ethvert begreb.

Drømmen om den store verden

Theodor Suhr er født i Nyborg og kom fra Nyborg Realskole til Odense Katedralskole. Han mindes selv en lykkelig barndom og husker sin »gamle« bedstemor Hanne Møller, der døde 96 år gammel i 1915. Theodor Suhr var både stolt og forbavsset over at kende hende, for han havde nemlig levet under Napoleon den Store.

I 1913 bliver Theodor Suhr student og han fortæller, at en svær tid begyndte: »Jeg kunne nemlig ikke bestemme mig for, hvad jeg ville være. Kun en ting havde jeg lyst til, jeg ville ud i den vide verden, væk fra det småborgerlige miljø.« Fra en kort københavneretid i et forsikringsfirma, to han nu til Assens for at lære landbrug.

Men drømmen om at se den store verden var stadig til stede, og kort efter Den første Verdenskrig rejste Theodor Suhr til Argentina, hvor han med nogle venner købte noget jord i provinsen Neuquen.

– Men det var ikke den verden, jeg havde drømt om. Den var endnu mere snæver end den provinzielle og landlige borgerlighed i Danmark. Der var ingen bøger, ingen mennesker at omgås, ingen aviser og radio. Den stødte befolkning bestod af indianere, som var meget primitive, de fleste var analfabeter. Fremtidssigterne var ikke særlig lyse, og jeg begyndte at interessere mig

»Jeg glæder mig til at se Guds skønhed«, fortæller biskop Theodor Suhr i en samtale med »katolsk orientering« kort før hans 60-års jubilæum som præst den 1. april. Citatet, der er fra en af Salmerne, har biskoppen fra en meddelelse om en af hans medbrødrers død. Jeg har tænkt på denne salmetekst lige siden, fortæller Theodor Suhr.

Theodor Suhr, der fyldte 97 år 24. januar, holder sig stadig orienteret om, hvad der foregår i verden dels gennem mange samtaler, dels gennem radio og aviser, som må læses op for biskoppen. Fjernsynet, der står i min stue skal ud, for jeg kan ikke se noget mere, siger han lidt vemodigt.

– Der kan være dage, hvor jeg ikke ser et menneske; så er tiden lang, og der er også de lange aftener. Der deler jeg jo skæbne med 100.000 andre gamle. Men jeg kan jo heller ikke forlange, at folk skal komme styrende bare for at snakke og underholde én. Det bryder jeg mig sådan set heller ikke om. Det kan man også hurtigt blive træt af.

På et spørgsmål, om biskoppen vil give et godt råd til de mange ældre, der er i samme situation, svarer han: »De må have lidt tålmodighed.« Og efter en kort pause: »Jeg sidder selv og venter på afskrivningen.«

Livet efter døden Gør De Dem tanker om døden?

– Jeg tænker ikke på døden. Jeg regner med Vor Herres barnherlighed. Jeg er ikke ængstelig. Man hører så meget om, at folk er bange for døden. Selvfølgelig har jeg ofte tænkt på døden, men det forekommer mig ikke som noget jeg er bange for.

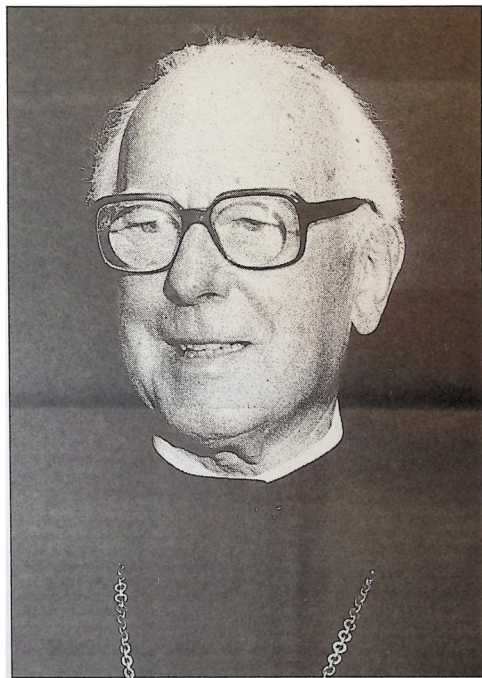
Tænker De nogensinde på livet efter døden?

– Det overlader jeg til Vor Herre! Men jeg glæder mig til at komme i Guds Hus, beundre og tilbede Guds skønhed. Mange mennesker tænker me-

Biskop Theodor Suhr, 97 år

Jeg glæder mig til at

Interview: Knud Helsted Kluge

bjerteligt, fortæller Theodor Suhr videre.

I en netop udkommet bog »På vej med hjemstavnstret Den katolske Kirke i Danmark under den tyske besættelse 1940-45« af Anders Bjørnvad beretter Elna Messerschmidt om dette møde med Pius XI: »I Pius XIs private bibliotek knælede Suhr og jeg, side om side, for at modtage den pavelige velsignelse, – da Paven pludselig – og helt spontant lod (sic!) armene om Suhr, – med ordene: »Velkommen i din fors hus.«

Jeg vidste ikke på det tidspunkt, at selv samme pave skulle vie mig til biskop 13 år senere.

Mine første dage som katolik forløb mere højt-

deligt end sødvanligt. Det hele fik mig da også til at tænke på fremtiden.

Klosteret i Clervaux Luxemburg

Hvad fik Dem til at beslutte, at De ville være præst? Jeg tænkte ikke på at blive præst, men munk! Jeg var klar over, at jeg burde udbytte mit kendskab til kirkens lære, og der var nogen, der gjorde mig opmærksom på benediktinerklosteret i Clervaux i Luxemburg.

I klosteret tog jeg del i den daglige liturgi og lærte min gregorianske sang at kende. En ældre munk tilbød hjælp mig med mit studium. Klosteret selv var en blomstrende udvikling.

I noviciatet var der på den tid 25 fremtidige munke, de fleste franske, men også mange fra Belgien og Luxemburg.

Jeg fælte mig hjemme i disse omgivelser og levede mig mere og mere ind i katolsk tankegang. Langsomt summede tanken i mig om at blive munk, men jeg regnede med det havde lange udsigter.

Firmølse blandt 400 mindre børn

Det kom på bane, at jeg skulle firmes og det skulle ske i katedralen i Luxemburg. I kirken indtog jeg min plads blandt de 400 mindre børn, der også skulle firmes. Biskoppen, der fejrede messen, holdt før firmelsen en prædiken,

komme i Guds Hus

som han begyndte således: »Junger Herr, mine liebe Kinder!», og jeg følte alles øjne hvilede på mig. En konvært på de egne var jo en sjældenhed.

I toget på hjemvejen blev jeg klar over, at jeg efter at have modtaget Helligåndens gave, virkeligt var på vej hjem. Jeg tog mod til mig og foretog de mine anskelser for abbeden, og til min store glæde sagde han, at min amnødning slet ikke overraskede ham. Han var villig og glad for at modtage mig som novice.

Hvad var det, der fængede ved benediktinerne?

— Det var benediktinerne!

Som personer?

— Det var omgængen og ånden det. Det havde ikke noget at gøre med personer.

Kan De karakterisere denne ånd?

— Det er ikke så ligetil. Jeg skal ikke give en karakteristik af benediktinerne. Men der var en vældig god optimisme og livsglæde. Kirken var i det hele taget fuld af optimisme trods kriserytningen, og der var meget stor tilgang over det hele. Vi var selv 25 noviciater og 100 munk i klosteret i det hele taget.

Kirkens levende liturgi var mere festlig end jeg troede

— Dagens program var nøje fastlagt. Man begyndte med kørbønnen kl. 4.15 og imellem de forskellige tidebønner var der forelæsninger og arbejde. Efter dagens to måltider var der rekreation, — om middagen én time, om aftenen en halv time. Dette korte samvær var sædvanligvis meget hyggeligt, i dagens løb berøede der mest tavshed.

Man skulle tro det hele var meget monotont, men sådan følte jeg det ikke. Kirkens levende liturgi var mere festlig end jeg troede, dertil kom så arbejde i mark og skov; klosteret havde et velorganiseret landbrug. Hver gang, der var brug for ekstra hjælp

f.eks. med høst og arbejdet med hø og kartofler, var munkene og novicerne glade for at yde en indsats.

En postulat får ikke muuekutte før, efter nogle måneders forløb, og det sker ved den såkaldte ikkedsningssceremoni. Det er en stor dag, for man skal jo for alvor stræbe efter at leve op til det monastiske ideal. Det kanoniske noviciat varer ét år, herefter novicen — hvis han over for prioren har bevist, at han er moden — bliver accepteret.

Han aflægger herefter løfter for at gå gangen i tre år.

Efter endnu et år begynder studiet af filosofi. Det varede dengang to år — som så efterfølgende af fire års teologi-studium. Jeg fulgte det sædvanlige møster og havde syv år i Clerveaux og var glad og tilfreds. Jeg regnede ganske bestemt med at blive der resten af mit liv.

Jeg hjalp med i nogle år som gæstepater. Her traf jeg mange værdifulde mennesker. Blandt dem var mange fra Skandinavien, bl.a. *Haldor Larnæs*. Vi er blevet meget gode venner, og når vi nu i vor høje alder mødes i Clerveaux, taler vi om de gamle dage i 1926.

På klosterets kirkegård ligger en ung dansk munk begravet, *Bengt Ballin*, en søn af *Mogens Ballin*, der var med *Johannes Jørgensen* i Assisi. Den hellige Frans' by kom jeg i øvrigt så ofte tilbage til, at jeg i mine erindringer vil bevare mange smukke minder herfra.

6 år i Rom — Jeg troede altså, jeg skulle blive i Clerveaux, men det skulle gå helt anderledes. *Pave Pius X* havde i sin tid udnevnt en kommission af benediktinermunk til at foretage en kritisk revision af den officielle latinske bibeltekst, *Vulgata*. Kommissio-

nen bestod af ni medlemmer, og den havde til formål at undersøge den latinske tekst af den hellige skrift, som havde været brugt i Rom. Det var en stor ændring i min tilværelse. Jeg var for nylig blevet viet til præst i Domkirken i Luxembourg, hvor jeg var blevet firmet nogle år forinden.

Det var i 1933 og jeg manglede endnu et års teologistudium, som skulle foregå på dominikanernes universitet.

Paven havde ladet opføre et nyt kloster i nærheden af *Via Aurelia*, og det fik navn efter oversættelsen af *Vulgata*, Den hellige Hieronymus, på italiensk *San Girolamo*. Det store arbejde, der var i forbindelse med starten af det nye kloster udmundede i, at jeg af abbeden et par år efter blev udnevnt til prior.

Til Danmark som biskop Den 1. april 1934 viede Theodor Suhr til præst. Han var kun prior fra 1935 til 1938. Den 14. december 1938 blev han udnevnt til apostolisk vikar for Danmark og titulærbiskop af *Balecio*. Bispevielsen

Biskop Theodor Suhr taler gerne om Det andet Vatikanikoncil og især *pave Johannes XXIII*, som han nærer stor bundning for. Biskoppen ses her sammen med *Johannes XXIII*.

fandt sted den 15. januar 1939 i benediktinerenes klosterkirke i *San Girolamo* i Rom. Den 31. januar ankommer biskop Theodor Suhr til Danmark, hvorefter han indsættes i sit nye embede den 3. februar ved en højtidelig indvielse i den katolske domkirke i København.

Tiden som biskop under besættelsen er nærmere beskrevet i bogen »På vej mod hjemstavnstret«, som omhandler adstede og anmeldes i et senere nummer.

I de første bispeår var biskoppen direkte underlagt Propagandakongregationen i Vatikanet, men i 1953 opbøjede *pave Pius XII* Danmark til et selvstændigt bispedømme og udnævnte samtidig Theodor Suhr til »Biskop af København«.

Perioden som biskop blev omtalt i »katolsk orientering«, da Theodor Suhr fejrede sit 50 år bispejubelium søndag 15. januar 1989.

I 1964 måtte Theodor Suhr trække sig tilbage som biskop på grund af sygdom, men han har siden levende fulgt med i kirkens udvikling. I samtalen med biskoppen var det da også naturligt at spørge, om hvad han altså havde haft størst betydning i hans nu 60-årige præstetid.

— Min embedsperiode begyndte med fem år besættelse. I den periode var *Pius XII* pave, og alle var klar over, at der skulle ske noget. Der var så mange spørgsmål i tiden, og vi ville prøve at finde nye veje for kirken. Det var uro, som karakteriserede hele den periode.

Det førte til, at *pave Johannes XXIII* besluttede sig til at indkalde til et koncil. Man var klar over, at det trængtes til en fornyelse på mange punkter. Der blev udfærdiget og vedtaget 16 koncilskildokumenter. *Var De tilfreds med konciliet?*

— Ja, men man går og venter på, at der skal komme noget mere ud af det, svarer biskop Suhr, der under samtalen om konciliet kommer ind på et af de emner, som har optaget så mange kardinaler, biskopper og lagfolk før, under og efter konciliet, nemlig spørgsmålet om »kollegialiteten«. Og netop dette spørgsmål optager stadig den 97-årige biskop, der nu — ligesom for syv år siden i et interview med »katolsk orientering« — havde udtrykt for at kollegialiteten, som blev fremhævet af konciliet, ikke er særlig fremtrædende under den nuværende pave.

Frømtidens præster Der er præstemand i dag. Hvad kan man stille op?

— Der er mange meninger. I f.eks. i *Latinamerika*, der ikke har præster nok. Hvis det bliver ved på den måde, ender det præstet, at katolikkerne kan komme til sakramenterne, ikke komme til nadver, fordi der ikke er præster nok.

Peger udviklingen i rensning af ikke-celibatære præster, gifte præster og kvindelige præster?

— Jeg kan ikke se, hvorfor man ikke skulle have det, men jeg er ikke profet. Jeg vil ikke sige, at jeg gerne ser det, men jeg tror det kommer. Men som erkebiskoppen af *Cantebury* sagde: »Jeg har ikke noget imod kvindelige præster, jeg ved bare ikke have dem i mit bispedømme.«

Lige fra evangelietiden men ikke i selv evangeliet — har kvinder været undertrykt. Kvinderne var de første der anerkendte Jesus. Og det er godt, at de kommer til deres ret efter bidden. Nu har vi jo ligestilling, og det er ganske givet, som *Paulus* siger det, at manden og kvinden i Guds øjne, er ét.

Argumenterne må tælle — Så kommer dertil noget ganske vigtigt. Der er først nu i slutningen af år 2000, at alle mennesker på jorden kan lase og skrive. De er blevet voksne på en hel anden måde end før. Al lærdom var jo før i tiden koncentreret hos præsterne.

Man kan i dag ikke byde eller pålægge mennesker noget tankesæt med mindre, man har gode argumenter.

— Tidligere har man regeret fra oven og nedad, sådan har det været i århundredet. Det går bare ikke mere.

Dertil kommer hele autoritetens krisen. I dag sætter mennesket stort spørgsmål ved autoriteten, med mindre altså den pågældende autoritet vil komme med nogle argumenter, som man kan drøfte, vedtage eller afvise. Det gælder i dag inden for alle områder.

Hvad mener De, at den katolske kirke burde profilere sig med i dag?

— Jeg tror vi skal prædike evangeliet og ikke ustandselig tale om seksualitet og *Humane Vitae*. Det er vanskelige spørgsmål, men hvis en pave prædiker for meget om disse emner, er det med til at svække hans autoritet.

— Den ortodokse kirke og de andre kirker, som vi har i de katolske kirker, de befælder sig jo meget godt med fællesbegreb og de er alligevel gode kristne.

— Kirken går alle steder tilbage i øjeblikket. Jeg ved ikke, hvad det skal blive til. Herhjemme er der stadig det samme antal katolikker, og det synes som om, vi ikke kommer nogen vegne. Men det må være, fordi danskerne er, som de er. Det interesse- og kærlighedsniveau, også Folkekirken er i tilbagegang.

Biskoppen følger stadig med Mange emner blev vendt under samtalen. Biskop Suhr betegnede det som en katastrofe, at kvindene, som han for nylig hørte det refereret fra en marxistisk videnskabsinstitution, skulle ud på arbejdsmarkedet og væk fra deres familier. »Det kan slet ikke gå, og resultatet viser sig også med de mange skilsmisser.«

Og den teknologiske udvikling laver fuldstændig om på samfundslivet med arbejdsløshed til følge. Politikeren siger, at de nok skal skaffe nogen i arbejde; det kan de bare ikke, fortsatte biskoppen. »Også krigen på Balkan fulgte biskoppen med og undrede sig over, at selv verdens største magter og FN ikke er i stand til at stoppe denne krig, ligesom det samme gør sig gældende med krigen i Angola og i Somalia.«

— Men det er nu underligt med dette kæmpemæssige univers med en lille grøn planet, hvor menneskene bærer sig så underligt ad. Det er svært at forstå, slutter biskoppen.

På vej mod hjemstavnsret

Bog om den katolske kirke under besættelsen

Bog om den katolske kirke under besættelsen
«På vej mod hjemstavnsret – Den Katolske Kirke i Danmark under den tyske besættelse 1940-45», Anders Bjørnvad, Odense Universitetsforlag, sider 208, ill., kr. 188,-.

Indtil Den anden Verdenskrig var den katolske kirke i sin fremtrædelses-

form tysk, hævder forfatteren, Anders Bjørnvad. I 1939 blev Theodor Suhr indsat som den første danskfødte katolske biskop siden reformationen. Men de første år blev en svært tid for den nye biskop, for det var under besættelsen svært at få kontakt med Vatikanet, hvorfor den katolske kirke

i Danmark selv måtte re-agere på begivenhederne. Biskop Suhr lagde en neutral kurs for ikke at lægge sig ud med nazisterne, mener forfatteren. I andre lande var den tyske besættelsesmagt gået hårdt til værks. Bogen beskriver imidlertid, hvordan både præster, søstre og lægfolk tog aktivt del i at hjælpe

jøder ud af landet og andre var direkte med i modstandsbevægelsen. Bombningen af den franske skole er beskrevet ligesom den katolske kirkes uvurderlige indsats med at hjælpe flygtninge umiddelbart efter krigen. Bogen vil blive anmeldt senere.

kk

Polemikken er fremherskende i det nye tidsskrift AC revue

Af Andreas Rude

AC revue. Udgivet af Academicum Catholicum. Redaktion: Torben Riis (ansvarlig) og Sebastian Olden Jørgensen. Distribution: Sebastian Olden Jørgensen, Stovinsdalvej 4, 3000 Helsingør. Tlf. 49 26 14 29. Løssalg: kr. 25. ISSN 0907-564X.

Polemikken er fremherskende i det første nummer af Academicum Catholicum nye tidsskrift »AC revue«: polemikken mod Folkekirken, Folketinget

og store dele af dansk folkekirkebid.

Kirkens identitet udradikeres

Beni Dalsgaard Larsen fremhæver i sin lange artikel, »Katolik tro og dansk kultur«, den katolske kirkes universalitet og autoritet over for Folkekirken mangler på samme. Og særligt grundig kommer her galt afsted, for i hans værdige syner glider det folkelige og det kristelige i den gram sammen, at kirkens identitet udradikeres.

Diskussionen fortsættes i Lars Kruse-Blenkinsbergs jubilæumsportræt af Peter Schindler, hvor han indkredser den håndgribelige gudskontakt som det helt centrale i Schindlers katolicisme. Schindler kaldte reformationen for »skrælet religion«. Prædikene og salmesang er godt, men ikke nok. Der skal også kult til.

Sebastian Olden-Jørgensen

sen rapporterer fra AC's sommerrejse til Polen og Østing og glæder sig over »denne højere enhed af tro, kultur og menneskelighed«. Tro, kultur og menneskelighed kunne også stå som slufærd på hans udlænsning af et par af Niels Steensens ungdomsindstædte i bladet.

Tro, kultur og menneskelighed savner til gengæld Torben Riis i Folkeingets seneste udspil vedrørende forsøg på befrugtning af menneskelige æg og fostre. Kun hos Kristeligt Folkeparti finder han bekræftning over den vilkå-

lighed, der dybest set præger hele den bio-etiske debat. Alle andre partier udsætter manglende sans for »overordnede spilleregler«.

»AC revue« fremtræder i et nydeligt udstryk. Tidsskriftet er en anledning for en bredere kredt til at stifte bekendtskab med de foredrag, der holdes i AC, og der er godt stof i det første nummer. Hvis standarden kan holdes, er »AC revue« et fint bidrag til rækken af katolske tidsskrifter. Men som sagt: det er konfrontationen, der driver værket.

Historien om en helgens hoved

Af Andreas Rude

P. Hampton Frosell: *Pave Lucius lange rejse: historien om en helgens hoved*. C.A. Reitzels Forlag, København 1992. 55 s., ill. kr. 150,-.

Relikvier hører til den del af katolsk fromhedsbid, som mange udenforstående og en hel del katolikker har meget lidt tilmeding med. Derfor er det en god idé, at forfatteren i *Pave Lucius' lange rejse: Historien om en helgens hoved* minder om, at fællesskabet med de adfæde og kærligheden til det konkrete altid har været en fast bestanddel af katolsk kristendom.

Det var også baggrunden for, at to kanoniker fra Roskilde og Danmark fra 1100-tallet tog til Rom for at søge en skrytspration for domkirken og hente en relikvie fra et af de mænd, i hvem Guds ånd syntes at have været sær-

ligt virksom. Resultatet blev Skt. Lucius – romer, pave og martyr fra det 3. århundrede, hvis hjernekugle på dag befinder sig i Skt. Ansgars Kirke i Bredgade.

Relikviens historie i Rom, i Roskilde og i København fortælles levende og engageret med masser af kirkehistoriske, arkæologiske og personalhistoriske sider. Men netop p.g.a. dens omtumlede tilværelse sidder man tilbage med en stille undren over, at det gennem tiderne er lykkedes kirken at fastholde relikviens identitet.

Men kannikerne fra Roskilde var overbeviste om gæbhed af den hovedskål, de hentede i krypten under kirken St. Cecilia in Trastevere. Og dermed var vi nok stille os tilfreds.

»Engel på vej til gravene« malet af Ingrid Kathrine Villesen.

Jesu korsvej

19 kunstnere udstiller i den katolske kirke og i galleri ved kirken i Århus

På et lidt sent tidspunkt har redaktionen fået meddelelse om »Jesu Korsvej«, en udstilling af 19 kunstnere malerier om Jesu korsvej. Billederne er udstillet i Vor Frue Kirke i Århus og i Galleri ved kirken i Århus. Kunstnerne fik til opgave at fremstille 2-3 malerier med Kristi lidelse og menneskes lidelse som tema.

Kirken har inspireret kunstnerne og kunstnerne viser deres resultater og inspirerer kirken til meditation og kunst, oplyser sognepræst Adolf Meister ved Vor Frue Kirke i Århus.

Adolf Meister siger selv om malerierne: »Hvordan skal vi nu bruge disse billeder i vor kirke? For det første er det mere end en udstilling, hvor man kritisk og meditativer fordyber sig i kunstnerens udtryk af virkeligheden.

I kirken fordyber vi os på en anden måde: Vi trænger mediterende: Vi

bedende ind i den religiøse virkelighed, der ligger bag billederne. Hver kunstner har sin egen indfaldsvinkel og kan gøre os opmærksom på nye aspekter i Kristi lidelse. Det skaber uro, men skal det gå for korvejen ikke skabe uro i os, udfordrer os!«

Kunstnerne er: Eva Weis Bentzon, Edel Bærskov, Bria Juhl Christensen, Karen Deget, Jon Gislason, Stefan Herrik, Vibeke Lawaetz, Emmy Lund, Ralf Mabilion, Thorvald Odgaard, Kirsten Dissing Overgaard, Nis Schmidt, Allan og Hanne Stoeckholm, Niels Svendsen, Teddy Sørensen, Arni Uhre, Ester Svohsen samt Ingrid Kathrine Villesen.

Udstillingen kan beses indtil 25. april, er måske alligevel et besøg værd, selv om plasken netop er overstået. Temaets aktualitet rækker ud over de egentlige påske dage.

kk

Sebastian Olden-Jørgensen

Biskop H.L. Martensen med i »Natflyveren«

»Natflyveren«, Danmarks Unge Katolikere, Nr. 25, kr., 4 numre årligt. Danmarks Unge Katolikeres ungdomsblad »Natflyveren« er netop udkommet i sin 10. udgave som et temanummer med overskriften: »Du + jeg = kirken«, og så er temaet for året lejre.

atjonen for den katolske kirke i Danmark i dag og udtrykker samtidig sine ønsker for fremtiden. Emner som en ny solidaritet med de svage og kirkens placering i samfundet berøres også i interviewet, som er foretaget af chefredaktør Hans Casado Jensen og formanden for DUK, Jens Fors.

I bladet's øvrige artikler kan man læse om samvittighed, vidnesbyrd, krop, paven, ungdomsarbejde, katolsk kirkesyn og økumeni.

Seks sider interview med biskoppen
I bladet bringes et seks sider langt interview med biskop Hans L. Martensen. Biskoppen taler om situ-

Liv og fortælling

Majskoleuge på Møgløse 25.7.-1.8. 1992

Hvorfor hanger fortælling og liv uløseligt sammen? Flere hundrede tusinde danskere har allerede købt den nye bibeloversættelse. Folk læser stadig de bibelske fortællinger? Interessen for myter, sagn og eventyr stiger? Folk bliver ved med at fortælle? Kan fortællingen give os en indsigt, som vi ellers ikke får? Højskoleugen vil behandle emnet i foredrag, film, liturgi, musik, sømvær, udfølg og fortællerøvet.

Pris for ophold, fuld koet og kursusafgift i alt kr. 1860,00. Tillegg for anænderne kr. 350,00. Ved tilmelding indbetales depositum kr. 350,00 på giro 428 44 29 eller ved check til

Møgløse Kursuscenter
Høsterbøvej 6, 3460 Birkend
Tlf. 42 81 07 15

Belgisk dominikaner Denis og tysk jesuit J. Müller nægtet læremyndigelse

Paris (KIPA) – Vatikanet har nægtet den belgiske kirkehistoriker, dominikaneren *Philippe Denis* læremyndigelse ved det teologiske fakultet i Strasbourg, skriver den franske avis *«Le Monde»*. Afvis-

ningen skete i juli 1992, men Strasbourgs erkebiskop *Charles Brand* bad Denis om at tie.

Vatikanet har ikke givet nogen grund til at nægte læremyndigheden for Denis, som anses for at være ekspert i det 16. århundredes kirkehistorie. Der gæses om, at grunden kan være nogle artikler, som Denis har skrevet i Belgien, bl.a. om *«Opus Dei»*. Ordensens ledelse har klaget over afgørelsen til både erkebiskop Brand og til erkebiskoppen af Bryssel og Mechelen, kardinal *Godfried Danels*, for at få beslutningen ændret.

Synspunkter om familiepianlægning

Også en tysk jesuit, sociologen *Johannes Müller* er blevet nægtet læremyndigelse til et professorat i socialvidenskab og udviklingspolitik på ordens universitet i München. Derfor har der været samtaler mellem Troslærekon-

gregationens formand, kardinal *Joseph Ratzinger*, Uddannelseskongregationens formand, kardinal *Pio Laghi* og jesuittergeneralen *Peter Hans Kolvenbach*.

Baggrunden er ifølge et memorandum fra Vatikanet nogle synspunkter om familiepianlægning, befolkningspolitik og befrugtelsesteologi, som Müller har fremført, som Vatikanet ikke fandt var i overensstemmelse med det kirkelegte læreemne.

Eukaristisk kongres i Sevilla

Madrid (KIPA) – Kirken i Spanien venter op mod én million deltagere til afslutningen af den 45. internationale eukaristiske kongres i Sevilla i juni 1993.

«Erkebiskoppen af Sevilla, *Carlos Amigo Vallejo* deler, at det spanske kongepar vil være til stede under ceremonien, der ledes af pave *Johannes Paul II*. Det er tredje gang, at kongret afholdes i Spanien, og den vil have overskriften «Eukaristi og evangelisering».

Retten til omvendelse en del af religionsfrihed

Rom (KIPA) – Retten til at skifte religion er en del af religionsfriheden og en garanteret menneskeretlighed, siger Paveestens repræsentant ved FN's menneskerettighedskommission i Genève, erkebiskop *Paul Tabet*.

Vanlige konversioner er en krænkelse af menneskerettighederne. At skif-

te religion er en af måderne, religionsfriheden realiseres, siger Tabet. Han beklager, at religionsfriheden er begrænset til flertallets religion i visse stater, mens mange stater kræver religionsfrihed i andre lande. «Erkebiskoppen henviste øjensynligt til nogle muslimske lande, hvor kristne undertrykkes.

Moskvas patriark angriber Vatikanet

Rom (KIPA) – Den russisk-ortodokse patriark af Moskva og Hele Rusland, *Aleksij II* har rettet alvorlige beskyldninger mod Vatikanet. Det italienske nyhedsbureau *«ANSA»* skriver efter en samtale med patriarken, at *Aleksij* har beskyldt paven for ikke at betragte den ortodokse kirke som en søsterkirke, hvilket er i modstrid med Det andet Vatikanikoncil.

Patriarken henviste til et dokument fra Troslærekongregationen, hvori det fastslås, at der kun er elementer af kirken i de ortodokse kirker, og hvor de ortodokse kirker beskrives som «defekt».

I Vatikanet blev beskyldningerne forklaret ved en *«oversættelsesfej»* i brevet til biskopperne fra Troslærekongregationen om nogle aspekter ved kirken som *«communio»*. Dette dokument har også vakt uro i andre kristne kirkesamfund.

Paven ikke velkommen
Aleksij II gjorde under samtalen klart, at den ortodokse kirke ikke ønsker at indbyde paven på nuværende tidspunkt. Han omtalte dog også positive tegn i forholdet mellem de to kirker. Især fremhævede han den karitative hjælp.

Patriark Aleksij II

Den tyske præsident for Det pavelige Diplomatiskademi *Karl-Josef Rauber* (billedet) er udnævnt til nuntius i Schweiz. Siden 1991 har han som pavelig delegat forsøgt at klarlægge krigssituationen i det schweiziske bispedømme Chur. Her opstod alvorlige konflikter, da den nye biskop *Wolfgang Haas* umiddelbart efter sin indsættelse lukkede pastoratsministeriet og standsede en række initiativer, som hans forgænger havde taget. Foto KNA.

Bispedømmet Chur i Schweiz får to hjælpebiskopper

Bern (KIPA) – Pave *Johannes Paul II* har udnævnt til hjælpebiskopper i bispedømmet Chur. Biskoppen af Chur, *Wolfgang Haas*, har siden sin udnævnelse haft meget store vanskeligheder med både præster og lægfolk i sit bispedømme. Der har i årenes løb været adskillige hændelser fra forskellige grupper til Rom, hvor man bl.a. har bedt om, at Haas' udnævnelse bliver trukket tilbage.

Begge to er ordenpræster med bred uddannelse

Den ene hjælpebiskop er jesuiten *Peter Heier*, der er dekan for det filosofiske fakultet på det pavelige Gregoriana-Universitet i Rom. Han er medgiver af tidsskriftet *«Communio»*. Den anden er marianisten *Paul Vollmar*, der er provinsfører i Zürich.

Biskoppen af St. Gallen, *Omar Mäder* siger en kommentar til udnævnelsen, at han håber, at udnævnelsen betyde afslutningen på polariseringen i bispedømmet Chur. Begge hjælpebiskopper har store menneskelige og spirituelle kvaliteter, en bred uddannelse og en stor viden. Måder håber sam-

Bispekonferencen, at paven var ved at finde en løsning for bispedømmet. Dette er nu sket ved udnævnelsen af de to hjælpebiskopper og den nye nuntius.

men med de øvrige biskopper i Schweiz, at det vil betyde en ny begyndelse.

Sekretæren for Den schweiziske Bispekonferencen, *Roland Trauffer* betegner udnævnelsen af Rauber som et tegn på, at det også bliver forår i kirken i Schweiz. Rauber er

nu leder af Det pavelige Diplomatiskademi, men man kan ikke kalde udnævnelsen for *«nedrykning»*.

I den nuværende kirkelegte situation i Schweiz anser *Trauffer* udnævnelsen af Rauber for at være et særligt tegn på tillid fra pavens side.

Nigeriansk kurie kardinal Arinze: Arbejdsdokumentet til Afrika-synoden er fra de afrikanske kirker

Rom (KIPA) – Den nigerianske kurie-kardinal *Francis Arinze* fremhæver, at materialet til arbejdsdokumentet til sørsynoden om Afrika udelukkende stammer fra kirken i Afrika.

Dokumentet er udarbejdet af synoderådet, der næsten udelukkende består af afrikanske biskopper, siger *Arinze*. Rauber er

formand for Det pavelige Råd for interreligiøs dialog.

De teologiske medarbejdere er næsten alle afrikanere, der arbejder i verdensdelen, tilføjer *Arinze*. Arbejdsdokumentet blev offentliggjort i februar i Vatikanet. Selve synoden finder sted i Rom i april 1994.

Ingen nye synspunkter om kvindelige præster

Rom (KIPA) – På baggrund af den engelske, anglikanske kirkes tilladelse til kvindelige præster kommer der nu en artikelserie i *«L'Observatore Romano»* om, hvorfor den katolske kirke ikke tillader kvinder at blive præster.

Sekretæren i den pavelige Bibelkommission, jesuiten *Albert Vanhoye* skriver i den første artikel, at der ikke i de sidste år er fremkommet nye elemen-

ter af betydning i den nytestamentlige eksegese.

Vanhoye fremhæver, at Det Ny Testamente ikke udtrykkeligt nævner kvindelig ordination. Dermed er det en *«anarkonisme»* at kræve en løsning derfra. Ifølge teologen er der en direkte linie fra begivenhederne i Ny Testamente til antikkens kirketradition med ikke at vi kvinder til præster. Det Ny Testamente viser ligele-

des, at den grundlæggende lighed for alle døbte ikke betyder, at kvinder og mænd har fået betroet idenske funktioner i kirken.

Der bliver fem artikler i avisen under den fælles overskrift *«Problem med kvinders ikke-ordination til præster i sammenhæng med kaldet og værdigheden for kvinden i kirken»*.

Hertug Knuds Division, 75 år

De katolske spejdere har gennem 75 år drevet praktisk økumenisk arbejde

»Pastor Peter Schindler fortæller i »Tilbage til Rom« om en stor dreng, der spurgte ham: »Hvorfor må vi i vores søkt ikke være katolske spejdere?«. Biskop von Zuch blev straks begejstret for spejderideen, og »man« henvendte sig til KFUMs spejderkorps. Afslag. Så til Det Danske Spejderkorps, der omgænde anerkendte en katolsk division med katolske troppe spredt ud over det ganske land.« (»Artikel i Katolsk Ugeblad 1968 af Otto E. Kluge«).

Den 23. april 1918 stiftede Peter Schindler – den katolske spejderbevægelse under navnet Hertug Knuds Division. Efter en sommerlejr blev divisionen delt i fem grupper: Absalon (København K og V.), Sct. Knud (København N.), Skt. Jørgen (Ørdrup), Skt. Olai (Hel-

singør) og Skt. Knud (Fremad).

Af disse grupper er nu kun – II Absalon, der i 1920 blev delt i I og II Absalon, tilbage. Det største antal spejdere i bevægelsen i de 75 år har været 503 mod i dag 240, oplyser divisionsstyrelsesformand, Per Nyborg.

– Divisionens storheds-tid var i perioden 1940 til 1960. Divisionen kulminerede i 1950, hvor den med en del forældre rejste på pilgrimsfærd til Rom i det hellige år. De 500 valfartsdeltagere blev delt i den daværende divisionschef Hening V. Faustbøll. Med divisionskapellan Knud Ballin i spidsen kom alle i audiens hos Pius XII.

– Ledere fra HKD har været med til at præge udviklingen i Det Danske Spejderkorps. En af »floklederne«, Fox (Ruth Olsen), stod i spidsen for

korpsets ulvarbejde, og seniorgruppen havde i perioden 1950-70 en arbejdsform, som var hjemført fra Frankrig af den senere divisionskapellan pastor Bjørn Højbo. I det internationale spejderarbejde har Lily Faustbøll været divisionskontaktperson.

Økumenisk samarbejde
Otto Kluge fremhæver i sin artikel, at HKD til dag praktiserer økumenisk samarbejde i 50 år – til stor forargelse: »Det er jo klart, at en skoletroppetilknættet en katolsk skole tager imod alle drenge, der melder sig blandt skolens elever. Det er måske mindre forståeligt, at vi med takt og glæde har taget mod tilbud fra voksne ikke-katolikere om en færgening, når vi mangledede førere til vort katolske drengarbejde. Vi har meget at sige vore ikke-katol-

ske førerkammerater tak for.«

Frøntinden
Per Nyborg påpeger, at divisionen har haft en glørværdig fortid, medens den i dag fører en mere anonym tilværelse. Men det vigtigste har altid været et godt arbejde i det daglige liv i flokke og troppe, og på det punkt er der ingen forskel på fortid og nutid. Han ser dog gerne, at medlemstallet forøges.

Jubilæet fejres
10.-12. september fejres 75-året med en jubilæumslejr på Faxe Ladeplads, og der festes den 2. oktober med Niels Steensens Gymnasium. For de yngste vil der være en såkaldt Ansageriadsdag på Kristi Himmelfartsdag den 22. maj på Stasevang.

Claus Munk Plum

Claus Munk Plum 80 år

Den 14. april fylder Claus Munk Plum 80 år. Igen-nævnt arene har han ydet en aktiv indsats i bispedømmet, dels som pastoralrådsmedlem, dels som formand for biskoppens kommission »Justitia et Pax« og i opbygningen af »Europæisk Forum for Lægfolk«. I dag er Ellen Marie Lebohm paratrådsrådsudpegede medlem.

DUKs sommerlejr: Vent ikke længere

Tilmeld dig DUKs sommerlejr nu!

Du og Jeg – Kirken. Vi alle ved jo, at kirken ikke bare er et hus, hvorvi man drager om søndagen for at fejre messen sammen.

Kirken skal være en bygning af levende sten og disse levende sten er os alle, ikke kun præster, biskopper og paven.

Når man bygger et hus, så skal der bruges mange håndværkere med deres know how og erfaringer, hvis man altså vil bygge på et meget smukt hus, der samtidig også kan holde til de ting, der skal foregå inde i huset.

Et sted hvor livet gør

Med årets lejrtema lægger vi op til, at alle de, der melder sig til en lejr kan få et input, hvordan man kan være med til at gøre kirken hos endnu mere spændende og fremfor alt til et hus, hvor livet gør.

Kirken skal være det sted, hvor alle mennesker kan føle sig hjemme, netop fordi Jesus Kristus selv er den, der er arkitekt og har opsyn med det byggeri der opføres.

Der er brug for dig

Derfor er der brug for netop dig og dine ideer, for din sang, din leg og din forbøn. Lad os lære af hinanden og gøre vores kirke mere synlig i hverdagen, lad os sammen bygge på dette hus af levende sten, hvilket ender misunderes for os. Se tilbuddene i rammen nedenfor.

Vores lejravis er ud-kommet!

Den kan rekvireres på DUKs Sekretariat, Broedgade 67, 2. th., 1260 København K eller ring 33 14 77 07. Vi har åbent mandag til fredag fra kl. 9-16 og besvarer gerne alle dine spørgsmål.

DUK

Læserne beretter

Evangelisation 2000 på Sostrup

Det glædelige budskab – Evangeliet – er ganske enkelt:

»Kærlighed til os mennesker blev Guds egen Søn selv et menneske i Jesus Kristus, måtte lide og dø, men blev opvakt og er igen hos Gud. Har sendt os den Helligånd.

Der er tilgivelse, håb og nyt liv for alle.

Det er Guds store gave – den er helt gratis – det eneste vi skal, er at tage imod den.

Evangelisation 2000 har til formål at åbne vores øjne for dette budskab. Hvordan gør vi?

Vi var ca. 60 deltagere – foruden cistercienser-søstre – på deres dejlige slot i Sostrup, til hvad der

vel nærmest må betegnes som en rettet – animeret af Lars Messerschmidt og Benny Blumensatt og, Jesu præsten Manuel Casanova, som var kommet herfra fra Rom. Bøn og sang i søstrenes nye kirke dannede en smuk ramme om programmet, og i løbet af bare en weekend lykkedes det at skabe et smukt kristent fællesskab.

Tro på evangeliet kan man ikke pådutte andre argumenter. Det er Helligånden, der skal røre hjertene. Hertil behøves bøn – og det kan alle være med til, ikke bare præster og ordensfolk, men gamle og unge, tvært modsat fædte

lægløf og ledige. Forud-

sætningen er et indledigt møde for forhold mellem Gud og mig, at jeg – vi Helligånden – ved hvem Jesus er og hvad han vil. Er vi oplydt af begejstring over dette, kan vi slet ikke lade være at dele det med andre, som ved Helligåndens virke vil åbne sig for budskabet.

Vi skal være Jesu ambassadører – det er Hans budskab vi skal tage imod, og lade gå videre. Vi skal ikke selv finde på noget, lægge til eller trække fra.

Men vi skal samarbejde og supplere hinanden som Kristi brødre og søstre. Kristi disciple kendes på, at de elsker hinanden. Evangeliet forudsætter sand økumeni, overvindelse af fordomme, ret enhed. Kan vi ikke samarbejde, kan vi i det mindste respektere hinanden, undgå negativ indstilling til andre kristne. Det blokerer kun for evangeliet.

Jesu disciple var indstillet på lidelser. Vi må i det mindste vente modstand, underinden endog fra kirken og dens ledere. Sådant har det altid været, det hører med til kirkens mysterium. Kristi kærlighed (og kærlighed til Kristus) er motoren, som driver værket. Gud vil selv åbne dørene.

Gud elsker enhver af os. Derfor må vi aldrig miste modet, føle at det er nytte-

løst, at vi ikke duer til noget. Alle kan bruges. Vi må ikke ringeagte os selv – så lidt som andre. Omvendt ved vi godt, at vore egne anstrengelser alene ikke er nok. Vi kan ikke udrette noget godt uden Helligåndens medvirken. Derfor er den vigtigste baggrund for evangelisering: Bøn, hele tiden bøn. Ikke bare når det glider, men også når det føles håbløst, når gnisten er borte; bed alligevel.

Evangelisation 2000 er karismatisk; den vil forny bønslivet. Og det er vel helt naturligt, at vi i Maria Hjerter Kloster bad og sang og talte meget om Maria, der så mange steder i verden i dag viser vej til sin søn – Jesus – og til Hans glædelige budskab.

Max Reier

»Du gør alting godt og smukt...!«

(Fra Frans af Assisis Solsang (fr. »Lovsang« salma nr. 208).

Den midtlyske pastorelshed 4 Indbydelse til en

Weekend for voksne

i Øm, 15.-16. maj 1993. Lørdag kl. 14 til søndag kl. 15.

Medvirkende:

Pastor Edward Stappers O. Præm og Birthe Backhausen.

Pris: kr. 175.-.

Tilmelding hos sognepræsten i Vejle, Morsens, Silkeborg eller Herning.

Bistand

Katolsk menighedspjele

Bredgade 69A, et. 1280 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 0468257.

Niels Steensens

Gymnasiums lokal og Tilboes oplyser Rammer: Milla Chrille torning d. 22. april i St. Augustinus Kirke (Ligvel). Søndag d. 25. april i Høje Tåstrup Kirke – begge dage kl. 19.30.

Entré: 10.- kr.

Møder og arrangementer

Havedag på Magleås

Foruden nærmere alg og så er der stor havedag på Magleås, hvor flittige møder os for at give et nap mad i et halvt det store område smukt og ryddeligt.

Lørdag d. 24. april a. medes vi til havedag fra kl. 9-16, men er også velkommen blot et par timer.

Der vil være kaffe/te og tage og vil ofrend til selv mere som små hvidtving møder os for at dele arbejdsarbejde i det blive serveret frokost.

Praktikleder: Jørgen Beedgaard Jensen. Yderligere oplysninger hos kontaktpeder Elin Lidem på tel. 42 81 07 16.

Børnelære 1	på Øm	19.06.-26.06.93	7-13 år
Børnelære 2	på Bustrup	19.06.-26.06.93	7-13 år
Børnelære 3	på Øm	26.06.-03.07.93	7-10 år
Midtlevr	på Øm	03.07.-10.07.93	12-15 år
Juniorlejr	på Øm	10.07.-17.07.93	14-17 år
Multilejr	på Øm	17.07.-24.07.93	familielejr
Valfart til Santiago de Compostela/Spalien		15.07.-27.07.93	18-25 år
Børnelære 4	på Øm	24.07.-31.07.93	10-13 år
Drama/ musiklejr	på Øm	31.07.-08.08.93	16-25 år

Foreningen af katolske skoler i Danmark

#holder endrings generalforsamling lørdag d. 24. april 1993 kl. 14.00 på Hotel K.C. Andersen, Claus Bergsgade 7 i Odense.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Alle fem bestyrelsesmedlemmer afgår, men to er villige til genvalg (Elsie Bræk og K.W. Thomassen).

Inden generalforsamlingen er foreningen vært ved en lunch-buffet kl. 12.30. Af hensyn til bestillingen bedes man henvende sig hos foreningens sekretær, K.W. Thomassen, til 75 62 39 inden d. 20. april.

P.l.v.
Ole Meyer
form.

DKKF i Haslev 1993

23.-25. april: Kvindeweekend.

Temo: »Livsglæde - glæden ved livet med bl.a. Birthe Backhausen og Ulla Elmquist.

Læs mere i DKKF-NY 1/93.

Pris: 120,- rejse og tilskud til DKKF: Kun 400,- kr. Tilmelding d. aften 150,- kr. til Ursula Blanke, Skovbyvej 7, Arnborg, 7400 Herning, indtil 16. marts, tlf. 97 14 90 67. Gro 2 62 94 72.

Landstyreleder

Det sker på Magleås:

- On. d. 14.4.: Møde v/ G. Høhling.
- On. d. 14. - ti. d. 16.4.: Fa. BSK Medical.
- Fr. d. 16. - la. d. 17.4.: St. Pauls skole, v/Bianka Langsted.
- So. d. 18. - ti. d. 20.4.: Fa. Bristol & Kjær.
- Ma. d. 19. - ti. d. 20.4.: Konsulent Ole Block.
- On. d. 21. - to. d. 22.4.: Personallog. Filas.
- To. d. 22. - fr. d. 23.4.: Centralfølgelust, Hilsøed.
- Fr. d. 23. - fr. d. 20.4.: Oblefædre, v/Frank Jobst og Franz Hoyos.
- Fr. d. 20.4. - la. d. 1.5.: Karlebo Kommune.

DUK-kalender

Løjfebeskrivelse den 16.04.-18.04. 1993 på Øm for alle ledere på DUKs sommarfejre i 1993.

Kursert er gratis.

Tilmelding senest den 28.03. 93.

Ungdomsarrang. og Café Ludvig den 25.04. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerne kirke, København.

Ministrækarhus den 07.05.-09.05. 1993 på Øm for de 8-12 årg. Pr. kr. 175,- 00 aarm kr. 150,00 for forelægger. Tilmelding og betaling senest den 16.04. 93.

Ungdomsarrang. og Café Ludvig den 30.05. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerne kirke, København.

Århus: Tilbagebetaling af gebyr str normalt ikke efter sidste tilmeldingstidst.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./By: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Kontakt: Ja: _____ Nej: _____

Deltag. i fællestrejse: ()

Ankommer esp.: ()

Postgikoltoen 9 08 32 94
Danmarks unge Katolske Sekretariat
Bredgade 67, 2. th.
1280 København K.
Tlf. 25 14 77 97

Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Storkøbenhavn

#holder sin årlige generalforsamling mandag den 19. juni 1993 kl. 19.30 i St. Augusters Kirke, Manighedsplads, Bredgade 65, 1260 København K.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Forlæg, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være forinden Gerda Sørensen, Rødgade AM 208, 1. sal, 2610 Rødovre, i hændelse senest mandag den 3. maj 1993.

Forlæg til vedtægtsændringer kan dog først behandles på generalforsamlingen i 1994, de i hændelse til vedtægtsrættelse skal være indsendt senest den 1. marts.

Gerda Sørensen
formand

Katolsk Radio- og fjernsynsklub for Lolland-Falster

Den endrings generalforsamling er udsat til søndag den 6. juni 1993 efter messen i St. Birgittes Kirke.

Nye medlemmer optages.

Bestyrelsen for Naksovs, Nykøbing F. og Mønsø v/Ordningsmand Adam Guzik, Rødbjævn, v. 54 66 48 68.

Den nordiske valfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1993.
8 dages flyrejse med fuld pension.
Pris på hotel kr. 5.200,00

Serpis for syge og handicappede på akkord kr. 4.700,00

Præster, leger og sygeplejersker ledsager valfærten. Tilmelding hurtigst muligt:

Den nordiske valfart til Lourdes
Georg Høhling, Skovgårdsvej 11,
2220 Charlottenlund.
Tlf. 31 64 12 56. Telefax: 31 64 12 61
Gte 9 00 05 93

50 års Dalum retræte

For mænd afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 23. (ankomst senest kl. 17.00) til fredag den 27. august efter biskop Mortensens festmesse og morgenmad.

Reiseretret Ingeborg Capellen O.F.M. Conv. Emne: Herren giver dig sin fred

Prisen for opholdet er kr. 675,-. Du tilmeder dig ved at indbetale kr. 100,- på giro 927 008 3 eller check til Børge Blang, Søvej 7, 8600 Silkeborg, tlf. 86 82 28 92, eller 93 93 10 74.

Der kan søges tilskud til opholdet.

Retræteudvalg:
Walter Egger, Hjarlæg
Jens Aaga Isen, Søndersborg
Edmund Jensen, Fredrikshavn
Børge Johansen, Odense
Børge Blang, Silkeborg (lov. form.)

Publikationer: pr. mm kr. 4,00
Taktidsannoncer pr. mm pr. sp. kr. 5,00

Diverse

Bladet Evangelisation 2000

Bladet Evangelisation 2000 er et nyhedsblad for det verdensomspændende evangelisationsarbejde, som er et svar på pave Johannes Pauls to gentagne opfordringer til nyevangelisering (det sidste til inden Årsmødet).

Bladet udkommer på engelsk, fransk, spansk og portugalsk samt på dansk.

Den danske udgave er en fortællelse af den engelske.

Hovedkontorets kontaktskema:
Evangelisation 2000,
Via Ovidio 28,
00192 Rom,
Italien.

I Danmark distribueres bladet af Evangelisation 2000, Strandvejen 18, Sørlø, Tlf. 86 99 36 40, ved indbetaling af kr. 60,- på giro 9 462 783 kan man frit vælge abonnements- og bladet, som udkommer 4 gange årligt.

Radio Steno - Katolsk Lokradio

Stk. Næsteg. 3, Blok B, gln. 9 73 75 96
Virer mandag til 20.23 på 107,3 MHz.
20.00: Mandagsprogram med aktuelle indslag.
21.00: Åbent Forum - debatsprogram.
26.4: »A-hemeri«-behandling og healing.
22.15: Mandagsprisen.

Måndag til fredag kl. 16-17 på 88,2 MHz
Mandag: »Herrns mørke« - for børn og unge.

Tirsdag: »Lokalt og globalt«
Onsdag: »Verdensleje« - programmet, der for alvor går i dybden.

26.4: Litteraturredaktionens fortæller om den nye Niels Steenstorrens roman af Jac. Berg.

Torsdag: »Ligens gæst«.
Fredag: Magtinsiprogrammet »Der fredeg«.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansvarsfrifelsen

Man kan spare kirken ved at indsette den som arving i sit testamente.

Ingen arvsafgift.
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatrådgivning. Ved anbefaling af lade en advokat oprette testamente. Udgifterne til salter runderes af Biskopstolen.

Ydelløse oplysninger
Katolsk Biskopstol
Bredgade 65A, 1260 København K.
Tlf. 33 11 60 90

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelsen søger Katolske Menighedspleje værelser af, ledt i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udbydere og lejere. Ønsker De at udbyde eller leje - ring til Katolske Menighedspleje, 33 15 23 03 kl. 16-16 tirsdag og torsdag.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dådsbør og bedre indbo købes.
Nobelsvej 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Åften: 42 85 39 40

BEGRAVELSER LIGBRÆNDING

Strandvejen 153
31 62 16 50
Tal med Vagn Førd, der er medlem af Bedemændenes Landsforening.

Reference: Sankt Joseph Sygehus Børnselidningscenter af Den Hellige Liobe

Altaler træffes gerne i Deres hjem

Begravelsesforretning

ordrer alt i forbindelse med dødsfald og/eller arveløse tilskud, sygekassering, faglægning m.m.
Altaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT 31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filiat: Taastrup 42 99 01 58

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 63 86 81
DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand *Kvinders Erv.*
GLADSKES BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HØVEDGADE 34

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 50 6
DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 75
2000 København F.
Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

VILLY HANSEN

Bedrager 12 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Bernhardt Christiansen

Sølvhøjvej 8, Søbrø
Tlf. 85 86 10
Bilul. 80 86 26 29

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflever vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENSDEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. 31 26 60 70

Revisor Henrik S. Andersen

Tlf. 98 25 93 22

Revision - Bogføring - Skat

den Registrerede Revisor **Revisor**

Jørgen Brangstrup
SECT. OULSGADE 10
REVISION
4050 ROSKILDE - 42 35 10 36

Ur- og Billethuset »BALANCEN«

v/KNUD PETERSEN
Garrtvedsvej 34, Svendborg
Telefon 62 21 19 20

Tørnørmøster
Ferd. Færch & Co. A/S
Strandvejen 23, Ålborg
Telefon 98 16 26 00

Hurtigere gennemførelse af koncilbeslutninger i Ungarn

Forsat fra forsiden

Den ungarske Bispekonference har netop holdt sit forårsmøde. I en pressemøde ledte biskoppernes »Ad limina« besøg i Rom var den vigtigste begivenhed i den ungarske kirke i nyere tid. På mødet diskuterede man især spørgsmålet om

katolske skoler og universiteter. En lægmandsforening »Den synodale Kreds« erklærede, at den var meget skuffet over, at bispekonferencen ikke har taget et eneste af de emner op, den havde foreslået.

På et møde i »Den synodale Kreds« om emnet »diálogo« holdt erkebiskoppen af Kalocsa, László Danko foredrag. Deri udtrede han, at han ønskede at være en samtale-mand. Fiere biskopper havde fratrædt Danko at deltage i mødet, fordi de deltagende var »liberale«.

Den vantrø Tomas, Øst gyldne alter. Tegning: Kirsten Nørgaard Pedersen.

Moder Teresa med AIDS-asyt i Brasilien

Rio de Janeiro (KIPA) – Moder Teresa åbner i løbet af et par måneder et hus for AIDS-syge i Rio de Janeiro samt et hjem for gædsomme. Regeringen har givet en bygning til moder Teresas orden, som nu er i gang med at blive istandsat. Omkostningerne på 900.000 dollars finansieres af Verdensbanken og Den interamerikanske Udviklingsbank.

Søstrene vil samarbejde med et katolsk ambulatorium, som allerede nu behandler 200 patienter, deriblandt rigtige, prostituerede, AIDS-syge og gædsbræ.

Verdens-ungdomstræf i Denver, USA 15. august

Denver (KIPA) – I Denver i staten Colorado i USA venter man 200.000 deltagere til verdens-ungdomsdagen 15. august 1993. Efter erkebiskop James Francis Stafford's vurdering vil 50% være i engelsk-talende grupper, 40% i spansk-talende og 10% i vietnamsk-talende grupper.

DUK er med
Fra Danmark deltager ungdomspræsten Reinhold Søhner og ungdomskonulenten Annette Brøndgaard sammen med repræsentanter fra de øvrige nordiske landes katolske ungdomsorganisationer.

12. og 13. august vil der være religionsundervisning på forskellige sprog. 14. august om aftenen vil pave Johannes Paul II indlede en bønsevangel, og 15. august fejle afslutningsgudstjenesten.

Uden religionsfred ingen verdensfred

Tübingen (KIPA) – I forbindelse med sin 65-års fødselsdag opfordrer teologen Hans Küng katolikker til ikke at sige farvel til kirken, men at leve som kristne trods alle berettigede klager.

I en samtale med KIPA siger Küng, at den nye verdenskatolisisme, der »netop er blevet fabrikeret i Vatikanets«, er et instrument til at disciplinere religioner, sjælesøgere og biskopper med. Han ønsker en mere menneskeærlig kurs fra den institutionelle

kirke, der betegnes som kirke, der i høj grad svigter, ikke høres, og som derfor bliver mere aggressiv.

Küng blev i 1962 udnævnt til rådgiver ved Det andet Vatikanconcil af pave Johannes XIII. Hans usædvanlige karriere blev dog bremset kort efter koaclet, på et tidspunkt hvor hans bøger blev solgt i usædvanligt stort antal til et meget bredt publikum.

Standardværk om Kirken som Gudsfolk

1967 forbad Troslærekongregationen hans bog »Kirken«, som endnu i dag er et standardværk. Bogen »Ulfjebær« skærpede konflikten. 1979 trak Troslærekongregationen Küngs lærebevidndlige tilbaget. Derefter fik han en fakultetsufæbængig lerestol i økumenisk teologi ved universitetet i Tübingen.

For tiden skriver Küng en trilogi om de tre store monoteistiske religioner,

kristendom, jødedom og islam. De spørgsmål, som stiller sig, drejer sig stadig mere om fremtiden for menneskeheden. »Uden forståelse mellem religionerne, ingen forståelse mellem nationerne,« siger Küng og tilføjer: »Uden religionsfred, ingen verdensfred.«

Rygter om rehabilitering

Der har sætninge gange været tale om at rehabilitere ham. Deril siger han, at det vil han opfatte som en personlig oprøjsning, men der er mere på spil end hans følelser. For kirken må tage fat på de

Indtrængende pavelig appel til FN om Bosnien

New York (KIPA) – Pave Johannes Paul II har rettet en indtrængende appel til FN om at sætte alle til rådighed stående midler ind på at afslutte krigen i Bosnien-Hercegovina. Ifølge paven må man ikke udtale »noget efter eller nogen anstrengelse«. Pavens budskab blev overrakt FNs generalsekretær Boutros Boutros Ghali af kardinal Roger Etchegaray. Johannes Paul II betegner

FN som det mest egne forum til, at det internationale samfund kan varetage sine forpligtelser over for de medlemmer af FN, der ikke selv kan løse deres problemer.

Internationale retsinstansers moralske kraft

Johannes Paul II understreger, at retsautoriteten og den moralske kraft hos de højeste internationale instanser er grundlaget for den intervention, der skal redde en befolkning, der er blevet til gidsler i krigen. Paven har stor tillid til FN's fredsaktion i det tidligere Jugoslavien. Han beder tillige generalsekretæren minde Sikkerhedsrådets medlemmer om deres forpligtelse over for de forskellige befolkningsgruppers skæbne.

Verden venter afmåring

»Hvad skal vi gøre for at skrækken, volden og menneskers udryddelse af mennesker høre op?« spørger paven. Han beder, at verden i månedvis er afmåring vinder til katastrofen i Bosnien. I budskabet minder Johannes Paul II om pave Paul VI ord i FN i 1965: »Aldrig mere krig, aldrig mere.«

Hans Küng

Biskop i Sudan:

De kristne i islamisk kvæleratag

Genève (KIPA) – »Det, der nu sker i Sudan, er for mig meget værd end det, der foregår i Bosnien eller Somalia. Næsten én million sudanese er allerede blevet slået ihjel,« siger biskoppen af El Obeid, Macram Max Gassis.

Folkedrab på ikke-muslimere

Biskoppen af Sudans største bispedømme lever i dag i eksil i Europa. Da han udtalte et møde i udlandet i 1988 gjorde udfærdigelsen på den etniske-religionsforfølgelse i landet, kom han i fængsel ved sin tilbagekomst og blev først løsladt mod kaution i 1990. Senere forlod han Sudan for at gennemgå en operation og kunne ikke

komme tilbage på grund af sin kritiske holdning til regeringen.

Gassis understreger, at den islamisk fundamentalistiske regering ikke kun kræver de kristnes religionsfrihed, men begår et sandt folkedrab på den ikke-arabiske befolkning og ikke-muslimere i landet. Biskoppen er for tiden i Genève for at fortælle FN's menneskerettighedskommission om situationen i landet. Han siger, at regeringen under general Omar Ahmed el-Bechir forsøger at manipulere med paven besøg i landet til egne formål. Han mener dog, at paven besøg på ingen måde skal opfattes som en legitimering af Sudans regering.

Gassis fortæller, at sharia'en, den islamiske lov, ikke kun gælder for det nordlige islamiske Sudan, men også er i kraft mod syd. Sålædes bliver også kristne idømt islamiske straffe, som f.eks. afbørgning af en hånd ved tyveri eller stening ved ægteskabsbrud.

Uden stemme

De kristne har overbevædet ingen stemme lægere, intet publikationsorgan. Sikkerhedspolitiet har sagt til kirken, at hvis de vil offentliggøre paven's taler, skal alle steder, der drejer sig om situationen i landet, stryges. Gassis håber, at FN's Sikkerhedsråd vil sætte hans lidelse på dagsordenen.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør),
Journalist Knud Holtefeldt Kluge (fred. redaktør),
Redaktionelle medarbejdere, Kirsten Szarrisz
og Susanne Wogensen

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1220 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 42 75 og 97 22 40 54.
Udgiver: Ansvarstiftelsen
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov, Oplag 18.500.

Næste nummer udsendes den 28. april

katolsk orientering

Den nordiske Bispekonference, side 3
Roepigers 100-års jubilæum, side 5
Orientering fra sognene, side 6-11
Fra Pax Christi's årsmøde, side 12-13

Hovedvægt på det økumeniske i ny Østeuropa-kommission

Kommissionen skal bl.a. styrke de lokale kirker

Rom (KIPA) - Den nye »Permanente interdioksanetiske kommission for kirken i Østeuropa« er ikke et middel til missionering, men er til for at styrke de eksisterende lokale kirker og de økumeniske forbindelser med de ortodokse kirker. Det fremgår af paven *Johannes Paul II's* »Motu proprio« om kommissionens opgaver. Den afløser den pavelige kommission »Pro Russia«, der var oprettet i Østkirkekongregationen.

I den pavelige forordning hedder det, at de politiske forandringer i

Østeuropa igen tillader de lokale katolske kirker at udfolde deres menighedslevn i offentlighed. »I denne situation er det dog nødvendigt at give disse kirker støtte, så de kan blive rodfæstet i hjemstavn og komme i kontakt med de andre kirker i verden,« siger paven.

Stadig præget af ateisme

Den nye kommission får beføjelser for kirkerne af latinisk og byzantinsk ritus i de europæiske områder, der tidligere var under kommunistisk herredømme, indbefattet den asiatiske del af den tidligere Sovjetunion. »

I en kommentar fra Vatikanet, der er offentliggjort sammen med »Motu proprio«, nævnes tre hovedopgaver: hjælp til ny struktur i de katolske kirker i Østeuropa, hjælp på højeste niveau for de katolsk-ortodokse og de katolsk-gammelorientalske forbindelser, som skal varetages i Østeuropa og SNG, og endelig hjælp til fremme og assistance af de institutioner, der grund-

lægges for at støtte katolikkerne i Østeuropa.

Videre hedder det, at det drejer sig om at omsætte retninglinjerne fra Det andet Vatikanekoniil i virkeligheden, især hvad angår økumenien. Det økumeniske er særligt vigtigt, da det sociale liv i områderne stadig er præget af kommunismens ateisme. Desuden udfolder kirken arbejdet sig delvist i områder, der er dybt præget af den ortodokse tradition.

Den nye kommission vægtes højere end den

gamle »Pro Russia«. Det ses bl.a. ved, at Vatikanets statssekretær Angelo Sodano er udnevnt til formand. Andre medlemmer er »udenrigsministeren«, ærkebiskop *Jean-Louis Tauran*, den ukrainske ærkebiskop og sekretær i Østkirkekongregationen *Miroslav Marusyn*, sekretæren for Kongregationen for Gejstligheden, *Gilberto Aquilino*, sekretæren for Ordenskongregationen, ærkebiskop *Javier Erzurua-Ossa* og sekretæren for Enhedsrådet, biskop *Pierre Duprey*.

Kongres om gadebørn og forkælede børn

Rom (KIPA) - Til november afholdes den ottende internationale kongres, som Det pavelige råd for Sygesjælsorgen står for. Man vil bl.a. behandle emner som »gadebørn« og »det forkælede barn«, meddeler formanden for rådet, kardinal *Fiorino Angelini*.

Vatikanets »sundheds-

minister« udtaler, at emnet er valgt fordi, »en menneskehed, der ikke har nogen fremtid, allerede er død«. Ekspertet og repræsentanter for kirken fra hele verden deltager i mødet. Rådet har de sidste år afholdt konferencer om AIDS-syge og handicappede.

John Lundorf kommenterer sin sidste tv-messe den 2. maj.

John Lundorf stopper efter 40 år

Efter 40 år som biskoppelig rådgiver i radiosaver stopper John Lundorf. Mange kender John Lundorf gennem de talrige radio- og tv-udsendelser, han gennem årene har medvirket i og været producer af. Læs også artiklen side 3.

Paven lykønsker biskop Theodor Suhr med 60-årsjubilæet

Blandt de talrige lykønskninger på biskop *Theodor Suhrs* 60-års dag for hans præstevieelse 1. april kom også et lykønskningstelegram fra pave *Johannes Paul II*. Brevet, der er undertegnet kardinal *Agelo Sodano*, Hans Helligheds statssekretær, lyder således:

»Pave *Johannes Paul II* sender med glæde sine bedste personlige lykønskninger og velsignelse til *Hans Excellence Theodor Suhr OSB* i anledning af hans 60-års præstejubilæum. Hans Hellighed påskønner hans foranstaltninger for opbygningen af

kirken i den nordiske diocesa.

I samhørighed i den eukaristiske taksigelse til Gud for de forløbne års hengivne tjeneste og tro efterfølgelse af Herren, beder han for jubilarens sundhed, hjertesfred og troens glæde i fremtiden.

Dertil meddeler Den hellige Fader ham og hele menigheden samlet til fest af hele sit hjerte sin apostoliske velsignelse. »
Theodor Suhr modtog også en personlig hilsen fra den apostoliske nuntius, ærkebiskop *Giovanni Ceirano*.

kk

TV-messe fra Ålborg

På søndag d. 2. maj transmitterer DR-TV familiemessen fra Sankt Marie Kirke i Ålborg med pater *Franz Hoyos O.M.I.* som celebrant og prædikant. Desuden medvirker Sankt Marie Kirkes musikgruppe ved *Lothar Beck*, kirkenes vietnamesiske kor samt Sankt Marie Skoles kor under ledelse af lærer *Gert Nørgaard*.

Der synges *Erling Rasmussen*'s børnemesse (»Lovsang« nr. 11) samt en række sange fra den blå musikmappe »Pris Herrens efter noter«. Kommenteret af *John S. Lundorf*. Transmissionen begynder kl. 9.55 og varer til kl. 11.15.

I anledning af 100-året for de første polske roepigers ankomst til Danmark, bringes ovenstående fotografi fra Fyn. Pigerne er fotografet sammen med deres Aufseher, som åbenbart ikke har hjørt til de populære, idet hans ansigt er kradsat væk. Læs også side 5. (Foto i Nationalmuseet).

katolsk orientering

Tilsende leetalede husestude i Danmark 120 kroner
Abonnementpris 250 kr. årligt.
Abonnementet indgår med tilsendelse af postabonnementet.
ISSN 0950-227X

I den ny bog citeres Moder Teresa på bagsiden: »Præstecelibatet repræsenterer Kristi udelte kærlighed i kystheden: den giver frihed til at elske og helt være til for alle». Bogen blev præsenteret ved en pressekonference i Vatikanet for nylig. Billedet viser fra venstre Moder Teresa, kardinal Luca Moreira Neves, kardinal Jose Sanchez Neves og biskop Karl Lehmann. Foto KNA.

Vatikanet fastholder cølibatet i nyudkommen bog

Kardinal José T. Sanchez mener ikke, at præstemanglen kan løses ved indførelse af gifte mænd som præster

Rom (KIPA) - I en ny bog fra Kongregationen for Gjernigheden »Solo per amore. Riflessioni sul celibato sacerdotale« (Kun af kærlighed. Refleksioner over præsternes cølibat) beskriver forskellige katolske eksperter og repræsentanter for andre kirkesamfund og religioner forskellige aspekter ved cølibatet. Moder Teresa citeres på bagsiden med »Præstecøli-

batet repræsenterer Kristi udelte kærlighed i kystheden: den giver frihed til at elske og helt være til for alle«. På pressemødet i forbindelse med udgivelsen af bogen sagde han, at kirken har brug for hellige præster.

Præstemanglen skyldes samfundet

Formanden for kongregationen, kardinal José T.

Sanchez fremhævede på pressemødet, at det er videnskabeligt beviset, at cølibatet ikke har nogen negative fysiske eller psykiske følger. Han afviste, at indførelsen af gifte mænd som præster kan anvendes som løsning af den store præstemangel, der eksisterer mange steder.

Den brasilianske kardinal Luca Moreira Neves udtalte, at præstemange-

len skyldes det sekulariserede samfund og ikke cølibatet. Uden metafysiske dimensioner er der ingen forståelse for cølibatet eller præstemødet. I Latinamerika har samfundets elite ingen forståelse for cølibatet, men også 90% af de øvrige folk, som beherskes af en næsten instinktiv seksualitet» forstår ikke cølibatets kultur.

VALFART til Vor Frue af Aasebakken søndag den 23. maj 1993

Valfartstema:
»Hvor jeres skat er, der vil også jeres hjerte være«.
Luk. 12,34.

Stog fra København Hovedbanegård klokken ca. 7.20 til Holte.

Frå Holte S-station (herfra kan du få din bagage købt direkte til Klosteret) går vi i løg formations til Rudestalsvej (overfor Poppel Alle), hvorfra skovvalleren starter klokken 8.45.

Sangbåde til brug ved skov-valfarten vil blive udlånt. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude Skov til Hæsterøp.

Tiden mellem skovvalfartens ankomst til klosteret (kl. ca. 10.40) og messens begyndelse (kl. 11.30) giver mulighed for skriftmål (se skilte) ved træhuset og køleren).

Trykte programmer: Gratis. Løje af stole: 10 kr.

Kl. 11.30: Bispemesse, hjemmesse.

Kl. ca. 12.45-15.00: Pause for spisning, leg og samvær. Kaffé, øl, vand og mad (pølser, pizzaer) kan købes. Salg af rosentræer, bøger, medaltjonger m.v.

Kl. 15.00: Andagt

Dagens program slutter kl. 16; men folk kan blive på området så længe de vil.

Velkommen til en festlig, katolsk familiedag!
Søndag den 23. maj.

Katolsk Valfarts Komite

Pave Johannes Paul II opfordrer skriftefædre til finfølelse

Det kan lette skriftemålet for tilbageholdende mennesker

Rom (KIPA) - Pave Johannes Paul II opfordrer alle præster til at lægge takt og finfølelse for lægen ved skriftemål. Det gælder især, når det drejer sig om det sjette bøde, sagde paven til deltagerne i en kongres for skriftefædre. Kongressen var organiseret af det Apostoliske Pønitentiariat, den instans i Vatikanet, der behandler spørgsmål i forbindelse med boddens sakramente.

Må ikke fordømme

Paven understregede, at skriftemål ikke må gøres til noget pinligt eller afskyeligt, særligt ikke for dem, hvis tro er svag eller som står for omvendelse. Skriftefædre må aldrig vise forbavelse, hvor alvorlige eller uærlige syndere end er. De må heller ikke sige ting, der kan forstås som en fordømmelse af personen og

ikke synden. Skriftefædre må ikke stille spørgsmål om bestemte sider af den angrendes privatliv, da det er unødvendigt for at vurdere handlingerne.

Skriftefædre skal være bevidste om, hvorledes de taler og handler. De må ikke vise deres utålmodighed, f.eks. bøde skriftebarnet fatte sig i korhed, og skal undgå at give udtryk for forundring, bebrejdelser eller ironi.

Boddens sakramente er ikke en psykoterapeutisk teknik, understreger paven. Det er nødvendigt med en god psykologisk forberedelse, for at kunne skelne mellem de virkelige menneskelige, d.v.s. moralsk ansvarlige handlinger og de handlinger, der ofte er betinget af psykologiske mekanismer. Man må vise en mere forstående næstekærlighed over for mennesker, der er

plaget af skruper. Skriftefædrens finfølelse er værdifuld og kan lette skriftemålet for tilbageholdende mennesker.

Præstemangel løses kun delvist ved indsættelse af lægfolk

St. Gallen (KIPA) - En netop offentliggjort statistik fra Schweiz' Pastoral-sociologiske Institut viser, at præstemangelen tiltager i landet.

Hveranden præst over 65 år.

Samtidig er præsternes gennemsnitsalder blevet højere. Hveranden præst er over 65 år. Der er ikke udgigt til, at billedet vender sig, for antallet af te-

nologistuderende er fortsat lavt. Bispedømmerne løser problemerne på to måder. Dels indsættes lægfolk i nogen grad der, hvor der mangler præster, f.eks. gifte, permanente diakoner. Men statistikken viser også, at man de fleste steder løser problemet ved at hente udebyts præster. Det betyder, at stadig flere ældre præster pålægges dobbeltarbejde.

»Hvor jeres skat er, der vil også jeres hjerte være«
Luk. 12,34

Øm Valfart søndag d. 6. juni 1993

Kl. 11.00: Valfartsvandring og andagt.

Kl. 12.30: Frostok

Boddens sakramente

Tilbedelse af sakramentet.

Kl. 14.00: Hjemmesse med biskop Mortensen.

Få op til 15% samlingsrabat på dine privatforsikringer

Ring og hør nærmere

ALM BRAND

Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby, Tlf. 45 93 17 92

Viceafdelingsinspektør

Ved Niels Steensens Gymnasiums grundskole (6.-10. klasse) vil der fra den 1. august 1993 være en stilling som viceafdelingsinspektør ledig.

Ved de private gymnasiers grundskole er den tidligere viceafdelingsinspektør blevet optaget til afdelingsinspektør. Ved grundskolen kan der optales en stilling som viceafdelingsinspektør. Sammen med afdelingsinspektøren indgår viceafdelingsinspektøren i skolens ledelse og er i det daglige arbejde couchet for afdelingsinspektøren.

Stillingen som viceafdelingsinspektør omfatter både pædagogisk og administrativt ledelsesarbejde. Kendsbil og erfaring med EDB ses gerne.

Stillingen aflønnes efter gældende aftale.

Nærmere oplysning kan fås ved henvendelse til rektor Walter Dalland eller afdelingsinspektør Bente Nielsen. Skolens telefonnummer er 31 20 93 40.

Ansøgning stilles til Styrelsen for Niels Steensens Gymnasium og sendes til rektor Walter Dalland, Niels Steensens Gymnasium, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø, hos hvem yderligere oplysninger kan indhentes på tlf.nr. 31 20 93 40.

Ansøgning skal være aktion i hende senest torsdag d. 13. maj 1993.

Ingen grund til klage over kirkenes retstilling

Jeg mener ikke, at der er nogen grund til klage over den katolske kirkes eller menigheders retstilling i Danmark. Vi har enhver lovlig ret og beskyttelse, som vi kan ønske os. Men spørgsmålet om finansiering kan selvfølgelig stilles til drøftelse. Det siger biskop **Hans L. Martensen** til »katolsk orientering«.

Udtaleslen er i et interview med biskoppen, der netop var vendt hjem fra Den nordiske Biskopkonference i Stockholm i Finland. I en pressemøde delte han herfra sigte, at der endnu er lovgivet utilstrækkeligt vedrørende den katolske kirkes og dens menigheders retstilling og dens finansiering. De nordiske kirker er fortsat i betydeligt omfang henviset til finansiel støtte fra udlændte.

Biskop **Paul Verschuren**, Finland havde fundet stor forståelse for de nordiske landes trange vilkår hos de tyske katolikkers Bonifatiuswerk. Konferencen tog

taknemmeligt til efterretning, at Den tyske Biskopkonference sammen med Bonifatiuswerk, trods de forhøjede krav fra de nye forbundslande, også i fremtiden handekraftigt vil støtte den nordiske diaspora. Den nordiske Biskopkonference besluttede sig til at skaffe et overblik over det formodede behov for de næste fem år.

Konferencen diskuterede de indgåede forholdet mellem stat og kirke i de nordiske lande, hvor de lutherske folkekirker - i Finland også den ortodokse kirke - fortsat har karakter af statskirker. Sammen med andre kirkelige samfund nyder den katolske kirke frihed til sit arbejde, siges det videre.

Det menneskelige livs begyndelse

Konferencen begyndte med en studiefund som spørgsmål, der har med det menneskelige livs begyndelse at gøre. Tre forskellige videnskabsmænd be-

rettede om behandlingen af ufrugtbarhed, kunstig befrugtning og befrugtning in vitro, om prænatal diagnostik og lovgivning på disse områder i de fem nordiske lande.

På et spørgsmål om man i de nordiske bispedømmer kunne vente et fælles hydrebreve om disse spørgsmål, svarede biskop Martensen, at konferencen havde været inde på, hvad det kunne bruges til. Der er ikke truffet nogen beslutninger om det. Men det kan alligevel være, at det giver os materiale til et samarbejde af pastoral art.

Derudover drøftede Biskopkonferencen sjælesorgen for udlændinge, som betragtes som en højt prioriteret pastoral og karitativ opgave. Der var desuden beretning om mødet med katolske journalister og kirkebladsredaktører i Norden i februar samt oversættelse af den nordiske katekismus til norsk og eventuelt andre nordiske sproge. **kk**

John Lundorf er kendt af mange som kommentator og producer af talrige radio-TV-transmissioner. Billedet er fra en gudstjeneste fra Sct. Albani Kirke i Odense. Foto Jens Ove Lund.

John Lundorf stopper som producer og kommentator

Den 2. maj bringes en TV-gudstjeneste fra Sct. Mariæ Kirke i Ålborg med John Lundorf som producer og kommentator. Det bliver den sidste transmission, som han kommer til at stå for.

John Lundorf kan ellers i år fejre 40 års jubilæum som »biskoppelig konsultor« i radiosager. I 1953

blev han kontaktnad til statsradiofonien, som Danmarks Radio hed dengang. Han afleste **Helge Kvarnulf** som kommentator ved radiogudstjenester. For ca. 7-8 år siden blev han også producer.

Allerede i 1947 virkede han i kor- og orgeldirektør og gramfonfondeoptageren fra Ra-

diohusets koncertsal som sanger, kantor og registrator, dels fra nogle københavnske kirker. Fra 1949 var han som lærer med et børnekor fra Katolsk Centralskole ofte med til talrevale »Udsendelser for piger og drenge« sammen med komponisten **Knud Vad Thomsen**.

All dette har mere og mere stillet sig ind, og jeg finder det stadig interessant at være med til at leve transmissioner, men når jeg har hørt mig selv på bånd, må jeg indse, at jeg skal standse mens legen er god, siger John Lundorf.

John Lundorf er født 7. april 1926 og læreruddannet. Han var ansat på Katolsk Centralskole (nu Sct. Ansvars Skole) fra 1944 til 1973, og Sct. Knud Skole, indtil 1973, og på Niels Steensens Gymnasiums hovedskole og realafdeling indtil 1982, hvorefter han lod sig pensionere.

Udover lærervirksomheden har han været med i bestyrelsen for Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund siden 1953 og landsformand fra 1973-90. **kk**

Højskoleuge på Magleås

Af Niels Engelbrecht

Det skete i de dage, der var engang, dengang far var dreng

Vi lever i den mest samtidige tid, der har eksisteret. Man behøver ikke engang længere at vente på posten. Via telefax får vi besked, samtidig med at det sendes. Massemedierne tilbyder os at være til stede til alt, på samme tid som det sker. Under Golfkrigen var vi via CNN bogstaveligt talt til stede under slagene. Børgerkrigen i Jugoslavien følger vi daglig på nærmeste hold. Etc.

Alligevel er interessen for det, der var, stor. Historiske romaner går som varmt brød. Tænk blot på Ebbe Reich og familien Stangstrup, der udgiver den ene historiske roman efter den anden med kæmpe salgstal.

Rundt om i Europa søger forskellige folk efter identitet i nationale myter og fortællinger, og nogle steder fører realiseringen af myten til væbenede konflikter og grusomheder. Andre steder i verden er der opstået stærke fundamentalistiske bevægelser, som hænger deres ideologi og på en bogstavtro fortolkning af hellege skrifter. Uden nogen sammenligning i denne retning har

den nye bibeloversættelse opnået bragende succes og bliver solgt som varmt brød.

Unge skaber deres egne mystiske universer med bogserier som »Sværd og trolddom« og interesser sig levende for eventyr.

Fortællingen er aktiv og virker, for i dens univers kan det, som ikke kan behandles i logiske, økonomiske og naturvidenskabelige kategorier, komme til udtryk. Den kan

svare på identitets- og formålsspørgsmål, fortælle hvad Gud er, og i fortællinger om »dengang« give os nøgler til, hvordan vi skal handle nu.

Liv og fortælling Tilfredsdraget på årets højskoleuge vil blive holdt af sognepræst **Kaj Mogenssen**, der vil beskæftige sig med den ene fortælling over for de mange, nemlig den kristne grundfortælling. Sr. Hildegard Mad-

sen taler om bibelske fortællinger og pastor Jesper Fich om fortælling og forkyndelse.

Vagn Andersen fra Lærehøjensviser os Brygger **Jakobsen's** fortælling om Danmark, som den kom til udtryk i de malerier, der blev lavet til Det nationalhistoriske Museum efter nederlaget i 1864. På samme linje tager **Uffe Østergaard** fra Center for Kulturforskning fat i de farlige fortællinger, som realiseres rundt om i Europa for øjeblikket.

Den nationale fortel-

lings legitimation af den nutidige virkelighed tages op på ekskursionen til Frederiksborg Slot. Museumsinspektør **Sjefen Heiberg** viser os **Brygger Jakobsen's** fortælling om Danmark, som den kom til udtryk i de malerier, der blev lavet til Det nationalhistoriske Museum efter nederlaget i 1864. På samme linje tager **Uffe Østergaard** fra Center for Kulturforskning fat i de farlige fortællinger, som realiseres rundt om i Europa for øjeblikket.

En højskoleuge skal ik-

ke kun være teori, så derfor er der indbudt fortællere. Pastor **Gunda Jørgensen** vil fortælle sagn og legender fra den jødiske tradition og folketingsmedlem **Ebba Strang** vil fortælle sit liv. To gange i ugens løb vil der også være fortællerværksteder, hvor deltagere selv får mulighed for at producere fortællinger. Desuden bliver der tid til daglig messe, højskoleangene, grillaften og ture i skoven. Se annoncen adstedets i bla-det. **Niels Engelbrecht**

Temaet for dette års højskoleuge på Magleås er »Liv og fortælling«. Udover foredrag er der fortællerværksteder, daglig messe, højskoleangene, grillaften og ture i skoven. Billedet er fra højskolen i 1991 med temaet »Kristendom og kultur«.

Daglig leder af Sct. Andreas Bibliotek

Bispedømmets offentlige teologiske bibliotek søger halvtids daglig leder.

Bibliotekets åbningstid er p. 3. dags ugt. 10-16.

Stillingens indhold: Indtræk, indbindings- og katalogiseringsprocedurer samt biblioteksfaglig vejledning af brugere foruden daglig drift i øvrigt.

Bibliotekslærlig uddannelse og kandidatst til katolske forhold er en fordel. Løn efter overenskomst.

Ansøgning sendes til

Sct. Andreas Bibliotek,
Købmagergade 44,
1160 København K.

senest den 12. maj 1993.

Økonomisk etik

Byen Fribourg i Schweiz, hvor blandt andet det katolske presbureau KIPA har til huse, er også stolt af sit katolske universitet. Her blev der lige før påske holdt en international studietime om kirkens opgave i den økonomiske verdenskrise. Initiativet udgik fra det internationale Jacques Maritain-Institut. Deltagerne kom fra de fem kontinenter. Både teologer og økonomer, men også repræsentanter fra de nationale bispekonferencer.

Man hæftede sig især ved to uopjafendende "mutationer", som de blev kaldt, glidende overgange, men i modsat retning. Samtidig med, at bispekonferencernes pastorale autoritet svækkedes af Vatikanet, voksede denne autoritet i dialogen med den sociale og økonomiske verden.

Biskoppernes *kollegialitet* med paven – den nye balance mellem pavens primat og bispekollegiets beføjelser, som konciliet så majsommeligt har arbejdet sig frem til – er indskrænket til ubetydelige proportioner. Bispeynodemets *efektivitet* led allerede skibbrud i den syge Pave Paul VI's sidste leveår. Bispekonferencens *autoritet* er både i teori og praksis udhulet. Men da Årsindlæggene blev offentliggjort, som den vil og hvor den vil, modvirkedes den første bevægelse i retning af ny centralisering i Rom af en udvikling i lokaliserne, der "glidder" den modsatte vej.

De første syvligte resultater af, at lokaliserne tog verden alvorligt i samtalen med dens fagfolk, oplevede vi i Latinamerika. De berømte erklæringer fra Puebla (1988) og Medellín (1979) om social retfærdighed smittede hurtigt af på USA's bispekonference. I 1983 og 1986 offentliggjorde de et par håndtslående dokumenter om fattigdommen i USA («Økonomisk retfærd for alle»). I dag har denne indflydelse nået Afrika og Asien. Påfølgende er, at eftertrykkeligt lægges mere og mere på den økonomiske etik. Den synes at indtage en større og større integreret plads i kirken traditionelle sociale lære. Man kan endog slå fast, at siden pave Leo XIII for 100 år siden, har sociallære bevægelse sig fra individets rettigheder (arbejdet etik) til social etik. I dag indser man, at denne kun kan være resultat af økonomisk etik.

På studietagene i Fribourg afredte repræsentanter fra de store multinationale selskaber, en topembedsmand fra GATT-konferensen og en italiensk bankmanager med, de kaldte børnesyddommene under kirken mutation for ensidig belærende i tilfælde autoritet. Kirken folk har endnu ikke tilnæret sig den økonomiske verdens fagsprog. Tre mangler springer i øjnene: Først et utilstrækkeligt ordforråd (som først til at bruge bibelisk lyrik), dernæst manglende fagkendskab og ofte en haltende tankgang. Anden manglende overbevisningskraft til følge. Kirkelige dokumenter må endnu lære at tale så konkret, at folk i økonomiens verden genkender begrebene. Herved opstår den dialog, begge parter er interesseret i. Og så konstaterede man i Fribourg, at bispekonferencens udsagn er langt mere konkrete og forståelige end en række dokumenter fra Rom. Dette afhænger sikkert af, hvem man taler med, og hvor tæt man er på virkeligheden – eller hvor langt fra den.

Konklusionen i Fribourg var klar og opmunrende. Kirken moralære har udviklet sig til social etik og nu til økonomisk etik. Anklagen mod de rige landes pres på de fattige tager til i lystyrke, lyriken afløses af analyser. Miljøproblemerne har fundet deres plads i helhedsbilledet af en verden, der bliver mere og mere socialt skæv, fordi den bliver mere og mere økonomisk skæv. Jo bedre kirken talsmand (og -kvinder) lærer sproget, jo mere velvilje møder de i den professionelle verden. Kirkelige synspunkter, der rører, at man er velinformeret, møder nemlig lydhørhed i de kredse, der er lige så optaget af at skabe en ny verdensorden.

W.W.

Undgå fristelser

I Fadvorer beder vi Gud om ikke at lede os i fristelser, og spørgsmålet er jo så, om han da kunne finde på at gøre det. Apostlen Jakob siger helt klart, at Gud ikke fristes af noget ondt, og selv frister han heller ingen. (Jak. 1, 13). Heri ligger vel, at Gud er lys og der er slot ingen mørke i ham. Dette er grunden til, at han ikke frister nogen; det vil lige som være unaturligt for ham; Gud er uortog for, og han ønsker vi skal gå hans veje. Fristelserne, vi møder, er jo netop ikke at gå på Guds vej, og Gud er ikke kommet i spild med sig selv, således at han skulle friste os til at gøre sig selv imod.

Jeg glæder mig over, at Gud er god, at han elsker os og ønsker at give os alt godt. Det kan ønskes at lære os at gå på sine veje, for det har vi jo nogle gange lidt svært ved. Det kan endda hænde, at fristelsen nærmest næsten selv byder sig til; rent «tilfældigvis» kommer man et sted, hvor man bliver fristet så meget, at man falder.

Min bøn (måske min forståelse af bønnen – led os ikke i fristelse!) til Gud er, at vi måtte blive forskånet for de fristelser, der sådan nærmest byder sig selv til. Også at han ville gøre det således, at han, der er afskyelig i hans øjne, ville blive afskyelig i vore, at han ville forvare vores natur, så at den i stedet for at være en «grise natur» (sådan en der holder af skidt og mædd) ville blive en, der var passende for Guds bøn.

For kortfrist

Så skete det igen? Efter at man har været på posthuset den 23. marts med månedens betalinger, dukker Ansvarstiftelsens girokort op – og med den sædvanlige meget korte betalingsfrist.

Kan vi ikke få gjort noget ved det? Jeg foreslår en lidt tidligere fremsendelse eventuelt parret med lidt længere frist.

Geert Frederiksen

Det er jo ikke Guds skyld, at vi synder – det er jo ikke ham, der er det gode. Lad os ikke mistænke Gud for at have en finger med i spillet; at det på en eller anden måde er hans skyld (helt eller delvis) at

vi synder. Problemet ligger hos os. Lad os da af hele vores hjerte søge at undgå at synde i forvisning om, at vi kan regne med Guds fulde støtte.

Knuud Andersen
Hammeshøj

Tilsammen er vi menighed

Det er en skam, at man føler sig utilpas, når søndagsmessens evangelium bliver læst op på flere språk, når en del (ofte mange) af deltagerne er fastboende indvandrere/lytninge. Der er ikke tale om at tage hensyn til enhver språk, men kun til de største grupper i menigheden.

Meningen med det er bl.a. at give de gamle indvandrere/lytninge som ikke forstår dansk, mulighed for at høre evangeliet budskab på deres eget sprog. For os fastboende indvandrere/lytninge er det en naturlig del af integrationsprocessen, at mes-

sen foregår på flere språk. Det er vigtigt, at denne proces ikke kun omfatter det, der sker i samfundet, men også det, der sker i menighederne.

Det vigtigste er, at vi kristne i fællesskabet i Jesu kærlighed kan give hinanden den nødvendige plads (accept) og betragte enhver, der bekendt sig til den katolske tro, som en del af fællesskabet. Der ved har man fået et medansvar for sammen at skabe en levende og harmonisk menighed, der bygger på den katolske tro med tolerance og pluralisme.

Hu Van Nham

Mit katolske fædreland

I løbet af de sidste to år, har jeg med mellemrum set den serbiske erobringskrig i det tidligere Jugoslavien beskrevet som en religionskrig idet de vesteruropæiske medier. For det første gør det faktisk, at der er mennesker med mindst tre forskellige religiøse tilhørsforhold blandet ind i krigen, den ikke til en religionskrig. For det andet er det at have en offentlig religiøs identitet noget helt nyt for os kroater. Det er kun tre år siden, jeg kunne begynde at kalde mig selv katolik uden frygt for at blive pegt finger på.

Som barn blev jeg sendt i sødagsskole, hvor jeg nød at komme og det var først, da jeg begyndte i underskolen og de andre børn og lærerne gjorde nar af mig, at jeg til fulde opgadede, hvor ideslet et kirkeligt tilhørsforhold var i de kommunistiske magthaveres øjne.

Jeg husker endnu de mange juleaftener, hvor min far kom blødsende og forsløret hjem fra messe. Dengang turde kirken ik-

ke fejre messen som midnatsmesse, så den foregik kl. 20. Min far vidste som alle andre, at det ikke var sikkert at tage kvinder og børn med i kirken, så han gik alene. Politiet vidste naturligvis alt om de katolske juletraditioner og som oftest ventede de udenfor kirken, hvor de overfaldt dem, der alligevel havde vovet sig ind i Guds hus.

I skarp kontrast til dette står mindet om juleaften 1990 – den første jule i et frit Kroatien. Heller ikke denne aften kom jeg til midnatsmesse, men nu var årsagen, at alle kirker var fyldte til bristepunktet og der stod mennesker i tusindvis udenfor i håb om at høre salmerne og præstens udlægning af juleevangeliet. Stemningen var euforisk og mindede meget om stemningen på de filmklip, jeg har set fra Danmarks befrielse i 1945.

Måske var det den nye juleaften, kirken fik en ny rolle i det kroatiske samfund. Fra at være et sted, hvor de modige og trofaste kom for at dyrke deres tro, blev den i selmlingspunkt

for hele folkets håb. Først blev det om lysere og lykkeligere fremtid og så, med et slag i sommeren 1991, håbet om at krigens rædsler snart må få ende.

Lige siden den østrig-ungarske besættelse af Kroatien og op gennem dette århundrede har de nationale symboler været tæt knyttet til de katolske højtid. Vi har brugt de nationale farver i dekorationer og på lys og kandelaber ligesom det har været almindeligt at synde de gamle folkesange og bruge de mange smukke folke-dragter. Vores nationale identitet har på denne måde været ueløseligt knyttet til kirken. I dag, hvor de demokratiske principper begynder at vinde fodfæste i det nationale og politiske liv, ser vi også en begyndende adskillelse af den nationale og den religiøse identitet.

Blandt andet på grund af vores kommunistiske fortid er situationen som sådan, at alle flokkes om kirken. For mange er det generationers religiøse traditioner, der nu kan plæjes

i fuld åbenhed og for andre er det tilsyneladende savnet af en «bevægelse», der nu fører til en til tid næsten demonstrativ religiøsitet. Jeg ser ingen grund til at dette skulle bekymre nogen. Det er et naturligt trin i en udvikling, som forhåbentlig vil føre til, at den katolske kirke kommer til at spille sin naturlige rolle som samfundets åndelige centrum.

Siden krigens start har den katolske kirke også spillet en vigtig humanitær rolle i Kroatien. Med hjælp og støtte fra Caritas og katolske menigheder over hele verden forsøger kirken at hjælpe de hundretusinder af flygtninge, der banker på dens dør i håb om at få blot det allermodesteste til livets overholdelse. Behovet for humanitær hjælp er fortsat kolossalt og jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke de mange danske katolikere, som allerede har givet en hånd til deres trostøtter i Kroatien.

Suzana Juul Lahonsek

I 1893 kom de første polske roepiger til Lolland. Det var hårdt arbejde og ringe løn. Men mange blev i Danmark, og deres efterkommere er med til at fejre jubilæet

De polske roepiger i Danmark

Af Kirsten Szarafin

«Kære børn, hold fast ved jeres tro, hold ud iblandt os og bliv apostle i Danmark».

Disse opmuntrende ord er værd at mindes i disse dage, hvor 100 året for de første polske roepigers ankomst til Lolland fejres rundt omkring i landet. Ordene er blevet sagt af biskop Johannes von Euch, i hans embedsperiode, som begyndte næsten samtidig med polakernes ankomst.

Johannes von Euch oplevede, at hans ord ikke blev gjort til skamme. I løbet af de 30 år, han var biskop, blev der på grund af polakernes trofasthed mod kirken behov for flere kirker og nye sogne.

Jubilæumsfestlighederne
Jubilæet fejres i tre dage, Sønde Bededag, fredag den 7. maj (Lolland og Falster), lørdag den 8. maj kl. 11 i Skt. Annæ Kirke i København og søndag den 9. maj kl. 12 i Skt. Albani Kirke i Odense. Samme dag kl. 14 i Skt. Mariæ Kirke, Aalborg og i Pindstrup ligledes kl. 14. Se omrøst på festlighederne i k.o. 7 af 14. april.

Hvorfor kom de?
Da De Danske Sukkerfabrikker i 1892 udvidede deres roearaler på Lolland fra 1400 hektar til 2400 hektar, var der ikke tilstrækkeligt med lokal arbejdskraft til at dyrke

disse store arealer, og sukkerfabrikkerne havde søgt til at søge arbejdskraft i udlandet. Man henvendte sig til et tysk faste-gode, der antog nogle »Aufsehere« (opsynsmænd), som skulle rejse til Polen og hverve arbejdskraft. Det blev i første omgang unge piger, da roehacking traditionelt var »kvindearbejde«. Aufsehernes opgave var at ledsage pigerne til deres arbejdssted, sørge for indkvartering, lønudbetaling samt overvåge det daglige arbejde. Altså fungere som mellemled mellem pigerne og deres arbejdsgivere.

Kontrakterne blev tegnet om vinteren i Polen, og i april 1893 kom det første hold på 400 piger til Lolland.

Nogle af dem var mindreårige og rejste til Danmark på »blåne« papirer. Andre tog afsted uden forældrenes viden og tilladelse og skrev først hjem, når de var vel ankommet til Danmark. Fælles for dem alle var, at de var flittige, nejsomme og udholdende. Det var i begyndelsen almindeligt, at der kun var tale om sæsonarbejde. Mange kom igen i flere sæsoner, de trange indkvarteringsforhold og det hårde arbejde til trods.

»Polakkaserner«

Pigerne blev hovedsagelig indkvarteret i nogle »ka-

serner«, fælleshuse, og sukkerfabrikkerne havde ladet opføre, 8 ialt på Lolland: i Mariæbjerg, Vindeby, Horsunde, Vesterborg, Stokkemarke, Ryde, Opager og Kappel. Senere kom der »polakkaserner«, som de hurtigt blev kaldt af den lokale befolkning - eller »polak-huse« - mange andre steder, efterhånden som behovet opstod. Andre boede på gårde, hvis der var kamre til rådighed. Kvaliteten af disse indkvarteringssteder var meget svingende. I kasernerne sov man på sovesal, ofte i køjer og man deltes om et fælles opholdsrum.

Arbejde og løn

Det var ikke kun roearbejde, pigerne blev sat til. Når der ikke lige var noget at gøre i roerne kunne det være hårdt arbejde, såsom grøftgravning, træfældning eller at samle sten. Arbejdsstiden var fra 5 morgen til 7 aften med et 2 timers pause. Lønnen var 12 kr. og 12½ kr. kartoffer om ugen samt 1 liter skummetmælk pr. dag.

De særlige katolske helledags var foruden de folkkirkelige, fridage i h.t. kontrakten. Det drejede sig om ialt 7 dage: 25. marts: Maria Bebudelse, 2. torsdag efter pinsen: Kristi Legemsfest, 29. juni: Peter og Paul, 15. august:

Maria Himmelfart, 8. september: Marias fødsel, 1. november: Allehelgen og 8. december: Maria Undfangelse.

Efter 1893 øgedes antallet af indrejende polske piger. I 1905 var der 5000, i 1910/11 10.500, og 1913 kulminerede med 12.700 (12.672 voksne og 193 børn). Heraf var 4.918 på Lolland. 1.683 på Fyn og 362 i Jylland, på Vejle-egnen. De var fordelt på 2719 ejendomme.

De førnævnte »Aufsehere«, som for en dels vedkommende var meget upopulære, blev til stor lettelse for både de polske piger og deres arbejdsgivere afskaffet i forbindelse med de såkaldte Polaklovene, som blev vedtaget af Rigsdagen i henholdsvis 1908 og 1912. Lovene betød en bedring af polakernes arbejdsforhold, sociale rettigheder, boligforhold, økonomisk hjælp under sygdom etc.

Det blev de polsktalende, katolske præster, som overtog Aufsehernes arbejde med hvervningen i Polen og ledsagelsen til Danmark samt i det hele taget at varetage arbejderens interesser.

Sjælesorgen

Før de første 400 polske, katolske piger kom i 1893, var der ifølge grundlovene af polsktalende sogner, pastor Edward Orved, kun 7 (syv) katolikker på Lolland.

Pastor Orved, som af biskop von Euch fik overdraget omsorgen for polakkerne - i første omgang om 400 piger - var dansk konvertit og kapellan ved Rosenkirkskirken på Frederiksberg. Han kunne i forvejen lidt polsk og russisk. Om vinteren (uden for roesæsonen) rejste han til Polen for at lære mere af sproget, og samtidig samlede han ind til bygningen af en kirke i Maribo.

Første polske gudstjeneste

Den første polske gudstjeneste blev holdt af pastor Orved i kasernen i Vesterborg den 13. august 1893.

Det lykkedes pastor Orved at indsamle tilstrækkeligt med penge, så bygningen af Skt. Birgittas Kirke i Maribo kunne påbegyndes. Den blev færdig i 1897 og indviet 14. august samme år af biskop von Euch.

I de fire år indtil kirken stod færdig, blev der læst messer på polsk rundt omkring i kaserner, på gårde og sommeider også i arbejdsverdens dagligstue. Både sukkerfabrikkerne og arbejdsverdens organisationer støttede den katolske kirkes arbejde både praktisk og økonomisk.

Polske præster

Da der i takt med den øgede indvandring opstod behov for flere polsktalende præster (pastor Orved var alene om sjælesorgen, de første år), henvendte de danske arbejdsvere, sig til biskop von Euch med en anmodning om at få præster fra Polen, og man tilbød endda at stille et beløb til rådighed for at dække omkostningerne. Af forskellige grunde skulde det dog komme til at vare mange år, før der kom polske præster til landet.

I 1902 fik pastor Orved en tiltrængt medhjælper som anden rejsepræst, den polsktalende, hollandske montfortanerpræst, Joseph Knaben.

I 1905 sluttede pastor Orved sit arbejde blandt polakkerne i Maribo, og han efterfulgtes af en præst, som ikke kunne polsk. Da han ikke måtte rejse til Polen for at lære sproget, pressede også han på for at få polske præster, og det resulterede i, at der kom polske franciskanere til Maribo. De blev modtaget med stor begejstring af deres landsmænd, men glæden varede kun kort. To år efter udveksledes de med to hollandske franciskanere!

Til Fyn og Langeland var der også kommet mange polakker, og de fik i 1910 en præst, der kunne tale deres sprog. Det var redemptoristen Heinrich Deutscher, som på præste-

seminariat i Østtrig havde studeret sammen med polske teologer og lært deres sprog. Med Skt. Albani præstegård som sin base, drog han rundt på hele Fyn og Langeland, til sogne på cykel, i al slags vejr, hele året rundt. Først i 1933 fik han en brugt bil. Heinrich Deutscher blev en elsket og legendarisk skikkelse. Han virkede blandt polakkerne på Fyn i 26 år, og var en far for dem.

Pater Heinrich Deutscher C.S.R., var sjælesorger for polakkerne på Fyn i 26 år.

I 1914 kom den danske redemptorist Franz Jaworski til Skt. Annæ Kirke på Amager. Han var født af polske forældre og talte derfor sproget. Han virkede blandt polakkerne i København i 16 år, herefter han indtil 1958 fungerede i Næstved, Odense og Nykøbing.

Den første faste polske præst i Nykøbing Falster var redemptoristen Thomas Fritz. Han virkede blandt polakkerne på Sjælland fra 1922 til 1948.

Fra 1950 til 1963 var det redemptoristen Jan Szymaszek, der med hjemsted i Skt. Annæ Kirke, alene varetog sjælesorgen for polakkerne over hele landet.

Siden er der med jævne mellemrum kommet polske præster til landet, flest redemptorister. Således er der nu i 1993, 11 præster, der virker i danske sogne, både blandt polsktalende og danske katolikker.

Den tidligere polakkaserne med godset Lungholm på Lolland er typisk for den lollandske kaserntype. (Foto Nationalmuseet 1968)

Sankt Norberts Kirke, Vejle
Fjølsgade 2, 7100 Vejle.
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff O. Præn.

Søndagsmesser: Kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:
Morgenmesse i søstrenes kapel:
Mandag og onsdag kl. 18, lørdag kl. 7.30.
Aftenmesse kl. 17.30 i kirken:
Tirsdag, torsdag og fredag.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Ondagsklub: Hver onsdag kl. 14-17.
Lørdag d. 1. kl. 14-17: SNUK.
Søndag d. 2.: Efter Højmesse kl. 11 kirkekafe, menighedsrådet beretter om sit arbejde.
Onsdag d. 5. kl. 19-21: Forsangerøvelse.
Fredag d. 14. kl. 16-17.30: Undervisning for firmader.
Lørdag d. 15.: Søndag d. 16.: Ældreweek-end på Om.
Mandag d. 17. kl. 19-21.30: Grundkursus i teologi.
Torsdag d. 20. Kristi himmelfartsdag: Messe kl. 9. Højmesse kl. 11.
Fredag d. 21. kl. 16-17.30: Undervisning for firmader.
Fredag d. 28. kl. 16-17.30: Undervisning for firmader.
Mandag d. 31. 2. Pinsedag: Kl. 11 salme-messe.

St. Michaels Kirke, Kolding
Kralundsgade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs O. Præn,
Kralundsgade 3A, tlf. 75 52 76 01,
bedst 9-11, undt. torsdag

Søndag: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 1.: St. Hedvigstrossens Børnehave, 50 års jubilæum. Kl. 9: Andagt i børnehaven.
Mandag d. 3.: St. Hedvigstrossens Børnehave: Kl. 13-15: Reception.
Onsdag d. 5. kl. 19: Maria-andagt i kirken.
Lørdag d. 8. kl. 9: Teologikursus.
Lørdag d. 12. kl. 19: Maria-andagt i kirken.
Fredag d. 14.: Sognepræsten bringer Den hellige Kommunion til de syge.
Lørdag d. 15. kl. 13: Mini-KUK: Afslutning.
Søndag d. 16.: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 barnens første hellige kommunion.
Mandag d. 17. kl. 19: Menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 19.: søndag d. 23.: Menigheds-tur til Averbode.
Torsdag d. 20. Kr. Himmelfartsdag: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10.
Onsdag d. 26. kl. 19: Maria-andagt i kirken.
Søndag d. 30. pinsedag: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 31. 2. pinsedag: Salmesse kl. 10.

Førstekommunionsforberedelse kl. 17.15 for hold I.
Ondagene: 5., 12., 19. og 26. maj.
Firmelsesforberedelse kl. 16.15 for hold II.
Førstekommunionsforberedelse kl. 17.15 for hold II.
15.-16. maj: Børneweekend på Als Kloster. Nærmere oplysninger hos søster Marie.

Sankt Pauls Kirke, Sønderborg
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 42 35 85.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 43 59 30, bedst mellem 18-19.
Pastoralassistent: søster Marie.
Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen.
Messender:
Søndag: 9.30 højmesse.
Skritemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: (på Als Kloster) mandag-fredag kl. 17, lørdag kl. 8 undtagen de dage, hvor andagt er anbefalet nedenfor.
Torsdag d. 29. april: Bibelenet på Als Kloster. Vi starter med messe kl. 19. Senere møder aftales mundtligt.
Søndag d. 2. maj: 4. søndag i påsken. Familiemesse med kirkekafe.
14.-15. maj: Kvindemøde på Als Kloster, nærmere oplysninger Carla Pedersen, tlf: 74 67 14 16.
Torsdag d. 20. maj: Kristi himmelfart. Messe i sognekirken kl. 17.
Religiøsundervisning for børnene:
De unge, der skal firmes i 1994, firmelsesforberedelse mandagene d. 26. april, 10. maj og 24. maj kl. 16-17.30.
De øvrige børn mandagene d. 3. og 17. maj, kl. 16-17.30.

Tirsdag d. 25. kl. 10: Seniorklubben udflydt til A-strand.
Ondag d. 26. kl. 16.30: Religionsundervisning for alle 1. kommunikanter, også for skolens elever.
Torsdag d. 27. kl. 19: Majandagt i Dalum med lysprossation.
Søndag d. 30. 1. pinsedag messer kl. 8.30, 10 og 12 (polsk). Kl. 14: Vietnamskift.
Mandag d. 31. 2. pinsedag: Messer kl. 10 og 12.

Stella Maria Kirke, Nyborg
Vindingevej 9, 5800 Nyborg
Sognepræst: P. Wiesław Podlach,
Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64.
eller henvendelse til:
Eva Antkowiak, menighedsrådsformand, tlf. 65 36 18 83.
Højmesse hver søndag kl. 10.
Søndag d. 9. maj: Kirkekafe efter messen. Alle er hjertelig velkomne.
Ingen messe 2. pinsedag.
Skritemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Vor Frelsers Kirke, Assens
Sognepræst: P.K. Przybyłowicz,
der træffes Adelgade 1, Odense,
tlf. 66 12 16 64.
Søndag d. 2.: Messe kl. 10.
Søndag d. 9.: Ingen messe.
Søndag d. 16.: Messe kl. 10.
Søndag d. 23.: Messe kl. 10.
Søndag d. 30., pinsedag: Messe kl. 10.

5 Sydjylland

Sankt Knuds Kirke, Fredericia
Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert O. Præn, tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag og tirsdag.
Om tirsdagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11.00 og kl. 14.00).

Messendagene:
Mandag, onsdag og sidste fredag i måneden kl. 8.00. Tirsdag og torsdag kl. 17.15.
Lørdag kl. 16.30. Søndag kl. 10.30.
Kirkekafe i menighedsalen hver 1. søndag efter højmesse.

Lørdag d. 1.: Firmandundervisning i præstegården.
Lørdag d. 8.: Firmandundervisning i præstegården.
Ondag d. 12.: Den H. Kommunion bringes til menigheden syge. Katolsk brevkurs i præstegården kl. 19. (Husk tilmelding).
Fredag d. 14.: KUK-møde fra kl. 16-18.
Lørdag d. 15.: Firmandundervisning i præstegården.
Ondag d. 19.: Rosenkransbøn i præstegården kl. 18. (Husk tilmelding).
Torsdag d. 20. Kristi Himmelfartsdag: Højmesse kl. 10.30.
Lørdag d. 22.: Teologikursus i præstegården kl. 10-12.
Ondag d. 26.: Katolsk brevkursus i præstegården kl. 19. (Husk tilmelding).
Lørdag d. 29.: Firmandundervisning i præstegården.
Søndag d. 30. pinsedag: Højmesse kl. 10.30.
Lørdag d. 31. 2. pinsedag: Messe kl. 10.30.
Følgende børn har modtaget den 1. Hl. kommunion skærtorsdag: Lise Madura Larsen, Jeppe Larsen og James McMahon.
2. påskedag: Nadia Pallesen og Tanja Pallesen.
Hjertelig tillykke.

6 Sønderjylland

St. Marie Kirke, Haderslev
Mariegade 8, 6100 Haderslev
tlf. 74 52 23 26
Sognepræst: Tran Duc Thanh Dominique.

Messender:
Tirsdag 9.00, torsdag 16.00, søndag 10.00.
Rosenkrans: Tirsdag 9.30.
Tilbedelse: Torsdag 16.30.
Korsvejs-andagt: Fredag d. 7. maj kl. 16.
KUK: Lørdag d. 1. maj.
Religiøsundervisning: Fredag kl. 16-18.
Sogndag: Søndag d. 2. maj med messe, videofilm om Vassula og budskaber, fælles spising. Tilmelding senest d. 25. april!
Kristi himmelfart: Højmesse 16. Pinselst: Højmesse kl. 10.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå
Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.
Tlf. 74 62 35 43.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 43 59 30, bedst mellem 18-19.
Pastoralassistent: Søster Marie.
Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen.
Søndagsmesse kl. 15.30.
Kirkekafe efter højmesserne.
Hverdagsmesser:
Mandag og torsdag: kl. 9.
Tirsdag, onsdag og fredag: kl. 19.00.
Første Fredag messe kl. 19.00 med efterfølgende tilbedelse.
Ligehed til skritemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Søndag d. 2. maj: 4. søndag i påsken. Familiemesse.
Torsdag d. 20. maj: Kristi himmelfart. Undervisning af børnene.
Tirsdagene: 4., 11., 18. og 25. maj.
Firmelsesforberedelse kl. 16.15 for hold I.

7 Fyn

St. Albani Kirke, Odense
Adelgade 1, 5000 Odense.
Tlf. 66 12 16 64
Præstens træffedire:
P. Leo Drzal (sognepræst) onsdag og fredag kl. 10-12.
P. Kasimierz Przybyłowicz tirsdag og torsdag kl. 10-12.
Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 18.30. 1., 2., 4. og 5. søndag: Polsk messe kl. 12. 2. søndag: Vietnamesk messe kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9. Onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.
Lørdag d. 1. kl. 18: St. Albani Klub arrangerer »forårsfest«. Tilmelding nødvendig.
Mandag d. 3. kl. 19.30: Helena Hansen fortæller om »Polakkerne i Danmark i 100 år«.
Tirsdag i maj kl. 18: Polsk majandagt.
Torsdag d. 6. kl. 19: Majandagt på Bjerggaardervej.
Fredag d. 7. kl. 18-19: Tilbedelse. Kl. 19: Messe.
Søndag d. 9. kl. 12: Jubilæumsmesse med biskop Wesley, Rom, i anledning af 100 året for polakernes ankomst til Danmark. Derefter foredrag og kaffe i skolens gymnastiksal.
Mandag d. 10.: DKFF holder majudflugt.
Fredag d. 13. kl. 19: Majandagt i kirken.
Torsdag d. 14. kl. 16-16. holder Mini- og Midi-KUK weekend ved Å-strand.
Torsdag d. 20. Kristi Himmelfartsdag. 10: Børnens første hellige kommunion.
Søndag d. 23. kl. 10: Højmesse, herunder velsignelse af korset til facaden.

St. Knuds Kirke, Svendborg
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruck. Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag, onsdag.
Træffedire: Torsdag, fredag, lørdag: Kl. 9-12 eller efter aftale.
Faste messender: Søn- og helligdage kl. 9.30 højmesse og kl. 11.00 stille messe.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, dug torsdag kl. 18.30 tilbedelse, derefter aftenmesse kl. 19.00. Lørdag kl. 16.00.
Skritemål: En halv times tid før messerne.
Menighedsrådsformand:
Maureen Pelle, tlf. 62 54 12 80.
Søndag d. 2.: 4. søndag i påsken kl. 9.30: Højmesse. Kl. 11: Stille messe. Vietnamesk messe kl. 10.
Mandag d. 3. Rosenkransgruppen kl. 19.30.
Søndag d. 16.: Familiemesse kl. 9.30. Stille messe kl. 11. Ingen end et dåb.
Ondag d. 19.: Sammenkomst for kontaktpersoner. Vi begynder med messen kl. 14 i kirken, derefter fortsætter vi i menighedslokalerne. Alle er velkomne.
Torsdag d. 20. Kristi Himmelfart: Høj-messen med 1. hl. kommunion for to børn kl. 9.30. Efter messen en kort reception for menigheden. Stille messe kl. 11.
Ondag d. 26.: Katekemøde kl. 19 i præstegården.
Lørdag d. 29.: Bryllupsmesse kl. 10. Det er Bui, Van Tu og Pham, Thi Cam Tu, der skal giftes.
Søndag d. 30., pinsesøndag: Højmesse kl. 9.30. Stille messe kl. 11.
Mandag d. 31., 2. pinsedag: Højmesse kl. 9.30. NB ingen messe kl. 11.
Religiøsundervisning for alle børn:
Dk-V-T: Lørdag: d. 1., 15.: Kl. 9.45-11.45;
Vietnamesisk religionsundervisning/VV: Lørdag d. 22. og 29.: Kl. 9.45-11.45.

NB. Søndag den 6. juni er der fælles valfart til Vor Frue af Øn. Nærmere oplysninger desangående kommer i meddelelsens publikanda.

Sct. Bendts Kapel, Rudskebing

Søndag d. 2.: Messe kl. 15.
Mandag d. 31., 2. pinsedag: Messe kl. 15.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.
Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
Sognepræst: Pater Irenæus OFMConv.
Træffes på kl. 14. 54 75 50 80.
Messestæder:
2. maj: 4. søndag i påsken kl. 15, pater Berning.
7. maj: (Store Bededag) festmesse kl. 11.30.
9. maj: 5. søndag i påsken kl. 15, pater Irenæus.
16. maj: 6. søndag i påsken kl. 10, pater Ziggelaar.
20. maj: Kristi himmelfartsdag kl. 15.
23. maj: Åsebakkevalfarten (se nedenunder).
30. maj: Pinsedag kl. 10, pater Ziggelaar.
31. maj: 2. pinsedag inden gudstjeneste.
Festmesse fredag den 7. maj:

I anledning af at det i år er 100 år siden, at de første polske roepiger kom til Lolland, er der udarbejdet et stort festprogram. Herfra fremhæves: Kl. 11 opog gennem Maribo (fra stationen ad Jernbanegade og Østergade til Mariagade). Kl. 11.30 festmesse i det fri celereret af kardinal Henryk Gulbinowicz fra Wrocław, biskop Hans L. Martensen, biskop Szczepan Wesoly fra Rom og biskop Leszek S. Glózd fra Warszawa. Dagens program-hæfte blev tilsendt alle husstande i menighedssammen med ærte påskehilsen. Der henvises til dagspressens omtale af festhjednerne.

Åsebakkevalfarten den 23. maj:
Deltagere i valfarten til Åsebakken medse tilmede sig de to første søndage i maj efter gudstjenesten. Ved tilmedingen betales et depositum på 25 kr. Prisen for turen 85 kr. pr. pers. Bussen afgår kl. 8.30 fra Ansangs vej. Ingen messe i Maribo.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.
Sognepræst: Pater Irenæus OFMConv.
Messestæder:
Søndagsmesse: Lørdag kl. 17 (undt. d. 4. og 8. maj) søndag kl. 10 (undt. d. 29. maj).
Hverdagsmesse: Mandag kl. 17, onsdag og torsdag kl. 11.30 (undt. 5. og 6. maj).
Kristi himmelfartsdag højmesse kl. 10.

Menighedens 80-års fest:
Under overskriften *75ste Røsepiger på Vestlolland* bragte Lolland-Falsters Stifts-Tidende den 21. april 1893 følgende meddelelse: "Med togene i går formiddag og i aftes ankom til Søllested og Nakskov 400 piger fra Østpreussen, som Nakskov Sukkerfabrik har indforskrevet til at arbejde på Roemarkerne i den forestående sommer.

Dermed begynde sæsonvandringen mellem Polen og Danmark. Den katolske kirke byggede i 1897 en kirke i Maribo. Som bekendt overintendte sæsonarbejderne ikke her. Det tog da også ca. 20 år før man kan tale om katolske menigheder bestående af fastboende medlemmer.

Krigens udbrud i 1914 tvang sæsonarbejderne til at slå sig ned her året rundt. Nakskov fik sin første kirke den første søndag i maj 1913. Det viste sig, at der var brug for den. Vi vil gerne fejre 80-året for menighedens opståen med en festmesse søndag den 2. maj kl. 10. Efter messen er der festligt samvær i Kolbehusen, hvor der serveres smørrebrød (tilmeding nødvendig, drikkevarer kan købes på stedet). Menighedsrådet håber, at mange deltagere i festmessens og at mange melder sig til samværet efter messen.

I roeplokkernes fodspor:
Alle husstande i menigheden har sammen med påskehilsenen modtaget et program-hæfte for festhjednerne fredag den 7. maj (Store Bededag). Vi må da regne med, at mange fra Vestlolland deltager i festen den dag. Den polske vej i Nakskov fra 26. - 30. april vil nok vise sig at være en god opvarmning. Her fremhæves festessen ved Skt. Birgitta Kirke fredag den 7. maj kl. 11.30. Nakskov Brandværkster søger for musik under optoget og understøtter salmesangen under selve festessen.

Som det fremgår af programmet er der forudset et kort besejg i vor kirke her i Nakskov kl. 16.45. Menighedens tre ældste medlemmer er blevet indbudt: Så håber vi, at Julia Haruszak (98 år) Tekla Svensen (97 år) og Anton Tasiar (93 år) er raske og veloplagte den dag. Ingen tvivl om, at det bliver en festlig stund i vor dejlige kirke. Alle er velkomne! Og derefter går det til Uddannelsescentrets kantine til en festlig aften med musik og dans. Til det store kolde bord med lune retter skal du på forhånd melde dig (kr. 80). Husk: Efter spisningen spilles der op til dans.

Udstilling i Kolbehuset:
Der arrangeres en beskeden udstilling i Kolbehuset ved siden af kirken. Udstillingen vil fortælle lidt om de 80 år, som nu er gået.

Valfarten til Åsebakken:
Den 23. maj kl. 8.00 (ikke 8.15!) starter bussen fra kirken til Åsebakken. Som altid holdes også i år et totteri til fordel for valfarten. Trækningen finder sted Mors Dag, den 9. maj efter højmessens. Deltagere bedes indtjene sig på deltagerturen og betale et depositum på 25 kr. Prisen pr. pers. 85 kr.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstevæg 29, 4700 Næstved, tlf. 53 72 09 85.
Sognepræst: Pater Josef Vølk. Præsten træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
Faste gudstjenester:
Sen- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8.
Rosenkransben i kirken: Kl. 8.45.
Højmesse i Vor Frue Kirke: Kl. 10.
Lørdag d. 1.: Festen for Josef, arbejderne.

Søndag d. 2.: Efter højmessens kirkekaffe i menighedssalen.
Mandag d. 3.: Salmevalgsmøde kl. 19 i biblioteket.
Tirsdag d. 4.: Menighedsrådsstøbede majandagten.

Torsdag d. 6.: (Undtagelsesvis!) Tildelelse med sakramental velsignelse, bøn til Maria. Kl. 19: Aftenmesse på Maria Elisabeth Hjemmet.

Fredag d. 7.: 100 års jubilæum for polsk indvandring i Danmark. Festgudstjeneste ved Sct. Birgitta Kirke i Maribo kl. 11.30. Festprogrammet for hele dagen fås i præstegærdet. Enhver søger selv for transport. På denne aften ingen tildelelse og ingen aftenmesse på Maria Elisabeth Hjemmet.

Søndag d. 9.: Mors dag.
Søndag d. 16.: Polsk messe kl. 11.30.
Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsdag: Messer som på søndage.

Søndag d. 23.: Åsebakke-valfart: Messe med biskop Hans L. Martensen på Åsebakken kl. 11.30. Andag med sakramental velsignelse kl. 15. Der er lejjetibed til skriftemål af og under festessen. Her, i Vor Frue Kirke, messer som på søndage. Vedrørende transporten til Åsebakken: Den enkelte søger selv for den.
Søndag d. 30., 1. pinsedag.
Mandag d. 31., 2. pinsedag: Messer som på søndage. Festen for Jomfru Marias besøgelse.
HUSK:

Påskekomunionen. Tiden for den strækker sig til pinsedagen den 30. maj.
Ministantskuren for de 8-12-årige på Øm-børgen d. 7.-9. maj. Tilmeding hos Anette Madsen eller Cecilja Faury. En tak til ministranterne, der er mødt trofast i påskehøjtidene.
Den udflydte kraft! Torsdag d. 13. kl. 19.30: Forfatteren Kirsten Kjørulff taler om en af middelalderens store skikkelser: "Hildegard af Bingen". Kaffe, gratis adgang. Alle er velkomne.
Konverti-weekend: Den 4.-6. juni på Magleås, mød og tal med andre, som overvejer at konvertere eller som er konverteret.

Ægteskabstræf: På Magleås den 18.-20. juni.
Majandagten: kl. 19.

I Kirken: Tirsdag d. 4., 11. og d. 25. på Maria Elisabeth Hjemmet. Torsdag d. 6., d. 13. og 27.

Skolemesser: Forberedelse for de små (1.-4. klasse), onsdag d. 19. kl. 8. Skolemesse for de små (1.-4. klasse) d. 26. kl. 8. Skolemesse for de større elever (5.-10. klasse), "Pinsevigilien", fredag d. 28. kl. 8. Forældrene bedes minde deres børn derom.

Særlige dage:
Søndag d. 2.: Bededag for præste- og ordenskald.
Søndag d. 16.: 28 årsdagen for biskop Hans L. Martensens bispevielse.

Den nordiske valfart til Lourdes: Fra den 30. juni - 7. juli. Særpris for syge og handicappede.

Biskoppens reiser på Sustrup: Fra den 27. juni - 4. juli eller den 4. juli til den 10. juli. Foldere ligger fremme i kirken.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersgade 4, 4760 Vordingborg.
Sognepræst: Josef Dudek CStR. Træffes: Marienbergvej 9 st. Tlf. 53 77 39 27.
Torsdag, søndag eller i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
Hver søndag kl. 10.00: Messe.
Søndag d. 9. kl. 10: Højmesse. Menigheds-kaffe efter messen.

Torsdag d. 20. Kristi Himmelfartsdag kl. 10: Højmesse.
Lørdag d. 22. kl. 16: Messe.
Søndag d. 23.: Ingen messe p.g.a. valfart til Åsebakken.

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Anton Dekkers SJ.
Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 53 65 06 51

Der er højmesse om søndagen kl. 10.
Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.
Lørdag d. 1.: Lørdagsklubben mødes fra kl. 15.

Søndag d. 9.: Efter højmessens er der kirkekaffe.
Søndag d. 20., Kristi Himmelfart: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 23.: Bispedømmets årlige valfart til Åsebakken.
Søndag d. 30., pinsse: Højmesse kl. 10.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 7, 4100 Ringsted
Sognepræst Hans Esmark.
Tlf. 42 26 14 04,
Sankt Josef Søstrene, tlf. 53 61 73 71.
Søndag d. 2.: Messe kl. 10 med prælat Ib Andersen.
Søndag d. 9.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.

Lørdag d. 15.: Søndagsmesse kl. 16 med sognepræsten.

Lørdag d. 16.: Ingen messe.
Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfart fejres kl. 10 med prælat Ib Andersen.

Søndag d. 23.: Messe kl. 10 med p. Gregoire. I anledning af Åsebakkevalfarten på denne dag, søger vi at arrangere fælleskørsel fra kirken. Nærmere information hos søstrene og i våbenhuset.
Lørdag d. 29.: Pinsedags-messe kl. 16 med sognepræsten.
Søndag d. 30.: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
Tlf. 53 52 06 45.

Faste messer:
Om søndagen: Højmesse kl. 10 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokket. NB: Ingen messe søndag d. 23. maj.

Om hverdagen: I Sankt Nonfortes Kapel (over kirken sakristi), normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15, lørdag ingen.

Kommunens bynner normalt således: Kl. 12 rosenkransbøn, dog ikke lørdag-søndag. Kl. 18. Vesper. Lørdag dog kl. 12.15. Søndag kl. 18.45.

NB: Fra tirsdag d. 11. til og med fredag d. 28. maj er der ingen hverdagsgudstjenester.

Fredag d. 30. april: Aftenen før maj-månedens begyndelse holdes der kl. 19.15 en festlig maj-andagt med sakramental velsignelse. Af praktiske grunde må øvrige maj-andagter i år desværre bortfalde. Stort derfor op om denne ægte maj-andagt.

Mandag d. 3. maj: Festen for apostlene Sankt Filip og Sankt Jakob, og samtidig månedens 1. mandag. I tilslutning til messen kl. 17.15 er der fra kl. 18 til kl. 19 tildelelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.
Lørdag d. 9.: Rengøringsdag omkring kirke, menighedsbus og have. Kom og hjælp til, så mange som muligt. Der er nok at gøre, fordi menighedens store fest dagen efter også skal forberedes.
Søndag d. 9.: Højtidelighedsafte for Jomfru Maria, Guds nådes mod og midlerne, tiuaført for Vor Frue Kirke og menighed i Slagelse (egentlig d. 8. maj). Kl. 10 festmesse med fornyelse af menighedens indvielse til Jomfru Maria, og sakramental velsignelse. Efter gudstje-

nesten fester vi videre, idet vi holder vores traditionelle, fælles menighedsfrokost efter det nu kendte mønster: Hver (familie) medbringer så mange stykker smørbrød, som man mener selv at kunne spise, plus et eller to stykker ekstra til vore meget velkomne gæster, som vi forerter fra de andre menigheder. Al smørbrødet arrangeres festligt på fode.

Der sælges øl og vand, og menighedsrådet sørger for, sammen med Montfort-kommunitet, at der først er silo og snaps og siden en afbrudende køkaffe. Vi ses!

Søndag d. 16.: 6. påskesøndag, indvielsesdagen for Vor Frue Kirke i Slagelse og 28-års dagen for biskop Martensens bispevielse. I dag saligkører pave Johannes Paul II i Rom den første montfortaner-søster, sr. Marie-Louise Trichet. Festen fejrer i vore nordvestjællandske menigheder søndag d. 20. juni. I dag gudstjeneste kl. 10 som altid.

Torsdag d. 20., Kristi Himmelfartsdag kl. 10: Festmesse.

Søndag d. 23.: 7. påskesøndag, valfartsdag til Vor Frue af Åsebakken. Valfarten begynder med en kort andagt i Vor Frue Kirke kl. 10.00. Tilføjet efter andagten er der busser til Åsebakken. På Åsebakken er der bispemesse kl. 11.30. Lad os helhjertet slutte op om Åsebakkevalfarten. Tilmeld jer hos menighedsrådsformanden Kim Black.

NB: Undtagelsesvis er der i år ingen messe i Slagelse på valfartsdagen.

Lørdag d. 29.: Pinselørdag.

Søndag d. 30.: 8. påskesøndag. Pinsedag, Helligåndens Fest. Kl. 10 højtidelig pinsmesse. Kl. 18.45 pinsevesper.

Mandag d. 31., 2. pinsedag, påskedagen afsluttes. Kl. 10 messe, fejret påsked på latin.

Søndag d. 1. juni: Festen for jomfru Maria besøg hos Elisabeth. Kl. 11.15 messe.

Ang. vore børn og yngste unge: Husk vor pastoralenheds børnevæddende første weekend i juni (d. 4.-6.), i Slagelse.

Personalia
Skærtorsdag modtog følgende 8 børn deres første hellige kommunion: Charlotte Abildtold, Maria Bjørnvad, Martin Larsen, Povl Madsen, Giovanni Nielsen, Sudeb Schøn og Mikkel og Sine Åbavn Keating (sidstnævnte døbt 5. søndag i fasten).

Hvidesøndag bekræftede følgende 6 unge deres kristne, katolske tro: Christian og Stefan Melvig, Claus Pietras, Thomas Steiness, Sjemek Søndergård og Tomas Zwakula.

Allesammen, og os selv: Hjertelig tillykke.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.
Menighedsøstere: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstrene, Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 37 53.
Kirkeværgere: Grethe Carlsen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.
Søndagsmesse: Kl. 15 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.
NB: Ingen gudstjeneste søndag d. 23. maj.

Søndag d. 2.: 4. søndag i påsken, den gode hyrdes søndag. I dag fejres dele af søndagsmessen kl. 15 på latin.
Søndag d. 9.: 5. søndag i påsken. Kl. 15 messe med børneens første hellige kom-

munion. Carmina og Salvatore Ippolito (Kalundborg) modtager i dag for første gang Herrens legemes og blods hellige sakramente.

Søndag d. 16.: 6. søndag i påsken. I dag saligkører pave Johannes Paul II i Rom den første montfortaner-søster, sr. Marie-Louise Trichet. I vor menighed vil vi fejre den nye salige søndag den 20. juni.

Torsdag d. 20., Kristi Himmelfartsdag: Kl. 15 højtidelig messe.

Søndag d. 23.: 7. søndag i påsken. I dag valfarter de østlandske menigheder til Vor Frue af Åsebakken. Der er derfor ingen messe i Kalundborg, men bispemesse på Åsebakken kl. 11.30. Mød op!

Søndag d. 30.: 8. søndag i påsken, den hellige pinsedag, Helligåndens fest, påsketidens afslutning. Kl. 15 højtidelig pinsmesse.

Mandag d. 31. 2. pinsedag: Ingen gudstjeneste i Kalundborg. Den opmærksomme læser har bemærket, at Mogens Carlsens navn i denne listes kirkeværgere-rubrik er forsvundet. Vor herre kalde ham til sig på søndag, og 3. påskedag blev han begravet fra vor kirke. Han og hans kone Grethe har været os en god hjælp i de tre år, de har boet ved os her, ligesom han var det gennem de 40 år, han gjorde tjeneste ved Sakramentskirken på Nørrebro i København. Måtte Gud lønne ham for hans utradetlige indsats, og give Grethe kræfter til at fortsætte, hvor Mogens måtte slippe.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Jesper Fich, idt. 42 99 07 28.
Menighedsrådsformand: Bert Neele, tlf. 53 14 27 84.
Assumptionssøstrene, tlf. 42 99 81 57.

Messider:
Søndag: Højmesse kl. 10. Lørdag kl. 17.
Hverdagsmesser som regel:

Spørg i præstegælden eller hos søstrene.
Skriftmål: Søndag kl. 9.30 eller efter aftale.

Sognets arkivierer i maj:
Søndag d. 2. kl. 10: Ungdomsmesse.
Torsdag d. 20. kl. 10: Kristi Himmelfart, 1. Kommunion. Børnemesse.

Søndag d. 30. kl. 10: Pinsesøndag.
Mandag d. 31. kl. 2.: Pinsedag, firselse og Ungdomsmesse.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.
Gudstjenesteledder: Jan Tezza. Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk. Tlf. 53 44 15 62.
Sogneøstere: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstrene, Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalene.
NB: Ingen messe på selv søndag.
Majandag: Hver torsdag i maj måned kl. 19.15, -dog ikke Kristi Himmelfartsdag.

Torsdag d. 6.: Kl. 19.15 majmændens første maj-gudstjeneste, afsluttet med sakramental velsignelse.

Lørdag d. 8.: Kirkerengøring fra kl. 13.30 indtil søndagsmessen kl. 15.30 (5. påskesøndag).

Søndag d. 9.: I dag fejres titularfest i Slagelse: festen for jomfru Maria, Guds nådes moder og midlerne. Til festmessen kl. 10 og til den efterfølgende menighedsfest, indbydes menigheden i Holbæk hjerteligt. Se under »Slagelse».

Søndag d. 16.: I dag saligkører pave Johannes Paul II i Rom den første montfortaner-søster, sr. Marie-Louise Trichet. I vor menighed vil vi fejre den nye salige den 19. juni.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsdag. Ingen gudstjeneste i Holbæk i dag. Festen vil hos os blive fejret den kommende lørdag.

Lørdag d. 22.: 7. påskesøndag, højtideligholdelse af Kristi Himmelfarts fest. Kl. 15.30 festmesse.

Søndag d. 23.: I dag valfarter de østlandske menigheder til Vor Frue af Åsebakken. Valfarten indledes med en kort andagt i Sankt Elisabeths Kirke, begyndende kl. 9.00. Umiddelbart efter andagten kører bussen. Lad os i år være lige så mange deltagende som sidste år.

Lørdag d. 29.: 8. påskesøndag: Pinsedag, Helligåndens fest. Kl. 15.30 højtidelig pinsmesse.

Søndag d. 30. og mandag d. 31.: 1. og 2. pinsedag, et der ingen gudstjeneste i Holbæk. Se under »Slagelse» og »Kalundborg».

NB: Husk vor pastoralenheds børnevækkendende i Slagelse første week-end i juni.

Skt. Laurentii kirke, Roskilde
Frederiksborgevej 11, 4000 Roskilde. Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17. Familiemessen den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag dog kl. 19.30.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsdag. Første kommunion ved højmesse kl. 10. Messen kl. 17 bortfalder.

Søndag d. 23.: Valfart til Åsebakken. I den anledning bortfalder messe kl. 17. Se i øvrigt opslagstavlen i kirken.

Maj-andagter: Rosenkransen bedes hver fredag kl. 19.15 før aftermessen kl. 19.30.

Søndag d. 30.: Pinse, messetidene som sædvanlig.

Mandag d. 31.: Anden pinsedag messe kl. 10.

Ledreborg Slotskirke
Hver søndag kl. 8.30.

12 Nordsjælland

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedsbus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.
Søndag d. 2.: Messe kl. 11, med dåb af Erik Drisdal Hornumf, København.
Torsdag d. 4.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 5. og torsdag d. 6.: Messe kl. 17.

Søndag d. 9.: Messe kl. 9, med dåb af Edward Thomas Gill, Helsingør.

Torsdag d. 11.: Årledsvædding, fælles for Hillerød og Helsingør menigheder, til Faxe Bryggeriet, med rundvisning og frokost. Herefter kører vi til Køge, fejrer messen i Sankt Hans Kirke, og drikker kaffen i menighedslokalet, inden vi kører hjem igen. Opslysninger og tilmelding hos søstrene.

Onsdag d. 12., torsdag d. 13.: Messe kl. 17. **Fredag d. 14.:** Messe kl. 8.30.

Søndag d. 16.: Messe kl. 11 (kort), idet vi har loppemarked i Birkerød (Bistrup) Byvej 4 sammen med de tre andre nordjællandske menigheder, til fordel for »gadebørn i Brasilien». Åben kl. 11-15.

Torsdag d. 18.: Messe kl. 8.30. **Onsdag d. 19.:** Messe kl. 17.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfart, messe kl. 9.

Lørdag d. 21.: Messe kl. 8.30. **Fredag d. 22.:** Søndagsmesse kl. 17.30.

Søndag d. 23.: Ingen messe i Hillerød. Åsebakkevalfart starter kl. 8.45, ved skovbrynet i Holte (ved Poppelalle). Undervæner messe kl. 11 på Åsebakken. Se i øvrigt opslag i våbenhuset forinden.

Torsdag d. 25.: Messe kl. 8.30. **Onsdag d. 26., torsdag d. 27.:** Messe kl. 17. **Fredag d. 28.:** Messe kl. 8.30.

Søndag d. 30.: Pinsedag, messe kl. 11.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Jacob Muizer.
2. præst: Arndt Papuga.
Præstebote: Nordvanggård, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.

Søndagsmesse: Skt. Hans Kirke kl. 11.30. Messe. Mikkelberg, Strandvejen 352 kl. 8: Messe.

Torsdag d. 10.: Seniorklubben afslutter sæsonen med majandagt i Birkerød kl. 13.30.

Mandag d. 10.: Kl. 19 på Nordvanggård. Forberedelsesmøde til loppetorget.

Søndag d. 16. kl. 11.15: Arets store loppetov i Birkerød.

Torsdag d. 17-15 på Nordvanggård.

Mandag d. 3. kl. 19.30: Messe. Den levende rosenkrans.

Fredag d. 7. søndag d. 9.: (St. Bededagsferien): Menighedsbus til Benediktinerkloster-Nütschau i Travenbrück ved Lübeck.

Mandag d. 10.: Seniorklubben afslutter sæsonen med majandagt i Birkerød kl. 13.30.

Mandag d. 10.: Kl. 19 på Nordvanggård. Forberedelsesmøde til loppetorget.

Søndag d. 16. kl. 11.15: Arets store loppetov i Birkerød.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsdag. Højmesse kl. 11.

Lørdag d. 23.: Valfart til Åsebakken. De fire nordjællandske menigheder mødes kl. 8.45 ved skovbrynet på Rudersdalvej.

Torsdag d. 25. kl. 19.30: Menighedsråds-møde.

Søndag d. 30., pinsedag: Højmesse kl. 11. **Mandag d. 31., 2. pinsedag:** Messe kl. 11.

Den Hellige Familjes Kirke
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Jacob Muizer
Tlf. 42 81 27 96 helst ml. 9-10
Præst: Arndt Papuga CM
Torsdag messe kl. 17.
Fredag aftenmesse kl. 19.30.
Skriftmål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

15 Hovedstads-
område V

Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter aftemnesse kl. 19.30 den første fredag i måneden.
Fredag d. 7., St. Bededag: Aftenmesse kl. 19.30.
Mandag d. 10.: Ældreklubben afslutter sæsonen med majandag kl. 13.30. Loppeforberedelsesmesse kl. 19.
Søndag d. 16.: Loppetov fra kl. 11-15.
Torsdag d. 20., Kristi Himmelfart: Højmesse kl. 9.30.
Fredag d. 23.: Åsebakkevalfart: De nord-sjællandske menigheder mødes kl. 8.45 ved skovbrynet på Rudsdalvej.
Søndag d. 30., 1. pinsedag: Højmesse kl. 9.30.
Mandag d. 31., 2. pinsedag: Højmesse kl. 9.30.

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
 Ktor- og menighedshus: Nygade 8B. Sognepræst Hans Esmark.
 Tlf. 49 21 05 71, eller Ulf. 42 26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
 Sankt Vincents Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.
Lørdag d. 1.: Firmesøstfest med biskop Hans Martensen kl. 16.
Søndag d. 2.: Messe kl. 9.
Torsdag d. 4., torsdag d. 6.: Messe kl. 18.
Søndag d. 9.: Messe kl. 11.
Torsdag d. 11.: Ældreudflugt, fælles for Helsingør og Hillerød menigheder, til Faxe Bryggeriet, med rundvisning og frokost. Herefter kører vi til Køge, fejrer messen i Sankt Haas Kirke, og drækker kaffen i menighedssalen, inden vi igen kører hjem. Oplysninger og tilmelding hos Yvonne Buch, tlf. 42 23 20 03.
Torsdag d. 13.: Messe kl. 18.
Søndag d. 16.: Messe kl. 9 og loppemarked i Birkedal (Bistrup Byvej) 4, sammen med de andre tre nordsjællandske menigheder, til fordel for »gadebørn i Brasilien«. Åben kl. 11-15.
Torsdag d. 18.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 20., Kristi Himmelfart: Messe kl. 11.
Lørdag d. 22.: Søndagsmesse kl. 16.
Søndag d. 23.: Ingen messe, men Åsebakkevalfart, som starter kl. 8.45 ved skovbrynet i Holte (ved Poppelalle). Udenfor messen kl. 11 på Åsebakken. Se i øvrigt opslag i våbenhuset i ugerne forinden.
Torsdag d. 25.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 27.: Messe kl. 18.
Fredag d. 30., pinsedag: Messe kl. 9.

Søndag d. 16.: Gregoriusmesse kl. 10.30.
Mandag d. 17.: Kirkevandring. Vi starter kl. 19 i Bellahøj Kirke. Vi slutter i Sct. Antoni Kirke, hvorefter der er kaffebord i Hoffmanns Måned plejehjems spisesal.
Torsdag d. 20., Kristi Himmelfartsdag: Messe kl. 10.30.
Fredag d. 23.: Majandag kl. 18.40. Messe kl. 19.
Søndag d. 27.: Messe kl. 10.30. Valfart til Åsebakken.
Fredag d. 28.: Majandag kl. 18.40. Messe kl. 19.
Søndag d. 30., pinsedag: Messe kl. 10.30.
Mandag d. 31., 2. pinsedag: Messe kl. 10.30.

Vor Frue Kirke, Hørløv
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
 Tlf. 44 94 76 94.
 Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carrolt Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: St. Hildegårds Doods, Primulavej 1, 2720 Vanløse.
Messenider:
 Lørdag kl. 17.
 Søndag kl. 9.30, kl. 11. (engelsk).
Hverdage:
 Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk), 1. fredag i måneden; kl. 19.30 (engelsk), 3. fredag i måneden; kl. 19.30.
Tilbedelse: Onsdag efter messen.
Skriftmål: Efter aftale.
Ungdomsklubber:
 Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.30-21.30.
 Mini-KUK: Hveranden torsdag. Spørg Maj Weber Nielsen, tlf. 44 94 93 31.
Tirsdag: Abent hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1. Messe kl. 19.
Onsdag d. 5.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.
Fredag d. 7., St. Bededag: Messe kl. 9.30.
Torsdag d. 4.: Messe kl. 19. Derefter kateketkursus.
Torsdag d. 20., Kristi Himmelfartsdag: Messer som om søndagen.
Søndag d. 23.: Åsebakkevalfart. Se opslag i våbenhuset.
Søndag d. 30., pinsedag: Messer som om søndagen.
Mandag d. 31., 2. pinsedag: Messe kl. 10.30.

14 Hovedstads-
område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ørdrup
 Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.
 Tlf. 31 64 04 22 (Bedst 9-10), undtagen mandag.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Tlf. 31 61 19 (bedst 8-9).
Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 30 39 onsdag kl. 14-16.
Messenider:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00.
Hverdage: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.
Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramenti til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.
Lørdag d. 1.: Kl. 11.15 rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.
Søndag d. 2.: Kl. 10 Latinsk højmesse. Bededag for præste- og ordenskald.

Mandag d. 3.: Kl. 15 bibelkreds hos Connie Probst, Schimmelmannsvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding: tlf. 31 63 63 82.
Onsdag d. 5.: Kl. 19.30 menighedsrådsmøde. Anbefales til menighedens forber. Forslag til behandling modtages.
Fredag d. 7.: St. Bededag. Jesu Hjertefredag. Kl. 9 messe. NB.: Ingen tilbedelse og messe om eftermiddagen.
Onsdag d. 12.: Kl. 19.30 majandag.
Søndag d. 16.: Søndagens kollekt optages til fordel for meddelelesmidlerne.
Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfart. Befalet helligdag. Kl. 10 højmesse. NB.: Ingen messe kl. 8.
Søndag d. 23.: Valfart til Vor Frue af Åsebakken. NB.: Kun messe kl. 8. Pontifikalmesse på Åsebakken kl. 11.30.
Lørdag d. 29.: I Sankt Ansgars Kirke. Kl. 10 cand.theol. Finn Arv, som har været praktikanter i vort sogn, diakonvis.
Søndag d. 30.: Pinsedag. Messer som almindelige søndage.
Mandag d. 31.: 2. pinsedag. Jomfru Marias besøg hos Elisabeth. Kl. 10 sangmesse.

Skt. Theresø Kirke, Hellerup
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Giro 4 08 38 30.
Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødsfald!).
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).

Alle kontorspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon 31 64 30 39. Onsdag kl. 14-16.

Messenider:
Søndag: Højmesse kl. 9, rec. messe kl. 11. Morgenand i kantinen mellem messerne. Familiemesse 2. søndag i måneden.
Hverdage: Mandag og fredag kl. 7.30. Tirsdag og onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag d. 2.: Bededag for præste- og ordenskald.
Fredag d. 7. - søndag d. 9.: St. Bededagsferien. Menighedsretreite i Nütschau, kirken sædvanlige messetider. Ingen familiemesse.
Søndag d. 16.: Kl. 9 familiemesse. Kollekt optages til fordel for meddelelesmidlerne.
Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfart. Befalet helligdag. Kl. 9 højmesse. Kl. 11 reciteret messe.
Søndag d. 23.: Valfart til Vor Frue af Åsebakken. I kirken sædvanlige messetider. På Åsebakken: Kl. 11.30 pontifikalmesse.
Lørdag d. 29.: I Sankt Ansgars Kirke. Kl. 10 cand.theol. Finn Arv, som har været praktikanter i vort sogn, diakonvis.
Søndag d. 30.: Pinsedag. Sædvanlige messetider.
Mandag d. 31.: 2. pinsedag. Jomfru Marias besøg hos Elisabeth. Kl. 9 Messe.
Immaculatakirken
 Strandvejen 91, 2000 København Ø. Son- og helligdage: Højmesse kl. 11.30 og mandag og torsdag messe kl. 16.45. Tirsdag, onsdag og fredag messe kl. 7. Lørdag messe kl. 9.

Sankt Mariam Kirke
 Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
 Sognepræst: Kaud Aage Nielsen, SJ Tlf. 31 71 53 35, mandag-fredag 10-12. Faste messetider: Søndag kl. 11. Hverdage: Tirsdag og fredag kl. 16.30. De øvrige ugedage kl. 6.45.
Søndag d. 16. kl. 11: Familiemesse med børnenes 1. kommunion. (OBS familiemesse er flyttet til 3. søndag).
Torsdag d. 20., Kristi Himmelfart kl. 11: Højmesse.
Søndag d. 30., pinsedag kl. 11: Højmesse. Mandag d. 31., Jomfru Marias Besøgelse kl. 11: Messe.

Sankt Nikolaj Kirke
 Strøbyevej 2, 2650 Hvidovre.
 Sognepræst: Wladyslaw Zdanec, C.Ss.R. Strøbyevej 2, 2650 Hvidovre.
 Tlf. 31 78 27 90.
 Træffetid kl. 9-11.30 undtagen mandag, eller efter aftale.

Messenider:
 Mandag, tirsdag, onsdag, fredag: Kl. 8. Torsdag kl. 19. Lørdag kl. 17. Søndag kl. 10: Højmesse.
Hver lørdag i maj kl. 16.30: Mariaandagt og kl. 17 messe.
Søndag d. 2.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Søndag d. 9.: Kirkekafe efter højmesse.
Torsdag d. 20., Kristi Himmelfartsdag: Højmesse kl. 10. Under højmesse modtages nogle af menighedens børn deres første kommunion.
Søndag d. 23.: Valfart til Åsebakken. Messe i Skt. Nikolaj kl. 10.
Søndag d. 30., 1. pinsedag: Højmesse kl. 10.
Mandag d. 31., 2. pinsedag: Højmesse kl. 10.

Jesu Hjerter Kirke
 Søndegade 4A, 1616 København V.
 Tlf. 31 24 65 80 (kontor) 31 21 85 88.
 Telefax 33 25 07 38.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders SJ.
 Andenpræst: P. Niels Kier SJ.
 Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepelle CSJ. Tlf. privat 31 35 86 92.
Messenider:
 Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.
 Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
 Søndag kl. 10: Latinsk højmesse. Kl. 11.30: Dansk højmesse. Kl. 20: Aftenmesse. Ligeleghed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Tirsdag d. 4. kl. 16: Kongregationsandagt med foredrag om »Den him. Filipp Neri († 1595) og hans »Oratorium«. Alle er velkomne.
Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse af det hellige sakramente kl. 16.30 andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Søndag d. 9. kl. 16: Messe på ungarsk i kirken. Derefter samvær i menighedsstuen.

Tirsdag d. 11. kl. 20: Kirkekoncert ved koret »Musica Viva«. Der opføres værker af Henry Purcell, Max Regér, Johannes Brahms, Carl Nielsen m.fl.
Lørdag d. 15. kl. 10: Kongregationsmesse. Alle er velkomne.
Tirsdag d. 18. kl. 11-18: Skovtur for de ældre. Tilmelding hos P. Keller.

13 Hovedstads-
område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.
 Tlf. 31 28 17 00.
 Sognepræst: Lech Pyslak.
 Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Evt. også på 31 74 34 54. Menighedsrådsformand: Henning Heinemeier, Markskellet 5, 2720 Vanløse.
 Tlf. 31 74 13 05.
 Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Tirsdage kl. 10. Onsdage og fredage kl. 19.
Søndag d. 2.: Messe kl. 10.30. Derefter kirkekafe.
Fredag d. 7., St. Bededag: Majandag kl. 18.40. Messe kl. 19.
Søndag d. 9.: Messe kl. 10.30.
Fredag d. 14.: Majandag kl. 18.40. Messe kl. 19.

Torsdag d. 20., Kristi Himmelfart (befalet helligdag): Søndagsmesseorden.
Søndag d. 23.: Valfart til Åsebakken. I vor kirke messer med danske salmer kl. 10 og 11.30. Stille messe kl. 20.
Søndag d. 30., pinsedag: Søndagsmesseorden.

Mandag d. 31., 2. pinsedag: Messe kl. 8 og 10. Ingen senere messer.
 Brugte firmærker har ikke gennem værdi som enkeltkepler. Men vi samler dem til fordel for vor Kirkemusikfond. Benyt vor samleskæbe i våbenhuset.
 For bedre at kunne tilrettelægge undervisningen vil vi gerne inden den 15. maj vide, hvilke børn der ønsker at modtage deres første kommunion i 1994, de går nu i første klasse, og ligeledes, hvilke unge der ønsker at modtage Firmelsens Sakramente i 1994, de går nu i syvende klasse. Tilmelding til sr. Evelyn eller til sognepræsten.

Fredag d. 7. kl. 16.30. Jesu Hjerter messe tilbedelse til kl. 18.
Lørdag d. 7. kl. 17.: Aftenmesse, ca. kl. 17.45 majandagt.
Søndag d. 9. kl. 8.: Messe. Kl. 10 højmesse.

Onsdag d. 12. kl. 19.: Majandagt.
Lørdag d. 13. kl. 17.: Aftenmesse, ca. kl. 17.45 majandagt.
Søndag d. 16. kl. 8.: Messe. Kl. 10 højmesse, gregoriansk sang.
Onsdag d. 19. kl. 19.: Majandagt.
Torsdag d. 20., Kristi Himmelfartsdag kl. 8: Messe. Kl. 10 højmesse.
Lørdag d. 22. kl. 17.: Aftenmesse, ca. kl. 17.45: Majandagt.
Søndag d. 23.: Valfart til Åsebakken. Kl. 8 messe. Kl. 10 reciteret messe.
Onsdag d. 26. kl. 19.: Majandagt.
Lørdag d. 29. cand. teol. Finn Arvé diakonvies i Sct. Ansgars kirke kl. 17. Aftenmesse ca. kl. 17.45 majandagt.
Søndag d. 30., pinsedag kl. 8: Messe. Kl. 10 pontifikalmesse under hvilken biskop Martensen meddeler firmelsens sakramente.
Mandag d. 31. kl. 8 reciteret messe. Kl. 10 reciteret messe.

Tirsdag d. 11.: Sidste møde i denne sæson kl. 14 i Åkirkeby præstegård.
Lørdag d. 15.: Religion kl. 10.
Torsdag d. 20.: Kristi himmelfartsdag. Højmesse kl. 16.
Lørdag d. 29.: Vigilmesse kl. 17.
Pinsedag: Se Åkirkeby.

Rosenkranskirken
 Gøteborgsgade 12, 3720 Åkirkeby.
 Sognepræst: Erling Brodersen.
 Menighedsrådsformand:
 Erik Frandsen, Kannikeengen 24.
 Tlf. 56 97 42 95.
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 11.: Sidste møde i denne sæson kl. 14 i præstegården.
Lørdag d. 15.: Religion kl. 10.
Kristi himmelfartsdag: Se Rønne.
Pinsedag: Højmesse kl. 10.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken
 Nørrebrogade 27, 2200 København N.
 Sognepræst: Jac Adams, Redemptorist.
 Weimargade 7, 2300 København S.
 Tlf. 32 97 37 43.

Træffes på kirkens kontor, hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt. og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
 Viceværter Tom A. Sørensen, tlf. 31 39 05 58.

Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.

Søndagsmesser: Lørdag aften: Kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk.

Søndag: Kl. 10 dansk højmesse. Kl. 18 engelsk.

Søndag d. 2.: Familiemesse kl. 10 med dbb.

Fredag d. 7. Store Bededag: messe kl. 11.

Tirsdag d. 11.: Tirsdagsklub efter 11-messen.

Torsdag d. 20., Kristi Himmelfart: Højmesse kl. 10. Engelsk kl. 18.

Søndag d. 23.: Valfart til Åsebakken.

Tirsdag d. 15.: Tirsdagsklub efter 11-messen.

Lørdag d. 29., Pinsevigil: Aftenmesse kl. 17.

Søndag d. 30.: Pinsefestmesse kl. 10.

Messe på engelsk kl. 18.

Mandag d. 31., 2. pinsedag: Dansk messe kl. 11.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
 Hans Bogbinders Alle, 2300 Kbh. S.
 Sognepræst: Jerzy Gorowski, C.Ss.R.
 Tlf. 31 58 41 02. Kontorid: Tirsdag, torsdag, fredag 10-13, onsdag 10-12 og 17-18.

Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.

Faste messer:

Lørdag kl. 17: Engelsk messe.

Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe. Kl. 10.30: Messe på Sct. Annæ Hjem (søndag)

Hverdage kl. 8 i kirken.

Tirsdag og torsdag kl. 9: på Skt. Annæ Hjem.

Lørdag d. 1.: Skt. Josef, arbejderne. Messe kl. 8.

Søndag d. 2.: Firmelse ved biskop Hans L. Martensen kl. 10 og derefter reception i den store sal.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter messe med tilbedelse kl. 19.

Onsdag d. 12.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Film om Israel.

Søndag d. 16.: Børnenes første hellige kommunion kl. 10.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfart. Messer som om søndagen.

Søndag d. 23.: Valfart til Åsebakken. Bus hertil vil blive bestilt. Læs herom andet sted i bladet.

Onsdag d. 26.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Søster Rafaela fortæller om Polen.

Søndag d. 30.: Pinsefesten. Latinsk højmesse kl. 10.

NB: Hver torsdag i maj måned er der majandagt kl. 19.

Skt. Hvalbyens Kirke, Rønne
 Østergade 59, 3700 Rønne.
 Tlf. 56 95 08 14.

Sognepræst: Erling Brodersen.
 Tlf. 33 99 19 48 - 33 11 60 80.

Menighedsrådsform.: Karen Chodzik.
 Pastoralassistent: Sr. Hermengild Ge-særk. Tlf. 56 95 08 55.

Lørdag: Højmesse kl. 17.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
 Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf. 31 24 26 30.

Hl. Messe jorden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Copenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry
 Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-Speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.

Other Churches with Mass in English:
 Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Sct. Annæ Kirke (Skt. A.), Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: Skt. A. at 5 p.m.
Sunday: VFK at 11 a.m. Sct. A. at 5 p.m. SAK at 6 p.m.
Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9:30 a.m.
First Friday: VFK at 7:30 p.m.
Thursday 20th: The Ascension of Our Lord VFK at 11 a.m. SAK at 6 p.m.
Sunday 30th: Pentecost Sunday. VFK at 11 am, SAK at 6 p.m.

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.
 Todos los domingos. A las kl. 12.
 P. Tomás Tirapu Beortegut C.Ss.R.
 Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française Copenhagen: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica italiana
 Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenogade 4A, 1616 København V.
 Ufficio e biblioteca italiana: Stenogade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.
 Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4, 1616 København V.

Kroatisk mission
 P. Drazo Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
 Tlf. 39 66 22 99.
Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.

I Helsingørj, Den 1., 2. og 3. søndag i måneden kl. 14.
 I Melsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.

Mszo swiato w jezuku polskim
 Ks. SIAN BUKAN C.S.S.R.
 Kosciol św. Anny, Amager Hans Bogbinders Alle 2
 2300 København S, tlf. 31 58 21 02
 Msza św.: Kazda niedziela i swiето o godz. 12.00

Ungarsk messe
 P. Kálmán Horváth s.j.
 Stenogade 4 - 1616 København V.
 Tlf.: 31 21 85 88.
 Messe hver anden søndag i måneden kl. 16.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
 Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst: Dietrich Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.
 Andenpræst: Reinhold Sahner.
 Tlf. 33 91 21 56.
 Præsteres træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Lørdag d. 1. kl. 17.: Aftenmesse, ca. kl. 17.45 festlig majandagt.

Søndag d. 2. kl. 8.: Messe. Kl. 10 højmesse, gregoriansk sang.

Onsdag d. 5. kl. 9.30: Skovtur starter her fra kirken, hjemkomme ca. kl. 17. Alle er velkomne. Kl. 19 majandagt.

Døde

Rektor Ragnhild Hoff død 2. april 94 år gammel

Den 2. april 1993 afgik rektor Ragnhild Hoff ved døden, efter et intensivt og frugtbar livsverk, med udvikling af Montessori-pædagogikken til undervisning af små og større børn.
 Ragnhild Hoff var i det arbejde anerkendt, såvel inden for som uden for

landets grænser. Hun indsatte hele sin store arbejdskraft, både på litterære beskrivelser af Montessori-systemet og på det praktiske arbejde med at udvikle børns intellektuelle og følelsesmæssige ressourcer.
 Ragnhild Hoff var en hengiven og ivrigt prakti-

serende katolik hele sit liv, hvilket også på positiv måde virkede tilbage på hendes arbejde med børn.
 For Ragnhild Hoff s liv og virke med udvikling og udbredelse af Montessori-pædagogikken, skal der udtales et »eret være hendes mind«.
 Viggo og Merete Johansen

Lørdag den 27. marts 1993 og søndag den 28. marts afholdt Pax Christi årsmøde i København hos Sct. Josef-søstrene på Strandvejen. På siderne 12 og 13 bringes de tre indlæg, der blev holdt på årsmødets seminarled

Økonomien efter kapitalismens sejr

Af Merete Klenow Vith

Dagens første foredragsholder var Wilhelm Christmas Møller, der er lektor i statskundskab ved Københavns Universitet. Efter hans mening er en af farene for Vesten i dag, at vi er alt for impoerede over, hvor vidt vi har bragt det teknisk og materiel, og glemmer at anlægge lægere perspektiver.

Det er da rigtigt, at vi er ved at næsten mirakuløst vendepunkt: Den kolde krig er slut. Det er også rigtigt, at vi takket være den øgede kommunikation og den større frihed i almindelighed har nået en øget bevidsthedsdannelse: Langt flere ved mere og er derfor i stand til at tage stilling. Sålædes kaldte Wilhelm Møller den voksende udbredelse af forståelsen for miljøspørgsmål

for »et af historiens største bevidsthedskræfter«.

Men det er nærværende på systemets fortræffelighed. Teknologien kan langt fra løse alle problemer. Vor tænkning er blevet positivistisk, dvs. vi tager kun det alvorligt, der kan vejes, måles og tælles. Vor erkendelse er naturvidenskabeligt baseret, og en mængde forhold undrager sig derfor vor analyse. Som sprofgøreren Wiagenstein sagde: »Hvad der ikke kan tales meningsfuldt (i.e. naturvidenskabeligt) om, om det bør der tyes - men det fortiede er det vigtigste.«

For di tænker i naturvidenskabelige baner, hæfter vi os mere ved, hvad der er sandt eller falsk, dvs. hvad det kan bevises eller ej, end ved, hvad der

er godt eller ondt. Wilhelm Møller nævnte, hvad han kaldte »modulverbenerne eksistentielle krise«, dvs. forholdet mellem kunne/burde/ville og være. I vor teknisk-økonomisk orienterede ideologi er vi tilbøjelige til at mene, at hvad vi kan gøre, det vil vi gøre og bør vi gøre.

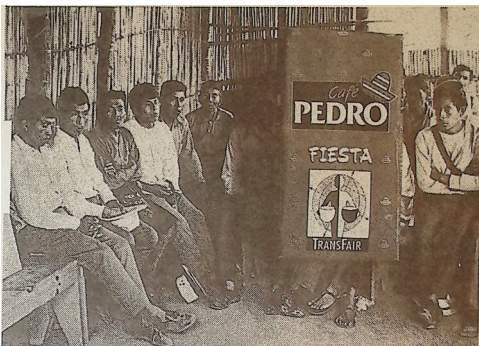
Uhensigtsmæssig udvikling

De uhensigtsmæssige sider af denne tænkning bliver dog stadig tydeligere. Vi kan skabe umådeligt effektive masseødelæggelsesvåben, men tager vi dem i brug, vil forskellen på sejr og nederlag være = 0. Vi kan automatisere næsten al produktion, men det fører til massearbejdsløshed. Vi kan udrydde en mængde skadedyr og -planter, men det fører til forurening og skovhedder i biosfæren, og desværre er der stadig en ubredt tendens til at bagatellisere disse problemer og mene, at »det går nok«.

Ny bevidsthedsdannelse

Den eneste vej frem er efter Wilhelm Christmas Møllers mening en ny bevidsthedsdannelse, og den er der tækket være massemedierne en mulighed for at skabe. Mennesket har altid levet »på randen af kaos«, nye løsninger er til stadigt fundet i sidste øjeblik, ikke ved løfter, men ved truslen om undergang. Vejen til forandring går gennem den enkelte bevidsthed.

Vi, i Vesten, lever i et pluralistisk samfund, og det har to bærende søjler: Det liberale demokrati og den kapitalistiske produktionsform. Mellem disse to »søjler« er der en konflikt. Et indlysende problem ved den ukontrollerede kapitalistiske produktionsform er, at den ødelægger miljøet. Men, sagde Wilhelm Christmas Møller, hvis kapitalismen er oppe mod miljøet, så må enten miljøet sejre, eller begge gå til grunde. En løsning kan kun findes, hvis den enkelte bevidst sig og sadler om »på randen af kaos«.

TransFair er en sammenslutning i Tyskland af 26 sociale og kirkelige organisationer, der arbejder på at skabe en mere retfærdig handel med den tredje verden. Kaffe, der hedder »Pedro«, »Espresso« (båb), »Vin« (liv) og »Caminos« (vej) kan købes til ca. 10 kr. mere end tilbudskaffen i supermarkedet. »Den retfærdige kaffepris« kommer smlbåndet og deres andelselskaber til gode. I Danmark har vi en tilsvarende organisation i Ulandsimporten. (Foto KNA)

Det fælles bedste

Mødets andet indlæg af Oluf Bohn var en gennemgang af økonomien Herman Dalys og teologen J. Cobbs bog: »Det fælles bedste«. Bogens titel: Det fælles bedste, er bevidst hentet fra katolsk socialisme og refererer til, at al økonomisk aktivitet bør tjene alle mennesker. Her er titlens indhold dog uvidet til at dække hele biosfæren, dvs. at økonomisk aktivitet ikke alene skal tjene mennesket men al levende på jorden.

Når fortællerne har uvidet horisonten til at leve, skyldes det, at de mener, jorden er blevet truet gennem vore handlinger. Forurening og ødelæggelse truer alt liv, skriver de, der bør reagere nu, mens vi endnu kan vælge, og ikke siden skal rvinges til blet usædne beslutninger. Men selv da må vi under de nuværende forhold indskrænke os på voldsmønstre og de nuværende levevilkår.

Solidariske

Når det er en økonom og en teolog, der har samarbejdet, skyldes det deres fælles kristne holdning. De mener, at vi må vende tilbage til tidligere tiders jødisk-kristne forståelse for skaberarkens iboende værdier, og for fællesskabet mellem mennesker som noget gud-villet.

Kun ud fra en fornyet kristen-teologisk besindelse kan vi begynde nedefra med at opbygge fællesskaber, der er solidariske over for alt liv, sådan at vi som mennesker skabt i Guds billede først bygger vore egne fællesskaber op, men

også kan beskytte andre levende væsners fællesskaber.

Bogen er kritisk i to retninger. Den ene kritik går på forfatterne, som også har et biosfærisk syn på livet, men som anser alle væsener (altså dyr, planter osv.) for at have lige ret ved mennesker til liv. Her mener de, at den jødisk-kristne skabelsesro og -tanke er et afgørende korrektiv.

Hvis livet på jorden skal reddes

Den øvrige kritik rettes mod de økonomiske aktiviteter, der udspiller sig i verden i dag, hvor målet udelukkende synes at være den optimale varetagelse af egne økonomiske interesser. Fordi moderne økonomier i stadig stigende

grad er verdensomsplændende mangler alle ydre styringsmuligheder. Hvis livet på jorden skal reddes, må vi indskrænke og opelede den økonomiske aktivitet i forskellige adskillige områder. Sker det har de menneskelige fællesskaber i langt højere grad mulighederne for at gribe kontrollere inden. Så fællesskabernes samlede interesser kan varetages.

Bogens afsnit om politik er desværre ringe, og fortællerne indfører også, at de ikke har en samlet model for de mere afgørende fællesskabers indre økonomiske aktivitet og for de mindre områdeopdelte fællesskabers indbyrdes økonomi (f.eks. fra verdensdel til verdensdel).

Konvertit-weekend på Magleås

fra fredag d. 4. juni (efterkaffe kl. 20.00) til søndag d. 6. juni (efter frokost)

- tænker du på at konvertere, - går du til undervisning eller - går du allerede opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke så er dette måske noget for dig.

I løbet af weekenden vil vi gennem oplæg, samtaler og paneldiskussion søge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har.

Alt programmet: Hvorfor holde konvertit-weekend. Blive katolik på grund af / på trods af. Hvad ligger bag et engagement. Kampeparter/åben samtale. Verdenskirke-lokaltirke. Møde med Benediktinerindrene på Assakaten. Ordenspræst/ordenliv.

Ledere:

Sognepræst Hens Eismark, Hillerød
pater Frans Hoyce, O.M.I., Aalborg
Ellen Maria Lobahn, Ringsted, formand f. Magleås Styrelse

Pris: kr. 475,-. Utskud kan søges.
Tilmelding og yderligere oplysninger hos:
Elin Udum, Magleås Kursuscenter, Høsterkuffelvej 6, 3460 Birkeåed. TH. 42 01 71 15 eller indtælling på glo 428 44 23.

»Liv og fortælling«

Højskoleuge på Magleås 25.7.-1.8. 1993

Søndag 25.7.:

Film: »Fishes King«
Jes Nystan: »Film og fortælling«

Måndag 26.7.:

S. Kihlgaard Madson: »Bibelske fortællinger«
Gæstneruppen »De Pappenhøjere«

Tirsdag 27.7.:

Jesper Fich: »Fortælling og fornyede«
Fortællingsvækket.

Onsdag 28.7.:

Udflygt med bus til Frederiksborg slot.
Steffen Holberg: »Brygger Jakobssens fortælling om Danmark«.

Torsdag 29.7.:

Kj. Mogensen: »Liv og fortælling«.
Gunde Jørgensen fortæller søgn og legender fra den jødiske tradition.

Fredag 30.7.:

Uffe Østergaard: »Fartige fortællinger«.
Ebbe Strange fortæller sit liv.

Lørdag 31.7.:

Vagn Andersen: »Nattergalen« - et eksistentielt indlæg.
Festmiddag - fest.

Søndag 1.8.:

Afslutning.

Højskoleuge starter søndag med kaffe kl. 15.00 og slutter efter morgenmad den følgende søndag.

Præst på højskoleugen:

Pov Dolmer

Arrangørgruppen:

Hanne Brixtofte, Niels Engelbrocht, Pia Kelly.

Pris for højskoleugen incl. fuld kost og kursusafgift i alt:

kr. 1.950,-

Tilflugt for ævnerløse: kr. 350,-.
Ved tilmelding indbetales depositum: kr. 350,- på giro nr. 428 44 29 eller ved check til

Magleås Kursuscenter
Høsterkuffelvej 6
3460 Birkeåed
42 01 71 15

Da deltagertallet er begrænset er det dødt at tilmelde sig hurtigst muligt.

Ansøgning om reduktion i pris kan rettes til kursuscenter.

Katolske sociallære

Og hvilke principper og løsningsmodeller tilbyder den katolske kirke så på de problemer, der blev skitseret af *Christmas Muller* og *Oluf Bohn*? Det gav *Anette Messerschmidt* en redegørelse for om søndagen, idet hun i sit foredrag »Katolske sociallære - Hvad siger pavens rundskrivelse? - Går de langt nok?« gennæggede rundskrivelsen fra Leo XIII's *Rerum Novarum* fra 1891 til *Centesimus Annus* fra 1991 af Johannes Paul II.

Bibelsk begrundet opfattelse

Det er typisk for alle disse dokumenter, at de er »deduktive«, dvs. at de ikke tager deres udgangspunkt i de faktiske forhold, men i en bibelsk begrundet, teologisk opfattelse af mennesket som skabt i Guds billede med et unistalt personligt værd. Men dette betyder ikke, at rundskrivelsen er statiske i deres samfundsyn; de udvikler sig med tiden og dens problemer. Og dog...

Helt fra *Leo XIII's Rerum Novarum* fra 1891 til

Johannes Paul II's Centesimus Annus fra 1991 har »sociallære« det til fælles, at de meget klart betoner »de riges« ansvar over for »de fattige«, og det gælder fra og med *Johannes XXII's Mater et Magistra* også de rige landes ansvar over for u-lændene. Fra i 1891 at erklære, at »de arbejdende stænder« har pligt til »samvittighedsfuldt at udføre, hvad de efter fri og retfærdig overenskomst (sic!) har pålagt sig«, går pavestolen i 1961 over til at nævne »en stadig mere detaljeret juridisk ordning af forholdet mellem mennesker på alle områder, en »socialisering«, hvilket dog ingeniulade betyder socialisme. Fra 1963, dvs. efter Det andet Vatikan-koncil, tales der desuden om religionsfrihed.

I *Populorum Progressio* fra 1967 går *Paul VI* så vidt som til at erklære, at »almævellet kræver derfor underinden ekspropriation, hvis en bestemt besiddelse på grund af sin størrelse og... på grund af den elendighed den påfø-

rer befolkningen... stiller sig hindrende i vejen for fælles velvære«. Alltså en klar desavouering af ejendomsretten, der i 1891 blev anset for ukrænkelig.

Demokratiet

I 1971 er paven, *Paul VI*, alet til i *Octogesima Adversus* udtrykkeligt at anerkende demokratiet som en vej frem: »Som modsvagt mod det voksende teokratisk må man finde moderne former for demokrati, som ikke blot gør det muligt for den enkelte at holde sig informeret og udtale sin mening, men også at få del i det fælles ansvar.«

Vor nuværende pave *Johannes Paul II* betoner i sin første rundskrivelse 1979, *Redemptor Hominis* (»Menneskets forløser«), den fremadskridende fremmedgørelse i vort teokratisk samfund, menneskene bliver »objekter, der kan manipuleres med på mange måder«. Og det er i klar uoverensstemmelse med synet på mennesket som skabt i Guds billede med et umisteligt personligt værd.

I *Laborem exercens* (»Ved arbejdets udførelse«) 1981 går paven ind for »medejendomsret til produktionsmidlerne, om distributionsdeling og medarbejderaktivitet osv.«. Alltså hvad vi kalder Økonomi demokrati, ØD, en tanke, som allerede *Pius XI* i 1931 havde fremført. Desuden beskæftiger rundskrivelsen sig med »de millioner af menne-

sker, der er tvunget til at dyrke jord, der tilhører andre.« Der mangler enhver form for beskyttelse af landarbejdere og deres familier, hedder det.

Skævheden i de sociale forhold

Denne positive holdning over for de fattigste fortsattes i 1987 med rundskrivelsen *Sollicitudo Rei Socialis* (»Omsorgen for de sociale forhold«), der endnu engang påpeger skævheden i de sociale forhold. Og i *Centesimus Annus* i hundredåret for *Leo XIII's Rerum Novarum*, en rundskrivelse, der meget stærkt understreger, at en af de alvorligste hindringer for en ændret samfundsorden er de fattigste »skabt på viden og uddannelse, som hindrer dem i at slippe ud af deres ydmygende undertrykkelse«.

Går rundskrivelsen langt nok?

Dette spørgsmål blev lagt ud til tilhørerne. Ikke meget overraskende blev det øjeblikkeligt påpeget, at der er en afgrund imellem Vatikanens synspunkter, som vi alle kan diskutere, og Vatikanets praksis, især i forhold til befrielsesteologerne i Sydamerika. Befrielsesteologerne tager deres udgangspunkt i den faktisk foreliggende situation, dvs. de går ikke deduktivt, men induktivt til værks, og spørger: Hvordan kan de fattige og undertrykte tolke Evangeliet i deres øjeblikkelige situation? Hvilke konkrete handlinger legitimeres af Evangeliet, ja mere end det: Hvilke konkrete handlinger tvinger Evangeliet os til at foretage? Det er »et godt spørgsmål!« Et af de spørgsmål, som Pax Christi arbejder med.

Hvad er Pax Christi egentlig?

Af Anton Dekkers SJ

Pax Christi (som betyder Kristus fred) er en næsten verdensspændende katolsk frivillig organisation, hvis en afdeling i mere end 25 lande, og endnu først og fremmest i den rige del af verden. Stadig flere fattige lande er nu også på vej.

Græsrod og fortop

To ord er betegnende for Pax Christi: den er en græsrod, og den er fortop.

En græsrod, både fordi den har dybe rødder i den katolske kirke, og fordi den vokser nedefra. Det sidste betyder, at den ikke har sit mandat fra paven eller biskopperne som f.eks. den pavelige kommission *Justitia et Pax* (som betyder Retfærdighed og Fred) eller de biskoppelige kommissioner af samme navn. Det forhindrer på ingen måde Pax Christi i at have et godt forhold til den officielle kirke. I vort bispedømme har biskoppens kommission *Justitia et Pax* endda været en dygtig fødsels hjælper ved den danske afdelings fødsel i 1989.

Netop fordi Pax Christi er frit stillet i forhold til kirkens ledelse, kan den være fortop. F.eks. har den en årrække før opbruddet i Østeuropa haft intense kontakter med regimekritiske grupper og organisationer som den ortodokse kirke, for at medvirke til

at bryde øst-vest-modsetningen op. Som et andet eksempel kan nævnes, at der nu er et flerårigt program i gang, der vil bringe de tidligere »ustilande« og den »tredje verden« nærmere til hinanden. Gensidigt ukendskab og mistænksomhed er endnu udbredt mellem de to »verdenene«. Pax Christi har givet udtryk for sine meninger, hvor den officielle kirke ofte er nødt til (eller i hvert fald er) mere forsigtig og tilbageholdende.

Rådgivende status

Der står respekt om Pax Christi's arbejde rundt om i verden. Den har hen ad vejen fået rådgivende status såvel ved FN som ved Europarådet og ved UNESCO. I lande, hvor f.eks. menneskerettigheder undertrykkes, breder der sig tryk blandt magthaverne, når Pax Christi (som det flere gange er sket) sender en ekspertgruppe for at undersøge forholdene og offentliggøre resultatet.

I disse store sammenhænge synes vor unge og endnu lille (ca. 75 medlemmer) danske afdeling ikke at så meget. Den afholder dog hvert år et godt besøgt studiemøder på Øm, og afholder et »mini-seminar« i forbindelse med årsmøderne. Den har en aktiv flygtningegruppe, som giver nogle flygtninge menneskelig

nærhed. I København samles en lille skare hver måned til messe og bagefter bøn og bibellæsning (Pax Christi's program kan sammenfattes i ordene bøn - studium - handling). Den har også flere gange blandet sig i den politiske debat. Sidst har den taget initiativ til et brev til det nuværende danske EF-formandskab om EF's ansvar for den tredje verdens fattigdom og gældskrise. Mange andre kirkelige organisationer herhjemme var med til at underskrive brevet.

Der er også en ydre grund til, at det er godt, at Pax Christi Danmark eksisterer - trods sine endnu beskæmte kræfter. Den er med til at tegne Pax Christi International udvaldt, og dermed øge dens ind-

Pax Christi

flydelse. Før 1989 var de nordiske lande en hvid plet på Pax Christi International's verdenskort. Men vi håber naturligvis at blive mange flere, og dermed at blive stærkere. . . .
Anton Dekkers SJ

Jødiske, muslimske og kristne børn bliver undervist i fællesskab i landsbyen *Neve Shalom* i Israel, for at religiøse fordomme ikke skal opstå. Fredslandsbyen modtager i år *Niwano-fredsplan* på godt en mio. kr. for dens forskningsaktiviteter. Landsbyen blev grundlagt i 1971 af dominikaneren *Bruno Massar*, og i den arbejder jøder, muslimer og kristne sammen. I *Neve Shalom*'s »Freds-skole« afholder man kurser for arabiske og jødiske gymnasieklasser fra hele Israel for at nedbryde fordomme og skabe grundlaget for en fredelig samarbejts. *Niwano-fredsplan* uddeler af den buddhistiske lægemiddelsbevægelse *Risho Kosei-ka*, der tæller syv mio. japanere. Den er opdelt efter grundlæggeren af bevægelsen, *Nikyō Niwano*. (Foto KNA).

»Du gør alting godt og smukt...!«

(Fra *Frans af Assisis Solsang* (fr. »Lovsang«-salme nr. 208).

Den midtjyske pastoralehed 4 indbyder til en Weekend for voksne

I Øm, 15.-16. maj 1993. Lørdag kl. 14 til søndag kl. 16.

Medvirkende: Pastor Edward Stappers O. Pream og Birthe Beckhausen.

Pris: kr. 175.-

Tilmelding hos sognepræsten i Vejle, Horsens, Silkeborg eller Herning.

Herren give dig sin fred

Jubilæumsretræte for mænd på Dalum Kloster i august

Udvalget, som arbejder med opgaven *Retræte for mænd på Dalumkloster*, har bedt pater Irenæus fra Nakskov at lede den kommende retræte i august. Det er en jubilæumsretræte, idet det er 50. gang, at der holdes en retræte for mænd.

Pater Irenæus har valgt at give retræten denne overskrift:

Herren give dig sin fred. Endvidere oplyses fra Nakskov, at retræten får et franciskansk præg. Det bliver i hvert fald en retræte med Frans af Assisi.

Pater Irenæus skriver selv om Den hellige Frans: En presentation af Frans af Assisi behøves ikke. For mange - også uden for kristne kredse - repræsenterer han kristendomens væsentlige side. Frans af Assisi står dog for mere end bare at være naturskøn.

Hvert år når vi nærmere os den 4. oktober, den hl. Frans festdag, skal folk nok huske fugleevnen. Han kunne snakke med dyrene. Ulven fra Gubbio blev slået en anden en efter at Frans havde talt med den.

Men Frans af Assisi står for mere. Ja, han elskede Guds skabelse. Dog elskede han den korsfæstede Herre endnu mere og inderligere. Frans af Assisi har altid været en fascinerende person. Folk kan li' ham. Glasen fra helgen-glorien skjuler ikke hans menneskelighed. Hans livsglade kan man ikke stå for. I ham og i den franciskanske bevægelse er der en åndelig rigdom, som man kan øse af, når man går i gang med at forny sit liv.

I sit testamente skriver Frans: "... den Højeste selv åbenbærede mig, at jeg burde leve efter det hellige Evangeliums regel."

Vil man lære Frans af Assisi at kende er man nødt til at koncentrere sig om nogle af de bønner, som virkelig stammer fra ham. Til sådanne åndelige øvelser bliver nogle retrætedage rigt lejlighed. Det er mit håb, at deltagerne i den kommende retræte vil erfare mødet med Frans af Assisi som en åndelig berøelse.

P. Irenæus Capellen O.F.M.Conv.

Jeg forestiller mig, at det bliver mere en retræte med Frans af Assisi end om ham.

Irenæus Capellen
Retræten finder sted på Dalum Kloster fra mandag den 23. til fredag den 27. august 1993.

Irenæus Capellen gj. kloster som 16-årig og af-lagde løfter på Den hellige Frans' fest den 4. oktober 1942 i Urmond, Holland. Han blev præsteviet i august 1948 og kom til Danmark i november 1953.

Irenæus Capellen har været præst i Sønderborg og Tønder fra 1954 til 1972 og siden sognepræst i Skt. Francisus menighed i Nakskov og for ganske nylig også sognepræst for menigheden i Maribo.

Børge Blans

Bønnens apostolat v. p. P. Keller

Hvor får vi modige vidner for Kristus fra?

«At de unge ved Helligåndens kraft må være modige vidner for Kristus i hverdags-»

Modige vidner for Kristus i hverdagen - hvor får vi dem fra? Fra solide katolske familier - ja forhølgelig. Men hvad så, når der i et hjem ikke er noget ret forhold mellem far og mor, mellem forældre og børn? Når det religiøse liv ikke spiller nogen rolle eller kun opfattes som en skulder på ryg pligt? Når hverken skolen eller sognet har kunnet tænde gisten? Men selv en helt

ideel katolsk opdragelse giver ingen garanti for, at de unge holder fast ved det, forældre, lærere og præster har søgt at nedlægge i dem. I mange tilfælde bliver de simpelthen opløst af miljøet.

Det er »massens« nedbrydende indflydelse. Romano Guardini har sagt: Når man Guardianni har sagt: »Når en katolsk ordentlig gode, er de ganske ordentlige. Men er der samlet hundrede, sidder djævelen i dem.« Det er en kendsgerning, man ofte kan konstatere: der opstår en

slags »massesjæl«. I mængden synker den enkelte intellektuelle niveau, følelsener bliver dominerende; den enkelte modstandskræfter lammes og har hylter med ulvrene. I mange tilfælde kan en levende gruppe, nogen ha slutning sig til, være han ruden. Fælles oplevelse ved regelmæssige gruppe møder, vandringer sommelejlige, ferierejser gudsstenjerner, retrætedage kan være meget effektive.

Det hele står og falder; men af det blandt de unge findes ledere, som er bevidste af den nødvede dige idealisme, som kar »smitte« andre. Det kar ikke, at et ungt menneske som er den ledte leder, på grund af sin egen uddannelse, sit arbejde eller fa miljøforhold, ikke kan tage sig så meget af sin gruppe, som han, hun vil eller slutter at ledere i deres bejstring påtager sig oppa ver, de ikke magter. Ella og læn efter megen sliu og snob det ene år efter det andet, giver op, fordi »de alligevel ikke kan nytt noget!«

Vor apostoliske iværksættelse i den måned koncenterer sig på bestorm Kristus om, at han ved det kommende pinske på n sender Helligånden ove vore unge, og opplamne firmelæns »fødegave« dem. Især et han vil vækk unge ledere, som ikke e bange for et hårdt og lang varigt arbejde; som tage sig af hver enkelt, sætte hver eneste i sving med et konkret opgave, og isar beder for dem. Målet er at de alle må vokse stadi dybere ind i Kristus, o således også kan være han vidner i hverdagen, frer for alt ved kærlighed.

Pensionsstuge på Magleås d. 8.8.-14.8. 1993

Kærlighedsstuge starter søndag med pension på 75.000 og større lørdag med frokost.

Søndag 8.8.: Messe med pastor Martin Bergsøe

Mandag 9.8.: Pastor Paul Honoré: Salmefangering Kingo. Messe med pater Gregorio.

Tirsdag 10.8.: Pastor Gregorio: Henri Matthis - Kapellet i Vence. Messe med pastor Erling Brodersen. «M i Afrika» - film om Karen Blixen

Onsdag 11.8.: Udflyt med bus til Karen Blixen Museet. Kaffe i Rungsted - tur langs Kysten.

Torsdag 12.8.: Pastor Czeslaw Kozon: »På rejse med Caritas«. Messe og sang med Rolf, Klaus og Peter Tønshoff.

Freddag 13.8.: Sr. Evelyn Krepel: St. Josephsøster 1933. Ordets Tjeneste med Sr. Evelyn.

Lørdag 14.8.: Nils Engelbrecht: »Profetene - vanvittige mennesker«
Messe med pater Martin Chasa.

Daglige ledere: Sr. Clemetine Warnho og Nils Engelbrecht.

Pris: kr. 1.600.-
Tilleg for enkeltværelse: kr. 200.-
Ved tilmelding belægtes depositum: kr. 360.- på giro nr. 428 44 29 eller med check til:

Magleås Kursservice
Høringskubvej 6
3460 Birkerød
42 81 07 15.

DUK-valfart til Santiago

Den 800 km lange »Jakobsvej« går fra Plynærne gennem det øde Navarra, over Riojas bugtede vinmarker og Castilens sletter til Galiciens grønne landskab.

Millioner af mennesker har vandret ad denne rute i hundrevis af år. I år arrangerer DUK en ung-

domsvalfart til Santiago de Compostela, hvor apostelen Jakob liges begravet. At på alle 800 km tager lang tid, men i løbet af de 12 dage, pilgrimsferden varer, vil man gå 200 km af ruten.

Undervejs bliver der rigelig tid til at nyde naturen, reflektere over sit liv,

fejre messer i de gamle kirker langs Jakobsejeren og ikke mindst få en masse dejlige oplevelser sammen med de andre deltagere i ungdomsvalfarten.

Pilgrimsgruppen tager toget til Leon i Nordvestspanien. Derfra går man ca. 25 km om dagen ad Jakobsejeren. Man overnatter i telte eller i sovesæle på de gamle kloster. Gruppen er fremme i Santiago på Jakobs festdag. Den tungeste bagage bliver kørt fra Leon til Santiago, så man skal kun gå med en let opklapning.

Ungdomsvalfarten finder sted 15.-27. juli 1993, og man skal være fyldt 18 år for at deltage. Pris for rejse og overnatning er 3000 kr. Maden købes på sammenskabsbasis.

Valfarten ledes af Kjeld Lundorf, Reinhold Sjøndergaard (præst) og Peter Stockholm. Tilmelding til DUK's sekretariat, Bredgade 67, 2., 1260 København K, tlf. 33 14 77 07.

Adolf Meister SJ udstiller i Århus

»Sig det dog, at du ikke vil nøjes med det synlige, men vil trænge ind i det væsen og vil finde det, der ligger bagved,« skriver p. Adolf Meister i tidsskriftet »KUNST«. Det kan også være overskriften på de billeder af Meister, der i maj og juni kan ses på »Galleri ved Kirken« i Århus.

Udstillingen omfatter 60 af Meisters nyeste værker. Om sine portrætter siger han, at de ikke blot skal ligne, men fortælle noget om menneskets væsen. I en række af billederne forsøger Meister, det også er sognepræst i Århus, at trænge dybere ind i en religiøs sammenhæng. Her spærges alle grænser, historiske, geografiske, religiøse, ja næsten lærredets rammer.

Der er fernisering lørdag 1. maj kl. 11-13 i galleriet i Ryesgade 26 i Århus.

Liturgisk kalender 1.-14. maj 1993

1. vid. Lørdag i 3. uge i påske. (III Pa.) Eller 1. vid. Josef. (Helligden. Påskepl. I. Ap. G. 9:21-42; Ev. Joh. 8:60-69.)
Fejrer man Josef, arbejdsløse, lænns fængslede fæstede i 11. Mo. 12:2-22 eller: Kt. 3, 14-15; 23-24. Ev.: (Obligatorisk) Matk. 12:64-68.
2. vid. 4. søndag påske. (IV Pa.) Gl. Ct. Påskepl. I. L. Ap. G. 2:146-38; Mt. 21:23, 24-46. (OmK): Herrens er min herde, mig skal intet føles. Eller: Halleluja! 2. L. 1. Pet. 2:20-25. Ev.: Joh. 10:1-10. Athanasius, Biskop og Kirkefader (1 272), hfr. 18. It. 18.
3. vid. Fredag i 3. uge i påske. (IV Pa.) Påskepl. I. Ap. G. 12:28-32. Ev. Joh. 14:1-6.
4. vid. Lørdag 14. uge i påske. (IV Pa.) Påskepl. I. Ap. G. 12:44-52. Ev. Joh. 14:7-14.
5. vid. 4. søndag påske. (IV Pa.) Gl. Ct. Påskepl. I. L. Ap. G. 8:17; Sl. 33:12-45; 18:18. (OmK): D mistundhed være over os, Herre, såsom vi håb på dig. Eller: Halleluja! 2. L. 1. Pet. 2:4-8. Ev. Joh. 14:15.
6. vid. Mandag 15. uge i påske. (IV Pa.) Påskepl. I. Ap. G. 14:5-18. Ev. Joh. 14:21-26.
7. vid. Tirsdag 16. uge i påske. (IV Pa.) Påskepl. I. Ap. G. 14:19-26. Ev. Joh. 14:27-31a.
8. vid. Onsdag 17. uge i påske. (IV Pa.) Eller p. Hieronymus og Anthonius martyr. (IV Pa.) Påskepl. I. L. Ap. G. 15:1-7. Ev. Joh. 15:1-8.
9. vid. Lørdag 18. uge i påske. (IV Pa.) Påskepl. I. Ap. G. 15:17-21. Ev. Joh. 15:8-17.
10. vid. Fredag, Mariae søster (I), (II Pa.) Gl. Ap. L. Ap. G. 1:16-17; 20:26-31; 11:3, 2-4; 3:4-5; 8-7. (OmK): Herrens søster, han mellem af ho fyrrer. Eller: Halleluja! Ev. Joh. 16:8-17.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 68A, st. 1200 København K.
Kontorh. h. åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postg. 646397.

Møder og arrangementer

Vor Frue kirke Præstevogt 29, Næstved

Torsdag den 12.5. 1993, kl. 19.30:
Fru Kirsten Kjærulf taler om den store tvivle
Hvidegald af Bingen. - "Den dybtviede kraft", i
menighedsbladet. Gratis adgang.
Kaffe - Alle er velkomne!

Det sker på Magleås

La. d. 4. - 7. d. 4.5.:
Institut for Kirketeologi.
Ti. d. 4.5.:
Dansk Flygtninghjælp.
On. d. 5.-so. d. 6.5.:
Dansk Flygtninghjælp.
Fr. d. 7.-so. d.9.5.:
Tro og Lys.
So. d. 9.-fr. d. 14.5.:
Den Journalistiske Etarudd.
Ma. d. 10.-ti. d. 11.5.:
Licensministeriet.
On. d. 12.5.:
Levnedsmiddeltaryaten.
To. d. 13.-fr. d. 14.5.:
Dansk Flygtninghjælp.
Fr. d. 14.-so. d. 16.5.:
Hørsholm kommune.
So. d. 17.-so. d. 19.5.:
Den Journalistiske Etarudd.
Ma. d. 17. og ti. d. 18.5.:
F. V. Kamp-Rasmussen.
On. d. 19.-so. d. 22.5.:
B. Eilers, Münster.
Ma. d. 24.-d. d. 25.5.:
L.A.L.
On. d. 26.-fr. d. 28.5.:
D.T.H.
Fr. d. 28.-so. d. 30.5.:
Renata v/Ellen Nielsen m.fl.

DUK-kalender

Ungdomsmesse og Café Ludvig den 20.04. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjernte Kirke, København.
Ministrantkursus den 07.05.-09.05. 1993 på Øm for de 9-12 årige.
Pris: kr. 175,00 samt kr. 150,00 for fællestager.
Ungdomsmesse og Café Ludvig den 30.05. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjernte Kirke, København.
Åbuds: Tilbagebetaling af gebyr skal normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig: _____
Arrangement: _____
Dato: _____
Navn: _____
Adresse: _____
Postnr./By: _____
Fødselsdato: _____
Telefon: _____
Kattolk: Ja: _____ Nej: _____
Deltager (i familierne): () _____
Ankommer selv: () _____
Postgitekontonr. 9 00 32 94
Danmarks katolske Kattolkler
Kattolkstatist
Bredgade 67, 2. th.
1200 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Pax Christi Danmark Bøn og meditation

»Som person er mestmødt derfor
harre krav arbejdsfrie. (Laborem Exercens)
Pax Christi indbyder alle interesserede til
bøn og meditation den 1. lørdag i hver
måned.
Sted: Sct. Augustins Kirke, Jagtvej 183.
Tid:
1. maj kl. 16.45. Vi starter med messe med
efterfølgende meditation i kapellet eller i
Nøvmannstuen. Afslutter med kaffe/te.
Anerkendt:
Skt. Joseph-søstre, Sct. Hansgade 28,
tlf. 31 35 86 92.

Maria-andagter

Der er Marie-andagter i Sct. Augustins Kirke,
Jagtvej 183, København Sø og helligdage i
ma. kl. 16.30, w/p. Avg. Zoggelet Sct. den 9.
16. 20. og 30. maj.

Ægteskabs-Træf

Weekend på Magleås 16.-20. juni 1992.
Deltagende ægtepar, som ønsker at udforske
det kærlighedsforhold, der omfattes af deres
ægteskabsforhold og afvæbner sin åbenbaring i
Kristus, kan få ydellige oplysninger ved at
udfylde nedenstående kupon, som sendes til:
P. Michael Bradley, Hørløvsdrøvej 14, 2700
Høvelø.
X

Efternavn(e): _____
Fornavn: _____
Adresse: _____
By/Byudpostad: _____
Kirke: _____
Nuværende sprog: _____
Telefon: _____

Den nordiske velfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1993,
8 dage fyldte med fuld pension.
Pris på hotel: _____ kr. 5.200,00.
Særlig for syge og handi-
cappede på »Accueil«: _____ kr. 4.700,00.
Præst, læge og sygeplejerskone ledsager
velfarten. Tilmelding hurtigst mulig!

Den nordiske velfart til Lourdes
Georg Hvalhing, Skovgårdsvej 11,
2320 Charlottenslund,
Tlf. 31 64 12 56. Telefon: 31 64 12 61
Giro 9 09 05 93

Annoncering:

Rubikanoncor pr. mm _____ kr. 4,00
Taktstadenoncor pr. mm pr. sp. _____ kr. 6,00

Pilgrimsruten

Vi vandrer ad pilgrimsruten fra Astorga gennem
Nortspensians pragtfulde landskaber til
af endte i Santiago den 25. juli. En rejse ud
over det sønderlyns. 16.30. juli Kr. 4.085,-
Program Spain Travel. Tlf. 63 63 37 65.

Retræte for damer 1993

Retræten 1993 for damerne afholdes på
Delium Kæmpe fra mandag d. 16. august til 20.
august, hvor den starter om fredagen efter
messen. Tema: »Hvad er bad Jesus' ved
siger Frank Jøker O.M.I. Pris pr. deltager 650
kr. Deponium ved tilmelding kr. 100,- bøde
sendt til: Anne Marie v. Holstén-Rathbøl,
Julemindevvej 61, 5200 Odense V. enten pr.
check eller på giro 10 32 38.
Aftaler om tilfældt kan søges på samme
adresse.

Døde

R.I.P.
Angela Clausen
f. Prøser
* 13.4.1902 111.04.1993
Ikatnemåling endring
Agnes Fischer
f. Prøser
Begravelsen har fundet sted.

Diverse

Frivillig hjælp

Frivillig hjælp søges til »fred og forskning«,
Katolsk Bofællesskab for hjemløse.
Fasteholdsgårdsvej 2,
Fastehold 7230 Brøndø.
Nærmere oplysning, tlf. 97 81 17 70.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelsen søger Katolsk
Menighedspleje værelser til lej. i hele Stor-
løbenhavn. Gratis for begge parter formidlet
kontakt mellem udløjer og lejers. Ønsker De
et udbytte eller leje - ring til Katolsk Meni-
ghedspleje 33 16 23 03 kl. 14-16 tirsdag og
torsdag.

Radio Steno - Katolsk Lokalradio

Skt. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag kl. 20-23 på 107,9 Mhz.
20.00: Mandagsmagasin med
aktuelle indlæg.
21.00: »Bent Forum« -
deltagerprogram.
3.5.: »Kærligt i Kirken«
22.15: Mandagsprophet.
Mandag til fredag kl. 16-17 på 88,2 Mhz.
Mandag: »På Herrens mørke« for børn og
unge.
Tirsdag: »Lokalt og globalt«.
Onsdag: »Varkation« - programmet, der for
alvor går dybdan.
6.5.: Bibelredaktionen fortæller om
jødernes bibeltryk.
Torsdag: »Ligens gemt«.
Fredag: »Magasinprogrammet« »Daf« frede-
g.

Testamente til fordel for Den Katolske Kirke Ansættelsesløn

Man kan støtte Kirken ved at indstaa den
som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.
Grafte arveløstøttet
Det anbefales at lade en advokat oprette
testamentet.
Udflytterne til salar refunderes af Bispekon-
ret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekonret
Bredgade 69A, 1200 København K.
Tlf. 33 11 60 80

Salg og service

BEGRAVELSES LIGBRÆNDING

Strandvejen 153
31 62 16 50

Tal med Vagn Føndø,
der er leder af
Bødemændenes Ligneforning

Referent:
Sct. Joseph Søstre
Benediktinerindere
af Den Hellige Lioba
Aftaler træffes gerne
i Døse hjem

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indtø kobes.
Nabolags 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler.

Telefon
39 69 86 81
DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Krist's Ærd.
GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HØVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordrer alle i forbindelse med dødsfald
også anmeldelse til skatteret, syge-
sikring, lagforning m.m.
Aftaler gerne i Døse hjem, overalt i
Storab København.

DØGNVAGT 31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Toastrup 42 99 01 58

Malemester VILLY HANSEN

Bredgade 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 01 60 02 og 75 03 29 37

Revisor Henrik S. Andersen
Tlf. 98 25 93 22

Revision - Bogføring - Skat
- den Registrerede Revisor **Jørgen Brangstrup**
REGISTRERET REVISOR PÅ
J.B. Jørgen Brangstrup
REVISION
4008 HØVEDGADE 72, 28 10 38

Aktionsuge for kristne og jøder i Tyskland

«Broderskabets uge 1993», en jødisk-kristen aktionsuge i Tyskland fandt sted i marts under parolen i stedet for ligegyldighed – mod til ansvarlighed». En sådan uge har været afholdt siden 1951 af Selskabet for kristen-jødisk Samarbejde. Ugen åbnedes ved en festlighed i Annenkirche i Dresden under ledelse af (fra venstre) landsrabbiner *Henry G. Brandt*, den katolske biskop *Joachim Reinelt* og den evangeliske biskop *Johannes Hempel*. (Foto KNA).

Flertal i Tjekkiet imod tilbagegivelse af ejendom

Resultaterne viser klart arven fra den kommunistiske indoktrinering, siger talsmand

Praha (KIPA) - Et stort flertal i Tjekkiet er imod, at kirken får al den ejendom tilbage, den besad før beslaglæggelsen i 1948. Det fremgår af en undersøgelse foretaget af «Statens institut for meningsforskning» i Praha. Det drejer sig især om besiddelserne af landbrugsgode, skove og industriforetagender.

Derimod var 40% for, at kirken fik en del af sine søgnebygninger, haver, skoler, alderdomshjem og

andre bygninger tilbage. Kun 25% gik ind for, at kirken skulle have alle bygninger tilbage. Det mest interessante ved denne meningsundersøgelse er, at de fleste stillende re mod tilbagegivelse findes i Øst- og Sydbohøemien og i Sydmaravien, områder, der indtil 1945 regnedes som særligt trofaste over for kirken.

53% mente, at kirken skal finansiere sit arbejde ved gaver, bidrag og arv. Ved kommunismernes

magtovertagelse blev 1.099 klostre og 200.000 hektar land, især skov beslaglagt. Desuden tog staten flere millioner kroner på bankkonto, 629 maleri-er, 247 skulpturer, og 800.000 værdifulde bøger.

Kirkens kommentar

I en kommentar til undersøgelsen siger talsmanden for bispekonferencen, *Miloslav Fiala*, at den slags rundspørger ikke kan afgøre, hvad der er ret og rimeligt. Han mener, at resultaterne klart viser arven fra den kommunistiske indoktrinering.

Fiala siger, at kommunisterne har stjålet kirkens ejendom. Hvem kan staten sælge det til? «Til dem, der har penge, og hos os er det i høj grad kommunisterne». Kirken ønsker at tjene hele samfundet med den tilbageleverede ejendom: Skoler, i sundhedsvesenet og socialarbejde. Når folk argumenterer med, at kirken skal leve af sine egne indkomster, er dette kun muligt, hvis kirken får sin ejendom igen, slutter Fiala.

Irsk-engelsk kirkelig fordømmelse IRA-vold

Fællesudtalelse fra kardinalerne Daly og Hume

London (KIPA) - Ærkebiskoppen af Westminster, kardinal *Basil Hume* og den irske kardinal *Cahal Brendan Daly* har i en fælles skrivelse fordømt de seneste voldshandlinger fra den nordiske terrororganisation IRA.

I forbindelse med begivenheden af den tre-årige *Jonathan Ball*, der blev

dræbt ved et IRA-attentat i Warrington, skriver kardinalerne, at IRA ikke, som de selvævder, handler på den irske befolkningens vegne. Ierne har kun få budskab til IRA, og det lyder: «Hold op med denne vanvittige kampagne. Attentatet i Warrington er så afskyeligt, at vi afgiver denne erklæring for at give udtryk for vor forfærdelse».

Samme dag rettede kardinal Daly en appel til alle terrorgrupper i Nordirland. «Det er høje tid, at de, der endnu har en smule forstand tilbage, siger: Nu er det nok med volden», sagde Daly. I år er allerede 26 mennesker blevet dræbt ved attentater. Siden de voldelige konflikter begyndte for 24 år siden er over 3.000 mennesker dræbt.

Kirken i USA udsat for pres fra samfundet

Rom (KIPA) - Den katolske kirke i USA er efter pave *Johannes Paul II's* mening udsat for et «moralisk, psykisk og kulturelt pres», der vanskeliggør dens arbejde i samfundet. Dette pres må ikke føre til kompromiser og afkortninger i kirkelige læserspørgsmål, sagde paven til en gruppe amerikanske biskopper på «ad limina» besøg i Vatikanet. Paven betragtede, at religion og vurderingen af grundlæggende moralske spørgsmål i stor udstrækning var blevet fortrængt til privatsfæren.

Han appellerede til biskopperne om at give en «klar, utvetydig og enig» kirkelig forkyndelse. Desuden skal de bringe uenighed og forvirring i tros-, moral- og læsespørgsmål ud af verden. Den nye katekismus, som paven betegnede som «en af konciliets hovedresultater og en af de vigtigste begivenheder i midtforfærdelsen, er en plidelig vejledning dertil».

Fredskonference i Wien

Wien (KIPA) - Islam og kristendommen har for søgt at komme hinanden nærmere på en konference i Wien i april måned. Temaet var «Fred for menneskeheden. Problemer og fremtidsperspektiver fra islamisk og kristent synspunkt».

Konferencedeltagerne var indbudt af Østrigs udenrigsminister, *Alois Mock* og det religionsvidenskabelige institut på universitetet St. Gabriel, der drives af Steyler missionærerne. Deltagerne var bl.a. kardinal *König*, udenrigsminister *Mock*, kronprins *Hasan* af Jordan og generalsekretæren for Den arabiske Liga, *Abdel Meguid*.

Emnerne på konferencen var dels teologiske, dels emner, der udspringer af en religiøs sammenhæng, som *Fredens religiøse rødder* og «Pluralisme i samfundet og global solidaritet». Blandt foredragsholderne var dekanen for det islamisk-teologiske fakultet ved Al-Azhar-universitetet i Cairo, *Mahmoud Zakzouk* og den shiitiske jurist *Mojtaba Shabestari* fra Teheran.

Mahmoud Zakzouk mente, at der skal reserveres en plads i Sikkerhedsrådet i FN for en repræsentant for Islam, der repræsenterer en femtedel af verdens befolkning. Der ved kan mistilbud bringe mere effektivt til fred i verden.

Zakzouk gik desuden ind for, at der skal oprettes et permanent forum for kristen-islamisk dialog, hvor alle, der arbejder for fred, kan deltage.

Klosteret *Marie Laach* syd for Bonn fejrer i år 900-året for dets grundlæggelse. I 1093 grundlagde grev *Heinrich II* benediktinerabbediet på *Laach*-spens brod. Den imponerende bygning er et fremragende eksempel på tysk, romansk kirkebyggeri. Det såkaldte «paradis», forhøjen til kirken, er anstændigt nord for Alperne. (Foto KNA)

Økumenisk katekismus udkommet i Paderborn

Paderborn (KIPA) - En økumenisk katekismus med titlen *Troen i økumenisk forståelse. Grundlag for kristen enhed* er udkommet i Paderborn. Bogen er skrevet af den katolske systematikker *Heinz Schütte*, Ærkebiskoppen af Paderborn, *Johannes Joachim Degenhard* siger, at bogen gælder omзаркизм på det dybe fællesskab, der findes trods alle skel.

Den lutherske biskop *Johannes Hanselmann* håber, at den nye økumeniske katekismus kan blive en ny impuls for den økumeniske dialog. Katekismen følger i sin opbygning den nicano-konstantinopolitanske trosbekendelse. Den indeholder en udførlig redegørelse for sakramenterne. Bogen er på 216 sider og er udkommet på Bonifatius-forlaget i Paderborn.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor *Willem Whyte* (ansvarsh. redaktør),
Journalist *Knud Helsted Kluge* (red. sekretær),
Redaktionelle medarbejdere: *Kristen Szarzyn*
og *Susanna Wogensen*

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 64.
Udgiver: Ansgarstrøbet
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 12. maj

katolsk orientering

Kirken og inkulturation i Norden, side 3
 Katolske skoleproblemer, side 5
 Kirke og offentlighed, side 6, 7 og 8
 Niels Steensens »dagbog«, side 9

Sultestrejke i Brasilien gav resultat

Porto Alegre (KIPA) - Medlemmer af bevægelsen af jordløse landarbejdere »Sem Terra« har afsluttet en 23-dage lang sultestrejke i Porto Alegre, hovedstaden i Rio Grande del Sul i Brasilien. Strejken blev støttet af Den brasilianske Biskopkonference. De sultestrejkende opåede, at regeringen gav jord til 14 jordløse familier.

Strejken gav resultater, da repræsentanter for familierne fik et møde med den brasilianske præst *Itamar Franco*. I mødet deltog også formanden for Den brasilianske Biskopkonference, ærkebiskop *Luciano Pedro Mendes de Almeida*.

Statue af Antoine Coyssoux, St. Nisør i Lyon.

Nu majmåned bringer os våren så skøn, på andagten vinger sig hæver vor bøn. Vi synger med glæde til orgelklang Maria, Guds moder, en jubelsang.

Britiske biskopper: Ingen særstilling til »konverterede« anglikanere

London (KIPA) - De anglikanere, der afviser kvindelige præster i deres kirke, og ønsker at blive katolikker, må lade sig »fuldstændigt integrere« i det nye fællesskab. Oprettelsen af en slags anglikansk fællesskab inden for den romersk-katolske kirke afvi-

ses af formanden for Biskopkonferencen for Wales og England, kardinal *Basil Hume*.

Biskoppernes sag...

De britiske biskopper har netop afholdt deres forårsmøde. Hume sagde videre, at der ikke skal herske tvivl om, at den »venskabelige dialog« med anglikanerne fortsættes, selv om mange af dens medlemmer søger til den katolske kirke i protest mod beslutningen om kvindelige præster i den anglikanske kirke.

Vatikanket har for første gang kommenteret de næste gang konverterede de mellem 700 og 1000 kendte ansøgere fra anglikanerne om optagelse i den katolske kirke. I første instans skal biskopperne i England tage stilling til det, hedder det fra Rom.

Vatikanket er ikke direkte involveret i sagen, og man håber, at den katolske kirke beredvillighed til at optage ansøgere ikke bringer den økumeniske dialog i fare.

... og kuriøse

Meget taler dog for, at sagen i anden omgang ender på kuriøse skrivelser, siger Vatikankets talisman *Joaquin Navarro-Valls*. Der er mange komplicerede spørgsmål, som en lokalisk ikke kan løse alene, men som er forbeholdt Vatikanket, eller paven selv. Det er f.eks. spørgsmålet om gyldigheden af den anglikanske præstevie. Og hvorledes ser det ud med øltålbetspligten, når en gift præst vil udøve sit embede i den katolske kirke?, spørger Navarro-Valls.

Kræver større frihed i Vietnam

Rom (KIPA) - De katolske biskopper i Vietnam kræver, at religionsfriheden i landet respekteres. I et brev til regeringen i Hanoi skriver de, at de ønsker mulighed for at kunne sende præster til udlandet for at studere.

Desuden skal de større bispedømmer have tilladelse til at optage flere præstestuderende, præsteseminariet i Da Nang skal have lov til at fungere og to informationscentre for ordenfolk i Saigon skal åbnes. Biskopperne beder også om tilladelse til at invitere udenlandske eksperter til at undervise på videreuddannelseskurser på seminarerne.

Fortsætter på bagsiden

Alle 24 katolske skoler igen samlet

Georg Høhling blev ny formand for FAKS

Alle 24 katolske skoler er igen samlet i Foreningen af Katolske Skoler i Danmark. »Skolemissen« som således til at vare i ca. fire år. Kort før generalforsamlingen i Odense den 24. april manglede en enkelt skole at genindmelde sig, men da dagen oprandt kunne generalforsamlingen konstatere, at alle 24 skoler igen var medlemmer af foreningen.

8 skoler meldte sig ud i 1988 og senere yderligere to. Sidste år vedtog man en målstrategi, hvor det katolske vægtes højest. På generalforsamlingen blev der foretaget valg til alle 5 bestyrelsespladser. Følgende blev valgt:

Skolederne *Georg Høhling* (St. Joseph Skole, Ordrup), *Kristen Berg Larsen* (St. Ansgars Skole, Nørrebro i København)

og *Svenning Ravn* (St. Norberts Skole, Vejle) samt bestyrelsesformandene *K.W. Thomsen* (St. Michaels Skole, Kolding) og *Ben Wenstrup* (St. Maria Skole, Aalborg). Bestyrelsen konstituerede sig herefter med *Georg Høhling* som formand, *Svenning Ravn* som kasserer og *K.W. Thomsen* som sekretær. *Georg Høhling* afløser hermed *Ole Meyer* for formandsposten.

Georg Høhling

Fordømmer udryddelsen af jøder i årene 1938-1945

Rom (KIPA) - Pave *Johannes Paul II* har fordømt udryddelsen af jøderne under Anden Verdenskrig som en »uhørt forbrydelse mod Gud og menneskeheden«. I anledning af mindetøjdelighederne for opstanden i Warszawa ghetto i 1943 sagde paven: »Kære jødiske brødre, hvorledes kan jeg lade være med at stå ved jeres side

i dag, for i bøn og meditation at mindes denne stræklige begivenhed.»

Kristen solidaritet

Paven udtalte ønsket om, at katolikkers etydelige solidaritet må blive et tegn og en forebringer på det fredsrige, som profeten *Esajas* forkyndte.

Ved en fredelig demonstration på Peterspladsen

uddeltes Davidstjerner med indskriften: »Jeg glemmer ikke. Mindede- vende for »shoas«. Overlevende fra koncentrationslejrene var kommet til Peterspladsen som pilgrim med faner, hvorpå navnene på koncentrationslejrene *Mauthausen*, *Buchenwald*, *Auschwitz*, *Ravensbrück* og *Flossenburg* stod skrevet.

katolsk orientering

Thiernes katalokke nummer 10 (1993) er udkommet i butikken i København. Adressen er: Thiernes katalokke 10, 2200 København N. ISSN 0905-551X.

Paven beder karmelitterinderne i Auschwitz om at flytte

Nonnerne må selv bestemme om de vil flytte ind i det nye kloster eller om de vil tage tilbage til moderklosteret

Warszawa (KIPA) - Pave Johannes Paul II har skrevet til karmelitterinderne i Karmel-klosteret i Auschwitz, at kirken ønsker, at de flytter et andet sted hen.

Offentliggørelsen af brevet kom få dage før de planlagte mindehøjtideligheder i anledning af opstanden i Warszawas ghetto i 1943. Jødiske organisationer havde truet med at boykotte disse, fordi en overenskomst fra 1987 ikke var blevet overholdt. Ifølge overenskomsten skulle nonnerne inden to år være flyttet fra klosteret, der har til huse i en tidligere lagerbygning for gifgas.

Nye kloster uden for lejren

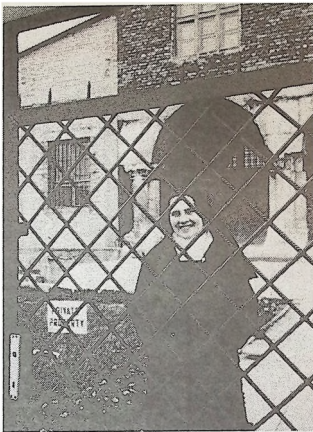
I mellemtiden har man få hundrede meter fra koncentrationslejren bygget et internationalt mødecenter, hvori et nyt karmel-kloster er integreret. I brevet skriver paven, at nonnerne selv kan bestemme, om de vil flytte ind i det nye kloster eller vil tage tilbage til deres moderkloster.

Biskop Tadeusz Rakoczy af Bielsko-Biala, hvorunder Auschwitz hører, siger, at pavens brev er den sidste og afgørende handling i sagen. Karmelitterinderne har indvilget i snart at flytte, når de sidste detaljer er klar. Rakoczy understreger, at paven ikke har stillet nonnerne noget ultimatum, men han kan med sikkerhed påkræfte, at den endegyldige beslutning er truffet.

Ikke juridisk bindende

Generalsekretæren for Den polske Biskopskonference, Tadeusz Piaronki, der er hjælpebiskop i Sosnowiec, siger i den polske avis »Zycie Warszawy«, at den katolske kommission, der ved forhandlingerne i Genève i 1987 godkendte, at nonnerne skulle flytte, ikke havde beføjelser til at tage en sådan beslutning, og derfor er den ikke juridisk bindende.

Overenskomsten blev fra katolsk side bl.a. undertegnet af kardinalerne Franciszek Macharski fra Krakow, Godfried Danneels fra Mechelen og Je-

For halvdelen år siden accepterede nonnerne at forlade Auschwitz, men de ønskede ikke at flytte ind i det nye kloster nær KZ-lejren. Nu vil de tænke over, hvad paven skrev til dem.

an-Marie Lustiger fra Paris. Det var kun karmelitterinderne og deres ordenste-

delse, der kunne træffe den. Piaronki mener, at en flytning »under pres«

kan føre til nye antisemitiske tendenser i Polen.

Pavens talsmand, Joaquín Navarro-Valls udtaler, at brevet er svar på et brev fra karmelitterinderne, som havde spurgt paven, hvad de skulle gøre. Lederen af den mandlige gren af de uskede karmelitter i Rom, Camillo Maccise siger, at han håber, at pavens brev vil få nogle af nonnerne til at flytte til det nye kloster.

Økumenisk fremskridt

Ved en samtale for 18 måneder siden havde 13 af de 14 nonner fortalt ham,

at de var stemt for at tage tilbage til deres oprindelige kloster, men at de ville tænke over, hvad paven eventuelt sagde til dem. Maccise kalder nonnernes beslutning om at flytte et økumenisk fremskridt, selv om de juridisk havde ret til at blive.

Pavens brev er blevet højt velkomment i jødiske kretse. Talsmanden for Den jødiske Verdenskonferens, Alan Steinberg siger, at det er et vigtigt skridt til at fastholde det gode forhold mellem den katolske kirke og de jødiske organisationer.

Den armenske kirke blomstrer i Iran

Kirkens religionsundervisning tolereres af staten

Beirut (KIPA) - Katholiken Karekin II udtaler et besøg i Iran, at den armenske kirke blomstrer i landet.

Karekin var på besøg i Teheran efter indbydelse af den iranske udenrigsminister Ali Akbar Velayati. Myndighederne i Teheran respektiver de kristnes »personlige status«, og Karekin er meget optimistisk for de 200.000 armenerne i Iran.

Den personlige status indebærer, at de kristne i spørgsmål om religion, vielse, skilsmisse, arv, o.lign. er underlagt kirkens lovgivning.

Den armenske kirke har egne skoler. Græske vist katolske rektorerne udnævnt af undervisningsministeriet og flertallet af dem er muslimer. Læseplanen skal også godkendes af ministeriet. Staten øver kontrol, men man tolererer

kristen religionsundervisning.

Det kulturelle liv blomstrer

Det kulturelle liv blomstrer i de armenske menigheder. De kan fejre alle nationale og kirkelige fester. Man har lov til undervisning i det armenske sprog i de kristne skoler. Endnu underviser man i religion på persisk, men myndighederne har imødekommet en ansøgning om, at dette kan foregå på armensk.

Myndighederne har ligeledes givet tilladelse til, at der bygges nye kirker. For nylig er to kirker blevet færdige. Dog er det forbudt at missionere. Men den armensk-ortodokse kirke har to medlemmer i landets islamiske parlament, mens assyrerne, jøderne og zarabustristerne har hver en.

Græske identitetspapirer skal indeholde oplysning om religion

De religiøse mindretal i landet protesterer

Athen (KIPA) - Grækerne skal som det eneste folk i EF give oplysning om deres religion til identitetsbeviser. De nye beviser tillader grækerne at bevæge sig frit i EF-området uden pas.

De religiøse mindretal i landet har protesteret mod, at religionen skal indføres i papirerne. Det står i modsætning til EF-retningslinjerne, hvor der ikke må kræves oplysninger om religion i offentlige dokumenter.

Diskriminering

Den græske indenrigsminister, Nikolaos Kleivas bøjede sig sidste år for ønsket fra den ortodokse erkebiskop af Athen og blev Grækenland, Serfom, der krævede, at man skulle videreføre de græske pas' oplysninger om religion.

Kun således kunne der tages hensyn til »grækerne dybe religiøsitet«, udtalte Serafim.

De religiøse mindretal i Grækenland, især katolikkerne og jøderne, opfatter det som en diskriminering,

fordi den ortodokse kirke er statsreligion i landet og alle andre trosfællesskaber defineres som »udenlandsk gudsdyrkelse«.

»Grækerne må tilpasse sig europæiske normer, hvor religion er en privat-

sag,« siger den katolske ærkebiskop af Athen, Nikolaos Foscolos. Af Grækenlands ca. 10 mio. indbyggere er ca. 60.000 ortodokse-katolske.

Strid mellem ortodokse og unerede i Slovakiet slut

Bratislava (KIPA) - Det ser ud til, at striden mellem den ortodokse kirke og de unerede græsk-katolske menigheder i Slovakiet er ved at finde sin løsning. Striden drejer sig om de græsk-katolske menigheders kirker og ejendomme, som i 1950 blev konfiskeret af den kommunistiske regering og overdraget til den ortodokse kirke.

Den græsk-katolske kirke blev opløst i 1950, men blev anerkendt igen i 1968, under at der dog kom over på ejendoms spørgsmål. I 1990 vedtog man en lov, hvorefter kirkerne skulle tilbagegives. Dette førte til konfrontationer mellem troende fra de to trosamfund.

Først i maj 1992 lykkedes det at få et kompromis i stand. De ortodokse skal

tilbagegive kirkerne; til gengæld forpligter regeringen sig til at finansiere kirker til de ortodokse menigheder. Det drejer sig om ca. 200 kirker, og i de fleste tilfælde har menighederne selv fundet en løsning eller retter sig efter domstolene. Kun i fire tilfælde er sagen gået helt i hårdknude, og man udelukker ikke, at politiet må indblandes.

Andorra ikke længere katolsk regeret

Andorra la Vella (KIPA) - Næsten tre-fjerdedele af Andorras 9.323 valgberettigede borgere har vedtaget, at den lille republik i Pyrenæerne skal overgå til et demokratisk styre. Der ved bliver Vatikanet den eneste stat i Europa, hvor den katolske kirke regerer.

Dispensation af paven

Hidtil har magten været delt mellem den franske præsident og biskoppen af Urgel. De vil dog under det nye demokrati fortsat være statsoverhovede. Biskoppen af Urgel fik i 1971 dispensation af paven, så

han kunne bestride et verdensligt embede.

Overgangen til demokratisk styre er samtidig overgangen til skat. Det indebærer, at det er slut med at anvende Andorra som skatteoase, og kapitalen er allerede på vej ud af landet til nye steder, som Gibraltar, Luxembour, Schweiz og Panama.

Forholdet mellem stat og kirke bliver ligesom i Spanien, idet den nye andorranske forfatning har gjort den spanske 1978-forfatnings ord til sidst samarbejde med kirken for almenvellet.

Som alle andre steder i verden er fejringen af 1. kommunionen en stor dag for børnene. I dagens anledning har disse børn fra Papua Nyguinea fået alle forberedt sig gennem undervisning, men også brugt en hel del tid på den ydre forskønnelse.

Kardinal Ratzinger støtter troens inkulturation

Af Lars Reuter

Føreningen af nordiske præstestuderende, PSP har været til møde i Rom fra 15-19. april, hvor gruppen sammen med østrigske seminarister var inviteret til foredrag og spørgerunde hos kardinal *Joseph Ratzinger* i Collegio Teutonico 17. april

Kardinal *Ratzinger* understregede under et møde i Rom med nordiske ordensfolk og præstestuderende, at den nye verdens-katekismus ikke er tænkt centralistisk. »Med udgivelsen har troskongregationen forsøgt at tage højde for de lokale kirkers ønsker og lokale behov. Dog skal den ikke betragtes som et samlet svar på alle lokaliseringsproblemer. Meningen er derimod at præsentere en generel referenceramme, der kan danne grundlag for de lokale kirkers nærmere overvejelser. Den katolske kirke fremmer altså absolut inkulturationen af den katolske tro, forudsat at kirken universelle perspektiv ikke ignoreres, påpegede kardinalen.

Norden adskiller sig fra katolske lande

Dele udsagn er vigtig specielt i Nordeuropa, hvor den katolske kirke især i Danmark gennem årtier har søgt frem til at leve som en virkelig dansk katolsk kirke.

Men nu lever vi i Norden jo i samfund, der på så mange måder adskiller sig fra de »katolske« lande. Som nogle stikord kan nævnes nærdemokrati og socialt ansvar, men fx også den anden opfattelse af seksualmoral. Spurgt om en katolsk moralteologi måske kunne komme til at formulere mere lokalt prægede svar på eksempelvis seksualrets område, svarede præfekten for troskongregationen: »Katolsk moralteologi kender jo til forskellige begrundelseslag. Og såfremt det katolske trosfundament respekteres, kan disse svar være meget individuelle og de er i sidste ende naturligvis bundet af den personlige samvittighedsafregelse.

Ratzinger åbner dermed i en noget diplomatisk formulering en mulighed for, at katolsk moralteologi kan agere på et mere lokalt plan. Eller sagt med andre ord: hvad der eksempelvis kan være etisk rigtigt i syden er dermed ikke i sig selv rigtigt også i nord.

Med trosfundamentet (»fundamentum fidei« på latin) betegnes i øvrigt meget enkelt sagt de trosudsagn, som kirken har formuleret gennem konciler og i tre tilfælde gennem et paveligt udsagn ex cathedra, dvs. med forpligtende (»ufejlbar«) karakter. Og måske skulle der i denne

sammenhæng endvidere gøres opmærksom på, at allerede Det 4. Laterankoncil 1215 understregede, at enhver tale om Gud (og dermed også om Tro) altid rammer sandheden men usjædigt end den formår at udtrykke den nøjagtigt, dvs. adækvat.

Forsigtig over for befrielsesteologien
Inkulturationsopspørgsmålet berøres også, da kardinalen på en meget forsigtig måde talte om befrielsesteologien. Differentieret fremlagde han de social-økonomiske forudsætninger, der meget forståeligt førte til at bruge en marxistisk fortolkningsteori i de latinamerikanske samfund. Og efter hans mening er det på samme vis forståeligt, at befrielsesteologerne ikke altid kendte til socialismens negative sider. Derfor kom kommunismens fald for så mange som en rystende overraskelse og »det er måske grunden til, at denne teologi virker lidt uinspireret for tiden«, sagde kardinal Ratzinger med et glimt i øjnene.

Den nye Verdenskatekismus.

VALFART til Vor Frue af Aasebakken søndag den 23. maj 1993

Valfærtstema:

»Hvor jeres skat er, der vil også jeres hjerte være.« Luk. 12,34.

S-tog fra København Hovedbanegård klokken ca. 7.20 til Holte.

Fra Holte S-station (herfra kan du få din bagage kørt direkte til klosteret) går vi i alas formation til Ruds-dalsvej (overfor Poppel Alle), hvorfra skovvalfarten starter klokken 8.45.

Sangbåde til brug ved skov-valfarten vil blive udlovet.

Under sang og bøn: Valfart gennem Rude Skov til Hæstskov.

Tiden mellem skov-valfartens ankomst til klosteret (kl. ca. 10.40) og messens begyndelse (kl. 11.30) giver mulighed for skriftamål (se skiltene ved træhuset og kølerden).

Trykte programmer: Gratis. Løje af stole: 10 kr.

Kl. 11.30: Bispemesse, hjemmesse.

Kl. ca. 12.45-15.00: Pause for spising, leg og samvær. Kaffe, øl, vand og mad (pølser, pizzaer) kan købes. Salg af rosenkrænze, bøger, medaljoner m.v.

Kl. 15.00: Andagt

Dagens program slutter kl. 16; men folk kan blive på området så længe de vil.

Velkommen til en festlig, katolsk feriedag!

Søndag den 23. maj.

Katolsk Valfarts Komité

Skole i evangelisation

»Den Skandinaviske Arbejdsgruppe for Evangelisation« kan hermed indbyde unge katolikker (ca. 18-30) fra Skandinavien til den uges »evangelisations-skole« i Norge. Skolen ledes af *Pat Lynch*, katolsk præst og *Michelle* og *Peter Moran*, alle medlemmer af et katolsk kommunitet som hedder Zion og som har til huse i Birmingham og London.

Kursusproget bliver engelsk.

Tidspunkt: d. 27. juni til 4. juli 1993. Sted: St. Birgittes menigheds center i Fredrikstad, Norge.

»katolsk orientering« har brug for økonomisk støtte

Girokort på vej til alle katolske husstande

I disse dage modtager samtlige 16.000 katolske husstande i Danmark det røde girokort med et påtrykt beløb på 150 kr. Med indbetaling af dette beløb er læseren med til at give en gave til bladets fortsatte drift.

Bladets samlede driftsudgifter beløber sig i år til godt 2,2 mio. kr. Det koster således kun 6,50 kr. at sende et blad ud. »Katolsk orientering« budgetterer med indtægter på 780.000 kr. og udgifter på i alt 2.215.000 kr. Det betyder et underskud for bispedømmet på godt 1,4 mio. kr., et beløb som De kan

Pris: 500-1000 N kr. afhængig af, hvad der gives i tilskud.

Der er plads til 10 deltagere fra Danmark og der bliver sikkert nok på pladserne.

Programmet bliver spændende og udfordrende med fordybelse i ens egen tro og ideer til, hvordan denne kan gives videre til andre. Om onsdagen står der en overraskelse på programmet.

Yderligere oplysninger og tilmelding hos Karen Schou Pedersen, Tranevej 23, 4663 Rønnede, tlf. 53 71 14 26.

vere med til at formåndeke ved at benytte girokortet. Udgifterne fordeler sig sådan: Fremstilling af bladet 725.000 kr., avisporto og porto 546.000 kr., løn og pension 743.000 kr. og kontorudgifter inkl. husleje 201.000 kr.

Gaven til »katolsk orientering« kan sammen med indbetalt kirkebidrag fratreges på selvbidrag, dog ikke de første 500 kr.

De kan benytte et almindeligt girokort, hvis De ønsker at indbetale et mindre eller et større beløb. På forhånd tak for Deres gavebidrag.

Red.

»Hvor jeres skat er, der vil også jeres hjerte være.« Luk. 12,34

Øm Valfart søndag d. 6. juni 1993

Kl. 11.00: Valfartsvandring og andagt.

Kl. 12.30: Frokost

Bodens sakramente

Tilbedelse af sakramentet.

Kl. 14.00: Hjemmesse med biskop Mortensen.

Diakonvielse

Lørdag den 29. maj, pinselørdag kl. 10 diakonvielse Finn Arvø i Skt. Ansgars Kirke. (Tidspunktet er forkort angivet i Orientering for sognene). Alle er velkomne.

Ja eller nej

Siden 1972 har danske politikere hovedsageligt talt om et økonomisk Europa. Fællesmarkedet betød på dansk ikke nedrivning af toldmure, men tilskud fra Bryssel. Befolkningen synes ikke særligt forberedt på pludseligt at skulle tage stilling til indviklede spørgsmål om et politisk samarbejds Europa. De svingende tal i meningsmålingerne viser, hvor usikkert folket reagerer.

Argumenterne for en tættere politisk integration og fælles ansvar for Udrad og stabilitet i et kontinent «fra Atlantikhavet til Uralbjergene» er ikke nye; men de fik måske ny overbevisningskraft, nu da alle kan og hvor svagt det politiske Europa står over for vandslettet på Balkan. Nogle vil mene, de formuftigste ting er sagt af *Ulffe Ellermann-Jensen* og *Ritt Bjerggaard*, andre vil synes det modsatte. Om få dage ved vi, hvor politisk modent Danmark er.

Det var forudsigteligt, at hele registret af gamle og især antikværede fordomme mod verden syd for Dybbøl Skanse ville blive taget i brug. Bliv man træt af i ugeavis at læse og høre de samme økonomiske og politiske udrødninger, fik man derimod rigelig lejlighed til som katolik at ærgre eller more sig over de usaglige argumenter. Utroligt, hvilke kritikker der blev skrevet for at skulle stå model til en Heimattvæk, han selv ville have afvist som klam og kvælnende.

Rigtigt morsomme indslag fik vi serveret fra religiøs side, som man egentlig godt kunne forvente. Af og til så det ud, som om alle de gamle aversioner imod os katolikker, aggressioner, der har ligget underdrejet i den lune pålandsvind, der gjorde velfærdssatsten toleranter, havde fået lov til at komme op til overfladen igen, enten forblømt eller åbenhjertigt brutal. De bedste af dem er gamle bekendte: Den om Europa, som er den katolske fæ, den om Rom, romerriget, romerkirken, Rom-traktaten ensbetydende med påvedømmet.

Katolikker, der ikke har ladet sig ledse i fristelse til at besvare alt det væs, der er løbet loft i pennen i dette skønne forår, har haft rigtig grund til at undre sig. Også til at konstaterer, hvad ikke-katolsk kristendom i Danmark kan være for en størrelse, desværre.

En virkelig god år var den om Europa-flaget som apokalyptisk Maria-symbol: De 12 stjerner fra Johannes Åbenbaring på Maria-blå katolsk himmel; gyseligt, ikke? Der var også den om Dannebrog som nationalt modstykke til det katolske Europa-flag. Hvis Dannebrog er faldet fra himlen, skete det dog 300 år før Luther blev født, og da var himlen over Estland katolsk endnu. Og hvis det ikke er faldet ned fra den før-reformatoriske himmel, men vitterligt er et gammelt korsfarerflag, da er det skam endnu mere katolsk belæst. Kan man holde det ud?

Højdepunktet af pseudo-religiøs komik blev dog serveret af profeten Moses fra Høning, da han besværgede bølgene blå ved Gedsørs kyst til at holde pesten fra syd bort fra den friske, danske strand. Glemte han mon, at det kors, han plejer at køre rundt med, når der er TV i nærheden, (et kors med halehjul som et gammelt jagertøj) også er kommet hertil sydfra, i hænderne på katolske munke, endnu mere utålelig katolsk end Dannebrog, plantet heroppe, da *Ansgar* og *Poppo* forsøgte at gøre danerne kristne?

I sågens navn erfarer vi katolikker os selv som et over-nationalt fællesskab. Vi ved, at det har sin pris, men vi kender også den fornemmelise af luft i lungerne, det giver. Det kræver ikke nødvendigvis, at vi alle sammen ønsker den samme internationale politik. Lad os se, om det bliver sundere at trække vejret i den friske danske luft efter den 18.maj. w.w.

Katolske skoler - hvad skal vi med dem?

Det var titlen på en debat-udsendelse i Radio Stevo mandag den 8. februar i år. I studiet var, foruden udtægnede, *Hans Christensen*, *John Reuter* (skoleinspektør på Institut Stk. Joseph) samt *Grith*, der går i 9. klasse samme sted. Som bekendt sender Radio Stevo i et begrænset område i København, hvorfor diskussionen om katolske skolevæsen indskrænked sig til at være skolerne i Hovedstadsregionen.

Nu er konklusionerne ved sådanne udsendelser forholdsvis forudsigtelige. I dette tilfælde noget i stil med, at katolske skoler har vi bestemt brug for, også selv om vi ikke er katolikker. Det betød ikke at vi (dog ikke Kritik) ikke havde en række kritiske meninger og kommentarer til den måde (og de vilkår hvorunder) katolske skoler drives i dag. Navnet skal det, at udover John Reuter, der jo har en åbenbar interesse i katolsk skolevæsen, er jeg selv professionelt engageret

som arbejdende bestyrelsesmedlem i Rygaards Fridsforening, der for tiden har 400 børn og 20 instruktører. Der er tale om en «etter skoleloft» aftenskole for børn.

Et emne der ikke var dækket ind under udsendelsens titel, men som alligevel tog sin broderpart af sendetiden, var de katolske skolars økonomiske krise. Ved den lejlighed blev jeg opmærksom på omfanget af de problemer, vore katolske skoler står for tiden. Det er denne krise, der egentlig er emnet for dette indlæg i katolsk orientering.

Det er høvedet, at de katolske skolars økonomiske problemer hænger sammen med den velkendte tilbagegang i børnetallet. Noget er der vel om det, jvf. katolsk orientering nr. 10, 27. maj 1992: «Elevtallet i skolerne faldende» samt «Katolsk håndbog for Danmark 1983». Af disse kilder fremgår det, at tilbagegangen i elevtallet for de katolske skolars vedkom-

mende (i Hovedstadsregionen) har været 12% i perioden 1. september 1982 til 1. september 1990. I perioden har de samme skoler udvidet aktiviteten (tilbudene) med syv klassetrin. På baggrund af dette er det rimeligt blot at påstånden om, at i perioden 1983-90, har tilbagegangen for de katolske skoler reelt fulgt tilbagegangen i børnetallet.

For at få denne forestilling til i perspektiv, har jeg slået op i Statistisk Årbog for Hovedstadsregionen. I den kan man hente oplysninger om udviklingen inden for såvel det private som offentlige skolevæsen. Af denne statistik fremgår det, at de private skoler i Hovedstadsregionen har haft en fremgang i elevtallet siden 1983, i det mindste indtil 1990, der er det sidste opgørelsesår. Samtidig er antallet af skolebørn faldet med ca. 21%. Når de private skoler har kunnet notere en fremgang, skyldes det, at deres andel af elevtallet er steget mar-

kant fra små 12% i 1983 til små 16% i 1990.

Som det fremgår af vedlagte tabel, er der flere interessante forskelle mellem udviklingen indenfor det offentlige henv. private skolevæsen i opgørelsesperioden. Da tal er trængende, skal det kun nævnes, at indskrænkning i vores opmærksomhed til København og Frederiksberg, ser vi her et fald i elevtallet, der svarer til det for regionen som helhed. Andelen af børn i privatskoler stiger imidlertid gennem perioden, så i 1990 går næsten hver tredje elev i privatskole. Samtidig ser vi, at der er flere elever i private skoler i 1990, end der var i 1983.

Det er udgangspunktet for denne artikel, at det står skidt til med de katolske skolars økonomi. På baggrund af det forudgående, kan dette næppe undre. Vi må derfor frygte, at ved mindre udvikling for de katolske skoler vendes til det bedre, vil (de fleste?) katolske skoler lukke.

Skal der gøres noget ved det?

Hvem vil?

Hvem kan?

Hvem må?

Dan Erikken

Private h.v. offentlige skoler i hovedstadsregionen

Opgjort pr. 1. september	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Privatskoler, elever ialt	26118	26952	27632	27927	27825	27536	27392	26927
Privatskoler, klasser	1484	1520	1550	1573	1588	1571	1564	1525
Klasseløstvedt	18	18	18	18	18	18	18	18
Kommuneskoler, elever ialt	194073	194428	179415	172503	166144	157845	151676	145845
Kommuneskoler, klasser	10215	9748	9465	9208	8883	8415	7986	7646
Klasseløstvedt	19	19	19	19	19	19	19	19
Skoleelever ialt i regionen	220191	211394	206047	200430	193369	185381	179068	172872
% fald i elevmasse 0=1983	0	4	6	9	12	16	19	21
% andel i privatskoler	11,9	12,7	13,4	13,9	14,3	14,9	15,3	15,6

Private h.v. offentlige skoler i København og på Frederiksberg

Opgjort pr. 1. september	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Privatskoler, elever ialt	9662	9631	9891	9914	9919	9950	9901	9875
Privatskoler, klasser	552	558	574	573	586	581	575	568
Klasseløstvedt	18	18	17	17	17	17	17	17
Kommuneskoler, elever ialt	35814	31613	30509	29699	29269	27975	27150	26549
Kommuneskoler, klasser	1750	1543	1500	1470	1459	1387	1257	1348
Klasseløstvedt	20	20	20	20	20	20	20	20
Skoleelever ialt i regionen	45476	41444	40400	39613	39108	37925	37051	36424
% fald i elevmasse 0=1983	0	9	11	13	14	17	19	20
% andel i privatskoler	21,2	23,7	24,5	25,0	25,3	26,2	26,7	27,1

Biskopperne og paven

I anledning af Willem Wuyts «svare» i k.o. den 14.4.1993 på mit indlæg bruger jeg samme overskrift igen, for hverken den oprindelige udtalelse af W. Wuyts i ledere 10.3.1993 eller mit indlæg drejede sig jo om *kurien* og dens placering, men om forholdet mellem paven og biskopperne. Mine beavis-

ninger til koncilsdekretets tekst er derfor stadig afgørende.

Willem Wuyts påstår i «svare», at biskoppelegiet i hh. til koncilsdet og bogstav burde være kirken ledende organ. Men det står der altså ikke i dekretet, men derimod, at biskopperne arbejder under pavens ledelse, og at

selv biskoppelegiet i sin højeste form, nemlig koncil, *kan sammen* med sit hoved, biskoppen af Rom, og *aldrig* uden dette hoved, er indehavet af den højeste og fulde myndighed over hele kirken (kap. 1, stk. 4). Og i stk. 9, hvis indhold Willem Wuyts frivider til sit formål, begynder koncil med at sige:

«Ved udøvelsen af den højeste, fulde og umiddelbare myndighed over hele Kirken anvender biskoppen af Rom den romerske kuries kongregationer.»

Hvordan er det muligt at mistofstret, id. andel bogstaf?

Erik Guldager

Elevtallet i de katolske skoler faldende

20,2 procent af eleverne er katolikker

Trods stigende elevfremsvingning er det private skolevæsen og tendensen for de katolske skoler på landsplan den modsatte. 5. september 1992 var der 7.646 elever mod 7.748 året før i vore skoler. Forhøret i negativ retning på 102 elever svarer til 1,3%, hvilket i sig selv ikke er et stort udsving. Set man imidlertid elevtallet over en 10-årig periode er faldet på hele 7,3% svarende til 605 elever. For enkelte skoles vedkommende er den manglende elevtilgang stærkt foruroligende. I hovedstaden er faldet på 1,7%, mens det for provinsen er 1,1%, altså en anelse lavere.

Hovedstadens skoler

Halvdelen af Hovedstadens skoler kan notere en beskedent fremgang, dog er elevtilgangen på Rygaards Skole i Hellerup på 4,5%, svarende til 31 elever. Institut Skt. Joseph på Østerbro har en elevtilbagegang på 16,1%, svarende til 76 elever. Skt. Ansgars Skole på Nørrebro har også en markant tilbagegang på 9,3%. På Skt. Knud Lvard Skole i

Lyngby er elevtallet også faldende.

Skolerne i provinsen

I provinsen er elevtallet i de katolske skoler i provinsen nogenlunde stabilt, selv om der er 46 færre elever i disse skoler end året før. Tilbagegangen andrager 1,1%. Udsvingene er små, dog må Skt. Knuds Skole i Fredericia notere en tilbagegang på 12 elever, hvilket svarer til 6,3%. Skt. Josefs Skole i Roskilde har 28 færre elever end året før og Skt. Norbert Skole i Vejle har 11 elever færre.

Katolske elever

På landsplan er der 1.547 katolske elever, hvilket svarer til 20,2%. I 1991 var det katolske elevtal 1.504, svarende til 19,4%. Det katolske elevtal er altså langsomt stigende.

I hovedstadsområdet er der langt større søgning af katolske elever til skolerne, idet 26,7% af eleverne er katolikker. Skt. Ansgars Skole på Nørrebro har procentuelt flest katolske elever med 41,1, men også skolen på Amager og i Tåstrup følger tæt med,

idet der er henholdsvis 31,9% og 31,1%. Skt. Josefs Søstres Skole i Ordurp markerer sig i den lave ende med »kun« 11,2% katolske elever.

I provinsen er »kun« 15,3% af eleverne katolikker. Helt i top ligger Skt. Albani Skole i Odense med hele 63,1% katolske elever, men også Skt. Knuds Skole i Århus ligger højt over landsgennemsnittet med hele 27,8%.

Katolske lærere

646 lærere underviser skolerne 7.646 børn, hvoraf 164 er katolikker, svarende til 25,4%. Året før var der 651 lærere, heraf er 174 lærere katolikker, svarende til 26,7%.

Større udsving end som så

Den omtalte statistik viser udsvingene for et enkelt år. For enkelte skoles vedkommende er udsvingene ret så markante, men for størstedelen af skolerne er elevtallet nogenlunde stabilt. I en artikel i et kommende nummer, bringes oversigt for udsvingene over en 10-års periode. I denne periode er det faktisk gået meget dårligt for flere katolske skoler. Udsvingene er så store i negativ retning, at »katalogorientering« vil forsøge at indhente kommentarer til disse tal.

Mediesøndagen 16. maj: Medierne er ikke kun forbrugsgoder

Kirkens verdensdag for de sociale kommunikationsmidler - d.v.s. massemedierne - er i år søndag d. 23. maj. Den faldt seldvanligvis sammen med Åsebakkevaldemis. Herhjemme fejrer vi derfor mediesøndagen d. 16. maj. Kirkens opfordrer sine medlemmer til at indsamle kollekt til fordel for de katolske medier samt på anden vis at markere dagen.

Pavens budskab

I år har pavens budskab overskriften: »Video- og lydskassetter til dannelse af kultur og samvittighed«. Paven opfordrer til aktiv men kritisk brug af massemedierne. Massemediernes udviking angår os alle, og vi har derfor også et mediansvar, at indbruge os ansvarligt og skaber værktøjs tjeneste. I brug af video- og lydskassetter er der f.eks. store muligheder for at hjælpe mennesker med at udvikle sig kulturelt, socialt og religiøst. Paven opfordrer os til ikke blot at betragte medieprodukterne som forbrugsgoder, men også at give vores mening til kende om dem, så vi er vedvarende med til at højne de moralske krav.

Danske muligheder

I Danmark har vi gennem vore folkevalgte repræsentanter mulighed for at stille lovmæssige krav til f.eks. distributører af videofilm, og vi kan blande os i den offentlige debat gennem læserbreve o.lign. Vi kan også klare vore programmer i Danmarks

Radio og TV. Det vil være oplagt at benytte sig af Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund (KRFF). Blåde KRFF og underdeltede deltagere desuden gerne i debatterne e.l. lign. om medier i sogne, KUK'er o.s.v.

Med hensyn til kirkens egne medier kan vi selv bidrage dels gennem støtte, både økonomisk og praktisk, dels ved at bruge dem - d.v.s. læse dem, skrive til dem, gøre andre opmærksom på dem osv. Og det gælder alt lige fra sognebladet over foreningstidningen til »katalogorientering« og Radio Stevo. Katolsk Videoproduktion (KVIP) har for ny sig sendt et nyt katalog ud til samtlige sogne, sognepræster, kateketer, skoler osv. Radio Stevo har udsendelser liggende på kasettband, som kan bruges til undervisning eller til TV-udsendelser, som medlemmerne kan låne.

Pastoralplan

Endelig kan vi her i bispedømmet glæde os over, at en samlet pastoralplan for massemedierne sandsynligvis bliver godkendt. Herved markerer kirken, at den ønsker at stå stærkere på dette område - dels gennem en styrkelse af sine egne medier, dels gennem et større engagement ude i den danske medie-kultur. Men hver enkelt af os kan begynde allerede nu på søndag, f.eks. ved kollekten - ansvarer et vi falles om Klaus Miller-Jørgensen

Statistiske oplysninger vedr. de katolske skoler, pr. 5. sept. 1992

Tallene i parentes september 1991

Stad	Navn	Opbygning	Antal klasser	Samlet Elevtal	Danskt katolikker	Antal lærere	Danskt katolikker	Danskt præst	Ugentlig katekoles-timer ved katolske lærere	Ugentlig katekoles-timer ved ikke-katolske lærere
København	N. Steens. GYM.	6.-10. GYM.	31	1300	718 (693)	168 (160)	72 (69)	21	20	0
København	Sankt Annas	BHKL 1.-10.	23	638	489 (498)	108 (108)	39 (39)	13	14	0
København	Skt. Knud Lvard	BHKL 1.-10.	11	262	279 (279)	104 (110)	25 (28)	12	12	0
København	Skt. Jos. Joe.	BHKL 1.-10.	23	628	387 (473)	104 (106)	37 (40)	10	12	1
København	Skt. Jos. Pauls	BHKL 1.-8.	20	530	336 (336)	37 (37)	27 (27)	9	10	0
København	Skt. Knud Lvard	BHKL 1.-10.	11	262	279 (279)	104 (110)	25 (28)	12	12	0
København	Skt. Jos. Pauls	BHKL 1.-10.	20	530	336 (336)	37 (37)	27 (27)	9	10	0
København	Rygards Sk.	BHKL 1.-10.	37	971	1198 (686)	380 (174)	68 (68)	13	13	0
Hovedstaden total:			176	1738	3328 (3384)	887 (855)	233 (282)	91 (94)	112	9 (8)
					(26,2%)		(25,2%)		26,9%	(29,9%)
Ålborg	Skt. Nikolaj	BHKL 1.-10.	11	311	214 (217)	33 (28)	17 (18)	4	0	0
Ålborg	Skt. Knud	BHKL 1.-10.	11	311	178 (191)	10	14 (16)	2	0	0
Horsens	Skt. Jos. Joe.	BHKL 1.-10.	24	624	479 (481)	73 (72)	42 (41)	10	0	0
Kolding	Skt. Mikalæa	BHKL 1.-10.	20	520	321 (323)	54 (53)	29 (29)	5	0	0
Maribo	Skt. Birgitta	BHKL 1.-8.	13	247	227 (227)	16 (18)	22 (22)	2	0	0
Naksvog	Steno-alden	BHKL 1.-10.	12	312	213 (206)	11 (6)	17 (17)	2	0	0
Nyborg	Sankt Maria	BHKL 1.-10.	11	311	69 (70)	3 (4)	6 (6)	1	0	0
Nyborg	Skt. Jos. Sætt.	BHKL 1.-10.	11	311	244 (254)	43 (44)	21 (20)	0	0	0
Nyborg	Vor Frue	BHKL 1.-10.	19	518	322 (332)	26 (28)	29 (30)	5	0	0
Nyborg	Skt. Albani	BHKL 1.-8.	10	210	187 (188)	9 (9)	13 (7)	0	0	0
Randers	Skt. Mikalæa	BHKL 1.-10.	11	311	186 (186)	17 (17)	12 (12)	0	0	0
Roskilde	Skt. Joseph	BHKL 1.-8.	10	262	192 (192)	6 (6)	14 (13)	2	0	0
Roskilde	Skt. Josefs	BHKL 1.-10.	30	800	589 (627)	46 (44)	43 (44)	6	0	0
Roskilde	Skt. Norbert	BHKL 1.-10.	21	584	291 (310)	6 (6)	10 (8)	0	0	0
Ålborg	Skt. Maria	BHKL 1.-10.	11	311	227 (226)	4 (4)	10 (10)	0	0	0
Århus	Skt. Knuds	BHKL 1.-10.	20	520	339 (344)	128 (122)	21 (20)	6	0	0
Dat anerkendt			236	2240	4318 (4264)	680 (649)	333 (358)	73 (80)	6 (7)	5
					(26,2%)		(26,2%)		16,8%	(16,8%)
Danmark total:			411	4133	7848 (7748)	1847 (1844)	846 (851)	184 (174)	6 (8)	14
					(24,4%)		(24,4%)		21,9%	(22,8%)

Skt. Nikolaj Skole Esbjerg

Pr. 1/8 1993 bliver til stillinger som lærer/overlærer ledig til besættelse på fuld tid.

Stillingerne omfatter alm. skolefag samt fransk og musik.

Ansøttelsen sker iflg. ovennævnt med FOL.

Skt. Nikolaj Skole er en selvstændig, Katolsk Skole med ca. 220 elever. BHKL 1.-10. i Et SPØR.

Efter 7 år for tjeneste har vores børnehavebørn adgang til forældre og osv. Vi har derfor denne stilling ledig til besættelse pr. 1/8 1993.

For alle stillingsoplysninger og ansøgningsblanketter kan man kontakte skolelederen på telefon 81 17 83. Ansøgningsblanketter kan fås ved henvendelse til skolens leder, Annelise Bruus, til 75 12 29 88. Ansøgningsblanketter kan fås ved henvendelse til skolens leder.

Ansøgningsfrist, mandag den 24. maj 1993, kl. 12.00.

Annelise Bruus, Sct. Nikolaj Skole, Kirkegade 64, Postboks 114, 8701 Esbjerg.

Nedenstående erklæring i anledning af kirkens debat om mediesamfundet er offentliggjort af De tyske Katolikkers Centralkomité, svarende til vort pastoralaråds forretningsudvalg

Mediesøndag den 16. maj

Kirke og offentlighed

»At Herrens ord må få frit løb«

Den måde, som medierne øver indflydelse på virkeligheden på, er her med udgangen af det 20. århundrede blevet til en ny dimension ved vores tilværelse.

Kirken er medinddraget i denne udvikling. Derfor må man hele tiden stille sig spørgsmålet om forholdet mellem kirke og offentlighed. I dag er det en uomgængelig forudsætning for alle, der vil være med til at præge dette forhold, at de har indblik i mediernes situation og kan gøre rede for principielle standpunkter i en tidssvarende kristen medieetik.

1. Kommunikation som evangelisk opgave
- En udfordring for troen i et samfund i forandring

»At Herrens ord må få frit løb«. Dette knappe halvvers fra 2. Tess. 3,1 siger mere markant end noget kirkeligt mediedokument, hvad det drejer sig om forholdet kirke-offentlig-

hed. Det er kirkens opgave at forkynde evangeliet om »at Jesus er Kristus« (Ap.G. 5,42). Denne opgave for kirken - og dermed kirkens eksistensberettigelse som frelsesformidler og -forkynder - gælder for alle. I en kommunikativ proces skal kirkens budskab om Guds rige forkyndes helt til verdens ende.

Området for kirkens forkyndelse er offentligheden, og dens frelsesopgave retter sig ifølge sin natur mod hele mennesket og ikke blot til bestemte dele af eller aspekter ved dets liv. Det omfatter i lige så høj grad menneskets sociale handlinger og de samfundsmæssige vilkår for disse handlinger som det omfatter dets private liv. Det omspænder det offentlige og det private.

Ikke blot hører kirken altså til offentligheden, men den er fundamentalt set henviset til den, fordi frelsesbudskabet skal kun-

ne opfattes af alle mennesker. Det viser Jesu eget eksempel: Da han blev opfordret til at gøre rede for sin lære, bekræftede han - i en ekstrem situation, som Rådets fange: »Jeg har talt til verden i fuld offentlighed; jeg har altid undervist i synagoger og på tempelpladsen, hvor alle jøderne kommer sammen, og i det skjulte har jeg ikke talt. Hvorfor spørger du mig? Spørg dem, der har hørt mig.« (Joh. 18, 20-21).

Det offentlighedsbev, der er givet med det kristne budskab er en opgave både for den enkelte kristne og for kirken som helhed. For alle kristen er at have vidnepligt. Det indbefatter for både den enkelte kristne som for kirken, at »være rede til forsvaret over for enhver, der kræver jer til regnskab for det báb, I har.« (1. Pet. 3,15).

Kristen tro er altså det modsatte af en hemmelig

lære, og kirken er i kraft af sin opgave det modsatte af et hemmeligt samfund, som kun giver dets medlemmer adgang til dets liv i det omfang, som »hemmelighedernes bevarere« finder det rigtig.

2. Kirkelig og verdslig offentlighed
- Troen: Kontinuitet i pluralismen

Den offentlighed, som kirken - her og nu - har at gøre med, er en fra kirken radikal forskellig og helt autonom offentlighed. Autonom betyder ikke kun, at den samfundsmæssige offentlighed følger sine egne love. Det betyder også, at den ikke registrerer kirkens verdenssyn og adfærdregler, som hverken er formelt forpligtende for offentligheden eller kan gøres ulovligt forpligtende.

Det betyder dog ikke, at den samfundsmæssige offentlighed, som kirken her og nu har med at gøre, ikke er præget af kristendommen. Tværtimod. Den i offentligheden bestemmende etik er i vid udstrækning kristen baseret. I praksis bliver denne prægnation dog i høj grad underordnet samfundets faktiske behov og krav.

Den samfundsmæssige offentlighed er som verdslig offentlighed ingen harmonisk helhed. Den er ikke underkastet noget statisk, men en vedvarende forandring. De elementer, der præger den, er: Pluralisme, heterogenitet og diskontinuitet. Dens ty-

deligste kontinuitet er dens stadige forandring, hvor positive udviklinger og tegn på forfald hele tiden skærer hinanden.

Den offentlighed, kirken har at gøre med, er ikke en religiøst præget offentlighed. Som pluralistisk offentlighed, med statsligt garanterede frihedsrettigheder, tillader den alle bekendelser, finder alle verdensanskuelser på sin plads, ikke som noget offentligt forpligtende, men som en privat sag.

Religionsamfundenes frihed til at virke i offentligheden er grundlovsbestemt sikret. Genaan denne har de kristne kirker hos os på forhånd ret til at komme til orde.

Men de autonome kræfter i den verdslige offentlighed fører i praksis til en marginalisering af religionen og dermed af kirken. For det første styrer offentligheden en radikal denossidig verdensanskuelse (uden transcendent). For det andet medfører forvinsningen af religiøse overbevisninger til privatisering, at religionen fortoner sig fra offentligheden.

Konsekvensen er, at det, som har ringe offentlig betydning, også har en tendens til at miste sin værdi på det personligt-private område. Religionen, for os den kristne tro, bliver således tvunget hen til kanten af den offentlige bevidsthed. På grund af denne marginaliserende virkning på religion bliver offentligheden en udfordring for kirken, der berører dens livsnerve.

3. Åbenhed som kirkens fundamentale chance
- At overbevise ved eksempel, at krynte an til rødderne

Offentligheden i et demokrati giver kirken frihed. Kirkernes frihed er, i lig- bed med individets reli-

gionsfrihed, ikke underlagt andre grænser end forpligtelsen over for lov og ret, i betydningen at opretholde den offentlige ordre. De kriterier, som lov og ret skal orientere sig efter, er igen bestemt af kirken.

Grunden kan altså uin- dret varetage sit offentlig- hedsbev. Men kirken kan i praksis kun indtræde i offentligheden så langt dens egne kræfter rækker. Det vil sige, at kirken i den pluralistiske offentlighed og på det frie meningsmarked helt er henviset til sin egen livskraft og overbevisende evne.

Dette gælder både for formidlingen af kirkens frelsesgerning som trosfællesskab og for trosudskaltets påvirkning af offentligheden. Det hjælper ikke at appellere til lovgiverne i spørgsmålet, der angår ad- ministrative (og ikke blot kirkelige) sarriteresser), når kirken ikke formår at være overbevisende gen- nem sit liv.

Kirkens kontakt med offentligheden må derfor rettes mod den offentlige meningsdannelse mere end den statslige lovgivning, hvilket er en afvigelse fra den katolske tradition. For selv hvor lovgivningsmæssige løsninger var ønskelige, kan sådanne kun opnås gennem en påvirkning af den offentlige meningsdannelse. Denne finder i det store og hele sted i samfundet.

Den, som stiller sig til disposition for samfundet og der forsøger at få tilslutning til sit budskab, udsætter sig naturligvis også for skærpede krav til vidnesbyrdet og argumentationen. Kun den, der i stand til at overbevise ved sit eksempel og begrunde sit standpunkt, kan regne med at påvirke i den pluralistiske offentlighed. Til trods for at følelestadet-

Et kirkens svar på mediernes spørgsmål klare og konkrete, eller foretrækker den generelle, undvigende bemærkning? Foto: Kluge.

hed netop i medierne har så stor gennemslagskraft, skal man stadig være klar over, at et godt argument bevarer sin mulighed, også i en øjeblikkelig debat.

For kirken og dens budskab er det vigtigt, hvordan og til hvem man henvender sig, når man overvejer denne mulighed for indvirkning. I omgang med den pluralistiske offentlighed er det nødvendigt at begynde der, hvor samfundet, etisk og kulturelt, endnu lever på kristne rødder, også selv om dette er ubevidst. Hvor disse tilknytningsskær ikke findes, skal kirken forsøge at komme i genmøde med budskabet i en reaktionsfølsom betydning.

4. Mediefølelsedyndighed - Genklang af kirken i Offentligheden - i den specielle betydning af den offentlige meningsdannelse - bliver mere og mere til mediefølelsedyndighed. Den enkelte forholdt til offentligheden, oplevelsen af offentlighed, for ikke at tale om opfattelsen af det virkelige liv og den derpå hvilende meningsdannelse, er på særlig måde defineret af medierne.

Medierne udvider og fjerner grænser for det offentlige. Meget, som man tidligere kun fik at vide i en lokal begrænset offentlighed og med stor foranstaltning, er i dag tilgængeligt for hele verden samtidig med at det sker.

Men samtidig udvider medierne deres egne selektionsmekanismer, bestemt af tekniske og opfattelemæssige grunde. Medierne bestemmer på mange måder, hvad der bliver offentligt, og hvad det ikke bliver det. Derved forandrer de vores bevidsthed om offentlighed.

I vores bevidsthed sættes der ikke blot lighedstegn mellem offentlig kommunikation og mediekommunikation, men også mellem mediefølelsedyndighed og offentlighed overhovedet. Dermed træder mediet selv i stedet for det, det som medium skal formidle eller fremstille.

Dette virker tilbage ikke kun på det offentlige billede af kirken, men om der overhovedet lægges mærke til kirken. Kirken må være opmærksom på denne mediefølelsedyndede struktur og bevidsthedsændring og dens konsekvenser, hvis den ikke vil udsætte sig for risikoen for fremmedgørelse af dens væsen og fundamentale opgave i offentligheden.

Stillet over for den mediefølelsedyndede strukturændring af offentlighed, må kirken blive i stand til at skelne mellem forskellige måder at etablere offentlighed på. Det drejer sig om at overveje forholdet mellem medie- og ikke-mediefølelsedyndede og pårøddet dermed, forholdet mellem direkte (medie) og indirekte (medie) kommunikation.

En ting må være ubestridelig: Da kirken fundamentale opgave henvender den til offentligheden, den forpligtes til at anvende alle muligheder i den offentlige kommunikation. Den skal anvende medierne i lige så højt grad som gudstjenesterne, sjælesorger og uddannelsesinstitutionerne.

Men offentlighedens voksende afhængighed af medierne skaber særlige fristelser for kirken. Først og fremmest er der fristelsen til generelt at give medierne fortrin for gudstjenestens, menighedens og foreningens offentlighed. Grunden er nærliggende: Jo færre menesker, der når så disse jevne, desto mere nærliggende og vigtigere synes det at nå dem via medierne.

Men opmærksomheden på mediekommunikation og den i det mindste potentielle offentlighed, den kan nå, skal man huske, at den kun kan forbedres og efterbehandle direkte kommunikation (altså udvide og supplere den), men aldrig erstatte den. At etablere mediefølelsedyndede kan aldrig blive et alternativ til eller erstatning for kirken tab i den ikke-mediefølelsedyndede.

Det er relevant at tænke på medierne i radio og fjernsyn. Men hvis man ikke ønsker, at kirken indtænder, eukaristien, skal gøres til noget ydre og dermed til en mediefacade, må man anbefale forsigtighed.

Måske finder man så også et brugbart mål for det rette forhold mellem forkyndelse og oplysende udsendelser i de elektroniske medier. Udsendelser med forkyndende indhold har absolut deres plads som tilbuds til personlig klarlægelse af spørgsmålene, men som regel kun som »stærkskuddet» eller som udførelse.

Det primære sted for forkyndelsen, ikke blot for gudstjenesten som sakramental hændelse, er og bliver menigheden. Hovedområdet for udbred-

sen af information om kirken og det kirkelige liv kan dermed være medierne - fra kirkebladet til fjernsynet. Hvis kirken vil levede, hvis den har sine meningers mod og tør stå frem i offentligheden, vil den også - som Det andet Vatikankoncil har røddet - finde genklang i den pluralistiske offentlighed.

5. Kirken opgave ifølge «Communio et progressio»

«Evangelietes forkyndelse via medierne»
Selv om der var tider, hvor kirke og offentlighed næsten var identiske størrelser, så betød opfindelsen af trykkekunsten og pressens fremkomst, at offentligheden blev differentieret i en samfundsmæssig og en kirkelig.

Den katolske kirke har kun i en nøjagtig mellemstadium process kæmpet sig frem til at erkende og anerkende, at den i et demokratisk samfund alment accepterede tryk- og samvittighedsfrihed (og i denne sammenhæng særligt vigtige informations- og pressefrihed) er kirken selv anliggende helt fra dens oprindelse.

Enkelte menneskers bestræbelser blev med Det andet Vatikankoncil til hele kirken anligende. Foranlediget af koncilsekretær »Infer Maria Pia» udsendte pave Paul VI pastoralinstruktioner »Communio et progressio» i 1971 om de sociale kommunikationsmidler. Læseskrivelsen var ikke bare møntet på »fællesskab og fremskridt», men bragte også betydelige fremskridt i forhold til tidligere læresætninger.

Vi kan ikke i denne sammenhæng citere alle relevante udsagn, som er

vigtige i forbindelse med et medielandskab, der er forandret på grund af de såkaldte nye medier, eller som spiller en særlig rolle for kirken i informations-tidsløserne. Dette gælder for det følgende, især for den dominerende forståelse af offentligheden som mediefølelsedyndighed.

«Communio et progressio» indeholder klare anvisninger på, hvordan man omgås offentligheden. Desværre er teksten i det store og hele ukendt og slet ikke eller kun ufuldstændigt indfriet i kirkelig praksis.

Afsnittene 114-121 indeholder regler for den interne kirkelige dialog. Således finder vi den klare henvisning: »Hvis kirkelige instanser tilbageholder oplysninger eller ikke er i stand til at informere, giver de næring til skadelige rygter i stedet for at bringe sandheden frem i lyset. Hemmeligholdelse må derfor ubetinget begrænses til sådanne tilfælde, hvor det drejer sig om et menneskes omdømmelse og anseelse, eller hvor andre rettigheder, enten enkeltpersoners eller grupper, vil, krænkede.» (121)

Hvad angår den eksterne kommunikation, »diagnostiserer» den anden svagere, end den anden stærkere, end han virkelig er. Det resulterer i et optisk eller akustisk bedrag i forhold til det reelle styrkeforhold. Den ene smiler, der andre til selv at tale, den anden smitter med tavshed, indtil den ene opfattelse helt kan gå til grunde.»

Man mærker i begrebet tavsheds spiral en almagt, fordi man tror, man ikke kan imødegå denne tendens. Men det gælder, at jo bedre man forstår mekanismen, desto tidligere

Man kan ikke indtrængende nok fremhæve, at kvaliteten af religiøse bidrag i medierne ubetinget skal stå mål med de ikke religiøse produktioner.» (128)

6. At imødegå tavsheds spiral

«at opmuntre til tale»
Det enkelte menneske vurderer den offentlige mening ud fra sin egen observation af omverdenen og massemedierne, som videregiver, hvad det er »vidsvarende» at tænke og hvorledes man skal forholde sig. Derved præges også menneskers forestilling om kirken, ja endog dens lære.

Her er billedet om »tavsheds spiral» (Elisabeth Noelle-Neuman) af betydning. Den kan forklares således: »Mennesker vil ikke isoleres, de iagttager uafbrudt deres omverden. De registrerer stilmærkning, hvad der tiltages, og hvad der aftages. Den, der ser, at hans mening tager til, bestyrker, taler offentligt, holder op med at være forsigtig. Den, der ser, at hans mening bærer terræn, bliver tavst.»

Når den ene taler højt og kan ses offentligt, virker han stærkere, end han virkelig er, og den anden svagere, end han virkelig er. Det resulterer i et optisk eller akustisk bedrag i forhold til det reelle styrkeforhold. Den ene smiler, der andre til selv at tale, den anden smitter med tavshed, indtil den ene opfattelse helt kan gå til grunde.»

Man mærker i begrebet tavsheds spiral en almagt, fordi man tror, man ikke kan imødegå denne tendens. Men det gælder, at jo bedre man forstår mekanismen, desto tidligere

kan man ved egen indsats modvirke tavsheds spiral. Kirken må være klar over, at dens medlemmer i vore dages samfund står i et dybt hypoglykæmi konfronteres med en situation, hvor de trænges ind i tavshedens situation. Kirken forkyndelsesberber byder, at den sætter al ind på at bryde denne cirkel for at skaffe de troendes stemme gehør.

7. Medierne som en del af lægfolkets opgave i verden

«Fra niktære til medskabe»

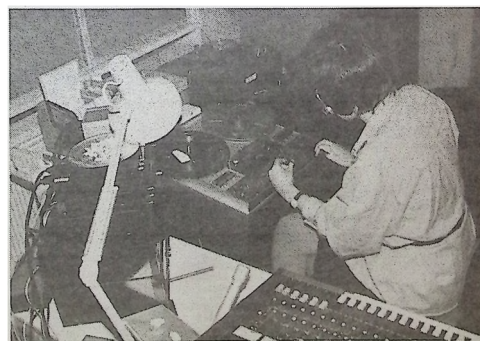
Lægfolkets medansvar for kirken og dens sendelse stod netop de sidste år i centrum for den kirkelige debat. Pave Johannes Paul II har i sin eftersynende apostoliske skrivelse »Christifideles laici om lægfolkets kald og sendelse i kirken og verden» endnu engang indgående gjort opmærksom på det.

Paven understreger, under henvisning til Det andet Vatikankoncil: »Lægfolket har sin egenart i forhold til verden (Christifideles laici 15). Han citerer bl.a. den dogmatisk konstitution om kirken »Lumen gentium»: »Alle kirken medlemmer deltager i denne verdslige dimension, men på forskellige måder. Ifølge koncilet virkeliggør og udøver lægfolkene denne deltagelse på deres egen og specielle måde, en måde, der beskrives med udtrykket »verdslige» (Christifideles laici 15).

Koncil beskriver lægfolkets plads i verden især som det sted, hvor Guds kald når dem: »Der er de kaldet af Gud». Lægfolkets »tjeneste for verden» består efter denne model i at bekende den tro, det har modtaget i kirkenes frelsesforkyndelse, »derude»: Frelsesbudskabet skal forkyndes på alle verdens gader, også pressens, filmens, radioens, fjernsynets og teaterets (Christifideles laici 44).

Lægfolkets opfattelse om »publikum» af medierne. Repræsentanter for lægfolklet registreres kun i yderst sjældne tilfælde som mennesker, der skal tages alvorligt i deres egenkab af medlemmer af kirken.

Denne fokusering på embedsindhaverne fører til, at den gennemsnitlige katolik ikke forstår sig

Kirkens medieberedskab kræver uddannelse og kompetence.

Fortsætter næste side

Fortsat fra side 7

som en del af kirken. Han betragter kirken som en modpart, er eaten indforstået med dens tjenesteydelser eller er det ikke, er enten enig med dens lære eller er det ikke. Det giver sig udslag i offentlighedens kirkebylde og bliver samtidig til det offentlige kirkebylde hos den enkelte. Dente må imødegås i fremtiden.

R. At give stemme til de overhørte
- for social retfærdighed og fred

Kirken skal ikke forkynde sig selv i offentligheden, men Jesu Kristi glade budskab. Kirken kan derfor ud fra den kristne referenceramme ikke renoncere på tre funktioner: at integrere og stimulere og at kritiseres. Hvis den ikke vil have fasko med sin opgave må den arbejde for social retfærdighed og fred. Det kan den ikke gøre uden at gå i brechen for de fattige, overhørte og undertrykte. Den skal give stemme til dem, som ikke kan tale for sig selv.

9. Offentlighed i kirken

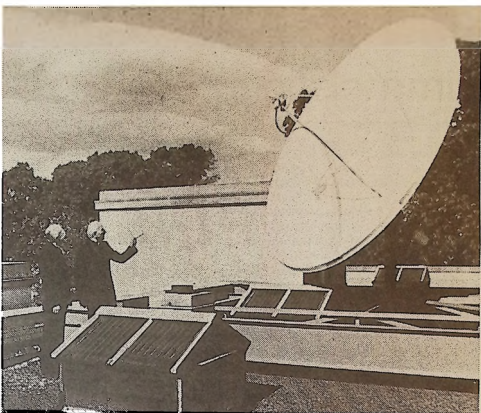
- at have medansvar i beslutninger
Når kirken optræder forkyndende, taler den anderledes i den kirkelige (de)offentlighed end når den taler til den pluralistiske offentlighed. De, der allerede tror, har brug for anden tilknyttelse end de, hvis forståelse for kirken og dens budskab først skal vækkes.

Men denne skelnen må absolut ikke føre til et spaltet forhold til kirkelig contra samlet offentlighed. Det må ikke være sådan, at adfærdformer, som er naturlige i den samlede offentlighed, afblænde fra den kirkelige offentlighed. Dente gælder specielt for reglerne for den offentlige meningsdannelse. Vi minder om, at Pavs XlIs ord, at den offentlige mening er alle samfunds »medgift«. Kirken ville mangle noget væsentligt, hvis den var uden en offentlig mening, »en mangel som både hyrder og troende ville have skyld i«.

Dannelsen af råd på alle niveauer i kirken har i ganske betydelig grad udvidet ikke bare den interne, kirkelige offentlighed, men også antallet af medansvarlige. Det er ikke skadeligt for det kirkelige embedets autoritet, hvis vigtige dokumenter af almen interesse diskuteres i denne offentlighed på egen vis. At pålægge sig kravet om begrundelser gavner sagen og styrker autoriteten.

Passende information og diskussion friholder ligeledes personalepolitiske afgørelser fra anklager og vilkårlighed. Derved kan man også opnå, at medierne - som i forvejen har tendens til at være personcenterede - ikke længere tegner et forvrænget billede af en »pave- og bispekirke«, men et realistisk billede af kirken som »Guds folk«.

En passiv holdning fra lægfolk svarer ikke til Det andet Vatikanconcils forestilling om kristne, »som er blevet indlemmet i Kristus ved døben, opagiet i Guds folk, gjort delagtige

Parabolantennen på taget af den apostoliske nuntiaturs i Washington, tilsluttet det katolske tele-net CTNA i USA. Foto KNA.

i Kristi præstelige, professionelle og kongelige embede, og som for sin del udøver hele det kristne folkes fælles sanselse i kirken og i verden« (Lumen gentium 31).

Den dogmatiske konstitution »Lumen gentium« nævner udtrykkeligt, at vidnesbyrdet om evangeliets sandhed ikke kun er

overdraget lærerembedet i snæver betydning, men hede i Gudsfolk. Med andre ord beskrives her de troendes bidrag til at finde troens sandhed.

Netop inden for det interne, kirkelige område kan de troende kun yde deres andel offentlig. Lærerebedets bekymring, at troens sandhed ikke kan

findes uden pres fra den »offentlige mening«, er ganske vist ikke uberegtiget, men den skal ikke føre til, at teologiske meningsforskelle principielt ikke kan bringes for dagen. Her må kirken finde et mere nuanceret forhold til offentligheden i demokratiske og pluralistiske samfund.

»Liv og fortælling«
Højskoleuge på Magleås
25.7.-1.8. 1993

- Søndag 25.7.:**
Film: »Fisher King«
Jes Nystuen: »Film og fortælling«
- Måndag 26.7.:**
Sr. Hildegard Madsen: »Bibelske fortællinger«
Cagglertuppen: »Die Pappenhäimer«
- Tirsdag 27.7.:**
Jesper Fich: »Fortælling og forkyndelse«
Fortællerværksted.
- Onsdag 28.7.:**
Udflugt med bus til Frederiksborg slot.
Steffen Hørlberg: »Bygger Jakobsens fortælling om Danmark«
- Torsdag 29.7.:**
Kaj Møgensten: »Liv og fortælling.«
Gundt: »Fortælling fortæller sagn og legender fra den jødiske tradition.«
- Fredag 30.7.:**
Uffe Østergaard: »Færlige fortællinger.«
Ebba Strangas fortæller sit liv.
- Lørdag 31.7.:**
Vagn Andersen: »Nattergalen - et eksistentialt indlæg.«
Festmiddag - fest.
- Søndag 1.8.:**
Aftreje.

Højskoleugen starter søndag med kaffe kl. 15.00 og slutter efter morgenmad den følgende søndag.

Præst på højskoleugen:
Pov Dolmer

Arrangørgruppen:
Hanne Brønnothe, Niels Engelbrecht, Pia Kelly.

Pris for højskoleugen incl. fuld kost og kursusafgift i alt: kr. 1.960.
Tilføj for eneværelse: kr. 250.-
Ved tilmelding indbetales depositum: kr. 350.- på giro nr. 428 44 29 eller ved check til:

Magleås Kursuscenter
Hæsteskovvej 6
3480 Birkend
42 81 07 15

De deltagerantallet er begrænset og det åbnet at tilmelde sig hurtigst muligt.
Ansøgning om reduktion i pris kan rettes til kursuscenteret.

Laurits Brunicaard C.s.s.R. død
Måndag den 3. maj 1993 døde redemptoristpræst Laurits Brunicaard, 83 år gammel. Han var født i Horsens og blev præsteviet den 27. juli 1938 i Møntern, Østsig. Begravelsen finder sted fra Sct. Annas Kirke onsdag den 12. maj kl. 11.

Pensionistuge på Magleås d. 8.8.-14.8. 1993

- Pensionistugen starter søndag med kaffe kl. 15.00 og slutter lørdag med frokost.**
- Søndag 8.8.:**
Messe med pastor Martin Bergsøe
- Måndag 9.8.:**
Pastor Paul Honoré: Salmegdirteren Kingo.
Messe med pater Gregoire.
- Tirsdag 10.8.:**
Pater Gregoire: Henri Matisse - Kapellen i Venec
Messe med pater Gregoire
»Mit Afrika« - film om Karen Blixen
- Onsdag 11.8.:**
Udflugt med bus til Karen Blixen Museet.
Kaffe i Rungsted - tur langs kysten.
Messe med pastor Erling Brodersen.
- Torsdag 12.8.:**
Pastor Czesław Kozon: »På rejse med Caritas«
Messe med pastor Kozon.
Musik og sang med Rolf, Klaus og Peter Tønshøj.
- Fredag 13.8.:**
Sr. Evelyn Krupela: St. Josephs 1993.
Ordets Tjeneste med Sr. Evelyn.
- Lørdag 14.8.:**
Niels Engelbrecht: »Profeterna - vanvitlige mennesker«
Messe med pater Martin Chasse.
- Dejlige ledere:**
Sr. Clementine Warmhof og Niels Engelbrecht.
- Pris: kr. 1.600.-**
Tilføj for enkeltværelse: kr. 200.-
Ved tilmelding betales depositum: kr. 350.- på giro nr. 428 44 29 eller med check til:
- Magleås Kursuscenter**
Hæsteskovvej 6
3480 Birkend
42 81 07 15.

Konvertit-weekend på Magleås

fra fredag d. 4. juni (aftenkaffe kl. 20.00) til søndag d. 6. juni (efter frokost)

- tænker du på at konvertere,
- går du til undervisning eller
- har du allerede opnået fuld medlemskab af den katolske kirke så er dette måske noget for dig.

I løbet af weekenden vil vi gennem oplæg, samtaler og paneldiskussion søge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har.

AF PROGRAMMET:
Hvorfor holde konvertit-weekend. Blive katolik på grund af / på trods af. Hvad ligger bag et engagement. Kamin-pastiar/åben samtale. Verdenskirke-Lokal kirke. Møde med Benediktinertinderne på Åsøbakken. Ordenspræst/ordensliv.

Ledere:
Sognepræst Hans Esmark, Hillerød
pastor Franz Hoyes, O.M.I., Aalborg
Ellen Marie Lebahn, Ringsted, formand f. Magleås Styrelse

Pris: kr. 475.- tilskud kan søges.

Tilmelding og yderligere oplysninger hos: Elin Udum, Magleås Kursuscenter, Hæsteskovvej 6, 3480 Birkend, Tlf. 42 81 07 15 eller indbetaling på giro 428 44 29.

Daglig leder af Sct. Andreas Bibliotek

Bibliotekets offentlige teologiske bibliotek søger halvtiltids daglig leder.

Bibliotekets åbningstid er p. d. 3 dage ugl. 10-16.

Sillingsindhold:
Indtægts-, indbindings- og katalogiseringsprocedurer samt biblioteksafgifs vejledning af brugere foruden daglig drift i øvrigt.

Bibliotekarik uddannelse og kendskab til katolske forhold er en fordel. Løn efter overenskomst.

Ansøgning sendes til:

Sct. Andreas Bibliotek,
Københavnsgade 44,
1150 København K.

senest den 28. maj 1993.

Himmelstigen

Niels Steensen har ikke selv skrevet dagbog, så Jacques Berg har i dag gjort det for ham

Af Andreas Rude

Jacques Berg: Himmelstigen. Forum 1993, 223 s. Kr. 245.-.

Niels Steensen skrev ikke dagbog, så i sin seneste roman, »Himmelstigen«, har Jacques Berg gjort det for ham. Dagbogformatet er også et klogt valg, når det drejer sig om at tegne et portræt af en så komplekse personlighed som Niels Steensen og låne ord til så samvittighedsfuldt et intellekt. Dagbogsformen er et spændigt medium, der samtidigt støtter ved sin overskuelighed og kronologi. Og »Himmelstigen« lykkes godt. Det er let at blive fanget af Steensens og hans tid. Og uundgåeligt at hans liv vækker eftertanke.

Det er Niels Steensens som formidler, Jacques Berg har valgt som sit tema: brobyggeren mellem protestanter og katolikker, mellem tro og videnskab og mellem Europas sydlige og nordlige halvdele. Men derved fremhæves også paradokserne i Steensens eget liv. Og det er gennem skildrin-

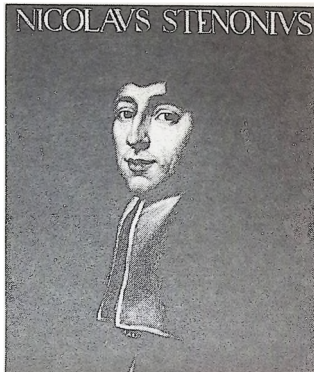
gen af disse modsætninger, at Berg når frem til at give sin hovedperson kød og blod – både som den formidler, vi gerne ser ham som i dag, men også som den torn i øjet han var på mange af sine sandtidsge-

over den katolske gejstlighed, som han oplevede den i Tyskland, og uroen over ikke selv at slå til træder frem.

Steensens temperament

Steensen var konvertert i katolikernes øjne, men han var overbeviser i protestanternes. Han var den geniale videnskabsmand, der syntes at have kastet vrage på sine talenter ved at blive gejstlig. Han var den kyske biskop, der bevarede stor kærlighed til anatomi. Og han er danskeren, som Danmark stadig ikke rigtigt vil kendes ved.

På den baggrund fremstår da Niels Steensens temperament: hans glæde ved at tage og udforske skaberarbejdet, hans kærlighed til venner og vellydende, hans taknemmelighed over for den katolske kirke og hans lovrising af Gud. Men også trætheden ved den bestående polemik mod misundere og uforstående, skuffelserne

»Jag er en mand i mørke klæder med hatten i hånden, den korte fløjlskappes overfaldskrav og undertrøjer skuldrene skrånende form, let foroverbøjet stiger han op ad de mange trin, den frie hånd hviler løst knyttet på ryggen. Hans faldige, ovale ansigt mod den hjørnede mund og de store, bekymrede øjne udtrykker en blanding af forventning og angstløse.« Niels Steensen i Jacques Bergs fortolkning. Firenze, efteråret 1667.

malersk vis genkalder sig alle dens indre organer med øjnene (=en milts irgrønne og burgunderøde farveskala).

Mølière

Det har også moret Berg at lade Mølière være blandt tilhæverne til den berømte forelesning om hjernen i Paris i 1665, og det er en cadeau til fransk teaters førstemand, når Niels Steensen reflekterer over »Tartuffe«, omend han er lidt utryg ved »at se de kristne dogmer gjort til genstand for debat på komediebühne«.

Meget elegant leder Jacques Berg også dagbogen foregribte dele af dansk åndsliv, når skilte citater fra Kirkegaard og mindelser om Holberg og H.C. Andersen løber Niels Steensen i pennene. Og det ikke en hilsen til Ingemann og »Nu tite til hunden«, når Steensen beder Vorherre »ånde på hans øjne, når de græder?«

Niels Steensens dagbog er helt Jacques Bergs konstruktion, selv om han låner lidt fra Steensens egne breve (udgivet af Det danske Sprog- og Litteraturselskab i 1987) og naturligvis følger hovedlinierne i hans liv fra det europæiske genembrud i Leiden i 1653 til hans død i Schweznitz i 1666. »Himmelstigen« er derfor ikke nogen virkeligt rival til Carl Bjørnshøjs klassiske indføring i Niels Steensen i »Støv skal du blive«.

Og Niels Steensen vender nok også stadig på den endelige digteriske fortolkning af sit levede, sådan som vi kender det fra Johannes Jørgensens bog om Frans af Assisi. Ikke desto mindre befinder Jacques Berg sig meget godt med sit stof og bevæger sig med tilstrækkelig takt i græselandet mellem historiske kendsgerninger og digterisk fantasi til, at han har skabt en meget læseværdig bog. Og så er den som sagt et frisk pust.

Pax Christi Danmark Åben aften

Pax Christi internationale sekretariat i Blyssel besøger Danmark i dagene 26.-30. maj. Der indbydes til en »Åben aften« torsdag den 27. maj kl. 19.30 i Sakramentskirken kryd, Nørrebrogade 27 C. Alle er velkomne.

Sct. Mariae Skole

Sct. Mariae Skole i Aalborg søger for skoleåret 1993/94 en lærer til ca. 18 ugentlige skematimer.

Stillingen påreges at omfatte historie, geografi og biologi i 6. klasse. Kristendomsundervisning for henholdsvis skolens katolske og ikke katolske elever i 1., 4., 6. og 8. klasse og formling i 1. og 2. klasse. Som katolsk skole henvender vi os til ansøgere, der aktivt vil arbejde i et kristent skolemiljø.

Ansøgningen stiles til skolens bestyrelse og fremsendes inden den 18. maj 1993 til skoleinspektør Gert Rytov-Hansen, Valdemarsgade 14, 9000 Aalborg.

Midsommertræf på Magleås

Skt. Hans-Aften den 23. Juni 1993.

Billetter holdes i år af Journalist Poul Erik Møgnussen, kendt fra bl.a. TV og katolske sammenhænge i bispedømmet.

Tag venner og bekendte med til Skt. Hans-bål på Magleås.

Fra kl. 17.00 er det muligt at grille sin eftersmand eller spise sin medbrøgt mad på havens plæner.

Kl. 20.00-21.00: Der serveres kaffe/te og kage i stuen. For dette betales voksne kr. 25,00. Børn gratis.

Kl. 21.00 samles vi på bålplæden, hvor vi synger nogle gamle og nyder udsigten over Sjøen, og hvor Poul Erik Møgnussen holder billetter.

På glædeligt gensyn

Magleås' styrrelse

En million fattige børn slås ihjel af os i de rige lande

- siger Anton Dekkers SJ i Katolsk Dialog nr. 2 1993

For 50 år siden blev 6 millioner jøder myrdet af tyskerne. I dag bliver 1 million fattige børn hvert år slået ihjel af os i de rige lande. Det er opaktien til en artikel «Om den tredje verdens fattigdom, specielt om gældskrisen», som pater Anton Dekkers offentliggør i Katolsk Dialog nr. 2 for 1993. Og tallet 1 million børn om året er ikke nogen overdrivelse; det er tværtimod i underkanten. Vi i de rige lande har fået politikerne i de fattige lande til at tage imod låne på mere hundrede milliard dollars. Nu skal renter og adfug betales af de fattige befolkninger. Derudover kommer EP's støjteoriender til eget landbrug og høje beskyltelsestold og forarbej-

dede varer udfra, der gør det umuligt for de fattige lande at producere sig ud af krisen.

Grundigt oprydningsarbejde

Björn Håkansson gør i »Kritiske tanker om »Evangeliens »Arti« omærksom på, at de kirkelige autoriteter opfordring til en forstærket forkyndelsesindsats i smælende ikke har sat sig de ringeste spor i vores hverdag. Kirkens ledelse må underkaste sig selv et grundigt oprydningsarbejde i den nærmeste fremtid. »Ingen pave«, citerer Björn Håkansson, »er nogen sånde blev tiljublet så meget - og adlydt så lidt.«

I en artikel, der hedder »Beretning om Tjekkoso-

vakiet« fortæller Dolly Pomerleau fra den amerikanske Conference for Women's Ordination om en ekspedition til undergrundskirken i Tjekkosllovakiet, som hun deltog i, og som havde til formål at finde frem til de kvindelige

præster, som var blevet ordineret i undertrykkets tid. Det er en meget spændende beretning. »Bedestedet« er af Ellen Nielsen, som skriver om Jesus i Gethsemane have. Meget tankevækkende.

Ove Leerbeck

Radio og tv

Repræsentantskabsmøde i KRFF

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund afholder det årlige repræsentantskabsmøde lørdag d. 15. maj kl. 10.45 i Radiobuset i København. Alle klubformænd og sognerrepræsentanter har fået tilsendt indkaldelse. Dagsordenen

følger vedtagterne. Der er i år intet ekstraordinært på programmet, men flere af forbundets tillidsprober trænger til nye kræfter og forbundet som helhed til flere medlemmer - så der er nok at tale om!

Klaus Møller-Jørgensen

Tillykke til sr. Clara Maria - 40 år som Lioba Maria

Har de sidste 20 år samlet talrige børn til katekese

Lidt nede ad Jens Jessensvej på Frederiksberg i København, ikke langt fra Peter Bangvej Station, ligger Skt. Maria kirke med det tilhørende Lioba Kloster. Der har sr. Clara Maria Kallan den 2. maj 1993 været 40 år.

Mange generationer af børn fra alle sogne i København og omegn er lørdag efter lørdag den sidste søndag et troppet op kl. 10, hvor sr. Clara Maria med sine kateketer afvikler en velorganiseret og meget populær i børnekatekese. Der har mange børn føret og fortsat får - en væsentlig del af deres religiøse opdragelse.

Børnemes
Børneværning
Børnemes opdeles efter alder i for tiden fem grupper. De små børn er fra 3 til 6-7 år - ja, der er så smånd også mindre, men

så er far eller mor som regel med - tager sr. Clara Maria sig selv af. Så går man videre fra 1. kommunion og ender med firmelsesholdet i 10 år kan børnene følge sr. Clara Maria og hendes medkateketer - og det er der sandelig mange, som gør.

Efter den første time, hvor de 5 hold undervises i de mange små og store lokaler i forbindelse med klosteret og kirken, samles alle børn og voksne i det lyse, gulmalede katedralkorale. Vi sidder på stolene, bordene, taburetterne og på puderne på gulvet. Sr. Clara Maria sidder på sin 'malke-taburet' med guitar, nedestativ og de mange ringbind og plastiklommer med noter, sange og tekstopskiver. Så synger vi Årdsdens sange, og der øves messe og salmer til den kommende familie-messe, som sr. Clara Maria sammen med en eller to familier og pastor Jesper Fich fra Taastrup i øvrigt er ansvarlige for.

lighed til både 'sine' børn, sin opgave og sin forfæstede - solide og urokkelige tro.

Sr. Clara Maria er også ansvarlig for det store kyrkebespil, som i over 20 år har glædet utallige forældre og slægtninge udo-ver Skt. Maria menighed en af de sidste lørdage inden jul. Hun har årenes løb samlet sange og kostumer, og musikanter, oplærere, engle, hyrdre og de hellige familie synger og spiller det glade budskab ind i alle, så det aldrig glemmes.

Musikalsk fingeraftryk
Hver eneste messe i Skt. Maria kirke har sr. Clara Marias musikalske fingeraftryk. Organister igennem årene har sat pris på at have sr. Clara Maria lige ved siden af sig: signal til den salme, et pludseligt mellemstykke, fordi præsten har improviseret lidt, eller fordi kommunionen tager lidt ekstra tid. Den store ministrantflokk holder også øje med sr. Clara Maria, som ved, at de er ved at glemme klokkerne eller at vandet skal bæres frem nu.

Efter messen står sr. Clara Marias musikalske fingeraftryk igen omringet af sine troe børn, som vil op på armen, hænge i skærterne eller have et knus, et godt

Sr. Clara Maria OSB afvikler med sine kateketer en velorganiseret og meget populær børnekatekese.

råd, og vide, om der er musik mandag, hvor mange af Skt. Marias musikanter får sin kompetent undervisning i guitar, xylofon eller fløjtespil af hende.

Sr. Clara Maria 40 års jubilæum blev fejret den 2. maj 1993 i Skt. Maria kirke, i klosteret og i plejehjælpen. Vi ved, det er hende lidt imod, men hendes beundrere må have lov til den sjældne gave af give udtryk for den glæde, vi har ved at de højeste og deltagende i det bevægelsesliv sammen med hende.

Sr. Clara Maria har let til lærer - hvem mærker

ikke selv en klump i halsen og sviden bag øjnene, når hun siger farvel til alle børnene foran alteret på sidste undervisningsdag ved at minde om, at 'vi alle er Havs disciple' - og så Han er med os alle dage - lige til verdens ende!

Handler gennem stort og varmt hjerte

Hvem mærker ikke selv tårerne, når juleskybrødet bliver en succesrig opblæst, og sr. Clara Maria bliver tvunget til at stå model med Den Hellige Familie til det traditionelle foto.

Mange af os husker he-

des bånd med alle børnene, da hendes store støtte og inspirator, sønestrup Lawrence Dorn skulle begraves fra Skt. Maria kirke.

Tårerne er bevist på, at sr. Clara Maria taler, tænker og handler direkte gennem et stort og varmt hjerte - og da det jo er såre godt, gør det ikke spor, hvis det drypper lidt under læsningen her - hverken af sr. Clara Maria selv eller fra nogle af de mange, mange i sr. Clara Marias officielle fan-klub. Tillykke - og vi ser frem til de næste 40 år!

Kim Ørved

Sr. Clara Maria OSB

Det store krybbebespil

Vi kan synges 2., 3- og 4-stemmigt kanon, vekselsange og liturgiske bønner, alt sammen leget ind i os med sr. Clara Marias ufattelige mildhed,ålmodighed og kærlighed - sær-

Kaspar Kallan formand for Academicum Catholicum i 25 år Reception mandag den 24. maj

Ved afslutningen af Academicum Catholicus 97. sæson kan Kaspar Kallan se tilbage på 25 år som formand for AC. I den anledning afholdes der en festlig reception mandag den 24. maj kl. 20 i Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B. Alle medlemmer og venner af AC såvel som af Kaspar Kallan personligt er hjerteligt velkomne.

Om få år kan AC fejre sit hundredeårsjubilæum og det ikke som en livstret øldrik, men som en livskraftig forening i udviklings og vækst. Når AC i disse år kan drage nytte af den almindelige opblomstring i foreningslivet, skyldes det i høj grad Kaspar Kallans stadige engagement.

Flere skole er blegnet
Det er frugterne af hans uholdenhed, vi i disse år bærer. Og det har medvirket til, at flere og flere skole er blegnet mod person- og parti-

stridigheder har været frugt: AC er blevet en bred forening af kulturelt, teologisk og politisk interesserede katolikker, og flere gamle skole i AC er blevet de berettigede uanvender, de i grunden er. Grund nok til at skue med tilfredshed på fortiden og med fortrængning mod fremtiden.

Bestyreren Kaspar Kallan

Liturgisk kalender 15.-31. maj

- 15. hvid. Lørdag 15. uge i påskan. (II Pa.) Pskst. pl. Ap. G. 16:1-10. Ev. Joh. 15:18-21.
- 16. hvid. 8. søndag i påskan. (II Pa.) Gl. Cr. Pskst. pl. L. Ap. G. 6:5-8. 14:17. St. 86:1-3a. 4:5. 6:7a. 16:20. (Omst.: Bred ud i løbet for Gud. Elter: Halleluja!) 2. L.: 1. Pet. 3:15-18. Ev. Joh. 14:15-21. 28-ders dagen for biskop Hans L. Mønsterns bispevisning. Hørdens i Hørdighedens Forbringer. Klokke for modelleserstemmelne.
- 17. hvid. Mandag 16. uge i påskan. (II Pa.) Pskst. pl. Ap. G. 16:11-15. Ev. Joh. 15:26-18a. (Omst.: Gud er med os alle.)
- 18. rød. Torsdag 16. uge i påskan. (II Pa.) Ev. marty. (I Titus) (II Pa.) Pskst. pl. Ap. G. 16:22-34. Ev. Joh. 16:5-11.
- 19. hvid. Onsdag 17. uge i påskan. (II Pa.) Elter. rkd. Johannes 1. pøve og marty. (I 528). Pskst. pl. Ap. G. 17:16-22. 18:1. Ev. Joh. 16:12-15.
- 20. hvid. Torsdag Kristi Himmelfærd (II Pa.) Gl. Cr. Hf. pf. Pskst. står fremme til og med pinsedag. L.: Ap. G. 1:11-31. St. 47:2-3. 6:7. 8:9. (Omst.: Gud steg op under løbet. Hæren under hærns klang. Elter: Halleluja!) 2. L.: Ef. 1:17-23. Ev. Matt. 28:16-20. Bernarctus af Siena, præst (I 1644), fejres 28a.
- 21. hvid. Fredag 16. uge i påskan. (II Pa.) Pskst. eller Hf. pf. L.: Ap. G. 18:18. Ev. Joh. 16:20-28.
- 22. hvid. Lørdag 16. uge i påskan. (II Pa.) Pskst. eller Hf. pf. L.: Ap. G. 18:23-28. Ev. Joh. 16:28-30.
- 23. rød. Søndag i påskan. (II Pa.) Gl. Cr. Pskst. eller Hf. pf. L.: Ap. G. 1:12-14. St. 27:1. 4:7a-9a. (Omst.: Jeg er sikker på, at jeg skal sige Hærens navn i hverdags. Elter: Halleluja!) 2. L.: 1. Pet. 4:13-16. Ev. Joh. 17:11-16. Værtens til Aseholten.
- 24. hvid. Mandag 17. uge i påskan. (II Pa.) Pskst. eller Hf. pf. L.: Ap. G. 18:14. Ev. Joh. 16:29-31.

- 25. hvid. Torsdag 17. uge i påskan (II Pa.) Elter. hvid. Bred den 57-ventogtyve og Klokke (I 725). Elter. Hvid. Gregor VII. pøve (I 1083). Pskst. Maria Magdalenas af Pazzi, jomfru (I 1607). Pskst. Hf. pf. L.: Ap. G. 20:17-27. Ev. Joh. 17:1-11a.
- 26. hvid. Onsdag 17. uge i påskan. (II Pa.) Filip Mari, præst (I 1586) (II Pa.) Pskst. eller Hf. pf. L.: Ap. G. 20:28-38. Ev. Joh. 17:11a-19.
- 27. hvid. Torsdag 17. uge i påskan. (II Pa.) Elter. hvid. Augustin af Canterbury, biskop. (I 605). Pskst. eller Hf. pf. L.: Ap. G. 22:30; 23:6-11. Ev. Joh. 17:20-25.
- 28. hvid. Fredag 17. uge i påskan. (II Pa.) Pskst. eller Hf. pf. L.: Ap. G. 26:19-21. Ev. Joh. 21:16-19.
- 29. hvid. Lørdag 17. uge i påskan. (II Pa.) Pskst. eller Hf. pf. L.: Ap. G. 28:16-20. 30-31. Ev. Joh. 21:20-25. (Omst.: rkd. Pinsedag. (II Pa.) Gl. Cr. Hf. pf. L.: Ap. G. 28:16-20. 30-31. Ev. Joh. 21:20-25. (Omst.: Bred den 57-ventogtyve og Klokke (I 725). Elter: Halleluja! Halleluja! L.: 1. Mo. 11:3 eller 2. Mo. 17:16-17. 18:20-28. Elter: Halleluja!) 2. L.: 1. Mo. 11:3 eller 2. Mo. 17:16-17. 18:20-28. (Omst.: Udsend din And, Hærn, og formy jordens skikkelse. Elter: Halleluja!) 2. L.: 1. Mo. 12:2b-12:13. Ev. Joh. 20:19-23.
- 30. rød. Pinsedag. (II Pa.) Gl. Salverns. Cr. Pinsans pf. Til beromsendelse og svar iglen Halleluja! Halleluja! L.: Ap. G. 2:11-31. St. 104:16-24c. 25b-30. 31+34. (Omst.: Udsend din And, Hærn, og formy jordens skikkelse. Elter: Halleluja!) 2. L.: 1. Mo. 12:2b-12:13. Ev. Joh. 20:19-23.
- 31. hvid. Mandag første påskedag. Det almindelige kirkeår. Det almindelige kirkeår. (I 1 Pa.) Gl. Jomfru Maries pl. L.: Zef. 3:14-18 eller Rom 12:9-16a. St. Ef. 12:2-3. 4b+c. 6-8. (Omst.: Stor i din frødt er lærer. Halleluja!) Ev. Luk. 1:26-38.

Sct. Michaels Skole, Kolding

Pr. 1. august 1993 opges en lærer, der kan undervise i legelærd, dansk og evst. musik.

Sct. Michaels Skole er en kristen skole på katolsk grundlag med 330 elever og 28 lærere.

Der søges en lærer, som er indstillet på et gk aktivt ind for skolens livsoplysning. Ovenskørmassige anættelse og løn iflg. FGL.

Ansøgning stilles til skolens bestyrelse og sendes blaaet kop på prøvveviser og udtalelser til Sct. Michaels Skole, Krolundsgade 2-8, 6000 Kolding, alledes, at den er skolen i hændt senest fredag den 21. maj 1993.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Brødsgade 8A, 1200 København K.
Kontoret er åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 023, Postgiro 6463287.

Annoncering:

Rubikannoncer pr. mm kr. 4.00
Teksstidseannoncer pr. mm pr. sp. kr. 5.00

Møder og arrangementer

Maria-andagter

Der er Maria-andagter i Sct. Augustins Kirke, Jagtvej 182, København søn- og helligdage i maj til 18.20 v/p. Aug. Ziegelaar S.J. den 16., 20. og 30. maj.

ÅRETS LOPPEMARKED

16. maj 1993 fra kl. 11.00 til 15.00 på Nordvangsgård, Blistrup Byvej 4, Birkerød

MANGE BODER med masser af spændende tilbud.

AUKTION afholdes

Der er også CAFETERIA med smørrebrød, kager, kaffe, the, vin og øl.

Der er is og pølser.

ALT TIL RIMELIGE PRISER

Tag familien med, kom og oplev markedstemningen, se en masse sjove ting og **GØR ET GODT KØB!!!**

Academicum Catholicum

Indbyrder til reception i entreding af Kasper Kallens 25. sæson som formand for AC Receptionen første søndag den 24. maj kl. 20.00 Engelsen på Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 182 B. Alle er velkomne.

Katolsk Radio- og fjernsynsklub for Lolland-Falster

Den ordinære generalforsamling er udsat til søndag den 6. juni 1993 efter massen i menighedshuset ved Sct. Birgittes Kirke.

Nye medlemmer optages.
Bestyrelsen for Nakstov, Nykøbing F. og Maribo v/formanden Adam Guzak, Rådbyhavn. Tlf. 54 50 44 86.

Det sker på Magleås

On. d. 12.5.:
Lævnemiddeltidsrejsen.
To. d. 13.-fr. d. 14.5.:
Dansk Flygtningehjælp.
Fr. d. 14.-sø. d. 16.5.:
Hårhalm-kommune.
Me. d. 17.-on. d. 19.5.:
Den Journalistiske Erklæring.
Me. d. 17. og 18. d. 18.5.:
F.v. V. Kann-Rasmussen.
On. d. 19.-sø. d. 23.5.:
B. Eilers, Mønstær.
Me. d. 24.-fr. d. 25.5.:
L.A.N.
On. d. 26.-fr. d. 28.5.:
D.T.H.
Fr. d. 28.-sø. d. 30.5.:
Retræte v/Ellen Nielsen m.fl.

DUK-kalender

Udømnemesse og Café Ludvig den 30.05. 1993 kl. 20.00 i Jesu Hjerde Kirke, København.

Den nordiske valfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1993.
8 dage. Børnede med fuld pension.
Pris på hotel kr. 5.200,00
Særpris for syge og handi:
cappella på Accoradio kr. 4.700,00
Præster, læger og sygeplejerskone tidsregulerede valfarten. Tilmelding hurtigst muligt:

Den nordiske valfart til Lourdes
Georg Nahling, Skovgårdsvej 11,
2920 Charlottelund, nr.
Tlf. 31 64 12 56, Telefax: 31 54 12 61
Giro 3 00 95 93

50 års Dalum retræte

for mandt afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 23. (ankomst senest kl. 17.00) til fredag den 27. august efter biskop Mortensens færdmesse og morgenmad.
Retrætearrangør Ingevald Capellen O.F.M. Conv. Emne: Herren giver dig sin fred.

Prisen for opholdet er kr. 675,-. Du tilmeder dig ved at indbetale kr. 100,- på giro 827 08 33 eller check til Børge Blans, Sørgvej 7, 8600 Silkeborg, tlf. 86 28 32, eller 98 53 10 74.

Der kan søges tilskud til opholdet.
Retræteleder:
Walter Egger, Hillerød
Jens Agge Ibsen, Sønderborg
Edmund Jansen, Frederichshavn
Børge Johannesen, Odense
Børge Blans, Silkeborg (udv. form.)

Diverse

Bekendtskab

Mændig dansk katolik, 28 år, søger bekendtskab med jævnaldrende katolsk pige, som har interesse i at lære om ung med god og ærlig livsopfattelse af livet.
Billet nr. 1407, katolsk orientering, Vesterbrogade 28, 6. 1620 Kbh. V.

Frivillig hjælp

Frivilligt hjælp søges til »Fred og forsoning«, Katolsk Bøffelskab for hjemløse.
Festerholdt Ørnvej 2,
Festerholdt 7330 Brande.
Nærmere oplysning, tlf. 97 18 81 70.

Niels Steensens Bibliotek

Sienøgade 9, 1616 Kbh. V.
Tlf. 31 22 64 22, iris- og tors 17-19, onsdag og fred 12-16, sønd 11-13.

Sankt Andreas Bibliotek

Købmagergade 44, 1150 Kbh. K.
Tlf. 33 91 86 90, onsdag-fred. 10-16.

KVIP laver video til brug i skolen, i menighed og derhjemme. Køb eller lej.
Længsler: 40-90 kr., private halv pris.
Ring efter vores nye programoversigt med omtaler 0 20 videofilm.

KVIP
Katolsk Videoproduktion
Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø
Tlf. 31 20 93 37 Fax: 39 27 35 01

Nye abonnenter

(åbne katolikker) kan tegne 6-8-årsabonnement på katolsk orientering ved at indbetale kr. 200,- på giro 2 05 70 42 »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 6. 1620 Kbh. V. På girokonto tilskrives: Nyt abonnements.

Radio Steno - Katolsk Lokaradio

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag kl. 20-23 på 107,5 MHz
20:00: Menighedsmagasinet med aktuelle
21:00: Åbent Forum - debatprogram.
22:16: Mandagspreken.
Mandag til fredag kl. 16-17 på 88,2 MHz
Mandag: i »P3 Herrens marked« for børn og unge.
»Lokalt og globalt«.
»Værktøjen« - programmet, der for alvor går i dybden.
Kærlig Blåsen melodiøst.
»Ugens gæst«.
En repræsentant fra støttegruppen for lidlignende Jehovæ Vidner.
Magasinprogrammet »Det frøede«.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke

Ansøgningstilfælde
Måske kan tegne kirken ved at indse den som arving i sit testamente.
Ingen arvsafgift
Kirken modtager det fulde beløb.
Gretis advokatskabstilbud
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifter til salær refunderes af Bispekonferencen.
Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekonferencen
Bispedag 63A, 1250 København K.
Tlf. 33 16 50 80

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser et, to, i hele Stor-L København. Gratis for bøger parter formidles kontakt mellem udlejere og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje, Sct. 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37, Åften: 42 85 38 40

BEGRÆVELSE LIGBRÆNDING

Strandengen 153
31 62 16 50

Tal med Vagn Fødo, der er medlem af Bedemændenes Landsforretning

Referencer:
Sankt Joseph Søstrøme
Benediktinerindrene af Den Hellige Løbbe
Aftaler træffes gerne i Deres hjem

Begravelsesforretning

ordrer alle i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, flagføring m.m.
Alt efter gerne i Deres hjem, overalt i Stor-København.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filsted: Taastrup 42 99 01 58

Annoncering:

Rubikannoncer pr. mm kr. 4.00

Teksstidseannoncer pr. mm pr. sp. kr. 5.00

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81
DØGNET RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand *Kovst's* Eftd.
GLADSAKSE BEDEMÅNDSFORRETNING
SØBORG HØVEDGADE 94

BENZONS BEGRÆVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:

31 86 60 66

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelser og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Mællemester VILLY JANSEN

Brønder 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 01 69 62 og 75 80 23 37

Murmester
Bernhardt Christiansen
Sølvhøjvej 8, Søbro.
Tlf. 86 94 82 10
Bilif. 30 85 26 09

Guldager
stopper korrosion og fjerner kalk i større brugvandsystemer.
Tlf.: 42 27 31 00

Ur- og Billehuset
BALANCEN

v/KNUD PETERSEN
Garnisgade 34, Svendborg
Telefon 62 21 19 20

Revisor Henrik S. Andersen
Tlf. 98 25 93 22

Revision - Bogføring - Skat
- den Registrerede Revisor **Skat**
REVISORREVISOR FIRM
Jørgen Brangstrup
ACT. ØLSLUS 6
REVISION
4000 ROSKILDE, 42 36 10 36

Vietnam...

Forsat fra forsiden

Efter et lignende brev fra biskopperne i oktober 1992 gav regeringen små indrømmelser. F.eks. fik biskopskonferencen lov til at mødes uden statens godkendelse, og der blev også godkendt tilladelse til at optage lidt flere præstestuderende. Samtidig fik nogle af de præster, der var løsladt fra de såkaldte »opdragsleserje« lov til igen at beskæftige sig med pastoralet arbejde.

Messebog på vietnamesisk

Saigon (KIPA) - Med 20 års forsinkelse foreledes messebogen til vietnamesisk til sognene i landet. Politiske og økonomiske problemer har hidtil forhindret trykningen og distributionen af den efterkoncilære messebog.

Sidste år gav myndighederne grønt lys til bogen, og med international hjælp blev det ført ud i livet. Le Quan Loc forlaget har trykt de 6.000 eksemplarer.

Forlaget, der lodes af pater Anton Nguyen Ngoc, tilhørte indtil 1975 kirken, men blev derefter overtaget af staten. Kirkens ledelse overvejer en pocketbogudgave til personlig brug for de troende.

17.000 besøgende om dagen eftertårds følger mlinger 425 liter søltholdigt kondensvand fra turismens vler og andre i Det sidskiske Kap. Væg- og loftsmalerier b' stress' af denne miljøforurening. I Assisi overvejer byrådet at indføre turistafgift pr. næse for at kunne reparere masseturismens skader på kunstværkerne. Foto KINA

Fem ordenssøstre til Kina

Köln (KIPA) - Fem søstre fra missions-benediktinerinderne forbereder sig på at tage til Meihoku i Manchuriet i Kina. De er ved at lære kinesisk for at kunne oprette en ambulance-tjeneste og skadestue for indbyggerne i området.

Missionsvirksomhed er forbyrdt i Kina. Det er derfor sjældent, at sjælesøgere får opholdstilladelse her. Søstrene har fået opholdstilladelse som vædskabelige medarbejdere.

Prahas ærkebiskop ny formand for De europæiske biskpekonferencer Kardinal Martini træder tilbage

Prahas ærkebiskop
Mitoslav Vlk. Foto KINA.

Rom (KIPA) - Milanoes ærkebiskop, kardinal Carlo Maria Martini går i forbindelse med en ny struktur i De europæiske biskpekonferencer. Råd (CCEE) af som formand. Han har siddet på posten siden 1986.

1. januar 1992 trådte de nye regler for CCEE i kraft, der var blevet besluttet på biskoppernes sarsynode for Europa i 1991. Fra nu af er det kun formændene for biskpekonferencerne, der er medlem af rådet. Martini er ikke formand for Den italienske Biskpekonference og må derfor træde tilbage.

Rådet vil i fremtiden have sæde i Rom, og det skal formandens nye statutter for sit arbejde. Før omvæltningerne i Østeuropa var CCEE's arbejde rettet mod Vesteuropa, men nu skal rådet være opmærksom på kirken i hele Europa.

Ny formand for CCEE bliver ærkebiskoppen af Praha, Mitoslav Vlk. Til næstformand for Vesteuropa vælges tyskeren Karl

Lehmann, der er biskop af Mainz, og til næstformand for Østeuropa ungarenen Lvan Seregely, der er biskop af Eger. Der er i alt 33 medlemmer af rådet, men repræsentanter for Albanien, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Letland og Grækenland deltog ikke i mødet.

Vigtigst er skønmønen Pave Johannes Paul II sagde til rådets medlemmer, at det vigtigste for Europas fremtid er det skønmønes samarbejde. Han opfordrede til en intensivering af samarbejdet med Europæiske kirkers Konference (KEK).

(Biskop Paul Verchuren, Helsinki, repræsenterer Den nordiske Biskpekonference i CCEE. Red.)

Alligevel en ny amerikansk ambassadør ved Vatikanet

Washington (KIPA) - Borgmesteren i Boston, Raymond Flynn bliver ny amerikansk ambassadør i Vatikanet. Da den amerikanske præsident, Bill Clinton skulle udnævne en ny ambassadør, blussede diskussionen igen op, om USA overbødvedt skal have diplomatisk forbindelse med Pavestolen. Baggrunden for debatten er, at der er en skarp adskillelse mellem stat og kirke i landet.

Specielt har The Southern Baptist Convention, det kirkesamfund, Clinton tilhører, ønsket at afbryde de diplomatiske forbindelser til Vatikanet. De mener, at det betyder en begunstiggelse af katolikkerne i USA.

Kun ni år gammel tradition

USA fik fulde diplomatisk forbindelser med Vatikanet i 1984 efter 117 år

uden forbindelser. Der var dog i årtier en personlig udsending fra præsidenten ved Pavestolen.

Fleere kommentatorer har ment, at det ville være en god idé at forlade Carters praksis med at udnævne katolikker til posten som ambassadør i Vatikanet, men Flynn er katolik, demokrat og decideret modstander af abort. Han har seks børn og er kendt for at gå til messe hver dag.

Kirken i El Salvador kalder amnestivelov foruroligende

San Salvador (KIPA) - Den katolske kirke i El Salvador betegner den amnestivelov, som parlamentet har vedtaget, som foruroligende.

de. Ærkebiskoppen af San Salvador, Amaro Rivera y Damas sagde i sin søndagsprædiken, at der kun kan blive forsoning som frugten af en skyldsbekendelse, aldrig som resultat af et dekret.

Generalamnestien for deltagere i borgerkrigen blev vedtaget med et lille flertal. Fordi for vedtagelsen havde partierne modtaget FN's rapport om krænkelse af menneskerettigheder i landet. Deri

krævedes der dybtgående ændringer af retsplejen og hænder.

Romeros mordere forbliver ustraffede

Ærkebiskoppen beklagede, at anbefalingerne i rapporten ikke blev fulgt. De skyldige i mordet på ærkebiskop Oscar Romero er blevet anset for savn. Dette mord og andre volds handlinger må ikke passere ubemærket, sagde Rivera y Damas.

Zaires ærkebiskop Laurent Monsunguwa har som præsident for overgangsparlamentet den politiske opgave at hjælpe den handlingslammede regering Tshisekedi til magten. Den 6. april spændte Mobutus militær ham vejen til parlamentet. Foto KINA.

Ikke-ærkerkendt kinesisk biskop ønsker fremgang i forholdene med Rom

Rom (KIPA) - Den »patriotiske« biskop af Peking, Michele Fu Tieshan ønsker en tilnærmede mellem Kina og Vatikanet. Fu Tieshan er ikke ærkerkendt som biskop af Rom. I et interview med den italienske avis »Avvenire« udtaler han, at den største

hindring er Pavestolens fortsatte diplomatiske forbindelser med Taiwan.

Den 62-årige biskop i den regimetro »Patriotiske forening for katolikker i Kina« nævnte en anden vanskelighed ved en tilnærmede, nemlig pavens »hemmelige« udnævnelse af biskopper. Dette betragtes af den kinesiske regering som en indblanding i landets indre anliggender.

Fu Tieshan nægtede, at der findes en »undergrundskirke« i Kina. Han fremhævede, at man i nogen tid havde været i stand til i kirkerne at bede for »vores« pave, Johannes Paul II. Fu Tieshan har i kort tid været medlem af parlamentet i Peking. Han oplyfter sin nominering som tegn på, at der er fornyet opmærksomhed på mindretalletene. Forfættningen giver religionsfrihed, men ikke i tilstrækkelig omfang, siger han.

Cubas forbindelser med Vatikanet normale

Cubas forbindelser til Vatikanet er nu normale, oplyser den cubanske udenrigsminister. Den nye nuntius, ærkebiskop Beniamino Stella har for nylig overrakt sine akkrediterer til udenrigsministeren.

Regeringschefen Fidel Castro har i TV udtalt, at der ved parlamentsvalgene 24. februar også blev valgt »religiøse kandidater«. Det drejer sig om to protestantiske præster og den katolske forfatter, Osivo

Viiser, der alle stod på embedstidsten.

I juli 1992 vedtog den cubanske nationalforsamling en ny forfatning, der formelt indfører religionsfrihed. Landet definerer sig dog fortsat som »socialistisk«. Der er intet andet ved det kommunistiske partis magtmonopoli. I de sidste par år har nogle kongregationer igen været beskæftiget i sundheds- og uddannelsesvesenet.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor William Wyrzyk (ansvarsh. redaktion).
Journellist Knud Hjalsted Khaga (red. ledelse).
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarewicz
og Susanna Wogensen

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28. 4.,
DK-1820 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 40 78 og 87 22 40 54.
Udgiver: AnvendtReligion
Tryk: Ny Dag, DK-4800 Nakskov. Oplag 18.500.

Næste nummer
udsendes
den 26. maj

katolsk orientering

Paven i Albanien, side 2

På vej mod en fælles fremtid, side 3

100-års jubilæum, side 5-7

Orientering fra sognene, side 8-13

Bosniske franciskanere beder om hjælp

Henvendelse til Kirkernes Verdensråd

Sarajevo (KIPA) - De bosniske franciskanere har appelleret til Kirkernes Verdensråd i Genève. I et brev beder de Rådet være formidler mellem religiøse ledere i Bosnien i den nyligt udbrudte konflikt mellem muslimer og kroa-ter.

I brevet fra franciskanernes ordensprovincial *Petar Andelovic* til Kirkernes Verdensråds generalsekretær *Konrad Raiser* foreslås følgende konkrete skridt:

- Møde politikkerne om, at fra troens synspunkt er enhver form for vold en

uacceptabel måde at løse problemer på.

- Forpligte religiøse ledere, der har stor indflydelse på folk i området, til at møde hinanden og bede sammen, til at starte humanitære initiativer og deltage aktivt i fredsforbehold.

- Motivere religiøse ledere til ikke at give udtryk for had og frygt for andre befolkningsgrupper i massedemyndigheder, men derimod gøre det, der er deres egentlige bestemmelse, nemlig muliggøre kommunikation mellem mennesker.

For kvindelige præster

Lampeter (KIPA) - Med to-tredjedels flertal har den anglikanske kirkes synode i Wales besluttet at tillade ordination af kvinder. En kirkelov skal nu bekræftes med to-tredjedels flertal af biskopper,

præster og lægfolk, hvorefter de første kvinder kan vies til præster i 1995.

En lignende beslutning blev truffet af den anglikanske kirke i England i november 1992.

Finn Arvé diakonvies pinselørdag

Pinselørdag den 29. maj diakonvies *Finn Arvé* af biskop *Hans L. Martensen* i Skt. Ansgars Kirke i Bredgade. Diakonvies foregår kl. 10.

Finn Arvé er født den

13. marts 1953 i København, og er uddannet skuespiller fra Odense Teaterskole. I København optrådte han på Det ny Scala og herefter fem år på Ålborg Teater. I 1988 påbegyndte han sit præstestudium. Først i Münster og derefter i Rom på Bada Kollegiet.

Finn Arvé har været i praktik ved Hellig Kors Kirke i Nykøbing Falster, ved Skt. Pauls Kirke i Sønderborg, ved Skt. Andreas Kirke i Ordrup og er for tiden i praktik ved Skt. Annæ Kirke på Amager.

Finn Arvé

100-året for de første rospalatters ankomst til Danmark blev den 7., 8. og 9. maj fejret flere steder i Danmark. Den 93-årige *Julia Stanek*, som kom til Danmark i marts 1914 var med til jubilæet i Maribo. Hun fik bl.a. hilst på kardinal *Henryk Gulbinowicz* og biskop *Hans L. Martensen*. Læs om jubilæet på siderne 5, 6 og 7. Foto: *Kirsten Szaratin*.

Færre katolikker i Østreg

Wien (KIPA) - Det østrigske Statistiske Departement har offentliggjort resultaterne af folketællingen i 1991. De viser, at den næststørste gruppe i Østreg er mennesker, der angiver ikke at tilhøre et religiøst fællesskab.

78% af den østrigske befolkning angiver at tilhøre den katolske kirke, hvilket er 6% mindre end i 1981. 8,6% af Østregers befolkning på 7,8 mio. indbyggere er uden religiøs tilhørsforhold. Ca. 5% angiver, at de tilhører evangeliske kirkesamfund.

Biskoppen anbefaler 10-årskontrakterne

Udvalg planlægger ny kampagne

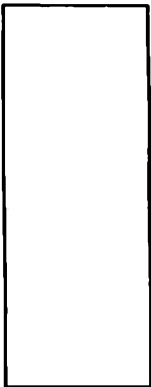
Den katolske kirke i Danmark skal i højere grad være økonomisk selvholdende, siger biskop *Hans L. Martensen*. Udtalelsen falder i et brev, som er udsendt af pastoraldetets kirkebidragsudvalg til sognepræster og menighedsrådsformænd. For at nå dette mål og dermed forøge bispedømmets indtægter anbefaler biskoppen, at katolikker tegner 10-års-kirkebidrag. Han betegner denne form for kirkebidrag som bedst.

I brevet oplyser *Erik Aagaard*, der er formand for kirkebidragsudvalget, at en ny kirkebidragskampagne er på vej. Formålet med den er at øge antallet af kirkebidragsydere med 10-årskontrakter. Kampagnen vil blandt andet blive ført i »katolsk orientering« men den mest værdifulde indsats for at skaffe flere medlemmer bør imidlertid gøres lokalt. Menighedernes egen indsats er nu engang det bærende for en ordning, der skal finde så stor udbredelse, at bispedømmet

kan blive økonomisk selvholdende, siger *Erik Aagaard* videre.

Kirkebidragsudvalget har bedt menighederne om at svare på en række spørgsmål, så udvalget kan få overblik over initiativer, planer, tilbagevendende kampagner, indvendiger og hvilken støtte menighedene eventuelt har brug for.

Den ny landsdækkende kampagne forventes iværksat i august måned.

katolsk orientering
 Tilsendt betalt, hver måned i Danmark, 120 nummer om året, som regel 2. og 4. uge i månedsorden. Abonnementspris 250 kr. årligt. ISSN 0902-207X

Meddelelse til indehavere af %-kontrakter

Nu er det tid at sende kopi af årsopgørelse 1992 til bispekontoret.

Konvertit-weekend på Magleås

fra fredag d. 4. juni (aftenkaffe kl. 20.00) til søndag d. 6. juni (efter frokost)

- tænker du på at konvertere, - går du til undervisning eller - har du allerede opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke så er dette måske noget for dig.

I løbet af weekenden vil vi gennem oplæg, samtaler og paneildisussion søge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har.

Af programmet:
Hvorfor holder konvertit-weekend. Blive katolik på grund af / på trods af. Hvad ligger bag et engagement. Kæmp-pas-siar-ållens samtale. Værdskirke-Lokalgr. Møde med Bedemestkineirnderne på Åsebakken. Ordenspræst/ordensliv.

Ledere:

Sognepræst Hans Esmark, Hillerød
pater Franz Hoyos, O.M.I., Aalborg
Ellen Marie Lebsahn, Ringsted, formand f. Magleås Styrelse

Pris: kr. 475,-. tilskud kan søges.

Tilmelding og yderligere oplysninger hos:

Elin Udam, Magleås Kursuscenter, Hæsterokvej 6, 3460 Birkedal. Tlf. 42 81 07 15 eller indbetaling på giro 428 44 29.

»Liv og fortælling« Højskoleuge på Magleås 25.7.-1.8. 1993

Søndag 25.7.:

Film: »Fisher King«
Jes Nysten: »Film og fortælling«

Mandag 26.7.:

Sr. Hildegard Madsen: »Bibelske fortællinger«
Gæsteforretningen »Die Pappenhömer«

Tirsdag 27.7.:

Jesper Fich: »Fortælling og forkyndelse«
Fortællerværksted.

Onsdag 28.7.:

Udflugt med bus til Frederiksborg slot.
Steffen Helberg: »Bygger Jakobsens fortælling om Danmark«.

Torsdag 29.7.:

Kaj Mogensen: »Liv og fortælling«
Gunda Jørgensen fortæller sag og legender fra den jødiske tradition.

Fredag 30.7.:

Uffe Østergaard: »Farlige fortællinger«.
Ebba Strange fortæller sit liv.

Lørdag 31.7.:

Vagn Anderson: »Nattalgene - et eksistentielt indlæg«.
Festmiddag - fest.

Søndag 1.8.:

Afslæjs.

Højskoleugen starter søndag med kaffe kl. 15.00 og slutter efter morgenmad den følgende søndag.

Præst på højskoleugen:

Pir Dolmer

Arrangeringsgruppe:

Hanne Brütte, Niels Engelbrecht, Pia Kally.

Pris for højskoleugen incl. fuld kost og kursusafgift i alt: kr. 1.350,-

Tilleg til årevarerløb: kr. 350,-

Ved imidlertid indbetalt depositum: kr. 350,- på giro nr. 428 44 29 eller ved check til

Magleås Kursuscenter

Hæsterokvej 6

3460 Birkedal

42 81 07 15

Da deltagertallet er begrænset er det kloget at tilmelde sig hurtigst muligt.

Ansøgning om reduktion i pris kan rettes til kursuscenter.

Fire albanere bispeviet

Johannes Paul II besøger landet, der indtil 1990 var »en ateistisk stat«

Rom (KIPA) - Pave Johannes Paul II aflagde 25. april et et-dags besøg i Albanien. For blot få år siden var et besøg i landet utænkeligt. 1967 erklærede Albanien sig det første ateistiske land i verden, og lukkede sine grænser mod verden.

Efter omvæntningerne i Øst- og Mellemuropa blev der også indført religionsfrihed i Albanien. De præster, der havde været forfulgt under diktatoren Enver Hoxha dukkede op igen. I katolske landsbyer har man gravet kirkefundsten op og hængt den op på provisoriske kirkegårde, indtil en ny kirkebygning står klar.

Kirker, der er blevet ommandet til sportsbarer, bliver igen lidt efter lidt givet tilbage til deres oprindelige formål. Men landets økonomiske og sociale problemer er to år efter friheden næsten de samme, fordi det er svært at få investeringer fra udlandet.

Den katolske kirke samarbejder med de ortodokse og muslimerne om at genopbygge landets katastrofaldt dårlige undervisningssystem. Forviste ordensfolk vender tilbage, f.eks. jesuitterne, som er ved at genopbygge det center i hovedstaden Tirana, de oprettede ved Albanien uafhængighed i 1912. Også Moder Teresas »Næstekærlighedens missionærer« og salesianerne opretter institutioner og skoler.

Albanien muslimske president *Sali Berisha* ind-

bød paven til et besøg i landet kort efter, han var blevet valgt. Dermed gik et stort ønske i opfyldelse for paven, fordi Paulus ifølge overleveringen i egnen omkring Skhoder, i Illyrien grundlagde en menighed, der dengang var et »kristent brohode« i en hedensk verden.

Albanien har haft en omtumlet historie. Landet har været invaderet af goter, slaver, normannere, venetianere og tyrkere.

Kristendommen kom til landet i første halvdel af det 4. århundrede både i østlig og latinsk form. De ikke-kristne slavers invasion i det 7. århundrede bevirkede, at kirken blev meget ødelagt, og det fik mange kristne til at flygte op bjergene.

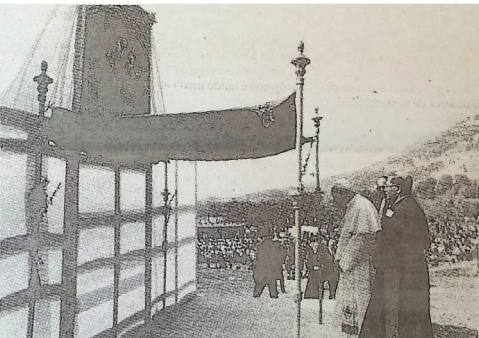
I det 11. århundrede betød det store skisma, at det sydlige Albanien blev ortodoks og det nordlige katolsk. Efter den osmaniske invasion i det 15. århundrede blev mange muslimer. I dag skønnes 65% af landets 3,3 mio. indbyggere at være muslimer, 18% ortodokse og 12% katolikker.

I løbet af sit 12-timer lange besøg i landet nedlagde paven grundstenen til genopbygningen af helighedsmønter »Gudsmoderen af det gode Rådige i Skhoder. Den oprindelige kirke blev ødelagt af tyrkerne i 1467. Maria-billedet blev dog reddet af albanske flygtninge og bragt i sikkerhed i Genazzano nær Rom. Paven havde en kopi af dette

billede med som gave til albanerne.

Paven vidste sine biskopper under sit ophold i Skhoder, der ligger i den nordlige del af landet, hvor flertallet af de ca. 300.000 katolikker bor. Disse mennesker er forblevet tro mod den katolske tro under den 500 år lange tyrkiske besættelse. Før kommunisterne magtovertagelse var der syv biskopper, 200 præster og 200 ordenssøstre. Af disse lever i dag ca. 30 præster og 30 søstre. Med de fire nye biskopper får landet igen kirkeklækket strukturer, sagde paven ved bispevielsen.

De to nye ærkebiskopper bliver Tirana og Durres.

Under sit besøg i Albanien førerede paven katolikkerne i Skhoder en kopi af »Mødern af det gode råd«. Originalen blev reddet til Italien, da osmanerne erobrede landet i det 15. århundrede. Her ses paven i bøn foran Maria-billedet.

Paven fordømmer mafiaen

Rom (KIPA) - Enken efter verdensledersommer *Paolo Borsellino*, der omkom ved et mafia-attentat i Palermo i juni 1992, har i et brev til paven hilst på bygnelsen af maj på Sicilien velkommen. I brevet, der er offentliggjort i »Osservatore Romano«, kalder han det »en rejse i tro og håb«.

Agnes Borsellino sætter sin lid til, at kirken på Sicilien bliver et tegn på håb og en afspjæring af retfærdighed og kærlighed. Katolske præster skal være parate til at løbe en risiko for at sikre, at den kristne lære ikke drages i

tvivl, hedder det i brevet med henvisning til det pres, mafiaen øver på præster.

Mafiaen er

»Djævelens frugt«

Også andre har appelleret til paven før besøget. Et borgerinitiativ i Palermo har bedt Johannes Paul II om at undersøge forbindelser mellem præster og mafiaen. I brevet skriver de, at paven skal kræve, at »alle biskopper, præster, ordensfolk og lægfolk, som af famillemæssige, kulturelle, venskabelige eller økonomiske grunde har forbindel-

ser med mafiaen, træder tilbage«.

Ærkebiskoppen af Palermo, kardinal *Salvatore Pappalardo* har forsikret om, at alle Siciliens biskopper står sammen om at bekæmpe mafia-plagen. Han ønsker paven opmuntring til at fortsætte kampen mod korrupt forvaltning, sociale mangler, mafia-forbrydelser og »blodbad og ungdomsarbejdsløshed«.

Johannes Paul II besøgte flere »mafiahøjborgene« på øen, bl.a. havebyerne Trapani og Agrigento samt Caltanissetta inde i landet. I Agrigento mindedes han

alle, der har betalt med livet i kampen mod det onde, hvilket fik de titusinder forsamlede troende til at klapse.

I Trapani fordømte paven den organiserede kriminalitet som »Djævelens frugt«. Uden at nævne mafiaen ved navn betegnede han dens handlinger som »sociale synder«, fordi den ødelægger det kollektive liv. Med henblik på den tavshedsmur, som skjuler mange af mafias forbrydelser, sagde paven, at Kristi sandhed giver frihed og mod til at overvinde de herskende forhold.

Frank Jobst, der er viceprovincial for oblatfrødre i Norden, var vært for ordensens europæiske præsidiemøde på Maglæs. Foto: Knud Kluge

Vi bør tænke mere europæisk

Oblatfrødre har oprettet et fælles europæisk sekretariat for ordnen i Strasbourg. Sekretariatet koordinerer de pastorale linier, som præsident har truffet beslutning om. Blandt andet ønsker oblatfrødre, at arbejde henimod en større fleksibilitet mellem de fattige og rige provinser i Europa. F.eks. bliver det muligt fremover at «læne lærere, professorer, specialister o.lign. i perioder.

Provincialerne for 14 europæiske lande traf denne beslutning på deres præsidiemøde på Maglæs 23.-30. april. 20 oblatfrødre fra den europæiske del af ordnen deltog i mødet. Frank Jobst OMI, der er

viceprovincial for Norden var vært for sine medbrødre, der repræsenterede 14 europæiske lande med i alt 1.600 oblater.

Oblatfrødrenes gennemgående tema for præsidiemødet var at tænke mere europæisk og mindre nationalistisk. Jeg tror, at problemerne i religiøse kongregationer som vores ligner de politiske problemer, udtaler Frank Jobst. Vi kommer fra forskellige kulturelle baggrunde, og vi må lære at lytte bedre til hinanden. Vi må desuden finde nye veje til at præsentere evangeliet på i vor sekulariserede verden, for vi lever ikke længere i en kristen kultur.

Bispekontoret har problemer med udsendelse af girokort

I den seneste tid har der været problemer med udsendelse af girokort til indbetaling af kirkebidrag. Mange kirkebidragsydere fik deres girokort i midten af maj måned med kun et par dagbes betalingsfrist. De, der betaler én gang årligt, har stadig frist til 1. oktober; de kan derfor se bort fra den anførte sidste rettidige indbetalingsdag.

Bispekontoret beklager dette meget, men oplyser, at der også i den nærmeste tid kan forekomme nogle uregelmæssigheder i fremsendelsen.

Problemerne skyldes, at bispedømmet selv har overtaget bl.a. udskrivningen af girokort, et arbejde som tidligere blev varetaget af Datakødet. Dette firma gik for kort tid siden konkurs. Bispekontoret fik således kun seks uger til at omstille sig til et nyt EDB-system.

Også «katolsk orientering» er ramt af omlægningen, idet det annoncerede girokort til indbetaling af frivilligt bidrag ikke kom ud som meddelt i midten af maj.

Bispekontoret gør også opmærksom på, at det ind-

til videre ikke som tidligere er anført, hvor meget bidrag den enkelte har indbetalt i løbet af året. Ligeledes benyttes stadig de «gamle» girokort, hvor fradraget på 1300 kr. er anført. Man ønsker af besparelsesgrunde at bruge disse girokort først. Nu gældende fradrag er 3500 kr.

Katolsk Bispekontor håber på forståelse for de problemer, kontoret ufrivilligt er løbet ind i.

Centralkartoteket har omkring 30.000 registrerede katolikere.

kk

kk

kk

Det første skridt mod en fælles fremtid

DUK var med til at vende problemerne omkring Østersøen helt på hovedet

- De østeuropæiske lande omkring Østersøen kan ikke lære noget af os. Vores økonomiske system er i dyb krise, og vores forbrug af ressourcer er ude af kontrol.

Så skarpt trak museismsinspektør Thorkild Kjærgaard fra Hillerød fronten op, da han på mødet «Vor fælles fremtid som folk og kirker omkring Østersøen» i København vendte billedet af Østersøområdet helt på hovedet.

- Vi tænker hele tiden på, at det er os, der skal hjælpe landene i øst. Men der er mere brug for hjælp den anden vej, sagde Thorkild Kjærgaard udfordrende på mødet, som Danmarks Unge Katolikker var medarrangør af.

Østeuropæerne kan blandt andet bidrage til vores forståelse af menneskelighed og en forsvarlig omgang med ressourcerne, sagde han.

Thorkild Kjærgaard satte for alvor gang i diskussionen blandt de 70 kirkelige børne- og ungdomsledere på Østersøområdet, der dover økologi også handlede om økonomi.

Pengens magtovertagelse

Også økonomisk blev tingene set i et nyt lys, da Anton Dekkers S.J. fra den katolske kirke talte om pengens magtovertagelse.

- Pengen var tidligere et middel til at nå et mål. Nu er det blevet et mål i sig selv og pengene lever deres eget liv. Respekten for menneskelighed og solidaritet forsvinder, og det gør mennesket magtesløs, sagde Anton Dekkers.

Han pegede samtidig på, at kirken må vende tilbage til sin gamle modstand mod renter, som Luther gjorde i sin tid.

- Pengen er magt, og magt er altid i fare for at undertrykke. Demokrati bygger på alles medarbejde og ikke på magt, sagde han og tilføjede, at selv om pengene har deres egen logik, så ligger de stadig i hænderne på mennesket, der dermed kan vælge, om penge skal være et mål eller et middel.

Debatsten efter Anton Dekkers oplæg viste, at de

vest- og østeuropæiske lande står i hver deres ude af problemerne. I vest er der økonomisk krise, selv om mængden af penge er enorm. I øst er der krise, fordi mangelen på penge er dødeliggende for opbygningen af de nye samfund på ruinerne af det gamle system.

Kirken har måske andre bud

Og meningen med Østersøsmødet var netop at mødes for at udveksle erfaringer og finde den fælles udfordring for den region af lande, der er tæt forbundet både historisk og geografisk omkring Østersøen. Mødet placerede kirken midt i det hele som den faktor, der måske har nogle andre bud på udviklingen.

Et kodeord i kirken er i hvert fald ligeværdighed, og det er der brug for i dansk stætte til Polen, de baltiske lande og Rusland.

- Men også kirken er splittet rundt om Østersøen. Vi har alle de klassiske kirkeretninger, og de har brug for at indgå i et tættere samarbejde, sagde projektskriver Peter Lodberg fra Folkekirken Nødhjælp i et oplæg om kirken's muligheder for at samarbejde både lokalt og globalt.

På trods af kirkerne's gamle spittele har vi nogle fælles historiske værdier, og vi må begynde at pege på vores ligheder i kirkerne fremfor forskellene, sagde Peter Lodberg og tilføjede, at vi må se på hinanden som kristne og

ikke som russere, letter og polakker.

Østersøsmødet satte tankerne i gang hos deltagere, der samtidig udvekslede erfaringer med de kirkelige børne- og ungdomsarbejde i de forskellige lande. En uge forinden mødet i København havde deltagere fra det tidligere Østeuropa set på dansk folkeoplysning på ti høj- og efterskoler.

Allt i alt blev det til en række oplevelser og indtryk, der til sammen er det første skridt han mod en fælles bevidsthed om Østersøområdet som et område, der naturligvis hører sammen. Blå folkeligt og kirkeligt.

Næste skridt bliver udgivelsen af et fælles nyhedsbrev til kirkelige børne- og ungdomsledere omkring Østersøen.

Nyhedsbrevet skal holde kirkerne og organisationerne ajour med situationen i området, indse og samarbejde og udvikling af adresser.

Meningen er blandt andet, at de spirende venskabsforbindelser mellem danske og udenlandske kirker og organisationer skal vokse i de kommende år.

Østersøsmødet viste, at både behovet og mulighederne er til stede.

Peter Thornvig

«Vor fælles fremtid som folk og kirker omkring Østersøen» fandt sted 23. april til 2. maj med kirkelige børne- og ungdomsledere fra lande omkring Østersøen.

Peter Ryom biskoppens ny kontaktperson

Peter Ryom.

Peter Ryom bliver biskoppens kontaktperson i forbindelse med radio- og tv-transmissioner. Peter Ryom vil også komme til at fungere som kommentator ved fremtidige katolske radio- og tv-transmissioner.

Han kommer hermed til at afløse John Lundorf, der stoppede den 2. maj efter 40 års virke som biskoppes «konsultør» og i mange år som kommentator og producer af radio- og tv-gudstjenester.

Baltikum

Ingen ungdom i verden har siden krigen haft så mange muligheder for kontakter ud over grænserne end de europæiske velfærdslandes unge. I skolerne vrirler det med brochurer og foldere om et år i USA, i Frankrig, i London. Man kunne for rimelige penge komme ud at se med interail, er blevet indbudt til møder og kongresser. Skolerne har i årevis haft følelse med søsterskoler i udlandet. Internationale organisationer fremmede mødet mellem unge af altskens kulturer og sprøg.

Derfor skulle man tro, at der ventede endnu en bunke fælles opgaver for de unge i fremtids Europa. Er der noget om, at det uforglippede drømmeri om et internationalt fællesskab blegner lidt, så snart der forventes en indsats? Måske har netop en stor del af ungdommen – også katolske unge – skippet ideen om et nærmere europæisk samarbejde, så drømmen ikke omsættes i handling.

Ungdommen er fælsom over for slagord. Et grimt påfund som ordet Neuropa, der lyder både fysk og neurotisk, har nok været et led i hjernevasken, der får mange unge til pludselig at vende blikket østpå og drømme om et baltisk fællesskab. Denne drøm er foreløbigt behagelige at drømme, for den kræver endnu ingen anden indsats. Har vi virkelig mere fælles med Estland, Letland, Litauen, Polen og den del af Tyskland, som i hvert fald også endnu skal lære, hvad demokrati er for noget og slet ikke har de bedste betingelser for det? Eller er det, fordi Sjælland lige når at stikke en storetå i baltisk havvand, at man i det østligste Danmark føler sig mere i fællesskab med det Baltikum, der nu omtales og besynges i de samme toner, som engang ledsagede sangen om de fem nordiske svaner? Engang for ti tilbage så man dem allid i flot formationsflyvning som en eskadrille med fælles mål. Hvor megen luft har de under vingerne i dag? Var det kun en drøm, eller foretrækker man at drømme fremfor at virkeliggøre dem? Spørgsmålene må være berettigede, for vi må for enhver pris undgå, at danske unge katalotter bruges til store visioner om noget, som aldrig bliver realiseret.

Det ville naturligvis være prægtigt, hvis Østersøen med tiden kunne blive Søstersøen, som kunne forvandle det baltiske hav, der endnu skiller, til en slags Middelhav, en fredelig sø mellem velvilligsindede lyster. Man skal blot ikke tro, det bliver nemmere end det åbenbart meget svære krav, at tænke 'europæisk' og bidrage til en ny livsstil på denne side af vandet. De baltiske kystlande er lige så fremmede over for hinanden som europæiske nabolande kan være det. Man Snyder sig selv, hvis man i sine drømme gør opgaven lettere end den må blive, samtidig med at man her løber fra opgaven, fordi den ikke ligner det, man så i drømmen.

Hvis Baltikum bliver projekt 2, fordi man har lært jobbet under udførelsen af projekt 1, europæisk fællesskab, er sagen i orden. Men er det tilladt at bevile, om den første opgave har ungdommens interesse endnu?

Sto lat

På Lolland og Falster har man fejret 100-året for de første polske ropogers komme med aner. Man har understreget, at deres komme medførte oprettelsen af de første katolske menigheder, og det er disse menigheder, der har fejret det fælles jubilæum som en kirkelig begivenhed. Til lykke med det. På siderne 5 til 7 bringer vi en rapportage.

Men, er det rigtig, at på Amager har polakkerne kun fejret, at de er polakker, så det slet ikke var Skt. Annæ menighedens fest?

W. W.

Det sete - og øjnene, som ser

P. Wuys' ledere, der lige som konciliet provokerende lukker vinduerne op i udfoldnings øjemed, har haft en forudsigelig reaktion: Kirken er jo som kirken skal være. Og når kirkenes ledelse stik imod fjertallet af de afrikanske biskoppers ønske vælger at afholde den afrikanske synode i Rom, må man i den danske katolske have skønne, at det sker i organisationens solidaritet (se læserbrev »Rom - set fra Danmark« k.o. 14. april 1993). Vi bor jo langt borte fra kendsgerningerne og har derfor lettere ved at bevare troen på en enig og harmonisk kirkeledelse uanstøtet - og uoplyst.

At vanskellighederne i Afrika er overvældende, er klart for enhver, men bispesynodet sammenkaldes ikke primært for at løse »økonomiske, klimatiske(t)«, sundhedsmæssige, moralske og politiske problemer«, og afrikanerne vil helt sikkert betakke sig for europæerens hovedmøde bedømmelse af deres kulturbaggrund som »skrebølge og utilstrækkeligt« (se ovennævnte læserbrev).

Synoder er først og fremmest til for at behandle spørgsmål, som har betydning for troen og kirken at gøre, og Afrika-synoden er ingen undtagelse. Stridskædet for at sådan eksisterer - hedder inkulturation, og de overvejer selv og diskussioner, som har fundet sted siden muligheden for at afholde en afrikansk synode blev nævnt for første gang i 1977 (afrikanerne ønskede i øvrigt ikke en synode, men et koncil) har vist, at Rom og Afrika mener ganske forskellige ting, når de taler om inkulturation.

Den gradvist emanciperede afrikanske lokal kirke er i færd med at ryste fortidens religiøse totalitærisme af sig. Afrikanerne ønsker ganske enkelt at få lov at opleve evangeliet uden dets europæiske prægnation. Mens derfor den forberedende kommission har fremsat 5 punkter som mulige emner for synoden (evangelisering, inkulturation, dialog med andre kirker og religioner, retfærdighed og fred og de moderne kommunikationsmidler i sam-

fundet), har afrikanerne set synoden under en helt anden synsvinkel. For dem drejede synoden sig om inkulturation slet og ret, og de ovennævnte emner var for dem opgaver, som inkulturationsprocessen skulle løse.

De afrikanske teologer har understreget deres solidaritet med Rom: De ønskede et koncil »med Peter og under Peter« (cum et sub Petro), men på afrikansk jord og for hele kontinentet. Koncillets opgave skulle være, at kirken i Afrika skulle identificere »sine egne prioriteter og udvikle passende riter, tjenester og strukturer« med henblik på virkeliggørelsen af en »integreret evangelisering« af Afrika (Aylward Shorter: *The African Synod*).

Inkulturation er for afrikanerne ikke et punkt blandt mange, som synoden kunne behandle, men selv referencerammen for evangeliseringsprocessen; ja, nogle afrikanske teologer stiller endnu lighedstegn mellem inkulturation og evangeliseringsprocessen

Afrika. Når synodens »Lincementa« derfor anbringer inkulturation som et underpunkt under evangelisering, er der lagt op til konfrontation.

Nu kan man være enig eller uenig med kirkenes ledelse i dens beslutninger og prioriteringer i denne sag, men enigheden eller uenigheden beror i det mindste baseres på viden; den konfrontation, som Afrika-synoden og dens geografiske placering har fremkaldt, bør ikke dækkes af et regstær i form af påstande om »solidaritets opbakning«. Sagens alvor kræver større åbenhed og ærlighed omkring problemerne.

Tak til p. Wuys, fordi han sætter fokus på, hvad der foregår uden for bispedømmet København, og indbyrdes os i at engageres os i de spørgsmål, som vores kirke har at strides med. Denne bevidsthedsførelse er til stor gavn for kirken og kan endvidere bidrage til den folkekirkelige forståelse af en verdenskirkes natur.

Marianne Powell

Sct. Albani Skole Odense

Pr. 1. august 1993 søges en lærer til ca. 22 timer ugentlig.

Stillingen omfatter fagene: Matematik, biologi og evt. fysik.

Skolen er en katolsk skole med 150 søde elever - Bh.-kl. 9. klasse.

Ansgeningsfrist: 5. juni 1993.

Ole Nielsen
Sct. Albani skole
Adalgade 5, 5000 Odense C
Tlf. 66 14 06 75

Midsommertræf på Magleås

Skt. Hans-Aften den 23. Juni 1993.

Billetter holdes i år af journalist Poul Erik Magnessen, kendt fra bl.a. TV og katolske sammenhænge i bispedømmet.

Tag venner og bekendte med til Skt. Hans-bål på Magleås.

Fra kl. 17.00 er det muligt at grille sin aftensmad eller spise sin madbrødt med på havens planer.

Kl. 19.00-20.00: Gamle landsbøje, som være bedsteforældre legede, v. Christian Møgaard, Gerlev Idrætshøj-skole.

Kl. 20.00-21.00: Der serveres kaffe/te og kage i stuerne. For døtende betaler voksne kr. 25,00. Børn gratis.

Kl. 21.00 samles vi på bålpladsen, hvor vi synger nogle sange og nyder udsigten over Sjøsten, og hvor Poul Erik Magnessen holder båltaalen. På glædeligt gysen Magleås' styrelse

Pensioniststuge på Magleås d. 8.8.-14.8. 1993

Pensionistgruppen starter søndag med kaffe kl. 10.00 og slutter lørdag med frokost.

Søndag 8.8.: Messe med pastor Martin Børgsø

Måndag 9.8.: Pastor Paul Honoré: Salmeldigteren Kingo. Messe med pastor Gregorius.

Tirsdag 10.8.: Pastor Gregorius: Henri Matthisse - Kapellet i Venco Messe med pastor Gregorius »Mit Afrika« - film om Karen Blixen

Onsdag 11.8.: Udflyt med bus til Karen Blixen Museet. Kaffe i Rungsted - tur langs kysten. Messe med pastor Erling Brodersen.

Torsdag 12.8.: Pastor Czeslaw Kozon: »På rejsen med Caritas«. Messe med pastor Kozon. Musik og sang med Rolf, Klaus og Peter Tønshoff.

Fredag 13.8.: Sr. Evelyn Krepel: St. Josephsster 1993. Ordets Tjeneste med Sr. Evelyn.

Lørdag 14.8.: Niels Engelbrecht: »Profeterne - vanvittige mennesker?« Messe med pastor Martin Chase.

Daglige ledere: Sr. Clementine Wamhof og Niels Engelbrecht.

Pris: kr. 1.600,-. Tillæg for antkølværelse: kr. 200,-. Ved tilmelding betales depositum: kr. 350,- på giro nr. 428 01 89 eller med check til:

Magleås Kunssoester
Høsterbølvej 6
3480 Bliksø
42 81 07 15.

Biskop Hans L. Martensen i sin jubilæumstale:

De polske arbejdere fandt et åndeligt hjemsted i Maribo

Det er mig en glæde at byde velkommen til denne festmesse i anledning af 100-året for de første polske gæstearbejders ankomst til Danmark.

Min velkomst gælder Dem, Deres Eminence, og mine øvrige brødre i bispemindet, alle præster og øvrige gæster fra Polen og Danmark. Ud over at udtrykke min tak til alle, der har forberedt denne dag, vil jeg rette en særlig tak til fransiskanerne for deres store arbejde og omsorg

100-års jubilæet for de første roepolakkers ankomst til Danmark blev fejret bl. a. på Lolland-Falster, Amager, Odense, Pindstrup og Ålborg. »katolsk orientering« bringer en reportage på siderne 5, 6 og 7 fra festlighederne i Maribo, Nykøbing F., Nakskov og Amager. På denne side bringes biskoppens velkomsthilsen ved messen i Maribo 7. maj samt den 16-årige Margareta Cenkens hilsen til biskoppen ved messen på Amager den 8. maj.

for menighederne på Lolland-Falster gennem så mange år. Min tak gælder naturligvis også St. Josephsøstrene og deres store og usevnlige indsats i skole- og sognearbejdet i menighederne.

Vi indleder så at sige de liturgiske jubilæumsfest-

ligheder netop med denne messe og netop her i Maribo, hvor Sct. Birgittas Kirke og menighed blev den første faste ramme om de polske indvandreres kirkelev i Danmark. I den lille kirke - bygget med den typiske danske landsbykirke som forbillende - fandt de polske arbejdere et åndeligt hjemsted midt i den udlændighed, som ikke blot afstanden til fædrelandet, men også det fremmede sprog og miljø og ikke mindst de ofte yderst hårde arbejdsbetingelser gjorde særligt følelig.

Anderedes ønd først tænkt

Som så ofte, når vi mennesker lægger planer, blev også bekendtskabet med Danmark for mange polakker anderledes end først tænkt. Det, der til at begynde med var sæsonbestemte, kortvarige ophold,

Biskop Hans L. Martensen med en af de første roepigere, den nu 97-årige Tekla Svendsen.

Omkring 600 mennesker fra Lolland og Falster, det sydlige Sjælland samt gæster fra Polen deltog i den store udendørsmesse i Maribo. Fotos: Kirsten Szarafa.

blev på grund af voldsomme historiske begivenheder for mange et nyt liv i et nyt hjemland.

Ud over den rigdom, som ethvert fredeligt møde mellem mennesker fra forskellige baggrunde kan bringe, har vi også i vor kirkelige sammenhæng grund til at være taknemmelige over polakernes komme til Danmark. Her på Lolland-Falster førte det til den forholdvis hurtige etablering af de tre menigheder, der efterhånden blev hjemsteder for

danske katolikker og mennesker fra senere tiders - og også vore dages - emigration.

To værnehelgen

Når mennesker af forskellig nationalitet mødes, er der brug for at få bygget broer. Vor katolske kirke er i særlig grad kaldet til dette, og dette kommer også til udtryk i Maribo menigheds historie. Det var en dansk præst, Edvard Orved, der helligede sig den polske søjlesorg og ved et ivrigt forarbejde fik bygget Sct. Birgittas Kirke. Denne brobygning viser sig også i valget af den hersende kirkes værnehelgener. Selv om vi kender den som Sct. Birgittas kirke, er den også indviet til den hellige biskop og martyr *Szaniślas*, Polens værnehelgen. Disse to store skikkelser i vor kirkes historie repræsenterer henholdsvis mystisk begavelse og mod til at vidne om Kristus, iver for kirken formyelse og offervilje for dens frihed.

Det er mit ønske, at længsel efter et dybere kendskab til Kristus og mod til at bekende ham for vorlem med forene alle os, der er samlet hér, alle nationale grupper i vore menigheder og vor bispedømme, så at vi derved må styrkes i fællesskabet med den øvrige kirke - vor alle Moder.

16-årige Margareta Cenko til biskoppen:

Du hjalp os med at forblive katolikker

Vor kære biskop Martensen,

Med stor glæde hilser vi dig velkommen her iblandt os i dag. Vort møde i dag er særligt glædeligt, da det er til Guds ære og pris. Vi fejrer jo 100-året for de første polakkers ankomst til Danmark. Det er et historisk øjeblik; et øjeblik, hvor vi tænker tilbage på de tusindvis af polakker, som levede her i Danmark til Guds ære, samtidig med, at de værnede om deres gamle fædreland og dets traditioner.

Nu er det os, som går i deres fodspor og lærer af deres eksempel. Vi åbner

en ny epoke i den polske emigrations historie. Danmark er blevet vort nye fædreland. Her kunne vi i hundrede år dyrke vort katolske, religiøse liv.

Og du, biskop Hans, har altid været den, der værdsatte vort lands værdier. Du var også den, der hjalp os med at forblive katolikker. Vi er barm af dit bispedømme, og i dag vil vi gerne sige dig tak for den godhed, du altid har vist os. Og en stor tak, fordi du kunne være med i vor bøn i dag og fejre messen sammen med os.

Vi fejrer vor fest i dag, og i dag lørdag på Mariadagen,

fordi vi gerne vil være sammen med dig på hendes dag, - og i morgen har du jo travlt med firmander. Ved nadverberdet har vi været fælles i vort offer, har vi været en fælles Kristus Kirke.

Vi vil derfor bede Gud om haas velsignelse af dig og hele den katolske kirke i Danmark. Vi vil også bede for alle de troende i vort fædreland og uden for Polens grænser: At Gud vil give os alle troens, enhedens og kærlighedens styrke. Og dig, biskop Hans, beder vi om at give os din apostoliske velsignelse, så vi emigrationsliv må ske efter Guds vilje.

Retræte på Magleås Kursuscenter:
Fredag den 3. sept. 1993 kl. 17.00 til
søndag den 5. sept. 1993 kl. 14.00

»Kom og se«

Låtens - og underinden undertykt - ligger der i ethvert menneske en drøm, som venter på at blive ledt.

Jesu er nøglen, som berfær dette stumme ønske, så det kan finde en realistisk menneskelig udtrykform.

Han er den som spørger, hvad ønsker du.

Dette vitale, igangsættende spørgsmål rører ved bevidstheden af den fundamentale længsel efter ethvert menneskeligt væsen.

Det leder hen til spørgsmålet, hvor bor du?

Jesu svar på dette spørgsmål (til Johannes og Andreas) lød - »kom og se«.

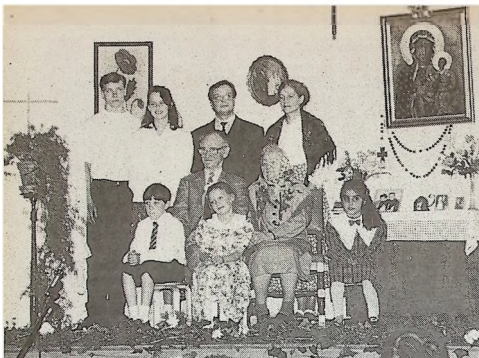
De gik - og så - og blev.

Under retræten vil vi betragte nogle bibelske tekster og under bøn og meditation bede om at kunne være åbne over for det Gud vil vise os og være lydhøre for hans ord. Der vil være oplæg - impulser, men læser tid til meditation og personlig bøn.

Retræteledet sr. Ansgaria Riemann.

Pris kr. 600.-

Tilmelding og nærmere oplysning hos Elin Udum, Magleås kursuscenter, Høsterbøvej 6, 3460 Birkerød ved indbetaling af depositum kr. 200.- på giro 423 44 29 eller check. Telefon 42 81 07 16 mellem kl. 9-15.

På Amager opførtes et lille skuespil, som fortalte, at polakkerne gennem flere generationer havde formået at være trofaste over for Jomfru Maria. Foto: Knud H. Kluge.

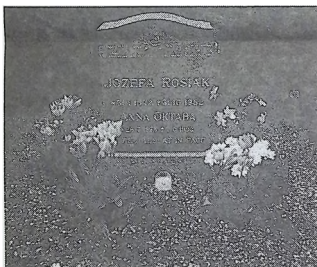
Roepolakkerne behørigt fejret på Lolland og Falster

Omkring 600 mennesker deltog i en smuk friluftsmesse i Maribo

Tilsyneladende sover Maribo endnu. Klokken er 6.45, tidspunktet for dagens første programpunkt. Det er St. Bededag, fredag den 7. maj 1993 og dagen, hvor 100-års jubilæet for de første polske roepigermers ankomst til Lolland skal fejres.

Der er fuldstændig stille og absolut ingen tegn på, at der skal være fest i byen. Ingen flag eller bare nogle stænger er til at få øje på, men der er til gengæld en usædvanlig sort røg over stationsbygningen, og den kan både lugtes og smages! Så sker der alligevel noget! Museumsbanens lokomotivfører og hans hjælpere har været igang længe for at få »dampen op« på det gamle lokomotiv, der i dagens anledning er smykket med rød/hvide farver. Dannebrog og det polske flag.

Museumsbanetøget har en vigtig rolle på jubilæumsdagen. Det skal køre gæsterne frem og tilbage på Lollandsbanen til de forskellige arrangementer. De første morgenduelle, flest spejdere fra det polske spejderkorps i København, stiger på i Maribo, og det går langsomt, men sikkert afsted mod Nykøbing Falster under et udmærket repertoire af spejdersange. I Sakskebing stiger endnu 80 spejdere på. Det er det polske ensemble »Gaweda«, som

I Nykøbing F. var der andagt ved bl.a. sognepræst Hermann Berning OFM Conv. Der blev lagt blomster og sat lys på gravene. Foto: Kirsten Szarafin.

sammen med en folkedansgruppe fra Bydgoszcz skal være en del af dagens mange festlige indslag.

Andagt på kirkegården

Dagens første arrangement finder sted på Nordre Kirkegård i Nykøbing Falster, hvor sognepræst H. Berning OFM Conv. holder andagt. Biskop Szczepan Wsoly, Rom (biskop for alle udlændingepolakker) og Julian Bodnar C.s.s.R., koordinator af den polske sjælesorg i bispedømmet samt nogle få 2. generations efterkommere ventner med blomster og krans.

De mange unge fra Polen lægger blomster på de

gamle roepolakkers grave, og der bliver sunget og bedt på både dansk og polsk. En værdig og smuk begyndelse på dagens koncentrerede program.

Kransnedlæggelse

Fra Falster kørte det gamle tog tilbage til Lolland, til Sakskebing, hvor der var kransnedlæggelse og taler af bl.a. byens borgmester Kaj Petersen og fhv. minister Svend Erik Hovmand samt af professor Andrzej Stelmachowski, Polen. I højtideligheden deltog også kardinal Henryk Gulbinowicz, Wrocław, Polen og biskop Husa L. Martensen, biskop Szczepan Wsoly og biskop Leszek Glódzki.

Af Kirsten Szarafin

Optog og messe

i Maribo
Kl. 11 vendte toget tilbage til Maribo med sine gestjellige passagerer, festarrangører, spejdere, folkedansere og polske marinensoldater, officerer og menige.

Nu var det til at se, at der skulle være fest! Dannebrog var kommet til tops over alt, og på perronen og pladsen foran stationen var der nu trængsel af hele to hornorkestre, Nakskov Brandværnsorkester og et polsk militør-orkester. 3 skinnende veteranlimousiner, der skulle køre de indbudte gæster til kirken stod parat, og der var faner, banere og en masse glade mennesker.

Før optogets start bød Maribos borgmester Finn Nielsen og arrangørgruppens primus motor, Erik Bohn Jespersen velkommen. Til humorisk fik optoget gennem Østergade til Skt. Birgittas Kirke. Plannen mellem skolen og kirken var blevet omkåret til en smuk friluftsmesse med hvide bænke og plads til ca. 300 mennesker, men der kom næsten det dobbelte!

Kardinalen og de tre biskopper concelebrerede messen sammen med en lang række præster. I sin prædiken omtalte kardinal Gulbinowicz de præster, der havde taget sig af de første indvandrere, først og fremmest den danske præst Edward Orsted, som ved hjælp af indsamlede

polke penge fik bygget Skt. Birgittas Kirke, indvandrernes første samlingssted på Lolland. Han nævnte de mange emmigrationsbølger, der har været fra Polen til Danmark i de forløbne 100 år. Prædikenen mundede ud i en appel til de polske efterkommere om ikke at glemme deres rødder.

Liturgien til denne juleblismesse var godt sammensat af sognepræsten, p. Ireneusz. Der var ligelig fordeling mellem gamle polske og danske salmer og messen var 8. messe, som alle sang med på.

Efter messen gik kardinalen og biskopperne hen for at hilse på de to 1. generations polske »piger«, der var kommet til stede, den 93-årige Julia Stanek, der kom til Lolland allerede som 16-årig og den 97-årige Zofia Swendson. De to gamle kvinders ansigter lyste af glæde over at være med på dagen, og efter messen skulle alle naturligvis hilses og hilse på. Julia Stanek besvarede det uundgåelige spørgsmål om hendes alder med: (på polsk) »det spørger man ikke om!«

Eftermiddagens program

Efter spinninen i skolegården, enten medbragt eller sammenkøbt ret fra civilforsvarets store gryde, begyndte underholdningen ved det 80 personers

store spejderensemble »Gaweda«. Det var et virkeligt fund fra arrangørernes side. Meget dygtige og professionelle, ganske unge mennesker sang, dansede og mimede og de udstrede en livsglæde, der ikke kunne undgå at gøre stort indtryk på deres publikum. Der blev da også kvitteret med masser af applaus.

Et klasselokale ved kirken var der en udstilling om Skt. Birgittas kirkes snart 100-årige historie samt mulighed for at se en video »Roepigermene«.

Andagt i Nakskov

Fra Maribo kørte man til Nakskov for at være med til andagten i Skt. Franciskus kirke kl. 16.45.

I Kolbehuset ved siden af kirken kunne man se en smuk og informativ udstilling, der på forskellig vis illustrerede kirkes 80-årige historie. Heraf fremgik også, at Skt. Franciskus Kirkes historie er tæt sammenknyttet med polsk indvandrerhistorie. Denne udstilling kan ses indtil slutningen af juni.

Endvidere var der i Nakskov Uddannelsescenter mulighed for at se en vandreudstilling »Roarbejderne«.

Festaftenen

Nakskov Uddannelsescenter teateral var fyldt til sidste plads, da byens borgmester Benny Sonne gik på scenen for at byde

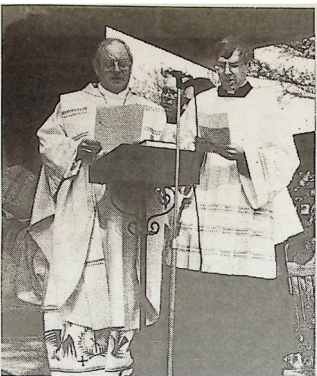
Polske spejdere var et festligt indslag på Lolland og Falster. Sarman med en folkedansgruppe fra Bydgoszcz var de med til at underholde de mange fremmødte. Foto: Kirsten Szarafin.

Erik og Barbara Bohn Jespersen samt Zofia Kellast (ik den polske forligningsleder før de indsats i den polske aak. Billedet venter Erik Bohn Jespersen. Foto: Kirsten Szarafin.

Højtidelig polsk jubilæumsmesse i Skt. Annæ Kirke på Amager

Børnene må aldrig glemme at bede »Fader Vor« på polsk, sagde kardinal Gulbinowicz i prædikenen

Biskop Hans L. Martensen holdt i Maribo en tale (flæs side 5), hvorn han rettede en tak til bl.a. franciskanerne og Skt. Joseph-omtroen for deres mangfoldige arbejde på Lolland og Falster. Pastor Czeslaw Kozon oversatte til polsk. Foto: Kristen Szarafi.

Dagen efter festlighederne på Lolland-Falster blev der fejret en højtidelig polsk messe i Skt. Annæ Kirke på Amager med deltagelse af kardinal Gulbinowicz, biskop Hans L. Martensen, biskop Wesoly, biskop Glods, de polsktalende præster fra Sjælland og sognepræsterne fra Lolland-Falster.

Kardinalen takkede i sin prædiken redemptoristordenens præster for deres indsats i den polske sjælesorg i København, der altid havde haft Skt. Annæ

Kirke som deres samlingssted. Han fremhævede afdøde p. Jan Szymaszek, som den, der oprettede det polske bibliotek og nævnte den polske religionsundervisning, som han fandt meget vigtig. Børnene må aldrig glemme at bede »Fader Vor« på polsk, sluttede kardinalen.

Tak for humanitær hjælp

Efter messen fortsatte programmet i gymnastiksalen, hvor der blev budt velkommen ved p. Julian Bodnar. Der blev oplæst et langt historisk resumé, som der dog var dansk oversættelse til for de ikke-polsk kyndige. Imellem talerne sang det polske kor.

Kardinalen holdt en kort tale, hvor han benyttede lejligheden til bl.a. at sige tak til de danske hjælpeorganisationer for al den humanitær hjælp, der var blevet sendt til Polen, da der var aller mest behov for det. Ja, polkerne nåede endda også til min hjemby, Wrocław, sagde kardinalen.

På scenen opførtes et tableau, der gik ud på at vise, at polakkerne gennem flere generationer havde formået at holde deres trofasthed over for jomfru Maria ved lige. Det

Kardinal Gulbinowicz var hovedcelebrant ved messerne i Maribo og på Amager. Han deltog desuden i de private festligheder, der blev holdt i anledning af jubilæet. Foto: Knud Kluge.

var nydeligt fremført, men lidt for utopisk til at virke overbevisende.

Folkedanserne fra Byd-goszcz afrundede denne

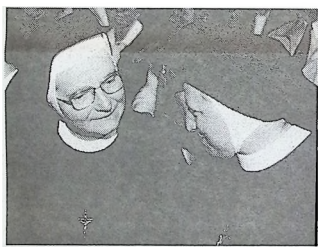
helt igennem polske mindeligt defest.

100-årsjubilæet blev også markeret i Odense og Pindstrup.

velkommen. I sin tale roste han det imponerende program, som havde givet megen omtale i pressen og flere store tidsskrifter. Vi højtideligholder en usædvanlig begivenhed, sagde han, for der er gennem de forløbne 100 år sket en total integration af polakkerne i det lollandske samfund. Vi ved, at de første mange år var særdeles vanskelige for indvandrere, og det kan vi læse om i bl.a. Hilmar Wulffs bøger de polske roearbejdere på Lolland.

samt »Den Baltiske Blæservintel« fra Gdansk. Aftenen sluttede med et

stort Ta'-selv-bord og bagefter dans til et orkester fra Zielona Góra, Polen.

Den polske ambassadør i Danmark, Jerzy Sito rettede en tak til de danske myndigheder for deres modtagelse af de mange polske indvandrere, ikke alene dem, der kom for 100 år siden, men også alle dem, der i forskellige bølger var kommet i de mellemliggende år.

På vegne af præsident Lech Walesa tildelte ambassadøren den polske forjættorden, Kavalierkorset til formanden for den polske forening i Sakskøbing, Erik Bohm Jaspersen, til hans hustru Barbara Bohm Jaspersen og til formanden for den polske forening i Nakskov, Zofia Kelfast. »Denne udmærkelse får de for deres store, mangelfulde indsats for den polske sag på Lolland-Falster samt for deres indsats i forbindelse med tilrettelæggelsen af jubilæumfestlighederne«, sagde ambassadøren.

Efter talerne underholdt den polske folkedansergroupe fra Hjødszecz

María Immaculatasestrones generelpriorinde, sr. Celina Chechowaska fra Polen deltog i jubilæet. Hun ses tv. i samtale med sr. Celestina. Amager. Iført farvestrålende nationaldragter sang polske børn ved arrangementet efter messen på Amager. Foto: Knud Kluge.

Vælg et selskab du kan regne med - også når skaden er sket.

Alm. Brand Lyngby Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby Telefon 45 96 70 00

»Hvor jeres skat er, der vil også jeres hjerte være« Luk. 12:34
Øm Valfart søndag d. 6. juni 1993

Kl. 11.00: Valfartsvandring og andagt.
Kl. 12.30: Frokost
Bodens sakramente
Tilbedelse af sakramentet.
Kl. 14.00: Hjemmesse med biskop Martensen.

Polske roepigers 100-års jubilæum

Orientering fra sognene

Juni 1993

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en måned ad gangen. Sidste først for udtagelsen af manuskript til nr. 12, der udkommer 23. juni 1993 er mandag den 7. juni 1993 for juli og august 1993. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Sørensen på skriftligt orienteringsredaktion Vesterbrogade 28, 3., 1620 KBH. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Sct. Mariæ Kirke, Aalborg
Kastelvej 1, 9000 Aalborg
Pastoral team:
Allen Courteau, OMI. Tlf. 98 12 63 44.
Franz Hoyos, OMI. Tlf. 98 12 63 44.
Pastor Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80.
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSJ. Tlf. 98 12 63 44 eller 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou. Tlf. 98 92 27 74.
Søndagsmesser: Kl. 8 og kl. 10.
Tirsdag d. 1. kl. 19.30: Kor.
Onsdag d. 2. og 16. kl. 14.30: Sykkub.
Onsdag d. 9. og 16. kl. 19: Messe hos Søstrene (Danmarksrigsgade 13).
Fredag d. 5. kl. 16: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe 17.15.
Søndag d. 6.: Messe kl. 8. Ingen messe kl. 10. Der er Ømvalfart i dag.
Torsdag d. 10. kl. 13: Sct. Josephskub mødes ved kirkeåen og vi kører i privatbiler ud til Voergård st. Tilmelding hos Terese Rym-Hansen, 98 16 89 45.
Lørdag d. 26. kl. 14: Vietnamiske messe.
Lørdag d. 26. kl. 17: Polsk messe.

Helligåndskirken, Frederikshavn
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80 eller brev: Sct. Mariæ Kirke, Aalborg. Tlf. 98 12 63 44.
Hverdagsmesser: Se oplag ved kirken.
Freitag d. 4. kl. 16-16.45: Sakramentale tilbedelse og velsignelse. Kl. 17 messe.
Søndag d. 6.: Ømvalfart. Ingen messe i kirken i dag. Bussen til Øm kører fra kirken kl. 7.
Freitag d. 11. kl. 17: Messe.
Søndag d. 13.: Ordet gudstjeneste.
Freitag d. 18. kl. 17: Messe.
Søndag d. 20.: Højmesse kl. 10.
Freitag d. 25. kl. 17: Messe.
Søndag d. 27.: Højmesse kl. 10.

Hjørring
Sankt Maria Kirke
Martinyernes Dronning
Bispensgade 67
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg. Tlf. 98 12 63 44 eller Helligåndskirken, Frederikshavn. Tlf. 98 42 32 80.
Messe hver søndag kl. 14.30: Dansk/vietnamesisk.
Freitag d. 4.: Første fredags sakramentale tilbedelse kl. 18 indtil messe kl. 19.
Søndag d. 6.: Ømvalfart. Ingen messe i kirken i dag.
Søndag d. 27. kl. 14.30: Vietnamisk messe ved pastor Tuyen.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted
Møllevej 23, 7700 Thisted
Kælle Vestergaard. Hf. 97 92 43 04 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 6.: Ømvalfart.
Søndag d. 13. og 27. kl. 11: Messe med efterfølgende kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Sct. Kjelds Kirke, Viborg
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Leo Kertz 86 42 97 30.
Messeider:
Lørdag d. 5.: Kl. 16.
Lørdag d. 12.: Kl. 16.
Søndag d. 13.: Kl. 16 engelsk.
Lørdag d. 19.: Kl. 16.
Søndag d. 20.: Kl. 10.
Lørdag d. 26.: Kl. 16.
Søndag d. 27.: Kl. 18 engelsk.
Lømvig:
Hellig Kors Kirke
Østergade 33. Kontaktperson: Rita Sørensen. Tlf. 97 82 22 42.
Søndag d. 13.: Messe kl. 10.
Søndag d. 20. kl. 10: Tysk messe.
Søndag d. 27.: Messe kl. 10.

Jesu Hjerter Kirke, Randers
Thorngade 22, 8900 Randers
Sognepræst Leo Kertz. Tlf. 86 42 97 30.
Menighedsrådsformand: Villy Sørensen. Tlf. 86 42 39 29.
Messeider:
Søndag: Kl. 10.00.
Hverdag: Som meddelt ved søndagsmessen og på opstagsstavlen.
Som regel mandag, tirsdag og torsdag kl. 18.15. Freitag hos søstrene kl. 8.15.
Freitag d. 4.: Tilbedelse kl. 18. Messe kl. 19.
Søndag d. 6.: Ømvalfart. Messe kl. 8.
Søndag d. 13.: Ordet gudst. kl. 10.
Messe kl. 19.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Rymsgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66.
Præsterne: Adolf Meister SJ, 86 18 57 66, Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33, Piet Reijnders SJ, 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, 86 12 47 27.
Sognesekretær: Bengt Jensen, 86 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: Sø. 20/6 kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Sø. 27/6 kl. 14.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.
Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag kl. 8 undt. ferie.
KUK: Hver tirsdag kl. 19.30.
Mini-KUK: Hver torsdag kl. 18.30.
Ministrantgruppe: Torsdage i ulige uger.
Sct. Knuds klub for ældre: Første tirsdag kl. 14.30.
Menighedsrådsmede: Må. 7/6 kl. 19.

Menighedsens bodstime: Fr. 4/6 kl. 18.
Retrætetten: Ma. 14/6 kl. 19.
Katolsk Information: Ma.-frø. fra kl. 13-17.30, lø. 10-12, sø. fra kl. 11-12.
Galleri ved kirken: Ma.-fr. kl. 14-17.30: Adolf Meister.

Pindstrup
Skt. Mikæls Kirke, Ringso
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Gudstjenesteledere: Helge Clausen, tlf. 86 99 63 54.
Messe: Sø. 20/6 kl. 10.30.

Odder:
Skt. Ansgers Kapel
Høstingsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20
Messe: Sø. 13/6 og 27/6 kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grønå
Thybraksvej, 8500 Grønå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Søndagsmesser: Kl. 10. Kirkekaffe bagefter.
Sakramental tilbedelse, søndag 27/6 kl. 9.
Hverdagsmesser hver onsdag kl. 16 og torsdag kl. 11.
Rosenkransban hver onsdag efter messen.
Skriftemål: Onsdage og efter aftale.
Menighedsråd: Onsdag 9/6 kl. 17.
Præsten træffes hver onsdag ved kirken.

4 Midtjylland

Skt. Petrus Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning,
Hf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuyts O. Præm.
Messeider:
Søn- og helligdage kl. 9.15 og 11.00.
Søndag den 6.: Fælles messe i Herning. Valfart til Øm. Ingen kørsel fra præsteboligen på Silkeborgvej. I minibusser er der plads til 9 voksne. Pris 50 kr. for voksne, 30 kr. for børn. Hjemkomst ved 18-tiden.
Søndag den 13.: Børnenes første kommunion i 9.15-messen. Se oplag i menighedsbroschuren.
Religionsundervisning:
Onsdag den 9.: Sidste gang inden sommerferien. Øvelse for første kommunikanterne. Bagefter fest i ungdomsklubben.
Menighedsråd:
Onsdag d. 2. kl. 19: Ikast, hvis intet nyt aftales. (Marie Bregendalsvej 11).
Zogelogsruke:
Onsdag d. 16. kl. 19.
Døbt:
Jasmeen Arul Henry Aloysius, lørdag den 15. maj. Tillykke til familien.

Skt. Josefs Kirke, Horsens.
Nørregade 19, 8700 Horsens
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel (tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30).
Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frøisers Kirke.
Menighederne er velkomne.
Søndag den 6. juni afholdes den årlige valfart til Øm. Opslag findes i kirken.

Tilmelding til fælles buskøret senest mandag den 31. maj (2. pinsedag). Pris for bus: Voksne 35 kr. Børn under 15 år 20 kr.
Afgang fra Sct. Josefs Kirke klokken 10.

Vor Frue Kirke, Silkeborg
Hustrupsvej 16, 8600 Silkeborg
Præst: Martin Bergsøe
Administrator: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27.
Søndagsmesse kl. 10, undtagen søndag d. 6.6.

Søndag d. 6.: Øm-valfart (se program).
Tirsdag: Messe i Karup.
Onsdag: Messe kl. 19.
Torsdag: Messe hos »De små Søstret«, kl. 19.30.
Freitag: Rosenkrans og tilbedelse kl. 18, efterfulgt af messe kl. 19.
Lørdag: Messe kl. 9.
Freitag d. 18.: Jesu Hjerter Fest kl. 19.
Bemærk: Freda d. 21. juni kl. 8. juli fejres der ingen hverdagsmesser!
Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Sankt Norberts Kirke, Vejle
Fjellejgade 2, 7100 Vejle.
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.
Søndagsmesser: Kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Søstrenes kapel; mandag, onsdag og lørdag.
Aftenmesse kl. 17.30 i kirken: tirsdag, torsdag og fredag.

Rosenkransban: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdag d. 2. kl. 14-17: Onsdagsklub.
Torsdag d. 3.: bringes den hellige kommunion til menighedens syge og ældre.
Freitag d. 4. kl. 16-17.30: Undervisning for firmanter.
Søndag d. 6. Ømvalfart. Messe kl. 9, ingen messe kl. 11. Bus kører fra kirken kl. 9.
Mandag d. 7. kl. 19: Menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 9. kl. 14-17: Onsdagsklub, sidste gang før sommerferien. Starter igen 4. august.
Onsdag d. 9. kl. 19-21.30: Grundkursus i teologi. Læs side 76-115.
Freitag d. 11. kl. 16-17.30: Undervisning for firmanter.
Lørdag d. 12. kl. 14: SNUK udflugt til Fredensia.
Lørdag d. 19/6 - freitag d. 9/7 er præsten bortrejst.
Lørdag d. 26.: Udflugt for de syge og ældre til Mørkhol.

5 Sydjylland

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg
Kirtegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Lars Messerschmidt. Tlf. 75 12 27 27, bedst 10-11, undt. mandag og tirsdag, træffes normalt i Tønder mandag 9-10, hlf. 74 72 18 90.
Gudstjenester:
Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe.
Søndag kl. 10: Højmesse.
Mandag kl. 16.30: Gudstjeneste med kommunion hos søstrene.
Onsdag kl. 8: Laudes og messe. Kl. 16.30: Rosenkrans.
Torsdag kl. 7.15: Laudes og messe, se dog nedenfor.
Fredag kl. 9: Messe, se dog nedenfor.
Lørdag d. 29. maj kl. 16.30: Messe på vietnamesisk.
Pinsedag d. 30. maj kl. 10: Højmesse.
2. pinsedag d. 31. maj: Ingen messe.
Tirsdag d. 1. juni kl. 8: Laudes og messe.
Søndag d. 6.: Den hellige Treenheds

fest. Øm-valfart. Fælles transport. Se opslag. Kl. 10: Messe i Skt. Nikolaj kirke. **Torsdag d. 10. kl. 9:** Skolemesse.
Søndag d. 13.: Kristi Legems og Blods fest. Kl. 10: Højmesse.
Onsdag d. 16./torsdag d. 17.: Ingen messe.
Fredag d. 18.: Jesu Hjerte fest. Kl. 9: Afslutningsgudstjeneste for skolen. Kl. 16.30: Højmesse med efterfølgende tilbedelse til kl. 18.
Torsdag d. 24.: Johannes Døbers fødsel (Skt. Hans). Kl. 8: Laudes og messe.
Søndag d. 27.: Peter og Paul. Kl. 10: Højmesse.

Sankt Knuds Kirke, Fredericia
 Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
 Sognepræst: Raymond Minnaert O. Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag og tirsdag. Om tirsdagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11.00 og kl. 14.00).

Messetiderne:
 Mandag, onsdag og sidste fredag i måneden kl. 8.00. Tirsdag og torsdag kl. 17.15; lørdag kl. 16.30. Søndag kl. 10.30.
 Kirkekafe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmesse.
Fredag d. 4.: KUK-møde fra kl. 16-kl. 18. (Skovtur. Husk at melde jer til!)
Lørdag d. 5.: Firmandundervisning fra kl. 14-kl. 15.
Søndag d. 6.: Øm-valfart. Bus kører fra kirken kl. 8.30. Forventet hjemkomst ca. kl. 17. Tilmelding til bussen på listen i kirken eller hos præsten.
 OBS: Messe kl. 9 (ingen messe kl. 10.30)!
Onsdag d. 9.: Rosenkransbøn i kirken kl. 18.30. Messe kl. 19.
Lørdag d. 12.: Firmandundervisning fra kl. 14-kl. 15.
Onsdag d. 16.: Katolsk brevkursus kl. 19 (husk tilmelding!)
Onsdag d. 23.: Rosenkransbøn i kirken kl. 18.30. Messe kl. 19.

Sct. Michaels Kirke, Kolding
 Kratlandsgade 2, 6000 Kolding
 Sognepræst: Henni Kerkhofs, O. Præm. Kratlandsgade 3A, tlf. 75 52 76 01, bedst 9-11, undt. torsdag.
Søndag: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Søndag d. 6.: Valfart til Øm. Fælles buskøret - tilmelding nødvendig! Priser: 60 kr., børn under 12 år gratis. Bussen kører fra kirken kl. 9. NB. Messen kl. 8 bortfalder.
Lørdag d. 12. kl. 9: Grundkursus i teologi.
Tirsdag d. 22. kl. 19: Menighedsrådsmøde i præstegården.

Sct. Michaels Kirke, Kolding
 Kratlandsgade 2, 6000 Kolding
 Sognepræst: Henni Kerkhofs, O. Præm. Kratlandsgade 3A, tlf. 75 52 76 01, bedst 9-11, undt. torsdag.
Søndag: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Søndag d. 6.: Valfart til Øm. Fælles buskøret - tilmelding nødvendig! Priser: 60 kr., børn under 12 år gratis. Bussen kører fra kirken kl. 9. NB. Messen kl. 8 bortfalder.
Lørdag d. 12. kl. 9: Grundkursus i teologi.
Tirsdag d. 22. kl. 19: Menighedsrådsmøde i præstegården.
 Sct. Michaels Kirke, Kolding holder ferie 23.6.-9.7. og 19.7.-30.7. I nødstilfælde bedes man henvende sig til pastor G. Børling, tlf. 75 53 05 70.
 I ferietiden læses messe på hverdage kl. 8.15.

6 Sønderjylland

Sankt Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringrivevej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30, bedst ml. 18-19.
 Pastoralassistent: Sester Marie. Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen.
Messetider:
Søndag: Kl. 9.30 højmesse.
 Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Hverdagsmesser (på Als Kloster):
 Mandag-fredag kl. 17, lørdag kl. 8, undtagen de dage, hvor andet er annonceret nedenunder.
Pinselørdag d. 29. maj diakonvies Finn Arvé i Domkirken.
Søndag d. 30. maj: Pinsesøndag. Kirkekafe.

Torsdag d. 3.: Bibelaften på Als Kloster. Vi starter med messe kl. 19. Alle er hjertelig velkomne.
Lørdag d. 5.-søndag d. 6.: Børneweekend på Als Kloster. Nærmere oplysninger hos sr. Marie.
Søndag d. 6.: Hlg. Treenheds Fest: Øm Valfart. På grund af valfarten fejres der ingen messe i sognekirken. Busafgang til Øm fra kirken kl. 7.

Lørdag d. 12.: Retrætetude for de børn, der skal til deres første kommunion på Als Kloster.
 Nærmere oplysninger hos sr. Marie.
Søndag d. 13.: Kristi Legems og Blods Fest.
Torsdag d. 17.: Bibelaften på Als Kloster (som ovenfor).
Søndag d. 20.: Førstekommunion.
Søndag d. 27.: Peter og Paul.

Mandag d. 28.: De 2 menigheders valfart til Lourdes starter. Alle valfartsdeltagere får nærmere oplysninger og program pr. brev.
 Religionsundervisning for børnene: De unge, der skal firmes i 1994, firmelsesforberedelse: Weekenden 5.-6. juni og mandag d. 14. juni kl. 16-17.30.
 De øvrige børn: Weekenden 5.-6. juni og mandag d. 7. juni kl. 16-17.30.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1, 6200 Åbenrå. Tlf. 74 62 35 43.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30, bedst mellem 18-19.
 Pastoralassistent: Sester Marie. Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen.
Søndagsmesse: Kl. 15.30.
 Kirkekafe efter højmesse.
Hverdagsmesser:
 Mandag og torsdag: Kl. 9.
 Tirsdag, onsdag og fredag: Kl. 19.00.
 Første fredag messe kl. 19.00 med efterfølgende tilbedelse.
 Lighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Søndag d. 30. maj: Pinsesøndag.
Mandag d. 31. maj, 2. pinsedag: Messe kl. 10.
Juni
Søndag d. 6.: Hlg. Treenheds Fest: Øm Valfart.
 Bemærk: Messe kl. 10!
 Busafg. til Øm fra sognekirken kl. 8.15.
Søndag d. 13.: Kristi Legems og Blods Fest.
 Førstekommunion og efterfølgende kirkekafe.
Søndag d. 27.: Peter og Paul.
Mandag d. 28.: De 2 menigheders valfart til Lourdes starter.

Alle valfartsdeltagere får nærmere oplysninger og program pr. brev.
 Religionsundervisning for børnene: **Tirsdagene 1., 8. og 15.** Firmelsesforberedelse kl. 16.15 for hold I.
 Førstekommunikationsforberedelse: Kl. 17.15, for hold I.
Onsdagene 2., 9. og 16.: Firmelsesforberedelse kl. 16.15 for hold II.
 Førstekommunikationsforberedelse: Kl. 17.15 for hold II.

Sct. Marie Kirke, Haderslev
 Mariægade 8, 6100 Haderslev. Tlf. 74 52 23 26.
 Sognepræst: Tran Duc Thanh Dominique.
 Messetider (ingen hverdagsmesse i perioden 1-15/6):
 Tirsdag 9.00, torsdag 16.00, søsdag 10.00.
 Rosenkrans: Tirsdag 9.30.
 Tilbedelse: Torsdag 16.30.
Søndag d. 30/5: Pinsesfest: Højmesse kl. 10.00.
Søndag d. 6/6: Ømvalfart. Højmesses v. biskop Martensen kl. 14. Messen i kirken kl. 8.00.

Hellig Kors Kapel, Tønder

RibeLandevej 41, 6270 Tønder.
 Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, undt. mandag og tirsdag, træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Søndag kl. 17: Højmesse.
Pinsedag d. 30. maj kl. 17: Højmesse.
2. pinsedag d. 31. maj kl. 11: Højmesse med børnenes første kommunion.
Søndag d. 6. juni: Den Hellige Treenheds Fest. Valfart til Øm. Fælles køretul til Øm. Tilmelding til Jean Langvad senest den 30. maj. Ingen messe i Tønder!
Søndag d. 13.: Kristi Legems og Blods fest. Højmesse kl. 17.
Søndag d. 27.: Peters og Pauls fest. Højmesse kl. 18.
Mandag d. 28.: Sommerfest hos Marianne og Christian Sørensen, Randerupvej 113, Mjølden. Vi begynder kl. 18 med grillparty.

7 Fyn

Sct. Albani Kirke, Odense
 Adelige 1, 5000 Odense. Tlf. 66 12 16 64.
 Præsteres træffetider:
 P. Leo Drzal (sognepræst) onsdag og fredag kl. 10-12.
 P. Kasimierz Przybyłowicz tirsdag og torsdag kl. 10-12.
Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 18.30, 1., 2., 4. og 5. søndag: Poisk messe kl. 12. 2. søndag: Vietnamsk messe kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9. Onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.
Onsdag d. 2. kl. 19: Afslutningsfest for 1. kommunikanter.
Fredag d. 4. kl. 18-19: Tilbedelse. Kl. 19: Messe.
Søndag d. 6.: Valfart til Øm, afgang kl. 9. (Messer som normalt i kirken undt. prædiken).
Lørdag d. 12.: Messe på Bjerregaardsvej kl. 14 for menighedens ældre.
Søndag d. 13.: Kristi Legems fest med højmesse og procession på Dalum kl. 10.

7 Fyn

Sct. Albani Kirke, Odense
 Adelige 1, 5000 Odense. Tlf. 66 12 16 64.
 Præsteres træffetider:
 P. Leo Drzal (sognepræst) onsdag og fredag kl. 10-12.
 P. Kasimierz Przybyłowicz tirsdag og torsdag kl. 10-12.
Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 18.30, 1., 2., 4. og 5. søndag: Poisk messe kl. 12. 2. søndag: Vietnamsk messe kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9. Onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.
Onsdag d. 2. kl. 19: Afslutningsfest for 1. kommunikanter.
Fredag d. 4. kl. 18-19: Tilbedelse. Kl. 19: Messe.
Søndag d. 6.: Valfart til Øm, afgang kl. 9. (Messer som normalt i kirken undt. prædiken).
Lørdag d. 12.: Messe på Bjerregaardsvej kl. 14 for menighedens ældre.
Søndag d. 13.: Kristi Legems fest med højmesse og procession på Dalum kl. 10.

Sct. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg
 Sognepræst: J. Kruk. Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag, onsdag.
Træffetider: Torsdag, fredag, lørdag, kl. 9-12 eller efter aftale.
Faste messetider: Søn- og helligdage kl. 9.30 højmesse og kl. 11.00 stille messe.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, 40.00 torsdag kl. 18.30 tilbedelse, derefter aftenmesse kl. 19.00. Lørdag kl. 16.00.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Menighedsrådsformand:
 Maureen Pelle, tlf. 62 54 12 80.
Lørdag d. 5.: Højmesse for hele menigheden kl. 16.
Søndag d. 6.: Valfart til Vor Frue af Øm. Vi tager til Øm i en fælles busser. Bussen kører fra kirken kl. 8, og vi er hjemme ca. kl. 18.30. Pris kr. 50 pr. plads. Tilmelding er bindende!
 Der er ingen messe i kirken, men der er ordgudstjeneste med uddelingen af den h. Kommunion kl. 9.30.
Mandag d. 7.: Rosenkransgruppen kl. 19.30.
Onsdag d. 9.: Udflugt for Kontaktpuppetruppen fra kirken kl. 9.30.
Vienamessik messe kl. 17.30.
Lørdag d. 19.: Bryllupsbussen kl. 13.30. Det er Dung Ha og Hoang Son, der skal giftes.
Søndag d. 27.: Fællesspilling for menigheden efter messen kl. 11. Alle i menigheden ønskes god sommerferie med meget glæde og solskinsdage!

Sct. Bønds Kapel, Rudkøbing

Ingen messe.
Stella Maria Kirke, Nyborg
 Vindingsvej 9, 5800 Nyborg.
 Sognepræst: F. Wieslaw Podlach, Adelige 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64, eller henvendelse til: Eva Antowik, menighedsformand, tlf. 65 36 18 83.
Lørdag d. 5.: Messe kl. 10.
Ingen messe søndag d. 6.: Valfart til Øm.
Søndag d. 13.: Kristi Legems og Blods Fest. Højmesse kl. 10.
Søndag d. 20.: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 27.: Højmesse kl. 10.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
 Mariagade 4, 4930 Maribo
 Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
 Sognepræst: Pater Irenaus OFM conv. Træffes på tlf. 54 75 50 80.
Ændrede messetider:
 Alle gøres opmærksom på, at eftermiddagsmessen i denne og de kommende måneder begynder kl. 17. Klip følgende messetider-oversigt ud og prik den på husets husketafel.
Messetider:
 6. juni Hellig Trefoldigheds Fest kl. 10.
 13. juni Kristi Legems og Blods Fest kl. 17.
 20. juni 12. Almindelige Søndag kl. 17.
 27. juni Peter og Pauls Fest kl. 10.
Tak til medarbejderne:
 Nu da 100-års festen er vel overstået siges hjertelig tak til alle medarbejdere. Tak for det spontane initiativ til at gøre haven omkring kirken og præstegården forårsren. Tak til damerne, som tog sig af kirkevasken. Tak til alle, der har hjulpet med opsætningen af alteret i det fri. Tak til alle som arbejdede bag kulisserne med bordetækring, opstilling af udstillingen, udrustning af salmebøger til festgudstjenesten og meget andet. Det blev en vellykket fest!

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
 Mariagade 4, 4930 Maribo
 Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
 Sognepræst: Pater Irenaus OFM conv. Træffes på tlf. 54 75 50 80.
Ændrede messetider:
 Alle gøres opmærksom på, at eftermiddagsmessen i denne og de kommende måneder begynder kl. 17. Klip følgende messetider-oversigt ud og prik den på husets husketafel.
Messetider:
 6. juni Hellig Trefoldigheds Fest kl. 10.
 13. juni Kristi Legems og Blods Fest kl. 17.
 20. juni 12. Almindelige Søndag kl. 17.
 27. juni Peter og Pauls Fest kl. 10.
Tak til medarbejderne:
 Nu da 100-års festen er vel overstået siges hjertelig tak til alle medarbejdere. Tak for det spontane initiativ til at gøre haven omkring kirken og præstegården forårsren. Tak til damerne, som tog sig af kirkevasken. Tak til alle, der har hjulpet med opsætningen af alteret i det fri. Tak til alle som arbejdede bag kulisserne med bordetækring, opstilling af udstillingen, udrustning af salmebøger til festgudstjenesten og meget andet. Det blev en vellykket fest!

Anton Namyalo er død

Dagen før 100-års festen måtte vi bære Anton Namyalo til graven. Han vil blive husket for meget, men ganske særligt for hans trofaste tjeneste som kollektant under gudstjenesten. Han har i årenes løb påtaget sig mange uaudderlige tjenester i menigheden. Tak fordi så mange menighedsmedlemmer deltog i begravelseshøjtideligheden. Anton hvile i fred.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
Bredgade 47, 4900 Nakskov.
Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.
Sognepræst: Pater Irenæus OFMConv.

Messetider:
Søndagsmessa: Lørdag kl. 19. søndag kl. 10.

Hverdagsmessa: Mandag kl. 17. øvrige dage kl. 8 (eller efter aftale).

Udåbning om den 80-årige menighed vil også kunne ses her. Der er åben efter højemessen om søndagen. Udstillingen kan også besøges på andre tidspunkter efter aftale. - Til alle, som lånte familie billeder til udstillingen. Alle kan være med til at give oplysning om personer på de udstillede billeder. Har man billeder, som kan gøre udstillingen endnu mere interessant er man velkommen til at aflevere dem til præsten, som så vil bringe dem et passende sted på udstillingen.

Festen den 2. maj og fredag den 7. maj.
Nakskovs hvr. borgmester Carl Emil Hansen har skrevet meget om roepokalikken i anledning af 100-års- festen. I lokalbladet Ekstra Posten skrev han også om festens søndag den 2. maj. Nakskovs borgmester Benny Sonne og frue deltog i festens ligestem Carl Emil Hansen og repræsentanter fra Folkelirken og Baptistkirken. Til det efterfølgende samvær i Kolbøsten var over 100 med. Folkeedansgruppen fra Bydgoszcz satte ekstra kulår på festen med sang, dans og musik.

Det var glædeligt at se, at kirken den 7. maj til andagten om eftermiddagen var fyldt igen. Kardinal Gulbinowicz fra Wrocław, biskop Szczepan Wesoły fra Rom, og biskop Leszek Głódz fra Warszawa sammen med vor egen biskop Hans L. Martensen fra København deltog i andagten. Tekla Svendens repræsentere de menighedens første generation. Blandt gæsterne var også sr. Anna-Therese (Hansen) og sr. Brandis fra Skt. Joseph-søstrene. Disse er to af de fire søstre, som stammer fra Nakskov menighed. Tak til alle som gæstede vor menighed denne dag. Vi har lagt mærke til mange, som engang hørte til Skt. Franciskus menigheden og nu er aktive i andre menigheder. Tak!

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.

Weekendens gudstjenester:
Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 19.00. Søndag kl. 10.00.

Torsdag d. 3. kl. 8: Skolemesse.
Fredag d. 4. kl. 1: fredag i måneden kl. 17: Messe og tilbedelse.

Lørdag d. 5. kl. 19: Messe.
Søndag d. 6. kl. 10: Højmesse med barnedåb. Denne søndag menighedens cykelsøndag. Alle som har en cykel og kan cykle, bedes være med. Vi tager en frisk tur ud i det grønne, forudsat at vejret er nogenlunde godt.

Torsdag d. 8. kl. 19.15: Menighedsrådsmede.
Søndag d. 10. kl. 18.30: Undervisning for årets firmander.

Lørdag d. 12. kl. 19: Messe.
Torsdag d. 17. kl. 19: Dimissionsfest for skolelde elever. Andagt i kirken.

Fredag d. 18. kl. 18 og kl. 10: Skoleafslutning af eleverne på Sct. Josefs Søstrenes skole. Andagt i kirken.

Lørdag d. 19. kl. 19: Messe.
Lørdag d. 19. kl. 19: Messe.

Fra mandag d. 21. juni - fredag d. 2. juli er p. Berring på kursus i Osnbrück. I denne periode er der ingen hverdagsmessa.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
Præstevje 29, 4000 Næstved. Tlf. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Josef Volk. Præsten træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Faste gudstjenester:
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8.

Rosenkransbøn i kirken: Kl. 8.45.
Hemse: Vor Frue Kirke: Kl. 10.

Fredag d. 4: Jesu Hjerfte Fredag: Tilbedelse med sakramental velsignelse: Fra kl. 18-19. Aftenmesse kl. 19.

Søndag d. 6: Den hellige Treenheds Fest: Kirkekaften efter højemessen bortfaldet.

Torsdag d. 10: Aftenmesse kl. 19. (Kristi Legems Fest).

Søndag d. 13: Kristi Legems Fest fejres højtideligt. Festgudstjeneste med dåb og Kristi-legems-procession. (Regner det, holdes processionen i kirken).

Fredag d. 18: Jesu Hjerfte Fest: Aftenmesse kl. 19.

Søndag d. 20: Poisk messe kl. 11.30.
Søndag d. 24: Johannes Døbers fødsel.

Søndag d. 27: Festen for Peter og Paul. (Kollekt af Peterspenge).

Dåb:
Den 21.2.: Mille Carstensen, datter af Vivian Høstbo og Jacob Ben Hur.

Den 24.4.: Shara Sebalama, datter af Amuthavalli Thavarajah og Thavarajah Sebalama. Forældrene ønsker hjertelig til lykke!

98 års fødselsdag: Sr. Maria Makaria. Til lykke!
Dødsfald:
Den 26.2.: Hedvig Rasmine Larsson, født Hemmings (88 år).

Den 4.3.: Kristine Kristensen (68 år). **Forberedelse til modtagelsen af den 1. hellige kommunion og firmandens sakramenter:** Børnene skal være tilmeldt inden den 20.6. Forældrene bedes medbringe barnets og deres egen fødsels- og dåbsattest (og videsattest).

Undervisningen begynder i september. For at blive firme!, skal børnene være med i undervisningen fra september af!

Sygekommunion og messe i de syges hjem:
Syge og ældre i menigheden kan modtage den hellige kommunion også i deres hjem. Ligeledes kan syge og ældre, som ikke kan komme til kirken, af og til få præsten til at fejre den hellige messe i deres hjem. Præsten bringer det nødvendige. Kontakt sognepræsten.

Helligåndskirken, Vordingborg
Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Sognepræst: Josef Duhk CSsR. Træffes: Marienbergsvej 9 st. tlf. 53 77 39 37, torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.
Lørdag d. 5. kl. 16: Søndagsmesse.
Søndag d. 6: Ingen messe.

Lørdag d. 12. kl. 16: Søndagsmesse.
Søndag d. 13: Ingen messe.
Søndag d. 27: Festen for Peter og Paul. Kl. 10: Højmesse.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Sognepræst Hans Esmark.
Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josefs Søstre, tlf. 53 61 73 71.
Søndag d. 6: Trinitatis, messe kl. 10 med p. Gregoire.

Lørdag d. 12: Kristi Legemsfest, fejres kl. 16 med sognepræsten. Sakramental velsignelse.

Søndag d. 13: Ingen messe.
Søndag d. 20: 12. alm. søndag: Messe kl. 10 med p. Gregoire.

Lørdag d. 26: Peter og Paul fejres kl. 16 med generalkur Paul Marx.
Søndag d. 27: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst: Stephen Holm.
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider:
Om søndagen: Højmesse kl. 10 med efterfølgende kirkekafe i menighedskolokalerne.

Om hverdagen: I Maria-kapellet (sideskibet, normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15, lørdag ingen).

Kommunionets bønner normalt således: Kl. 12 rosenkransbøn, dog ikke lø- sø. Kl. 18 vesper, sø. dog kl. 12.15, sø. kl. 18.45.

Søndag d. 30: maj: Pinsedag, Helligåndens fest. Kl. 10: Højtideligt pinsesmesse.
Mandag d. 31: maj: 2. pinsedag, påsketidens afsluttes. Kl. 10: Pinsesmesse, fejret delvis på latin.

Tirsdag d. 1. juni: Festen for jomfru Marias besøg hos Elisabeth. Kl. 11.15: Messe.
Søndag d. 6. kl. 10: Festmesse (afslutning på børnevokend).

Mandag d. 7: I tilslutning til messen kl. 17.15 er der fra kl. 18 til kl. 19 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.

Lørdag d. 12: er der fra kl. 10.30 rengøring og omkring kirke og menighedshus. Alt skal være pænt til morgendagens Kristi-Legems-procession. Kom og giv et nap med!

Søndag d. 13: Kristi Legems og Blods fest kl. 10: Festmesse. I tilslutning til messen holdes der højtideligt procession med det hellige sakramente, i det fri, hvis vejret tillader det. Der afsluttes i kirken med Te Deum og sakramental velsignelse.

Fredag d. 18. kl. 19.15: Messe, afsluttet med bøn til Jesu hellige hjerte og sakramental velsignelse.

Søndag d. 20: I dag fejrer vi i vore nordvestsjællandiske menigheder saligkæringen af den første vidomsdatter (montfortansøster) sr. Marie-Louise Trichet († 1759), som paven saligkærede i Rom den 16. maj. Kl. 10: Festmesse med deltagelse af Vidomsdatterne i Danmark samt inviterede repræsentanter fra de forskellige søsterkongregationer på Sjælland. Efter messen reception i menighedshuset.

Onsdag d. 23: Sankt Hans aften kl. 18: Vesper, kl. 18.30 (NB!) messe. Efter messen føles Sankt Hans aften i menighedshus og have. Se oplag i kirken.

Torsdag d. 24. kl. 9.45: Laudes. Kl. 11.15: Messe, derefter rosenkransbøn. Kl. 18: Vesper.

Søndag d. 27: kl. 10: Festmesse, sunget delvis på latin.

NB: Søndag d. 4. juli, valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Reserver allerede nu eftermiddagen.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemærken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.

Menighedsbestyrelse: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Refsvæg 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 37 53.

Kirkeværgene: Grethe Carlsen, Lundemærken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.

Søndagsmessa:
6. og 27. juni kl. 15.
10. juni og 4. juli ingen messe.

23. juni kl. 15.30 (NB!)
Søndag d. 6. kl. 15: Festmesse.
Torsdag d. 7: Den egentlige dag for Kristi Legems og Blods fest, kl. 19.30: Messe med sakramental velsignelse. Den højtidelige fejring af festen med højemesse og sakramentsprocession finder sted i sognekirken i Slagelse førstkommande søndag (d. 13.).

Søndag d. 13: Kristi Legems og Blods fest. Ingen messe i Kalundborg. Menigheden opfordres til at deltage i festmessens og sakramentsprocessionen i sognekirken i Slagelse. Gudstjenesten begynder kl. 10.

Søndag d. 20: I dag fejrer vi i vore nordvestsjællandiske menigheder saligkæringen af den første vidomsdatter (montfortansøster), sr. Marie-Louise Trichet, som paven saligkærede i Rom den 16. maj. Kl. 15.30 (NB!) festmesse.

Søndag d. 27: kl. 15: Festmesse, fejret delvis på latin.

NB: Søndag d. 4. juli, Valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Husk at reservere eftermiddagen. Der er den dag ingen messe i Kalundborg.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Refsvæg 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm.
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tezza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk. Tlf. 53 44 15 62.

Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Refsvæg 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmessa: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekafe i menighedskolokalerne.

NB: Ingen messe på selve søndagen.
Lørdag den 29. maj: Pinsedag, Helligåndens fest, påsketidens afslutning. Kl. 15.30: Højtideligt pinsesmesse.

Søndag d. 30. og mandag d. 31. maj, i. og 2. pinsedag, er der ingen gudstjenester i Holbæk.

Torsdag d. 3. juni: Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med udledning af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag d. 5: Kl. 15.30 festmesse.
Lørdag d. 12: Kristi Legems og Blods fest. Kl. 15.30: Festmesse med børnenes første hellige kommunion. I tilslutning til messen holdes, hvis vejret tillader det, procession med alreets hellige sakramente i det fri. Der afsluttes i kirken med Te Deum og sakramental velsignelse.

Efter festgudstjenesten spiser vi sammen. Søn på plejer holder vi på denne Kristi Legems og Blods fest **menighedens grill-aften**. Lad os alle sammen gøre vores til, at denne dag bliver en rigtig menighedsdag.

Torsdag d. 17.: Aftenen, hvor *Jesu Hjerterfesten* begynder, er der kl. 19.15 messe, afsluttet med bøn til Jesu Hjerter og sakramental velsignelse.

Lørdag d. 19.: I denne weekend fejrer vi vore nordvestjællandske menigheder **sølvkirkens** (den første vidomsdatter (*Mönförföräster*) sr. Marie-Louise Trichter, som paven saligkædede i Rom den 16. maj, kl. 15.30 festmesse.

Onsdag d. 23.: Sankt Hans aften. Kl. 17.15 (NB) ordeis gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion.

Lørdag d. 26.: Kl. 15.30 festmesse. Fejrt delvis på latin.

NB: Søndag d. 4. juli: Valførtid til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Husk at reservere eftermiddagen.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksbergvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem 9-10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17.
Familiemesse den anden søndag i måneden med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen.

Hverdagsmesser: Kl. 8. Mandag og fredag dog kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 6.: Den hellige Treenhedsgudstjeneste.

Torsdag d. 13.: Kristi Legemsfest.
Fredag d. 18.: Jesu Hjerterfest.
Søndag d. 20.: Johannes Døbers fødsel.

Lørdag d. 26.: Sankt Hans aften.
Hver søndag: Messe kl. 8.30.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup
Øgevej 162, 2650 Tåstrup
Sognepræst: Jesper Fich.
Tlf. 42 99 07 28.

Menighedsrådsformand:
Bert Neele. Tlf. 53 14 27 84.

Assumptionsmesse:
Tlf. 42 99 81 57.

Messider:
Søndag: Højmesse kl. 10. Lørdag kl. 17.
Hverdagsmesser som regel:
Tirsdag kl. 19 hos søstrene, Bygden 53, Høje-Tåstrup.

Onsdag og torsdag kl. 19 i kirken eller kl. 17 hos søstrene.

Spørg i præstegården eller hos søstrene.

Skriftemål: Søndag kl. 9.30-9.45 efter aftale.

Søndag d. 2. kl. 10.: Ungdomsmesse.
Torsdag d. 20. kl. 10.: Kristi Himmelfart, 1. kommunion. Børnemesse.
Søndag d. 30. kl. 10.: Pinsesøndag.
Mandag d. 31. kl. 10.2.: Pinsedag. Firmesse og ungdomsmesse.

12 Nordsjælland

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Torsdag d. 1.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 2.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 3.: Messe kl. 17.
Fredag d. 4.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 6.: Trinitatis-messe kl. 11 med ungdomspræst Reinhold Sahner.
Tirsdag d. 8.: Messe kl. 8.30.

Onsdag d. 9.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 10.: Kristi Legems- og Blods-fest på Nordvanggaard i Birkerød kl. 19.
Fredag d. 11.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 13.: Kristi Legemsfest fejres kl. 9, med Sakramental Velsignelse.
Torsdag d. 15.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 16.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 17.: Messe kl. 17.
Fredag d. 18.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 20.: Messe kl. 11.
Søndag d. 27.: Peter og Pauls Fest, messe kl. 9 med generalkur Poul Marx.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør
Kontor- og menighedshus: Nygade 8B.
Sognepræst: Hans Esmark.
Tlf. 49 21 05 71, eller tlf. 42 26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.
Tirsdag d. 1.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 2.: Messe kl. 18.
Søndag d. 6.: Trinitatis, messe kl. 9 med ungdomspræst Reinhold Sahner.
Torsdag d. 8.: Ældre-træf kl. 14.30 med messe og hyggeligt samvær.

Torsdag d. 10.: Kristi Legems og Blods Fest på Nordvanggaard i Birkerød kl. 19.
Torsdag d. 13.: Kristi Legemsfest fejres kl. 11 med Sakramental Velsignelse.
Torsdag d. 15.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 17.: Messe kl. 18.
Søndag d. 20.: 12. alm. søndag, messe kl. 9.

Søndag d. 27.: Peter og Paul fejres med generalkur Poul Marx, kl. 11.

Den Hellige Familjes Kirke, Birkerød
Bistруп Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Jacob Muiser, tlf. 42 81 27 96 helst mellem 9-10.

Præst: Andrew Papuga CM.
Tirsdag messe kl. 10.
Fredag aftenmesse kl. 19.30.
Skriftemål i forbindelse med gudstjenestene og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter atfemmesen kl. 19.30 den første fredag i måneden.

Torsdag d. 8.: Teologimøde kl. 19.
Torsdag d. 10.: Kristi Legemsfest kl. 19 med procession på Nordvanggaard fælles for de 4 nordjællandske menigheder. Efter messen er der kirkekaffe.

Husk søndagsmesserne er kl. 9.30.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Jacob Muiser.
2. præst: Andrew Papuga.
Præstebible: Nordvanggård, Bistруп Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.

Søndagsmesse:
Skt. Hans Kirke kl. 11: Højmesse.
Mikkeltorg, Strandvejen 352 kl. 8: Messe.
Torsdagsmesse: Skt. Hans Kirke kl. 10.30.
Skriftemål: Løjlig til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
Tirsdag d. 1. kl. 19.30.: Messe.
Den levende Rosenkrans.
Torsdag d. 10. kl. 19.: Fejres Kristi Legems og Blods fest på Nordvanggaard i Birkerød.

Søndag d. 27.: Efter messen fejrer vi skt. Hans Kirkes 14 års fødselsdag.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
Frederiksundsvej 225, 2700 Brønshøj.
Tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Lech Pytlak.
Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Evt. også på 31 74 34 45.

Menighedsrådsformand: Henning Heinemeier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 74 13 05.

Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10. Onsdag og fredage kl. 19.

Søndag d. 6.: Den hellige Treenhed. Messe kl. 10.30.
Søndag d. 13.: Kristi Legems Fest. Messe kl. 10.30.
Søndag d. 20.: Gregoriansk messe kl. 10.30.
Søndag d. 27.: Peter og Pauls fest. Messe kl. 10.30.

Vor Frue Kirke, Herlev
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
Tlf. 44 94 76 94.

Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eing. præst: Carroll Parker O.M.I.
Menighedsrådsformand: Sr. Hildegaard Doods, Primulavej 1, 2720 Vanløse.

Messetider:
Lørdag kl. 17.
Søndag kl. 9.30, kl. 11 (engelsk).
Hverdag: Onsdag kl. 19. Torsdag kl. 9.30 (engelsk).

1. fredag i måneden: Kl. 19.30 (engelsk).
3. fredag i måneden: Kl. 19.30.
Tilbedelse: Onsdag efter messen.
Skriftemål: Efter aftale.

Ungdomsklubber:
Maksi-KUK: Hver torsdag kl. 19.30-21.30.
Mini-KUK: Hver anden torsdag. Spørg May Weber Nielsen, tlf. 44 94 93 31.

Torsdag: Abent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, messe kl. 19.

Lørdag d. 12.: Arbejdsdag i og omkring kirken.

Søndag d. 13.: Menighedens udflugt efter messen kl. 9.30. Se oplag i våbenhus.

Tirsdag d. 15.: Messe kl. 19. Derefter menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 17.: Messe kl. 19. Derefter grundkursus i teologi.

Fredag d. 18.-søndag d. 20.: Ægteskabstræf på Magleå. Se oplag i våbenhus.

Onsdag d. 23.: Skt. Hansaften. Se oplag i våbenhus.

14 Hovedstads-område NØ

Johanneskirken, Søborg
Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.
Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Knud Aage Nielsen, S.J.
Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg.
Tlf. 31 56 17 70.

Hver søndag kl. 10: Højmesse.
Maj, juni, juli og august:
Højmesse hver søndag kl. 9.30.

1. søndag i måneden:
Latinsk messe.
Sidste søndag i måneden kirkekaffe.

Skt. Theresø Kirke, Hellerup
Bernstorffsvej 36, 2900 Hellerup.
Giro 4 08 38 30.

Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nedstiftelse).

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 36, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 (bedst 8-9).

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon 31 64 30 39. Onsdag kl. 14-16.

Messider:
Søndag: Højmesse kl. 9, rec. messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familiemesse 2. søndag i måneden. I juni, juli og august kun én messe. Højmesse kl. 9.

Hverdag: Mandag og fredag kl. 7.30. Tirsdag og søndag kl. 17. Torsdag kl. 17 i skt. Joseph strøtnes kapel, Bernstorffsvej 98. Lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Onsdag d. 2. kl. 19.30. Messe efterfulgt af udstilling af Alterets Sakramente og tilbedelse indtil kl. 23.

Søndag d. 6.: Børnkursus om ordning for søndagsmesserne. Se under messetider.

Torsdag d. 10.: Kristi Legems og Blods fest. Kl. 19.30: Højmesse og procession i parken.

NB: Ingen messe hos søstrene.

Søndag d. 13. kl. 9: Familiemesse. Sognepræst vil være bortrejst i tiden 18. juni - 7. juli (begge dage incl.).

Immaculata Kirke
Strandvej 91, 2000 København Ø.
Søndag: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag messe kl. 16.45.
Tirsdag, onsdag og fredag messe kl. 7.
Lørdag messe kl. 9.

Skt. Andreas Kirke, Ørdrup
Sognepræst: Czeslaw Kozon.
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.
Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen mandag.

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 36, 2900 Hellerup.
Tlf. 31 61 19 (bedst 8-9).

Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 30 39 onsdag kl. 14-16.

Messetider:
Søndag: Recitert messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00. I juni, juli og august kun én messe: Højmesse kl. 10.30.

Hverdag: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.

Fredag Kl. 16.00: Udstilling af sakramente til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.

Lørdag d. 5. kl. 11.15: Rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.

Søndag d. 6. kl. 10: Højmesse med børnenes 1. hellige kommunion.

Torsdag d. 10.: Kristi Legems og Blods fest. I Sankt Theresø Kirke kl. 19.30: Højmesse og procession i parken.

Mandag d. 14. kl. 15: Bibeltekst hos Connie Probst, Schimmelmannsvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf. 31 63 63 82.

Fredag d. 18.: Jesu Hjerter fest. Kl. 16: Udstilling og tilbedelse af Alterets Sakramente. Kl. 17: Messe.

Sognepræsten vil være bortrejst i tiden 18. juni-7. juli (begge dage incl.). Messerne på hverdage gives der meddelelse om den forudgående søndag.

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby
Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
Pastor G. Uthenthal Nibler.
Tlf. 45 87 77 12.

Onsdag d. 2. kl. 12: Onsdagsklubben for ældre.

Lørdag d. 5. kl. 17: Søndagsmesse.
Søndag d. 6. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11: Søndagsmesse.
Torsdag d. 12. kl. 17: Sandtidsmesse.
Søndag d. 13. kl. 11: Sandtidsmesse med efterfølgende kirkekaffe.

Lørdag d. 19. kl. 17: Søndagsmesse med Sankt Hans fest.
Søndag d. 20. kl. 9.30: Familiemesse med morgenmad. Kl. 11: Søndagsmesse.
Lørdag d. 26. kl. 17: Søndagsmesse med dialogprædiken.
Søndag d. 27. kl. 11: Søndagsmesse.

Torsdag d. 24.: Johannes Døbers fødsel. Messe kl. 17.
Søndag d. 27.: Apostlene Peter og Paul. Højmesse kl. 10. Kollekt af Peterspenge.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken
 Nørrebrogade 27, 2200 København N.
 Sognepræst: Jac Adams, Redemptorist.
 Weimergade 7, 2300 København S.
 Tlf. 32 97 37 43.
 Træffes på kirkens kontor, hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt. og ca. 1/2 time efter alle mine messer. Evt. efter aftale. tlf. 31 35 68 25.
 Vicevært Tom A. Sørensen, tlf. 31 39 05 58.
 Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.
Søndagsmesser: Lørdag aften: Kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk.
Søndag: Kl. 10 dansk højmesse. Kl. 18 engelsk.
Torsdag d. 3.: Kl. 19. Menighedsrådsmede, som begynder med messe. Alle er velkomne til at deltage i messen.
Fredag d. 4.: Kl. 16.30. Bøns- og meditationstimer med efterfølgende sakramental velsignelse.
Søndag d. 6.: Familie-messe kl. 10. Vi fejrer festen for den hellige Treenhed.
Lørdag d. 12.: Udflugt med Tro og Lys-gruppen. Turen går til Fredensborg Slot, Hillerød. Vi mødes på stationen dér kl. 11.05.
Søndag d. 13.: Kristi Legems og Blods fest. Højmesse kl. 10.
Fredag d. 18.: Jesu Hjerter fest. Messe kl. 11.

Torsdag d. 24.: Johannes Døbers fødsel. Messe kl. 11.
Lørdag d. 26.: Hovedengang af kirken! Frivillige medarbejdere søges! Vi starter kl. 9 med morgenmad og gammel dansk.
Søndag d. 27.: Peter og Paul. Højmesse kl. 10. Kollekt af Peters penge.
 Sognepræsten er bortrejst til Redemptoristidag i Belgien fra den 28. maj til og med den 2. juni.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
 Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst: Dietrich Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.
 Andenpræst: Reinhold Sabner.
 Tlf. 33 91 21 56.
 Præstens træffedag: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
 Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
Fredag d. 4. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe, tilbedelse kl. 18.
Lørdag d. 5. kl. 17: Aftenmesse.
Søndag d. 6.: Den Hellige Treenhedsfest. Kl. 8 messe.
 Kl. 10 højmesse, gregoriansk sang.
Lørdag d. 12. kl. 17: Aftenmesse.
Søndag d. 13.: Kristi Legems og Blods Fest. Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse.
Fredag d. 18.: Jesu Hjerter Fest. Kl. 16.30 messe.
Lørdag d. 19. kl. 17: Aftenmesse.
Søndag d. 20. kl. 8: Messe. Kl. 10 højmesse, gregoriansk sang.
Lørdag d. 26. kl. 17: Aftenmesse.
Søndag d. 27.: Apostlene Peter og Pauls Fest. Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse.

15 Hovedstads-område V

Sankt Mariæ Kirke
 Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
 Sognepræst: Knud Aage Nielsen, SJ.
 Tlf. 31 71 53 35, mandag-fredag 10-12.
Faste messer: Søndag kl. 11.
Hverdage: Tirsdag og fredag kl. 16.30.
 De øvrige ugedage kl. 6.45.
Søndag d. 6.: Den Hl. Treenheds fest. Kl. 11: Højmesse. Efter messen sommermarked.
Søndag d. 13.: Kristi Legems og Blods fest. Kl. 11: Familiemesse.
Søndag d. 20.: 12. alm. søndag Kl. 11 højmesse.
Søndag d. 27.: Peter og Pauls fest. Kl. 11: Højmesse.

Jesu Hjerter Kirke
 Stenogade 4A, 1616 København V.
 Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88.
 Telefax 33 25 07 38.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders SJ.
 Andenpræst: P. Niels Kier SJ.
 Pastoralassistent: Sr. Evelyn Kreplec C.S.A. Tlf. privat 31 35 86 92.
Messetider:
 Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.
 Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
 Søndag: Kl. 10 latinsk højmesse. Kl. 11.30 dansk højmesse. Kl. 20 aftenmesse.
 Ljeglighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Fredag d. 1.: Kl. 16 Kongregationsandagt med foredrag om den hl. filosof og martyr Justinus (+166).
Fredag d. 4.: Jesu Hjerter Fredag. Tilbedelse af det hellige sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Mandag d. 7.: Kl. 19.30 menighedsrådsmede.
Torsdag d. 10.: Kl. 19.30 på Rygaard (St. Therese Kirke), Bernstorffsvej 54, Hellerup: Vi fejrer sammen med de københavnske menigheder Kristi Legems og Blods fest med festmesse i kirken og procession i parken.
Søndag d. 13.: Kl. 16 messe på ungarsk i kirken. Derefter samvær i menighedsstuen.
Fredag d. 18.: Jesu Hjerter Fest. Kl. 17 festmesse.

Sankt Nikolaj Kirke
 Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
 Sognepræst: Władysław Zdunek, C.s.s.r.
 Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 31 78 27 90.
 Træffetid kl. 9-11.30 undtagen mandag, eller efter aftale.
 Messetider:
 Mandag, tirsdag, onsdag, fredag: Kl. 8.
 Torsdag kl. 19. Lørdag kl. 17.
Søndag kl. 10 højmesse.
Søndag d. 4.: Messe på vietnam. kl. 17.
Søndag d. 6.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Søndag d. 13.: Kristi Legem. Kirkekafe efter højmesse.
Fredag d. 18.: Jesu Hjerter fest. Vi fejrer festens messe aftenen før kl. 17.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
 Hans Bogbinders Allé, 2300 Kbh. S.
 Sognepræst: p. Jerzy Growski, C.S.R.
 Tlf. 31 58 41 02. Kontorid: Tirsdag, torsdag, fredag 10-13, onsdag 10-12 og 17-18.
 Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.
Faste messetider:
Lørdag kl. 17: Engelsk messe.
Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe. Kl. 10.30: Messe på Sct. Annæ Hjem (søndag).
Hverdage kl. 8: i kirken.
Tirsdag og torsdag kl. 9: på Sct. Annæ Hjem.
Fredag d. 4.: Jesu Hjerter messe med tilbedelse kl. 19.
Søndag d. 6.: Den Hellige Treenhed. Familiemesse kl. 10.
Onsdag d. 9.: Skovtur i Onsdegsklubben.
Torsdag d. 10.: Kristi Legemsfest. Koncetreret messe med procession kl. 19.
Fredag d. 18.: Jesu Hjerter Fest. Messe kl. 19.
Søndag d. 27.: Festen for apostlene Peter og Paul. Latinsk højmesse kl. 10.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne
 Skt. Ovegade 59, 3700 Rønne.
 Tlf. 56 95 08 14.
 Sognepræst: Erling Brodersen.
 Tlf. 33 93 19 48/33 11 60 80.
 Menighedsrådsform. Karen Chodziej.
 Pastoralassistent: Sr. Hermengild Genick.
 Tlf. 56 95 08 55.
Søndag: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 13.: Kristi Legems og Blods fest. Højmesse kl. 11.
Lørdag d. 5.: Religion kl. 10.

Rosenkranskirken, Åkirkvej
 Grogsgade 12, 3720 Åkirkby.
 Sognepræst: Erling Brodersen.
 Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannedningen 24. Tlf. 56 97 42 95.
Lørdag: Højmesse kl. 17.
Søndag d. 13. Kristi Legems Blods fest: Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 5.: Religion kl. 10.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb
Krist Konge Kirke
 Sognepræst: Urban Figge, OMI. Box 51.
 3900 Nuuk/Godthåb.
 Tlf. 009 299 2 12 75.
Søndagsmesser: Kl. 10.00.
Hverdagsmesser:
 Tirsdag, onsdage kl. 17.15
 Torsdag: Tilbedelse kl. 18.30-19.30 efterfulgt af messe kl. 19.30.
 Fredag: Kl. 17.15 hos de små søstre.
 Lørdag: Kl. 11.00.
Religiøusundervisning: Efter aftale.
Kirkekafe: Efter søndags- og torsdagsmessen.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
 Pfr. Guido Krienbühl, Vesterbrogade 26, 2 1620 Kbh. V. Tlf. 31 24 26 30.
 Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle

der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensitzen statt.

English-Speaking Ministry
 Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-Speaking Catholic Community, Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.
Other Churches with Mass in English:
Sakramentskirken (SAK), Nørrebro: 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke (Skt. A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: Skt. A at 5 p.m.
Sunday: VFK at 11 a.m. Skt. A at 5 p.m. SAK at 6 p.m.
Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9.30 a.m.
First Friday: VFK at 7.30 p.m.
Sunday 30th: Pentecost Sunday. VFK at 11 a.m. SAK at 6 p.m.

Misa en español
 Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos. A las kl. 12.
 P. Tomás Tirapu Beortegui C.S.R. Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica Italiana
 Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenogade 4A, 1616 København V.
 Ufficio e biblioteca italiana: Stenogade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.
 Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4, 1616 København V.

Kroatisk mission
 P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
 Tlf. 39 66 22 99.
 Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
 I Helsingør: Den 1., 2. og 3. søndag i måneden kl. 14.
 I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.

Msze swiæte w jezyku polskim
 Ks. Julian Bodnar C.s.s.R.
 Kocioł św. Anny, Amager
 Hans Bogbinders Allé 2
 2300 København S, tlf. 31 58 21 02
 Msza sw. - Kazda niedziela i swiæto o godz. 12:00

Ungarsk messe
 Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.
 Stenogade 4 - 1616 København V.
 Tlf.: 31 21 85 88.
 Messe hver anden søndag i måneden kl. 16.

Orientering fra sognene

Begynd venligst et tabulat helt ude fra venstre margin.
 Skriv læst ugedag, dato og arrangement.
 Eksempel:
 Onsdag d. 23. (måneden rønna lba) kl. 19 menighedsrådsmede. Ingen underoplysninger, versaler, indrykninger eller overflødige nuller eller blækstæber.

Indtæll max. 100 ord. 40 ord pr. linje. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte i meget lange manuskripter.

Messen er troens og kærlighedens mysterium

»Det var da en yndig messe. De holdt med sig, sagde en dame til præsten, da hun kom ud af kirken. Måske ville hun døvede sine udtryk for den følelse af fæstebånd, som havde grebet hende. Men hvor meget havde hun fattet af messens mysterium? Messen er et troens mysterium og et kærlighedens mysterium. Messen er Kristi offer og kirkens offer til Gud og et offermål. Så meget bliver den virksom for den enkelte, for en menighed, som vi er blevet delagtige i Kristi sindlæg. Hvad ville den horisontale forbindelse nytte, hvis den vertikale manglendes?»

Profeten Malakias sagde: »Guds vegne til jerderne: I bringer mig blinde og lamme dyr, som I ikke

kan få solgt. Er det jeres sindlæg? Jeg tager ikke imod nogen gave af jeres hånd, jeg vil ikke høre på jeres bøn. Thi så solens opgang vil den nedgang vil der blive frembrakt en ren offergave for mit navn! (Mal. 1.)

I Brevet til Hebræerne læser vi: Ved sin indtræden i verden sagde Kristus: I brødførte havde du ej lyst. Men et legeme beredte du mig. Se, jeg kommer for at gøre din vilje, min Gud! (Heb. 10.)

Således levede Jesus helt for sin Fader og helt for os mennesker. Men for at denne hengivelse ikke skulle gå i glemmebogen, indstiftede han den nye sidste nadver, i den nat da han blev forladt, sit legeme og blods eukaristiske

offer. Han ville testamentere kirken, sin sindlæg, offer, et synligt offer, hvori hans korsoffer bliver nærværende, og des helbredende kraft til tilgivelse for vores daglige synder bliver virksom (Trid. Om Eukaristien; 2. Vat. Om Liturigen).

I Kristi efterfølgelse og med hans hjælp skal vi leve efter »ikke mere at stræbe for os selv, men for ham, som døde og opstod for os« (4. nadverbøn). Ligesom disciplinære (først efter Kristi opstandelse og

Helligåndens komme fattede den dybere mening af denne hellige nadver, således vil også vi i dag kunne erfare eukaristiens mysterium, når vi både fejrer messe og lever i Kristi sindlæg.

Bøn om dybere forståelse af eukaristien er således også bøn om, at vi selv mere og mere overføres i lovsprisning og tak mod Gud og som reddeskaber for hans forsoning.

Døde

Laurits Bruncardi var en god sjælesørger

Pater Laurits Bruncardi var født i Horsens den 19. april 1910 som søn af en dansk mor og en italiensk far - heraf familienavnet. Familien, der talte 7 børn, flyttede ret tidligt til Amager, og han kom i Sankt Annæ skole, hvor han senere nogen tid blev lærer og endnu langt senere var formand for styrelsen en kort tid.

Rigt liv
Han indtrådte i redemptoristernes orden i 1930 og studerede i Mautern, Østrik og i Hawkstone Hall, England. Han blev præsteviet i Mautern den 24. juli 1938, men fejrede sin primits i Sankt Annæ kirke på Amager. Han har i årenes løb virket ved redemptoristernes kirker i Odense, i Næstved - hvor han også var skoleleder - og på Amager, hvor han i

de unge år fik samlet ungdommen dér i den første KUK.

Han var en god sjælesørger og en fremragende prædikant, der havde den evne at forklare selv vanskelig teologisk spørgsmål på en enkel og forståelig måde. Han havde en stor og inderlig andagt til Jomfru Maria og sluttede hver messe, han læste med et »Hil dig, Maria...«

Når han med en flok pilgrimme besøgte Rom eller andre italienske byer, var han en veloplagt og interessant rejsefører, der tillige havde en stor historisk viden.
Pater Bruncardi har haft et rigt liv, først og fremmest som præst, men også på andre uventede felter gjorde han sig gældende, bl.a. - og han idrætsmærker - guld adskillige gange! De sidste år

Laurits Bruncardi.

levede han ret stille på grund af alder og svigtende helbred. Han vil blive savnet af mange, og de vil som tak bøde kirkens gamle bøn for hans sjæl.
Herre give ham det evige hvile og lad det evige lys lyse for ham.

Knud Buntzen

Liturgisk kalender juni 1993

- 1. rodf. Tirsdag i 9. alm. uge. (I Ps.) *Justinus*, martyr. (I 166) (M.). L.: 2b. 23-14. Ev.: Mark. 12, 28-34.
- 2. grøn. Onsdag i 9. alm. uge. (II Ps.) *Elder rød Marcellinus og Peter*, martyre. (I 303). L.: 2b. 31-13, 16-17. Ev.: Mark. 12, 18-27.
- 3. grøn. Fredag i 9. alm. uge. (III Ps.) *Engang og lidelselsfuld martyr*, (I 1886) (M.). L.: 2b. 6:11, 7:1, 9-17; 8:4-8. Ev.: Mark. 12, 28-34.
- 4. grøn. Fredag i 9. alm. uge. (II Ps.). L.: 2b. 11-5-17. Ev.: Mark. 12, 25-38.
- 5. rød. Lørdag i 9. alm. uge. (I Ps.) *Bonifatius*, biskop og martyr. (I 754) (M.). L.: 2b. 12, 1-12. Ev.: Mark. 12, 29-44.
- 6. hvid. Søndag. Den hellige Treenhedens Fest (h). (I. Cr. Særif. pf. 1. L.: 2. Mos. 34:46-8; 9:9; 31:18; 32:5; 33:54; 35:56. (Om: Præsteviet og opghæft i vedt.) 2. L.: 2. Kor. 13:11-13. Ev.: Joh. 3:16-18.
Norbart, biskop (I 1134), fejres ikke. Valfritt til Sm.
- 7. grøn. Mandag i 10. alm. uge. (II Ps.). L.: 2. Kor. 1:1-7. Ev.: Matt. 5:1, 12.
- 8. grøn. Tirsdag i 10. alm. uge. (II Ps.). L.: 2. Kor. 1:18-22. Ev.: Matt. 5:13-16.
- 9. grøn. Onsdag i 10. alm. uge. (II Ps.) eller hvid. *Efrém Syrus*, diakon og kirkelærer. (I 373). L.: 2. Kor. 3:4-11. Ev.: Matt. 5:17-19.
- 10. grøn. Torsdag i 10. alm. uge. (II Ps.). L.: 2. Kor. 1:15-11; 4:1-36. Ev.: Matt. 5:20-28.
- 11. rodf. Fredag i 10. alm. uge. (II Ps.) *Barnabas*, apostel (M.). Ap. pf. 1. L.: Ap. G. 11:21-26; 13:1-3; 15:2. Ev.: Matt. 5:27-32.
(Evangelium ad libitum (Barnabas): Mat. 10:7-13.)
- 12. grøn. Lørdag i 10. alm. uge. (II Ps.) *Elder hvid Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: 2. Kor. 5:14-21. Ev.: Matt. 5:33-37.
- 13. hvid. Søndag. Kristi Legems og Blods Fest (h). (I. Cr. Selvens ad libitum. Cr. Ev. pf. 1. L.: 5. Mos. 8:2-3; 14b-16; Sl.: 147; 13:1, 14:15, 15:20. (Om: Lovpris Herrens, Jerusalem) *Elfr: Halleluja!* 1. L.: 1. Kor. 10:16-17. Ev.: Joh. 6:51-58.
Antonius af Padove, præst og kirkelærer. (I 1231), fejres ikke.
- 14. grøn. Mandag i 11. alm. uge. (III Ps.). L.: 2. Kor. 6:10-12. Ev.: Matt. 5:38-42.
- 15. grøn. Tirsdag i 11. alm. uge. (III Ps.). L.: 2. Kor. 8:1-9. Ev.: Matt. 5:43-48.
- 16. hvid. Onsdag i 11. alm. uge. (III Ps.). Vilhelm, abbed. (I 1023). M.). L.: 2. Kor. 9:6-11. Ev.: Matt. 6:14, 16-18.
- 17. grøn. Torsdag i 11. alm. uge. (III Ps.). L.: 2. Kor. 11:1-11. Ev.: Matt. 6:11, 12, 20.
- 18. hvid. Fredag. Jesu Hvide Fest (h). (I. Cr. Særif. pf. 1. L.: 5. Mos. 7:18; 11:11; 10:1-2, 3:4, 6-7. 8 + 10. (Om: Herrens mihsind vilde varer fra enigheds til evigheds over dem, der elsker ham.) 2. L.: 1. Joh. 4:7-16. Ev.: Matt. 11:25-30.

- 19. grøn. Lørdag i 11. alm. uge. (III Ps.) *Elder hvid Romuald*, abbed. (I 1027). *Elder hvid Marias renselse*. Herte. L.: 2. Kor. 12:1-10. Ev.: Matt. 6:24-34.
(Evangelium obligatorisk (Marias renselse herte): Luk. 2:41-51.)
- 20. grøn. Søndag. (IV Ps.) *Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: Jer. 20:10-13; Sl. 69:10, 14 + 17, 33:35 (Om: O Gud, i din store misundhed skal du mig red.) 2. L.: Rom. 5:12-15. Ev.: Matt. 10:24-34.*
- 21. hvid. Mandag i 12. alm. uge. (IV Ps.) *Aloysius Gonzaga*, ordensmand. (I 1591) (M.). L.: 1. Mos. 12:1-9. Ev.: Matt. 12:1-6.
- 22. grøn. Tirsdag i 12. alm. uge. (IV Ps.) *Elder hvid Paulinus af Nola*, biskop. (I 431). *Elder hvid John Fischer*, biskop, og *Thomas More*, martyr. (I 1535). L.: 1. Mos. 13:2, 5-18. Ev.: Matt. 7:12, 14.
- 23. grøn. Onsdag i 12. alm. uge. (IV Ps.). L.: 1. Mos. 15:12-17-18. Ev.: Matt. 7:15-20. *Elder hvid Vigilia til Johannes Døbers Fødsel* (h). *Gl. Cr. Særif. pf. 1. L.: Jer. 1:6-10; Sl. 71:1-2, 3:4a-5; 5:6b; 15:6 + 17. (Om: Fra moders skød har jeg stannet mig tidlig.) 2. L.: 1. Pet. 1:8-12. Ev.: Luk. 1:5-7.*
- 24. hvid. Torsdag. *Johannes Døbers fødsel* (h). *Gl. Cr. Særif. pf. 1. L.: Es. 49:1-6; Sl. 139:1-3, 13:4ab, 14c-15. (Om: Jag vil takke dig, fordi jeg er ufødt.) 2. L.: Ap. G. 13:1-2. Ev.: Luk. 1:57-66, 80.*
- 25. grøn. Fredag i 12. alm. uge. (IV Ps.). L.: 1. Mos. 17:1-5; 18:1-5. Ev.: Matt. 8:1-4.
- 26. grøn. Lørdag i 12. alm. uge. (IV Ps.) *Elder hvid Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: 1. Mos. 18:1-5. Ev.: Matt. 8:5-17. *Aften: Vard Vigilia til Peter og Paul*, apostle (h). *Gl. Cr. Særif. pf. 1. L.: Ap. G. 3:1-10; Sl. 19:2-3, 4:5ab. (Om: Deres tale er nået til jordings ende.) 2. L.: Gal. 1:11-20. Ev.: Joh. 1:18.*
- 1. Vespser til *Peter og Paul*, apostle.
2. Rød. Søndag. *Peter og Paul*, apostle (h). *Gl. Cr. Særif. pf. 1. L.: Ap. G. 12:1-11; Sl. 34:2-3, 4-5, 6:7-8. (Om: Herrens indside mig, alle mine rødder!) 2. L.: 2. Tim. 4:6-8. 17-18. Ev.: Matt. 16:13-19.*
- Cyriilus af Alexandria*, biskop og kirkelærer. (I 444). *Ev. Joh. 8:12. Kollet af Paasgenop.*
- 28. rød. Mandag i 13. alm. uge. (II Ps.). *Iranus*, biskop og martyr. (I 202) (M.). L.: 1. Mos. 18:16-33. Ev.: Matt. 8:19-22.
(Evangelium ad libitum (Iranus): 2. Tim. 2:22-26.)
- 29. grøn. Tirsdag i 13. alm. uge. (II Ps.). L.: 1. Mos. 19:15-20. Ev.: Matt. 8:23-27.
- 30. grøn. Onsdag i 13. alm. uge. (II Ps.) *Elder rød Bjørn Romers første hellige martyer*. L.: 1. Mos. 21:8-20. Ev.: Matt. 8:28-34.
(Evangelium ad libitum (Bjørn Romers første hellige martyer): Matt. 24:1-12.)

Liturgiske fodnoter ved p. Bjørn Højbo

Middelalderen følte trang til kirkelige fester

Oldtiden havde skænket os de to store festkræde: Påskefesten, med sin forberedelse i fastetiden og afslutningen i pinsenfesten, samt julefesten med Epifani og dens forberedelse i Advent.

Middelalderen følte trang til at indføre flere forskellige fester, som vi stadigvæk har.

Hellig

Trøfaldighedsfest
Første søndag efter pinsen fejrer vi *Hellig Trøfaldigheds fest*. Den skyldes et fejlsyn, der jo også er stærkt fremme hos *Grundvig*, nemlig at julen er til ære for Faderen, påskan for Sønnen og pinsen for Helligånden, man har simpelthen glemmt Epifani's store betydning! Derfor mente mange, at man efter de tre fester havde brug for en fest, hvor man samlede det hele op: en Tre-

enighedsfest. Denne kom i Liège ca. 920. Pave *Alexander II*, (1072) indvendte, at hver fest, ja hver dag var til ære for Treenheden, og at altså denne fest var overflødig. Men i 1334 blev denne fest af pave *Johannes XXII* pålagt hele kirken.

Kristi Løgemstfest

Man syntes i middelalderen, at der var for lidt festivitets omkring indstiftelsen af nadveren på skærtorsdag og derfor skænkede man en special fest for dette mysterium. I 1246 fejredes derfor en sådan *Kristi legemstfest* i Liège. Den blev i udsæge og blev i 1264 udstrakt til hele kirken af pave *Urban IV*. Ved slutningen af herkedredet kom ideen at foretage store processioner til ære for dette sakramente.

Vi véd, at det var en sådan fest som *Niel Steensen* overværede i Italien, der vistnok fik ham til helt at antage den katolske tro.

Jesu Hjerterfest og Alle Helgenestfest

Jesu Hjerterfest er noget nyere. Den blev fejret i det franske bispedømme Rennes i 1670, men først pålagde helle kirken i 1856 af pave *Pix IX*.

Endelig kan vi, sidst på året, fejre de to fester, som vi også skylder middelalderen, nemlig: *Allehelgenestfesten*, som efter at have været fejret på forskellige dage blev fastlagt til 1. nov. i 835 af pave *Gregor IV*. Og til sidst kom *Alle Sjaltes dag*, indført i klosteret Chany i Frankrig ca. år 1000. Den fejres dagen efter *Allehelgen*, altså 2. november.
Bjørn Højbo

Den første montfortanersøster slagvåkåret

Søndag den 16. maj var en stor dag for alle, som er tilknyttet de montfortanske ordensfamilier; for den søndag salvgikrede pave Johannes Paul II på Peterspladsen i Rom den første montfortanersøster, søster Marie-Louise Tricket.

Hun var født i Poitiers i Frankrig i 1684 og kom som 17-årig i forbindelse med præsten Louis-Marie de Montfort, som på det tidspunkt arbejdede som en slags sygehuspræst i hendes fødeby. Mødet med Montfort gav resten af hendes ret lange liv fast og stabil orientering. Alt hendes ønske om at blive ordenssøster var et Guds kald, var Montfort så overbevist om, at han på Kyndemissedagen i 1703 ikkede hende i en karakteristisk grå fatigdragt og således med hende som eneste søster grundlagde sin søsterkongregation »Visdommens Døtre« (»Les Filles de la Sagesse«), uden at vide, om det nogensinde skulle blive til noget.

I ti år måtte Marie-Louise vente. Men så godkendte biskoppen af La Rochelle den spæde kongregation, der nu kunne opstille hele to søstre! Da Montfort, 43 år gammel, døde den 28. april 1716, var kongregationen vokset til fire søstre. Søstrene flyttede fra La Rochelle til St. Laurent-sur-Sevre, den lille landsby, hvor Montfort døde og ligger begra-

vet, og ud fra dette ydmyge sted nåede søster Marie-Louise, inden hun døde den 28. april 1759, 75 år gammel, at grundlægge 30 kommuniteter af »Visdomsdøtre rudi« omkring i det vestfranske.

Hun døde på samme kalendrer dag, på samme tidspunkt og i samme værelse som den hellige Montfort, 43 år senere. Montforts alder ganget med to. Mærkelige sammenfald! Hun ligger begravet ved siden af Montfort i St. Laurent-sur-Sevre.

Fordi man har været medstifter af en søsterkongregation, bliver man ikke nødvendigvis salvgikrede. Men søster Marie-Louises søn søgte i 1901, haft hospital, plejehjem, skole og børnehave. I dag har et lille kommunitet til huse på Frederiksberg Sr. Bernadette herfra deltog sammen med Stephen Holm og Poul-Erik Jensen (Slagelse) i salvgikringen i Rom den 16. maj. Sidste weekend fejrede man videre i de byer i Vestfrankrig, som har haft særlig relation til søster Marie-Louise. Og søndag den 20. juni vil Visdomsdøtrene i Danmark, sammen med inviterede repræsentanter fra de forskellige hjemlige søsterkongregationer og hvem der ellers måtte være interesseret, fejre den ny salige ved en festmesse i Vor Frue Kirke i Slagelse kl. 10.

vordne Visdom, vor Herre Jesus Kristus. Det gør det gennem en binding til jomfru Maria, Visdommens sæde, der betragtes som kongregationens egentlige forstandende. Deres apostolat er tjeneste for de allerfattigste og ringeste, for de syge og handicappede, en tjeneste, som de udfører i pastorale, skolemæssige eller hospitalmæssige sammenhænge.

Siden 1903 har Visdommens Døtre arbejdet i Danmark. De har i korte perioder løst opgaver i Hillerød, Slagelse, Nakskov og Nyborg, men uøseligt forbundet har de været med Roskilde. Her har de, fra sognet blev grundlagt og indtil 1991, haft hospital, plejehjem, skole og børnehave. I dag har et lille kommunitet til huse på Frederiksberg Sr. Bernadette herfra deltog sammen med Stephen Holm og Poul-Erik Jensen (Slagelse) i salvgikringen i Rom den 16. maj. Sidste weekend fejrede man videre i de byer i Vestfrankrig, som har haft særlig relation til søster Marie-Louise. Og søndag den 20. juni vil Visdomsdøtrene i Danmark, sammen med inviterede repræsentanter fra de forskellige hjemlige søsterkongregationer og hvem der ellers måtte være interesseret, fejre den ny salige ved en festmesse i Vor Frue Kirke i Slagelse kl. 10.

p. Stephen Holm

Lav musical på Øm

Du har sikkert allerede hørt, at DUK afholder en dramamusikfest 31.9.-7.8. 1993 på Øm.

I relation til årets tema: »Du og jeg = kirken«, vil vi prøve at se på, hvordan man igennem tiden har brugt drama-musik i kirken, hvordan bruger vi det i dag? Kunne vi bruge det på en anden måde? og så videre.

På lejren vil der endvidere være mulighed for at

deltage i forberedelse og opsetning af en musical. Det betyder dog ikke, at du skal være den »perfekte skuespiller eller musiker« for at kunne deltage.

Der vil nemlig også være mulighed for for eksempel at danse, prøve kræfter med et videokamera; og meget, meget mere.

Musikalen er en del af lejren, men der vil også være masser af mulighed for bare at synge med, når

vi hygger os om aftenen, »siddet rundt om bålet« etc.

Lejren er åben for alle, der synes det lyder spændende. Man skal ikke være kongelig skuespiller eller konservatorieuddannet for at kunne deltage; men hvis du har et instrument, så tag det med!

Vi ses på drama-musik-lejren 1993!

På ledernes vegne:
Hardy Macko

Koncert på Ledreborg

Lørdag den 12. juni kl. 15.00 danner den katolske kirke på Ledreborg Slot ved Lejre sammen om en usædvanlig musikbegivenhed. Det dansk-svenske ensemble Schola Caeciliiana under ledelse af Michael Chesnut opfører William Byrds trestemmige messe for mandokor i en koncert, der er udført som en rekonstruktion af den latinske højmesse som den har lydt i England i slutningen af 1500-tallet.

Koncerten markerer 450-året for den engelske komponist William Byrds fødsel. Byrd var en af de mest beundrede musikere ved den protestantiske

Dronning Elizabeth I's hof, hvor han virkede som organist ved det kongelige kapel. Men som overbevist katolik komponerede Byrd lige så meget til den latinske gudstjeneste som til den engelske. Hans latinske værker var beregnet på anvendelse i den katolske adels privatkirker, og Ledreborg Slotskirke er derfor det perfekte sted at opleve denne musik i dens historiske sammenhæng.

Ved koncerten synges de liturgiske sange, der hører til Corpus Christi-fest. Det sker dels til gregorianske toner, dels til flerstemmig musik fra

Byrds egne motetsamlinger.

Schola Caeciliiana er et ensemble for renaissance-musik bestående af sangere fra København og Malmø. Navnet henviser til 1800-tallets Cecillie-bevægelse, som genindførte de store renaissance-mestres værker i det kirkesamfundets repertoire.

Programmet byder også på engelsk orgelmusik fra tiden omkring 1600 spillet af den amerikanske organist Robert B. Hofstetter. Der er regionalforbindelse fra København til Lejre hver time, og derfra 5 minutters buskørsel til slotet.

Vor Frue Kirke Kantori:

Sommerkoncert i Århus

I lighed med tidligere afholdt den katolske Vor Frue Kirke Kantori, Århus sommerkoncert mandag den 14. juni kl. 20.00. Der efter opføres gregorianske sater, davisolmer, som de synges i de engelske katedraler, engelske og danske hymner og motetter, rhytmæssige dans, sommersange, bl.a. »I Danmark er jeg født«, for kor og strygere i lighed med indledningen til udsendelsen »Mit Danmark« med Poul Thomsen.

Sopranerne Sanne Kol-

man og Birthe Mielke-Jepsen synger hver en solo, og som slutværk opføres Heinrich Schütz, Psalm 98 »Sinet dem Herrn ein neues Lied« - et meget storslået værk for dobbeltkor med strygerebesætning og orgel. Organist, Ingrid Jørgensen, Sejrs Kirke spiller den smukke svenske salme, Gammal Fäbodpsalm af Oskar Lindberg. I år akkompagneres koret både af organist Ingrid Jørgensen og organist Poul Bøjlum, Skanderup kirke.

Koret's julekoncert i de-

ember måned blev i uddrag transmitteret af Danmarks Radio i udsendelsen »Folk og Musik«, ligesom der hver morgen i den sidste uge op til jul i morgenradioen blev spillet 2 sater fra korkoncerten.

Det kassettedokument af Aftensangsmusik, som den katolske Vor Frue Kirke, Århus udgav i december 1991 er næsten udsolgt. (500 stk.), og koret påtænker i efteråret at indsynde og udgive endnu et kassettedokument.

Vor Frue Kirke Kantori

Biskoppens Sostруп-retaer

Tema: Fornylise i Helligand. Der kan vælges mellem fire te ugar: 1. Sp. d. 27. juni kl. 19.16. d. 4. juli kl. 11.30. Aaa. præst: Franz Hoyos OMI. 2. Sp. d. 4. juli kl. 19.16. d. 10. juli kl. 11.30. Aaa. præst: Lars Messerschmidt. Pris: kr. 1260,-. Tilmelding: Se de udsendte folder til sogne- og nærmere oplysninger: Lilla Hjortbøl, Tel. 42 80 16 81 ma.-fr., bosted Ni 9-10.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Brogedag 63A, ct. 1260 København K. Konvener har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 16 23 03. Postgros 0463297.

Møder og arrangementer

Mariapoli '93

Footalere indbyrder til Mariapoli på den 29. maj kl.06. den 31. maj.

Sportscenter »Beggerminder«
Fælledvej 132, 2791 Dragør.
(Buss 34 fra Vestarpark station).

Temer:
»Mange kulturer - én tro.«
Yderligere oplysninger:

Footalere,
Strindbergsvvej 46,
5500 Vadsby
Tlf. 31 46 01 92.

Pax Christi Danmark Bøn og meditation

»Udsend din ånd og
at vil blive nyskabte.«

Pax Christi indbyrder alle interesserede til bøn og meditation den 1. søndag i hver måned.

Sted:
Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183.

Tid:
5. juni kl. 16.45. Vi starter med messe med efterfølgende meditation i kapellet eller i Nørremanstuen. Afslutter med kaffe.

Ansvarlig:
Skt. Josefskapelstene, Skt. Hansgade 28,
tlf. 31 28 98 92.

Kristi Legems- og Blodsfest torsdag den 10. juni

Traditionen fra indbyrdes Storkøbenhavn katolikker til i fællesskab at fejre denne fejedag i Sct. Thereses Kirke, Bernstorffsvej 56, 2300 Hellerup.

Transport: S-tog til Hellerup Station eller bus nr. 1 i retningen til døren.

Kl. 19.30 hjemme i kirken med efterfølgende procession i Rygdans park.
Velkommen i Sct. Thereses Kirke.
Menighedsrådet

Kirkekoncert

Sommerkoncert om afensning i den katolske Vor Frue Kirke i Århus.

Mandag den 14. juni kl. 20.00 afholder kirken kantori (lit) under ledelse af organist og korleder, Olew K. Mikkelsen. Sommerkoncert i lighed med tidligere. Se omtalen af koncerten foran i bladet.

Det sker på Magleås

Til d. 1.8.:
Lavendelmiddeltretten.
On. d. 2.-fr. d. 4.8.:
AMU-Center Hillerød.
Fr. d. 4.-on. d. 6.8.:
Konvanti-weekend.
Se annonce.

Ma. d. 7.-on. d. 8.8.:
Audiologopæd. forening.
Ma. d. 7.8.:
Dansk Flygtningshjælp.

Ma. d. 7.-ti. d. 8.8.:
Berlingske Tidende.
On. d. 9.-fr. d. 12.8.:
Arkivet, Hørsholm.

On. d. 9.-on. d. 10.8.:
Dansk Flygtningshjælp.
Fr. d. 11.8.:
Lokalhist. forening for
Birkedal og Hørsholm.

Lø. d. 12.-on. d. 13.8.:
Østervang, Vagnstrup.
Ma. d. 14.-ti. d. 15.8.:
Finansministeriet.

Fr. d. 18.-on. d. 20.8.:
Festweekend
/v/p. Michael Bradley O.M.I.

On. d. 23.8.:
Middagskonferen.
Se annonce.

Ma. d. 28.-on. d. 30.8.:
Deknet-Aktovsk.

Den nordiske valfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1992.
33 dages flytrel med fuld pension.
Pris på hotel kr. 5.200,00

Særligt for syge og handi-
capetede »Kystpilger« kr. 4.700,00

Præster, læger og sygeplejerskone ledsager valfarten. Tilmelding hurtigst muligt!

Den nordiske valfart til Lourdes
Georg Mølling, Skovgårdsvej 11,
2220 Charlottentune,
Tlf. 31 64 12 54. Telefax: 31 64 12 61
Gfx 5 00 05 93

50 års Dalum retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 23. (ankomst senest kl. 17.00) til fredag den 27. august efter biskop Mortenssens ledelse og omgørgend.

Retræteorgan: Ingeborg Capellan O.F.M. Conv. Enkel: Heron give sig sin fred.

Prisen for opholdet er kr. 675,-. Du tilmelder dig ved at indbetale kr. 100,- på giro 927 08 33 eller check til Børge Blans, Søsvvej 7, 9600 Silkeborg. Tlf. 66 82 38 92, eller 98 93 10 74.

Der kan søges tilskud til opholdet.

Retræteudvalg:
Walter Eggert, Hillerød
Jens Agge Ibsen, Sønderborg
Edmund Jensen, Fredenishavn
Børge Johansen, Odense
Børge Blans, Silkeborg (udv. form.)

Studierejse til Israel

Aktrejs torsdag 21. september 1993, hjemkommer tirsdag 28. september.

Rundrejse i Galilea, 2 dage i Jerusalem, bus med dansk guide, hotel.

Reson er arrangeret specielt for deltagere i »Grundkurs i teologi«, men alle er velkomne (dog max. 30 deltagere). Pris ca. 6.000,- kr. Foreløbig tilmelding senest til Ulta Elmquist, Brødregade 6, 1260 K. Tlf. 33 93 98 30

Diverse

Michaelpillai. Soosapillai.

Født 27.8. 1946
Død 31.5. 1991
Hustru: Jaya Maria

Børn: Inayah Rajah
Ireshaya Rajini
Mor, far, bror
og søsigerfar,
svigerindr., svogere.

Messe på årstagen den 31.5. 1993 kl. 11 i Sct. Norberts kirke, Vejle

Frivillig hjælp

Frivillig hjælp søges til »fred og forskning«, Katolsk Bøfællesskab for hjemmepleje.
Fastsættelse af bevilling:
Fasteholdt 7330 Brøndø.
Nærmere oplysning. tlf. 97 18 81 70.

Lodtrækninger

Følgende nummer blev udtrukket ved lodtrækning i Næstkov til andrværelset i Roepingers Fospøde.

Nr. 389, vin
Nr. 402, vin
Nr. 485, vin
Nr. 588, vin
Nr. 515, vin (er afhentet)
Nr. 745, vin
Nr. 711, vin (er afhentet)
Nr. 739, vin
Nr. 882, vin
Nr. 907, rejste til Polen til Szczecin. Weekendrejse med AB Busrejsere.

Henvendelse: Joan Mikolajek, Høyvej 21, 4983 Daniørens, tlf. 63 94 49 63

Radio Steno - katolsk lokalradio

Skt. Kjeldsg. 3, Kbh. B, tlf. 9 73 75 96.
Hver mandag kl. 20.25 på 107,9 MHz.

20.00: Mændagsmagasinet med aktuelle indslag.
21.00: Åbent Forum - debatsprogram

31.5: Hvem er Helligånden - hvad laver han? Mød bl.a. professor i teologi, Jens Glæbe-Møller.

22.15: Mændagsrejsen.
Mandag til fredag kl. 16-17 på 80,2 MHz.
Mandag: »På Herrens mark« - for børn og unge.

Tirsdag: »Lokal og globalt«.
Onsdag: »Venlidsens« - programmet, der for alvor går i løbet.

Torsdag: »Ugens gæst«.
Fredag: »Magasinprogrammet »Det fredag«.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indstønde den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Grafs arkivbeholdning
Det anbefales at lade en advokat oprette testamenter.
Lidligterne til saler retulndes af Bispekonkret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekonkret
Brødregade 6/A, 1260 København K.
Tlf. 33 11 60 80

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelser el. led. I hele Stor-københavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udfører og lejere. Ønsker De at udføre eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indto købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Åben: 42 85 38 40

+ +

**BEGRAVELSER
LIGBRÆNDING**

Strandvejen 153
31 62 16 50

Til med Vagn Fondo,
der er medlem af
Bedemændenes Landsforening

Referencer:
Sankt Joseph Søstrene
Bedemændinderne
af Den Hellige Litsba

Aftaler træffes gerne
i Døres hjem

Begravelses- foretning

ordrer alt i forbindelse med dødsfald
også anmeldelse til skifteret, syge-
sinking, ligbrænding m.m.
Aftaler gerne i Døres hjem, overalt i
Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
Østerbrogade 225
Filial: Taalstrup 42 99 01 58

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 4.00
Tekstindannoncer pr. mm pr. sp. kr. 5.00

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81
DØGNVAGT
RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Krist's Elm.
GLADSKAPE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

**BENZONS
BEGRAVELSES-
FORRETNING**

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Malerester
VILLY HANSEN

Brødgers 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrservice
Installationer
Olievagt i
fyringsæsonen

Rodovrevej 383 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Revisor Henrik S. Andersen
Tlf. 98 25 93 22

Revision - Bogføring - Skat

den Registrerede Revisor **Hedger**

Jørgen Brangstrup
SCT. OLSGADE 10
REVISION
4000 ROSKILDE - 42 28 18 28

Hussein beder om hjælp

Bagdad (KIPA) - Iraks diktator, Saddam Hussein har bedt Vatikanet hjælpe med at få ophævet embargoet, der er vedtaget af FN. Det skriver det irakiske pressebureau »INA«. Ønsket blev fremsat over for kardinal Achille Silvestrini, der mødtes med Hussein i Bagdad for at formidle et mundtligt budskab fra pave Johannes Paul II.

Silvestrini er for tiden på pastoralbesøg i Mellemøsten. Under sit besøg i Irak blev han også mødt af vice-ministerpræsident Tarek Aziz. Kardinalen læste uden en gudstjeneste et budskab fra paven til den kaldæiske patriark Raphael Bidawid, hvori Johannes Paul II udtrykker håbet om, at den internationale isolering af Irak snart må høre op.

250 kunstværker fra Vatikanets Museum udstilles ved ungdomsdagene i Denver, USA i august. Blant kunstværkerne er denne mosaik fra Ravenna med apostlen Peter som motiv. Peters 266. efterfølger, pave Johannes Paul II ventes til arrangementet. Foto KNA.

Joseph Ratzinger kardinalbiskop

Rom (KIPA) - Formanden for Troselærekongregationen, Joseph Ratzinger er blevet udnævnt til kardinalbiskop. Titlen betyder, at han nu er i den højeste af de tre »grader«, kardinalkollegiet inddelles i: kardinaldiakoner, kardinalpræster og kardinalbiskopper.

Inddelingen går tilbage til tiden, da kardinalerne endnu var sjælesøgere i Rom, som diakoner, præster og biskopper. Et min-

de om denne praksis findes om ved, at hver kardinal ved sin udnævnelse tildeles et romersk diakonat, sogn eller bispedømme som titulærsted. I praksis indskrænker forbindelsen sig i dag til lejlighedsvis gudstjenester, hvor kardinalen besøger »sit« romerske sogn eller bispedømme.

Kardinalkollegiet består i dag af 152 biskopper, med syv kardinalbiskopper, 120 kardinalpræster og 25 kardinaldiakoner.

Sammenlægninger i Vatikanet

Rom (KIPA) - Pave Johannes Paul II har sammenlagt Vatikanets »kulturministerium« og Rådet for dialogen med de ikke-troende. Formand for det nye Pavelegråd for Kultur bliver franskmænden, kardinal Paul Poupard, der hidtil har ledet begge råd.

Samtidigt blev Den pavelige kommission for bevarelse af kirken kunstneriske og historiske arv skilt ud fra Kongregationen for Gejstligheden og blev til den selvstændige Pavelege kommission for kirken Kulturgods.

Det nydannede Kulturråd er delt i to afdelinger for henholdsvis »Tro og kultur« og »Dialog med kulturer«. Paven skriver i rådets retningslinier, at han håber, at fusionen vil belyde, at dialogen med den moderne verden vil blive styrket. Rådet skal især fremme mødet mellem den kristne tro og dagens kultur, der er præget af manglende tro og religiøs ligegyldighed.

Det udnævnte Kulturråd vil sekretær i internationalt udnævnte paven François

Rodé, til undersekretærer Ardua Bernard og Luis Clavell. Formand for Kulturgodskommissionen blev biskop Francesco Marchisano.

FN forstår ikke konflikt

FN og USA har ikke forstået baggrunden for konflikten på Balkan, siger kardinal Kuharic, Zagreb. Krigen føres af kommunistiske generaler og serbiske nationalistler, der ønsker et Storserbien, udtaler kardinalen i interview med KNA. Foto KNA.

Østlandene mangler kirkelig pressefrihed Katolske journalister drøfter censur i kirken

Sitten (KIPA) - Det er nødvendigt, at kirken odokumenter om pressen, f.eks. »Aetatis novae« omsettes i virkeligheden, også i de tidligere østlande, hvor mange biskopper har en »bunkermentalitet«. Det sagde journalister fra disse lande på et møde for katolske journalister i Schweiz.

På mødet i Den katolske Verdensunion for Pressen, UCIP var et af debatterne den internt kirkelige »censur« i de forhenværende østlande. Chefredaktøren for det slovakiske tidsskrift »Katolícke Noviny«, Jozef Zavaracky og hans kollega Tomas Oravec var pludseligt blevet afskediget af direktøren for St. Adalbert-forlaget, jesuitten og hjælpebiskoppen Peter Dubrovsky.

Usikkerhed i Macao

St. Augustin (KIPA) - Katolikkerne i Macao er usikre på, hvad der vil ske, når Kina overtager området i 1999. I dag styres området fra Portugal. Biskoppen af Macao, Domingos Lam Ka-Tszung udtaler, at præster og lægfolk er bekymrede over kirken fremtid under kinesisk styre. Af Macaos 430.000 indbyggere er ca. 25.000 katolikker. Men i modsætning til Hongkong er der ingen

De havde i tidsskriftet givet udtryk for sympaktier om et teaterstykke »Jesus moder« af russeren Volodin, som ikke faldt i kirkeris smag. På mødet besluttede man at kræve de to journalister genansat. »Det er sørgeligt, at der så kort tid efter et dikturats fald findes kirkelege myndigheder, som ligner«, siger jesuitten Albert Longchamp, der er formand for journalistfraktionen under UCIP.

Ofre for propaganda

På mødet angreb katolske journalister vestlige katolske kolleger for at være ofre for »serbisk propaganda«. Diskussionen viste, hvor forsigtigt man skal omgå informationer

Opretter center for »Det kristne Østen« i Jerusalem

Placeres i den gamle bydel

Jerusalem (KIPA) - Det græsk-katolske patriarkat i Jerusalem har oprettet et center for »Det kristne Østen« i byen. Patriarkalkvikeren i Jerusalem, den melkitiske erkebiskop Lufi Laham oplyser, at centeret i den gamle bydel kan introducere pilgrimme og andre interesserede til de orientalske kirkers liv. I centeret er der et museum, der viser øst-kirkerne i deres forskellighed, en

boghandel og et bibliotek. Man tilbyder også samtaler og foredrag. Derved kan pilgrimme, der befinder sig i nærheden af Jaffaporten lære orientens kirker nærmere at kende i »deres liturgiske mangfoldighed, deres fremmede dybde, deres historiske oprindelse og den udelukkende åndelige forbindelse mellem moderkirken og dens talrige daterkirker«, forklarer Laham.

fra krigsområder, da alle parter i konflikten forsøger at udnytte massedemierne.

UCIP valgte ny generalsekretær. Det blev den 32-årige indier Joseph Chittappilly, der efterfølger schweizeren Bruno Holz. Chittappilly stammer fra Kerala i Sydindien, er journalist og har arbejdet på dagblade i New Delhi, indtil han i 1987 blev koordinator i UCIP's netværk for unge journalister.

Til næstformand valgte malaysieren Theresa Ec Chooi, der udgiver det månedlige tidsskrift »Catholic Asian News« i Kuala Lumpur. Theresa Ec Chooi, der også er vicedirektør for det katolske forskningscenter i Malaysia og mor til tre børn, blev meget overrasket over valget, fordi den nuværende næstformand, franciskaneren Clarcenio Neom fra Brasilien genopstillede.

Katolikkerne i Macao ser med stor usikkerhed frem til år 1999, hvor Macao overtages af Kina. Foto KNA.

katolsk orientering

Redaktion:
Paster Willem Wuyts (ansvarig, redaktør).
Journalist Knud Høvelsgaard, sekretær.
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szareffo og Susanna Wogensen

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1820 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax: 31 24 48 75 og 97 22 40 21.
Udgiver: Ansgårdfællesen
Tryk: Ny Dag, DK-4800 Nakov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 9. juni

katolsk orientering

Pastoralrådsmøde, side 2-3
 Caritas' indsats
 for AIDS-syge, side 6-7
 Økumene, side 8
 Birgitta-center i Italien, side 9

Pastoralrådsmødet i Sostrup den 12. og 13. juni

Hovedemne: Katekese

Pastoralrådet har katekese som hovedemne på sit kommende møde i Sostrup 12. og 13. juni. Rådets katekesudvalg får lørdag eftermiddag en generel debat om volkenskatte og sakramentsforberedelse. Udvalget ser gerne, at der udsendes en plan for et 3-5 årigt katekettisk forløb samtidig over hele landet, siges det i udvalgsrapporten.

Beretninger

Foruden beretning fra forretningsudvalget, er der beretninger fra udvalg, der har arbejdet inden for følgende områder: kirkebetjening, diakoni, etik, udfærdigelse og kurser. Medieud-

valget fremlægger et forslag om bispedømmets fremtidige mediepolitik.

Valg den 8. maj

Næste år er der valg til pastoralråd og menighedsråd. Der er kommet forslag om, at valget skal finde sted søndag den 8. maj. Pastoralrådet vil på sit møde nedsætte et valgudvalg, der skal tilrettelægge det i detaljer.

Forretningsudvalget fremlægger desuden regnskabet for 1992.

kk

Vatikanet interesseret i KGB-arkiv

Vatikanet vil bede Sovjetunionens efterretningsvæsen, KGB om at få adgang til dets arkiv, så man kan begynde saligkærlighedsprocesserne for nogle af Østeuropas mange martyrer, skriver Catholic Herald. Det ventes, at myndigheder i Moskva vil give tilladelse til det. Det betyder, at processerne for Ungarns tidligere primas, kardinal *Jozsef Mindszenty* og det tidligere overhoved for den ukrainske kirke, *Josef Slipyj*, der allerede er påbegyndt, vil kunne få yderligere fart på.

Partiets infiltration i kirken

Kilder i Rom udtaler, at Vatikanet også er interesseret i at få bekræftet rygterne om, at gammelkommuniste efter det mislykkede kup i 1991 infiltrerede den ukrainske kirke. Det vides ikke, om infiltratorerne var ordinerede præster, der dukkede op efter i årtier at have levet under jorden. I Vatikanet er man bange for, at mange af stridighederne mellem den ortodokse kirke og de udsatte i Ukraine skyldes sådanne infiltratorer.

For 30 år siden døde pave Johannes XXIII, anden pinsedag den 3. juni 1963. Med ham trådte den katolske kirke for første gang ind på økumene, som den hidtil havde holdt sig udenfor. Meget af hans ånd savnes i dag. Foto KNA.

Pave Johannes Paul II: Økumenien trænger til nye impulser

Rom (KIPA) - Økumenien har efter pave Johannes Paul II's mening brug for nye impulser. Den økumeniske bevægelse synes i dag mange steder at være mindre vital end den var for få år siden, sagde paven på et møde i Rom til bispekonferencernes økumeniske repræsentanter.

Venskellig dialog med få resultater

Ehedsrådet havde indbudt ca. 100 eksperter i økumeni fra hele verdens bispekonferencer. (Fra Den nordiske Bispekonference deltog biskop *Hans L. Martensen*. Red.) På

mødet debatterede man det økumeniske arbejde samt den økumeniske uddannelse på præsteseminariene og de teologiske fakulteter. Det er det sjette møde af denne art; det forrige fandt sted i 1985.

Paven påpegede, at det især er trosspørgsmål, der vanskeliggør dialogen mellem de kristne kirker. Men det er ikke nogen løsning at se bort fra disse spørgsmål. Derimod bør man sørge for, at allerede opnåede resultater bliver bedre kendt, sagde paven.

Paven har i marts godkendt en økumenisk opslagsbog med retninglin-

ier for økumenisk arbejde, der snart vil blive offentliggjort. Formanden for Ehedsrådet, kardinal *Edward I. Cassidy* udtaler, at den nye bog afløser en ældre to bindt fra 1967 og 1970.

Vægt på kirken som fællesskab

Håndbogen starter med et klart læremæssigt grundlag for kirkenes økumeniske engagement, men særlig vægt på kirken som fællesskab. Det er ikke kun biskopperne og Vatikanet, der har ansvar for økumenien, men alle medlemmer af kirken.

Vatikanets Radio:

Dansk »Ja« til fremskridt for Europa

Rom (KIPA) - Det danske ja ved EF-folkeafstemningen betegnes af Vatikanet som »yderligere et skridt i den europæiske udvikling fra det nuværende økonomiske fællesskab til en ny og mere omfattende europæisk union».

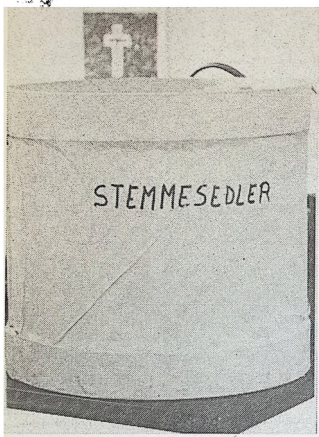
I kommentaren, der blev sendt i Vatikanets radio dagen efter folkeafstemningen, blev det frembæret, at nu kan hele fællesskabet med fornøjet tillid betrede vejen mod en europæisk sammenslutning. Men, hedder det, der er ingen lette løsninger i forbindelse med fælles forvalter, centralbank og fælles mønt.

Fri for skat

Warszawa (KIPA) - De polske kirker og trosfællesskaber slipper for at betale skat af de penge, de bruger til sjælsorgen. Det polske senat afviste med stort flertal et lovforslag fra parlamentets første-kammer, der ophæver kirkerne skattemæssige privilegier.

Bispedømmets regnskab for 1992 udviser overskud på 3,1 mio. kr.

De godt 2 mio. kr. er dog bundet til nyt kirkebyggeri i Tåstrup

8. maj 1994 valgdag?

Erik Zieler har stillet forslag om, at valget til menighedsråd og pastoralråd næste år skal foregå søndag den 8. maj. Som begrundelse for denne dato peger han, at ankefrister, frister for fremlæggelse af lister m.v. ikke falder på uheldige datoer. Ifølge vedtægterne skal valget afholdes på en søndag i april eller maj.

Pastoralrådet træffer afgørelse herom på mødet i Sostrup. Der skal vælges 32 lagfolk, 10 præster og seks søstre til pastoralrådet. Det nytvålte råd holder sit første møde den 11. og 12. juni 1994. Der skal desuden vælges menighedsråds i de 52 katolske sogne.

Bispedømmet har i 1992 haft ordinære indtægter på 15,847 mio. kr., medens de ordinære udgifter har været 14,917 mio. kr. Resultatet af den ordinære drift bliver således 930.000 kr. Det fremgår af bispedømmets detaljerede regnskab, som forelægges pastoralrådet på mødet i Sostrup.

Bispedømmets regnskab er her opstillet efter formål. I tabellen nedenfor er anført indtægter og udgifter, der vedrører samme formål. Hermed tydeliggøres de økonomiske forhold for disse formål.

For at give et realistisk helhedsbillede, indgår ikke beløbe af ordinære indtægter og udgifter, men også særlige indtægter f.eks. gaver m.m., der netop er givet for at støtte det enkelte formål.

Det formålsbestemte regnskab udviser et prænt overskud på 3,1 mio. kr., hvoraf de 2 mio. kr. er fra en anonym gave, der skal bruges til kirkebyggeriet i Tåstrup.

Kirkebidraget stegede med knap 8% Kirkebidragsydere har i 1992 indbetalt 5,172 mio. kr., hvoraf der er tilbagebetalt 3,103 mio. kr. (60%) direkte til sognene.

651.000 er gået til økonomisk svagere stilledes egne, medens ordningens direkte omkostninger er på 203.000 kr. Ydeligere 234.000 kr. er givet som tilskud til de fremmedsprogede menigheder m.v.

Det pæne resultat i kirkebidrag skyldes en intensiv kampagne fra pastoralrådets kirkebidragsudvalg, der har fået foretaget antal af 10-års kontrakter betydeligt.

Præsterne

Tilskud fra ind- og udland kunne ikke dække udgifterne til præsterne. Udgifterne beløber sig til 5 mio. kr., hvoraf 3,6 mio. kr. er gået til løn. Resten er husleje, telefon, biludgifter m.v. Indtægterne på 4,2 mio. kr. er gaver fra ind- og udland. Det giver et underskud på 824.000 kr., der skyldes, at præstelønningerne blev reguleret med 5% efter budgetlægning i stedet for som ventet 2%.

Tilskud og indtægter Bispedømmet har modtaget knap 3,8 mio. kr. i gave fra Skt. Joseph Søstrenes Legat i 1992. Knap 1,2 mio. kr. er anført som indtægt i sidste punkt i tabellen. Stiftelsen Hoffmanns Minde har ydet tilskud på 700.000 kr., hvor-

Bispedømmets formålsbestemte regnskab

	Indtægter	Udgifter	Resultat
Kirkebidragsordning ...	5.172	3.957	1.215
Præster	4.215	5.039	+824
Ordinære tilskud fra udlandet		372	372
Ordinære tilskud fra indlandet	3.279		3.279
Andre ordinære indtægter	3.176		3.176
Renteindtægter	2.688		2.688
Særlige indtægter	42		42
»katolsk orientering»	725	2.009	+1.284
Pastoral-Centret	1.117	1.146	+29
Liturgisk Sekretariat		80	+80
Ungdomssekretariatet		691	+691
Magleås	2.685	2.931	+246
Ømborgern	682	780	+98
Myrten	190	188	2
Diverse udgifter		2.818	+2.818
Fællesadministrationen	838	4.122	+3.284
I alt	25.181	23.761	1.420
Øvrige særlige indtægter/udgifter	4.531	3.100	1.431
Resultatet for afsluttede projekter	252		252
I alt	29.964	26.861	
Samlet resultat			3.103

af de 400.000 er formålsbestemt til diverse byggeprojekter.

Under ordinære indtægter skyldes det store driftsoverskud, at større vedligeholdelsesarbejder er udsat til i år. Renteindtægterne beløber sig til knap 2,7 mio. kr.

Institutionernes udgifter

»katolsk orientering» har haft et underskud på knap 1,3 mio. kr. Pastoral-Centret har haft et mindre underskud på 29.000 kr. Ungdomssekretariatet har kostet 691.000 kr. Magleås underskud er på 246.000 kr., medens Ømborgers er på 98.000 kr. Bastrup har et mindre overskud på 200 kr.

Diverse udgifter

Punktet »Diverse udgifter» på 2,8 mio. kr. dækker en lang række aktiviteter i bispedømmet. Pastoralrådet koster 161.000 kr. incl. udvalgsarbejdet. I alt er udgifter for råd og udvalg på 279.000 kr.

Herudover er en række pastorale udgifter på i alt 554.000 kr.: rejser og flytninger 131.000 kr., gaver og bøger 73.000 kr., præstestønde 6.000 kr. og pastoralsisterne i sognene har kostet 263.000 kr. Der gives også en række

tilskud til f.eks. Sct. Andreas Bibliotek 147.000 kr., Niels Steensens Bibliotek 70.000 kr., rabat på katolske arrangementer i Øm og på Magleås 442.000 kr., fremmedsprogede grupper 234.000 kr., Caritas 195.000 kr., tilskud til skoler på 113.000 kr., medicinkonsulent til Radio Steno 115.000 kr. m.v. Bispedømmets kursusvirksomhed på Magleås er anført for en udgift på 340.000 kr. og istandsættelse af bygninger har kostet 242.000 kr.

Fællesadministrationen Udgifterne til bispedømmets fællesadministration beløber sig i 1992 til knap 3,3 mio. kr., hvoraf det godt 2,4 mio. kr. har været lønninger og 1 mio. kr. kontorudgifter. Husleje og rengøring andrer 632.000 kr. Der var udgifter på i alt ca. 4,1 mio., hvoraf kirkebidragsordningens omkostninger på 203.000 og projektfællesadministrationen på 609.000 kr. er anført som en indtægt.

Særlige indtægter og udgifter

Øvrige særlige indtægter og gaver er på godt 3,9 mio. kr. og arv på 530.000 kr. Der er i specifikationerne anført diverse udgifter på 3,1 mio. kr.

Diakoni bør tilgodeses

Menighederne bør sætte beløb af til diakoni

Da der på sidste pastoralrådsmøde ikke var flertal for ansættelse af en person til at koordinere det diakonale arbejde, henstiller rådets diakoniuvalg i deres rapport nu til, at man tilgodeser kirkens diakonale arbejde, når der skal planlægges en nyordning for kirkens konsulent- og kursusvirksomhed.

Udvalget skønner ud fra en undersøgelse i bispedømmet, at der eksisterer besøgsteneste og midre-omsorg i en række sogne. I enkelte sogne arbejdes der specielt med flytninge og indvandrere. Katolsk Menighedsplejer og Tro og Lys arbejder med diakoni, ligesom andre tager sig af fængselsjælsorg.

Udvalget påpeger, at der i bispedømmet er behov for kurser i f.eks. besøgsteneste. Det anbefales, at der fortsat arbejdes med den teologisk-pastorale dimension af diakoni, og at der bevidstgøres om diakoni gennem de katolske medier og gennem kurser, hvor deltagerne kan opnå en kvalificeret baggrund for socialt arbejde i menighederne. Desuden bør menighederne i deres budget sætte beløb af til uddannelse af frivillige medarbejdere til til familier og enkeltpersoner, der er i akut nød, siger sr. Evelyn Krepelø til udvalgets vegne i rapporten til pastoralrådet.

Pastoralrådets diakoniuvalg mener, at der er behov for kurser i besøgsteneste. Foto: KNA.

Erk Agaard og Tove Pedersen har sammen med andre medlemmer fra kirkebidragsudvalget skaffet 800.000 kr. mere i kirkebidrag til menighederne i bispedømmet. Foto: Kluge.

Flere og flere tegner 10-års erklæringer med bispedømmet

Kirkebidragsudvalget ønsker langtidsledig til arbejdet med kirkebidrag

Igennem de seneste tre år har udviklingen i kirkebidrag været positiv og stabil, men der er lang vej igen, før det har en størrelse, der står i passende forhold til bispedømmets driftsomkostninger.

Det giver kirkebidragsudvalget udtryk for i deres rapport til pastoralskåret, der holder møde 12. og 13. juni i Sostrup. Udvalget mener, at det er absolut nødvendigt med tiltag for en større stigningstakt.

Udvalget stiller endvidere forslag om at ansætte en langtidsledig til rutinemæssige opgaver omkring kirkebidrag. Herved frigøres arbejds tid til de rent individuelle arbejdsopgaver, siges det.

800.000 kr. mere i kirkebidrag

I rapporten anføres det, at 336 katolikker inden for de tre sidste år har tegnet en såkaldt 10-års kontrakt med bispedømmet. Fra 1990 til 1993 steg antallet af kontrakter fra 566 til 902. I samme periode udløb 15 kontrakter eller de blev erstattet af en ny kontrakt. Pr. 1. marts i år er der 887 kontrakter.

I 1990 var det samlede kirkebidrag 4,4 mio. kr., mens det i 1992 var på 5,2 mio. kr., altså en stigning på 800.000 kr. Ca. 4.200 er med i kirkebidragsordningen.

Udvalget vil i sensom-

meren påbegynde en kampagne for på den måde at få flere katolikker til at tegne 10-års kontrakt med bispedømmet. Kirkebidragsudvalget har tidligere i perioder ført intensive kampagner.

Udvalgets strategi
Udgangspunktet for udvalgets arbejde har været en strategi, hvor det fra centralt hold præciseres, at ordningen med 10-års kontrakter er den mest ønskelige form for kirkebidrag. Biskoppen har imødekommet denne anmodning fra udvalget. Endvidere er udvalget i gang med at undersøge, om der kirkeretligt kan stilles krav om ydelse af kirkebidrag.

Udvalget mener, at præsterfaget bør inddrages i arbejdet omkring kirkebidrag, ligesom udvalget ønsker at få foretræde på præstemøder rundt om i landet.

Der bør endvidere være løbende information om 10-årskontrakter samt annoncering i katolsk orientering, fremføres det videre i beretningen.

Udvalget finder det ønskeligt, at kirkebidragsyderne får information om, hvad de får for pengene og hvordan kirken bruger pengene. Der bør endvidere skabes kontakt til DUK og lægmandsorganisationer, hvor man vil anmode dem om egne udspil

i en kampagne for ordningen.

Fordeling af kirkebidraget
Udvalget har undersøgt om fordelingsstallet 60/40 kunne ændres til 75/25 eller 80/20. I øjeblikket går 60% direkte tilbage til pågældende kirkebidragsydere, mens de 40% dels går til økonomisk svagere stillede sogne og dels til administration af ordningen.

En ændring af fordelingen vil få u hensigtsmæssige følger, idet de »rige« bliver rigere og de »fattige« bliver fattigere, siges det videre, men der er ikke enstemmighed i udvalget i beslutningen om at bibeholde 60/40 fordelingen.

Stigningen i antallet af 10-årserklæringer - nærmest en fordobling - har medført en stor arbejdsforsøgelse for bispesekretæren. Den forestående kampagne og andre tiltag, der vil blive iværksat for at nå kirkebidragsordningens mål, vil yderligere forøge behov for ressourcer, siges det i rapporten.

Udvalget mener derfor, at der bør ansættes en medarbejder mere, fordi det administrative arbejde med kontrakterne og den planlagte service over for kirkebidragsydere og ikke mindst rekuttering af nye bidragsydere, vil betyde en kraftig arbejdsforøgelse. **kk**

Biskoppen i sin prædiken på Åsebakken: Skal bispedømmet indvies til Marias rene hjerte?

Biskop Haas L. Martensen overvejer om bispedømmet skal indvies til Marias rene hjerte. Det fremgik af hans prædiken på Åsebakke-valfarten søndag den 23. maj i overværelse af knap 1.000 valfartsdeltagere. I sin prædiken over temaet »Hvor jeres skat er, der vil også jeres hjerte være« (Luk. 12,34), sagde biskoppen bl.a., at hjertet er personens inderste, Guds plan med os. Maria viser os vejen, Maria er et redskab for Guds frelse. Helligånden giver os et hjerte af kød i stedet for et sten-hjerte, sagde biskoppen. En indvielse til Marias rene hjerte kunne foregå på valfarterne i Øm og på Åsebakken næste år.

I 1984 indviede pave

Johannes Paul II menneskeheden til Jomfru Marias uplettede hjerte i overværelse af flere biskopper. Jomfru Maria opfordrede i 1917 over for tre brødre i Fatima, at verden blev indviet til hendes uplettede hjerte.

Valfarten havde deltagere fra alle menigheder på Sjælland, Lolland og Falster. Den apostoliske nuntius, ærkebiskop Cairano deltog i valfarten. Ved messens slutning udtrykte han glæde over at kunne være med ved denne specielle fejhed. Det giver mig mulighed for at bede sammen med jer og bede for jer, sagde han. Ærkebiskoppen opfordrede valfartsdeltagerne til at bede for ham, for jeg har brug for det i mit arbejde

her i Norden; bed også for Den hellige Fader, sluttede han.

Ærkebiskop Cairano, nuntius for de nordiske lande.

Omkring 1.000 mennesker fra Lolland, Falster og Sjælland deltog i valfarten på Åsebakken søndag den 23. maj. Næstest holder ministrantene sig efter messen, der foregik i bøgende solskin. Foto: Kluge.

Pinsetid

Anden pinsedag for 30 år siden døde pave Johannes XXIII. Han havde kun været pave siden den 28. oktober 1958, men opnåede på mindre end fem år en nyorientering af kirken, som ingen af hans forgængere i 100 år har haft mulighed for - eller held med at gennemføre.

Paver plejer ikke at dadle deres forgængeres embedstid, uanset, hvor uheldige ting de kan have gjort, skrevet eller sagt. Det overrasker de fleste historikere. Men under kroningsmessen den 4. november 1958 sagde Johannes til de 300.000 mennesker på Peterspladsen: "Nogle formenter af paven, at han er statsmand, diplomat, lærer og administrator, en mand, der forstår sig på alle former for fremskridt i det moderne liv, uden undtagelse. Men disse mennesker tager slemt fejl, for de misforstår pave-dømmets sande opgave."

For mig består pavens opgave i at være hyrde for sin hord. Alle øvrige detaljer, læremyndighed, diplomatisk snilde, takt og administrativ dygtighed er kun pynt og tilføjelse til pavens hovedopgave. I midpunktet står pavens omsorg, hans ivær for at påtage sig hvad som helst, men taktilt, besvemt og udholdende - selv om offeret bliver stort."

Ordene var velovervejede. Hans seks sidste forgængere var ikke altid sluppet halskendt fra kirken indblanding i Italiens eller Europas politiske uro eller læremæssige diskussioner. Pius IX flygtede i november 1848 fra oprøret mod hans regering og måtte bølge sig, da Pavestaten blev opbevaret i 1870. Leo XIII var en fremragende lærer, men hanist vant på Afrikakort lidt sent. Den romske Pius X berigede det interne kirkeliv med sine dekret om børnenes tidlige første kommunikation.

Benedikt XV forsvandt som en svag skikkelse i baggrunden under det rabalder, der også slæbte til Italien med ind i Den Første Verdenskrig.

Ud og to umiddelbare forgængere Ratti og Pacelli var gode diplomater, interesserede i kirken gode forhold til verden og videnskaben. Især disse to opnåede at genskabe en ny respekt for kirken efter udyngelse under Den Franske Revolution og Napoleons stormkræfter. Men ingen af dem opnåede at være så elsket af folket, som Johannes blev det på få år.

Han havde selv været en afholdt, vittig kirkelig diplomat i Bulgarien og Frankrig, og skulle vise sig som overbevisende lærer i sine rundskrivelse "til alle mennesker af god vilje" (især i "Fred på Jorden", som også var emnet for hans allerførste tale efter valget i Det sextinxe Kapel). Han vidste alt om menneskelig hensyn og tilføjelise. Johannes var menneskelig "nær" umiddelbar, uhøjtidelig. Han ønskede at være hyrde for alle mennesker - for alle slags mennesker.

Derfor sammenkaldte han Det andet Vatikan-koncil. Det første i 1869-70 havde splittet kirken mere end forudset med sin dogmeklarung af pavens ufejlbarhed. Sikket også derfor lød Johannes' klare bud: ingen nye dogmer, kun frisk luft i kirken. Et pastørat koncil skulle det blive. Dets centrale tema lød: Kirken medensvar for og bidrag til en bedre verden. Blandt andet genoptog koncil et emner, som Pius IX's "Syllabus" med ledsagende hydebrov fra 1864 havde arkiveret for tabu og indskutabile: Samvittighedsfrihed, religionsfrihed, bibelforskning efter moderne videnskabelige kriterier. Læglofligke ansvar, økumene, ikke blot for de gamle Østkirke, men også med Reformationens adskilte brødre, blev vigtige angivelinger. Hvor står vi nu?

Den nuværende pave efterlyser "nye impulser" for den økumeniske dialog. Det er indlysende, at den sammenes af trosmæssige uoverensstemmelser. Derfor kunne det være gunstigt ikke at gøre ren og skær romerske, disciplinære, historisk forklarlige særkrav såsom pignatilitæbet til trosspængsel. Og bedst ville det være, om kirken søgte tilbage til ånden fra koncil, uden forfærmelse, uden mundkurve, uden for megen politik - tilbage til den pinsetid, Johannes XXIII indledte.

W.W.

Læserne diskuterer

Hyklerisk

I lederen i k.o. nr. 9 - 93 omtaler Willem Wuyts, hvad han i satirisk/sarkastisk form kalder "morsomme indlæg, -væk servertur for religiøs side" i forbindelse med afstemningen om Maastriktafalen 18. maj. Jeg synes, at det ville have kladt Willem Wuyts, om han i lederen havde holdt sig til de historiske kendsgerninger, der har gjort, at de fleste danskere nærer mistillid til Pavedømmet i særdeleshed og den romersk-katolske kirke i almindelighed, men nok om det.

I næstsidste afsnit skriver jeg, at Willem Wuyts

går over strengen så det batter. Hvordan kan han i en leder i k.o. og dermed på kirkenes vegne tillade sig, med navns nævnelise, at stille sig op som en bedrevindende Gollat og håne og latterliggøre et andet menneske og i casu Moses fra Herning.

Betank, at man også i katolske samfund brænder rundt på kors. Man ser undertiden, at en person går bagefter og bærer korsets sæns lange end. Er der forskel på det og på et halehjul? Også i katolske samfund kender man til besværgelser mod, hvad

man ofte ser beskrevet som "anderledes troende". Også den katolske kirke kender til bombastiske meninger og har gode evner til opsigtsvækkende iscenesættelser. Her er det godt nok, man knæler ærbødig og beder, men når Moses fra Herning viser sig som kors øver man hån og latterliggørelse - og heri deltager altså pastor Willem Wuyts.

Hvordan kan vi som katolikker tillade os at latterliggøre og øve hån mod Moses fra Herning eller mod nogen som helst anden? Hvad ved vi, og hvad ved Willem Wuyts reelt om Moses af Hernings tro? Og hvem føler sig kaldet til at håne og dømmeham?

Det er jo altid let at få folk til at på andre bekostning, men det afst-

Erik Vogtzen

Svar:

Jeg griner overhovedet ikke af Moses Hansens tro, men af hans usædelige misbrug af korset i en politisk demonstration.

W.W.

Katolske skoler

Med interesse har jeg læst de af katolske skoleis tilbagegang i elevlætt i "katolsk orientering" nr. 9. Der angives i artiklen forklaringen om elevlættens nedadgående tendens. En væsentlig grund er, at det specielle miljø med stor vægt på, at det er en katolsk skole, disciplin og lærerkorpsets sammensætning stille og roligt er forduftet henad vejen.

Når jeg ser tilbage på min egen skoletid på Sct. Knuds Skole, Katolsk Centralskole i 50'erne og bygnedens af 60'erne og sammenligner med min søns skoletid i dag, har jeg svært ved at se, hvad det er, der også er omkrædet, der må sættes ind overfor. Eleverne har i dag ringe respekt, min egen søn inkluderet, for lærerne. Der

Der mangler profil hos de katolske skoler, der må servere en vare, der er forskellig fra folkeskolen i form af videngrundlag, endnu større vægt på almen dannelsesbaggrund. Klassisk baggrund "old avl" og latinen eksempelvis. Fine jesuitter i lærerkorps, hvor mange havde/har en fin fagmæssig baggrund, som jeg husker fra min egen skoletid. Der må dog også stadigvæk være sæstre, der kan undervise. Altså endnu større repræsentation af ordensbrødre og -søstre i skoleisens liv!

En anden ting er disciplinen - ja, jeg ved godt, at det er et fyord i dag! Men det er dog også et område, der må sættes ind overfor. Eleverne har i dag ringe respekt, min egen søn inkluderet, for lærerne. Der

er for lidt konsekvens ved manglende præstationer i det daglige arbejde.

Det skal være en anbefaling i sig selv at have gået på en katolsk skole. Eksempelvis i starten af 60'erne, da min bror blev student fra NSG. Det var en anbefaling i sig selv, der

åbnede mange muligheder m.h.t. videre uddannelse. Senere i 1985, da min nevø blev student samme sted, var prestigen dalet betydeligt.

Efterskrift: Der skal være mere valuta for pengene!

Paul Albrechtzen

Hvad sagde Jesus?

I et indlæg her i bladet i november 1992 havde jeg den endelige formulering af vores daglige Fader-vor: "Led os i fristelse, og..."

Dette er naturligvis en sag for teologer og sprogforskere, og uden denne ballast bliver ethvert ændringsforslag fritsværvende.

Imidlertid var netop en katolsk gejstlig en af dem, jeg henviste til i mit indlæg. Efterfølgende har flere læsere beskæftiget sig med samme emne, men ingen teologer, og det er for mig stadig et uløst problem, at den danske tekst, som jeg ved er i overensstemmelse med flere europæiske sprog og med latin, og efter sigende også med græk, for mig at se indeholder en tankefjeld. Det er mit indtryk, at jeg ikke er den eneste, som nægtes af dette problem.

For nylig er jeg blevet opmærksom på en bog udkommet i 1987 om et såkaldt aramaisk uv-avangelse, i hvilket bl.a. findes en formulering af Fader-vor, hvori denne tankefjeld ikke forekommer.

På denne baggrund vil

jeg opfordre moderkirkens hyrder til at komme hjorden til hjælp. Hvad sagde manden fra Nazareth på sin aramaisk tunge-mål, da hans disciple bad ham: "Lær os at bede". Dette spørgsmål beder vi i hjorden vore hyrder om at besvare.

W. Hoppé

Koncillets centrale begreber

Inden indlægget i meningsudvekslingen "Øskopperne og paven" bliver for hårdt, ender det kommer til at minde for meget om citatet: "Ve den, der står årlig op om morgenen" (med udeladelse af paven "og jager efter druk"), tør jeg måske minde om Det andet Vatikanconcils nøgleord.

Koncillets centrale begreber var og må da også for os være: Guds folk, økumeni, dialog, kollegialitet, lokaliserings selvstændighed, personens an-

svaret over for sin samvittighed.

Derimod har jeg fra Det andet Vatikanconcil ingen forestilling om den enkelte troendes passive rolle, eller om at hun/han er at betragte som blot objekt for strukturer fra en kortere eller længere periode i kirken historie.

Kirkens vet har altid været bodens og formylens vet i troen på Jesus Kristus og dermed i det bestandige forsøg på at realisere kærlighedsbudet.

Hans Bang

Tak

Et hjerteligt tillykke til alle efterkommerne af de polske landarbejdere, der nu kan fejre 100-året for de første rejsesager ankomst til Lolland.

Som mange sagde jeg flere af disse efterkommer i gartnerierne, hvor jeg udstod min lærtid.

Det var i en stilfærdig beundring for deres enkle og arbejdsomme liv, jeg lærte disse polakkers folketro og kultur at kende. En tro og kultur man stadig kan fornemme som basis hos de mange, som nu er danske og således har beriget vort samfund.

Jost Dahltrup

Sr. Lioba Vinten 80 år

Sr. Lioba Vinten OSB fyldte den 5. juni 80 år. Sr. Lioba, der indtrådte i Skt. Lioba Kloster i 1943, har igennem årene ligesom mange andre Skt. Lioba-søstre især været falknyttet menighedsarbejder ved Skt. Antoni Kirke i Brønshøj. Især mange mødre har nydt godt af hendes hjælpsomhed i trænge situationer.

Den 20. juni 1976 blev sr. Lioba som den første herjemme indsat som pastoralassistent i Brønshøj med henblik på at give de

ældre en pastoral betjening. Det blev til mange husbesøg samt besøg på plejehjemmet Hoffmannsminde. Hun formåede i den tid, hun var pastor-

assistent at skabe glæde de steder, hvor nøden var størst. Vi er mange, der har meget at sige sr. Lioba tak for.

Knud H. Kluge

Skt. Ansgars menighedslegater opløses

Igenom århundredet har katolikker støttet deres menigheder, skoler og især de mindre benådede i menighederne ved at oprette legater. Skt. Ansgars menighed i København har således haft en del legater til forskellig formål.

Efterhånden har tiden udhulet legatmidlerne

værdi, samtidig med at legaterne er blevet belagt med adskillige gebyrer og andre fordyrende administrationer. Ved forhandlinger med Civilretsdirektoratet er mange af legaterne derfor opløst, oplyser sognepræsten, *Dieterich Tummemann*.

Det vil især kunne mær-

kes af dem, der søgte *C. M. Hinne* og *Hustru Friederike, Jyd Nolle's Mindelegat*. Desuden er skolelegaterne opløst, hvilket er beklageligt i en tid, hvor de katolske skoler kæmper med strammere tilskudsregler, tilføjer han.

sw

900.000 kr. indsamlet til den nordiske fasteaktion

Resultatet af den nordiske fasteaktion 1993 er endnu ikke opgjort, men indsamlingen i Danmark har i år givet 900.000 kr. Det er 400.000 kr. mere end sidste års indsamling, der gav 860.000 kr.

40 menigheder har været med i dette års nordiske fasteaktion. De har indsamlet knap 81.000 kr. Sidste år var kun 24 sogne med. Halvdelen af de katolske skoler, d.v.s. 12 har deltaget i aktionen med til sammen knap 52.000 kr.

Børnene får nu en chance
Den nordiske fasteaktion 1993 havde som tema »Giv børnene en chance«. Bag dette tema er flere projekter, bl.a. bygning af skoler, rent drikkevand til børnehjem, hjælp til gades og meget andet. Caritas Danmarks hovedprojekt er bygning af et skolehjem i Nepal. For kun 3.300 kr. kan et barn i Nepal få en plads på skolehjemmet. Caritas har sat som mål at skaffe 50 børn plads på et sådant hjem.

Den samlede nordiske fasteaktions resultat er endnu ikke opgjort. Resultatet vil blive bragt i

»katolsk orientering«-lige- som udgiferne til aktio- nen, når talene forelægges. *kk*

Caritas Danmark søger PROJEKTMEDARBEJDER

til løsnings af organisationens mangeartede hjælpeopgaver.

Medarbejderen skal samarbejde med de øvrige ansatte især oppevner indenfor følgende områder:

Internationalt netværk
Flygtningearbejde/genopbygning
Udviklingshjælp
Kædetværbet arbejde i Danmark.

Opgaverne indebærer en del rejseaktivitet samt forhandlinger på højt plan med nationale/internationale myndigheder og institutioner.

Der søges en initiativrig, selvstændig arbejdende medarbejder med følgende kvalifikationer:

Uddannelsen fra universitet eller højere læreanstalt
Erhverfbar sprogkundskab i udlandet
Beherskelse af mindst to hovedsprog i skrift og på mundtlige samtale

Lederskabsevner
Kendskab til tekstbehandling.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til poster med følgende telefonnumre: 32 12 72 61.

Ansøgninger bedes ligeledes fremsendt til formanden, Caritas Danmark, Brogade 89, 1260 København K.

Caritas Danmark er Den katolske Kirkes hjælpeorganisation og gennemfører i samarbejde med bl.a. DANIDA og EF netværks- og udviklingsprojekter i den tredje verden. Organisationen ledes af formand og bestyrelse, som er udnevnt af biskoppen. Til organisationen er knyttet en række specialister og frivillige hjælpere.

Bestyrelsen er sammensat af repræsentanter fra erhvervslivet, Den katolske Kirke samt diverse interessegrupper. Caritas Danmark er medlem af det internationale Caritas netværk, Caritas Internationale i Rom.

KRFF fra repræsentantskabsmøde: Sport fremfor TV-gudstjenester

I betragtning af hvor meget sport der sendes i weekenden, kan man undre sig over, at der ikke transmitteres flere gudstjenester. Det udtaler Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund i den pressemødelelse fra deres repræsentantskabsmøde i Radiohuset den 15. maj. Forbundet opfordrer både Danmarks Radio og TV2 til at sende flere transmissioner i den ledige sendetid søndag formiddag.

Forbundet er bekendt med, at mange ældre rundt om i landet savner at kunne se TV om formiddagen, og for at imødekomme dette behov ser man gerne flere gudstjenester, udenlandske familieriser og gudstjenestebesøgende af pro-

grammer, der ligger sent om aftenen.

For mange film med grov vold

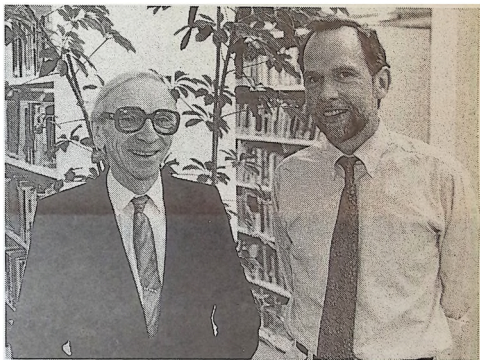
KRFF henstiller til begge tv-kanaler om at holde lidt igen med de mange udenlandske film, som kan indeholde mange eller meget grove voldsscener. Udsendelser af utroligt redningsaktioner og f.eks. om mennesker, der er kommet ud af en kriminel løbepane bør opkrævet - de er bestemt ikke mindre spændende end voldsfilmene, mener forbundet.

Fra politisk hold er det på tide at finde frem til en holdbar løsning på de ikke-kommercielle lokalradioers økonomiske problemer, siges det videre

fra repræsentantskabsmødet. Som det er i dag udsultes lokalradioerne lidt efter lidt, og de almindelige intentioner om at sikre borgernes adgang til de elektroniske medier undermineres. Der findes en katolsk radiostation i Danmark, nemlig Radio Steeno, som sender i Københavnsområdet.

I øvrigt mener KRFF, at DR og TV2 burde sende mere stof, der er produceret af regionerne fremfor at de store private selskaber.

Kate Christensen er landsformand for Katolsk Radio- og Fjernsynsforbundet, der tæller et par tusinde medlemmer. *kk*

Det har været et overordentligt godt samarbejde, vi har haft med *John Lundorf* (tv.) gennem de mange år, og vi har sat stor pris på hans indsigt og viden om helle den katolske kirke. Det siger radiodirektør, *Hans Jørgen Skov* (th.) i en pressemødelelse fra Danmarks Radio. Anledningen er at *John Lundorf* nu har sagt farvel til Danmarks Radio efter 40 års virke. Kirkeligt stof er en af de forpligtelser, som vi er glæde for at have, og vi søger at gøre det bedst muligt. Derfor har *John Lundorf* som konsulent været meget værdifuld for os, siger Hans Jørgen Skov.

Radio- og TV-nyt ved Klaus Møller-Jørgensen Æresmedlemmer i KRFF

Danmarks Radios P1-udsendelser for tiden miniseres fra oktober sidste år om paver i middelalderen. Den anden af de tre korte udsendelser handler om Innocens d. III og bliver sendt på lørdag d. 12. juni kl. 8.45. Den tredje og sidste udsendelse i rækken sendes lørdag den 19. juni kl. 8.45.

Æresmedlemmer i KRFF Katolsk Radio- og Fjernsynsforbundet afholdt sit årsmøde repræsentantskabsmøde lørdag den 15. maj i Radiohuset i København.

På mødet blev tre af hovedbestyrelsens 13 medlemmer udsdelt med nye folk, heriblandt kassereren, Landsformand Kate Christiansen og næstformand Flemming Andersen sammen med den første.

Den nu afgåede kasserer, C.V. Hein, som dog hjælper til i en overgangsperiode, blev sammen med sin kone Gerda samt den tidligere landsformand John S. Lundorf på mødet udnevnt til æresmedlemmer af forbundet. Baggrunden er de tres udsdvalgte store og man-

geårige arbejde for forbundet.

Udover de foretningmæssige punkter, herunder formandens og lokalklubbernes beretninger, debatterede repræsentantskabet DR's og TV2's programpolitik samt mediestrukturen i almindelighed. Debatten blev opsummet i en udtalelse om bl.a. volds i TV til DR og TV2 og en udtalelse om bl.a. lokalradioernes situation til kulturministeren. En nærmere omtale af de to udtalelser findes andet steds i bladet.

Caritas Internationalis tager HIV-AIDS alvorligt

Det er sogneprestens og menighedens opgave at holde sig orienteret om HIV-AIDS og lære andre om sygdommen. Menighederne og deres præster må anvende de kristne værdier, som anviser, hvorledes man skal møde mennesker, som er ramt af AIDS.

Det udtaler den amerikanske katolske præst Robert J. Vitillo. Han har været i Norge for at holde foredrag ved et HIV-AIDS-seminar arrangeret af Norges Katolske Kvindeforbund, Unge Norske Katolikkers Forbund og Caritas Norge.

Af Baby Johannessen

Robert J. Vitillo leder HIV-AIDS-arbejdet i Caritas Internationalis, ligesom han også leder organisationens flytningearbejde. 80 pct. af sin arbejdstid er han undervejs på rejser over hele verden. Flyturene bruges til nødvendig læsning af dokumenter, som opdaterer hans kundskaber og indsigt, når han skal holde sine foredrag rundt om i verden.

Vitillo ser sine opgaver for Caritas Internationalis som sin præstegjerning. Ud over teologi har han studeret socialarbejde og psykoterapi. Det begyndte i USA, hvor han var familierådgiver, og dernæst leder af et psykiatrisk behandlingscenter for børn og ledet af et stort Caritas-socialcenter. For 7 år siden tog han til Rom for at arbejde for Caritas Internationalis. Han blev leder for Caritas-arbejdet i Europa og Nordamerika. Det var her han blev bekendt med de nordiske Caritas-organisationer.

Fornyelse interesse

På generalforsamlingen i Caritas Internationalis i 1987 debatterede man, om organisationen skulle tage HIV-AIDS-arbejdet op. siger Vitillo. Ingen anden end jeg var interesseret i dette. Jeg havde erfaring fra min tid som psykiater. Desuden er det sådan, at vi i kirken snakker meget om at hjælpe de fattige, men vi gør ikke meget ved det.

På den sidste generalforsamling i 1991 blev man i Caritas Internationalis

enige om at arbejde med AIDS og fortsat arbejde med flytningssager og i den forbindelse med internt forværede personer. Vi skal også vie miljøbeskyttelsen større opmærksomhed og se mere på problemerne for familier og børn.

Planer for fire år ad gangen

Hvorledes griber Caritas Internationalis problemerne an? Prioriterer man opgaverne?

– Ja, man prioriterer, som jeg allerede har nævnt. Hver 4. år holder Caritas Internationalis generalforsamling med repræsentanter fra hver af de nationale Caritas-organisationer, men hvor også andre internationale organisationer deltager, og så ikke kun katolske. Generalforsamlingen sidder samlet i 10 dage. Her udarbejdes planer for de næste fire år.

Alle slags menneskelig lidelse

Hvad er værst i verden i dag: sulten, flygtningestrømmen, krigene, HIV-AIDS-epidemien, volden, ensomheden, narkotikahandlen og misbruket, – for at nævne nogle?

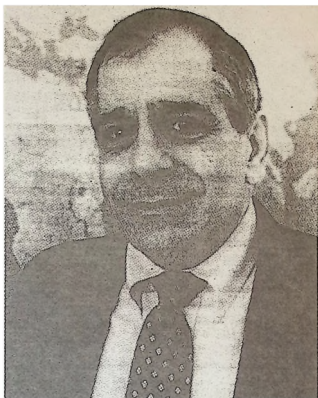
– Jeg kan ikke sige, hvad det er værst. Alt er flygteligt, fordi det omfatter menneskelig lidelse. Folk ser ofte dette som separate problemer, men jeg ser ikke sådan på det. Jeg opfatter dem derimod sammenhængende. Alt indarbejder uretfærdighed, og det har altsammen årsag i samfundsstrukturen. Vi løser ikke elendighedspro-

blemerne, før vi begynder at løse de sociale samfundsproblemer.

Førstehåndskendskab

Du har et førstehåndskendskab til de anstrengelser, der gøres i verdenssundhedsorganisationen, WHO – med at finde lægemidler mod HIV-AIDS. Er de medicinske eksperter, du møder, optimistiske eller mere tilbageholdne i håbet på at få sygdommen under kontrol? Hvilket udspekulativt arbejder forskerne under?

– Meget afhænger af deres personlige indsat, for-

Som rådgiver er pastor Robert J. Vitillo hele tiden undervejs til afdelinger over hele verden. Foto Karina Jensen, Aftenposten, Norge.

klarer Vitillo. Den amerikanske forsker Robert Gallo siger fra tid til anden, at der snart kommer en vaccine. Den franske forsker Luc Montagnier er mere reserveret. Der er vel generel enighed om, at det vil tage mindst yderligere 5-10 år før en effektiv vaccine eller medicin bliver fundet og kan bruges i stor skala.

Lad mig tilføje, at der på den sidste AIDS-konfer-

rence i Amsterdam i 1992 var mange fine indlæg, men personligt mener jeg ikke, der kom noget dramatisk genombud med hensyn til helbredelse af sygdommen.

Uddannelsesprogrammer

Har du indtryk af, at den romersk-katolske kirke nu tager HIV-AIDS-problemerne alvorligt?

– Ja, problemet bliver taget alvorligt. Paven og mange biskopper taler nu om HIV-AIDS. Mange katolske sygehuse, socialkontorer og andre katolske instanser tager sig af mennesker med HIV-AIDS. Der eksisterer også nu mange uddannelsesprogrammer for præster, ordensstifter og lægfolk. Det er derfor, jeg rejser så meget. De regionale og lokale kirker beder om hjælp fra os i Caritas Internationalis.

Et centralt spørgsmål er, hvad almindelige sogneprester i katolske menigheder og almindelige kirkegænger kan gøre for at forstå, hvad sygdommen indebærer og hvad det vil sige at være til for HIV-AIDS-syge trosfæller. Jeg mener, at man først og fremmest må acceptere, at AIDS er endel af kirken. I Californien lavede nogle et lille mærke, som man kunne bære på sig, hvor der stod: »The body of Christ has AIDS» (Kristi legeme har AIDS).

Første skridt er altså at

indse, at AIDS ikke er noget uden for kirken, men at det er noget, som også er kristne menigheder.

Kun en lille stab på 20 personer

Hvorledes arbejder Caritas Internationalis egentlig? Har man sine egne hjælpere ude i marken?

– Vi er kun en lille stab på 20 personer i Rom, fortæller Vitillo. Det indbefatter dem, som tager sig af de regionale spørgsmål og, som kaldes specialister, sekretærer og oversættere. Vi har en gruppe på 3 personer, som koordinerer den øjeblikkelige katastrofehjælp. Vi samarbejder med Røde Kors og andre internationale hjælpeorganisationer.

Det daglige arbejde udføres af de nationale Caritas-organisationer. Vi forsøger at holde en decentraliseret linie.

Den nuværende formand i Caritas Internationalis er en brasiliansk biskop, Alfonso Gregory. Han har ikke i Rom. Vor generalsekretær, som leder Romkontoret, Gerhard Meier, er økonom og svejtsisk lægmand. Begge er valgt af generalforsamlingen.

Hvor kommer pengene fra?

Hvor får Caritas Internationalis pengene fra? Den romersk-katolske kirke har jo ikke så mange likvide midler længere?

– Kontoret i Rom drives med kongintenter fra de nationale Caritas-organisationer. De har deres egen økonomi. Mange får tilskud fra deres regeringer, ligesom Caritas Norge får tilskud fra de udslandsarbejde (Caritas Danmark får tilsvarende beløb fra DANIDA. Red.) Mange får kollektorer og giver fra de katolske menigheder. Fere Caritas-organisationer i rige lande, f.eks. i USA, hjælper Caritas-organisationer. De har deres egen økonomi, der kan opretholde en organisation, der kan hjælpe mennesker i nød.

Når der indtræffer katastrofer, og vi sætter en hjælpeaktion i gang, ønsker fattige lande også at hjælpe dem, som er ramt af katastrofen. Således kom det første bidrag fra den fattige Caritas-organisation i Haiti, da vi skulle hjælpe i Bosnien.

Katolske biskopper i USA protesterer mod indrejseforbud for HIV-smittede

Washington (KIPA) - Den amerikanske Biskopkonference har i et brev til præsident Clinton protesteret mod indrejseforbudet for 267 HIV-inficerede flygtninge fra Haiti. I brevet hedder det, at villærene for flygtninge på den amerikanske Guantanamo-bæse på Cuba, fra time til time bliver mere og mere ubørlige.

Løse problemet hurtigst muligt

Man opfordrer til at løse problemet så hurtigt som muligt, før det bliver endnu mere pinligt for vores land. 40 flygtninge indledte en sultestrejk 30. januar, og borgerrets-

forkæmper Jesse Jackson har tilsatlet sig sultestrejk. New Yorker-kardinalen John O'Connor har sendt sit fastebrev til flygtningene på Cuba.

Clinton løber fra sit løfte

De to kongresser i den amerikanske kongres har vedtaget et indvandringsforbud for HIV-inficerede i USA. Det Hvide Hus har meddelt, at Bill Clinton ikke vil nedlægge veto mod forbudet, også selv om han i valgkampen var for ophævelsen af forbudet. Clinton er tvunget til at samarbejde med kongressen, udtaler talsmanden Dee Myers.

Værste tørke

London (KIPA) - Biskopen af Cratús i Brasilien, Antonio Fragoso betegner den nuværende tørke i Nordbrasilien som »den værste i mands minde«. Ca. 1.800 sogne befinder sig i områder, der er blevet erklæret som katastrofeområder med myndighedene, hedder det i et brev fra biskoppen.

Næsten alle middelstore opdemmede søer og alle brønde i området er udtørrede. Ca. ni millioner mennesker lider under akut sult og tørst. Regeringen har sendt finansiel hjælp til området, men man må frygte, at de fleste penge bliver hængende på mellemhænde, siger Fragoso. Det skyldes også de brasilianske mediers manglende interesse i tørkekatastrofen, tilløjer han.

I lignelsen siger Jesus ikke noget om, hvorvidt Lazarus' sygdom var selvforskyldt. Den anliggende er rigmanden, der ikke hjalp den syge.

Hvem samarbejder Caritas Internationalis med ud over Verdenssundhedsorganisationen?

— Som jeg nævnte, Røde Kors, særlig i forbindelse med katastrofrelief. Jeg for min del tager mig også af koordineringen af flygtningearbejdet og har dermed et nært samarbejde med højkommissæren for flygtninge. Ellers har Caritas-Internationalis repræsentanter ved forskellige FN-organe og Europarådet. De personer, der er udpeget af os, bor i nærheden af de steder, hvor de internationale møder holdes.

Omsorg, pleje og kærlighed

Er det deprimerende at arbejde med HIV-AIDS-problemerne?

— Nu kommer jeg jo ikke så nær ind på sygdommen, — jeg møder mest dem, som senere skal arbejde på stedet og møde de syge. Jeg når ikke at se frugten af mit arbejde på samme måde, som da jeg arbejdede direkte med mennesker inden for socialforsorgen i USA.

Det er klart, at meget er deprimerende. Men stadig oftere og stadig flere steder ser jeg bevægelse på, at præster, søstre og lægfolk i kirken træder til og giver de AIDS-syge omsorg, pleje og kærlighed. Det dæmper noget af den fortvivelse, man hele tiden føler over for den hurtige udbredelse af HIV-AIDS.

Hvis noget af dette karitative arbejde kan ses som frugten af det arbejde, jeg gør i Caritas Internationalis, så er det anstrengelserne værd.

Strukturerne skal ændres

Du nævnte samfundsstrukturer som årsag til meget af elendigheden i verden. Hvad mener du om det? Og hvilken sammenhæng er der med udbredelsen af HIV-AIDS?

— Udbredelsen af HIV-AIDS er knyttet til menneskeligt samkvem, og da ikke kun på det seksuelle område, men også socialt og økonomisk. Der opstår en ubalance forårsaget af, at de få rige lande og de rige mennesker i u-lande, har størst tilgang til ressourcerne til egen fordel. Jo mere udbredt dette er, desto værre bliver levevilkårene for de fattige, u-landsbefolkningerne og de marginaliserede grupper i de rige lande. Dermed bliver disse grupper mere udsatte for smitte end andre. De er også de sidste, som vil få råd til at købe den medicin og vaccine, som før eller siden vil komme — også når det gælder HIV-AIDS.

Jeg mener, at kirken har et ansvar for at ændre de sociale og økonomiske strukturer, sådan at elendigheden efterhånden kan forsvinde, konkluderer præsten Robert J. Vitillo.

Et års erfaringer som »Jesuit volunterer«

Fem unge mennesker, der for en uge siden så hinanden for første gang, står på banegården i en stor tyst by. De er fuldt beklædt med ryksække, kufferter, musikinstrumenter. Det ser ud af meget, men tænker man på, at det er grej til et helt år, så....

I fem (tre tyskere, en amerikaner og en dansker) har efter en tur med sporevognen efterhånden nært vist sig skal tilbringe et år sammen.

Det er mandag og vores første fælles weekend i de nye omgivelser er gået hurtigt. Værelserne er blevet fordelt, og man har så godt som muligt indrettet sig efter egen smag. Den

morgen er vi vist alle mere eller mindre anspændte. I dag begynder vi nemlig på vort arbejde.

Min nye chef viser mig lokalerne, hvor vi sammen skal tilbringe de fleste af de kommende 365 dage. Det er Caritas' varmestue for hjemløse. Der er allerede kønnet nogle mænd (ca. 90% af klienterne er mænd).

Arbejdet kalder. Jeg begynder med at dele tøj ud, hvorved jeg for første gang får direkte kontakt med mennesker fra de fattigste lag i samfundet. Nogle af mændene har i årevis ikke haft noget tag over hovedet og kender intet andet »hjem« end gader og strader. De frøer et utroligt hårdt liv.

Derfor undres jeg tit, når vi får en sludder, der ofte foregår i en rå tone, men har udgangspunkt i utrolig venlig åbenhed, der straks virker kammeratlig. Naturligvis bliver man også konfronteret med udtryksformer, der svarer til deres ofte håbløse situation.

Om eftermiddagen står der »gaderarbejde« på programmet. To af mændene er blevet nødt til at flytte; de må ikke længere come her til universitetsparken og har nu brug for vores hjælp (= vores bil) til at få transporteret det tunge

telt. Da vi ankommer bliver vi først budt på middagsmad (de netop grillede pølser er meget lækre). Et par kilometer herfra er der et område med besatte huse. To randgrupper mødes, da de to 40-50-årige boligløse bliver oplyst i besættelses rækker.

Et år forløber hurtigt; dermed er også vort »frivillige sociale år« til ende. Da jeg den sidste dag får igennem byens centrum bliver der et par gange kaldt på mig, og idet ansigterne fra varmestuen genkendes, vinker jeg tilbage.

Projektet »Jesuit European volunteers« har i Tyskland og Østrik eksisteret i 7 år. Unge mennesker lever sammen i små kollektiver i et år og forsøger i fællesskab at løse simple og forme dagligdagen med troen som udgangspunkt. De arbejder med sociale randgrupper (handicappede, gamle, boligløse, asylansøgere) med det formål at lære disse menneskers situation bedre at kende og at engagere sig i dem i videst mulige omfang.

Kontaktadresse: JEV, Kaubachstrasse 31 a, D-8000 München 22. Eller: P. L.O. Dom S.J. Niels Steensens Kollegium (= nu brug for vores hjælp - 3000 kr.). Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø.

Michael Zornhagen

To topmænd fra det tyske Caritas, formanden Helmut Puschmann og lederen af udlændingehjælpen Günter Hiltner gemmer sig over, at bidragene i 1992 steg med 50 procent: Tyske katolikker ydede 127 mio. DM, svarede til over 480 mio. kr. Foto KNA.

Studiedage for kirkemusikere

Fra den 19.-23. oktober 1993 (efterårsferien) afholdes der studiedage for kirkemusikere på Sottrup Slot.

I lighed med tidligere studiedage vil der blive undervist i orgelstil, korsang, solosang m.m. Workshop i liturgi, indvøelse af korværker, gregoriansk sang samt indstudering af ældre og nyere kirkemusik vil indgå i programmet.

Pris: Kr. 1.780,- for enkeltværelse, kr. 1.500,- for dobbeltværelse.

Tilmelding til LITURGISK SEKRETARIAT, Vesterbrogade 28/3, 1620 København V. Tlf. 31 24 52 13.

Kirkemusikudvalget & Liturgisk Sekretariat

Midsommertræf på Magleås

Skt. Hans-Aften den 23. juni 1993.

Båtalen holdes i år af journalist Poul Erik Magnusson, kendt fra bl.a. TV og katolske sammenhænge i bispedømmet.

Tag venner og bekendte med til Skt. Hans-bål på Magleås.

Fra kl. 17.00 er det muligt at grille sin æftensmad eller spise sin middag på bordet på havens planser.

Kl. 19.00-20.00: Gamla landstykke, som vore bedstefædres legede, v. Christian Maagaard, Garlev Idrettsklub.

Kl. 20.00-21.00: Der serveres kaffe/te og kage i stuerne. For dette betales voluene kr. 25,00. Børn gratis.

Kl. 21.00 samles vi på bålpladsen, hvor vi synger nogle sange og nyder udsigten over Sjælland, og hvor Poul Erik Magnusson holder båtalen.

Magleås' styrelse

»Liv og fortælling«

Højskoleuge på Magleås
25.7.-1.8. 1993

Søndag 25.7.:

Film: »Fisher King«
»Jeg Nysten: »Film og fortælling«

Mandag 26.7.:

Sr. Hildegaard Madsen: »Bibelske fortællinger«
Gæstlæreren »Dita Pappenhaimer«

Tirsdag 27.7.:

Jesper Fich: »Fortælling og forkyndelse«
Fortællerværksted

Onsdag 28.7.:

Udflygt med bus til Frederiksberg slot:
Strøffen Holberg: »Brygger Jacobsens fortælling om Danmark«

Torsdag 29.7.:

Kaj Mogensen: »Liv og fortælling«.
Gunde Jørgensen fortæller sagn og legender fra den jødiske tradition.

Fredeag 30.7.:

Litvo Østergaard: »Farlige fortællinger«.
Ebba Strange fortæller sit liv.

Lørdag 31.7.:

Vagn Andersen: »Nattargalen - et eksistentielt indlæg«.
Festmiddag - fest.

Søndag 1.8.:

Aftræje.

Højskoleugen starter søndag med kaffe kl. 15.00 og slutter efter morgenmad den følgende søndag.

Præst på højskoleugen:

Pår Doimer

Arrangørgruppe:

Hanne Brotho, Niels Engelbrecht, Pia Kelly.

Pris for højskoleugen incl. fuld kost og kursusafgift i alt: kr. 1.950,-

Tilføj for ønævnråbe: kr. 350,-
Ved tilmelding indbetales depositum: kr. 350,- på giro nr. 429 44 23 eller ved check til

Magleås Kursuscenter
Mestarkøbvej 6
3460 Birkerød
42 81 17

Da deltagelsestallet er begrænset er det kloget at tilmelde sig hurtigst muligt.

Ansøgning om reduktion i pris kan rettes til kursuscenter.

IKON

Ny forening vil fremme dialogen mellem kristne og nyreligiøse

IKON (Information om Kristendom Og Nyreligiøsitet) er navnet på en ny kulturel forening, der ønsker at indsamle og vurdere oplysninger om nyreligiøse strømninger og livs-anskuelser og formidle disse til interesserede i og uden for kirkerne. Denne videns skal ikke indsamles i et forskningsmiljø, men skal hele tiden fornyes ved reel dialog med nyreligiøse mennesker, siger foreningens formand Søren Bondo.

IKONs medlemmer er kristne fra forskellige kirkesamfund, der arbejder frivilligt i de lokale grupper. IKON blev oprettet i efteråret 1992 ud fra et ønske om at møde de nyreligiøse i konkret dialog. Hvis ikke der er reel kon-

takt med nyreligiøse mennesker, bliver den information, der kan formidles til f.eks. kirkerne, ofte sår, da de nyreligiøse ikke kan genkende sig selv. Biskop Hans L. Martensen har udnævnt Anette Messerschmidt til katolsk observatør i IKON.

To af grupperne i København og Århus - har fast adresse og åbningstid. De arrangerer foredragsaftener og temadage. 12. juni afholder IKON en temadag i Vejle om »New Age i skolen«, hvor man vil sætte fokus på emner som »Fantasirejser« og »New Age-tankerne i fysikundervisningen«.

I Århus har man studiegrupper, hvor man prøver at sætte sig ind i de begrebsverden, der er i

forskellige nyreligiøse bevægelser. I København har man oprettet en støttegruppe for tidligere medlemmer af Jehovas Vidner.

Man vil også sende hold af unge kristne volonter til Nepal. I samarbejde med Dansk Saltalmision skal de unge mennesker tage kontakt med vesterlændinge, der er rejst til Nepal i søgen efter en spiritualitet, de ikke fandt i Vesten.

IKON er også navnet på foreningens tidsskrift. Det er forelagt udkommet med to numre. Hvert nummer har som hovedtema en gennemgang af en nyreligiøs bevægelse: 1. nummer behandlede Jehovas Vidner og 2. nummer Martinus. I nummeret

Foreningen IKON udfolder sig gange om året et tidsskrift. I hvert nummer er der en gennemgang af en nyreligiøs bevægelse.

vedr. Martinus er der indlæg fra Martinus-tilhænger, analyse af Martinus' tankegang og begreber, og kritisk stillingtagen ud fra en kristen synsvinkel. Tidsskriftet udkommer 4 gange årligt.

Nærmere oplysninger om såvel forening, lokalgrupper og tidsskrift kan fås hos IKON-Danmark, Thunevej 1, 8000 Århus C, tlf. 86 13 75 87.

Danske Kirkers Samråd

Kan inspirere til fælles indsats

I december 1991 stiftedes »Danske Kirkers Samråd«. Som navnet siger, er medlemmerne repræsentanter for nogle af de kirkesamfund, der findes i Danmark. Det drejer sig om følgende: Den anglikanske Kirke, Den apostolske Kirke, Baptistisamfundet, Brødemændene (med hovedsæde i Christiansfeldt), Folkekirken, Frelsen Hær, Den katolske Kirke, Den kopplisk-ortodokse Kirke, Metodistkirken, Missionsforbundet og Den reformerte Synode.

Hvert af de ovennævnte kirkesamfund har to medlemmer i rådet, som repræsenterer deres kirke, men ikke uden videre kan tale på deres vegne. Intet medlem af Rådet er forpligtet af rådsbeslutninger, som det ikke selv har tilsigtet sig. Rådet har som sådant ingen egentlige beføjelser, men er et forum, hvor man mødes for at lære hinanden at kende og for at inspirere hinanden til eventuelt samlet indsats.

For at lære hinanden at kende har indtil videre, ved hvert af de 5-6 møder, der er afholdt, to af medlemmerne præsenteret deres kirke, dens historie og vigtigste særkende, samt dens situation i dag i verden og i Danmark. Rådets første »samlede

indsats» var et møde i december 1991 i anledning af, at Danmark indtil juni 1993 har formandskabet i EF. På dette møde orienterede repræsentanter for »The European Ecumenical Commission for Church and Society« (EECCS) om, hvad der er på dagsordenen for det nye samarbejde.

Af andre spørgsmål, som Danske Kirkers Samråd har taget op, er prolesynode, eller sagt på jøvet dansk: i hvor høj grad skal vi forsøge at omvende mennesker med den anden kristen tro til vor egen udgave af kristendommen? Det vil her føre ind i detaljer i gennemgå de »broderlige råd« som af Kirkernes Verdensråd er blevet opstillet som »et minimum for en god mellemkirkelig takt og tone«.

Et enkelt »broderlighedspraksis« skal dog nævnes: Det er en kristenpligt at sætte sig ud over vores respektive ensidigheder og ud åbenhjertige teologiske studier og meningsudvekslinger.

Som grundlag for en sådan åbenhjertig teologisk meningsudveksling kan et lille hæfte udgivet af Det Økumeniske Bæltsråd i 1992 med titlen »Fælleskab til vore kirker« anbefales.

les til brug i studiekræde. Det indeholder bl.a. »Bilaterale samtaler mellem Baptisternes Verdens Alliance og Den romersk-katolske Kirke«. Samtalerne fandt sted i 1984-1988. Man kunne måske tænke sig, at nogle katoliker/baptister ville spørge: hvad skal vi bruge en sådan rapport til? Den kunne vel danne grundlag for en »bilateral studiekræde« med deltagere fra de to kirker. Der er meget i baptisternes dåbs-syn, der stemmer med den ikke så sjældne praksis om om dage i vore kirke: nemlig først at døbe børn, når de har gået til dåbsundervisning. Desuden har alle de gamle kirkesamfund et fællesproblem, nemlig de omsiggribende »New-age« bevægelser af mere eller mindre østligt præg. Hvad gør vi ved det?

Som sagt, Danske Kirkers Samråd er endnu ganske ung, men et sådant forum kan gøre megen nytte i situationer, hvor der er brug for fælles kristelige tiltag.

Merete Klenow With

Bøns- og Vægenat i Herlev

Bøn for Fred og vore Præster fredag den 25. juni til lørdag den 26. juni 1993.

Natten indledes med messe kl. 20.00 og hver time natten igennem vil vi sammen bede Rosenkransens samt bede i stilhed. Lørdag morgen slutes med messe kl. 8.00.

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.

Nordisk kulturcenter nær Rom

Birgitta-søstrene indretter center i kloster i Farfa

Birgitta-søstrene ønsker at oprette et nordisk og nord-sydligt kulturcenter i et 1000 år gammelt benediktinerkloster i Farfa, ca. 60 km uden for Rom. Dr. phil. Tore Nyberg, Odense Universitet har siden 1. februar været igang med at indrette et nordisk bibliotek på stedet. Han forventer, at dette arbejde er afsluttet 1. februar næste år.

Af gammel vane forestiller vi os, at et nordisk samarbejde må finde sted i Norden, siger Tore Nyberg. Men i den europæiske sammenhæng ligner de nordiske lande hinanden. Det fornemmer man især som rejsende i de sydeuropæiske lande. Det er sådanne erfaringer, der ligger bag oprettelsen af

»International Birgittinsk Center i Farfa».

Tore Nyberg oplyser, at tre typiske aktiviteter indgår i planerne:

- at danne rammen om symposium og konferencer af international karakter. Det er ønsket, at humanistiske og kirkelige problemer behandles,

- at samle et nordisk bibliotek med hovedvægt på historie, lokal- og kirkehistorie, religion, etnografi, litteratur, sprog, herunder alt om Norden og af nordiske forfattere på italiensk eller et andet hovedsprog,

- at uddøle stipendier for ophold af f.eks. én måneds varighed for indtil seks personer, der ønsker at arbejde med temaer, hvor det nordiske bibliotek og Farfas eget bibliotek (ca. 40.000 bind) er velegnede hjælpemidler.

Stedet drives af Birgitta-søstrene. De har lejet gæstefløj i benediktinerklosteret, »Abbazia di Farfa«, hvor der i dag bor fire munke.

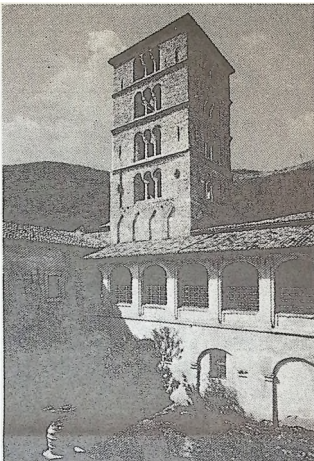
I gæstefløjene er der ca. 50 sengepladser samt konferencetokaler, spisesal, moderne køkken og kapel. I tårnbygningen forefindes en sal, der er velegnet til

musik og kunststillinger i sommerperioden. Der er planer om at indrette det nordiske bibliotek i tårnbygningen.

Man er i gang med at samle en bestyrelse på 10 personer fra de nordiske lande og fra Italien. Blådder den katolske kirke og de

lutherske kirker vil være repræsenteret.

Tore Nyberg anmoder om bogaver til det kommende bibliotek. I Danmark varetager *Poul Hviid, Viaduktvej 7-06, 7000 Fredensborg* de fleste bogaver for danskere, der gerne vil være biblioteket behjælpet. Man kan hen-

Det nordiske Kulturcenter i Farfa får til hus i et benediktinerkloster fra det 11. århundrede. Stedet drives af Birgitta-søstrene.

Tore Nyberg

Bøger

Digterisk frihed?

Jacques Berg er i sin nyligt udkomne historiske roman »Himmeltigen« Niels Stensens dagbog (forlaget Forum, anmeldt i k.o. nr. 9) faldet for »vri-stelsen til alt i viden historiske person kød og blod i en litterær genre« (romansens efterord). Imidlertid er det et godt spørgsmål, om han virkelig er sluppet godt fra denne udflugt til grænselandet mellem historisk kendsgerninger og digterisk fantasi.

En historisk roman har det til fælles med den egentlige historiskskrivning, at den digter over kilderne. Som den store danske historiker Erik Arup engang skrev, så skal historikeren »digte over kendsgerningerne, over dem alle, ikke imod dem, ikke udover dem«. Men hvor historikeren må holde sig tilbage, kan digteren frit digte ud over kilderne,

skære bort og tilføje eget stof. Det er digterens gode ret. Man bør imidlertid kunne forlange et historisk roman, at den ikke går direkte imod de historiske kendsgerninger. Og her skuffer Himmeltigen.

Forlaget har åbenbart stølet for meget på forfatterens indsig, og forfatteren har stølet for meget på sig selv. Kontrasten til f.eks. Henrik Stangerup nære samarbejde med arkivar Jørgen Nybo Rasmussen i forbindelse med romanen »Broder Jakob« er slående.

Banale fejl

Blot for at nævne et par stykker, så var bertog Johan Frisch af Hannover ikke kurfyrste, det var ikke jesuitter, men kapuciner, der var etg sjælesorger i Hannover, Steensen blev doktor i medicin i 1664 ikke 1665, og da

Stensen døde, var han forlængst ophørt med at fungere som hjælpebiskop. *Thomas à Kempis* har heller ikke skrevet nogen bog med titlen »De Imitatio Dei! For det første kunne han bøjse sine navneord, og for det andet ønskede han som alle retroende kristne at efterfølge Kristus.

Happy end

for enhver pris? Meget mere problematisk end de ovennævnte faktuelle fejl er forskellige beviste ændringer af historiske kendsgerninger, som nærmer sig misbrugt digterisk frihed. Blot for at nævne det mest slående eksempel: Det er velkendt, at Steensens døde uden præstelig bistand, og at det smertede han meget, ikke at kunne aflægge skriftemål før sin død. I stedet aflagde han to gan-

ge en offentlig syndsbekeendelse. Der var sendt bud efter en jesuitpater fra Lybæk, men han nåede ikke frem i tide, måske med vilje. Jacques Berg lader derimod Steensen være omgivet af hele to præster. For det første hans nære ven *Johann von Rosen* (der aldrig blev præsteviet) og for det andet »munken fra Lybæk«, der må være den nævnte jesuit. Hvorfor denne ændring? Det minder lidt om de amerikanske filmatiseringer af romaner med særlig sluttning: Scerne vil have happy end, og det får de så!

For den, der behersker tysk, er *Ranau Köchers* Niels Steensens *Schweriner Advent* (Sankt Benno Verlag, Leipzig, 1979) stadig det bedste bud på en lidig Steensen-roman.

Sebastian Olden-Jørgensen

vende sig på telefon 75 92 21 26.

Den hellige Birgitta (1303-1373) tilbragte en stor del af sit liv i Italien. Hendes navn står som et symbol for kontakten mellem det nordlige og det sydlige Europa, siger Tore Nyberg. Den hellige Birgitta stiftede »Freresers orden« (Ordo Sancti Salvatoris), der var spredt ud over hele Europa med i alt 25 klostre. Fem af dem var i nordiske lande. I dag er bl.a. kloster i Sverige, Finland og Italien.

kk

Kopternes pave fremstiller selv myrraolien

Cairo (KIPA) - I ugen 2.-9. april 1993 kunne man finde overhovedet for den koptiske kirke, pave Shenuda III i arbejdstøjet i ørkenklosteret Anba Bishoi. Det fremstiller Patriarken af Alexandria siden den hellige salvolie.

Det er 29. januar apostlene, at salvolien fremstilles, men allerede tredje gang i Shenudas embedsperiode, at der må laves mere af den hellige myrraolie. Årsagen til den store efterspørgsel er, at kopterne på grund af emigration får flere kirker i Amerika, Europa og Australien. I de sidste 10 år er der bygget 119 nye kirker uden for Egypten. Her får kopterne ikke lov til at bygge nye kirker, trods et stort behov.

Når en ny kirke skal indvies, skal alteret, døbefonten, ikonerne og det, der bruges på alteret salves. Antallet af døbte er også stærkt stigende, og ved firmelsen umiddelbart efter dåben, salver præsten barnet 36 steder på kroppen med et kors.

Den hellige myrraolie fremstilles efter den gammeltestamentlige opskrift. 26 forskellige krydderier koges ud i ren olivenolie. Lidt af den gamle myrraolie holdes i blandingen som »surdej«, fordi apostlene til den første myrraoliefremstilling anvendte de krydderier, der var blevet til overs ved Jesu gravlæggelse.

I det koptiske ugeskrift »Kerasa« forklæres det, at apostlene først videræg Helligånden ved håndpålggelse, hvilket endnu sker ved præste- og bispevielser. Men da kristendommen bredte sig, voksede behovet for et andet tegn på Åndsbesøg til de døbe.

Ingredienserne til den hellige myrraolie bliver bragt fra Det hellige Land til Egypten af metropoliten af Jerusalem, Anba Abraham.

Den koptiske kirkes overhoved, pave Shenuda III.

Biskoppen takkede i sin tale ikke alene *Kaspar Kallan* for hans mangeårige formandsarbejde i AC og for hans indsats for kirken i det hele taget, men også *Sophie Kallan*, der igennem alle årene har været trofast medarbejder i bispedømmet.

25 år formand for Academicum Catholicum

Formanden for Academicum Catholicum, *Kaspar Kallan* blev mandag den 24. maj fejret ved en festlig reception. Denne dag markeredes hans 25-årige virke som formand for Academicum Catholicum. Foruden biskop *Hans L. Martensen* mødte omkring 60 mennesker op i dagens anledning.

Biskoppen takkede i en kort tale *Kaspar Kallan* for hans mangeårige virke som formand for AC og for hans indsats i bispedømmet på andre områder.

Det er nok ikke for meget at sige, at AC i en årrække har været næsten identisk med *Kaspar Kallan* person, sagde skolekurator i AC, *Sebastian Olden-Jørgensen*, der på foreningens vegne holdt festtalen. Dette har sin dybeste rod i *Kaspar Kallans* kærlighed til kirken; denne kærlighed har brændepunkter: Niels Steensens Gymnasium og AC. Han bar holdt AC i live i en

periode, hvor mange andre foreninger har måttet give op.

- *Kaspar Kallan* har set det som sit mål at modarbejde de uheldige spiltelser, som desværre har præget den efterkrigsårstid, fortsatte *Olden-Jørgensen*. Han har søgt at give AC bredde og samle folk af alle aldre og med lidt forskellig baggrund, uddannelse og gemy. *Olden-Jørgensen* overrakte den jubilerende formand en illustreret bog om *Marc Chagalls* bibelsk inspirerede billedkunst.

Kaspar Kallan mente ikke, at det var ham, der skulle takkes, men AC. For 50 år siden kom jeg til AC som nybagt student. Dette fællesskab har igennem årene sat præg, sagde han. Han mindedes ligesom biskoppen tidligere i sin tale p. *H. Roos SJ*, der kom til at betyde så meget for medlemmerne i AC.

AC blev stiftet 27. maj 1996 og kan således om tre år fejre 100 års jubilæum. Foreningens første formand var *Johannes Jørgensen*. AC samler sine medlemmer til månedlige møder, foredrag, betinger eller lignende. Foreningens formål er bl.a. at formidle viden og orientere om strømninger i kirken med henblik på en katolsk meningsdannelse. Mærkerne er teologiske, etiske, filosofiske eller kirkehistoriske ligesom kunst spiller en væsentlig rolle. I år arrangerer AC en sommerrejse til Assisi, Firenze og Salzburg. Den foregår fra lørdag den 17. juli til søndag den 1. august. *kk*

Dalum-retræten fejrer 50-års jubilæum

I år bliver det en franciskansk retræte

I Katolsk Ugeblad af 3. juli 1943 er der af dir. *Henry Schultz*, Kolding indrykket en annonce om elevreiser for herrer med *Hans Eksellence* biskopent tilladelse og anbefaling, til afholdelse på Dalum Kloster august 1943. Eksercitpræst er fr. *Horn*, Aalborg. I Katolsk Ugeblad af 11. juli 1943 har pater *J. Øirik*, en 3-spaltet artikel, der varmt anbefaler retræten.

Der har igennem de 50 år ofte været to retræter, som regel op til påske og i august. I de senere år dog blot én retræte, da Sct. Hedvigsstretnes nu også har en retræte for kvinder. Gennem alle årene har der været en 20-30 deltagere. Når vi når det høje tal, må deltagere fra Odense bo hjemme, da søstre her et begrænset antal værelser og alle deltagere bor på eneværelser.

Mange præster har medvirket

Dir. *Henry Schultz* oplevede også 25 års jubilæet, derefter var det i mange år *Sig. König-Petersen* sammen med et udvalg, og i en kort tid *Jens Simonsen*, der boede på klosteret. De sidste 20 år har jeg været med i udvalget, de sidste 10 år som udvalgsformand. I jubilæumåret består udvalget af *Edmund Jensen*, *Børge Johansen*, *Jens Åge Ibsen* og *Walther Egger*.

Mange af vore gode og dygtige præster, har i årenes løb været med til at give nyt trosindhold og åndelig fornyelse.

Al disse kan nævnes: *Peter Schindler*, *Georg Berling*, *J. Mesters*, *K. Paul*, *Knuud Ballan*, *Josef Vølk*, *K. Geertz Hansen*, *P. Gregoire*, *Hans Esmark*, *Czeslaw Kozon*, *Edbe Simonsen*, *Johannes Jorna*, *Vagn Hansen*, *Hans L. Martensen*, *Per Waage*,

Paul Marx, *Frans van Haaren*, *J. Uman*, *Leo Kertz*, *August Ziggeler*, *Herrnich Roos*, *Lars Messerschmidt*, *Alex Kons*, *Irenus Cappellen*.

Sidstnævnte er vores retrætepræst i år, og biskop *Hans L. Martensen* delager i vores engagement og forretter jubilæumsmessen om fredagen.

Deltagere fra hele landet
Dalum retræter har i de mange år haft et bredt udsnit af deltagere fra det ganske land, også fra belygndelsen med deltagere fra de nordiske lande.
En svensk deltager skrev efter retræten: »Det var inte utan en viss åkänsla av vemod vi åndligt förnyade och berikade trådde ut i vardagslivets strävs.«
Hvert år kommer der nye deltagere, vi oplever et dybt åndeligt fællesskab, og vi er i stor taknemlighedsgjæld til Sct.

Hedvigsstretnes for deres enestående gæstfrihed, vores fællesskab - ja, vi bøder til på Dalum - som en søster sagde.

Biskoppen holder festmessen

Vores jubilæustræte følger vores sædvanlige retræteprogram, i år bliver det en franciskansk retræte, med profens for ordene her i landet. Med to daglige foredrag, laudes, messe, vesper, komplet sammen med søstrene. Vi har lysprocession til Laudagrotten. Vi har en festaften som søstre indbyrdes til, og hvor biskoppen og søstre delager. Sluttræ fredag, hvor biskop *Martensen* forretter festmessen i den meget smukke Dalum Klosterkirke.

Alle, såvel gamle som nye retrætetræter er velkomne, og vi har mulighed for at kunne bevilge tilskud til opholdet.

Børge Blans

Niels Steensen rejste til Schwerin

Efter at have fået en del forespørgsler vil jeg igen i år søge at gennemføre en rejse til Schwerin. Dels er landskabet i Mecklenburg en rejse værd - dels møder man altid mange rare mennesker i menigheden der - og dels er det en ganske særegen oplevelse at besøge de steder, hvor Niels Steensen havde sit sidste virke, og hvor han døde.

Turen er planlagt til weekenden fredag den 20. august til søndag den 22. august. Prisen vil nok være omkring 1.200 kr. Dog vil jeg se, om vi ikke også kan tilbyde privat indlogering til lidt lavere pris.

Foreløbig har jeg tænkt på følgende plan: Fredag

aften besøg i Sct. Anna kirken Niels Steensen krydte. Lørdag morgen besøg på slotet og derefter heldagsstur til Rygen med besøg på de steder, der fortæller om den tid, da øen hørte ind under Høskildebispens. Søndag besøg sammen med menigheden og hjemtur med stop i Bad Döberan eller Rostock.

Interesserede bedes henvende sig til Sct. Gabriel's skole. Ansøgers kursor på vort lff. nr. 33 13 37 62 eller til underetegnede inden udgangen af juni.

Dietrich Tümmersmann Sognepræst

Pensionistuge på Magleås

de 8.8.-14.8. 1993

Pensionistugene starter søndag med kaffe kl. 15.00 og slutter lørdag med frokost.

Søndag 8.8.: Messe med pastor Martin Bergsøe

Mandag 9.8.: Pastor Paul Honoré: Salmegedter i Kingo. Messe med pater Gregoire.

Tirsdag 10.8.: Pater Gregoire: Henri Matisse - Kapellet i Vence. Messe med pater Gregoire »Mit Afrika« - film om Karen Blixen

Onsdag 11.8.: Udflugt med bus til Karen Blixen Museet. Kaffe i Høngsted. - tur langs kysten. Messe med pastor Erling Brodersen.

Torsdag 12.8.: Pastor Czeslaw Kozon: »På rejse med Caritas«. Messe med pastor Kozon. Musik og sang med Rolf, Klaus og Peter Tønshoff.

Fredag 13.8.: Sr. Evelyn Knapke: St. Josefsøster 1993. Ordets Tjeneste med Sr. Evelyn.

Lørdag 14.8.: Niels Engelbræcht: »Profetarne - vanvitige mennesker«. Messe med pater Martin Chaso.

Daglige ledere: Sr. Clementine Wamhoff og Niels Engelbræcht. Pri: kr. 1.600.-. Tillæg for enkeltværelse: kr. 200.-. Ved tilmelding betales depositum: kr. 350.- på giro nr. 428 48 29 eller med check til:

Magleås Kurscenter
Nestorvej 4
3460 Birkhøje
42 91 97 15.

Ulla Edith Fjording

*14. marts 1915 - 16. maj 1993

Min elskede gennem 56 år. Vor kære mor, svigermor, Muddi og oldemor et stille sølv ind i Vor Herres arme.

Tak for alt, tak for Gud og skaber.

Kaj
Børn, svigerbørn, børnebørn, oldemor
Særligt familiens varme tak til personalet på Arntsenyghuset i Gentofte, afd. Y.122, som så kærligt har hjulpet os den sidste tid, samt til alle de, som ved deres forlyden har styrket vort fællesskab med Gud og med hinanden.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 63A, ct. 1200 København K.
Kontor: har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 22 02. Postgite 5463237.

Møder og arrangementer

Kristi Legems- og Blodsfest

Torsdag den 10. juni
Traditionen tro indbydes Storkirkenhøvs katolikker til fællesskab af høje denne festdag i Sct. Thereses Kirke, Bernstorffsvej 56, 2200 Høllруп.
Transport: S-to til Høllруп Station eller bus nr. 1 næstst til døren.

Kl. 19.30 hjemme i kirken med efterfølgende procession i Rygsønder park.
Velkommen i Sct. Thereses Kirke.
Menighedsrådet

Kirkekoncert

Sommerkoncert som afslutning i den katolske Vor Frue Kirke i Århus.
Mandag den 14. juni kl. 20.00 afholder kirken kantori (18) under ledelse af organist og korleder, Olav K. Miksa-Jørgen sommerkoncert i lysbet med tidligere. Se omstien af koncerten foran i bladet.

MARRIAGE COUNCILOR MEGLEÅS 18.-20. JUNI 1993

Æ
G
T
E
S
K
A
B
S

T
R
E
F

Tilmelding hos P. Michael Bradley O.M.I., Hørløvej 14, 2730 Herlev.

Retræte for damer 1993

Retræten 1993 for damerne afholdes på Dalum Kloster fra mandag d. 16. august til 20. august, hvor den slutter om fredagen efter messen. Tema: »Hvordan bed Jesen?« ved pater Frank Jøbst O.M.I. Pris pr. deltager 650 kr. + Deposition med tilsending kr. 100,- bedes sendt til: Anna Marie v. Holstein-Rashou, Kastemøllevej 51, 5200 Odense V, enten pr. check eller giro 5 10 32 26.
Ansøgning om tilstød kan søges på samme adresse.

Det sker på Magleås

On. d. 9.-14. d. 12.4.: Årboret, Hørsholm.
On. d. 9.-10. d. 10.8.: Dansk Flygtningehjælp.
Fr. d. 11.8.: Lokaltidst. forening for Birkør og Hørsholm.
Lø. d. 12.-14. d. 13.8.: Ørnving Vuggestat.
Ma. d. 14.-15. d. 15.8.: Panneministeriet.
On. d. 16.-18. d. 20.8.: Familie-veekend v/p. Michael Bradley O.M.I.
On. d. 23.8.: Nidssommerfest.
Se annon. Nr. d. 28.-30. d. 30.8.: Det nye Røstebok.

50 års Dalum retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 23. (inkl. nat) til 17.00 til fredag den 27. august efter biskop Martinus festmesse og morgenmød.
Retræteprætor: venarus Capellen O.F.M. Conv. Emne: Heren giv dig sin fred.

Prisen for opholdet er kr. 675,-. Du tilmelder dig ved at indbetale kr. 100,- på giro 927 08 33 eller check til Børge Blans, Sølvvej 7, 8600 Silkeborg, tlf. 86 82 28 52, eller 98 50 10 74.

Der kan søges tilstød til opholdet.

Netopbehold: Walter Eggert, Hillerød Jens Aaga Ibzen, Sønderborg Edmund Jensen, Frederikshavn Børge Johansen, Odense Børge Blans, Silkeborg (udv. form.)

Studierejse til Israel

Årstejse tirsdag 21. september 1993, hjemkommande 20. september.

Rundrejse i Galilea, 2 døgn i Jerusalem, samt med dansk guide, ledet.
Rajsen er arrangeret specielt for deltagere i »Grundkursus i teologi«, som alle er velkomne (åbent m. 20 deltagere). Pris ca. 6.000,- kr. Forslag til tilmelding snarest til Ulla Elmquist, Bredgade 64, 1260 K. Tf. 33 93 98 83.

Diverse

Frivillig hjælp

Frivillig hjælp søges til »Fred og forsøning«, Katolsk Børnemæssig forberedelse.
Fasterhøjvej 2, Fæsteholt 7330 Brøndø.
Nærmere oplysning, Tf. 97 18 81 70.

Sankt Andreas Bibliotek

Købmægsgade 44, 1150 Kbh. K.
Tlf. 33 91 86 90, onsd., torsd., fred. 10-16.

Niels Steensens Bibliotek

Stenogade 9, 1616 Kbh. V.
Tlf. 32 24 22, tir. og tors 17-19, onsd. og fred. 12-16, sønd. 11-13.

I 1521 bliv en spansk soldat sikret i kirgen. Mens han kommer sig får han nye tanker om, hvad han kan bruge sit liv til. Hans navn var Ignatius af Loyola. Der går en tid år, før han grundlægger Jesuiterordenen, og undervejs aflever han en lille bog, som skulle blive en kristen klassiker: »Andelige Øvelser« har rødder i centrale trosværdier, som er fælles for alle kristne. Den er stadig inspiration for mange der søger fordybelse i deres tro. Videofilmen er indspillet i anledning af 500-året for Ignatius' fødsel. Dansk version af tysk video, 27 min. 1992. Fås også på lyd. Køb eller lej. Løst: 90 kr., private halv pris.

KVIP laver video til brug i skolen, i menigheden og derhjemme. Ring efter vores nye programoversigt.

KVIP
Katolsk Videoproduktion
Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø
Tlf. 31 20 93 37 Fax: 39 27 35 01

Radio Steno - Katolsk Lokalradio

Stk. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø. Gim 9 73 76 96.
Hver mandag kl. 20-23 på 107,8 MHz.
20:00: Mandagsmagnasinet med aktuelle indlæg.
21:00: Åbent Forum - debatprogram.
14.6.: »Kantati i kirken«, Medvirkende: a. Rainhold Sehner og Karen Larsen.
22.15: Mandagsprentsen.
Mandag til fredag kl. 16-17 på 88,2 MHz.
Mandag: »F3« Hermeti merke - for børn og unge.
Tirsdag: »Løst og gløstelt.«
Onsdag: »Akvareller« - programmet, der for alvor går i dybden.
16.6.: Om Galaterbrevet ved Lars Knudsen-Blinenberg, Bibleskolelederen.
Torsdag: »Ugens gest.«
Fredag: Magnasinet »Der« fredag.

Testamente

til fordel for Den katolske Kirke
Ansgarsfællesskabet
Men kan støtte kirken ved at indstøde den som arving i sit testamente.
Ingen arvsafgift
Kirken modtager det fulde beløb.
Gratis advokatskattede
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til satter refunderes af Bispekontoret.
Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 63A, 1260 København K.
Tlf. 33 11 60 80

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelsen søger Katolske Menighedspleje værelser til kl. i hele Storkirkenhøvs. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udbydere og lejere. (Udstår De et udfyldt eller læs - ring til Katolske Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag)

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo løses.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 72 37. Åben: 42 85 39 40

BEGRAVELSER LIGBRÆNDING

Strandvejen 153
31 62 16 50
Til med Vagn Føndo, der er medlem af Bedemændenes Landsforning

Reference:
Sankt Joseph Søstrene Benediktinerindernes af Den Hellege Ligebo

Aftaler træffes gerne i Døres hjem.

Begravelsesforretning

ordrer af i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, syge-sikring, aflægning m.m.
Aftaler gerne i Døres hjem, eventuelt i Storkirkenhøvs.

DØGNVAGT 31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østergade 226
Filtal: Tastrup 42 99 01 58

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. m. kr. 4.00
Tilstandanoncer pr. m. pr. sp. kr. 5.00

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNVAGT RUNDET

WAGN ADLER
Bedemand Klost's Ltd.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HØVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 66

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelser og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i varme brugsvandssystemer.
Tlf.: 42 27 31 99

»BALANCEN«

Ur- og Brillehuset
»BALANCEN«
V/NIUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 62 21 19 20

Murermester Børnhard Christiansen

Søbøvvej 8, Søbo.
Tlf. 86 94 82 10
Bilnr. 30 86 26 09

Mølermester VILLY HANSEN

Bredager 13 · 7100 Vejle
Tlf. 75 61 69 62 og 75 63 29 37

Revisor Henrik S. Andersen

Tlf. 98 25 93 22

den Registrerede Revisor Jørgen Brangstrup
REGISTRERET REVISOR FOR
277 ØSTGADE 16
4000 ROSKILDE · 42 35 10 36

USA bør blande sig i striden i Bosnien

— mener den amerikanske bispekonference

Washington - Den amerikanske Bispekonference har skrevet til USAs udenrigsminister **Warren Christopher**, at USA har en moralsk pligt til at intervenere i krigen i Bosnien, men skal være yderst forsigtig med at bruge militær magt, skriver det amerikanske presseureau **CNS**.

Hvilken løsning?

Det er de stridende parter, der har det største ansvar for at nå frem til en fredsfuld løsning, mener USAs og hele det internationale samfunds ligegyldighed over for tragedien i Bosnien er uacceptabel, skriver biskopperne.

I brevet nævnes, at det kan retfærdiggøres, at den er uacceptabel, at det kan retfærdiggøres, at det er nødvendigt for at hjælpe våben-embargoen eller intervenere militært på anden måde, bør man dog nøje overveje, hvorledes en militæraktion kan bidrage til det, der i sidste instans kræver en politisk løsning. Biskopperne ønsker også, at en militær indblanding fra udlændet overvåges af en international myndighed.

Brevet er udsendt af den forinden for bispekonferencens internationale kommission, erkebiskop **John Robert Roach**. Brevet blev af mange forstået som en støtte til præsident **Bill Clintons** politik. Det fik **Roach** til at klage, at brevet på den ene side forkaster, at USA inder ansvar har for at stoppe myrdelserne i Bosnien, og på den anden side afviser, at en militær indgriben er den eneste løsning på krisen. De etiske principper, vi fastholder, er ikke nemme at anvende i virkeligheden, men er nødvendige kriterier i de valg, der skal træffes i forhold til situationen i Bosnien, siger **Roach**.

Opfordring til ikke at flygte ind i isolationisme

Kardinal **Joseph Bernardin** fra Chicago opfordrer amerikanerne til ikke »at flygte ind i isolationisme«, meddeler pressebureauet **KIPA**. I en verden, hvor 40.000 børn dages døde af følgerne af sult, hvor der sker eniske udsættelser og systematiske voldtænder, er det forkert for de troende i en univer-

sel kirke og borgere i verden sidste supermagt kollektivt at vende hovedet bort.

Kirkens fornyede bidrag efter 10 år

Bernardin var i 1983 ansvarlig for udsendelsen af hyrdetbrevet »Fredens udfordring«. Det opfordrede utvivldigt den daværende præsident **Reagan** til nedrustning og forbud mod atomvåben. Nu, ti år senere, mener Bernardin, at de amerikanske biskopper igen bør yde et bidrag til »den nye måde at tænke på« for at få fred i verden. **JW**

Det nyoprettede bispedømme Hamburg, vor landfaste nabo, har valgt **Sankt Ansgar** som værnhelgen. Han var Hamburgs første biskop. Hans statue på Trostbrønnen overvågede krigen. Foto: KNA

Romero saligkåres

En særlig messe er blevet fejret i El Salvador for at markere begyndelsen på saligkåresprocessen for den verdslige erkebiskop **Oscar A. Romero**, skriver »Catholic Herald«.

Romeros efterfølger, **Arturo Rivera** y Damas har fået til opgave at vurdere sagsakterne. Der vil blive en omhyggelig granskning af Romeros værker og samtaler med dem, som kendte ham.

En FN-rapport konkluderede for nylig, at det var major **Roberto D'Aubuisson**, den højreorienterede grundlægger af det regerende ARENA-parti, der havde ansvar for mordet på Romero. D'Aubuisson døde i 1990.

Rom udelukker seks ordensmedlemmer Brasiliansk biskop indlemmer dem i sit bispedømme

Madrid (KIPA) - For første gang i den nyere kirkehistorie har Rom dømt en hel gruppe ordensfolk til udelukkelse af deres ordfællesskab. Dekretet om udelukkelsen af fem præster og en lægbroder af clarentinerordenen er udstedt af den Apostoliske Signatur, den højeste retsinstans i Vatikanet. Alle seks er kendte som tilhængere af befrielsesteologi.

Udelukkelsen begrundes først og fremmest med overtrædelse af lydighedsloften. Konflikten stammer helt tilbage fra begyndelsen af 80'erne. Dengang kom en af de nu udelukkede, den kendte spanske clarentinerolog **Benjamin Forcano** i vanskeligheder med Troslærekongregationen på grund af sin »ny seksual-etik«.

Åbenlys konflikt på redaktør blev fyrret

Konflikten kom på forside i spanske aviser, da Forcano, der var en af lederne på clarentinerenes tidsskrift »*Mission abierta*« (Åben mission), blev afst. Senere blev de to andre ledere, **Secundino Moreira** og **Rufino Feliciano** taget fra deres funktioner på tidsskriftet.

Hidtil optagelser fra ordenslivet blev ordensledelsen af Vatikanet opfordret

til at afsætte de tre, så tidsskriftet kunne få en ny linie, og Forcano blev flyttet til Paris. Processen mod de tre mødte dog modstand fra dele af ordenen, og der blev skrevet solidaritetserklæringer.

Der er brug for dem i Brasilien

Yderligere tre ordensfolk, som havde stillet sig til Forcano og haas medarbejderes side, er nu også blevet udelukket af ordenen: præsterne **Evaristo**

Villar og **José Luis Serra** og lægbroderen **Jesus Azu**.

Efter processen forsøgte erkebiskoppen af Madrid, kardinal **Angel Siquiera Goicoechea** at få de seks ordensfolk suspenderet fra gejstlige funktioner. Dette blev forhindret, da biskoppen af Sao Felix i Brasilien, **Pedro Casaldaligo**, der selv er clarentiner og forkæmper for befrielsesteologi, tog sine medbrødre under sin beskyttelse. Han har »incardineret« alle seks i sit bi-

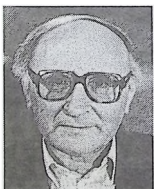
spedømme, hvilket vil sige, at de kan udføre præstelige funktioner dér.

De seks udelukkede clarentinere udtaler, at de er overbeviste om, at den egentlige grund ikke er lydigheds, men at det drejer sig om spørgsmål vedrørende læreopfattelsen.

Clarentinerordenen, Missionsfællesskabet for Marier Uplettede Hjertes Orden (CMF) blev grundlagt 1849 i Vich i Spanien af den hellige **Antonio Maria Claret y Claret**.

Fjernsyn øger uselvstændighed Husbesøg bedre end TV-messer

Mainz (KNA) - Teologen **Johann Baptist Metz** i Münster har i tidsskriftet »Concilium« kritiseret tendensen i visse TV-stationers programvalg. Det bliver mere og mere reklamen der bestemmer. Metz mener, at det kan føre til en ny uselvstændighed og analfabetisme.

Johann Baptist Metz

TV er de fattiges nye opium

I udviklingslandene er forholdene ikke bedre. TV, der viser underholdningsudsendelser fra Vesten, er ofte de »fattiges opium«. TV fremstiller en succes- og forbrugsverden, der ligger milevidt fra de fattiges sociale og kulturelle virkelighed.

Metz er modstander af TV-transmissioner af mes-

ser. Eukaristifiringerne her ikke hjemme i hjemmet, fordi tradition derved bliver afløst af reproduktion. Han inddrager også argumentet med, at især gamle og syge har glæde af messe-transmissioner. Der er i langt højere grad brug for, at man besøger dem og syge og snakker med dem, siger han.

Teologen Gustavo Gutierrez hædret med »Légion d'Honneur«

Paris (KIPA) - Grundlæggeren af befrielsesteologi, **Gustavo Gutierrez** har fået Frankrigs højeste udmærkelse: optagelse i Æreslegionen. I sin tale sagde præsident **Francois Mitterand**, at Gutierrez var et forbillede på grund af den overensstemmelse, der var i hans liv mellem tanke og kamp mod udbytning, magtmissbrug, fattigdom og nød.

Gutierrez blev født i Peru i 1928. Han læste først medicin, men besluttede sig så for at blive præst. Han har læst i Leuven i Belgien og i Lyon i Frankrig. Da han kom tilbage til Lima, underviste han på Det katolske Uni-

versitet i teologi og socialvidenskab.

I 1971 udkom hans banebrydende værk »Befrielsesteologi«. Det vakte opsigt over hele verden og var det første i en række lignende værker fra latinamerikanske teologer. Udgangspunktet for Gutierrez var bispemødet i Medellín i 1968, hvor den latinamerikanske kirke ændrede retning med det berømte »valg for de fattige«.

Fordømmer kirkeligt hovmod

Gutierrez kritik af kirkeens præstetier sig ikke mod hierarkiet som sådant, men mod den manglende virkeliggørelse af

den kristne næstekærlighed. Gutierrez har, i modsetning til Leonardo Boff, ikke haft overensstemmelse med Troslærekongregationen.

Gutierrez fordømmer alle former for kirkeligt hovmod og patroniserende holdning over for de fattige. »Det, jeg ville med min teologi, var at minde et folk, der dagligt oplever døden, om, at Gud er livets Guds«, siger han i forbindelse med æresbevægeningen.

Gutierrez har grundlagt »Instituto Bartolomé« i Lima. Han er professor på Det katolske Universitet i Lima og samtidig søgnerpræst i fattigvarteret Rimac.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor **William Wuyts** (ansvarsh. redaktør),
Journalist **Knud Helsted Kluge** (red. sekretær).
Redaktionelle medarbejdere: **Kirsten Szarasin**
og **Susanne Wogenson**

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax: 31 24 48 75 og 87 22 40 54.
Udgiver: **Ansagerstiftelsen**
Tryk: **Ny Dag**, DK-4900 Nakov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 23. juni

katolsk orientering

Pastoralrådsmøde, side 2-3
 Maria-visioner, side 5
 Diakonvierelser, side 7
 Orientering fra sognene, side 8-12

Positive reaktioner på ny økumenisk håndbog fra Vatikanets Enhedsråd

Rom (KIPA) - Generalsekretæren for Kirkenes Verdensråd, *Konrad Raiser* siger, at han er meget tilfreds med den nye økumeniske håndbog, Vatikanets Enhedsråd netop har udgivet. Den giver klare retningslinjer for de katolikker, der er ansvarlige for den økumeniske proces og for deres samtalepartnere i de andre kirker. Især er Raiser glad for håndbogens første kapitel, der rummer det teologiske grundlag for den katolske kirkes økumeniske engagement. Det har en meget afbalanceret teologisk be-

handling af økumenens plads i kirken. Bogen kan give impulser til »flere økumeniske diskussioner om kirkeforståelse og dens embed som fællesskab«, siger Raiser.

Men også lidt kritik

Formanden for Enhedsrådet, kardinal *Edward Cassidy* udtaler, at der allerede er kommet positive reaktioner fra andre kirkesamfund, især de ortodok-

se, på de eksemplarer af håndbogen, der på forhånd har været sendt til formændene for bispekonferencerne og østkirkenes patriarker. Kritikken fra de ortodokse kirker går ikke på Pavestolens økumeniske retningslinjer, men på »forskellen mellem ord og handling«, siger *Cassidy*. Han var meget tilfreds med fremskridtene i dialogen med lutheranerne. (Læs også side 6).

Beograds katolikker forlader byen

Rom (KIPA) - Mere end tre fjerdedele af Beograds katolikker er flyttet siden krigen startede, siger byens katolske erkebiskop *Franc Perko* i et interview i tidsskriftet »Il Sabato«. Før krigen var der 34.000 katolikker, i dag er der kun ca. 8.000.

Situationen for katolikkerne i Beograd og Serbien er blevet vanskelig. Efter at paven har fordømt krigen og den »etniske udrensning«, er serberne overbeviste om, at Vatikanet har anti-ortodokse og

anti-serbiske holdninger. Før blev katolikkerne lålt, nu er der åben fjendtlighed.

Perko har gode forbindelser med den ortodokse patriark og den islamiske men. Men det er desværre ikke nok. Det er vanskeligt at føre en dialog med serberne. De har en tendens til at ville »mytologisere« og lever med fortidens ry. Derfor er det svært at holde dem fast til fornuften, siger erkebiskoppen.

Kvindelige ordener med til bispesynoden?

Worms (KIPA) - Formanden for Den tyske Bispesynode, *Karl Lehmann* mener, at kvindelige ordener skal deltage ved den næste bispesynode i Rom i 1994. De kan bidrage med »klarjæggelse af kvindespørgsmål«, siger biskoppen af Mainz.

Synoden i 1994 drejer sig om præsters og ordensfolks opgaver i kirken og verden. Lehmann ser ordener som kirkenes »profetiske dimension«. Man

skal dog passe på med at give indtryk af, at det alene er ordenerne, der er kraften i fornyelsen i kirken.

Han advarer mod, at man anses ordensfolk for at være en slags »første classes kristne«. Derfor må man lang kraftigere, end det fremgår af forberedelsesopmærksomhed, på selve synoden understrege dåben som alle kristnes fælles fundament.

Repræsentanter fra katolske institutioner ser på bygningerne på Gl. Kongevej. Fra venstre forrest: *Amy Lauridsen* (DUK), p. *Guido Krienbihl* (Pastoral-Centret), *Anne Lisa Timmermann* (Caritas Danmark) og p. *Lorenzo Del Zanna SJ* (den italienske menighed). Bagst: *Jørgen Nybo Rasmussen* (Historisk Arkiv) og for udvalget p. *Gerhard Sanders SJ*, *Annie Rasmussen* (Katolsk Bispekontor) og *Knud H. Kluge* er itået med på billedet. Foto: Kluge.

Bispedømmets institutioner flytter måske sammen

Jesuiternes ejendom på Gl. Kongevej i København er blevet ledig

En lang række af bispedømmets institutioner flytter måske sammen inden for det næste år. Den internationale Skole flytter til august jesuiternes ejendom på Gammel Kongevej i København, hvorved 4.000 kvm. bliver ledig. Både Det biskoppeleje Råd og pastoralråds forretningsudvalg er med i drøftelserne.

Udvalg

Et udvalg bestående af generalvikar *Paul Marx*, pastoralråds næstformand, *Kurt Hansen*, pastor *Guido Krienbihl* fra Det biskoppeleje Råd samt *Gerhard Sanders SJ* undersøger det omfattende projekt.

Flere katolske institutioner har foreløbig vist interesse for planen: Katolsk Bispekontor (evt. kun den administrative afdeling), Historisk Arkiv, Danmarks Unge Katolikker (DUK), Caritas Danmark, Pastoral-Centret, »katolsk orientering«, Niels Steensens Bibliotek og Den italienske Menighed. Indflytningen kan komme til at foregå i forskellige tempi.

Tidligt

1. januar 1994

En eventuel flytning kan påbegyndes omkring 1. januar 1994. I øjeblikket undersøges det, hvor meget det vil koste at få sat bygningerne på Gam-

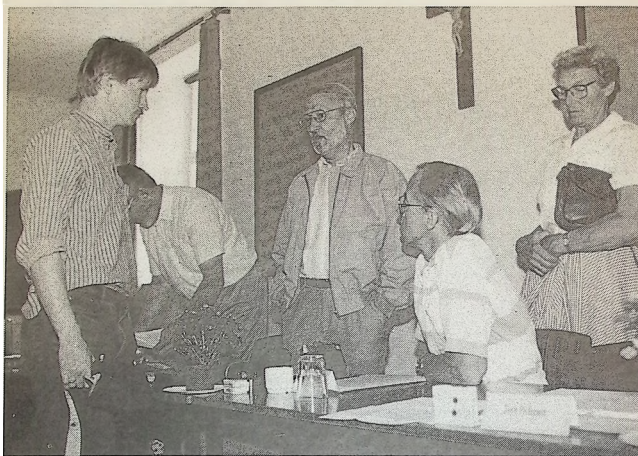
mel Kongevej i stand. Foreløbige beregninger viser, at en samling af institutionerne vil give en væsentlig driftsbesparelse for bispedømmet.

Den internationale Skole flytter også fra den tidligere Skt. Knuds Skole i Steengade. Denne bygning udlejes af jesuiterne til anden side.

Nævnt på pastoralrådsmødet Forretningsudvalget har i sin beretning til pastoralrådet omtalt projektet. Formanden for rådet *Jan Lange* orienterede søsteden om planerne i Sostrup, men understregede, at projektet er på idéplante- og i en undersøgelsesfase. Ak

katolsk orientering
 Tryksted: katolsk orientering i Danmark, 120 nummer
 Abonnementspriser 250 kr. årligt / 110 kr. kvartalsvis
 ISSN 0902-207X

Det blev til en livlig debat om pastorallråds funktion under forretningsudvalgets beretning. Fra venstre Johannes Nordentoft, pastorallråds formand Jan Lange, næstformanden Kurt Hansen og Helene Larsen.

Byggesager optager en stor del af forretningsudvalgets tid

Udvalget ønsker rammebeløb på 19,5 mio. kr. til det nye kirkebyggeri i Tåstrup

Det er især byggesager, der har optaget forretningsudvalget siden pastorallrådsmødet for et halvt år siden, fremgår det af en kort beretning fra udvalget.

Tåstrup
I Tåstrup er kommunens lokalplan endnu ikke vedtaget, men det bliver den formodentlig, mener forretningsudvalget. Udvalget indstiller, at der afsættes et rammebeløb på 19,5 mio. kr. til kirkebyggeriet.

Maribo og Vordingborg
Forretningsudvalget har indstillet, at præstegården i Maribo sættes i stand for 800.000 kr. Forretningsudvalget har ligeledes anbefalet et kirkeprojekt i Vordingborg, hvor menigheden for tiden har til huse i en kælder. Menigheden har ønske om at bygge et kirkerum oven på kælderen. Udgifterne beløber sig til ca. 1,5 mio. kr.

Hjørring
Menigheden fik for et par år siden en ny kirke til 160 mennesker. Det viser sig nu, at kirken er for lille, fremgår det videre af beretningen. Hver søndag er der nogle, der ikke kan få plads i kirken til messeme-

derfor anbefalet, at menigheden kan forsøge at købe nabogrunden, der er udbudt til salg.

Ålborg
Det overvejes stadig, hvad der skal ske med kamilliergården, når Flygtningehjælps lejemål ophører. Menigheden har fremsat

ideer til egen udnyttelse af lokalerne.

Horsens
Skt. Ibs Skole og Skt. Josefs menighed i Horsens trænger til bedre lokaler. Der er truffet principbeslutning om en udvidelse.

Nyborg
Maria-søstrene overdrog for nylik kirken, Stella

Maris, Bella Vista og skolen til bispedømmet. Menigheden og skolen får nu efter aftale med bispedømmet rådighed over nogle af lokalerne. Resten lejes ud.

Færøerne
I Thorshavn er der købt en ejendom op til kirken.

Forretningsudvalget siger stadig nej til kirkelig bank

Efter en fornyet ansøgning og afstemning i forretningsudvalget, er der stadig ikke flertal for at støtte det såkaldte OIKOS-projekt med garantikapital på 100 mio. kr.

OIKOS er et forsøg på at oprette en kirkelig andelskasse. Formålet med den er i finansverdenen at gøre opmærksom på de problemer, rentetagning giver især for de fattige lande; men den giver også en handlemulighed for organisationer og enkeltpersoner, der mener, at det er forkert at tjene penge på penge.

Anton Dekkers S.I. der er medlem og medinitiativtager til OIKOS, har bedt forretningsudvalget om at genoverveje sagen, da udvalget tidligere har sagt nej til støtte andelskassen. Skt. Joseph-søstrene har som eneste katolske institution givet tilsgodt om støtte til OIKOS med en garanti-kapital på 100 mio. kr.

Anton Dekkers oplyser til »katolsk orientering«, at man i alt har fået tilslagn om støtte på 1 mio. kr. både fra institutioner med andele på 100 mio. kr.

og fra enkeltpersoner, der kan tegne andele på 5.000 kr.

kk

... men der kan foregå videre udvikling

Jeg har ikke sagt definitivt ja eller nej til OIKOS, der kan foregå en videre udvikling, sagde biskoppen på en forespørgsel fra Johannes Nordentoft, der også ønskede at få OIKOS drøftet på næste rådsmdø. Bruno Timmerman fra etikedvalget påpegede, at pastorallrådet burde give udtryk for, at man støttede ideen bag projektet og lade et eventuelt økonomisk indskud komme i anden række.

Christian West mente, at dette spørgsmål var mere egnet for et internationalt forum. Hvis man vover sig ud i den slags, kan man nemt få hug.

Mediepolitik vedtaget

Pastoralrådet vedtog uden afstemning den første mediepolitik for bispedømmet nogensinde. Der er foretaget små rettelser i teksten siden »katolsk orientering« bragte den i

nummer 17 i 1992. Biskoppen vil senere nedsatte en konsulentgruppe, som bl.a. skal tilbyde søgningerne rådgivning og koordinere medieaktiviteterne inden for bispedømmet.

Først og fremmest pastoral planlægning

Økonomien og det pastorale kan ikke skilles ad, siger rådets formand

Biskoppen bør nedsette et permanent økonomisk råd med eksperter. Dette råd kunne udarbejde en plan for bispedømmet, som pastorallrådet så skal rette sig efter. Det sagde Peter Ryom under drøftelsen af forretningsudvalgets beretning.

Peter Ryom mente ikke, at forretningsudvalget kunne træffe beslutninger, som rakte ind i et andet pastorallrådsvalgsperiode, og han havde også svært ved at få øje på det pastorale aspekt i forretningsudvalgets arbejde.

Jan Lange svarede, at der findes ikke den pastor-

ale tanke efter idé, som ikke har økonomiske konsekvenser i sig, og der findes ikke nogen økonomisk handling, som ikke har en pastoral konsekvens. Man kan altså ikke skille økonomien og det pastorale fra hinanden.

Christian West påpegede, at der ikke som i samfundet er demokrati i kirken. Biskoppen kan have mange råd, men selve uddelegeringen må blive biskoppens ansvar. Vi har den fordel frem for den protestantiske kirke, at det ikke udvikler sig til et »tag selv bord«.

Biskop Hans L. Marien-

sen forsvarede, at forretningsudvalget også er biskoppens økonomiske råd. Også en god pave lytter meget til det troende folk, og I vil lægge mærke til, at ideen om det troen-

des folk er en meget vigtig tanke i Det andet Vatikan-koncil, fortsatte biskoppen.

Bispedømmets regnskab godkendt

Med 33 stemmer for og 1 imod blev bispedømmets regnskab, der udviser et overskud på 3 mio. kr., godkendt af pastorallrådet.

Christian West kunne ikke stemme for regnskabet p.g.a. »katolsk orientering« underskud på 1,2 mio. kr. Jeg synes ikke

Han påpegede desuden, at beslutningerne om Ny-

ledelsens stil og ænd er god nok, og jeg kan ikke bruge det i mine økumeniske forbindelser, sagde han. Christian West fandt ikke, at bladet var loyalt over for kirken med »k« og over for paven. Bladet giver ikke et værdigt billede af den katolske kirke i Danmark.

borg, Hjørring, Ålborg, Tåstrup, Roskilde implicerer de næste 25-50 år. Vi sætter hele tiden vigtige skiftespor, og det er først og fremmest et spørgsmål om pastoral planlægning.

Formanden for pastorallrådet, Jan Lange mente, at »katolsk orientering« stort set oprejser synspunkterne herhjemme, og han påpegede, at denne diskussion ikke bører hjemme under punktet regnskab.

Det blev til en intens debat i pastoralarådet, om hvordan voksenkatekese skal gribes an i bispedømmet. Kjeld Wogensen katekesudvalget i samtale med Jan Ophoff O. Præm, Vejlsø.

Debat om voksenkatekese for alle menigheder

Forvirrede tilkendegivelser fra pastoralarådet til katekesudvalg

Skal bispedømmet have en generel voksenkatekese for hele landet, en fundamental forenklet undervisningsplan over 3-5 år med de centrale grundtemaer for troen? Dette spørgsmål stillede *Kåthe Lund*, da hun på katekesudvalgets vegne lagde op til en retningsskifte debat.

Planen skal ikke bygge på obligatorisk læsning, men den bør være et kateketisk tilbud for voksne katolikker, som ikke har haft religionsundervisning, siden de forberedte sig til firmelsen og som savner en systematisk genopgang.

Programmet kunne støtte sig til forløbet i Teologisk Grundkursus, men så i en forkeret form og tilpasset de praktiske muligheder i sognene. Temaerne kunne følges op i søndagsprædiken, i artikler i katolsk orientering, udsendelser i Radio Steno, i DUK, i materialetilbud

fra Pastoral-Centret, Religions Pædagogisk Udvalg og på årets valfarter.

Det er vigtigt at knytte an til åben dialog i stedet for obligatorisk læsestof. Den kateketiske tilrettelæggelse skal ske ud fra menneskers liv og virkelighed. Programmet skal desuden være enkelt og passe til de lokale forhold, fortsatte *Kåthe Lund*. Udvalget har som en anden del af deres konfirmandundervisning drøftet sakramentsforberedelse om dåb, første kommunion, bodens sakramente, firmelsen og ægteskabet, et område der ikke blev berørt nærmere i den efterfølgende debat.

Urealistisk plan

Marianne Powell vendte sig på Pastoral-Centrets vegne imod en undervisningsplan for hele landet. Katekese for voksne bør ikke være fundamentalkatekese, men hovedformålet må snarere være at tolke dagligdagen i troens lys. Vi mener ikke, at et system kan dække dette. F.eks. har den 18-årige, forældre med små børn, forældre med ældre børn, ældre m.v. alle forskellige behov.

Vi har prøvet et sådant samlet program op til paebesøget for alle menigheder. Nogle synes, det var det bedste de havde læst, andre reagerede blot med skuldertækt. Sådan er det med generelt materiale. Man får et bredt spektrum af reaktioner. Det er urealistisk at tro, at man kan bruge et program

for voksne, idet hun sammenlignede det med de nordiske biskoppers ønske om en ensartet katekese for børn med et specielt nordisk program.

Marianne Powell anførte desuden, at et ensartet program ville stille krav til kateketerne, som de ikke ville kunne opfylde.

Biskop *Hans L. Martensen* fandt det indlysende, at de katolske institutioner i bispedømmet, der arbejder professionelt med katekese tilstræber størst mulig samarbejde.

Erik Schou sagde man må gøre sig målgrupperne bevidst, medens *Jan Ophoff O. Præm* efterlyste en samlet materialeoversigt. *Peter Rym* gav udtryk for, at der i højere grad var brug for foredragsrækker og sr. *Else Pascale* sagde, at det var svært at lave en undervisningsplan gældende for hele landet.

Rådets medlemmer fik mulighed for efter debatten at tilkendegive deres vægning af disse spørgsmål efter dagsordenspunktet, idet de kunne sætte mærkater ud for emner, der var anført på plancher. Overraskende viste denne tilkendegivelse, at 35 rådsmedlemmer ønskede en samlet undervisningsplan, medens der ikke var nogen tilkendegivelser for det modsatte.

Flere pastoralarådsmedlemmer tilsluttede efter et indlæg udenfor dette dagsordenspunkt fra *Christiane West*, at verdenskatikisme bliver oversat til dansk.

Kursuscentret Magleås nu et naturligt samlingssted

Udvalg kritiserer forsøgsordning for manglende planlægning og styring

Magleås kursuscenter er nu et naturligt samlingssted for kirkelige arrangementer, siges det i rapport fra pastoralarådets kursusudvalg, der samtidig kritiserer kursusforsøgsordningen for mangel på overordnet styring og planlægning.

Af et statistisk materiale fremgår det, siges det i rapporten, at der i forsøgsperioden er afholdt en række kurser og andre arrangementer for katolikker. »Disse har ikke alle haft karakter af egentlige kurser, d.v.s. undervisningsforløb«, idet kursuskonsulenten, *Jan Lange* har foreslået andre arrangementer som træfning, Skt. Hansaftener, fester m.v. Disse arrangementer bør henregnes til den samlede kursusvirksomhed, da de efter bestemmelse er gennemført efter aftale med biskoppen, siges det videre.

Vår målet at vende den mistillid til Magleås, som mange katolikker følte, må ordningen siges at have været en succes, konkluderede udvalget. Enkelte arrangementer steg betydeligt i deltagertal, og stedet indgår i stigende grad i katolikkers bevidsthed som et naturligt samlingssted for kirkelige arrangementer.

Forsøgsordningen stoppede pr. 1. januar i år, og siden har flere grupper af katolikker selv taget initiativ til at arrangere kurser på Magleås.

Udvalget er ikke i stand til at svare på, om man nåede den ønskede målgruppe, for der har ikke været en klart defineret målgruppe for forsøgsordningen. Udvalget kan heller ikke give en kvalitativ vurdering af kursernes indhold, da hverken mål eller målgruppe har været defineret.

Økonomien begyndte at blive et problem for forsøgsordningen, der har været fra 1. juni 1986 til 31.12.1992, der kostede 2,1 mio. kr. Regnskabet er i orden, men der har manglet økonomisk planlægning og styring, siges det. Det skyldes bl.a., at det økonomiske ansvar har

ligget i pastoralarådets retningsudvalg, og da dette har ændret sammensætning flere gange, har det formentlig overblivet manglet.

Udvalget mener, at forsøgsordningen ikke alene kan anføres som årsag til forbedring af Magleås' økonomi.

Konklusion

Detaljeret planlægning, skriftlige aftaler og løbende styring er absolutte forudsætninger for indførelse og opretholdelse af en kursusordning, mener udvalget. Det ønsker derfor, at fremtidig kursusordning indeholder overordnede mål, definition af målgrupper, langsiget planlægning af kursernes indhold. Derudover bør der

være en stillingsbeskrivelse, aftale om lønforhold, økonomiske rammer og styring samt løbende vurdering.

Kort debat

Det fremgår ikke, hvilket stort arbejde den tidligere kursusleder, *Jan Lange* har gjort for at forege interesse for Magleås, sagde *Bruno Timmermann*.

Kjeld Wogensen mente, pastoralarådet havde bedt udvalget svare på forkerte spørgsmål. *Jan Lange* glædede sig over, at flere arrangementer fortsætter, efter at han sluttede som kursusleder for Magleås.

Udvalget fremlægger på mødet i november et forslag til kursusplan for hele bispedømmet.

Jan Lange tv. glædede sig over, at flere arrangementer fortsætter på Magleås, efter han stoppede som kursuskonsulent. Th. sr. *Marianne Bode*.

Valg den 8. maj 1994

Valg til menighedsråd og pastoralaråd kommer til at foregå søndag den 8. maj 1994, fremgår det af beretningen fra forretningsudvalget. Første pastoralarådsmøde vil derefter blive afholdt i Sostруп den 11. og 12. juni 1994.

Pastoralrådet valgte uden afstemning følgende personer til valgstyrelsen: *Tove Pedersen, Bidda Wohler, p. Czeslaw Kozon, Erik Aagaard og Erik Zieler*.

- Skal vi bruge mennesket som reservedelstager?
- Er børn en menneskerø?!
- Er vi med- eller modarbejdere i Guds skaberværk?
- Det viske valg - hvor går grænsen?

Under tæppet:

Menneskesyn - set med katolske øjne

Indbyrds Pastoralrådets etik-udvalg til debatweekend på Magleås 18-19.9.1993.

Prisen for weekenden er kr. 370,- (her man brug for økonomisk støtte - spørg først menighedsrådet. Ingen må blive hjemme af økonomiske grunde).

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum kr. 100 eller hele kursusbidraget på giro 4 28 44 29 nrk. -Etilte eller pr. check til Elin Ulidem, Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkørød.

Forespørgsel/oplysninger: Bilde Wohler, tlf. 31 63 10 15.

Program, deltagerliste m.v. vil blive tilsendt ca. en uge før weekenden. Tilmelding snarest - senest 1.9.1993.

Pastoralrådets Etikudvalg

Rådgivere

Vort bispedømme var blandt de første til at gøre alvor af koncillets udtrykkelige ønske om oprettelsen af et pastoraldåd, bestående af valgte præster, ordensfolk og lægfolk. (*Dokument VII, 'Christus Dominus', nr. 27*). Vort første råd blev valgt i 1970.

Diskussioner om rådets sammensætning og arbejdsform har der været hele tiden, men ingen, allermindst biskoppen selv, har nogen- sinde draget i tvivl, at de sidstefaldte formlings-udvalg – især i de sidste otte eller tolv år – har været en effektiv rygstøtte for biskoppen ved gennemførelse af de forslag, pastoraldådet har anbefalet. Der er stadig mange uløste problemer, men de løses nok ikke ved at nedlægge rådet. Forslag om mere sammenhængende fremtidsplaner kan godt kollidere med rådets kun 4-årige valgperiode og med det faktum, at mange problemer selv ikke kan forudses.

På hvert møde spildes der også en del tid på indlæg fra medlemmer eller uforberedte suppleanter, der ikke har fulgt godt med i rådets igangværende arbejde. En gang imellem efterlyses der undersøgelser, som lige er blevet afsluttet. Engang imellem bærer rådet tålmodige tilstedeværende hovedet ærøbdigt under en from, opbyggelig tale om et emne, som ikke står på dagsordenen. En gang imellem høres der unødvendige udfald mod Folkekirken, fordi den har strukturer, der er anderledes. Men ser man bort fra disse svipsere, er det vigtigt at skrive sig bag året, hvor energisk biskoppen forsvarede det valgte råds vigtigste demokratiske opgave: At informere en biskop om, hvad bispedømmets fodfolk mener og forventer af kirken.

Biskop Martensen understreger, hvor vigtigt det er, at en biskop evner at lytte, og det er godt, at han tør tilføje, at det gælder også for paven og kirkeledelsen i sin helhed.

Eventuelle forslag om nedlæggelse af pastoraldådet bør derfor være ledsaget af en realistisk barmodel til et dueligt alternativ.

Men er det ikke morsomt, at en dansk katolsk bispeamt i vor tid skuffede det valgte råds demokratiske struktur mod danske lægfolks forslag om at vende tilbage til mere autoritære styreform?

W.W.

Er Jomfru Maria virkelig sådan?

Biskoppen har på Ascbalkevasen udtalt sig om at indføre Danmark til Marias uplettede hjerte næste år.

Det vil være betænkeligt af flere grunde. Her skal blot omtales en enkelt.

Vi har i dette århundrede hørt om adskillige Maria-Åbenbaringer. Det er under mest, er de budskaber, men meddelere. Nogle eksempler.

Et, hvis biskop drejer sig om, at hun har sværet ved at holde sin søns strafende arm tilbage. Et andet handler om kollektivt sunding. Et tredje budskab udtrykkes i Åbenbaringerne i Fatima i 1917:

María lovede børnene i Fatima, at krigen snart ville få en ende, og at

verden skulle indvies til Marias uplettede hjerte. »Hvis man opfylder mit forlangende, vil Rusland omvende sig, og der vil blive fred. Gør man det ikke, vil Rusland sprede sine vidfarelsere ud over hele verden og sætte krige i gang; mange gode mennesker vil lide martyriet, Den Hellige Fader vil komme til at lide alt for meget; adskillige nationer vil blive udsløttede... dog til slut vil mit uplettede hjerte sejr.«

Verden blev imidlertid ikke indviet til Marias uplettede hjerte i 1917, men første gang i 1942 af Pius XII. I 1984 indviede pave Johannes Paul II menneskeheden til Jomfru Marias uplettede hjerte.

Kan man virkelig forestille sig, at Jomfru Maria ville regere således, fordi man undlod en indvielse ledet af paven og biskopper i Peterskirken i tide? Tilfod hun derfor, at verden styrtes uden lige med 2. verdenskrig, ka-lejre, jøders død, millioner af menneskers lidelse, flugt og angst? Tilfod hun også atombombens rædsel?

I. Kor. 13 handler om kærlighedens væsen. Her står der bl.a. »Kærligheden er tålmodig, kærligheden er mild... søger ikke sig selv, gider sig ikke op, bærer ikke nag... Den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt.«

Sådan må Marias kærlighed have været og stadig

være. Vort billedet af Maria er formet af Lukas og de ældste kirkefædre og bekræftet af Det 2. Vatikkoncil.

Dette billede står i kontrast til folklørens Maria-opfattelse, hvor når ærligt talt ofte optræder truende og urmeligt.

Det citerede budskab stemmer i øvrigt ikke overens med de efterfølgende historiske kendsgerninger.

At indvie det danske bispedømme til Marias uplettede hjerte kunne være en smuk og from handling, hvis den ikke rummede så ubehagelige undertoner.

Elisabeth og Kurt Hansen
Bjørn Hejbo,
Carla og Erik Schou

Ny-pietistisk Mariadyrkelse sætter skel mellem katolikker

På den første søndag i juni samledes mange katolikker fra Fyn og Lylland til den årlige valgtag i Øm. Som sædvanligt indledtes valgtagen med salmsgang på samlingspladsen, hvorefter deltagerne vandrede smøgus ad en (ikke særlig smuk, men) passende rute under en mere eller mindre velorganiseret rosenkransandagt. Denne form for valttag kombinerede (som altid) fællesskab og

personlig andagt - og det er godt siddat. Tilbage på kirkepladsen afsluttedes valgtagen med Alle Helgènes Litaniere, en Kingo-salme og (da klokken var tolv) Angelus.

Middagsstunden gik med spising, snak og latter, budens sakramente, motionsløb, tibedelse af sakramente, indkøb af bøger og lys - alt i en broget og rigt afaceret atmosfære, vel nepot sådan

som man kan forestille sig det store St. Sørenes marked i det nærliggende Gl. Rye, efter reformationen.

Eftermiddagens højdepunkt forventedes at være bispefølgen; men sådan oplevede jeg det ikke.

På en dag, hvor de sidste sandede rugmarker rundt om Mossø drædes; på den dag, hvor man i alle Danmarks kirker færdig Dan Hellige Treenhed; på den dag der prædiker min biskop ikke om Fadren, ikke om Sønnen, ikke om Helligånden - men om Jomfru Maria. Og dog var min skuffelse større end min overraskelse.

Jeg er ikke ubekendt med, at ny-pietistiske kredse i min kirke arbejder med en fremhedsbegrebelse af mål land i marianiske termer, der fortvinsvis er hentet fra forrige århundrede, og i hvert fald fra tiden før Det 2. Vatikkoncil. Men jeg havde nok ikke ventet, at én af landets ypperste Lutherandere fulgte med i denne nyreligiøse strømning.

Naturligvis har min biskop ikke udtalt nogen, som ikke enhver kristen fuldt ud kan acceptere (at Maria erbevillighed er et eksempel for Guds folk); herom drejer sagen sig ikke. Men at vælge mariansk fremhedsbegreb som tema for en prædiken på Trinitatis søndag er en markant opmundring til de kredse, der henter deres inspiration

fra forrige århundrede fremhævede traditioner tilsat nye tilsynkomster af Medjugorje-kategorien.

Det er også et kraftigt og negativt signal til mig, der som døbt og konfirmeret i Den danske Folkekirke finder økumeniske indvendinger og nødvendigt.

Hvad skal jeg sige til mine protestantiske venner - og min familie - når de spørger, om Danmarks katolikker nu igen skal synke hen i privat åndelig selvbesværgelse? Hvad skal jeg sige til de protestanter, der stilfærdigt og blufærdigt allerede har inddraget Maria, Guds moder, i deres gudstjenester i form af nye salmer og nye bønner, men nu konfereres med gammelkattolsk eksklusivitet - og valgaritet?

Motsat den valgtag, jeg omtalte i begyndelsen af bogen, er, måske også imod hensigten, sætter denne ny-pietistiske Mariadyrkelse skel mellem de mennesker, der meget synligt eksponerer dette snævre udsnit af katolsk tro, og de mennesker, der finder, at »Himlen er Herrens himmel, men jorden gav han til menneskenes børn,« som ønsker respekt for den form for personligt ansvar, som den fremragende teolog Hans Martensen har benævnt »Troens Ensomhed.«

Anders
Overgaard Pedersen

Nedlæg pastoraldådet inden næste valg

Det går i disse år som en rød tråd gennem al funktionel planlægning ude i samfundet, at procedurer skal forenkles, funktioner rationaliseres og kamoufleres selvkøbtligt sammenreder bortlemmes. Både inden for erhvervslivet og i den offentlige sektor gælder det i dagens Danmark, at der bør bruges en hæl og klippes en til så vidt det er muligt. Og det gør man så i mange tilfælde: til begjæring for nogen og til fortærmelse for andre.

Men hvordan forholder det sig i så henseende hos os i den katolske kirke? Har omstruktureringerne ude omkring højt afsluttet virkning for vor administrative virksomhed? Eller har bureaukraterne og papirusserne gode dage i vor kirke?

Der er kun nogle måneder til vi skal have valg til menighedsråd og pastoraldåd. I den forbindelse vil jeg gerne stille et kontroversielt spørgsmål: Kan vi i grunden ikke udnævne pastoraldådet? Her sidder mere end fyrretyve gode katolske kvinder og mænd og bruger en masse af deres tid og idrægtidom på at forsøge at udstyre pastoraldådet med et nogenlunde meningsfyldt innage. Rådet har i sin levetid produceret tonsvis af papir, foretaget brevsvejs af undersøgelse med afsluttende højtidelige betænkninger, som ingen gider læse, nedsat talrige udvalg og lanceret en imponerende række af temaer og ideer til overvejelse og opfølgning ude i menighederne. Men jeg har ikke for-

nelmelsen af, at resultatet står i noget rimeligt forhold til størrelsesordenen.

Nogle vil måske hertil sige, at det er fordi menighederne er for sløve. Men jeg tror det først og fremmest har sin årsag i, at vor kirkes administrative apparat i høj grad trækker til at blive dæmpet ned og bragt i overensstemmelse med det behov, der hersker i virkelighedens verden.

Det står mig ikke klart, om tilstedeværelsen af et pastoraldåd er et påbud fra Vatikanet. Hvis det er tilfældet stiller sagen sig naturligvis anderledes. Men ellers vil jeg tillade mig den frispøghed at påstå, at det er, at interessen ude i sognene for rådet og

dens arbejde uden større væksehøj vil kunne placeres bag på et frimærke, ville det måske tjene et formål såfremt man inden valgtagen til foråret tog sig til overvejelse, om ikke pastoraldådet ved den lejlighed burde befordres over i ranteskabbinettet, hvor alle vidåbning, råd, navn, udvalg, komiteer og andre blæsteflede administrative overflødhedsformer til syvende og sidst ender deres dag. Pastoraldårets medlemmer kunne derefter bruge deres tid og kræfter ubeskåret hjemme i menighederne.

Det er trods alt der, at det arbejde gøres, der gør kirken til en levende organisation og et fast holdpunkt i tilværelsen for vort lands katolikker.

Niels Randkær

Maria-åbenbaringer og budskaber

Howdan skal vi bedømme og forholde os til den »produktion på samleband« af åbenbaringer, tilsynskomster, budskaber og anormale hændelser, der lader til at oversvømme vor tid med voksende styrke? Det spørgsmål stiller jesuiten Léon Wuillaume i nr. 51 af tidsskriftet »La Vierge des Pauvres« 1992, som udgives i Belgien.

Mellem året 1830 og 1950 har kirken officielt kun anerkendt syv Maria-åbenbaringer som autentiske. Det er Rue du Bac i Paris, La Salette, Lourdes, Pontmain, Fatima, Beauraing og Banneux. Af vore dages undergangsspsykose med tilsvarende vildvækst af Maria-tilsynkomster vil der intet blive tilbage, spår den belgiske jesuit.

Kirkens 7 kriterier for ægtheden

Inden en påstået åbenbaring godkendes som ægte, anvender den kirkelige undersøgelseskommission alle de historiske kriterier, alle vidnesbyrd, alle medicinske discipliner, psykologien og psykiatrien. Eventuelle mirakler undersøges især på deres interne sammenhæng med budskabet.

Det sidste betyder, at spørgsmålet om, hvorvidt og hvorfor det overnaturlige kan og vil give sig til kende i en synlig skikkelse, bør kunne besvares ud fra den religiøse tro på menneskeverden. De to kristne kirker betynder, i modsætning til en tro på myter. Af svaret, (f.eks. kun syv godkendelser i løbet af 120 år ud af en strøm af påståede visioner og budskaber) fremgår, at ægte Maria-åbenbaringer er meget sjældne.

I sin undersøgelse af ægtheden, som godt kan være 50 år, bruger kirken syv kriterier.

1. Transcendensen i det sægt og i scenarier

De ord, der siges til seeren, er et klart og enkelt sprog, uden tillægsgord eller adverbier, som regel kun navneord og verbum.

Maria forekommer ikke snæksalisk. Budskaberne fra Lourdes, Fatima, Beauraing og Banneux kan skrives ned på færre end 20 tekstinlinjer.

På fem minutter kan budskabet fra Banneux (»Jeg er de fattiges Jomfru«) oversættes til alverdens sprog.

Påståede visioner, hvor Maria holder lange prædikener eller fortæller smukke historier, samt flokter og gentagelser vækker fra starten de kirkelige autoriteters mistro.

Med scenarier menes følgende: En tilsynkomst foregår altid i en bestemt ramme, med en ganske bestemt *kuilise*, som seeren ikke selv har valgt eller iscenesat (Hulen ved Gave-floden i Lourdes f.eks.). Også denne scene skal have en symbolsk betydning, som hænger nøje sammen med budskabet. Det sagte og rammen, det siges i, skal lade det overnaturlige (transcendente) blive synlig og forståeligt. Men det er ingen forudsætning, at selve seeren (ofte et barn) forstår denne transcendens. Om den er til stede, afgør undersøgelseskommissionen.

Og hvad iscenesættelse angår: Ingen ægte seer(ke) lader sig nogen sinde misbruge til at rejse verden rundt for at bænke tilbage for sin sag!

2. Uventede udsagn

Budskabet har som regel et totalt uventet indhold, noget seeren slet ikke er forberedt på at høre og blandt andet derfor ikke selv kan have fundet på.

Typisk for autentiske budskaber er, at ingen teolog eller mariolog kan have forudset eller forberedt dem. Typisk for falske budskaber er, at de indeholder noget, man allerede har læst eller hørt et eller andet sted, en kopi af

noget originalt sagt andetsteds. Således skulle i Binche i Belgien den påståede Madonna tre gange have gentaget ordet »bød« på græsk! Og hvorfor så på græsk i Wallonien?

3. Ingen »terrorisme«

Det tredje kriterium er meget vigtigt: Det totale fravær af, hvad pater Wuillaume kalder »undergangsskatologiske terrorisme«.

Der er aldrig trussel om straffe, om Guds vrede, om forestående katastrofer eller verdens undergang. Kristus siger: »Frygt ikke, jeg har overvundet verden!«. Han er ikke interesseret i at gøre os bange.

Det går ikke an ukirklighed at onforføjte Johannes' Åbenbaring ud af hænde denne meget specielle litterære genre over i en helt anden kontekst. I falske visioner forekommer en forfærdelig for Satans person og hans snuhed serveret i alle tænkelige slags sovs. Stuliget fremtrylles så Maria som om hun var den apokalyptiske Kvinde (faktisk er det kirken) til at fordrive mærkets magter.

4. Kort besked

Det sete og oplevede i en »tilsynkomst« afhænger aldrig af seerens egen regi eller iscenesættelse. Hysteri og hallucinationer kendetegner den falske åbenbaring. Afslutningen er et ægte budskab kommer altid »for tidligt« ifølge troværdige seeres ud-

Jacinta (svr år) og hendes bror Francisco (ni år) sammen med deres kusine Lucia (ni år). Mellem maj og oktober 1917, hvor gang den 13. i måneden (undtagen i august, for da sad børnene i fængsel i Vila Nova do Ourém) visste Jomfru Maria sig for dem i Aljustrel, en flække nær Fatima i Portugal. Francisco døde inden for to år, Jacinta året efter.

sagn. Ofte lyder der kun et kort »Farvel«. I sammenligning hermed er det typisk for påståede åbenbaringer, at der ikke synes at komme en ende på meddelelserne.

5. Teologisk korrekt

Det femte kriterium har igen noget at gøre med scenariets interne sammenhæng: Symbolerne, der vires eller nævnes er tros-mæssigt relevante.

En autentisk tilsynkomst har ikke brug for efterfølgende mirakler, den er et lille »teologisk mesterværk« i sig selv, skriver Wuillaume. Det anvendte symbolsprog svarer til kirkens tros lære.

6. Kristus i centrum

Det vigtigste af de syv kriterier er, at alle ægte visioner er Kristus den centrale person. Maria siger aldrig noget om, hvad hun agter at gøre. Hun henviser til sin Søn.

Autentiske åbenbaringer er som siderne i evangelieteksten, som ikke har behov for fletbeslædede »oplevelser« eller totalt overflødige, udvendige hændelser. Tvært imod piller de ved overfladiske forestillinger i seerens og hele kirkens traditionelle

åndsliv for at lade os modtage Kristi nærver med fornyet glæde.

Selv i Lourdes var Ber-nardettes ekstaser af kort varighed. De fandt kun sted i begyndelsen, men så snart Maria omtalte budskabets væsentligste kerne, *opdagelsen af Livets Kilde*, holdt ekstaserne op. Scenariets interne sammenhæng: Symbolerne, der vires eller nævnes er tros-mæssigt relevante.

7. Kirkelighed

Til slut er der endnu kriteriet om den kirkelige side af budskabet: Det er en

appel til den enkelte om sammen med hele verdenskirken at lindre helvets verdens lidelser. Kristendom er fundamentalt den gensidige hjælp religion; Tjenesten for de andre midt i de troendes levende menighed. Gud ønsker en grundig verdensomsvaltning. Han vil menneskets lykke.

Men vore dages undergangsspsykose, som importerer af sekterne og som smitter af på adskillige kristne kredse, burde ikke kunne smitte af på katolikker, hvis tro har en solid bibelsk basis. Så vidt jeg uventer Léon Wuillaume. Willem Wuyts O. Praem.

Fredsmarch

Wien (KIPA) - I slutningen af juni er der arrangementer om fredsmarch til Medjugorje i Hercegovina. Initiativet er taget af Medjugorje-bønskedre i Østrig, Tyskland og Schweiz.

På fredsmarchen fra Humac til Medjugorje vil pilgrammer give et tegn på solidaritet med alle de mennesker, der er ramt af krigen. Ved enden af den 15 km lange rute vil sognepræsten, franciskaneren

Ivan Landeka og den unge seerske Maria Pavlovic modtage deltagerne. Om aftenen vil ærkebiskoppen af Split, Fran Franic fejre festmassen.

Initiativtagerne understreger, at alle deltagerne rejser på eget ansvar i Kroatien og Bosnien-Hercegovina. Det er andet år, der afholdes en fredsmarch. Sidste år deltog ca. 2000 mennesker fra 20 lande.

Vejen mod kristen enhed

En ny økumenisk håndbog fra Det pavelige råd til fremme af de kristnes Enhedsrester gennem de katolske kirkes engagement i at finde vejen til kristen enhed.

Håndbogen henvender sig først og fremmest til blyderne i kirken, men drejer sig også til alle troende. Den er en resumering og systematisering af kirkenes lære fra Det andet Vatikanikoncil og fremefter, baseret især på den dogmatiske konstitution «Lumen gentium», dekretet om økumeni «Unitatis redintegratio» og den nye Verdenskatekismus. Den nye kirkeret fra 1983 er det juridiske grundlag. Bogen

afløser en tidligere håndbog i to bind fra 1967 og 1970 og tager nye emner op, f.eks. blandede ægte-skaber.

Enhedsrådet slår fast, at Kristi kirke er vietilgjort i den katolske kirke, som ledes af bispekollegiet med Peters efterfølger som overhoved. Trods dette sandhedskrav anerkendes andre kirkesamfund: «Kristi Ånd har ikke afholdt sig for at bruge dem som midler til frelse», citerer håndbogen koncildekretet om økumeni.

Doktrinær forvirring

Der er i dag en tendens til doktrinær forvirring, si-

ges det i bogen. Det er vigtigt at undgå misbrug, som kan føre til doktrinær ligegyldighed. Den fastslår som overordnet princip, at eukaristisk fællesskab er uønsket forbundet med det fulde kirkelige fællesskab i dets synlige form. Dog kan biskoppen i særlige tilfælde dispensere fra dette.

Det anbefales, at der ikke afholdes økumeniske gudstjenester om søndagen, da katolikker er bundet af kravet om deltagelse i messen. Der er altså ikke tale om noget direkte forbud, hvilket giver bispekonferencerne vist spillerum.

Håndbogen understre-

ger biskoppernes ansvar for den økumeniske proces. Man foreslår, at der oprettes en økumenisk kommission i alle bispedømmer, samt at biskoppen udøver en kompetent person til bispedømmets økumeniske konsulent.

Et helt kapitel er viet betydningen af økumenisk uddannelse. Der er tale om en proces, der begynder med ånden i den opdragelse, der er i familien. Den fortsætter i skolerne og menigheder. De, der arbejder i det pastorale arbejde, både præster og lægfolk, skal uddannes i økumeni.

I år er det 150 år siden, at den katolske kirke igen fik tilladelse til at virke i Norge. Blandt jubilæumsfejningshøderne er fejningen af den første katolske messe i Nidaros-domkirken i Trondheim siden reformationen. (Foto: KNA)

Valfart til Haraldsted søndag den 4. juli

Den ældste valfart i vort bispedømme, den årlige valfart til Skt. Knud Lavarð i Ringsted og Haraldsted, finder, som det har været tilfældet gennem de senere år, sted den første søndag i juli, d. 4. juli.

Vi samles i den store Skt. Bendts Kirke på Torvet i Ringsted. I denne gamle benediktinerkirke blev Skt. Knud Lavarð umiddelbart efter sin helgenkåring skrinlagt den 25. juni 1170.

Efter salmesang og bøn der, drager vi i procession til den nærliggende lille katolske Skt. Knuds Kirke, hvor vi ved ankomsten kl. ca. 14 fejrer den hellige messe, valfartens højdepunkt.

Efter valfartsmessen kører vi i privatbiler de 12 kilometer til Haraldsted kirke, hvorfra vi i videre procession går de ca. 500

meter til kapel-ruinen. På dette sted, hvor Knud Lavarð den 7. januar 1131 led martyrdøden, afslutter vi vor valfart med en kort andagt og velsignelse.

Som det ses af programmet, er valfarten et halvdags-arrangement. Den har de sidste år været gennemført med et fint deltagertal. Alligevel er det vort håb, at flere og flere katolikker fra hele Sjælland, og også gerne andre steder fra, den første julesøndag vil finde frem til Ringsted og være med i valfarten.

Det lille fællesskab, som bebod det hus, der ligger ved siden af kapelruinen, sørger for, at der er en kop kaffe til os ved valfartens slutning.

Ved mødt til Haraldsted-valfarten søndag den 4. juli.

p. Stephen Holm

KGB-agenter i Vatikanet

Myndigheder i Vatikanet bekræfter, at KGB-agenter infiltrerede Pavestolen i 80'erne, skriver «Catholic Herald». Vejen, agenterne benyttede, gik ad Det pavelige orientalske Institut, som uddannede præster til landene bag jerntæppet.

Vatikanet kender med sikkerhed til sovjet-agenter, der gav sig ud for præstestuderende i 1987 og én i 1985. «Men det var ikke dem, der udgjorde den egentlige fare,» siger kardinal Achille Silvestrini, formand for Østkirkekongregationen. «Problemet

er dem, vi ikke er klar over er agenter.»

Silvestrini udtalte sig på et møde i aendringen af Det orientalske Instituts 75-års jubilæum. Institutet har sig udannet præster til den ukrainske græsk-katolske kirke.

KGBs mål var at ødelægge den hemmelige ukrainske kirke, som havde stor støtte i befolkningen, siger instituttets rektor, Clarence Gallagher. Man ville anbringe agenter på præsteminier og universiteter, så de kunne blive præster og endog biskopper.

Dermed bekræftes sidste års afsløring fra den tidligere tjekiske indenrigsminister, Rudolph Benek. Han havde sagt, at der var to tjekiske agenter i Vatikanet. Ligeledes sagde han, at der var aflytningssystemer i kardinal Agostino Casarolis kontor. Casaroli var Vatikanets statssekretær og den, der udformede Vatikanets østpolitik.

Bekræftelse

Instituttets sekretær, Jakob Kulic, afslørede, at Vatikanet for tiden er ved at undersøge forholdene

for en græsk-katolsk biskop, som mistænkes for at have kontakter med KGB.

Det er første gang, Vatikanet bekræfter, at der har været spionage. Der har været en lang række forlydender om forskellige forhold siden slutningen af 60'erne. Dengang forlod det, at USAs CIA hjalpede til at afsløre en dompinner, der arbejdede på et kontor i Vatikanet og en monsignor, der var ansat i Statssekretariatet. Der har også været forlydende om, at de to konklaver i 1978 blev aflyttet af KGB.

Sort biskop i amerikansk sydstat

Memphis (KIPA) - Det amerikanske sydstats-bispedømme Memphis har for første gang fået en sort biskop, James Terry Steib (53) efterfølger Daniel Mark Beuchlein, der er blevet arkbispe i Indianapolis. Steib blev i 1984 hjælpbispe i St. Louis. Der er nu 12 afro-amerikanere blandt USAs over 350 biskopper.

Steib tilhører Steyler-missionærerne, som var en af de første ordener, der varetog sjælsorg for sorte amerikanere. 1900 var der ca. 150.000 katolske blandt de 10 mio. sorte, 30 hvide præster, især Josephiater, passede de små sogne. Fra 1905 kom Steylermissionærerne til.

I Mississippi og Arkansas oprettede de folkeskoler og senere «high schools» i deres ferle sogne. Efter 1. Verdenskrig kom missionærer, der var uddvist fra den daværende tyske koloni Togo til USA, og antallet af Steyler-ledede afro-amerikanske sogne voksede til 45, alle med skoler.

Allerede tidligt opstod ønsket hos Steyler-missionærerne om at få sorte præster. Indtil 1910 var der kun fem sorte, der var blevet præsteviet. Men det stødte på vanskeligheder, fordi mange amerikanere, også præster og biskopper mente, at negre var uværtdige og uskikkelige til at blive præster.

Men i 1920 lykkedes det at oprette en kostskole for kommende præstestuderende i Greenville, Missouri. Den flyttede i 1922 til Bay St. Louis ved Den mexicanske Golf. Striden om sorte præster fandt sin afslutning, da pave Pius XI udtalte sig til fordel for dette. Kostskolen optog hvert år mellem 30 og 40 farvede drenge.

Fra 1926 begyndte i gennemsnit 3 unge om året på Steylermiciatiet i East Troy. Sammen med 10-20 hvide novicer levede de uden raceadskillelse ved studebyerne og på sovesalene, hvilket var uønsket på den tid i sydstatene. De første sorte aflagde læfter i 1928 og vendte tilbage til

Bay St. Louis for at påbegynde filiofisi-studiet.

De første fire afro-amerikanske Steyler-missionærer blev præsteviet i 1934, hvilket vakte opsigelse over hele USA. Først 20 år senere begyndte andre kongregationer at optage sorte præstestuderende. Indtil i dag er 75 sorte fra Divine Word Seminary i Bay St. Louis blevet præsteviet, og nogle er blevet biskopper.

Flerpart af de sorte præster fandt deres arbejde i sorte menigheder i sydstatene. Nogle blev missionærer i udlandet, og én af dem, Joseph Bowers blev biskop i bispedømmet Accra i Ghana.

Turistfolder til ferien

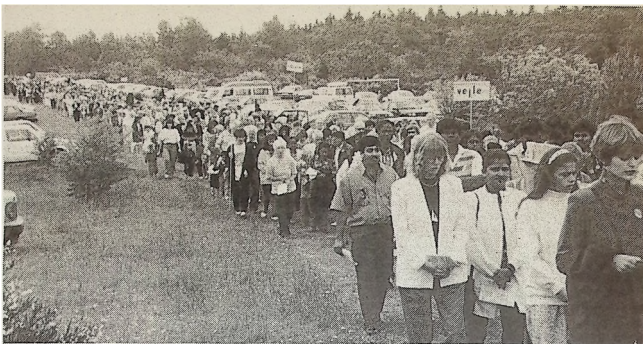
Holder De ferie i Danmark, tag da den lille nyudkomne turistfolder om gudstjenestetider i det danske sommerland med! Den oplyser om de steder og tidspunkter, hvor der holdes gudstjenester. Samtlige katolske kirker og kapeller er medtaget foruden en række lutherske kirker, skoler m.v. I alt er der mere end 100 forskellige steder at deltage i en katolsk gudstjeneste.

10 forskellige sprog Gudstjenestetider holdes på følgende sprog foruden

det danske: Polsk, vietnamsk, tysk, engelsk, spansk, fransk, kroatis, italiensk og ungarsk. Men se selv i den røde folder, hvor gudstjenestetider holdes.

Få folderen i sognekirken

Folderen er fremlagt i din sognekirke, men den kan også fås ved henvendelse til Katolsk Bispekontor, Brogade 69A, 1260 KB København K. Den er desuden lagt frem på flere campingpladser og hoteller i sommerlandet.

Øvmørfarten kunne glæde sig over fint vejr og et stort fremmøde. Mellem 1.600 og 1.700 deltog i processionen om formiddagen og massen efter frokosten. Biskoppen prædikede næsten tre gange om Trøsteheden: Lige inden processionen drog afsted med Mariastatuen, ved messens indledende velkomstord og i selve homilien; Måske har ingen besøgt Skabørens storhed smukkere end Maria, ingen har været tættere knyttet til Ordet, siden det blev kød i hendes skød, ingen har forstået bedre end hun, hvad Helligånden kan udvirke i den, som tror. Foto: W. Wuyts.

Hans Christoffersen indsættes som sognepræst i Roskilde søndag den 8. august

Hans Christoffersen OFM Conv. indsættes som sognepræst for Skt. Laurentii menighed i Roskilde af generalvikar Paul Marx søndag den 8. august. Indsættelsen foregår i Skt. Laurentii Kirke kl. 10.

Hans Christoffersen kommer til Danmark med to medbrødre Robert Shwers og Charles McCarthy i begyndelsen af august. Foruden menighedsarbejdet i Roskilde ønsker franciskanerne at påbegynde et økumenisk arbejde og en evangelisering på lands-

plan i samarbejde med Pastoral-Centret og andre instanser i bispedømmet.

I marts måned i år traf franciskanerne aftale med biskop Hans L. Martensen om en fire-årig prøveperiode. Franciskanerne var etableret i Roskilde fra 1. august 1993 til 21. juli 1997.

Franciskanerne overtager sognet efter moartortanerne, der har været i Roskilde siden 1901. Menigheden har ca. 750 medlemmer.

kk

»katolsk orientering« udsender girokort

16.000 katolske husstande kan støtte bladet ved at sende et gavebeløb

I 1992 kostede det bispedømmet 4 kr. at sende et nummer af »katolsk orientering« til en enkelt katolsk husstand. Med 20 numre om året og ca. 16.000 katolske husstande bliver det alligevel et anseeligt underskud på knap 1,3 mio. kr. I 1993 ventes bladets underskud at vokse til godt 1,4 mio. Bladets læsere kan

imidlertid hjælpe med til at nedbringe dette underskud. Omkring den 1. uge i juli trykkes og sendes Katolsk Bispekontor bladets girokort til samtlige katolske husstande. De kan ved at indbetale det 150 kr., som er påtrykt på girokortet og som tænkt som en gave, være med til at forbedre bispedømmets økonomi.

For 1993 er der budgetteret med indtægter på 780.000 kr. På udgiftssiden, der beløber sig til godt 2,2 mio. kr. andrager fremstilling, porto og lønninger tilsammen knap 2 mio. kr., svarende til 87,5% af de samlede udgifter.

Red.

Finn Arvé diakonviet

Under en højtidelig gudstjeneste blev Finn Arvé diakonviet af biskop Hans L. Martensen i Domkirken i Bredgade i København. 20 præster koncelebrerede ved messen, der havde deltagelse af 350-400 mennesker.

Finn Arvé forventes præsteviet i efteråret. Inden da bliver diakon Benny Blumensaat præsteviet den 4. september kl. 14 i Vor Frue Kirke i Århus.

Fredag den 18. juni blev Michael Hornbæk-Madsen diakonviet i Skt. Paulus uden for Murene i Rom. Generalvikar Paul Marx, der er rådgiver for de præstestuedede, deltog i højtideligheden. Hornbæk-Madsen er født 15. november 1950.

kk

»katolsk orientering« regnskab for 1992

	Regnskab 1991	Regnskab 1992	Budget 1993
Indtægter			
Abonnenter, indland	33.344	29.144	25.000
Abonnenter, udland	21.255	17.361	15.000
Annoncesalg	181.282	176.959	170.000
Pressekollekt	17.829	8.951	10.000
Salg gavebilledbog	5.288	1.976	0
Gaver	484.541	490.568	560.000
Indtægter i alt	743.539	725.359	780.000
Udgifter			
Trykning	714.878	705.844	710.000
Fotos	17.545	11.543	15.000
I alt fremstilling	732.423	717.387	725.000
Porto og forsendelse	440.143	471.255	472.000
Lønninger, pensionsforsikringer og ATP	511.675	637.501	743.000
Kørsel og rejseudgifter	28.437	14.043	25.000
Kontorudgifter incl. husleje	228.360	169.189	179.000
Udgifter i alt	1.941.038	2.009.375	2.218.000
Underskud	1.197.499	1.284.016	1.438.000

Der var glæde både hos biskoppen og Finn Arvé, da diakonremonien var færdig.

Finn Arvé med sin tidligere kollega, skuspilleren Birthe Bachhausen, der var en af de tilfælte, som snæuede den nyviede tillykke. Fotos: Kluge.

Orientering fra sognene

Juli og august 1993

På disse sider bringer vi en gang om måneden (de utage numre) sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Siden fest for modtagelse af manuskript til nr. 13, der udkommer 25. august 1993 er mandag den 9. august 1993 og søndag 14. august 1993. Manuskriptet bedes sendt til Kirken Svarer på kirkebladet orienterings redaktion Vesterbrogade 28, 3. 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Set. Mariæ Kirke, Aalborg
Kastetvej 1, 9000 Aalborg

Pastoralteam:

Allen Courteau, OMI. Tlf. 98 12 63 44.
Franc Hoyos, OMI. Tlf. 98 12 63 44.
Pastor Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80.
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSJ.
Tlf. 98 12 63 44 eller 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10.

Juli

Messer hver søndag kl. 8 og 10, dog ingen messe kl. 8 den 10. juli.
Hverdagsmesse eller Ordets Gudstjeneste: Som regel mandag, tirsdag, onsdag, torsdag kl. 8, fredag kl. 17, eller se på opslagstavlen ved kirke døren.

August

Messer hver søndag kl. 8 og 10.
Skole begynder mandag d. 9.
Hverdagsmesser er som juli måned undtagen på onsdagsaftensmesse hos søstrene holdes den 18. og 25. kl. 19.

Helligåndskirken, Fredrikshavn

Urbanenborgvej 5, 9000 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80 eller
heav. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg. Tlf. 98 12 63 44.

Juli/august

Messe hver søndag kl. 10 med læsninger også på tysk. Hverdagsmesser: Se opslagstavlen ved kirken

Hjørring

Sankt Maria Kirke
Martyrernes dronning
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Heav. Sct. Maria Kirke, Aalborg. Tlf. 98 12 63 44 eller Helligåndskirken, Frederikshavn. Tlf. 98 42 32 80.
Juli/august
Messe hver søndag kl. 13.30 dansk/vietnamesisk og kl. 19 tysk.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted
Kontaktperson: Keld Westergaard. Tlf. 97 92 43 04 eller heav. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg. Tlf. 98 12 63 44.

Juli/august
Messe hver lørdag kl. 16 med læsninger - også på tysk.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerte Kirke, Randers
2827 Søndag 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz. Tlf. 86 42 97 30
Menighedsrådsformand: Villy Sørensen.
Tlf. 86 42 39 29.

Messer:

Søndag: Kl. 10.00
Hverdag: Som meddelt ved søndagsmessen og på opslagstavlen. Som regel mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 8.15. Fredag (evt. hos søstrene).

Juli

Fredag d. 2.: Tildælelse kl. 18. Messe kl. 19.
Søndag d. 18.: Ordets gudstjeneste.
August
Torsdag d. 5.: Skt. Mikael Skole begynder.
Fredag d. 6.: Første fredag. Tildælelse kl. 18. Messe kl. 19.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Rysegade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66
Præsterne: Adolf Meister SJ, 86 18 57 66,
Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33,
Piet Reijnders SJ, 86 18 54 20
Menighedsrådsformand:
Leo Årland, 86 12 47 27
Sognesekretær:
Bengt Jensen, 86 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (hjemme og kirke/kaffe) og 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: Sø. 1/8 og 15/8 kl. 14.
Messe på ungarsk: Lø. 22/8 kl. 16.
Messe på vietnamesisk: Sø. 25/7 og 29/8 kl. 14.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10. Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale.
Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag kl. 8 undt. ferie.
KUK: Hver tirsdag kl. 19.30 undt. ferie.
Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18 undt. ferie.
Ministrantgruppe: 19/8 kl. 18.
Sct. Knuds klub for ældre: Første tirsdag kl. 14.30.
Menighedens bodstimer: Fr. 2/7, 6/8 kl. 18.
Sogneundervisning: Lø. 28/8 kl. 10.
Familiemesse: Lø. 28/8 kl. 12.15.
Katakomb information: Ma.-fre. fra kl. 13-17.30, lø. 10-12, sø. fra kl. 11-12.
Galleri ved Kirken: Ma.-fr. kl. 14-17.30.
Menighedens sommerudstilling.
Bibelskolekursus: Ti. 31/8 kl. 19.
Grundkursus for konvertitter: To. 2/9 kl. 19.

Pindstrup:
Skt. Mikael's Kirke, Ringø
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Gudstjenestebest: Helge Clausen, tlf. 86 99 63 54.
Messe: Sø. 4/7, 18/7, 1/8, 15/8 kl. 10.30.

Odder:
Skt. Ansgars Kapel
Holstensgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Messe: Sø. 11/7, 25/7, 8/8, 22/8 kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå
Thyknærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Søndagsmesse kl. 10.00. Kirkekaffe bag efter.
Sakramental tildælelse i juli bortfaldet søndag 29/8.
Hverdagsmesser hver onsdag kl. 16 og torsdag kl. 11 (i juli bortfaldet).
Rosentransbøn hver onsdag efter messen (i juli bortfaldet).
Skriftemål: Onsdag og efter aftale.
Menighedsråd: Onsdag 4/8 kl. 16.30.
Præsten træffes hver onsdag efter messen kl. 16 undt. i juli.

Maria Hjerte Kloster, Søstrup
Tlf. 86 38 44 88
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.
Søn- og hverdagsmesser: Kl. 9.
Sakramental tildælelse: Søndag kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosentrans hver aften kl. 19.20.
Procession til ære for Maria Rosa Mystica den 13. i hver måned kl. 18.30.
Hver 1. torsdag i måneden kl. 18.
Rosentrans for præste- og ordenskalder.

Fredag d. 27: Marias Besøgelse, højmesse kl. 10.
Søndag d. 11/7: Den hl. Benedikt, højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 13/7: Festen til ære for Rosa Mystica, højmesse kl. 10.
Søndag d. 15/8: Jomfru Marias Optagelse, højmesse kl. 10.
Fredag d. 20/8: Den hl. Bernhard, højmesse kl. 10.

4 Midtjylland

Skt. Josefs Kirke, Horsens
Nøregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (hjemme- og).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel (tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30).
Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelses Kirke.
Menighederne er velkomne.

Juli

Søndag d. 4.: Kl. 10 hjemme- og pastor E. Stappers.
Søndag d. 11.: Kl. 10 ordets gudstjeneste m. kommuniensuddeling.
Søndag d. 18.: Kl. 10 ordets gudstjeneste m. kommuniensuddeling.
Lørdag d. 24.: Kl. 15 messe.
Søndag d. 25.: Kl. 10 messe i Caroline Amalie Lunden (friluftsteatret).
I forbindelse med Den 30. Europæiske afholdes højmesse med deltagelse af folkedansere fra hele Europa. I messen deltagere flere præster.

August

Alle søndage i august: Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 28.: Kl. 13 menighedens sommerudflugt til Moesgaard Museum v. Århus.
Nærmere oplysninger v. opslag i kirken.

Skt. Petrus Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning, tlf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuyts O. Præm.
Messer: i
Søn- og helligdage kl. 9.15 og 11.00.

Feriordning:

Søndag den 15. og 29. august betjenes menigheden af gudstjenesteleder Ester

Jensen, søndag den 22. august af pastor Stånger, Vejle.

Religionsundervisning:

Vi vender med at genoptage undervisningen for begge hold i september. I nr. 13, som udkommer den 25. august, kan vi meddele de rigtige dage og tidspunkter. En stor tak til pastor Martin Bergsøe og Ursula Blanke for deres hjælp siden januar.

1. kommunion:

Til lykke til Jesper Van Rasmussen, Jacob Sonne-Schmidt samt Chris og Andrew Nymark, der deltog for første gang i menighedens kommunion søndag den 13. juni, på festen for Kristi legeme og Blod. Og så var det en stor glæde at se, hvor mange fra vor menighed, der deltog i valfarten til Om den 6. juni. Herning var ligefrem ved at udgøre en af de større grupper. Fin!

God sommerferie

Sankt Norberts Kirke, Vejle
Fjellevej 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.
Søndagsmesser: Kl. 9 og 11
Hverdagsmesser:
Morgensmesse kl. 8 i søstrenes kapel: Mandag, onsdag og lørdag.
Aftenmesse kl. 17.30 i kirken: Tirsdag, torsdag og fredag.
Rosentransbøn: Hver tirsdag kl. 17.

Juli

Ingen onsdagsklub i juli måned.
Søndag d. 4.: Kl. 9 ingen messe. Kl. 11 gudstjeneste ved gudstjenesteleder.
Mandag d. 12.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.

August

Søndag d. 1.: Efter højmesen kl. 11 kirke/kaffe.
Onsdag d. 4.: Onsdagsklub kl. 14-17.
Søndag d. 5.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Fredag d. 6. kl. 16-17.30: Undervisning for årmander.
Onsdag d. 11.: Onsdagsklub kl. 14-17.
Fredag d. 13.: Kl. 16-17.30 undervisning for årmander.
Mandag d. 16.: Kl. 19-21.30 grundkursus i teologi. Læs side 116-146.
Fredag d. 18.: Onsdagsklub kl. 14-17.
Fredag d. 20.: Kl. 16-17.30 undervisning for årmander.
Søndag d. 22.: Ingen messe kl. 9.
Bemærk! Kl. 10 højmesse. Under højmesen firmer biskop Mortensen 15 unge.
Onsdag d. 25.: Onsdagsklub kl. 14-17.

5 Sydjylland

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Sognepræst: Lars Messerschmidt.
Tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 19 80.

Gudstjenester:

Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe
Søndag kl. 10: Højmesse.
Mandag kl. 16.30: Gudstjeneste med kommunion hos søstrene.
Onsdag kl. 8: Lørdag og messe. Kl. 16.30: Rosentrans; se dog nedenfor.
Torsdag kl. 7.15: Laudes og messe, se dog nedenfor.
Fredag kl. 9: Messe, se dog nedenfor.
Juli
Fredag d. 2.: Første fr. i md. Kl. 16.30: Messe med efterfølgende tildælelse til kl. 18.
Mandag d. 5.-fredag d. 9.: Ingen gudstjenester.

Mandag d. 12.-fredag d. 30.: Hverdagsgudstjenesterne, se opslag ved kirkedøren.
Sognepræsten bortrejst 5.-30. juli.
Vikar: Pater August Ziggelaar s.j.

August
Hverdagsgudstjenester som normalt, se dog undtagelser.
Fredag d. 6.: Herrens forklæring. Kl. 16.30. Messe med efterfølgende tilbedelse til kl. 18.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Kl. 19: Højmesse.
Lørdag d. 28.: Sognedag. Kl. 16.30: Familiemesse.

St. Michaels Kirke, Kolding
Kralundsgade 2, 6000 Kolding.
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O. Præm.
Kralundsgade 3A, tlf. 75 52 76 01, bedst 9-11, uddt. torsdag.

Søndag: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Sognepræst H. Kerkhofs holder ferie 23.6.-9.7. og 19.7.-30.7. I næstfølende bliver man henvendt sig til pastor G. Bertling, tlf. 75 53 05 70.
I ferietiden læses messe på hverdage kl. 8.15.

August
Pastor G. Bertling holder ferie i august.
Fredag d. 6.: Sognepræsten bringer den hellige kommunion til de syge.
Lørdag d. 14.: Kl. 9 teologiskurs. Deltagerne bedes læse side 116-145.
Lørdag d. 21.: Uddflugt for menighedens ældre. Nærmere oplysninger følger.
Lørdag d. 28.: Kl. 9 teologiskurs. Deltagerne bedes læse side 146-211.

6 Sønderjylland

Hellig Kors Kapel, Tønder
Ribelandevej 41, 6270 Tønder.
Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, uddt. mandag og tirsdag, træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Søndag kl. 17: Højmesse.

Juli
Søndagsmesserne bortfalder i juli.
Pastor Messerschmidt bortrejst 4.-30. juli.
Vikar: Pater August Ziggelaar s.j., Kirkegade 58, 6700 Esbjerg, tlf. 75 12 10 27.
Nærmeste præster:
Dominique Tran Duc Thanh, Mariegade 8, 6100 Haderslev, tlf. 74 52 23 26.
Poul Clausen, Søndre Landevej 156, 6400 Sønderborg, tlf. 74 42 35 85.

August
Søndagsmesserne genoptages fra 1. august på sædvanligt tidspunkt kl. 17.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Kl. 17: Højmesse.

St. Maria Kirke, Høderstev
Mariegade 8, 6100 Haderslev.
Tlf. 74 52 23 26.
Sognepræst: Tran Duc Thanh Dominique.
Messeider (ingen hverdagsmesse i perioden 1-15/6): Tirsdag 9.00, torsdag 16.00, søndag 10.00.
Søndag d. 27. juni: Peters og Pauls fest. Højmesse kl. 10.

Juli
Lørdag d. 3.: Cenakel. Messe kl. 10. Tilbedelse kl. 13.

Lørdag d. 24.: Ægtevielse. Messe kl. 15.
August
Mandag-fredag d. 26.-30.: Børnelej i Svendborg.
Lørdag d. 7.: Cenakel. Messe kl. 10. Tilbedelse kl. 13.
Søndag d. 15.: Marias optagelse i Himlen. Højmesse kl. 10.
God ferie!

7 Fyn

Stella Maria Kirke, Nyborg
Vindtvedevej 9, 5800 Nyborg
Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til:
Eva Antkowiak, menighedsformand, tlf. 65 36 18 83.
Højmesse hver søndag kl. 10.

St. Knuds Kirke, Svendborg
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Krak. Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag, onsdag.
Træffedag: Torsdag, fredag, lørdag: Kl. 9-12 eller efter aftale.
Faste messer: Søn- og helligdage kl. 9-30 højmesse og kl. 11 stille messe.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, dog torsdag kl. 19. Lørdag kl. 16.
Strikferie! En halv times tid før messer.
Menighedsrådsmøde: Maureen Pelle, tlf. 62 54 12 80.

Juli
Søndag d. 4.: Vietnamesiske messe kl. 14.
Mandag d. 5.: Rosenkransgruppen kl. 19.30.
Onsdag d. 14.: Vietnamesiske messe kl. 17.30.

St. Bendts Kapel, Rudkøbing
Søndag d. 4.: Messe kl. 19.
Søndag d. 18.: Messe kl. 19.

August
Søndag d. 1.: Vietnamesiske messe kl. 14.
Mandag d. 2.: Rosenkransgruppen kl. 19.30.
Torsdag d. 5.: Møde for hele menigheden. Vi begynder med aftenmesse kl. 19 i kirken, derefter fortsætter vi i menighedslokalet. Vel mødt!
Lørdag d. 7.: Bryllupsmesse kl. 12.30. Det er Nguyen Thi Thuy Hang og Tran Cong Tin, der skal giftes.
Søndag d. 8.: Fællesspising for menigheden efter messerne. Det er vietnamesisk ungdom, der laver mad.

Tirsdag d. 10.: Menighedsrådsmøde kl. 18.30.
Onsdag d. 11.: Vietnamesiske messe kl. 17.30.
Torsdag d. 12.: Katekempe efter aftenmesse kl. 19.
Lørdag d. 21.: Menigheds markedsdag. Tidspunktet annonceres i kirkens publikanda.

NB: Niskop Hans L. Martensen kommer næste år til os for at meddele firmenselen, det bliver lørdag den 9. april 1994. De forældre, der har unge, som blev født i 1980 og før, og som ikke er firmet endte, bedes skrive dem hos sognepræsten på sognekontoret - personligt/føle telefonisk! Husk at tage dåbsattesten med.

St. Bendts Kapel, Rudkøbing
Søndag d. 1.: Messe kl. 19.
Søndag d. 15.: Messe kl. 19.

8 Lolland-Falster

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.
Weekendens gudstjenester:
Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 19.00. Søndag kl. 10.00.

Fr. Lørdag d. 3. juli-lørdag d. 28. august: Kl. 19 tryk gudstjeneste.
Fr. mandag d. 19.-lørdag d. 24. juli: Børnelej på Urneborg. Alle børn fra Lolland-Falster i alderen 6-12 år er inviteret.

August
Søndag d. 1.: Højmesse kl. 10. Efter messen er der havesfest i præstegårdshaven for menigheden og turisterne. Alle er hjertelig velkomne. En madpakke bør nok medbringes.
Fredag d. 1.: fredag i måneden: Kl. 17 messe + tilbedelse.
Tirsdag d. 8.: Kl. 19.15 menighedsrådsmøde.

Søndag d. 15.: Festen for Marias optagelse i himlen. Kl. 10 højmesse.
Lørdag d. 21.: Kl. 11.30 Sommermarked. Hvis nogen ligger ind med effekter som er salgbare og til nytte for andre, må de gerne afleveres enten i præstegården eller i Fredensgade 15, helst inden den 1. august. Vi håber, at hele menigheden bakker op omkring dette arrangement.

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
Mariagade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 75 50 80, Giro 3 00 50 48.
Sognepræst: Pater Irenæus OFM cov. Træffes på tlf. 54 75 50 80.
Gudstjenester:
Juli
4. juli 14. alm. søndag: Højmesse kl. 10. 11. juli 15. alm. søndag: Messe kl. 17. 18. juli 16. alm. søndag: Messe kl. 17. 25. juli Sankt Birgittas: Messe kl. 17.

August
1. aug. 18. alm. søndag: Højmesse kl. 10. 8. aug. 19. alm. søndag: Messe kl. 17. 15. aug. Jomfru Marias Optagelse i Himlen: Højmesse kl. 10. 22. aug. 21. alm. søndag: Messe kl. 17. 29. aug. 22. alm. søndag: Messe kl. 17.
Kirkekaffe
Alle indbydes til kirkekaffe i menighedsalen på Sankt Birgittas fest, søndag den 25. juli efter messen kl. 17.

Bidrag til kirken
Tak til alle, som hvert år sender et årsbidrag enten som led i bispedømmets kirkebidragsordning eller som årligt bidrag på grund af en 10-års erklæring. Alle, som ikke plejer at sende deres bidrag på en af disse to måder, modtog både til juli og til påske et girokort. Tak til dem som benyttede kortet til at sende et bidrag. Vi håber, at flere vil sende et årsbidrag på den ene eller den anden måde. Husk at bidrag sendt direkte til bispedømmet, helt eller delvis er fra drøgtberettigede! Ved direne mere om kirkebidrag, så tag fra våbenhuset en folder med hjem.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81, Giro 7 09 10 60.
Sognepræst: Pater Irenæus OFM cov.
Messer:
Søndagsmesser: Lørdag kl. 19 (uddt. lørd. 3., 10. og 17. juli), søndag kl. 10.

Hverdagsmesser: Kl. 8.
hgen kirkekaffe i juli og august
Menighedsrådet ser sig nødsaget til at meddele, at kirkekaffens bortfalder i juli og august. Selv om mange er ked af det, regner menighedsrådet med forståelse. Kolbehuset er i disse måneder optaget af udstillingen "Den 80-årige menighed". På den måde vil menigheden gæster i denne sommer have lejlighed til at se udstillingen. Kommer familien på besøg inviter dem da til et besøg på udstillingen og fortæl selv om den 80-årige menighed. I øvrigt er præsten altid parat til at oplyse som guide (efter messen, forstår sig!) Hjertelig velkommen.

Ændring i firmetidspunkt
I meget god tid gøres menigheden opmærksom på, at gudstjenesten den første søndag i oktober (den 3. oktober) begynder kl. 9. Det er denne søndag biskop Hans L. Martensen besøger Nakskov og firmer børnene under højmessens. Da biskoppen samme dag skal deltage i et andet arrangement i København, var en ændring i tidspunktet ønskelig. Nu ved alle om og kan skrive det i kalenderen.
Umeborglejren 1993
Børn, som fortrydte, at de ikke har meldt sig til Umeborglejren (mandag 19.7.-lørdag 24.7.) kan gå ind til 54 85 07 39 og fortælle sig om der er en ledig plads.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
Præstevvej 29, 4700 Næstved.
Tlf. 53 72 09 85.
Sognepræst: Pater Josef Vølk. Præsten træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
Faste gudstjenester:
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8.
Rosenkransbøn i kirken: Kl. 8.45.
Højmesse i Vor Frue Kirke: Kl. 10.

Juli
Fredag d. 2.: Jesu Hjerte fredag: Aftenmesse på Maria Elisabeth Hjemmet: Kl. 19 (tilbedelsen fra 18-19 bortfalder).
Søndag d. 4.: Kirkekaffens bortfalder.
Søndag d. 18.: Den helligste Fortlørsers Fest. (Redemptoristordenens hovedfest). Polisk messe kl. 11.30.

August
Søndag d. 1.: Kirkekaffen bortfalder. Festen for den bl. Alfons de Liguori.
Søndag d. 8.: Kirkens Fortlørsers.
Jesu Hjerte-fredag: Aftenmesse kl. 19 på Maria Elisabeth Hjemmet. (Tilbedelsen fra kl. 18-19 bortfalder).
Lørdag d. 14.: Fru Annette Madsen indbyder de unge til en se Zeffrellis Også-film, den 1. del. Kl. 14 i skolen. Jegs de unges foreldre indbydes dertil. Kl. 16: Messe i kirken (for de unge og deres forældre - men også alle andre er velkomne!)

Søndag d. 15.: Marias Optagelse i Himlen: Kl. 11.30 polsk messe.
Onsdag d. 25.: Menighedsrådsmøde: Kl. 19.15 i menighedsalen i præstegården.

Dåb:
Den 29.5.: Daniel Kirkman Furman.
Den 30.5.: Suzanna Bosniak.
Den 13.6.: Alexandre Lukowski Duplessis.
Forældrene ønskes hjertelig tillykke!
Dødsfald:
Den 27.5.: Wandisław Stanisław Aniol (74 år).
Den 30.5.: Anders Christian Hårstedt (69 år) - R.I.P.

Skt. Hans Kirke, Køge
Sognepræst: Anton Dekkers S.J.
Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 53 65 06 51.

Der er højmesse om søndagen kl. 10.
Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Juli
Lørdag d. 3.: »Lørdagsklubben« mødes kl. 15.
Søndag d. 11.: Efter højmessens er der kirkekafe.

August
Lørdag d. 7.: »Lørdagsklubben« mødes kl. 15.
Søndag d. 8.: Efter højmessens er der kirkekafe.
Søndag d. 15.: Marias optagelse i himlen. Højmesse kl. 10.

Nelligåndskirken, Vordingborg
Chr. Vinthersgade 4, 4760 Vordingborg.
Sognepræst: Josef Dudek C&SsR. Træffes: Marichenbergvej 9 st. th. Tlf. 53 77 39 27, torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Juli
Søndag d. 18.: Festen for Den allerhelligste Fødsler, redemptoristernes titulærfest. Kl. 10: Højmesse.

August
Søndag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Højmesse: Kl. 10.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Sognepræst: Hans Esmark.
Tlf. 42 26 14 04.
Sankt Josefs Søstrene, tlf. 53 61 73 71.

Juli
Søndag d. 4.: 14. alm. søndag fejres kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 11.: 15. alm. søndag fejres kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 18.: 16. alm. søndag fejres kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 25.: 17. alm. søndag fejres kl. 10 med p. Gregoire.

August
Søndag d. 1.: 18. alm. søndag fejres kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 8.: 19. alm. søndag fejres kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i Himlen, kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 22.: 21. alm. søndag fejres kl. 10 med p. Gregoire.
Lørdag d. 28.: 22. alm. søndag fejres kl. 16 med sognepræsten.
Søndag d. 29.: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse
Fredenrigsgade 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst: Stephen Holm.
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
Tlf. 53 52 06 45.
Faste messer:
Om søndagen: Højmesse kl. 10 med efterfølgende kirkekafe i menighedsskolen.

Om hverdagen: I Maria-kapellet (sideskibet), normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15, lørdag ingen.
Kommunionstider: bønner normalt således: Kl. 12 rosenkransbøn, dog ikke lø.-sø.

Kl. 18 vesper, lø. dog kl. 12.15, sø. kl. 18.45.

Juli
Søndag d. 4.: Kl. 10 sangmesse. Om eftermiddagen afholdes de sjællandske katolikkers valfart til Skt. Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted, - under sognepræstens ledelse. Slagelse menighed opfordres til at slutte op om valfarten, som indledes i Skt. Bendts Kirke på torvet i Ringsted kl. 13.20. Se i øvrigt artikel andetsteds i dette nr. af k.o.

Mandag d. 5.: Månedens 1. mandag. I tilslutning til messen kl. 17.15 er der fra kl. 18-19 en times tilbudsforening foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.
Fredag d. 9.: I aftenmessens kl. 19.15 fejres festen for Danmarks værnhelgen, kong Knud den Hellige. (Festen er 10. juli).
Søndag d. 25.: fejres dele af søndagsmessen på latin.

August
Mandag d. 2.: Månedens 1. mandag. I tilslutning til messen kl. 17.15 er der fra kl. 18-19 en times tilbudsforening foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.
Fredag d. 6.: Festen for Jesu Kristi forklarelse på Taborbjerg. Kl. 19.15 messe.
Lørdag d. 7.: Kl. 13 bryllupsgudstjeneste. Pia Jakobsen og Mikael Jonassen (Slagelse) medfører hinanden ægteskabs sakramente.
Søndag d. 15.: Fests for jomfru Marias optagelse i Guds himmel. Kl. 10 højtidelig messe med konvertitoptagelse. På denne festdag kan vi desuden glæde os over et besøg fra København, idet en gruppe fra katolsk kvindeforbund (med mænd) fejrer os.

Søndag d. 29.: 29. august fejres dele af søndagsmessen på latin.
Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemærken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm, Fredenrigsgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.
Menighedssøstere: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstre, Carl Refsving 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 37 53.
Kirkeværge: Grethe Carlsen, Lundemærken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.
Søndagsmesse: Kl. 15 - med efterfølgende kirkekafe, dog ikke søndag d. 4. juli. Den søndag er der ingen gudstjeneste i Kalundborg.
Søndagene d. 25. juli og 29. august fejres dele af søndagsmessen på latin.
Søndag d. 4. juli bortfaldet gudstjenesten i Kalundborg, fordi sognepræsten den søndag leder de sjællandske katolikkers valfart til Skt. Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted, udgørende fra Skt. Bendts Kirke på torvet i Ringsted, begyndende kl. 13.20.
Kalundborg menighed opfordres til at tage del i valfarten. Se i øvrigt artikel andetsteds i dette nr. af k.o.

Søndag d. 15. august fejres den store fest for jomfru Marias optagelse i himlen. Den søndag er der festmesse kl. 15.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemærken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm, Fredenrigsgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.
Menighedssøstere: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstre, Carl Refsving 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 37 53.
Kirkeværge: Grethe Carlsen, Lundemærken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.

Søndagsmesse: Kl. 15 - med efterfølgende kirkekafe, dog ikke søndag d. 4. juli. Den søndag er der ingen gudstjeneste i Kalundborg.
Søndagene d. 25. juli og 29. august fejres dele af søndagsmessen på latin.
Søndag d. 4. juli bortfaldet gudstjenesten i Kalundborg, fordi sognepræsten den søndag leder de sjællandske katolikkers valfart til Skt. Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted, udgørende fra Skt. Bendts Kirke på torvet i Ringsted, begyndende kl. 13.20.
Kalundborg menighed opfordres til at tage del i valfarten. Se i øvrigt artikel andetsteds i dette nr. af k.o.

Søndag d. 15. august fejres den store fest for jomfru Marias optagelse i himlen. Den søndag er der festmesse kl. 15.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Refsving 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm.

Fredenrigsgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.
Gudstjenesteleder: Jan Tezza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.
Tlf. 53 44 15 62.
Sognepræst: Sr. Engeline, Karl Borromæusstrøene, Carl Refsving 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekafe i menighedsskolen.
NB: Ingen messe på selve søndagen.
Lørdagene d. 24. juli og *søndag* fejres dele af søndagsmessen på latin.
Torsdagene d. 1. juli og *5. august* - aftenen før månedernes 1. fredag, i august ydermere aftenen før Kristi forklarelse fest, er der kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbudsforening foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.
Søndag d. 4. juli: Om eftermiddagen afholdes de sjællandske katolikkers valfart til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted, - under sognepræstens ledelse. Holbæk menighed opfordres til at tage del i valfarten, som indledes i Sankt Bendts Kirke på torvet i Ringsted kl. 13.20. Se i øvrigt artikel andetsteds i dette nr. af k.o.

Lørdag d. 14. august fejres den store fest for jomfru Marias optagelse i himlen. Den dag er der kl. 15.30 en højtidelig messe med konvertitoptagelse.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Fredenrigsgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem 9 og 10.
Søndagsmesse: Højmesse kl. 10 og 17.
Familiemesse den anden søndag i måneden med efterfølgende kirkekafe i menighedssalen.
Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag dog kl. 19.30.
Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.
August
Søndag d. 1.: Ved højmessens og efterfølgende reception i menighedssalen tager vi afsked med pastor J. Uman.
Søndag d. 8.: Sct. Laurentii fest. Under højmessens: Indsættelse af den nye sognepræst Hans Christoffersen ved generalvikar P. Marx, med efterfølgende sammenkomst i menighedssalen.
Søndag d. 15.: Marias optagelse i himlen.

Ledreborg Slotskirke
Hver søndag kl. 8.30.

Skt. Pauls Kirke, Tårstrup
Køgevej 162, 2630 Tårstrup
Sognepræst: Jesper Fich (indtil 31. juli 1993).
Ny sognepræst pr. 1. august 1993: Martin Bergsøe. Tlf. 42 99 07 28 (indtil 11. december 1993), 43 99 07 28 (fra 12. december 1993).
Menighedsrådsformand: Bert Neele, (tlf. 53 14 27 84).
Assumptionssøstrene, tlf. 42 99 81 57.
Messen:
Søndag: Højmesse kl. 10. Lørdag kl. 17 (ingen lørdagsmesse i juli).
Hverdagsmesser som regel:
Tirsdag kl. 19 hos søstrene, Bygaden 53, Høve Tårstrup.
Onsdag og torsdag kl. 19 i kirken eller kl. 17 hos søstrene.

Sørg i præstegården eller hos søstrene.
Skriftemål: Søndag kl. 9.10-9.30 eller efter aftale.

Juli
Søndag d. 25. kl. 10: Afsked/farvel til Jesper Fich.

August
Søndag d. 1. kl. 10: Velkommen til Martin Bergsøe.
Søndag d. 15. kl. 10: Jomfru Marias optagelse i himlen.
Søndag d. 22. kl. 10: Officiel indstættelse af Martin Bergsøe ved generalvikar Paul Marx.
Tirsdag d. 24. kl. 19: Messe med biskop Hans Martensen, efterfulgt af menighedsmøde i menighedssal, alle er velkomne.
Søndag d. 29. kl. 9.30: Den årlige menighedskovtur for alle i sognet. Nærmere besked/opslag herom i kirken.

12 Nordsjælland

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedsskole: Møllestræde 7, 4000 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B, Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Lørdagene d. 3., 10., 17., 24. og 31.: Søndagsmesse kl. 17 (dansk/tyisk) i kapellet i Aserbo; Skovbovej 23. Søndagsmesse kl. 19 (dansk/tyisk) i Gillejette Kirke.

Søndag d. 4.: 14. alm. søndag fejres kl. 11.
Tirsdag d. 6.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 7., torsdag d. 8.: Messe kl. 17.
Fredag d. 9.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 11.: Messe kl. 9.
Tirsdag d. 13.: Messe kl. 8.30.
Torsdag d. 14., torsdag d. 15.: Messe kl. 17.
Fredag d. 16.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 18.: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 20.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 21., torsdag d. 22.: Messe kl. 17.
Fredag d. 23.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 25.: 17. alm. søndag fejres kl. 9.
Tirsdag d. 27.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 28., torsdag d. 29.: Messe kl. 17.
Fredag d. 30.: Messe kl. 8.30.

August
Søndag d. 1.: 18. alm. søndag fejres kl. 11.
Søndag d. 8.: 19. alm. søndag fejres kl. 9 med sognepræst Erling Brodersen.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i Himlen, fejres kl. 11, med sognepræst Erling Brodersen.
Søndag d. 22.: 21. alm. søndag fejres kl. 9 med sognepræst Erling Brodersen.
Søndag d. 29.: 22. alm. søndag, latinsk messe med sognepræsten kl. 11.
Tirsdag d. 31.: Messe kl. 17.

Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Jacob Møiser.
Tlf. 42 81 27 96, helst mellem 9-10.
Præst: André Papuge CM
Tirsdag messe kl. 10.
Fredag aftenmesse kl. 19.30.
Skriftemål i forbindelse m. gudstjenesterne og efter aftale.
Tilbedelse af Alterets HJ. Sakramente efter aftenmesse den første fredag i måneden.

August
Søndagsmesserne er kl. 9.30
/Eldredskubbenes årlige udflugt. Vi starter som sædvanlig fra Nordvang.

gårld kl. 13.30 og er hjemme igen ca. kl. 17.30.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias Optagelse i Himlen. Højmesse kl. 9.30.
 Rigtig god sommer!
Andrzej Papuga og Jacob Muiser

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
 Kontor- og menighedshus: Nygade 8B. Sognepræst: Hans Eskmark.
 Tlf. 49 21 05 71, eller tlf. 42 26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
 Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.

Juli
Lørdage d. 3., 10., 17., 24. og 31.:
 Søndagsmesse kl. 19 (dansk/tysk) i Gilleleje Kirke.
Søndag d. 4.: 14. alm. søndag fejres kl. 9.
Torsdag d. 6.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 8.: Messe kl. 18.
Søndag d. 11.: Messe kl. 11.
Torsdag d. 13.: Ældre træf kl. 14.30, med messe og hyggelig samvær.
Torsdag d. 15.: Messe kl. 18.
Søndag d. 18.: 16. alm. søndag fejres kl. 9.
Torsdag d. 20.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 22.: Messe kl. 18.
Søndag d. 25.: 17. alm. søndag fejres kl. 11.
Torsdag d. 27.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 29.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 31.: Sidste søndagsmesse i sommer i Gilleleje Kirke (dansk/tysk).

August
Søndag d. 1.: 18. alm. søndag fejres kl. 9.
Søndag d. 8.: 19. alm. søndag fejres kl. 11 med sognepræst Erling Brodersen.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i Himlen, fejres kl. 9 med sognepræst Erling Brodersen.
Søndag d. 22.: 21. alm. søndag fejres med sognepræst Erling Brodersen kl. 11.
Søndag d. 29.: 22. alm. søndag. Latinsk messe med sognepræsten kl. 9.
Torsdag d. 31.: Messe kl. 14.30.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
 Marievej 6, 2970 Hørsholm.
 Sognepræst: Jacob Muiser.
 2. præst: Andrzej Papuga.
 Præstebible: Nordvanggård, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Søndagsmesse:
 Skt. Hans Kirke kl. 11: Højmesse. Mikkelborg, Strandvejen 352 kl. 8: Messe.
Torsdagsmesse:
 Skt. Hans Kirke kl. 10.30.
Skriftemål:
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
 Religionsundervisning for børn og unge:
 Torsdag kl. 16-17.15 på Nordvanggård.

Juli
 Torsdagsmessen og religionsundervisningen bortfalder i juli måned.
August
 Religionsundervisningen bortfalder i august måned. Undervisningen genoptages torsdag den 2. september.
Mandag d. 2.: Kl. 19.30 messe. Den levende rosenkrans.
Søndag d. 8.: Børne- og forældredugligning efter højmesse.
Onsdag d. 11.: Seniorklubbens årlige udfaldt til Eremitagen. Der er busafgang kl. 13.30 fra Nordvanggård.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundvej 225, 2700 Brønshøj. Tlf. 31 74 13 00.
Sognepræst: Lech Pytlak.
 Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt torsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Evt. også på 31 74 34 45.
Menighedsformand: Henning Heinemeier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 74 13 05.

Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Torsdag kl. 10. Onsdag og fredage kl. 19.
Juli
Fredag d. 2.: 1. fredag. Tilbedelse 18.30. Messe kl. 19.
Søndag d. 6.: Messe kl. 10.30.
Søndag d. 18.: Gregoriansk messe 10.30.
Fredag d. 30.: Niels Steensens andagt 18.50. Messe kl. 19.
August
Søndag d. 1.: Messe kl. 10.30.
Fredag d. 6.: 1. fredag. Tilbedelse 18.30. Messe kl. 19.
Søndag d. 15.: Maria optagelse. Gregoriansk messe kl. 10.30.
Fredag d. 27.: Niels Steensens andagt 18.50. Messe kl. 19.
 NB. Evt. alysninger af hverdagsmesser i juli og august vil blive bekendtgjort i forb. med søndagsmesserne.

Vor Frue Kirke, Herlev
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 94.
Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
Menighedsrådsformand: Sr. Hildegaard Doods, Primulavej 1, 2720 Vanløse.
Messetider:
Lørdag kl. 19.00.
Søndag kl. 10.30, kl. 11.00 (engelsk).
Hverdag:
Onsdag kl. 19.00.
OBS! Ingen onsdagsmesser i juli. Torsdag kl. 9.30 (engelsk).
 1. fredag i måneden: Kl. 19.30 (engelsk).
 3. fredag i måneden: Kl. 19.30.
Tilbedelse: Onsdag efter messen. Skriftemål: Efter aftale.
Ungdomsklubber:
 Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.30-21.30 fra 1. september.
 Mini-KUK: Hveranden torsdag. Spørg May Weber Nielsen, tlf. 44 94 93 31.
Tirsdays: Åbent hus hos Skt. Josef Søstre, Primulavej 1, messe kl. 19.

Juli
Ingen onsdagsmesser!
August
 Sædvanlige messetider.

14 Hovedstads-område NØ

Johanneskirken, Søborg
 Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg. Tlf. 39 69 03 03.
Sognepræst: Knud Åge Nielsen, S.J.
 Træffes torsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 78 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
Menighedsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.
 Hver søndag kl. 10: Højmesse.

Juli og august:
 Højmesse hver søndag kl. 10.
1. søndag i måneden:
 Latinsk messe.
 Sidste søndag i måneden kirkekaffe.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
 Sognepræst Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen mandag.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 30 39 onsdag kl. 14-16.
Messetider:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00. I juli og august kun én messe. Højmessens kl. 10.30.
Hverdag: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.
Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. I juli og august læses messen kl. 8. Ingen tilbedelse og messe om eftermiddagen. Lørdag: Messe kl. 11.30.
 Sognepræsten vil være bortrejst fra den 18. juni til den 7. juli (begge dage incl.). Messen på hverdage i den tid gives der meddelelse om den forudgående søndag.

August:
Lørdag d. 7.: Kl. 11-15 rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.
Søndag d. 15.: Marias optagelse i Himlen. Kl. 10.30 latinsk højmesse.
Søndag d. 29.: Efter højmessens afholdelse menighedens traditionelle loppemarked-intidul kl. 16. Effekter undtagen tøj, hårde hvidevarer og store møbler modtages. Kan indleveres til Ruth og Jørgen Fog, Kollegievej 4. Personlig hjælp til forberedelsen og afviklingen af loppemarkedet vil være velkommen.
Torsdag d. 31.: Møde i Katolsk Ældre Klub. Kl. 11.30 messe efterfulgt af sammenkomst, hvor fru Jette Thomsen vil underholde med sang. Tilmelding til Aase og Mogens Nielsen pr. tlf. 31 63 82 52.

Skt. Thereses Kirke, Hellerup
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Giro 4 08 38 30.
Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
 Alle kontorskreditorer foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottelund. Kontorets telefon 31 64 30 39. Onsdag kl. 14-16.

Messetider:
Søndag: Højmessens kl. 9, rec. messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familiemesse 2. søndag i måneden. I juli og august kun én messe. Højmessens kl. 9.
Hverdag: Mandag og fredag kl. 7.30. Tirsdag og onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i Skt. Josef søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
 Sognepræsten vil være bortrejst i tiden 18. juni-7. juli (begge dage incl.).

August:
Søndag d. 29.: Sankt Andreas menighed afholder sit traditionelle loppemarked i tiden kl. 11.30-16. Kom og oplev en

fornøjelig dag. Effekter undtagen tøj, hårde hvidevarer og store møbler modtages. Kan indleveres til Ruth og Jørgen Fog, Kollegievej 4. Personlig hjælp til forberedelsen og afviklingen af loppemarkedet vil være velkommen.
Torsdag d. 31.: I Sankt Andreas Kirke. Katolsk Ældre Klub afholder møde. Kl. 11.30 messe efterfulgt af sammenkomst, hvor fru Jette Thomsen vil underholde med sang. Tilmelding til Aase og Mogens Nielsen pr. tlf. 31 63 82 52.

Immaculata Kirke
 Strandvej 91, 2100 København Ø.
Søndag: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag messe kl. 16.45.
Tirsdag, onsdag og fredag messe kl. 7.
Lørdag messe kl. 9.

Skt. Knud Lavards Kirke
I juli og august:
 Hver søndag messe kl. 11.00.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke
 Stenogade 4A, 1616 København V. Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Telefax 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders SJ.
Andenpræst: P. Niels Kiær SJ.
Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepele CSJ. Tlf. privat 31 35 86 92.

Messetider:
Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17. **Lørdag:** Kl. 8.15, Kl. 18: Italiensk messe. **Søndag:** Kl. 10.30 latinsk højmesse. Kl. 11.30 dansk højmesse. Kl. 20 aftenmesse.
 Lejlighed til skriftemål (før og efter alle messer) og efter aftale.

Juli
Fredag d. 2.: Jesu Hjerter Kirke. Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Andagt og sakramental veftnisse kl. 16.45.
Messe kl. 17.

August
Fredag d. 6.: Jesu Hjerter Kirke. (Se 2. juli).

Søndag d. 15.: Vil vi afholde en menighedsfest i den grønne sal og, hvis vejret tillader det, i den tilstødende gård. Fejsten begynder kl. 18.00. Der vil blive mulighed for at købe såvel mad som drikke ligesom der vil være forskellige former for underholdning.
 Af hensyn til planlægningen og indkøb er det nødvendigt med tilmelding i hvert fald inden den 1. august.
 Priserne er: (incl. spising):
 Voksne: kr. 30.-
 Børn under 12 år: kr. 10.-
 Tilmelding uden spising: kr. 10.-
 Billetterne kan købes i porten, Stenogade 4A.
 Vi håber at rigtig mange af menighedens medlemmer og venner vil slutte op om arrangementet.

Med venlig hilsen
Menighedsrådet

Søndag d. 22.: Kl. 16 messe på ungarsk, derefter samvær i menighedsalen. Sankt Stefans fest!
Mandag d. 23.: Kl. 19.30 liturgisk arbejds-kreds.
Søndag d. 29.: Kl. 20 ungdomsmesse med "café" bagefter.

Sankt Mariæ Kirke
Jens Jessevæj 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Knud Aage Nielsen, SJ
Tlf. 31 71 53 35; mandag-fredag 10-12.
Faste messer: Søndag kl. 11.
Hverdage: Tirsdag og fredag kl. 16.30.
De øvrige ugedage kl. 6.45.

Juli
Alle søndage i juli højmesse kl. 11.
August
Søndag d. 1.: 18. alm. søndag. Kl. 11 højmesse.
Søndag d. 8.: 19. alm. søndag. Kl. 11 højmesse.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias Optagelse i Himlen. Kl. 11 højmesse.
Tirsdag d. 17.: Ældreklubben KÆK. Kl. 14.00 1. møde.
Søndag d. 22.: 21. alm. søndag. Kl. 11 højmesse.
Søndag d. 29.: 22. alm. søndag. Kl. 11 højmesse.
I juli og august er der ingen familiemesse.

Sankt Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Sognepræst: Władysław Zdaneck, C.s.s.R.
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. 31 78 27 90.
Trafikbåd kl. 9-11.30 undtagen mandag, eller efter aftale.

Messer:
Mandag, tirsdag, onsdag, fredag, kl. 8.
Torsdag kl. 19. Lørdag kl. 17.
Søndag kl. 10: Højmesse.

Juli
Fredag d. 2.: Messe på vietn. kl. 17.
Søndag d. 4.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Lørdag d. 10.: Knud Konge, martyr. Danmarks værnehelgen.
Søndag d. 11.: Højmesse kl. 10. Ingen kirkekaffe i juli.
I juli måned: Kontortid kun torsdage og lørdage kl. 10-12.
I iden 10. juli til 31. juli ingen torsdagsmesse.

August
Søndag d. 1.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Fredag d. 6.: Herrens Forklarelse. Messe på vietnamesisk kl. 17.
Søndag d. 8.: Højmesse kl. 10. Efter messen kirkekaffe.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias Optagelse i Himlen. Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 19.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.
Torsdag d. 26.: Grillfest efter messen kl. 19.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken
Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Sognepræst: Jac Adams, Redemptorist.
Weimårgade 7, 2300 København S.
Tlf. 32 97 47.
Trafik på kirken kontor, hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt. og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
Vicewort Tom A. Sørensen, tlf. 31 39 05 58.
Trafik hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.
Søndagsmesser: Lørdag aften: Kl. 17 dansk.

Søndag: Kl. 10 dansk højmesse. Kl. 18 engelsk.
Den franske messe bortfalder i juli og august.
Der er ingen onsdagsmesse hos Skt. Joseph Søstre i Skt. Hansgade i juli og august.

Juli
Søndag d. 4.: Ingen familiemesse på grund af ferien, men højmesse kl. 10.
August
Lørdag d. 1.: Højmesse kl. 10. (Mündedag for den heilige Alfonsus de Liguori, Redemptoristernes ordensfratist, i 1787 - fejres ikke den dag).
Torsdag d. 5.: Sankt Ansgars skole begynder efter sommerferien.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Feste messen kl. 10.
Der er ingen hverdagsmesser i ferietiden, der benævnes til andre kirker i hovedstadsområdet.
Sognepræsten har orlov i 2 måneder fra slutningen af juni.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
Bredgade 6, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.
Præsternes trafiktid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Juli
Søndagsmesserne i juli fejres som recite-rende messer med lejlighedsvis salmesang undt. og orgelledsagelse.
Messeplanen søges gennemført, også når den ene eller anden præst skulle være bortrejst.
Mandag messe kl. 8.
Tirsdag messe kl. 8 og kl. 16.30
Onsdag messe kl. 8.
Torsdag messe kl. 8 og kl. 16.30
Fredage messe kl. 8
Fredag d. 2. kl. 16.30: Jesu Hjerter Lørdage messe kl. 8 og kl. 17.

Søndagsmesser:
Søndag messe kl. 8 og kl. 10.
August
Søndag d. 1.: Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse, gregoriansk sang.
Fredag d. 6.: Kl. 16.30 Jesu Hjerter messe, tilbødelse til kl. 18.
Lørdag d. 7.: Kl. 17 aftenmesse.
Søndag d. 8.: Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse.

Lørdag d. 14.: Kl. 17 aftenmesse.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i Himlen. Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse, gregoriansk sang.
Lørdag d. 21.: Kl. 17 aftenmesse.
Søndag d. 22.: Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse.
Lørdag d. 28.: Kl. 17 aftenmesse.
Søndag d. 29.: Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse.
Lejlighed til skriftemål gives gerne i god tid inden messerne og altid lørdag eftermiddag.
Måen er velkommen til at ringe på skrifteklokken bag i kirken eller at træffe aftale om andre tidspunkter evt. på telefon.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
Hans Bogbinders Allé, 2300 Kbh. S.
Sognepræst: p. Jerzy Gorowski, C.s.R.
Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag, torsdag, fredag 10-13, onsdag 10-12 og 17-18.
Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.
Faste messer:
Lørdag kl. 17: Engelsk messe.
Søndag kl. 8.30: Recitere messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe. Kl. 10.30: Messe på Sct. Annæ Hjem (søndag).
Hverdage kl. 8 i kirken.
Tirsdag og torsdag kl. 9 på Sct. Annæ Hjem.
Juli
Fredag d. 2.: Jesu Hjerter messe kl. 19 bortfalder.
Søndag d. 18.: Allerhellegste forløser. Redemptoristernes titularfest.
Søndag d. 26.: Hl. Anna. Skt. Annæ Kirkes titularfest. Kl. 10 latinsk højmesse.
August
Søndag d. 1.: Hl. Alfonsus m. de Liguori. Redemptoristernes ordenstiftelse.
Fredag d. 6.: Herrens forklarelse. Messe kl. 8. Jesu Hjerter messe kl. 19 bortfalder.
Onsdag d. 25.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Iger Henriksen fortæller om Tivoli. Tivoli flyder 150 år her i 1993.
Søndag d. 29.: Latinsk højmesse kl. 10.

Skt. Hyaacinthus kirke, Rønne
Østergade 19, 3700 Rønne.
Tlf. 56 95 08 14.
Sognepræst: Erling Brodersen.
Tlf. 33 93 19 4833 11 60 80.
Menighedsrådsformand: Karen Chodziuk.
Pastoralassistent sr. Hermengild Gerick.
Tlf. 56 95 08 55.
Søndag i juli: Højmesse kl. 9.
Søndag i august: Højmesse kl. 11.

Rosenkranskirken, Åkirkeby
Gregsersgade 12, 3720 Åkirkeby.
Sognepræst: Erling Brodersen.
Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannikeengen 24.
Tlf. 56 97 42 95.
Søndag i juli: Højmesse kl. 11.
Søndag i august: Højmesse kl. 9.

19 Grønland
Nuuk/Godthåb
Krist Konge Kirke
Sognepræst: Urban Figge, OMI. Box 51.
3900 Nuuk/Godthåb.
Tlf. 009 299 2 12 75.
Søndagsmesser: Kl. 10.00.
Hverdagsmesser:
Tirsdag, onsdag kl. 17.15
Torsdag: Tilbødelse kl. 18.30-19.30 efterfulgt af messe kl. 19.30.
Fredag: Kl.17.15 hos de små søstre.
Lørdag: Kl. 11.00.
Religionsundervisning: Efter aftale.
Kirkekaffe: Efter søndags- og torsdagsmesserne.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.
3H. Messe jøden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Patrick, OMI, Chaplain to the English-Speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.

Other Churches with Mass in English:
Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Sct. Annæ Kirke (Skt. A), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic Celebrations in English:
Sundag: Sct. A at 5 p.m.
Sunday: VFK at 11 a.m. Sct. A at 5 p.m. SAK at 6 p.m.

Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9:30 a.m.
First Friday: VFK at 7:30 p.m.
Sunday 30th: Pentecost Sunday. VFK at 11 a.m., SAK at 6 p.m.

Misa en español
Iglesia de san Augustin, Jagvej 183.
Todos los domingos. A las kl. 12.
P. Tomás Tirapu Beortegu C.s.R.
Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica Italiana
Lorenzo Del Zanna, S.J., Steenogade 5, 1616 København V.
Ufficio e biblioteca italiana: Steenogade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.
Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Steenogade 4, 1616 København V.

Kroatisk mission
P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
Tlf. 39 66 22 99.

Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
I Helsingør: Den 1., 2. og 3. søndag i måneden kl. 14.
I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.

Msze swiête w języku polskim
Ks. Julian Bodnar C.s.s.R.
Kościół św. Anny, Amager
Hans Bogbinders Allé 2
2300 København S, tlf. 31 58 21 02
Msza św.: Każda niedziela i swiêto o godz. 12.00

Ungarsk messe
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j. Steenogade 4 a - 1616 København V. (Jesu Hjerter Kirke).
Tlf.: 31 21 85 88.

Ingen messe i juli: Den 22. august Sankt Stefans fest: Messe kl. 16 i kirken. Derefter samvær i menigheds salen.

Redaktionen ønsker alle en god sommer!
Næste nummer udkommer 25. august.
Deadline 9. august.

Liturgisk kalender juli 1993

1. **grøn. Torsdag** i 13. alm. uge. (II Ps.). L: 1. Mos. 22:1-19. Ev: Matt. 9:1-4.

2. **grøn. Fredag** i 13. alm. uge. (II Ps.). L: 1. Mos. 23:1-8. 24:1-8. 25:1-9. Ev: Matt. 9:9-13.

3. **rød. Lørdag**, Thomas, apostol (II). (II Ps.). *Gl. Ap. p. L: 1. T. 2:19-22; St. 11:7, 1-12.* (Om:) Gudslig verdens- og forlyndt Evangelium! Ev: Joh. 20:30-34.

4. **grøn. 14. alm. søndag**, (III Ps.). *Gl. Cr. Alm. S. p. L: 1. T. Zak. 9:3-10; Sl. 145:1-2, 9-9, 10-11. 23:1-4. 25:1-2.* (Om:) Hver af os vil jage love din navn, min Gud, ind i min sjæl. (II Ps.). Rom. 8:9. 11-13. Ev: Matt. 11:25-30.

5. **Elisabeth af Portugal** (I 1386), fejrs. ånds.

6. **grøn. Mandag** i 14. alm. uge. (II Ps.). Eller hvid. *Annus Mariae Zacharie præst.* (I 1539). L: 1. T. Mos. 20:10-22a. Ev: Matt. 9:18-26.

7. **grøn. Tirsdag** i 14. alm. uge. (II Ps.). Eller rødt. *Maria Goretti, jomfru og martyr.* (I 1902). L: 1. T. Mos. 32:22-32. Ev: Matt. 9:32-38.

(Læsning ad libitum (Maria Goretti): L. Kor. 6:15a-17a-20.)

8. **grøn. Onsdag** i 14. alm. uge. (II Ps.). L: 1. Mos. 41:55-57; 42:5-7a. 17-24a. Ev: Matt. 10:1-7.

9. **grøn. Torsdag** i 14. alm. uge. (II Ps.). L: 1. Mos. 44:19-21; 27(27) 45:1-5. Ev: Matt. 10:17-15

10. **grøn. Fredag** i 14. alm. uge. (II Ps.). *Vilhøjhed martyr.* (I 1252). L: 1. T. Mos. 46:1-2b, 28-30. Ev: Matt. 10:16-23.

11. **rød. Lørdag**, Knud Konge, martyr, kongens mest elskede væbner (1181-1213). (II Ps.). *Gl. Cr. Alm. S. p. L: 1. T. Ee. 55:10-11; St. 65 (Falsk). 10a-11. 10:13.* (Om:) Sæden falder i god jord før brug! L: 1. Joh. 8:18-23. Ev: Matt. 13:1-23 eller 13:1-9.

12. **grøn. Onsdag** i 15. alm. uge. (III Ps.). *Benediktines abbed.* (I 547), fejrs. ånds.

13. **grøn. Mandag** i 15. alm. uge. (III Ps.). Eller hvid. *Kjeld, præst.* (I 1150). L: 2. Mos. 1:8-14. 22. Ev: Matt. 13:24-30, 11-11.

14. **grøn. Tirsdag** i 15. alm. uge. (III Ps.). Eller hvid. *Annika (I 1204).* L: 2. Mos. 2:1-15a. Ev: Matt. 11:20-24.

15. **grøn. Onsdag** i 15. alm. uge. (III Ps.). Eller hvid. *Karlsson af Lantz, præst.* (1848). L: 2. Mos. 3:1-6. 9-12. Ev: Matt. 11:25-27.

16. **hvid. Torsdag** i 15. alm. uge. (III Ps.). *Bonaventura, biskop og kirkefæder.* (I 1274) (ml. L: 1. T. Mos. 16:1-24, 29-30). Ev: Matt. 11:20-24.

17. **grøn. Fredag** i 15. alm. uge. (III Ps.). Eller hvid. *Vor Fru af Karmel.* L: 2. Mos. 11:10-12, 14. 15:1-2. 12-18.

18. **grøn. Lørdag** i 15. alm. uge. (III Ps.). Eller hvid.

Gudsordens læringsmesse. L: 2. Mos. 12:37-42. Ev: Matt. 12:1-21.

18. **grøn. 16. alm. søndag**, (IV Ps.). *Gl. Cr. Alm. S. p. L: 1. T. Luk. 12:1-5. 13:1-9. 14:1-7. 15:1-16.* (Om:) Du, o Herre, er god og rund til at forberede L: 2. Joh. 8:26-27. Ev: Matt. 12:37-42.

19. **grøn. Mandag** i 16. alm. uge. (IV Ps.). L: 2. Mos. 14:5-18. Ev: Matt. 12:38-42.

20. **hvid. Tirsdag** i 16. alm. uge. (IV Ps.). *Torkat, biskop.* (I 1680). L: 2. Mos. 14:21-15:1. Ev: Matt. 12:46-50.

21. **grøn. Onsdag** i 16. alm. uge. (IV Ps.). Eller hvid. *Laurentius af Brindisi, præst og kirkefæder* (I 1614). L: 2. Mos. 15:1-5. Ev: Matt. 13:1-9.

22. **hvid. Torsdag** i 16. alm. uge. (IV Ps.). *Maria Magdalene.* L: 2. Mos. 19:1-2, 9-11. 20:2-6. Ev: Matt. 23:12-18.

(Læsning ad libitum (Maria Magdalene): Højs. 3:1-4a eller 2. Kor. 5:14-17.)

23. **hvid. Fredag** i 16. alm. uge. (IV Ps.). *Birgitta, ordenensstifter.* (I 1273) (ml. L: 2. Mos. 20:17-17. Ev: Matt. 13:18-23).

24. **grøn. Lørdag** i 16. alm. uge. (IV Ps.). Eller hvid. *Gudsordens læringsmesse. L: 2. Mos. 24:3-8. Ev: Matt. 13:24-30.*

25. **grøn. 17. alm. søndag**, (IV Ps.). *Gl. Cr. Alm. S. p. L: 1. T. Kong. 5:3-7; 12: Sl. 119:57 + 72. 77-72. 137-138. 129-130.* (Om:) Hvor vittig jeg dog dig din Herre L: 2. Rom. 8:25-30. Ev: Matt. 13:24-52 eller 13:44-46.

26. **hvid. Onsdag**, fejrs. ånds.

27. **grøn. Onsdag** i 17. alm. uge. (II Ps.). *Den hvide Jakob, apostol.* (I 1546). Ev: Matt. 13:51-52.

28. **hvid. Torsdag** i 17. alm. uge. (II Ps.). *Johanne Jørgen og Anna Jomfru Marias forældre.* (ml. L: 2. Mos. 32:15-24, 30-34. Ev: Matt. 13:31-35.)

(Læsning og evangelium ad libitum (Johanne og Anna): Sr. 44: 1. 10:15-8 (Mat. 13:16-17)

29. **grøn. Tirsdag** i 17. alm. uge. (II Ps.). L: 2. Mos. 32:17-31; 4a; 35-20. Ev: Matt. 13:36-43.

30. **hvid. Onsdag** i 17. alm. uge. (II Ps.). *Mærtha (ml. L: 2. Mos. 34:29-35. Ev: Joh. 11:9-27 eller Luk. 10:38-42)*

(Læsning ad libitum (Mærtha): L. Joh. 4:7-18; 23-27)

31. **rød. Torsdag** i 17. alm. uge. (II Ps.). *Olel martyr.* (I 1030) (ml. L: 2. Mos. 40:16-21, 34:38. Ev: Matt. 13:47-53.)

32. **grøn. Mandag** i 17. alm. uge. (II Ps.). *Gl. Cr. Alm. S. p. L: 1. T. Luk. 10:14-16; Sl. 31:2,3a; 38:4-6. 8 + Bab. 16b + c.* (Om:) Fæder! i dine hænder betror jeg min lidet. L: 2. Jak. 12:4. 12. Ev: Matt. 13:44-50.

33. **grøn. Fredag** i 17. alm. uge. (II Ps.). Eller hvid. *Peter Chrysologus, biskop og kirkefæder.* (I 451). L: 1. T. Luk. 22:1. 41-41. 15-16. 27. 34b-37. Ev: Matt. 13:54-58.

34. **hvid. Lørdag** i 17. alm. uge. (II Ps.). *Ignatius af Loyola, præst.* (I 1530) (ml. L: 2. Mos. 25:1. 8-9; 26:1-2). Ev: Matt. 13:51-58.

(Læsning ad libitum (Ignatius af Loyola): L. 1. Kor. 10:31-11,1).

Liturgisk kalender august 1993

1. **grøn. 18. alm. søndag**, (II Ps.). *Gl. Cr. Alm. S. p. L: 1. T. Ee. 56:1-3; Sl. 145:8-9, 15-18. 17-18. 23:1-4* Du bliver din altidsvarende med og mettes os! L: 2. Rom. 8:35-37; 9:3-5. Ev: Matt. 14:13-21.

2. **grøn. Mandag**, Maria, biskop og kirkefæder, (I 1787), fejrs. ånds.

3. **grøn. Tirsdag** i 18. alm. uge. (II Ps.). Eller hvid. *Exultans af Verona, biskop.* (I 371). L: 4. Mos. 11:4b-15. Ev: Matt. 14:22-36.

4. **grøn. Onsdag** i 18. alm. uge. (II Ps.). L: 4. Mos. 11:21-28. Ev: Matt. 17:1-9.

5. **hvid. Fredag** i 18. alm. uge. (II Ps.). *Johannes Maria Vianney, præst.* (I 1850) (ml. L: 4. Mos. 13:1-25 + 14:1, 26-29, 34-35. Ev: Matt. 15:21-28)

(Evangelium ad libitum (J.M. Vianney) Matt. 9:35-10,1)

6. **grøn. Torsdag** i 18. alm. uge. (II Ps.). Eller hvid. *Færdigtæstert for lilien Santa Maria Magdalen.* L: 4. Mos. 20:1-13. Ev: Matt. 18:13-23.

7. **hvid. Fredag**, Hermens forklæbelse (I). (II Ps.). *Gl. Svært. p. L: Dan. 7:9-10, 13-14 eller 2. Pet. 1:18-19; St. 27:12, 5-6. 9.* (Om:) Herrens har vist, han er kongen; den Højeste over al jorden! Ev: Matt. 17:1-9.

8. **grøn. Fredag** i 19. alm. uge. (II Ps.). Eller rødt. *Kystra II, pavn, og livsbekræfter, martyr (I 258). Eller hvid. Cælestinus, pavn, (I 547). Eller hvid. Adolfusordenen læringsmesse. L: 5. Mos. 6:4-13. Ev: Matt. 17:14-20.*

9. **grøn. 18. alm. søndag**, (III Ps.). *Gl. Cr. Alm. S. p. L: 1. T. Kong. 19:18, 11-13a; Sl. 65:1b-14, 15-16, 17a.* (Om:) Gud, du er min Gud, Herre, din Hellig og du os! L: 2. Rom. 9:1-5. Ev: Matt. 14:22-33.

10. **grøn. Mandag** i 19. alm. uge. (III Ps.). L: 5. Mos. 10:12-22. Ev: Matt. 17:22-27.

20. **hvid. Lørdag** i 20. alm. uge. (IV Ps.). *Bernhard abbed og kirkefæder.* (I 1153) (ml. L: R. L. 1. 3: 14b-16. 22. Ev: Matt. 22:34-40).

21. **hvid. Lørdag** i 20. alm. uge. (IV Ps.). *Pax U. pass.* (I 1816) (ml. L: R. 1:5 3:11, 8; 11, 4; 13, 17. Ev: Matt. 23:1-12).

22. **grøn. 21. alm. søndag**, (II Ps.). *Gl. Cr. Alm. S. p. L: Ee. 22:19-23; Sl. 138:1-2ab; 26:3. 8 + 9 + Bc.* (Om:) Du misundthund, Herre, væv endvidt, Ogpgv ej dine hænder værk! L: 2. Joh. 11:20-28. Ev: Matt. 18:18-20.

23. **grøn. Mandag**, vor Dronning, fejrs. ånds.

24. **grøn. Mandag** i 21. alm. uge. (II Ps.). Eller hvid. *Rosa af Lima, jomfru.* (I 1731). L: 1. T. Tess. 1:1-5, 8b-10. Ev: Matt. 23:19-22.

25. **grøn. Onsdag**, Bonaventura, apostol (II Ps.). *Gl. Ap. p. L: Joh. Ab. 21:38-14; Sl. 145:10-11. 12-13ab. 17-18.* (Om:) Heilige Herre, kundes dig riges sørlende herlighed! Ev: Joh. 14:5-11.

25. **grøn. Onsdag** i 21. alm. uge. (II Ps.). Eller hvid.

26. **grøn. Torsdag** i 21. alm. uge. (II Ps.). L: 1. Tess. 3:7-13. Ev: Matt. 24:42-51.

27. **hvid. Fredag** i 21. alm. uge. (II Ps.). *Monika (I 387)* (ml. L: 1. Tess. 4:18. Ev: Matt. 25:1-13).

(Evangelium ad libitum (Monika): Luk. 7:11-17.)

28. **hvid. Lørdag** i 21. alm. uge. (II Ps.). Eller hvid. *Augustin biskop og kirkefæder.* (I 430) (ml. L: 1. Tess. 4:9-11). Ev: Matt. 25:14-30.

29. **grøn. 22. alm. søndag**, (III Ps.). *Gl. Cr. Alm. S. p. L: 1. T. Jer. 20:7-9; Sl. 63:2, 3-4. 5-6. 9-9.* (Om:) Herre min Gud, efter dig træster min sjæl! L: 1. Rom. 12:1-2. Ev: Matt. 18:21-27.

30. **grøn. Mandag**, Johannes Døberens martyrium fejrs. ånds.

31. **grøn. Tirsdag** i 22. alm. uge. (II Ps.). L: 1. Tess. 4:13-18. Ev: 4:16-30.

29. **grøn. Tirsdag** i 22. alm. uge. (II Ps.). L: 1. Tess. 5:14-9:11. Ev: Luk. 4:31-37.

Bønnens apostolat ved Paul Keller SJ

Lige fra kristendommens begyndelse ydede lægkloster en vurdering indsats for troens udbredelse. Apostelen Paulus nævner i sine breve en hel del navne på medarbejdere, både mænd og kvinder.

Blændt de lægkloster, som bliver forkyndere af evangeliet, indførte kateterne en undersøgelse af Dekretet om Kirkes mission og virksomhed skrev: »Opfyldt af apostolisk sindelag yder de under menig mætte deres særlige og uerstatelige bidrag til troens udbredelse» (2. Vat. Ad Gentens nr. 17). Og i skrivelserne om »Katekesen i vor tid» siger pave Johannes Paul II: »Kirker i missionslande, som i dag blomstrer, kunne ikke være opbygget uden deres hjælp» (nr. 66). Det må dog være glænsende, at kateterne allerede bliver stadig vanskeliggere og mere krævende. Hvad konclet allerede foreslag, og det stadig i dag: »en mere omhyggelig teologisk og pædagogisk uddannelse, fortsat åndelig og apostolisk fornyelse og nødvendigheden af at sikre dem en passende levestandard og social tryghed» (2. Vat. Ad Gentens nr. 17).

Foruden kateketer knyttes i stigende grad og så endog tillige til kirkes missionsbevægelse: lærere, sygeplejersker, jordemødre, socialrådgivere, ingeniører, mekanikere, håndværkere, landbrugskonkuler. Selv om sådanne kvalificerede lægkloster forpligter sig måske kun for en årstak, og planlægning på længere sigt derved vanskeliggøres, der deres medvirken missionsarbejde helt nye impulser.

»Hvem det er ikke nok at ajourføre pastorale metoder, organisere og koordinere kirkes kirkelige ressourcer eller fordybe sig mere i de bibelske og teologiske grundlag for troen. Det, som er nødvendigt, er at opmuntre til en ny hver

etter at opnå hellighed blandt missionærerne, blandt deres nærmeste medarbejdere og i hele den kristne menighed.» (Johannes Paul II, Kristi Mission, nr. 90)

Sandeligt, en værdig op-

gave, for os alle, endda i ferietiden!

Ulla Fjording in memoriam

»Hun åbner mundens med visdom, med mild jveltynde på tungen. Hun vager over husets genng og Spenceres sønner står frem, og giver hende pils, hendes hundbyr synder hendes lov...» (Ordsp. 31,26-28)

Sådan kunne man karakterisere Ulla Fjording, som nu er død, 78 år gammel. Tidens højeste tæle om kvindens ret og pligt til at realisere sig selv – helst uden for hjemmets fire vægge – gjorde ikke noget indtryk på Ulla Fjording, al den stund hun set ikke var til sinds at realisere sig selv». Tværtimod. Hendes liv drejede sig om de andres tvivel, de andres vov og vel. Derfor »vågede hun over husets gang», og hun gjorde det med en råstyrke, der havde sit udspring i en urokkelig tillid til, at kristentroen kan flytte bjerge.

Når man møder det, bliver man klar over, at det kan virke underligt. Det gjorde Ulla Fjording. Hun virkede et jævnt drevet, og hun gjorde det, hvad den hverdagen var stormfuld, eller der sejlede i magtvejen. Hendes blide hånd kunne åbne en knyttet næse. Hun ville derfor omkring sig, derfor skabte hun den.

Hun Ulla Fjordings bibel har hun ud for v. 17-18 i Davids 71. salme skrevet: ORD AT LEVE PÅ I ORDENS HYDER:

»Gud, du har vejledt mig fra min ungdom af, dine under vil jeg forkynde til nu. Indtil alderdommens tid og de grænsende år, svigte du mig ikke, Gud. End skal jeg prisre din arm for alle kommende slægter.»

Ulla Fjording døde, som hun levede: roligt, fattet og fredfyldt. Æret være hendes måde.

Guido Kreibitz

Adam Guzek død, 74 år gammel

Adam Guzek er død den 19. maj, 74 år. Han blev født den 12. april 1919 på gødet Pandebjerg på Falster, hvor hans forældre, der begge stammede fra Polen, arbejdede.

Adam Guzek har udført et stort arbejde inden for Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund, de seneste år

som formand for lokal-kirken på Lolland-Falster. Herfra har der været arrangeret mange udflugter, og trods et svigtende helbred opgav han ikke sit arbejde for forbundet, som var hans store interesse.

Ingrid Guzek

»Liv og fortælling« Højskoleuge på Magleås 25.7.-1.8. 1993

Søndag 25.7.:

Film: »Fisher King«
Jas Hysten: »Film og fortælling«

Mandag 26.7.:

Sr. Hildgard Madsen: »Bibelske fortællinger«
Gøglergruppen »De Pappenheimer«

Tirsdag 27.7.:

Jaspar Fich: »Fortælling og forkyndelse«
Fortællerværksted.

Onsdag 28.7.:

Udflygt med bus til Frederiksborg slot:
Steffan Helberg: »Brygger Jakobssens fortælling
om Danmark«.

Torsdag 29.7.:

Kaj Mogensen: »Liv og fortælling«.
Gunda Jørgensen fortæller søgn og legender fra
den jødiske tradition.

Fredag 30.7.:

Uffe Størgaard: »Færlige fortællinger«.
Ebba Strånge fortæller sit liv.

Lørdag 31.7.:

Vagn Andersen: »Nattergalen - et eksistentiel
indlæg«.
Festmiddag - fest.

Søndag 1.8.:

Aftræk.

Højskoleugen starter søndag med kaffe kl. 15.00
og slutter morgenmad den følgende søndag.

Præst på højskoleugen:

Per Dolmer

Arrangeringsgruppe:

Hanne Birxtofte, Niels Engelbrecht, Pia Kelly.

Pris for højskoleugen incl. fuld kost og kursusafgift i alt:
kr. 1.950,-.
Tilbage for envejsrejsen: kr. 350,-.
Ved tilmelding indbetales depositum: kr. 350,- på giro
nr. 428 04 29 eller ved check til

Magleås Kursuscenter
Høsterkøvej 6
3460 Birkerød
42 81 07 15

Da deltagertallet er begrænset er det kloget at tilmelde
sig hurtigst muligt.

Ansøgning om reduktion i pris kan rettes til kursuscentret.

Pensionistuge på Magleås d. 8.8.-14.8. 1993

Pensionistugen starter søndag med
kaffe kl. 15.00 og slutter lørdag med frokost.

Søndag 8.8.:

Messe med pastor Martin Børgsøe

Mandag 9.8.:

Pastor Paul Honoré: Selmedigtøren Kingo.
Messe med pater Gregoire.

Tirsdag 10.8.:

Pater Gregorius: Henri Matisse - Kapellen i Vence
Messe med pater Gregoire
»Hvifrå« - film om Karen Blixen

Onsdag 11.8.:

Udflygt med bus til Karen Blixen Museet.
Kaffe i Ringsted. - tur langs kysten.
Messe med pastor Erting Brodersen.

Torsdag 12.8.:

Pastor Czeslaw Kozon: »på rejse med Caritas«.
Messe med pastor Kozon.
Musik og sang med Rolf, Klaus og Peter Tønshoft.

Fredag 13.8.:

Sr. Evelyn Krigsle: Sr. Josephastor 1993.
Ordet: Tjeneste med Sr. Evelyn.

Lørdag 14.8.:

Niels Engelbrecht: »Profeterne - vanvittige mænd
nesker?«
Messe med pater Martin Hof.

Daglige ledere:

Sr. Clementine Wamhoff og Niels Engelbrecht.

Pris: kr. 1.600,-.

Tilbage for enkeltvejsrejsen: kr. 200,-.

Ved tilmelding betales depositum: kr. 350,- på giro nr.
428 04 29 eller med check til

Magleås Kursuscenter
Høsterkøvej 6
3460 Birkerød
42 81 07 15.

Katolske kvindeforbund: Bryd kvinders isolation

I Europas lande er et stigende antal kvinder tilflyttere. Nogle er flyttet helt frivilligt, andre er flygtet fra forfølgelse, krig eller fattigdom. Fælles for dem er, at de nu lever i andre kulturelle sammenhænge, end dem de er vokset op med.

På det europæiske delegeretmøde i Paris for katolske kvindeforbund WUCUWO-Europe var emnet i år disse kvinders situation. Over 100 kvinder fra 20 europæiske lande deltog i mødet. Fra dansk side deltog Eva Nordenoft fra DKKF.

Skoleleder i 25 år

Den 1. august oplever den katolske skoleleder i Danmark, at en af dens store mænd har jubilæum. Ole Dam - nu på Sankt Joseph Skole i Ringsted - har som de katolske skoleleders nestor stået i spidsen for en katolsk skole i 25 år og ikke allene stået i spidsen, for, men gennem alle årene været en indædt kæmper for de katolske skoler, for deres idé og målretning.

Ole Dam har sat sit store præg på en vigtig del af kirgens udadvendte arbejde. Dynamisk har han spredt nye og gode ideer ud og aldrig sluppet tråden tilbage til traditionen. Han har i utallige situationer været en inspirator, gået man, men altid med en dyb

sans for kirken og livets sande værdier. Ofte har han ved sin skarpe kritiske sans sat ting på plads, men kun for at rette sporene ind, så vejen kunne føre fremad.

Det har været et stort stid og slæb, som Ole dog altid har været villig til at tage og få noget positivt ud af. En hjælpende hånd har han altid rakt ud, ingen er gået forgæves til ham. Måske skal man lidt ind på skole, men man bliver sandelig ikke skuffet, man finder et stort og varmt hjerte og en virkelig personlighed.

Vi er mange, der er Ole meget taknemmelige og siger et hjerteligt tillykke og en stor tak for et godt eksempel.

Lilian Jespersen

Man diskuterede, hvorledes landets egne kvinder modtog tilflyttende kvinder. Respekteres deres identitet, deres kultur og tradition? Eller bliver de snarere udsat for isolation, fordi de ikke kan tale det nye lands sprog, og fordi der i Europa er en voksende tendens til fremmedhad og intolerance?

WUCUWO-mødet udvandrede en erklæring, hvor man opfordrer de europæiske regeringer til at harmonisere indvandringspolitikken, så mennesker ikke sendes fra land til land i deres søgen efter et nyt opholdssted.

Ligeledes kræver de katolske kvinder, at voldtægtslovene i borgerkrigen i det forhenværende Jugoslavien får medicinsk og psykologisk hjælp, og at deres personlige afgørelse

ved en eventuel graviditet efter voldtægt respekteres.

Man var på mødet klar over, at man ikke ved en mere liberal indvandringspolitik kan løse det store tilflytningspres, der kommer fra de elendige vilkår, mange mennesker lever under i den tredje verden.

Mange kvinder, der er flygtet fra fattigdommen i deres eget land, f.eks. ved ægteskab med europæisk møde arrangeret af særlige bureauer, oplever sig isolerede, udnudte og undertrykket i det nye land. Derfor er en varig løsning kun at finde ved at støtte kvinderne i deres eget land til selv at finde midler til at forbedre vilkårene for dem selv og deres børn.

Erklæringen slutter: Vi siger ja til at modtage fremmede. Vi afviser fatalisme og frygt. Vi tør hævde

3w

Carl Hein 70 år

Carl Wilhelm Hein fylder den 15. juli 70 år. Hein har været medlem af Katolsk Radio- og Fjernsynsforbunds hovedbestyrelse siden 1962, og i 1969 blev han forbundets hovedkassere, vel nok den mest krævede opgave i bestyrelsens arbejde, idet det ikke blot betød ledelse af forbundets regnskabsafdeling, men også af dets sekretariat med medlemskartotek m.v.

Hans hustru, Gerda, der også i perioder har været et meget aktivt bestyrelsesmedlem, har gennem

årene dygtigt og flittigt hjulpet sin mand i sekretariatsarbejdet; omvendt har han ofte bistået medlemmer i forbindelse med menighedsfesternes julemarked og/eller boder på børnehjælpsdagen, hvor Gerda Hein i årevis har udført et stort arbejde.

Som landsformand gennem 17 år har jeg fået uoverdrøelig hjælp af fødevarer og hans hustru, - en hjælp, som min efterfølger også har nydt godt af.

John S. Lundorf

Læserne diskuteres fortsat fra side 4

Katolske skoler er tidssvarende

Jeg vil som leder på 17. år af Sct. Norberts skole, Vejle (vi har prædikant: Vejle (vi har prædikant: Vejles bedste skole!), ikke længere lade de hensynsløse tilsværende- og vidensfaglige generaliseringer mod vore katolske skoler stå uimodsiget! - Især læserbrevet fra en hr. Albrechtsen i K.O. den 9. juni er direkte demoraliserende!

Katolsk betyder »Det Sande!« - og vore katolske skoler er altså sande skoler! - En sand skole er i harmoni med den tid, den er i - altså i bevægelse og til enhver tid samfundets med- og modspiller.

Den skole, hr. Albrechtsen efterlyser, er en skole uden jordforbindelse - et museum!

Sådan er virkeligheden ikke i en sand skole! Her arbejdes der seriøst og re-

ligist med at danne vore elever - ikke kun fagligt, men også åndeligt - til det verdens, som kommer.

Derved kan vi på et kristent grundlag være med til at danne det samfund, det skal være i. Før i tiden dannede man bare eleven til det samfund, som var!

Den verden, hr. Albrechtsen søger, er ikke mere! - Eleverne og vi andre kan ikke længere forholde os til - eller bruge den intelligensfiskerede gang udenadslære, som han kræver ud af industrisamfundets ydre, materialistiske normer. Vi kan ikke længere forsvare denne ligegyldige pædagogik, selv om resultatet er sene ud, når de bliver garanteret med smukke bøger og indøvede attituder!

- En katolsk skole i dag er et forkyndende og med-

opdragende kraftcenter - dugts kraftcenter!

- En katolsk skole i dag er ikke intelligensfiskeret - men intellektfiskeret! - Vi går IND i det enkelte menneske med vor tro i stedet for at klistre den uden på eleven!

- En katolsk skole i dag er udvikling af den enkelte person i stedet for afvikling af personligheden.

- En katolsk skole i dag løser 5 gange så mange opgaver omkring barnet som for 40 år siden!

- Danmarks katolske skoler og vore medarbejdere hører til det ypperste inden for undervisning i dag! - Det ved vore kolleger og alle, som kender vore skoler indefra!

- De katolske skoler læser Den Katolske Kirkes største opgave i Danmark, og vi gør det godt og tidssvarende!

- De eneste modstandere, der 24 enkelte katolske skoler har, finder vi blandt katolikker, som vil standse Verden! - Derfor har nogle få vore skoler det lidt besværligt af og til.

Hr. Albrechtsen! - Den katolske prestigeskole, som du vil købe for penge, findes ikke mere i Danmark. Det er jeg stolt over at kunne meddele dig!

Jeg udtaler mig ganske vist kun på egne vegne, men jeg kender mine lederkolleger og en del af disse personale så godt, at jeg kun kan nære den dybeste respekt for dem. Derfor kan jeg meddele dig, at vi er sande skoler i harmoni med vor overordnede målsætning. Kender du det?

Svenning Ravn
skoleleder

DUK-kalender

Skoleveekend den 17.09.-19.09. 1993
på Øm for alle katolske elever i 6. klasse. En weekend med film, leg, søvmar og en spændende messe.
Pris kr. 160,00 samt kr. 160,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 27.08. 1993.

Mini KUK-leder kursus den 25.09. 1993
1 Uge for Mini KUK ledere samt interesserede.
Pris kr. 75,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 02.09. 1993.

Ministrantsveekend den 01.10.-03.10. 1993
på Øm for de 10-16 årige.
Pris kr. 150,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 10.09. 1993.

Børnelejre den 16.10.-22.10. 1993
på Øm for de 7-13 årige. Pris kr. 600,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1993.

Ungdomsretroer den 16.10.-23.10. 1993
i Skovhuset ved Slangerup.
Alder: 18 år og oppefter.
Pris kr. 700,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 02.09. 1993.

Ledertæring den 29.10.-31.10. 1993
på Øm for alle landets KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Pris kr. 175,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 08.10. 1993.

Musikveekend den 05.11.-07.11. 1993
på Øm for musikinteresserede. Alder: 16 år og oppefter. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 15.10. 1993.

Interplan den 13.11. 1993
på Institut Sct. Joseph, København for alle katolske grupper og interesserede. Alder: Ca. 13 år og oppefter. Spisabilletter kan købes på stedet d. kr. 10,00. Tilmelding senest den 05. 11. 1993.

KUK-vest weekend den 19.11.-21.11. 1993
i Århus for alle KUKere og interesserede i 17-afdeling og på Pym. Alder: 12 år og oppefter. Pris kr. 100,00 samt 100,00 for fællesrejse. Betaling og tilmelding senest den 29.10. 1993.

Medarbejderforening den 26.-28.11. 1993
på Øm for repræsentanter, redaktører og udvalg medlems af DUK. Kurset er gratis for medlemmer. Tilmelding senest den 05. 11. 1993.
Åbent hus med juleguldene den 15.12. 1993 kl. 15.00-17.00 på Sekretariatet.

Nyårsfejre den 27.12. 1993-01.01. 1994
på Øm for unge over 16 år samt familier.
Priser:
0 - 1 år kr. 225,00
1 - 5 år kr. 400,00
7-12 år kr. 490,00
13-18 år kr. 550,00
samt 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1993.

Samlige priser er for medlemmer af DUK.
Ikke medlemmer betaler kr. 100,00 mere i afgift for weekenden og kr. 200,00 for lejret.
Åbent: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adresse:

Postnr./by:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik. Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse ()
Ankommer samt ()
Postgirokonto 9 98 32 94
Danmarks Unge Katolikere
Sønderbo
Bredgade 67, 2. th.
1200 København K.
Tlf. 33 14 77 07

DKKF-København

Vi tager til Skjoldelev søndag d. 16. august 1993 til messe kl. 10.
Tilmelding og yderligere oplysninger:
Grethe Dohm, tlf. 74 43 08.
(ikke mellem 9 og 12).

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 53A, st. 1200 København K.
Kontakt har åbent tirsdag og torsdag kl. 14-16. Telefon 33 15 23 23. Postgiro 6463297.

Møder og arrangementer

Retræter for damer

1993
Retræten 1993 for damene afholdes på Dalum Kloster fra mandag d. 16. august til 20. august, hvor den slutter om fredagen efter messen. Tema: »Hvad er bud Jesus?« og pastør Frank Jobst O.M.I. Pris pr. deltager 650 kr. Depositum ved tilmelding 100,00, bedes sendt til: Anna Maria v. Holten-Sletbo, Juelsmindevej 51, 5200 Odense V. enten pr. check eller giro 5 10 26 58.
Ansøgning om tilskud kan søges på samme dag og betalt senest den 08.10. 1993.

50 års Dalum retræte

For mænd afholdes på Dalum Kloster fra fredag den 23. janokst senest kl. 17.00 til mandag den 27. august efter biskop Martinens festmesse og morgenmad.
Retrætersejter Ireneau Capellen O.F.M. Conv. Emma: Hæren giv dig sin fred.

Prisen for opholdet er kr. 675,-. Du tilmeder dog et midbetalt kr. 100,- på giro 327 08 33 eller check til Børns Børs, Søvej 7, 9600 Silkeborg. Bl. 62 28 92, eller 98 93 10 74.
Der kan søges tilskud til opholdet.
Retræteleder:
Walter Eger, Hillerød
Jens Aage Ibsen, Sønderborg
Eduard Jensen, Frederiksborg
Børge Johnsen, Odense
Børge Blangs, Silkeborg (udv. form.)

Evangelisation 2000

Weekend på Sottrup Slot fredag 17/9 kl. 19 til søndag 19/9 kl. 16.
Emne: Evangelisation i praksis.
Program: Oplæg, gruppesemle, bøn, meditation, messe.
Ledere: Michelle Moran og Andy Summers fra Zion-kommunitet i England, som har specialiseret sig i evangelisation. Der bliver tålkning til dansk. Fra Danmark medvirker p. Lars Messerschmidt og diakon Benny Blummarst (som til den tid også er blevet præstevet).

Det sker på Magleås:

Ma. d. 12.-on. d. 14.7.:
S. Albrocht, Tyskland.
Se, d. 25.-søn. d. 1.8.:
Højstolteuge.
Se, d. 8.-le. d. 14.8.:
Pædagogisk.
Ma. d. 16.-on. d. 18.8.:
Birkaredkommune.
Se, d. 16.-to. d. 19.8.:
Præster fra Hannover.
Fr. d. 20.-lø. d. 21.8.:
Undervisningsministeret.
Lo. d. 21.-ma. d. 22.8.:
Inst. for systematisk teologi.
On. d. 22.-to. 28.8.:
Inst. for katolik, turistik og regionalokonomi.
On. d. 25.-fr. d. 27.8.:
Skolepsyk. rådg. Allerød.
Fr. d. 27.-lø. d. 28.8.:
L.A.N. brods 3.
Se, d. 29.-to. d. 2.9.:
Præster fra Hemmor.
Ma. d. 30.-on. d. 1.9.:
Birkared kommune.

Døde

R.I.P.
Henny og Nis Wogensen
*13.12. 1924 126.5. 1993
*25.5. 1919 14.6. 1983
Familien
Biset fra Skt. Mariæ kirke, Aalborg.

Gerda Henriksen

Hjøringsgade 8
2100 København Ø
svr stille ind søndag d. 13. juni 1993 på Sankt Lukas Stiftelses Hospice.
Begravelsen fandt sted for Sakramentskirken.
En kreds af venner

R.I.P.
Jadwiga Lueja Szarafin
født den 13. december 1906
svr stille ind den 14. juni 1993
Familien
Begravelsen fandt sted for Sct. Anna Kirke.

Diverse

Bekendtskab

Allemærk i 30'erne søger intelligent mand. Billede nr. 1408, kandidat orienterings-, Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V.

Radio Steno -

Katolsk Lokalradio
Stk. Katedralsk. i Kbh. Ø, giro 3 73 75 96.
Radio Steno holder sommerferie fra mandag d. 28. juni t.o.m. søndag d. 8. august.
Fra mandag d. 8. august er Radio Steno tilbage i et stort over Stor-København.
Hver mandag kl. 20-23 på 107,9 MHz samt søndag kl. 16-17 på 88,2 MHz.
Radio Steno ønsker lyttere og støttemedlemmer en god sommer!

Testamente til fordel for Den katolske Kirke

Ansøgningsskema
Man kan sige Kirken ved at indstøde den som arving i sit testamente.
Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.
Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udflytterne vil sælge ruheunders af Bispekontoret.
Yderligere oplysninger:
Katoik Bispekontor
Bredgade 53A, 1200 København K.
Tlf. 33 11 60 80

Salg og service

Lasse Baumann

Antikvitter
Dødsbo og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1208 København K.
Tlf. 33 11 72 37; Åften: 42 95 30 40

Maleriet VILLY HANSEN

Bredgade 12 - 7100 Valle
Tlf. 75 81 63 82 og 76 83 23 37

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56
DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.
Begravelses- og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemtet.

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81
DØGNVAGT RUNDT
WAGN ADLER
Bedemand Krist's Erfn.
GLADSKES BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Begravelsesforretning

ordrer alt i forbindelse med dødsfald og alle anmelde til skifteret, lysstyring, flagføring m.m.
Aftaler gerne i deres hjem, overalt i Stor-København.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Fihal: Taastrup 42 99 01 58

BEGRAVELSES LIGBRÆNDING
Strandvejen 153
31 62 16 50
Tal med Vagn Finkov, der er medlem af Bedemændenes Landsforening
Reference:
Sankt Joseph Sæstrene
Beredetsherrinden
af Den Hellige Lioba
Aftaler træffes gerne i Deres hjem

Revisor Henrik S. Andersen
Tlf. 98 25 93 22

Revision - Bookføring - Skat
den Registrerede Revisor **Anders**
BOGSTRÆDE 15
Jørgen Brangstrup
SCT. OLAVS GÅRD
4000 ROSKILEDE, 43 30 19 38
REVISION

Konferen for verdens urbefolkninger

Guatemala City (KIPA) - I skyggen af en undtagelsestilstand i Guatemala blev verdens første konference for urbefolkninger afholdt i Chimaltenango vest for Guatemala City. Landets nu afsatte præsident *Jorge Serrano Elias* satte forfatningen ud af kraft og opløste højesteret. Flere ledende inden for retsvæsenet er arresteret. Menneskerettighedsforkæmperen, *Ramiro de Leon Carpio* måtte flygte over tagene.

En af æresgæsterne på konferencen, ledere af Guatemalas højesteret *Juan Jos Rodri Penala* blev også forset arresteret. I sin åbningstale dagen før kuppet sagde han: »Der er ikke noget mere velegnet sted til at afholde denne konference end Guatemala, et land, hvor flertallet af befolkningen er indianere, der i 500 år er blevet udbyttet og udryddet.»

Ønsker om et tema-år

Ca. 100 repræsentanter for urbefolkninger fra alle verdensdele vedtog flere resolutioner. Ganske vist er der internationalt en større bevidsthed om urbefolkningernes problemer og manglende rettigheder, men der er lang vej endnu, før der er mærkbare forbedringer. Derfor ønsker man »et årti for urbefolkninger«, så man kan opnå permanente løsninger.

Desuden ønsker deltagerne på konferencen, at alle FN's medlemslande inden 1996 underskriver en traktat om urbefolkningernes territorierettheder. De ønsker et højkommissariat for indianere oprettet, og endelig ønsker de en repræsentant ved Den internationale Domstol i Den Haag.

Under en kæmpebrand i en legetøjsfabrik i Thailand omkring mindst 200 mennesker, flest kvinder og unge piger. Legetøj fra Thailand er så billigt på verdensmarkedet, fordi det ofte fremstilles af barn. I anledning af brandkatastrofen har det pavelige missionsværk foreslået at boykotte legetøj fra Thailand. Foto KNA.

Messe i Katyn

Katyn (KIPA) - Den apostoliske administrator i Moskva, ærkebiskop *Tadeusz Kondrusiewicz* har fejret messe i Katyn i Hviderusland til minde om de polske officerer, der blev myrdet af russerne under Anden Verdenskrig.

5000 henrettet med nakkestud

5.000 polske officerer blev i 1940 myrdet i skovene omkring Katyn af det sovjetiske efterretningsvæsen. I mange år hævdede russerne, at det var tyskerne, der havde forøvet massakren. 1990 indrømmede *Mikhail Gorbachev* Sovjetunionens skyld.

Afrikansk og fransk ærkebiskop: Kondomer det mindste onde

Paris (KIPA) - I betragtning af udbredelsen af AIDS i Afrika er kondomer måske det mindste onde, siger ærkebiskoppen af Yamoussoukro, *Bernard Agré*. Almindelig anvendelse af kondomer er også med til at sprede sygdommen.

Ellenbænkysten er af de mest AIDS-truede lande i Afrika. 30% af befolkningen er udlændinge, især flygtninge fra nabolandene. Den store mobilhed i befolkningen er også med til at sprede sygdommen.

AIDS nedbryder familiens solidaritet

AIDS-tilfælde er med til at nedbryde den traditionelle familiesolidaritet i afrikanske byer. Derfor må omsorgen for AIDS-syge blive et anliggende for hele kirken i Afrika - familier, menighed og helt op til bispekonferencer. Kirken har altid kæmpet mod de store sygdomspilger som pest og spedalskhed, siger Agré.

Ærkebiskoppen af Toulouse, *André Collini* sagde på en pressekonference ved afslutningen af synoden i bispedømmet, at kir-

ken ikke kan komme udenom, at kondomer indtil videre er den bedste beskyttelse mod udbredelsen af AIDS. At forbyde en person, der ikke kan ændre sin seksuelle adfærd, at bruge kondomer er det samme som at blive dødsens medarbejder, siger Collini. Og bødet lyder: Du må ikke slå ihjel.

Pilgotelbådet kan disciplin

Collini tog også stilling til celibatsdiskussionen. Der findes ingen læremæssige vendinger mod en ophævelse af celibatsforpligtelsen, fastslag han. Betænkkelighederne mod en ændring er ene og alene af disciplinær art.

Brasiliansk biskop mord-truet

Brasilia (KIPA) - Den brasilianske biskop, *Aldo Magliano* af Roraima er blevet truet på livet på grund af sit arbejde for indianernes rettigheder, oplyser Den brasilianske Bispekonferences Indiandomissionsråd (CIMI). Han er blevet beskyldt for både at ville sælge indianerområder til udlendinge og for at ville oprette uafhængige indianerstater. Parlamentsmedlemmet *Francisco Rodrigues* fra Arbejdspariet har endda opfordret befolkningen til at krave, at biskoppen bliver udvist.

Vil forhindre ny grænseudgræning

CIMI mener, at kampagne mod *Mongiano* skyldes, at man vil forhindre den planlagte grænseudgræning af indianerområderne i Roraima/Serra do Sol, hvor 1.887 familier af folkene Makuxi, Wapixana, Ingankio og Taurepang lever. Der er desuden 200 »nievoadorers«, især handelfolk og læstuskionærer, men CIMI understreger, at der er plads nok til dem uden for indianerterritoriet.

Den brasilianske forfatning kræver, at grænseudgræningen er fuldført før oktober 1993. Men flere og flere foreningsfolk, politikere og militærfolk kræver, at der sker en iadskrænkeligt og oprindelige folkeslags rettigheder i forbindelse med en revision af grundloven.

Mexicansk kardinal Posadas Ocampo dræbt ved Attentat

Kardinal Posadas Ocampo

Guadalajara. Ifølge politiets undersøgelse blev han forvekslet med en narkebaron, der også skulle til luftbanen.

Kampen mellem forskellige narkebaroner har været stærkt stigende i Mexico siden 1989. Posadas, der var ærkebiskop af Guadalajara, var på vej for at modtage den apostoliske nuntius i luftbanen, og kørte i en hvid limousine. Gangstere fra Tijuana-kartellet forvekslede Posadas med lederen af Sinaloa-kartellet, der også kører i en hvid limousine. Posadas blev ramt af mindst 14 skud, da han skulle til at stige ud af bilen. Foruden kardinalen

blev chaufføren og mindst to andre dræbt.

De fattige bænders talsmand

Posadas blev biskop i Tijuana i 1970 og blev kendt for sit engagement for de fattige landarbejdere, der søgte op mod USA's grænser. En tid var han sætformand i CELAM, ridet for de latinske biskopper. Han tog flere gange til orde mod det voksende værd mellem rige og fattige lande. I 1989 bad han sammen med syv mexicanske og fem amerikanske biskopper præsident *Bush* om en nedskættelse af Mexicos gæld.

Ligestilling mellem lægbrodre og præster i franciskanerordenen

Rom (KIPA) - Franciskanerne ønsker, at præster og lægbrodre i deres ordensfællesskab i fremtiden får samme rettigheder og pligter. Derfor arbejder man på at ændre statutterne, siger ordensgeneralen *Hermann Schallück*.

Problemerne kan løses

Schallück indrømmer, at en revision af ordrenes statutter giver kirkeretlige og teologiske problemer. Disse ting skal diskuteres med Vatikanets Ordens-

kongregation. Men franciskanerne vil gøre det klart, at disse ting kan løses.

Den ønskede ligestilling mod gejstlige og lægbrodre er i overensstemmelse med den hellige *Frans* af Assis' intentioner og kan forsvares ud fra franciskanernes historie og spiritualitet. Ændringerne vil betyde, at en lægbroder kan blive provincial og ordensgeneral. Ifølge Schallück er der 19.000 franciskanere og af disse er 15- til 16.000 præster.

Den hellige Frans af Assisi

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor *William Whyte* (ansvarlig redaktør),
Journalist *Klaus Holst* (KNA) (ind. sekretær),
Redaktionelle medarbejdere: *Kirsten Szarull*
og *Susanne Wogensen*

Redaktion og ansvar: Vesterbrogade 28, 4.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 64.
Telefax: 31 24 60 76 og 37 22 40 64.
Udgiver: Ansgarstiftelsen
Tryk: Ny Dag, DK-4890 Naksøvej, Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 25. august

katolsk orientering

Biskop mod deling af Bosnien, side 2
 Velkomne til franciskanerne, side 3
 Læserdebat, side 4-6
 Konkordat med Polen, side 14
 Orientering fra sognene, side 8-13

Biskop Hans L. Martensen udnævnt til æresdoktor ved Københavns Universitet

Biskoppen betegnes som dialogens og forsoningens skikkelse

Biskop Hans L. Martensen er udnævnt til æresdoktor ved Københavns Universitet. Konsistorium tilrådte den 23. juni en indstilling fra Det teologiske Fakultet om, at Hans L. Martensen tildeles den teologiske doktorgrad »honoris causa«. Tildelingen af æresdoktoratet finder sted torsdag den 18. november ved universitetets årsfest.

Fakultets indstilling
 Alleerede i de unge år viede han sig studiet af Søren Kierkegaard og ikke

mindst *Martin Luther*, til hvem han har haft et særligt og for en katolsk kirkeleder bemærkelsesværdigt forhold som biskop og skumens teolog, siges det i fakultetets indstilling.

- Martensens teologiske skribtevirksomhed viser ham som en dialogens og forsoningens skikkelse - dog aldrig sådan, at han går på kompromis med det, han anser for at være sandheden.

Det teologiske Fakultet fremhæver også biskoppens centrale placering i den skumenske samtale,

ikke mindst i den internationale luthersk-katolske dialogkommission, hvor han har været formand i mange år. I dag regnes han for at være en af »Romerkirken fremmeste skumenske teologer».

Hans L. Martensen har også på andre områder givet »et vældigt teologisk bidrag, der har vakt opmærksomhed herhjemme og i udlandet«. Det gælder dåbsteologi, som han har fremstillet i to omfattende bind, hvoraf det ene er oversat til fransk. Ligeledes har naderen og det kirkelige embede været genstand for hans teologiske overvejelser, som han har publiceret i danske og udenlandske fagtidsskrifter.

Inden for de seneste år har Hans L. Martensen skrevet en handling om kristentroens forhold til forestillingen om reinkarnation, og en omfattende kommentar til Nicæum

Biskop Martensen bliver æresdoktor den 18. november.

Forstæter til baggrunden

Til trosfæller fra deltagere på Øm-lejr: Større åbenhed og øget demokratisk indflydelse

En gruppe katolikker på årets Multilejr på Øm har sendt biskop Hans L. Martensen pastoralføret, præsterledet og -katolsk orienteringens et række ønsker. Deltagerne, der drøftede årets emne »Du og jeg = kirken«, nåede på lejren i juli frem til følgende:

En større åbenhed og øget demokratisk formyelse, der bl.a. vil betyde:

- at menighedsrådene og pastoralrådet får større reel medbestemmelse,
- at kirkefolket får medbestemmelse ved valg af biskop.

En større gennemskuelighed ved beslutningsprocesserne.

En spredning af tjenesterne i kirkefolket vil bl.a. betyde:

- adgang til, at gifte kan være præster,
- at vi får kvindelige præster,
- at lagfolket får adgang til prædikestolen.

Videre hedder det i henvendelsen, at det er underskriverens ønske, at biskoppen fremmer disse synspunkter, da de er af afgørende betydning for kirken trivsel og vækst i det 21. århundrede.

Et kirkebankest er udnævnt til 22 katolske herland til præster.

kk

Franciskaneren Hans Christoffersen blev søndag den 8. august indsat som sognepræst for Skt. Laurentii menighed i Roskilde af generalvikar Paul Marx O.M.I. Tre franciskanere er kommet til landet for at evangelisere. Læs reportagen side 3. Foto Kruid H. Kluge.

Velkommen til Danmark 400 mennesker tog imod franciskanerne

Den 8. august blev franciskaneren Hans Christoffersen O.F.M. coav. officielt indsat som sognepræst for Skt. Laurentii menighed af generalvikar Paul Marx O.M.I. Det skete i overværelse af omkring 400 mennesker, hvoraf mange var kommet fra andre sogne i landet for at byde Hans Christoffersen og hans to medbrødre velkommen til Danmark.

Bach Nielsen, der er tilknyttet Assisi-kredsen. Franciskanerne adfærd hermed moartortanerne, der har virket i sognet siden 1901.

Aftalen med biskoppen, der foreløbig gælder for fire år, indebærer bl.a., at Hans Christoffersen er sognepræst, medens hans medbrødre Robert Showers

og Charles McCarthy vil lægge vægt på skumenske arbejde og evangelisering udenfor sognet i Roskilde.

Det er 456 år siden franciskanerne blev foretaget fra Roskilde, men med glædsbrødens ankomst til Danmark er nyt kapitel i dansk kirkehistorie begyndt.

kk

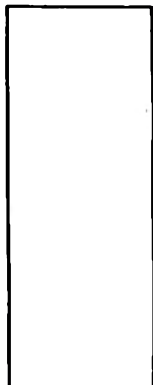
17,6 mio. flygtninge

Washington (KIPA) - Antallet af flygtninge i verden er på ti år mere end fordoblet, meddeler Den amerikanske komité for Flygtninge i Washington. Nu er 17,6 mio. mennesker registreret som flygtninge, hvor tallet i 1983 var på 7,8 mio.

Ca. 1,8 mio. mennesker er flyttet fra det tidligere Jugoslavien. Af dem er

940.000 bosnierne. Tyskland har modtaget 200.000 af de jugoslaviske flygtninge.

Koeflikten om den armeniske enklave Nagorno-Karabakh har drevet 350.000 aserbajdsjanere på flugt. Ima huser i dag det største antal flygtninge, nemlig 2,7 mio. afghanere.

katolsk orientering

Titelsejdet illustreret af Søren Kierkegaard
 Tildelingen af æresdoktoratet finder sted torsdag den 18. november ved universitetets årsfest.
 ISSN 0902-297X

Ærkebiskop Puljic afviser tredelingen af landet, fordi alle folkegrupper er spredt over hele Bosnien. Det vil være det samme som at sanktionere etniske udrensninger, siger han. Foto KNA.

Sarajevos biskop Puljic mod deling af landet

Der må garanteres en løsning, så alle bosniske folkegrupper kan leve overalt i staten, siger han

Sarajevo (KIPA) - Hvis ikke FN eller en alliance af stater fjerner dem, der ønsker krig, bliver der aldrig fred i det forhenværende Jugoslavien, siger ærkebiskoppen af Sarajevo, Vinko Puljic. Han er meget pessimistisk med hensyn til fredforhandlingerne i Genève, fordi de, der startede krigen, ikke ønsker fred.

Verden har tolereret den serbiske aggression. De bosniske og kroatiske hære har bagefter gjort det samme som serberne, fordi de så, at »verden tolererer militære erobringer«.

Han distancerer sig udtrykkeligt fra visse kroatisk politikere. Således har han ikke i et år haft nogen kontakt med de politiske ledere i det overvejende katolske Hercegovina. Derimod har han hver måned samtaler med Bosniens præsident Ilija Izetbegovic. Puljic siger, at han prøver at lægge pres på politikerne for at finde en politisk løsning. Der må findes en løsning, der garanterer, at alle bosniske folkegrupper kan leve overalt i staten med samme rettigheder.

Vi er alle spredt over hele Bosnien

Han afviser tre-delingen af landet, som både serberne og kroaterne går ind for. »Vi er alle spredt over hele Bosnien. Det ville også være det samme som at sanktionere etniske udrensninger«.

Efter ærkebiskoppens

opfattelse ville det bedste være et FN-protoktorat Bosnien-Hercegovina. Men problemet er, at FN er for bureaukratisk og for langsomt. At andre stater skulle kunne overtage en sådan rolle, finder Puljic usandsynlig. »I år verden reagerer sådan, vil kampene fortsætte«. Han frygter, at kampene vil brede sig til Kosovo, for »alt, hvad der er undertrykt, eksploderer på et eller andet tidspunkt«, siger han.

Interesse i krigen

Ærkebiskoppen mener, at de stater, man kan tak-

ke for, at menneskerettighederne er blevet et verdensangående, især skulde hjælpe for at få situationen i Bosnien ændret. Han beklager at »vise stater i Europa« endog har interesse i en krig i Jugoslavien, fordi det kan genoplive gamle alliancer.

Puljic er bange for, at den propaganda, de tre krigsførende parter har ført, vil gøre det umuligt med et samliv mellem muslimer, kroater og serbere selv i Sarajevo, også selv om den katolske kirke forkynder samsætnings og ikke optræder politisk«.

Patriark Pavle vil mødes med pave Johannes Paul II

Beograd (KIPA) - Overhovedet for den serbisk-ortodokse kirke, patriark Pavle, vil gerne mødes med pave Johannes Paul II. Æresformanden for den internationale fredsbewælgelse »Pax Christi«, biskop Luigi Bettazzi talte under et møde i patriarkatet i Beograd om denne mulighed. Pavle vil gøre alt, der fører »en millimeter nærmere til freden«, og dertil hører også et møde med paven.

En lejlighed til et sådant møde kunne være 100-års jubilæet i november for den serbisk-ortodokse menighed i Wien, som patriarken vil deltage i, siger

biskop Lavrentije Trifunovic. Han repræsenterer patriarken, mens denne er på ferie i klosteret Vavedenje i det centrale Serbien.

Men det er ikke alene Pavle, der kan bestemme, om et sådant møde kan finde sted. Han er ganske vist formand for den serbiske kirkes hellige synode, men en så vigtig beslutning kan patriarken ikke træffe alene; det skal alle biskopperne være med til. Desuden skal de andre ortodokse kirker konsulteres. Hvorledes dette vil falde ud, ved Pavle ikke. Han kan kun sige, at han for sin egen del er parat til mødet.

Kristne forfølges mange steder på jorden

Den islamiske fundamentalisme er den største udfordring i vore dage

Wien (KIPA) - I forbindelse med FNs menneskerettighedskonference i Wien i juni gjorde menneskerettighedsorganisationen »Christian Solidarity International« (CSI) opmærksom på, at kristne forfølges mange steder på jorden.

Religionsfriheden indskrænkes

Ifølge CSI er den tiltagende islamiske fundamentalisme den største udfordring i vore dage. Fanatiske muslimer ønsker at oprette teokratiske stater, hvilket indebærer forfølgelse af kristne og andre mindretal. Som eksempler nævnes Sudan og Pakistan, hvor den religiøse intolerance er stærkt voksende. I Sudan er religionsfriheden blevet yderligere indskrænket, og i Pakistan er der blevet indført dødsstraf for blasfemi mod profeten Muhammed.

CSI kan dokumentere

kristenforfølgelser i 22 lande. Listen rummer så forskellige lande som Brasilien, Haiti, Tyrkiet, muslimske lande i Afrika, Saudi-Arabien, Vietnam og Indonesien. I Kina har regeringen forstærket kontrollen med religiøse aktiviteter. Både katolikker og protestanter, der ikke vil være medlem af de »patriotiske«, arresteres og udsættes for tortur og tvangsforflytninger. I de overvejende kristne lande retter de statslige forholdstregler sig især mod den religiøst begrun-

dede politiske modstand. Præster der engagerer sig for menneskerettigheder, retfærdighed og politiske reformer bliver let mål for statslig forfølgelse, siger CSI. Det gælder lande som Brasilien, Colombia, Filippinerne og Peru.

Der er dog også noget at glæde sig over. I Øst- og Mellemøropa er der nu næsten overalt samvittigheds- og religionsfrihed. Selv Albanien, der indtil for nylig var verdens eneste »ateistiske stat«, har fået ny forfatning, der garanterer religionsfrihed.

Pax Christi tilfreds med FN-møde

Wien (KIPA) - Pax Christi Internationals delegerede til FNs menneskerettighedskonference i Wien i juli, Felix Bornani, udtaler, at han ser konferencen som et vigtigt skridt for forbedring af menneskerettighedssituationen. Især glædede han sig over, at man vil anbefale FNs generalforsamling at oprette et højkommissariat for menneskerettigheder.

Bertram vurderer, at de såkaldte »NGO'er« (organisationer, der er uafhængige af regeringer) kommer til at spille en større rolle i FN-sammenhænge. Han mener endog, at de koordinerede arbejde mellem de forskellige NGO'er kan foregå inden for FNs rammer.

Ny nuntius i Bosnien

Rom (KIPA) - Den 59-årige vatikandiplomat, ærkebiskop Francesco Montini er på pave Johannes Paul II's udnevnt til den første nuntius i Bosnien-Hercegovina. Det blev meddelt samtidig med, at den bosniske præsident Alija Izetbegovic i juni besøgte paven.

Franciskanerne vil ikke deles

Sarajevo (KIPA) - De bosniske franciskanere er modstandere af planerne om delingen af Bosnien-Hercegovina. Ligegyldigt hvorledes man slår streger på landkortet, vil den bosniske franciskanerprovincs forblive udeli, siger provincialen, Petar Andelovic. Franciskanerne afholdt provinskapitel i juli i Livno i Hercegovina.

Børnehvaleder

Stilingen som leder af børnehaven »Fredsholen«, Bistrupvej 18, 3460 Birkerød, er ledig til besættelse den 1. november 1993.

Ansøgeren må have pædagogisk grunduddannelse - gerne suppleret med årskursus. Vi er en 23 år gammel børnehave, der er alle årene har været drevet af katolske søstre, som nu ønsker at trække sig tilbage.

Birkerød kommune overtager institutionen den 1. januar 1994, og alle medarbejdere fortsætter.

Børnehaven er normeret til 60 børn og har til huse i en ældre vilde med en stor, dejlig have.

Ansøgeren må have forståelse og respekt for vores ønske om at videreføre børnehaven i en kristen ånd. Vi har mange gode traditioner, som vi gerne vil bevare, men samtidig er vi åbne overfor nye impulser og udvikling af vores hverdag.

Generelle forventninger til lederen:

- Interesse og vilje til at indgå aktiv i udviklingen af foreldresamarbejde.
- Videreudvikle samarbejdet med lokalområdet bebodt og øvrige institutioner.
- Være en del af det forebyggende og tværfaglige arbejde.
- Videreudvikle samarbejdet med rådhusets forskellige faggrupper.
- Videreudvikle det pædagogiske arbejde i samarbejde med de lokale ansatte og forældre.
- Lederen må være sig sin lederrolle bevidst i en struktur med udvidet brugerkompetence i en decentraliseret organisation.
- Være ansvarlig for institutionens daglige ledelse.

Ansøgningen sendes til:

Birkerød kommune
Løn- og personalekontor
Rådhuset
Stationsvej 38 - 3460 Birkerød

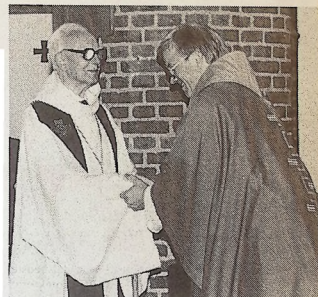
Ansøgningsfrist: 15. september 1993

Hans Christoffersen (m.f.) er tilbage efter 13 år i udlandet. Fotos: Knud H. Kluge.

Hans Christoffersen giver fredshilsen til pastor Thor Bach Nielsen fra Assisi-kredsen.

Biskop Suhr deltog både i gudstjenesten og den efterfølgende reception.

Gråbrødrene nu i Roskilde

»Jeg glæder mig over de nye franciskanere. Jeg kan mærke på dem, at det er gode mænd i ordets bedste betydning. Jeg føler mig tryk». Poul Visby fra Skt. Laurentii menighed viderebragte denne hilsen fra den pensionerede monfortaner *Martin Braun*, der ikke selv kunne være til stede ved overdragelsen af menigheden til franciskanerne. Efter gudstjenesten samlede alle i Skt. Josef Skoles gymnasistal til reception for på verdslig vis at byde de nye franciskanere velkommen.

I sin tale betegnede Poul Visby franciskanernes ankomst til Roskilde som et historiens vingesus, der går henover byen og peger henimod en ny tid. Han rettede samtidig en varm tak til monfortanerne, som i mere end 90 år har sendt søstre og præster hertil for at hjælpe og tjene pastoralt i sogn, skole og hospital.

Irenæus Capellen bød sine franciskanske medbrødre velkommen til Danmark. Jeg glæder mig over, at vi afløses af den amerikanske provins, sagde han. Kirken skal altid restaureres, sagde *Irenæus Capellen* og forærede de nytilkomne franciskanere en tegning, der forestiller Den hellige Frans i færd med at restaurere en kirke.

Formanden for Skt. Josef Skoles bestyrelse, *Knud Holstein Ledreborg* lagde i sin velkomsttale vægt på, at det for skolen er uendelig vigtigt, at den har tæt kontakt med kirken, og det kan den kun have, hvis præsterne, atmosfæren, det katolske liv, kirken – er ved vor side. Vi er sikre på, at menigheden har fået en gave, – en gave vi vil tage vare på, sagde han. Skt. Josef Skoles leder, *Anne Ambjørnsen* så frem til et samarbejde med franciskanerne og forære-

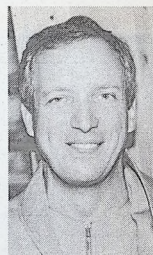
de dem en klokke, der har hængt i monfortaner-søstrenes kloster. Desuden fik den nye sognepræst overrakt en nøgle til skolen.

Gråbrødrene blev også hilst velkommen af *Marianne Powell* på vegne af lagfranciskanerne. Vi har længe set frem til jeres komme, sagde hun. Det nye franciskaner-

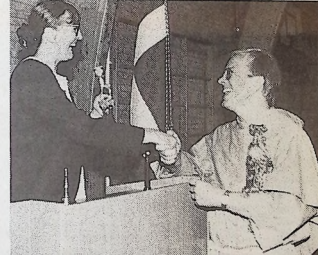
kloster vil i daglig tale hedde »Gråbrødrehuset«. Huset vil i første omgang blive beboet af *Hans Christoffersen*, *Robert Showers* og *Charles McCarthy*. De vil forsøge at forniidle et franciskansk samarbejde i Norden med lagfranciskanerne og med kapucinerne samt de brune franciskanere, som virker i Norge og Sverige.

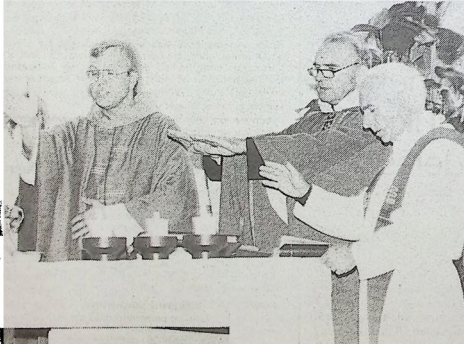
Robert Showers O.F.M. conv.

Charles McCarthy O.F.M. conv.

Skolelederen fra Skt. Josef Skole, Anne Ambjørnsen overrakte den nye sognepræst en nøgle til skolen.

Hans Christoffersen, Poul Marx og Lorenzo del Zanna celebrerede ved messen i Skt. Laurentii Kirke.

Franciskaneren *Irenæus Capellen* forærede de nytilkomne franciskanere en tegning, der forestiller Den hellige Frans i færd med at restaurere en kirke.

Maria-budskabet lyder:

Bod, omvendelse og bøn

»Det sete afhænger af øjnen, som ser«.

Gennem et par århundreder har vi stiftet bekendtskab med en bedende, grædende, formaendende, bydende og profeterende Maria. Det har altid været min overbevisning, at Gud ikke på må og få støede sine Maria-benbæringer ud over menneskeheden som sukker på rødgroden. Der må være en mening og en dyb sammenhæng mellem dem og med dem.

Den institutionelle kirke har aldrig vidst sine levende råd; den er en mande-kirke, som tager sine opgave som sandhedens vegter meget alvorligt, den fungerer som bræmsekæde ved hver ny åbenbaring – sagt for lærere, masseshysteri, vranglære- og latterliggørelse.

Da Maria-budskabet generelt går ud på ordene: »Bod, omvendelse og bøn«, bliver åbenbaringsstederne tolereret som bedstebede (og i visse tilfælde

for kirken ret så indbringende bedstebeder). Den enkelte katolik er frit stillet om han/hun vil tro på ægheden af disse mange gange usandsynlige, overnaturlige hændelser, så længe de holder sig inden for grænserne af den én gang-givne åbenbaring.

Et eksempel på mande-kirkens langvarige kamp med en Maria-åbenbaring, er hændelserne omkring den såkaldte udergrønt medalje af Rue du Bac i Paris af 1830. Dens historie er for lang at komme ind på her; men det skal nævnes, at dens tilsynkomst har gjort Rue du Bac til et bedstebed af de helt store, og at medaljen spredtes i millionvis den dag i dag over hele verden.

En beskeden, ulært St. Vincentssister, Catherine Labouré var Guds udvalgte i denne sag, og hun måtte lide meget for det. (Ligesom Bernadette og de andre børn og barnlige sjæle). Catherine La-

bouré så i et syn den hellige jomfru med en jordkugle mellem hænderne med et gyldent kors på. På Marias hænder så der ædelstene, hvis stråler støvmede ud og ned over en anden halvklode, som hun stod på, og under hendes fod var der en slange.

Catherines egne håndskrevne forklaringer omkring dette syn findes i moderhusets arkiv i Rue du Bac; og en gennemgang af detaljerne viser klart, hvordan mande-kirken fik manøvreret åbenbaringen ind på plads, mens Catherine bøjede sig resigneret. Det hun så, svarede ikke til det, kirken bestemte, hun skulle have set; og da hendes ordene bragte en status af »Maria med Globen« i moderhusets kapel, forlangte kirken den fjernet; først senere fik den lov at stå der, men kun lidt. På det tidspunkt, ca. 1878, var meddelings udbredelse taget til i et omfang, som gjorde det umu-

ligt for kirken at ignorere dens eksistens.

Vore dages fratsering med protestantisme har gjort os meget forsigtige med at give jomfru Maria den plads, hun fortjener, og som er hendes. Hun er det synlige billede på kirken, når den er

bedst: bedende, lidende, formaendende, bydende og profeterende.

At Gud deretter lader hende vise sig med hele verden mellem sine hænder, med fødderne på en endnu større verden og med slangen, det onde, kuert under samme fødder, bringer et væld af trøsterige associationer op i beskueren. Her er hun jo billedet på Guds selv! Kvindefærdig er hun opfattelse af Gud får her en konkret støtte, og lad os være glade for, at vi har en biskop,

som har mod og mandshjerte nok til åbenlyst at bekende sig til hende.

Det med at indvie verden er en sød gestus, en barnets gestus, når det giver sin far, hvad der allerede er – det kan da kun glæde ham. Imens holder han/hun nansomt vor forpint jord mellem sine armer og hænder som præsten sin hostie... og hvem véd, er det ham/hende, der stikker sine fingre ind gennem hullerne i ozonlaget?

Annelise Bévort

Begrebet »renhed« er farligt

Det er glædeligt, at der i »katolsk orientering« er kommet indvendinger imod det af biskoppen formulerede forslag om at indvie bispedømmet til »Marias rene hjerte«.

Denne sag har imidlertid, som også anført i tidligere indlæg, flere aspekter. Jeg vil i det følgende supplere med et par synspunkter, som forekommer mig uomgængelige i denne debat.

Kirkens Maria-hengivenhed lader sig udmærket begrunde i en rent princip-logisk tankegang; Jesu moder må være det menneske, der har stået ham nærmest, hvilket kan berettigt til at betragte hende som en slags bindeled mellem det guddommelige og det menneskelige – men vel at mærke som stående med begge ben i menneskenes verden og uden den gudinde-status, hun desværre tildeles mange steder på kloden. Det er en smuk gammel tanke, i hende at se den fremtidsrepræsentant for den troende menneskehed, i glæde, håb og bekymring, vor solidariske søster. Ud fra troen på menneskeskove-

delsens mysterium stråler en række erkendelser omkring Jesu jordiske tilknytning, herunder troen på hans moder.

Imidlertid må selv den mest fortolknings-ivrige teolog erkende, at de udsagn, der i de nytestamentlige bekenndelseskriterier findes om Maria er særdeles sparsomme, og desuden hører til de »voldsomt redigerede« dele af skrifterne: »Marias lov sang« består f.eks. stort set af citater fra Gamle Testamentet.

Om Marias hjertelag eller psykik kan der selvsagt heller intet sluttes ud fra skrifterne. Ja, skal man endelig tage dem på ordet, så beskrives hun som såre menneskelig. Det må desuden underrettes, at tanken om Marias forbørn er totalt fraværende i Ny Testamentet.

Hvad angår selve udtrykket »hjerter«, er det meget dårligt valgt; ud over hvad der findes på træstammer og lignende steder, må hjerre-symbolikken nærmest betegnes som stendød for moderne mennesker.

Langt farligere er dog efter min opfattelse begrebet »renhed«. Jeg tror det for de fleste associerer til det mest uforgubare og negative sider af den førkoncilære katolske mentalitet; selvpøgetheden og livsforskrækkelsen som ideal, udtrykt i tanken om, at man, via stigende grader af afvaskning af jordiskhed og naturlig lyst, kunne nærme sig Gud i modsætning til ens mere grunsnede medmennesker. En dybt ukristen tanke, der vel sjældent blev formuleret som teori, men så meget desto hyppigere fremhævet som nødvendig praksis.

Men hovedmodsnætningen for vor tids kristne er hvis jeg ikke er meget dårligt orienteret – ikke snavsbedet renhed, men et elementært nej eller ja til Kristi frelsesgæring, med al, hvad et sådant ja indebærer af krav om medmenneskelig solidaritet – formuleret på gang af alle os almindelige mennesker, der Gudske lov består af kød og blod.

Stefan Bristofte Petersen

Tak til biskoppen

Vi blev glade, da biskoppen på valfarten til Åsebakken og senere til Æm gav udtryk for ønsket om at indvie den katolske kirke i Danmark og forhåbentlig hele det danske folk til »Marias uplettede hjerter«.

Det er et utroligt vigtigt skridt at tage; et troens skridt. Et troens skridt er skridtet, vi går på Herrens kaldelse. Troens skridt vil altid være et skridt mod det ukendte, ud på det dybe... »Du skal undfan- ge... Se, jeg er Herrens tjenerinde.« Følg mig... og straks forlod han sit

gamle... »Kom... og Peter trådte ud på vandet.«

Men troens skridt, et skridt alle skal tage, skal tages igen og igen. Åskendte siger præsten ved uddeling af askeskors: »Omvend dig og tro på »Engelinde« – Peter siger pinsoglad til dem, begivenhederne »stikker« i hjerter: »Omvend jer...«, som svar på: »Hvad skal vi gøre?«

Kristus kalder os til stadig omvendelse, fordi Han stadig er ny og overraskende. Gror vi fast i en bestemt forestilling om, hvordan Gud er og hvor-

dan han virker, afskærer vi os fra at kunne høre Ham.

Det var jo netop det, Han anklagede fanisærerne for. De var stivnet i en bestemt forståelse af Gud, og var derfor ikke åbne for Kristus. At Han kunne være Gud var en umulig tanke. Sådan er Gud ikke – Sådan er det, Han gør for os ikke – Sådan er Maria ikke!

Troens skridt er at turde tro på, at Han nu handler sådan – i morgen sådan – på en ny måde, overraskende for os. Vi må igen vende os mod Ham.

Det er dette troens skridt, biskoppen ønsker at tage på opfordring af Jomfru Maria i Fatima. En åbenbaring, der er anerkendt af kirken.

Lad os sammen med vor biskop i fællesskab forberede os. Lad os i fællesskab og i enighed bede om, at vi alle må blive åbne for Guds virke i os.

Tak til biskoppen for hans mod og hans hyrdesorg for os

Gerrud og Jens Møller Schmidt

Sun kirken skal bedømme

Hvorfor denne artikel i katolsk orientering? Skal nu læserne opfordres til at bedømme vor tids åbenbaringer? Dette er alene kirkes opgave.

I alle bøger, der indeholder budskaber af den ene eller anden art, står der tydeligt, at man ikke vil foregribe kirkens endelige vurdering, men at det ifølge doktrinet af den 14.

okt. 1966 (nr. 58/59 A.A.S) er tilladt at udgive skrifter, der virker opbyggelige for vor tro.

Åbenbaringerens indhold står ikke i modsrid med kirkens lære. Hovedbudskabet er, at vi skal overgive vor liv til Jesus, at vi beder, faster, går til skrifte og til kommunion, og at vi skal udøve næstekærlighed.

Så hvis der kommer flere til at leve et liv efter disse regler, så må der for mig være en »vildskænt« (sic!) af Marias tilsynkomst.

Forresten taler Vassula Ryden netop om dette emne i St. Augustins Kirke i København fredag den 3. september 1993.

Maria-Leonore Christensen

Der blev ikke plads til alle læserbrevne i dette nummer. Skriv venligst kort!

Red.

Hjertesag?

Af Willem Wuyts O. Praem.

Næsten de iort tredjedele af præsterne i vort bispedømme er medlemmer af et ordenssamfund. Ud over disse er verdenskirken rig på mange flere religiøse fællesskaber. De har hver deres særlige ånd, deres egen spiritualitet, som det hedder.

Det kan godt være, at et dansk sogn, som altid har været betjent af redemptorister f.eks., oftere har hørt om den hellige *Alfonso of Liguori* end en menighed, hvis præster er præmonstraters. Det kan også tænkes, at ordenspræsters spiritualitet på en eller flere måder præger deres pastorale indsats og smitter af på deres menighed. Men så vidt viude har endnu intet ordenssamfund forsøgt at påvlinge en hel menighed ordensspiritualitet. Det er en frivillig sag, om nogen vil fordybe sig i troen hjulpet af ignatianske eksceritier, hvis denne form for retræte-tillader én, eller gøre det ledsaget af en peters fransiskaniske lidbu og så fremdeles. Kirken er vi så held med mange værelser, ingen kan bo i dem alle på samme tid. Kirken kender til mange former for spiritualitet, og det vilde ikke være klokt at propagere én af dem som om denne ene var åndsivert uden ynder.

Om valfarten til Fatima har ønsket det i Fatima i 1917, og at den nuværende pave har gjort det.

Nu er der flere aspekter, der gør sagen problematisk. Man kan sagtens indvie en ny kirke til en bestemt helgen. Derved bliver hun eller han værnehelgen, forblibede og forbeder for den givne menighed. En sådan indvielse er en »dedication«, den knytter denne menighed og denne helgen til hinanden med et særligt bånd.

På denne måde kan man indvie en kirke eller et fællesskab til Vor Frue, med en del poetisk sans endog til én af hendes mange titler fra litaniet: *Stella Maris* f. eks. (Havets Stjerne) eller *Stella Maris* (Morgenstjerne), *Sedes Sapientiae* (Visdommens trone), endog *Rosa Mystica*. Så længe disse navne forstås som symboler, er der ingen fare for atsporinger. Men erfaringen lærer os, at folkereligiositeten nemt tager symbolværdien af syne for til gengæld at dyrke selve symbolet som genstand. Så snart det bliver stjernen, tronen, rosen, der kaldes for, er vejen til religiøs kitsch ikke lang.

Organ-teologi
Større bliver problemet, når der er tale om en helgens indre organer. Hvad går organ-teologi ud på? Jesu hjerte betyder naturligvis Jesu kærlighed til os. Marias hjerte ligeså. Det er bibelsk symbolik (Nytur for resten også). Men vi véd, hvor vi haver, når hjertet bliver »dyrket« som en genstand, som synligt, blødt, blodigt organ. Der have den pietetsmen i 19. århundrede.

Er organ-teologi ikke altid i fare for at blive til billig følelseteologi, som afføder religiøs folklore uden seriøs spiritualitet, men med en masse udvortes, der giver mange af os myrekryb, fordi det gør katolicismen latterlig og overtroisk i andres øjne?

Muskeln
Vi har alle hørt det modarguende, at salig *Niels Steensen* dog valgte et hjerte som sit bispevåben, selv om han havde bevist, at hjertet kun er en muskel, en blodpumpe blot uden

tanker og uden andre følelser end krampe. Men dette hjerte som heraldiskt symbol i hans våben er udtryk for hans kærlighed til korset (som kroner det) og slet ikke udtryk for en teologi om hjertet eller en religiøs dyrkelse af det.

Upletlet undfangelse
Dogmet om, at Jomfru Maria fra undfangelsens øjeblik af var *fragnet* for *arvevæden*, bruger i sin formulering begrebet »uplettet undfangelse«. (Også katolikker forveksler den ofte med Jesu jomfrufødsel). Ordet uplettet er brugt i samme betydning, som når vi siger, at ens navn eller ære er uplettet. Men det har intet med Marias hjerte at gøre. Og den »hjerterets renhed« hos folk, Jesu kalder salige i bjergprædikenens indledning har ikke noget med Marias uplettede undfangelse at gøre, selv om hun sikkert hørte til de rene af hjerte. Hendes uplettede undfangelse kan vi ikke indvie til, det vilde være teologisk nonsens. Men kan vi da indvie til hendes rene hjerte? Sikker, som frivillig fromhedsytring hos den enkelte eller en gruppe, der fortolker det rigtigt. Men som bispedømme? Alle til hobe på én gang? Er det nødvendigt og kan det gavne bispedømmet, at man for at takkes nogle få andre til at krumme tæer?

Pave Johannes mente, at når et dogmes sproglige formulering bliver forvirrende og uforståelig, fordi den stammer fra en anden tids sprogbrug, da er det teologernes opgave at finde en ny formulering uden at ændre troens indhold. Det kunne der være mere anledning til i dag end til den omdættede indvielse til Marias rene hjerte, som altså ikke kan være en indvielse til hendes egen uplettede undfangelse.

Budskaber og samtaler
Sandsynligvis kan man indvende, at det er pavens ønske, fordi det var Marias ønske i Fatima. Forfatteren af brevet til præsterådets påstår naturligvis ikke, at Den anden verdenskrig ikke vilde være kommet over os, hvis man

omgængende havde gjort, hvad Maria bad om i 1917. Men påstanden, der ligner det, hæfters faktisk. Et læserbrev i et af vore forrige numre har allerede taget afstand fra den ukristelige idé om, at Maria ikke længere kunne holde Guds straffende arm tilbage, hvis ikke.»

Det fører os endnu en gang tilbage til kirkens fornuftlige skelnen mellem selve budskabet og den universelle kirke, og de samtaler, der ellers har fundet sted mellem Maria og de børn, hun vist sig for. Budskabet kan vist nok og godt »Gør godt. Samtalerne derom dannede drejede sig i Fatima om børnenes fremtid, om syge naboer, om syndernes omvendelse, om himmel og helvede og om de spørgsmål, børnene selv stillede – kraftigt forsvaret af deres egen religiøse forestillingsverden. Netop dette sidste bør gøre os varsomme med for hurtige slutninger. I sin skriftlige rapport til biskoppen af Lusia skrev *Lucia* mange år efter begivenhederne i Fatima, at de tre børn under åbenbaringen den 13. september 1917 hørte Maria sige, mens hun stod oven på egetræet: »Forsæt med at bede rosenkransbønner for at gøre en ende på krigen. I oktober kommer jeg igen sammen med Vor Herre, Vor Frue af Smertene og Vor Frue af Karmel, samt Sankt Josef og Jesusbarnet for at velsigne verden«. Det står der virkelig i den »Bla Armés« Messaige af Fatima. Altså Vor Herre samtidig som voksen og som baby, siddende på den hellige Josefs arm, og helt hest lete Maria-er på én gang! Man kommer uvilkårligt til at tænke på en portugisisk landskyrke med kulgrøt gipsstatuer af alle slags Maria-er. Set nu, Vor Frue har sagt dette for at tilpasse sig et simpelt barns forestillingsverden, hvad kan vi så stille op med det i Danmark, 75 år senere?

Er det ikke kloget at hente vor inspiration i evangelierne, hvor pigen fra Nazaret er fremstillet betagende nok til at også danske katolikker (og ikke-katolikker) kan give hende den plads, hun fortjener i kirken og eventuelt, hvis det forstås rigtig – i vort hjerte?

Maristatuen »Vor Frue af Åsebakk« er et nordtysk træskærerarbejde fra det 15. århundrede.

Læserne diskuterer

Øm-valfarten er til ære for Maria

Som svar på *Anders Overgaard Pedersen*s indlæg i k.o. nr. 12 vil jeg gerne kommentere et par kommerntaler.

Om valfartsrutten og naturen omkring Mossa er smuk eller ej, vil altid være en smagssag, men jeg synes, at det er noget af det smukkeste natur, vi har i Østjylland, og en valfart skal vil ikke foregå på asfalterede veje eller lignende steder.

Det, der imidlertid fanger min opmærksomhed mest, er hans kommentarer til biskoppens prædiken. Jeg oplevede ikke biskoppens prædiken på denne måde. Først og fremmest prædikede han flere gange om Den Hellige Troenighed, eller minder jeg forkert? Men at biskoppen samtidig også

prædiker om Jomfru Maria finder jeg helt naturligt. Det var trods alt en Maria-valfart, vi alle var samlet til i Øm. Om dette så medfører en ny »Mariadyrkelse« eller ej, kan man jo opfatte som man vil, men jeg tror det nu ikke.

Jeg har ikke selv de store problemer med at fortælle mine protestantiske venner om bl.a. dette. Det er også en selvfølge, at det økumeniske arbejde finder sted, men det skal vel ikke altid være på protestanternes præmisser, så ind på et område, som måske er ubehageligt for dem, først skal have deres godkendelse, før vi udtaler os som katolikker.

Martin Husfeldt Sørensen

Pastoralrådsretten formand Jan Lange:

Hilsen fra en papirusser

I ko nr. 13 var der et indlæg om pastoralrådet af Niels Randkær. Noget af det han skrev er rigtig. F. eks.: - Der skal snart være valg til menighedsråd og pastoralråd (den 8. maj 1994) - vi skal ikke overadministrere i kirken - væk med papirusser og bureaukrater - mere end fyrtyttev gode katolske kvinder og mænd bruger masser af tid og ideråd. Alt dette kan man med god samvittighed tilslutte sig.

nogle radikale ting, uden at afvente svarene på sine spørgsmål.

- Han spørger f. eks.: - har kirken ændret sig administrativt?
- har bureaukrater og papirusser gode dage i vor kirke?
- kan vi undvære pastoralrådet?
- er pastoralrådet påbudt fra Vatikanet?

Flere af disse ting bliver heldigvis kort og præcis besvaret i lederen i samme nummer.

Men Niels Randkær er sikkert ikke opmærksom på, hvem og hvad han rammer.

- Kritikken mod administrationen retter sig jo

direkte mod biskoppen og generalvikaren. For hvis der overadministreres, er det jo deres ansvar at ændre på det snarest. - At der er papirusser og bureaukrater, rammer personalet på helt urimelig vis. Personalet på bispekontoret, »katolsk orientering«, Pastoral-Centret, DUK, på vores kursuscentre osv. yder en indsats, der ofte er meget større, end man kan forvente. Hvis de var papirusser, burde generalvikaren jo også straks gøre noget ved dette.

- Om vi kan undvære pastoralrådet er et yderst interessant spørgsmål,

f.eks. økonomi, konkrete projekter, med styrelser, DUK osv.

Troer nogen, biskoppen ville opretholde et organ som pastoralrådet, hvis det ikke opfyldte en lang række af de opgaver, biskoppen og vi andre i almindelighed kan forvente at det?

Om vi kan undvære pastoralrådet? - Vi- det er hele kirken i Danmark. Biskoppen, præsterne og lægfolk. Kan vi overleve uden rådene? Hvor meget verdens- og menneskesyn ønsker vi fremmet? Hvad er det for en kirke vi ønsker? Hvem

skal lede kirken og dens liv og indhold? osv.

Lad det være starten på efterrettes og forårets overvejelser. Lad os få en god og konstruktiv debat i gang om rådsarbejde.

I det omvendte samfund ser man en svigtende interesse for at være med i kommunalbestyrelser og opstille til forskellige valg. Lad os se en god debatter kan sørge for, at vi til foråret dels får høje stemmeprocenter og dels får opstillet mange gode kandidater både til menighedsråd og pastoralråd.

Jan Lange

Kirken tavs om sex-skandalen

På baggrund af adskillige artikler i dagpressen med beretninger om sex-skandalen blandt katolske præster (pædofili m.m.) vil det være meget ønskeligt at få en kommenteret redegørelse for disse forhold i k.o.

En af artiklerne slutter med at fortælle, at den officielle katolske kirke fortsat er helt tavs omkring disse ting, måske forstøillet, men derfor ikke mindre pinligt.

Adskillige gange i denne tid har jeg fra velkendte (?) kolleger og bekendte mødt spørgsmål

som: »Hvad mener du som katolik om disse ting?« - »Hvorfor reagerer kirken ikke?« - »Hvordan kan man stadig fastholde det colibai?« (»det er, hvad der kommer ud af det«). - »Hvordan kan man respektere den forstokkede pave med hans fordommende holdning (ikke her tænkt på pædofili-skandalerne!), men over for andre ting, homoseksualitet, prævention o.s.v.«

Det er virkelig svært at svare herpå endelige forsvare. Den situation, tror jeg mange danske katolik-

ker, vil nikke genkendende til.

Test vil det være at lukke øjne og ernen, stikke hovedet i busken og »glemme« ubehagelighederne - men det er en ussel og fejg fremmelse. Derfor vil det være pinligt om også k.o. vil forbi- gå de omtalte artikler i tavshed. Dels ville det kunne tolkes som om bladet var underlagt censur, dels ville det egentlig også være at lade os alle i stikken med: Ingen kommentarer:»

Marianne Christensen

Østersø-samarbejdet et kritisk supplement til Maastricht

Kørestole og EDB-udrustning i use katalikker i Litauen formidlet gennem Folkekirkens Nødhjælp. Uge-gæster af forskellig konfession fra Baltikum til det folkekirkelige gymnasierettede (DKGs) sommerstævne. Støtte til ortodokse unges skolearbejde og sommerlejraktiviteter i nærheden af Vilnius. Planlægning af nye Østersøbejg på de 9 danske høj- og efterskoler, som var indledende konferencens besøgssprogram. Og ikke at forglemme: Første nummer af et fælles nyhedsbrev på gaden - til gensidig information og udveksling af kontaktdresser.

gaard fra Hillerød havde ret, når han på konferencen understregede, at disse lande har en lige så vigtig fælles historie, som landene omkring Middelhavet. Kærgaard argumenterede i øvrigt overbevende for, at netop begreberne »solidaritet« og »bevidsthed om grænser« (for vækst, forbrug) er fællestrek i det, man kunne kalde »Østersø-kulturen«.

Men konferencen søgte ikke blot bagud til fælles rødder. En lige så vigtig motivation for initiativet var det fælles ønske om at lade sig udfordre på fremtiden: Østersøområdet er fælles om en række negative forudsættninger, som gør det meningsfuldt at samarbejde. Alle landene er konfronteret med såvel økologikrisens udfordring, som fremmedgødning og etnisk diskrimination.

Men Østersølandene er også fælles om den positive forudsættning, at de tilsammen rummer stort set alle kristenhedens kirkesamfund. Blåde som Østlatskirker og mindretalsskirker. Og konferencen viste faktisk, at i en kirke i dag er villige til at se sig selv i det relativt nye, de andre kirker kaster på ens egen konfession, samt til at sats på den økumeniske vision, at vi vil være i

stand til at bidrage til fælles løsninger på fælles problemer ved at tage udgangspunkt i at se hinanden som kristne, og ikke først og fremmest som russere, balttere, svenskere og polakker.

Vi tillader os at henlede »katolsk orientering« læsere på disse visioner bag Østersøområdet og de foreløbige følger af det. Ikke mindst fordi pastor Willem Wuyts i én af sine ellers gode lederartikler stillede spørgsmålet om, hvordan enkelte udpræget kritiske spørgsmål til vores danmarks samarbejde med Østersølandene (k.o. den 26/5-93 side 4). Det har han naturligvis også lov til. Han har naturligvis også lov til at frygte, at danske uge-katalikker »bruges til store visioner om noget, som aldrig bliver realiseret« og at de i stedet for at kile på med samarbejdet inden for Maastrichts rammer - flygter ud i en vision om Østersø-samarbejde.

Vi, som har nydt godt af et meget aktivt samarbejde med DUK, må så til gengæld have lov til at gøre opmærksom på, hvad vi i fællesskab har ønsket med konferencen, og hvad der har vist sig af praktiske resultater efter den. Må vi også have lov på pege på, at vi i kirkerne Østersø-

samarbejde ser et kritisk supplement til den måde Maastrichts europavision har valgt at behandle vores østlige nabolande på?

På vegne af organisationerne bag Østersøkonferencen. Jørgen Thomsen generalsekretær Det økumeniske Fællessråd

Svar til Jørgen Thomsen

Alle de ovennævnte positive og negative forudsættninger for samarbejde findes også i den del af Euro-pa, som her (vist med en lapus) kaldes »landene omkring Middelhavet«. Det, det irriterer mig, er at vore unges blikke nu skal rettes mod Østersøskysten i en stemning af »I Østen styres solen op, mens Europa syd for Danmark blot afvises som værende lig med EF og Maastriicht, som om det ikke også dér var de samme religiøse og etniske mindretal, der kunne samarbejdes med.

Willem Wuyts

Bemærkninger om pastoralrådsmødet

I anledning af nogle uøjagtigheder i referatet fra det sidste pastoralrådsmøde (k.o. nr. 12, juni 1993, side 3) anmoder jeg om oplysning af følgende korrigerende bemærkninger: Da jeg blev indkaldt til mødet, anmodede jeg straks om at få verdenskatekismen sat på dagsordenen - jeg fik det svar, at den var med, og at punktet ville blive behandlet under formandens beretning. Derefter ringede jeg til bispekontoret og spurgte, om der så var lejlighed til et indlæg efter beretningen - der blev svaret kaldt: Ja. Formalia og forberedelse er altså også her i orden.

Min indlæg indeholdt to forslag: 1) Verdenskatekismen skal oversættes snarest muligt. Efter et begrundet skøn kan det gøres billigt - og uden negativ slutregnskab. 2) Verdenskatekismen skal bruges som grund-

lag for det fremtidige katekese arbejde i bispedømmet - for børn, unge, voksne m.v.

I forsamlingen var der, klart flertal for disse synspunkter. Det kom frem i indlæggene - og ved afstemningerne på valgt med de røde klæbemærker kunne det jo ganske tydeligt ses.

Christian West

Svar Verdenskatekismen var ikke på dagsordenen, men omtalt i forretningsudvalgets beretning. Der var lejlighed til at stille spørgsmål om de enkelte punkter, men ikke mulighed for at træffe beslutninger ud fra dem. Oversettelsen af verdenskatekismen til dansk blev af Christian West også taget op ved dagsordenspunktet »Verdenskatekese«.

kk

Karmelitsøstre 30 år i Glumslöv

Hvert år på Vor Frue af Karmels fest den 16. juli, indbyrder karmelitsøstre i Glumslöv ved Helsingborg, til messe i klosters kapel med efterfølgende kirkekafe.

Det er karmeliternes særlige festdag, og der kommer hvert år mange mennesker til klosteret, flere end det lille kapel kan rumme, for at fejre messen sammen med søstrene.

Det første kloster efter reformationen

Således også i år, hvor det netop er 30 år siden, at klosteret under stor opmærksomhed blev indviet den 3. august 1963. I »Kattok Ugeblad« af 23. august samme år, kan man læse om indvielsen og om det røre, der gik forud, før søstrene af den svenske regering fik tilladelse til at oprette et kloster, det første på svensk grund efter reformationen.

I de 30 år, der er gået

siden Sveriges daværende katolske biskop John Taylor indviede klosteret og lukkede dets døre for altid, har der – meget naturligt – været stille om dette svenske kloster og dets beboere på den anden side af Øresund. Mange danske katolikker, især af de yngre årgange, kender ikke klosterets eksistens eller karmelitordeken som sådanne.

Liv bag klaustrer

Ved deltagelsen i messen og bagefter ved kirkekafeen, blev man klar over, at der er liv bag klaustrer. Kort før messen begyndte, blev det lille kapel udvidet med søstrenes og tilsammen blev de et vinkelformet kirkerum, nu forsynet med både organist og kor! Messens faste dele var på latin og blev

Søstro og gæster mødes i talerøret efter messen.

sunget vekselvis af søstre og menighed. Kontrasten var stor mellem søstrenes blide, æstetiske sang og menighedens blandede kor!

Ved kaffen og det hjemmehagte brød efter messen, mødtes søstre og gæster i talerøret, og der foregik livlige samtaler gennem et stumskælet gitter, der ikke forhindrede varme håndtryk og udveksling af små opmærksomheder.

Der er for tiden 19 søstre fordelt på følgende nationaliteter: 7 svenske, 4 danske, 2 norske, 3 belgiske, 1 amerikansk, 1 chilensk og 1 vietnamesisk.

Det daglige liv i klosteret er en vejledning mellem bøn og arbejdet. Messen, tidebønnerne og den indre bøn er de faste punkter, ligeså måltiderne og »recreationen« om eftermiddagen, som i princippet er den eneste tid på dagen, hvor søstrene har fælles samtale.

Karmel-serien

Søstrene har en mindre indkomst ved syarbejde og bogsalg (Karmel-serien) samt ved enkelte salgt af håndmalede ikoner. Deres vegetariske livsretter er mindre udgifter – til mad, da alle grøntsager kommer fra egen køkkenhave.

På spørgsmålet, om der er TV i klosteret er svaret nej. »Det ville give al for megen distraktion«, siger priorinde Eva Maria. »Vi har heller ingen computer, ikke fordi vi er imod det, men fordi vi ikke har behov for en sådan i vort arbejde«.

Mængden af besøg fra familie, bekendte etc. begrænses, men der tages hensyn til særlige omstændigheder. Vises begrænsninger gælder også for korrespondance, »men regelmæssig kontakt med den nærmeste familie er meget vigtige, siger sr. Eva Maria.

Endvidere har venner af kirken, også ikke-katolikker, ydet bidrag, og menigheden har hjulpet på forskellig vis, specielt de kvindelige medlemmer.

Den ny Skt. Josephs Kirkes sognepræst er Hjalte Thorkelsson. Der er ca. 140 katolikker i Hafnarfjurdur ud af byens 25.000 indbyggere.

De to andre katolske kirker ligger i Reykjavik. Det er domkirken og i en forstad til Reykjavik, Stella Maris Kirke. Hertil kommer i alt 6 kapeller ud i landet.

Torfi Olafsson

Ny katolsk kirke i Island

Landets tredje katolske kirke indviet

Lærdag den 6. juli konsekreder biskop Alfred Jolson SJ en ny katolsk kirke i Hafnarfjurdur nær Reykjavik. Kirken, som er indviet til den hellige Josef, er Islands tredje katolske kirke.

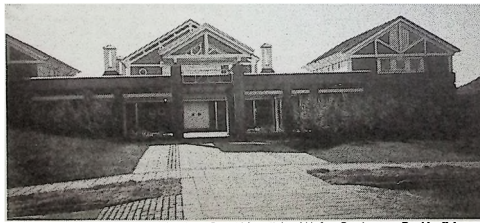
140 katolikker får glæde af kirken

I 1926 byggede Skt. Josefsøstrene et hospital i Hafnarfjurdur. Da dette hospital blev solgt i 1988, besluttede den daværende biskop Frehen, at der skulle opføres en kirke. Katolikkerne har siden 1926

haft hospitalets kapel som deres sognekirke, også efter salget fik de lov til at benytte kapellet til kirken stod færdig.

Kirke samt menighedshus og præstebolig er tegnet af arkitekt Knaut Jepsen. Pastor Hjalte Thorkelsson har forhandlet projektet på biskop Jolsons vegne, og selve byggeriet, som blev påbegyndt i 1990, blev ledet af Johannes Halldórsson.

Pengene til kirken er kommet dels fra Skt. Josefsøstrene, som har betalt halvdelen samt fra Bonifatiuswerk i Paderborn.

Island har fået sin tredje katolske kirke. De 140 katolikker i Hafnarfjurdur nær Reykjavik kunne tage Skt. Josephs Kirke i brug i juli, hvor den blev indviet af biskop Alfred Jolson.

I Norraby i Skåne har fire karmeliter oprettet et lille kloster. De kom til Sverige for 25 år siden for at være endelige vejledere for karmelitsøstrene i Glumslöv. Der er et retrætehjem i tilknytning til klosteret.

Karmelitbrødre 25 år i Norraby

Ikke langt fra Glumslöv, ca. 15 km, ligger Norraby. Der blev for 25 år siden indviet et kloster for karmelitbrødre.

Helt i overensstemmelse med den hellige Teresa af Avilas anvisninger om at søge for gode åndelige vejledere til søstrene, kom fire brødre på søstrenes foranledning til Sverige.

De læser den daglige messe hos søstrene, hører skriftemål og giver åndelig vejledning, holder foredrag etc. Dette apostolat begrænses sig ikke kun til søstrene. Brødrene rejser ofte ud for at holde retræter og foredrag, bl.a. også i Danmark.

I tilknytning til kloster og kapel er der indrettet et retrætehjem, hvor gæster kan bo og i nogle dage dele brødrenes liv i stilhed og bøn.

De tre gælder også medlemmerne af Karmels sekularorden i Sverige og Danmark, der betragter Norraby som deres åndelige hjem.

Brødrene udgiver i fællesskab med søstrene i Glumslöv en serie med karmelitsk litteratur, der omfatter dels klassikere (Johannes af Korset, Teresa af Avila) og dels mere moderne værker om bl.a. Maria, Eukaristien, Bo-

dens sakramente, Indre bøn m.m. Alle bøgerne er på svensk.

Interesseret kan bestille bøger hos: Karmelitklosteret, Fortunavägen 55, S-257 30 Rydebäck Sverige.

Kristent meditationscenter, Brødregade 67, København har bøger fra Karmel-serien i begrænset vand- og kristen bøn, meditation og mystik. Åbent hver onsdag (skoleferier undt.) kl. 14-17. Tf. 33 32 10 49.

Karmelitordeken i Danmark

I Danmark har der ikke været karmeliter-anner eller »munke siden reformationstiden. Fra år 1400 til ca. 1540 var der karmelittikloster i Skalskøer, Helsingør (det eneste bevarede), Søby, Århus og Assens, samt tre i Skåne, som dengang var dansk. Til sammen udgjorde de provinsen Dacia.

Den mest berømte danske karmelit var Poul Helgesen. Han var i de svære år, 1522-1534 provincial for Dacias karmeliter samtidig med, at han kæmpede energisk for den katolske kirke. Han forsvandt sporløst omkring år 1534.

1,8 mio. kr. til Fasteaktionen

Katolikkerne i de nordiske bispedområder indsamlede knap 1,8 mio. kr. til Den nordiske Fasteaktion 1993. I forhold til sidste år er det en tilbagegang på ca. 200.000 kr.

De samlede udgifter beløber sig til 319.000 kr. Nettoresultatet, der går direkte til fattige i den tredje verden, bliver således knap 1,5 mio. kr. Danmark har traditionel den største del af udgifterne, fordi Caritas bl.a. udsender girokort til samtlige katolske husstande.

Omkostningerne for Caritas Danmark har i år været ekstraordinært høje, fordi man havde forsøgt sig med en special kampagne, hvor alle husstande hver fik en spørreboks. Det indsamlede resultat

blev da også 50.000 kr. højere, men omkostningerne oversteg dette beløb. Næste år »nøjes« man med at sende et girokort til de danske katolikker.

kk

	Brutto	Udgifter	Netto
Danmark	916.327	234.784	681.543
Finland	56.500	15.427	41.073
Island	25.000	0	25.000
Norge	237.841	47.369	190.472
Sverige	553.618	21.587	532.031
I alt	1.789.286	319.167	1.470.119

Orientering fra sognene

September 1993

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 15, der udkommer 22. september 1993 er mandag den 6. september 1993 for oktober 1993. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Sørensen på skatens orienteringsrotation Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 24 44.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Rysegade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66.
Præstene: Adolf Meister SJ. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ. 86 18 56 33.
Piet Rejnders, SJ, 86 18 54 20.

Menighedsrådsformand:
Leo Arlund 86 12 47 27.
Sognesekretær:
Bengt Jensen, 86 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10 (højmesse og kirkekafe), 17.
Hverdagsgesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: Søndage 5/9 og 19/9, kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Søndag 26/9, kl. 14.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag, kl. 10.
Skriftemål: Høst 1. fredag, kl. 18-19 eller efter aftale.
Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag, kl. 8.

Præstevie: Ia 4/9, kl. 14; Benny Blumensaat præstevie.
KUK: Hver tirsdag, kl. 19.30.
Mini-KUK: Hver tirsdag, kl. 18-20.
Ministrantgruppe: Torsdage i ulige uger: 2/9, 16/9, 30/9, kl. 18.
Sct. Knuds kul for ældre: Hver tirsdag, kl. 14.30.

KVC Gruppe: Torsdag 23/9, kl. 14.30.
Menighedsrådsmede: Mandag 6/9, kl. 19.
Menighedens bostime: Fredag 3/9, kl. 18.

Retræteften: Mandag 13/9, kl. 19.
Sogneundersøgelse: Lørdag 28/8, 11/9, 25/9, kl. 10.
Familiehelte: Lørdag 28/8, 11/9, 25/9, kl. 12.15.
Forældremøde: Første 27/9.
Mandag 20/9, kl. 19.

Forældremøde, Firmelse: Mandag 27/9, kl. 19.
Katolsk Information: Mandag-fredag fra kl. 13-17.30, lørdag 10-12, søndag fra kl. 11-12.
Galleri ved kirken: Mandag-fredag kl. 14-17.30.
Bibelstudiekursus: Tirsdag 14/9, 28/9, kl. 19.
Grundkursus for konvertitter: Torsdag 16/9, 30/9, kl. 19.

Pindstrup:
Skt. Mikæls kirke, Ringse.
Præst: Piet Rejnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen. Tlf. 86 99 63 54.
Messe: Søndage, 5/9 og 15/9, kl. 10.30.

Odder:
Skt. Ansgars kapel.
Holstensgade 25, 8300 Odder.
Præst: Piet Rejnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Messe: Søndag 12/9 og 26/9, kl. 14.

Sct. Clemens kirke, Grenå
Thyrskvej, 8500 Grenå.
Tlf. 86 30 97 38.
Giro 5623 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ., tlf. 86 18 56 33.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen. Tlf. 86 32 58 13.
Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10. Kirkekafe bagefter.
Sakramental tilbedelse: Søndag 26/9, kl. 9.

Høsttakkegudstjeneste: søndag, 26/9, kl. 10.
Hverdagsgesser hver onsdag, kl. 16 og torsdag, kl. 11.

Rosenkransbøn hver onsdag efter messen.
Skriftemål: onsdage og efter aftale.
Menighedsråd: onsdag, 8/9, kl. 16.30.
Religionsundervisning: søndag, 12/9 efter messen.
Grundkursus i teologi: onsdag, 15/9, kl. 19.
Præsten træffes hver onsdag ved kirken.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuys. O. Præm. Messetider:

Søn- og helligdage kl. 9.15 og 11.00.
Søndag den 22.: Gudstjenester uden præst. Pastor Wuys deltager i Averbode i fest for nogle medbrødes 50 års ordensjubilæum. Læs mere under: Jubilæum.

Religionsundervisning:
Onsdag den 8. kl. 19.30 møde for alle forældre, der har større eller mindre børn til undervisning her. Vi skal drøfte bidragspunkter for undervisningen og fordeleingen af børnene på tre hold.
Døbe:

Søndag den 25. juli: Pødraig Martin Kristensen, søn af Søren Kristensen og ægtefælle Johanna Mary F. Harty.
Søndag den 1. september: Maiani Arakiyanahar, søn af ægteparret Daniampillai og Maniya Mary F. Rance.

Ågteviavede:
Lørdag den 19. juni: Carsten Thøgers Simonsen, Anna-Margrethe Trine Falch, Skarild.
Mandag den 28. juni: Jan Moesgaard Manden og Beata Margot Anielska, Rimmerhus.
Tillykke til alle døds- og nygifte samt deres pårørende.

Jubilæum:
Pastor Edward Stappers, vor menigheds første præst fra 1962 til 1967, fejrer 50-året for sine første ordensløb, lørdag den 11. september. Pastor Wuys deltager i festlighederne i kloster. Lykønskninger kan adresseres til jubilæren på adressen: Sint Jans Abdij, Abdijstraat 1, B. 3271 Averbode.

Skt. Josefs Kirke, Horsens
Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen. O. Præm. Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsgesser: I Sct. Josefs Kapel (tirsdag og fredag kl. 19, Torsdag kl. 10.30).
Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelzers Kirke.
Menighederne er velkomne.

Lørdag den 4. kl. 13.30 - 15.30 afholdes der følgende møder:
Mini DUK
Ministrant klubben
Mini DUK (gælder de unge, som er firnede og godt kunne tænke sig at spille ved børne- og ungdomsmesser).
Der afsluttes med børne- og ungdomsmesse i Sct. Josefs Kirke.
Søndag den 5.: Kirkekafe i mødelokalet.

Sankt Norbarts Kirke, Vejle
Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.

1 Nordjylland

Sct. Mariæ Kirke, Aalborg
Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Pastoral team:
Asten Courteau, OMI. Tlf. 98 12 63 64
Franz Hoyos, OMI. Tlf. 98 12 63 44
Pator Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSI. Tlf. 98 12 63 44 eller 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou. Tlf. 98 92 27 74.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10
Hverdagsgesser: Se på opslagsstaven.
Onsdag den 1. og 15. kl. 14.30: Sykkul.
Torsdag d. 2., 9., 16., 23. og 30. kl. 8-10: Firmelses undervisning i menighedslokalet.

Kl. 19: Mari-KUK i KUK-lokalet. Kl. 19: Liniungede i menighedslokalet.
Fredag d. 3. kl. 16: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe 17.15.
Tirsdag d. 7., 14., 21. og 28. kl. 9: Rosenkransgruppen; kl. 14.30: Mini/midi KUK.

Den 7. kl. 19: Forældremøde vedrørende sogneundersøgelsen. Mødet er i menighedslokalet.
Den 7., 14. og 28. kl. 19.30: Kor øvelse.
Torsdag den 9.: Messe kl. 14.00 fulgt af Sct. Josephskuls udflygt. Kl. 19: Maria-gruppen mødes.

Søndag d. 12. kl. 10: Højmesse med efterfølgende sogneundersøgning.
Torsdag d. 14. og 28. kl. 19: Informationsaften om "Livet i Den Katolske Kirke".
Torsdag d. 16. kl. 19: Grundkursus i Teologi gruppen mødes i menighedslokalet.

Lørdag d. 18. kl. 14-20: Børne og ungdomsfest i Aalborg ved kirken. Kl. 17 polsk messe.
Lørdag d. 25. kl. 12-17: Kursusdag for Kommunionssuddeleere.

Helligåndskirken, Frederikshavn
Uranienborgevej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Maria Kirke, Aalborg. Tlf. 98 12 63 44.
Hver søndag messe kl. 10. Hver fredag kl. 17. For øvrige hverdagsgesser se opslagsstaven ved kirken.

Fredag d. 3.: Forinden messe, sakramental tilbedelse med velgjønske fra kl. 16.
Lørdag d. 4. kl. 10-12: "Samvær med bibel og leg" for børn mellem 3-8 år (forældre og støttestørelse er også inviteret). (Og hver 1. lørdag fremover). Kontakt Lone Lyne 98 43 85 67 i Frederikshavn eller Sr. Maria 98 12 63 44 i Aalborg.

Hjørring
Sankt Maria Kirke
Martyrernes Dronning
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henv. Sct. Maria Kirke, Aalborg. Tlf. 98 12 63 44 eller Helligåndskirken, Frederikshavn. Tlf. 98 42 32 80.

Messe hver søndag kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Fredag d. 3.: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe kl. 19.
Tirsdag d. 7., 14., 21. og 28. kl. 16.30: Messe.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted
Møllevæj 23, 7700 Thisted
Kontaktperson: Keld Westergaard. Tlf. 97 92 43 04, eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 5. og 19. kl. 11: Messe med efterfølgende kirkekafe.

2 Midtjylland nord

Skt. Kjelds Kirke, Viborg
Skt. Leonsgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Leo Kertz. Tlf. 86 42 97 30.

Messetider:
Lørdag d. 4.: Kl. 16.
Søndag d. 5.: Kl. 10.
Lørdag d. 11.: Kl. 10 undervisning. Kl. 12 familiemesse. Kl. 16.
Søndag d. 12.: Ingen messe kl. 10. Kl. 18 engelsk messe.
Lørdag d. 18.: Kl. 16.
Lørdag d. 19.: Kl. 10.
Lørdag d. 25.: Kl. 16.
Søndag d. 26.: Ingen messe kl. 10. Kl. 11 vietnamesisk messe. Kl. 18 engelsk messe.

Hellig Kors Kirke, Lømvig
Østergade 33, 7620 Lømvig.
Kontaktperson: Rita Sørensen. Tlf. 97 82 22 42.

Messetider
Søndag d. 12.: Kl. 10 messe og undervisning.
Søndag d. 26.: Kl. 10.

Jesu Hjerte Kirke, Randers
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Menighedsrådsformand: Villy Sørensen, tlf. 86 42 39 29.

Messetider:
Søndag: Kl. 10.00
Hverdag: Som meddelt ved søndagsmessen og på opslagsstaven. Som regel mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 8.15.
Fredag (evt. hos søstrene):
Fredag d. 3.: Tilbedelse kl. 18.00. Messe kl. 19.00.
Søndag d. 5.: Benny Blumensaat fejrer sin første hellige messe kl. 10.00. Alle er velkomne.
Lørdag og søndag 25. og 26. Øm-week-end. Ingen messe søndag den 26.
Onsdag den 29.: Sct. Mikæls fest. Skolen fejrer 125 år ved festgudstjeneste i Sct. Mortens kirke.
Mini og Maxi KUK mødes efter programmet onsdag aften kl. 19.00.

Søndagsmesse kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:
Morgensmesse kl. 8 i søstrenes kapel:
Mandag, onsdag og lørdag.
Aftenmesse kl. 17.30 i kirken: Tirsdag, torsdag og fredag.

Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Ondagsklub: Hver onsdag kl. 14-17.
Søndag d. 6. kl. 19-21: Grundkursus i uldfuld til Mørkholt, madpakke medbringes.

Mandag d. 6.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Mandag d. 6. kl. 19-21.30: Grundkursus i Teologi. Læs side 146-211.
Ondag d. 8. kl. 19-21: Forsørgelse.
Fredag d. 10. kl. 17-17.30: Undervisning for firmalter.
Fredag d. 17. kl. 16-17.30: Undervisning for firmalter.
Lørdag d. 18. kl. 14.: Eksamen for hold 1 på teologiskurset.
Fredag d. 24. kl. 16-17.30: Undervisning for firmalter.

5 Sydjylland

Sct. Michaels Kirke, Kolding
Kralundsgade 2, 6000 Kolding.
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O. Præm.
Kralundsgade 3A, tlf. 75 52 76 01, bedst 9-11, undt. torsdag.
Søndag: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Lørdag d. 18.: Eksamen, grundkursus i teologi.
Søndag d. 26.: Kl. 10 højstudsjeneste. Høstgæver: Blomster, grøntsager, frugt, brød m.v. modtages med tak.
Efter gudstjenesten kirkekafe i gymnastiksalen.

Sankt Knuds Kirke, Fredericia
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Sognepræst: Raymond Minnaert O. Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag og tirsdag. Om tirsdagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11.00 og kl. 14.00).

Messeidere:
Mandag, onsdag og sidste fredag i måneden kl. 8.00. Tirsdag og torsdag kl. 17.15; lørdag kl. 16.30. Søndag kl. 10.30.
Kirkekafe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmesse.

Ondag den 1.: Rosenkransbøn i kirken kl. 18.30. Messe kl. 19.

Ondag d. 3.: Den H. Kommunion bringes til menighedens syge.

Ondag d. 15.: Eksamen kl. 18.30. Kl. 19: Katedral Brevkursus i præstegården (husk tilmelding!).

Tirsdag d. 21.: Menighedsaftens kl. 19.30: p. Minnaert viser lysbilleder og fortæller om Prag.

Lørdag d. 25.: Teologiskursus fra kl. 10-kl. 12.

Søndag d. 26.: Høstgudsjeneste kl. 10.30.

Ondag d. 29.: Rosenkransbøn i kirken kl. 18.30. Messe kl. 19.

Den 17. juli blev Henriette Spengler ved firmaløbet optaget i kirken fulde fællesskaber.

Den 25. juli blev Stefano Kjær Jørgensen, søn af Elin og Aldo Jørgensen, døbt.

Sct. Nikolaj Kirke, Esbjerg
Kirkegade 5B, 6700 Esbjerg.
Sognepræst: Lars Messerschmidt. Tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, undt. mand-

dag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.

Gudstjenester:
Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe.
Søndag kl. 10: Højmesse.

Mandag kl. 16.30: Gudstjeneste med kommunion hos søstre.

Ondag kl. 8: Laudes og messe. Kl. 16.30: Rosenkrans, se dog nedenfor.

Torsdag kl. 7.15: Laudes og messe, se dog nedenfor.

Fredag kl. 9: Messe, se dog nedenfor.
Fredag d. 3.: Første fr. i md. kl. 16.30: Gudstjeneste med kommunion (ikke messe). Tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 4. VIGTIGT! Ingen messe på grund af Benny Blumensaats præstevise i Århus. Ordets gudstjeneste med kommunion kl. 16.30.

Ondag d. 8.: Ingen messe.
Torsdag d. 9.: Kl. 9 skolemesse.

Ondag d. 15.: Ingen messe.
Torsdag d. 16.: Ingen messe.

Ondag d. 22.: Ingen messe.

Hellig Kors Kapel, Tønder
Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 5B, 6700 Esbjerg.
Tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, undt. mandag og tirsdag, træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.

Søndag kl. 17: Højmesse.

Søndag d. 5.: Sognebad. Begynder Kl. 14.30. Familiemesse kl. 17.

Sognebad i 1993-94:
5.9. 10.10. 14.11. 5.12. 19.12. 9.1. 6.2. 6.3. 10.4. 8.5.

Skt. Ansars Kirke, Åbenrå
Sønderrov 1, 6200 Åbenrå.
Tlf. 74 62 35 43.

Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 43 59 30, bedst mellem 18-19.

Pastoralassistent: søster Marie. Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen.

Søndagsmesse kl. 15.30
Kirkekafe efter højmesserne.

Hverdagsmesser:
Mandag og torsdag: Kl. 9.
Tirsdag, onsdag og fredag: Kl. 19.00.

Første fredag messe kl. 19.00 med efterfølgende tilbedelse.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Søndag den 5. september: Familiemesse.
Mandag d. 6. september: Benny Blumensaats, som præstevise i Århus den 4. sept. fejrer sin 2. messe på Als Kloster kl. 17. Der er lejlighed til at lykønske Benny ved den efterfølgende reception. Alle i menigheden er hjertelig velkomne.

Lørdag d. 18.-søndag d. 19. sept.: Week-end for de unge fra Åbenrå og Sønderborg på Als Kloster. Nærmere oplysninger hos søster Marie.

Søndag den 19. sept.: Vietnamesisk messe kl. 10.

Religionsundervisningen starter tirsdag den 7. september for Hold A, (12-13 årg) kl. 16-17

Hold B, (10-11 årg) kl. 17-18 hver uge, Onsdag den 8. september for Hold C, (8-9 årg) kl. 17-18 hver uge.

Voicesundervisning onsdag aften efter aftale med søster Marie.

Sct. Maria Kirke, Haderslev
Marlegade 8, 6100 Haderslev.
Tlf. 74 52 23 26.

Sognepræst: Tran Duc Thanh Dominique.
Messeider:

Tirsdag kl. 16, torsdag 16, søndag 10.
Lørdag d. 4.: Benny Blumensaats præstevise i Vor Frue kirke, Århus kl. 14.

Fredag d. 10.: Religionsundervisning kl. 16-18.

Lørdag d. 11.: Bededag kl. 10.
Søndag d. 12.: Høstgudsjeneste/auktion til gavn for de sultne, fatige kl. 10.

Lørdag d. 18.: Efterlæsering 2000 på Søstrup.

Fredag d. 24.: Religionsundervisning kl. 16-18.

Sankt Pauls Kirke, Sønderborg
Ringdrivevej 35, 6400 Sønderborg
Tlf. 74 42 35 85.

Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 43 59 30, bedst ml. 18-19.

Pastoralassistent: søster Marie. Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen.

Messeider:
Søndag: Kl. 9.30 højmesse.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Hverdagsmesser: (på Als Kloster)
Mandag-fredag: Kl. 17, lørdag kl. 8, undtagen de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.

Søndag d. 5. sept.: Familiemesse med efterfølgende kirkekafe.

Mandag den 6. sept.: Benny Blumensaats, som præstevise i Århus den 4. sept., fejrer sin 2. messe på Als Kloster kl. 17. Efter messen vil der være lejlighed til at hilse på Benny ved en reception. Alle i menigheden er hjertelig velkomne.

Lørdag d. 18.-søndag d. 19. september: Week-end på Als Kloster for de unge i Åbenrå og Sønderborg. Nærmere oplysninger hos sr. Marie.

Religionsundervisning starter mandag den 6. september for Hold I (13-14 årg), hveranden mandag kl. 15-16.30 (Firmellesforberedelse).

Torsdag den 9. september for Hold III (8-9 årg), hveranden torsdag kl. 15.30-16.30.

Mandag den 13. september for Hold II (10-12 årg), hveranden mandag kl. 15-16.30.

Bibel- og menighedsaftener: Se nærmere oplysninger i sognebladet.

7 Fyn

Sct. Albani Kirke, Odense
Adelgade 1, 5000 Odense.
Tlf. 66 12 16 64.

Præsternes træffetider:
P. Leo Drzal (sognepræst) onsdag og fredag kl. 10-12.

Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 18.30, 1., 2., 4. og 5. søndag: Polsk messe kl. 12.2 søndag: Vietnamesisk messe kl. 14.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9. Onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Ondag d. 1. kl. 16.30: Religionsundervisning for elever, der ikke går på skt. Albani Skole.

Fredag d. 3. kl. 18-19: Tilbedelse og rosenkrans, derefter aftenmesse kl. 19.

Tirsdag d. 7. kl. 19: Bankospil. Kl. 13: Seniorsklubben til Høstmark.
Torsdag d. 9. kl. 19: Kirkevandring.

Mandag d. 13. kl. 19.30: DKFF messe.
Ondag d. 15. kl. 15: Bibelkrebs.
Søndag d. 19. kl. 10: Høstgudsjeneste.
Mandag d. 27. og tirsdag d. 28.: Præstene i Kbh. til studieuge. Ingen messer.
Ondag d. 29. kl. 19: Bibelkrebs.

Sct. Knuds Kirke, Svendborg
Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Sognepræst: J. Krusk. Tlf. 62 21 05 42

eller 66 12 16 64 kun tirsdag, onsdag, træffetid: Torsdag, fredag, lørdag: Kl. 9-12 eller efter aftale.

Faste messeider: Søn- og helligdage kl. 9.30 højmesse og kl. 11 stille messe.

Hverdagsmesser: Kl. 6.45, dog torsdag kl. 19. Lørdag kl. 16.

Skriftemål: En halv times tid før messerne.
Menighedsrådsformand: Maureen Pele, tlf. 62 54 12 80.

Fredag d. 3.: Fællesweekend for 7-14 årg børn.

Søndag d. 5.: Vietnamesisk messe kl. 14.

Ondag d. 6.: Rosenkransgruppen kl. 19.30.

Ondag d. 8.: Vietnamesisk messe kl. 17.30.

Lørdag d. 11.: Kl. 15 en dbå. Det er Phan, Thi Oanh og Nguyen, Tri Thinh's datter, der skal døbes.

Søndag d. 12.: Fællesspining efter messerne.

Ondag d. 15.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 14, derefter fortsætter vi oppe i menighedslokalet, hvor vi fejrer vores fælles fødselsdag. Alle er hjertelig velkomne!

Torsdag d. 16.: Planlægningsskema for studiekredens den nye sæson. Vi begynder med aften-messe kl. 19 og så fortsætter vi oppe i præstegården. Alle er hjertelig velkomne!

NB: Nærmere oplysninger om religions- og firmandundervisning efter sommerferien kommer i menighedspublikation.

Sct. Boneds Kapel, Rudkøbing
Søndag d. 5.: Messe kl. 19.

Vor Frøslers Kirke, Assens
Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense K, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til:

Marie Lauridsen, menighedsrådsformand, tlf. 64 71 28 43.

Søndag d. 5. og 19.: Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 11. og 25.: Messe kl. 16.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen.

Stella Maria Kirke, Nyborg
Vindingvej 7, 5800 Nyborg.

Sognepræst: J. Krusk, Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 65 31 03 60 / 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag: kl. 9-12 eller ef. aftale.

Menighedsrådsformand: Eva Antikowik, tlf. 65 36 18 83.

Lørdag d. 4.: Højmesse kl. 16.
Lørdag d. 11.: Højmesse kl. 16.

Ondag d. 15.: Planlægningsskema for studiekreds den nye sæson. Vi begynder kl. 19.30 på Stella Maria. Alle er hjertelig velkomne!

Lørdag d. 18.: Højmesse kl. 16.
Lørdag d. 25.: Højmesse kl. 16.

8 Lolland-Falster

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F. TF. 54 85 07 39

Weekendens gudstjenester:
Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 19.00. Søndag kl. 10.00.

Onsdag den 1.: Kl. 19 forældrefraen. Alle forældre, hvis unge firmes i denne måned, mødes.

Fredag d. 3.: I. fredag i måneden. Kl. 17.00 messe + bibelstude.

Lørdag d. 5.: Kl. 10 højmesse med barnedåb.

Torsdag d. 7.: Kl. 19.15 menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 9.: Kl. 19 undervisning for dette års firmander.

Lørdag d. 11.: Kl. 16 polsk messe.

Fredag d. 17.: Kl. 19 bodsmandag som forberedelse af firmandestesten. Alle unge og deres forældre mødes.

Søndag d. 19.: Kl. 10 højmesse. Under denne messe firmer biskoppen 16 unge fra vor menighed.

Onsdag d. 29.: Høstgudstjenester med for skoleens børn. Alle er velkomne.

Skt. Fransiskus Kirke, Nakskov
Bredgade 47, 4900 Nakskov.
TF. 53 92 06 81. Giro 7 00 10 60.
Sognepræst: Pater Ireneus OFM covv.

Messetider:

Søndagsmesser: Lørdag kl. 19, søndag kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: Kl. 8.

Kirkekafe:
Menighedsrådet indbyrder til kirkekafe i Kolbehusen søndag den 5. september efter højmassen.

Kirkedag 1993:
Til menighedsmedlemmer, som ikke er med i bispedømmets kirkeledningsrådning, sendte vi i marts en giroblanket med et påtegnet beløb. Indtil nu har der været få løbende indbetalinger (inden påske var en tredjedel indbetalt!) En del mangler dog endnu, hvilket vi her bringer i venlig erindring.

Til alle, som har indbetalt, også til ydere som betaler via bispekontoret, siges hjerteligt tak.

Høstgudstjeneste:
Søndag den 5. september kl. 10 holdes årets høstakkegudstjeneste. I år vil vi holde eftergang under gudstjenesten. Vor eftergangs går denne gang til børnebilder. Vi håber mange deltagere i højmassen og er med til at samle et smukt beløb. Alle er velkomne til den efterfølgende kirkekafe.

Skriv på husketavlen:
Alle bedes være opmærksom på, at bispekontoret kommer og firmer søndag den 3. oktober. Skriv på familiens husketavle, at højmassen denne dag begynder kl. 9 (og ikke kl. 10!)

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
Maribogade 4, 4950 Maribo
TF. 54 75 50 80. Giro 9 00 50 48.
Sognepræst: Pater Ireneus OFM covv.
TF. 53 92 06 81.

Diakon: Finn Arvé.
Træffes på tf. 54 75 50 80.

Vigig ændring:
Efter mange ønske ændres tidspunktet for begyndelsen af eftermiddagsmessen igen til kl. 15.

Diakon kommer til Maribo:
Pineslørdag (d. 29. maj) har biskop Hans

L. Martensen i Domkirken i Bredgade i København viet den 40-årige Finn Arvé til diakon. Søndag den 8. august har sognepræsten, pater Ireneus, ført Finn Arvé ind i Maribo menighed. Her skal diakonen, som forventes præsteviet i slutningen af november, foreløbig have sit virke.

Gudstjenestetider i september:
5. sept. 23. alm. søndag: Højmesse kl. 10.

12. sept. 24. alm. søndag: Kl. 15.

19. sept. 25. alm. søndag: Højmesse kl. 10.

26. sept. 26. alm. søndag: Kl. 15.

Tilsmåling firmander:
Firmelsen 1994 i Maribo finder ifølge meddelelse fra bispekontoret sted søndag den 16. oktober 1994 under højmassen kl. 10. I denne forbindelse bedes de unge, som skal firmes melde sig inden den 10. september (benyt tf. 54 75 50 80).

De kommende firmander bedes sammen med forældrene deltage i messen søndag den 12. september kl. 15.

Høstgudstjeneste:
Søndag den 26. september kl. 15 holdes årets høstakkegudstjeneste. Efter gudstjenesten indbydes alle til kirkekafe i menighedslokale.

9 Sydostsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
Præstevæj 29, 4700 Næstved.
TF. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Josef Völk. Præsten træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Faste gudstjenester:
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8.

Højmesse i Vor Frue Kirke kl. 10.

Fredag d. 3.: Jesu Hjerte Fredag på Maria Elisabeth Hjemmet: Bibelstude og sakramental velsignelse fra kl. 18-19. Aftenmesse kl. 19.

Lørdag d. 5.: Kirkekafe efter højmassen. Menighedsrådsmøde efter kirkekafe.

Onsdag d. 8.: Skolemessen for de små elever forberedes fra kl. 8 til 8.35.

Fredag d. 10.: Skolemessen for de store elever forberedes fra kl. 8 til 8.35.

Søndag d. 12.: Menigheden fejrer sognepræstens 40 års præstevikarjubelium. (Den egentlige dag var d. 1971 - på grund af ferietiden fejres den d. 12.)

Onsdag d. 15.: Skolemessen for de små elever.

Fredag d. 17.: Skolemessen for de store elever.

Søndag d. 19.: Polsk messe kl. 11.30.

Fra mandag d. 27. til onsdag d. 29/9 er der studietage på Amager. (for redemptio-ræstpræsterne.)

I. Hellige kommunion: Torsdag den 12. maj kl. 10 1994, Firmelse: Søndag den 11. september 1994 kl. 10. Ved biskop Hans L. Martensen. Undervisningen begynder i september måned. Børnene og de unge, som har meldt sig får strårligt meddelelse herom. For at blive firmet, skal børnene være med i undervisningen på begyndelsen!

Skt. Hans kirke, Køge
Sognepræst: Anton Dekkers S.J.
Bjerggade 10, 4600 Køge.
TF. 53 65 06 51.

Der er højmesse om søndagen kl. 10. Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Her nævnes kun de dage, hvor der er noget særligt:

Lørdag d. 4.: »Lørdagsklubben« mødes fra kl. 15.

Søndag d. 12.: Efter højmassen tager vi på uddugt til Bent og Lisbeth Poulsens gård, Sønder Byvej 21 i det gamle Slørd. Der er kørelighed for alle, der ikke har egen bil. Madpakke og kaffe/te medbringes. Øl og vand kan købes på stedet. Der er lejlighed til at grille i haven.

Helligåndskirken, Vordingborg
Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Sognepræst: Josef Dudek CSSR. Træffes: Mandag-torsdag 9. st. th. TF. 53 77 39 27, torsdag, søndag ellers i Næstved, tf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Onsdag d. 8.: Jomfru Marias Fødsel.

Søndag d. 12.: Menighedskafe efter messen.

Torsdag d. 14.: Det hellige Kors Opbejles.

Onsdag d. 29.: De hellige Erkeengen Michael, Gabriel og Rafael.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
Skt. Knudsvej 19, 4100 Ringsted.
Sognepræst: Hans Esmark.
TF. 42 26 14 04.

Sankt Josefs Søstrene, tf. 53 61 73 71.

Onsdag d. 1.: Skolemese kl. 8.45. Menighedsaften hos søstre kl. 19, med bordmesse og hyggeligt samvær.

Søndag d. 5.: 23. alm. søndag fejres kl. 10 med prælat Ib Andersen.

Lørdag d. 11.: 24. alm. søndag fejres kl. 16 med sognepræsten.

Søndag d. 12.: Ingen messe.

Torsdag d. 14.: Dame-aften hos søstre fra kl. 19.

Onsdag d. 15.: Skolemese kl. 8.45.

Søndag d. 19.: 25. alm. søndag fejres med p. Gregoire kl. 10.

Lørdag d. 25.: Søndagsmesse kl. 16 med valfart til Hærsted og høstfest og fælles spisning. Se nærmere i våbenbulet!

Søndag d. 26.: Ingen messe.

Skt. Marius Kirke, Kalundborg
Lundeemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. TF. 53 52 06 45.

Menighedsøstere: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstrene, Carl Refsvæg 2B, 4300 Holbæk. TF. 59 44 37 53.

Kirkeværge: Grethe Carlsen, Lundeemarken 15, 4400 Kalundborg, tf. 53 51 75 84.

Søndagsmesse: Kl. 15 - med efterfølgende kirkekafe.

Søndag d. 12.: Festen for jomfru Marias hellige navn, vor kirkebygningens og menigheds tiårstafet.

Kl. 15 festmesse, afsluttet med Te Deum og sakramental velsignelse. Under messen formyes menighedens indvielse til jomfru Maria.

Efter messen er der, - i dagens anledning, - et ekstra festligt kaffebord.

Søndag d. 19.: I dag fejres dele af søndagsmessen på latin.

Søndag d. 26.: I dag vil vi fejre messen kl. 15 som vor menigheds høstgudstjeneste. Messens kollekt, - vi håber på et pent beløb, - vil gå til et karitativt formål.

Vor Frue Kirke, Slagelse
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen. TF. 53 52 06 45.

Faste messetider:
Om søndagen: Højmesse kl. 10 med efterfølgende kirkekafe i menighedslokalerne.

Om hverdagen: I Maria-kapellet (sideskipet, normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15, lørdag ingen.

Kommunisken bønner normalt således: Kl. 12 rosenkransen, dog ikke lø- sø. Kl. 18 vesper, lø, dog kl. 12.15, sø. kl. 18.

Mandag d. 6.: Månedens 1. mandag, intermottofortælling bededag. I tilslutning til messen kl. 17.15 er der fra kl. 18-19 en times bibelstude foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og orden-skald.

Torsdag d. 8.: Jomfru Marias fødsels fest. Kl. 9.45 laudes, kl. 11.15 messe med efterfølgende rosenkransen.

Lørdag d. 11.: Rengøring omkring kirke og menighedsbus fra kl. 10.30-12.30. Kom og hjælp!

Søndag d. 12.: Der er som altid søndagsmesse kl. 10, men menigheden opfordres i dag til at forsømme messen i sognekirken til fordel for festmessen kl. 15 i Kalundborg. Kalundborg kirke og menighed fejrer nemlig i dag tiårstafet, festen for jomfru Marias hellige navn. Efter messen er der festligt kaffebord i menighedsbussen. Kalundborg vil glæde sig meget over gæster fra Slagelse.

Torsdag d. 14.: Festen for korsens ophejelse. Kl. 9.45 laudes, kl. 11.15 messe.

Fredag d. 17.: I dag starter den nye sæson for religion/undervisning af vore børn og yngre unge. Vi mødes fra kl. 10 på hver fredag kl. 18. Messe i kirken kl. 19.15, - søndagsmesse.

Søndag d. 26.: højtideligholdes Mikkeldag (egenlyd den 29.): Festen for erkeengen Sankt Mikael, Sankt Gabriel og Sankt Rafael. Erkeengen Mikael er Slagelse bisps værnengel (se byvåbenet) og erkeengen Gabriel er de montfortianske ordenfamiliers værnengel. Kl. 10 højmesse - sunget delvis på latin.

Personaia:
Søndag d. 11. juli mødte Andreas Bonic (Slagelse) dåbens hellige sakramente. Mikael optages-søndag den 15. august optages Kirsten Oulund (Sorø) og Per Frederiksen (Slagelse) i den katolske kirkes fuldstændige fællesskab.

Alle tre, - og os alle: Hjertelig tillykke!

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Skt. Refsvæg 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm.
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
TF. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk. TF. 53 44 15 62.

Sognessøster: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstrene, Carl Refsvæg 2B, 4300 Holbæk, (tf. 59 44 37 53).

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekafe i menighedslokalerne.

NB: Ingen messe på selve søndagen.

12 Nordsjælland

Torsdag d. 2.: Aftenen før månedens 1. fredag er der kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag d. 11.: Kirkerengøring fra kl. 13.30. I dag begynder efterårsensonsens religionsundervisning for vore børn og unge. Vi mødes allesammen til søndagsmessen kl. 15.30.

Søndag d. 12.: I dag fejres *årløbsfest i Kalundborg*: Fiesten for jomfru Marias fejrlige navn. Kl. 15 er der højtidelig messe med efterfølgende, festligt kaffebrød.

Gæster fra Holbæk er meget velkomne.

Lørdag d. 18. fejres dele af søndagsmessen på latin.

Lørdag d. 25. fejrer vi søndagsmessen som menighedsens høstgudstjeneste. Ved messens begyndelse vil vore børn i procession bringe høstens gaver frem til altret; gaver, som vi beder menigheden om at tage med til kirke. Efter messen fortsætter vi høstfesten i forbindelse med kirkekaften i menighedskolokalerne og stoler på, at vi ved festens afslutning har fået samlet et smukt bånd sammen til et karitativt formål, som meddeles senere.

Torsdag d. 30.: Aftenen før oktobermånedens 1. fredag er der kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion. Herefter udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 20.

Personaalia:
Lørdag d. 24., henholdsvis lørdag d. 31. juli modtog tvillingerne *Michelle og Cayse Christensen* (Holbæk) og *Tanja Kumar Nicholopillai* (Nykøbing) dåbens sakramente. Marie opstod på ungdomsfest d. 14. august optoges *Mette Ludvigsen og Peter Drejer* (begge Holbæk) i den katolske kirkes fuldtændige fællesskab.
Alle fem - og os alle: Hjertelig tillykke.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Fredenborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem 9 og 10.
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17.
Familiemesse den anden søndag i måneden med efterfølgende kirkekafe i menighedssalen.
Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag dog kl. 19.30.
Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.
Søndag d. 5.: Høst-gudstjeneste med fælles spisning i præstegården haves.
Søndag d. 19. afholdes kollekt for Katolsk Menighedspleje.
Søndag d. 26.: Kirkevietesfest.

Ledeborg Slotskirke
Hver søndag kl. 8.30.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup
Køgevej 162, 2630 Tåstrup
Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 42 99 07 28.
Menighedsrådsformand: Bert Neele, tlf. 53 14 27 84.
Assumptionsøstrene, tlf. 42 99 81 57.
Messider:
Søndag: Højmesse kl. 10, lørdag kl. 17.
Hverdagsmesser som regel:
Tirsdag kl. 19 hos søstrene, Bygaden 53, Høvs-Åstrup.
Onsdag og torsdag kl. 19 i kirken eller kl. 19 hos søstrene.
Sporg i præstegården eller hos søstrene.
Skriftemål: Søndag kl. 9.10-9.30 eller efter aftale.

Den Hellige Families Kirke
Bstrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Sognepræst Jacob Muiser.
Tlf. 42 81 27 96 helst mellem kl. 9-10.
Præst: Andrzej Papuga CM.
Tirsdag messe kl. 10.
Fredag aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål i forbindelse m. gudstjenesterne og efter aftale. Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den første fredag i måneden.
Torsdag d. 2.: Religionsundervisningen begynder kl. 16.
Lørdag d. 4.: Den årlige festdag for ældre, syge og handicappede i Sct. Hans kirke i Hørsholm, Marievej 6, kl. 11. Tilmeldning og oplysning hos Sr. Neophita, tlf. 42 81 00 96.
Søndag d. 5.: Husk, vi har altid kirkekafe den første søndag i måneden.
Søndag d. 19.: Høstmesse, kirkekafe.

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
Kontor- og menighedshus: Nygade 8B.
Sognepræst Hans Esmark.
Tlf. 49 21 05 71, eller tlf. 42 26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.
Torsdag d. 2.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 4.: Eldredag i Sankt Hans Kirke i Hørsholm fra kl. 11, fælles for de fire nordsjællandske menigheder. Prælat Ib Andersen har givet tilsagn om at deltage. Vedr. deltagelse: Kontakt søstrene!

Søndag d. 5.: 23. alm. søndag, messe kl. 9.
Torsdag d. 7.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 9.: Messe kl. 18.
Søndag d. 12.: 24. alm. søndag, messe kl. 11.
Torsdag d. 14.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 16.: Messe kl. 18. Menighedsrådsmede kl. 19-21. Forslag og ønsker bedes fremsendt til menighedsrådsformand Jørgen Jørgensen eller til sognepræsten i god tid forinden.
Søndag d. 19.: 25. alm. søndag, messe kl. 9.
Torsdag d. 23.: Messe kl. 18.
Søndag d. 26.: Sankt Vincents Fest, Familieemmes/høstmesse kl. 11. Efter messen: Frostet, det store kolde bord. Tilmeldingsliste (også om hvad man medbringer af mad) er ophængt i våbenhuset i god tid forinden. NB: Sommerd ender, vi server en time længere, altså inden messen!
Torsdag d. 28.: Messe kl. 14.30. Børnernes religionsundervisning nr. 1, kl. 16-17.15. Børnene begynder normalt i sognets undervisning samtidig med, at de starter i skolerens første klasse.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.
Torsdag d. 2.: Messe kl. 17.
Fredag d. 3.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 4.: Eldredag i Sankt Hans Kirke i Hørsholm fra kl. 11, fælles for de fire nordsjællandske menigheder. Prælat Ib Andersen har givet tilsagn om at deltage. Vedr. deltagelse: kontakt Søstrene.

Søndag d. 5.: 23. alm. søndag, messe kl. 11.
Torsdag d. 7.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 8.: Messe kl. 17.
Fredag d. 10.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 12.: 24. alm. søndag, messe kl. 9.
Torsdag d. 14.: Messe kl. 8.30. Menighedsrådsmede kl. 19.30. Forslag og ønsker bedes fremsendt til menighedsrådsformand Martin Rohof eller sognepræsten i god tid forinden.
Onsdag d. 15. torsdag d. 16.: Messe kl. 17.
Fredag d. 17.: Messe kl. 8.30. Lisebeck-brevet med til menigheden fra fredag aften til søndag eftermiddag. Se nærmere i sognebrevet og på tavlen i våbenhuset.
Søndag d. 19.: 25. alm. søndag. Familieemmes/høstmesse, dansk/tyisk, kl. 11. Efter messen: frostet, det store kolde bord, som vi plejer! Tilmeldingsliste (også om hvad man medbringer af mad) er ophængt i våbenhuset i god tid forinden.
Torsdag d. 21.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 22., torsdag d. 23.: Messe kl. 17.
Fredag d. 24.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 25.: Børnernes religionsundervisning nr. 1, i tiden 9.30-11.30. Børnene begynder normalt i sognets undervisning samtidig med, at de begynder i skolerens første klasse! Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 26.: 26. alm. søndag, messe kl. 9. Sommerd ender, vi server en time længere (altså inden messen)!
Torsdag d. 28.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 29.: Messe kl. 17.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jacob Muiser.
2. præst: Andrzej Papuga.
Præstebolig: Nordvaengård, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Søndagsmesser:
Skt. Hans Kirke kl. 11: Højmesse.
Mikkelborg, Strandvejen 352 kl. 8. Messe.
Torsdagsmesse:
Skt. Hans Kirke kl. 10.30.
Skriftemål:
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale.
Religionsundervisning for børn og unge: Torsdag kl. 16-17.15 på Nordvaengård.
Onsdag d. 1.: Kl. 19.30 messe. Den levende rosenkrans.
Torsdag d. 2.: Kl. 16-17.15 på Nordvaengård. Religionsundervisningen for børn og unge genoptages.
Lørdag d. 4.: Festdag i Skt. Hans Kirke for de fire nordsjællandske sognes syge, ældre og handicappede. Dagen indledes med messe kl. 11, herunder uddeling af de Syges Salvelses sakramente. Derefter middag med kaffe, og dagen afsluttes med en kort andagt kl. 15. Henvendelse om arrangementet kan ske til Lis Lous.
Søndag d. 5.: Efter messen mødes HUK (Hørsholm Ungdoms Klub) i ungdomskoloket. Her vil Nick Breddahl tage et ømne op til diskussion.
Lørdag d. 11.: Busudflugt til Lund. Der startes fra kirken kl. 8. Hjæmkomst af kl. 18. Husk madpakke. Der kan købes øl og vand.

13 Hovedstads-område NV

Vor Frue Kirke, Høvelv
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
Tlf. 44 94 76 94.

Sognepræst: Frank Jobst, O.M.I.
Menighedsrådsformand: Sr. Hildegaard Doods, Primulavej 1, 2720 Vanløse.
Messider:
Lørdag kl. 17.00.
Søndag kl. 9.30 dansk, kl. 11.00 engelsk.
Hverdags: torsdag kl. 9.30 (engelsk), 1. fredag i måneden: Kl. 9.30 (engelsk), 3. fredag i måneden: Kl. 19.30.

Skriftemål: Efter aftale.
Ungdomsklubber:
Hans KUK: Hver torsdag kl. 19.30-21.30 fra 1. september.
Mini-KUK: Spørg May Weber Nielsen. Tlf. 44 94 93 31.
Tirsdag: Åbent bus hos Skt. Josef-Søstrene, Primulavej 1, messe kl. 19.

Firmelse: Der bliver firmelse i sognet 21. maj 1994. Firmaner, der skal være fyldt 14 år senest på firmelsesdagen bedes henvende sig til sognepræsten senest d. 15. sept. 1993.
Første kommunion: Alle der ønsker at modtage første kommunion næste år skal meddele sig til sognepræsten senest d. 15. september 1993.

Torsdag d. 9.: Kl. 19 ordets gudstjeneste. Kl. 19.30 teologi-kursus.
Torsdag d. 16.: Kl. 19 ordets gudstjeneste.
Søndag d. 19.: Kirkekafe.
Torsdag d. 23.: Kl. 19 ordets gudstjeneste.
Torsdag d. 30.: Kl. 19 ordets gudstjeneste.

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
Friedrichsvej 225, 2700 Brønshøj.
Tlf. 31 28 17 00.
Sognepræst: Lech Pylak.
Traffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Evt. også på 31 74 34 45.
Menighedsrådsformand: Henning Heinemeier, Markstejl 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 74 13 05.
Sædvanlige messider: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10. Onsdag og fredage kl. 19.
Fredag d. 3.: 1. fredag: Tilbedelse kl. 18.30. Messe kl. 19.
Søndag d. 5.: Friluftsmesse kl. 9. Kl. 10 Skt. Antoni kirkes årlige sommermarked. Se annoncen andet sted i dette nr.
Søndag d. 19.: Gregorians andagt kl. 10.30.
Fredag d. 24.: Niels Steensens messe kl. 18.30, messe kl. 19.

14 Hovedstads-område NO

Skt. Theresse Kirke, Hellerup
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Gnr. 04 08 38.30.
Sognepræst: Czeslaw Koszak, Kollegievje 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 9-10).
Alle kontorspejdertjenester foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievje 2A, 2920 Charlottenlund. Kontoret telefon 31 64 30 39. Onsdag kl. 14-16.

Messider:

Søndag: Højmesse kl. 9, rec. messe kl. 11. Morgenand i kantinen mellem messerne. Familiemesse 2. søndag i måneden.

Hverdag: Mandag og fredag kl. 7.30. Tirsdag og onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph. Søndag kl. kapel, Bernstorfsvej 98. Lørdag kl. 11.30 med rosenkransben kl. 11.15.

Onsdag d. 1.: Kl. 19.30 messe efterfulgt af udstilling og tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 23.

Søndag d. 5.: Menighedsudflugt til FriLandsmuseet i Sorgenfri. Alle er velkomne. Afgang fra Sankt Therese Kirke kl. 10.45, eller man møder selv ved FriLandsmuseet kl. 11. Efter rundgangen følles frokost kl. 12.30. Pris: Entre og frokost kr. 100,- pr. person. Tilmelding senest mandag den 30. august til Hans Larsen, tlf. 39 66 65 78 om aftenen.

Søndag d. 12.: Kl. 9 familiemesse. Kollektion optages til fordel for Katolsk Menighedspleje.

Sankt Therese-festen afholdes søndag den 3. oktober. Nærmere oplysninger senere.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Sognepræst Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undragen mandag.

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorfsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).

Sognekontr.: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 31 64 30 39 onsdag kl. 14-16.

Messider:

Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00.

Hverdag: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.

Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.

Onsdag d. 1.: Kl. 19.30 menighedsrådsmøde. Anbefales til menighedens forberedelse. Forståelse til behandling modtages.

Fredag d. 3.: Jesu Hjerter-fredag. Se under messider.

Lørdag d. 4.: Kl. 11.15 rosenkransben i kirken. Derefter messe.

Søndag d. 5.: Kl. 10 latinsk højmesse. **Somme dag:** Sankt Therese menighed arrangerer udflygt til FriLandsmuseet i Sorgenfri. Vor menighed er velkommen til at deltage. Se under Sankt Therese Kirke.

Mandag d. 6.: Kl. 15 bibelkurs hos Connie Probst, Schimmelmannvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding: Tlf. 31 63 63 82.

Søndag d. 19.: Kollektion optages til fordel for Katolsk Menighedspleje.

Sankt Knud Lavards Kirke

Lynbygårdsvej 1, 2800 Lynby. Pastor G. Utenthal Nibler. Tlf. 45 87 72.

Onsdag d. 1. kl. 12: Onsdagsklubben for ældre. Kl. 20: Voksenstudiegruppe. Åbent forum for alle.

Søndag d. 5. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11: Søndagsmesse.

Tirsdag d. 7. kl. 19: Ungdomsforestedet. Hyggeklubben begynder (9-14 år). **Onsdag d. 8.:** Ungdomsklubben old boys kl. 19.

Torsdag d. 9. kl. 16-17: Religionsundervisning for børn.

Lørdag d. 12. kl. 17: Søndagsmesse. **Søndag d. 12. kl. 11:** Søndagsmesse m. efterfølgende kirkekaffe.

Lørdag d. 18. kl. 17: Søndagsmesse. **Lørdag d. 19. kl. 9.30:** Familiemesse m. efterfølgende morgenbøn og kl. 11: Søndagsmesse.

Mandag d. 20.: Planlægningsmøde om vort hospice - for alle.

Onsdag d. 22. kl. 20: Voksenstudiegrupper. Åbent forum for alle.

Lørdag d. 23. kl. 17: Søndagsmesse m. dialogprædiken. **Søndag d. 26.:** Sommerdren ender. Kl. 11: Søndagsmesse.

Onsdag d. 29. kl. 12: Onsdagsklubben for ældre.

Johanneskirken, Søborg

Vandiansvej 7-11, 2860 Søborg. Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst Kaud Aage Nielsen, S.J. Traficvej 10, 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.

Menighedsformand Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Hver søndag kl. 10: Højmesse.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke Stenogade 1A, 1266 København V. Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Telefax 33 25 07 38.

Sognepræst: P. Gerhard Sanders S.J. Andenpræst: P. Niels Kier S.J.

Pastoralassistent: Sr. Evelyn Kreple CSJ. Tlf. privat 31 35 86 92.

Messider:

Mandag-torsdag: Kl. 8.15 og 17. **Lørdag:** Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe. **Søndag:** Kl. 10 latinsk højmesse.

Kl. 11.30 dansk højmesse. Kl. 20 aftenmesse. Løjlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredag d. 3.: Jesu Hjerter Fredag. Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.

Tirsdag d. 7.: Kl. 16 messe for Mariakongregationen i kirken med foredrag. Alle er velkomne.

Søndag d. 12.: Kl. 16 messe på ungarsk. Med sangbøger i menighedsstallen.

Lørdag d. 18.: Kl. 10 Kongrationsmesse. Alle er velkomne.

Søndag d. 19.: Kl. 11.30 Familiemesse. Derefter kirkekaffe.

Tirsdag d. 21.: Kl. 14.30-16.30 De ældres eftermiddag. Diakon Michael Hornbech-Madsen fortæller løst og fast fra Rom. **Søndag d. 26.:** Kl. 20.00 Ungdomsmesse. Derefter »Café Ludvig« i menighedsstallen. Alle er velkomne.

Religionsundervisning for børn, som ikke går på katolske skoler: Nærmere oplysninger hos søster Evelyn eller sognepræsten.

Sankt Mariæ Kirke

Jens Lassenvej 5, 2000 Frederiksberg Sognepræst: Kaud Aage Nielsen, S.J. Tlf. 31 71 53 35, mandag-fredag 10-12.

Andenpræst: Jesper Tich, Gl. Kongevej 49, 2. tv., 1610 København V. Tlf. 33 25 17 16.

Traficvej og sted: Marielystvej 16 hver tirsdag kl. 16-18.

Faste messider: Søndag kl. 11. Hverdag: Tirsdag og fredag kl. 16.30. De øvrige ugedage kl. 6.45.

Lørdag d. 4.: Sognepad på Åsebakken, Pax, kl. 10-17.

Søndag d. 5.: Kl. 11 familiemesse. Jesper Fich indkædet som 2. præst.

Lørdag d. 11.: Kl. 10 børnenes lørdagundervisning begynder.

Søndag d. 26.: Kl. 11 messens faste synges på latin. Sognepræsten er bortrejst fra 20-27.

Andenpræsten er bortrejst fra 7-9.

Sankt Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.s.s.R. Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.

Tlf. 31 78 27 50. Traficvej kl. 9-11.30 undtagen mandag, efter efter aftale.

Messider: Mandag-torsdag, onsdag, fredag: Kl. 8. Torsdag kl. 19. Lørdag kl. 17. Søndag kl. 10 højmesse.

Fredag d. 3.: Messe på vietnam. kl. 17. **Søndag d. 5.:** Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.

Søndag d. 12.: Højmesse kl. 10. Efter messen kirkekaffe.

Søndag d. 26.: Sommerdren ender.

16 Hovedstads-område N

Salmrantskirken Nørrebrogade 27, 2200 København N. Tlf. 31 35 68 25.

Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist. Weimergade 7, 2., 2300 København S. Tlf. 32 97 37 43.

Trafic på kirskens kontor hverdage ca. 10-11, mandag og lørdag undt. og ca. ½ time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25. Kontorid tirs. og tors. 9-11, ons og fr. 10-15.

Vicewært Tom A. Sørensen, tlf. 31 39 05 58.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.

Hverdagsmesse eller ordets gudstjeneste: Tirs., tors. og fredag kl. 11.

1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Fredag d. 3.: Kl. 17. Messe. Derefter udstilling af det Allerhelligste og sakramental velsignelse.

Lørdag d. 4.: Kl. 12.30-17.45. Møde for Tors- og Lys-gruppen. Tema i år er: »Ban Herrens vej...«

Søndag d. 5.: Familiemesse kl. 10. Mini-stranterne opfører et stykke om den blinde Bartimæus.

Onsdag d. 8.: Jonfru Marias fødsel. Kl. 19 messe. Derefter menighedsrådsmøde.

Tirsdag d. 14.: Korsets Opbyggelse. Efter 11-messen møde for tirsandsklubben.

Søndag d. 19.: Kl. 10 højmesse. Både lørdag og søndag er der kollekt for katolsk menighedspleje.

Søndag d. 26.: Kl. 10. Højmesse. Kirkevisesfest. Husk sommerdren ender!!!

Tirsdag d. 28.: Efter 11-messen møde for tirsandsklubben.

Børneklub hver onsdag fra kl. 12.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke Brogade 64, 1260 København K. Sognepræst: Dietrich Tunnermann. Tlf. 33 13 37 62.

Præsternes trafiktid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18. **Onsdag d. 1. kl. 10:** Messe for de ældre.

Fredag d. 3. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe, tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 4. kl. 17: Aftenmesse. **Søndag d. 5.:** Domkirkenes indvielsesfest. Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse.

Lørdag d. 11. kl. 17: Aftenmesse. **Søndag d. 12. kl. 8:** Messe. Kl. 10 højmesse.

Onsdag d. 15. kl. 10: Messe for de ældre. **Lørdag d. 18. kl. 17:** Aftenmesse.

Søndag d. 19. kl. 8: Messe. Kl. 10 højmesse, gregoriansk sang. Kollekt for Katolsk Menighedspleje.

Lørdag d. 25. kl. 17: Aftenmesse. **Søndag d. 26.:** Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse.

Løjlighed til skriftemål gives gerne i god tid inden messerne og altid lørdag eftermiddag.

Man er velkommen til at ringe på skrifteklokken på kirken eller på trafik aftale om andre udspendte evt. på telefon.

18 Amager og Bornholm

Skt. Anne Kirke, Amager Hans Bogbinders Allé, 2300 Kbh. S. Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, CSsR. Andenpræst: p. Kazimierz Przybyłowicz CSsR.

Tlf. 31 58 41 02. Kontorid: Tirsdag, torsdag, fredag 10-13, onsdag 10-12 og 17-18.

Udenfor kontorid, tlf. 31 58 21 02.

Faste messider: **Lørdag kl. 17:** Engelsk messe. **Søndag kl. 8.30:** Reciteret messe.

Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe. Kl. 10.30: Messe på Sct. Anne Hjem (søndag).

Hverdag kl. 8: Kirken. **Tirsdag og torsdag kl. 9:** på Skt. Anne Hjem.

Fredag d. 3.: Jesu Hjerter messe kl. 19. **Onsdag d. 5.:** Familiemesse kl. 10.

Søndag d. 8.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30.

Torsdag d. 16.: Bazar-loppemarked (B-L)-møde kl. 19.45.

Onsdag d. 22.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Se program.

Søndag d. 26.: Latinsk højmesse kl. 10.

Skt. Hyaalms Kirke, Rønne

Østergade 59, 3700 Rønne. Tlf. 56 95 08 14.

Sognepræst: Erling Brodersen. Tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80.

Menighedsrådsformand: Karen Chodnick. Pastoralassistent: Sr. Hergenild Gerick. Tlf. 56 95 08 55.

Lørdag: Højmesse kl. 17.

Lørdag d. 4.: Religionsunderv. kl. 10.

Tirsdag d. 21.: Møde med damerne kl. 14.

Nuuk/Godthåb
Krist Konge Kirke
 Sognepræst: Urban Figge, OMI. Box 51.
 3900 Nuuk/Godthåb.
 Tlf. 009 299 12 17 25.
 Søndagsmesser: Kl. 10.00.
 Hverdagsmesser:

Tirsdag, onsdage kl. 17.15
 Torsdag, Tidelsebe kl. 18.30-19.30 ef-
 terfulgt af messe kl. 19.30.
 Fredag: Kl. 17.15 hos de små søstre.
 Lørdag: Kl. 11.00.
 Religionsundervisning: Efter aftale.
 Kirkekafe: Efter søndags- og torsdags-
 messerne.

Rosenkranstirke, Åkirkeby
 Gregergade 12, 3720 Åkirkeby.
 Sognepræst: Erling Brodersen.
 Menighedsrådsformand:
 Erik Frandsen, Kamnikkeengen 24.
 Tlf. 56 97 42 95.
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Lørdag d. 4.: Religionsunderv. kl. 10.
 Tirsdag d. 21.: Messe med damerne kl. 14.

Gudstjenester på fremmede sprog
Deutschsprachige Gemeinde
 Pfr. Guido Krienbühl, Vesterbrogade 28, 2. 1620 Kbh. V. Tlf. 31 24 26 30.
 Hi. Messe jorden 1. og 3. Sønntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle

Liturgisk kalender august 1993

- 1. grøn. Onsdag i 22. alm. uge. (II Ps.) L. Kol. 1:1-8. Ev: Luk. 4:38-44.
- 2. grøn. Torsdag i 22. alm. uge. (II Ps.) L. Kol. 1:15-20. Luk. 4:38-44.
- 3. grøn. Fredag i 22. alm. uge. (II Ps.) Gregor den Store, Pave og kirkelærer, (I 604/III) L. Kol. 1:15-20. Ev: Luk. 5:33-39.
- 4. grøn. Lørdag i 22. alm. uge. (II Ps.) eller Hvid Gudsmødes lærdagssesse. L. Kol. 1:21-23. Ev: Luk. 6:1-5.
- 5. grøn. 23. alm. søndag. (III Ps.) Gl. Cr. Alm. S.p. L. 1:15-20. Ev: Luk. 5:33-39. (Ømk.: Når I gåd hører Herrens røst, forhævd af jeres hjem!) 2L: Rom. 12:9-10. Ev: Man. 18:15-20.
- 6. grøn. Mandag i 23. alm. uge. (III Ps.) L. Kol. 1:24-28. Ev: Luk. 6:6-11.
- 7. hvid. Tirsdag. Årsdagen for Domkirken konsekration (h).
 I Domkirken (h). Gl. Cr. Særpt. 1L: 1.Kong. 8:22-23:27:30. St. 68:4-5:10-11. (Ømk.: Hvor elskelige er dine bølger, Hærskarers Herrel) 2L: 1.Kor. 3:9-11:16-17. Ev: Joh. 2:13-22 eller Joh. 4:13-24.
- 2. vesper til Kirkviselse.
 I andre kirker. (II/III Ps.) Gl. Særpt. Man vælger mellem I. og 2. læsning.
- 8. hvid. Onsdag. Jomfru Maries fædsel (II/III Ps.) Gl. Særpt. Hver af de tre. L. Mat. 5:1-6 eller Rom. 8:28-30. St. 13:6ab:6c. Ømk.: Jeg vil glæde mig helhjertigt i Herrens evige. Matt. 24:1-3 eller 1:18-23.
- 9. grøn. Torsdag i 23. alm. uge. (III Ps.) L. Kol. 3:12-17. Ev: Luk. 6:27-38.
- 10. grøn. Fredag i 23. alm. uge. (III Ps.) L. 1.Tim. 1:12-14. Ev: Luk. 6:30-42.
- 11. grøn. Lørdag i 23. alm. uge. (III Ps.) eller Hvid Gudsmødes lærdagssesse. L. 1. Tim. 1:15-17. Ev: Luk. 6:43-49.
- 12. grøn. 24. alm. søndag. (IV Ps.) Gl. Cr. Alm. S.p. 1L: Sir. 28:1-7. St. 103:1-2:4-5:10-11-12. Ømk.: Nædig og barmhjertig er Herren, langmodig og rig på miskundhed. 2L: Rom. 14:7-9. Ev: Matt. 18:21-35.
- 13. hvid. Mandag i 24. alm. uge. (IV Ps.) Johannes Evangelium. St. 1:1-5. Biskop og kirkelærer. (I 407) (m. L.). 1.Tim. 2:1-8. Ev: Luk. 7:1-10.
- 14. rød. Tirsdag. Det hellige kors' opfyldelse (I/IV Cr.) Særpt. Hver af de tre. L. Mat. 21:4-9 eller Fil. 2:6-11. St. 78:1-23:34-35: 36-37:38. (Ømk.: Glem ikke Guds velgørelser!) 2V: Joh. 3:13-17.
- 15. hvid. Onsdag i 24. alm. uge. (IV Ps.) Jomfru Maries smøring (m. L.). 1.Tim. 3:14-16. Ev: Joh. 19:25-27 eller Ps. 12:3-5. Ad libitum (Ømk.: Sabat Maria. Under kors' øjeblik nedbødig.) Læsning ad Ilditum (Jomfru Maries smøring). Høbr. 5:7-8).
- 16. rød. Torsdag i 24. alm. uge. (IV Ps.) Cornelius,

der St. Augustin Kirke, Jagtvej 183, Copenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammenssein statt.

English-Speaking Ministry
 Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-Speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 45 94 76 78.
 Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke (SAK), Hans Bogbinders Allé 2, 3730 Kbh. S.
 Eucharistic Celebrations in English: Saturday: VFK at 5 p.m. Sunday: SAK at 11 a.m. SKT. A at 5 p.m. SAK at 6 p.m.
 Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9:30 a.m. First Friday: VFK at 7:30 p.m. Sunday 30th: Pentecost Sunday. VFK at 11 a.m. SAK at 6 p.m.

Misa en español
 Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos. A las kl. 12. P. Tomas Tirapu Beortegui CsrR. Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française
 Copenhagen: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.
 Missione cattolica italiana
 Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenogade 4A, 1616 København V.

- pave, (I 253), og Cyprin, biskop, (I 258), martyrer (m. L.). 1.Tim. 4:12-16. Ev: Luk. 7:36-50.
- 17. grøn. Fredag i 24. alm. uge. (IV Ps.) eller Hvid Robert Belterm, biskop og kirkelærer, (I 1621). L. 1.Tim. 6:2-12. Ev: Luk. 8:1-3.
- 18. grøn. Lørdag i 24. alm. uge. (IV Ps.) eller Hvid Gudsmødes lærdagssesse. L. 1.Tim. 6:13-16. Ev: Luk. 8:4-15.
- 19. grøn. 25. alm. søndag. (II Ps.) Gl. Cr. Alm. S.p. L. 1:15-20. Ev: Luk. 5:33-39. (Ømk.: Når er Herrens hos alle, som kalder på ham.) 2L: Fil. 1:20-24:24-25. Ev: Man. 20:1-8. Simeonius, biskop og martyr, (I 305), fejres ikke. Kollekt for Katedrals Menighedsplads.
- 20. rød. Mandag i 25. alm. uge. (II Ps.) Andreas Kom Taget, præst og Paulus Ongh Hønsing og Ildeslættel, martyrer, (I 19:8). (m. L.). Era 1:1-6. Ev: Luk. 8:16-18.
- 21. rød. Tirsdag. Matheus, apostol og evangelist (II/III Ps.) Gl. Ap. 1. Et. 4:17-11:13. St. 19:23-24:3ab. (Ømk.: Deres tale er nålet til jordens ønde.) Ev: Matt. 9:13.
- 22. grøn. Onsdag i 25. alm. uge. (II Ps.) L. Esa 9:5-9. Ev: Luk. 9:1-6.
- 23. grøn. Torsdag i 25. alm. uge. (II Ps.) L. Hagg. 1:1-8. Ev: Luk. 9:7-9.
- 24. grøn. Fredag i 25. alm. uge. (II Ps.) L. Hagg. 1:15-16-2:9. Ev: Luk. 9:16-22.
- 25. grøn. Lørdag i 25. alm. uge. (II Ps.) eller Hvid Gudsmødes lærdagssesse. L. Zak. 2:1-3 eller 1:18-21.
- 26. hvid. Søndag. Kirkviselsestid (II) konsekrerede kirker under Domkirken (en 2. septembertid).
 I andre kirker: grøn. 26. alm. søndag. (II Ps.) Gl. Cr. Alm. S.p. 1L: Erik. 18:25-28. St. 25:4-5:6-7:8-9. (Ømk.: herre, kom ind miskundhed i hj.) 2L: Fil. 2:1-11 eller 2:15. Ev: Matt. 21:28-32. Cosmas og Damian, martyrer, (I 303), fejres ikke.
- 27. hvid. Mandag i 26. alm. uge. (II Ps.) Vincent af Lirin, præst. (I 1660/III). L. Zak. 8:1-8. Ev: Luk. 9:46-50.
- 28. grøn. Tirsdag i 26. alm. uge. (II Ps.) eller Rød Vencenslaus, martyr, (I 349). Eller rød. Laurenzius, biskop og Ildeslættel, martyr, (I omkr. 1633). L. Zak. 8:20-23. Ev: Luk. 9:51-56.
- 29. hvid. Onsdag. De hellige antonioque Michael, Gabriel og Rafael (II/III Ps.) Gl. Epist. 1:1-3. L. Dan. 7:13-14:14 eller Joh. 8:12-17:12a. St. 138:1-2a:20b:3-4:6. (Ømk.: Hænge, jeg vil lovberede dig for englende.) Ev: Joh. 1:47-51.
- 30. hvid. Torsdag i 26. alm. uge. (II Ps.) Hieronymus, præst og kirkelærer, (I 401/III). L. Neh. 8:1-4:6-9:7b-12. Ev: Luk. 12:1-12).

Ufficio e biblioteca italiana: Stenogade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.
 Messa ogni sabato alle ore 18:30 Hjerter Kirke, Stenogade 4, 1616 København V.
 Kroatisk mission
 P. Drago Curmurdic, Johanneskirke, Vantdråmstvej 11, 2860 Søborg. Tlf. 39 66 22 99.
 Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
 I Helsingør: Den 1., 2. og 3. søndag i måneden kl. 14.
 I Helsingør, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.
 Mzse swiote w jezuku polskim
 Ks. Julian Bodnar C.Ss.A.R. Kosciol w Cny. Amager

2300 Bogbinders Alle 2
 Hans Kobergers S. tilf. 31 58 21 02
 Mzsa sw.: Každa nedziela i swieto o god. 12.00.
 Nedziela d. 12. god. 12. Ks. biskup Hans L. Martensen w czasie uroczystej Mzsy sw. udzieli sakramentu bierzomowania miodzioczy.
Ungarsk messe
 Magyar mise w P. Kálmán Horváth s.j. Stenogade 4 - 1616 København V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85 88.
 Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16. (I huskapellet).

Bønnens Apostolat for september

Katolikkerne må være sig deres sociale ansvar bevidst

At katolikkerne altid må være sig deres sociale og politiske ansvar bevidst.
 Missionsanliggende: At den afrikanske bispesynode må vække ny ivær for evangeliets fornyelse.
 Afrikas befolkning opgives til at være på 612,9 ml., deraf er 13% katolikker: i alt 81 ml. I stjerne Angola, Burundi og Zaire er mere end 50% medlemmer af den katolske kirke. I hele Afrika har vi 487 biskopper.

I den planlagte synode mødes et stort antal af kirkens hyrder, som er kaldet af Gud og indviet til deres gerning. Ligesom det også skete andre steder, er også den afrikanske bispesynode blevet forberedt ved et omfattende arbejde i sogne og bispedømmer, og alle kirkes medlemmer blev opfordret til at deltage.

Spørgsmaalene fra synodens sekretariat blev udsendt til alle nævner i det kirkelege fællesskab, indtil de sidste og mest afgørende spørgsmål søgte så at sige til grund for kirkens rødder. Efter drøftelser i et klima af bøn og åbenhed for Guds vilje, sendtes konklusionerne til instanser på højere plan for at blive ordnet i en ånd af indbyrdes respekt og gensidig hensyntagen.

Fællesskabet skal belære
 Resultaterne af denne konsultation vil give hyrderne saas for, hvad Guds Ånd er ved at udvirke i Afrikas kirke. Når de så med hverandre drøfter fremtiden i den kirke, Gud har betroet dem, vil de således føle folkets »opus« stærkt og tydeligt. For så vidt hyrderne forstår at omsætte deres er-

kendelser i forslag, som er i overensstemmelse med den universelle kirkes lære og retningslinjer, vil impulserne vende tilbage til hele det store kontinent for at blive ført ud i livet i samklang med de enkelte steds skikke og kultur.
 På fællesskabet stales »belære« kirkelige anseer, skal ikke længere være teori, men bliv praksis. Ved fremtidige synoder vil tidligere direktiver blive vurderet efter erfaringer, Guds Folk stødt på i praksis. Bedømmelse af, hvad Guds Ånd udvirker i sine kirke, vil hjælpe hyrderne til at skelne, hvad Han venter af dem som næste skridt for at lede de troende ved oprettelsen af retfærdigheds, kærligheds og fredens rig.

På den måde meddeler hyrder og troende, ved adskille og supplerende funktioner, evangeliet lys til en verden, de er sendt til at frelse.
 Fra presen og TV har vi rigeligt kendskab til de problemer, Afrika har som næste skridt for at lede de troende ved oprettelsen af retfærdigheds, kærligheds og fredens rig.

Retræte på Magleås Kursuscenter:
Fredag den 3. sept. 1993 kl. 17.00 til søndag den 5. sept. 1993 kl. 14.00

»Kom og se«
 Latent – en underrigt undertrykt – ligger der i ethvert menneske en drøm, som venter på at blive født.
 Jesus er nøglen, som befrier dette stumme ønske, så det kan finde en realistisk menneskelig udtrykform.
 Han er den som sprækker, hvad ønsker du.
 Dette vilje, i gængsamt spørgsmål rører ved bevidstheden af den fundamentale længsel iboende ethvert menneskeligt væsen.
 Det leder hen til spørgsmålet, hvor bor du?
 Jesu svar på dette spørgsmål (til Johannes og Andreas) led - kom og se -
 De gik – og så – og blev.
 Under retræten vil vi betragte nogle bibelske tekster og under bøn og meditation bede om at kunne være åbne over for det Gud vil vise os og være lydsomme for hans ord. Der vil være oplæsning – impulser, som læser til det meditation og bønning bøn.
 Retræteleder er Ansgar Rismann.
 Pris kr. 500.
 Tilmelding og nærmere oplysning hos Elin Udum, Magleås Kursuscenter, Høsterkøbevej, 3460 Birkerød ved indbestilling af depositum kr. 200,- på giro 428 44 29 eller check. Telefon 42 81 07 15 mellem kl. 9-15.

Konkordat mellem Polen og Vatikanet

Korkordatet definerer den katolske kirke i Polen som en juridisk person, hvor retten til forkyndelse garanteres

Warszawa (KIPA) - Den polske regering og Vatikanet har i slutningen af juli underskrevet et nyt konkordat. Det træder i kraft, når det polske parlament har godkendt det. Da der skal være valg i Polen skal ratificeringen sandsynligvis først i oktober.

Konkordatet blev fra Vatikanets side underskrevet af antunius i Polen, *Jozef Kowalczyk* og fra Polen af udenrigsminister *Krzysztof Skubiszewski*. Ved ceremonien deltog også kardinal *Franciszek Macharski*, ærkebiskop *Jerzy Stroba*, præsident *Lech Walesa* og ministerpræsident *Hanna Suchocka*.

Fri kirke i fri stat

Aftalen om forholdet mellem stat og kirke i Polen er skrevet i ånden fra koncildokumentet om kirken i verden, »Gaudium et spes«, siger hjelpebiskop *Jan Chrapka*, der har deltaget i udformningen af dokumentet. Grundlaget er anerkendelsen af, at stat og kirke er to uafhængige og selvstændige områder med dertil hørende egne love - fri kirke i fri stat.

Derfor har begge parter bestrebt sig på at finde løsninger på områder, hvor interesserne mødes, f.eks. i spørgsmålet om religionsundervisning og indgåelse af ægteskaber. For de spørgsmål, der ikke er omhandlet i konkordatet, f.eks. statslig finansiel hjælp til kirken, skal der udarbejdes regler af en arbejdsgruppe.

Konkordatet definerer den katolske kirke i Polen som en juridisk person. Ligeledes garanteres retten til forkyndelsesvirksomhed også uden for kulturne samt retten til at udøve kultusen i »en mangefold af ritter«, en henvisning til det store ukrainske, græsk-katolske mindretal, hvis forhold til det polske flertal ofte har været præget af spændinger både i mellemkrigsiden, den kommunistiske tid og nu.

Det forbydes i konkordatet udtrykkeligt statsmagten at blande sig i det kirkelege liv. Derved skule indblanding i f.eks. bispedømmelister være forebyggende.

Høje konkordatet skal kirkelegit indgåede vælger uden for fem dage mellem de to borgerlige myndig-

heder, hvorved de får borgerlig gyldighed.

Følger statens område
Der er også kommet regler om religionsundervisningen på de offentlige skoler. Forudsætningen for at kunne give religionsundervisning bliver den »missio canonica«, som religionslæreren får af sin biskop. Religionsundervisningens indhold er kirken anliggende, men i alle andre forhold er religionslæreren underlagt de

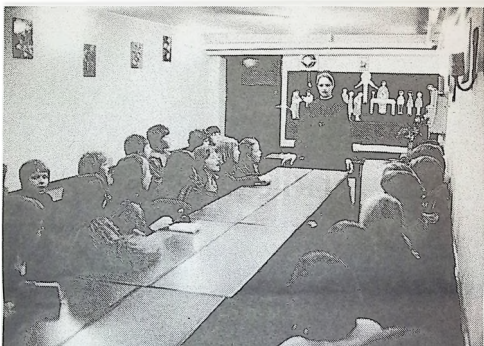
statslige forskrifter, som gælder for alle lærere.

Den polske stat er tilfreds med, at de polske bispedømmer nu følger statens område. Denne fastlæggelse er med til at stabilisere de polske statsgrænser og vil forstærke troværdigheden af de aftaler, Polen har truffet med dets nabolande, hedder det fra regeringside.

I 1925 indgik Polen og Vatikanet et konkordat, som endeligt blev opbevaret i september 1945 af den

daværende »provisoriske regering for national enhed«.

Venstrepolitikere opfordrer parlamentets medlemmerne til ikke at godkende konkordatet. Formanden for partiet SDRP, *Jozef Oleksy* mener ikke, at konkordatet vil blive ratificeret i det polske parlament. Historikeren *Jerzy Wislocki* udtaler, at konkordatet udelukkende fastslår kirken privilegier uden at tage de økonomiske aspekter med.

Religionsundervisningens indhold er kirken anliggende, men i alle andre forhold er religionslæreren underlagt de statslige forskrifter, som gælder for alle lærere. Foto KNA

Den tjekiske primas, ærkebiskop Vlk har indviet det tjekiske folk til Guds Moder. Indvielsen fandt sted på valfartsstedet Velehrad. Foto KNA

Kritik i Tjekkiet efter indvielse til Maria

Praha (KIPA) - Patriarken af den husittiske kirke i Tjekkiet, *Vratislav Stepanek* har i et brev til den katolske bispekonference givet udtryk for sit ubehag ved en indvielse til Jomfru Maria. I anledning af festlighederne på valfartsstedet Velehrad for slaverens apostle *Cyrillus* og *Methodus* indviede den tjekiske primas, ærkebiskop *Miloslav Vlk* det tjekiske folk til Guds moder Maria og bad om hendes forberedelse af den 1100 år gamle kristne tradition i landet.

Fornyelse af dåbsløfter

I et svar på brevet går den tjekiske Bispekonference ind på den husittiske kirkes betænkeligheder. Bispekonferencen minder om, at det udtrykt teologisk korrekt ikke drejer sig om en indvielse til Maria, men om en indvielse til Kristus gennem Hans mors forberedelse.

Husitternes indvending mod »den kollektive indlemelse af ikke-samtalende« i indvielseshandlingen imødegås af biskopperne. Indvielsen skal forstås som en fornyelse af de tilstedeværendes dåbsløfter. Ved denne bedes der også om beskyttelse og velsignelse af familie, venner og kolleger.

Den husittiske kirke går ikke helt tilbage til *Johan Hus*, men til en venstreorienteret fløj af det tjekiske præsteforbund »Jednota«. Ved århundredskiftet gik den ind for reformer som demokratisering af kirken, anvendelse af modersmålet i liturgien og afskaffelse af østbålet. Efter Tjchokolvalets oprettelse i 1918 kom det til et brud med Rom. Kirken hed tidligere »Den tjekkoslovakiske Kirke«, og den tæller ca. 500.000 medlemmer i Tjekkiet i dag.

Kirkens retlige status i Slovenien skal afklares

Ljubljana (KIPA) - I Slovenien skal den uafklarede retlige status for den katolske kirke hurtigst muligt ordnes, siger den slovenske ministerpræsident *Janex Dmrovec* og ærkebiskop af Ljubljana, *Alotj Suster*. Før den retli-

ge status er fastlagt, kan man ikke løse andre af de åbne spørgsmål mellem stat og kirke, siger de.

På et møde mellem Dmrovec og Suster blev man enige om, at give Lazaristklosteret i Ljubljana tilbage til kirken. I

denne bygning er der planer om at indrette den apostoliske nuntiat. Nuntius *Pier Luigi Celata* har nu til huse i ærkebiskoppens residens.

Ministerpræsidenten bekræftede sin vilje til at støtte finansieringen af bygningen af en kirke i Kocevska Reka. I det syd-slovenske område Kocevsko lukkede kommunisterne umiddelbart efter Anden Verdenskrig efter kirken. I det afspærrede område Kocevska Reka, hvor man havde indrettet en arbejdslejr blev alle 28 kirker ødelagt.

Ærkebiskoppen betegnede tilbagegivelsen af klosteret som et tegn på, at tingene i det mindste bevæger sig. Men han vil ikke skjule sin bekymring over, at forhandlingerne gik meget, meget langsomt.

Fire nye bispedømmer oprettet i Ukraine

Rom (KIPA) - Paven har godkendt oprettelsen af fire nye bispedømmer i den ukrainsk-katolske kirke. Derved bliver den del af eparkiet Przemysl, der ligger på ukrainsk område skilt ud fra den polske del og bliver til eparkiet Drobovysj-Sambir. Fra ærkebiskopet i Lviv udskilles eparkierne Zboriv og Ter-

nopil, og fra eparkiet Ivano-Frankivsk udskilles eparkiet Kolomyja-Tjernihiv.

Samtidigt bekræftede *Johannes Paul II* udnævnelserne på tre af de fire bispedømmer, som den ukrainske synode havde foreslået. Det er to tidligere hjelpebiskopper og en 44-årig redemptorist.

Første afrikaner leder af kardinalkollegiet

Rom (KIPA) - Kardinal **Bernardin Gantin** (71) fra Benin er som den første afrikaner blevet valgt til dekan for kardinalkollegiet. Til subdekan vælges den forhenværende statssekretær i Vatikanet, **Agnostino Casaroli**. Dekan-titlen er nærmest en ærestitel: dekanen forestår kardinalkollegiet, men han har ingen myndighed over de øvrige kardinaler.

Kardinal siden 1977
Gantin (hvis navn betyder »jernet») blev født i Totonou i den daværende franske koloni Dahomey i 1922. Hans familie tilhøre de ca. 15% katolikker af

landets 3,5 mio. indbyggerne. 70% af befolkningen er tilhængere af naturreligionen. Den måde, katolicismen har slået rod i de traditionelle afrikanske religioner, betegner Gantin som »en mystisk hændelse«, der kan sammenlignes med en blodtransfusion, der »bringer nye guddommelige kim i det afrikanske blod«.

Gantins barndom var meget fattig, da hans far døde i en tidlig alder. Han studerede kirkeret og teologi ved de pavelege universiteter i Rom. Han blev præsteviet i 1951 og biskop af Cotonou i 1957. Som 38-årig blev han den første afrikanske ærkebiskop. I 1971 kom han til kurien og

1977 udnævnte pave **Paul VI** ham til kardinal. Han ledede de pavelege råd »Cor Unum« og »Justitia et Pax« indtil 1984, hvorefter han blev formand for Bispesekretariatet.

Koncillets tjener

I denne stilling har Gantin et stort ansvar for det udvalg af præster, som paven skal vælge biskopper fra. På spørgsmålet om hvilke udvælgelseskriterier, han anvender, siger han: »Jeg vælger præster, der først og fremmest er medlem af Vatikanikoncillets tjener og som virkelig er inde i dets retningslinjer.«

Gantin kan sige sit arbejde i kurien og ser det i

Kardinal Gantin

et positivt lys: »Jeg føler mig hjemme her. Der er mere arroganse i mange afrikanske stater end her i Vatikanet.« Han mener, at de største farer er kirkeligt individualisme og overdreven nationalisme. Både de gamle kirker i Europa og de unge i udviklingslandene har brug for Roms hjælp til at opdatere kirkens universalitet.

Kritik af for mange ægteskabsannullinger

Rom (KIPA) - Den italienske ærkebiskop **Vincenzo Fagiolo** siger, at det er en skandale, at 98% af alle ægteskabsannullinger sker ved de kirkelige domstole i USA ender med en ophævelse af ægteskabet. Fagiolo er formand for Det pavelege råd for Lovfortolkning og de amerikanske katolikkers respekt for ægteskabets uoploselighed er stærkt faldende, mener Fagiolo.

kanske kirkelige domstole fortolker loven forkert, og det fører til en »bred udlægning af bestemmelserne«. Fagiolo oplyser, at 70% af alle ægteskabsbødder færdes i USA. Det viser, at amerikanske katolikker respekt for ægteskabets uoploselighed er stærkt faldende, mener Fagiolo.

Moder Teresa fordømmer kunstig prævention

Omaha (KIPA) - Moder Teresa fordømmer anvendelsen af kunstig prævention. I et video-budskab til kongres i Omaha i den amerikanske stat Nebraska i anledning af 25-års

jubilæet for rundskrivelsen »Humanae vitae« fordømte moder Teresa, at ud af den egoisme, der angår svangerskab, vokser viljen til at slå et allerede voksende barn ihjel.

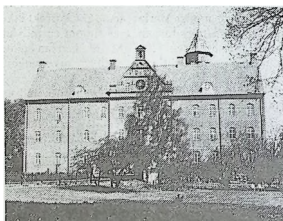
Studiedage for kirkemusikere

Frå den 19.-23. oktober 1993 (efterskoleferien) afholdes der studiedage for kirkemusikere på Sostrup Slot.

I lighed med tidligere studiedage vil der blive undervist i orgelspil, korsang, solosang m.m. Workshop i liturgi, indvælsing af korværker, gregoriansk sang samt indstudning af ældre og nyere kirkemusik vil indgå i programmet.

Pris: Kr. 1.780,- for enkeltværelse, kr. 1.500,- for dobbeltværelse.

Kirkemusikudvalget & Liturgisk Sekretariat
(Benedict Fabricius, Guido Krennblüh, Peter Møller, Eva Rungwold, Jette Thomsen).

Klip!

Tilmelding til Liturgisk Sekretariat, Vesterbrogade 28.3, 1620 København V., senest den 17. september 1993, tlf. 31 24 26 30.

Undertegnede deltager i Studiedage for kirkemusikere på Sostrup Slot. (Der tillydes 3x 1/2 times soloundervisning i orgel, sang eller korledelse).

Navn: _____

Adresse: _____

Jeg ønsker soloundervisning i: _____

Dato: _____

(Underskrift)

Amerikanske biskopper vil hjælpe ofre for sex-misbrug

Paven udtrykker bekymring over de mange tilfælde, hvor præster har misbrugt børn og unge

Washington (KIPA) - Pave **Johannes Paul II** har et brev til de amerikanske biskopper givet udtryk for sin bekymring over de mange tilfælde i USA, hvor præster har misbrugt børn og unge seksuelt. I den sidste tid har afsløringen af forskellige seksuelle overgreb på mindreårige vakt opsigt i USA. I de sidste måneder har der været over 20 tilfælde, som alle har medierne bevæget. Flertallet af sagerne går 10 til 20 år tilbage. Der er opstået flere selvhjælpesgrupper med personer, der er blevet seksuelt misbrugt af præster.

Sidste tjent med en møllestøn om halsen
I sit brev til biskopperne skriver paven, at »den, der bringer en af disse små tilfælde, får bente tjent med at få en møllestøn om halsen og blive sænk i havets dyb« (Matt. 18,6). Kirkerettens straffe er helt retfærdige, og »misbilligheden af ondskaben kommer til udtryk derved, siger paven. Paven minder om, at han har diskuteret problemet med de amerikanske biskopper under deres »liminas«-besøg og gjort opmærksom på, at præsternes synder har chokeret

mange. For Johannes Paul II står biskopperne i USA over for to hovedopgaver. Dels skal de tage sig af de skyldige præster og deres ofre, og dels skal de se på, hvorledes samfundet som sådan er truet af skandalen. Paven opfordrer biskopperne til at tænke problemet igennem sammen med præster og lægfolk og reagere med egnede forholdsregler.

Paven kritisk over for medierne

Paven udtaler sig også kritisk om mediernes rolle i seksandalerne. »Denne søgen efter sensationer fører til tabet af noget, som er livsvigtigt for samfundets moral,« hedder det i brevet. Når en moralsk forseelse bliver til sensation uden hensyn til den menneskelige samvittighed, medarbejder man moralen, mener paven. »Det ender kan godt være sensationelt, men sensationelitet, men sensationelitet er altid farlig for moralen,« skriver Johannes Paul II.

Biskoppernes nødsætterkommission

Under deres forløb har de 238 amerikanske biskopper foreslået at tage brodden af de stadig mere påtrængende problemer for den amerikanske, ka-

toliske kirke. De har nedstillet en kommission bestående af syv biskopper under forråds af biskop **John Francis Kinney** af Bismarck, North Dakota. Den skal formulere ensartede forholdsregler for alle bispedømmer over for præster, der har begået seksuelle overgreb på mindreårige.

Kinney udtaler, at biskopperne forstår den smerte og kval, som disse sager voldes. De ødelægger tilliden til kirken og skader dens anseelse. Han siger til biskopperne, at de skulle være forberede på at høre mere »merterligt og smædt«. Omfanget af problemet ses også af, at bispeskonferencen måtte vælge en ny sekretær, da dens tidligere sekretær, ærkebiskoppen af Santa Fe, **Robert Sanchez** i foråret blev tvunget til at gå af som biskop efter at have erkendt sig skyldig i seksuelle forhold til to kvinder.

Permanente kriser

Kommissionens arbejdsgrundlag bliver en beretning fra et udvalg bestående af 31 personer, læger, præster og ofre for præsters seksuelle misbrug. I beretningen hedder det, at »beskyldningerne for seksuelle overgreb fra katolske præsters side

den tydeligt manglende evne fra nogle biskoppers side til at tage de nødvendige konsekvenser har ført til en permanent kriser i kirken.«

Beretningen foreslår, at præsterne kommer under stadig terapeutisk behandling og bliver fjernet fra poster, hvor de har sælsørgisk kontakt med unge. Desuden skal kirken fokusere på ofrenes tarv. De skal hjælpes økonomisk og have mulighed for lægelig behandling. Det fastslås, at det er kirken ansvar at identificere præster, der misbruger mindreårige seksuelt.

Saligkæringsproces for Robert Spiske

Breslau (KNA) - Saligkæringsprocessen for grundlæggeren af de schlesiske Hedvigsstre, **Robert Spiske** (1821-1888) er åbnet i Breslau. Spiske var en socialt engageret præst, der med kongregationens en-skede at hjælpe mennesker i fysisk og psykisk nød. Der opstod kommuniter i alle Tyskland, Danmark, Østtyskland, Polen, Tjekkiet og Slovakiet. Kongregationens moderhus er i Berlin.

- Skal vi bruge mennesket som reservedelslager?
- Er barn en menneskeret?
- Er vi med- eller modarbejder i Guds skaberværk?
- Det æstetiske valg - hvor går grænsen?

Under temaet:

Menneskesyn - set med katolske øjne

indbyder Pastoraldædets etik-udvalg til døbnesweekend på Maglås 18.-19. 1993.

Prisen for weekenden er kr. 370,- (har man brug for økonomisk støtte - spørg først menighedsrådet. Ingen må blive hjemme af økonomiske grunde).

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum kr. 100 eller hele kursusbetøbet på giro 4 28 44 29 kr. m.v. Etik- eller pr. check til Ein Uldam, Maglås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.

Forespørgsler/oplysninger: Bidda Wohlert, tlf. 31 63 10.

Program, deltagertafte m.v. vil blive tilsendt ca. en uge før weekenden. Tilmelding snarest - senest 1.9. 1993.

Pastoraldædets Etikudvalg

Åbent hus

Meglås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15.

Søndag den 3.10. 93 kl. 15.00: Helle Stangrup fortæller om «Christine» og «Sci. Markus nat».

Søndag den 28.11. 93 kl. 15.00: Elisabeth Westenholtz spiller «Gopin - Schuraf - Gæstebogen. Thmod Hessel fra Lokalthistorisk Arkiv i Birkerød indleder om familien Westenholtz.

Søndag den 5.12. 93 kl. 14-18: Adventstræf.

Søndag den 13. 94 kl. 15.00: Niels Bierig Wamberg fortæller om «Digitale i Nordsjælland».

Kl. 14.00: Kaffe/te og kage

Kl. 15.00: Foredrag

Pris: Kr. 30,00.

S-tog til Birkerød station - bus 328 til Høsterkøb.

»Fra Kateder til Gudstjeneste«

RPU, DLK og FAKS indbyder til kursus om liturgi for børn og unge.

Kurset henvender sig primært til lærere, men også katedere og aktive i ungdomsarbejdet er meget velkomne.

Af programmet kan nævnes:

Focus på det religiøse plads i skolens hverdag. Hvad lærer man af at gå til skolemesse? Hvad sker der med læreren/katederen, når man fortæder katederet og går i kirke? Hvad er forskellen på formidlersituationen i undervisning og liturgi?

Vi sætter også fokus på spørgsmålet: Hvad er væsentligt i tros læren for børn, hvilket indhold skal liturgien formidle?

Lørdag formiddag taler Lotte Bastrup, psykolog ved børnepsykiatrisk ambulatorium på Bispebjerg hospital om «børns religiøse univers». Hun vil komme ind på forholdet mellem børns religiøse forestillingsverden, deres personlige identitetsudvikling og opvåkningsår.

Sidst, men ikke mindst, vil vi afslutte tid til at udrbejde praktiske liturgiforløb, som vi valfarter sammen.

Weekenden tilrettelægges af Hanne Brixtofte Petersen, Jesper Fich og sr. Gisela Heitz CSJ.

Sted: Maglås

Tidspunkt: Fredag den 1. oktober kl. 16.00 til søndag d. 3. oktober efter frokost.

Pris: Enkeltværelse kr. 1200,-

Dobbeltværelse kr. 900,-

Uden overnatning kr. 850,-

Tilmelding: Ved indbetaling på girokonto nr. 413 3080 til: RPU, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

I begrænset omfang kan der ydes tilskud til personer, som ønsker at deltage og som ikke får kursus betalt gennem f.eks. stole eller sogn. Kontakt venligst RPU for yderligere oplysninger.

Tillykke

Tak til Asta Kluge

Noget af det mest pinlige ved at ældes er, at man først som gammel helt fatter, hvor meget man i de unge og yngre år har modtaget af venlighed fra mennesker uden helt at forstå

Asta Kluge er fyldt 85 år

det. Man tog imod det som noget bare naturligt og rimeligt. Nu er man parat til at sige tak alvorligt og førstend - og så er de fleste døde!

Heldigvis lever nogle så længe, at man kan nå det end. Fru Asta Kluge i Brønshøj har lige passeret de 85, og jeg skynder mig at sige tak. Dels personligt, for al den venlighed og gæstfrihed hun og hendes ældede mand, *Otto*, viste en uge, uerfaren præst i 1948 og årene fremover.

Når det pastorale arbejde så sortet ud, var der altid venkab og forståelse at hente. Dels på spejder-

nes vegne. Vi var ofte til planlægning og møder og blev modtaget med åbne arme. Dels på sognets vegne i de gamle dage: Familiens indsat var enorm.

Hvordan Asta Kluge klarede det altsammen, med spejdere, sogn, mand og seks børn er mig en gåde - nu. Dengang forekom det mig, i min ungdoms naivitet, selvløge-

ligt, naturligt og rimeligt. Jeg kender faktisk intet bedre kaldt til «Helliggørelse» end en husmoders opførelse for sit hjem med mand, børn og venner - det giver ingen tid til at være selvcenteret, skal jeg love for! Asta Kluge har ikke haft mange timer til eget brug! Derfor under vi hende et godt orium i de smukke omgivelser i Voldparken.

Kære Asta, tak!

Hilsen
Björn (Højbo)

Polak fortjenstorden

Bendt Bendtsen blev den 16. juni dekoreret med den polske fortjenstorden i sølv. Højtideligheden fandt sted på den polske ambassade.

Bendt Bendtsen har siden 1978 hjulpet Polen

med nødhjælp til hospitaler og andre institutioner. Specielt har hjælpen været rettet mod nødlidende børn i Polen, og hun modtog for nogle år siden i Gdansk en polsk orden for hjælp til polske børn.

Døde

Vi mindes Gerda Henrichsen med tak

Søndag den 13. juni sov Gerda Henrichsen stille ind på Sankt Lukas Stiftelses Hospice velforberedt med kirken s nædemidler.

Hun blev begravet ved en smuk højtidelighed den 21. juni fra Sakramentskirken, som var hendes sognekirke. Nu ligger hun blandt sine mange slægtninge på Katolsk Vestre Kirkegård.

Gerda Henrichsen døde den 13. juni

Gerda var et fint menneske, velorienteret i indførelsen af kirken, var ikke bange for at give sin mening tilkendegivet gennem de mange år, den katolske kirke var under forandring.

Daanmarks katolske Kvindeforbund

Det var altid berigende at besøge hende, gæstri,

som hun var. Der var tit en bog, hun lige ville anbefale. Vi er mange, som vil mindes hende med taknemmelighed og forban.

I mange år var hun en værdst intern revisor for Danmarks katolske Kvindeforbund og en god hjælp til Lørdagsklubben, så længe den eksisterede.

Ære være hendes minde.
Grete Dahm

Bror Raymond var en far for børnene

Torsdag den 22. juli døde Broder Raymond Stroobans på sygehuset i Diest, Belgien.

Rend Stroobans blev født den 29. marts 1908 i Wilselo/Putkapel ved Leuven. 17 år gammel indtrådte han som kandidat-lægebroder i pramonstraten-ers-abbetied Averbode. Han fik klosternavnet *Raymundus* og allgæde to år senere sine første ordensløfter, den 11. juli 1927.

I Vejle i 42 år

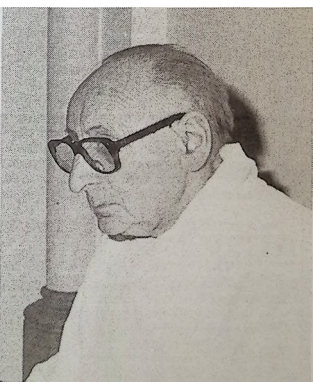
I 20 år passede han sit daglige arbejde inden for klosterets fællesskab, med skiftende opgaver. I begyndelsen hjalp han i abbediets avlsgård, senere var han hushjælp hos den daværende abbed *Crest*, siden 1942 i sognepræstens bolig, som ligger inden for abbediets mur.

I 1947 blev han sendt til Vejle, hvor han i hele 42 år stod for alskens husholdningsopgaver og var en far

for de børn fra landet, der boede i præstgården mens de gik i Skt. Norberts skole.

Lillebror

Han blev en kendt skikkelse i byen, hvor han omgav sig med *Eik tilnavnet Lillebror* (han var ikke ret høj), når folk så ham gå aftenur ved siden af den meget slanke *stroebror Nikolaus Van Velthoven*. Under sin sommerferie i Belgien i 1989 kom han alvorligt til skade ved et fald. Efter et langt sygehuseophold kom han svækket tilbage til abbediet, men ønsket om at vende tilbage til Vejle kunne ikke blive opfyldt. Til gengæld har mange vejleensere besøgt ham i Averbode og forsynet ham med gode gaver. De sidste fire år levede han stille og forhenligt tilfreds blandt mange medbrødre og med god pasning og forplejning. I juli bragte et nyt uheldigt fald ham igen på syge-

Bror Raymond Stroobans stod bl.a. for husholdningen hos præmonstratenserne i Vejle, og han var som en far for de børn fra landet, som boede i præstgården, mens de gik i Skt. Norberts Skole.

huset i det nærliggende Diest. Her døde han torsdag den 22. juli. Begravel-

sen på abbediets kirkegård fandt sted den 28. juli.

1 dag forsikrer vi alt!

ALM BRAND

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 98 70 00

Omfavn livet midt i livet

Susanne Sønderbo: »Omfavn livet midt i livet«. Unitas Forlag 1993. 86 sider. Kr. 120.-

Til alle kriserammer mellem 35 og 50 år og dem der bare vil se lidt nærmere på den livsvise, der kaldes »livsmidte«, har Unitas Forlag udgivet en lille håndsrækning. Den er skrevet af psykolog og sørgeterapeut Susanne Sønderbo. Hun ønsker at give læseren en »meditativ tilgang til livsmidten«.

Den lille bog (kun på 86 sider - velegnet også til dem, der foretrækker læ-

sestof i mindre portioner) stiller således ikke noget krav om at ville være psykologisk fagliteratur. Susanne Sønderbos indfaldsvinkel til emnet er netop at forbinde religiøse spørgsmål med psykologiske problemstillinger. Hun går ud fra, at livsmidten væsentligt er »en menings-krise og dermed en religiøs krise«. Denne krise tolkes derfor ikke kun psykologisk, men først og fremmest teologisk. Denne krise ses i en nådens tid. Altså ikke livsfarv af Guds nåde i en livsvise, der kan

være dunkel og orienteringsløs - tværtimod er det stedet og tiden, hvor nåden byder ind i livet. »Midtvejtskrisen« ryster og blander elementerne i det menneskelige liv sammen, for bedre at skelne mellem væsentligt og uvæsentligt, mellem sandhed og løgn og for at ordne det på ny. Set med troens øjne er det Gud selv, der handler i denne krise. Han bringer bevægelse i det menneskelige hjerte for at lukke op for og befri det for selvbedrag og illusioner«.

Bogen er en brugsbog. Derfor får den to dele. De første 50 sider er uddybende artikler om emnet. Disse artikler virker på mange måder som spotlights - kaster lys på en tanke og sætter læseren selv i gang med at tænke videre.

Den anden del kalder forfatteren »øvelser«. Her præsenteres læseren - brugeren - for fem måder at meditere sit eget liv, sin livssituation på. De er ikke blot til gennemlæsning. De skal gøres og kan gøres om og igen.

Hvor læseren mest fin-

der den hjælp han/hun ønsker, i den teoretiske eller i den praktiske del, må vise sig. Susanne Sønderbo har i hvert fald været udvalgt sine egne tanker (til dels personlige noter fra retninger) med glimt fra verdenslitteraturen, (H. Hesse, S. Kierkegaard, D.

Hjomsøgete. Efterbilledet fra Luá, Spanien, ca. 1200, der er brugt som bogens omslagsbillede.

Hammerskjold, Bibelen) så det fryder hjertet.
Gisela Heitz

Sankt Barbara - ægteskabets og artilleriets værneshelgen

En lille bog om Den hellige Barbara ventes i boghandlen i oktober. Forfatteren er Sissel Fredricke Plathe, der er specialist inden for dansk middelalderkunst.

Der er fundet omkring 90 gengivelser af Den hellige Barbara i danske kirker. Den hellige Barbara er både artilleriets, ægteskabets og minearbejderens værneshelgen. Hendes festdag er den 4. december. Ifølge legenden er

hun født omkring år 210 i Nicomedia i Lilleasien.

Bogen, der er på 40-48 sider udgives af Verde Museum i samarbejde med Artilleriemuseumsforeningen, Sømeøtrykks Artilleriregiment og Dansk Artilleritidsskrift. Prisen forventes at være 65-70 kr. og ved forudbestilling gives en rabat. Henvendelse til Artilleriemuseumsforeningen, Hjerterivevej 127, 6800 Varde.

Kirken under besættelsen

Resultater fra forskningsprojekt på Odense Universitet

Anders Bjørnvad: »På vej mod hjemstavnens ret«. Odense Universitets Forlag, 2005 s. Ill. kr. 138.-.

Den, der selv har oplevet den tyske besættelse, går selvfølgelig med en vis spænding i gang med læsningen. I forordet oplyses det, at bogen er et af resultaterne af et forskningsprojekt: Kirken under besættelsen, som Odense Universitet påbegyndte i 1986. Desuden gøres opmærksom på, at en af vanskelighederne ved arbejdet var, at der i den katolske kirkes arkiv ikke findes mange arkivalier fra tiden under besættelsen. Hertil må straks bemærkes, at en lang række papirer (selvfølgelig) blev brændt eller på anden måde uligetilgjort for at hindre en uønsket brug af dem.

I en udmærket og virkelig fyldtegende indledning opføres den danske katolske kirkes historie fra grundloven til 1938, det år, da biskop Brems indgav sin afskedsansøgning. Derefter behandler bogen i de øvrige 12 kapitler:

Den nye biskop, Bredgade, hvem var de - og hvor mange? sognene, skolerne, sygeplejen, foreningerne, pressen, økonomien, katolikkerne og kirgen, flygtningene, og endelig en sammenfatning, der går ud på, at den danske katolske kirke, uanset det store antal præster og søstre af udenlandsk herkomst, loyalt havde stået på Verdenskirkens side i kampen mod nazismen.

Mange noter

Alt materialet til bogen er omhyggeligt gennemgået, hvad der fremgår af

alt 374 noter til bogens 142 sider. Foruden undersøgelsen af trykte kilder, byder forfatteren på en lang række erindringer fra »overlevende«, men det halve århundrede, der er gået siden besættelsen op her har naturligvis hos nogle af de berørte resultater i en vis usikkerhed om detaljerne.

Katolikkerne og kirgen

Kapitlerne om kirkens virke i Danmark før og under besættelsen indeholder en masse statistik, da der jo skal skabes et billede af den katolske kirkes stilling i Danmark ved udbuddet af 2. verdenskrig. Vi, der allerede var voksne, da krigen brød ud, kaster os især over de sidste kapitler om katolikkerne og kirgen og kapitlet om flygtningene efter Tysklands sammenbrud.

Byrdene i krisetider er

sjældent ligeligt fordelt, og ved læsningen af kapitlet om økonomi får man et levende indtryk af biskop Suhrs seje og uafbrudte kamp for at skaffe de nødvendige midler til lønningerne og den øvrige drift af »det apostolske Vikariat«, som kirken i Danmark dengang hed.

Kapitlet om katolikernes og kirgens må naturligtvis lide under den mangel på skriftligt materiale, som er omtalt i indledningen. Enkelte skæbner har kunnet trækkes frem, men kapitlet er (og må blive) noget af et patchwork. Hovedstilet, et billede af den »almindelige« katoliks stilling til besættelsen træder dog klart nok frem.

Den humanitære indsats over for de tyske flygtninge deler den danske katolske kirke broderligt med Folkekirken.

Georg Heggum

Radio og TV-nyt

ved Klaus Møller-Jørgensen

Kristen serie i TV for børn

Skt. Joseph-søstrene i Ringsted på P1
Danmarks Radio sender på mandag den 30. august en udsendelse om søster Clementine og hendes to medstøttere i kommunitet i Ringsted gennem 25 år, sr. Maria og sr. Margaret. De lever alle tre et aktiv pensionistliv. Søster Clementine har været Skt. Josephstær i 70 år og er stadig et stort aktiv for menigheden. Bl.a. sam-

menighedsrådsformand. Udsendelsen er tilrettelagt af Maria Dohn og bringes på P1 fra kl. 13 til 13.45.

Kristen serie på DR-TV
Forbavsende hurtigt gennemsender DR-TV »Alle os under himlen«, en serie for børn om hverdag og tro, produceret af Danmarks Kirkelige Mediecenter. Serien blev sendt første gang i pinsen 1993.

Denne gang sendes serien endda på et bedre tidspunkt, nemlig kl. 18.50. I løbet af seriens 6 afsnit følger man nogle børn og deres familier, og historien sammenkæder på en naturlig måde hverdagens små og store oplevelser med den kristne tro - hele tiden set gennem børnenes øjne. De første to afsnit sendes tirsdag den 31. august og torsdag den 2. september kl. 18.50.

Ny debatfilm om abort
på vej
»Annas valg« bliver titlen på en ny debatfilm om provokeret abort, primært til undervisningsbrug. Filmen fortæller om en 17-årig gymnasieelev, som pludselig står med en uønsket graviditet. Videoen overlader det endelige svar på Annas problem til dem, der ser filmen, men peger dog på, at der faktisk er

tale om et valg mellem to muligheder. Hermed ønsker videoen at supplere en debatfilm fra Statens Filmlenket om samme emne, som peger på abort som en naturlig løsningsmulighed ved uønsket graviditet.

Manuskriptet er skrevet af TV-journalist Birgit Stresino, der selv er katolik, og hele projektet er gjort økonomisk muligt gennem et stort arbejde

med ansøgning hos fonden, ministeriet m.v. fra en kreds af kirkefolk i Ålborg med en præstekonung ved navn Ellen Pedersen i spidsen. Med i gruppen er bl.a. tidligere biskop Henrik Christiansen. Videoen produceres af Danmarks Kirkelige Mediecenter og forventes færdiggjort til november. »katolsk orientering« vil til den tid bringe en nærmere omtale af projektet.

Nye abonnenter

(Låst-katolikker) kan tegne et års-abonnement på katolsk orientering ved et indbetalte kr. 230,- på giro 2 05 70 42, *katolsk orientering, Vestergade 28, 4. 1200 København V. På girokort tilskriv: Nye abonnenter.

DUK-kalender

Skoleweekend den 17.09.-19.09. 1993
på Øm for alle katolske elever i 6. klasse. En weekend med Rim, leg, samvær og et spændende messe.
Pris kr. 150,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse Tilmelding og betaling senest den 27.08. 1993.

Mini KUK-leder kursus den 25.09. 1993
1 Uge for Mini-KUK ledere samt interesserede.
Pris kr. 75,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 03.09. 1993.

Ministatweekend den 01.10.-02.10. 1993
på Øm for de 10-16 årgår.
Pris kr. 150,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 10.09. 1993.

Børnedej den 16.10.-22.10. 1993
på Øm for de 7-13 årgår. Pris kr. 600,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1993.

Ungdomsmøtten den 17.10.-23.10. 1993
i Skovhuset ved Slangerup.
Pris: 18 kr og opbejler.
Pris kr. 600,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1993.

Ledertræning den 29.10.-31.10. 1993
på Øm for alle landets KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Pris kr. 180,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 06.10. 1993.

Muskelweekend den 05.11.-07.11. 1993
på Øm for muskelinteresserede. Alder: 16 år og opbejler. Pris kr. 150,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 15.10. 1993.

Interplanlægning den 13.11. 1993
på Institut St. Joseph, København for alle katolske grupper og interesserede. Alder: Ca. 13 år og opbejler. Spisebilletter kan købes på stedet à kr. 10,00. Tilmelding senest den 05.11. 1993.

KUK-vest weekend den 19.11.-21.11. 1993
i Aarhus for alle KUK'ere og interesserede i Jylland og på Fyn. Alder: 12 år og opbejler. Pris kr. 100,00 samt 100,00 for fællesrejse. Betaling og tilmelding senest den 29.10. 1993.

Medarbejderforening den 28.-29.11. 1993
på Øm for repræsentanter, redaktører og uønskede medlemmer af DUK. Kursus er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 05.11. 1993.

Åbent hus med playgroup den 15.12. 1993 kl. 15.00-17.00 på Sekretariatet.

Nyårsmøde den 27.12. 1993-01.01. 1994
på Øm for unge over 16 år samt familier.
Priser:
0-16 år kr. 225,00
2-6 år kr. 400,00
7-13 år kr. 490,00
Voksne kr. 550,00
samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 05.12. 1993.

Særlige priser er for medlemmer af DUK. Lige medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for væsener og kr. 300,00 for lejral

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt i løbet af sidste måned af året.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgroskabet 9 08 32 84
Danmarks katolske Sekretariat
Bredgade 07, 2. et. 1200 København K. Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås:

To. d. 2. nr. d. 23.8.:
Finansministeriet.
Fr. d. 3.-aa. d. 5.9.:
Hestene: Korn og sø.
Vf. kr. Ansgaard Rieman.
Fr. d. 3.-aa. d. 5.9.:
Gæster fra Schwerin.
Se. d. 6.-aa. d. 10.9.:
Ludwig-Windthorst-Haus.
Ma. d. 6.-aa. d. 8.9.:
Demnerts Radio.
Fr. d. 10.-aa. d. 11.9.:
Meninghedspleje Grønningvej kirke.
La. d. 11.9. kl. 10-16
Høst: Høstgæster.
Fr. d. 11.-aa. d. 12.9.:
Institut for Kirkehistorie.
Ma. d. 13.-aa. d. 15.9.:
Kirkens økonomi.
On. d. 15.-kr. d. 17.9.:
Matematisk forening.
Fr. d. 17.-aa. d. 19.9.:
Bokningsmødet Egevang.
Fr. d. 18.-aa. d. 19.9.:
Etkårsus: Menneskesyn
-et med katolske øjne.
Ma. d. 20.-d. d. 21.9.:
Socialministeriet.
To. d. 21.-aa. d. 22.9.:
Lærerforum for Privatskolelærere.
To. d. 23.-kr. d. 24.9.:
Institut f. Nationaløkonomi.
Fr. d. 24.-aa. d. 25.9.:
Katolsk Arbejder-Aktion
v/George Bue-Andersen.
Ma. d. 27.-kr. d. 1.10.:
Den Journalistiske Efterund.

Hvadsgang på Magleås

Eftermiddagshvadsgang på Magleås er plantet til lørdag den 11. september 1993 fra kl. 10.00-16.00.
Man er også velkommen til blot at komme et par timer og give et nap med.
Der vil være kaffe og kage - og gløvend løv til store som små hjulpen.
Til afdagsarbejdsbyen vil der blive serveret frokost i Grønthuset.
Hvadsgangen holdes af Jørgen Rindsgaard Jensen og Hanne Bjartholt-Petersen.
Yderligere oplysninger fås hos centerleder Elin Udem på tlf. 42 81 07 15.

Hvadsgang på Magleås

Eftermiddagshvadsgang på Magleås er plantet til lørdag den 11. september 1993 fra kl. 10.00-16.00.
Man er også velkommen til blot at komme et par timer og give et nap med.
Der vil være kaffe og kage - og gløvend løv til store som små hjulpen.
Til afdagsarbejdsbyen vil der blive serveret frokost i Grønthuset.
Hvadsgangen holdes af Jørgen Rindsgaard Jensen og Hanne Bjartholt-Petersen.
Yderligere oplysninger fås hos centerleder Elin Udem på tlf. 42 81 07 15.

Hvadsgang på Magleås

Eftermiddagshvadsgang på Magleås er plantet til lørdag den 11. september 1993 fra kl. 10.00-16.00.
Man er også velkommen til blot at komme et par timer og give et nap med.
Der vil være kaffe og kage - og gløvend løv til store som små hjulpen.
Til afdagsarbejdsbyen vil der blive serveret frokost i Grønthuset.
Hvadsgangen holdes af Jørgen Rindsgaard Jensen og Hanne Bjartholt-Petersen.
Yderligere oplysninger fås hos centerleder Elin Udem på tlf. 42 81 07 15.

Hvadsgang på Magleås

Eftermiddagshvadsgang på Magleås er plantet til lørdag den 11. september 1993 fra kl. 10.00-16.00.
Man er også velkommen til blot at komme et par timer og give et nap med.
Der vil være kaffe og kage - og gløvend løv til store som små hjulpen.
Til afdagsarbejdsbyen vil der blive serveret frokost i Grønthuset.
Hvadsgangen holdes af Jørgen Rindsgaard Jensen og Hanne Bjartholt-Petersen.
Yderligere oplysninger fås hos centerleder Elin Udem på tlf. 42 81 07 15.

Katolsk Arbejderaktion

afholder sin 67. natrone fra fredag den 24. til søndag den 26. september 1993 på Magleås. Ankomst efter kl. 19.00 og afrejse kl. 15.00.
Restoranen åbner er:
Vore holdninger som menneske og kristen.
Retræteløber: Dr. teol. Richard Hansen.
Pris 500,00 kr. Sociale afbrigt pålænde kan efter anmodning påregne et nedslag i prisen.
Tilmelding senest 17. september 1993 til:
George Bue Andersen
Ved Klosteret 4, 1. tv.
2100 København Ø.
tlf. 39 29 51 10 (bedst efter kl. 18.00).

Diverse

Hjælper mig!

Rolf kvindelig studerende (kunsthistorie), lyubo, søger billig bolig i ÅRH. Tlf. 64 82 31 01.

Radio Steno - Katolsk lokalradio

Stz. Kjeltegade 3, kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag kl. 20-23 på 107,9 MHz.
20.00: Mandagsmagasinet med aktuelle indl. 21.00: Åbent Forum - debatprogram.
22.15: Meningsoplysninger.
Mandag til fredag kl. 18-17 på 88,2 MHz.
Mandag: »På Hærnses mærke - for børn og unge.
Tirsdag: »Løst og glemt.
Onsdag: »Vertikale» - programmet, der for alvor lytter i lyden.
Torsdag: »Aligens gode.
28.8: »Jørn Helger - om højskole for hørselsløse.
Fredag: Magasinprogrammet »Det' fredag».

Sankt Andreas Bibliotek

Købmægsgade 46, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 30
Tirsdag, onsdag og torsdag kl. 10-16

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser til lej. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem lejende og lejers. Ønsker De at udbyde eller aflåse, ring til Katolsk Menighedspleje 23 15 23 02.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke

Ansvarstiftelsen
Man kan støtte Kirken ved at indsette den som arving i sit testamente.
Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.
Gratis advokatbistand
Der anbefales at indse advokat oprette testamente.
Ligegyldigt til salar refunderes af Biskopkontoret.
Yderligere oplysninger
Katolsk Biskopkont.
Bredgade 62A, 1206 København K.
Tlf. 23 11 60 80

Salg og service

Lasse Baumann
Antikviteter
Dødsboer og bedre indbo købes.
Nobles 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Åften: 42 85 39 40

Malerestør VILLY JANSEN

Bredgade 12 - 7100 VEJLE
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

REGALVERING LIGBRÆNDING

Strandvejen 153
31 62 16 50
Til med Vagn Foden, dørers medlem af Bedemændenes Landforening

Referencer:

Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerordenen
af Den Hellige Lioba
Aftaler træffes gerne i Døds hjem

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 50 56
Hver mandag kl. 20-23 på 107,9 MHz.
20.00: Mandagsmagasinet med aktuelle indl. 21.00: Åbent Forum - debatprogram.
22.15: Meningsoplysninger.
Mandag til fredag kl. 18-17 på 88,2 MHz.
Mandag: »På Hærnses mærke - for børn og unge.
Tirsdag: »Løst og glemt.
Onsdag: »Vertikale» - programmet, der for alvor lytter i lyden.
Torsdag: »Aligens gode.
28.8: »Jørn Helger - om højskole for hørselsløse.
Fredag: Magasinprogrammet »Det' fredag».

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 16 - 1833 på 2000 København F.
Begravelses og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

Ønder alle foranstaltninger med dødsfald og på anmeldelse til skattebet. sygesikring, ligforening m.m.
Aftaler gerne i Døds hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT 31 55 55 57

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Tastrup 42 99 01 58

WAGN ADLER
Bedemand Kristens Eft.
DØGNET RUNDT

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S
Fyringsolie
Oliefyrseservice
Installationer
Olievagt i fyringssektionen

36 70 45 30

36 70 45 30

Radovrevej 383, 2610 Radovre

Bernhardt Christensen

Sølvbøvej 8, Søbro.
Tlf. 86 94 82 10
Btlf. 30 88 28 08

Ur- og Brillhuset

»BALANCEN«
v/KNUD PETERSEN
Gertragede 34, Svendborg
Telefon 02 21 20 20

Revision - Skat

REVISORCARLSEN I ROSKIDEN
Revisorer
Jørgen Brangstrup
Sk. Oplegs 10 - Roskilde - 42 35 10 35
»det er altid sikkert med en registreret revisor

Foto: Birkerød Avis

Katolik fyldt 100 år

Mandag den 2. august fyldte *Sofie Petersen*, Plejehjemmet Nordvanggård 100 år. Dagen blev fejret med en reception på hjemmet. 100 år er ikke noget særligt at snakke om, oplyser hun i et interview med »Birkerød Avis«. *Sofie Petersen* blev gift i Skt. Ansgars Kirke i Bredgade under 1. Verdenskrig.

Hun er taknemmelig for den gode pleje og den kære tone på Nordvanggård. Hun glæder sig desuden over, at hendes oldtante går i den tilstødede katolske børnehave »Fredsholm«. Det bliver til gentagne besøg på plejehjemmet Nordvanggård har nu tre 100-årige beboere. »katolsk orientering« ønsker *Sofie Petersen* et forsikret tillykke!

Lovforslag om tilbagegivelse af kirkelig ejendom i Slovakiet

Bratislava (KIPA) - Den slovakiske regering har besluttet at fremsætte et lovforslag om tilbagegivelse af kirkelig ejendom. De landejendomme, skove og bygninger, som kommunisterne beslaglagde, skal med få undtagelser tilbagegives. Ansøgning om tilbagegivelse skal være modtaget inden for et år efter lovens ikrafttræden. Det slovakiske parlament skal behandle lovforslaget i efteråret.

Biskop Martensen æresdoktor

Forsat fra forsiden

er under udarbejdelse, siges det videre.

Det teologiske Fakultet betegner biskoppen som en »udpræget økumenisk orienteret teolog, der retter sin opmærksomhed mod spørgsmål, som spiller en afgørende teologisk rolle i forholdet mellem

konfessionerne. Han gør det med en for ham typisk lærdom, åbenhed og evne til at bane nye veje. Om man er enig i hans standpunkt er, udfordrer det til stadighed til stillingtagen, fordi det er så teologisk centralt og så velunderbygget og velargumenteret, som tilfældet er.«

kk

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Hønlind Kluge (red. sekretær).
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Sørensen og Susanne Wigenaas

Biskopper fordømmer mord på børn

Regeringen må stoppe volden mod børnene, siger ærkebiskop

Brasilien (KIPA) - De brasilianske biskopper har skarp fordømmelse på otte gadebørn i Rio de Janeiro. Regeringen må tage omfattende forholdsregler til at stoppe voldsbølgen mod gadebørnene, siger formanden for Den brasilianske Bispekonference, ærkebiskop *Luciano Mendes de Almeida*.

Tre betjente arresteret

Ærkebiskoppen af Rio, kardinal *Eugenio Arrio*, af *Sales* kræver, at forbyrdelsen bliver opklaret. Det er på tide, at myndighederne beviser, at de er der for at beskytte mennesker, især de svageste, siger kardinalen.

Lige efter drabene blev tre militærpolitibetjente arresteret. En af dem, *João Marcelo da Penha* blev genkendt af et af de overlevende børn. Fem andre overlevende genkendte indseer af de tre mænd. Senere blev de løsladt igen. Det

forlyder dog fra ledelsen af militærpolitiet, at det godt kan være soldater, der er ansvarlige for mordene.

1992 meddelte det brasilianske forbundspolitiet, at i de 17 forbundsstater blev mellem 1988 og 1990 4.611 børn og unge dræbt. De fleste ofre blev dræbt med skud i ryggen, hvilket taler for, at det drejer sig om en form for henrettelser. Politilederne mener, at gerningsmorderne er politifolk eller dødspatruljer.

Kristnes aktion

Bonn (KIPA) - Mindst 4.611 gadebørn er blevet gusomt myrdet i de brasilianske storbyer inden for

de sidste år, siger det tyske »Kristnes aktion for afskaffelse af Tortur« (ACAT). I et brev til den brasilianske ambassadør i Bonn kræver ACAT, at den brasilianske regering giver gadebørnene en bedre beskyttelse.

Mordene betales

Mordene på gadebørnene betales af rige forretningsfolk. Endnu har den brasilianske regering ikke taget nogle forholdsregler til at beskytte de flere hundrede tusinder gadebørn. ACAT er en økonomisk bevægelse, der blev grundlagt i Frankrig i 1974 og som nu har afdelinger i 15 lande.

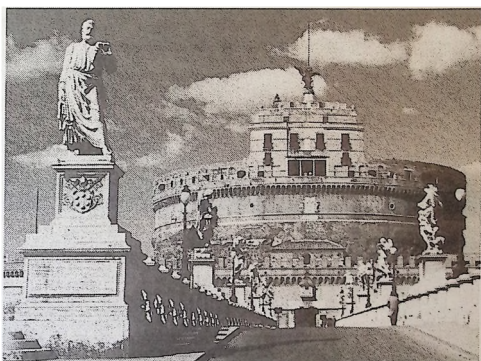
Ny nuntiaturråd i Vedbæk

Monsignor *Edward Joseph Adams* er rejst til Prag for at virke som nuntiaturråd i det apostoliske nuntiat. Ny nuntiaturråd for de nordiske lande bliver monsignor *Joseph Chernoth*, som i de sidste tre år har virket i Madrid. Han kom til Danmark i begyndelsen af august.

1,5 mio. børn dræbt i krige

Köln (KIPA) - Mere end 1,5 mio. børn er blevet dræbt i krige de sidste ti år, hedder det i en meddelelse fra UNICEF, FN's hjælpeorganisation for børn. 4 mio. børn er blevet invalide og 12 mio. er blevet fordrøvet fra deres hjemland.

90% af alle, der dør i krige er civile. I udtalelsen fra Athen, hvor 31 nationale UNICEF-komitéer mødtes, gøres den moderne krigsreligøse ansvarlig for de mange dødsfald og lemlestelser på børn. »Der findes 200 mio. minner i jorden i dag. De må straks fjernes«, siges det i erklæringen.

I øjeblikket kan turister i Rom besøge Engelsborg (billedet) indtil solnedgang. Hidtil var det berømte bygningsværk på den højre Tiberørd i Rom kun læjlighedsvis åben for besøgende mellem kl. 9 og 13. Efter museumsdirektør *Ruggiero Pantrelis*s oplysninger er det planlagt at indrette en informationsdatabase for turisterne i den såkaldte »Passetto del Borgo« (pavement flisevej) fra Vatikanet til Engelsborg. Databanken skal indeholde information om Roms monumenter og arkæologiske seværdigheder. Engelsborg blev oprindeligt bygget som mausolæum for kejser *Hadrian* og var i Middelalderen pavernes fæstning. Foto KNA.

Kvindelige ministrarer under overvejelse i Vatikanet

Problemet er af pastoral art

Rom (KIPA) - Der er endnu ikke truffet nogen afgørelse om en officiel anerkendelse af kvindelige ministrarer, siger Vatikanets teolog, *Joan Navarro-Valls*. Anledningen til udtalelsen var en artikel i det amerikanske tidsskrift »Time«, der oplyser, at Vatikanet havde skiftet mening.

Problemet med kvindelige ministrarer er af pastoral art, og det overvejes for tiden i Vatikanet, sagde Navarro. Han understreger, at problemet med kvindelige ministrarer og problemet med kvindelige præster ikke har noget med hinanden at gøre. Det sidste er »som bekendt af doktrinær og juridisk art«.

Ifølge Kongregationen for sakramenter og Gudstjenestens doktrin »Institutiонаles deconum« fra 1980 har kvinder ikke officielt tilladelse til at være ministrarer. Dog er det overladt til de enkelte bispekonferencer eller biskopper, om de vil tillade kvindelige ministrarer eller ej.

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4. DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44. Telefax 31 24 49 75 og 97 22 48 64. Udgiver: Ansatteforeningen Tryk: Ny Dag, DK-4500 Nakov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 8. september

katolsk orientering

Aflæggelse af evige løfter, side 3
Læserdebat, side 4 og side 8
Kirkemusik, side 5
Klara-år, side 6-7
Den ny genetik, side 9

Rundskrivelse om moral på vej

Vatikanets pressetalsmand imødegår fremført kritik

Pave Johannes Paul II's moralrundskrivelse »Veritatis splendor« (»Sandhedens stråleglans« ser ud til at ville vække en hidtil debat i den katolske kirke, når den bliver offentliggjort i løbet af efteråret, skriver »Catholic Herald«.

I slutningen af juli offentliggjorde det italienske nyhedsbureau »Adista« uddrag af en foreløbig version af rundskrivelsen. I denne kræver paven absolut lydhed fra alle troende og alle teologer over for kirkens moralære.

I en leder skriver »Catholic Herald«, at rundskrivelsen sandsynligvis vil splitte en allerede polariseret kirke. Den vil betyde en cementering af de forskellige standpunkter, verdens 800 mio. katolikker allerede har.

Professor Norbert Greinacher fra universitetet i Tübingen siger i en kommentar:

Fortsættes på bagsiden.

Kardinal går ind for indgreb i Bosnien

Zagreb (KIPA) - Den kroatiske kardinal, Franjo Kuharic udtaler, at »den fysiske magt skal imødegås med fysisk magt«, hvis der skal være indhold i det internationale samfundens tale om retfærdighed og fred i Bosnien.

Kuharic fordømte skarp de massakrer, som kroater har foretaget i Bosnien. Alle, der begår forbrydelser i det kroatiske folks navn, skal stilles for retten, sagde han. På dage før udtalelserne havde han haft et møde med lederen af de bosniske kroater, Mate Boban.

De katolske biskopper i Bosnien har i en fælles erklæring til verdensoffentligheden opfordret til fred. Efter et møde i Mostar hedder det, at den etniske udrensning må slutte og blodudgydelserne få en ende. Situationen er værst i bispedømmet Sarajevo, hvor 350.000 af de 500.000 katolikker er fordrevet.

Appellen er underskrevet af erkebiskop Vinko Puljic af Sarajevo, biskop Franjo Komarica af Banja Luka og biskop Ratko Peric af Mostar-Duvno.

Sr. Johanne Marie aflagde evige løfter over for biskoppen i valfartskirken i 60m ldrdag den 21. august. Hun er hermed den første dansker, der har aflagt evige løfter hos De Små Sestre. Sr. Nisole (th.) var måske den lille søster, der glædede sig mest. Den 6. oktober i år er det nemlig 40 år siden, hun som den første fra ordenen kom til Danmark. Se også side 2.

Kirkecenter i Høje Tåstrup til 19,5 millioner kr.

Det nye center skal ligge ved siden af den katolske skole få hundrede meter fra den nye banegård i Høje Tåstrup

Biskop Hans L. Martensen har bedt arkitekt Gert Ingemann om at gå videre med planerne om at kirkebyggeriet i Tåstrup. Arkitekten skal være færdig 1. december med detaljeringerne til byggeriet, hvorefter det forventes, at byggeriet udbydes til licitation inden jul. Byggeriet kan, hvis vejret tillader det, gå i gang i begyndelsen af det nye år.

Kirkecenter

Kirkecenteret kommer til at bestå af kirke, kapel og præstegård med plads til to præster, menighedssal, ungdomslokale og sikringsrum. Der er afsat 19,5 mio. til byggeriet.

Det nye kirkecenter kommer til at ligge ved siden af Skt. Pauls Skole på Frøgård Alle i Høje Tåstrup få hundrede meter fra den nye banegård. Grunden blev købt for ca. 13 år siden med henblik på at bygge skole og kirkecenter på stedet.

Skolen

Skt. Pauls Skole blev oprettet i 1976 i menighedssalen på Køgevej, hvor den nuværende kirke ligger. I november 1981 flyttede skolen ud i de nye lokaler på Frøgård Alle. Siden har det været et stort ønske for dels skolen og dels mange menighedsmedlemmer, at kirken rykkede ud ved siden af skolen.

For 60 år siden indviede biskop Brems den nuværende Skt. Pauls Kirke på Køgevej 162 og i juni 1938 blev sognet selvstændigt. Kirken, der er en gammel

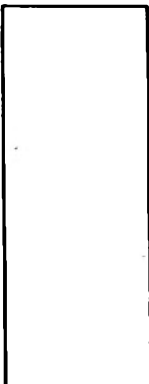
vandretkirke, blev i 1931 købt af menigheden i Tåstrup. Den er nu med sine 150 siddepladser for lille.

kk

Kampagne for at få flere ydere med i kirkebidragsordningen

I løbet af efteråret bringer »katolsk orientering« en række annoncer om bispedømmets kirkebidragsordning. Omkring 18.000 katolikker burde være med i ordningen, mener pastorlærdets kirkebidragsudvalg. Godt 4.000 er med til at dække nogle af kirkens

udgifter. Annoncekampagnen vil i første omgang markere tilstedeværelsen af en sådan ordning, og det er udvalgets håb, at mange vil hevende sig for at få oplysning om, hvordan man bliver yder. Se annoncen side 3. Red

Tilsendt katolske husemænd i Danmark 20 numre
Abonnementprisen 226 kr. årligt.
Adresser: Katolsk orientering, indsendt til postbureauet.
ISBN 87-02-12747-4

En halv million unge tog imod paven i Denver

Rom (KIPA) – En halv million unge deltog i det ottende Verdensungdomsmøde i Denver i forbundsstaten Colorado i USA. Ikke siden guldfeberen i 1859 har der været så mange mennesker i Denver. Amerikanske aviser betegnede blandingen af børn, gudstjenester, meditation og »stacropops« som »Guds Woodstock«. »Superstar« i medierne var pave Johannes Paul II.

»Denver '93« havde en stærkere økumenisk betoning end de tidligere ungdomsmøder i Buenos Aires, Santiago og Czestochowa. Nord-syd-solidari-

teten blev også understreget på mødet. Formålet med mødet var ifølge arrangørerne »at opdag Guds nærvær og forkynde Kristus i en post-moderne by«.

Paven mødtes med ungdommen tre gange i løbet af arrangementet, der havde overskriften »Jeg er kommet, for at de skal

have liv og have i overflod«. (Joh. 10,10). Han deltog i åbningsceremonien, i en vågenat og i en stor gudstjeneste i Cherry Creek State Park.

Det niende verdensungdomsmøde vil finde sted i den filippinske hovedstad Manila i begyndelsen af 1995, oplyste paven ved afslutningsmessen.

Paven mødte også Bill Clinton

Washington (KIPA) – I forbindelse med sit besøg ved Verdensungdomsmødet i Denver, Colorado har pave Johannes Paul II haft et møde med præsident Bill Clinton. Det er første gang, at de to mødes. Tidligere har paven mødtes med præsidenterne Ronald Reagan og George Bush.

På sin 60. udlandsrejse besøgte paven også indianerne i Mexico og Jamaica. Paven skulle egentlig have besøgt dem under sin rejse til Santo Domingo i oktober 1992 i forbindelse med Columbus-året, men på grund af sin sygdom i juli blev rejsen afbrudt.

Det er en pastoralrejse, men den har også en social og politisk dimension.

Af Jamaica's kun 2,5 mio. indbyggerne er kun 5% af indbyggerne katolikker, men over halvdelen af befolkningen er kristne. Johannes Paul II havde samtaler med politikere, præster og ordensfolk og deltog i en økumenisk gudstjeneste og en stor festmesse. Han besøgte også et hus for fattige, der er oprettet af Mother Teresas orden.

I Mexico mødtes paven med indianere i Izamal. Han gav udtryk for glæde over, at kirken nu er officielt anerkendt i landet.

Katolikker i USA har anden mening end kirken

New York (KIPA) – I forbindelse med pave Johannes Paul II's besøg i USA har tidsskriftet »Newsweek« offentliggjort en rundspørgse blandt katolikker. Deraf fremgår det, at mange amerikanske katolikkers holdning ikke stemmer overens med kirkens officielle lære.

Over 70% af de adspurgte går ind for gifte præster og 62% går ind for kvindelige præster. 63% erklærer, at de anvender kunstige præventionsmidler trods kirkens afvisning af dem. 42% støtter kirkens holdning til afvisning af abort, men 45% afviser den. 64% mener, at præster skal tvinges til at opføre som præster, hvis de er skyldige i en seksualforbrydelse.

Rundspørgsen er baseret på telefoninterviews foretaget af »Princeton Survey Research Associates. Af USAs næsten 250 mio. indbyggerne er ca. 55 mio. katolikker.

Kritik fra indianere i Mexico over møde

Mexico City (KIPA) – Paven møde med indianere i Mexico i august møder kritik i indianerkredse. »De indfødtes møde med Johannes Paul II er for os fuldstændigt betydningsløs fordi indianerne kun bliver repræsenteret af regeringsvenlige organisationer«, udtaler Genaro Dominguez, der er formand for »Den nationale koordinering for de indianske folkeslag«. Denne forening repræsenterer ca. 2 mio. af Mexicos ca. 12 mio. indianere.

Mødet med paven er en »politisk begivenhed«, siger Dominguez. Efter at kirken er blevet anerkendt, er dette møde lige så vigtigt for staten som for kirken. Selv efter mødet på kardinal Posadas i Guadalajara er kirken interesseret i at opretholde gode forbindelser med staten. I øjeblikket er regeringens Nationale institut for Indfødte, som organiserer mødet med paven, kendt for sin korruption, slutter Dominguez.

Ti politifolk arresteret

Mexico City (KIPA) – 14 politibetjente og 17 andre er blevet arresteret i forbindelse med opklaringen af mordet på kardinal Juan Jesus Posadas Ocampo, der var ærkebiskop af Guadalajara. De arresterede sigtes for at have modtaget penge fra chefen for et

narko-kartel som »betaling« for at give ham beskyttelse.

Blandt de arresterede er politichefen i forbundsstaten Jalisco, Francisco Rojas Camacho og chefen for informationsafdelingen Luis Murillo. Det store antal og den høje rang hos

nogle af de arresterede tyder på, at der er tale om et større korruptionsnet.

Den 66-årige kardinal blev dræbt i maj af gangstere fra et narko-kartel, der forvekslede Posadas med chefen for det rivaliserende narko-kartel.

Fuldt hus på DUK-lejrene

»Når man bygger et hus, så skal der bruges mange håndværkere med hver især deres know how og erfaringer.« Sådan stod der i beskrivelsen af årets DUK-tema »DUK og jeg = kirken« forud for årets DUK lejre.

Det blev til mange håndværkere på årets 10 lejre, idet 376 børn, unge og voksne deltog i de mange tilbud. I 1992 var der godt 448 deltagere, men da var der lejre mere.

Selv om vejret kunne have været bedre, vendte deltagerne i årets lejre tilfredse tilbage i håbet om kræfter nok til at bygge videre på kirkens hus.

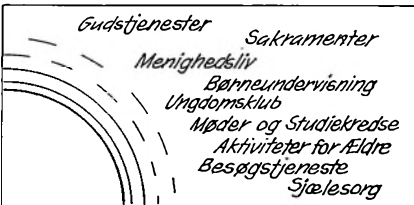
Der blev afholdt 3 juniorlejre, midlertidige, børneljre, drama- og musiklejre, multilejre, festival, arbejdslejre samt valfart til Santiago. *kk*

Forkerte navne

I sidste nummer af »katolsk orientering« blev den lutheriske præst navn i artiklen og billedteksten om franciscanernes indstælses i Roskilde angivet for-

kert. Hans rigtige navn er Gunnar Bach Pedersen. Ligeledes var Paul Wiisby's navn stavet forkert. Vi beklager fejlene. Red.

Vi har 21.509 katolikker i Danmark der er »nydere«!

Alle disse tilbud skal betales
(selvom vi ikke kan lide at tale om penge og religion samtidig) - **betaler du?**

NB: En tak til de 4.047 »nydere« der i dag betaler kirkebidrag.

Ja, jeg ønsker at være »ydende medlem, send mig oplysninger om kirkebidragsordningen.

Navn: _____

Adresse: _____

By: _____ Postnr.: _____

Sendes til: Katolsk Biskopkontor, Bredgade 69A, 1260 K.

Første dansker aflægger evige løfter hos Jesu Små Søstre

200 mennesker fyldte valfartskirken i Øm, da sr. Johanne Marie aflagde løfter over for biskoppen

»I dine hænder sr. Agnes Jeanne, som repræsenterer sr. Iris Marie, vores generalansvarlige, aflægger jeg i dag for hele mit liv løftet til Gud om at leve i Evangelisk færdighed – for at kærte mig til ham, i Gud-vrige colibat – for at lade hans kærlighed gennemtrænge og præge hele mit liv, i lydhed – for at hans vilje må ske.«

Under en gudstjeneste, der var en præstevælses værdig, aflagde den 33-årige Anne Marie Pedersen fra Virklund ved Silkeborg, nu kaldet Johanne Marie, disse evige løfter efter 13 års noviciat hos Jesu Små

Søstre. Omkring 200 mennesker, heraf 30 medøstre fra Norden, fyldte lørdag den 21. august valfartskirken i Øm.

Ceremonien under messen begyndte allerede efter indgangsalmene, hvor biskoppen kaldte sr. Johanne Marie frem. Hun spurgte sin medøstre Agnes Jeanne om Jesu Små Søstre ville tage imod hende. »Lille søster, på alle vegne tager jeg imod dig, så vi sammen kan virkeliggøre den opgave Kristus betror verden.« svarede Agnes Jeanne.

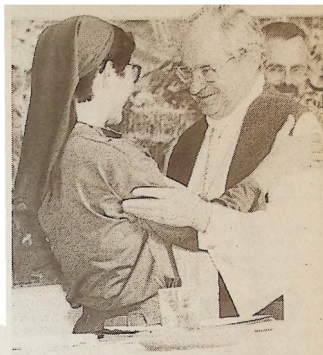
Herefter fulgte syndsbekendelsen, Kyrie, Gloria,

lesninger. Efter biskoppens prædiken stillede en række vidner sr. Johanne Marie nogle spørgsmål, som hun svarede på. Under Alle Helgens litaniet lagde Johanne Marie sig ned som tegn på fuldstændig hengivelse. Nu fulgte selve løfteaflæggelsen. Til sidst blev Johanne Maries ring velsignet af biskoppen, og hun underskrev herefter løfteakten ved altar.

Jesu Små Søstre kan i år fejre 40-året for deres ankomst til Danmark. Sr. Noëlle, der bor i kommunitetet i Grønland, kom som den første lille søster til

Danmark 6. oktober 1953. Foruden kommuniteter i Øm og Ornlund, er der også ét på Vesterbro i København.

Ordenen blev stiftet i 1939. Søstrenes opgave er at være kontemplative midt i verden ved at dele vilkår med de svage i samfundet.

Urniddelt båret før fremførelsen af offergaverne blev den 33-årige sr. Johanne Marie ring velsignet, hvorefter hun underskrev løfteakten. Den lange løfteaflæggelsesceremoni var hærmet slut, og biskop Hans L. Martensen kunne herefter lykønske lille søster Johanne Marie.

»Jeg ønsker at svare på Guds kalden. I tillid til Helligåndens hjælp ønsker jeg at følge Kristus her og hele mit liv til Gud i Jesu Små Søstres fællesskab«, svarede sr. Johanne Marie på et spørgsmål fra sr. Agnes Jeanne. Fotos Knud Kluge.

I brydningen af messen bar sr. Johanne Marie lykønsninger fra nær og fjern om foran alteret.

»Fra Kateder til Gudstjeneste«

RPJ, DJK og FAKS indbyder til kursus om liturgi for børn og unge.

Kursus henvender sig primært til lærere, men også kateketer og aktive i ungdomsarbejde er meget velkomne.

Ad programmet kan nævnes:

Focus på det religiøse plæds i skolens hverdag. Hvad lærer man af at gå til skolemesse? Hvad sker der med læreren/kateketer, når man forlader kateder og går i kirke? Hvad er forskellen på formidlersituationen i undervisning og liturgi?

Vi sætter også fokus på spørgsmålet: Hvad er væsentligt i troslæren for børn, hvilket indhold skal liturgien formidle?

Læringsformiddler Lotte Bastrup, psykolog ved børnepsykiatrisk ambulatorium på Bispebjerg hospital om »børns religiøse univers«. Hun vil komme ind på forholdet mellem børns religiøse forestillingsverden, deres personlige identitetsudvikling og opvåkningsår. Sidst, men ikke mindst, vil vi afslutte det til at udarbejde praktiske liturgiforslag, som vi evaluerer sammen.

Weekenden tilrettelægges af Hanne Brøstede Petersen, Jesper Fich og sr. Gisela Heitz CSJ.

Sted: Maglæs

Freitag den 1. oktober kl. 16.00 til

søndag d. 3. oktober efter frokost.

Pris: Enkeltværelse kr. 1200,-

Dobbelværelse kr. 900,-

Uden overnatning kr. 650,-

Tilmelding: Ved indbetaling på girokonto nr.

413 3080 til: RPJ, Sikt. Kjeldsgade 3,

2100 København Ø.

V begrænset omfang kan der ydes tilskud til personer, som ønsker at deltag og som ikke får kursus betalt gennem fæls. skole eller sogn. Kontakt venligst RPJ for yderligere oplysninger.

Hertug Knuds Division 75 år

Jubilæumsfest for tidligere og nuværende HKD-spejdere

Den Katolske Spejderdivision Hertug Knud, også kaldet HKD, kan her i 1993 fejre 75 års jubilæum. Hertug Knuds Division er en af Danmarks ældste divisioner med store stolte traditioner.

Lørdag den 2. oktober afholdes en stor jubilæumsfest på Niels Steensens gymnasium. Festen er for ulveunger, spejdere, seniorer, forældre og ledere. Men også tidligere medlemmer og ledere samt andre venner af HKD inviteres hermed.

Hertug Knuds Division består i dag af ulve og spejdere fra Sct. Klémens gruppe på Amager, Sct. Michael, Sct. Angar og Sct. Absalon fra København Ø og N. Desuden spejdergrupperne Sct. Laurentii i Roskilde, Sct. Paul fra Tåstrup og Grasseme fra Lyngby og Hellerup.

Med hensyn til selve jubilæumsaftenen åbnes portene kl. 17.00. Herefter er der spisning. Øl, vin og vand kan købes til rimelige priser. Kl. 19.30 er der optræden på scenen med sang og anden underholdning. Jeg, Madsen, en af arrangørerne vil ikke afsløre hvem der skal stå på de skrå brædder, men lover der bliver underholdning i topklasse.

Senere på aftenen spilles op til dans og disc. Der bliver også rig lejlighed til hyggensnakke om de »gode gamle« spejderdage.

Adgangsbilletter kan bestilles ved kontakt til Divisionens formand, Per Nyboerg, tlf. 33 11 15 31 (aften).

Prisen er kr. 75.00 for voksne og kr. 35.00 for børn under 18 år. I prisen er incl. garderobe, spis-

ning, topunderholdning, dans og musik. Med håbet om rigtig

mange »gamle« HKD'ere vil komme til denne festaften. HKD

En af Danmarks ældste spejderdivisioner, Hertug Knuds Division fejrer lørdag den 2. oktober sit 75-års jubilæum. Fæsten er for ulveunger, spejdere, seniorer, forældre og ledere. Foto HKD.

Debatmøde om Mediepolitik

- hvor stor bør licensen være?
- hvordan sikres forbrugernes indflydelse på DR og TV2?
- hvad med TV2-regionernes fremtid?
- hvordan sikres lokalradioens økonomi?

Lise Hækkerup (S)

og

Helge Sander (V)

stiller op til offentlig debat, et panel stiller nærliggende spørgsmål - og alle i salen er velkomne til at deltag i debatten, som finder sted:

onsdag den 6. oktober kl. 19.30
Valby Medieborgerhus, Valgfredvej nr. 4,
nær Tørløngs Plads.

Der er gratis adgang. Arrangør: Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund i samarbejde med Kristelig Lyt-ter og Fjernseforbund og Arbejdernes Radio- og Fjernsynsforbund.

Vil »de gamle« gøre en indsats?

Lederskrivbenten tror, at en række fælles opgaver for unge i fremtidens Europa ligger lige for, men han har sine tvivl om, at de drømme kan gennemføres, fordi, - det kræver en indsats; som de unge ikke ønsker at yde.

Det er nok rigtig, at hvis den danske skoleungdom af i dag skal beskæftige sig med Europa, så bliver det med turistens briller på næsen. I al fald hvis vi overlader afgørelsen til dem selv.

En udenlandsrejse skal - set med mange unge danskernes øjne - være til fornøjelse og uden anden aktiv indsats end at bære sin bagage til og fra logi og banegård/lufthavn.

På en måde er det dog forståeligt. »Vi gamle« selv opdraget dem til, at

penge og et liv i økonomisk behagelighed er tilværelsens mål.

Og dog - hvis vi gamle leger legen med, går foran i forbindelse til ungdomsgrupper i udlandet - så viser det sig at kunne skabe bæredygtige kontakter, at give grænseoverskridende oplevelser. Det kan lade sig gøre!

Vi bør have overskudtet til at skabe kontakter helt ind i de enkelte familier, og vi bør i vort ungdomsarbejde/konfirmandklubber og med vore store elever i skolerne arbejde på at åbne hjemmene for ungdom fra andre lande i Europa. Et sådant arbejde kræver en indsats; men lykkes det at overtale vore egne unge, så er resultatet da også, at de unge danskere føler en stor glæde

over at kunne give glæde, åbent ud, medmenneskelighed og varme til kammerater fra andre lande.

Men - hvad de unge danskere oplever ved at bo i en udenlandsk familie bare i nogle få dage; møde en ægte taknemmelighed, glæde og hjertevarme kan næsten ikke beskrives med ord.

Unge - uanset konfession - vil gerne yde en indsats; men det kan de ikke alene. Gennem vort katolske netværk kan katolsk ungdomsarbejde og katolsk skole på i spidsen og gøre en stor indsats. De store visioner kan kun gennemføres, hvis »vi« går noget.

Drømmen om et baltisk fællesskab - siger Willem Wuyts - er foreløbig kun en behagelig drøm, og det

kræver endnu ingen anden indsats end dissmunen.

Det er for letskabt.

Et fællesskab, udvekslinger, personlige kontakter mellem unge er allerede effektueret, også i katolsk sammenhæng. Drømmen er for nogle unge virkeliggjort. Og det afhænger ikke kun af »vi unge, men også af »de gamle« om andre - også katolske - unge får luft under vingerne og gør drømmene til virkelighed.

Men, - kan »vi gamle« overvinde vores mæghed, og vil vi forkiære de unge, hvad sagen egentlig drejer sig om. Vil vi bruge vor tid, kræfter og kærlighed til medmennesker?

Det tvivler jeg i al fald på.

Inger Harbo Andersen
(forkortet af red.)

Sct. Albani Skole
Odense

Ledige legatportioner 1993

Gunhild Buchardt Hansens legat for tidligere elever ved Sct. Albani Skole og for tiden under uddannelse.

Ledige portioner à kr. 4.000,- er til udbetaling i år.

Ansøgningsblanket indsendes ikke.

Ansøgningsfrist på søndag den 1. oktober 1993 til:

Skoleleder Ole Nielsen
Sct. Albani Skole
Adalgade 5
5000 Odense C

Tandbørsten og Bibelen

Kære læser,

Bibelen burde være en lige så personlig og selvfølgelig del af vores dagligdag som tandbørsten. Dog endnu mere betydningsfuld.

Tandbørsten bliver taget frem og brugt op til flere gange daglig. Ingen kunne tænke sig en overnatning uden tandbørsten, for ikke at tale om en ferie. Mange af os tager endda tandbørsten med på arbejde, og bruger den flittigt dér.

Tandbørstningen har en rensende virkning, og vi har det bedre med os selv og med andre. Ligeledes er det med Guds Ord. Det har en rensende virkning på vores tankegang. Vi har det bedre med Gud, os selv og andre.

Ligeledes er det med Guds Ord. Det har en rensende virkning på vores tankegang. Vi har det bedre med Gud, os selv og andre.

Dertil kommer den store fordel, at man behøver ikke at sluge en prædiken eller udtalelse i bløde etc. rå, for man kender skriften. Paulus roste menigheden i Berst (Ap.G. 17, 11) for at granske skrifterne, når de havde hørt en prædiken.

Bibelen er også en spændende bog at læse, så fuld af visdom og overraskelser. Og når man berder Heiligheden om indsigt og visdom, er der ingen grænser for, hvilke udfordringer man får. Man kommer Gud nærmere, og Jesus bliver personlig. Forholdet er ikke længere: Gud der oppe, mig her nede; men: Jesus, dig og mig.

Med venlig hilsen
Mia og Kåb Joensen
Sørvåg, Færøerne

Maria ud af skabet!

Da vor biskop ved sin valfartsprædiken på Åsebakken og på Øm udtrykte et ønske om, at det må være muligt at vise bispeddømmet til Marias uplettede hjerte næste år, var han sikkert overrasket over at konstatere, at han stak hånden i en hvespæder. Et par indlæg i ko nr. 1293 viser, at dette ikke desto mindre var tilfældet.

I en artikel under overskriften »Er Maria virkelig sådan?«, viser hele fem forfattere, hvorledes det er muligt totalt at misforstå og forvanske Marias budskab fra Fatima. Med hvad forfatterne selv kalder for »ubehagelige undertoner«, skildres Guds Mor nærmest som en psykopatisk voldsgalning. At dette kan ske med udgangspunkt i budskabet fra Fatima, kunne have været hylmorsomt - hvis altså ikke det var så sørgeligt.

Jeg kan kun anbefale *Anders Overgaard Poulsen* og *Schou* samt *P. Bjørn Højbo*, at gennemlæse budskaberne fra Fatima endnu en gang, og måske driste mig til at bede om at budskaberne læses ud fra en åben og ikke-forudindtaget synsvinkel. Åbn hjertene!

Med overskriften »Næp-
tendisk Mariadyrskelse sætter

skel mellem katolikker, forfaldende *Anders Overgaard Poulsen* mig til uforvaret at puste støvet af Gyldenrøds røde Fremmedordbog. Hurtigt konstaterede jeg, at pietisme betyder noget med fromhed, og at dette skulle splitte katolikker. Forfatteren mener ikke, at biskoppen bør indvie bispeddømmet til Maria, mest ud fra synspunktet: Hvad vil Folketrikken dog ikke sige? Ifølge *Anders Overgaard Poulsen* er Maria-fromheden endog en nyreligiøs strømning! Her jeg ellers og troede, at nyreligiøsitet var Transcendental Meditation, Jehovas Vidner, Hara Krishna og lignende. Men nu kan listen åbenbart tilføjes selveste Guds Mor - Maria!

At det ligefrem - som *Anders Overgaard Poulsen* skriver det så skulle være tvært - til indvie bispeddømmet til Maria, må jeg kraftigt afvise. Tværtimod er en indvielse af vort bispeddømmet til Marias uplettede Hjerter en helt naturlig udvikling.

Midt under Den 2. Verdenskrig, nemlig den 31. oktober 1942, indviede *Pave Pius XII* verden til Marias uplettede Hjerter. På

det tidspunkt stod Tyskland til sejr, men det ændrede sig hurtigt. Allerede et par dage efter indvielsen, i begyndelsen af november, led *Rommel* nederlag i det berømte slag ved El Alamein. Samtidig stod den tyske hær i Stalingrad, hvor de på det tidspunkt havde erobret 9/10 af byen. Men i løbet af november gjik sovjetiske styrker til modangreb, og den 31. januar 1943 trodsede 23 tyske generaler *Hitlers* ordrer og overgav sig. Herefter vendte krigen for de tyske styrker, som stort set kun mødte nederlag helt frem til halvgen slutning i foråret 1945.

I 1984 indviede vor pave, sammen med en masse biskopper, hele verden til Marias uplettede hjerter. Året efter skete det utrolige: Sovjet fik en ny statschef og partileder, hvis historiske lod det skulle blive at opløse det kommunistiske ondskabens imperium og lukke lysen ind i Rusland. I det Sovjet, hvor religion i mere end 70 år hørte hjemme på museer og i arbejdslejr i Sibirien, oplever alle kristne kirkesamfund i dag en opblomstring som aldrig er set før.

På den baggrund finder jeg det blot naturligt, ifølge

også vort bispeddømmet skal indvies til Marias uplettede hjerter.

Mht. hvordan vi som katolikker skal kunne forarbejde en indvielse af bispeddømmet overfor vore protestantiske venner, er det kun et sige: *Gør det godt!* Når jeg diskuterer åndelige emner med protestanter i min omgangskreds, lægger jeg bestemt ikke skjul på min store kærlighed til Maria - Guds Mor. At gemme Maria bort i et skab, blot fordi »min samtalepartner vil nok ikke synes om hende«, er intet mindre end bedrægt og halvgjort gerning! Jeg minder ydmygt om Kirkenes allerede fastslåede læresætninger vedrørende Marias optagelse i Himlen og Hendes kroning d. Disse brøder viser protestantiske kredse sig heller ikke om - og hvad så?

Som danske katolikker skal vi ikke skjule Maria i skabet af frygt for vore protestantiske venner. Tværtimod skal Guds Mor frem i lyset - så også protestanter kan lære at elske denne forunderlige kvinde, som skulle blive ikke blot Guds Mor, men også Mor og Dronning for alle troende.

Dan Rito
(forkortet af red.)

Boykot Nestlé's produkter

Pax Christi i Danmark, en afdeling af den internationale Pax Christi organisation, har besluttet at slutte op om Pax Christi Australiens opfordring til boykot af Nestlé's produkter.

Baggrunden er, at Pax Christi har samlet overbevistende dokumentation for, at Nestlé, som er verdens største fabrikant af modernelmælkserstatning og babydam, fortsat tilidsætter en aftale fra 1984. Ifølge denne aftale må

man ikke markedsføre sine produkter på en måde, der får mødre i den 3. verden til at tro, at flaskeernæring er bedre eller billigere end amning. Man ansår, at halvdanen million bavyer hvert år dør, fordi de får modernelmælkserstatning som tilblades forurenset vand - i mangel af bedre.

Altids boykot Nestlé's produkter!
Hans Christensen
Pax Christi

Det er min drøm, at man virkelig opdrager vores børn og unge, ja i det hele taget menighederne til at synge gregoriansk, siger Jette Thomsen i et interview med »kattolsk orientering«. Hun er én af arrangørerne af et kursus for kirkemusikere, som afholdes på Søstrup i efterårsferien.

Musik, der tjener Guds ord

Af Susanne Wogensen

Jette Thomsen dirigerer koret til messen på Åsebakken ved biskoppens 25-års jubilæum i 1990. (Foto Knud Kluge).

Fra den 19. til den 23. oktober afholdes kursus for kirkemusikere på Søstrup. Det er anden gang kirkemusikvalget arrangerer sådanne studiedage.

En af arrangørerne er Jette Thomsen, der er organist i Skt. Andreas kirke i Odstrup nær København. »kattolsk orientering« har talt med hende om kurset og spurgt hende, hvem kurset henvender sig til.

– Kurset er tænkt som en inspiration og appetitvækker for de ikke-professionelle organister og kirkesangere. Der er mange, der påtager sig at spille og synge til gudstjenesterne, selv om de måske føler, at de ikke helt er i stand til at påtage sig denne tjeneste. Og der er mange, der savner noget specifikt katolsk, og det får man her.

På kurset kan man vælge mellem ene-undervisning i sang, orgel, eller kortelæse. Ligeledes er der hver dag workshops, hvor man kan vælge mellem liturgi, gregoriansk sang eller musikteori. F.eks. kan man i musikteori-workshoppen lære at lave et forspil til en salme.

Jette Thomsen oplyser, at man på kurset tager udgangspunkt i den enkelte niveau i solo-undervisningen. Om eftermiddag-

gen er kursisterne medlemmer af koret, der skal forberede den store festmesse den sidste aften. De øvrige aftener er der foredrag om liturgi og gregoriansk sang.

– Det er vigtigt, at kirkemusikeren holder sig for øje, at det drejer sig om en tjeneste for Herren, understreger Jette Thomsen. Kirkemusikken spiller en utrolig stor rolle i messen, fordi den befordrer bønnen. Vi skal lovspride Gud af hele vort hjerte og med hele vor krop.

Man skal forberede sig inden gudstjenesten. Ikke blot på det, man skal spille og synge, men også åndeligt. Man beder til Helligånden, at nu den gudstjeneste må gå godt. Netop hvis vi føler, vi har svært ved det, er det vigtigt, at vi beder Gud om at være med os i det arbejde, vi gør. Og så gør vi, hvad vi kan – så kan vi ikke gøre mere!

Men en større teknisk overskuelse er vel i stand til at frigøre opmærksomhed til det åndelige?

– Det er rigtigt. Og det er også vigtigt, at den musik, vi anvender har kvalitet. Kvalitet overvinder alle hindringer. Netop hvis man har den indstilling, synes jeg, man skal søge

undervisning. Rundt om i Danmark findes de såkaldte kirkemusikskoler. De henvender sig til amatører og tilbyder undervisning i både sang, orgelspil og kordirektion. Der kan man få sine tekniske færdigheder forbedret. Så kan vi supplere med det særligt katolske.

Hos os er det vigtigt også at få det åndelige aspekt med. Kirkemusikken må ikke blive ren æstetik. Kirkemusikken skal hjælpe, så messen virkelig bliver det møde med Gud, vi alle ønsker, det skal være.

Augustin sagde, at sangen til Guds ære skal være værdig og fuldkommen, men ikke tom perfektionisme. Hjerter skal være med, ellers bliver det kunstneriske udtryk goldt. Man advarede netop mod forsangere, der bare står og blæser sig, rent ud sagt.

Du siger, at man skal have kroppen med i lovsprøgnen. Jeg kommer til at tænke på de unge og deres musik. Laver I et kursus i rytmisk musik næste år?

– Så langt er vi ikke kommet endnu. Men det er rigtigt, at vi også skal tage den rytmiske musik i betragtning.

En messe med rytmisk musik kan også befordre

noget godt, hvis den bliver udført godt. Jeg synes, det er helt fint, hvis der er ungdomsmesser rundt omkring. Men jeg synes, der er en fare ved dem: hvis de blot er en happening, noget, der er sjovt og spændende. Det er vigtigt, at også de unge kirkemusikere husker, at det er en tjeneste, de udfører.

For mig er det svært at se, at rytmisk musik kan fremme en bønsmatførelse. Det gør den sikkert for nogle, men på mig virker den distraherende. Men her gælder det samme som for al kirkemusik: den skal have kvalitet. Det ville være godt, hvis der fandtes en konsulent, der kunne hjælpe og vejlede.

Du er medlem af kirkemusikvalget. Hvad er dets formål?

– Vi ønsker at fremme god kirkemusik og vække interesse for det. Vi prøver også at udfylde det hul, der er: at tilbyde hjælp og undervisning. Men det er meget i sin vorden endnu, så vi er begyndt i det små. Vi har tre gange haft et par studiedage, hvor vi har taget nogle emner inden for kirkemusik op. Og så arrangerer vi for anden gang dette kursus over flere dage.

Frivillige kor

Mange menigheder er meget glade for feriemusik og højtidelige kor. Jeg har selv haft utrolig glæde af det frivillige kor i Skt. Andreas. Jeg synes, det er vidunderligt at arbejde med amatører. De engagerer sig ofte med større begejstring end professionelle.

Du underviser i gregoriansk på kurset.

– Ja, det er jo min kæmpes! Det er sådan en vidunderlig bønsmendende musik. Den er objektiv. Vi kender ikke komponisterne til sangene. De er blevet til i århundreder og er blevet slebet til efterhånden. Det er en musik, der tjener Guds ord, ikke en, der skal fremme komponisten.

Det er en ydmyg kunst.

– Det tonale sprog i gregoriansk sang er meget forskelligt fra den musik, vi færdes i til daglig. Det er så ikke vanskeligt at lære denne musik?

– Det er min drøm, at man virkelig opdrager vores børn og unge, ja i det hele taget menighederne til at synge gregoriansk. I de kirker, hvor det er muligt skulle man danne små schola'er, en gruppe forsangere, der kunne fremføre sang virkelig smukt til brug ved meditation i de stille perioder i messen, f.eks. under kommunionen. Jeg tror, at gregoriansk sang kan løfte sjælen op. Netop i den sværtlige hverdag kan den fremme foreningen med Gud og fylde os.

Tror du, at der realitisk, at menighederne kan lære det?

– Jeg kan give et eksempel. I sommer kom vi tilfældigt ind i en kirke i nærheden af Mainz. Der synges der en særlig gregoriansk lokal tradition. Vi oplevede en menighed, der sang af karsken bled, og efter neumer. Jeg tænkte på: det kan leres, det er simpelt hen et spørgsmål om motivation.

Studiedage for kirkemusikere

Fra den 19.-23. oktober 1993 (efterårsferien) afholdes de studiedage for kirkemusikere på Søstrup Slot.

I lighed med tidligere studiedage vil der blive undervist i orgelspil, korsang, solosang m.m. Workshop i liturgi, indvielse af korværker, gregoriansk sang samt indstudering af ældre og nyere kirkemusik vil indgå i programmet.

Pris: Kr. 1.790,- per enkeltværelse, kr. 1.500,- for dobbeltværelse.

Kirkemusikvalget & Liturgisk Sekretariat
(Bendt Fabricius, Guldo Kreibitz, Peter Møller, Eva Rungwold, Jette Thomsen)

Tilmelding til Liturgisk Sekretariat, Vesterbrogade 28.3., 1620 København V., senest den 17. september 1993, tlf. 31 24 26 30.

I lighed med Franciscus-året 1981-82, som markerede 800-året for Den hellige Frans fødsel, har den franciscanske ordensfamilie med pavens velsignelse annonceret et Klara-år for at fejre 800-året for Den hellige Klaras fødsel. Fejringen startede den 11. august 1993 og vil være indtil Frans' festdag den 4. oktober 1994.

Klara-året har været forberedt længe, og der er udkommet en del nye biografier og andre studier om Den hellige Klara, ligesom den franciscanske ordensfamilie har forberedt særlige liturgier og meditationstekster til fejringerne.

Et Klara-år

Af Marianne Powell

Men hvem var Den hellige Klara, og i hvilken form udtrykte hendes helighed sig?

De ydre begivenheder i Klaras liv kan sammenfattes ganske kort. Hun blev født i Assisi i marts 1193 (eller 1194) af adelige forældre: *Favoreno Offreduccio* og *Fru Ortolana*. Med undtagelse af årene 1198-1205, som Klaras familie tilbragte i Perugia, boede Klara i familiens bus ved domkirken i Assisi, indtil hun en nat i 1212 flygtede ned på stetten, hvor hun blev modtaget af franciskanerbrødre og et lille markpæll Portuancius aflagde sit ordesløfte. Efter et kort ophold i to forskellige stre i nærheden blev hun installeret i San Damiano, hvor hun leverede resten af sit liv. Mange kvinder sluttede sig til hendes orden, og som den første kvinde i kirken historie formulerede hun selv en leveregel for sin orden. Klara døde i 1253 og blev kanoniseret i 1255.

Klara er kendt som Frans af Assis' kontemplative sideskytelse og som den, der hele sit liv igennem kæmpede en bæv kamp mod paver og kardinaler for at opnå fattigdomsprivilegiet, tilladelsen til at leve et klosterliv i fuldstændig fattigdom, ikke blot personlig fattigdom, men kollektiv fattigdom, og ejendomsleshed. Tilladelsen blev givet hende personligt i båden af paven *Innocens IV*, da hun lå på sit dødsleje. Hendes orden er senere kendt som en af de strengest klaustrerede ordener i kirken.

Klara og Franciscansk spiritualitet
Der er et spørgsmål, som har plaget mig i flere årtier, lige siden jeg første gang hørte om Den hellige Klara: Hvorfor skulle den kvindelige side af det franciscanske vidnesbyrd være

så fundamentalt forskellig fra den mandlige? Det franciscanske vidnesbyrd er et befruktelses evangelium, en åbning ud imod verden, forskningen om, at den verden, som Gud smår skabt, er god og hellig, og at det drejer sig om at vise mennesker Guds godhed og helighed, som den kommer til udtryk i verden i menneskers daglige tilværelse. »Verden er vort kloster« lader forfatteren til legenden *Sacrum Communionum* Frans sige.

Hvorfor skulle så klaustreret komme til at leve et kontemplativt liv i streng klaustr? Der er ikke noget negativt ved et kontemplativt liv i streng klaustr, men mit spørgsmål er, hvordan det er foreneligt med den udadvendte franciscanske spiritualitet.

Spørgsmålet nager mig: Kom den hellige Klara til at leve det liv, hun havde tænkt sig? Kom hun til at leve i overensstemmelse med de planer, hun og Frans havde lagt? Udførelsen af den franciscanske spiritualitet, som består af elementer, der kompletterer hinanden (Frans' aktivt apostoliske og Klaras kontemplative) er smuk og meningsfuld, men den forekommer at være en efterrationalisering.

Jeg har forsøgt at un-

dersøge spørgsmålet, og jeg må med det samme sige, at jeg ikke har fundet et entydigt, sikkert svar. Undersøgelsen har imidlertid afsløret nogle kendsgerninger, som viser, at ikke alt i klaustrerordenen, som man havde ventet og måske håbet.

Klara optages i den franciscanske bevægelse

Natten efter påskestøndag 1212 løb Klara hjemmefra ledsaget af en anden kvinde, og samme nat aflagde hun et ordesløfte, men i hvilken orden? Frans klippe hendes hår og modtog hendes løfte. Det var en noget uordodigt handling, for Frans var ikke præst, men hvad der måtte have været af indvendinger mod proceduren er senere lykkeligt glemt. Helgenens dispositioner skal ikke formløses af kirkeretlige petitesseer.

Forud for den lidt usædvanlige optagelse lå en periode med forberedende samtaler mellem Frans og Klara. Som født og opvokset i Assisi kendte Klara til Frans' og brødrenes liv, og hun havde også hørt Frans prædike. Dette havde vakt hendes interesser på samme måde at »omvende sig til Kristus«, som et vidne i kanoniseringsprocessen sagde. Dette vidne var Bo-

na *Guelfuccio*, som selv senere sluttede sig til Klaras orden. Hun var søster til *Pacifico Guelfuccio*, som synes at have været en nær veninde af Klara, og lige som Bona havde hun overværet de hemmelige samtaler mellem Frans og Klara.

Også *Pacifico* sluttede sig på et meget tidligt tidspunkt til Klara. De to søstre, som i øvrigt var beslægtet med Klara, bevidner endvidere, at Klaras liv, allerede inden hun lod sig optage i den franciscanske bevægelse var præget af fromhed og godgængelighed overfor de fattige.

Hos benediktinerinderne i San Paolo di Bastia

Da Klara hi nat havde aflagt et ordensløfte, førte Frans og brødrene hende til benediktinerindeklostret San Paolo nær Bastia, nogle få kilometer fra Portuancius. Hvad skulle de ellers stille op med hende? Sociale og kirkeelige normer forsbød, at hun kunne blive hos brødrene, og man må formode, at hun var truffet af tale med benediktinerinderne.

Alligevel kan man ikke lade være med at tænke, at hele handlingen var noget ugenkendligt. Hvad skulle Klara hos benediktinerinderne? Hvis hun havde ønsket at slutte sig deres livsform, havde nu ligheden stået uden for hende, og far og socialt synspunkt ville det have været langt mere acceptabelt.

Benediktinerordenen var en prøvet og respekteret orden i kirken, mens Frans og hans brødre på dette tidspunkt havde en alt andet end entydig status. Klara havde taget et stort og modigt skridt ved at forlade sin trygge overklassetilværelse i Assisi og kirkeligt set usikker organisation, og hun må have følt det som noget af et antiklimaks at blive an-

bragt hos benediktinerinderne.

Klosterbygningen San Paolo eksisterer ikke længere, men klosterkirken står tilbage og fungerer nu som begravelseskapel på kirkegården i Bastia. Det gør et stort indtryk på én af stå i dette store, tomme, forsømte romanske kirkerum og tænke på, at det var hertil, Klara blev født den aften, som hun sluttede sit liv; det var her, hun tilbragte den første nat alene, efter at hun havde fået sin store og modige beslutning ud i livet; og det var her, hun dagen efter, da en gruppe familiemedlemmer mødte op for at tvinge hende til at vende tilbage til Assisi, klamrede sig til alteret og til sidst tog sløret af og åbenbarede sit kronede hoved for at vise mændene, at hun allerede havde afgivet sit løfte for Gud.

Hos begiunerne i Sant'Angelo in Panzo

Klara blev kun nogle få dage i klostret San Paolo, og hun var ikke glad for at være der. Så hun blev overført til klostret Sant'Angelo in Panzo, som lå på bjergskråningen bag Assisi i retning af Carceri. Også dette kloster omtales ofte som benediktinsk, men det var formodentlig tale om et kommunitet af begiunerne. Begiunerne er betegnelsen for kvinder, der vælger en special regelvis livsstil: De lever i en art fællesskab, men med personlig frihed og uden klaustr, og de har ofte et civilt arbejde. Begiunerne var mest udbredt i Holland og Belgien, men fandtes også andre steder.

Klara blev nogle uger her, men var heller ikke tilfreds med denne løstnede, og hun blev til slut overført til San Damiano, hvor hun formodentlig forventede at kunne oprette et kommunitet af kvinder, som levede efter midtrebrødrenes forbillende. Allerede inden hun nåede hertil, havde hendes søster *Katerina* kun 15 år gammel sluttet sig til Klaras. Frans gav hende ordensnavnet *Agnès*. *Pacifico Guelfuccio*, som er nævnt ovenfor, fulgte hurtigt efter, og inden året var omme, var en fjerde kvinde *Benevuta* kommet til.

San Damiano

Installeret i San Damiano, vilde Klara nu få mulighed for at følge Frans' idealer, og hvordan?
På dette kritiske tidspunkt af Klaras historie er kilderne tvære. Hvad havde Klara tænkt sig? Hvad

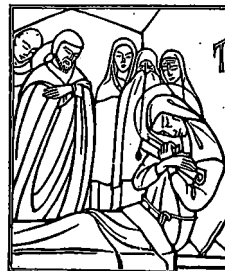
Den hellige Klara - billedet af S

havde Frans og brødrene tænkt sig?

Når Klara ikke var tilfreds med at blive anbragt hverken hos benediktinerinderne i San Paolo eller i klostret i Sant'Angelo in Panzo, må det formodentlig hænge sammen med, at hun havde forestillet sig en tilværelse, der lignede brødrenes mere. Hvor ville man give meget for at vide, hvad hun havde forestillet sig!

Forfatteren til det store standardværk om franciscanerordenens historie *John Moorman* udtaler sig på følgende måde:

»Broderkabet var endnu i sin vorden, og der var ikke megen organisation endda; Frans har muligvis tænkt, at der kunne findes en eller anden måde, hvorpå en kvinde kunne være tilsluttet fællesskabet, acceptere de samme krav om fattigdom og hjælpe til i de praktiske opgaver som f.eks. omvøring for de spedalske.« *Det var i hverfald ud af at have været Klaras ønske, og bischoffen af Assisi, som var fuld ud klar over, hvad der var i færd med at ske, havde givet sin støtte til denne tanke. (A History of the Franciscan Order 1968 s. 33).*

Martini i underkirken S. Francesco i Assisi.

Frans skrev en provisorisk klarskevel for dem, og heri lovede han på egne og mindrebørnens vegne at tage sig af søstrene i San Damiano. At tage sig af dem betød, at brødrene ville sørge for deres underhold og for deres åndelige velfærd. Dette afhængighedsforhold betød, at en eller flere brødre altid måtte bo ved klosteret.

Forbud mod nye ordener

I 1215 skete der noget, som blev afgørende for Klara og hendes orden. På konciliet, som blev afholdt i dette år, blev det besluttet, at der ikke måtte oprettes flere nye ordener i kirken. Dette betød, at nye ordensfællesskaber måtte basere sig på allerede eksisterende leveregler. For Den hellige Dominikus for eksempel, som ikke havde færdigformuleret sin leveregel på dette tidspunkt, betød det, at han måtte basere sin regel på den augustinske. Frans af Assisi havde heller ikke nogen skriftligt godkendt leveregel færdig i 1215 (den forelå først i 1223), men han måtte påberåbe sig pave Innocens III's mundtlige godkendelse af levereglen af 1209, og præsenterede reglen af 1223 som en udtydning af den.

For Klara betød beslutningen, at paven prøvede at påtvinge hendes benediktinske leveregel. Den nægtede hun at acceptere, fordi, som hun sagde, hun havde afgivet sit løfte til Frans og levede efter hans regel. Paven gav imidlertid ikke op, og senere samme år måtte Klara acceptere en mere præcis struktur, end hun havde kendt før, og hun måtte acceptere titlen «abbedisse», hvilket hun ikke var tilfreds med.

En dobbeltorden?

To engelske forskere Rosalind og Christopher Brooke fremsætter den hypotese, at Frans havde forestillet sig en orden af mænd og kvinder, der arbejdede sammen. Flere af de nye ordener i 1100 og 1200-tallet havde netop en sådan organisation. Vi kan tænke på ordnen i Fontevrault grundlagt af den omvandede prædikat Robert af Abriest; eller den engelske orden bestående af kanniker og nonner grundlagt af Gilbert af Sempringham, eller vi kan tænke på præmostraten-serne, som i 1100-tallet havde både kvindelige og mandlige kommuniter.

Om Frans havde tænkt sig en sådan dobbeltorden kan vi ikke vide, ligesom vi ikke med sikkerhed kan vide, om de «fatige damer» eventuelt har arbejdet uden for klosteret de første år. Flere forskere antyder muligheden, men beviset mangler.

Klara og søstrene levede de første mange år uden nogen godkendt leveregel, og deres nøjagtige livsstil er derfor ukendt.

Klausur og fattigdom

Problemerne omkring de kvindelige ordener i 1200-tallet er mangfoldige. Et kollektiv fattigdomsløfte og klausur passer ikke godt til hinanden, for hvis kvinderne ikke måtte gå ud for at arbejde eller tiggø almisser, hvad skulle de så leve af? Det er en kendsgerning, at kvinders ønske om at leve et ordensliv langt overgik, hvad der var praktiske muligheder for. 1200 og 1300-tallet viser en lang bedrøvelig historie om kvinder, der bliver forhindret i et ordensliv af klause og dette medførte behovet for besiddelser i klosterne, hvilket gjorde det umuligt for ikke-bemidlede kvinder at indtræde i et klosterfællesskab. Dels var kvindeklosterne afhængige af, at en mandlig orden eller verdenssjættigheden ville påtage sig hvervet som præst for dem, og det var de mandlige ordener ikke særligt villige til, eftersom det hindrede dem i deres egne præmål.

Donikanerne og franciskanerne blev hyppigt bedt om at påtage sig svaret for de kvindekloster, som gennem deres leveregel og spiritualitet naturligt var knyttet til dem, men begge mandlige ordener kæmpede stærkt imod at få pålagt dette ansvar. Frans selv påtog sig aldrig ansvaret for andre kvindelige kommuniter end San Damiano.

Klausuren blev påtvinget kvinder, fordi kirken ikke kunne forestille sig, at kvinder kunne leve et acceptabelt ordensliv, hvis de ikke blev lukket inde bag klostermure. Fra midten af 1200-tallet finder vi fællesskaber af kvinder, som inspireret af franciskanske idealer ønskede at leve som mindrebrødre. Ligesom de kvinder, Jacques de Vitry havde mødt i Perugia, kaldte de sig «mindresøstre» og vandrede omkring på deres bare fødder som høvde og levede et fattigt liv efter evangeliet, arbejdede eller tiggede, som muligheden nu var.

Men ingen ville kendes

ved disse kvinder, og deres fællesskaber blev undertrykt. Kvinders mulighed for at leve et franciskanske ordensliv med udadvendt apostolat kom først senere – i 1300-tallet, og den kom via lægordenen. De nye kongregationer af franciskanersøstre (af hvilke der i dag eksisterer omkring 400 forskellige typer) baserer sig alle på, hvad der oprindeligt er en Trede Ordens leveregel for lægfolk.

Fattigdommens privilegium

Det er på denne baggrund vi må se udviklingen i den hellige Klaras ordensliv. Hun begyndte med at afvise den benediktinske livsstil, men endte med at få påtvinget en livsstil, som i sin struktur ikke var særlig forskellig fra den, når man undtager det vigtige punkt »privilegium paupertatis«, fattigdommens privilegium. Paver og kardinaler udstodte ikke mindre end 6 leveregler for klarsisserne i tiden 1219-1263, men Klara døde i sin egen godkendte leveregel i båndene. Denne regel behandlede franciskanske islat i det kontemplative klarsiserende liv, men den kom kun til at gælde for klosteret San Damiano. Sejr eller nederlag?

Enhed i ordensfamilien

Vi vil næppe nogensteds få opklaret, hvordan Frans og Klara havde tænkt sig, at hendes evangeliske liv skulle have udfoldet sig, og hvordan de første 6-7 år af Klara og hendes med søstres liv formede sig, før kardinal Hugolino leveregle påbed »trødser med jerntræ... som altid skulle være lukket... og et forhæng på indersiden af gitteret, så ingen søster kunne se noget af det, som foregik i kapellet på den anden side«. Klaras hængsler har følt sig ransagt til at præsentrere et billede af hende, som fuldt ud svarede til kirken formelle helgenideal, og helgenmodeller, især de kvindelige, er noget af det mest uforanderlige og konventionelle, kirken kender.

Også venskabet mellem Frans og Klara, som et kapitel helt for sig, har baggrunde som de største vanskeligheder ved at beskrive, og det optræder som regel under betegnelsen »vådelig kærlighed«. Så meget desto mere overraskende var den tale, som pave Johannes Paul II holdt til klarsisserne i Assisi

i marts 1992. Paven understregede her, at det blandt, som eksisterede mellem Frans og Klara ikke kun havde med deres ånd at gøre, men engagerede hele deres person:

»De var en del af Guds jordiske støberværk. De var ikke noget rent åndeligt; de var ikke ren ånd. De havde legemer; de var personer, og de var ånd.»

Pavens tale understreger det nære forhold mellem de to helgener og taler endog om dobbeltnavnet Frans-Klara. Om deans udlægning af venskabet ville have glædet Klara (eller Frans) er uvist, men den eger i det mindste på den paven i ordensfamilien, som Klara hele livet kæmpede for.

Kampen fortsætter

Klarsissernes kamp er ikke forbi. Irland har og har altid haft mange klarsiskerkloster. Da forfølgelsen af katolikkerne fandt sted der i midten af 1600-tallet, og Cromwell fordrev religiøse ordener, gik nogle af klarsisserne under jorden. De iførte sig civil klædedragt og levede i små grupper eller kommuniter; de oprettede bønnehjem og skoler og udviklede på deans måde et udadvendt apostolat.

Da Cromwell var død, og der efter var religionsfrihed i Irland, kom det til en splittelse blandt klarsisser. Nogle af dem videregav ideen til det kontemplative klarsiserende liv, andre ønskede at fortsætte deres gerning med bønnehjem og skoler. På de andres måde kom der til at eksistere to forskellige slags klarsisser, og begge grene af ordenen har overlevet til i dag.

Men for nogle år siden fik de »udearbejdede« klarsisser fra Rom beskeden om, at de skulle antage det klarsiserende liv eller opgive det. Klarsisserne i Rom er moderne klarsisser ligeså standhaftige som deres ordensgrundlagere, og de lader sig ikke anfægte af denne historiske definition på klarsiskens livsstil. Man må håbe, at moderne paver har samme respekt for standhaftigheden som pave Innocens IV.

De 19.000 klarsisser over hele verden vil i det kommende år fejre Den hellige Klara, og vi kan alle slutte os med en tak til Gud for det smukke og stærke vidnesbyrd som hans kald til mennesker, som Den hellige Klara og hendes efterfølgere er.

Er det ikke synden mod Helligånden?

Man kan ikke undre sig over, at de mange åbenbaringer i vort århundrede sætter sindene i bevægelse over hele verden og skaber spild i Kirken. Profeter og åbenbaringer har altid ægget til modsigelse, fordi de per definition har overnaturlig karakter, og derfor er i modstrid med sund mennekesfornuft.

Juniudgaven af k.o. bragte tre indlæg, som på forskellig vis forholdt sig negativt til den Maria-fromhed og den interesse for nutidens åbenbaringer, som er med til at præge den nye reformbevægelse inden for Kirken.

Det er dog og tiltrængt, at k.o. nu for alvor tager fat på denne debat. En åben og saglig dialog er nødvendig for at rense luften for mange misforståelser og fordomme, ligesom det må være en selvfølge, at sagen belyses fra forskellige sider.

I brevet til Tessaloni-

kerne advare Paulus da også: »*Ålduk ikke Anden, ringsagt ikke profetik tale, prøv al, hold fast ved det gode.*« Men når det er sagt, er der også god grund til at advare mod de falske profeter, som P. Wuyts gjorde i sidste udgave af k.o.

Der må jo også foreligge nogle faste retningslinjer for accept af profeter og åbenbaringer. Her er det svært at gennemskue, hvor mange af de syv kriterier for ægthed, som P. Wuyts angiver, der er Kirkes officielle, og hvad der er jesuitten Léon Wuillaumes.

1) Det første kriterium, kan vi straks blive enige om:

»*At spørgsmålet om, hvorvidt og hvorfor det overnaturlige kan og vil give sig til kende i synlig skikkelse, bør kunne bevares ud fra den religiøse tro på menneskevoledelsen, som de kristne Kirker beklender, i*

gregationen), har da også udtalt: »Et af vor tids tegn er, at Mariaåbenbaringer mangedobles over hele verden.«

Også Vatikanets lærende marilog, René Laurentin, hører til dem, der tager vor tids åbenbaringer alvorligt: »Mange af dem er autentiske«, siger han.

Når åbenbaringerne er imod Skriften og Kirkens lære, når den fører til omvendelse og bøn, til en indelliggørelse i troen og til et liv med Kirkens sakramenter (som det bl.a. er tilfældet med Medjugorje og Vassulas Rydøns åbenbaringer), så må åbenbaringerne være autentiske.

Wuillaumes påstand om, at autentisk åbenbaring aldrig taler om trusler (adværslor) og om Guds vrede, er da også i modstrid med, at Kirken faktisk har anerkendt bl.a. åbenbaringen i Fatima.

Her advarede Maria jo netop om, at der ville udbrude krige, hvis ikke mennesker omvendte sig til bøn og bød.

Er Han ikke den levende Gud, der også i dag er i stand til at gribe ind i den fysiske virkelighed gennem profeter, mystikere og seere?

I stedet for at bruge energi på at bekæmpe og fordemme disse fænomener, kunne vi måske overveje, om Gud har en særlig grund til at benytte sig til os på denne måde? Særlige som det må være overpligt som kristne seriat at sætte os ind i, hvad budskaberne faktisk indeholder, så vi kan bedømme dem sagligt, i stedet for at fordemme dem på forhånd.

Vi må jo også som kristne ydmygt huske på, at »*Det der var dråkskab for at gøre, udvalgte Gud for at gøre de vise til skamme.*« (1. Kor. 1, 27)

Fordomme har aldrig været i overensstemmelse med kristen etik, og først når man med Helligåndens hjælp har undersøgt et budskabs indhold og afprøvet det i forhold til evangeliet, Kirkens Tradition, og til budskabets frugter, har vi en mulighed for at skelne åndene.

Er en konsekvent afvisning af Guds indgriben gennem åbenbaringer og en fornegelse af frugterne deraf, er det ikke netop den synd mod Helligånden, som Jesus advare imod?

Maria Kjørsgaard
Lis Castilla McDonald
Minna Winding
Kirsten Kjørulf
(forkortet af red.)

Skal Maria til eksamen?

Med læsernes reaktioner på biskoppens ønske om at indvie Danmark til Marias uplettede hjerte, må jeg i al ydmyghed udtrykke noget andet.

Om biskoppen har fundet den rette form kan jeg ikke sige, men nogle betænkeligheder ved selve tanken og bøn, til en indelliggørelse i troen og til et liv med Kirkens sakramenter (som det bl.a. er tilfældet med Medjugorje og Vassulas Rydøns åbenbaringer), så må åbenbaringerne være autentiske.

Wuillaumes påstand om, at autentisk åbenbaring aldrig taler om trusler (adværslor) og om Guds vrede, er da også i modstrid med, at Kirken faktisk har anerkendt bl.a. åbenbaringen i Fatima.

Her advarede Maria jo netop om, at der ville udbrude krige, hvis ikke mennesker omvendte sig til bøn og bød.

Er Han ikke den levende Gud, der også i dag er i stand til at gribe ind i den fysiske virkelighed gennem profeter, mystikere og seere?

I stedet for at bruge energi på at bekæmpe og fordemme disse fænomener, kunne vi måske overveje, om Gud har en særlig grund til at benytte sig til os på denne måde? Særlige som det må være overpligt som kristne seriat at sætte os ind i, hvad budskaberne faktisk indeholder, så vi kan bedømme dem sagligt, i stedet for at fordemme dem på forhånd.

Vi må jo også som kristne ydmygt huske på, at »*Det der var dråkskab for at gøre, udvalgte Gud for at gøre de vise til skamme.*« (1. Kor. 1, 27)

Fordomme har aldrig været i overensstemmelse med kristen etik, og først når man med Helligåndens hjælp har undersøgt et budskabs indhold og afprøvet det i forhold til evangeliet, Kirkens Tradition, og til budskabets frugter, har vi en mulighed for at skelne åndene.

Er en konsekvent afvisning af Guds indgriben gennem åbenbaringer og en fornegelse af frugterne deraf, er det ikke netop den synd mod Helligånden, som Jesus advare imod?

hallucinationer. Men med læsereaktioner er det, som om det gøres oprigt mod det ægte, ved fordi det ikke lader sig indordne under vore intellektuelle tilbøjeligheder.

Det er som om, man også her vil trække Jomfru Maria ned til det grønne eksamensbord, for at sikre sig, at hun nu også holder sig til vore gæves pensum. At hun nu også holder sig til det, som er i overensstemmelse med det, vi mener. Og at hun ikke giver sig til at sige ting, vi ikke forstår og derfor heller ikke kan acceptere.

For mig er Jomfru Maria her helikopterobservatøren, som hanger over os i vor kaotiske trafiksituation.

Når hun kalder os over radioen, med et »gør nu som jeg siger, ellers går det frygtelig galt!« så er det da ikke en dommedagsstrussel, - selv om der vel altid vil opstå noget eskatologisk, der hvor himlens stråler rammer vor sorte jord.

Tager vi ikke imod hendes trafikmelding, tørner vi lige ind i det store harmonikasammenstemt. Men hører vi efter, kan vi lade os dirigere uden om.

Om dette er kirkens lære, god eller dårlig teologi, ved jeg ikke. Men det er hvad mit hjerte siger mig. Derfor vil jeg også her glæmme alt om, hvad andre mener eller om hvad der måtte være klog politik. I stedet kaster jeg mig selv ubevidt i armene på min elskede mor og droning, - min himmelske Jomfru Maria, med et indderligt ønske om, at i det Danmark også må blive indviet til hendes rene og uplettede hjerte, og at vi må blive mere lydøvere for alt, hvad hun står for.

Joost Dahlerup u. carm.
(Forkortet af red.)

Indvielse til Maria vil bringe særlig nåde

Det har glædet os meget, at biskoppen har foreslået en indvielse af bispedømmet (i første omgang vore valfarter) til Marias rene hjerte.

En indvielse forudgås af en forberedelsestid. Det vil være en god anledning til at fordybe sig i Marias person og væsen og til at hengive sig til hendes forløb og beskyttelse.

Jomfru Maria er med sit rene hjerte et enestående eksempel på overgivelse til Gud. Hendes hjerte er jo netop et sandbillede på renhed i legeme og sjæl, og på hengivenhed og kærlighed til Gud. Hendes afvekslende »JA« er et forbillede for os vore valgt i livet på Jorden.

Det er kun naturligt at foretage en indvielse til Marias rene hjerte i den katolske kirke over hele Jordens kredse. Sådanne indvielser er ikke noget nyt fænomen. Andagten til Marias rene hjerte har rødder flere hundrede år tilbage i den katolske kirkes historie.

Tilbage i Middelalderen blev den kendt via tysk mystik, særligt hos Eckbert of Schönau (1120-1184) og St. Gerard den Store (1256-1302). Egentlig udbredelse fik andagten med St. Johannes Eudes (1601-1680), som St. Pius X benævnte »fader, lærer og apostol for dyrkelsen af Jesu og Marias hjerte.« Siden det 17. århundrede har flere lande og bispedømmer indviet sig til Marias hjerte. Endvidere ændres navnet fra Maria hjerte til Marias rene hjerte.

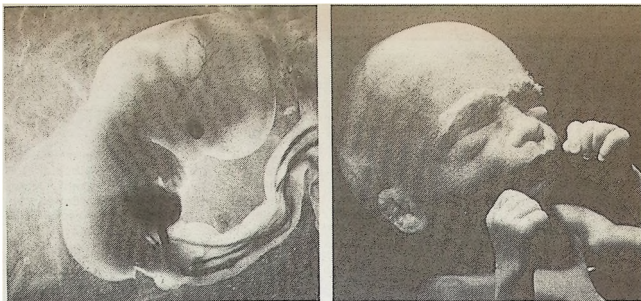
Udviklingen fortsatte, og i 1854 erklærede pave Pius IX undfangelsen af Maria for upletlet, dvs. uden synd. Andagten opblomstrede efter åbenbaringerne i Lourdes (1858) og Fatima (1917), og de regerende paver har siden betonet betydningen af netop denne andagt. Pave Paul VI har i encyklikken »Signum Magnum« direkte opfordret alle kirkes

børn til at indvie sig til Marias rene hjerte.

Vi bør fortsætte denne udvikling. Hvorfor sige nej til at modtage dette sakramentale, denne udbredte nåde? I vort liv er det bl.a. vor opgave at overgive os til Gud, og gængsige Ham alt det gode Han har forundt os. Vi skal naturligvis gøre dette med eller uden indvielse, og denne erstatte på ingen måde sakramenterne. Vi tror dog, at denne indvielse som lovet vil bringe særlig nåde - og hvorfor ikke modtage denne ekstra hjælp?

Marias rene hjerte er et udtryk for hendes uplettede udfangelse og hendes modigtelige kærlighed. Vi ønsker ikke at fornye noget af vores trosløse, og vi vil derfor opfordre biskoppen til at fortsætte sine tanker om en indvielse af bispedømmet til Marias rene hjerte.

Carsten Günther
Estrid Holsting
Marin Rym

I dag kan man diagnosticere flere og flere sygdomme hos fostre. Det stiller os over for en række svære etiske problemer, siger Ursula Friedrich i sin artikel. Foto af 8 uger gammel og 6 måneder gammel foster. Fotos fra "Abort, myter, meninger & kendsgerninger" - Landsbevægelsens Respekt for Menneskeliv.

Etik-udvalget under pastoralarådet inviterer til en weekend på Maglæs fra lørdag den 18. til 19. september 1993. Der er et stort behov for, at vi katolikker tager stilling til de problemer, den nye genetik har bragt med sig, siger Ursula Friedrich i sin artikel.

Den nye genetiks muligheder

Af Ursula Friedrich

Etikudvalget under pastoralarådet inviterer til en weekend på Maglæs fra lørdag d. 18. til søndag den 19. september 1993. Der er et stort behov for, at vi katolikker tager stilling til de problemer, den nye genetik har bragt med sig.

For at markere den kraftige udvikling inden for genetikken, skal der først oprides enkelte milepæle fra udviklingen.

1877 kromosomerne bliver set i mikroskopet

1903 kromosomerne bærer arveanlæggene

1953 dna-molekylers struktur bliver opdaget

1956 mennesket har 46 kromosomer

1957 den første kromosom-afnormitet hos mennesket bliver opdaget, nemlig Downs syndrom, hvor der findes et overaltligt kromosom nr. 21.

1961 den genetiske kode opdaget

1966 den første foster-vandsundersøgelse foretages i USA

1970 den første foster-vandsundersøgelse foretages i Danmark

1970 båndmønstret på kromosomerne opdaget og dermed fås bedre analysemetoder.

1977 de første menneskelige gen bliver nøjagtigt beskrevet

1978 den første genetiske diagnose bliver stillet ved hjælp af dna-undersøgelser

1979 reagensglasbefrugtning

1979 insulin bliver produceret ved hjælp af genteknologi.

1983 moderkæbeopsnit er bliver indførel i Danmark.

I slutningen af 80-erne flere og flere arvelige sygdomme kan diagnosticeres ved hjælp af dna-undersøgelser.

Når der i en familie er født et misdannet barn, og det består mistanke om, at det kunne dreje sig om en genetisk sygdom, bliver familien henvist til genetisk rådgivning p.a. af de genetiske institutter, der findes i Danmark.

Ved en sådan genetisk rådgivning udspejrer man familien om sygdommen hos barnet; man undersøger patienten; man spørger hvordan familien kalder sig, hvor de får hjælp fra; om der findes andre med samme sygdom i familien. Ofte skal der laves flere undersøgelser for at sikre diagnosen og derefter udtale sig om der er gentagelsesrisiko eller ej; ofte lykkes det at stille en nøjagtig diagnose, finde ud af om det er en arvelig sygdom; hvordan sygdommen arves og hvor høj gentagelsesrisikoen ville blive.

Før i tiden endte enhver genetisk rådgivning med at forældre fik at vide, hvor høj risikoen ved næste graviditet var. I mange tilfælde undfød forældrene at sætte flere børn i verden, og hvis der ved en »fejtagelse« alligevel blev graviditet, blev der ofte foretaget svangerskabsbrydelse p.a. den høje genetiske risiko.

Siden 1970 har der her i

landet bestået den mulighed at tilbyde forældrene en fosterundersøgelse. I de første år kunne man opdaget kromosom-afnormiteter hos fostrene, men efterhånden kom flere og flere sygdomme til, som kunne diagnosticeres; deriblandt skal specielt nævnes svære misdannelser, som f.eks. manglende hjerte og rygmarvsbræk, der kan opdaget ved hjælp af det fortløbende ultralydsudstyr og forskellige arvelige sygdomme, der i dag kan diagnosticeres ved hjælp af dna-undersøgelser.

Forældre, der tidligere aldrig ville have turdet at sætte flere børn i verden, har i dag den mulighed også at få raske børn. I Danmark er den prænatale diagnostik meget vel organiseret. Lederne af de genetiske institutter har allerede i 1977 sat sig sammen med Sundhedsministeriet og har udarbejdet regler, for i hvilke tilfælde man vil tilbyde fosterundersøgelser.

Alle regler er sammenfattede i en betænkning om prænatale diagnostik, som blev udgivet i 1977. I betænkningen bliver det flere gange fremhævet, at prænatale diagnostik er et tilbud, som den enkelte familie med en genetisk risiko kan tage stilling til; ingen må tvinges til at tage imod dette tilbud.

Prænatale diagnostik er lige fra starten ment som hjælp til de familier, der har en risiko for at få børn med arvelige sygdomme.

Rådgivning i forbindelse med prænatale diagnostik er meget individuel, og det samme er beslutningen om at tage imod tilbuddet og eventuelle konsekvenser af testresultatet. Efter erfaringen er disse beslutninger meget afhængige af de enkelte menneskers livssituation.

Sideløbende med udviklingen af den prænatale diagnostik har vi haft en intens etisk diskussion her i landet. Vi har de videnskabetiske komiteer, som vejleder de enkelte forskere i deres projekter. Vi har et etisk råd, som er et rådgivende organ for politikere. De fleste genetikere har holdt populære videnskabelige foredrag og forsøgt at få den brede befolkning i diskussion vedrørende de problemer, den nye genetik bringer med sig.

Udviklingen går stærkt. Der dukker nye problemer op, som bør diskuteres. Både nogle strænkere, som dukker op for mig som katolik; hvordan vil jeg forholde mig til svangerskabsbrydelse, når fosterundersøgelsen viser, at fostret mangler hjernen? (Anencephalus). Skal jeg vælge abort, eller føde det barn og stille det til rådighed til organtransplantation; på denne måde kunne man være til gavn for eventuelt mange andre.

Hvordan ville jeg vælge, hvis det viste sig, at fostret havde en kromosom-afnormitet? Hvordan ville

jeg vælge, hvis fostret havde Downs syndrom?

Ville jeg gå med til en systematisk undersøgelse i befolkningen? Ville jeg kunne tage konsekvenserne, hvis man fandt ud af, at jeg var bærer af et alvorligt arveanlæg? Ville jeg gå med til en test, hvor man længe før sygdommens udbrud kunne diagnosticere, at jeg er genbærer? f.eks. bærer af Chorea-Huntington, bærer af myoton dystrofi, eller bærer af forskellige former for blindhed?

Ville jeg gå med til generapi? For mange arvelige sygdomme findes der i dag ingen god behandling.

Man håber i fremtiden at kunne tilføre de gener, som patienten med en arvelig sygdom mangler. Skulle man patentere forskellige opdagelser inden for genetikken? Sandsynligvis vil flere diagnostiske tests, som i dag kan udføres ved hjælp af dna-undersøgelser få stor praktisk betydning.

Det er nærliggende, at man lader en sådan test, hvis man har opdaget en, patentere. Ja, og som et af de nyeste og virkelig alvorlige spørgsmål: Ville jeg gå med til en »eg-donation«?

Hvordan, når jeg som ung kvinde, der f.eks. ikke kan få børn p.g.a. Turner-syndrom, får et »eg doneret fra en

anden kvinde? Eller hvis jeg som ældre kvinde over 50 år finder mig en »ægtefælle og får det brændende ønske om at få et barn, men fordi menopause allerede er indtrådt, er det ikke muligt uden »eg-donation«.

Som det ses, er der mange spørgsmål, og der vil dukke flere og flere op. Men vi må ikke opgive at diskutere disse ting. Det nytter ikke noget, at vi katolikker bare beslutter, at vi ikke har noget med alt det at gøre, at vores holdning er: Vi lader Gud råde; ja: er imod abort; vi siger ja til de lidelser Gud har bestemt for os.

Også for os vil der komme livssituationer, hvor vi må tage stilling, og måske en beslutning, som vi efter vores basale katolske menneskesyn får uretlig svaret ved at tage. Det hjælper når vi er informerede om de problemer, der kommer; det hjælper, hvis man har diskuteret sin stilling-tagen. Det er vigtigt, at vi som katolikker deltager i debatten.

Se også annoncen nedenfor.

- Skal vi bruge mennesket som reserveredsløjer?
- Er barn en menneske?
- Er vi med eller modarbejder i Guds skaberværk?
- Det etiske valg - hvor går grænsen?

Under tæmset:

Menneskesyn - set med katolske øjne

indbyder Pastoralarådets etik-udvalg til debatweekend på Maglæs 18-19.9. 1993.

Prisen for weekenden er kr. 370,- (her man brug for økonomisk støtte - spørg først menighedsrådet. Ingen må blive hjemme af økonomiske grunde).

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum kr. 100 inden helårsstart. Kontakt på giro 29 44 29 kr. Etiske eller pr. check til Elin Ulam, Maglæs, Høsterkøvsvej 6, 3460 Birkerød.

Forespørgsler/oplysninger: Bidda Wohlart, tlf. 31 63 10 15.

Program, deltagerliste m.v. vil blive tilsendt ca. en uge før weekenden. Tilmeldings senest søndag 1.9. 1993.

Pastoralrådets Etik-udvalg

Åbent hus

Maglæs Kirkeforretning, Høsterkøvsvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15.

Søndag den 3.10. 93 kl. 15.00: Helle Stangrup fortæller om »Christine« og »Sct. Markus net«.

Søndag den 28.11. 93 kl. 15.00: Eliaboth Wessanholz spiller Chopin - Schubert - Beethoven. Thormod Hessel fra Lokalhistorisk Arkiv i Birkerød indlever om familien Wessanholz.

Søndag den 8.12. 93 kl. 14-18: Adventstræf. Søndag den 13.3. 94 kl. 15.00: Helle Birger Wernberg fortæller om Digteren i Nordjyllands.

Kl. 14.00: Kaffe og kage Kl. 16.00: Foredrag Pris: 10,-

S-tog til Birkerød station - bus 328 til Høsterkøb.

Udnævnelser af præster, søstre og lægfolk

Udnævnelser:
Med virkning fra den 1. august 1993 har biskop Hans L. Marensen udnævnt følgende præster for en periode af 3 år:

Marin Bergsøe til sognepræst ved Sankt Pauls Kirke i Tårstrup.
Hans Christoffersen O.F.M. Conv. til sognepræst ved Sankt Laurentii Kirke i Roskilde.

Jesper Fich til andenpræst ved Sankt Maria Kirke på Frederiksberg.

Jerry Roman Kruk C.s.s.R. til sognepræst ved St. Annas Kirke i Nyborg.
Reinhold Sabner til sognepræst ved Vor Frue Kirke i Silkeborg. Reinhold Sabner fortsætter som ungdomspræst, indtil hans periode i denne funktion udløber den 1. august 1994.

Wieslaw Podlask C.s.s.R. til sognepræst ved Vor Frøens Kirke i Assens (med bopæl i Odense) og til andenpræst ved Sankt Albani Kirke i Odense.

Kazimierz Przybyłowicz C.s.s.R. til andenpræst ved Sankt Annæ Kirke på Amager.

Med virkning fra 1. september 1993 er udnævnt: **Andrzej Papuga** C.M. til sognepræst ved Den hellige Familjes Kirke i Birkerød og ved Sankt Hans Kirke i Hæsholm for en periode af 3 år.

Andrzej Papugas medbroder, **Jacob Muiser** C.M., har ønsket at trække sig tilbage fra sit embede som sognepræst, men vil stadig stå til rådighed for de to menigheder som assistende præst.

Med virkning fra 1. august 1993 er udnævnt: **Pastor Jesper Fich** til skolepræst. Han er til rådighed for de katolske skoler i Storkebenhavn for en periode af 3 år.

Johannes Umanus S.M.M. til præst ved Vor Frue Kloster på Åsebækken. Diakon **Finn Arné** bliver præsteviet lørdag den 27. november 1993 i Sankt Ansars Kirke, København, og udnævnes til andenpræst ved Sankt Bigittas Kirke i Maribo for en periode af 1 år.

Diakon **Benny Blumen-saaf** blev præsteviet lørdag den 4. september 1993 i Vor Frue Kirke, Århus og udnævnes til andenpræst ved Sankt Pauls Kirke i Tårstrup for en periode af 3 år.

Fornytt embedsperiode:
Med virkning fra 1. august 1993 har biskoppen fornyet embedsperioden for 1 år for:

Jac. Adams C.s.s.R. som sognepræst ved Sakramentskirken i København.
Irenaus Capellen O.F.M. Conv. som sognepræst ved Sankt Birgittas Kirke i Maribo.

Hans Esmark som sognepræst ved Skt. Knuds Kirke i Ringsted.

For en periode af 3 år: **Leo Drzal** C.s.s.R. som sognepræst ved Sankt Albani Kirke i Odense.

Josef Dudek C.s.s.R. som sognepræst ved Helligåndskirken i Vordingborg.

Jerzy Gorowski C.s.s.R. som sognepræst ved Sankt Anne Kirke på Amager.

Frank Jobst O.M.I. som sognepræst ved Vor Frue Kirke i Hærløv.

Henri Kerhofs O.Praem. som sognepræst ved Sankt Michaels Kirke i Kolding.
Czeslaw Kozon som sognepræst ved Sankt Andreas Kirke i Ordrup.

Jerzy Roman Kruk C.s.s.R. som sognepræst ved Sankt Knuds Kirke i Svendborg.
Luis Messerschmidt som sognepræst ved Sankt Nikolaj Kirke i Esbjerg og som præst for den selvstændige menighed ved Hellig Kors Kapel i Tønder.

Raymond Minnaert O. Praem. som sognepræst ved Sankt Knuds Kirke i Fredericia.

Jan Ophoff O. Praem. som sognepræst ved Sankt Norberts Kirke i Vejle.
Josef Völk C.s.s.R. som sognepræst ved Vor Frue Kirke i Næstved.

Andre fornyelser af embedsperioder:
Med virkning fra den 1. august 1993 er embedsperioden fornyet for:

Pastor Czeslaw Kozon som biskoppelig referent for udlændinge og som ansvarlig præst for beredelsen og gennemførelsen af den årlige valfart til Åsebækken for en periode af 3 år.

Ebbe Simonsen som præst ved Maria Hjerte Kloster i Sotrupsrup for en periode af 1 år.

Søster Maria Hørsel CSJ er pr. 1. august 1993 genud-

nævnt som pastoralassistent i menigheden ved Sankt Maria Kirke i Ålborg for perioden indtil den 31. juli 1995.

Poul-Erik Jensen er pr. 1. august 1993 genudnævnt som pastoralassistent i menigheden ved Vor Frue Kirke i Slagelse indtil den 31. juli 1994.

Søster Evelyn Krepele CSJ er pr. 1. august 1993 genudnævnt som pastoralassistent i menigheden ved Jesu Hjerte Kirke i København for perioden indtil den 31. juli 1996.

Med virkning fra den 27. april 1993 er **Peter Ryum** udnævnt til biskoppens kontaktperson i forbindelse med radio- og TV-transmissioner af gudstjenester. Han afløser herved **John Lundorf**.

Pastor Jørgе Tomar har afsluttet sit 1 års ophold i vor bispedømme.

Flyttet

Pastor Jesper Fich er flyttet til Gl. Kongevej 4, 2. tv., 1610 København V. Tlf. 33 25 17 16.

Diakon Ole Lundsteen er flyttet til Rådmand Steins Alle 16 C, 2000 Frederiksberg. Tlf. 31 71 47 00.

Pastor Torben Toststrup er flyttet til Fiskegade 7-9, 6200 Åbøvær. Tlf. 74 62 27 30.

Sankt Joseph Søstrenes kommitté på Gl. Kongevej 49 på Vesterbrog er blevet nedlagt.

Bispedømmets præstere-tretræ finder i år sted på Maglæs fra mandag den 22. til fredag den 26. november 1993.

Den kirkelige Domstol

Biskop Hans L. Marensen har fornyet embedsperioden for følgende medlemmer af Den kirkelige Domstol:

Johannes Umanus S.M.M. (formand), **Pastor Czeslaw Kozon**, **Knud Aage Nielsen** S.J. og **Gerhard Sanders** S.J. er udnævnt til dommere, medens **Jens Henri Leenders** S.J. er blevet forsvaret for ægteskabsbånd.

Udnævnelserne gælder indtil den 31. juli 1998.

Den kirkelige Domstol beskæftiger sig for det meste med ægteskabsager.

Justitia et Pax får nye medlemmer

Biskoppen har med virkning fra den 25. marts udnævnt følgende medlemmer af kommissionen »Justitia et Pax«: **Maria Giraldi** (formand), **Nik Bredtholt**, **pater Martin Chase** S.J., **Björn Håkansson**, **Janusz Jezewski**, **Johannes Nordensoft** og **Michael Thulstrup**.

Udnævnelserne gælder indtil 31. december 1995.

Kommissionen skal tage sig af spørgsmål om fred og retfærdighed, og den skal hjælpe danske katolikere og eventuelt andre til at udøve en konkret indsats. Det er biskoppens ønske, at kommissionen også tager emner op, der tilsiger det indenlandske karitative arbejde for fattige, hjemløse og flygtninge.

Radio- og TV-nyt

Offentligt møde om mediepolitik

Danmarks Radio sender tirsdag den 14. september et program om den hellige **Frans af Assisi'** sidste dag. Programmet bygger på **Johannes Jørgensen's** biografier over Frans' liv og indeholder desuden citater fra Frans' egne tekster fra hans sidste tid. Udsendelsen er tilrettelagt af **Jens Schoustrup Thomsen** og sendes på P1 kl. 16.15.

Vestres og Socialdemokratiets mediepolitiske udvalg deltager i en debat om bl.a. licens, TV2-regionernes fremtid og lokalradioernes økonomiske vilkår.

KRFF er gået ind i arrangementet, fordi det er vigtigt at sikre en mediepolitik, der fortsat gør det muligt at se og høre seriøse og holdningsprægende udsendelser på danske radio- og TV-stationer. Alle er velkomne - se i øvrigt annoncen andet sted i bladet.

Klaus Møller-Jørgensen

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund (KRFF) er medarrangør af et offentligt møde den 6. oktober i Valby medborgerhus i København om mediepolitik.

Bistand

Katolsk menighedspleje
Bredgade 68A, st. 1280 København K.
Kontor har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 0466397.

Møder og arrangementer

Hovedg på Maglæs
Efterårsens hovedg på Maglæs er planlagt til lørdag den 11. september 1993 fra kl. 10.00-16.00.
Man er også velkommen til blot at komme et par timer og give et nap med.
Der vil være kaffe/te og kage - og ml/and selv til store som små hjælpere.
Til alle bidragsydere vil der blive sendt et stort i Gæstebogen.

Hovedganden ledet af Jørgen Baadsgaard Jensen og Hanne Britz-Petersen.
Yderligere oplysninger kan fås centerleder Ein Udem på tlf. 42 81 07 15.

Academicum Catholicum

Ac indbyder til færdig om Den katolske KRKs barmhjertige (Verdenskærligheden) og pastor Guido Krimholtz' andagst den 22. september kl. 20 i Engelsen, Stens Stensens Gymnasium, Jagtvej 183. Alle er velkomne.

Det sker på Maglæs:

- Se. d. 5.-fr. d. 10.9: Ludwig-Windthorst-Haus.
- Ma. d. 6.-on. d. 8.9.: Danmarks Radio.
- Fr. d. 10.-lø. d. 11.9.: Menighedsrådet Grønnevang kirke.
- Lø. d. 11.9. kl. 12-16: Høvedag.
- Lø. d. 11.-on. d. 12.9.: Institut for Kirkehistorie.
- Ma. d. 13.-on. d. 15.9.: Bistandskommiss.
- On. d. 15.-fr. d. 17.9.: Menighedsrådsforretningen.
- Fr. d. 17.-lø. d. 18.9.: Behandlingshjemmet Egevang.
- Lø. d. 18.-on. d. 19.9.: Ekklesias årsfællesmøde - søet med katolske øjne.
- Ma. d. 20.-lø. d. 21.9.: Socialministeriet.
- Ti. d. 21.-on. d. 22.9.: Lærervejledningen for Privatskolerne.
- To. d. 22.-fr. d. 24.9.: Institut i nationaløkonomi.
- Fr. d. 24.-on. d. 28.9.: Katolsk Arbejder Allianc/VGØnge Børne-udødsen.
- Ma. d. 27.-fr. d. 1.10.: Den Journalistiske Efterudd.

J. Nybo Rasmussen bispeddømmets arkivar

Med virkning fra 15. marts 1993 har biskoppen udnævnt **Jørgen Nybo Rasmussen** til bispeddømmets arkivar. Han varetager den daglige ledelse af Katolsk Historisk Arkiv, er ansvarlig for dets arkivfaglige standard og repræsenterer arkivet udadtil, fremgår det af »Meddelelser fra Bispekontoret«.

Jørgen Nybo Rasmussen fungerer desuden som bispeddømmets konsulent i spørgsmål om andre arkiver i bispeddømmet. Udnævnelserne gælder forløbsindtil 14. marts 1996.

Jørgen Nybo Rasmussen varetager ledelsen af Katolsk Historisk Arkiv. Desuden er han bispeddømmets konsulent i spørgsmål om andre arkiver i bispeddømmet.

Møder og arrangementer

DUK-kalender

Skoleweekend den 17.09.-19.09. 1993
 på Ørn for alle katolske elever i 6. klasse. En weekend med film, leg, samvær og en spændende messe.
 Pris kr. 150,00 samti kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 27.08. 1993.

Mini KUK-leder kursus den 25.09. 1993
 1 Uge for Mini-KUK ledere samt interesserede.
 Pris kr. 75,00 samti kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 03.09. 1993.

Ministræfweekend den 01.10.-02.10. 1993
 på Ørn for de 10-16 årige.
 Pris kr. 160,00 samti kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 10.09. 1993.

Børnefejr den 16.10.-23.10. 1993
 på Ørn for de 7-13 årige. Pris kr. 600,00 samti kr. 150,00 for fællesrejse.
 Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1993.

Ungdomsretret den 17.10.-23.10. 1993
 i Skovhuset ved Skanderborg.
 Alder: 18 år og opåder.
 Pris kr. 600,00 samti kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1993.

Ledertæring den 29.10.-31.10. 1993
 på Ørn alle landesteds KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Pris kr. 160,00 samti kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 08.10. 1993.

Musikweekend den 05.11.-07.11. 1993
 på Ørn for musikinteresserede. Alder: 16 år og opåder. Pris kr. 160,00 samti kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 15.10. 1993.

Interpellation den 13.11. 1993
 på Institut St. Joseph, København for alle nationale grupper og interesserede. Alder: Ca. 13 år og opåder. Spisebilletter kan købes på stedet à kr. 10,00. Tilmelding senest den 15.11. 1993.

KUK-østweekend den 19.11.-21.11. 1993
 i Århus for alle KUK'ere og interesserede i Jylland og på Fyn. Alder: 12 år og opåder. Pris kr. 150,00 samti 100,00 for fællesrejse. Betaling og tilmelding senest den 29.10. 1993.

Medarbejderfortæring den 26.-28.11. 1993
 på Ørn for repræsentanter, redaktioner og udvalg ved siden af DUK. Kursen er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 05.11. 1993.

Åbent hus med julegave den 15.12. 1993
 kl. 15.00-17.00 på Sakramentet.

Nyttårstale den 27.12. 1993-01.01. 1994
 på Ørn for unge over 16 år samt familier.
 Priser:
 0-1 år kr. 225,00
 2-6 år kr. 400,00
 7-13 år kr. 400,00
 Voksne kr. 550,00
 samti kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1993.

Samtlige priser er for medlemmer af DUK.
 Ikke medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for weekender og kr. 200,00 for lejre.
Åbnd: Tidspåbetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Øg tilmeld mig:

Arrangement: _____
 Dato: _____
 Navn: _____
 Adresse: _____
 Postr. & By: _____
 Fødselsdato: _____
 Telefon: _____
 Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse ()
 Ankommer selv ()
 Pengeregning 9.08.93 nr. 22 nr. 4
 Danmarks unge Katolikker
 Sekretariatet
 Bøgedalsvej 27, 2. fl.
 1260 København K.
 Tlf. 33 14 77 07

Fariseer og Saddukæere

Er vor opfattelse af Guds, som Jesu modstander, veledning?
Foredrag af pastor Bjørn Holbo
 mandag den 20. september 1993 kl. 19.30 i Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenogade 4 B.
 Alle interesserede er velkomne.

Vor Frue Kirke, Næstved,

Præstevot 29. Søndag den 28. september 1993
 synger det ungarske kor Taktørner under høymessen N. 10 (22 unge mennesker fra byen Eger i Ungarn).
 Alle er velkomne.

125 ÅRS JUBILÆUM

Alle interesserede indbydes til 125 års jubilæum på Sankt Mikael Skole i Randers
 onsdag d. 29. september 1993

med følgende program:
 Kl. 12.00: Jubilæumsgudstjeneste i Sct. Mortens Kirke
 Kl. 13.30: Jubilæumsreception på skolen, Kasernvej 7.
 Fredag d. 1. oktober holdes jubilæums-kollegier. Gamle elever er velkomne.
 Skoleens kontor - tlf. 86 62 44 11 giver flere oplysninger.

Indføringskursur i kristen meditation

Als Kløster, Sdr. Landvej 156, Sønderborg.
 22.-24. oktober 1994.
 11.-13. marts 1994.
 Retnings - (samme sted) fortvivlede for tidligere deltagere: 6.-8. marts 1994.
 Tænk: - Sandheden skal gøre os frie! (Joh. 8,32) - ud fra Johannes af Korsets liv og lære.

Yderligere aflysninger:
 Græthe Lybberg, Tilmelding og depositum kr. 200,- sendes til:
 Græthe Lybberg, Kollegievej 4, 2920 Charlottenslund, Ciro 1 32 87 86.
 Yderligere oplysninger: Tlf. 31 63 53 33. (Folke i sognene).

Legater

Stiftelsen Mariahjemmet
 yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelsen, dels som stipendium, dels som rentefrie lån.

Skema til ansøgning, der må indsendes inden fredag 8. oktober 1993, kan rekvireres hos bestyrelsesformand Jan Lange, Bakkevangvej 21, 2820 Gentofte, ved fremsendelse af fransendelse.

Yderligere oplysninger kan fås ved tilf. henvendelse til Jan Lange på nr. 31 65 88 75. Alle ansøgere får skriftligt svar inden jul.

Lensbar og lensbaronesse Stampe Charisus Legat

vejr legetætte til katolske kvinder og/eller børnsfamilier i meget vanskelige økonomiske kår.
 Legatoplysnene kan søges ved henvendelse inden 8. oktober 1993 med fyldestgørende oplysninger og påtegning af sogneprest eller anden offentlig myndighed.
 Ansøgning sendes til formanden for bestyrelsen Jan Lange, Bakkevangvej 21, 2820 Gentofte.
 Alle ansøgere vil få skriftligt svar inden jul.

Jans Fond

Jans Fond støtter bofællesskaber og familier med hjerneboende psykisk udviklingshæmmede børn.
 M.h.j. uddeling af fondens midler i oktober 1993 sendes ansøgning senest 24. september til: Asse Jørgensen, Godthåbsvej 116, 2. tv., 2000 Frederiksberg.

Diverse

Bekendtskab

Pan engeltårns indisk lærevende, 37 år, mørk og slank, arb. i Dubai på katolsk skole, ønsker kontakt med jævnaldrende kristen mand, evt. senere ekteskab. Fotograf til biletsnr. 1409, -katolsk orientering-, Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V.

Bofællesskab i Herlev

1-2 pers. søges til dannelsen af mindre bofællet. 53 kv. dansk, ikke yngre, halv-vog. m. 2 var samt adg. spækt. 2 bad, 2 st. tid. vaskem. st. have, kr. 3.900 ekskl. med og til. Biletsnr. 1410, -katolsk orientering-, Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelser af. Isg. i Høje Stenløbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontak mellem udgj. og lejere. Ønsker De at udg. eller læg - ring til Katolske Menighedsplejer 33 15 23 03.

Testamente

til fordel for Den katolske Kirke
Ansættelses
 Man kan sætte kr. ved at indsende den som arving i sit testamente.
 Igen arvafgift
 Kirken modtager det fulde beløb.
 Gratis advokatbistand
 Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
 Udgiftstærker til sæler revideres af Bispekonkret.
 Yderligere oplysninger
 Katolsk Bispekonkret
 Brogedags 69A, 1260 København K.
 Tlf. 33 11 60 80

Salg og service

Lasse Baumann

Antikviter
 Dødsboer og bedre indbo købes.
 Naboløs 3, 1206 København K.
 Tlf. 33 11 72 37. Åften: 42 85 30 40

Malmester

VILLY HANSEN
 Bredgade 13 - 7100 Vejle
 Tlf. 76 81 69 62 og 75 63 29 37

Strandvejen 153
31 62 16 50
 Tæl med Vagn Fond, der er medlem af
 Bedemændens Landsforbund
 Referance:
 Sankt Joseph Spøtstene
 Søndertorvnævne
 af Den Hellige Lilla
 Aftaler træffes gerne i Deres hjem

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 4 00
 Tekstannoncer pr. pr. mm kr. 5 00

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56
DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
 2000 København F.
 Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
 Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordrer alle i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygeplejning, fagforening m.m.
 Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Stor København.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
 Amagerbrogade 155
 Østerbrogade 226
 Filial: Taastrup 42 99 01 58

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81
DØGNET RUNDT

WAGN ADLER
 Bedemand Kvist's Erk.
 GLADSKAPE BEDEMANDSFORRETNING
 SØBORG HOVEDGÅDE 94

MØBLER
 Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forsynning et besøg og se vort store udvalg i møbler, optik, og tilbehør.
ANDERS SVENDSEN
 Nordre Frihavsvej 13
 København Ø.
 Tlf. 31 26 70 00

Revision & Regnskab & Skat
REVISORCÅDEN I ROSKILDE
 Børgerne i huset FRB
 Jørgen Brangstrup
 Se Område til Bedste 41 15 15
 - det er altid sikkert med en registreret revisor

Ny biskop i Roermond afløser biskop Gijsen

Utrecht (KIPA) - Franziskus Maria Wiertz (51) er af pave Johannes Paul II blevet udnævnt til biskop i Roermond i Holland. Han efterfølger den omstridte, konservative biskop Gijsen, der gik af først på årst.

Wiertz er kendt for at have gode kontakter med både konservative og progressive katolikker. Reaktionen på hans udnævnelse er positive fra begge

sider. Wiertz har ikke kommenteret de store konflikter, der er i bispedømmet, men har givet udtryk for, at den polarisering, der har fundet sted, er en uheldig udvikling.

I bispedømmet Haarlem er der blevet nedsat en kommission, der skal forsøge at løse den månedlange konflikt. To-tredjedele af bispedømmets 251 præster og næsten alle 66 pa-

storassistenten opfordrede i slutningen af maj biskop Hendrik Bomers til at gå af.

I opfordringen hed det: «Vi skammer os over den måde, biskop Bomers i næste ti år har umyndiggjort vort bispedømme». Kommissionen vil forsøge gennem samtaler med biskoppen, præsteret og andre at finde veje for det videre arbejde i bispedømmet.

Nye regler for religiøse fællesskaber

Hanoi (KIPA) - I Vietnam er der offentliggjort nye

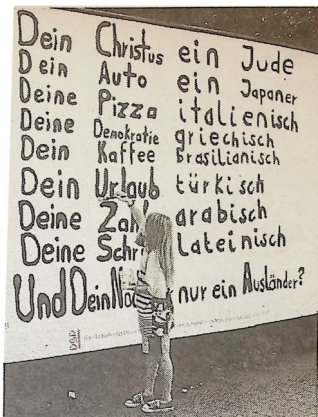
Ærkebiskop Paul Nguyen Van Binh fik under et hospitaletophold urentet besøg af Vietnams premierminister. Vo Van Kiet, der ønskede ham god beding.

retningslinjer for religiøse fællesskaber i landet. I dekretet hedder det, at de skal aflægge et årligt regnskab overfor kontoret for religiøse anliggender. Religiøse aktiviteter må ikke være rettet mod staten og skal være godkendt af de lokale myndigheder. Ligeledes skal statsborgerkundskaft stå på skemaet også i de religiøse skoler.

I begyndelsen af juli offentliggjorde den vietnamske regering regler, der gav den katolske kirke nye indrømmelser. Fem præster har i år fået tilladelse til at tage til Rom for

at studere. Ligeledes skal biskopperne ikke længere indberette godkendelse til deres årlige møder.

Udvalgte må nu undervise på vietnamske præsteseminarer. Hvert andet år må der optages nye præstestuderende. Deres antal fastlægges i fællesskab af kontoret for religiøse anliggender, de lokale myndigheder og biskoppen og skal være tilstrækkeligt stort på grund af de delvist vagte formuleringer, der har vietnamske kirkekræde modtaget reglerne med en vis tilbageholdenhed.

En ung nabo kun en udlænding? - plakat mod fremmedhed set i Frankfurt. Foto KNA.

Opfordrer kirken til at intervenere i Cuba

Habana (KIPA) - Oppositionsbevægelser på Cuba har bedt den katolske kirke om at intervenere for at få en fredelig overgang til demokrati. I et brev til Cubas biskopper beder «Den kristne Befrielsesbevægelse» også om, at pave Johannes Paul II aflægger et pastoralbesøg på øen.

Biskopperne opfordres til offentlig at støtte en erklæring fra oppositionsgrupper i hvori Fidel Castro og USAs regering indbydes til en samtale om Cuba. Paven blev indbudt af de cubanske biskopper i 1990, men dengang lod regeringen forstå, at tiden ikke var moden til et sådant besøg.

Jeltsin gør indsigelser mod ny religionslov

I strid med internationale konventioner

Moskva (KIPA) - Ruslands præsident Boris Jeltsin vil sende den nye religionslov tilbage til revision i parlamentet, fordi den efter hans mening er i modstrid med internationale menneskerettighedskonventioner.

Det engelske Østinstitut «Keston Research» i Oxford oplyser, at Jeltsin har foreslået formanden for parlamentet, Ruslan Khasbulatov flere ændringer i loven. På grund af spændingerne mellem Jeltsin og parlamentet vil der nok gå et stykke tid, før religionsloven behandles igen.

Gleb Jakunin

modstander af loven

Oplysninger stammer fra det russisk-ortodokse parlamentsmedlem Gleb Jakunin, der er modstander af loven. Han siger videre, at Jeltsin har haft et møde med formanden for parlamentets udvalg for samvittighedsfrihed, Vjatsjeslav Pokoin. Jeltsin siger, at han især ikke kunne acceptere paragraf 14, hvorefter kirker med hjemsted i udlandet kun kan fungere på russisk jord efter statslig anerkendelse.

Udvalget havde foreslået et delte for at regulere den

ukontrollerede tilstrømning af udenlandske missionærer. Man regner med, at der findes mindst 1000 religiøse organisationer i Rusland i dag, hvoraf ca. 50 er registreret. Der

har været heftige protester i ind- og udland over den planlagte indskrænkning af religionsfriheden, bl.a. fra Kirkerens Verdensråd og Konferencen af europæiske kirker.

Rundskrivelse om moral

Forsat fra forsiden.

mentar til den lakkede version, at det er en «krigerklarung» mod den liberale fløj i kirken. I rundskrivelsen på 130 sider behandles emner som spiritualitet og etik og deres praktiske anvendelse i hverdagen på tre hovedområder, det sociale liv, familieliv og seksualitet.

Den pavelige autoritet

Rundskrivelsen er hovednet til biskopperne og har som underliggende princip den pavelige autoritet. I et afsnit opfordrer paven biskopperne til at overvåge katolske universiteter og hospitaler og betri sig for anderledes tænkende. Paven minder dem om deres dobbelte pligt til at forkynde de sandheder, kirken lærer og at tie stille, hvis de er uenige i dem.

Biskopperne rådes til at inddrage lærebemyndig-

sen for teologer med afvigende meninger. Og alle verdens katolikker forventes til at «overholde de konstitutioner og dekretter, kirken har stadfæstet». Det går igennem hele rundskrivelsen, at kirkenes lære ikke kan underkastes «demokratiske debat».

Vatikanets talsmand Joaquin Navarro-Valls siger, at det nu offentliggjorte materiale ikke er en del af den endelige version. Det, pressen har fået i hænde, er et tre år gammelt udkast, som siden er blevet revideret.

Tyske teologer siger åbent, at de håber, at «Veneratis splendor» aldrig bliver offentliggjort. De frygter, at rundskrivelsen vil drive en uigenkaldelig kile ind mellem kirken og teologerne. Moralteologen Bernard Häring, der var rådgiver for pave Paul VI siger, at «det vil har brug

for en rundskrivelse, der læser os at elske Jesus og elske mennesker. Ethiske spørgsmål skal behandles i en samtalens ånd med andre kirker.»

Politiker ønsker mere moderat holdning

I London opfordrer en af de ledende katolske politikere, Christopher Francis Patten kirken til at indtage en mere moderat holdning til præventions-spørgsmålet. Patten, der er guvernør i Hong Kong, siger, at han håber, at den katolske kirke ikke sætter sig i en position, hvor den forestår forholdsregler, der ikke kan lade sig gøre i virkeligheden, og som gør det umuligt med en eftertruffig befolkningsskontrol. Man kan ikke lave en sammenhængende uddannelsingspolitik uden at have en befolkningsspolitik, siger Patten.

Apostolisk visitator for maronitiske kristne i Nord- og Vesteuropa

Rom (KIPA) - For første gang er der udnævnt en apostolisk visitator for maronitterne i Nord- og Vesteuropa. Pave Johannes Paul II har udnævnt msgr.

Joseph Khoury til at koordinere og fremme sjælsorgen for libanesiske flygtninge i de skandinaviske lande, Frankrig, Østtyskland, Tyskland og Schweiz. Samtidig blev han udnævnt til biskop.

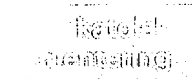
Mange libanesere er flygtet

Den maronitiske patriark Nasrallah Sfeir har flere gange bedt Vatikan om

rette strukturer for maronitterne i Europa. I løbet af den 17 år lange borgerkrig i Libanon er mange tusinder libanesere flygtet.

Kan give alle saltramenter

Khoury skal samarbejde med de lokale maronitiske præster og de latinske katolikker. Han har ingen selvstændig jurisdiktion over diaspora-maronitterne, men kan give alle sakramenter. Han skal informere Vatikanets Østkirkekongregation og den maronitiske patriark om sit arbejde.

Redaktion:
Pædagogisk Wilmis Wilmis (ansvarsh. redaktør),
Journalist Knud Haldsted Kluge (red. assistent),
Redaktionsråds medlemmer: Hanne, Elizabeth,
og Susanne Wegmann

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44,
Telefax 31 24 40 75 og 97 22 40 54.
Udgivelsessted: København.
Tryk: Ny Dag, DK-6000 Mahkøb, Oplag 16.800.

Næste nummer udsendes den 22. september

katolsk orientering

Serbisk medskyld, side 2
 Præstevielse, side 3
 Verdensmissionen, side 5-8
 Orientering fra sognene, side 9-14

Caritas støtter ny ordning for arbejdsløse

Caritas Danmark venter på arbejdsministeriets tilladelse til at benytte arbejdsledige

Såfremt arbejdsministeriet svarer positivt på en ansøgning fra Caritas Danmark, kan arbejdsløse, der har en uddannelse, få job i ét år i udlandet. Caritas henholder sig til en bekendtgørelse om aktivtetsydelse til ledige, der udfører humanitært og kirkeligt arbejde i udlandet.

Et ledigt, dagpengeberettiget medlem kan i en periode op til 52 uger modtage en aktivtetsydelse, når medlemmet udfører frivilligt ulønnet arbejde i udlandet for humanitære og kirkelige organisationer, siges det i bekendt-

gørelsen. Et medlem, der modtager aktivtetsydelse, er fritaget for den almindelige pligt til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Aktivtetsydelsen udgør 80% af højeste dagpengesats.

Lederen af Caritas Danmark, *Anne Lise Timmermann* understreger, at de

ledige skal have en uddannelse: håndværkere, lærere, akademikere m.v. Desuden skal ansøgeren kunne sprog: engelsk, tysk, polsk, fransk, spansk eller portugisisk. Interesserede bedes rette skriftlig henvendelse til Caritas Danmark, Bredgade 69, 1260 K. *kk*

Dansk hospital sendt til Bosnien

Caritas Danmark sendte den 6. september et fuldt udstyret mobil-hospital til Bosnien. Hospitalet har plads til 38 patienter og kan klare 300 større og 1.500 mindre indgreb i løbet af 3 måneder. Mobilhospitalet er enestående i verden, oplyser Caritas leder, *Anne Lise Timmermann* til «katolsk orientering».

Anne Lise Timmermann, der for nylig var i Bosnien, har sammen med bl.a. biskop *Franjo Komarica*, Banja Luca i Bosnien

afalt, at hospitalet er for alle krigsfor, dvs. både muslimer, kroater og serbere.

Med hospitalet følger medicin til 5 måneders forbrug. Hospitalet repræsenterer en værdi af 19 mio. kr. som EF har betalt. Udenrigsministeriet betaler løn til personalet i 3 måneder.

Caritas sendte også for kort tid siden 24 store lastbiler til Bosnien med fødevarer og økse kød betalt af EF. *kk*

Biskop *Hans L. Martensen* viede lørdag den 4. september 1993 *Benny Blumensaat* til præst. Vielsen foregik i Vor Frue Kirke i Århus, der var fyldt til brisepunktet i dagens anledning. *Benny Blumensaat* er nu andenpræst i Sct. Pauls Kirke i Tåstrup. Foto *Ulug*.

TV fra Nordisk Valfart til Lourdes

Mandag d. 27. september sender DR-TV en reportage fra valfartsbyen Lourdes i Sydfrankrig. Over 5 millioner mennesker rejser hvert år til den lille by med den helbredende kilde, hvor Jomfru Maria åbenbarede sig for en lille bondepige i 1858. I sommeren 1993 besøgte 130 pilgrimme fra Danmark byen, og Nikolaj Buchardt fra »DR-reportage« var med. Udsendelsen, der varer 30 minutter, sendes kl. 20.

Klaus Møller-Jørgensen

Sr. Sophia Gimmi, den tidligere priorinde på Sostrop Kloster døde søndag den 12. september 91 år gammel. Hun blev begravet torsdag den 16. september. Hun indtrådte hos cistercienserinderne 16. juli 1925.

Det økumeniske arbejde i Norden skal nå endnu længere Kardinal Cassidy taler på Uppsala universitet

Uppsala (KIPA) - På universitetet i Uppsala i Sverige sagde formanden for Vatikanets Enhedsråd, kardinal *Edward Cassidy*, at han ønskede en uddybelse af den teologiske dialog mellem lutheranere og katolikker i de skandinaviske lande og Finland.

Sverige og Finland

De mest påtrængende økumeniske problemer, nemlig embeds- og kirkeforståelsen, skal angribes konkret. Man har nået tidspunktet, hvor en officiel international studiegruppe skal bestå af sig med spørgsmålet om

apostolisk succession i kirkerne i Sverige og Finland, mente kardinalen.

En luthersk-katolsk kommission skal se på konklusionerne i forskellige nationale og internationale dialog-dokumenter

om dette emne og overveje nye fremskridt.

Cassidy talte både på universitetet i Uppsala og i domkirken. Han var i Sverige i anledning af 400-året for den lutherske kirke i landet.

Vindere i Superchancen

Ansgarstiftelsen, Danmarks Unge Katolikker (DUK) og Caritas Danmark blev nogle af de store vindere i den så velkendte Superchancen fra DR-TV.

Superchancen har uddeelt 65 mio. kr. til en række velgørende institutioner. Ansgarstiftelsen fik 448.508 kr., DUK 115.814 kr. og Caritas Danmark 352.443 kr.

katolsk orientering

Tilvæsende katolske tilvæsende i Danmark: 120 numre. Adresser: Katolsk orientering, c/o Danmarks Radio, Postboks 100, DK-2500 Valby. Adresser: Katolsk orientering, c/o Danmarks Radio, Postboks 100, DK-2500 Valby. ISSN 0930-207X

Patriark Pavle taler om serbisk medskyld

Beograd (KIPA) - Den serbisk-ortodoks patriark Pavle har for første gang offentlig talt om serbisk skyld i krigen i Bosnien-Hercegovina. I et interview i Milano-ugebladet »Panorama« gik patriarken serberne, kroaterne og muslimerne ansvarlige for krigen i nævnte rækkefølge.

Han fremdømmer de »afskyelige forbrydelser«, der begås af alle parter. Denne krig efterlader ingen

sejrhæder, kun besejrede. Han understreger atter endelse af krigen ikke kan reinfærdiggøre religiøst.

»Det ville være tusind gange bedre for en ortodoks kristen selv at blive ofret og dø som kristen end at begå en umenneskelig handling,« siger Pavle.

Pavle har mange gange skarpt fordømt volden og opfordret til fred. Gennem kontakter med andre religionssamfund har han selv arbejdet for fred, men

han har hidtil undgået at udtale sig om skyld.

I interviewet tilbageviste Pavle beskyldninger fra kroater og muslimer om, at den serbisk-ortodoks kirke skulle have støttet planen om et Storserbien og dermed krigen. »Kirken ville aldrig acceptere, at der blev indrettet tilintetgørelseslejr eller slået mennesker ihjel i Storserbien navn, ja ikke engang for at et lille Serbien kunne overleve.« Den orto-

dokse kirke har aldrig ønsket »nyt Jasenovac«, en henvisning til en kroatisch, fascistisk lejr under Anden Verdenskrig, hvor tusindvis af serbere, jøder, sigøjnere og kommunister døde.

Pavle mener, at de europaiske landes anerkendelse af Bosnien-Hercegovina har været medvirkende til tragedien. Før krigen brød ud, var repræsentanter for de tre bosniske folkegrupper blevet enige om en kantoneringsplan for landet. Den endelige europaiske anerkendelse af »præsident Alija Izetbegovic muslimske republik« har bidraget til, at denne plan, der kunne have forhindrede krigen, falid.

De bosniske serbere har under osanneme i århundreder levet under den islamiske lov, shari'en, hellig krig, som et middel til udbredelse af troen. Et sådant begreb er fremmed for kristendommen, siger Pavle.

Åbent hus

Majkele Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15

Søndag den 31.03.93 kl. 15.00: Helle Stangerup fortæller om »Christine« og »Sct. Markus« net.

Søndag den 28.11.93 kl. 15.00: Elizabeth Westenholz spiller Chopin - Schubert - Beethoven. Thormod Hessel fra Luthersk Artistiv i Birkerød indleder om familien Westenholz.

Søndag den 5.12.93 kl. 14:18: Advendstiraf. Søndag den 13.3.94 kl. 15.00: Niels Birger Warnberg fortæller om »Migjætt« i Norddjyllands.

Kl. 14.00: Kaffe/te og kage
Kl. 15.00: Foredrag
Pris: Kr. 30.00.

S-tog til Birkerød station - bus 328 til Høsterkøb.

Asyllov udsat i Portugal

Lissabon (KIPA) - Protester fra den katolske kirke og humanitære organisationer i Portugal mod en ny, restriktiv asyllov har ført til delvis succes. Præsident *Marie Soares* har gjort brug af sin forfatningsmæssige ret til at medlægge veto mod en lov, der forekommer ham betænkelig. Parlamentet kan dog underkende præsidentens veto med et absolut flertal inden for 14 dage.

Den nye asyllov blev fremlagt af ministerpræsident *Caavaco Silva* regere-

ring og vedtaget i parlamentet. Den konservativ-liberale regering har absolut flertal i Nationaltammeret med 148 af de 250 pladser. Efter præsidentens veto indkaldtes regeringen til et ekstraordinært møde.

Præsident Soares har begrundet sit veto med, at loven ikke er i overensstemmelse med »demokratiske staters traditioner« og ikke i tilstrækkeligt omfang sikrer politiske flygtninges rettigheder. Desuden har man i loven slæfet muligheden for asyl af humanitære grunde.

I Portugal er der forholdvis få politiske flygtninge. Derimod er der af økonomiske årsager en stor illegal indvandring fra de tidligere portugisiske kolonier.

Focolare-ungdomsfestival i Holland

»Mange folkeslag - en forenet verden« er emnet for mere end 50 festivals for unge, som i år afholdes over hele verden. Der bliver møder i Melbourne, New York, Hong Kong, Manila, Johannesburg, Tokyo, Paris, Moskva, Milano, Berlin, Jerusalem og London.

De to unge i Norden afholdes der en festival i Utrecht i Holland. Focolare-bevægelsens »Unge for en forenet verden« arrangerer en fest med dans, sang og mimespil søndag

den 17. oktober i Business-Center Blokhaven i Nieuwegein net Utrecht.

Festivalens formål er, at de unge denne dag erfarer, at i en forenet verden kan opnås, hvis alle ville dele med andre. Kærlighed er ikke en følelse, men betydelser at skabe en »gave-kultur«.

Nærmere oplysninger om ungdomsfestivalen fås hos: Marjke van Loon, Strindbergvej 46, 2000 Valby, tlf. 31 46 01 92 - 36 46 01 92. Prisen for rejser bliver ca. 700 kr. sw

Den katolske kirke i Danmark søger UNGDOMSKONSULENT til bispedømmets ungdomsarbejde

Ungdomskonsulentens opgaver ligger indenfor rammerne af Danmarks Unge Katoikler (DUK), og vil derfor være præget af et tæt samarbejde med foreningens ansatte og frivillige.

Ungdomskonsulenten skal primært beskæftige sig med opsendelse af bedrifter, lederuddannelse, støtte til lokalt arbejde i de katolske menigheder og en generel udvikling af ungdomsarbejdet.

Til stillingen søges en initiativrig, udøvet og selvstændigt arbejdende konsulent med følgende kvalifikationer:

- Relevant uddannelse med henblik på børne- og ungdomsarbejde.
- Erfaring med formidling af stof med religiøst indhold.
- Evne til at inspirere, samarbejde og være igangsætter.
- Kendskab til kødbestemt børne- og ungdomsarbejde.
- Katoik.

Jobbet er meget krevende, men rummer spændende udfordringer og en stor frihed til selv at udfylde rammerne.

Arbejdet er mindst fuldtid og indebærer aften- og weekendarbejde.

Desuden må der indgives en del rejseskiftet hovedsageligt i Danmark.

Der er mulighed for videreuddannelse.

Der er tale om en kontraktansættelse.

LAN efter kvalifikationer.

Ansøgningsfrist: 8. oktober 1993.

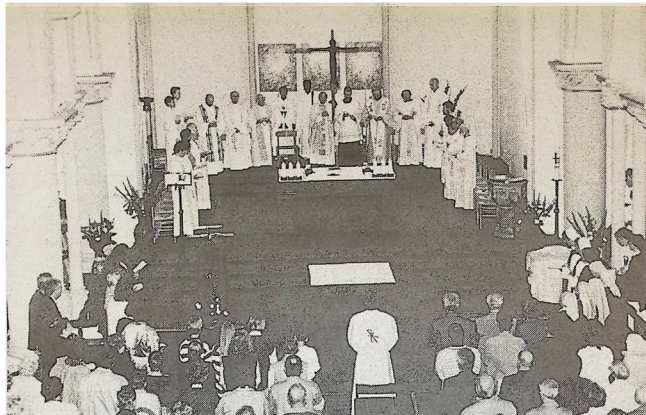
Ansøgning stiles til:

Katolik Bispesektor
æt. Generalsekretær Paul Mærz, OMI
Bredgade 63A
1260 København K
Mk.: »Ungdomskonsulent«

Danmarks Unge Katoikler (DUK) er en moderne ungdomsforening med en demokratisk opbygning, som læses af en hovedbestyrelse. Foreningen er landsdækkende og tæller ca. 2.400 medlemmer mellem 6-30 år. Aktiviteterne spænder over en bred vifte af leedskæbende og lokale arrangementer, sommerlejr, weekend og kursus. DUK er medlem af Dansk Ungdoms Fællesskab og repræsenterer i en lang række andre danske og internationale organisationer. Børne- og ungdomsarbejdet leedskæbende ved at det udføres af frivillige, som er på alder med medlemmerne. Det daglige arbejde varetages af DUKs sekretariat, hvortil ungdomskonsulent, ungdomsgruppen, en sekretariatsleder og en sekretær er tilknyttet. Adressen er DUKs sekretariat, Bredgade 67, 2. th., 1260 København K. Tlf. 33 14 77 00, fax: 33 91 77 04.

De europaiske bispeskonferensers Råd (CCEE) holdt i begyndelsen af september møde i Praha. For første gang i ådets historie deltog også folket og ordansfolk. Ligeledes var der repræsentanter fra Konferencen af Europaiske Kirker (KEK), der er et samarbejde mellem 115 ortodokse og protestantiske kirker i Europa. Under åbningsgudstjenesten i domkirken i Praha tændtes et lys for hvert deltagende land. (Foto KANA).

Benny Blumensaat modtog præstevielsens sakramente af biskop Hans L. Mårtenssen. Ved messen celebrerede biskoppen med 14 præster. Fotos Kluge.

Benny Blumensaat præsteviet under festlig gudstjeneste i Århus

Biskop Hans L. Mårtenssen viede lørdag den 4. september den 40-årige Benny Blumensaat til præst. Vielsen foregik for en fyldt Vor Frue Kirke i Århus. Gæster fra udlandet og store dele af Danmark var i dagens anledning mødt op for at deltage i præstevielsen.

15 præster celebrerede sammen med biskoppen, heriblandt generalvikar Paul Marx O.M.I. og sognepræsten ved Vor Frue Kirke, Adolf Meister S.J.

Forskellige engelske musikalske indslag under messen var med til at lede tankerne til Benny Blu-

mensaats studietid i England. Men også menighedens kor under ledelse af Olav K. Mielke-Jepsen gav messen et festligt præg.

Biskoppen prædikede om troen, en gave vi ikke kan give til andre, det er kun Gud og Guds And, der tænder og skænker og levendegør denne guddommelige tro i vore hjerter. Under præstevielsen skal vi bede om, at Helligånden både vil styrke den nye tro i os og ledsage Bennys virke. Vi beder om, at det vi ikke selv kan give, nemlig troen, af Helligånden må blive givet som gave fra Gud til man-

ge mennesker, sagde biskoppen. Og dernæst vil vi bede om, at Helligånden vil komme som den, der gør Kristus nærværende.

Under Ave Maria gik Benny Blumensaat til kirken Maria-statue, hvor han indviede sit liv som præst til Jesu Moder.

Benny Blumensaat har studeret i St. Allen Hall i England, og han har bl.a. udøvet sjælesorg for døende på et hospice i London. Han blev diakonviet 23. januar 1993 i St. Allen Hall. Benny Blumensaat er nu andenpræst ved Skt. Pauls Kirke i Tåstrup.

kk

Generalvikar Paul Marx O.M.I., har bedt meget for Benny Blumensaaets vej til præsteembedet.

Efter vielsen giver Benny Blumensaat blomster til sin mor, som det er tradition i England.

Nyt girokort på vej til læserne

Første indsamling gav 347.000 kr.

»katolsk orientering« sender i disse dage et girokort med påtrykt beløb på 150 kr. ud til alle 16.000 katolske husstande. Ved indbetaling af beløbet er de med til at styrke bladets fortsatte udgivelse.

Det er det andet af i alt to girokort til læserne. Det første girokort har pr. 31. august givet 347.000 kr., og vi håber at læserne vil

være lige så velvillige, når det andet girokort kommer.

Bladets samlede udgifter ventes at blive 2,3 mio. kr., hvoraf trykning, porto og løn udgør knap 90% af udgifterne.

Indtægterne forventes at blive godt 900.000 kr.

Bladets underskud skønnes i år at ligge på knap 1,4 mio. kr. Red.

Polsk fortjenstkors

Advokat Peter Gabrielsen fik den 3. september overrakt det polske fortjenstkors i guld på den polske ambassade i København.

Peter Gabrielsen har gjort en meget stor indsats ved at hjælpe polakker med at få opholdstilladelse i Danmark, især de medlemmer af »Solidaritiet«, som under krigsretstilstanden blev tvunget til at forlade Polen.

Endvidere har han medvirket til at formidle, at syge og handicappede børn fra det stærkt luftforurenede område i Polen, kaldet »dødens trekant«, fik rekreative- og ferieophold i Danmark.

Peter Gabrielsen fortsætter med sit arbejde for polakkerne og tager sig bl.a. af formidling af retshjælp o.a. i Polen.

Vassula Rydén i Skt. Augustins Kirke

Hædver at modtage åbenbaringer direkte fra Gud

Den græsk-svenske Vassula Rydén talte i begyndelsen af september på et møde i Skt. Augustins kirke i København. Vassula Rydén er blevet kendt, fordi hun hædver at modtage åbenbaringer direkte fra Gud, som bliver skrevet med en håndskrift, som ikke er den, Vassula Rydén anvender til daglig.

Vassula (hun om og titlæses således af sine tilhængere) blev introduceret af en irsk præst, Michael O'Carroll. Han stillede spørgsmålet, hvordan det kunne være, at en kvinde, som ikke havde praktiseret i 30 år og som levede en behagelig tilværelse i sam-

fundets højeste kredse, kunne blive den, der kom til at skrive en væsentlig mængde åndelig litteratur?

Forskel i håndskrift

Som belegg for budskabernes guddommelige oprindelse fremførte O'Carroll, at Vassula Rydén »egen« håndskrift og »budskabhåndskriften« var blevet grafologisk sammenlignet af en fransk kriminolog. Ligeledes havde en dominikansk exorist undersøgt, om budskaberne havde »ondartet oprindelse«. O'Carroll berettede, at når der skete endte i Vassula Rydén's nærvær

ændres hendes ansigtstræk sig fra hendes egne til Jesu ansigt.

Derefter kom Vassula Rydén på talerstolen, hvor hun redogjorde for sine erfaringer med det guddommelige. I 1985 kom en engel til hende. Derefter gennemgik hun en renselse, hvor hun så sine synder, som Vorherre så dem.

Først kom Gud Fader derefter Jesus

Efter en uge kom først Gud Faderen til hende, derefter Jesus. Budskaberne havde dels form af bønner, dels katekettiske lektioner. Jesus lød bl.a. Vassula Rydén, at nadvæ-

ren er vigtig, at man skal bede borbøn, at man skal gå til skrifte en gang om måneden og hvad bøn og faste er.

Ifølge Vassula Rydén har Gud åbenbart, at den åndelige fornyelse skal komme fra Rusland. Den ortodokse og katolske påskedag vil snart blive fejret på samme dag, og fra da af vil der komme mere gang i processen mod kristen endeh.

I mødet deltog bispedømmets generalvikar, Paul Marx, som gav velgørelsen. Den biskoppelige vikar for firmelser, Lars Mesterschmidt fungerede som tolk. sw

Maria, den virkelig frigjorte kvinde

Vi må acceptere, at nogle af vores mest kristne lever i fortiden. dvs. at de henter særlig glæde og inspiration til deres liv fra bestemte tidsaldrer; nogle fra skolestikkens 12. og 13. århundrede, andre fra reformations-tidens 16. osv.

Men - når vi skal tage vores ansvar for evangeliets forkyndelse alvorligt, så må vi først og fremmest

forholde os til de poler: Jesu geminger og ord og vores egen nutid. Med andre ord, vi kan ikke fremstille det kristne budskab uden den direkte forbindelse dels til budskabet oprindelse og dels til vores samtidige.

Udtrykket »Marias u-plettede hjerte« har ingen resonans blandt nutidens mennesker, og kunne ikke

tænkes brugt af Jesus. Muligvis kunne det bruges i det 19. århundrede og forstås af andre end fromme katolikker; men det er næppe særlig sandsynligt. (»De rene af hjertet« er noget ganske andet. Det er bibelsk, og det forstås i dag.) Udtrykket har ikke blot ingen symbolværdi, men er også negativt i forhold til de økumeniske

bestræbelser, som vi danske katolikker i dag fandt ganske meget for.

Hvis man gerne vil foretage indvielser, kunne der derimod ligge en meget fin symbolik i at indvie vores bispedømme til »Maria, den virkelig frigjorte kvinde«, eller »Maria, symbol på kvindens frigørelse«. Tanken er ikke min egen, men stammer fra de amerikanske biskoppers erklæring af 21. november 1973. Det kunne også have en positiv økumenisk betydning som en hjælp til forståelse af vores historisk varierende Maria-symbolik. Det kunne også være en hjælp til katolikkers egen selvforståelse.

Ove Leerbeck

Tænk med hjertet

Jeg vil gerne knytte en kommentar til Stefan Brixtofte Petersens indlæg i k.o. den 25. august.

Jeg synes det er trist at De, når De nærer aktiv nok i kirken til at skrive læserebreve, ikke også har overskud (eller mod om mands-hjerte, til ikke at give op over for den profane tendens i vores samfund, som gør, at ord som »hjerter« og »renhed« pludselig er »stendøde«. Måske kunne man endda forestille sig at mennesker med et kristent/katolsk syn på livet (og/da) havde en mis-

sion i at få disse ord til at genopstå med deres sande betydning i stedet for en betydning, farvet af en kold tid.

Alt hjertesymbolikken er død - eller i hvert fald ligger på sit yderste - er da rigtigt. Men det er jo nok, fordi hovedparten af den danske befolkning efterhånden tænker med andre dele af kroppen - og at ordet »renhed« giver »ufrugtbar, negativ, fejl-koncilierende tanker« er vel også et udslag af denne (og/katolsk) syn på livet (og/da) havde en mis-

Kunne det ikke være en fin idé at genoplive den vane at tænke med hjertet? Her mener jeg ikke, at man altid skal stå hovedet fra - men netop det, hvor vi vender os til Gud i tro og tak, der er det vel hjertet, vi skal bruge?

Ligeledes kunne begrebet »renhed« vel også tages op til fornyet overvejelse. Måske kunne vi tænke over, hvem det var der skulle se Gud?

Lad så dem være, der tror, at det drejer sig om kolde afvaskninger. At

man bruger hjertet, når man henvender sig til Gud, og at man prøver i det omfang, vi nu hver især magter, at holde sin sit ren - så udelukker det vel ikke et »elementært ja til Kristi frelsesgæring«. At det er en svær opgave, er vi jo nok ikke uenige om. Lad os derfor tage imod al den hjælp, vi kan få - også når det drejer sig om en Maria-indvielse. Vi kan nok have den nødig - og den kan da i hvert fald ikke skade nogen!

Hanne Mikkelson

Vassula-arrangement fik skær af legitimitet

Om aftenen den 3. september holdtes et møde i Sankt Augustins Kirke på Jagtvej med Vassula Rydén, »der af mange betragtes som en autentisk for-midler af et direkte budskab fra Jesus om fred, kærlighed og enhed«.

Jeg har forestået, at dette budskab har karakter af et Jesus-diktat, som nedskrives af modtagerinden med blyholder pen. Hertil vil jeg gerne bekendt, at jeg ikke mener, at visse fromme folks påstande om personlige guddommelige åbenbaringer er svindel. Det ville være ukristeligt og uretfærdigt. Derimod anser jeg sådanne påstan-

de som vildfarelser, idet subjektive oplevelser opfattes som budskaber, der i Jesu navn skal forkyndes for kristenheden.

Jeg mener derfor, det er uheldigt at lade et arrangement som det omtalte foregå i en kirke, som en forbindelse med en andag, hvorved det får et skær af legitimitet, som ikke tilkommer det.

Mødet den 3. september kunne glimrende være holdt i Englesalen. Det skal hermed stå klart for læserne, at langtfra alle katolske præster anerkender Vassula Rydén's budskab som autentisk.

Georg Heggum S.J.

Stop hykleriet

I denne tid, hvor den afskyelige borgerkrig hersker i eks-Jugoslavien, forsøger også k.o. at holde sine læsere løbende informeret om, hvordan situationen ser ud for de døbernde katolikker.

Man kan ikke blive fri for at få det indtryk, at de skribenter, der står bag rapporterne, gerne vil give deres læsere det indtryk, at den ortodokse kirke afsæd ikke er helt så hadersværdig, som den burde være. Det kan meget vel være sandt, desværre! Bjergrædkenen har ofte været i kirkerens munde end i deres handlinger! Er nutidens kirker så meget anderledes end fortidens? Men den ortodokse kirke er sandelig ikke den eneste, der forsynder sig i denne tragiske konflikt! Hvorfor protesterer paven ikke, når de katolske kroater slår sig

sammen med serberne for at fordrive muslimerne?

Oftre berettes der i katolske medier om den muslimsk-sudanesiske regering overgreb over landets kristne mindretal, men når det er katolikker, der forbringer sig på muslim-er, får piben en anden lyd - eller bedes sagt - den forstummer! Er det ikke opbyggelig læsning, når man i dagpressen kan erfare, at borgerne i Medjugorje blokerer for nødhjælpsforsyningerne til de sultende muslimer i Mostar? De påståede Maria-åbenbaringer i denne by har åbenbart en såre begrænset virkning, når det gælder om at kæmpe hårdt imellem de stridende grupper i dette sønderkudte land! Stop hylkeriet! De katolske kroater er ikke et hak bedre end de ortodokse serber.

Karen M. Larsen

»Fra Kateder til Gudstjeneste«

RPUI, DUK og FAKS indbyder til kursus om liturgi for børn og unge.

Kursus henvender sig primært til lærere, men også kateketer og aktive i ungdomsarbejde er meget velkomne.

Af programmet kan nævnes:

Focus på det religiøse plads i skolens hverdag. Hvad lærer man af at gå til skolemasser? Hvad sker der med læreren/kateketer, når man forlader katederet og går i kirke? Hvad er forskellen på formidlersituationen i undervisning og liturgi?

Sidst, men ikke mindst, vil vi sætte et fokus på spørgsmålet: Hvad er væsentligt i trosløser for børn, hvilket indhold skal liturgien formidle?

Lørdag formiddag taler Lone Bastrup, psykolog ved børnepsykiatrisk ambulatorium på Bispebjerg hospital om »børns religiøse univers«. Hun vil komme ind på forholdet mellem børns religiøse forestillingsverden, deres personlige identitetsudvikling og opvækstvilkår. Sidst, men ikke mindst, vil vi sætte et tid til at udarbejde praktiske liturgiforlag, som vi evaluerer sammen. Ugeendens lituraltælløges af Hanne Brixtofte Petersen, Jesper Fich og sr. Gisela Heitz CSJ.

Sted: Maglås

Tidspunkt: Fredag den 1. oktober kl. 16.00 til søndag d. 3. oktober efter frokost.

Pris: Enkeltværelse kr. 1200,- Dobbelværelse kr. 900,- Lidt overnatning kr. 650,-

Tilmelding: Ved indbetaling på girokonto nr. 413 3080 01; RPUI, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø

I begrænset omfang kan der ydes tilskud til personer, som ønsker at deltage og som ikke får kursus betalt gennem fælle skole eller sogn. Kontakt venligst RPUI for yderligere oplysninger.

Debatmøde om Mediepolitik

- hvor stor bør licensen være?
- hvordan sikres forbrugernes indflydelse på DR og TV2?
- hvad med TV2-regionernes fremtid?
- hvordan sikres lokalradioernes økonomi?

Lise Hækkerup (S)

og

Helge Sandert (V)

stiller og til offentlig debat, et panel stiller nærgående spørgsmål - og alle sætten er velkomne til at deltage i debatten, som finder sted:

onsdag den 6. oktober kl. 19.30
Valby Medborgarhus, Valgårdsvej nr. 4,
nær Toftedgårds Plads.

Der er gratis adgang. Arrangør: Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund i samarbejde med Kristelig Lyt-ter og Fjernseforretning og Arbejdernes Radio- og Fjernsynsforbund.

dag forsikrer vi alt!

ALM BRAND
Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45-96 70 00

Ignatius af Loyola - dengang og i dag

Weekend på Maglås

fra den 25. november til 28. november 1993

Weekenden er en indføring i Ignatius af Loyolas liv og spiritualitet, som vil sætte i relation til vores egen erfaring. Der kræves ingen forudsætninger, bare du er interesseret og åben.

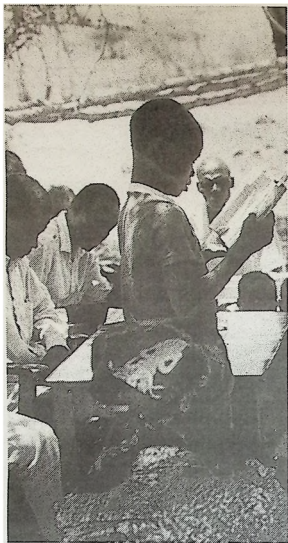
Weekenden ledes af Sct. Josephstræns: Hildgaard Doods, Evelyn Krosøe og Johanne Marie Lettman.

Vi starter fredag med afsnit om kl. 18.00 og slutter søndag kl. 14.30. Pris kr. 500,-.

Tilmelding til Maglås Kursuscenter, Elin Udern, Hæsteråstvej 6, 3460 Birkerød ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 424 24 29 eller check.

Telefon 42 81 07 15 mellem 9-15.

Verdensmissionen i oktober 1993

En grænseløs søndag

67 års verdensomspændende solidaritet

En gang om året, i maj måned, samles lederne af de pavelige missionsværker i Rom. Fra alle verdenshjørner kommer de for at drøfte den retfærdige fordeling af de penge, som de enkelte pavelige missionsværker – herunder missio danmark – har indsamlet i årets løb og specielt på verdensmissions søndagen.

To tredjedele af forsamlingen kommer fra den tredje verden. Europa og USA er stadig væk de største bidragdere. Men i denne forsamling betyder penge ikke magt og indflydelse. Repræsentanten fra

Mozambique har med sine 67 dollars præcis lige så stor indflydelse, som repræsentanten fra Luxembourg med sine 450.000 dollars. Om fordelingen af de indkomne midler rådsles der over landegrænser og kontinenter. Det drejer sig om at tilgode se verdens fattigste bispedømmer og gøre det på retfærdig vis.

Hovedparten af de penge, der er til rådighed stammer fra kollekten på Verdensmissions søndagen. Den 14. april 1925 gjorde paven Pius XI Verdensmissions søndagen til en dag, hvor der ingen grænser gives, hvor der ikke er

nogen, der står udenfor, hvor ingen kun giver eller kun modtager. På denne dag skal de troende kaster frø alle jordens kanter forsamlende sig, hvor et alter er rejst, et kors rækker mod himlen, hvor en præst forkynder det glade budskab og de vil lægge et alkaldets og glieds offer for ædelmodigt at skænke en broderkærlighedens skarv til vore missionsverv. Sådan lød det i en rundskrivelse fra «Propaganda fide» til Verdensmissions søndagen 1930.

Til dem, der ønsker at vide mere om de pavelige missionsværker, har «mis-

missio

danmark

sio danmark» udgivet en pjæce. Den fås ved henvendelse til sognepræsten eller direkte hos «missio danmark», Vesterbrogade 28, 1620 Kbh. V. Tlf. 31 24 26 30.

Missio - hjælp til en bedre verden

Kære søstre og brødre!
Søndag den 24. oktober er Verdensmissions søndag. På denne dag bidrager katolikker over hele jordkloben gennem deres bøn og deres gaver til, at «Guds ord kan få frit løb». (2. Tes. 3,1).

Det er mig en konstant glæde at tænke på, at missionsforpligtelsen - forståelsen for, at mission hører til kirken væsen - er i stadig vækst i vore danske menigheder. I stedse stigende grad markerer menighederne missionsmåneden med Verdensmissions søndagen som kulmination. En stor glæde var det også, at missio-danmark i maj måned i år kunne aflevere en kollekt fra Verdensmissions søndagen 1992, som på 4 år er steget med 300%, således, at missionsgaven fra vort bispedømme i år var den største, i Norden.

Omsoing er andet og mere end solidaritet. Omsoing er ikke blot et spørgsmål om en ligelig fordeling af goder, hvor nødvendig den end er. Omsoing er at kunne lægge sit eget til side, glemme sig selv, se bort fra egne behov og stille sig og sit til rådighed for mennesker, der har brug for det. Mission er omsoing.

Den 24. oktober er søndagen uden grænser. Da står vi som verdenskirke skulder ved skulder for i fælles omsoing for hinanden at vise kirken Herre, at vi har lært af hans eksempel.

Urban Figge O.M.I.

De fire sider om mission er redigeret af Pastoral Centret i samarbejde med «katolsk orientering».

I Afrika er kateketerne kirken ryggrad

To tredjedele af det pastorale arbejde
i afrikanske menigheder varetages af kateketer

Afrikanske kateketer - eller animatore, som man foretrækker at kalde dem - ser deres uddannelse og deres arbejde som et kald. Ligesom Jesu første disciple må de lade meget bag sig, når de beslutter sig til at følge kaldet. De går ind til en uddannelses milevædt fra hjemmet. De må efterlade deres eldste børn derhjemme, forlade marker, dyr, hus og hjem. Konen og de yngste børn kan de tage med sig, når de påbegynder den så: 3-årige uddannelse, såsom den former sig i f.eks. Sambwa i det sydøstlige Zaire, hvor et pastoralt center forestår uddannelsen af animatore.

Toori og praksis
hånd i hånd

Først gennemgår kandidaterne (og deres koner) et års uddannelse på pastoralt-center. Så følger praktiskperiode i egne landsbyer, hvorefter kandidaterne vender tilbage til centret for at gennemgå endnu et års uddannelse.

Udervisningen er baseret på såvel teoretisk som praktisk skoling. Når animatorene er færdiguddannede, skal de nemlig udover den rent kirkelige side af arbejdet kunne lede/deltage i udviklingsarbejde i landsbyerne. For at kunne bringe eleverne de praktiske færdigheder stiller pastoralcentret jord til rådighed for animatorene og deres familie.

Den daglige undervisningsplan ser sådan ud: Tre timer om morgenen og tre timer om aftenen: markerarbejde. Før og efter middagspausen teoretisk undervisning på centret.

Undervisningstimerne her udgør 20 ugentlige timer.

Undervisningsprogrammet

Animatorene uddannes til de områder, de senere kommer til at beskæftige sig med. Her er nogle af de vigtigste:

- Forberedelse af søndags-

- gudstjeneste med prædiken.
- Forberedelse til årets større kirkelige højtidere.
- Organisation af de små kristne fællesskabers ugentlige møder.
- Forberedelse til sygesøg.

- Uddannelse til at foretage en kristen begravelse, herunder en træning i at mestre de problemer, der p.g.a. afrikanske traditioner kan medføre besværligheder.

- Træning i at yde hjælp i forbindelse med ægteskabs- og familieproblemer.

- Uddannelse til ungdomsarbejde.
- Katekese uddannelse, specielt til forberedelse af dåb, førstekommunion og firmelse.

- Skoling i arbejdet med menighetsråd.

- Forberedelse til uddeling af sygekommunion, samt forberedelse til at meddele de syges salvelse. Tilfaldsvis, til animatore kan meddele

dette sakramente, er et stærkt ønske i Afrika. Men spørgsmålet er endnu åbent.

- Undervisning i hygiejne, ernærings spørgsmål samt børneopdragelse.

Til eftertanke

Som man ser; et undervisningsprogram af betragteligt omfang. Men så får animatorene, hvis kone i øvrigt forventes at deltage i hans arbejde, vel et anstændigt udkomme, når han vender tilbage til de landsbyer, som han får ansvar for?

Ingenlunde! Familien får et symbolsk beløb fra bispedømmet, som den hverken kan leve eller dø af. Den må, som de andre i landsbyen leve af det, marker og dyr kan give.

«Vi har hørt Herrens kald og har fulgt ham» synes at være overskriften over rundt regnet 350.000 afrikanske kateketers liv. Det kan stemme en europæer til eftertanke.

Mange selvstændige lokalkirker

Vi katolikker talte i lange tider om den ene, hellegatoliske kirke med det stærke centralstyrte paven og dommet. Vi har glemt, at ikke blot protestanterne, men også Ny Testamentet oftest bruger ordet kirke i flertal. F.eks. de syv kirker i Lilleasien.

Alle evangeliserede skal evangeliseres

Det andet Vatikanconcil har fremsat det meget vigtige udsagn, at den ene kirke lever konkret i tusinder af lokalkirker, at biskopperne som lokalkirkernes sande hyrder skal have en tilsvarende kompetence, at kirken i sit væsen er missionærisk, og derfor er enhver i kirken, biskopper, præster og lægfolk ansvarlige for evangeliseringsarbejde, i den udstrækning de lever deres liv i og med kirken.

Dermed er mission allerede et anliggende for den samlede kirke. Ingen kan fritages fra dette. Man kan sige: Kun evangeliserede kan evangeliseres, men også: Alle evangeliserede skal evangeliseres!

Ifølge denne nye teologi fra det sidste koncil er det klassiske missionssystem ophævet iflg. et dekret fra 1969, og vore tidligere missionstationer er blevet til selvstændige lokalkirker. Missionærerne har derfor måttet ændre sig. De måtte træde lidt i baggrunden og stille sig i de unge kirkers tjeneste. Heretter bærer de unge kirker det fulde ansvar for sig selv, men naturligvis har de stadig brug for hjælp fra søsterkirkerne i Europa. I hvert fald gør det ikke mere: Her kirke og der mission, men: Kirke på seks kontinenter.

Kirkens tyngdepunkt er flyttet

Fra de små begyndelser, missionsstationerne, er opstået talrige og ret betragtelige unge kirker: en udvikling, der har betydet, at kirkens tyngdepunkt i vort århundrede er flyttet fra den vestlige verden til den sydlige. Ved århundredets begyndelse levede 85% af alle kristne, heraf 77% af katolikkerne i Europa og Nordamerika. På grund af den stærke befolkningstilvækst på de sydlige kontinenter, samt tilgangen af ny-omvendte, er de kristne i Latinamerika, Asien og Afrika blevet så mange, at man må regne med, at ved århundredskiftet vil 70% af alle katolikker og 60% af alle kristne være at finde i den sydlige verden.

Walbert Buhlmann

Den traditionelle afrikanske storfamilie har udviklet små kristne basismenheder. Her ses kvinder og mænd i Kenya, der er mødt op for at bade sammen og for at tale om deres problemer. (Foto present).

Nyfødte tvillinger gidsler på et ludfattigt hospital

Jean Michael Balaga er menighedsrådsformand i St. Johanneskirken i havnebyen Doula i Cameroun. En sen aften banker det på hans dør. Udenfor står et bud fra CEBEC-hospitalet med et brev, der kort meddeler, at en ung kvinde for 3 dage siden er død på hospitalet. Sognepræsten anmodes om at sørge for begravelsen.

Da Balaga og sognepræsten, Marc Ntjem næste dag kommer til hospitalet bliver de konfronteret med kendsgerninger, der senere skulle blive en udfordring for hele menigheden.

En sygeplejerske hvisker dem i øret, at den unge kvinde er død efter en lægefejl. En kompliceret fødsel ender med et kejsersnit. Kirurgen glemmer et instrument i kvindens krop. Efter en fornyet operation dør den 27-årige Evelyn Ellong. De nyfødte børn, en dreng og en pige bliver alene tilbage på hospitalet. Børnene får en allerede forsvundet under modernens svangerskab. Den gamle bedstemor er så syg, at hun ikke kan sørge for de to små.

Menigheden

adopterer børnene På gulvet i afdelingen for nyfødte finder menighedsrådsformanden og præsten det nyfødte tvillingepar. Ved siden af børnene knæler den 18-årige Martina. Det var hende, der bragte den højgravide Evelyn til hospitalet.

Martina er selv uden støtte. Hendes far har aldrig anerkendt hende, og moderen har jaget hende

ud af hjemmet som barn. Så tog Evelyn hende til sig. Nu viger Martina ikke fra babyerne. Hun føler sig moralsk forpligtet til at fortsætte, hvad Evelyn har praktiseret over for hende: usælsk kærlighed.

Martina fortæller, at overlægen forlanger, hvad der svarer til 2500 danske kr. til dækning af omkostningerne ved operationen. Ellers bliver tvillingerne ikke udleveret. I månedsvis har han ikke kunnet betale sit personale. Nu må patienterne eller de pårørende penge ud.

Det er desværre sandt. Staten kan ikke længere klare sine sociale forpligtelser. Det vestafrikanske land er i bundløs gæld og står over for en bankerot.

Præsten trommer omgående sin menighed sammen for at rådslå om, hvordan man kan hjælpe. Men den forlangte sum penge kan den fattige menighed ikke klare. Det lykkes at skrabbe 1.000 kr. sammen. Men menigheden bestemmer spontant, at den vil adoptere de to børn og i fællesskab sørge for deres opvækst. Børnene befinder sig imidlertid stadig på hospitalet som »håndpant».

Til nødpat pris

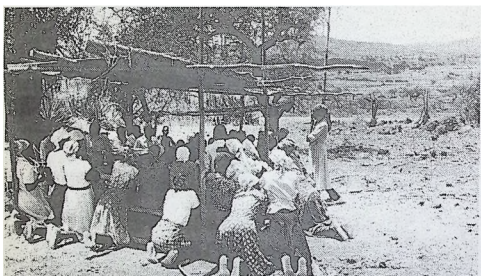
Efter mange og lange diskussioner accepterer overlægen de 1.000 kr. ved fra den betragning, at han ikke vil kunne inddrive løsepenge for børnene andre steder. Fader Marcus bringer de nøgne, navnløse børn til deres bedestemors hus. Også her må de i første omgang ligge på gulvet. I den ganske lille hytte bor 20 mennesker.

Senge er der ingen af. Det lykkedes fader Marcus at ligge penge sammen til, at menigheden kan skaffe det mest fornødne til de to spædbørn.

Seks uger efter skal børnene døbes. Kirken er pyntet med palmegrene og blomster, men det kan ikke skjules, at den snarere ligner en ruin end et gudshus. Det er søndag, og tvillingerne modtager dåbens sakramente. Marie-Christine og Frederic får deres fornavne af faderen. De troende i det overfyldte kirkeskib tager mod »deres» børn i fællesskab.

Fader Ntjem minder i sin prædiken alle troende fra St. Johannes kirken om deres ansvar for de to børn: »Marie-Christine og Frederic kan være sikre på vores menigheds soliditet». Martina står ved siden af alteret. Begge børnene i hendes arme over fader. Den unge pige har over for den forsamlede menighed forpligtet sig til at være, hvad Evelyn var for hende selv: en god mor.

Fra missio aktuell

Når der er gudstjeneste i Kirindo i Kenya, klammer ca. 20 kvinder og 10 mænd sig sammen under taget, der udgør »kirken». Overalt i Østafrika finder man sådanne små, levende basismenheder. (Foto present).

Evangelium eller kirkeret

Også på liturgiens område finder den legitime pluralisme i lokalkirkerne sted. Et eksempel på inkultureret liturgi kan man f.eks. opleve i Zaïre. Der har man i større menigheder gennem de sidste ti år fejret zairisk liturgi ved større fester.

Liturgien har naturligvis den romerske som grundlag, men er meget mere afrikansk i liv og rytme, i sproget, i symbolikken, i sangen – et to timers melodrama, hvor hele menigheden fester med og synger med. Børn, kvinder, mænd synger med fra begyndelsen til enden. Man klapper i hænderne og vugger med kropspe, en ægte celebration, en troens fest. Ugen igennem fører menneskene et møjsommeligt liv under umu-

lige erholingsmæssige vilkår og politisk undertrykkelse. Men om søndagen oplever man fællesskab, glæde og håb og går så med nyt mod tilbage til hverdagen.

Juridisk monstrum

Men når det drejer sig om disciplinens områder har lokalkirkerne sværet ved at trænge igennem med egne principper. For siden 1983 har vi den nye kirkerets codex, som Vatikanet holder sig mere strikket til end til Evangeliet. Den regulerer alle enkeltheder for hele verdenskirken. Jeg må ærligt tilstå: For mig er denne codex et juridisk monstrum. I Vestsydkland har man elleve delstater. I det lille Schweiz slår sekskantsvige kantonen, fordi man

med rette – mener, at man ikke ud fra et centrum kan tilgode de historiske, kulturelle, erhvervs- og religiøse forskelligheder i de forskellige områder.

Hvor meget mere skulle det ikke gælde for en kirke, der er udbredt over hele jorden. Man burde have en rammeloiv med grundprincipperne for enheden at ty til. Det øvrige burde man overlade til biskopperne og så give biskopkonferencerne meget mere kompetence. Man sporer et stærkt ubehag i forbindelse med den romerske centralisme og legalisme. Også på bispesynoden i 1985 i Rom kom det tydeligt til udtryk. Men ingenting har ændret sig i mellemtiden.

Walbert Buhlmann

missio
danmark

Et hus for børnemødre

Afrikanse ordenssøstre giver dem husly og fremtidsmuligheder

Farao er 11 år gammel. Hendes søn, Asha, er 11 måneder.

Da hun var 4 år blev forældrene skilt. 7 år gammel blev hun voldtaget. 9 år gammel bortgifte faderen hende til en muslimsk somalier. I de få uger, samvært varede, talte ægtemanden over hovedet ikke til hende. Kun sr. Edel, leder af børnemødrerhjemmet, Edelvaldehjem i Nairobi, kender enkelthederne fra den

barndom, som ingen barn-dom var.

Hvor mange fostre og nylædte i Nairobi's kloakker?

I Edelvalde-hjemmet tager sr. Edel og hendes afrikanse medsøstre sig af piger som Farao. Midt i Nairobi's slumkvarter havde fundet Farao og taget hende med. Først flere dage efter ankomsten til hjemmet antyder pigens på 9 år, hvad ægtemanden havde udset hende for. Til gen-

gæld talte røde striber og blå pletter på den lille piges krop sit tydelige sprog om traumatiske »hvelbrødsdage«.

Jævnlig utilpashed hos pigens fik søstrene til at sende hende til undersøgelse, og de fik bekræftet, hvad de formodede: Den 9-årige pige var gravid. Med udbyt til en fremtid ved søstrenes hjælp vælger Farao at føde sit barn.

»Jeg bryder mig ikke om at vide, hvor mange fostre og nylædte, der dagligt smides i byens kloakker,« siger den 52-årige sr. Edel, der selv stammer fra en af Kenyas overklassefamilier. Den gode opvækst blev for hende en forpligtelse til at hjælpe unge piger, der ikke havde noget hjem, ingen uddannelse, og intet fremtidsperspektiv.

Farao er nu 11 år. I mellemtiden har hun lært at læse og skrive til husbøve, men først og fremmest har hun lært at sy. Senest om 3-4 år vil hun kunne forlade søstrene og søge for sig selv og den lille søn. Det er søstrenes fortløbeneste. De vil også til sin tit lâne hende penge til køb af en symaskine og hjælpe hende med at finde en bolig.

Chancen for at hun kan komme til at leve en ordentlig tilværelse sætter sr. Edel som fifty-fifty. Uden Edelvalde ville de være lig nul. I løbet af de sidste tre år har søstrene hjulpet ca. 200 børn. De yngste var 8 år gamle.

Ingens steder er kærigheden så nær

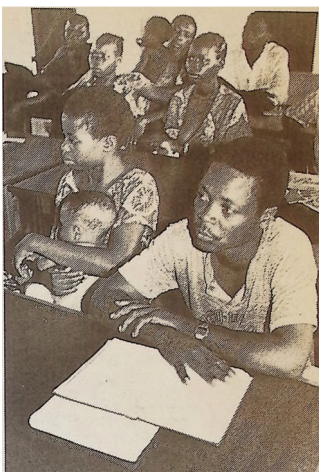
Søstrene må selv sørge for husets økonomi. Hverken statslige eller kirkelige institutioner har kunnet yde dem nævneværdigt støtte. Derfor er sr. Edel bestandsrig undervejs. Hun rejser over hele landet for at berette om tilstandene i Nairobi og om arbejdet med pigerne. Det har gjort hende kendt. Hendes foredrag ved konferencer og seminarer har skaffet hende mediernes opmærksomhed.

Optræden i radio og fjernsyn er hun forlængst fortrolig med. »Dermed kan jeg ikke stoppe befolkningsekspllosionen, men det lykkes mig at gøre flere og flere mennesker opmærksomme på den vanskelige situation og således bevæge dem til eftertanke.« Og det er også vigtigt.

På spørgsmålet om, hvordan hun klarer dagligt at konfronteres med elendigheden, svarer hun kort: »Ingens steder er kærigheden så nær som hos beboerne.«

Det kan Farao bekræfte.

Kilde: missio aktuell

På kateket-skolen i Mbaki i den centralfrikanse Republik deltager både den kommende kateket og hans familie i undervisningen. (Foto present).

Den romerske uniform passer ikke mere

Det er et kendetegn ved unge mennesker, at de bider, til at assimilere sig og til at lade sig berige med nye værdier fra omgivelserne. Det gjorde den unge kirke også. Fra jødedommer overtog den kulden, fra Grækenland lidenskaben for sandheden, dogmerne, fra Rom sansen for det rette, autoriteten, lydigheden, fra germanerne folkefromheden.

Så blev den pludselig stiv og ubevægelig og troede at have fundet sin endelige form, fra hvilken den ikke lod sig røkke. Selv da man opdagede de nye kontinenter, eksporerede man overalt den skolaske teologi, den latinske liturgi og den romerske kirkeret. Uniformitet gjaldt. Som garant for enheden.

Men i grunden måtte man sige: Kirken var efter to tusind år kommet til at lide af aldersomsvækkelse, af åreforkalkning. Gennem Det andet Vatikanconcil blev den endelig og pludselig stiv igen. Den talte nu om inkulturation og den deraf følgende legitime pluralisme.

Evangeliet skulle altså ikke påendes en historisk betinget vestlig kledningsdrag, men skulle i Afrika antage en afrikansk skik-

kelse, i Asien en asiatisk o.s.v. Lokalkirke betyder ikke blot kirken tilstedeværelse alle vegne. Det er blot forudsætningen for at den kan indgå i alle kulturer og bringe alle kulturers lyde, skabesværket, ind i kirken. Derved kan den nå den egentlige katolicitet.

På den måde støtter enheden sig så ikke mere på ydre ensartethed, men på den samme Jesus, den samme døb og på kærlighed, som forener alle. Der kan ikke længere rokkes ved denne måde at anskue kirken på. Det er fastslået i så mange dokumenter og igen og igen tiltrådt i pave-taler.

Men så snart det kommer til praksis, overvældes visse tonsangvænde kredse i den romerske kirke af angst. Når nogle biskopper og bispekonferencer vil tage konkrete skridt til at blive lokalkirke, lyder det straks fra Rom: »Holdt, i enhedens navn går det ikke!«

Det bliver fremtidens afgørende kirkelige konfrontationer, at biskopperne engageret og energisk vil gå ind for deres kirkes interesser, så man kan finde de rigtige løsninger i en ægte dialog – om nødvendigt også gennem konflikter.

Walbert Bühlmann

En gang om året mødes lederne af de pavelige missionsværker på Urbaniana Universitetet i Rom, hvor de skal fordele de penge, der kommer ind ved kollektion på Verdensmissions søndagen. I dette forum har »den tredje verdens« flertal. (Foto present).

De tigger om en smule kærlighed

Når en mor, der tilhører Dagara-stammen i det nordlige Ghana, dør i forbindelse med et barns fødsel, så er barnet også dødsdømt. For barnet bliver gjort ansvarlig for moderens død. Dagaramer tror, at der hviler en forbandelse på barnet. Et sådant barn kan ikke bringe familien nogen vellykkelse. Det er ikke velkomment, bliver ikke elsket. Det skal dø. Men det tillader søstrene af Marias uplettede Hjerte ikke.

Medesøster, madrasser og moskito-net

I St. Josefs Babbyhjem, som ligger i Jirapa, er sr. Celine alene med 17 sped- og småbørn, som familierne ikke vil vide af, fordi deres mødre døde under deres fødsel.

»Jeg ønsker mig mest af alt en medsøster, der kan hjælpe mig, siger hun og så nye madrasser og moskito-net.«

Hver dag i tværdin

skubber hun børnenes sengene ud i det fri, så de små kan nyde godt af solen. De 17 børn er fra 0 til 2½ år gamle. De små, der selv kan gå og kravle, flokkes om hende, alle tigger om opmærksomhed, nærhed og kærlighed.

1929 kom de første missionsøstre til Nordghana, netop her til Jirapa. Knap 65 år er gået, og en lokal-kirke er vokset frem med præster og søstre fra Dagaram-stammen. Men 65 år har ikke været nok til at udrydde gamle forestillinger, som f.eks. at et nyfødt barn er skyld i, at moderen dør under barslen.

De indfødte søstres fattigdom

Siden 1939 har europæiske franciscaner taget sig af de spædbørn, som dagaramerne udstødte. Økonomisk hjælp her til fik de fra deres europæiske hjemlande. I 1976 fik de indfødte søstre af Marias uplettede Hjerte betroet opgaven,

som de med glæde tog imod.

Det var jo børn af deres eget folk, det drejede sig om. Fra begyndelsen skule børnene høre lyden af deres eget sprog og vokse op næsten som i deres egen familie. De indfødte Dagaramerne ser, at der ikke sker mig noget slemt, fordi jeg tager mig af disse børn, så fjerner jeg samtidig den opfattelse, at disse børn skulle være onde fra fødslen. Det rygtes blandt folk, således at fødrene og familierne tager imod børnene, når de forlader hjemmet her, fortæller sr. Celine.

Kun et havde søstrene, som overtog dette ansvar, ikke taget i betragtning: deres egen fattigdom. De havde ingen kapital, ingen besiddelser og får kun lidt hjælp fra deres egen endnu unge lokalkirke. Ordensledelsen har betruet babyerne til sr. Celine. Hun er uddannet sygeplejerske og

jordemøder. Den indtægt, hun tidligere havde som ansat på det statslige sygehus, har ordensfællesskabet måttet give afkald på.

Overvældes af forbitthed

De kristne i menighederne rundt om understøtter hjemmet og søstrene. De giver, hvad de kan, afgræder fra markerne og af og til en høne. Men hjælpen rækker ikke til den specielle mad, som spædbørn og småbørn skal have. Heller ikke til søde, klæder, sengetøj, medicin osv.

Babyerne kræver sr. Celine dagmet rundt. »Mange gange overvældes jeg af forbitthed,« siger søstrene, »fordi så mange børn vil elskes, og fordi det er for ofte sker, at et barn dør. Til trods for det stressende arbejde med så mange småbørn kan sr. Celine ikke undvære en eneste af dem.«

Missio aktuell 1991

missio danmark

Bien og slangen

Et eventyr fra Afrika

En dag sluttede bien og slangen venskabelt. Forslaget var kommet fra slangen, og bien sagde: »Jeg kan lide ideen. Men tæk på, kære slange, at jeg er et væsen, der kun har et eneste hjerte. Jeg siger aldrig andet, end hvad jeg tænker. Og jeg skifter hellere aldrig mening.»

»Også jeg har kun et eneste hjerte«, skyndte slangen sig at sige. Efter nogle dage kom slangen med et forslag: »Kære veninde, da vi nu har sluttet venskab, så ville jeg gerne på næste lørdag komme hjem til dig for at holde dig til mavens bund, så sig om og konstaterede at bien virkelig kun havde et hjerte. Så sov den ind.

Den følgende morgen ville slangen ud igen. Bien spærrede munden op og slangen kom ud. »Du har sagt sandheden«, sagde den, »du har virkelig kun et eneste hjerte. Nu går jeg hjem, og tak skal du have for en vidunderlig modtagelse. Vil du besøge mig i næste uge?»

Det lovede bien, og på den aftale drog den til den venindens landsby, hvor den blev modtaget med stor glæde. Den fik mad og drikke, så meget den orkede og havde en herlig dag. Da aftenen kom spurgte den slangen: »Hvor skal jeg sove i nat?« »Hvor skal jeg sove i nat?« »Hvor skal jeg sove i nat?« »Hvor skal jeg sove i nat?« »Hvor skal jeg sove i nat?«

Forbavset rullede bien med øjnene. »Hvad siger du, kære veninde?« Du

en slange, lang og tyk, og jeg er meget lille. Hvordan vil du få plads i min mave?« »Kom nu«, svarede slangen, »så svært er det heller ikke. Men hvis du ikke vil, så kan jeg lige så godt gå hjem.« »Nej, nej«, protesterede bien, »jeg har sagt, at jeg kun har et eneste hjerte, og nu vil jeg ikke gøre noget tilbage og odelægge vores venskab. Varsågod, forsøg at kravle ned i min mave.»

Efter at hun havde sagt dette, spærrede hun munden op og lod slangen krybe ind. Den krøb helt til mavens bund, så sig om og konstaterede at bien virkelig kun havde et hjerte. Så sov den ind.

Den følgende morgen ville slangen ud igen. Bien spærrede munden op og slangen kom ud. »Du har sagt sandheden«, sagde den, »du har virkelig kun et eneste hjerte. Nu går jeg hjem, og tak skal du have for en vidunderlig modtagelse. Vil du besøge mig i næste uge?»

Det lovede bien, og på den aftale drog den til den venindens landsby, hvor den blev modtaget med stor glæde. Den fik mad og drikke, så meget den orkede og havde en herlig dag. Da aftenen kom spurgte den slangen: »Hvor skal jeg sove i nat?«

»Hvor skal jeg sove i nat?« »Hvor skal jeg sove i nat?« »Hvor skal jeg sove i nat?« »Hvor skal jeg sove i nat?«

»Men, hvordan skal det gå til?« sagde slangen og rynkede panden. »Med den brod, du har der bagved, kunne du let stikke mig, ja, endda så mig ihjel.«

»Vær ikke bange, er vi ikke venner? Du har jo også sovet i min mave uden at skade mig med din gift.«

Til sidst gav slangen efter, spærrede gabet vidt op, og bien kravlede ind. Efter at den var kommet igennem halsen, fandt den et hjerte. Et lille stykke længere fremme fandt den end et. Bien gik videre... og mange hjerter fandt den? Seks talte bien. Så fandt den et skuljestilet i et hjørne, og før den sov ind, så den, hvordan hjerterne trak sig sammen og talte med hinanden.

Et hjerte sagde: »Hvordan er det kommet et insekt herind? Vi vil skære det i stykker og æde det.«

»Nej«, sagde det andet hjerte, »det er ikke rigtigt at handle sådan. Et bien ikke vores ven? Vi må slippe den ud igen, så den kan komme hjem.«

»Det er også min mening«, sagde et andet hjerte. »Lad os lade den flyve. Men hvis den kommer igen æder vi den op.«

Bien forstod meget vel, hvad hjerterne snakkede med hinanden om. Den undrede sig meget over og følte sig dårligt tilpas. »Min veninde, slangen, har altså mange hjerter«, sagde den ved sig selv, »og hvert hjerte tæn-

ker på sin måde, og når jeg kommer tilbage, vil de slå mig ihjel.«

Da det blev morgen, ønskede bien at komme ud. Slangen spærrede gabet op for at lade den passere. Da sagde bien til slangen: »Kære slange, jeg går nu hjem. Men først må jeg sige dig, at du har sovet i min mave og kun fundet et eneste hjerte. Derimod har jeg fundet seks hos dig. Mange af dem ville slå mig ihjel. Et af dem besluttede at lade mig løbe, men med det forsat at dræbe mig, hvis jeg kom igen. Da har jeg forstod, at du i venskab er et bedrag! Du har mange hjerter, og dine tanker veksler som vinden! Venskabet med dig var dødsensfarligt, derfor betragter jeg det nu som slut.«

Sådan talte den og fløj ud af landsbyen. Striden mellem de to kom landsbyens ældste for øren. De kaldte slangen og bien for retten og bien vandt striden. Men slangen blev erklæret utro og forræderisk. Fra et sådant væsen blev det anbefalet at holde sig langt væk.

Sådan er det også med mennesker. Den, som søger venskab, men har to eller tre hjerter, der taler forskelligt all efter omstændighederne, er et uørligt menneske. Det oprigtige menneske har et eneste hjerte, som det taler lige ud af.

Fra Lino Ballarín.
Fabel fra Afrika

Modtagne bidrag fra Verdensmissions- søndagen 1992

Den Hellige Families Kirke, Birkerød	kr.	2.300,00
Hellig Kors Kirke, Nykøbing FI	kr.	1.413,00
Hellig Kors Kirke, Tønder	kr.	372,00
Helligåndskirken, Frederikshavn	kr.	546,00
Helligåndskirken, Vordingborg	kr.	400,00
Jesu Hjerter, København	kr.	5.890,25
Jesu Hjerter, Randers	kr.	1.017,00
Johanneskirken, Søborg	kr.	1.021,50
Krist Konge Kirke, Nuuk, Grønland	kr.	1.923,00
Niels Kirke, Tórshavn, Færøerne	kr.	588,00
Kristi Steensens Kollegium	kr.	220,00
Maria Søstrenes Kapel, Vejle	kr.	312,25
Rosenkranskirken, Åkirkeby	kr.	705,00
Sakramentskirken, København (dansk talende)	kr.	1.500,00
Sakramentskirken, København (engelsk talende)	kr.	3.200,00
Sakramentskirken, København (fransk talende)	kr.	842,00
Sankt Albani, Odense	kr.	3.261,00
Sankt Ansgars Kirke, København	kr.	1.905,00
Sankt Ansgars Kirke, Åbenrå og Sankt Pauls Kirke, Sønderborg	kr.	1.439,50
Sankt Andreas, Ørdrup	kr.	2.270,00
Sankt Anne Kirke, København	kr.	4.640,75
Sankt Anne Kirke (flippinske gruppe)	kr.	2.900,00
Sankt Antoni Kirke, Brønshøj (inkl. 300 - 1991)	kr.	2.387,00
Sankt Augustins Kirke, (tysk talende)	kr.	1.340,50
Sankt Augustins Kirke, (spansk talende)	kr.	3.100,00
Sankt Augustins Kirke, Maribo	kr.	1.880,00
Sankt Birgittas Kirke, (spanisk talende)	kr.	942,00
Sankt Clemens Kirke, Grenå	kr.	350,00
Sankt Elisabeths Kirke, Holbæk	kr.	600,00
Sankt Franciscus Kirke, Nakskov	kr.	1.783,75
Sankt Hans Kirke, Hørsholm	kr.	1.018,25
Sankt Hans Kirke, Køge	kr.	2.041,00
Sankt Hycinthus Kirke, Rønne	kr.	650,00
Sankt Josefs Kirke, Horsens	kr.	3.070,00
Sankt Josefs Søstrenes Kirke, Strandvejen	kr.	2.500,00
Sankt Kjelds Kirke, Viborg	kr.	1.198,25
Sankt Knuds Kirke, Fredericia	kr.	1.100,00
Sankt Knuds Kirke, Ringsted	kr.	3.086,50
Sankt Knuds Kirke, Ringsted	kr.	640,00
Sankt Knud Lavard, Lyngby	kr.	100,00
Sankt Laurentii, Roskilde	kr.	2.111,50
Sankt Mariæ Kirke, Frederiksberg	kr.	4.932,50
Sankt Mariæ Kirke, Haderslev	kr.	1.874,25
Sankt Mariæ Kirke, Kallundborg	kr.	250,00
Sankt Maria Kirke, Aalborg	kr.	6.225,00
Sankt Michaels Kirke, Kolding	kr.	2.286,00
Sankt Nikolaj Kirke, Esbjerg	kr.	2.624,25
Sankt Nikolaj Kirke, Hvidovre	kr.	2.256,00
Sankt Norberts Kirke, Vejle	kr.	2.300,00
Sankt Pauls Kirke, Tårstrup	kr.	2.190,75
Sankt Peters Kapel, Herning	kr.	2.277,00
Sankt Therese Kirke, Hellerup	kr.	1.930,00
Sankt Vincent Kirke, Helsingør	kr.	1.099,75
Sankt Vilhelms Kirke, Hillerød	kr.	832,25
Stella Maris, Nyborg	kr.	350,00
Vor Frøiers Kirke, Assens	kr.	307,00
Vor Frue Kirke, Herlev	kr.	11.315,25
Vor Frue Kirke, Næstved	kr.	3.251,75
Vor Frue Kirke, Silkeborg	kr.	1.126,75
Vor Frue Kirke, Slagelse	kr.	600,00
Vor Frue Kirke, Århus	kr.	11.000,00
Vor Frue Kloster, Birkerød	kr.	300,00
Gave 1	kr.	50.000,00
Gave 2	kr.	1.000,00
Gave 3	kr.	500,00
I alt fra Verdensmissionsøndag	kr.	178.538,50

Orientering fra sognene

Oktober 1993

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre Sognenes kalender for en hal måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 17, der udkommer 27. oktober 1993 er mandag den 4. oktober 1993 for november 1993. Manuskriptet bedes sendes til Kirsten Starøhn på skriftlig orientering ved Redaktion Vesterbrogade 26, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Sct. Marie Kirke, Aalborg
Kastvej 1, 9000 Aalborg
Pastoral Team:
Allen Courteau, OMI, tlf. 98 12 63 44
Franz Hoyos, OMI, tlf. 98 12 63 44
Pastor Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSI, Tlf. 98 12 63 44 eller 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10.
Hverdagsmesser: Se på opslagsstavlen
Fredag d. 1. kl. 16: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe 17.15.
Søndag d. 3. kl. 10: Familienesse med efterfølgende sogneundervisning.
Torsdag d. 5., 12. og 26. kl. 9: Rosenkransgruppen kl. 14.30. Midti-KUK for piger. Den 5. kl. 18.30. Messe med efterfølgende menighedsrådsmøde. Den 5. og 12. kl. 19.30. Korvelse.
Onsdag d. 6. og 20. kl. 14.30: Moder Theresa Sykkub.
Torsdag d. 7., 14. og 28. kl. 8-10: Firmelsesundervisning i menighedslokale.
Torsd. 7., 14. og 28. kl. 19: Maxi-KUK.
Søndag d. 10. kl. 10: Højmesse og meddelelse af Firmelses sakramente ved biskop Martensen.
Tirsdag d. 12. og 26. kl. 19: Informationsaftener om v.levet i Den katolske Kirke.
Torsdag d. 14. Messe kl. 14, fulgt af Sct. Josephsklubsmødet i menighedslokalet.
Den 14. og 28. kl. 19: Mariagruppen mødes.
Lørdag d. 16. kl. 14: Vietnammesse.
Lørdag d. 23. kl. 17: Polsk messe.

Helligåndskirken, Frederikshavn
Tranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Marie Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Hver søndag messe kl. 10, hver fredag kl. 17. For øvrige hverdagsmesser se opslagsstavlen ved kirken.
Fredag d. 1. inden messe, sakramentale tilbedelse fra kl. 16. Messe kl. 17.
Søndag d. 3. kl. 10: Ordets Gudstjeneste.
Lørdag d. 9. kl. 10-12: »Samvær med bibel og leg« for børn mellem 3-8 år (forældre og storsøskende er også inviteret). Kontakt Lone Lyne 98 43 85 67 i Frederikshavn eller sr. Maria 98 12 63 44 i Aalborg.
Lørdag d. 16. og 23. kl. 10-11: Trostøtte for 1. Hellige Kommunion. Trostøttestrøelse/undervisning torsdagen kl. 15.45. Ministranternes loppemarked til fordel for nyt menighedslokale lørdag d. 30. kl. 10-16 og søndag d. 31. efter messe indtil kl. 13.
Hjørring
Sankt Marie Kirke
Martyrernes Dronning
Bispengade 67, 9800 Hjørring.
Henv. Sct. Marie Kirke, Aalborg, tlf.

98 12 63 44 eller Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80.
Messe hver søndag kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Fredag d. 1.: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe kl. 19.
Tirsdag d. 5., 12., 19. og 26. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 17. kl. 14.30: Vietnamesisk messe ved pastor Tuyen.

Skt. Thagers Kirke, Thisted
Møllevej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. Sct. Mariae Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 3. kl. 11: Ordets gudstjeneste med efterfølgende kirkekafe.
Søndag d. 17. og 31. kl. 11: Messe med efterfølgende kirkekafe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30
Menighedsrådsformand: Villy Sørensen. Tlf. 86 42 39 29.

Messere:
Søndag: kl. 10.00.
Hverdag: Som meddelet ved søndagsmessen og på opslagsstavlen. Som regel mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 8.15. Fredag (evt. hos søstrene).
Fredag d. 1. Tilbedelse kl. 18.00. Messe kl. 19.00.
Søndag d. 24. Ordets gudstjeneste kl. 10.00.
Mini og Maxi KUK mødes efter programmet søndag aftener kl. 19.00.

Sct. Kjelds Kirke, Viborg
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Præsten: Leo Kertz. Tlf. 86 62 36 41.

Messere:
Lørdag d. 2. Undervisning kl. 10-12 for firmaderne.
Messe kl. 12. Messe kl. 16.
Søndag d. 3. Messe kl. 10.
Lørdag d. 9. Firmelse i Viborg Domkirke ved biskop Martensen kl. 17.00. På grund af det sene tidspunkt, bliver der ikke en reception efter firmelsesmessen. Alle menighedsmedlemmer er velkomne fra Viborg og Lemvig. Der er plads til alle de gæster som vil være med.
Lørdag d. 10. Messe kl. 16. Engelsk.
Lørdag d. 16. Messe kl. 16.
Lørdag d. 23. Messe kl. 16. Engelsk/dansk.
Lørdag d. 30. Messe kl. 16.
Da pastor Smeenk er bortrejst til Færøerne (fra 5. oktober indtil 10. januar) har vi ingen søndagsmesse undtagen dem på engelsk. Døg bliver der også læst danske tekster til disse messer hvis det er ønskeligt.

Lemvig/Holstebro/Struer
Hellig Kors Kirke, Lemvig
Sognepræst Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 el. 86 62 36 41.
Kontaktpers. i Lemvig: Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42.

Messere:
Søndag d. 10. Ingen messe.
Søndag d. 24. kl. 10. Kirkekafe efter messen.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Rysegade 26, P.B.219, 8100 Århus C. Tlf. 86 13 56 66.
Præsterne: Adolf Meister SJ, 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33.
Piet Reijnders SJ, 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund 86 12 47 27.

Sognesekretær: Bengt Jensen, 86 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekafe) og 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16,30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på pokst: Sø. 3/10, 17/10, kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Sø. 24/10, kl. 14.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag, kl. 10.
Rosenkrans: Hver tirsdag, kl. 16.
Skriftemål: Helst 1. fredag, kl. 18-19, eller efter aftale.
Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag, kl. 8.
KUK: Hver tirsdag, kl. 19.30.
Mini-KUK: Hver mandag, kl. 18.30.
Ministrantgruppe: Hver anden søndag.

Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag, kl. 14.30.
CVC Gruppe: Torsdag 21/10 kl. 14.30.
Menighedsrådsmøde: Mandag 4/10, kl. 19.
Menigheds bostime: Fredag 1/10, kl. 18.
Retræteften: Mandag 11/10, kl. 19.
Sogneundervisning: Lørdag 9/10, 30/10, kl. 10.
Familieesse: Lørdag 9/10, 30/10, kl. 12.15.
Katolsk Information: Mandag-fredag fra kl. 13-17.30, lørdag 10-12, søndag fra kl. 11-12.
Galleri ved Kirken: Mandag-fredag kl. 14-17.30. Navistvis maleri.
Kunstreds ved kirken: Torsdag 7/10, kl. 19.30. Rigmor Løvring. Den moderne kunst og de mange ismer.
Bibelstudiekurs: Tirsdag, 12/10, 26/10, kl. 19.
Grundkursus for konvertitter: Torsdag, 14/10, 26/10, kl. 19.

Skt. Mikæls Kirke
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 86 99 63 59.
Messe: Søndag 3/10, 17/10, kl. 10.30.

Odder
Skt. Ansgars Kapel
Holstengade 25, 8300 Odder.
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Messe: Søndag 10/10, 24/10, kl. 14.

Sct. Clæmæns Kirke, Grenå
Thykarvsvej, 8500 Grenå, tlf. 86 30 97 38.
Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Søndagsmesser: Hver søndag, kl. 10.

Kirkekafe bagfester.
Sakramentale tilbedelse, søndag, 31/10, kl. 9.
Hverdagsmesser hver onsdag, kl. 16 og torsdag, kl. 11.
Rosenkransbøn hver onsdag efter messen.
Skriftemål: Onsdage og efter aftale.
Menighedsråd: Onsdag, 6/10, kl. 16.30.
Religionsundervisning: Søndag, 10/10 efter messen.
Grundkursus i teologi: Onsdag, 13/10, kl. 19.
Præsten træffes hver onsdag fra kl. 16-18 og torsdag fra kl. 9-12 ved kirken.

Maria Hjerter Kloster, Søstrup
Tlf. 86 38 44 38.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.
Søn- og hverdagsmesse: Kl. 9.
Sakramentale tilbedelse: Søndag kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30. Rosenkrans hver aften kl. 19.20. Procession til ære for Maria Rosa Mystica den 13. i hver måned kl. 18.30. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18. Rosenkrans for præst- og ordensskald.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuyts. O. Præm.
Messelider:
Søn- og helligdage kl. 9.15 og 11.00.
Religionsundervisning for børn og unge: Hold 1 (de mindste børn) mødes på Mandag d. 27. september (uge 39), den 11. oktober (uge 41) og 25. oktober (uge 43).

Holdene 2 og 3: Også disse mødes i ugerne 39, 41 og 43, enten onsdag eller fredag.
Det sidste år er endnu ikke afgjort mens disse linier skrives, men forældrene får et brev med de rigtige tidspunkter.

For alle tre hold finder undervisningen sted fra kl. 16 til 18.

Menighedsrådsmøde:
Tirsdag den 5. kl. 19 i Sdr. Felding, Solskivevej 19.

Dyb:
Søndag den 5. september: Kirsten Maria Seland Petersen, datter af Margret Seland og Carl Henrik Petersen, Snebjerg. Til lykke til forældrene og familien.

Tak:
En stor tak lyder fra præsten til alle, der har bidraget til gaven i anledning af hans 65 års fødselsdag den 26. august. Han er bortrejst begge søndage den 17. og 24. oktober.

Søndag d. 17.: Esther Jensen
Søndag d. 24.: Pastor E. Stappers

Vor Frue Kirke, Silkeborg
Hustrupsvej 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15. Giro 6 48 07 80. Fax 8661 2290.

Sognepræst: Reinhold Sahner. Træffes bedst onsdag, torsdag og fredag (formiddag) på 8682 2415. Tirsdag og onsdag på tlf. 3314 7707 (9-16) og 3391 2156 om aftener.

Messelider:
Om ikke andet annonceres, er der messe hver torsdag kl. 19.30 hos Jesu Søstre på Øm.
Fredag kl. 19 i kirken.
Søndag kl. 10.

Fredag d. 1.: Kl. 19 messe med tilbedelse.
Søndag d. 3.: Kl. 10 messe med efterfølgende kirkekafe med foredrag af Kirsten Kjerulf om Hildegaard af Bingen.
Mandag d. 4.: Kl. 19 menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 7.: Kl. 17 børneundervisning.

Torsdag d. 28. kl. 17 børneundervisning. Kl. 19.30. koncert i kirken.

Skt. Josefs Kirke, Horsens
 8700 Horsens.
 Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen. O. Præm.
 Søndagsmesser: 1 kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: 1 Sct. Josefs Kapel (tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30.)
 Hver morgen (undtagen Torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Hs skole til en kort andagt i kirken.
 Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke.
 Menighedsmøder er velkomne.
Lørdag, d. 2. kl. 12.30 MusikDuk mødes. Kl. 13.30 MiniDuk og ministranterne mødes. Kl. 15.30 Familiemesse.
Søndag, d. 3. Kirkekaffe efter højmessens.
Søndag, d. 10. kl. 10.00. Højmesse, hvor Benny Blumensaat, som blev præsteviet den 4. september, medvirker. Efter messen reception i mødelokalet.

Torsdag, d. 14. kl. 8.00. Skolemesse.
Søndag, d. 31. Efter højmessens Katekese med Steffen Brandorff over emnet »Blandede ægteskaber«.

Sankt Norberts Kirke, Vejle
 Fjellejged 2, 7100 Vejle
 Tlf. 75 82 08 93

Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 9 og 11

Hverdagsmesser:
 Morgenmesse kl. 8 i søstrenes kapel: Mandag, onsdag og fredag.
 Aftenmesse kl. 17.30 i kirken:
 Tirsdag, torsdag og fredag.
 Rosenkrans: Hver tirsdag kl. 17.
 Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-17.
Lørdag d. 2: Morgenmesse kl. 7.45 i kirken.
Lørdag d. 2. kl. 14-17: SNUK.
Søndag d. 3. kl. 11: Høstgudstjeneste. Gaver til pyntning af kirken kan sættes i våbenhuset senest lørdag d. 2. Efter høstgudstjenesten fællesspisning og de givne gaver sælges til fordel for Caritas.
Mandag d. 4. kl. 19-21: Forsangerøvelse.
Tirsdag d. 5. kl. 19-21.30: Grundkursus i teologi.

Torsdag d. 7: Den hellige kommunion bringes til menighedens yngre og ældre.
Torsdag d. 14. kl. 19: Økumenisk gudstjeneste i Sct. Norberts kirke med Erling Tiemann som taler. Bagelder kaffe i samlingssalen.
Tirsdag d. 26. kl. 19.30: Menighedsråds-møde.
Torsdag d. 28. kl. 19-21.30: Grundkursus i teologi.

5 Sydjylland

Sct. Michaels Kirke, Kolding
 Kralundsgade 2, 6000 Kolding.
 Sognepræst: Heen Kerthof, O. Præm.
 Kralundsgade 3A, tlf. 75 52 76 01, bedst 9-11, undt. torsdag.
Søndag: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 5. kl. 19 Maxi-KUK: Svømmetur i Vamdrup.
Tirsdag d. 5. kl. 19: Rosenkransben i kirken.
Mandag d. 11. kl. 19: Menighedsrådsmøde.
Tirsdag d. 12. kl. 19: Rosenkransben i kirken.
Lørdag d. 16. kl. 13: Mini-KUK. Besøg på Trapholt kunstmuseum.

Tirsdag d. 19. kl. 19: Rosenkransben i kirken.
Torsdag d. 19. kl. 19: Maxi-KUK. Sportsaften.
Tirsdag d. 26. kl. 19: Rosenkransben i kirken.

Sankt Knuds Kirke, Fredericia
 Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
 Sognepræst: Raymond Minnaert O. Præm.

Tlf. 75 92 11 76, bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag og tirsdag. Om tirsdagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93, mellem kl. 11.00 og kl. 14.00).
Messestæder:
 Hverdagse: Se opslagsstavlen ved kirkeåret.
Søndag kl. 10.30. Kirkekaffe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmessens.
Onsdag d. 6: Messe kl. 18.30. Efter messen Katolsk Brevkursus i præstegården kl. 19.
Onsdag d. 13: Den hl. Kommunion bringes til menighedens yngre. Kl. 18.30: Rosenkransben i kirken. Kl. 19.00: Mssese.
Lørdag d. 30: Teologikursus fra kl. 10-12.
Firmelse:

Bjarke Meyer, Brenda McMahon, Helle Leisen, Jonas Lundgren Rasmussen, Bob Vrancken-Hald og Inga Vrancken-Hald blev d. 21. august firmet af biskop Hans Martensen.
 Samme dag blev Steen Knudsen firmet og optaget den katolske kirkes fællesskab. Et hjerteligt tillykke til alle.
Døb:
 Den 15. august: Andrea Jennifer Ananda, datter af Esthar Ananda Ananda og Ananda George Tyrone Govindaraj. Hjerteligt tillykke.
Dødsfald:
 Den 14. august blev Nelly Rose Mundal Caluwe begravet fra Skt. Knuds Kirke. Hun blev 61 år gammel. Den afdøde og hendes familie anbefales i menighedens forbøn.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgers Kirke, Åbenrå
 Sandtorvet 1, 6200 Åbenrå.
 Tlf. 74 62 35 43.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster. Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf.: 74 43 59 30, bedst mellem 18-19.
 Pastoralassistent: Syster Marie. Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen eller efter kl. 20.30.
Søndagsmesse kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesserne.
Hverdagsmesser:
 Mandag og torsdag: Kl. 9.
 Tirsdag, onsdag og fredag: Kl. 19.00.
 Første fredag messe kl. 19.00 med efterfølgende tilbedelse.
 Lejligheds til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Søndag d. 26. sept.: Messe kl. 15.30. HUSK at stille uret en time tilbage!
Søndag d. 3. oktober: Familiebesøg.
Torsd. d. 14: Menighedsaftens i Sønderborg præstegård kl. 19 om Lourdes-valfarten i sommer. Se nærmere under Sønderborg sogn.
Lørdag d. 16: Møde på Als Kloster for alle filippiniske menighedsmedlemmer m. familie. Se nærmere under Sønderborg sogn.

Religionsundervisning i Åbenrå:
Hold A, (12-13 årige) kl. 16-17.
Hold B, (10-11 årige) kl. 17-18, hver tirsdag.
Hold C, (7-9 årige), kl. 17-18 hver onsdag.
 Der er ingen undervisning i efterårsferien.
 Voksenundervisning onsdag aften efter aftale med søster Marie.

Sankt Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringdrivervej 35, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 42 35 85.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster. Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf.: 74 43 59 30, bedst ml. 18-19.
 Pastoralassistent: Syster Marie. Tlf. 74 43 01 39 bedst om formiddagen eller efter kl. 20.30.

Messestæder:
 Søndage: Kl. 9.30 højmesse.
 Lejligheds til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: (På Als Kloster)
 Mandag-fredag: Kl. 17, lørdag kl. 8, undtagen de dage, hvor andent er annonceret nedenfor.
Søndag d. 26. sept.: Messe kl. 9.30. HUSK at stille uret en time tilbage!
Torsdag, d. 30: Bibelfaen på Als Kloster. Vi starter som sædvanlig med messe kl. 19. Alle er hjertelig velkomne til at deltage.
Søndag, d. 3. oktober: Familiemesse med efterfølgende kirkekaffe.
Torsdag, d. 14: Menighedsaftens i præstegården. Vi ser tilbage på Lourdes-valfarten. Medbring billeder etc.
 Vi starter med messe i kirken kl. 19. Alle – også ikke-valfartsdeltagere – er hjertelig velkomne.

Lørdag, d. 16: Hyggeligt samvær og engelsk messe for alle filippiniske menighedsmedlemmer og deres familie.
 Vi mødes på Als Kloster kl. 14.
Torsdag, d. 28: Bibelfaen på Als Kloster kl. 19 (Se ovenfor).
Religionsundervisningen i præstegården:
Hold I (13-14 årige), hveranden mandag kl. 15-16.30 d. 27. sept., 11. oktober.
Hold III (8-9 årige), hveranden torsdag kl. 15.30-16.30, 23. sept., 7. og 28. oktober.
Religionsundervisningen i Krusd
 finder sted hos Pedersen, Solbakken 4, Smedeby.

Yngste hold: Hveranden fredag kl. 15-16. Fredag d. 24. sept., 8. og 29. oktober.
Hold for store børn: Hveranden fredag kl. 15-16. 1. og 15. oktober.

Skt. Marie Kirke, Næstølv
 Mariegade 8, 6100 Haderslev.
 Tlf. 74 52 23 26.
 Sognepræst: Tran Duc Thanh.
Messestæder: Søndag kl. 10, tirsdag og torsdag kl. 16.
 Rosenkrans: Tirsdag ca. kl. 16.30.
 Tilbedelse: Torsdag ca. kl. 16.30.
Fredag d. 24. september: Religionsundervisning kl. 16-18.
Lørdag d. 25. kl. 8.30: Ministrantflugt til Kattegatens centret med Grenå.
Lørdag d. 9. oktober kl. 10: Bededag med messe, tilbedelse, meditation, rosenkrans, troserfaring, vesper...
Søndag d. 10: Menighedsmede med højmesse og efterfølgende oplæg om Hildegaard af Bingen.

Fredag d. 29: Religionsundervisning kl. 16-18.

7 Fyn

Sct. Albani Kirke, Odense
 Adelgade 1, 5100 Odense.
 Tlf. 66 12 16 64.
 Præstens træffetider
 P. Leo Drzal (sognepræst)
 onsdag og fredag kl. 10.12.
Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 18.30, 1., 2., 4. og 5. søndag; Polsk messe kl. 12. 2. søndag; Vietnamesisk messe kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9. Onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.
Fredag d. 1. kl. 18-19: Tilbedelse, rosenkrans og messe.
Tirsdag d. 5. kl. 18: Polsk rosenkrans. Kl. 19: Bankospil.
Mandag d. 17. kl. 19.30: DKKF - møde.
Tirsdag d. 12. kl. 18: Polsk rosenkrans.
Onsdag d. 13. kl. 19: Bibelkrebs.
Torsdag d. 14. kl. 14: Seniorklubben - video
Torsdag d. 19. kl. 18: Polsk rosenkrans.
Tirsdag d. 26. kl. 18: Polsk rosenkrans.
Torsdag d. 28. kl. 19.30: P. Gorowski om Østkirken.

Sct. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Sognepræst: J. Kruk. Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag, onsdag.
 Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag: Kl. 9-12 eller efter aftale.
Faste messestæder: Søn- og helligdage kl. 9.30 højmesse og kl. 11 stille messe.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, dog torsdag kl. 19. Lørdag kl. 16.

Skriftmålen: En halv times tid før messerne.
Menighedsrådsformand: Maureen Pelle, tlf. 62 54 12 80.
Søndag d. 3: Vietnamesisk messe med en voksendåb kl. 4.
Mandag d. 4: Rosenkransgruppe kl. 19.30.
Søndag d. 10: Familiemesse kl. 9.30. Efter messerne fællesspisning i lokalene.
Onsdag d. 13: Vietnamesisk ældre klub med messen kl. 15.
Onsdag d. 20: Kontaktgruppen. Vi bekræfter forresten vi oppe i lokalene. Alle er hjertelig velkomne!
Lørdag d. 23: Bryllupsmesse kl. 9.30. Det er Pham Thi Le Trinh og Le Van Dong, der skal giftes.
Tirsdag d. 26: Økumenisk gudstjeneste i Vor Frue Kirke kl. 19. Alle er velkomne!
Rosenkransandagter: Torsdag den 7., 14., 21., 28. kl. 18.30.
Religionsundervisning for alle børn/DK-V: 9-11 og firmandere: Lørdag den 2., 30. kl. 9.45-11.45.
Vietnamesisk religionsundervisning /V/ lørdag den 9. kl. 9.45-11.45.

Sct. Benedts Kapel, Rudkøbing
 Spøndg d. 3: Messe kl. 15.

Stella Maria Kirke, Nyborg
 Vindingevej 7, 5800 Nyborg.
 Sognepræst: J. Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg, of. 65 31 03 60/62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag: kl. 9-12 eller efter aftale.
 Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.
Lørdag d. 2: Højmesse kl. 16.
Onsdag d. 6: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Lørdag d. 9: Højmesse kl. 16.

Lørdag d. 16.: Højmesse kl. 16.
Lørdag d. 23.: Højmesse kl. 16.
Lørdag d. 30.: Højmesse kl. 16.
Rosenkransandagter: Hver lørdag kl. 15.30.

Vor Frelsers Kirke, Assens
 Nørregade 3, 5610 Assens
 Sognepræst: P. Wiesław Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64, eller henvender sig til:
 Marie Lauridsen, menighedsrådsformand, tlf. 64 71 28 43.
 Højmesse hver søndag kl. 10.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitte Kirke, Maribo
 Mariægade 4, 4930 Maribo.
 Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 48.
 Sognepræst: Pater Ireneus OFMConv.
 Tlf. 53 92 06 81.
Diakon: Finn Arvé.
 Træffes på tlf. 54 75 50 80.
Guds tjenester d. 1. oktober:
 3. okt. 27. alm. søndag: Kl. 10.
 10. okt. 28. alm. søndag: Kl. 15.
 17. okt. 29. alm. søndag: Kl. 10.
 24. okt. 30. alm. søndag: Kl. 15.
 31. okt. 31. alm. søndag: Kl. 10.

Søndag søndag 1. september:
 Søndag den 26. september kl. 15 er der hestkækkedagstjeneste. Efter messen bydes på kirkekaffe i præstegården. Alle har kunnet lægge mærke til at præstegården i sommerens løb blev visitatet. Nu er der lejlighed til at se resultatet. Når præstegården denne søndag efter messen holder åbent hus kan man godt sige at kirkekaffen denne gang fungerer som huse-warming. Det vil uden tvivl glæde diakonen når rigtig mange viser deres interesse. Velkommen!

Præstevie i København:
 Diakon Finn Arvé vies til præst Lørdag den 27. november i Skt. Ansgars Kirke i København. De, som ønsker at deltage i denne festlige begivenhed, tilbydes bustransport mod et beskedet vederlag. Forudsætningen er dog, at der melder sig mellem 40 og 50 deltagere. Ønsker du at være med, skriv d. ned navn på deltagerlisten, som findes i kirkens entré.

Bishop Theodor Suhr på besøg:
 Søndag den 31. oktober kl. 10 celebreres højmesse kl. 10 af den 97-årige biskop Theodor Suhr, som den 1. april i år kunne fejre 60-årsdagen for sin præstevie. Efter højmessens indbydes alle til kirkekaffe sammen med biskoppen.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
 Brogade 47, 4900 Nakskov.
 Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 00 60.
 Sognepræst: Pater Ireneus OFMConv.

Messetider:
 Søndagsmesse: Lørdag kl. 17 (1) (undt. lørdag 2. okt. og 16. okt.), søndag kl. 10 (undt. søndag 3. okt., se nedenunder).

Søndag den 3. oktober:
 Om 11 dag begynder højmesse kl. 9 (en time tidligere end ellers). Biskop Hans L. Martensen besøger menigheden og firmer under højmesse Daniel Kirkyby (Spuurvej 22, Torrig L.) og Andreas Krejnijk (Jøvede) 40, Nakskov). Efter højmessens kort reception i Kolbhuset.

Medarbejdermøde:
 Alle frivillige medarbejdere på det kommende julemarked inviteres til møde i Kolbhuset tirsdag d. 5. oktober kl. 19. Vær med til at planlægge julemarkedet,

som finder sted lørdag/søndag den 4. og 5. december. Gode ideer kan medbringes!

Den sidste søndag i oktober:
 Den sidste søndag i oktober er den katolske menighed i Nakskov vort for Det Danske Bibeleselskabs stiftsmøde. Kl. 14 holdes en økumenisk gudstjeneste i kirken. Derefter samles vi i Kolbhuset, hvor Elisabeth fra Katolsk Forlag taler om *Det bibelske menneskesyn*. Menighedsrådet håber, at mange slutter op om arrangementet. Der er kaffebord i Kolbhuset. Alle er hjerteligt velkomne.

Vær venlig og ring:
 Når et familiemedlem kommer på sygehus vær da venlig og give præsten besked derom. Ring 53 92 06 81. Præsten vil da gerne glæde den syge med et besøg.

Hellig Kors kirke, Nykøbing F.
 Bispegade 12, 4800 Nykøbing F. Tlf. 54 85 07 39.

Ugentens gudstjenester:
 Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00. Søndag kl. 10.00.

Fredag d. 1.: fredag i måneden. Kl. 17. Messe + tilbedelse.

Lørdag d. 2.: Fest for dette års konfirmander og for deres forældre.
Mandag d. 3.: Sankt Frans' festen fejres. Kl. 10, højmesse, som udformes som en hestkækkedagstjeneste. Efter messen er der kaffe i Fredensgade 15.
Lørdag d. 9.: kl. 16. polsk messe.
Lørdag d. 12.: kl. 19.15 menighedsrådsmøde.

Lørdag d. 23.: kl. 10. bryllupsmesse.
Tirsdag d. 26.: kl. 18.30-20.30. KUK-møde. Det er de unges aften. Alle unge mellem 10 og 14 år indbydes. Fag håber, at alle kan og vil være med og at forældrene kan afse tid til som forældre at fungere som chauffør. Et program er tilsendt familierne.
Frø søndag d. 3.-torsdag d. 21. okt. holder p. Barming ferie i Holland. I denne periode er der ingen hverdagsmesse.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
 Præstøvej 29, 4700 Næstved.
 Tlf. 53 72 09 85.
 Sognepræst: Pater Josef Voldk. Præsten træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
Faste gudstjenester:
 Søn- og hellegatte: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8.
 Rosenkrans i kirken: Kl. 8.45.
 Højmesse i Vor Frue Kirke: Kl. 10.

Fredag d. 1.: Jesu Hjeltes fredag. Tilbedelse på Maria Elisabeth Hjemmet fra kl. 18 til 19. Aftenmesse: Kl. 19.

Lørdag d. 2.: De unges træf (med Jesus forældre). Vi ser 2. del af Zeffirellis Jerus film i skolen: Kl. 14. Efter filmen: Messe i kirken. Alle er velkomne.

Mandag d. 3.: Kirkekaffe efter højmesse.
Søndag d. 4.: Festen for den hellige Frans af Assisi. Menighedsrådsmøde i salen: Kl. 19.30.

Onsdag d. 6.: Katolsk Radio og Fjernsynsforbund generalforsamling i menighedslokalet. Der skal vælges ny formand, næstformand, sekretær, kasserer, revisor. Dette gælder for menigheden i Næstved og i Vordingborg.
Mandag d. 11.: Salmeudvalgsmede i salen: Kl. 13.

Onsdag d. 13.: Salmeudvalgsmede i salen: Kl. 8.

Onsdag d. 13.: Salmeudvalgsmede i salen: Kl. 8.

Fredag d. 15.: Skolemesse for de større og store elever.

Søndag d. 17.: Polsk messe: Kl. 11.30.
 Rosenkransandag:
 I kirken: Kl. 19. Den 5. - 12. - 19. - og 26.

På Maria Elisabeth Hjemmet: Kl. 17: Torsdag den 7. 14. - 21. - og 28.

P.S.: Sognepræsten takker for alle lykønskninger, gaver og ikke mindst for forberedelse i anledning af 40 års præstevieblot. Tak!

En tak også til dem, der har forberedt det hele.

Helligåndskirken, Vordingborg
 Chr. Vinthersgade 4, 4760 Vordingborg.
 Sognepræst: Josef Dudek CSsR. Træffes: Marienbergvej 9 st. th. Tlf. 53 77 39 27, torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.
Søndag d. 10. kl. 10.: Højmesse. Efter messen er der menighedskafe.

Ti oktober måned efter højmessens beder vi et led af rosenkransen og afslutter med Mariae sang.
 Lejlighed til skriftemål før eller efter messen.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
 Skt. Knudsvej 19, 4100 Ringsted.
 Sognepræst: Hans Eskmark.
 Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josefs Søstrene, tlf. 53 61 73 71.
Søndag d. 3.: Messe med p. Gregoire kl. 10.

Onsdag d. 6.: Skolemesse kl. 8.45 - menigheden er velkommen. Menighedsafren hos søstrene kl. 19, med bordmesse, samtale om evangeliet, samt hyggeligt samvær.

Lørdag d. 9.: Søndagens messe fejres med sognepræsten kl. 16.

Søndag d. 10.: Ingen messe.
Søndag d. 17.: Messe med p. Gregoire kl. 10.

Tirsdag d. 19.: Dameaften hos søstrene kl. 19.

Lørdag d. 23.: Søndagens messe fejres med sognepræsten kl. 16.

Søndag d. 24.: Ingen messe.
Søndag d. 31.: Messe med prælat Ib Andersen kl. 10.

Vor Frue Kirke, Slagelse
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Sognepræst: Stephen Holm.
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
 Tlf. 53 52 06 85.

Søndagsmessen:
Søndag kl. 10 er der højmesse og efterfølgende kirkekafe i menighedslokalet.

Hverdagsmessen: i Skt. Montforts kapel over sakristiet, - normalt således:
 Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.

Kommunietæne bøn, normalt således: Rosenkransbøn hver dag kl. 12, dog ikke søndag.

Vesper hver dag kl. 18, fredag dog kl. 17.15 og søndag kl. 18.45. Lørdag ingen.

Oktober måned er rosenkransmænd. Derfor bedes, - udover den daglige middagsrosenkrans, - rosenkransen før søndagsmessen d. 10., 17., 24. og 31. oktober fra kl. 9.50.

Søndag d. 3.: den første oktober-søndag, højtideligholder vi rosenkransen. Den dag forbindes højmesse kl. 10 med en rosenkransandag.

Mandag d. 4.: Minnedag for den hellige Frans af Assisi og samtidig månedens 1. mandag, der er inter-montfortansk bede-

dag. I tilslutning til messen kl. 17.15 i Skt. Montforts kapel er der fra kl. 18-19 en times tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordens-kald.

Lørdag d. 9. er der fra kl. 10.30-12.30 fælles rengøring omkring kirke, menigheds- og undervisningsarealer. Samtidig skal morgendagens høstfest forberedes.

Søndag d. 10. fejres messen kl. 10 som menigheds høstgudstjeneste, hvor vores børn ved messens begyndelse i procession bærer høstens gaver frem til alteret. Vi be'r menigheden om at bringe disse gaver med til kirke.

Efter messen går vi alle til menigheds-huset, hvor høstfesten fortsætter. En kop kaffe til de voksne, en sodavand til børnene og en frisk auktion over høstens gaver, som vil medføre, at vi kan sende et smukt beløb til et karitativt formål, som senere meddeles. Inden vi går hjem, spiser vi, som sidste år, gule æbler sammen. Øl, vand og snaps kan købes.

Søndag d. 24. er verdensmissions søndag. Den dag fejres dele af søndagsmessen kl. 10 på latin (månedsdag 4. søndag).

Børne- og ungdomsundervisning: Hver fredag aften kl. 18-20, med messe kl. 19.15. Fredag d. 22. er der p. g.a. efterårsferien ingen undervisning.

Afetter for unge, der er fyldt 16 år: Fredagene d. 8. og 29. okt. fra kl. 19.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.

Menighedsøstere: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstre, Carl Refsvæg 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 37 53.

Kirkeværge: Grethe Carlsen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.

Søndagsmesse: Kl. 15 - med efterfølgende kirkekafe.

Oktober måned er rosenkrans-mænd. Derfor bedes vi rosenkransen i fællesskab før søndagsmessen d. 10., 17., 24. og 31. oktober fra kl. 14.50.

Der er børneundervisning fra kl. 14 søndagene d. 10. og 24. okt.

Aften for unge over 16 år i Slagelse fredagene d. 8. og 29. okt. fra kl. 19.

Søndag d. 3.: den første oktober-søndag, højtideligholder vi rosenkransen kl. 15 med en rosenkransandag.

Søndag d. 24. er verdensmissions søndag. Den dag fejres dele af søndagsmessen på latin.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup
 Kægevej 162, 2630 Tåstrup
 Sognepræst: Martin Bergsøe: 42 99 07 28.

2. præst: Benny Blumensaat: 42 52 64 25.
 Assumptiønsøstere: 42 99 81 57.

Faste messetider:
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag hos søstrene, Bygden 53, Høje Tåstrup kl. 19.

Onsdag kl. 17 og torsdag kl. 10.
Fredag kl. 18 tilbedelse og messe kl. 19.
Lørdag kl. 8 og kl. 17 stille messe.

Første lørdag i hver måned er messen kl. 17 på vietnameskisk.

Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
 Frederiksborgevej 11, 4000 Roskilde.
 Tlf. 42 35 09 65.
 Sognepræst Hans Christoffersen, omf. conv.

OBS! Ny messetider fra 1. oktober 1993: Søndagsmesse:
 Lørdag kl. 17, søndag kl. 10, med kirkekaffe bagfester.
Hverdagsmesser:
 Torsdag-fredag kl. 17.
Tidébønner: Vi beder kirkeskiftet bøni i vort Tidébønnekapel i kirken; enhver er velkommen at deltage.
 Morgenbøn: Mandag-fredag kl. 7.
 Aftenbøn: Mandag-fredag kl. 18.30.

Transitus:
 Søndag aften d. 3. oktober mindes Frankincensens veiden over Frans' død i 1226. Vi inviterer alle interesserede til paratiturgisk tjeneste kl. 19.30 med efterfølgende fortriskning og samvær i menighedssalen.

Mandag d. 4. fejeir vi så festen for Den hellige Frans af Assisi - vores ordensgrundlægger - med messe kl. 17.

Ledeborg Slotskirke:
 Messe hver søndag kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
 Carl Refsvej 27, 4300 Holbæk.
 Sognepræst: Stephen Holm.
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Tlf. 53 52 06 45.
 Gudstjenesteleder: Jan Tecca.
 Chr. Hansensvej 25, 4200 Holbæk.
 Tlf. 53 44 15 62.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokale.
 NB: Ingen messe på selve søndagen.

Oktober måned er rosenkransmåneden: Derfor bliver vi rosenkrans i fællesskab før søndagsmessen lørdagen d. 16., 23. og 30. oktober fra kl. 15.20.

Torsdag d. 7., 14., 21. og 28. oktober er det fælles rosenkransbøn i kirken kl. 19.15.

Torsdag d. 30. sept.: Aftenen før oktobermånedens 1. fredag, er der kl. 19.15 ordets gudstjeneste med udledning af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20. I denne gudstjeneste mindes vi den hellige Frans af Assisi. Hans egentlige mindede er den 4. oktober.

Lørdag d. 2., den første oktoberweekend, højtideligholder vi rosenkransfesten. Messen kl. 15.30 forbindes i dag med en rosenkransang.

Lørdag d. 9.: Kirkerengøring fra kl. 13.30. Under søndagsmessen kl. 15.30 fejres vi de 14-årges højtidelige notstekraftfele - konfirmationer. Efter messen reception, hvor vi ønsker konfirmanderne og deres pårørende tillykke.
Lørdag d. 16. fejres dele af søndagsmessen kl. 15.30 på latin.
Lørdag d. 23. fejres festen for den hellige Karl Borromæus, Karl Borromæus-søstrenes værnehelgen. Messe kl. 15.30.
Børneundervisning i forlængelse af søndagsmessen d. 9. og 23. oktober.

Aften for unge over 16 år, i Slagelse: Fredagene d. 8. og 29. oktober fra kl. 19.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
 Kontor- og menighedsbus: Nygade 8B.
 Sognepræst Hans Esmark.
 Tlf. 49 21 05 71, eller tlf. 42 26 14 04, best. kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.
Søndag d. 3.: Messe kl. 9.
Torsdag d. 5.: Messe kl. 14.30. Børnens religionsundervisning nr. 2, kl. 16-17.15.
Torsdag d. 7. 14. og 28.: Messe kl. 18.
Søndag d. 10.: Messen kl. 11.
Torsdag d. 12.: Pensionist-træf kl. 14.30, med messe og hyggeligt samvær. Børnens religionsundervisning nr. 3, kl. 16-17.15.
Søndag d. 17.: Messe kl. 9 - efterårsferie.
Torsdag d. 24.: Messe kl. 11.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 14.30. Børnens religionsundervisning nr. 4, kl. 16-17.15.
Søndag d. 31.: Latinsk messe kl. 9.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
 Kirke- og menighedsbus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, best. mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 76 65.
Fredag d. 1., 8., 15. og 29.:
 Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 2.: Børnens religionsundervisning nr. 2, i tiden 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30 (normalt søndagsmesse - alle er velkommen).
Søndag d. 3.: Messe kl. 11 (med barne-dåb).
Torsdag d. 5., 12. og 26.: Messe kl. 8.30 - med Laudes.
Torsdag d. 7., 14. og 28.: Messe kl. 17.
Lørdag d. 9.: Børnens religionsundervisning nr. 3, i tiden 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30.

Søndag d. 10.: Messe kl. 9.
Onsdag d. 13. og 27.: Messe kl. 17.
Søndag d. 17.: Messe kl. 11 - efterårsferie.
Søndag d. 24.: Messe kl. 9.
Lørdag d. 30.: Børnens religionsundervisning nr. 4, i tiden 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 31.: Latinsk messe kl. 11.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
 Marievej 6, 2970 Hørsholm.
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebibliotek: Nordvanggård, Bistrup Vej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.

Søndagsmesse:
 Skt. Hans Kirke kl. 11: Højmesse.
 Mikkelpberg, Strandvejen 352 kl. 8. Messe.
Torsdagsmesse:
 Skt. Hans Kirke kl. 10.30.
Skriftmål:
 Lejlighedsvis til skriftmål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
 Religionsundervisning for børn og unge: Torsdag kl. 16-17.15 på Nordvanggård.
Fredag d. 1.: Kl. 19.30 messe. Den levende rosenkrans.
Søndag d. 3.: Kirkefrokost efter messen. Medbring selv mad. Øl, vand og vin købes. Menighedsrådet orienterer om sidste nyt.
Mandag d. 11.: Kl. 13.30 mødes Seniorklubben (Åldeklubben) på Nordvanggård.
Torsdag d. 12.: Kl. 19.30 menighedsaften i menighedsstuen. Pastor Andrzej fortæller om Skt. Vincent.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
 Sognepræst: Andrzej Papuga
 Tlf. 42 81 27 96, helst mellem 9-10 tirsdag-lørdag.
 Præst: Jacob Muiser.
 Mandag: Aftenmesse kl. 19.30.
 Tirsdag: Messe kl. 10.
 Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.

Skriftmål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
 Tilbedelse af Alterets Hellige Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 d. 1. fredag i måneden.
Søndag d. 3.: Messe kl. 9. Kirkekaffe.
Søndag d. 10.: Familiemesse kl. 9.30.
Mandag d. 11.: Ældreklub kl. 13.30.
Tirsdag d. 12.: Pastor Papuga holder foredrag om Sct. Vincent i Sct. Hans Kirke i Hørsholm kl. 19.30.
Søndag d. 31.: Verdens-missionssøndag, messe kl. 9.30. (Mocambique-lysbilleder).

13 Hovedstadsområdet NV

Vor Frue Kirke, Hørløv
 Hørløvsvej 14, 2730 Hørløv.
 Tlf. 44 94 76 94.

Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: Sr. Hildegard Doods, Primulavej 1, 2720 Vanløse.

Messen:
 Lørdag kl. 17.00.
 Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).

Hverdag:
 Onsdag kl. 9.00.
 Torsdag kl. 9.30 (engelsk).
 1. fredag i måneden: Kl. 19.30, (engelsk).
 3. fredag i måneden: Kl. 19.30.
Tilbedelse: Onsdag efter messen.
Skriftmål: Efter aftale.

Ungdomsklubber:
 Maxi-KUK: Hørløvs torsdag kl. 19.30-21.30.
 Mini-KUK: Hørløvs torsdag. Spørg May Weber Nielsen, tlf. 44 94 93 31.

Tirsdate: Åbent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, messe kl. 9.
Lørdag d. 2.: Undervisning kl. 15.30-17.45.
Onsdag d. 6.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.
Lørdag d. 9.: Tro og Lys kl. 13.
Torsdag d. 14.: Messe kl. 19. Derefter grundkursus i teologi.
Lørdag d. 30. kl. 9-13: Arbejdsdag. Kl. 15.30-17.45: Undervisning.

14 Hovedstadsområdet NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
 Pastor G. Utenthal Nibler.
 Tlf. 45 87 77 12.

Lørdag d. 2.: Søndagsmesse.
Søndag d. 3. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11 søndagsmesse.
Torsdag d. 7. kl. 16: Religionsundervisning for børn.
Lørdag d. 9. kl. 17: Søndagsmesse.
Søndag d. 10. kl. 11: Søndagsmesse med efterfølgende kirkekaffe.

Onsdag d. 13.: Voksenstudiegruppe: »Åbent forum for alle kl. 20.
Lørdag d. 16. kl. 16: Søndagsmesse.
Søndag d. 17. kl. 9.30: Familiemesse med efterfølgende morgenbøn. Kl. 11: Søndagsmesse.
Lørdag d. 23.: Ingen søndagsmesse.

Søndag d. 24. kl. 11: Søndagsmesse.
Onsdag d. 27. kl. 12: »Ondagsklubben« for ældre. Kl. 20: Voksenstudiegruppe »Åbent forum« for alle.
Lørdag d. 30. kl. 17: Søndagsmesse m. dialogprædiken.
Søndag d. 31. kl. 11: Søndagsmesse.
 Hverdagsmesse hver fredag kl. 17.

Skt. Therese Kirke, Hellerup
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Giro 4 08 38 30.

Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottelund. Kontoret telefon 31 64 30 39.

Messen:
Søndag: Højmessen kl. 9, rec. messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familiemesse 2. søndag i måneden.

Hverdag: Mandag og tirsdag kl. 17. Onsdag og fredag kl. 7.30. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag d. 3.: Sankt Therese fest. Kl. 9: Højmesse med pastor Martin Bergsøe. Derefter fest og løppemarked. Der henvises til sognebladet.

Tirsdag d. 5.: Møde i Katolsk Ældre Klub, Ordrup. Kl. 11.30: Messe i Sankt Andreas Kirke efterfulgt af sammenkomst, hvorunder redaktionssekretær Knud H. Kluge, »katolsk orientering« vil foretage et pater Tilmelding Hansens arbejde i Peru. Tilmelding til Aase og Mogens Nielsen, pr. tlf. 31 63 82 52.
Onsdag d. 6. kl. 19.30: Messe efterfulgt af tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 23.
Sanne dag kl. 19: Møde i Mini-KUK.
Lørdag d. 9. kl. 15: sognekatekese. Emne: »Hvorfor ikke reinkarnation«, om hvorfor denne lære er uforenelig med katolsk tro.
Søndag d. 10. kl. 9: Familiemesse.
Søndag d. 24.: Kollekten optages til fordel for Verdensmissionen.
Onsdag d. 27. kl. 19: Møde i Mini-KUK.

Immaculata Kirke
 Strandvej 91, 2100 København Ø.
 Søndag: Højmesse kl. 9.
 Mandag og torsdag messe kl. 16.45.
 Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
 Lørdag messe kl. 9.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
 Sognepræst Czeslaw Kozon,
 Kollegievej 2, 2920 Charlottelund.
 Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen mandag.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 30 39.

Messen:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00.
Hverdag: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.

Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramente til tilbedelse. Kort undagt. Messe kl. 17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter-fredag. Se under messetider.

Lørdag d. 2. kl. 11.30: Messe med ægteviselse. Rosenkransbønnen bortfalder denne dag.

Søndag d. 3. kl. 10: Latinsk højmesse.
Mandag d. 4. kl. 15: Bibelrejs hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf. 31 63 62 82.

Tirsdag d. 5. kl. 11.30: Messe efterfulgt af sammenkomst for Katolsk Ældreklub. Redaktionssekretær Knud H. Kluge, »katalog orientering«, vil fortælle om »kater Tanholdt Hansens arbejde i Peru. Tilmelding til Aase og Mogens Nielsen, tlf. 31 63 82 52.

Lørdag d. 9. og øvrige lørdage i oktober måned: Kl. 11.10 rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.

Torsdagene d. 12. og 26. kl. 19.30: Møder for Midt-KUK.

Søndag d. 24.: Kollekten optages til fordel for Verdensmissionen.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.
Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Knud Aage Nielsen, S.J.
Søndag: Tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
Menighedsformand Lene Sigt, Kildebakkedags Alle 68, 2860 Søborg.
Tlf. 31 56 17 76.
Hver søndag kl. 10: Højmesse.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4 A, 1616 København V.
Tlf. 31 24 65 00 (kontor), 31 21 85 88.
Telefax 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders SJ.
Andenpræst: P. Niels Kier SJ.
Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krejpe CSJ. Tlf. privat 31 35 86 92.

Messetider:

Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Kl. 8.15, kl. 18: Italiensk messe.
Søndag: Kl. 10: Latinsk Højmesse.
Kl. 11.30 Dansk Højmesse. Kl. 20: Aftenmesse.
Lejlighed til skriftetlæsning og efter alle messer og efter aftale.
Fredag d. 1.: Jesu Hjerter Fredag. Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.

Tirsdag d. 5.: Kl. 16 møde for Maria-kongregationen i kirken, med foredrag: Hvad forstår St. Ignatius ved lovrinsning, ærefrygt og tjeneste? Alle er velkomne.

Lørdag d. 9.: Kl. 11.15-15.30 religionsundervisning.

Søndag d. 10.: Kl. 11.30 familiemesse. Derefter kirkekaffe, (OBS: p.g. af efterårsferien allerede denne søndag!) Kl. 16 messe på ungarsk. Med samvær bagefter i menighedsalen.

Lørdag d. 16.: Kl. 10 kongregationsmesse. Alle er velkomne.

Tirsdag d. 19.: Kl. 14.30-16.30 de ældres eftermiddag: En diakonivelse i St. Pauls Basilika i Rom (med lysbilleder).

Søndag d. 31.: Kl. 20.00 ungdomsmesse. Derefter »Café Ludivig« i menighedsalen. Alle er velkomne.

Vil der besluttes at lægge al religionsundervisning sammen på én dag hver måned, dvs. lørdagen før familiemesse-

søndagen. Det giver børnene mulighed til at lære hinanden at kende og at opleve et større fællesskab. Vor organist og kantor, Ole Kongsted, vil også være med og prøve at bibringe børnene lidt moderne kirkemusik. Og ikke børnene alone: De voksne, både forældrene og andre interesserede er også velkomne.
Vi vil sammen læse Markus evangeliet.

Sankt Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Knud Aage Nielsen, SJ.
Tlf. 31 71 53 35, mandag-fredag 10-12.
Andenpræst: Jesper Fich, Gl. Kongevej 49, 2. tv., 1610 København V.
Tlf. 33 25 17 16.

Traflettid og sted: Marielystvej 16 hver tirsdag kl. 16-18.

Faste messider: Søndag kl. 11.
Hverdage: Tirsdag og fredag kl. 16.30.
De øvrige ugedage kl. 6.45.

Søndag d. 3.: Kl. 11 familiemesse.
Søndag d. 10.: 28. alm. søndag, kl. 11: Højmesse. Efter messen - emnekaffe.

Lørdag d. 16.: Ingen lørdagsundervisning.
Søndag d. 17.: 29. alm. søndag, kl. 11: Højmesse.

Lørdag d. 23.: Ingen lørdagsundervisning.
Søndag d. 24.: Kl. 11 højmesse med faste dele sunget på latin.

Lørdag d. 30.: Lørdagsundervisningen begynder. Hver fredag i oktober holdes rosenkransandagt efter messen kl. 16.30. Sognepræsten er bortrejst fra 5.10-8.10, og fra den 22.10-24.10.

Sankt Nikolaj Kirke

Strøbyevej 2, 2650 Hvidovre.
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.s.S.R.
Strøbyevej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. 31 78 27 90.

Traflettid: Tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-11, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.

Messetider:

Mandag, tirsdag, onsdag, fredag, kl. 8: Torsdag kl. 19. Lørdag kl. 17. Søndag kl. 10 højmesse.
Hver torsdag i oktober kl. 18.30 Rosenkransandagt.

Fredag d. 1.: Messe på vietnam. kl. 17.
Søndag d. 3.: Højmesse på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 12.

Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10. Efter messen kirkekaffe.

Søndag d. 24.: Verdensmissionssøndag. Kollekt for Verdensmissionen.

Torsdag d. 28.: Efter messen kl. 19 menighedsrådsmøde.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nerebrogade 27, 2200 København N.
Tlf. 31 35 68 25.
Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist.
Weimgårde 7, 2. 2300 København S.
Tlf. 32 97 37 43.

Treffes på kirkeens kontor hverdage ca. 10-11, mandag og lørdag undt. og ca. ½ time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25. Onsdag tirsdag og torsdag 9-11, søndag og fredag 10-15.

Vicewært Tom A. Sørensen, tlf. 31 39 05 08.

Søndagsmesse: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.

Hverdagsmesse eller ordets gudstjeneste: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11. Onsdag kl. 17: Engelsk messe.

1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.
Hver onsdag åbent hos Sct. Josephs-stre, Sankt Hansgade 28. Messe kl. 19. (Ikke d. 20. okt.)

Fredag d. 2. kl. 17: Messe med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse. Den hl. Therese af Lisieux.

Søndag d. 3. kl. 10: Høstgudstjeneste. Familiemesse.

Lørdag d. 9. kl. 12.30-17.45: Møde for Tro og Lys-gruppen. Kl. 14.30-17.45: Møde for de nye firmader og deres forældre. Kl. 17.00: Messer.

Søndag d. 10.: Både i den danske messe kl. 10 og i den engelske messe kl. 18 meddelles De syges Salvelse. Der vil være to præster til stede i begge messer.

Tirsdag d. 12.: Efter 11-messen møde for tirsdaysklubben.

Søndag d. 20.: Mini-KUK holder efterårsferie.

Torsdag d. 26.: Efter 11-messen møde for tirsdaysklubben.

Torsdag d. 28. kl. 11: Messe. Simon og Judas, apostle.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.
Præsterens træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
Fredag d. 1. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe. Tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 2. kl. 17: Aftenmesse og Rosenkransbøn.

Søndag d. 3. kl. 8: Messe kl. 10: Højmesse, gregoriansk sang. Museets jubiliumpå fejres ved en reception i menighedsalen efter højmessens. Se program andetsteds i bladet.

Onsdag d. 6. kl. 10: Messe for de ældre.
Lørdag d. 9. kl. 17: Aftenmesse og Rosenkransbøn.

Søndag d. 10. kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse.

Lørdag d. 16. kl. 17: Aftenmesse og Rosenkransbøn.

Søndag d. 17. kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse, gregoriansk sang.

Onsdag d. 20. kl. 10: Messe for de ældre.
Lørdag d. 23. kl. 17: Aftenmesse og rosenkransbøn.

Søndag d. 24. kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse.

Lørdag d. 30. kl. 17: Aftenmesse og rosenkransbøn.

Søndag d. 31. kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Alle, 2300 Kbh. S.
Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.Ss.R.
Andenpræst: P. Kazimierz Przybylowicz C.Ss.R.

Tlf. 31 58 41 02: Kontorid: Tirsdag, torsdag, fredag 10-13, onsdag 10-12 og 17-18.

Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.
Faste messetider:

Lørdag kl. 17: Engelsk messe.
Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17:

Engelsk messe. Kl. 10.30: Messe på Set. Annæ Hjem (søndag).

Hverdage: Kl. 8 i kirken.
Tirsdag og torsdag kl. 9 på Sct. Annæ Hjem.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter messe kl. 19.
Onsdag d. 6.: Messe i onsdagsklubben kl. 14.30. Foredrag om Sudan v. Kirsten Movild.

Lørdag d. 9.: Bazar-loppemarked kl. 10-17.

Søndag d. 10.: Familie-høstgudstjeneste kl. 10. Bazar-loppemarked kl. 11-15.

Onsdag d. 20.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Film om den hellige Frans af Assisi.

Søndag d. 31.: Latinsk højmesse kl. 10. NB: Alle torsdage i oktober: Rosenkransandagt og sakramental velsignelse kl. 19 i kirken.

Alle søndage i oktober: Rosenkransbøn før messen kl. 7. Vi begynder kl. 9.30. Alle er velkomne.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne

Østergade 59, 3700 Rønne.
Tlf. 36 95 08 14.
Sognepræst: Erling Brodersen.
Tlf. 33 93 19 4833 11 60 80.
Menighedsrådsformand: Karen Chodujk.

Pastoralassistent fr. Hermengild Gerok.
Tlf. 56 95 08 55.

Søndag: Messe kl. 10.
Lørdag d. 2.: Religionsundervisning kl. 10.

Tirsdag d. 19.: Møde med damerne kl. 14.

Rosenkranskirken, Åkirkeby

Gregergade 12, 3270 Åkirkeby.
Sognepræst: Erling Brodersen.
Menighedsrådsformand:
Erik Frandsen, Ksanikengen 24.
Tlf. 56 97 42 95.

Lørdag: Messe kl. 17.
Lørdag d. 2.: Religionsundervisning kl. 10.

Tirsdag d. 19.: Møde med damerne kl. 14.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb

Krist Konge Kirke
Sognepræst: Urban Figgel, OML Box 51.
3900 Nuuk/Godthåb.
Tlf. 009 299 2 12 75.
Søndagsmesser: Kl. 10.00.

Hverdagsmesser:
Tirsdag, onsdag kl. 17.15.
Torsdag: Tilbedelse kl. 18.30-19.30 efterfulgt af messe kl. 19.30.

Fredag: Kl. 17.15 hos de små søstre.
Lørdag: Kl. 11.00.

Religionsundervisning: Efter aftale.
Kirkekafe: Efter søndags- og torsdagsmesserne.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
Pr. Guido Krienbühl, Vesterbrogade 28, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.
Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauptkapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 383, Copenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

Sagnenyt forst:

English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-Speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Hellerupvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 78 78.

Other Churches with Mass in English:
Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N og Skt. Annæ Kirke (Skt. A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: VFK at 5 p.m.
Sunday: VFK at 11 a.m. Skt. A. at 5 p.m. SAK at 6 p.m.

Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9:30 a.m.
Friday: VFK at 7:30 p.m.
Misa en español
Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.
Todos los domingos. A las kl. 12.
P. Tomas Tirapu Beortegui C.Ss.R.
Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française
Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica italiana
Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenogade 4A, 1616 København V.

Ufficio e biblioteca italiana: Stenogade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22. Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4, 1616 København V.

Kroatisk misson
P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandiirnsvej 11, 2860 Søborg. Tlf. 39 66 22 99.
Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
I Helsingør: Den 1., 2. og 3. søndag i måneden kl. 14.
I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.

Msze swiote w jezyku polskim
Ks. Julian Bodnar C.S.s.R. Kościół św. Anny, Amager Hans Bogbinders Alle 2 2300 København S, tlf. 31 58 21 02
Msza św.: Kaźda niedziela i swioto o godz. 12.00.

Ungarsk messe
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j. Stenogade 4 a - 1616 København V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf.: 31 21 85 88.
Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16. (I huskapellet). Stenogade 4A.

Tillykke: Museet ved Skt. Ansgars Kirke jubilerer med 25 år

Museets skatte udstilles 3. oktober

Det lille, men eksklusive museum ved Skt. Ansgars Kirke i København blev indviet af monsignore Kjeld Geertz-Hansen den 3. oktober 1968.

Gennem flere år havde pastor Geertz-Hansen samlet enhver form for dokumentation - billeder, skrifter, liturgiske genstande o.lign. - vedrørende den katolske menighed, som trods store vanskeligheder havde virket i København fra 1500-tallet; indtil den frit kunne træde frem, efter at landets grundlov trådte i kraft i 1849.

På museet opbevares,

foruden de ovennævnte genstande, messehaager, alterkalk, dåbs-, vielse- og begravelsesprotokoller tilbage fra 1700-tallet, og en af museets klenodier er arkitekt G. F. Hesch's tegninger af og byggeskisser til kirken.

På museet befinder sig også nogle broderede messesjager fra 1700-tallet, og den ene af dem er en gave fra kejserinde Maria Theresia, som selv har broderet den.

Men ikke blot genstande fra gammel tid er at finde på vort museum. Samlingen bliver løbende

øget med ting af værdi til belysning af vort sogns og vor kirkes historie: kulturhistorie, kunsthistorie og troshistorie.

På festdagen - søndag 3. oktober - vil mange af museets skatte være udstillet i præstegårdens undervisningslokale. Fra kl. ca. 11 - altså fra efter festmessen, der begynder klokken 10 i Skt. Ansgar - vil der blive divertent med klassisk musik, og til gæsterne (alle er velkomne!) vil blive serveret frokostskaffe m.m. Museets leder, Stig Rolsten, vil fortælle om museet.

Josef Völk C.ss.R. præst i 40 år

Den 19. juli 1993 kunne sognepræst ved Vor Frue Kirke i Næstved, pater Josef Völk, fejre sit 40 års præstetjubiläum. På grund af ferietiden var højtideligheden udsat til søndag den 12. september, hvor der i Vor Frue Kirke blev holdt festmesse kl. 10 for menigheden samt venner og bekendte.

Josef Völk er født den 14. juni 1925 i Mautern i Østt. Han indtrådte i Redemptoristordenen i 1948 og studerede teologi i sin fødeby; præsteviet den 19. juli 1953 i Mautern. Her kom til Danmark i 1954 og var kapellan ved Vor Frue Kirke fra 1954 til 1962, sognepræst ved Skt. Albani Kirke i Odense 1962-1970, sognepræst ved Vor Frue Kirke i Næstved 1970-1978, præst ved Skt. Annæ Kirke i København 1978-1980, fra 1980 til 1985 som sognepræst. Fra 1985 til 1990 sognepræst i Svendborg og fra 1990 igen sognepræst i Næstved.

Pater Völk måtte deltage i 2. verdenskrig som radiotelegrafist og have-nde i både rumensk og russisk fangenskab. Han

kom i november 1947 hjem fra en russisk fangelejr som én af de 53 overlevende af oprindeligt 1300 fanger.

Josef Völk er og har altid været glad for sit virke som præst i Næstved. Han er meget afholdt i sin menighed og har vundet sig mange personlige venner både i og uden for den katolske kirke.

I Vordingborg har pater Völk i tilsammen 16 år været sjælesørger ved Helligåndskirken - samt ved Amtshospitalet, Vordingborg Sygehus og det tidligere Vintersbølle Hospital.

Efter højtideligheden i Vor Frue Kirke den 12. september var der reception i menighedssalen.

Søren Clausen

Stenogildet i Sostrup om eutanasi

Weekendmøde 5.-7. november

»Eutanasi - hvorledes hjælper vi alvorligt syge og døende patienter« er emne på »Stenogildet« efterårsweekenden fredag den 5. til søndag den 7. november.

Indledende på mødet er praktiserende læge Bruno Turnermann, som vil tale om erfaringer fra arbejdet med døende patienter. Jesuitfrater Lars Reuter, som arbejder på en disputats

fæller er velkomne. Prisen for deltagelse: dobbeltværelse 845 kr., enkeltværelse 985 kr. Studerende kan komme med for halv pris. Tilmelding snarest til Kjeld Jensen, Aalstedvej 92, 4173, Fjenneslev. Tlf. 5364 8187.

Mødet begynder fredag kl. 18 med aftenmåltid og slutter søndag med middag kl. 12.30.

om eutanasi, taler om de etiske problemer, og lektor Torben Riis, som i mange år har arbejdet for foreningen »Respekt for menneskeliv«, vil tale om samfundets holdning til eutanasi.

For katolske læger og medicinstuderende Stenogildet indbyrder katolske læger og medicinstuderende, ligesom ægte-

Kurser

Middelalderens kristne mystikere

Sostrup Slot danner i weekenden 13.-14. november 1993 rammerne om et kursus med titlen »Middelalderens kristne mystikere«.

Cand.mag. Kirsten Kjærulf er lærer på kurset og forfatter til bogen »Den udfyldte kraft. Middelalderens mystik hos Hildegard af Bingen«. (Se »katolsk orientering« nr. 1 af 13. januar 1993.)

Weekendkurset koster kr. 230,- incl. kaffe og brød. Frokost kan købes for kr. 65,-. Overnatning incl. morgenmad kan bestilles på Sostrup Slot, tlf. 86 38 41 11 til en pris af kr. 255,-. Tilmæg for enkeltværelse kr. 75,-.

Tilmelding til AOF-Nørre Djurs på tlf. 86 31 61 16 og 86 31 60 18.

Katolsk tro og teologi

Et kursus med titlen »Katolsk tro og teologi i dag« starter den 4. oktober 1993 i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal.

Kurset, som er et H.O.F.-kursus, er på 20 undervisnings timer over 10 gange. Initiativgruppen, som også er underviser på kurset, består af Lars Reuter SJ, Marn

Chase SJ, sr. Gisela Heitz CSJ, sr. Hildegard Madsen OSB, sr. Evelyn Kreplee CSJ og pastor Jasper Fich.

Kurset er en introduktion til de vigtigste spørgsmål inden for katolsk teologi.

Interesserede kan rette henvendelse til H.O.F. tlf. 33 11 88 33.

Josef Völk C.Ss.R.

Bliv yder, ikke blot nyder

Søjt Den Katolske Kirke i Danmark. På mere at vide om skatteregler og støttemuligheder.

Ja tak. Jeg vil gerne vide mere om, hvordan jeg økonomisk kan støtte kirkens arbejde.

Testamentariske gaver

10-års kirkebidragsordning

1-årige aftaler

Andre gaveformer

Navn:

Adresse:

Postnr. og by:

Katolsk Bispekontor, Brogade 69, 1260 København K ☎ 33 11 60 80

Bistand

Katolsk menighedspleje

Brødgade 68A, ct. 1280 København K.
Kongens herbert tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 9466387.

Møder og arrangementer

DUK-kalender

Mini KUK-leder kursus den 25.09. 1993
1 Veje for Mini-KUK ledere samt interesse-
rådg. Pr. kr. 75,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse
(dog 200,00 for dem over 25 år).

Musiklærervekend den 01.10.-03.10. 1993
på Øm for de 10-16 årige. Pr. kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse.

Børnematte den 16.10.-23.10. 1993
på Øm for de 7-13 årige. Pr. kr. 600,00 samt
150,00 for fællesrejse.

Ungdomsretro den 17.10.-23.10. 1993
i Skovhuset ved Slangerup.
Alder: 16 år og opåder.
Pr. kr. 600,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse
(dog 200,00 for dem over 25 år).

Ledartræning den 29.10.-31.10. 1993
på Øm for alle landets KUK-ledere, potentielle
KUK-ledere samt interesserede. Pr. kr. 150,00
samt kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding
og betaling senest den 08.10. 1993.

Musiklærervekend den 05.11.-07.11. 1993
på Øm for musikinteresserede. Alder: 16 år
og opåder. Pr. kr. 150,00 samt kr. 150,00 for
fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år).
Tilmelding og betaling senest den 15.10. 1993.

Interpellation den 13.11. 1993
på Institut Sct. Joseph, København for alle
nationale grupper og interesserede. Alder: 6 år
og opåder. Spisestubler kan købes
på stedet å kr. 10,00. Tilmelding senest den
05.11. 1993.

KUK-vest weekend den 18.11.-21.11. 1993
i Århus for alle KUK'ere og interesserede i
Jylland og på Fyn. Alder: 12 år og opåder.
Pr. kr. 150,00 samt 100,00 for fællesrejse.
Betaling og tilmelding senest den 28.10. 1993.

Medarbejderledertæring den 28.-28.11. 1993
på Øm for repræsentanter, redaktioner og
udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis for
deltagere. Tilmelding senest den 05.11. 1993.

Åbent hus med julegude den 15.12. 1993 kl. 15.00-17.00 på Sekretariatet.

Nyttårstale den 27.12. 1993-01.01. 1994
på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0-16 år kr. 225,00
17-26 år kr. 400,00
27-36 år kr. 400,00
Vokene kr. 450,00
samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00
for dem over 25 år). Tilmelding og betaling
senest den 06.12. 1993.

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,00 mere i
gebyr for weekendtur og kr. 300,00 for hotel.

Åbnd: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt
ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:
Arrangement: _____
Dato: _____
Navn: _____
Adresse: _____
Postnr.&by: _____
Fødselsdato: _____
Telefon: _____
Kategori: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse ()
Ankommer selv: ()
Postregning 9 08 32 94
Denmarks unge Katalokler
Sekretariatet
Brødgade 67, 2. th.
1280 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Academicum Catholicum

Ac indbyder til forening om det katolske
Kirkes katekese (Verdenskatekese) med
pædagog Guido Kraehobill søndag den 22.
september kl. 20 i Engelenes, Niels Jespersen
Gymnasium, Jægersvej 183. Alle er velkomne.

Pax Christi Danmark Bøn og meditation

•Vær åbe belysning for noget...
(Pr. 4,6)

Pax Christi indbyder alle interesserede til bøn
og meditation den 1. lørdag i hver måned.
Sted:
Skt. Augustins Kirke, Jægersvej 183.

Tid: 2. oktober kl. 16.45. Vi starter med messe med
afterfølgende meditation i kapellet eller i
Nevensstuen. Absluttes med kaffe.

Ansvarglig:
Skt. Joseph-søstrene, Skt. Hensngade 28,
Tlf. 31 35 86 52

DKKF-øst

Torsdag den 7. oktober i menighedsalen,
Bregndæ 10. Køge.

Frans de Assisi. Hans liv i billeder. Fortalt af
Marianne Punt, Assisi-kredsen.

Vi starter med fællessng kl. 19.00.
Foredraget begynder ca. kl. 19.30. Pr. kr. 25.-
inkl. kaffe. Drikkevarer kan købes. Tilmelding:
Grethe Dohm 31 74 43 06, efter kl. 12, senest
d. 4. oktober.

Alle er velkomne.

Det sker på Magleås:

Fr. d. 1.-søn. d. 3.10:
Religionsk. utv. og DUK.
Sø. d. 3.10. kl. 16.00:
Magleåstret:

Forfatteren Helle Stangerup fortæller om sine
begær. - Se annonce i k.o.

Må. d. 4.-d. d. 5.10:
L.A.H.

Ti. d. 5.10:
R.I.C.

On. d. 6.-fr. d. 8.10:
Birkedal kommunen.

Fr. d. 8.-søn. d. 10.10:
Kotok. Arbejder Aktion
v/George Bura Andersen.

Må. d. 11.-søn. d. 13.10:
Danst. Fyrtøjshøjleje.
Ti. d. 12.-tø. d. 14.10:
AMU-center Kbh.

To. d. 14.-fr. d. 15.10:
Sociologisk Institutet.

Lø. d. 16.-fr. d. 22.10:
Sankt Joseph søstrene,
HK-Klubben.

Sø. d. 24.-on. d. 27.10:
Danst. Fyrtøjshøjleje.

On. d. 27.-lø. d. 30.10:
Danstillerforeningen.

Lø. d. 30.-søn. d. 31.10:
Danst. Kvindesamfund.

Adventstretø på AIs Kloster

ved pastor Paul Clausen.
Tema:
Advent - en ny begyndelse.

Ræmten begynder fredag d. 19. kl. 18 og
slutter søndag d. 21. nov. kl. 14.30.

Pris: kr. 400.-
Närmere oplysninger og tilmeldelse på tlf.
74 41 41 41

Døde

R.I.P.
Vor hams, æskede bror, svoger, morbror og
forbror

Waldemar Wisniewski
er afgået ved døden den 2. september 1993.

På familiens vegne
Helena Wisniewska
Begravelsen har fundet sted.

Diverse

Bekendtskab

Ben engelsktalende indisk lærerinde, 37 år,
mærk og slæk, ar. i Dubai på katolsk skole,
 ønsker kontakt med juleminderne kristen
mænd, evt. senere oprettab. Fotoser til
billemær. 1409, katolsk orientering, Vester-
brogade 28, 4, 1620 Kbh. V.

Testamente

Til fordel for Den katolske Kirke
Ansgarsfittan
Man kan støtte Kirken ved at indstøtte den
som arving i sit testamente.

Ingen arvsgeft
Kirken modtager det fulde beløb.
Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette
testamentet.

Lidøllems til salær i Andersens af Bispekontor-
et.

Yderligere oplysninger
Karlott Bispekontor
Brødgade 68A, 1280 København K.
Tlf. 33 11 60 80

Radio Steno

Katolsk Lokalradio
Skt. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, glo 9 79 75 96.
Hver mandag kl. 20.23 på 107,9 Mhz.
20.00: Morgenmagasinet med aktuelle ind-
slag.

21.00: Åbent Forum - debatprogram.
27.3: Er Danmarks og Efterskole politik
for Udenrigs og nord. Deltagere er
bl.a. Jørgen Ertner, MF, og Annelise
Timmermann, Caritas.

22.15: Mænd og kvinder.
Mandag til fredag kl. 16-17 på 88,2 Mhz.
Mandag: pÅ Herrens mærke - for børn og
unge.

Torsdag: uÅkalk og globalt.
Onsdag: uÅvirkale - programmet, der for
alvor gÅt i dybden.
Torsdag: uÅgens læst.
Fredag: Magasinprogrammet uÅder fredag.

Eldreklubbens lotteri 1993

Skt. Ansgars Kirke
udlånning søndag den 6. september bev
følgende resultater:

1. Clockradio	453
2. Sandvihschooter	532
3. Vandlojer	581
4. Stort sengerampe	585
5. St. Blister, prægindb	253
6. Bordløber	317
7. Radio	294
8. Slumestøppe	527
9. Lysetage, antik	333
10. Hålkæde	193
11. Broche, røv	110
12. Clockradio	543

Gevinsterne kan afhentes på kirkens kontor,
Brødgade 64, senest den 1. november 1993.
Kontoret har åbent mandag-fredag kl. 10-15,
eller efter aftale.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København N.
Tlf. 33 11 72 27, Åften: 42 85 39 40

BEGRAVELSER LIGBRØDNING

Strandvejen 153
31 62 16 50

Tal med Vagn Fohn,
der er medlem af
Bedemændenes Landforening

Referance:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af Den Hellige Løbe

Aftaler træffes gerne
i Døres hjem

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordrer alt i forbindelse med dødsfald
også anmeldelse til skifteret, syge-
søknad, indførelse m.m.
Aftaler gerne i Døres hjem overalt i
Storkøbenhavn.

DØGNVAGT 31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

WAGN ADLER
Bedemand Krist's Eftf.
GLADSKES BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Telefon 39 69 86 81
DØGNET RUNDT

Mødemester
VILLY HANSEN
Brødager 13 - 7100 Valle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Mødemester
Børnhard Christiansen
Søbbøvej 6, Søborg
Tlf. 86 94 82 10
Blått. 30 86 28 09

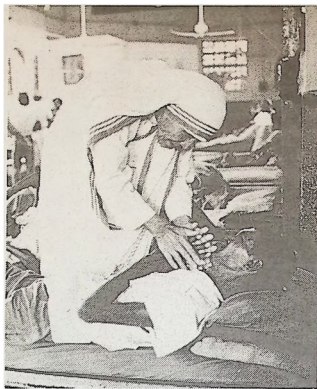
Revision - Regnskab - Skat
REVISORÅRDEN I ROSKILDE
Revisor og revisor 188
Jørgen Brangstrup
Sk. Østergade 10 - Roskilde - 47 15 10 11
det er altid sikret med en registreret revisor

Tømrermester
Ferd. Færch & Co. A/S
Strandvejen 23, Ålborg
Telefon 98 16 26 00

Kardinal mægler med succes

Managua (KIPA) - Ærkebiskoppen af Managua, kardinal Miguel Obando Bravo har været mægler i et gidseldrama i Nicaragua. Lederen af en contra-gruppe, José Angel Talavera, havde taget 38 gidsler i Quaili, som ligger 300 km nord for hovedstaden.

Talavera krævede forsværgerminister Humberto Ortega's afgang og opfyldelse af flere af Violeta Chamorros valglofter fra 1990. 22 gidsler blev hurtigt løsladt. De øvrige 16 blev frigivet efter to dages forhandlinger. Samtidig sluttede et gidseldrama i Managua, hvor nogle sandinister havde holdt politikerne og journalister tilbage i en bygning.

Moder Teresa (82) har aften været på hospitalet på grund af malaria og hjertesvækkelse. Efter udskrivningen tog hun straks tilbage til ordrenhus i Calcutta. (Foto KNA).

Japans kejserpar mødtes med paven i Vatikanet

Rom (KIPA) - Den japanske kejser Akihito og kejserinde Michiko har på deres Europa-rejse haft et møde med pave Johannes Paul II i begyndelsen af september.

På sit besøg i Japan i 1981 mødtes paven med Akihitos far, den nu afdøde kejser Hirohito. Kejser Akihito mødte paven for hans fredsappeller i Hiroshima og Nagasaki under besøget. De havde gjort stort indtryk på det japanske folk.

Kejserinde Michiko har studeret på det ene af de to katolske universiteter i Tokyo, Jesu-Hjerte Universitet. Der findes ca. 500.000 katolikker i Japan.

Akihito har tidligere været på besøg i Vatikanet. Som 20-årig mødtes han i 1953 med pave Pius XII. Få måneder før besøget havde Vatikanet og Japan optaget diplomatiske forbindelser. Akihitos far, Hirohito, besøgte som kronprins pave Benedikt XV i 1921.

Under besøget i Italien så kejserparret også Det sixtinske Kapel. Det japanske TV-selskab »Nippon Television« har sponsoreret restaureringen af Michelangelos fresker med mere end tre mio. dollars mod at have fjernsynsrettelighederne over restaureringsarbejdet.

Katolske præster fra Kina må nu rejse til udlandet

Hong Kong (KIPA) - En gruppe katolske præster fra Kina har for første gang fået lov til at være i udlandet i flere uger. 13 præster fra den regerings-tilladte »Patriotiske forening for kinesiske Katolikere« har deltaget i et fire-ugers kursus i Hong Kong. Præsterne var mellem 26 og 70 år gamle og er lærere ved de statsanerkendte præsteseminarier i Kina.

Kurset var arrangeret af »Det katolske institut for religion og Samfund« og drejede sig om nye mulig-

heder i liturgien og moderne teologi. Gruppen fra Kina var ledet af vice-præsidenten for foreningen, Anthony Liu Babin.

Liu var glad for at kunne lære noget i udlandet. Den politiske udvikling i Kina i de sidste 40 år har vækket stor interesse og undervisning på præsteseminarerne. Hvis dette kursus er forløbet tilfredsstillende, vil yderligere udveksling være mulig, siger Liu. Der har allerede været gæsteforelæsnere fra udlandet på korte foredragsturoner i Kina.

Første katolske kirke givet tilbage

Den apostolske administrator takker Ruslands ortodokse

Moskva (KIPA) - Første katolske kirke i Rusland er officielt givet tilbage til menigheden, nystiftelsen og højtledende indviet. Indvielsen blev foretaget af den apostolske administrator, ærkebiskop Tadéusz Kondrusiewicz og ærkebiskoppen af Foggia i Italien, Giuseppe Casale.

Tou præster fra missions-selskabet »San Giovanni Apostolo« i Foggia, der har været i Rusland i flere år, har overtaget sjælesorgen i Vladimir. Rosenkranskirken i Foggia og Rosenkranskirken i Vladimir har et tæt samarbejde. Initiativet til at få genåbnet kirken er kommet fra de troende. En af de ivrigste var en ortodoks kvinde, hvis bedestemor er polsk katolik.

Katolikkerne vil yde deres bidrag

Kondrusiewicz fremhævede »klumens betydning ved kirkens indvielse. Han takkede Ruslands ortodokse kristne for at have bevaret troen og understreget katolikernes vilje til at overvinde de forståelsesmæssige vanskeligheder, der undertiden var. Katolikkerne er parate til at yde deres bidrag til at bringe Rusland ud af den nuværende økonomiske og moralske krise. Den ortodokse biskop af Vladimir,

Eulogij, havde modtaget katolikkerne med stor hjertelighed, da de søgte om at få kirken tilbage, sagde ærkebiskoppen.

Tidligere 150 katolske kirker

Rosenkranskirken blev oprettet i 1891 i Vladimir efter ønske fra områdets dengang 700 katolikker som filial af sognet i Nisnij Novgorod. I 1903 blev det et selvstændigt sogn. Også dengang havde den ortodokse biskop støttet katolikkerne, skønt Vladimir er en symbolsk by i den russiske ortodoksi. Kirken blev i 1930 lukket af det daværende kommunistiske bystyre.

Sognepræsten, Stefano Capri anslår, at der er ca. 500 aktive katolikker i Vladimir og ca. 5.000 i hele provinsen. Før kirkeluk-

ningerne i 20'erne og 30'erne var der i den europæiske del af Rusland ca. 150 katolske sognekirker, hospitaler og ordrenshuse.

Ligeledes er et præsteseminarium blevet indviet. Det første katolske uddannelsessted i Moskva for præster i europæisk Rusland åbnede i begyndelsen af september. Rektor er italieneren Bernardo Antonini, der sammen med læ-

rere fra Italien, USA, Tyskland, Frankrig, Polen og Hviderusland underviser de 11 præstestuderende.

Seminariet blev bygget af polakker i begyndelsen af århundredet. I 1935 blev bygningen omdannet til en stålfabrik. Sidste år i august blev den givet tilbage til den katolske kirke og den tilstødende kirke blev åbnet for gudstjenester.

Pave på åremål

Madrid (KIPA) - Den brasilianske befrælssteolog Leonardo Boff foreslår, at man hvert sjette år i hver verdensdel afholder en synode, der ikke er begrænset til biskopper.

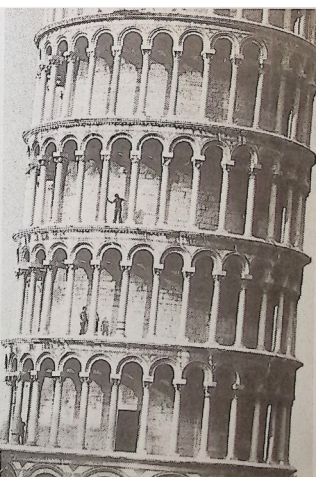
Disse synoder skal ledes af en koordinator på »åremål«. »Hans kan vi kaldе pave,« siger Boff, der i Madrid til et teologisk møde arrangeret af tidsskriftet »Concilium«.

55 indianere myrdet i Peru

Lima (KIPA) - I Peru er mindst 55 indianere blevet dræbt af terrororganisationen »Lysende sti«. Yderligere 14 er hårdt sårede efter overfald på flere landsbyer i Amazonas-området, oplyser en talsmand for regionen, Andrés Avelino Cáceres. Blandt de sårede er især børn, der har fået deres skærf af-

Indianerne blev først bortført af terroristerne og derefter befriet af regeringstropper. Efter at de var vendt tilbage til deres landsbyer, overfaldt en gruppe på ca. 200 terrorist-landsbyerne Santa Isabel, Santa Rosa, Monterrico, Sol de Oro og Talyantunyo. Indianerne tilhører Ashaninka-stammen.

Pave Johannes Paul II har fordømt den »uskylvede massakre«. I et brev til den apostolske nuntius i Peru, ærkebiskop Luigi Dossona skriver Vatikanets statssekretær, Angelo Sodano, at paven fordømmer de nye attentater mod menneskers liv og værdighed.

Det skæve tårn i Pisa skal reddes fra at falde sammen med 600 ton by. Hjelpe bergninger er tårnet i 800 år sunket 1 mm om året. De 600 ton by skal bringes i tårnets nordside og vil have 2 cm. Derved når det »shældingsgraden« fra 1973. (Foto KNA).

katolsk orientering

Redaktion:
Pavlos Williams Mørta (ansvarsh. redaktør),
Journalist Knud Holstvad (ansv. redaktør),
Redaktionsmedarbejdere: Kirsten Szarrett
og Susanne Wogensann

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 31 21 54 64.
Telefax 31 24 48 78 og 37 22 60 84.
Udgiver: Ansvarstiftelsen
Tryk: Ny Dag, DK-6880 Næstved, Oplag 16.886.

Næste nummer udsendes den 8. oktober

Kirkestatistik, side 2-3
 Angelus, side 5
 Evangelisation 2000, side 6-7
 KRFF - tillæg på 4 sider
 Sct. Joseph søstrenes
 jubilæum, side 8

katolsk orientering

Kardinal Etchegaray på besøg i Kina

Rom (KIPA) - Som følge af den nye tilnærmelse mellem Vatikanet og Kina har pave Johannes Paul II sendt den franske kardinal Roger Etchegaray på besøg i Kina. Etchegaray, der er formand for Det pavelige råd for relationsråd og Fred, er i Peking efter en indbydelse fra organisationskomiteen for De syvende nationale Lege. Kardinalen deltager i åbningshøjtideligheden.

foretaget bispevielser, der ikke er anerkendt af Rom. De Rom-tro katolikker er fortsat forfulgt, selv om flere er blevet løsladt efter årelange fængselsophold.

Videre har man talt om forbindelserne mellem Vatikanet og Kina. Kina stiller dog stadig som betingelse, at Vatikanet lukker sin nuntiatur i Taiwan, før det vil oprette diplomatisk forbindelse med Vatikanet.

Gamle problemer

Etchegaray har haft samtaler med regeringsmedlemmer. Der har man bl.a. diskuteret den regimetro »Patriotiske forening« for kinesiske Katolikker», der siden 60'erne har

Ærkebiskop ud af politik

Cotonou (KIPA) - Ærkebiskoppen af Benins hovedstad Cotonou, *Isidore de Souza* har trukket sig ud af politik. Pave Johannes Paul II opfordrede ham under sit besøg i Benin i februar til at holde op med et direkte politisk engagement. Denne opfordring har jeg fulgt nu, siger de Souza.

Jeg har aldrig haft politiske ambitioner, men kun tænkt på at tjene mit land. De Souza ledede med Vatikanets tilligelse statsrådene i overgangsperioden inden det første frie valg i det vestafrikanske land, og dermed blev han stats-overhoved. Efter dette fortsatte han med at være politisk aktiv i statsrådet.

Den europæiske bispekonferencens møde i Praha indledtes med en messe i Sct. Vitus-domkirken. Prahas ærkebiskop Miloslav Vlk (i midten med bispehue) koncelebrerede med formændene for de nationale europæiske bispekonferencer. Foto KNA.

Lægfolk deltog i bispemøde

Ellen Marie Lebahn og søster Emma Martensen med i Praha

Praha (KIPA) - For første gang deltog lægfolk i et møde i Rådet for de europæiske Bispekonferencer (CCEE). Under overskriften »Evangelisk liv - i frihed og solidaritet« mødtes det nystrukturerede råd i Praha.

Det var det ottende møde i dette forum siden Det andet Vatikanokcil. Der

deltog ca. 100 biskopper, 70 lægfolk, 50 ordensforetatte og 50 medlemmer fra Europas præsteråd. Fra Den nordiske Bispekonference deltog *Ellen Marie Lebahn* fra Danmark som lægrepræsentant sammen med *Peter Radovan Voticky* fra Island.

Som repræsentant for præsterne kom *Gene Dyer*

fra Sverige, og st. *Emma Martensen* CSJ deltog for de nordiske ordensfolk. Formanden for Den nordiske Bispekonference, *Paul Verschuren*, biskop af Helsinki, var forhindret i at komme, så biskopperne var alene repræsenteret ved biskop *Gerhard Schwenzer* af Oslo.

Repræsentanterne for lægfolk og ordens slog dog ikke kun fromme toner an. Under diskussionerne blev der ofte gået hårdt til den. For stadig flere mennesker er kirken en trussel mod friheden, sagde formanden for det europæiske Forum for nationale Lægkomiteer, *Paul Becher*. Kirken har brug for en ny praksis for frihed.

Ordenernes repræsentanter udtrykte sig med lige så stor klarhed. *Francis Delcourt*, formand for de europæiske ordensforetattes forening, UCESM, udtalte, at subsidiaritetsprincippet ikke blev anvendt indenfor kirken selv. UCESM's generalsekretær, jesuiten *Joseph Dar-*

Sociallæron et led

i evangeliseringen
 Paven sagde i et budskab til deltagerne, at de europæiske biskopper skal give plads til forkyndelsen af den katolske sociallære i deres ny-evangeliseringsbestræbelser. Budskabet blev læst op under åbningsgudstjenesten i Sct. Veits-domkirken i Praha.

Grundlaget for mødet var et 50-siders dokument, der væsentligt er baseret på en videnskabelig undersøgelse af europæernes holdning til forskellige livsanskuelsesmæssige og etiske spørgsmål.

Dialogen mellem biskopperne og de 170 andre deltagere er meget frugt-

Vatikanet og Israel

Rom (KIPA) - Med *Yasir Arafat* og *Yitzhak Rabin*s historiske underskrifter kommer samtalerne mellem Vatikanet og Israel ind i en afgørende fase.

Ekspert for begge sider mødtes i september for at udarbejde et principielt grundlag for at optage diplomatiske forbindelser. Formentlig i slutningen af oktober skal den officielle bi-laterale kommission vedtage principperne, som så sendes til godkendelse i de respektive stater.

Vatikanets årelange vægning ved at anerkende

Israel har politiske og ikke teologiske årsager. Det andet Vatikanokcil har bragt alle trosmæssige forbehold ud af verden. Det skyldes den uafklarede situation i det tidligere britiske mandatområde Palæstina, hvor det sidste folkeretligt bindende dokument, FN's deling af områderne i 1947, ikke er virkeliggjort. Af samme grund har Vatikanet heller ikke anerkendt Jordan, som erobredte og annekterede Vestbredden i 1948.

Et særligt problem udspringer fra Jerusalem. Vatikanet

ønsker en ordning, hvor byens status som hellig by for jøder, kristne og muslimer respekteres. Der skal sikres uhindret adgang til de hellige steder for alle tre religioners trosende. Det var ikke tilfældet for jøderne, da Jordan sad på magten, og nu nægtes arabiske kristne og muslimer hyppigt adgang af de israelske myndigheder.

Desuden skal Vatikanet tænke på de kristne, der lever som mindretal i arabiske lande. De er ofte udsat for diskriminering og undertrykkelse.

Fortsætter på bagsiden

katolsk orientering

Thyborøn Kirke, Thyborønvej 120, 120 nummer
 Århus Blev, som angives på forsiden
 Adresserendring meddeles i postvekslerne.
 ISSN 0900-291X

Kirkens udvikling i Danmark gennem de sidste 10 år

Af Dan Eriksen

Det er ikke usædvanligt efter møssen at høre bemærkninger: »der var mange i kirke« - eller ledighedsvis: »der var jo godt nok ikke mange i dag, nå men det er jo osse fordi... Vi er ligeledes opmærksomme på nye ansigter - ser vi dem igen, eller er de gæster i vores menighed?»

På den måde deler de fleste af vore trosfæller en interesse for, hvordan det går sådan talmsægt, med menigheden. Interessen kan endog strække sig til andre menigheder, om hvilke man mener at vide, at det går godt eller måske mindre godt.

Det økumeniske aspekt

Hvis nogen til kirkekafens skulle finde på at stille spørgsmålet: »Hvor mange kommer der egentlig sådan en almindelig søndag«, da svinger buddene ret så meget. Hvis spørgsmålet skulle omfatte sauntlige messefjere i bispedømmet, vil de fleste være aldeles blanke.

Går bølgerne rigtig højt, kan talen falde på Folkekirken, om hvem vi tror at vide, at der kommer stort set ingen, men hos pinsefolkerne er der fuldt bus osv.

Vi så stadig er underlagt missionsbefalingen, og da paven, på Øm's facade, efterlod sit »Forkynd evangeliet for al folk« burde det være af interesse at kunne følge udviklingen i den samlede danske kristenhed (det økumeniske aspekt) og i vor egen kirke. Hvordan kan vi ellers afgøre, om vi gør tingene godt eller slet?

I tilid til, at andre end jeg selv har stillet sig disse spørgsmål, prøvede jeg at finde nogle svar. Det skul-

le vise sig at være en temmelig arbejdskrævende proces - og jeg vil bestemt ikke hævde, at resultatet har været tilfredsstillende. Ikke desto mindre er følgende gennemgang af kirkens udvikling i Danmark gennem de sidste 10 år nok det mest fyldestgørende billede, der kan gives med udgangspunkt i de såkaldte åbne kilder.

Inden vi ser på de særlige kristne og katolske forhold i Danmark, er det værd at kaste et blik over det religiøse »landskab«, der kan siges at have ændret sig i løbet af de sidste 25 år.

Det religiøse landskab

Hovedproblemet, nemlig tilbagegangen i folkekirkens medlemstal, er ofte tolket som bevis på en fremkrikkende sekularisering inden naturlig tilgang til folkekirken. Dette er selvgivet for de ikke-kristne, men gælder også for kristne indvandrere.

Folkekirken er den eneste statsinstitution, tilmed egen minister, der ikke aflægger beretning. Derfor er jeg ikke i stand til at give et signale-

til, at ca. 318.000 personer stod uden for. Medlemsprocenten faldt til 89,3% i 1991, svarende til ca. 2.551.000 personer stod uden for folkekirken. I samme periode steg antallet af indvandrere' og deres efterkommere fra ca. 153.000 til ca. 230.000. Således udgjorde indvandrere og deres efterkommere i 1980 48% af dem, som må formodes ikke at være medlem af folkekirken, faldende til 42% i 1991.

Folkekirken

Da folkekirken ikke i nyere tid har kunnet tegne sig for 100% tilslutning, må vi formode, at omkring halvdelen af folkekirkens tilbagegang ikke skyldes sekularisering, men tilsvarende en stadig større gruppe mennesker uden naturlig tilgang til folkekirken. Dette er selvgivet for de ikke-kristne, men gælder også for kristne indvandrere.

Folkekirken er den eneste statsinstitution, tilmed egen minister, der ikke aflægger beretning. Derfor er jeg ikke i stand til at give et signale-

ment af dette, uden tvivl største, trossamfund i Danmark.

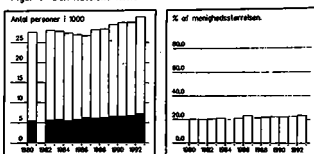
Uden for Folkekirken

Uden for folkekirken bødmer sig for tiden ca. 10% af befolkningen. Det er om denne ikke folkekirkelige gruppe det følgende handler.

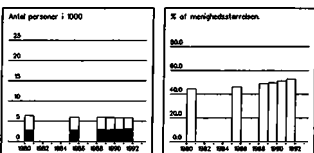
Først om vor egen kirke. Den katolske kirke har fra 1980 til 1992 kunnet glæde sig over en solid medlemsfremgang'. Side-løbende hermed viser antal messefjere en endog større vækst. Dette er søgt illustreret i Figur 1. Boksen til venstre viser i lys tone udviklingen i medlemstal fra 1980 til udgangen af 1992, med mørkere tone er vist udviklingen i messefjere i samme periode. I højre boks vises med lys tone de messefjeres andel af medlems-tallet.

Til sammenligning er vist (figur 2 & 3) udviklingen hos baptisterne og pinsefolkerne. De to første finder vi en svag tilbagegang i medlemstal, men en markant fremgang i delta-

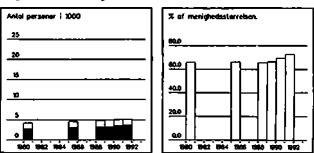
Figur 1 Den katolske kirke

Figur 2 Baptistsamfundet

Figur 3 Pinsebevægelsen

gelse blandt de tilbageblevne! Pinsebevægelsen viser fremgang i såvel medlemsstilslutning som deltagelse i gudstjenesten. Ca. 3% af pinsebevægelsens medlemmer deltager i gudstjenesten - og der synes at være flere på vej!

Gudstjenestedeltagelse

Set i lyset af, at søndagsmesse-deltagelse i den katolske kirke er påbudt, er vores »I ud af 5 katolikker går i kirke«, jo ikke imponerende. Retfærdigvis skal det nævnes, at antallet af katolikker, der går til messe en gennemsnitlig søndag, overstiger medlemstallet i ethvert af de ikke folkekirkelige kristne trossamfund i Danmark.

Tablet 1 giver en sammenfatning af udviklingen for de kristne trossamfund. Grundtaltene for de protestantiske frikirker og de uafhængige frikirker er lånt fra DAWN-rapporten. Tabellen skulle være selvforklarende. Dog skal det nævnes, at det, der omtales som »katolsk markedsandel«, er den katolske del af det samlede. Således var i 1991 45% af alle kristne uden for folkekirken medlemmer af den katolske kirke.

Det ses, at alle tal viser vækst, såvel i medlemstal som i gudstjenestedeltagelse, absolut som relativt. Tilbagegang kan kun iagttages, hvad angår den ka-

tolske kirkes andel (rolle?) blandt de ikke folkekirkelige kristne trossamfund. I den økumeniske ånd må vi dog glæde os over den samlede fremgang!

I DAWN-rapporten hævdes det, at også folkekirkens gudstjenestedeltagelse har været i beskednen fremgang. På grundlag af altergangstallene har det været muligt at give skønnet 70.000 gudstjenestebesøgende en almindelig søndag. Sammen med de ikke folkekirkelige gudstjenestebesøgere giver dette omkring 100.000, svarende til ca. 2% af befolkningen. Hvis dette tages som mål for danskernes kristendom, er vi nær ukirkens niveau.

Hvis alle var medlem

I det forudgående er der søgt givet et billede af, hvordan situationen tager sig ud her ved 90ernes begyndelse. Hvordan ville det have set ud for den katolske kirke, hvis ikke vi havde haft indvandring og hvordan ville det have set ud, hvis vi havde fået dem alle?

Hvis vi tager i kommunistallene som et skøn over kirkens rekruttering af nye medlemmer, ser vi, at dette har været forholdsvis konstant og på ca. 300 om året siden 1980. Tallet udgør ca. 1% af medlemstallet. Dette er forbløffende lidt og kan ikke tages som udtryk for nogen succes i forhold til

Tablet 2

Indvandrere og efterkommere fra overvejende katolske lande.

	1980		1991	
	Antal	%	Antal	%
Belgien, Luxembourg.....	499	45	552	51
Frankrig.....	1945	185	2258	259
Irland.....	843	45	947	60
Italien.....	1708	107	2202	164
Portugal.....	307	32	444	51
Spanien.....	1104	109	1241	141
Tyskland (½).....	8309	753	7298	946
Polen.....	5813	654	8861	1314
Østtj.	1407	101	1210	128
Syd- og Mellemamerika.....	2831	247	4312	426
Vietnam (½).....	644	17	2813	467
Sum.....	25410	2295	32138	4007
I alt.....	27705	36145		
Vækst.....			8440	

Tablet 1

Udviklingen for de tre kristne hovedgrupperinger uden for folkekirken.

	Medlemmer		Vækst pct.	Gudstjenestebesøg		Vækst pct.	Medlepercent	
	1980	1991		1980	1991		1980	1991
Den katolske kirke.....	27591	29926	8	5539	6731	22	20	23
Protestantiske frikirker.....	17900	21855	23	11656	13804	18	65	63
Uafhængige frikirker.....	13224	14998	13	2800	5475	96	21	37
I alt.....	58715	66879	14	19995	26010	30	34	39
Katolsk markedsandel.....	47%	45%		28%	26%			

missionsbefalingen. Den danske katolske kirke er dog ikke engang vokset så meget om året. Som det fremgår af tabel 1 kun med ca. 0,7% om året. Noget af dette kan vel forklares ved »naturlig afgang».

Når der stadig er stof til undren, skyldes det del, der er præsenteret i tabel 2. I tabellen er opgjort udviklingen for indvandrede og deres efterkommere, fra hvad jeg har valgt at kalde overvejende katolske lande. Noget af tallene er vægget ned, ligesom visse lande med nogen katolsk befolkning (f.eks. Schweiz) ikke er taget med. Her ser vi, at der i 1991 er 8.440 flere potentielle katolikker end i 1980- og hvor er i øvrigt de 27.705 fra 1980 henne? Bemærk, at opgørelsen ikke omfatter de sidste års tilstrømning af flygtninge.

7.000 flere katolikker

Et meget spekulativt bud på, hvor mange vi mangler, kunne være en femtedel af de mulige. Så skulle vi i dag være mindst 7.000 flere katolikker, end vi faktisk er. 7.000 er små 25% af det ved udgangen af 1992 opgjorte medlems-tal. Dette virker besynderligt, men jeg føler mig ikke i stand til at pege på en rimelig forklaring. (Alternativet, til at vi har tabt indvandrede, er, at vi har etableret kontakt til dem. Dermed ville vi være 7.000 færre uden indvandring. Personligt anser jeg denne mulighed som værende urealistisk).

På baggrund af det her fremgår, har det været muligt at fremkomme med følgende konklusioner, der dog må antages at være behæftet med så stor usikkerhed, at de må betragtes som vel underbyggede hypoteser:

- Ca. halvdelen af tilbagegangen for folkekirken kan forklares ved tilsynkomsten af indvandrede,

der, uanset om de er kristne eller ej, ikke har nogen naturlig tilgang til folkekirken.

- Den katolske kirke har, ligesom de andre ikke-folkekirkelige kristne trossamfund (set under 6), været i fremgang over de sidste 10 år. Det gælder såvel, hvad angår medlemstal som for gudstjenestedeltagere.

- Sammenlignet med de ikke folkekirkelige kristne trossamfund i Danmark, har den katolske kirke udvist en andelsmæssig tilbagegang både hvad angår medlemstal som gudstjenestebesøg. Vi har mistet markedsandel, ikke meget, men »de andre« vokser hurtigere end vi.

- Set i lyset af de sidste 10 års indvandring fra katolske lande, er medlemstallet for den katolske kirke i Danmark forbløffende lavt.

Alt afhængigt af, hvad vi vil med vor kirke, og hvordan vi bedømmer de andre kristne trossamfund, kan vi afgøre, om det er godt eller slet, at vi har tabt markedsandele og samtidig ikke har været i stand til at knytte oplagte indvandringsgrupper til os. En ting er imidlertid sikker: Hvis tendensen til at »de andre« vokser hurtigere end os fortsætter, vil vi ikke øge vor indflydelse, men tværtimod få den beskåret.

'J) Skattepligtiges andel af samtlige fuldt skattepligtige helårsansatte: Danmark: Statistik; S. 4.

'J) Lars Pedersen: Indvandrede og deres efterkommere i Danmark: Danmark: Statistik; S.U. nr. 43.

'J) Oplysninger om den katolske kirke i Danmark stammer dels fra »katolsk orientering«, dels fra velvilig bistand fra Bispekonkret.

'J) DAWN rapporten: Gørdanerne krisme. Redaktør Søren Rouland-Nørgaard; Forlaget SALT.

Pave Shenouda III på besøg i Danmark

Biskop Hans L. Martensen deltog i gudstjeneste

Den katolske kirkes overhoved, pave Shenouda III, har været i Danmark for at indvie den katolske menighedskirke på Amager. I forbindelse med pastoresbesøget blev der afholdt en økumenisk gudstjeneste i den lutherske Vor Frue Kirke i København.

Gudstjenesten deltog foruden pave Shenouda biskop Hans L. Martensen og den lutherske biskop af København, Erik Norman Svendsen. Pave Shenouda var ledsaget af flere katolske præster.

I sin tale sagde Shenouda, at den katolske kirke var stærkt engageret i arbejdet for kristen enhed. Han var glad for, at alle, der var til stede ved den økumeniske gudstjeneste, kunne sige den samme trosbekendelse.

Den opvoksende generation lå paven stærkt på

sinde. Han understregede, at det ikke var nok at søge for børnenes verdslige uddannelse. Det var lige så vigtigt at drage omsorg for børnenes åndelige liv.

En af de ældste kirker

Den katolske kirke er en af de ældste kirker. Menigheden i Alexandria blev oprettet af apostlen Markus. Den første store teologiske skole lå i Alexandria, og det var den hellige Athanasius, der år 325 formulerede ordlyden af den nicænske trosbekendelse i striden mod Arius og hans tilhængere (vedr. Kristi natur).

Men de kristologiske stridigheder fortsatte, og i 451 kom det på konciliet i Chalcedon til et brud mellem den katolske kirke og de øvrige kirker, idet den

Pave Shenouda III og biskop Erik Norman Svendsen på vej ind i Københavns domkirke, Vor Frue. Foto Susanne Wøgenaar.

katolske kirke forlængede den såkaldte monofysitisme. Disse uoverensstemmelser er dog bragt ud af verden, og der er i dag en høj grad af teologisk overensstemmelse mellem den katolske og de ortodokse kirker.

Munkesvæsenet har også sin oprindelse i Egypten. Den hellige Antonius d.

Store startede sit eneboerliv i ørkenen ca. 275, og den hellige Pachomios d. Ældre grundlagde i Tabennisi ca. 323 det første munkesamfund med ordensregel og ordensforest. Klosterlivet spidder den dag i dag en stor rolle i den katolske kirke.

Formanden for Vatikanets Enhedsråd, Edward Cassidy

Svenske og finske lutherske kirker skal være spydspidser i den økumeniske samtale

De svenske og finske lutherske kirker skal bevare deres loyalitet mod Det lutherske Verdensforbund og samtidig være spydspidser for den økumeniske samtale, fordi de mere end andre lutherske kirker har bevaret et betonet deres katolske arv, siger kardinal Edward Cassidy. Han besøgte for nylig Sverige i anledning af Svenska Kyrkans 500-års jubilæum.

I et interview i »Katolsk

Kyrkotidning« siger kardinalen, der er formand for Vatikanets Enhedsråd, at samtalen med de lutherske kirker hele tiden når et skridt videre. Men er enige om, hvad der nu skal diskuteres, nemlig embedsforståelsen, nadver og kirkesyn.

På et spørgsmål, om det snart er mulighed for fælles nadver mellem katolikker og lutheranere svarer Cassidy: »For de lutherske

kirker er nadveren en måde at nærme sig hinanden. For os katolikker og ortodokse er fælles nadver et mål, vi først kan opnå, når kirkerne har et synligt fællesskab og ikke blot et åndeligt».

Men selvfølgelig er katolikkerne med i den økumeniske diskussion. »Jesus udvalgte Peter til at holde sammen på apostlene. Tidligere blev Peters embedet forstøjet på den måde, at ørene skulle holdes lukkede. Hvis der kom nogen og bankede på, kunne han komme ind. Men vi katolikker skal - netop på grund af Peters embedet - deltage i diskussionerne. Og fordi vi er så store, skal vi passe på ikke at tromele de andre ned, men vise dem respekt», siger Cassidy.

Kardinalen finder det vigtigt at styrke den historiske viden i kirkesamfundene. Når man finder svar på, hvad der var årsag til splittelsen for 500 år siden, kan man løse problemerne og finde tilbage til kirken. Alle, der deltager i den økumeniske proces, må være parate til at opgive noget, der viser sig både at være en tradition og ikke en arv, der er bevarat fra urkirken.

»Vi må gå tilbage og undersøge, hvad man oprindeligt forstod ved f.eks. en biskop. Bispeembedet forandredes i midtaldertiden. Vi skal undersøge forløbet meget nøje og finde ud af, hvad der er oprindeligt og hvad der blot er en tradition. På den måde kan vi lidt efter lidt i fællesskab søge tilbage til den kirke, Jesus grundlagde, siger Cassidy.

ODENSE UNIVERSITETSFORLAG PRÆSENTERER:

På vej mod hjemstavnret

Fås nu i boghandlen: Anders Bjørnsvads værk om den Katolske kirke uader den tyske besættelse 1940-45.

...udmærket og virkelig fyldssægende...

Georg Heggum i Katolsk Orientering.

Mange detaljer... gennemarbejdet... god bog. Arthur Jensen i Jylland-Posten.

190 sider, illustreret, 188,00 kr.

missio danmark

Oktober måned er missionsmåned. Over hele verden samles der ind til mission i denne måned. »missio danmark« har til lejligheden fremstillet en lille spænbæsse, som forestiller en lille franciscaner-munk. Han har en snor om sin finger. Det må være fordi, der er noget, der skal huskes.

Spørg hos sognepræsten, om der også er en franciscaner-munk til dig.

Christian Noval diakonvies i Rom

Christian Noval diakonvies tirsdag den 19. oktober i Laterankirken Rom. Fra Danmark repræsenterer

p. Czeslaw Kozon biskop-pren. Christian Noval læset på neokatekumeneseminarium i Rom.

Diakon på et hospice

I et år var St. Joseph Hospice i London mit hjem og mit virke, fortæller pastor Benny Blumensaat

Tidligere på året var der en diskussion i k.o. om "diakoni", et vitalt emne som jeg heredede gerne vil fokusere på igen.

Siden jeg afsluttede mine filosofiske og teologiske studier i juli 1992, og efter at være blevet viet til diakon, har jeg været så privilegeret at kunne virke som diakon/sygehjælper på St. Josephs Hospice i Hackney det østlige London, et af de fattigere områder i storbyen.

Et hospice er et mindre hospital, hvor mennesker, der er uretredelige syge, bliver indlagt for på værdigt vis at møde døden. Ad det er noget specielt for hver enkelt person, en erfaring som vedkommende aldrig har været igennem før. Derfor er det vores opgave som medlemmer af den samme menneskelige familie at drage omsorg for, at ingen af os dør alene eller i smerte.

På St. Josephs, som er ledet af katolske kærghedssøstre fra Irland, er der en afslappet og hjemmelignende atmosfære på de forskellige afdelinger, som

rummer over 100 sengepladser.

På St. Michaels afdeling, hvor jeg arbejder, er der 21 sengepladser. Patienternes levetid, når de ankommer, er gennemsnitlig 4 uger. Der er et godt samarbejde blandt personalet, som rummer rengøringsfolk, søstre, læger, sygeplejersker, sygehjælper, diakoner, præster og frivillige, alle sammen om den fælles opgave at drage omsorg for de syge, i hvem Jesus på en særlig måde er tilstede.

Patienten oplever øget livskvalitet

Det er hovedsageligt cancer-patienter, som indlægges, og i løbet af kort tid er smertene under kontrol. Patienterne oplever en øget livskvalitet i den tid, som hun eller han har tilbage.

Det er hårdt, men meget berigende at arbejde på et hospice. For mig er det den bedste mulige forberedelse til den præstegenang, jeg er på vej ind i. Sammen med patienterne

oplever jeg ofte Jesus i Gethsemane Have, hvor han råbte til sin Far og bad om at måtte blive forskånet. Kun de færreste mennesker ønsker at dø. Frygten for det ukendte sidder dybt i den menneskelige natur, men den bliver til at bære, hvis der er et men-

neske ved dig, en der vil holde dig i hånden, når du er bange, og når du glider ind i bevidstløshed og senere holder helt op med at trække vejret.

Et år har St. Josephs Hospice været mit hjem og virke. Det er en umådelig smuk tjeneste at få lov at virke blandt de syge. Det er kirken skaldt at tjene blandt syge, med den lidende Jesus. Hvad enten det er cancer, AIDS eller andre former for uretredelige sygdomme, så lad

os engangsløse ved at trøste, hjælpe og gøre Jesus nærværende gennem tanker, ord og gerning.

Også brug for hospicer i Danmark

I England såvel som i Danmark er der brug for hospicer. Tiden er inde til handling. Overalt i verden kaldes Gud mennesker til at på nye veje, til at tage sig af dem, hvilket vi også ser i kirken herhjemme. Overalt er der søgende mennesker, lider men-

nesker, som vi må vise venlighed til Gud.

Oprettede af små hospicer er en af de oplagte måder at svare på vort lids kald til nye-engangsløseri på.

Lad os bede for, at de initiativer, som skal tages, bliver udført med omsorg, og at alle, som vil det samme, finder sammen og formår en vision gennem bøn, om samtale, og får modet til at omsætte den i praksis.

Benny Blumensaat

Nyt fra Musikmappedylvalget

Inden for DUK eksisterer der et udvalg, der kaldes Musikmappedylvalget (MMU). Det blev oprettet i slutningen af 70'erne med det formål at samle salmer og messer for børn og unge til lejr- og menighedsbrug. I første omgang blev de samlet i »Den blå mapp« eller »Pris Herren efter noder«.

Senere er der opstået et behov for egnede salmer og sange til sommerlejrene temaarbejde og messer, og i en årrække har MMU lavet et hæfte til hvert års tema.

Arbejdet med dette har p.g.a. tidspres, tekniske detaljer m.m. ikke altid været let, og temaefarver har også svinget i kvalitet og tilfredshed blandt brugerne. Nu har vi ændret på arbejdsgang, da et nyt lay-out-udvalg under DUK vil hjælpe os med notetegning, lay-out og trykning. Dette vil gøre arbejdsprocessen lettere og hurtigere, så det nye hæfte endelig skulle kunne blive færdigt til efterårsferienes musikweekend på Øm.

Hvad angår indhold og kvalitet i temaefarverne, har vi fået den kritik - både negativ og positiv. I MMU har vi forsøgt (ud fra det materiale vi har haft) at tilgode både børns og unges smag i tekst- og musikvalg, men vi må erkende, at det efterhånden er svært at finde nye gode sange og salmer til temaefarverne. Vi henter materiale mangle steder fra, men mest fra ekumeniske eller folkekirkelige kredse.

Findes der i Danmark

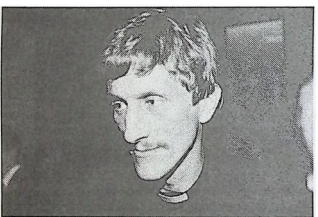
katolikere (gerne børn eller unge), der har skrevet salmer eller digte, der kan bruges på sommerlejrer eller til familiemesser, vil vi meget gerne høre fra jer. Det er specielt tekster, vi interesserer os for, fordi vi i MMU har mulighed for at sætte musik til teksterne. Vi lover ikke, at vi udvalgte teksterne, da vi stadig gerne vil have os ret til at vælge, hvad der skal ind i temaefarverne. Det skal her nævnes, at næste års tema er »Mission«.

Vi er også ved at forberede udgivelser af en ny sangbog, der forventes udkommet i 1995. Indholdet bliver dels nye salmer og sange og dels et udpluk af de bedste fra temaefarverne.

Til denne udgivelse vil vi meget gerne høre fra katolikere, som mener at ligge inde med egne stoffer. Hvis du har gode idéer, bedes sendt til MMU, v/Kristen H. Jørgensen, Lindholmevej 12, 2. tv., 8200 Århus N. Tlf. 86 16 50 01.

Liturgisk kalender oktober 1993

1. hvid. Lørdag i 26. alm. uge. (II Ps). *Theresa af Jesusbarnet*, Jørgen (1989) (II). L.: Bar. 1:15-22. Ev.: Luk. 10:38-45.
2. hvid. Lørdag i 26. alm. uge. (II Ps). *De hellige Varmegioner*, m. *Engelens pf. L.*: Bar. 4:5-12:27-29. Ev.: Matt. 18:2-10. (*Læsning ad Ilibrium* (Varmegionale): 2. Mos. 23:20-23a.)
3. grøn. 27. alm. søndag. (III Ps). *Gl. Cr. Alm. s. pf. L.*: Es. 5:1-7; Mt. 80:9+12. 12:14. 15:16-19:20. (Om: Herrens vingård er Israels hus) 2. L.: Fil. 4:6-9. Ev.: Matt. 21:33-43.
4. hvid. Mandag i 27. alm. uge. (III Ps). *Frans af Assisi*, (11268) (II). L.: Jon. 4:1-11. Ev.: Luk. 10:25-37. (*Læsning ad Ilibium* (Frans af Assisi): Gal. 6:14-18).
5. grøn. Tirsdag i 27. alm. uge. (III Ps). L.: Jon. 3:1-10. Ev.: Luk. 10:38-42.
6. grøn. Onsdag i 27. alm. uge. (III Ps). *Eller hvid. Bruno*, præst, (11101). L.: Jon. 4:1-11. Ev.: Luk. 11:1-4.
7. hvid. Torsdag i 27. alm. uge. (III Ps). *Vor Fru af Rosentræet* (III). *Johanna Maris pf. L.*: Mat. 2:13-23a. Ev.: Luk. 1:15-13.
8. grøn. Lørdag i 27. alm. uge. (III Ps). L.: Joel 1:13-15; 2:1-2. Ev.: Luk. 11:15-26.
9. grøn. Lørdag i 27. alm. uge. (III Ps). *Eller rødt. Dionysius biskop, Gudsmorder, menige*, *Eller hvid. Johannes Leonardi*, præst (11609). *Eller hvid. Gudsmorderes lærtagsmesse*. L.: Jon. 4:1-11. Ev.: Luk. 11:15-26.
10. grøn. 28. Alm. søndag. (IV Ps). *Gl. Cr. Alm. s. pf. L.*: Es. 26:6-10a; Sl. 23:1-2. 34. 5:6. (Om: I Herrens hus skal jeg bo gennem lange tider) 2. L.: Fil. 4:12-14. 19:20. Ev.: Matt. 22:1-14 eller 22:1-10.
11. grøn. Mandag i 28. alm. uge. (IV Ps). L.: Rom. 1:1-7. Ev.: Luk. 11:29-32.
12. grøn. Tirsdag i 28. alm. uge. (IV Ps). L.: Rom. 1:16-25. Ev.: Luk. 11:37-41.
13. grøn. Onsdag i 28. alm. uge. (IV Ps). L.: Rom. 2:1-11. Ev.: Luk. 11:42-48.
14. grøn. Torsdag i 28. alm. uge. (IV Ps). *Eller rødt. Callistus I, pave og martyr*, (1222). L.: Rom. 3:21-30a. Ev.: Luk. 11:47-54.
15. hvid. Lørdag i 28. alm. uge. (IV Ps). *Theresa af Assisi*, (11268) (II). L.: Rom. 4:1-8. Ev.: Luk. 12:1-7. (*Læsning ad Ilibrium* (Theresa af Jesus): Rom. 8: 2-21).
16. grøn. Lørdag i 28. alm. uge. (IV Ps). *Eller hvid. Hedvig, ordenssøster*, (1242). *Eller hvid. Margareta Maria Alacoque*, Jørgen (1850). *Eller hvid. Gudsmorderes lærtagsmesse*. L.: Rom. 4:13. 16-18. Ev.: Luk. 12:8-12.
17. grøn. 28. Alm. søndag. (II Ps). *Gl. Cr. Alm. s. pf. L.*: Es. 45:1. 46: 2. Sl. 29:1+2. 45: 7-8. 10:10. 10:10. (Om: kristi 2. L.: 1. Tess. 1:1-5b. Ev.: Matt. 23:1-12. *Ignatius af Antiochia, biskop og martyr*, (1107). *Ignatius*.)
18. rød. Mandag. Lørdag. *Evangelist II*. (II Ps). *Gl. Ap. pf. L.*: 2. Tim. 4:10-17b; Sl. 145:10-11. 12:13ab. 17-18. (Om: Dina fromme, Herre, skal lungdne dit riges strålende helihed!) Ev.: Luk. 10:1-9.
19. grøn. Tirsdag i 29. alm. uge. (II Ps). *Eller rødt. Isak Jørgens, præst, og Idefastenslær, martyr* (11647). *Eller hvid. Poul Korset*, præst (1775). L.: Rom. 5:12. 15b. 17-19:20b. 21. Luk. 12:35-38.
20. grøn. Mandag i 29. alm. uge. (II Ps). L.: Rom. 6:12-18. Ev.: Luk. 12:39-48.
21. grøn. Torsdag i 29. alm. uge. (II Ps). L.: Rom. 6:19-23. Ev.: Luk. 12:49-53.
22. grøn. Tirsdag i 29. alm. uge. (II Ps). L.: Rom. 7:18-26. Ev.: Luk. 12:54-57.
23. 15-dns dagen for pave Johannes Paul's udsendelse. *Mindes I Menighedens Forberedelse*.
23. grøn. Lørdag i 29. alm. uge. (II Ps). *Eller hvid. Johannes af Capistrano*, præst, (1458). *Eller hvid. Gudsmorderes lærtagsmesse*. L.: Rom. 8:1-11. Ev.: Luk. 13:1-5.
24. grøn. 30. Alm. søndag. (II Ps). *Gl. Cr. Alm. s. pf. L.*: 2. Mos. 22:21-27; Sl. 16:2-3a. 30b-4. 47:13ab. (Om: Hare, mine, til dig har jeg dit Heltalskand) 2. L.: 1. Tess. 1:5a-10. Ev.: Matt. 22:34-40.
25. Antonius Maria Claret, biskop, (1870), *Hejres ikke. Kollekt for verdensmissionen*.
26. grøn. Mandag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Rom. 8:12-17. Ev.: Luk. 13:10-17.
27. grøn. Tirsdag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Rom. 8:18-25. Ev.: Luk. 13:18-21.
28. grøn. Onsdag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Rom. 8:26-30. Ev.: Luk. 13:22-30.
29. rød. Torsdag. *Simon og Judas, apostle* (II). (II Ps). *Gl. Ap. pf. L.*: Fil. 2:19-22; Sl. 13:2-3. 4:6ab. (Om: Deres tale er rikeligt til jøderne endes) Ev.: Luk. 6:12-19.
29. grøn. Fredag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Rom. 8:1-5. Ev.: Luk. 14:1-4.
30. grøn. Lørdag i 30. alm. uge. (II Ps). *Eller hvid. Thøger*, præst, (11050). *Eller hvid. Gudsmorderes lærtagsmesse*. L.: Rom. 11:1+2a. 11:12. 25-28. Ev.: Luk. 14:17-11.
31. grøn. 31. alm. søndag. (III Ps). *Gl. Cr. Alm. s. pf. L.*: Mat. 1:14b-20. 6:10. Sl. 131:1. 2. L.: 1. Tess. 2:7b-9:10. Ev.: Matt. 23:1-23.

Opværtens af små hospicer er en af de oplagte måder at svare på vort lids kald til nye-engangsløseri, mener den nyligt viede præst, Benny Blumensaat. Foto Knud Kluge.

Læserne diskuterer

Jeg har et modforslag

Christian West skriver i dansktekisemen øjeblikk o. nr. 13, at han i forbindelse med at pastoralrådsmedlem har forventet Ver-

ketiske arbejde i bispedømmet.

Jeg har et modforslag, at man genoptrykker de bøger, der i tidens løb er kommet på Niels Steensens Forlag, og såfremt en interessekreds skulle få oversat Verdenskatekismen, så skal den indlægges i en bred vifte af det allerede eksisterende.

Ganske særligt i voksenkatekisen er det relevant, at grundlaget er individuelt: En voksen, vordende katolik skal spørges: Hvad vil du vide noget om? Hvad vil du lase? Hans Thomsen Clausen

Om en læserdebat

Læserdebatten om »ønskeligheden af vor bispedømmes eventuelle indvielse til Marias hjerte« har efterhånden bevæget sig bort fra bispøkkens egentlige spørgsmål. Mange indlæg er forsvor for, hvad ingen angriber eller omvendt angreb på frimte, ingen har forsvaret. Flere indlæg, der uden at bringe nye synsvinkler blot gentager allerede fremsatte meninger, afvises fremover.

Red.

Herrens engel bragte Maria det glade budskab

Hvis debatten om indvielse af bispedømmet til Maria uoplettet hjerte kunne føre til en besindelse på, hvordan vi forkynder Jomfru Marias betydning for det mysterium, at Gud blev menneske, så kan den på være til gavn, siger pastor Per Dolmer i sin artikel.

Angelus – klokken er tolv, og jeg står ude ved klokkestaben ved siden af Helligåndskirken i blæsten – og det blæser altid i Vendsyssel! – og ringer Angelus. Klokkeslagen tæner over kvarterets huse og over trafikken på Europavej 3. I medvind kan klokkeslagen høres helt over til flådestationen, havnen og værftet, og derovre fra svarer hver dag en sirene for at forsikre, at nu er klokken tolv.

Klokken ringer dog ikke for at sige, at det er middag. Den har et bedre budskab: Inkarnationens mysterium og Jomfru Marias delagtighed heri.

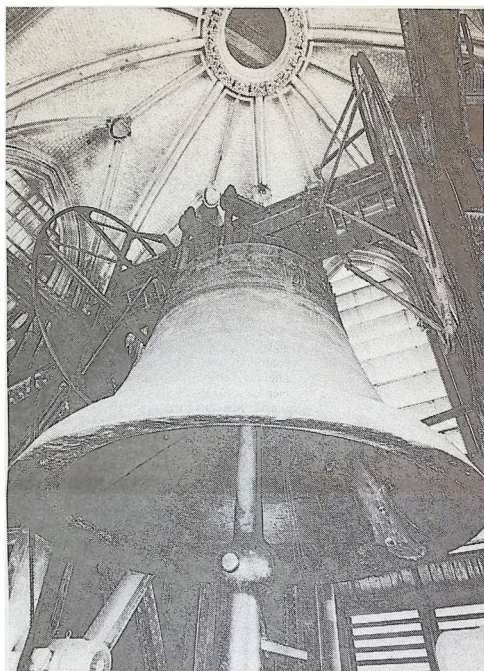
I den katolske kirke eller i det mindste »katolsk orientering« er en debat i gang om indvielse af bispedømmet, ja, hele det danske folk, til Marias uoplettet hjerte. Om denne debat vil føre til en indvielse, som vil være til stor glæde for nogen, men for andre vil være en tom deklamation, fordi udtrykket ikke siger dem noget, skal være usagt. Men hvis denne debat kunne føre til en besindelse på, hvordan vi forkynder Jomfru Marias betydning for det mysterium, at Gud blev menneske, så kan den ret være til gavn. Den kan også blive til gavn for vore medkristne, som efter reformationen blev efterladt i et tomrum m.h.t. forskelligheden af Jomfru Marias betydning i troens sammenhæng.

Vi har dogmerne om Marias uoplettet ufængslelse og om Marias optagelse i himlen, og det er i den sammenhæng talen om Marias uoplettet hjerte høret til. Vi har en liturgisk praksis, som ofte er svag. Her beder vi et Hil dig Maria, en Rosenkrans eller Angelus.

Vi har en Mariafromhed, som samler sig om de kendte Maria-åbenbaringer og suppleres med menneskers private Mariaoplevelser.

Vi har en forkyndelse i almindelighed af, at Jomfru Maria skal være os et forbillede på lydhed mod Gud og på modtagelse af nåden fra Gud.

Men har vi også den forkyndelse, der uopdrager til fordybelse i og overvejelse af de troens hem-

meligheder, som konkret udtrykkes i de forskellige Maria-fester og giver dem særpræg? – Uden den forkyndelse kommer dogmer, liturgi og fromhed til at svæve i luften. Hvorfor skal forkyndelse af Jomfru Marias betydning i frelsesværket altid udtrykkes det minimale, hvorfor ikke af og til det maksimale?

Uden denne fordybelse, overvejelse og forkyndelse, som rækker ud over mindstefælles mål, kan vi som katolikker med lidt forsikning komme til at have i en nyprostetantisme, hvor ordet blev kød for hurtigst muligt at blive ord igen. Det betyder ord, budskab, ideologi om en Guds nåde og tilgivelse, og om en kærlighed, som faktisk kan undvære inkarnationens Jesus Kristus, den levende Guds søn, og kan nåjes med profeten Jesus fra Nazaret.

Forkyndelse af Jomfru Marias betydning står vagt om inkarnationens mysterium. Udgangspunktet for Mariadrykelsen er ordene i Magnificat:

»Se, herafter skal alle slægtar prise mig salig.« (Luk. 1, 48).

Lad være, at Marias lovsang kan sammenlignes med andre mødes lovsang, f.eks. Samuels sang, Hannas lovsang. Gode ord kan låle genbrug; men originale er ordene: Fra nu af skal alle slægtar prise mig salig. Man spørger hvorfor? – Fordi Maria er enstående smuk, rig eller klog? – Nej, Maria giver selv svaret: »Fordi den Mægtige har gjort store ting imod mig.«

Maria er blomsten af Guds udvalgte folk, jøderne. Men hendes ja skyldes ikke folket eller hendes trosprestation, men Guds nåde, som har virket forud

ifolket og i hende. Det er, hvad kirken udtrykker i troen på Marias uoplettet ufængslelse. Ved sin nåde har den Mægtige holdt Maria fri for arvesyndet. Gud har fritstillet Jomfru Maria, så hun var lige så fri som Eva til at sige ja til Gud, og Maria valgte at sige Ja.

Fra nu af skal alle slægtar prise Jomfru Maria salig. Derfor er vort spørgsmål til vore evangeliske medkristne, om dette udsagn ikke også gælder dem? – Udover hele Danmark ringer kirkeklokkerne morgen og aften, enkelte steder også om middagen. Det er Angelus-ringen, omend den er blevet »christelig forvendt«. Men da næsten ingen beder bønnerne, kommer det til at hedde sig, at man ringer solen op og ned. – Som om solen ikke kan klare sig foruden.

Man kan få den tanke, at det med kirkeklokkerne i Danmark er som med bønnevimplerne og bønnehjulene i Tibet. Blot vimplerne blæser og hjulene snurrer, så er det buddistisk opfattelse, at bønnerne fungerer. Danmark ikke buddistisk. Når klokkerne kalder til bøn, og bønnerne mangler, har vi katolikker en gave til vore medkristne, et bidrag til at udfylde tomrummet: Angelus.

Marias optagelse i himlen

I trosbekendelsen beken- der vi troen på »kedets opstandelse og det evige liv«. Hvis vi undlader at fremhæve kedets opstandelse, havner vi let i den grøft, at det alene er sjælen eller ånden, der frel- ses, og at kødet ikke frel- ses, fordi det er noget ringere. Så gløder vi ud i foragt for det fysiske, eller også frykter vi det som noget, der ikke velkom- mer vort forhold til Gud. Så er der frit spillerum for nyrøjeligse tanker om sjæl- vandring.

Afgørende er sjælen, li- geggyldig er skiftende em- ballage! Troen på kedets opstandelse understreger, at Gud har skabt ikke blot sjæl og ånd, men at også vort krop er Guds gode skaberværk, som skal op- stå i fornyet skikkelse. Det er i den sammenhæng den katolske kirke forkynder dogmet om Jomfru Marias optagelse i himlen med både en sjæl og et legeme, der ved Guds nåde blev holdt fri for arvesyndens pletter.

Dogmet om Marias u- plettet ufængslelse ud- virker til, at troen bliver jordnær. Dogmet om Marias optagelse i himlen medvirker til at troen bliver kropsnær.

Hvor troen er både jordnær og kropsnær, kan vi begynde at overveje at indvie os selv til Marias uoplettet hjerte.

Det er noget af, hvad jeg blår på hjerte, når jeg i glæsten ringer Angelus i Frederiksbavn og af hjer- tet siger: Ja, bed for os hellige Guds Moder!

Per Dolmer

Ignatius af Loyola - dengang og i dag

Weekend på Maglås
fra den 26. november til 28. november 1993
Weekenden er en indføring i relation til Loyolas liv og spiritualitet, som vi vil sætte i relation til vores egen erfaring. Der kræves ingen forudsætninger, bare du er interesseret og åben.

Weekenden ledes af Skt. Josephsstræns: Hildegaard Doods, Evelyn Krappele og Johanne Maria Lettmann.
Vi starter fredag med aftensmad kl. 18.00 og slutter søndag kl. 14.30. Pris kr. 500.-

Tilmelding til Maglås Kursuscenter, Elmh Udman, Hæster- køvvej 6, 3460 Birkerød ved indbetaling af depositum kr. 200.- på giro 428 44 29 eller check.
Telefon 42 81 07 15 mellem 9-15.

Åbent hus

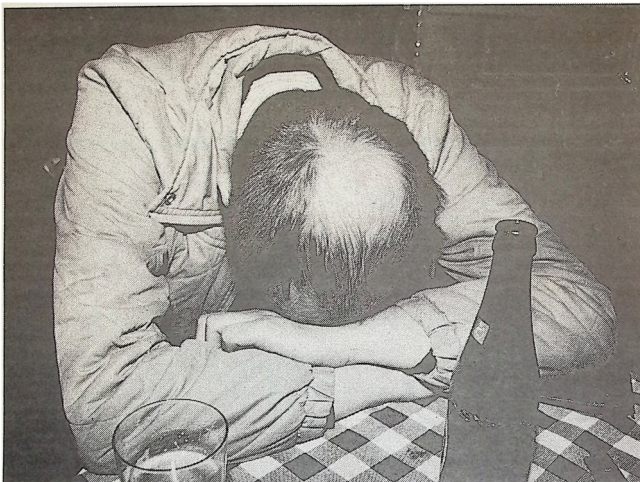
Maglås Kursuscenter, Hæsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Tir. 42 81 07 15.
Søndag den 3.10. 93 kl. 15.00: Helle Stangerup fortæller om »Christine« og »Sct. Markus«.

Søndag den 28.11. 93 kl. 15.00: Elisabeth Weatenhøft spiller Chopin - Schubert - Beethoven. Thoms og Hassel fra Lokalhistorisk Arkiv i Birkerød indleder om familien Weatenhøft.

Søndag den 6.12. 93 kl. 14.18: Åbentstue. Søndag den 12.3. 94 kl. 15.00: Nils Birger Warmberg fortæller om »Digtere i Nordjælland«. Kl. 14.00: Kaffe/te og kage Kl. 15.00: Foredrag Pris: Kr. 30,00. 5-tog til Birkerød station - bus 328 til Hæsterkøb.

»Evangelisation 2000«

sat »Evangelisation 2000« fra en adresse i Rom (men uden for Vatikanet), mens »Lumen 2000« har flyttet sin adresse til Eindhoven (Holland).

I det fem sider lange præsentationsmateriale på dansk nævnes konsekvenserne af en evangeliseret verden for den lidende menneskehed kun et enkelt sted, og det som et tilfældigt indfald.

Et privatkapitalistisk »megaprojekt« blottet for enhver social dimension, uden inkulturation, uden lægfolkets initiativ, uden økumene eller dialog, uden indsats for fred Af Marianne Powell

Under slagordet »Evangelisation 2000« indledtes i 1990 en stort anlagt kampagne, hvis erklærede mål er »at give Jesus en gave i anledning af hans 2000 års fødselsdag... (nemlig) en verden, som virkelig har omvendt sig til Kristus».

Kampagnen har også nået Danmark. Der holdes møder og bedekampagner, og der udsendes blade og foldere om dette projekt, som præsenteres om et svar på pave Johannes Paul II's gentagne opfordringer til en »særlig ihærdig og verdensomspændende indsats for at forkynde evangeliet både inden og uden for kirken de sidste 10 år inden år 2000«, som det danske propagandamateriale siger.

Hvad ligger der bag denne kampagne? Hvem jværksætter den, og hvem betaler for den? Hvilken kirkeforståelse har den, og hvordan forstås den begrebet evangelisering? Sådanne

spørgsmål presser sig på, ikke mindst fordi dette megaprojekt præsenteres med et officielt skær i medierne.

Karisme og store penge
Evangeliseringskampagnen, som har to grene »Evangelisation 2000« og »Lumen 2000«, blev udført af et af tre ny-konservative katolske bevægelser i fællesskab, fortæller *Latinamerica Press* (juli 1988): »Den internationale karismatiske Fornyelse«, »Comunione e Liberazione« (en italiensk marianisk lægbevægelse) og »Schönstadt« (en tysk marianisk bevægelse for præster og lægfolk).

Det vigtigste element i projektet var »Lumen 2000«, en paraplyorganisation af katolske video- og fjernsynsproducenter, som er grundlagt af den hollandske forretningsmand *Piet Derksen*, som har tjent en formue i fritidsbranchen, og den ame-

rikanske milliarder *Bobbie G. Cavnar*, en tidligere oberst i luftvåbenet, forretningsmand i Dallas (Texas) og samtidig grundlægger af en karismatisk bevægelse, som kalder sig »Catholic Community of God's Delight«.

Hertil kommer en tredje person, den amerikanske redemptorist *Tom Forrest*, som i 23 år var missionær i den Dominikanske Republik og Puerto Rico, derefter president for den »Karismatiske Katolske Fornyelse« (ICCR0) gennem 6 år, inden han kastede sig ud i det nye projekt for verdens evangelisation. Han er kendt som en skarp modstander af den måde, den latinamerikanske kirke har udviklet sig på siden Medellín, fortæller bladet *Franziskanermission* (1, 1992).

Som økonomisk ekspert for »Lumen 2000«, fortæller det velinformerede blad *Kirche Intern* (1988), engagerede man Jean-

Loup Dherse, tidligere medarbejder i Verdensbanken og rådgiver for Eurotunnel. Dherse er medlem af den karismatiske gruppe »Emmanuel«, og han var ligesom Tom Forrest indbudt personligt af paven til at deltage i bispesynoden om lægfolk i 1987. Med i planlægningen på et tidligt tidspunkt, fortæller *Kirche Intern*, var også *Trish Purcell* fra »den arkeosynovale katolske bevægelse p. Peyron's Rosenkranskorst«, som stilledes hvide bevægelsens arkiv til rådighed for »Lumen 2000«.

»Lumen 2000« har i Dallas oprettet et stort mediecenter med billedarkiv og komplette fjernsynsprogrammer. Endvidere er der samme sted oprettet et træningscenter for radio- og fjernsynsfolk, som arbejder med »Evangelisation 2000«. Medieprojektet, som for en stor del finansieres af *Piet Derksens* organisa-

tion »Stiftelsen til vidnesbyrd om Guds kærlighed«, regner med omkostninger til fødselsdagsgaven på 4000 millioner dollars.

Privat eller officielt initiativ?

Kampagnen præsenterer sig som et halvvejs officielt kirkeligt foretagende, og det er også en kendsgerning, at projektet i sin begyndelse havde Vatikanets bevægenhed. »Lumen 2000« blev indviet i Rom med et kontor i Vatikanet den 3. juni 1987 med deltagelse af bl.a. erkebiskop *Sanchez*, sekretær for »Kongregationen for Folkenes Evangelisering«, *Moder Teresa* fra Calcutta og *Jan Schoth*, generalsekretæren for bispesynoden.

Tom Forrest har udtalt, at han forstår sin organisation »Evangelisation 2000« som stående direkte under statssekretæren kardinal *Casaroli* (nu pensioneret), og til pressen har han sagt, at »mange tegn taler for, at paven i særlig grad værdsætter de kvalifikationer og den loyalitet, og det er tre kirkelige bevægelser »Den karismatiske Fornyelse«, »Opus Dei« og »Comunione e Liberazione« har lagt for dagen» (*Kirche Intern*). Opus Dei nævnes dog ikke normalt i forbindelse med »Evangelisation 2000«.

Vatikanet trak sin støtte tilbage

Da projektet startede, gjorde Vatikanet de 117 nuntiaturer opmærksom på det. Alligevel ser det ud til, at Tom Forrest i nogen grad har gjort regning uden værd. *Kardinal Casaroli* begyndte at udtale sig forsigtigt og tilbageholdende, og i januar 1989 meddeltes det i pressen, at paven trak sin støtte til projektet tilbage.

Centralkontoret måtte forlade *Belvedere* Paladset i Vatikanet, og de planlagte øvelser for 1000 biskopper fra hele verden, som samme år skulle have fundet sted i Vatikanet, blev forbudt, fortæller den brasilianske avis *Folha de Sao Paulo* (1989). Samme kilde nævner, at dog blev der enklejlighed blev udstedt et forbud mod at nævne paven som projektets vigtigste ideolog og talsmand, et forbud som kampagnens propagandamateriale har sidet overhørig.

Tom Forrest leder fort-

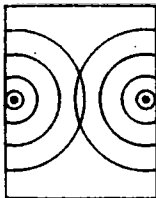
At stemme til enhed

»Evangelisation 2000« eller »nye evangelisation« er gloser, som dukker op med stadig større hyppighed i katolsk litteratur i disse år, men ikke alle mener det samme dermed. »Evangelisation 2000« synes at være inspireret af den årstalmystik, som altid griber mennesker ved slutningen af et århundrede- og endnu stærkere ved slutningen af et årtusinde. Man har kendt til intensiverede evangeliseringsindsatser ved slutningen af alle århundreder, ikke mindst i middelalderen, hvor man regnede med, at jorden ville forgå i forbindelse med et århundredeskifte. Jehovas Vidner, for hvem apokalyptiske tankegange er dagligdags, har længe henvist til årtusindeskiftet som en skæbnesvanger dato.

Bag betegnelsen »Evangelisation 2000« gemmer der sig en rent katolsk organisation, og den evangeliserende verden, som bevægelsen håber at kunne forære Jesus i fødselsdagsgave, er en katolsk verden. Økumene har været nævnt af vækkespredikantene i det skandinaviske område, men har i praksis ingen plads i »Evangelisation 2000«. Økumene fremmes ikke af udtalere som »Kattoliker er stolte af at have pant på at tilhøre den sande Kirke« (dansk propagandamateriale).

Det manglende økumene sigte fremgår også klart af den omstændighed, at bevægelsen først og fremmest sætter på katolske biskopper og præster som de bærende kræfter i den nye evangeliseringsproces. En af bevægelsens vigtigste arbejdsmetoder er verdensomspændende retreter for biskopper, præster og teologer.

Hvis man sammenligner »Evangelisation 2000« med lignende evangeliseringsbevægelser i kirken i fortiden, f.eks. 1200-tallets, er indsatsen i størrelse, modreformationen i 15-1600 tallet eller den katolske fornyelse i 1800 tallet, falder det i øjnene, at mens disse tre bevægelser blev båret af de nye ordener eller kongregationer, som var opstået i kirken, sætter »Evangelisation 2000« først og fremmest på verdensøjeblikket.

Nyt fra

Katolsk Radio og Fjernsyns forbund

KRFF

Velkommen!

Katolsk Radio og Fjernsynsforbund i daglig tale KRFF - forsøger hermed noget nyt. I stedet for at sende vores nyhedsbrev direkte ud til medlemmerne kommer det nu som et tillæg til *katolsk orientering*.

Og hvorfor så det?

Jo, dels fordi det faktisk er billigere samtidig med at det giver mere plads til at skrive og sætte artiklerne pænt op, dels fordi vi håber at kunne gøre en smule interesse hos de alt for mange katolikker, der ikke er medlemmer af KRFF... endnu! Så hermed velkommen til jer alle, både medlemmer og ikke-medlemmer.

Nu kunne man måske spørge, hvad en dansk katolsk lægmandsorganisation, der allerede har ca. 1800 medlemmer, skal med endnu flere. Svaret er: øget indflydelse. Jo flere medlemmer, desto større vægt. Og dét er der brug for, hvis man i den offentlige mediedebat fortsat skal kunne høre en stemme, der taler ud fra et kristent katolsk ståsted. Desværre er det navnlig blandt de midaldrende og de unge, det kniber med medlemmer. At få gjort noget ved dét problem er en stor udfordring for alle, der har erkendt mediernes betydning i dagens samfund.

Vi har sammensat en blandedt ret med såvel uddybende artikler som kontante informationer. En del af dem er ikke specielt »nye«, men vi tror, at også mange af vore medlemmer savner nogle af disse informationer. Det vil sikkert være en god idé at tage tillægget ud af bladet og opbevare det, så man kan slå op i f.eks. adresselisten eller videoversigten ved given lejlighed. KRFF ligger inde med et ekstra oplag, som man er velkommen til at bestille en stak af, f.eks. til uddeling ved møder.

God fornøjelse!

Kate Christiansen
Landsformand for KRFF

Tillæg til

»katolsk orientering«

nummer 16

onsdag den 6. oktober

Nytter det noget?

Hermed et bud på, hvad KRFF i det hele taget er til for

Der er sikkert en og anden både blandt KRFF's medlemmer og blandt andre katolikker, der spørger sig selv om, hvad det hele egentlig gør godt for; om vores lille, katolske radio og fjernsynsforbund reelt har nogen som helst indflydelse noget som helst sted. Svaret er naturligvis: Ja! Men herudover er det desuden et spørgsmål, om vi som katolikker overhovedt kan tillade os bare at lade stå til, ikke at blande os.

Behovet er der

Lad os se lidt nærmere på medierne og deres betydning i dag: Danskerne bruger i gennemsnit 2 til 3 timer om dagen på at se TV. Fjernsyn og radio har forlængst overhalet aviser og ugeblade som de massemedier, flest mennesker bruger mest tid på. Og navnlig TV er et meget stærkt medie, fordi det i langt højere grad end de øvrige taler til følelserne.

En solid avisartikel om et givent emne efterlader én med kontant viden om emnet. Et vellykket TV-program om samme emne vil derimod snarere efterlade én i en bestemt *stemning* i forhold til emnet, som man ikke kan forklare rationelt bagefter. Derfor virker det meget stærkere.

Hertil kommer, at mange af programmerne befinder sig på niveau med den kulerte ugepresse. Ikke at der i sig selv er noget galt med talkshows, Lykkehjul, Rescue 911 og Johnny Reimars gæstetale. Men mængden af dem og måden at lave dem på er ikke ligegyldig. Og det er de vist navit at tro, at menneskers verdensbillede ikke i en eller anden grad præges af de personer, man omgås, de aviser, man læser - og de TV-programmer, man ser.

Ud fra et kristent synspunkt er det ikke lige meget, hvad man bruger sit liv til. Kristus ønskede, at

vi skulle engagere os i verden, ikke forholde os ligegyldige over for den. Det er derfor kun naturligt, at vi som kristne blander os i den løbende debat om, hvad vore radio- og TV-stationer belever os med.

Konkrete resultater

Arbejdet kaster sjældent konkrete, målbare resultater af sig. Omend der dog kan nævnes nogle tilfælde. F.eks. fik KRFF's repræsentant i TV2/Lory overbevist redaktionen om, at indsættelsen af fransiskanerne i Roskilde i august måned var en historisk begivenhed, som også kunne interessere uden for snævre katolske kredse. Det førte til en reportage og et interview med den nye sognepræst.

Et medlem af forbundet stod bag de massive protestkampe, der givet vis var medvirkende til, at det lille andagsprogram »Ved dagens begyndelse« blev genindført. Og forbundets repræsentant i DR's programråd fik igangsat en debat om grænserne for, hvad det er rimeligt at bruge DR's sendetid på, efter nogle nærmest pomografiske indlæg i det ellers udmærkede radioprogram »Erotica«.

Lobbyisme

Hvad der imidlertid er langt mere interessant end sådanne enkeltsager er forholdsvis begrænset betydning, er forbundets indirekte indflydelse, som i sagens natur netop ikke kan måles.

Denne indflydelse sker især på to måder. For det første er der forbundets egne direkte henvendelser til medierne, f.eks. i form af ros eller ris til bestemte programmer. Både ledelse og medarbejdere ved DR og TV2 har ofte bedyret over for KRFF og de andre lytterserforbund, at vores kritik gør indtryk,

fordi man betragter os som seriøse, kvalificerede og interesserede seere og lyttere. Og selvfølgelig virker det stærkere, når et helt forbund frem for nogle få enkeltpersoner henvender sig i anledning af et givent program.

Hvordan vores kommentarer afspejler sig i programlægningen, er naturligvis ikke til at sige. Men vi ved f.eks., at det var en stor opmuntring for den TV2-redaktør, der står for serien »Tidens Tro«, at vi hurtigt var ude med ros.

Vi ved også, at KRFF's repræsentant i DR's programråd hos DR's ledelse har ry for at være en fornuftig mand, der ikke blot kører sine mærkesager men har forståelse for, at de fleste sager har flere sider. Det giver hans ord en vis vægt.

Samarbejde

Den anden form for indirekte indflydelse sker gennem *Fællesforbundet for Danske Lyttere og Seere*. Det er en sammenslutning af 5 lytterserforbund, herunder de to store, *Arbejdernes Radio og Fjernsynsforbund* og *Kristelig Lytner- og Fjernseerforbund*. Tilsammen repræsenterer Fællesforbundet op imod 300.000 danske lyttere og seere.

Fællesforbundet optræder i mange tilfælde med

en fælles holdning til både programmæssige og mediepolitiske spørgsmål, og det giver naturligvis en betydelig vægt. De to store forbund har gode kontakter til de politiske partier samt et stort organisatorisk netværk at trække på. Og Fællesforbundet har høringsret ved lovforslag på radio/TV-området.

Gennem sit engagement i Fællesforbundet, kan KRFF være med til at præge Fællesforbundets dagsorden. F.eks. er flere af Fællesforbundets udtalelser blevet til efteroplysninger fra KRFF.

Fællesforbundet kan også gå ind og støtte de enkelte forbund i deres mærkesager. F.eks. blev KRFF løvet støtte, da en nedskæring af de TV-transmitterede gudstjenester en overgang så ud til at gå ud over de katolske messetransmissioner. Omvendt er KRFF med til at give Fællesforbundet en endnu større bredde, og vi kan bidrage med internationale kontakter.

Da der inden for Fællesforbundet er stor enighed om f.eks. mere dansk TV, mindre vold, bedre programmæssig placering af mere seriøse udsendelser o.s.v., ligger en del af KRFF's arbejde og indflydelse netop i Fællesforbundets regi.

Klaus Møller-Jørgensen
mediekonsulent

Danskerne bruger i gennemsnit 2 til 3 timer om dagen foran fjernsynsskærmen.

En ny tidsalder - kassettealderen

Alle KRFF's medlemmer må efterhånden være klar over, hvor megen vægt kirken siden konciliet i 60'erne har lagt på medierne.

Konciliet dokument om medierne gjorde ikke noget særligt indtryk på skyndige - en tynd kop, mente de fleste. Men i dokumentets kølvand skete der alligevel en hel del.

For det første indførte man i hele kirken en årlig mediedag, som normalt afholdes søndagen mellem

Kristi Himmelfart og Pinsen. Paven viser medierne sin særlige bevågenhed ved hvert år at udsende et personligt budskab i anledning af mediedagen.

For det andet kom i 1972 et nyt og væsentligt mere værdifuldt dokument, og endelig udkom sidste år i anledning af, at der var gået 20 år siden det sidste dokument, en ny skrivelse, en såkaldt »pastoral instruks« - med titlen *Actus novae - div. En ny tidsalders (begyndelse).*

Hvert bispedømme sin pastoralfplan Denne instruks opfordrer til praktisk indsats og planlægning i hvert bispedømme. Herhjemme tog biskoppen og pastoralfadets udfordringen op, og et nedsat medieudvalg udarbejdede en rapport og et forslag til den pastoralfplan, som siden er blevet godkendt af biskoppen og rådet.

Hvor mange af de tusinder bispedømmer rundt om i verden der har en

sådan plan, vides ikke, men når man følger med i udviklingen på det globale niveau, kan man mærke, at der efterhånden foregår nok så meget i katolsk regi.

Dette indtryk får man i hvert fald, når man læser *UNDA-NEWS*, medlemsbladet udgivet af den katolske verdensorganisation for de elektroniske mediers medarbejdere.

Globalt og lokalt KRFF deltager som medlem af UNDA i det verdensomspændende arbejde. I parentes bemærket:

Sidste år var vi vært for UNDA-Europas årsmøde på Magleås, og det skal lige nævnes her, at tilkendegivelser fra forskellige lande viser, at deltagere var yderst tilfredse med arrangementet.

Et af UNDA's vigtigste anliggender er bevidstgørelse af katolikker med hensyn til kirken's og dermed alle dens medlemmers - opgaver på massemediernes område.

Vi katolikker i Danmark er ganske vist kun få i antal, men til gengæld har vi bedre muligheder for at påvirke udviklingen

end vores trosfæller i de fleste andre lande, simpelthen fordi der herhjemme findes demokratiske strukturer, hvorigenom man kan øve sin indflydelse på dets ansvar og fjernsyn. Der er tilknyttet mange lande, der tilbyder deres borgere en sådan deltagelse i beslutningsprocesserne.

Det er klart, at vores chance for at virke positivt ville være større, hvis vores forbund var større. Gid det kunne lykkes enhver af os i den grad at bevidstgøre bare én trosfælle om mediernes betydning og vores allesammens ansvar, at han/hun melder sig ind i forbundet!

Skidt eller kanel

En opgave, som UNDA prioriterer højt, er opdragelse til en kritisk holdning over for massemediernes - kritik i den forstand, at man er i stand til at skelne mellem skidt og kanel!

Opdragelse til kritisk brug af massemediernes i familien var en hovedtanke i pavens budskab til mediedagen i år. Paven appellerede også til producenterne af radio- og fjernsynsprogrammer

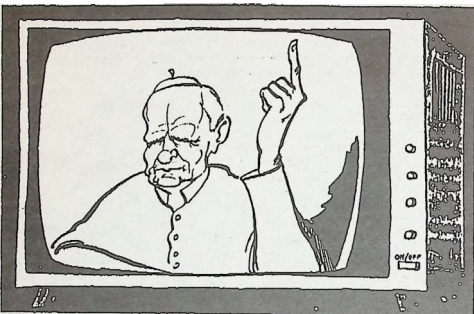
L.O. Dom SJ

samt lyd- og videokassetter om at forstå de nævnte profitis fittelser og blive så tæt væd med til produktet, der udmytter den menneskelige svaghed, så der samvittighedsløst eller krænker menneskets værd og værdighed.

Men pavens påpeger også, hvilke enorme muligheder for udbredelse af Det glade Budskab disse medier indebærer.

Følgende tanker fra pavens udtalelse kunne være stilet direkte til KRFF's medlemmer: De, der bruger medier som lyd- og videokassetter, må ikke betragte sig selv kun som forbrugere, for de kan få indflydelse på kommende tiders kvalitet ved at gøre deres kvalificerede vurdering af medieproducenter til kende for leverandørerne.

L.O. Dom S.J.
teologisk konsulent

... og husk: Tag jer i agt for massemediemær!

Ris, ros og klager

Seer- og lyttertal har efterhånden fået en uhyggelig magt i det danske mediebillede. Hvis vi vil være med til at modvirke denne tendens, må flere skrive ind til radio- og TV-kanalerne, så de også får noget kvalitativ kritik, ikke kun tørre tal. Det betyder nemlig meget for medarbejderne at få tilbagemelding på deres programmer fra andre end kolleger og avisens anmeldere.

Man synes om, og som der burde være nogle flere af. Og ved at sende konstruktiv kritik, hvor man ikke bare skælder ud, men sagligt peger på uheldige sider ved et program, kan man være med til at nuancere det billede, programmedarbejderne har af sit publikum. Måske finder medarbejderne ud af, at høje seer/lyttertal ikke nødvendigvis er udtryk for stor tilfredshed eller høj kvalitet.

Ris og ros
Ved at sende et par ord som tak og opmuntring til fortsat arbejde kan man på en ganske enkel måde være med til at fremme programmer i radio og TV.

Klager
Hvis man vil indsende en regulær klage over et program - altså ikke bare en kritisk kommentar - er det vigtigt, at den indsendes

senest 4 uger efter, programmet er blevet sendt. Til gengæld har DR og TV2 pligt til at besvare alle klager på naturligvis være saglig og velargumenteret, hvis man vil have noget ud af ulejligheden.

Er man utilfreds med det svar, man får, kan man henvende sig til KRFF. Måske kan forbundet bedrive komme igennem med en klage, eller måske skal klagen sendes videre til Pressenævnet. Man er også velkommen til at henvende sig til KRFF, hvis man vil have rådgivning i forbindelse med indsendelse af en klage.

generaldirektøren på DR henholdsvis direktøren på TV2, der er ansvarlig for programmernes indhold. De relevante adresser findes på bagsiden af dette nyhedsbrev. Man skal altid huske at nævne følgende, hvad enten det drejer sig om ris, ros eller klager: programmet's titel - kanal/station - dato og tidspunkt samt hvem der er ansender

af kommentaren eller klagen.

Skriv til KRFF
KRFF vil sætte stor pris på at få tilsendt en kopi af medlemmernes (eller andre katolikkers) breve til DR og TV2. Det giver forbundets ledelse et indblik i, hvad medlemmer mener om DR's og TV2's programmer, og det giver mulighed for at følge en

sag op, f.eks. i programrådet.

Som en sidste mulighed skal nævnes, at man jo også kan fremsætte sin kritik offentligt i form af et læserbrev til en avis eller et lokalblad - eller for den sags skyld *katolsk orientering* - og derefter nemt drage til den offentlige debat om, hvad der bør sendes i DR og TV2.

KRFF i stikord

KRFF opstod i 1931 som »Katolsk Radioklub« og er dermed en af de ældste lytter/seerorganisationer i Danmark.

Forbundet har ca. 1800 medlemmer, 4 lokalafdelinger og sognerrepræsentanter i de fleste sogne. KRFF ledes af en hovedbestyrelse på 13 medlemmer fra hele landet. Det daglige arbejde på landsplan udføres især af landsformand, kasserer, sekretær og mediekonsulent samt forbundets repræsentanter i DR og TV2. KRFF har en repræsen-

tant i DR's centrale programråd på 30 medlemmer samt to repræsentanter i TV2-Lorry's repræsentantskab på 80 medlemmer.

Med i Fællesforbundet

Med i Fællesforbundet For Danske Lyttere og seere KRFF er med i Fællesforbundet for Danske Lyttere og Seere, der er en paraplyorganisation for 5 lytter/seerforbund, herunder *Årjernes Radio- og Fjernsynsforbund* og *Kristelig Lytter- og Fjernseerfor-*

ning, Kirke og Medier. KRFF er det mindste forbund i fællesforbundet, som tilsammen repræsenterer op imod 300.000 danske lyttere og seere. Fællesforbundet har børsnoteret i forbindelse med lovgivning på mediområdet og indstillingsret til DR's og TV2's centrale programråd.

KRFF er gennem sin teologiske konsulent medlem af »UNDA«, den internationale katolske sammenslutning af medarbejdere ved de elektroniske medier.

Debatmøde om Mediepolitik

Lise Hækkerup (S)

Helge Sander (V)

stiller op til offentlig debat, et panel af stillet nærliggende spørgsmål - og alle i salen er velkomne til at deltage i debatten, som finder sted:

onsdag den 6. oktober kl. 19.30
Valby Medborgerhus, Valgbredvej nr. 4,
nær Toftedgårds Plads

Hvorhen og hvordan

Ris og ros sendes til den pågældende radio/TV-station, gerne stilet til den person, der stod for tilrettelæggelsen af programmet. Men hvis man ikke ved, hvem det er, er det nok bare at skrive til stationen, det skal nok gå videre til rette vedkommende.

Klager stiles derimod altid til stationens ledelse; det er nemlig i sidste ende

En aktivist beretter

Bodil Liedorff fortæller her i et interview, som for nylig blev bragt i Radio Steno, om sit arbejde for forbundet

Hvad er dine opgaver i KRFF?

Udover at være sognerepræsentant i Hillerød, sidder jeg i bestyrelsen i KRFF's lokalklub for Storkøbenhavn, som er langt den største afdeling. Jeg sidder desuden i landsforbundets hovedbestyrelse som suppleant. Endelig er jeg den ene af de to repræsentanter, som KRFF har i TV2-Lorry's repræsentantskab.

I københavnnerklubben har vi en årlig generalforsamling, hvor der dog ikke dukker så mange af medlemmerne op. Bestyrelsesarbejdet går i øvrigt ud på at gøre os så synlige som muligt, og vi vil gerne have mere kontakt med sognene. Vi forsøger så vidt muligt at have en sognerepræsentant i hvert sogn. Vi er nemlig alltså få medlemmer - der burde være mange flere end de ca. 600 medlemmer i københavnnerklubben i betragtning af, hvor mange katolikker der bor i området. Og jeg må sige, at det især er de unge, vi savner og som ikke interesserer sig nok for det katolske radio- og fjernsynsarbejde.

Er det primære arbejde ikke kontakten til medlemme frem for til sognene?

Jo, det er det. Og vi er jo så heldige, at vi har en repræsentant i Danmarks Radio's programråd som gør et meget stort arbejde og tager ind til møderne, og vi har da også fornået

at gøre os gældende dér. Og det håber vi da, at vi kan blive ved med - men det kræver jo, at det er nogen, der vil gøre en indsats. Så det primære arbejde i lokalklubbens bestyrelse er at sikre en stor skare af medlemmer. Har vi ikke en masse medlemmer, og går vi ikke ud og gør noget, så kommer der en dag, hvor vi ikke har nogen stemme nogen steder. Og dér vil jeg da gerne appellere til vores sogneprester om at interessere sig lidt mere for KRFF. Der er brug for flere medlemmer for at vores forbundet kan tale med større vægt og for at skabe en større økonomisk balast. Pengene kan jo kun komme fra medlemmerne, og alt koster jo, som bekendt.

Hvad har københavnnerklubben af albid til sine medlemmer?

Vi har igennem nogle år haft en medieweekend på Mølløvs, og vi skal have en igen i 1994. Tilmedingen var sidste gang ikke så stor, men vi mener ikke, vi kan undvære den. Programmet ligger ikke klar endnu, men til den tid bliver der annonceret i våkbenhusene. Så ville det være dejligt, hvis vores medlemmer ser oplagte og tilmeder sig, for det betyder meget, at vi ved i bestyrelsen, hvad der rører sig rundt om i vores medlemmer og sognene. Medieweekenden er sam-

men med generalforsamlingen vores mulighed for at høre, hvad medlemmerne mener, forbundet skal arbejde for.

Men det er vel også et udtryk for en støtte til forbundets arbejde, at medlemmerne blot står som medlemmer uden at deltage aktivt?

Jo, det er det da så selvfølgelig, og det siger os så, at der er brug for arbejdet.

Du er selv et eksempel på forbundets mere udadvendte arbejde - hvad laver du i TV2-Lorry's repræsentantskab?

I første omgang repræsenterer jeg den katolske kirke. Jeg har mulighed for gennem mit meget nære kendskab til direktionen og journalisterne at tage kontakt til stationen ved given lejlighed. Og det var lige præcis det, jeg gjorde, da franciskanerne her for nylig skulle indsettes i Roskilde. Gerda Sørensen, det andet katolske medlem i repræsentantskabet, havde i forvejen skrevet til TV2-Lorry, og den henvendelse fulgte jeg så op på, og det resulterede da også i en udmærket rapportage derne fra. Det kan altså nytte at forsøge at gøre kirken mere synlig i TV.

Hvordan gør du ellers forbundet synligt i TV2-Lorry?

Jeg har sørget for at blive et kendt ansigt

derinde, bl.a. også gennem mit arbejde for Ældresagen, som jeg flere gange har haft med på besøg på stationen. De ved, at når jeg siger noget

eller kommer med programforslag, så er det fordi jeg interesserer mig i levende for deres arbejde, og det giver mine udtalelser en vis vægt. Og i den forbindelse vil jeg gerne opfordre KRFF's medlemmer i resten af landet til at tage kontakt med de regionale TV2-stationer, så man også andre steder kan komme ind i repræsentantskabet og gøre sin indflydelse gældende.

Bodil Liedorff, KRFF-repræsentant i TV2/Lorry.

Gennem sin plads i et af de regionale TV2-repræsentantskaber, har Bodil Liedorff mulighed for at pege på kirkestoffet som et område, som TV2's regioner også bør dække.

Medlemskab

Alle katolikker og andre, der måtte interessere sig for forbundets arbejde, kan blive medlem af KRFF. Indmeldelse sker hos forbundets nye kasserter:

Anton Jensen
Bøgevej 47
2740 Skovlunde
Tlf. 42 84 08 82
Gironr. 6 44 19 47

I begyndelsen af oktober måned modtager alle medlemmer kontingentopkrævning for 1993/94. På repræsentantskabets møde i maj blev det besluttet at have kontingentet en smule, efter at det i 5 år har været uændret. Medlemskontingentet er berørt 50 kr. årligt, dog kun 30 kr. for studerende, pensionister, arbejdsløse og lignende grupper. En del af kontingentet føres fra landsforbundet tilbage til lokalafdelingernes arbejde.

Nyt fra afdelingerne

Arbejdet i KRFF foregår dels i hovedbestyrelsen, dels i de 4 lokalafdelinger: Storkøbenhavn, Lolland-Falster, Fyn og Århus. I de øvrige egne af landet taget en række sognerepræsentanter sig af det lokale arbejde, nogle mere aktivt end andre. I det hele taget er det lokale arbejde præget af, at forbundets primære arbejdsopgave - nemlig at påvirke medierne - først og fremmest varetages af hovedbestyrelsen og repræsentanter i DR og TV2.

Det lokale arbejde har dog to vigtige funktioner: Dels at skabe flere medlemmer (det sker typisk gennem socialt prægede arrangementer), så forbundet står stærkere uadelt, dels at gøre medlemmerne og andre katolikkers kendskab til og kritiske sans over for medierne.

Hvad der foregår i Storkøbenhavn fremgår af interviewet med Bodil Liedorff på denne side. De øvrige afdelinger fortæller:

Fynskredsens

Fynskredsens bødte sig i sommer på en tur arrangeret af det katolske kvindeforbund i Odense. Det blev en dejlig tur til Koldinghus, velorganiseret og i en god stemning. Fynskredsens kasserter har fået forbundets indmeldelsesblanketter over som til vietnamesisk i håb om, at det kan få nogle vietnamesere til at melde sig ind. Er andre interesserede i dette initiativ, kan man henvende sig til kredsens formand, Eva Antokwjak, til 65 36 18 83.

I anledning af det forestående kommunevalg var der arrangeret et møde i Nyborg d. 16. september med Kristeligt Folkepartis partisekretær, Niels Christen Andersen. Mødet beskæftigede sig bl.a. med medierne rolle op til et valg. Der planlægges endvidere en række filmatener i løbet af vinteren.

Lolland-Falster
Lokalklubben for Lolland-Falster holdt general-

forsamling i juni måned. Ingrid Guæk er ny formand efter Aune Guæk, der døde i maj. Efter formliteterne blev der vist film fra klubbens tidligere ture.

Klubben arrangerer en årlig udflyt, som den 28. august i år går til Frilandsmuseet og Eksperimentarium. Den vellykkede ture for de 30 sydhavsboere sluttede med messe i Sct. Andreas kirke i Ordrup. Til næste år går turen muligvis til et Benediktinerkloster i Nüttschau.

Århus

I Århus er et par af klubbens medlemmer aktive på en lokalradio, især med programmer for udlendinge. Oluf Bohn har desuden medvirket i en udsendelse om den nye verdenskatikisme. Lokalklubben afholder generalforsamling i forbindelse med en menighedsaften d. 7. november. Senere på året planlægges der et besøg hos TV2/Østjylland i Randers.

KRFF's tidligere landsformand, John S. Lundorf (tv.), gjorde et stort arbejde for at gøre forbundet kendt hos Danmarks Radio. Lundorf mødtes igen fornyligt med radiodirektør Hans Jørgen Skov ved en sammenkomst i anledning af Lundorfs fratræden som biskopelig konsultør.

Servicetilbud fra KRFF

Koncertbilletter

KRFF plejer at få 15-20 billetter til 2 af sæsonens koncerter med Radiosymfoniorkestret i Radiohusets koncertsal til gratis uddeling blandt medlemmerne. I indeavarende sæson ligger koncerterne lørdag d. 30. oktober kl. 15 samt lørdag d. 12. marts, samme tid. Den første koncert er et rent Brahms-program med bl.a. Haydn-variationerne og Liebesliederwalzer, den anden koncert har musik af Mendelssohn, Gershwinn og Stravinskij. Interesserede må efter »først til mølle-princippet« hurtigst muligt henvende sig til kasserer Anton Jensen, tlf. 42 84 08 82.

Seer- og lytter-meddelelser

Meddelelser om møder og andre arrangementer om eller med KRFF kan offentliggøres i »Danmarks Kanalene (P2) hver tirsdag kl. 16.57. Den næjstjette

ordlyd, der ønskes oplæst, sendes til forbundets sekretær, Gerda Sørensen, Rødager Allé 38B, st., 2610 Rødovre. Meddelelser, der skal være korrekte, skal være sekretæren i hænde senest 3 uger før arrangementet.

Lån af TV-apparat

Personer, der i høj grad

bundet til deres hjem og som kun har begrænset økonomiske midler, kan ansøge om gratis lån af et TV-apparat gennem *Dansk Radio Hjælpefond*. Fonden finansieres af *Morgentissernes* årlige juleindsamlinger. Ansøgningskema kan rekvireres hos KRFF's kasserer, Anton Jensen, se ovenfor.

Billedrørsforsikring
Da de fleste indboforsikringer i dag også dækker TV-billedrør er der i modsætning til tidligere ikke længere noget stort behov for særlige billedrørsforsikringer. Forbundet har dog en kontakt, som interesserede medlemmer evt. kan benytte. Henvendelse til kassereren.

TV-udsendelser til låns

KRFF har en række private teleguide af programmer fra DR og TV2 liggende, som medlemmer af forbundet kan låne gratis til brug ved møder, meningshedsarrangementer o.lign. Det drejer sig om følgende udsendelser:

Peter Tanthold Hansen - et interview med Niels Højlund;

Bøn for Benny - om Benny Blumensatts stenede vej til præstekaldet;

Gud og grønne skove - med bl.a. pater Dekkers S.J.;

Interview med pastor Stephen Holm;

Bålkøpsens 25 års jubilæum fra Mjølsgade;

Den hellige Birgitta 600 års fest;

Den jidske pave - om Paris' ærkebiskop, kardinal Lustiger;

Pavens nye imperium - om kirken i Østeuropa efter murens fald;

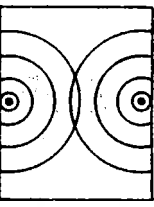
Händels Messias - i en optagelse fra Forum; *Må din Gud være med dig* - om New Age; *Dømt til døden* - om Jehovas Vidner; *Den glade munk fra Dronningens Tvergade* - om en dansker i Hara Krishna-bevægelsen; *En dansk muslim* - om en dansk kvinde, der er konverteret til islam.

Sidst men ikke mindst skal nævnes informationsvideoen om forbundet: *På sporet af KRFF*, der er produceret af KVIP, Katolsk Videoproduktion. Den fortæller med et glimt i øjet om forbundets arbejde og kan bruges ved f.eks. menighedsråder o.lign.

Hertil kommer en række lydbånd fra DR og Radio Steno, som det også er muligt at låne. Der er bl.a.

interview med KRFF's tidligere formand, John S. Lundorf, og med den nuværende formand om forbundets arbejde samt et program om, hvorfor en ung pige vælger at gå i kloster.

Bestilling og nærmere oplysninger hos lansformand *Kate Christiansen*, tlf. 31 56 45 12.

KRFF's hovedbestyrelse

Kate Christiansen, Søborg, formand	3156 4512
Flemming Andersen, Østerbro, næstformand	3929 6923
Gerda Sørensen, Rødovre, sekretær	3670 0294
Anton Jensen, Skovlunde, kasserer	4284 0882
Leslie O. Dorn S.J., Østerbro, teologisk konsulent	3120 9337
Klaus Møller-Jørgensen, Valby, mediekonsulent	3171 2133
Eva Antkowiak, Nyborg	6536 1883
Erik Carlisen, Beder	8693 6385
Bjirt Eiseenhart, Nærum	4280 0895
Yggvild Møller, Bjert	7520 2875
Søren Clausen, Lundby	5376 9570
Marianne Sørensen, Skærbæk	7475 4494
Ingrid Guzek, Væggerløse	5387 7516

Kontaktadresser til medierne

Danmarks Radio Hovednummer	3520 3040
TV-byen Mørkhøjvej 170, 2860 Søborg	
Radiohuset Rosenørns Allé 22, 1999 Frederiksberg C.	
TV-provinsenheden Oluf Palmes Allé 10-12, 8200 Århus N.	
DR's distriktsradioer:	
Holstebro	97 42 56 22
København	31 20 66 11
Næstved	53 73 77 77
Odense	66 15 64 15
Rønne	53 95 13 20
Åbenrå	74 62 46 47
Ålborg	98 15 40 00
Vejle	75 81 40 40
Århus	86 16 12 33
TV2	
TV2/Danmark Ruggårdsvej 25, 5100 Odense C.	65 91 91 91
TV2's regionalstationer:	
TV2/Bornholm (Åkirkeby)	56 97 54 00
TV2/Fyn (Svendborg)	62 20 18 48
TV2/Lorry (København)	38 88 00 11
TV2/Midt-vest (Holstebro)	97 40 33 00
TV2/Nord (Ålborg)	98 24 46 00
TV2/Syd (Haderslev)	74 53 05 11
TV2/Øst (Vordingborg)	55 34 02 00
TV2/Østjylland (Randers)	86 40 40 00

Støj på antennen

Hvis du har alvorlige forstyrrelser på din radio- eller TV-modtagning, er der hjælp at hente hos Støjjæstjenesten. Det kan være elektroniske apparater i huset eller hos naboen, der går ind og forstyrrer lejlig-hedens eller konstant, eller det kan være andre radio- eller TV-kanaler, der skaber knas eller sne på dit signal. Støjjæstjenesten giver rådgivning, også angående antennespørgsmål og kanalvalg, og man kan søge få besøg af en specialist til at finde årsagen til et støjproblem. Rådgivning og specialbesøg er gratis. Støjjæstjenesten kan også oplyse, hvem der skal betale for at få løst et givenstøjproblem. Støjjæstjenesten har tidligere ligget hos Danmarks Radio, men befinder sig siden januar 1992 hos Testylestesen. Man kan enten ringe eller skrive:

Støjjæstjenesten
Telesjæstjenesten
Holsteinsgade 63
2100 København Ø
Tlf. 35 43 32 20

Kirkelige og religiøse film og lydbånd

Der findes en forholdsvis lang række gode og oplysende film om kirkelige og religiøse emner, som man kan leje eller købe enten til privat brug eller til undervisning, møder og arrangementer i kirkeligt regi. Der er ikke plads til at omtale dem alle her, vi må nøjes med at henvisse til distributørerne:

Katolsk Videoproduktion
KVIP, katolsk Videoproduktion, distribuerer over 20 forskellige film om bl.a. klosterliv, børn og sakramenter samt film f.eks. om en sognepræsts arbejde og om et være katolik i

dagens Danmark. Katalog og nærmere oplysninger hos:

KVIP
Skt. Kjeldsgade 3,
2100 Kbh. Ø,
Tlf. 31 20 93 37

Danmarks Kirkelige Mediecenter
Mediecentret er en skumenkist institution, som bl.a. har produceret programmer til DR og TV2, f.eks. et om den katolske kirke. Disse udlejes til lokal-TV og andre. Kontakt:

Danmarks Kirkelige Mediecenter
Oluf Palmes Allé 38,

8200 Århus N,
Tlf. 86 78 55 55.

Statens Filmcentral
Filmcentralen er en nok mest kendt blandt skolere, men kan også benyttes af andre. Den udlejer også videofilm, bl.a. en om livet i danske nonneklostre: *Statens Filmcentral Vestergade 27, 1456 Kbh. K, Tlf. 33 13 26 86.*

Radio Steno
Den katolske lokalradio, som desværre kun hører i København, kan høres i et af sine programmer liggende på lager, især til brug for andre lokalradioer og til genudsendelser. Enkelte af programmerne kan også købes på kassetbånd.

Nærmere oplysninger:
Radio Steno
Skt. Kjeldsgade 3,
2100 Kbh. Ø,
Tlf. 31 20 93 37.

Håndbog og hæfte

Lokalradio- og TV-stationer:
Der er næsten 300 lokalradioer og omkring 50 lokal-TV-stationer i Danmark. Det er naturligvis umuligt at nævne dem her, men de findes alle i »Radio-TV Håndbogen«, som kommer i en ny ajourført udgave hvert halve år. Bogen bestilles hos Stig Hartvig Nielsen, box 112, 8900 Randers, tlf. 86 44 36 00. Oplysninger om lokale radio- og TV-stationer kan

også fås hos KRFF's mediekonsulent, Klaus Møller-Jørgensen, tlf. 31 20 93 37.

Hæfte om kirkeligt mediearbejde
Mediekonsulenten har skrevet et hæfte, som på kun 12 sider giver en kortfattet indføring i, hvor og hvordan man som kirke, menighed, el. lign. har mulighed for at komme til orde i de elektroniske medier. Hæftet med titlen »Kirkeligt mediearbejde« er udgivet af Kristelig Lytter- og Fjernseerforening og kan bestilles på tlf. 86 62 49 56.

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbunds tilæg til »katolsk orientering« nr. 16
1993 er redigeret af mediekonsulent Klaus Møller-Jørgensen. Alle navngivne tekster er skrevet af Klaus Møller-Jørgensen.

Lay-out: Klaus Møller Jørgensen & Knud Helsted Kluge.

Nyt!

KVIPvideo

Ring efter Katalog Videoproduktionens nye programoversigt, tlf. 31 20 93 37

HISTORIEN om THOMAS og den fremmede gut!

HØSTÅR

Dele passer nøje sammen med bevægelsens centralistiske præg. »Evangelisation 2000« synes ikke blot at ønske at »stemme hjertener til enhed«, som det så smukt udtrykkes i propaganda-litteraturen, men holdninger og strukturer tillige. »Evangelisation 2000« vil »lægge de rigtige svar... i mundene på katolikker« (dansk propagandamateriale), og det var meningen, at 3 satellitter i verdensrummet skulle sikre, at de rigtige svar nåede ud til alle verdenshjørner.

Og budskabet er ikke kun positivt. Kirken i Latinamerika er erklæret som hovedmål for evangeliseringsprocessen, og dens teologi og basismenighederne kritiseres offentligt af bevægelsen »Comunione e Liberazione« i en særlig opsigtsvækkende af bevægelsens blad 30 *Giorni* i 1988, ligesom samme bevægelse også i 1988 har opkøbt hovedparten af aktierne i den argentinske avis *Esquiu*, fortæller *Kirche Intern*.

I visse bispedømmer i Latinamerika har man svaret igen ved at forbyde organisationen, således f.eks. i erkebispedømmet Goiânia i Brasilien, meddelt af nyhedsbureauet AGEN i januar 1988. Organisationen havde ellers netop indviet sin første »Nationale Skole for Evangelisering« der.

Det erklærede formål med »Lumen 2000« er at »bekæmpe falske informationer på verdensplan«, udtalte biskop Oscar Rodriguez, sekretær for CELAM i 1988 i et interview til 30 *Giorni*. Et så politisk ladet formål har skabt forudsigelige og forskellige reaktioner.

Ved et møde i Verdensforbundet af katolske Mediefolk (UNDA) samme år tog de 350 delegerede yderste forbehold over for »Lumen 2000«. Europæiske delegerede så i projektet en undergravelse af lokal Kirkemes autoritet og en fare for Kirkens mangfoldighed. Afrikanske delegerede talte om en »ny form for åndelig kolonisering«, mens delegerede fra Latinamerika spurgte, hvordan en sådan økonomisk prioritering kunne være forenelig med Kirkens erklærede mål at være »de fattiges kirke« (*Kirche Intern*).

Måske er det sådanne problemer sammen med den offentlige kritik af Kirkens samarbejde med »big money«, som fik kardinal Casaroli til på pavens vegne at trække sig høfligt tilbage og udtale, at »Evangelisation 2000« blot

var et blandt mange projekter (*L'Actualité* 1988). Tilbagetrækningen kom imidlertid i rette tid. I 1991 afslørede to franske blade (*Cielus et Golias*), at de to økonomiske hovedpersoner bag »Evangelisation 2000«, Piet Derksen og Jean-Loup Dhese, var involveret i et »ultra-højreorienteret« katolsk medienetværk med forbindelser til ny-fascistiske organisationer i Italien, Latinamerika og Belgien, til gruppe omkring den skismatiske nu afdøde ærkebiskop *Lefebvre* og til Opus Dei (*National Reporter*, Kansas 1992).

Holdningsændringen i Kirkens ledelse og de indskrænkninger af kampagner, som forskellige bispedømmer har krævet, har fået lederne af kampagneprojektet til at opgive planerne om at lave deres eget katolske satellitsystem, men fjernsynsstationer og radiostationer skorter det ikke på.

Gammel vin på gamle flasker

Indholdet af programmet for »Evangelisation 2000«, sådan som det præsenteres i den propagandalitteratur, som er tilgængelig på dansk, er traditionelt og svævende. Der tales om barn, faste, og tilbedelse foran sakramentet og om at dele »Kristi uforlignelige kærlighedshistorie« med andre, men ikke hvordan.

Programmet synes at være motiveret af et ønske om at genskabe en førkon-

missio danmark

Også i vort bispedømme præsenterer »Evangelisation 2000« sig som et officielt kirkeligt initiativ.

Der må gøres opmærksom på, at vort bispedømmes missionsarbejde koordineres af pater Urban Figge OMI, Postbox 51, G-100 Nuuk, som eneste dertil udnævnt af biskoppen. Som sekretariat fungerer Pastoral-Centre, Vesttorvegade 28, 3. 1620 København V. Giro 709 6690.

cileret kirkeforståelse, ulikket karismatisk iver. De karismatiske bevægelser, som står bag programmet, baserer sig på forrige århundredes skarpe adskillelse mellem kirke og verden, og programmet er da også blotet for en lang række af de aspekter for en evangeliseringsproces, som koncilet lagde op til:

»Det mangler en social dimension; Kirkens socialt dimension; Kirkens sociale liv; nævnes ikke i konceptet. I det fem side lange præsentationsmateriale af »Evangelisation 2000« på dansk nævnes konsekvenserne af en evangeliseret verden for den lidende menneskehed kun et enkelt sted, og det som et tilfældigt indfald: »Nogle bruger kryd eller et kærtegn til at vise deres kærlighed. Vi viser vores kærlighed til Kristus ved at røre ved andre med hans kærlighed. Denne kærlighed tilskynder os ikke blot til at udtale brød til at spise (selv om det selvtilgættigt) er vigtigt!« - men også brød fra himlen».

Inkulturation er som nævnt ikke en del af programmet, selv om den

overvejende del af den afrikanske kirke sætter lighedstegn mellem inkulturation og evangelisering. Inkulturation passer naturligvis heller ikke ind i projektets centralistiske filosofi.

Lægfolkets rolle i processen svarer til pave Pius X's opfattelse; deres første opgave er at lade sig lede og så i øvrigt »pray and obey«, som parolen lød ved begyndelsen af dette århundrede. Lægfolket ses ikke som subjekter i evangeliseringsprocessen, men som en kilde, der kan tappes for arbejde og penge; som det græs udtalte blad »Evangelisation 2000« spørger i en artikel i martsnummeret 1992 om evangelisering i sognet: »Hvordan udnytter præsterne lægfolkets gaver og talenter på en sådan måde, at når der er behov for hjælp, reagerer menigheden med øjeblikkelig og uforbeholden gamvildhed?«

»Økumene er som nævnt ikke forudsat i programmet. Dialogen med andre religioner heller ikke.

Katolske troendes forpligethed til at arbejde for fred, retfærdighed og omsorg for skaberværket, som de deler med alle kristne af alle figurer, rejser ikke i evangeliseringskonceptet - og det til trods for, at Rom synoden i 1971 kom med den emfatiskke udtalelse, at »bestræbelserne for at skabe retfærdighed er et konstituerende element i Kirkens liv og tjeneste«.

Runde fødselsdage og tidens tegn

»Evangelisation 2000« anvender en karismatisk udtryksform, som byder på sine egne problemer. Det er svært at genkende det Nye Testaments Jesus Kristus, den levende og evige Guds evige Søn, i den »ultra-menneskelige Jesus, »historiens kendtteste mand«, som ser hen til sin runde fødselsdag og »venter... på fødselsdagsgaver fra sin familie og sine venner« (dansk propagandamateriale). »Evangelisation 2000« anvender en evangeliseringsmodel, som tager sit

udgangspunkt i den trosløse, man ønsker at frembringe, snarere end i menneskenes historiske situation. Heri ligger der et metodevalg for evangelisering; dette er den traditionelle og prøvede måde at evangelisere på, som man har kendt den i århundreder. Amerika blev evangeliseret på denne måde.

I de fattige lande i den Tredje Verden, hvor ny-evangeliseringen har været meget aktiv de senere år, har man valgt en anden metode - den, man udtrykker ved de tre ord: »sbedømme-handte«. Denne metode går ud på, som koncilet udtalte det, at tolke tidens tegn og finde et troens svar på menneskeviets aktuelle situation, eller med koncilets egne ord: »ved Helligåndens hjælp at genskabe og tolke vor tids særlige udtryksmåder og begådemønstre i lyset af Guds ord med henblik på at lade den åbenbarede sandhed frestå en tillempt form, så den stadig bliver bedre opfattet og forstået« (*Gaudium et Spes* 44).

Denne sidste metode forurligede nogle kirkelige kredse, fordi dens resultater i modsætning til den traditionelle evangeliseringsmodel er uforudsigelige. Når man vover at påstå Helligånden på denne måde, risikerer den, hvorhen den vil, og de fattige i Latinamerika, Afrika og Asien er begyndt at dele »Kristi uforlignelige kærlighedshistorie« med hinanden på en så bogstavelig og håndgribelig måde, at det vækker angstelse. Man havde ikke forestillet sig, at evangeliet skulle slå så kraftigt igennem.

»Big business« og karisme

»Evangelisation 2000« er først og fremmest rettet mod Kirkens egne medlemmer. Projektet er præget af den apokalyptiske frygt for ondskabens kræfter, »som nu er virksomme i verdene«, og finder en naturlig tilknytning til de budskaber, som er karakteristiske for Maria-åbenbaringerne, specielt Fatima og Medjugorje.

Der er nu seks og et kvart år tilbage, til den magiske dato for Jesu runde fødselsdag oprinder, og det er et åbent spørgsmål, om denne kombination af »big business«, en 19. århundredes fromhedsform, Maria-åbenbaringer og ny karismatik iver vil være den rigtige til at gøde den katolske kirke en flyvende start i det 3. årtusende.

Begrebsforvirringen gæser, når allehånde »bevægelser« ser evangelisering som ren og skær farlydelse, mens kirken, som tør kalde sig »de fattiges kirke« sigter på internationale strukturer som grundlag for evangelisk retfærdighed og fred. Foto af Lolf Grage.

Udsendt for at bære frugt

27 danske Skt. Joseph søstre til jubilæum i Lyon

27 Skt. Joseph-søstre fra den danske provins fik 7. til 11. august en oplevelse for livet. Efter et besøg i Chambéry, den franske provins moderhus, hvorfra vi selv er udgået, gik turen videre til Lyon, hvor vi deltog i et stort forum for 1500 medøstre.

Det var dog ikke Skt. Joseph Søstrenes spæde oprindelse i Le Puy en Velay (Haute Loire) i midten af 16-hundredtallet, der var grunden til glæden og det muntre fremfærd. Derimod var det ordenens »rekonstruktion« i 1808 – dens 2. grundlæggelse – og 150 året for dens arkitekt, *Saint-Jeans* død, der havde fået Søstre fra hele Europa og USA til at komme til Lyon.

I en overfyldt sal åbnede jubilæet af pavestolens for den Franske Føderation af Skt. Joseph søstre, *Marie Chantal Rivoi-*

Skjælsøstrenes 2. grundlægger, Saint-Jean.

re. Et historisk øjeblik – ja man kneb sig i armen for at være sikker på, at man var her. I sandhed så det ud som om, at Skt. Joseph Søstre var »udsendt for at bære frugt«, som overskriften for jubilæet klyvede.

I de følgende dage blev dette klargjort gennem bevægelse beretninger fra alle egne af verden. Specialindlagene fra vore søstre fra Madagaskar, Haiti og Zaire blev »stærke« kvinders vidnesbyrd, og et meget klart bevis for betydningen af deres tilstedeværelse i de lande, hvor de ofte må arbejde under meget vanskelige og umenneskelige forhold.

Også Skt. Joseph Søstrenes ankomst til Norden blev på levende vis klargjort for de tilstedeværende, så ingen længere kunne være i tvivl om, at de fra breve søstre, der ankom til København den 11. maj 1856, måtte gennem sejt kamp, som kun med Guds hjælp bar frugt.

I dag tæller Skt. Joseph Søstre godt 20.000 søstre i 46 kongregationer fordelt over hele jorden. Alle kan vi føres tilbage til jesuiten *Jean-Pierre Médailles* ønske om at stifte et ordenssamfund, hvor søstrene stod til rådighed for

tidens behov, hvilket er aktuelt også i dag.

Vores spirituelle rødder og karisme blev på fin måde sat frem i lyset med Ignatius-citatet: »Finde Gud i alt«. Vi har genopdaget vores ignatianske baggrund og rødder, og ønsker med dette at vende vor bøn, arbejde og fællesskab mod dagens behov.

Der blev tal meget om fortiden og nutiden, men endnu mere om fremtiden. Her var det glædeligt, at alle gav udtryk for optimisme, mod og håb.

Hver dag var messen et højdepunkt, hvor søstrenes mangfoldighed stærkt kom til udtryk i liturgien. Flere præster, biskopper og ærkebiskopper gav søstrene mange takkeord med på vejen. Biskoppen af Le Puy pointerede stærkt, at det »vi var« er et stærkt betydning, end det »vi gør«, selv om han måtte indrømme, at kirken mangler steder ville se anderledes ud uden Skt. Joseph Søstrenes fysiske indsats. En opfordring til at forblive ved kilden og finde styrke i eukaristien og give glæden videre, gav stor genklang.

Forumet blev til en mosaik af Skt. Joseph Søstrenes færd fra vores oprindelse i 1650 til nutiden.

En dansk delegation af 27 Skt. Joseph-søstre var for nylig i Lyon, hvor de sammen med 1.500 medøstre deltog i et stort forum med 1.500 medøstre.

Joseph-søstrenes anden grundlægger
 19-årig i 1778 blev *Jeanne Fontbonne* novice hos Skt. Joseph søstre i Monistrol. Hun fik navnet *Saint-Jean Baptiste*. »Den unge søster sidder inde med en oldings visdom og kraft...« det er den vurdering, biskoppen af Monistrol gav hende. Hun blev derefter leder for kommunitet – kun 26 år gammel.

Den franske revolution satte en barsk stopper for søstrenes aktiviteter. Den krævede sine ofre, også blandt søstrene. Huset i Monistrol lukkede i 1792, og søstrene blev tvunget til at vende tilbage til deres familier. Som privatperson fortsatte *Saint-Jean* sit arbejde for syge. Grundlæggerens tanke om det skjulte, hemmelige liv blev pludselig meget aktuelt.

Anonymitet var påkrævet og livsnødvendig. Hun undgik den skæbne fem af hendes medøstre led i 1794 i Le Puy – døden ved guillotinen.

Søstre gik under jorden de følgende år og dukkede først op til overfladen i 1808 i Lyon. Under ledelse af *Saint-Jean Baptiste* bosatte en lille gruppe Skt. Joseph Søstre sig i 1808 i Lyon – den 2. grundlæggelse tog fart.

Allerede i 1812 bad ærkebiskoppen af Lyon *Saint-Jean* om at få søstre til det krigshærgede Savoyen. De startede bl.a. i Chambéry, 50 km øst for Lyon i De franske Alper. Her er vi ved begyndelsen af Chambéry-grenen, som søstre i Danmark hører under. I 1816 blev ordenssamfundet anerkendt af regeringen i Lyon og Chambéry. 40 år senere blev Skt. Joseph

Søstrenes ordenssamfund anerkendt af pavestolen og lagt direkte ind under dennes myndighed.

En missionsånd bredte sig i kirken. Det var i denne ånd, at fire søstre kom til Danmark i 1856, som de første ordensøstre efter reformationen. Hermed skabtes grundlaget for den danske provins.

Saint-Jean, Fontbottes liv kan med rette kaldes et frugtbart liv. Ikke kun, fordi det fra hun lagde i jorden, blev til et stort og vildt forgenet træ, der i dag spænder jorden rundt. Det frugtbarer i hendes liv er troskab, mod og erindring om det første kald samt et visionært håb i det andet kald. Det er denne kombination, der profilerer hende blandt skikkelserne i den europæiske ordenshistorie.

Sr. *Gisela Heitz CSJ*
 Sr. *Stanée Hoyos CSJ*

Niels Steensen-pilgrimsfærd

På pavens vegne sendte kardinal *Casoroli* i 1968 dette telegram til menigheden i Skt. Ansgar:

»I anledning af den messe, som fejres ved afslutningen af mindetåret til markering af 300-året for Niels Steensens død sender Den hellige Fader hjertelige hilsener til Dem og til alle, som er forsamlet for at hædre denne fremragende kirkelige skikkelse og videnskabsmand.»

Det er Hans Helligheds bøn, at biskop Steensens eksemplær bestands på tilskynde hans landsmænd og hele kirken til at forene sønden efter videnskabelig søgning med lenskabet efter at blive forenet med denne sandheds ophav.

I denne menings nedkalder Hans Hellighed Guds rige velsignelse over alle, som tager del i den glædelige haidelighed.

Den opfordring, som denne pavelige hilsen in-

deholder, har Skt. Ansgars søgning Svantevit, kørte vi til Teterow for samvær og overnatning i Niels Steensen-Haus.

Undervejs fra sted til sted var vi vidne til det forfald og den nedslidning af veje og huse og til den fattigdom, som endnu præger denne tidligere kommunistiske såkaldte arbejder- og bondestat, »D.D.R.«; så det fulgte os naturligt, at vores fælles bønner også omfattede vore trosfæller dér.

Pilgrimsfærd i bus

Denne års 3-dages pilgrimsfærd blev, som de tidligere, ledet af pastor *Dietrich Timmermann*, og den gik – efter messe i den katolske kirke i Stralsund og overnatning på et hotel-skab til Rügen med besøg bl.a. i Bergens kirke og kloster, grundlagt af benediktinerer fra Roskilde i middelalderen.

Fra denne viden om ø, hvorom Saxo fortæller i sin kronike med realistisk skildring af indtægten af Arkona-borgen og af-

brændingen af den hedenske gudestat Svantevit, kørte vi til Teterow for samvær og overnatning i Niels Steensen-Haus.

Undervejs fra sted til sted var vi vidne til det forfald og den nedslidning af veje og huse og til den fattigdom, som endnu præger denne tidligere kommunistiske såkaldte arbejder- og bondestat, »D.D.R.«; så det fulgte os naturligt, at vores fælles bønner også omfattede vore trosfæller dér.

Festmesse i Schwerin

Pilgrimsfærd i bus: Salmessa, rosenkrans, bøn- og orientering om de egne, vi kørte igennem.

Om søndagen var der festmesse i Skt. Anna i Schwerin, Præsterne *Dietrich Timmermann* og *Knud Aage Nielsen* koncelebrerede med provst *Sieg-*

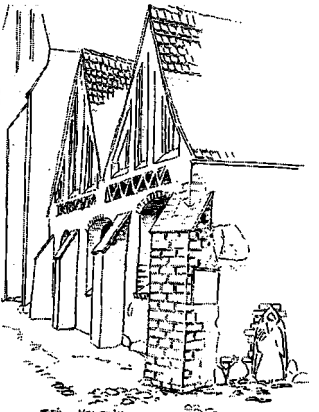
fried Albrecht. Derefter middag og samvær med menigheden; venskablig forbindelse blev knyttet.

Og her var det også, at lokalhistorikeren og forfatterinden dr. *Renate Krüger* blev takket for hendes prisværdige Niels Steensen-studier og modtog Niels Steensens Schwerner-dagbog som gave. *Renate Krüger* har i en *Niels Steensen-bog* fremhævet ham som videnskabsmand og teolog i Firenze og som sølvsøger i Schwerin og i egen deromkring.

Niels Steensens åndelige arv og minde lever i de katolske mecklenburgeres hjerte.

Denne årlige NS-rejse er ikke kun forbeholdt menighedsmedlemmer fra Skt. Ansgar.

Også du er velkommen næste år. Med opladt sind vil rejser være dig til opbyggelse.

Klostertårnen i Bergen på Rügen, tegnet af Stig Holting.

Paven fik sit ønske om et besøg i de baltiske lande opfyldt

Ingen tegn på, at det dårlige forhold til den russisk-ortodokse kirke forbedres, så et besøg i Rusland muliggøres

Rom (KIPA) - Alle gode ting er færdige: Pave Johannes Paul II fik sit ønske om at besøge de baltiske lande opfyldt. Allerede i 1984 ville paven besøge Litauen i anledning af 500-året for den helleg Kásimir, Litauens værnehelgen. I 1987 var det 600 år siden, Litauen blev kristnet, men heller ikke ved den lejlighed ville de sovjetiske myndigheder give tilladelse til et pavebesøg.

Ret til solidarisk hjælp fra udlændere

Pavens 61. rejse i begyndelsen af september bragte Johannes Paul II til Litauen med afstikkerne til Estland og Letland. I Litauen er ifærdtallet af befolkningen katolikker, i

Letland findes ca. 500.000 katolikker og i Estland ca. 5.000.

Pavebesøget mindede om balternes skæbne efter den kyniske Stalin-Hitler pagt. Foruden alle de typiske problemer i et post-kommunistisk samfund har balterne en katastrofal dårlig økonomi. Derfor har balterne ret til solidarisk hjælp fra udlændere, understregede paven.

Kort før besøget startede de sidste 2.500 sovjet-soldater sig ud af Litauen. Men i Letland er der endnu 20.000 og i Estland 7.000 soldater.

Den russiske præsident Boris Jeltsin har polemisk talt om »apartheidpolitik« i de baltiske lande, fordi den russiske befolkning

negtes statsborgerskab. I Litauen er ca. 7% russere, hvorimod 40% er russere i Letland og 30% i Estland. Paven støttede de baltiske russes krav på respekt for deres menneskelige værdighed og deres retigheder. Kristen næstærlighed kan ikke være selektiv, sagde Johannes Paul II.

Vestlige syndere

»Ærkebiskoppen af Rigga, Janis Pujats mener, at de »vestlige syndere« som f.eks. holdningsløshed breder sig i Letland, »i dag ser vi fænomener, som vi anser for syndere, udspredt i fjernsynet«, siger Pujats. Men han er godt tilfreds med forholdet mellem kirke og stat. Staten anerken-

der kirkelige vietser, og der må gives religionsskoler i de offentlige skoler.

Kirken oplever frem-skridd på flere områder. Ordenerne, f.eks. jesuitene og kapucinerne vender tilbage til Letland. Ca. 50% af den halve million katolikker går regelmæssigt til messe. For tiden er der 45 præstestuderende alene i Riga.

Paven sender signal til Moskva

Paven lagde meget vægt på de økumeniske bestrebelse mellem protestanter, ortodokse og katolikker i de tre lande. I Vilnius i Litauen sagde paven på russisk, at han sendte hil-

senere til den ortodokse kirke i Rusland, der blev ledet af dens højnævnte erkebiskop patriark i Moskva. Og så Moskva viste god-villie ved at sende den russisk-ortodokse metropol Chrysostomos med en delegation til det økumeniske møde i Vilnius.

Der er dog ikke meget, der tyder på, at det dårlige forhold mellem Vatikanet

og den russisk-ortodokse kirke forbedres så meget, at Johannes Paul II kan få sit ønske om et besøg i Rusland opfyldt. Derfor henvendte paven sig ikke kun til befolkningen i Estland, Letland og Litauen, men også til Rusland, når han opfordrede til fredelig sameksistens og advarede mod materialismens farer efter kommunismens fald.

Patriarken af Konstantinopel opfordrer til fred

Beograd (KIPA) - Den økumeniske patriark Bartholomaios I af Konstantinopel har på en syv-dages rejse til Serbien, Kosovo, Montenegro og Makedonien opfordret til fred.

Den serbisk-ortodokse kirkes overhoved, patriark Pavle har ligesom under en gudstjeneste i domkirken i Beograd bedt om, at den »meningsløse krig mellem serbere, kroatere og muslimer slutter».

Bartholomaios havde under sit besøg samtaler med præsidenten for Rest-Jugoslavien, Zoran Lilić, Serbiens præsident, Slobodan Milošević og Montenegro's præsident, Momir Bulatović.

Bartholomaios har fra han blev udnævnt til ortodoksians øverhoved i 1991 frasagt borgerkrigen i Jugoslavien enhver religiøs legitimering. Han har advaret den serbisk-ortodokse kirke, at den skal undgå alt, der kan misbruges af de serbiske magthavere.

Bartholomaios vil møde paven

I Makedonien og Montenegro har den økumeniske patriark især bestræbt sig for at bevare enheden i den ortodokse kirke. Begge steder har ortodokse kirkeledere forsøgt at erklære sig selvstændige, hvad de andre ortodokse kirker dog ikke har anerkendt. 1967 erklærede den makedonske kirke ensidigt sin autokefali (selvstændighed). I midten af det 19. århundrede blev den montenegroiske kirke selvstændig, men i 1920 blev den per dekret indlemmet i den serbisk-ortodokse kirke.

Efter rejsen i Serbien besøgte Bartholomaios den rumænsk-ortodokse kirke. Der udtalte han, at han ønsker at få et møde med pave Johannes Paul II. Han vil besøge alle ortodokse patriarkater, og i

tilslutning til disse møder håber han at træffes med paven. Mødestedet kan godt være Vatikanet.

Den økumeniske patriark mener, at dialogen er det bedste middel til at løse problemerne mellem den katolske og den ortodokse kirke. Ortodoksens ønsker at være en ligeberettiget partner i samtalen med Rom, siger han.

Pan-ortodokst koncil

De ortodokse kirker har desuden intensiveret forberedelserne til et pan-ortodokst koncil. Det vil være det første koncil siden spaltningen i en øst- og vestkirke i november 1054 og repræsenterer fra alle ortodokse kirker mødet i Schweiz for at udarbejde en dagsorden. Herken mødetidspunkt- eller sted er fastlagt endnu.

På konciliet vil man tage stilling til de kriterier, der skal stå til for at en ortodoks kirke kan blive erklæret autokefal (selvstændig). Der er i den ortodokse kirke mange separatistbevægelser i lokale kirker, f.eks. i Makedonien, Montenegro, Ukraine og de baltiske lande. Man skal også overveje om man vil anerkende selvstændigheden af de ortodokse kirker i USA og Japan.

En reform af den julianske kalender står også på programmet for de ortodokse kirker, der endnu følger den. Desuden vil man måske forkynde et nyt dogme, nemlig Gudsmoder Marias optagelse i himlen. Dette dogme blev i den katolske kirke forkyndt i 1950 af pave Pius XII. Man vil også lave en faste-reform. Hvilke faste, der vil blive afskaffet eller forkortet, vides endnu ikke, men den såkaldte »Peter og Paulus-faste«, der begynder lige efter pinsen og varer til Peter og Paulus-festen (mellem 10 og seks uger) er sikkert en af de faste, der afskaffes.

For første gang i 30 år verdenskongres om kommissionen »Faith and Order«

Santiago de Compostela (KIPA) - Kirkerens Verdensråds kommission »Faith and Order« (Tro og Kirkeforfatning) holdt i august for første gang i 30 år en verdenskongres. Det er femte gang et sådant møde finder sted. Kongressen i den spanske by Santiago har stor betydning for økumenien. Der gjorde man nemlig status over de sidste årtiers arbejde for kirkenes enhed. Emnet, der diskuteredes, havde titlen »FA vej til koinonien til tro, liv og vidnesbyrd«.

De første kongresser

»Faith and Order«s historie går tilbage til begyndelsen af det 19. århundrede. De første kongresser fandt sted i Lausanne 1927, Edinburgh 1937, Lund 1952 og i Montreal 1963.

Ved kongressen i Montreal var den katolske kirke repræsenteret med fem iagttagere. I 1968 blev den fuldtidigt medlem af den 120-mand store kommission. Den katolske kirke deltog med 12 delegerede, anført af den tyske biskop Paul-Werner Scheele. Han var fra 1983 til 1992 medlem af præsident for kommissionen og efterfulgtes

på denne post af nigerianeren John Onyiah.

Direktøren for kommissionen, den evangeliske teolog, tyskeren Günther Gassmann vurderer udviklingen i den økumeniske bevægelse positivt. Fra Kirkerens Verdensråd blev grundlagt i Amsterdam i 1948 og med de ortodokse kirkers tilslutning i 60'erne er der nu 450 mio. kristne i dette samarbejde. Inden for de sidste 30 år er der især fremskridt i forholdet til den katolske kirke. Der er siden 1965 en »Fælles Arbejdsgruppe« mellem Verdensrådet og den katolske kirke og i 1968 udnævnte Vatikanet officielle delegerede til kommissionen for Faith and Order.

Mangler retning

Formanden for kommissionen, anglikaneren Mary Tanner mener, at den økumeniske bevægelse for tiden mangler retning. Man kan heller ikke se bort fra, at der er blevet trukket fronter op mellem nogle kirkesamfund. Samarbejdet mellem kirkerne må ikke kun blive et spørgsmål om teologisk afklaring, hvor vigtigt det end er. Det er helt afgørende, at kirkerne selv reformerer sig, siger Tanner.

Lima-dokumentet fra 1982 »Dåb, eukaristi og embede« har betydning for kirkerne gensidigt anerkender hinandens dåb, tillader eukanstisk gæstevenskab og arbejder på at anerkende hinandens embede. Samtidig med arbejdet for sakramentalt fællesskab skal kirkerne foretage deres indsats for reiferdighed, fred og skærbærverks bevarelse, udtaler formanden.

Generalsekretæren for Kirkerens Verdensråd, Konrad Raiser håbede, at man i 1998 - 50-året for Verdensrådets oprettelse - højtideligt kan opbygge de gensidige lærefordemmelser fra det 16. århundrede. Det vil ikke betyde en opgivelse af de forskellige kirkelige traditioner, men vil frigøre kræfter til at se, hvad der forbinder kirkerne. Og det er jo mere, end det, der skiller dem, understregede Raiser.

Muligt at diskutere paveembedet

Formanden for Det paveelige Enhedsråd, kardinal Edward Idris Cassidy udtaler, at det er muligt at diskutere paveembedet. Selv om en fremtidig enhed mellem kirkerne også må have plads for pavens tjeneste for enheden, så

betyder det ikke, at de ikke-katolske kirker bare skal overtage paveembedet i den form, det udtages i den katolske kirke. Det, Cassidy krævede, var et fællesskab af biskopperigt ledede kirker, hvis fællesskab ikke udelukkede et primat. Det betyder, at pavens tjeneste må antage en anden skikkelse, end den har i den romersk-katolske kirke.

Cassidy venter ikke, at man før årtsindskiftet nær frem til en symbolsk handling, hvor kirkerne gensidigt anerkender hinanden som kirker. Det skyldes store forskelle i ekklesiologi. Men den katolske kirkes engagement i forsøget på at opnå enhed er »uigenkaldelige«. Kirken har især givet økumenien »pastoral prioritet«.

Det fremtidige samarbejde

Den økumeniske bevægelse fremtid blev behandlet af teologen Anna Marie Aagaard fra Danmark, der er en af Verdensrådets syv præsidenter. Hun sagde på gudstjenesten, at fælles gudstjenester og fælles bøn er den jordbund, hvor det fremtidige samarbejde mellem kirkerne kan vokse.

Moder Sophia døde i sit 68. ordensprofes-år

På Guds Moders lørdag, den 11. september 1993, hændte Herren i Sin barmhjertighed vor kære, gode Moder M. Sophia Gimmi hjem til Sig.

Moder Sophia blev født den 4. september 1902 i Flawil i Schweiz. 1924 fulgte den zwingliansk opdragelse pige et meget stærkt kald fra Herren, som hun fik lov at opleve som et klart lys, kærlighed og varme, til det schweiziske abbedi Magdenau. Der aflagde hun den 17. juli 1926 sin første profes. 1954 førte hendes vej hende over Mariengarten til Allerslev i Danmark, hvor hun den 25. marts 1955 fornyede sit Stabilitatsløfte overfor Moder Roberta til Allerslev. Midt i juli 1960 blev hun så selv valgt til priorinde der. Med dette valg var det ikke en let år, hvor overto, for det var netop blevet besluttet, at man skulle finde et nyt

hjem i Danmark til det lille fællesskab. Med en urokkelig tro og en granselsens tillid til Guds virke i hende, købte hun ruinen Søstrup, og det lykkedes hende og konventet i løbet af de følgende 25 år at genopbygge og restaurere dette store gods.

»Separere contra spem« og »Supersperare« var trosholdninger, som prægede hendes liv og dermed også fællesskabet, især i genopbygningens svære tid, hvor tilgangen i første omgang »udeblev«. 1982 blev hendes tillidsfulde håb belønnet, idet den første unge tilgang kom, og senere fulgte flere. Med en beundringsværdig generøsitet overlod hun straks prægningen af noviciatet til den nuværende priorinde, ligesom hun i enhver henseende positivt, understøttende og medarbejdende ydede sit bidrag i konventet, efter at hun i

1987 efter 27 år stillede sit embede til rådighed. Med dyb taknemmelighed overfor Gud og ægte indre glæde oplevede hun opblomstringen af det, til hvilket hun i tillid og lydighed overfor Gud havde lagt grundstenen. Vel beredt døde hun i sit 68. ordensprofes-år i fællesskabets midte.

Vi vil bede Dem sammen med os at syng Herren vor tak for dette rige liv og anbefaler vor Moder M. Sophia til Deres forben. Måtte hun leve i fred!

Priorinden
og klosterfamilien

Pastor Edward Stappers 50-års ordensjubilmæum

»Mens hele verden stod i brand, mens hundredtusinder civile døde under bombardementerne af Europas byer, mens tyske og russiske soldater slog hinanden ihjel i Stalingrad, ja - da selve abbediets bygninger i Averbode for en stor del var udrubnede ruiner og ikke noget at prale af, forsagede fem unge mænd »Verdens rige og dets praleri« for at følge et evangelisk kald, et liv som præmonstratenser.

Med disse ord indledte pastor Stappers sin prædiken under festmessen for hans og et par medbrødes 50 års-ordensjubilmæum.

50 år. Det var den 12. september 1943. De var fem unge mennesker. De

to af dem døde som unge præster. Tre af dem kunne nu stå ved altret i Averbodes klosterkirke, lørdag den 11. september, for at takke Gud og blive takket for 50 år tro tjeneste. En af dem er pastor Edward Stappers, fra 1967 til 1987 selv abbed i huset af sit ungdomsvalg. Og begrundelsen for dette valg blev givet klart og præcist i fortsættelsen af prædikenen: »Af kærlighed til min Herre Jesus Kristus, som jeg har set og fået kære, som jeg kom til at tro på og har udvalgt«. Disse ord fra festmæssens indgangssang udgjorde temaet i pastor Stappers prædiken for en stor skare medvædende, familiemedlemmer til de

tre jubilare og mange gæster fra ind- og udland. Flere af ordnens abbeder fra nær og fjern deltog i messen og fikosten bag efter. Danmark var repræsenteret ved prior Henri Kerkhofs og pastor Willem Wuyts. w.w.

Kulturaften ved domkirken

På en opfordring fra Fonden *Wonderful Copenhagen* om at deltage med et kulturelt bidrag til den såkaldte »Kulturude« i København, fredag den 15. oktober, har Skt. Ansgars menighed arrangeret en katolsk kulturaften.

Arrangementet begynder kl. 22.00 med liturgisk

aftensang. Skt. Ansgars Kirkes kor under ledelse af Rolf Tønshoff vil syngede dele af psalmebogen.

Kulturaften vil være en vekslen mellem kor- og solosang, læsninger, bøn og salsang. Aftenen slutter med sakramental velsignelse.

Øvrige medvirkende er

ensemblet »Quintus Novus« og koret *Søndermærkens Schütz-ensemble*. Sogneropræt *Dietrich Timmermann* er liturg.

Kulturaften er arrangeret og ledet af organist Rolf Tønshoff. Arrangementet varer ca. 1 time.

ks

Maria-søster Ulrikke blev 80 år

og virkede søster Ulrikke i Nyborg på Stella Maris. Her var hun gennem årene som en »mor« for både syge og gamle mennesker.

Menigheden husker søster Ulrikke som den altid smilende og imødekommende søster, der var opmærksom på det enkelte menneskes ve og vel. Da søsterkommunitet i Nyborg blev opløst i oktober 1992, fandt søster Ulrikke et nyt hjem blandt sine medsøstre i Vejle.

Selv om søster Ulrikkes syn i de sidste år stedsde blev svagere, og hendes omgivelser langsomt forvandlede til mørke, holdt hun aldrig op med at være foretagsom og interesseret i sin omverden.

Døden kom pludseligt, men ikke uventet. Hendes sidste ord var »Jesus, Jesus».

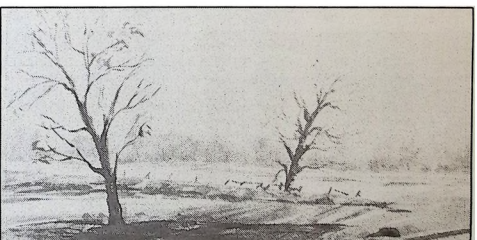
Søster Ulrikke blev begravet fra Skt. Norberts Kirke i Vejle lørdag den 4. september. Hun hvile i fred.

Vi takker alle som på en eller anden måde har vist deltagelse ved søster Ulrikkes død og begravelse.

Mariasøstre

Hans Jensen har malet akvareller i knap fem år.

I sine billeder udtrykker Hans Jensen glæde over den rigdom, naturen rummer.

Hans Jensen udstiller akvareller

Debutudstilling på Galleri Borupgård i Snekkersten

I oktober udstiller Hans Jensen med 30 akvareller, hovedsageligt figurative naturskildringer med jord og hav og himmel i veksellende lys og under skiftende årstider. Udstillingen, der er hans debut, finder sted på Scanticon Borupgård i Snekkersten.

I sine billeder udtrykker Hans Jensen en glæde over

den rigdom, naturen rummer, siges det i introduktionen om kunstneren.

Han fortolker naturen følsomt og stramt i enkelte kompositioner, der lyser beskueren i møde, frigjort fra enhver tynge, men lokkende med sit budskab om skaberværkets skønhed.

I enkelte af billederne

nærmer han sig sindbilledet, hvor en symbolsk realisme åndtyndt og retningsgivende bryder igennem.

Der er tale om en abstraktionsproces, som i sit sigte forliver tro mod det figurative, men forlader det. Om det forhold siger Hans Jensen selv: »Når Vorherre har skabt

og skaber figurativt, så kan en akvarellermaler i al ydmyghed godt forsøge at gøre ham kunsten efter - billedlig tale!«

Den 49-årige Hans Jensen har malet akvareller i knap 5 år. Udstillingen, der havde fernisering 5. september, har allerede været godt besøgt. kk

Nye abonnenter

(Årskatoliken) kan tegne et års-abonnement på månedlig orientering med et indarbejdet kr. 200,- eller 2 057,90 42,- månedskatoliken. Vestsørbrogede 28, 4. 1620 Kbh. V. På girokort. Det skrives: NY abonnent.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 65A, st. 1260 København K.
Kontor har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 16-18. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 9466237.

Møder og arrangementer

DUK-kalender

Barnemåned den 16.10.-23.10. 1993 på 6m for de 7-13 årlige. Pris kr. 600,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse.
Ungdomsrettede den 17.10.-23.10. 1993 i Skovhuset ved Skanderborg. Alder: 15 år og oppefter. Pris kr. 600,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog 200,00 for dem over 25 år).

Læretårning den 29.10.-31.10. 1993 på 6m for alle lænder. KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 08.10. 1993.

Musikweekend den 05.11.-07.11. 1993 på 6m for musikinteresserede. Alder: 16 år og oppefter. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 15.10. 1993.

Interessiplan den 13.11. 1993 på Institut Sct. Joseph, København for alle nationale grupper og interesserede. Alder: 16 år og oppefter. Spisebilletter kan købes på stedet å kr. 10,00. Tilmelding senest den 05.11. 1993.

KUK-weekend den 19.11.-21.11. 1993 i Århus for alle KUKere og interesserede i Jylland og på Fyn. Alder: 12 år og oppefter. Pris kr. 100,00 samt 100,00 for fællesrejse. Betaling og tilmelding senest den 23.10. 1993.

Medarbejderuddannelse den 26.-28.11. 1993 på 6m for repræsentanter, redaktører og udvalgte ledere af DUK. Kursat er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 05.11. 1993. Åbent hus med juleblygde den 15.12. 1993 kl. 15.00-17.00 på Sakretariatet.

Præstefejr den 27.12. 1993-01.01. 1994 på 6m for unge over 16 år samt familier.

Præstefejr 0-1 år	kr. 225,00
Præstefejr 2-8 år	kr. 400,00
Præstefejr 9-14 år	kr. 450,00
Voknere	kr. 550,00

samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1993.

Semiligne priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for weekenden og kr. 300,00 for lejret. Årbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Hvor tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adresse:

Postnr.&by:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Antkommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks nye Katoliken
Sakretariat
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås:

On. d. 6.-4. d. 8.18:
Bifilm: "Den sidste hemmelighed"
Fr. d. 8.-sæ. d. 10.10:
Katolsk Arbejder Ålben
v/George Buns Andersen.
Må. d. 11.-on. d. 13.10:
Dansk Flygtninghjælp.
Ti. d. 12.-to. d. 14.10:
KUK-center Kåbn.
To. d. 14.-vr. d. 15.10:
Socialforsk. Insmøttet.
Fr. d. 16.-kr. d. 22.10:
Sankt Joseph søstrene.
Fr. d. 22.-kr. d. 23.10:
KUK-Klubben.
So. d. 24.-on. d. 27.10:
Dansk Fysioterapeuter.
On. d. 27.-af. d. 30.10:
Danskstortemningen.
Lø. d. 30.-sø. d. 31.10:
Dansk Kvindekonferenc.

Academicum Catholicum og Steno-gildet

indbyder til foredrag om
Pensens efterliv,
præsentation i sundhedsvesenest
ved ambrogensker Erling Tiødemann torsdag den 7. oktober kl. 19.30 præcis i Englesalen på Niels Steensens Gymnasium, Jørgvej 183 b.
Alle er velkomne.

Skt. Annæ Kirkes bar og loppemarked '93

lørdag den 9. oktober kl. 10-17
søndag den 10. oktober kl. 11-15
Entri: 2 kr. (Gæstevoucher på billetten).
Kom og få spændende ting på loppemarkedet (Vi sælger sammen i 2 år!)
Der er håndarbejdsbod, spisestaurant med tospændende mad og konditori med lækre kager. Alle er velkomne!
Bus 2 og 11 kører lige til døren. Indgang tv. for lukens hovedindgang. Dr. Elisabeths Allé.

Adventsretreæte på Als Kloster

ved pastor Poul Clausen
Tema:
Advent - en ny begyndelse.
Rebeten begynder fredag d. 19. kl. 18 og slutter søndag d. 21. nov. kl. 14.30.
Pris: kr. 400.
Når mere oplysninger og tilmeldelse på tlf. 74 43 378.

Annoncering:

Reklameannoncer pr. mm pr. sp. kr. 4,00
Taksiddennøer pr. mm pr. sp. kr. 5,00

Døde

R.I.P.
Lilian Bogulski

*22.02. 51
120.09. 93
Beaetens landt sted
fr. Sct. Albani Kirke
den 25.09. 1993
Familien og vennerne

Diverse

Sankt Ansgars Skole

Sønderbrogade 27
nager langtidsledig
Den rette person med interesse for arbejde med børn i hh.til og klub kan få bestillingsdato 17 mdr. blandt velfungerende kolleger.
Henvendelse til skoleleder Kirsten Berg-Larsen
Tlf. 31 30 46 46

Radio Steno - Katolsk Lokalfradio

Skt. Kjelds 3. Kbh. kl. 8.00-9.00
Hver mandag kl. 20.30 på 107.5 MHz
20.00: Mændagsmagasinet med aktuelle indlæg.
21.00: Åbent Forum - debatterprogram.
11.30: Hvor stammer skriftmødet fra? Medvirkende: Tany Hansen, Jens Elbrønd og Peter L.O. Dom.
22.15: Mændagsreportage.
Mandag til fredag kl. 16-17 på 88.2 MHz
Mandag: »På Herrens mærke - for børn og unge.
Tirsdag: »Lokalt og globalt.
Onsdag: »Voksne!« - programmet, der for alvor går i dybden.
Torsdag: »Lige og ulige.
7.10: »Thorikid Sørensen fra Dansk Flygtningehjælp.
Fredag: »Magtprogrammet« Dørfredag.

Testamente

til fordel for Den katolske Kirke
Ansgarsfællessen
Man kan støtte Kirken ved at indstaa den som arving i sit testamente.
Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.
Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
LidligHens til særlig refunderes af Bispekontoret.
Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 65A, 1260 København K.
Tlf. 33 11 60 80

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Nobelsg. 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Åben: 42 05 39 40

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Kvint's Eft.
GLADSAKSE BEDEMANDSFØRRETNING
SØBORG HVEDGADE 94

Begravelsesforretning

ordrer, til forbindelse med dødsfald og anmødelser til skitretter, syge-sikring, lagflorening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storabennavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

**BEGRAVELSER
LIGBRÆNDING**

Strandvejen 153
31 62 16 10

Tæl med Vagn Fondo,
der er medlem af
Bedemændenes Lægenforening

Referens:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerordenen
af Den Hellige Lige

Rafael Imhoffsgaard
i Deres hjem

BENZONS BEGRAVELSESFØRRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Århusvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i store brugsanvendingssystemer.

Tlf.: 42 27 31 00

Malermeister
VILLY HANSEN

Bredgade 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S
Fyringsolie
Oliefyrservice
Installationer
Olievagt i fyringsanlæggen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Ur- og Brillhuset »BALANCEN«

v/KNUD PETERSEN
Gærtsbrogade 34, Svendborg
Telefon 62 21 19 20

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Ejsgade 11
Jørgen Brangstrup
Sti: Østergade 10 • Roskilde • 42 15 10 35
det er altid sikkert med en registreret revisor

Næsten 1 milliard analfabeter

Paris (KIPA) – Der findes ifølge UNESCOs oplysninger mere end 948 mio. analfabeter i verden. To tredjedele af dem er kvinder. Værst er situationen i Liberia, Afghanistan, Malawi og Somalia, og det skyldes først og fremmest mangel på skoler i disse lande.

Endvidere oplyses det, at en femtedel af alle børn i verden ikke har mulighed for at komme i skole. Dette tal vil stige frem til årtusindskiftet, hvis der ikke gøres noget. Der er brug for mindst 4 mio. skoler i den tredje verden, siger det i UNESCOs erklæring.

Sociale og politiske rettigheder er nødvendige for at højne et folks kultur. Men for at kunne og være i stand til at forsvare sine rettigheder, må mennesker også kunne læse dem. 948 millioner mennesker kan hverken læse eller skrive. 52 procent af Indiens befolkning er analfabeter, i et land som råder over atombomben! Billedet viser voksenuddannelse i Indien. Foto KVA.

Unge præster i Tyskland ønsker frit valg af livsform

Münster (KIPA) – Unge, tyske præster kræver, at præster selv skal kunne vælge deres livsform. En sådan frihed vil betyde, at celibatet bliver mere værd, hedder det i et svar fra yngre præster på de tyske biskoppers skrivelse om den præstelejlighed.

Den tyske Biskopkonference udgav sidste efterår et dokument om muligheder og problemer for præster. I deres svarskrivelse takker præsterne for denne indbydelse til dialog. Mange unge præster er ikke kedde af tabet af

«folkekirken», men oplever nutidens brydninger som en chance. Blandt de positive impulser nævner de den demokratiske omgangsform, «som har præget os» og er blevet naturlig for os. «

Opgeverne skal deleres

Der må tages konsekvens af, at præsten ikke kan nå alle de funktioner, som han traditionelt har været. Mange opgaver og de dertil forbundne kompetencer kan gives til ikke-viede kristne.

Der, hvor man vover sådanne forandringer, oplever menigheder, oplever som en chance. Blandt de positive impulser nævner de den demokratiske omgangsform, «som har præget os» og er blevet naturlig for os. « Dette skal ikke kun gøres af nød, men også fordi indsigt i det almindelige præstedømme kræver det. Præsterne understreger, at de ikke er «færdige» med deres viede, men at det er en livslang lære- og modningsproces. «Vi vil

have lov til at lave fejl og blive kloge», hedder det i skrivelsen. Derfor ønsker de en bedre humanvidenskabelig basis- og videreuddannelse og bedre støttemuligheder i form af supervision og tilbud om terapi, så de bliver dygtigere til at arbejde i teams og kunne løse konflikter.

Biskoppernes forståelse af lydhedsbegrebet er et godt grundlag at overvinde den »horizontale kirkesplittelse«, fordi den understreger det individuelle ansvar – i modståen til den nye embedsed, Rom kræver.

Lægfolk deltog i bispemøde

Fortsat fra forsiden

gan bad om, at biskopper og præster ikke så lægfolk som »objekter for deres tjeneste« eller »i bedste fald som hjælpere for kirkelige embeder«. Franciskaneren Ulrich Zankarella mente, at biskopperne skal passe på ikke at optræde som skolemeistre, hvor »de som indehaver af læreembedet mener altid at være den mest kompetente«. Han tvivlede derfor på, om denne form for dialog ville fortsætte. Alt i alt var der dog tilfredshed med, at dialogen overhovedet fandt sted.

Endnu for megen frygt i kirken

Hildegheims biskop præsterede sig som »Homyer, lægmand og biskop«. Han var meget beklæmt over, at der endog i kirken var så megen frygt. Biskopperne er bange for lægfolk og lægfolk bange for biskopperne. Et andet skel, mellem kirken og Øst- og Vesteuropa, mærkedes også, men i gruppediskussionerne kom man et stykke vej om bag klischeerne om hinanden.

Kardinal Godfried Danneels fra Belgien gjorde opmærksom på endnu et skel: mellem det rige Nord og det fattige Syd. »Solidarisk udvikling kræver, at man anerkender både den grundlæggende lighed mellem alle mennesker og deres forskellighed«, sagde Danneels. Kardinal Basil Hume fra England un-

derstregede, at hvis Europa forsøger at oprette en rig blok og isolere den mod omverdenen, risikerer verdensdelen at blive kvall i materialisme.

Skal ikke blandes med Vatikanet

Der har været tale om at flytte CEEs sekretariat fra St. Gallen i Schweiz til Rom, men kardinal Heinrich Schwery udtalte, at man måtte undgå at blande de kontinentale konferencer med Vatikanet. Praha er også inde i billedet som værtsby for sekretariatet. Det støttes af biskopperne fra den engelske, tyske og tjekkoske biskopkonferencer.

Konferensen af europæiske Kirker (KEK), hvis 115 medlemmer er ortodokse, anglikanske, evangeliske og gammelkatoleske kirker i Europa, sendte en stor delegation til mødet i Praha. To af KEK-deltagerne bidrog med foredrag på mødet. Blandt deltagerne var formanden for KEK, anglikaneren John Arnold.

Glæde

På mødet fik KEK-repræsentanterne lejlighed til at hilse på den nye ledelse af CCEE og den nye formand, erkebiskop Vlk. John Arnold gav udtryk for glæde over valget af Vlk. Vlk. tale om kristen enhed ved KEKs møde sidste år i Praha havde været meget opmuntrende.

Bofællesskaber for præster

Rom (KIPA) – Pave Johannes Paul II støtter initiativer, der gør det muligt for præster at opleve fællesskab, f.eks. ved at leve i bofællesskaber eller ved at spise sammen. Uden direkte at nævne den isolation, mange moderne præster føler, de befænder sig i, opfordrede paven alle præster og ordensfolk til at hjælpe hinanden.

Der er ikke kun økonomiske og praktiske, men også åndelige grunde til at tage sådanne fællesskabsinitiativer, sagde Johannes Paul II. Paven opfordrede også præster til at slutte sig sammen i foreninger, der

dog skal være i overensstemmelse med kirkeretten og godkendes af biskoppen. Uden husorden og regler for arbejdsfordeling bliver tingene kaotiske, tilføjede han.

De ældre præster skal hjælpe de unge med metoder til sjælsorgen, og de unge skal vise de ældre respekt og acceptere forskellige former for pastoral arbejde. I dag, hvor problemerne bliver stadig større og præstembedet stadig mere kompliceret, bør alle præster regelmæssigt fastlægge perioder til at slappe af og hvile ud, tiltrådte Johannes Paul II.

Pinchas Lapide hædret

Den jødiske religionsfilosof Pinchas Lapide er blevet hædret med Dan Tyske Forbundsrepublik's Store Fortjenstkor for sit forfatterarbejde. Lapide er født i Wien i 1922. Han nåede at flygte til Palæstina i 1940. I dag lever han som forfatter i Frankfurt. Lapide er en af de bedste jødiske kendere af kristendommen og en dialogens mand. Foto KVA.

Katolske og ortodokse teologer mødes på topplan

Balamand (KIPA) – Efter flere års pause har der igen været et møde mellem katolske og ortodokse teologer. Samtalerne indledtes i 1979, men efter kommunismens fald kom der kurser på tråden, specielt da nogle ortodokse kirker opfattede katolikernes mission som meget aggressiv.

På en pressekonference sagde formanden for Det pavelege Enhedsråd, kardinal Edward Cassidy og den ortodokse metropolit af Australien, Sylanos, at man genoptog dialogen, fordi bevidstheden om be-

tydningen af kristen enhed forstærkedes i disse år.

Balglandet skal følge trop

Bege kirkeledere sagde, at selv de godkendte dokumenter ikke var bindende. Ifølge Sylanos er forskellen mellem katolikkerne og de ortodokse ikke af teologisk art, men af institutionel karakter. Desuden er det en sag at blive principielt enig i en kommission, men en helt anden sag at bede lokal kirkerne om at virkeliggøre.

det, fordi de står midt i hverdagens besværligheder.

I et afsluttende kommunikate teolog-topmøde i Balamand i Libanon hedder det, at man er enige om at samarbejde ekumenisk på en fair måde og ikke forsøge at hverve medlemmer hos hinanden.

Et fælles dokument, som allerede påbegyndtes i 1991, blev færdigbejdet i løbet af mødet. Det skal nu godkendes i Vatikanet og de ortodokse kirker, før det offentliggøres.

katolsk orientering

Redaktion:
Pavler Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør),
Journalist Knud Holsted (ansv. sekretær),
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szaraffin
og Susanne Wogensen

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44,
Telefax 31 24 49 76 og 87 22 40 84.
Udgiver: Ansvarstilsynet
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 27. oktober

Katolsk orientering

Retten til at leve, side 5
 Europæernes livsværdier, side 6
 Orientering fra sognene, side 8-15
 Skt. Mikael Skole, 125 år, side 16
 HKD's jubilæum, side 17

Den katolsk-lutherske dialog:

Forskellene ikke længere grund til kirkesplittelse

Würzburg (KIPA) - 22 evangelisk-lutherske og romersk-katolske teologer har i Würzburg holdt møde for at skrive beretning om den tredje fase i dialogen mellem lutheranere og katolikkerne. I mødet deltog biskop Hans L. Martensen.

er, sagde to journalister, at det kirkelige embede, der forvalter sakramenter og forlynder evangeliet, også for evangeliske kristne er indsat af Gud.

Opger inden for de enkelte kirkesamfund

Heinz Albert Raem fra Det pavelige Enhedsråd oplyste, at der på mødet i Würzburg var opnået »vidtrækkende teologiske tilnærmelser«.

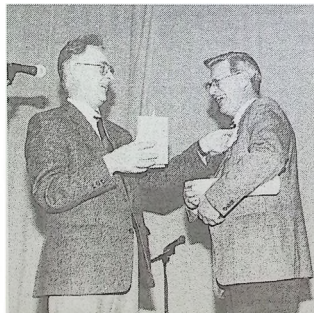
Den amerikanske biskop James Crumley understregede, at der netop i embedsforståelsen ikke længere var væsentlig forskel mellem lutheranere og katolikker. Det egentlige opgør udkæmpes snarere inden for de enkelte kirker. F.eks. anvendte man først fra 1982 tilten biskop i den lutherske kirke i USA. I det hele taget er der brug for, at de teologiske resultater udmønter sig i konkrete, synlige tegn i kirkernes liv.

Mødet udmundede i et 120-siders dokument, der nu er sendt til Det lutherske Værdsforbund og Enhedsrådet, og det vil blive offentliggjort samtidig af begge kirker. Dokumentet er en sammenfatning af den officielle luthersk-katolske dialog gennem de sidste 26 år.

Kirkens væsen og retfærdiggørelsen

Den Fælles romersk-katolsk/evangelisk-lutherske Kommission har i sin tredje fase siden 1986 beskæftiget sig med ekklesiologien og retfærdiggørelseslæren. En fjerde fase er planlagt, der skal være til 1995. Samtalerne begyndte i 1967, og efter offentliggørelsen af »Malta-beretningen: Evangeliet og kirken« i 1973 nedsatte man den officielle kommission. Den har udgivet »Herrens måltid« i 1978, »Det præstelige embede i kirken« i 1981 og »Enhed forude« i 1984.

Pavelig orden hædrer 30 års indsats i HKD

Divisionsformand fra HKD, Per Nyborg fik lærdag den 2. oktober den pavelige fortjenestemedalje i guld. »Bene merenti«. Det er første gang i Danmark, at en ikke-katolik har modtaget en pavelig orden. Medaljen blev overrakt af divisionskapellan, Gerhard Sanders S.J., Lars og søjndrens 75-års jubilæum side 16. Foto: Knud Kluge.

Skt. Mikælsdag i Skt. Mortens kirke: Randers katolske skole fejrede sit 125-års jubilæum på sørkeglængens og skolens navnedag den 29. september. Mere om dagen side 16. Foto: Susanne Wogensan.

Tyske biskopper overvejer grunde til kirkeudmeldelser

Fulda (KIPA) - På Den tyske Bispekonferences efterårsmøde var hovedemnet kirkeudmeldelser. Som baggrund for debatten havde de tyske biskopper en sociologisk undersøgelse, der viser, at 15% af Tysklands 24,7 mio. katolikker er »udmeldelses-truete«. Hos protestanterne er den tilsvarende gruppe på 23%.

Tvivi og utilfredshed

Ifølge den tyske katolske kirkes egne tal meldte 192.000 sig ud af kirken i 1992 og 168.000 i 1991. Tallene fra første halvår af 1992 tyder på, at stigningen i udmeldelser er bremset lidt op.

I undersøgelsen hedder det, at man ikke kan tale om en »udmeldelsesbølge«, men man har dog aldrig tidligere set »en så vedvarende stejlt stigning over så langt et tidsrum«. Desuden har udmeldelserne nu »en anden kvalitet«, og tærsklen for udmeldelse er blevet lavere. 23% af katolikkerne i Tyskland havde i 1992 på et eller andet tidspunkt overvejet at melde sig ud af kirken. I 1986 var tallet kun 15%.

Det fastslås ligeledes i undersøgelsen, at det kun er meget få, der er fast besluttet på at melde sig ud. De fleste er i tvivl.

Den kritiske periode for kirkeudmeldelse er for det 30. leveår.

De hyppigst nævnte udmeldelsesgrunde som calli- b, kvindens rolle, kirke- kritik og kirkeskat er efter sociologernes mening langt hen ad vejen kun overfladegrunde. De dybere årsager ligger i en fremmedgørelse over for kirke og tro, en proces, der går for sig i årevis.

Afstand fra kirke og fra kirke og fra

Der er en snæver sammenhæng mellem en persons sociale situation og hans overvejelser om at melde sig ud af kirken. De, der har meldt sig ud, har i vid udstrækning ægtefælle, venner og bekendte, der har taget afstand fra kirke og tro.

Undersøgelsen er baseret på interviews af 2.086 personer, der er repræsentative for den tyske befolkning. Den viser, at 69% af »vestyskerne« og 27% af »østtyskerne« tror på Guds. Den del, for hvem troen har eksistentiel betydning, er dog betydeligt mindre: en tredjedel af vestyskerne og 15% af østtyskerne.

Pastor Wilhelm Nölke død, 84 år

I Waldliesborn, Westfalen døde pastor Wilhelm Nölke en måned efter sin 84. fødselsdag. Han blev præsteviet i København i 1937 og udsåede sin præstevning i flere danske sogne indtil 1975.

Læs mindeord side 14.

Pastor Wilhelm Nölke

katolsk orientering
 Tidskriftet katolsk orientering i Danmark, 20 nummer
 Årsabonnement, 250 kr. (inkl. porto) og 100 kr. for
 abonnenter i udlandet.
 Adresser: Katolsk orientering, 2500 København V, Østergade 10.
 ISSN 0950-229X

Katolske og lutherske biskopper i Norden mødtes i Norge

Tusinder af kroatiske flygtninge befinder sig i det vestlige Hercegovina, heraf 5.000 i Medjugorje. Foto: KNA.

Caritas Danmark indsamling: Hjælp en flygtning i Medjugorje for 40 kr. pr. dag

Tusinder af kroatiske flygtninge fra det centrale Bosnien og fra Mostar befinder sig i øjeblikket i det vestlige Hercegovina. 5.000 flygtninge er i valfartsbyen Medjugorje, oplyser Caritas Danmark.

Gennem et helt år har ejeren af hotel Pax huset 175 flygtninge, og hun har betalt alle omkostninger af egne midler. Hun er nu løbet tør for penge og kan ikke fortsætte uden hjælp. Socialminister, *Daninko Tadic* har brugt hendes eksempel som model til at løse flygtningeproblemet i

Medjugorje og andre byer. Flere pensionater, be-
regnet for pilgrimme, har tilbudt at følge eksemplet til kostpris - ca. 40 kr. pr. person pr. døgn. Den inkluderer bolig, mad og medicin m.v. Mindst 10.000 flygtninge kan huses på denne måde.

Caritas Danmark opfordrer danske katolikker til at sende gavebidrag. Caritas Danmark, Bredgade 69, 1260 K. Giro: 4 04 39 79. Mærk girokortet: »Flygtninge i Medjugorje«.

kk

Før det egentlige møde i biskopkonferencen mødtes den 24. og 25. september 1993 de ledende lutherske biskopper fra Island, Norge, Sverige og Finland samt en biskop fra Danmark og medlemmerne af Den nordiske Bispekonference.

På mødet talte man i en synsabelig atmosfære om forholdet mellem den ortodokse og den katolske kirke, og om dialogen mellem de nordiske og baltiske lutherske kirker og den anglikanske kirke. Man talte indgående om samarbejdet mellem de lutherske nordiske folkekirker og den katolske kirke. Endelig diskuterede man de fælles opgaver ved forkyndelsen af evangeliet i et pluralistisk samfund.

Det næste fælles møde finder antagelig sted i Danmark 1995. Alle deltagere var glade for den gensidige information og muligheden for broderligt økumenisk samtale.

Efter åbningen af biskopkonferencen den 25. september 1993 under tilstedeværelse af den apostoliske nuntius, ærkebiskop

Biskop Jolson deltager i synoden

Giovanni Carano, fejrede biskopkonferencens »søndagsgudstjenesten den 26. september sammen med Stk. Magnus menighed i Lillestrøm. Både kirken, der blev indviet for fem år siden, og sognets vitalitet efterlod et varigt indtryk.

Vigtige punkter på biskopkonferencen var bl.a. en orientering om den nye Økumeniske Håndbog, om den kommende bispe-

synode i Rom i 1994 om ordensliv, og om Det europæiske Bisperåd (CCEE-Es) møde i Praha.

På baggrund af medlemmernes beretning udsendtes en stillingtagen fra Den nordiske Bispekonferences side til biskopkonferencens »lineamenta«. Bispekonferencen valgte biskop *Alfred Jolson* fra Reykjavik som dens repræsentant på synoden; som suppleant valgtes hjælpebiskop *William Kenney* fra Stockholm.

Efter indbydelser til forskellige internationale møder diskuterede man »Evangeliske værdier, mediekultur og Europas genopbygning« samt »Bibelen i kirken i dag og i morgen«.

Den Nordiske katolske Udviklingshjælp kunne i året 1992 fordele midler, indsamlet i de fem lande, til projekter i den tredje verden i størrelsesordenen 1,7 mio. D. kr.

Stadig afhængig af hjælp fra Tyskland

Biskopperne fastslod, at kirken i Skandinavien, i lighed med tidligere, er afhængig af finansiel og personlig hjælp fra udlandet. Medlemsmødet gjorde man især opmærksom på hjælpen fra Tyskland, der har ført til en betydelig forbedring i de nordiske kirkers situation. Man udtrykte håbet om, at man også i fremtiden kan regne med en sådan hjælp for fortsat at kunne fremme den positive kirkelige udvikling i Nordeuropa.

Efter inspiration fra Den tyske Bispekonferen-

ce talte man om de pastorale muligheder for at beskytte det menneskelige liv. På forårsrådet 1993 i Finland diskuteredes livets begyndelse, og man besluttede at diskutere den pastorale omsorg i forbindelse med ældre mennesker på forårsrådet 1994 i Danmark. Man vil forbedre grundlaget for det pastorale arbejde sammen med fagfolk fra de relevante profane videnskaber.

Vatikanets Radio hører i Norden

I en beretning om udsendelserne fra den skandinaviske afdeling af Vatikanets Radio blev det klart, at disse udsendelser med opmærksomhed og

interesse høres af et ikke ubetydeligt antal lyttere, også ikke-katolikker.

Præstevuddannelse og bispesynoden

Ligeledes forelå en beretning om præstevuddannelsen og udviklingen på Det svenske Præsteskolegymnasium i Rom, om uddannelsen af og arbejdet for de permanente diakoner samt om de årlige studiemøder i Osnabrück.

I den nærmeste fremtid finder et studiemøde sted med repræsentanter for mandlige og kvindelige ordener med henblik på emnet på bispesynoden 1994. Fra den 6. til den 13. september 1994 er der for 25. gang nordisk valfart til Lourdes.

Moder Teresa julebasar i Roskilde

Den Årlige Moder Teresa julebasar finder sted fredag den 26. juledag den 27. og søndag den 28. november på Stk. Jørgens Skole i Roskilde. Gaveboder, tombola, løstovter, grøntomkostbød, U-landsvarerød, gløgg-kaffebord med hjemmebak, fiskedam o.a. vildsvaner samt Moder Teresa lotteri. Basaren åbner fredag kl. 16, lørdag og søndag kl. 10.

Katolsk Lommebog '94

Lommebogen indeholder Årstalender, Liturgisk Kalender og Katolsk Vejviser for bispedømmet København.

Prisen er kr. 60,- + øvt. forsendelse.

Lommebogen kan bestilles på Ansgerstiftelsens forlag, Vesterbrogade 283., 1670 København V. Telefon 31 24 12 10.

Undertegnede bestiller hermed _____ eksemplarer

Navn:

Adresse:

Postnr. og by:

Paven udsender moralrudskrivelse: »Sandhedens Stråleglans«

Johannes Pauls II's længe ventede moralrudskrivelse »Veritatis splendor« (Sandhedens glans) udkommer i begyndelsen af oktober. Det 180-sider lange dokument er henvendt til biskopperne og beskæftiger sig med grundlaget for kirkeens moralære.

Paven begrunder rudskrivelsen med, at der i dag sættes spørgsmålstegn ved ikke blot enkelte af kirkeens moralske forskrifter, men ved selve moralen. Han vil derfor med rudskrivelsen fremhæve de aspekter af kirkeens lære, som er nødvendige for at overvinde den nuværende krise og samtidig påpe-

ge nogle synspunkter, der er uforenelige med »den sunde lære«.

Rudskrivelsen er i tre dele, en bibelrefleksion, en dogmatisk og en pastoral del. Første del er en meditation over Matt. 19, 16-22, historien om den rige unge mand, der kom til Jesus og spurgte: »Mester, hvad godt skal jeg gøre for at få et livigt liv?« I denne del fremhæves væsentlige kendetegn ved kristen moral.

Udgangspunktet for argumentationen i det dogmatiske afsnit er bekræftelsen af kirkeens traditionelle lære. Der eksisterer en Gud-given og derfor

objektiv moralsk orden, der har universel gyldighed. Med naturetrens som grundlag tager paven afstand fra enhver form for relativisme. Mennesket er fri, men ægte frihed findes kun sammen med sandheden, forstået som Guds lov. Samtykket er derfor ikke en domstol, der selv kan definere, hvad der er ondt og godt, men skal selv dannes ved at søge sandheden.

Paven afviser derfor forskellige tendenser inden for moderne moralteologi, men nævner ikke specielle teologer ved navn. Han tager afstand fra teorier som »teleologis-

me«, »konsekventialisme« og »proportionalisme« og andre former for relativistiske synspunkter. Der findes handlinger, der i sig selv er onde, og derfor er der også moralske regler, der forbyrder disse handlinger, og som gælder uden undtagelse.

Med henvisning til Det andet Vatikanconcils pastorale konstitution »Gaudium et spes« nævnes moral, folkekrad, abort, eutanasi, selvmord, tortur, umenneskelige livsforhold, slaveri, prostitution og uværdige arbejdsforhold som eksempler på handlinger, der i sig selv er onde. Paven bekræfter

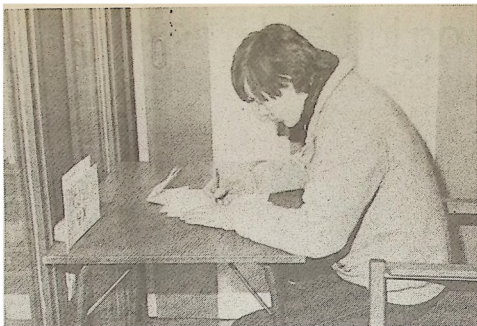
»Humane vite«s lære om prævention: med vilje at gøre ægteskabet ufrugtbart kan ikke forsvares, det er »man gør det onde, for at det gode kan komme« (Rom, 3,8).

I tredje del af rudskrivelsen skriver paven, at den store pastorale udfordring i dag er at hjælpe mennesker til at genopdage sammenhængen mellem sandhed, det gode og frihed. I freldesthorien har martyrerne været vidner om det ukrænkkelige i Guds lov ved at foretrække døden for synden.

Biskopperne opfordres derfor til at forkynde den kristne moral i sin helhed.

De skal være årvågne og sørgе for, at Guds ord forkynedes i overensstemmelse med kirkeens lære-embede. Biskopperne kan give tilladelse til, at institutioner kan kalde sig »katolske«, men de har også pligt til at inddrage denne tilladelse, hvis institutionerne ikke holder sig til kirkeens lære.

Rudskrivelsen slutter med at bede om Jomfru Marias forbøn. Paven minder om, at den kristne moral er overordentlig enkel, idet den består i at følge Jesus Kristus i kirkeens levende fællesskab.

Alle registrerede katolikker over 16 år kan søndag den 8. maj gå til valgurnerne og stemme på kandidaterne til det lokale menighedsråd og til pastoralarrådet. Foto: Knud Kluge.

Lokale valgstyrelser skal nedsættes nu

Valg til menighedsråd og pastoralarråd søndag den 8. maj 1994

I en meddelelse fra Katolsk Bispekontor er valg til menighedsråd og til pastoralarråd fastsat til søndag den 8. maj 1994. I menigheder, hvor søndagsmessen (tillige) fejres om lørdagen finder valghandlingen (også) sted lørdag den 7. maj.

Samtlige menighedsråd opfordres til at nedsætte lokale valgstyrelser bestående af 3-5 medlemmer udpeget blandt menighedens medlemmer. Den lokale valgstyrelse har til opgave at tilrettelægge og forestå valget i menigheden. Den skal desuden være Bispedømmets Valgstyrelse behjælpelig med den

praktiske gennemførelse af valg til pastoralarråd.

Menighedsrådet fastsætter selv antallet af medlemmer, der skal vælges til det nye menighedsråd.

Den lokale valgstyrelse vælger selv sin formand og medfører umiddelbart efter sin konstituering og senest d. 31. december 1993 navne og adresser på de valgte medlemmer med angivelse af hvem, der er formand.

Bispedømmets Valgstyrelse

Bispedømmets Valgstyrelse har det overordnede ansvar for valgene til menighedsråd og pastoralarråd og forestår disses tilrette-

læggelse, gennemførelse og opgørelse. Bispedømmets Valgstyrelse er de lokale valgstyrelser behjælpelig med i alle praktiske spørgsmål og fungerer som klageinstans for de lokale valgstyrelser afregninger.

Bispedømmets Valgstyrelse er valgt af pastoralarrådet. Den består af: *Tove Pedersen, Birgit Wohler, Erik Aagaard, pastor Czeslaw Kozon og Erik Zieler* (formand). Hovedemåls vedrørende valgene skal rettes til Bispedømmets Valgstyrelse, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K. Telefon 33 116080.

kk

Journalisten Birgit Stresino får rejselegat på 5.000 kr.

KLK-pris for mange gode kirkelige nyhedsindslag

Birgit Stresino, katolik og journalist, har fået en delportion på 5.000 kr. af Kristelig Lytter- og Fjernseforenings rejselegat.

Landsformand Viggo Mølgaard har begrundet udsælgningen bl.a. med de mange gode kirkelige nyhedsindslag, som Birgit Stresino har stået for. Hendes indslag har været med til at give TV2/Nord en bredde og kvalitet, man ikke er forvant med, sagde han bl.a.

Birgit Stresino har været journalist i 22 år. Viggo Mølgaard nævnte i sin tale børneprogrammet »Søn-

dagskvisten» fra Regionalradioen i Vejle. I denne udsendelse sørgede du for mange gode programmer, hvor livets store spørgsmål og kristendommen fik en ordentlig behandling, sagde Viggo Mølgaard. Birgit Stresino har desuden lavet tre programmer i serien »Tidens Tro».

Alternativer til abort

Kristelig Lytter- og Fjernseforening venter spændt på, at filmen »Annas valg» bliver færdig. Birgit Stresino har skrevet manuskriptet, og optag-

serne til den er i fuld gang. Filmen peger på alternativer til abort.

kk

Birgit Stresino.

377.000 kr. fra 2.513 læsere til »katolsk orientering«

Store sparekrav til »katolsk orientering« søges imødekommet med kraftig sideudvidelse

Fra midten af juli til slutningen af september er de frivillige bidrag strømmed ind på »katolsk orientering«s girokonto. Det er i alt blevet til 377.000 kr. eller svarende til 2.513 katolske husstande har benyttet bladets girokort med 150 kr.

Bladets andet girokort skulle have været udsendt fra »Katolsk Bispekontor«, så det var læserne i hænde sidst i september. Tekniske vanskeligheder med Bispekontorets EDB betyder, at kortet først kommer ud omkring 1. november. Redaktionerne på de enkelte husstande vil indbetale girokortet på posthuset.

Ligesom flere andre ka-

tolske institutioner er »katolsk orientering« blevet bedt om at spare. Bladets underskud på 1,4 mio. kr. fra i år skulle fastholdes. Redaktionen har, da mulighederne for besparelser er små, valgt at igangsætte en kampagne for at få flere abonnenter. Det vil i takt med flere annoncer i bladet betyde en større udvidelse af sidearealet, for at det ikke skal gå ud over det redaktionelle stof. Redaktionen budgetterer med en indtægt på 510.000 kr., altså en stigning på 264.000 kr. i f.t. i år.

Af regnskabsoverensigten nedenfor fremgår det, at bladetets samlede indtægter i år forventes at blive knap 960.000 kr. En forudsætning for at dette tal holder, er at bladets andet

girokort udsendes snarest og at læserne benytter sig af kortet. Næste år budgetteres med indtægter på knap 1,3 mio. kr.

Bladets udgifter

På udgiftssiden forventes i år udgifter på 2,3 mio. kr. og næste år 150.000 kr. mere. De tunge udgiftsposter er især trykning, avisporto, porto og lønninger, som andrager 88,9% og næste år 90,5% af de samlede udgifter. Bladets øvrige nødvendige og i forvejen stærkt beskærede udgifter fremgår af listen nedenfor.

Det samlede underskud for i år forventes således at blive 1.344 mio. kr., mens det næste år andrager 1,168 mio. kr.

Red.

»katolsk orientering« forventede regnskab 1993 og budget 1994

	Budget '93	Forventet regnskab '93	Budget '94
Abonnenter, indlænd.	30.000	24.300	30.000
Annonceindtægter	170.000	246.202	510.000
Salg af bøger og fotos	0	1.043	0
Gaver	15.000	14.408	15.000
Pressekollekt	550.000	650.000	700.000
Andre indtægter	10.000	12.801	13.000
Indtægter i alt	10.000	9.890	10.000
Indtægter i alt	785.000	958.644	1.278.000
Trykning	710.000	783.068	899.621
Avisporto	416.000	421.003	442.053
Fotos	12.000	8.774	12.000
Fotos Ef	0	1.429	6.000
Avisudklip	0	0	0
Kontorartikler	25.000	24.556	26.000
Telefon og telefax	15.000	16.310	17.125
Inventar, anskaffelser	40.000	39.050	10.000
Inventar, vedligeholdelse	0	7.112	5.000
Kontormaskiner, anskaf.	0	58.133	10.000
Kontormaskiner, vedlig.	0	7.004	8.000
EDB-programmer	0	17.336	10.000
EDB-kørsel	40.000	8.032	0
Fotos, udland	3.000	951	3.000
Aviser og tidsskrifter	19.000	15.406	19.000
Porto og gebyrer	130.000	124.609	130.000
Husleje, varme og el	25.000	34.573	37.000
Lokaler og vedligehold	0	2.642	10.000
Forsikringer	2.000	4.464	6.000
Personaleudgifter	0	3.099	3.500
Mødeudgifter	0	2.262	3.500
Diverse udgifter	0	2.086	5.000
Lønninger	675.000	651.629	675.000
Vikarlen	0	0	0
ATP	0	561	600
Pensionstilskud	68.000	67.635	76.000
B-honorarer	0	0	0
Personaleudgifter	25.000	15.262	35.000
KM-jodgørelse og diæter	0	6.055	8.000
Udgifter i alt	2.215.000	2.303.141	2.456.899
Underskud	1.435.000	1.344.497	1.168.899

Tavs kirke?

I et læserves nr. 13 blev der spurgt, hvorfor kirken (herhjemme?) "forbliver helt tavs om sex-skandalen blandt katolske præster. Læseren beretter, hvor svært det kan være at besvare katolikkers og ikke-katolikkers nærliggende spørgsmål, der ofte insisterer, at det er, hvad der kommer ud af præsters forpligtede løbtilbød.

Nu er det heldigvis ikke vort bispedømme, der hjemsåges af sådanne skandaler, men verdenspressen har rigtig nok gjort meget ud af de skandaler, der ryster USA. Her har ifølge anklagerne godt 400 præster i en årrække misbrugt børn eller unge; misbrug varierende fra brutalitet med seksuelle bitoner til åbenlyse seksuelle overgreb. Under sit USA-besøg i august har paven klart og hårdt anklaget disse præsters svigten.

Det drejer sig om hændelser, hvoraf de fleste ligger år tilbage, men som først nu bliver afsløret, fordi ofrene fra dengang nu tør tale højt som voksne, kraftigt støttet af foreninger for misbrugte mennesker. Stort set drejer det sig om præster ansat i skoler eller børneinstitutioner.

Retten skæler mellem pædofili (misbrug af børn) og efebofilii (misbrug af unge halv voksne, der ved, hvad seksualitet går ud på). Især tre præsters sag køres stærkt og farverigt i medierne. Præsterne *Holley, Ritter* (som nægter sig skyldig) og *Porter* blev arresteret ved højlys dag, med hånden på.

I flere år har organisationer for seksuelt misbrugte i USA henledt kirken opmærksomhed på problemet, mest uden held. Først har kirkelige autoriteter reageret autoritært, med total afvisning. Senere blev sagerne dog undersøgt og man greb ind med nogen uro omkring personerne.

Kardinal Bernardin i Chicago og Paul Boston var dog de drøftede, der skiftede holdning. I februar i år krævede USA's nationale biskopkonference, bistået af en panel på 31 eksperter, hvordan kirken kunne gribe ind mod plagen og forsvare de uskyldige, når hele præsteskabet udsættes for morderkastning. Siden blev skandalerne avisernes forsidestof. *Newsweek* fra 16. august bragte dog mere sober information og gi heller ikke af vejen for spørgsmål: "Er det løblæters skyld?" Alle eksperter svarer entstemmig "Nej".

Pædofili mænd findes i alle sociale lag, i alle økonomiske og uddannelsesmæssigt forskellige grupper i samfundet. Over en tredjedel af dem er gifte mænd. "Desværre er også børnemisbruddet økonomisk signet, den episkopale præst *Margaret Graham*, fortvivlede præsident for NCPCA, landskomiteen for børns beskyttelse mod overgreb: "Man retter skylden især mod katolske præster, fordi de skal leve i løbtilbød, men problemet findes også blandt (gifte) episkopale og presbyterianske gejstlige, blandt lutheranere, metodister og græsk-ortodokse." "Callibater er ikke årsagen" skriver jesuitten James Gill, "og ligesom en kriminel anklager kan blive politimænd, føler visse unge mænd en dyb angst for deres seksuelle tilbøjelighed og tror, at præstekaldets livsstil og åndelige miljø må kunne beskytte dem mod sig selv." For det meste holder det stik. Og, tilføjer *Andrew Greeley*, der er professor i sociologistudiet ved Chicagos universitet, "de fleste pædofiler er gifte mænd. Hvis pædofiler præster var gift, ville de bive ved med at befamle børn, måske endog deres egne".

Greeley henviser til den omstændighed, at de fleste anklagede præster er ældre mænd, der har været børn i mere snævrede tider, 3 procent af dem har selv som børn eller været udsat for voksnes seksuelle tilnærmelser.

Der findes mange gode argumenter imod pligtløbtilbød, men pædofili kan ikke bruges i denne debat.

v.w.

Helligkilder og lokalhelgener

På bibliotekerne findes en del litteratur om kloster, helligkilder, helgener samt lokalhelgener. Det er faktisk nogle spændende emner, som jeg har beskæftiget mig lidt med i den senere tid. Jeg prøver at holde mig til Danmark, thi her er nemlig rigeligt med stof om kloster og folkerejsehistorier.

Lad os nu prøve at starte midt ude i Gråbskov i Nordsjælland. Bare her er et ual af historier og minder om en fortid, der er ganske spændende. Her er søgn og kilder. Gråbs ligger mellem Esum og Æbølthol. Man siger, at hvor Gråbs nu ligger, lå engang et nonnekloster.

Hvide Kilde blev stadigvæk og mander om, som i Danmark er der fred. Grønne Kilde og Daniels Kilde løber også, ja i hele området mellem Esum Sø og Kattegat har der været, eller er der stadigvæk kilder. Munkene i Esum kloster døbte folk på Hvide søndag i Hvide Kilde og vaskede de fattedes lodder Grønningstern i Grønne Kilde. Kulsriverne blev forvist til Alle synderes Torv (Ålsønderup). Broder Rus lavede sine narrestreger i Esum kloster og augustinerne drak øl i Æbølthol kloster.

Sankt Hans afler valfærdige folk til Sankt Helene Kilde i Tivisvide og enkelte lagde sine krykker. Mange katolske kirkker har levet i folket og lever stadigvæk. Ved Haraldsted valfærd var stadigvæk til stedet, hvor Sankt Knud Lavard

blev myrdet. Rundt omkring i landet findes stadigvæk i handevestjanten et knucifiks.

Aleex i Danmark findes vel omkring 80 lokalhelgener, som bliver æret rundt omkring i landet, både af katolikker som af protestanter. For bare at nævne en enkelt vil jeg nævne Sankt Hjælp af Kiplej.

Officielt har vi vel i Danmark 8 kanonerede helgener og 1 saigårker, nemlig Niels Steensen. Men der har været for mange mennesker gennem tiderne i Danmark og mange er blevet æret i folkereligvisiteten.

Når man vandrer i skovene eller i det hele taget i naturen, kommer man uventetligt til at tænke på Niels Steensen bøn.

"Uden dit vink lavede ikke et hår af hovedet, ikke et blad fra træet, ikke en fugl til jorden, endstipper ingen tanke sindet, intet ord tungen, og gæres ingen bevægelse af hånden. Hiddit har du ført mig ad veje, som jeg ikke kendte. Led mig nu ad nådens sti, seende eller blind; det er lettere for dig at føre mig, hvor du vil, end det er for mig, at undgå mig det, min atter drager mig til."

Det er så skønt, alt det som vi ser, men det er da skønnere, det som vi er-kender, men det aller-kønneste er dog trods alt det, som vi ikke forstår.

Det er derfor, vi har folkereligiøsitet i naturen. Det er derfor, vi har kloster og kilder. Det er derfor, vi har mystik og mirakler. Det er derfor vi tror. Vores folkereligiøsitet er en tro på et håb om kærlighed i samfundet.

Kjeld Jensen

Evangelisation 2000

På midtersiderne i "katolsk orientering" nr. 16, årg. 19, hedder det i den store opsat artikel om evangelisation "Evangelisation 2000" at den er et privat kapitalistisk megaprojekt blotlet for enhver social dimension, uden inkultur, uden lægfolkets initiativ, uden økumene eller dialog, uden indsats for frelde. Forståeligt nok, fremgår det videre af artiklen, at paven har trukket sin støtte tilbage fra denne djævelske og suspekt facitoido bevægelse.

Hertil et par facts: 1. Den 10.-14. november 1995 vil der i den pavelige audienssal i Vatikan finde en retratse sted for præster fra hele verden. Arrangøren er såmænd Evangelisation 2000. I den anledning modtog bevægelsen fra paven statssekretariat den 4. marts 1993 følgende telegram: "Den hellige Fader er positiv over for ideen om denne tredje verdensomspændende retratse for præster, i forbindelse af retratserne i 1984 og 1990, ligeledes afholdt i Vatikanet. Den hellige Fader er taknemmelig for de involveredes interesse og generøsitet for at fremme denne idé" (kilde: Evangelisation 2000 in Europe, 1993).

2. Bevægelsen afholdt i april-maj i år, i Helvoit i

Holland, en konference, hvor bevægelsens europaiske leder, fr. Casanova, frembævede pavens budskab om kirken dobbelte rolle i Europa, nemlig på den ene side en formyet evangelisering og på den anden en effektiv hjælp i opbygningen af det nye Europa, åben for universel solidaritet.

Fr. Casanova forsatte med at fremhæve, at evangelisering betyder øget økumenisk samarbejde mellem kristne og overvinde den af de forbindninger, der truer den fremtidige fred og fremgang mellem menneskene. Han konkluderede med at sige, at "Evangelisation 2000" må udvide sin horisont, sådan at folkene i Afrika, Asien og Latinamerika inddrages (kilde: Vatikanets Informationservice). Så vidt påstanden om, at Evangelisation 2000 skulle være ukostenløs, antisocial, ustømodstand af fred, osv.

3. I sommer var samme fr. Casanova her i landet, hvor han ledede en weekend-retrate for lægfolk og præster. Denne retratse var åben for alle. Endvidere havde han nogle informationsmøder med de af bispeddømmets præster, der var interesserede, deriblandt også biskop Martensen. Ikke på noget tidspunkt gav sidstnævnte udtryk for andet end velvilje

over for bevægelsens arbejde her i bispeddømmet.

Det er øvrigt Evangelisation 2000's princip alt at orientere den lokale biskop om bevægelsens arbejde i det lokale bispeddømme. Så vidt påstanden om, at Evangelisation 2000 skulle være en splittelsesbevægelse i modsætningsforhold til det officielle »missio danmark«.

4. Det er rigtigt, at en af Evangelisation 2000's hovedsponsorer er den hollandske foretægsmand *Piet Derksen*, der på sine gamle dage har valgt at bruge sin formue (indtjent på ferierejser) på kirken, bl.a. dens evangeliseringsbestræbelser. Burde det ikke være en kilde til glæde, når et menneske omvender sig - ligesom toderen Zakas (Luk. 19, 1-10) - snarere end en anledning til forargelse?

Der er formodentlig lige så mange måder at evangelisere på, som der er måder at bede på. Urivisioist

har evangeliseringen såvel en social som en forkyndende dimension. Det ville være trist, om de to dimensioner ikke kunne supplere hinanden, i stedet for at mistænkeliggøre hinanden. For som *Johannes Paul II* skriver i "Redemptoris missio", så er det ikke berettiget at give et ulufstændigt billede af missionsaktiviteten, som om den først og fremmest bestod i at hjælpe de fattige, bidrage til befrielsen af de undertrykte, fremme udviklingen eller forsvare menneskerettighederne. Missionskirken er naturligvis engageret på disse fronter, men dens primære opgave ligger et andet sted: De fattige hungret efter Gud, ikke blot efter brød og frisk. Missionsaktiviteten skal først og fremmest vidne om og forkynde frelsen i Kristus og oprette lokalkirker, som så bliver redskaber i enhver betydning" (33).

P. Benny Blumensaat

R.I.P.

fv. overtroge i sundhedsseksjonen

KAJ F. MELDAHL

* 17.3. 1906 15.10. 1993

Inge og Richard Meldahl

Begravelsen har fundet sted.

**Danmark har det største aborttal i EF
Tyskland har vist, at der kan gøres noget for at nedbringe det
Men herhjemme bliver det tabu-belagte emne ikke diskuteret**

Retten til at leve

Af Niels Arbøl

Danmark har det største aborttal i EF. Der kan gøres noget for at nedbringe det. Det har Tyskland vist. Men herhjemme bliver det tabu-belagte emne ikke diskuteret.

Fri hush, fri hestighed, fri sex, fristid, fri abort o.s.v. var på programmet i begyndelsen af 70'erne -

Og det er slet ingen frihed for det spirrende menneskeliv i kvindens krop. Starten på et nyt menneske. Et 6-8 cm menneskeliv med hoved, ansigt, hjerne og hjerte, arme og ben, fingre og tæer med negle, allerede udstyret på tommevinger. Inden 12 ugers abortgrænse.

20.000 aborter om året
Omkring 20.000 legale fosterdrab er således blevet foretaget hvert år siden lovens indførelse som følge af provokeret abort.

Men både Sarte drøde, og mange af de friheder, vi fik, ligeså. En række af de kulturprofeter og politikere, der dengang ville omvende befolkningen til de ubegrænsede frihedsgrader, har i dag vendt tilbage til vi hellere tale om ansvar.

En af disse friheder fra 70'ernes start består dog fortsat samstet, nemlig fri abort. Loven fra 1973 holder 20 års jubilæum i år, selv om fri abort i realiteten blev indført allerede tre år tidligere. Umiddelbart kan det virke besynderligt, at dette erklærede gævebrød til kvinder kan kunnet holde sig uden for frihedernes sørgemarch både så længe og så uanfægt.

Er det fordi vi oprædser som den typiske kaude-forsker, der udfaldt gerne vil have os selv og verden til at tro det bedste om vi tog gode nordiske og sociale samfund, men inderst inde ved god besked om de virkelige forhold med krise, ventilator, EF-rekord i selvmord og altså også i fosterdrab.

Ikke frihed for kvinden

Forklaringen synes at være, at fri abort ikke først og fremmest er en frihed for kvinden. Det har været en frihed for alle andre, for manden, for skolen,

for arbejdsgiveren, for den ensige familie, for samfundet. Ikke for kvinden, der som bekendt selv løber en fysisk risiko ved indgrebet og i al fald ofte får psykiske langtidsvirkninger, så man ligefrem har mistet fæde en ny diagnose: Post Abort Syndrom.

Og det er slet ingen frihed for det spirrende menneskeliv i kvindens krop. Starten på et nyt menneske. Et 6-8 cm menneskeliv med hoved, ansigt, hjerne og hjerte, arme og ben, fingre og tæer med negle, allerede udstyret på tommevinger. Inden 12 ugers abortgrænse.

Omkring 20.000 legale fosterdrab er således blevet foretaget hvert år siden lovens indførelse som følge af provokeret abort. Det svarer til en middelsort provinsby på størrelse med Korsør eller Hjørring. Det synes ikke at give hverken politikere eller befolkningen som helhed betænkeligheder.

Hvad vil der ske, hvis læringerne tillod sig at nedlægge 20.000 grunde-bvaler i deres favntag? Eller der viste sig et tilsvarende blodbad på "baby-sæler"? Ekstra TV-avis. Dyreværnsprotester over-døver avispalterne. Politikere eller omgående deres miljøbevidste vælgere til

undsætning. Samråd, forespørgsler. Lovændring.

Er et spirrende menneskeliv mindre værd end en grindehal eller en babyside?

Mens nogle læger herhjemme i fuld alvor har diskuteret, om fostre lige så godt kunne gøre lidt gavn i den eksperimenterende neurofysiologiske tjeneste, da de nu alligevel skulle aborteres, har Tyskland modsat - og måske belært af den historie, vi synes at forcaste - diskuteret om ikke det ufødte menneskeliv selv bør være beskyttet. Det er i al fald hvad den tyske forfatnings artikel 2 fastslår. Tysklands forfatnings-domstol fremkom i begyndelsen af sommeren med en længe ventet afgørelse om den tyske abortlovgivning. En afgørelse, der i det store hele forkaster den frie abortlov, der som følge af reformeringen blev gennemført af socialdemokrater og liberale i juni sidste år.

Nye retningslinier i Tyskland

De nye retningslinier for abort, der herefter gælder i Tyskland, giver kvinder mulighed for abort inden for de første tre måneder af svangerskabet; man har altså stadig friheden. Den til forskel fra den danske abortlov indtræder i den tyske også hensynet til det ufødte barn, idet der opstilles følgende kriterier:

- en obligatorisk konflikt-hjælp på særlige rådgivningscentre, der i væsentlig grad skal indskærpe hensynet til det ufødte menneskeliv
 - enhver form for provokeret abort er principielt uretstridig
 - som følge heraf kan læger og sygehuse afvise at udføre indgrebet
 - ligesom indgrebet ikke kan betales af sygekassen. Det betyder i praksis, at de bedre stillede må betale for det af egen lomme, mens de mindre bemidlede kan få dækket beløbet af socialhjælp.
- De tyske kirkeledere ser domstolens af-

»Center for retten til liv« ønsker at være tåler for det ufødte barn. Gennem oplysningsarbejde vil projektet forsøge, at det kristne skabelses- og menneskesyn igen kan blive normen i Danmark.

gørelse som en bekræftelse på, at de steamt ideer liberaliserens sidste år, der blev gennemført med 357 ja-stemmer i forhold til 284 nej-stemmer. De 284 var udelukkende kristendemokrater. Det viser, at spørgsmålet er blevet en ideologisk skillelinje mellem Europas politiske bevægelser.

Betinget abort

På tværs af de tyske partier er de kvindelige politikere blevet enige om at foreslå, at mændene fremover skal betale for abortindgrebet.

Som det ses, adskiller den tyske abortlovgivning sig væsentligt fra den danske eller nordiske. Tyskland viser, at abort-lovgivning i moderne vestlige lande ikke nødvendigvis vil munde ud i den totale frihed som den naturlige konklusion på sagen. Problemet herhjemme har vel bl.a. været, at fri abort-modstanderne ikke har formuleret et realistisk alternativ, eller har kunnet skilne mellem politisk etik og personlig etik. Vi sanner en betegnelse for en abort-model, der hverken

markbart. Det viser Tyskland også. I 1991 havde det daværende Østtyskland med fri abort og begrænset støtte for gravide et aborttal på knap 50 procent af fødselstallet. Samme år havde Danmark med fri abort, men med noget bedre støtte til gravide et aborttal på 30 procent af de fødte. Og endelig havde Vesttyskland, med ansvarlig abort og udstrakt støtte-forestillinger til gravide, et aborttal på 10 procent af de fødte. Sagt anderledes: Med 20.000 årlige aborter havde Danmark, relativt set, tre gange så stort et aborttal som Vesttyskland. Det bør give anledning til eftertanke hos dem, der vil fejre jubilæum herhjemme.

Personligt og politisk spørgsmål

Dybset set er provokeret abort ikke et politisk, men et personligt moralsk spørgsmål for den enkelte i situationen. Således også i Tyskland. Men den enkelte eksisterer ikke alene. Derfor er det også et politisk spørgsmål. Mennesket er ikke kun individ, det er også et fællesskabs-væsen. Mennesket er ikke kun »sig«, men også »dig«. Dette dig omfatter da især det ufødte menneskeliv, men også samfundet i det hele taget. Og måske ikke mindst de tusinder der samfundse par i vort samfund, der i deres fortvivlede ønske om at få del i de ca. 20 danske adoptivbørn, der årligt er til rådighed, eller opnå en dyr og omstændelig kunstig befrugtning, må se et antal sunde og raske menneskeliv på størrelse med en provinsby gå til grunde hvert år.

Så måske vi hellere skulle fejre et jubilæum for de børn, vi har fået lov at få.

Kilde bl.a.:
Deutscher Bundestag, Wissenschaftliche Dienste Nr. 493: Die Entscheidung des BVerG zur Reform des Abtreibungsrechts.

Gør dit til, at Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund bliver stort og betydningsfuldt!
Bliv medlem af KRFF.
Arskonting: kr. 50.-
Pensionsret/studerende: kr. 30.-
Undrestreg det ønskede!

Indmeldelseskupon

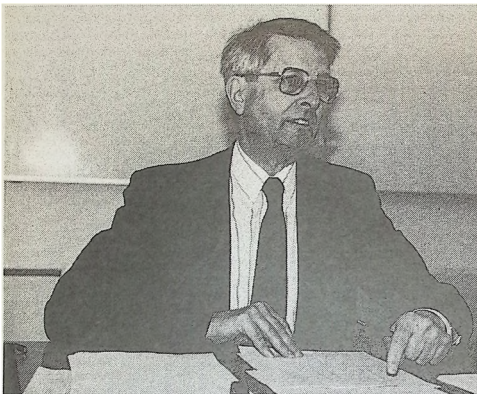
Navn: _____ Dato: _____

Adresse: _____

Indmeld sig for året 93/94 i KRFF, Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund.

Indmeldelsen sendes til:
Kasserør Anton Jensen, Bøgesvinget 47, 2740 Skovhunde. Tlf. 42 84 00 82.

Det såkaldt »kristne« Europas moderne værdinormer

Jan Kerkhofs S.J. fra Det katolske Universitet i Leuven.

Forberedelsesdokumentet til mødet i Praha for Rådet for de europæiske Biskopkonferencer (CCEE) var for en stor del baseret på en undersøgelse af europæernes værdisystemer. En af de sociologer, der har stået for den, er jesuitten Jan Kerkhofs fra Belgien. I en artikel i »The Tablet«, som vi bringer et uddrag af, kommenterer han nogle af undersøgelsens resultater.

»Den europæiske Værdiundersøgelse« har for første gang givet os et generelt billede af tros-mønstrene i Nordamerika og »det kristne Europa«, som gør det muligt at stille en diagnose. Det mest fremtrædende træk er den voksende individualisme. Her finder man nok grundlaget for den udvidede sekularisering. Individualisme udspringer af mange sociale faktorer: uddannelsen af ungdom; information, der er tilgængelig for alle; større mobilitet i samfundet; kvindernes frigørelse. Men den vigtigste faktor er den nye måde, mennesker fortolker deres personlige liv og den menneskelige historie på.

Tidligere var traditionen den mælestop, man fortolkede livets mening efter og satte moralske regler efter. I dag er det ikke, hvad man tænkte og gjorde i går, der er normgivende. Men snarere hvad man tror, der er godt og muligt i morgen. Forandring, ikke stabilitet; frihed, ikke nedrevne værdier der er blevet retningslinier. Derfor finder moderne mennesker deres identitet gennem fleksible

tilpasninger til stadig nye situationer og indsigter. Som følge deraf bliver institutioner, hvis primære mål er at bevare et sammenhængende værdi-tros- og normsystem, mistænkelige: de ses som en trussel mod autноми og kreativitet.

Ifølge Apostolens Gerning blev de kristne kaldt »dem, der hørte til Venedig«. Friskheden ved det kristne budskab og drømmene om det kommende Gudsrige gjorde de unge kirker utroligt dynamiske og fleksible. Men to tusind år senere bliver gæstgænder, der er set som et »hus«, kultur en sikker gang for alle – kasseret som en forhindring.

For kirken synes fortiden vigtigere end fremtiden

For mange mennesker ser det ud, som om den institutionelle kirke heller ikke vil hvile på fortidens bedrifter end at gå i gang med det nødvendige i ny kultur. Kun få mennesker accepterer denne holdning i Tyskland, der er helt anderledes end den. Skt. Augustin er end den, Thomas Aquinas kendte – eller for den sags

skyld den, koncilfædrene fra Det andet Vatikanikoncil forventede.

Det er ikke blot »agnostisisme« intellektuelle eller unge mennesker, der ikke føler sig hjemme i en institution, som de ikke føler viser dem »en vej«. Det samme gælder for mennesker, som opfatter sig som kristne – blandt dem et voksende antal kvinder. De afviser hele institutionen: ikke blot de romerske regler, kirkeretten eller liturgien, men også mange af de læremæssige traditioner.

Kirkens troværdighed som institution

For mange er kirken som institution ikke længere troværdig. Den feudale måde, den ledes på og mangelen på indflydelse ses som hindringer for troen i de vestlige samfund. Det er et tidens tegn, at selv en så respektabel institution som »Centralinstituten af tyske Katolikere«, som repræsenterer alle store katolske lægebølgelser i Tyskland, for to år siden offentliggjorde et dokument, der protesterede mod mangelen på dialog i selve kirken. Kir-

kens ledelse, både i Rom og på bispedømmene, blev anklaget for at blive mere og mere klerikal, centraliseret og patriarkalsk. En af undersøgerne var den kendte teolog Walter Kasper, biskop af Rottenburg-Stuttgart.

»Hjemløse« kristne udgør en stor og voksende, skønt ofte tavs, gruppe. De fleste accepterer stadig et vist mål af kulturel kristendom, men deres personlige kristendom er blevet privatiseret. De – i det mindste i de mere udviklede områder i Vesteuropa – bliver stadig mindre interesserede i, hvad kirken har at tilbyde.

Forskydning i troens indhold

Der er nuanceret i billedet, for statistikken viser forskellige grader af frafald fra den institutionelle kristendom. Men tendensen blandt de unge er den samme i alle de lande, der indgik i undersøgelsen.

I Sydeuropa, Island og Irland siger mere end 80%, at de tror på Gud. Men i andre lande falder tallet til mellem 50 og 70% – i Sverige er tallet helt nede på 40%. Usiden kan folk tro på Gud uden at finde ham vigtig. På en ti-punkts skala er det europæiske gennemsnit for dette kun 5,7 (i Frankrig, Holland og Skandinavien under 5). Hvis vi ser dybere, opdager vi, at færre end 40% tror på en personlig Gud.

Ca. 40% siger, de tror på liv efter døden og på en himmel, men kun en ud af tre tror på opstandelsen. I Sverige er der lige så mange (20%), der tror på reinkarnation som på opstandelsen. Kun i Irland og delvis Italien er det generelle billede anderledes.

Denne langsomme, men snigende forskydning i troen afspejles i holdningen til kirken. Bortset fra Sydeuropa, Island og Irland er tilliden til kirken generelt faldende. Med undtagelse af Irland er der ikke noget land, hvor et flertal af befolkningen mener, at kirken giver tilstrækkelige og dækkende svar på de udfordringer, der møder i familivellet, i de personlige moralske og samfundsspørgsmål. Kun

hvor finder vi et lille flertal, som vender sig til kirken for at få svar, og det gælder ikke for Belgien, Holland og Skandinavien.

Kirkens rolle i det offentlige

Betyder det, at kirken helt har mistet sin rolle i det offentlige liv? Nej, mere end to-tredjedele af de adspurgte mener, at det er rigtigt, at kirken udtaler sig i spørgsmål vedrørende det tredje verden og race-diskrimination, og hver anden mener, at kirken skal udtale sig om nedrustning, økologi, arbejdsløshed, eutanasi og abort.

Men når det drejer sig om regeringens politik mener kun hver femte, at kirken skal blande sig, og kun hver tredje mener, at kirken skal udtale sig om uægtekabelige forhold og homoseksualitet. Det ser således ud til, at den offentlige mening anerkender kirkerens symbolske rolle som opretholdere af de traditionelle vestlige værdier, men afviser, at kirken blander sig i privatlivet, både hvad angår seksualitet og adfærd, bio-etik og den daglige politik.

Kirkens område indskrænkes mere og mere til dens »religiøse« funktion eller til spirituelitet (»sjæle«). På trods af, at flertallet ikke (tilslutter sig de grundlæggende kristne overbevisninger, mener det samme flertal, at gudstjenester har en vigtig funktion, når man skal fejre fødsel (69%) og bryllup (72%) eller begrave de døde (77%).

Den østlige lunge er ikke sundere

På denne baggrund er det let at forstå, at kirkerne bliver tomme. Men vi må ikke glemme, at der ikke findes nogen anden institution, der kan samle så mange mennesker en gang om ugen. I Vesteuropa siger 23% af befolkningen, at de deltager i en gudstjeneste en gang om ugen (32% siger, at de aldrig går i kirke). Der er dog store variationer: i Frankrig går kun 10% i kirke mod 80,5% i Irland. Blandt de 18-24-årige i Frankrig og England deltagere mere end 60% aldrig i en gudstjeneste. Faldet i kirkegang er vedvarende: i Belgien andrager det 1% om året i de sidste 30 år.

Situationen i Østeuropa ligner den i Vesteuropa. Hvis kirken har brug for en østlig »lunge« for, sammen med den vestlige, at kunne føde rigtigt, så kan man ikke sige, at den østlige er sundere.

Vi kan konkludere, at det generelle billede ikke er så mørkt som pessimisterne hævder, men at det frembyder en mægtig udfordring for den kristne religion og de kristne kirker. Især skal man lægge mærke til, at kløften mellem de yngre generationer (dem under 50) og det kristne som institution tilbydes, fortsætter med at vokse. De store forskelle mellem de europæiske lande kræver mange forskellige slags svar. En »ny evangelisering« kan kun lykkes, hvis den passer til den kultur, den henvender sig til.

To vigtige føjel som skal undgås

Jeg skal give to eksempler blandt mange på, hvad man skal undgå. For det første: der er alt for mange afsmnit i den ny verdenskatolikisme, der tæler, som om der ikke har været lædig Bibel-forskning siden Århundredets begyndelse, som om der ikke har været nogen kvindefrigørelsesbevægelser, og som om læren om prævention i »Humanae vitae« var blevet uforbeholdt accepteret af de troende og biskopperne. En sådan fremgangsmåde indebærer, at selv praktiserende katolikker bliver skizofrene.

For det andet: skønt fremme af menneskeligt liv er blevet en folkelig sag overalt i den vestlige offentlighed, er åben diskussion om konsekvenserne af disse i den institutionelle katolske kirke tabt. Det vil være nytligt at lytte til de mennesker, der af hensyn til deres personlige ærlighed lever i kirken uden eller har forladt kirken og er blevet »hjemløse« kristne.

Alle kirker er i samme båd

Siden alle kirkerne befinder sig i samme båd – og et skib er jo den økumenske bevægelses symbol – er det kun økumenske initiativer, der kan give løfter om, at kristendommen på få større indflydelse på europæisk kultur ved Årtusindskiftet end den har i dag.

Et sæt engagement i de grundlæggende mennesketilgængeligheder med respekt for den enkelte samvittighed vil også de kristnes og deres kirkers troværdighed.

Kun slædes bliver det muligt, at det guddommelige svarer i historien kan opdaget og virkningen af Herrens befriende budskab kan mærkes.

Møde mellem patriark Pavle og kardinal Danneels

Beograd (KIPA) - Overbøvedet for den serbisk-ortodokse kirke, patriark Pavle og formanden for den katolske fredsbewægelser »Pax Christi«, kardinal **Godfrid Danneels** fra Bryssel har haft en længere samtale i Beograd. Især diskuterede de problemerne i forholdet mellem den ortodokse og katolske kirke i det tidligere Jugoslavien.

Samtidigt overvejede de, hvortledes begge kirker kunne bidrage til at standse krigen og forberede for holdene mellem religioner på Balkan. Desuden berørte man et muligt møde mellem Pavle og paven.

Flere serbiske dødelige

Kardinal Danneels blev ledsaget af æres-præsidenten

for »Pax Christi«, biskop **Luigi Bomati** af Treviso, Italien og generalsekretæren, **Eienne de Longhe**. Fra serbisk side deltog flere medlemmer af den hellige synode, bl.a. metropolitken af Montenegro, **Amfilohije Radovic**, biskoppen af Sabac-Valjevo, **Lawrence Trifunovic** og patriarkens udlændingsvarlige, biskoppen af Novi Sad, **Irenej Bulovic**.

Gode forhold i Ghana

Rom (KIPA) - I Ghana i Vestafrika er der »meget gode forbindelser« mellem den katolske kirke og de andre kristne kirker og »gode forbindelser« med muslimerne, siger biskoppen af Koforidua, **Gabriel Charles Palmer-Buckle**. Forholdet til tilhængerne af naturreligionerne er »temmelig godt«.

Kun problemer med sekterne

Palmer-Buckle nævner det økumeniske samarbejde på sundheds- og undervisningsområdet. Ligeledes samarbejdes der for at fremme menneskerettighederne. Kirken har kun problemer med sekterne, som især har appel til de unge.

I anledning af 100-året for Ghanas evangelisering er kuerkardinal **Jozef Tomko** på besøg i landet som pavens udsending. Af Ghanas ca. 15 mio. indbyggere er 16% katolikker, 15% protestanter og over 12% muslimer. Fleertallet af ghaneserne er tilhængere af naturreligioner.

Kritik af patriarken af Konstantinopel

»Han vil regere som en pave«

Istanbul (KIPA) - Den ortodokse patriark af Jerusalem, **Diodoros**, har kritiseret det økumeniske patriarkats voksende betydning. Kritikken lød før et møde i Fanar-paladset i Istanbul, der er det økumeniske patriarkats sæde, mellem patriarkerne af Konstantinopel og Alexandria samt de ortodokse kirker i Grækenland.

Jerusalem er møderik

Diodoros gav udtryk for sit ubehag ved den voksende indflydelse, som ortodoksiens æresoverhoved, den økumeniske patriark af Konstantinopel har fået efter kommunismens sammenbrud. »Patriarken af Konstantinopel, **Bartholomaios**, vil regere kirken som en pave,« udtalte Diodoros. Han mindede om, at patriarkatet af Jerusalem er de ortodokse

kirkers egentlige moderkirke.

På mødet i Fanar blev der vedtaget en række sanktioner mod Jerusalem patriark. Som grund angives, at Diodoros har blandet sig i andre kirkers anliggender. Han har i Australien fået ærkebiskop **Eschichios** til at løse sig fra Konstantinopels jurisdiktion og stillet sig under Jerusalems. Det samme er sket med den ortodokse kirke i Kenya.

Eschichios og andre, der har fulgt ham, er blevet frataget deres embeder og er nu almindelige munke. Diodoros er blevet strøket af listen over ortodokse kirkesoverhovede, det betyder for under gudstjenesten. Ligeledes må de andre ortodokse biskopper ikke føre nogen form for korrespondance med ham. Disse foranstaltninger skal være indtil jul.

Strid om fuldmægter

Bag disse konflikter ligger en strid om det økumeniske patriarkats fuldmægter. Patriarkatet i Jerusalem er irriteret over patriarkatet af Konstantinopels voksende indflydelse. Den ortodokse kirke i Jerusalem kalder sig »Moder- og urkirke« på grund af sin apostolske oprindelse.

Tre orientalske kirker bejler til de troende i Ukraine

Kijev (KIPA) - I Ukraine findes der efter kommunismens fald tre kirker af byzantinsk ruds: den med Rom urende ukrainsk-ortodokse kirke, som blev forbudt under Stalin og først er dukket frem efter »perestrojkaen«. Den har ca. 5 mio. medlemmer i Ukraine, samt tusinder, der lever i eksil. Kirkens overhoved er kardinal **Ivan Lubachivsky**. Det er kir-

kens store ønske at blive udnævnt til patriarkat, men dette er Vatikanet ikke gået med til endnu.

Stor kirkelig rivalitet

Dernæst findes der en »Maskvatro« ukrainsk-ortodokse kirke. Den blev tidligere ledet af **Filaret**, i dag af ærkebiskop **Vladimir**. Dens medlemstal bliver opgivet til mellem 15

og 35 mio. Indtil Sovjetunionens fald hørte den under Moskvas patriarkat og fik i 1991 en delvis uafhængighed.

Endelig findes det en autokefal ukrainsk-ortodokse kirke, som i 1989 i protest løstev sig fra Moskvas patriarkat. Den valgte i 1990 **Mystislav** til patriark, der døde i maj i en alder af 95 år. Hans efterfølger er ærkebiskoppen af Lviv, **Vladimir** (ikke at forveksle med den anden Vladimir). Den anses for at have ca. 2,5 mio. medlemmer. Denne kirke er ikke anerkendt af de øvrige ortodokse kirker. Den nyder dog af nationale grunde stor sympati fra regeringen **Kravtjuk** - hvilket øvrigt også gælder for de urende.

705 bygninger givet tilbage til kirkerne i Ungarn

Budapest (KIPA) - Kirkerne i Ungarn har i løbet af de sidste 1½ år fået 705 af de bygninger tilbage, som kommunisterne beslaglagde i 1945. Listen fra 13 religionssamfund til den ungarske stat omfatter i alt 6.200 bygninger. Ca. halvdelen af bygningerne var den katolske kirkes, derefter følger den reformerte og den lutherske kirke.

Medlemskolernes antal fordoblet

Siden loven om tilbagegivelse trådte i kraft, er antallet af kirkelige mel-

lemskoler fordoblet og udgør nu 4% af mellemkolerne i landet. Kirkelige grundskoler udgør 1,5%. I 1945 var 60% af grundskolerne og 33% af mellemkolerne i kirkeligt regi.

26 kirkelige universiteter

Også de kirkelige børnehaver oplever et opsving. Deres tal steg fra 22 i 1989 til 22 i år. Kirkerne i Ungarn driver også højere uddannelser: der er nu 26 kirkelige universiteter og højere læreanstalter.

Kirken i Eritrea vil være selvstændig

Cairo (KIPA) - I kølvandet på selvstændigheden i Eritrea kommer nu en anøgning til den koptiske patriark i Alexandria om uafhængighed for kirken i Eritrea. En delegation har overrakt pave **Shenuda III** et budskab fra biskoppen af Eritrea, anba **Philippos**.

Kirken i Eritrea vil ikke længere være afhængig af den etiopiske kirke, som for sin del blev uafhængig

af den koptiske kirke i 1959 efter 1600 års afhængighed. Eritrea blev kristnet før Etiopien, da patriarken af Alexandria, **Athanasios** i 329 ad søvejen sendte den hellige **Ephraemianos** til Eritrea. Senere virkede han i Etiopien.

Hellig synode

Derfor anmodes apostelen **Markus** efterfølgende om kirkelig selvstændighed.

Religiøse ledere i Kina kritiserer den hårde linie

Peking (KIPA) - Ledende repræsentanter for de tilslidte religiøse samfund i Kina har for første gang siden martskekket på Den kommunistiske frede Plads for tre år siden offentligt kritiseret kommunister, der

går ind for »den hårde linie«.

Ifølge den engelsk-sprogede **China Daily** »advarede budbister, taoister, muslimer og kristne på et seminar i Peking mod »vestre-orienteringen« - en henvisning til den ortodokse marxisme. Seminaret blev ledet af den anglikanske ærkebiskop **Ding Guangxun**, der er formand for den regeringsanerkendte Altkinesiske kristne Forening.

Statens sikkerhed

Parti-chefen **Jiang Zemin** havde i januar i en tale udtalt, at »man ikke vil tolerere anslog mod statens sikkerhed under dækning af religionen«. Han havde opfordret ledere af religionsamfundene til at modsætte sig »fjendtlige,

udenlandske infiltrationsforsøg«. »Kontrarevolutionære og kriminelle kræfter har forsøgt at misbruge religionsfriheden i Kina«, sagde Jiang. Flere unge

bliver religiøse

Præsidenten for Folkest Herjesteret, **Ren Jianxin** beklagede i sin seneste betretning til Folketingsres-

sen, at religionen i stignende grad »misbruges af kontrarevolutionære kræfter for at fremkalde forstyrrelser«. Ifølge forskellige regeringsrapporter vender flere og flere unge sig mod religionen. I visse provinser er andelen af unge, der deltager religiøse aktiviteter, allerede nået en tredjedel.

Første katolske kirke i Arunchal Pradesh

Paris (KIPA) - I den indiske forbundstat Arunchal Pradesh er den første katolske kirke blevet indviet. Der er kun få kristne missionærer i den nordøstlige stat, for myndighedene begrænser deres antal.

Den første dåb i staten fandt sted i 1977. Kirken ligger i Arunchal Pradesh' største by, Bordenia, hvor der bor ca. 1.600 katolikker.

Orientering fra sognene

Lørdag og 1.-8. dec.

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frier for modtagelse af manuskript til nr. 20, der udkommer 8. december 1993 og mandag den 22. november 1993 for nr. 21, december og januar 1994. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Sarrafin på skolekat orientering/s redaktion Vesterbrogade 23, 1620 KBH. V. Tf. 31 21 14 64.

1 Nordjylland

Sct. Mariae Kirke, Aalborg
Kastetvej 1, 9000 Aalborg

Pastoral Team:

Allen Courteau, OMI. Tf. 98 12 63 44.
Frank Hoyos, OMI. Tf. 98 12 63 44.
Pastor Per Dolmer. Tf. 98 42 32 80.
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSJ.
Tlf. 98 12 63 44 eller 98 13 14 81.
Menighedsrådsmedlem: Erik Schou, tf.
98 92 27 74.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10.
Hverdagsmesser: Se på opslagsstavlen.

Torsdag d. 2., 9., 16., 23., 30. og 7. kl. 9: Rosenkransgruppen. Kl. 14.30: Midt-KUK. Kl. 16.30-18: Mini-KUK.
Onsdag d. 3., 17. og 1. kl. 14.30: Moder Theresa sykkul.
Torsdag d. 4., 11., 18., 25. og 2. kl. 19: Maxi-KUK.
Freddag d. 5. og 3. kl. 16: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe kl. 17.15

Søndag d. 7. og 28. kl. 11: Sogneundervisning. Kl. 19: Aalborg »Thomas Messe« i Hassers Kirke.
Torsdag d. 9. og 23. kl. 19: Informationsaften om »Livet i Den Katolske Kirke«.
Den 9., 23. og 30. kl. 19.30: Kor.

Den 9., 23. og 30. kl. 14.30: Sct. Josephsklub med tema i menighedskoleket.
Den 9. og 25. kl. 19: Mariagruppen mødes.
Lørdag d. 27. kl. 17: Polsk messe.

Lørdag d. 4. dec. kl. 10-17: Loppemarked og julestue i skolens gymnastiksal.
Søndag d. 5. dec. kl. 11-16: Adventsfest og julestue i skolens gymnastiksal.

Helligåndskirken, Frederikshavn
Urbanborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer. Tf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariae Kirke, Aalborg.
Tlf. 98 12 63 44.

Hver søndag messe kl. 10, hver fredag kl. 19. For øvrige hverdagsmesser se opslagsstavlen og kirke.

Freddag d. 5. og d. 3. forinden messe, sakramentale tilbedelse med velsignelse fra kl. 16. Messe kl. 17.
Lørdag d. 6. og 4. kl. 10-12: »Samvær med bibel og leg« for børn mellem 3-8 år.
Kontakt Lone Lyne 98 43 85 67 i Frederikshavn eller sr. Maria 98 12 63 44 i Aalborg.

Mandag d. 8. kl. 19: Allesjælmesse.
Lørdag d. 20. kl. 17: Tamilsk Messe.
Den 13., 20. og 27. kl. 11-11: Undervisning for 1. Hellige Kommunion.
Onsdag d. 8. kl. 19.30: Messe.
Troskæftets undervisning torsdag kl. 15.45.

Hjørring
Sankt Maria Kirke,
Vilthørnes dronning
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henv. Sct. Mariae Kirke, Aalborg. Tf. 98 12 63 44 eller Helligåndskirken, Frederikshavn. Tf. 98 42 32 80.
Messe hver søndag kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.

Freddag d. 5. og 3. Messe kl. 16.30.
Freddag d. 5. og 3. kl. 16: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe kl. 19.

Torsdag d. 2., 9., 16., 23., 30. og 7. kl. 19: **Mandag d. 16. og 30. Messe kl. 16.30.**
Onsdag d. 24.: Messe kl. 19.
Onsdag d. 8. dec.: Messe kl. 19.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted
Møllevej 23, 7700 Thisted
Kontaktperson: Keld Westergaard. Tf. 97 92 43 04, eller henv. Sct. Mariae Kirke, Aalborg. Tf. 98 12 63 44.
Søndag d. 14. kl. 11: Messe med efterfølgende kirkekafe.
NB: Søndag d. 28. kl. 16. (Tidænder): Messe med efterfølgende kirkekafe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerte Kirke, Randers
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: LEO KERTZ, tf. 86 42 97 30.
Menighedsrådsformand: Villy Sørensen, tf. 86 42 39 29.

Messeider:
Søndag: Kl. 10.
Hverdag: Som meddelt ved søndagsmessen og på opslagsstavlen. Som regel mandag, tirsdag, torsdag og fredag. Kl. 8.15 fredag (evt. hos søstrene).

Freddag d. 5.: Tilbedelse kl. 18. Messe kl. 19.
Søndag d. 14: Ordels gudstjeneste kl. 10.
Lørdag d. 27: Basar.
Søndag d. 28. 1. søndag i advent. Mini KUK mødes d. 3 og 17.
Maxi KUK mødes d. 10 og 24.
Madmeny begynder kl. 19.
Freddag d. 3. dec.: Tilbedelse 18-19. Messe kl. 19.
Onsdag d. 8. dec.: Mariafest. Messe kl. 11.

Sct. Kjelds Kirke, Viborg
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præsten: LEO KERTZ, tf. 86 62 36 41.

Messeer:
Lørdag d. 6. kl. 16.
Lørdag d. 13. kl. 10-12 undervisning. Messe kl. 12 og 16.
Søndag d. 14. kl. 16 engelsk.
Lørdag d. 20. kl. 16.
Lørdag d. 27. kl. 16.
Søndag d. 28. kl. 11 vietnamesisk. Ingen messe på engelsk.
Lørdag d. 4. dec. kl. 16.
Onsdag d. 8. dec.: Mariafest. kl. 19.

Løvmvig/Holstebro/Struer
Hellig Kors Kirke, Løvmvig
Sognepræst: LEO KERTZ 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Kontaktpers. i Løvmvig: Rita Sørensen, tf. 97 82 22 42.
Messeer:
Søndag d. 14. kl. 10.
Søndag d. 28. kl. 17 (1. søndag i advent).

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Ryegsgade 26, P. B. 219, 8100 ÅRhus C.
Tlf. 86 13 56 66.
Præsterne: Adolf Meister SJ, 86 18 57 66.

Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33,
Piet Reijnders SJ, 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Airlund 86 12 47 27.
Sognesekretter: Bengt Jensen, 86 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekafe) og 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: Sø. 7/11, 21/11, 5/12, kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Sø. 28/11, kl. 14.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag, kl. 10.
Skrittemål: Helst 1. fredag, kl. 18-19, eller efter aftale.

Kirkelærer: Hver tirsdag og sidste fredag, kl. 8.
KUK: Hver tirsdag og torsdag, kl. 19.30.
Mini-KUK: Hver mandag, kl. 18.30.
Ministrantgruppe: Hver anden onsdag.
Sct. Knuds klub for ældre: Hver torsdag, kl. 14.30.
CVC Gruppe: To. 25/11, kl. 14.30.
Menighedsrådsmøde: Ma. 1/11, 6/12, kl. 19.
Menighedens bodstime: Fr. 5/11, 3/12, kl. 18.
Retnøretæfen: Ma. 8/11, kl. 19.
Sogneundervisning: Lø. 13/11, 4/12, kl. 10.
Familiemesse: Lø. 13/11, 4/12, kl. 12.15.
Katolsk Information: Ma.-fre. fra kl. 13-17.30, lø. 10-12, sø. fra kl. 11-12.
Galleri ved kirken: Ma., on., to., fr. fra kl. 14-17.30. Kirsten Kjeldsen.
Musikrødsaften: To. 25/11, kl. 19.30: A. Meister om billeder set i europæiske museer.

Bibeliestudiekreds: Ti. 9/11, 23/11, 7/12, kl. 19.
Troslærkursus: To. 11/11, 26/11, kl. 19.
Husbøttemesse: Lø. 6/11, kl. 14.
Kirkegårdsarbejde: Lø. 13/11, kl. 15.
Nikolausfest: Lø. 4/12, kl. 13.

Skt. Mikæls Kirke, Pindstrup:
Præst: Piet Reijnders SJ, tf. 86 18 54 20.
Gudstjenestelærer: Helge Clausen, tf. 86 99 63 54.
Messe: Sø. 7/11, 21/11, 5/12, kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder
Holstensgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tf. 86 18 54 20.
Messe: Sø. 14/11, 28/11, kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå
Thykrævsvej, 8500 Grenå.
Tlf. 86 30 97 38. Herbo 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tf. 86 18 56 33.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tf. 86 32 58 13.
Hver søndag messe kl. 10. Kirkekafe bagfatter.

Sakramental tilbedelse, søndag, 28/11, kl. 9-10.
Hverdagsmesser hver onsdag, kl. 16 og torsdag, kl. 11.
Rosenkransbøn hver onsdag efter messen.
Skrittemål: Onsdag og efter aftale.
Menighedsråd: Onsdag, 3/11 og 8/12 efter messen.
Religionsundervisning: Søndag, 14/11 efter messen.
Grundkursus i teologi: Onsdag, 10/11, kl. 19.

Åbent hus: Søndag, 28/11 hos Stani Janstrøm.
Præsten træffes hver onsdag fra kl. 16-18 og torsdag fra kl. 9-12 ved kirken.

Maria Hjerte Kloster, Søstrup
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tf. 86 38 41 38.

Søn- og hverdagsmesse: Kl. 9.
Sakramental tilbedelse: Søndag kl. 17-17.30, Torsdag kl. 19.30-20.30. Rosenkrans hver aften kl. 19.20. Procession til ære for Maria Rosa Mystica den 13. i hver måned kl. 18.30. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18. Rosenkrans for præste- og ordenskalder.
Mandag d. 1. Alle Helgen. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 20.: Iklædning af Nele og Tanja
Søndag d. 21.: Jesus Kristus, Universets Konge. Højmesse kl. 10.00.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuylts. O. Præm.
Messeider:
Søn- og helligdag kl. 9.15 og 11.00
Søndag den 7. Alle helgens fest.
Religionsundervisning:
Hold 1: Mandag den 8. og 22. kl. 16.
Holdene 2 og 3.: Fredag den 12. og den 28. kl. 16.
Adventsaften:
Lørdag den 11. december: Messe kl. 17.
Fælles spising. Kort KUK-generalfor-samling. Helligt samvær.
Redaktionssekretær ved »Katolsk orientering«, Knud Kragbe holder lyssymbol foredrag om Brasilien, Peru og Columbia, hvor Caritas Danmark har haft flere projekter igang. Der fokuseres især på Peru, hvor Pastor Tantholt Hansen SJ missionerer.

Sankt Norbørts Kirke, Vejle
Fjellejle 22, 7100 Vejle.
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jø. Ophoff O. Præm.
Søndagsmesser: Kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:

Morgenmesse kl. 8 i søstrenes kapel: Mandag, onsdag og lørdag.
Aftenmesse kl. 17 i kirken: Tirsdag, torsdag og fredag.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Torsdag d. 5. kl. 19: Sct. Norbørts Skole holder skolefest på Rødkilde Gymnasium.
Lørdag d. 6. kl. 14-17: SNUK.
Søndag d. 7. Alle Helgens fest: Efter familiemessen kl. 11, kirkekafe.
Mandag d. 8. Alle Sjelers dag: Kl. 19 messe for vore afdøde.
Torsdag d. 9.: Efter messen menighedsaften. Kl. 18 spising, Marianne Powell taler om Den fransicanske Lørgården i Dk.
Freddag d. 12.: Den hellige kommunion bringes til menigheds syge og ældre.
Torsdag d. 16. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 23. kl. 19-21: Forsørgelsesveje.
Lørdag d. 27.: Adventsaften. Messe kl. 16.30 i kirken, bagfatter spising i skolens samlingssal.
Søndag d. 5. dec. kl. 14.30: Adventseftermiddag med skrittemål, messe og kaffe for menighedens syge og ældre på Maria søstrenes hospital.
Torsdag d. 9. kl. 19-21.30: Grundkursus i Teologi. Læs s. 79-110.

Vor Frue Kirke, Silkeborg
Hustrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15. Giro 6 48 07 80. Fax 86 81 22 90.
Sognepræst: Reinhold Sahner. Truffes bedst torsdag og fredag på 86 82 24 15, tirsdag og onsdag på 47 77 07 (fortidag) eller 33 91 21 56 (efter kl. 16).
Messeider:
Om ikke andet annonceres, er der messe

hver torsdag kl. 19.30 hos Jesu Små Sestre på Øm.
Fredag kl. 18.30 rosenkransbøn i kirken med efterfølgende messe.
Søndag kl. 10 højmesse.
 Første søndag i måneden er der familiemesse kl. 10, efterfulgt af kirke- og børnes religionsundervisning.
Onsdag d. 3.: kl. 19 messe i kirken, bagefter filmaten i menighedssalen. Vi ser Kieślowski film om Det Første Bud.
Mandag d. 8.: kl. 19. Alle Sjæles messe, bagefter menighedsrådsmøde.
Måndag d. 6.12.: kl. 19 messe med Sct. Georgs Gilderne. Bagefter menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 8.12.: Menigheden holder fest fra kl. 19.21-30. Vi fejrer advent med julestue, Luciopopt og m.m.

5 Sydjylland

Sct. Michaels Kirke, Kolding
 Krulandsgade 2, 6000 Kolding
 Sognepræst: Henri Kerthof, O. Præm.
 Krulandsgade 3 A, tlf. 75 52 76 01
 bedt 9-11, undt. torsdag.
Søndag: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Torsdag d. 2. kl. 11.00: Maxi-KUK: Foredrag om Indianere og andre minoriteter.
Fredag d. 5. kl. 15.30: Religionsundervisning for eftermiddagshold - Sr. Antonio. Sognepræsten bringer den h. Kommunion til de syge.
Lørdag d. 6. kl. 16: Vietnamesisk messe i kirken ved p. Tuyen. Bagefter hyggelig samvær i gymnastiksalen.
 Kl. 9. Grundkursus i Teologi. (Side 5-46)
Søndag d. 7.: Allehelgenfest: Messe kl. 8 og kl. 10.
Mandag d. 8.: Alle Sjælesdag. Kl. 19.: messe for menigheds afdøde. Bagefter er det menighedsrådsmøde.
Tirsdag d. 16.: kl. 19: Maxi-KUK: Filmaten: »Den sidste Mohikaner« del 1.
Søndag d. 21.: Efter højmessen kl. 10 er menigheden indbudt til adventsfest med bankpils og julestue.
Lørdag d. 27. kl. 13: Mini-KUK indbyder til musikdag. Skolens julebazar!
Tirsdag d. 30. kl. 19: Maxi-KUK: Filmaten: »Den sidste Mohikaner«. Filmaten.
Fredag d. 3. dec.: kl. 15.30: Religionsundervisning for eftermiddagshold - Sr. Antonio. Sognepræsten bringer den h. Kommunion til de syge.
Lørdag d. 4. kl. 9: Grundkursus i Teologi (side 79-110).
Mandag d. 6. kl. 19: Menighedsrådsmøde.

NB.: Sognepræsten er bortrejst fra den 22.-26. nov. p.g.a. præsteretretet.

Skt. Nikolaj kirke, Esbjerg
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
 Sognepræst: Lars Messerschmidt.
 Tlf. 75 12 10 27, bedt 10-11, undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Gudstjenester:
 Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe.
 Søndag kl. 10: Højmesse.
Mandag kl. 16.30: Gudstjeneste med kommunion hos søstrene.
Onsdag kl. 8: Laudes og messe.
 Kl. 16.30: Rosenkrans, se dog nedenfor.
Torsdag kl. 19: Messe, se dog nedenfor.
Fredag d. 3.-torsdag d. 4.: Ingen messe.
Fredag d. 5.: Messe kl. 16.30 med efterfølgende tilbedelse til kl. 18.
Søndag d. 7.: Alle Helgen. Kl. 10: Høj-

messe. Kl. 16: Andagt i Jerne kirke og på kirkegården.
Mandag d. 8.: Alle Sjæle. Kl. 19.30: Messe for de døde.
Onsdag d. 10.-fredag d. 12.: Ingen messe.
Lørdag d. 13.: kl. 16.30: Messe på vietnamesisk. Lejlighed til skriftemål på vietn. i god tid før messen.
Torsdag d. 18. kl. 9: Skolemesse. Kl. 19.30: Kirsten Brink fortæller om Somalia i menighedssalen.
Lørdag d. 20.: Sognedag. Kl. 16.30: Familiemesse.
Søndag d. 25. kl. 9: Skolemesse.
Lørdag d. 27. kl. 16.30: Messe på polsk.
Onsdag d. 1. dec.: Ingen messe.
Fredag d. 3.: kl. 16.30: Messe med efterfulgt tilbedelse til kl. 18.
Onsdag d. 8.: Marias uplettede Undfangelse. Kl. 16.30: Højmesse. Sognepræsten bortrejst 1.-13. nov.

Sankt Knuds Kirke, Fredericia
 Sjøllandsgade 50A, 7000 Fredericia
 Sognepræst: Raymond Minnaert O. Præm tlf. 75 92 11 76
 bedt mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag og tirsdag.
 Om tirsdagen er præsten i Vejle (Tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11.00 og kl. 14.00).
Messetiderne:
 Onsdag kl. 18.30.
 Lørdag kl. 16.30 (bortset d. 6. november)
 Søndag kl. 10.30.
 Kirkekafe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmessen.
Søndag d. 7.: kl. 15.: Bønsandagt. Vi mindes og beder for menighedens afdøde medlemmer. Bagefter, når vejret tillader det, besøg på kirkegården.
Onsdag d. 10.: Messe kl. 18.30.
 Efter messen katolsk Brevkursus i præstegården kl. 19.
 Den h. Kommunion bringes til menighedens syge.
Onsdag d. 24.: kl. 18.30: Rosenkransbøn. Kl. 19: Messe.
Lørdag d. 27.: Teologiskursus fra kl. 10-kl. 19.
Onsdag d. 8. dec.: kl. 18.30: Rosenkransbøn. Kl. 19: Messe.
 Den h. Kommunion bringes til menighedens syge.

6 Sønderjylland

Hellig Kors Kapel, Tønder
 Ribelandevej 41, 6270 Tønder.
 Præst: Lars Messerschmidt.
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
 Tlf. 75 12 10 27, bedt 10-11, undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Søndag d. 17.: Højmesse.
Søndag d. 7.: Alle Helgen. Kl. 17: Højmesse med bøn for de afdøde.
 Kl. 14.30 kl. 17: Familiemesse.
Torsdag d. 25.: Niels Stensens. Miendes d. 28.
Søndag d. 5. dec.: Sognedag.
 Begynder kl. 14.30. Familiemesse kl. 17.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå
 Søndertov 1, 6200 Åbenrå.
 Tlf. 74 62 35 43.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 43 59 30, bedt mellem 18-19.
 Pastoralassistent: Søster Marie.
 Tlf. 74 43 59 30, bedt om formiddagen eller efter kl. 20.30.
Søndagsmesse kl. 15.30. Kirkekafe efter højmessen.

Hverdagsmesser:
 Mandag og torsdag. Kl. 9.
 Tirsdag, onsdag og fredag. Kl. 19.00.
 Første fredag messe kl. 19.00 med efterfølgende tilbedelse.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Søndag d. 7.: Alle Helgen. Familiemesse.
Weekend 19-21.: Adventsforberedelse se under Sønderborg.
Lørdag d. 27.: Finn Arvø præstevies i Domkirken.
Søndag d. 28.: 1. søndag i advent.
Mandag d. 29.: Finn Arvø fejrer præsteviesmesse på Als Kloster. Se under Sønderborg.
Søndag d. 5.: 2. søndag i advent. Familiemesse.
Religionsundervisning i Åbenrå:
 Hold A, hver tirsdag kl. 17-18.
 Hold B, hver onsdag kl. 16.15-17.15.
 Hold C, hver onsdag kl. 17.15-18.15.

Sankt Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 42 35 65.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 43 59 30, bedt ml. 18-19.
 Pastoralassistent: Søster Marie.
 Tlf.: 74 43 59 30, bedt om formiddagen eller efter kl. 20.30.
Messetider:
 Søndage: Kl. 9.30 højmesse. Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: (På Als Kloster).
 Mandag-fredag: Kl. 17, lørdag kl. 8, undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
Søndag d. 7.: Alle Helgen. Familiemesse kl. 9.30 med efterfølgende kirkekafe og samvær.
Torsdag d. 11.: Menighedsaften. Vi starter med messe i sognetriklen kl. 19.
Weekend 13-14.: Firmelsesforberedelse på Als Kloster. Nærmere oplysninger hos sr. Marie.
Weekend 19-21.: Adventsforberedelse. Retre på Als Kloster. Tilbedelse og nærmere oplysninger hos sognepræsten.
Mandag d. 22.: Bibelaten på Als Kloster. Vi starter som sædvanlig med messe kl. 19. Alle er hjertelig velkomne til at deltage.
Lørdag d. 27.: Finn Arvø præstevies i Domkirken.

Søndag d. 28.: 1. søndag i Advent.
Søndag d. 29.: Finn Arvø fejrer messe m. præmtvælsningsleje kl. 17 på Als Kloster. Efter messen er der lejlighed til at hilse på Finn ved den efterfølgende reception. Alle i de to menigheder er hjertelig velkomne.
Søndag den 5. december: 2. søndag i advent. Familiemesse med efterfølgende adventsfest.
Religionsundervisningen i præstegården:
Hold I (13-14-årige), hveranden mandag kl. 17.18-30. (firmelsesforberedelse).
 d. 8. og 22. november samt 6. december.
Hold II (10-12-årige), hveranden mandag kl. 15.16-30. d. 15. og 29. november samt 13. december.
Hold III (8-9-årige), hveranden torsdag kl. 15.30-16.30. d. 4. og 18. november samt 2. og 16. december.
Hold IV (7-8-årige) kl. 15-16, 28. oktober, 11. november samt 9. december.
Religionsundervisningen i Krusd: Finder sted hos Pedersen, Solbakken 4, Smedeby.
Hold V: Hveranden fredag kl. 15.00-16.00, 29. oktober og 5. og 19. november, 3. og 17. december.

Skt. Albani Kirke, Odense
 Adelgade 1, 5000 Odense.
 Tlf. 66 12 16 64.
 Sognepræst: Leo Drzal.
 Andenpræst: Wieslaw Podlach.
 Kontorlrd: Tirsdag-fredag kl. 10-12.
Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 16.30, 1., 2., 4. og 5. søndag: Polsk messe kl. 12.
2. søndag: Vietnamesisk messe kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9. Onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Tirsdag d. 2. og 30. kl. 16-17.30: Mini-DUK. Hver torsdag. Kl. 16.30-18.30: Midt-DUK.
Fredag d. 5. kl. 18-19: Tilbedelse, rosenkrans og messe.
Søndag d. 7.: Allehelgens søndag kl. 14.: Velsignelse af gravene. Kl. 15: Andagt i kirkegårdskapellet.
Mandag d. 8. kl. 8 og 19.: Alle sjælesmesse.
Tirsdag d. 9. og 16. kl. 18: Polsk sjælesmesse. Kl. 19: Menighedens andspil.
Onsdag d. 10. og 24. kl. 19: Bibelkreds.
Torsdag d. 11. kl. 14.: Seniorklubben.
Søndag d. 28. kl. 14: Højmesse og derefter menighedens adventsfest.
Fredag d. 3. december kl. 18-19: Tilbedelse, rosenkrans og messe.
Lørdag d. 4. kl. 10: Retre på ved pastor Poul Clausen hos Skt. Josef Søstrene, kl. 17: Messe.
Søndag d. 5. kl. 14: Familiemesse og derefter: Nikolo og julefest for menighedens børn. Tilmelding hos Bente Mrzygłod eller sognekontoret.
Mandag d. 6. kl. 16-17.30: Mini-DUK øver til krybspellert.
Onsdag d. 8. kl. 19: Bibelkreds.

Sct. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Sognepræst: J. Krusk. Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 24 kun tirsdag, onsdag, Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag. Kl. 9-12 eller efter aftale.
Faste messer: Søn- og helligdage kl. 9.30 højmesse og kl. 11 stille messe.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, dog torsdag kl. 19. Lørdag kl. 16.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.
Menighedsrådsforbedt: Maureen Pelle, tlf. 62 54 12 80.
Mandag d. 1.: Rosenkransgruppen kl. 19.30.
Tirsdag d. 2.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Lørdag d. 6.: Vietnamesisk messe til ære for vietnamesiske martyrer kl. 18.
Søndag d. 7.: Vietnamesisk messe kl. 14.

Mandag d. 8.: Alle Sjælesdag. Messe kl. 19.
Søndag d. 14.: Familiemesse kl. 9.30. Efter messen: Fællesspisning.
Onsdag d. 17.: Kontaktgruppen. Vi begynder med en kort andagt kl. 14, derefter fortsætter vi oppe i menighedslokalerne. Alle er velkomne!
Lørdag d. 27.: Adventsfest for hele menigheden kl. 16.
Religionsundervisning for alle børn/DK-V: Lørdag kl. 9.45-11.45 d. 13., 27. Vietnamesisk religionsundervisning (VI) lørdag d. 20. kl. 9.45-11.45.
Vietnamesisk messe: Lørdag d. 20. kl. 14.
Ordets gudstjeneste med uddeling af Den h. Kommunion i stedet for messen, lørdag d. 13. kl. 16.

Sct. Bendts Kapel, Rudkøbing

Søndag d. 7.: Messe kl. 15.
 NB: Fra og med mandag d. 8. eftermiddag indtil fredag d. 26. er sognepræsten bortrejst. I evt. nødsituation bedes menigheden henvende sig til præsterne ved Sct. Albani Kirke, Odense, tlf. 66 12 16 64.
Torsdag d. 2. dec.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30-22.00.
Søndag d. 5.: Vietnamesk messe kl. 14.
Mandag d. 6.: Rosenkransgruppen kl. 19.30.
Onsdag d. 8.: Marias uplettede undfangelsestest. Messe kl. 19.
Religions- og firmandundervisning for alle børn og unge /DK-V-T/ lørdag d. 4. kl. 9.45-11.45.

Sct. Bendts Kapel, Rudkøbing

Søndag d. 5.: Messe kl. 15.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 7, 5800 Nyborg.
 Sognepræst J. Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 65 31 03 60/62 21 05 42, bedst torsdag, fredag, lørdag; Kl. 9-12 efter eller aftale.
 Menighedsrådsformand: Eva Antokwiak, tlf. 65 36 18 83.
 Alle lørdage i november højmesse kl. 15.
Onsdag d. 1. dec.: Studiekreds kl. 19.30.
Lørdag d. 4.: Højmesse kl. 15.
 NB: Præstens fravær i november, se under Sct. Knuds Kirke.

Vor Frølers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.
 Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C.
 Tlf. 66 12 16 64, eller henvendelse til: Marie Lauridsen, menighedsrådsformand, tlf. 64 71 28 43.
 Højmesse hver søndag kl. 10.

8 Lolland-Falster

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov.

Bredgade 47, 4900 Nakskov.
 Tlf. 53 92 06 81, Fredag 7 09 10 60.
 Sognepræst: Pater Irenez OFMconv.

Messenider

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17. Søndag kl. 10.

Hverdagen: Kl. 8.

Den Danske Bibeledelses Stiftsmøde
 Det bringes i erindring, at vor menighed den sidste søndag i oktober er vært for det Danske Bibeledelses Stiftsmøde. Kl. 14 økonomisk gudstjeneste, herefter møde i Kolbusten. Eusebjet Kieler fra Katolsk Forlag taler om *Det bibelske menneske*. Menighedsrådet regner med, at mange deltagere. Alle er velkomne.
Menighedsrådet indbyder
 Den første søndag i november efter højmessens indbyder menighedsrådet alle til kirkekafe i Kolbuhuset.

Bønspresession på kirkegården

Alle Helgens søndag, den 7. november mødes menigheden på Nakskov kirkegård til fælles bøn for de afdøde. Bønspresessionen udgår kl. 15.30 fra kirkegårdens nye afdeling og slutter ved præsternes gravsted. Alle bedes deltage i bønspresessionen.
Gaver til Julemarkedet modtages
 Julemarkedet afholdes i år den første weekend i december. Gaver til markedet bedes i god tid afleveret i præstegården. På forhånd tak for hver en gave.

Præstevielser i København.

Alle, som vil have del i Maribo menigheds glæde bedes læse meddelelserne hér. Alle kan medde sig (i Nakskov) til bustrejnen til præstevielserne lørdag den 27.

Skt. Birgitte Kirke, Maribo

Mariegade 4, 4930 Maribo.
 Tlf. 54 75 30 80, Giro 3 00 50 48.
 Sognepræst: Pater Irenez OFMconv. Tlf. 53 92 06 81.
 Diakon: Finn Arvé.
Gudstjenester i november
 7. nov. Alle Helgens søndag kl. 10.
 14. nov. 33. alm. søndag kl. 15.
 21. nov. Jesus Universets konge kl. 15.
 28. nov. 1. Adventssøndag kl. 15.
Fælles bøn på kirkegården
 Traditionen tro mødes menigheden på Maribo kirkegårds katolske afdeling søndag d. 7. nov. kl. 15 til fælles bøn for de afdøde.

En hjertelig lyd

Hér skal der tages en hjertelig tak til pater A. Ziggelaar S.J., som siden september 1992 har været til tjeneste for menigheden i Maribo. Trofast har pater Ziggelaar to gange om måneden holdt højmessens i Maribo og i jule og påske taget sig af højtidernes gudstjenester. Det var en virkelig stor tjeneste, som menigheden af hjertet takker for. Søndag den 21. nov. er det (foreløbig) sidste gang Pater Ziggelaar holder højmessens kl. 10. Menigheden opfordres til ved personlig fremmøde og et varmt håndtryk at understrege denne tak.

Lørdag til præstevielser

Søndag den 27. november kl. 11 præstevielserne afholdes på biskop Hans L. Martensen i Sankt Ansgars Kirke i København.
 Alle som ønsker at deltage tilbydes bustransport og et beskrevet vederlag. Ønsker du at være med, skriv du dit navn på deltagerslisten, som findes i kirken entré. Bussen afgår kl. 8.15.
Holder den første messe i Maribo
 Den første messe, en ny-priest præst celebrerer, er selvfølgelig den messe, han sammen med biskopen fejrer under selve præstevielsernes højtidelighed. Hjembyen har altid sat en ære i under festlige former at byde den nye præst velkommen hjem til. Denne ny-præst glædes sig selvfølgelig til at kunne fejre den »første-messe sammen med menigheden, han voksede op i. Denne messe blev mange steder til et rigtig julekæft, som bedst kan sammenlignes med festlighederne i forbindelse med et bryllup, som alle (i landsbyen) deltog i. Som noget særligt for denne messe fremhævedes, at den nye præst for første gang istemte lovsangen *Gloria*. Man lagde også mærke til, at en ældre præst (helst sognepræsten) stod den nye præst bi na da han for første gang selv skulle forstæ messen. Det troende folk satte stor pris på at kunne møde den ny-viede præst selvsejls.

Det bekendtgøres hermed, at Finn Arvé første søndag i advent, den 28. november, -dagen efter præstevielserne - holder den første messe i Sankt Birgitte Kirke i Maribo. Messen begynder kl. 15. Efter festmessen er der reception med tilgængelighed til at ønske den ny-viede præst til lykke.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F. Tlf. 54 85 07 39.
Weekendens gudstjenester:
 Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00. Søndag kl. 10.00.

Torsdag d. 4.: kl. 8. Skolemesse.
Fredag d. 5.: fredag i måneden. Kl. 17 Messe + tilbedelse.
Søndag d. 7.: Alle Helgens og alle sjæles dag. Kl. 10: Familiegudstjeneste. Kl. 15 andagt på kirkegården.
Torsdag d. 9.: Kl. 19.15. Menighedsrådsmøde i Fredensgade 15.
Lørdag d. 13.: Kl. 16. Polsk messe.
Søndag d. 21.: Krist Konges Fest. Kl. 10: højmesse. Kl. 14. Messe for de ældre og syge i menigheden. Herefter kaffebord i salen.
Torsdag d. 23.: kl. 18.30-20.30. Børne- og ungdomsafsnit.
Lørdag d. 27.: Julemarked på Sct. Joseph Søstrenes skole.
Søndag d. 28.: 1. søndag i Advent.

Forberedelsen til julefesten starter.
Torsdag d. 2. dec.: kl. 8. Skolemesse.
Fredag d. 3.: 1. fredag i måneden. Kl. 17 messe + tilbedelse.
Lørdag d. 4.: Kl. 12-16. Møde for medlemmerne af den fransicanske Lægorden.
Søndag d. 5.: Temagudstjeneste »Vi vil tænde et lys«. Herefter er der kirkekafe i Fredensgade 15.
Torsdag d. 7.: Kl. 19.15. Menighedsrådsmøde i Fredensgade 15.

9 Sydostsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstevj 29, 4700 Næstved.
 Tlf. 53 72 09 85.
 Sognepræst: Pater Josef Völk. Præsten træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
Faste gudstjenester:
 Sen- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8.
 Rosenkransbøn i kirken: Kl. 8.45.
 Højmesse i Vor Frue Kirke: Kl. 10.

Onsdag d. 3.: Kirkebilleder fra hele verden. Lysbilledeforedrag ved overlæge dr. med. Vieggo Clemmensen. I menighedsalen kl. 19.30.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerter-fredag: Tilbedelse på Maria Elisabeth-hjemmet fra kl. 18-19. Aftenmesse kl. 19.
Lørdag d. 6.: De unges eftermiddag. Zeffrellis Jesuflim, 3. del. Fra kl. 14-15.30. Derefter messe i kirken (kl. 15.40).

Søndag d. 7.: Efter højmessens. Gang til vore kære grave til den gamle kirkegård overfor kirken. Undervejs beder vi rosenkrans. Kirkekaften bortfalder.
Mandag d. 8.: Rekviesammen for menighedsens afdøde. Kl. 19 i kirken.
Torsdag d. 9.: Pater Josef Michaelers 60 års jubilæum, d.v.s. Pater Michaelers afledte de første lærer i redemptoristordenen Rimi Marzocco, Rimini, Italien, den 9. 11. 1933.
Søndag d. 10.: Under højmessens dåb. Bel Cantore kort synger.
Søndag d. 21.: Familiemesse kl. 10.00. Polsk messe kl. 11.30.
Fra mandag d. 22. til fredag d. 28.: Præsterejse på Magleås. Tlf. i et nødstilfælde: 12.30-13.30 og efter 18: 42 81 10 40.
Lørdag d. 27.: »De unges eftermiddag«. Zeffrellis Jesuflim, 4. del, kl. 14. Messe kl. 15.40.
Mandag den 29.: Salmעדvalgsmøde kl. 19.15 i Biblioteket.
 Skolemesse kl. 8 søndag d. 17. for 1.-5.klasse. Fredag d. 19. for de store elever 6. til 10. klasse.

Religionsundervisning
 Hver tirsdag fra kl. 14.45 til 16: Både for 1. kommunikanter og firmander. Bortset fra den 23., hvor den bortfalder.
Fredag d. 3. december: Jesu Hjerter-fredag. Tilbedelse på Maria Elisabeth Hjemmet fra kl. 18-19. Aftenmesse kl. 19.
Søndag d. 5.: Kirkekafe efter højmessens.
Onsdag d. 8.: Julekoncert i kirken kl. 19.30. Aftenmesse bortfalder.
Skolemesser kl. 8: Onsdag d. 15. for de små. Fredag d. 17. for de store.
 Religionsundervisning for 1. kommunikanter og firmander fra kl. 14.45 - kl. 16, tirsdag d. 7., 14. og 21.

Skt. Hans Kirke, Køge
 Sognepræst: Anton Dekkers S.J.
 Bjerggade 10, 4600 Køge.
 Tlf. 53 65 06 51.
 Der er højmesse om søndagen kl. 10.
Hverdagsmesser: Onsdag kl. 10.
Lørdag d. 6.: Lørdagsklubben mødes kl. 15.
Mandag d. 8.: Alle sjæles dag. Aftenmesse kl. 19.30.
Søndag d. 14.: Da sognepræsten er bortrejst, er der en vikar. Efter højmessens er der kirkekafe.
Lørdag d. 4. december: Lørdagsklubben mødes kl. 15.
Søndag d. 5.: Efter højmessens er der adventsfest. Overskuddet tilfalder Caritas.

Helligåndskirken, Vordingborg
 Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg.
 Sognepræst: Josef Dudek, CSSR. Traffes: Marienbergtvej 9 st., tlf. 53 77 39 27, torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf. 53 27 09 85.
 Hver søndag kl. 10.00: Messe.
Søndag d. 7.: Alle Helgens fest. Kl. 10: Højmesse. Efter højmessens kort andagt for vore afdøde.
Søndag d. 14. kl. 10: Højmesse. Efter messen menighedskafe.
Søndag d. 21.: Kristi Konges Fest. Kl. 10: Højmesse.
Søndag d. 28. begynder adventstiden og det nye liturgiske kirkeår.
 I adventstiden er der lejlighed til skriftemål før og efter messen.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
 Skt. Knudsvej 19, 4100 Ringsted.
 Sognepræst Hans Eskmark.
 Tlf. 42 26 14 04.
 Sankt Josefs Søstrene, tlf. 53 61 73 71.
Onsdag d. 3.: Skolemesse kl. 8.45. Menighedsen er velkommen.

Lørdag d. 6.: Sankt Martin/Alle Helge/ Alle Sjæle fejres i søndagsmessen kl. 16. Bagefter drikker vi et glas vin sammen.
Søndag d. 7.: Ingen messe.
Søndag d. 14.: 33. alm. søndag. Messe med p. Gregoire kl. 10.
Onsdag d. 17.: Skolemesse kl. 8.45. Menigheden er velkommen. Menighedsaften hos søstrene kl. 19, med bordsmesse, samtale om evangeliet, samt hyggeligt samvær.
Lørdag d. 20.: Krist konge. Messe kl. 16.
Søndag d. 21.: Ingen messe.
Søndag d. 28.: 1. søndag i advent. Messe med prælat Ib Andersen kl. 10.
Onsdag d. 1. december: Skolemesse kl. 8.45, menigheden er velkommen.
Lørdag d. 4.: 2. søndag i advent. Messe kl. 16. Vi får besøg af biskop Nicolaus.

Bagefter menighedsfest i skolen. Tilmelding til fest med spising (varm mad) og advensbakkospil, på opslaget i våbenhuset.
Søndag d. 5.: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse
Fredagsmesse, 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst: Stephen Holm.
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
Tlf. 53 52 06 45.
Søndagsmessen:
Søndag kl. 10 er der hjemme og efterfølgende kirkekafe i menighedskølerne.
Fredag kl. 19.15 er der messe for forældre og børn, - efter forudgående bønundervisning.

Kvergeløsmessen, - i Skt. Montforts kapel over skærstiet, - normalt således:
Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, lørdag igen.
Kommunietjenestebøn, normalt således: Rosenkransbøn hver dag kl. 12, dog ikke søndag. Vesper hver dag kl. 18, fredag dog kl. 17.15 og søndag kl. 18.45. Lørdag igen.

Mandag d. 1.: Månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. I tilslutning til messen i kapellet kl. 17.15 er der, ligeledes i kapellet, fra kl. 18-19 en times tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.

Søndag d. 7.: Allehelgendsdag. Kl. 10 højtidelig messe. I tilslutning til messen holdes en kort andagt for vort sogns aføde.

Mandag d. 8.: Allesjæledag. Kl. 11.15 sunget, latinsk requiemmesse i kapellet for alle afdøde medlemmer af de montfortanske ordensfamilier, særligt for de præster, brodre og søstre, som har virket i Slagelse. Kl. 19.15 højtidelig requiemmesse for vort sogns afdøde.

Onsdag d. 7.: I anledning af sognepræstens 50 års fødselsdag i dag, skriver han følgende: Uden på nogensteds måde selv at kunne gøre det, flyder jeg den 10. november i år 50 år. En sådan dag fejrer man normalt sammen med sin familie og sine venner, men som katolsk sognepræst betragter jeg i første række medlemmerne af de mig overdragede menigheder som min familie og mine venner. Derfor vil jeg gerne på min 50-års-dag fejre messe sammen med jer allesammen. Messen er i Vor Frue Kirke i Slagelse, der, hvor jeg bor. Den begynder kl. 19 og fejres til ære for jomfru Maria. Bagefter er der »åbent-hus« for alle i præstgårds/menigheds-hus. Jeg håber, at I vil alle have forståelse for, at jeg den øvrige del af dagen ikke træffes hjemme.

Lørdag d. 13.: Rengrænsning omkring kirke- og menighedshus fra kl. 10-12.30. Om eftermiddagen fejres titularfest i Holbæk: festen for Den hellige Elisabeth af Thüringen. Der er fællesspisning. Slagelse menighed er inviteret. Se under Holbæk.

Søndag d. 21.: er kirkeåret sidste søndag. Så fejres festen til ære for Kristus, universets konge. Kl. 10: Festmesse, afsluttet med bøn til Krist Konge og sakramental veilsigelse.
Søndag d. 28.: er 1. søndag advent, og et nyt kirkeår (år B) begynder. Kl. 10 indvielse af advenskransen, tænding af dens første lys og højmesse, sunget delvis på latin.
Mandag d. 6. december: Månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. I tilslutning til messen i kapellet kl. 17.15

er der, ligeledes i kapellet, fra kl. 18-19 en times tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.

Onsdag d. 8.: Festen for jomfru Marias uplettede undfangelse. Kl. 9.45 Laudes. Kl. 11.15 messe med efterfølgende rosenkransbøn. Kl. 17.15 vesper med fornyelse af kommunietets indvielse til jomfru Maria og sakramental veilsigelse. Alle gudstjenester er den dag i kapellet.
Børne- og ungdomsundervisning:
Hver fredag aften fra kl. 18-20.
Aften for unge over 16 år:
Fredag d. 19. november kl. 19-22 (ca.)

Skt. Maria Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4000 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.
Menighedsrådgiver: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Refsvæg 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 37 53.
Kirkeværge: Grethe Carlsen, Lundemarken 15, 4000 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.

Søndagsmesse: Kl. 15 med efterfølgende kirkekafe.
Søndag d. 7.: Allehelgendsdag. Kl. 15 højtidelig messe, afsluttet med en kort andagt for menigheds afdøde.

Mandag d. 8.: Allesjæledag. Ingen gudstjeneste i Kalundborg, men requiemmesse i sognekirken i Slagelse kl. 11.15 og 19.15. Se under Slagelse.

Onsdag d. 10.: I anledning af sognepræstens 50 års fødselsdag i dag er der i Slagelse kl. 19 messe og efterfølgende åbent-hus for alle. Se under Slagelse.
Lørdag d. 13.: fejres titularfest i Holbæk: Festen for Den hellige Elisabeth af Thüringen. Der er festmesse kl. 15.30 og efterfølgende fællesspisning. Kalundborg menighed er inviteret. Se under Holbæk.
Søndag d. 21.: er kirkeåret sidste søndag. Så fejres festen til ære for Kristus, universets konge. Kl. 15 festmesse, afsluttet med bøn til Krist konge og sakramental veilsigelse.

Søndag d. 28.: er 1. søndag advent, og et nyt kirkeår (år B) begynder. Kl. 15 indvielse af advenskransen, tænding af dens første lys og messe, fejret delvis på latin.

Søndag d. 5. december: 2. søndag advent. Søndagsmessen kl. 15 afsluttes med en kort andagt til den uplettede undfangne jomfru og Gudsmoder Maria i anledning af Immaculatafesten den 8. december. I forbindelse med gudstjenesten er der julestue i menighedskølerne.
Børneundervisning:
Søndagene d. 7. og 21. november samt 5. dec. fra kl. 14.
Aften for unge over 16 år i Slagelse: Fredag d. 19. november kl. 19-22 (ca.).

11 Midtsjælland

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
Sognepræst Hans Christoffersen, omf. conv. Tlf. 42 35 09 65
p. Martin Braun, S.M.M. 42 35 09 97
Messeider:
Søndagsmessen: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10, med kirkekafe bagefter i Menighedssalen.
Hverdagsmessen: Tirsdag til fredag kl. 17.
Tidsejner: Vi beder kirkens officielle bøn i vort Tidenbøskalder i kirken; enhver er velkommen at deltage.

Morgenbøn: Mandag til fredag kl. 7.
Aftenbøn: Mandag til fredag kl. 18.30.
Alle Sjæledag: Mandag d. 8. - messe kl. 17.

Søndag d. 14 kl. 15: Kirkekoncert. Glorstrup Sangforening af 1883.
Søndag d. 21. kl. 10: Fimrelse ved biskop Hans L. Mortensen. Efter messen fællesspisning på skolen.
Tirsdag d. 23.: Menighedsmede kl. 19.30.
Liturgisk aften: sognepræsten fortæller om advent, dens oprindelse og betydning i kirken og den enkelte liv. Alle er velkomne.

Moder Teresa bazar
Fredag d. 26. - søndag d. 28. november afholdes Moder Teresa bazar på Skt. Josefs Skole. Bazaren åbnes fredag kl. 16. Se i øvrigt annoncen side 2.
Mandag d. 29.: markerer vores leveregls godkendelse af Pave Honorius III i 1223. Vi mindes de mange brødre der er gået forud for os ved denne dag at forny vores ordensløfter ved aftenbønnen kl. 18.30. Alle er velkomne.

Lørdag Slotskirke
Messe hver søndag kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Refsvæg 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm.
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.
Gudstjenestelede: Jan Tecza.
Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.
Tlf. 53 44 15 62.
Sogneassistent: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Refsvæg 2B, 4300 Holbæk, tlf. 56 44 37 53.
Søndagsmessen: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekafe i menighedskølerne.
NB: Ingen messe på selve søndagen.

Torsdag d. 4.: Aftenen for novembermånedens 1. fredag fejres der kl. 19.15 en højtidelig requiemmesse for vort sogns afdøde. På Allesjæledag d. 8. nov. er der ingen messe i Holbæk.

Lørdag d. 6.: Allehelgendsdag. Kl. 15.30 højtidelig messe. I tilslutning til messen holdes en kort andagt for vort sogns afdøde, hvorpå vi, syngende allehelgenliani, går i procession til den katolske kirkegård, hvor gravene bestånes med vevand og den afsluttende veilsigelse gives. Når kommer tilbage til kirken er der i menighedskølerne en tallerken varm suppe.

Mandag d. 8.: Allesjæledag. I dag er der ingen gudstjeneste i Holbæk. Se 4. og 6. nov.

Onsdag d. 10.: I anledning af sognepræstens 50-års fødselsdag i dag, er der i Slagelse kl. 19 messe og efterfølgende åbent-hus for alle. Se under »Slagelse«.
Lørdag d. 13.: Festen for den hellige Elisabeth af Thüringen, vort sogns og vor kirkebygning (og ældre-centrets) værne- og nævehelgen. Titularfest. Kl. 15.30 er der festmesse, afsluttet med sakramental veilsigelse og Te Deum. Efter messen fortsætter vi titularfesten i Elisabeth-centrets cafeteria med fællesspisning og kaffe. Lad os sætte på en god fest, som menigheden slutter op om. Nabomenighederne er særligt inviterede.
Lørdag d. 20. afrundes det gamle kirkeår med festen til ære for Kristus, universets

Konge. Kl. 15.30 festmesse, afsluttet med bøn til Krist Konge og sakramental veilsigelse.

Lørdag d. 27. fejres 1. søndag advent. Et nyt kirkeår (år B) begynder. Kl. 15.30 indvielse af advenskransen, tænding af dens første lys og messe, fejret delvis på latin.

Torsdag d. 2. dec.: Aftenen før månedens 1. fredag er der kl. 19.15 en ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Onsdag d. 8.: Festen for jomfru Marias uplettede undfangelse. Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion.

Børne- og ungdomsundervisning:
Lørdagene d. 6. og 20. november samt 4. december i forlængelse af messen.
Aften for unge over 16 år, i Slagelse: Fredag d. 19. nov. kl. 19-22 (ca.)

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup
Køgevej 162, 2630 Tåstrup
Sognepræst:
Martin Bergsgaard: 42 99 07 28.
2. præst:

Blumenstam: 42 52 64 25.
Assumptionssøstrene: 42 99 81 57.
Faste messider:

Søndag: Højmesse kl. 10.
Tåstrup hos søstrene, Bygden 53, Højte Tåstrup kl. 19.

Onsdag kl. 17 og torsdag kl. 10.
Fredag kl. 18 tilbedelse og messe kl. 19.
Lørdag kl. 8 og kl. 17 stille messe.

Første lørdag i hver måned er messen kl. 17 på vietnamskisk.
Skriftmeld i forbindelse med messerne efter alter alta.

Første og tredje torsdag i hver måned er der bibelundervisning og Rosenkrans hos søstrene kl. 19-20.

Onsdag den 1. dec. er der bordsaadng, med mulighed for individuelt skriftmeld kl. 19 i kirken.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
Kontor- og menigheds-hus: Nygade 8B.
Sognepræst Hans Eskmark.
Tlf. 49 21 05 71, eller tlf. 42 26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincents Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.

Mandag d. 1.: Julemarkedstræf kl. 14.
Tirsdag d. 2.: Messe kl. 14.30. Bøernes religionsundervisning nr. 5, kl. 16-17.5.

Torsdag d. 4.: Messe kl. 18.
Søndag d. 7.: Alle Helgen/Alle Sjæle fejres i messen kl. 9.

Mandag d. 8.: Julemarkedstræf kl. 14.
Tirsdag d. 9.: Pensjonist-træf kl. 14.30 med messe og efterfølgende hygge. Bøernes religionsundervisning nr. 6, kl. 16.

Torsdag d. 11.: Messe kl. 18.
Søndag d. 14.: Sankt Martin fejres i familiemessen kl. 11. Herefter kirkekafe.

Mandag d. 15.: Julemarkedstræf kl. 14.
Tirsdag d. 16.: Messe kl. 14.30.

Lørdag d. 18.: Messe kl. 18.
Torsdag d. 20.: Julemarked kl. 10-14.

Søndag d. 21.: Krist konge, messe kl. 9.
Tirsdag d. 23.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 25.: Messe kl. 18.

Lørdag d. 27.: Julemarked i Hillerød kl. 10-14.
Søndag d. 28.: 1. søndag advent. Latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 30.: Messe kl. 18.

Torsdag d. 2. december: Messe kl. 18.
Søndag d. 5.: 2. søndag i advent, messe kl. 9.
Tirsdag d. 7.: Messe kl. 18.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
 Kirke- og menighedsbus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
 Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B, Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
 Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Tirsdag d. 2.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 3.: Messe kl. 17. Fælles menighedsrådsmøde i Helsingør kl. 19.30.
Torsdag d. 4.: Messe kl. 17.
Freitag d. 5.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 6.: Børnens religionsundervisning nr. 5, i tiden 9.30-11.30. Andagt kl. 11-11.30.
Søndag d. 7.: Sankt Martin/Alle Helgen fejres ved hjælp af vore børn i messen kl. 11. Efter messen kirkekaffe med Martin-sværd.
Tirsdag d. 9.: Messe kl. 8.30. Julemarkedsstræ i kirkecentret kl. 19.
Onsdag d. 10.: **Torsdag d. 11.:** Messe kl. 17.
Freitag d. 12.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 13.: Børnens religionsundervisning nr. 6, i tiden 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11.
Søndag d. 14. 13. alm. søndag. Messe kl. 9.
Tirsdag d. 16.: Messe kl. 8.30. Julemarkedsstræ i kirkecentret kl. 19.
Torsdag d. 18.: Messe kl. 17.
Freitag d. 19.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 20.: Julemarked i menigheds-huset i Helsingør, kl. 10-14.
Søndag d. 21.: Krist Konge - messe kl. 11.
Torsdag d. 23.: Messe kl. 8.30.
Onsdag d. 24.: **Torsdag d. 25.:** Messe kl. 17.
Lørdag d. 26.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 27.: Julemarked kl. 10-14.
Søndag d. 28.: 1. søndag i advent, messe kl. 9.
Tirsdag d. 30.: Messe kl. 17.
Onsdag d. 1. december: Messe kl. 18.
Torsdag d. 2.: Messe kl. 17.
Freitag d. 3.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 5.: 2. søndag i advent, messe kl. 11. Vi får besøg af biskop Nicolaus og Sorte Peter.
Tirsdag d. 7.: Messe kl. 17.
Onsdag d. 8.: Messe kl. 18.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
 Marievej 6, 2970 Hørsholm
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebibliotek: Nordvanggård, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
 Tlf. 42 81 27 96, tirsdag-lørdag, bedst kl. 9-10.
Søndagsmesse:
 Skt. Hans Kirke kl. 11: Højmesse, Mikkelborg, Strandvejen 352, kl. 8: Messe.

Der er hverdagsmesse hver tirsdag kl. 19.30 og hver torsdag kl. 10.30.
Lørdag d. 12.: Hverandens torsdag. Spørg May Weber Nielsen (tlf. 44 94 93 31).
Tirsdag: Abent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, messe kl. 19.

Søndag d. 3.: Birkerød, Helsingør, Hillerød og Hørsholm holder fælles menighedsrådsmøde kl. 19.30 i Helsingør.
Mandag d. 8.: Kl. 19.30 mødes seniorklubben (ældreklubben) på Nordvanggård.
Tirsdag d. 9.: Kl. 19.30 messe og efterfø-

gende menighedsaften. Pastor Andrzej gennemgår messens forløb.
Lørdag d. 16.: Kl. 20 menighedsrådsmøde (efter aftenmessen).
Søndag d. 21.: Julebasar i Birkerød.
Lørdag d. 27.: Kirkens adventskrans bindes og hænges op. Det sker kl. 16, og kl. 17.30 er der en kort andagt i kirken. Kl. 18 er der en fællesspisning på sammenskudsbasis i menigheds-salen.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Tlf. 42 81 27 96, helst mellem 9-10 tirsdag-lørdag. Præst: Jacob Muiser.
Mandag: Aftenmesse kl. 19.30. Tirsdag: Messe kl. 10. Fredag: Aftenmesse kl. 19.30. Skriftemål i forbindelse m. gudstjenesterne og efter aftale.
 Tilbedelse af Alterets Hellige Sakramente efter aftenmessens kl. 19.30, d. 1. fredag i måneden.

Torsdag d. 4.: Julebasarmøde kl. 19.
Søndag d. 7.: Alle Helgen. Messe kl. 9.30, kirkekaffe.
Mandag d. 8.: Alle Sjelre. messe kl. 19.30.
Ældreklub kl. 13.30.
Søndag d. 14.: Ungdomsmesse kl. 9.30. Sæt X alle I unge!
Mandag d. 15.: Præstemøde kl. 18.
Torsdag d. 18.: Basarmøde kl. 19.
Søndag d. 21.: Julebasar - efter messen, åben til kl. 15.
Torsdag d. 25.: Kateketmøde efter religionsundervisningen.
Søndag d. 28.: 1. adventssøndag, familierne, kirkekaffe. Religionsundervisningen er hver torsdag i november kl. 16.

December:
Søndag d. 5.: 2. adventssøndag.
Mandag d. 6.: Præstemøde kl. 18.
Torsdag d. 9.: Juleafslutning for religionsundervisningen.

13 Hovedstads-område NV

Vor Frue Kirke, Herlev
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
 Tlf. 44 94 79 94
 Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carl Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: Sr. Hillegard Deede, Primulavej 1, 2720 Vanløse.

Messider:
Lørdag kl. 17.00.
Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).
Hverdage:
Onsdag kl. 19.00.
Torsdag kl. 9.30 (engelsk).
1. fredag i måneden: Kl. 19.30 (engelsk).
3. fredag i måneden: Kl. 19.30.
 Tilbedelse: Onsdag efter messen. Skriftemål: Efter aftale.

Ungdomsklubber:
 Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.30-21.30.
 Mini-KUK: Hverandens torsdag. Spørg May Weber Nielsen (tlf. 44 94 93 31).
Tirsdag: Abent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, messe kl. 19.

Søndag d. 7.: Kl. 15. Vi mødes på Gladsaxe Kirkegård for at minde vore afdøde.
Onsdag d. 10.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.
Lørdag d. 13.: Tro og Lys kl. 13.
Torsdag d. 18.: Messe kl. 19, derefter Grundkursus i teoloo.

Lørdag d. 20.: **Søndag d. 21.:** Menighedsretrore. Se opslag i våbenhuset.
Lørdag d. 27.: Kl. 15.30-17.45 undervisning.

Onsdag d. 8. december: Messe kl. 19. Guds Moders Fest.

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundvej 225, 2700 Brønshøj.
 Tlf. 31 28 17 00.
Sognepræst: Lech Pytlak.
 Træffes ved Kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Krist, også på kl. 17.34-45.
Almenhedsrådsformand: Henning Heinemeier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 74 13 05.
Sædvanlige messider: Søndag kl. 10.30. Tirsdage kl. 10. Onsdage og fredage kl. 19.

Freitag d. 5.: Tilbedelse kl. 18.30, messe kl. 19.
Søndag d. 7.: Alle Helgen, messe kl. 10.30.
Mandag d. 8.: Alle Sjelre, messe kl. 19.30.
Søndag d. 21.: Krist Konge, Gregoriansk messe kl. 10.30.
Freitag d. 26.: Niels Steensens andagt kl. 18.50, messe kl. 19.
Torsdag d. 28.: 1. Advents messe kl. 10.30. Firm. undervisning d. 13. og 27.
Freitag d. 3. dec.: Tilbedelse kl. 18.30 messe kl. 19.
Søndag d. 5. dec.: 2. adv. messe kl. 10.30.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ørdrup
 Sognepræst Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen mandag.
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 30 39.
Messider:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00.
Hverdage: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.
Freitag: Kl. 16.00. Udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. Lørdag: messe kl. 11.30.
Tirsdag d. 2.: Møde i Katolsk Ældre Klub, kl. 11.30 messe. Derefter sammenkomst. Foredrag af lektor, pastor Bjørn Højbo. Emne: »Hvem var farisæerne egentlig?« - Tilmelding til Aase og Mogens Nielsen pr. telefon 31 63 82 52.
Freitag d. 5.: Jesu Hjerte-fredag. Se under messider.
Lørdag d. 6.: Kl. 11.10 rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.
Søndag d. 7.: Alle Helgens fest. Kl. 10 latinsk højmesse. Kl. 16 andagt på Ørdrup Kirkegård, katolsk afdeling.
Mandag d. 8.: Alle Sjelstog. Requiemsmesse kl. 8 og kl. 19 for menighedens afdøde medlemmer.
Samme dag: Kl. 15 bibeltreds hos Connie Brobst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. telefon 31 63 63 82.
Lørdag d. 27.: I Sankt Ansgars Kirke. Kl. 11 præstevien diakon Finn Arvé, som har været praktikanter i vort sogn.
Søndag d. 28.: 1. søndag i advent. I dag indledes tekstrække B.

Immaculata Kirke, Strandvej 2100 København Ø.
Søndag: Højmesse kl. 9.
 Mandag og torsdag messe kl. 16.45.
 Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
 Lørdag messe kl. 9.
Johanneskirken, Søborg
 Vantdrånsvej 7-9, 2860 Søborg. Tlf. 39 69 03 01.
 Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J. Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. 31 71 53 35. Træffes mandag-fredag kl. 10-12.
 Menighedsformand Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.
 Hver søndag kl. 10: Højmesse.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerte Kirke
 Stenogade 4 A, 1616 København V. Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Telefax 33 25 07 38.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders S.J.
 Andenpræst: P. Niels Kier S.J.
 Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepele CSJ. Tlf. privat 31 35 86 92.
Messider:
Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.

Tirsdag d. 30.: Festen for apostlen Sankt Andreas, vort sogns værnhelgen. Messe kl. 8. Festen højtideligheds lørdag den 4. december med festmesse kl. 17 og sammenkomst.

Skt. Thereses Kirke, Hellerup
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Giro 4 08 38 30.
Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottelund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kl. undtidsfaldede).
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottelund. Kontorets telefon 31 64 30 39.
Messider:
Søndag: Højmesse kl. 9, rec. messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familierne 2. søndag i måneden.
Hverdage: Mandag og tirsdag kl. 17. Onsdag og fredag kl. 7.30. Torsdag kl. 17 i Skt. Josefs Søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
Tirsdag d. 2.: Møde i Katolsk Ældre Klub, Ørdrup. Kl. 11.30 messe i Sankt Andreas Kirke. Derefter sammenkomst med frokost samt foredrag af lektor, pastor Bjørn Højbo. Emne: »Hvem var farisæerne egentlig?« - Tilmelding til Aase og Mogens Nielsen pr. telf.: 31 63 82 52.
Tirsdag d. 9.: Kl. 17 messe efterfulgt af tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 22.
Lørdag d. 13.: Kl. 15 sognekatekese.
Søndag d. 14.: Kl. 9 familierne.
Lørdag d. 27.: I Sankt Ansgars Kirke. Kl. 11 præstevien diakon Finn Arvé, som har været praktikanter i vort sogn.
Søndag d. 28.: 1. søndag i advent. I dag indledes tekstrække B.

Søndag: Kl. 10. Latinsk Højmesse. Kl. 11.30 Dansk Højmesse. Kl. 20 Aftenmesse.

Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Tirsdag d. 2.: Kl. 16. Møde for Mariakongregationen i kirken, med meditation: «Hvordan er synden kommet ind i verden?» (efter St. Ignatius' exercitio). Alle er velkomne.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerte Fredag. Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.

Søndag d. 7.: Alle Helgen. Kl. 16 Andagt på Katolsk Veste Kirkegård. Derefter messe i kirkegårdsens kapel.

Mandag d. 8.: Kl. 11. Alle Sjæles Messe i kapellet på Katolsk Veste Kirkegård. Kl. 17 Requiem for sognets afdøde i kirken.

Søndag d. 14.: Kl. 10. Højmesse bliver transmitteret af Danmarks Radio. OBS: Ingen ungarsk messe i dag. Næste gang: 25. december kl. 16.

Tirsdag d. 16.: Kl. 14.30-16.30. De ældres eftermiddag: «Danske Sange», ved organist Jette Thomsen.

Lørdag d. 20.: Kl. 10. Kongregationsnæstmesse. Alle er velkomne. Kl. 11.15-15.30 Religionsundervisning.

Søndag d. 21.: Kl. 11.30. Familiemesse. Derefter kirkekafe.

Søndag d. 28.: Kl. 20.00. Ungdomsmesse. Derefter «Café Ludvig» i menighedssalen. Alle er velkomne.

Fredag d. 3. december: Jesu Hjerte Fredag. Se 5. november.

Lørdag d. 4.: Kl. 14.30-18. Menighedens Nikolausfest.

Tirsdag d. 7.: Kl. 16. Kongregationsandagt med foredrag: «Maria i Guds frelsesplan.»

Vi har besluttet at lægge al religionsundervisning sammen på én lørdag hver måned, dvs. lørdagen før familiemessensøndagen. Det giver børnene mulighed til at lære hinanden at kende og at opleve et større fællesskab. Vor organist og kantor, Ole Kongsted, vil også være med og prøve at bringe børnene lidt moderne kirkesmusik. Og ikke børnene alene: de voksne, både forældre og andre interesserede er også velkomne. Vi vil sammen læse Markus-evangeliet.

Sankt Mariae Kirke
Jens Jensnevj 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Knud Aage Nielsen, SJ. Tlf. 31 71 53 35, fagch-fredag-10-12.
Andenpræst: Jesper Fich. G. Kongevj 49, 2. tv., 1610 København F. Tlf. 33 25 17 16.

Trafikrettid og sted: Marielystvej 16 hver tirsdag kl. 16-18.

Faste messer: Søndag kl. 11.
Hverdage: tirsdag og fredag kl. 16.30.
De øvrige ugedage kl. 6.45.

Søndag d. 7.: Kl. 11. Familiemesse.
Tirsdag d. 9.: Kl. 14: KÆK - ældreklubben mødes.
Søndag d. 14.: Efter højmessens emnekirkekafe.

Mandag d. 15.: Kl. 19.30. Filmklubbens 1. program: «Sorgagre» med efterfølgende diskussion.

Søndag d. 21.: Krist Konges fest med messens faste øde sungel på latin.
Søndag den 5. dec.: Kl. 11. Familiemesse.

Skt. Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.s.s.R.

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. 31 78 27 90.

Trafikrettid: Tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-11, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.

Messetider:
Mandag, tirsdag, onsdag, fredag: Kl. 8. Torsdag kl. 19. Lørdag kl. 17. Søndag kl. 10 højmesse.

Fredag d. 5. Messe på vietn. kl. 12.
Søndag d. 7. Messe på polsk kl. 17.

Mandag d. 8. Alle Sjæles. Messe for vore afdøde kl. 19.
Søndag d. 14. Efter messe kirkekafe.

Børnenes religionsundervisning finder sted 6/11 og 4/12, begge dage kl. 9-13. For de unge, der skal formes i 1994 er der undervisning hver torsdag kl. 17-18.

Lørdag d. 4. dec.: Efter messen kl. 19 fejrer vi Sct. Nikolajfest i menighedssalen.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken
Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Tlf. 31 35 68 25.

Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist.
Weimargade 7, 2., 2300 København S.
Tlf. 32 97 37 43.

Trafæres på kirken kontor hverdage ca. 10-11, mandag og lørdag undt. og ca. ½ time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25. Kontortid tirsdag og torsdag 9-11, onsdag og fredag 10-15.

Vicewært Tom A. Sørensen.
Søndagsmesse: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18 fransk. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.

Hverdagsmesse eller ordets gudstjeneste:
Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11. Onsdag kl. 17: Engelsk messe.

1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Hver onsdag åbent hos Skt. Josephs-strengen, Sankt Hansgade 28. Messe kl. 19.

Fredag d. 5.: Kl. 17 messe med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Lørdag d. 6.: Kl. 12.30-16.45 Tro og Lysmøde i krypten. Kl. 15-17.45 firmandundervisning. Kl. 17. Messe.

Søndag d. 7.: Alle Helgen, kl. 10 familiemesse. Kl. 11 Basar. Se annonce i bladet. Kl. 16: Messe og andagt på Veste Kirkegård.

Mandag d. 8.: Kl. 11 messe. Alle Sjæle.
Tirsdag d. 9.: Tirsdagsklub efter messen.

Torsdag d. 18.: Kl. 19 MR-møde med messe. Alle er velkomne til messen.

Lørdag d. 20.: Kl. 15-17.45 firmandundervisning. Kl. 17 messe.

Søndag d. 21.: Kl. 10 Jesus Kristus Universets Konge. Festsmesse. Latinsk højmesse.

Tirsdag d. 23.: Tirsdagsklub efter messen.
Søndag d. 28.: 1. søndag i advent. Kl. 10 højmesse. Ecce Dominus, - Se, Herren kommer. - Læsar B.

Fredag d. 3. december: Kl. 17 messe med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Lørdag d. 4.: Kl. 12.30-16.45. Tro og Lysmøde. Pakkefest med Herlevgruppen. Husk 2-3 små pakker. Måske er vi så heldige at Sct. Nicolaus kommer på besøg. Kl. 14.30-17.45: Firmandundervisning. Kl. 17. Messe.

Søndag d. 5.: 2. adventssøndag. Kl. 10. Familiemesse. Besøg af Sct. Nicolaus.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
Bredgade 126, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.

Præsternes trafikrettid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag d. 3. Kl. 10. Messe for de ældre.
Søndag d. 5. Kl. 16.30. Jesu Hjerte messe, tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 6. kl. 17. Aftenmesse og Rosenkrans.

Søndag d. 7. Alle Helgen
Kl. 8 Messe. Kl. 10 Højmesse, prægriansk sang. Kl. 16 Andagt på katolsk veste kirkegård.

Lørdag d. 13. kl. 17. Aftenmesse og Rosenkrans.

Søndag d. 14. kl. 10. Højmesse.
Søndag d. 17. kl. 10. Messe for de ældre.
Lørdag d. 20. kl. 17. Aftenmesse og Rosenkrans.

Søndag d. 27. Jesu Kristus Universets Konge kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse, gregoriansk sang.

Torsdag d. 25. Niels Steensens fest. Kl. 8 messe, kl. 16.30 messe, Kl. 19 messe og vesper i anledning af femåret for Niels Steensens saligkåring. Se annoncen side 18.

Lørdag d. 27. kl. 17. Aftenmesse og Rosenkrans.

Søndag d. 28.: Første søndag i advent kl. 8 messe, kl. 10 højmesse.
Katolsk Menighedsfejres julemarkd.

Onsdag d. 1. dec. kl. 10. Messe for de ældre.
Fredag d. 3. kl. 16.30. Jesu Hjerte messe, tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 4. kl. 17. Aftenmesse og Rosenkrans.

Søndag d. 5. 2. søndag i advent. Kl. 8 messe, kl. 10 højmesse, gregoriansk sang. Lejlighed til skriftemål gives gerne i god tid inden messerne og altid lørdag eftermiddag. Man er velkommen til at ringe på skrifteklokken bag i kirken eller at træffe aftale om andre tidspunkter evt. på telefon.

Lørdag d. 3. kl. 16.30. Jesu Hjerte messe, tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 4. kl. 17. Aftenmesse og Rosenkrans.

Søndag d. 5. 2. søndag i advent. Kl. 8 messe, kl. 10 højmesse, gregoriansk sang. Lejlighed til skriftemål gives gerne i god tid inden messerne og altid lørdag eftermiddag. Man er velkommen til at ringe på skrifteklokken bag i kirken eller at træffe aftale om andre tidspunkter evt. på telefon.

Lørdag d. 3. kl. 16.30. Jesu Hjerte messe, tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 4. kl. 17. Aftenmesse og Rosenkrans.

Søndag d. 5. 2. søndag i advent. Kl. 8 messe, kl. 10 højmesse, gregoriansk sang. Lejlighed til skriftemål gives gerne i god tid inden messerne og altid lørdag eftermiddag. Man er velkommen til at ringe på skrifteklokken bag i kirken eller at træffe aftale om andre tidspunkter evt. på telefon.

Lørdag d. 3. kl. 16.30. Jesu Hjerte messe, tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 4. kl. 17. Aftenmesse og Rosenkrans.

Søndag d. 5. 2. søndag i advent. Kl. 8 messe, kl. 10 højmesse, gregoriansk sang. Lejlighed til skriftemål gives gerne i god tid inden messerne og altid lørdag eftermiddag. Man er velkommen til at ringe på skrifteklokken bag i kirken eller at træffe aftale om andre tidspunkter evt. på telefon.

Lørdag d. 3. kl. 16.30. Jesu Hjerte messe, tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 4. kl. 17. Aftenmesse og Rosenkrans.

Søndag d. 5. 2. søndag i advent. Kl. 8 messe, kl. 10 højmesse, gregoriansk sang. Lejlighed til skriftemål gives gerne i god tid inden messerne og altid lørdag eftermiddag. Man er velkommen til at ringe på skrifteklokken bag i kirken eller at træffe aftale om andre tidspunkter evt. på telefon.

Onsdag d. 17.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30.

Søndag d. 21.: Krist Kongefest. Latinsk højmesse kl. 10.

Søndag d. 28.: 1. søndag i advent. Familiemesse med Lucia-optog kl. 14. Derefter adventsfest i den store sal. NB: 10-messen bortfalder.

Lejlighed til personligt skriftemål: Alle tordag i adventstiden kl. 18-19 eller aftale.

Onsdag d. 1.: Onsdagsklubben kl. 14.30.

Sct. Hyacinthus Kirke, Rønne Østergade 59, 3700 Rønne.
Tlf. 56 95 08 14/56 95 08 55.
Sognepræst: Erling Brodersen.
Tlf. 33 93 19 48/33 10 60.
Lørdag højmesse kl. 17.
Mandag d. 8. Alle Sjæle.
Aftenmesse kl. 19.

Rosenkranskirken, Åkirkevej Grefsgade 12, 3720 Åkirkeby
Menighedsrådsformand:
Erik Frandsen, Kannekeengen 24
Tlf. 56 97 42 95.
Søndag højmesse kl. 10.

Lørdag d. 6.: Religionsundervisning kl. 10.
Tirsdag d. 16.: Møde med damerne kl. 14.

December:
Rønne: Søndag højmesse kl. 10.
Åkirkeby: Lørdag højmesse kl. 17.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb
Krist Konge Kirke
Sognepræst: Urban Figgie, OMI. Box 51.
3900 Nuuk/Godthåb.
Tlf. 009 229 12 75.
Hverdagsmesse: Kl. 10.00.

Søndagsmesser:
Tirsdag, onsdag kl. 17.15
Torsdag: Tilbedelse kl. 18.30-19.30 eftertrudt af messe kl. 19.30.

Fredag: Kl. 17.15 hos de små søstre.
Lørdag: Kl. 11.00.

Religionsundervisning: Efter aftale.
Kirkekafe: Efter søndags- og torsdagsmessen.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
Pfr. Guido Kreienböhl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 20.
Hilf. Messe jøden 1. og 3. Søndag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauptkapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-Speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.

Other Churches with Mass in English:
Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke (Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S.

Sabbath S.
Eucharistic Celebrations in English:
Kudby: Skt. A. At 5 p.m.
Sunday: VFK at 11 a.m. Skt. A. At 5 p.m. SAK at 6 p.m.

Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9:30 a.m.
First Friday: VFK at 7:30 p.m.

En personlig ven blandt Guds helgener

At vi må påkalde de helliges forbøn og følge deres eksempel

Reformationstidens parole lød: »Troen alene, Bibelen alene, Kristus alene! Det 16. århundredes billedstorm giver også i vore dage genlyd i den katolske kirke. Men den protestantiske kirkehistoriker *Walter Nigg*, forfatter af en lang række helgenbiografier, var overbevist om, at »de hellige kommer tilbage«.

Fordi de er Kristi venner, ærer vi de hellige, ved at fejre deres minde, både om deres forbøn og især ved at følge deres eksempel.

I den store hvidklædte skare foran Guds tron vil også vi nemt kunne vinde en personlig ven. Et latinsk ordspil siger: »Jdem velle et idem nolite haec vera eadem amicitia est.« → At ville det samme og at afvise det samme, det er sandt venkab.»

Kirkens helgenkalender er efter Det andet Vatikankoncil ordnet således, at på verdens lande er repræsenteret. Således møder vi navne, vi ikke har hørt før. Læse den salige *Pierre Chanel*, Oceanians *fiorel*, død som martyr 1841, eller den hellige *Andreas Kim Taegon* og hans 92 koreanske lidelsesfætre, som blev helgenkåret i 1984.

En kort orientering om dagens helgen finder man i *D. Amvater*. Dansk Genksekstikon (1989). Se også i *A. Meister S.J. og S.A.*

Jeppesen: Danmarks 31 Helgener (1989).

Missionsanliggende

Vi opfordres også til bøn for alderse missionærer som oftrede deres liv evangelisere og næstekærlighedens tjeneste. I en verden, hvor utallige mennesker har mistet hjem, ejendele, frihed og endda livet, - i 1991/9 blev der i løbet af 1. måned myrdet ikke mindre end 23 missionærer skald vi heller ikke glemme de præster og ordensfolk som efter mange års usel vigst tjeneste i al stilhed er gået hjem til Gud.

1. grøn. Mændag 131. alm. uge. (III Ps.). L.: Rom. 1,29-36. Ev.: Luk. 14,15-24.
2. grøn. Tirsdag 131. alm. uge. (III Ps.). L.: Rom. 12,4-18a. Ev.: Luk. 14,15-24.
3. grøn. Onsdag 131. alm. uge. (III Ps.). Eller *hvid. Martin af Romers erdmenneske*. (f. 1639). L.: Rom. 13,6-10. Ev.: Luk. 14,25-33.
4. hvid. Torsdag 131. alm. uge. (III Ps.). *Karl Borromæus*, biskop (f. 1584) (ml.). L.: Rom. 14,12. Ev.: Luk. 15,1-10.
5. grøn. Fredag 131. alm. uge. (III Ps.). L.: Rom. 15,14-21. Ev.: Luk. 16,1-8.
6. grøn. Lørdag 131. alm. uge. (III Ps.). Eller *hvid. Gudsmoders lærdagsmesse*. L.: Rom. 16,3-9. 16,22-27. Ev.: Luk. 16,15-15.
1. vespers til *Alle Helge*.
8. *violer eller sort. Mandag. Alle Sjæle. De afledtes Pd.* L.: Msk. 12,43-46 eller Rom. 8,31b-35. 37-39. Sl. 23,1-2a. 2b-3. 4-8. (Omkl.: En Rod og dens bærke glæder Gud stude; den Højeste her helligst sin bolig). Ev.: Joh. 2,1-22.
10. hvid. Onsdag 132. alm. uge. (IV Ps.). *Leo den Store*, pave og biskop. (f. 461) (m.). L.: Vsd. 6,11-11. Ev.: Luk. 17,11-19.
11. hvid. Torsdag 132. alm. uge. (IV Ps.). *Martin af Tours*, biskop. (f. 397) (ml.). L.: Vsd. 7,20-21. Ev.: Luk. 17,20-25.
12. rød. Fredag 132. alm. uge. (IV Ps.). *Josaphat*, biskop og martyr. (f. 1623) (ml.). L.: Vsd. 8,1-11. Ev.: Luk. 17,26-35.
13. grøn. Lørdag 132. alm. uge. (IV Ps.). Eller *hvid. Gudsmoders lærdagsmesse*. L.: Vsd. 18,14-16. 18,6-9. Ev.: Luk. 18,1-8.
14. rød. Onsdag 133. alm. uge. (I Ps.). *Gr. Alm. S. P. L.*: 1,28-13,2. 4-5. (Omkl.: Salig enhver, som hater Herren). 2. L.: 1,28-31. 5,1-6. Ev.: Matt. 25,14-30 eller 25,14-15. 18-21.
15. grøn. Mændag 133. alm. uge. (I Ps.). Eller *hvid. Albert den Store*, biskop og kirkelærer (f. 1200). L.: 1. Msk. 1,10-15. 41-43. 54-57. 62-64. Ev.: Luk. 18,35-43.
16. grøn. Tirsdag 133. alm. uge. (I Ps.). Eller *hvid. Margrethe af Skotland* (f. 1303). Eller *Gertrud*, jomfru. (f. 1302). L.: 2. Msk. 6,18-31. Ev.: Luk. 18,1-10.
17. hvid. Onsdag 133. alm. uge. (I Ps.). *Elisabeth af Engem* (f. 1221) (m.). L.: 2. Msk. 7,120-31. Ev.: Luk. 18,11-28.
18. grøn. Torsdag 133. alm. uge. (I Ps.). Eller *hvid. Peters- og Pauluskirkens indvielse*. L.: 1. Msk. 2,15-25. Ev.: Luk. 18,41-48.
19. *Faier man Peters- og Pauluskirkens indvielse, se følgende tekster autoritativt*: L.: Ap.G. 20,11-16. 30-31. Ev.: Matt. 14,22-33.
20. grøn. Fredag 133. alm. uge. (I Ps.). L.: 1. Msk. 4,36-37. 52-59. Ev.: Luk. 19,45-48.
21. grøn. Lørdag 133. alm. uge. (I Ps.). Eller *hvid. Gudsmoders lærdagsmesse*. L.: 1. Msk. 6,1-13. Ev.: Luk. 20,27-40.

21. hvid. Søndag. *Jesús Kristus, Universens Konge* (ml.). *Gr. S. P. L.*: 1. L.: Eps. 56,1-12. 15-17. Sl. 23,1-2a. 2b-3. 5,6. (Omkl.: Herrens en mid, myrde, mig salig intet forrest). 2. L.: 1. Kor. 15, 20-26. 27-28. Ev.: Matt. 25,21-46.
- Marias hemmelighed bliver ikke*.
22. rød. Mandag 134. alm. uge. (II Ps.). *Cecilia*, jomfru og martyr. (f. 230) (m.). L.: Dan. 1,1-6. 8-20. Ev.: Luk. 21,1-19.
23. grøn. Tirsdag 134. alm. uge. (II Ps.). Eller *red. Clemens*, i pave og martyr. (f. 97). Eller *hvid. Columban*, abbed. (f. 615). L.: Dan. 2,31-45. Ev.: 1. Kor. 2,1-11.
24. grøn. Onsdag 134. alm. uge. (II Ps.). L.: Dan. 5,1-6. 13-14. 16-17. 22-28. Ev.: Luk. 21,12-19.
25. hvid. Torsdag 134. alm. uge. (II Ps.). *Niels Steenbras*, biskop. (f. 1688) (m.). L.: Dan. 16,12-28. Ev.: Luk. 21,20-28.
- (*Takster ad Ibibum* (Niels Steenbras): L.: Sir. 7,5-15 eller 2. Tim. 4,1-8 eller Kol. 1,12-16. 16-20. Ev.: Matt. 6,24-30).
26. grøn. Fredag 134. alm. uge. (II Ps.). L.: Dan. 7,2-14. Ev.: Luk. 21,29-33.
27. grøn. Lørdag 134. alm. uge. (II Ps.). Eller *hvid. Gudsmoders lærdagsmesse*. L.: Dan. 7,15-27. Ev.: Luk. 21,34-36.
- Hormed afsluttes det almindelige kirkeår.*

ADVENTSTIDEN

28. viol. 1. søndag i advent. (II Ps.). *Gr. Adv. pf. 1.*: L.: 63,16b-17. 64,1-3b-7. Sl. 80,2ac-3b. 15-16. 18-19. (Omkl.: Herrens Gud bring og efter på fode, lad os ansigte live, et vil frestes!) 2. L.: 1. Kor. 1,3-9. Ev.: Mark. 13,33-37.
1. søndag i advent i indtektstrækker B.
29. viol. Mandag 1 i advent. (II Ps.). *Gr. Adv. pf. 1.*: L.: 63,16-17. 64,1-3b-7. Sl. 80,2ac-3b. 15-16. 18-19. (Omkl.: Herrens Gud bring og efter på fode, lad os ansigte live, et vil frestes!) 2. L.: 1. Kor. 1,3-9. Ev.: Mark. 13,33-37.
30. rød. Tirsdag. *Andreas*, apostel (f. II Ps.). *Gr. Adv. pf. 1.*: L.: Rom. 10,9-18. Sl. 19,2,3-4-5ab. (Omkl.: Deres tale er nået til jordings end). Ev.: Matt. 4,18-22.

December 1993

1. viol. Onsdag 1. uge i advent. (II Ps.). *Adv. pf. 1.*: L.: 25,6-10a. Ev.: Matt. 15,29-37.
2. viol. Torsdag 1. uge i advent. (II Ps.). *Adv. pf. 1.*: L.: 26,1-6. Ev.: Matt. 7,21,24-27.
3. hvid. Fredag 1. uge i advent. (II Ps.). *Frans Jørgens*, præst. (f. 1552) (m.). *Adv. pf. 1.*: L.: 29,17-24. Ev.: Matt. 9,27-31.
4. viol. Lørdag 1. uge i advent. (II Ps.). Eller *hvid. Johannes af Damascus*, præst og kirkelærer (f. 749). *Adv. pf. 1.*: L.: 30,19-21. 23-26. Ev.: Matt. 9,35-10,1-6-8.
5. hvid. Søndag 1. søndag i advent. (II Ps.). *Gr. Adv. pf. 1.*: L.: 40,1-5. 9-11. Sl. 85,3b-10. 11-12. 13-14. (Omkl.: Lad os skue din mistundhed, Herre, din frelse give du os). 2. L.: 2. Pat. 3,8-14. Ev.: Matt. 11,2-12.
6. viol. Mandag 2. uge i advent. (III Ps.). Eller *hvid. Nicolaus*, biskop. (f. 4. J.). *Adv. pf. 1.*: L.: 35,1-10. Ev.: Luk. 5,17-26.
7. hvid. Tirsdag 2. uge i advent. (III Ps.). *Andreas*, biskop og kirkelærer. (f. 397) (m.). *Adv. pf. 1.*: L.: 40,11-11. Ev.: Matt. 18,12-14.
8. hvid. Onsdag. *Marias uglemåde undfangelse* (h). *Gr. S. P. L.*: 1. L.: 1. Mos. 39,15-20. Sl. 98,1-2. 3ab. 3c-4. (Omkl.: Syng Herren en ny sang, til vunderfulde ting har en gjort). 2. L.: Ef. 1,3-6. 11-12. Ev.: Luk. 1,26-38.

Døde

Pastor Wilhelm Nölke

Det var en smerte at få den meddelelse om, at en kær og afholdt, tidligere sognepræst for mange danske menigheder, pastor *Wilhelm Nölke* var afgået ved døden den 21. september 1993 i sin hjemby i Tyskland, 84 år gammel.

Wilhelm Nölke var født 24. august 1909 i Liesborn i Westfalen, Tyskland. Efter sin studietid i Münster blev han præstevit i 1937 i København. Fra 1938-40 var han kapellan ved Rosenskranskirken, sognepræst ved Skt. Hans Kapel i Køge fra 1940-44, sognepræst ved Skt. Michaels Kirke i Kolind 1944-50, sognepræst ved Skt. Maria Kirke, Frederiksberg 1950-53, sognepræst ved Skt. Birgitas Kirke i Maribo 1953-66, sognepræst ved Skt. Knud Lavards Kirke i Lyngby 1966-67 og sognepræst ved Skt. Knuds Kirke i Svendborg 1967-1975.

Pastor Nölke, onkel

Forbindelsen til Dan mark svigtede aldrig og slet ikke til Svendborg, som han dagligt modtog Fyen og Svendborg og læste den grundigt.

En god og trofast tjener har Gud kaldt til sig. Vi vi savne hans dejlige varme menneskekærlighed, hjælpsomhed og altid store gestofrihed.

Han hvile i fred.

Knud Petersen

Pastor Wilhelm Nölke.

Orientering fra sognene 1. nov. - 8. dec.

- Misa en español**
Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.
Todos los domingos. A las kl. 12.
P. Tomás Tirapu Beortegui CsrR.
Tlf. 31 58 21 02.
- Communauté de Langue Française**
Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirkens, Nørregade 27, København N.
- Missione cattolica Italiana**
Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenogade 4A, 1616 København V.
- Ufficio e biblioteca italiana**: Stenogade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.
Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerte Kirke, Stenogade 4, 1616 København V.
- Kroatisk mission**
P. Drago Cumurdzic, Johannekirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
Tlf. 39 66 22 99.
Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver

- fredag kl. 19.
- I Helsingør: Den 1., 2. og 3. søndag i måneden kl. 14.
- I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.
- Misze święte**
w języku polskim
Ks. Julian Bodnar C.S.S.R.
Kościół św. Annę, Amager
Hans Bogbinders Alle 2
2300 København S., tlf. 31 58 21 02
Misza św.: Kaźda niedziela i święto o godz. 12.00.
- Ungarsk messe**
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.
(Stenogade 4 a - 1616 København V.)
Tlf.: 31 21 85 88.
- Ingen messe i november. Næste gang: Julegud den 25. december kl. 16. Derefter sammenkomst i menighedssalen.

Et skandinavisk Tro og Lys billede. Fra venstre: Fr. M. Bradley fra Herlev, Gunilla fra Sverige, Kåsen Carlsen fra Herlev, Marie-Hélène Mathieu, Marianne fra Svønge, Inge Rønnow - dansk national koordinator og Simon Gough fra Nørrebro.

Tro og lys i England

Sidst i juli blev en forventningsfuld gruppe fra Tro og Lys Danmark hilset velkommen til det smukke, katolske kursuscenter Myddleton Lodge i de naturskønne Yorkshiredele. Ledere fra den nordøstlige zone (de britiske øer og de skandinaviske lande) skulle mødes til en uges »formation session« - en retiret suppleret med ledertæning. En særlig velkommen gæst var Marie-Hélène Mathieu, som for mere end 20 år siden var med til at starte Tro og Lys bevægelsen. Der blev ikke megen tid til shopping og Yorkshirepud-

ding, til gengæld blev mødet en uforlignelig oplevelse.

Vi savnede handicappede

Tidsplanen var krævede og emnerne alvorlige: lige fra den mentalt handicappedes rige åndelige liv til Tro og Lys gruppernes betydning i præstens liv. Derfor deltog kun få mentalt handicappede og vi kom til at savne deres lattermilde og naturlige væremåde. Lisa fra Nordirland og Robert fra England gav ved deres deltagelse mening og liv til vores fælles anstrengelser for at skabe trygge ram-

mer i vores grupper, så at alle kan udvikle deres særlige evner.

Mødet var med omfattende tilrettelagt af et internationalt team: oplæg, messe, bøn, workshop, stilhed, fest, afvekslede hinanden. Fejring af messen i det lille kapel, der åndede fred, bøn og Guds nærvær, dannede sammen med samværet i de små grupper (de såkaldte »sharing groups«) hjertet i den daglige rytme.

I de små grupper skulle vi, foruden at bearbejde de forskellige oplæg, lære at dele tanker, følelser, glæde og sorg med hinan-

den. Der opstod hurtigt dybe bånd af gensidig forståelse og omsorg. Nogle gange gjorde det ondt, men de andres støtte bar os igennem de smertefulde processer, der muligvis personlig vækst. Uden kendskab til sig selv og et levende Guddorhold vil vi ikke kunne tackle den vanskelige opgave som ansvarlig i Tro og Lys.

Jeg vil gerne fremhæve to ting, der gjorde et særligt dybt indtryk på mig i ugens løb: vore afrikanske venner og det økumeniske spørgsmål. Vores zone er solidarisk med Afrika. Det er bl.a. vores opgave at støtte de afrikanske venner økonomisk, mens afrikanernes gave til os er deres forvæn, levende tro og naturlige gæstfrihed. For at minde hinanden om dette gensidige bånd fejrede vi en »ægte« afrikansk fest med sang, dans, fortællinger og mine.

I en verden præget af opblussende fremmedhad må vi huske, at Guds bøn er en familie, der omfatter os alle. Vores ansvar for hinanden skal leves, ikke kun bedyes med smukke ord.

Tro og Lys startede som en katolsk bevægelse. I dag er ca. 80% af medlemmerne katolikker, resten kommer fra forskellige trosamfund. Økumeni er derfor et emne, vi virkelig har inde på livet. Anne, der er opvokset i Nordirland, fortalte os om livstil-

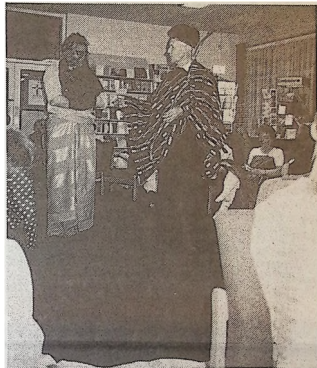
kårene i en dybt splittet region, hvor det vigtigste spørgsmål ved mødet med et nyt menneske er: er vedkommende mon katolik eller protestant? Anne er medlem af et nydannet udvalg, der skal beskæftige sig med spørgsmål vedrørende økumeni. Tro og Lys hverken kan eller vil prøve på at finde løsninger på vanskelige teologiske og kirkeretlige problemer. Men måske kan vi være med til at skabe forståelse og tolerance i gruppernes dagligdag, inden der er mistet noget af den dybe rodfæstning i vores kirker.

Tro og Lys er ikke kun

fest og glade miner. Det daglige samvær med en mentalt handicappet person kan være krævende for de pårørende. Det kan være frustrerende at være handicappet. Det kan føles hårdt at være leder eller præst i pressede situationer. Men ved Guds nåde er vi bundet sammen til en stor, international familie med de svage og sårede i centrum. Med denne bekræftelse i bagagen rejste vi hjem til en forfærdigt vidunderlig Tro og Lys sæson 1993/94.

Jeg glæder mig til det skandinaviske møde i 1994!

Annette Waller

Simon Gough og Father Michael Bradley fra Tro og Lys Danmark mimmer en afrikansk historie.

En sand hærske af helgener, som Gud alene kender og elsker

Alle Helgens fest er virkelig en katolsk fest

Johannes' Åbenbaring 7,2-4; 9-14
Johannes' Første Brev 3, 1-3
Matthæus 5,1-12a

Ordet »katolsk« stammer

fra et græsk udtryk, der betyder »hele verdenen«. Nogle ting angår kun ens land, men andre angår hele menneskeheden: *kath holon (kosmos)*. I denne betydning er Alle Helgen

festen en virkelig »katolsk« fest.

Indgød mod i menighederne

Johannes' Åbenbaring blev skrevet for at indgyde mod i de unge kristne menigheder, som allerede i slutningen af det 1. århundrede blev udsat for en stærk forfølgelse. Fortælleren til Åbenbaringen sætter igennem hele bogen to parallelle virkeligheder op over for hinanden: Begivenhederne i vor verden og de overvældende, men usynlige optrin, der ledsager disse begivenheder i himlen.

Når vi tænker på de tidlige kristne martyrer, har vi tendens til at romantisere deres lidelser. Vi tænker på deres heroiske vidnesbyrd for den romerske dommer, eller på deres blændende måde med vilde dyr i arenaen. Men

kendtgemeingerne var langt mere indviklede og nedværdige.

En kristen kunne slæbes for retten efter påstande fremsat af en forretningskonkurrent. Han kunne blive udsat for tortur eller truet med represalier mod sin familie. På samme måde som latinamerikanske martyrer i dag har oplevet det, kunne det religiøse spørgsmål blive forplumret med påstande om politisk undergravende virksomhed. Og fremfor alt var martyren ofte alene i sin kamp, ofte uden venner til at dele sin tvivl og forvirring med.

De fleste kristne døde i anonymitet

Desuden er det sådan, at selv om vi kender og nogle få af de sidste til at heroiske ledere ved navn, så døde de fleste kristne i total anonymitet. Det var,

som om deres liv bare forsvandt, uden at nogen lagde særlig mærke til det. Det er på den baggrund, at de himmelske optrin i Åbenbaringen skal læses. »Dererfær så jeg, og se, der var en stor skare, som ingen kunne tælle, af alle folkeslag og stammer, folk og tungemål; de stod foran troenen og foran Lammet, klædt i hvide klæder og med palmegrene i hænderne... Og en af de ældste tog til orde...« Det er dem, som kommer fra den store trængsel (forfølgelse), og som har vasket deres klæder og gjort dem hvide i Lammets blod.»

Alle Helgen festen blev indført netop for at ære alle de anonyme martyrer, som gav deres liv, uden at nogen vidste det eller huskede detaljerne. Den blev snart udført til at omfatte alle andre, som i fortiden levede helige liv, men som vi ikke har nogen

speciel fest for i kalenderen.

Guds liste

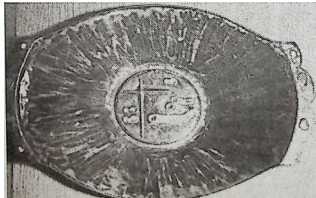
Gud elsker sine anonyme hellige, hvoraf mange findes blandt vore forfædre, bedsteførelde og forældre: husmødre, bønder, arbejdere, statsmænd, sømænd, syersker og Gud ved hvem, som prøvede at leve, som deres samvittigheds bød dem.

Den omfatter også angrende syndere og sidsteøjeblik hellige: dem, som slutter færd med Gud på deres dødsleje.

Vores helgenkalender har forfordelt visse nationaliteter og vores egen religiøse tradition. Guds liste er derimod ægte »katolsk«. På den er ingen af dem, der levede og døde i hans kærlighed, udelukket.

p. John Wijngaards
Catholic Herald

Patene til katolsk kapel

Skt. Ansgars Boghandlad tilbyder et mindre bemødet katolsk kapel en smuk patene. Henvendelse til Skt. Ansgars Boghandlad og Forlag, Brogade 67, 1260 København K. Tlf. 33 13 47 77.

Eleverne gik i samlet flok gennem byen til skolen efter jubilæumsgudstjenesten.

Skolens dygtige kor underholdt gæsterne med moderne børnemusik.

Skt. Mikael Skole 125 år

Tekst og billeder Susanne Wogensen

Mikkelsdag – 29. september – fejrede Skt. Mikael Skole i Randers officielt sit 125-års jubilæum. Skolen, der er den ældste børneskole i byen, startede med otte elever i 1868. I dag er der 200 elever og 20 lærere.

Eleverne var sammen med lærere, forældre og indbudte til festgudstjeneste i den protestantiske Sct. Mortens kirke. I sin prædiken citerede p. Leo

Kertz en salmelinie: »Uden Dig forråder vi himmelen, uden Dig går vore sind i chok, uden Dig går folket fra forstanden«. Der var nok mange, der »gik i chok«, når de hørte, man satte sine børn i den katolske skole. Men netop på Skt. Mikael Skole lærer man, at de gode kundskaber, man får dér, skal anvendes i næstens tjeneste.

Ved receptionen på

skolen sang skolens dygtige kor. Der var taler og tak og gaver og hurraråb som det foregik i 1868. Eleverne var iført smøden- 1868: stramme fløtninger, knapstøveler og forklæder, og skolens lærere var forvandet til nonner – med spånkrøt i hånden. De fleste elever blev sikkert glade for, at den Skt. Mikael Skole, de går på, er en helt moderne skole.

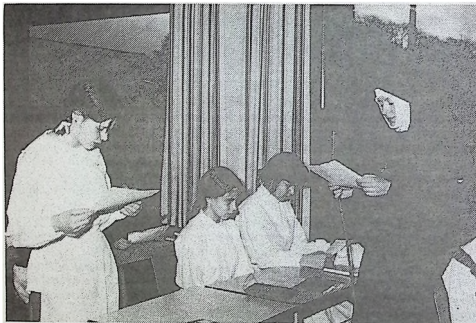
Skoletag som for 125 år siden

Elever og lærere havde dog allerede fejret de 125

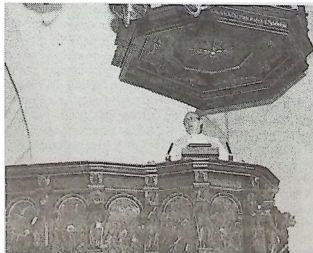
år én gang før. 8. januar – nøjagtig på åbningsdagen – lavede man skolegang, som det foregik i 1868. Eleverne var iført smøden- 1868: stramme fløtninger, knapstøveler og forklæder, og skolens lærere var forvandet til nonner – med spånkrøt i hånden. De fleste elever blev sikkert glade for, at den Skt. Mikael Skole, de går på, er en helt moderne skole.

Forbønnerne blev læst af Pia og Bonnie fra 8. klasse.

Nøjagtig på dagen for skolens start, den 8. januar, blev eleverne undervist efter pædagogiske principper fra 1868.

P. Leo Kertz prædikede ved jubilæumsgudstjenesten i Sct. Mortens kirke i Randers.

Fra 8 til 200 elever

»Da jeg har besluttet fra Onsdag den 8de dennes selv at give Skoleundervisning i alle Fag, indtil jeg faaer andre Lærerkraefter, saa beder jeg vedkommende Forældre om at tilsende mig deres skolepligtige Børn. Undervisningen er gratis.«

Dette bekendtgjorde sognepresten i Randers, *Klemens Gormann* i januar 1868. Skolen optog både piger og drenge, og der var skolegang hele dagen mandag, onsdag og fredag og til kl. 12 tirsdag, torsdag og lørdag.

Skolen, der var den tredje katolske skole i landet, havde på åbningsdagen otte elever. Men allerede sommeren 1868 gjorde 15 elever det nødvendigt at ansætte en lærer til, som kom fra kirkeskolen i Bredgade i København.

Fra 1869 overgik skolen til Skt. Joseph-søstrene, som ledede skolen til 1978. I starten underviste de pigerne og havde udebygs børn som kostelever, der

skulle forberedes til første-kommunion og firmilise.

Døjlig ny bygning

Skolen har i dag til huse på Kasernevej i en dejlig, moderne skolebygning fra 1978. Skolen startede i sogneprestens bolig, men flyttede snart til huset ved siden af kirken i Thorsgade. Med et stigende elevtal blev der pladmangel, og fra 1954 benyttede skolen også en stor villa på Udbyhøjvej, der var blevet om-

bygget, bl.a. med en gymnastiksal.

Også de sidste 20 år er der sket mange ændringer med Skt. Mikael Skole. I midten af 70'erne blev den omdannet til en selvejende institution, ledet af en bestyrelse. Med indvielsen af den nye skolebygning i 1978 fik skolen samlet alle aktiviteter ét sted og fik mulighed for at udvide. Skolen er i dag fuldt udbygget med børnehaveklasse, 1.-7. kl. og overbygning. Der er ca. 200 elever og 20 lærere.

Sådan så skolegården ud i 1942, da skolen havde til huse Thorsgade 20.

Divisionsformand Per Nyborg ved Hertug Knuds Divisions 75-års jubilæum:

Vi fungerede godt som havregrødspejdere

tekst og fotos: Knud Helsted Kluge

«Den katolske spejderbevægelse kunne ikke bestå, hvis den kun skulle støttes af katolikkerne. Aldrig og ellers ville den være gået i opløsning. Men det er der nu rådet bød på, det pape Johannes Paul II har givet divisionsformand, Per Nyborg den patelige fortjenestmedalje i 'uld, for hans utrolige indsats i vores division.»

Det sagde divisionskassalen, Gerhard Sanders S.J. til de 240 tidligere som nuværende spejdere, der på Hertug Knuds Divisions 75-års jubilæumsdag var mødt op for at fejre jubilæet. Ingen anden i dette land har fået en sådan fortjenestmedalje, fortsatte han. Per Nyborg, der er ikke-katolik, har i flere årtier virket som fører i HKD.

Biskop Hans L. Martensen, der på grund af sygdom, ikke kunne være til stede sendte en hilsen: «Jeg ville gerne have været med til at fejre jeres 75-års jubilæum for ved denne lejlighed at påskønne jeres store og meget vigtige indsats i vort bispedømme», sagde biskoppen.

Der var også kommet hilsener fra pastorrådets formand Jan Lange, tidligere spejderfører Tove Fausbøll, Lily Fausbøll, Anders Baadsgaard og andre.

Hylded

Per Nyborg hyldede i sin jubilæumstale flere af de tilstedeværende for deres indsats igennem årene. Det gjaldt blandt andet Georg Heggum S.J., som blev indmeldt i II Absalon 3 år efter starten af den

katolske spejderbevægelse i 1918. Den 11. maj 1930 blev han i en alder af 21 år udnævnt til patruljefører.

Pastor Bjørn Højbo blev hyldet for sit rovararbejde af divisionsformanden og af forsamlingen. Der var også hyldet til Ruth Olsen, bedre kendt under spejdernavnet, Fox. Hun var først flokfører fra 23. april 1929, før korpsets leder af ulvetræning og senere korpsets ulveleder.

Mens katolikkerne

var til messe Allerede to år efter HKDs fødsel tog man en diskussion, om hvor vidt man skulle lukke ikke-katolikere ind i divisionen. De fik lov til det. Vi kom til at fungere udmærket som havregrødspejdere, for det var jo praktisk, at vi ikke-katolikker på lejrere

kunne tilberede havregrød om morgenen, medens katolikkerne var til messe, sagde Per Nyborg med et glimt i øjet. Senere i min tid blev det ændret derhen, at både katolikker og ikke-katolikker kom til messe, og bagefter fortsatte vi med fælles havregrødtilberedning.

Divisionens fremtid er svar at spå om, fortsatte Per Nyborg videre. Spejderkorpsene har ændret struktur, så en division skal bestå af 600 medlemmer, og vi er kun 200. Vi lever på en særlig paragraf med speciel indbyrdes tilhørsforhold. Med kun 200 medlemmer, er der al mulig grund til at agitere for flere spejdere og flere ledere, sagde han.

Begyndelsen

Hertug Kaud Division blev stiftet på Skt. Georgs dag den 23. april 1918. Allerede den 5. maj 1918 beretter «Nordisk Ugeblad», at «der nu er dannet et katolsk Spejderkorps, og det havde sin første lille Udflyt Store Bededag til

Skovene nord for Eremitag. Turen blev ledet af Hr. Pastor Schindler, der førte ungdommen til messe i Immaculata-Kirken, siden over St. Andreas Kirke til de forarskadede Skove». Pastor Peter Schindler startede således den danske katolske spejderbevægelse og blev dens første kapellan og divisionschef. Løjtnant Wisnøen blev stabschef.

Divisionen fik fra starten til opgave: - at være led i det katolske ungdomsarbejde, idet den vil virke for spejder-sportens udbredelse blandt katolske drenge.

- at medvirke til og anerkende oprettelsen af nye troppe under divisionen - i byen som i provinserne - at udnævne førere for disse samt have ansvar for deres hele moralske og økonomiske ledelse.

Divisionens løfte bed i 1918 således:

Jeg lover paa min Ære at gøre mit bedste for: - at gøre min Pligt mod Gud, Kirken, Kongen og Fædrelandet,

- at holde spejderloven - altid at hjælpe andre, - at være vaagen, mandig og ren.

I dag er spejderlivet ændret til en mere nutidig form.

Alle kan være med Alle kan optages uanset trosretning. Børn i aldersgruppen 8-12 år som ulvunger eller mini/juniorspejdere, 12-15 år som spejdere og over 15 år som seniorspejdere. Divisionen ledes af en divisionsstyrelse og i den indgår en divisionskapellan.

Divisionen omfatter i dag følgende grupper:

- II Absalon, der opdelt i Skt. Ansgar, Skt. Mikael og II Absalon Trop. Gruppen er knyttet til Sakraments sogn og Niels Steensens Gymnasium, - Skt. Paul, Tåstrup - Skt. Klemens, Amager

- Skt. Laurentii, Roskilde

- Græsser, der opdelt i Kaud Lavard, Rygaard og International Group.

Pastor Peter Schindler startede den katolske spejderbevægelse i Danmark.

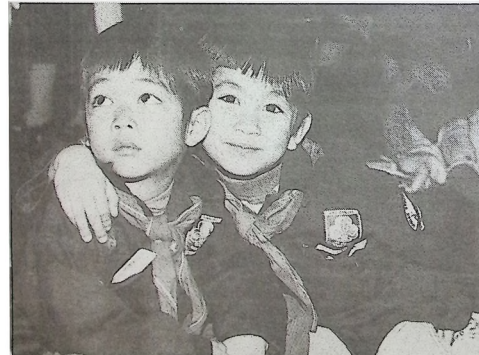
Hertug Knuds Division, HKDs fane var fremme på jubilæumsdagen, som blev holdt på Nielsens Gymnasium i København.

Divisionsformand, Per Nyborg modtog en pavelig guldmedalje.

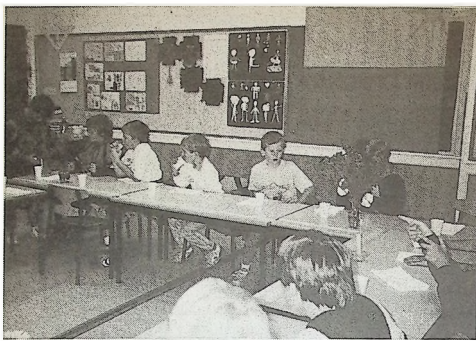
HKDs 75 år gamle propelli vakte megen moro blandt de 240 tidligere spejdere, der var mødt op på jubilæumsdagen.

Selv de mindste fik en formøjlig aften, da Hertug Knuds Divisions fejrede sine 75 år. I de senere år har flere flytninge eller indvandrere fundet en herlig adspredelse i den katolske spejderbevægelse.

HKD består i dag af ca. 200 medlemmer. Der er al mulig grund til at agitere for flere spejdere og flere ledere, sagde divisionsformand Per Nyborg i sin jubilæumstale.

Den katolske skole i Fredericia samlede på deres årlige høstfest penge ind til adoptivbørn i Home of Faith, et katolsk børnehjem for handicappede i Indien.

Sct. Knuds Skole i Fredericia holder høstfest

I en festlig pyntet kirke, der bugede af efterårst blomster, frugter og grøntsager holdt Sct. Knuds Skole sin traditionsrige høstgudstjeneste og efterfølgende høstfest. Under gudstjenesten

var der en pengeindsamling til skolens »adoptivbørn« i Home of Faith, et katolsk børnehjem for handicappede drenge og piger i Kerala i Indien. Sct. Knuds skole kom i forbindelse med hjemmet

for 7-8 år siden gennem en artikel i »katolsk orientering« og har lige siden 2 gange om året samlet ind til hjemmet.

Med venlig hilsen
Jørgen Brastrup

Pax Christi seminar i Ømborgen

Krigen i det tidligere Jugoslavien fortsætter. Hvordan skal vi vurdere det, der sker? spørges der på Pax Christi seminar på Øm, den 12.-14. november. Hvad kan det internationale samfund gøre? Hvad kan vi gøre? Journalist Leif O. Dahl, der har været i Jugoslavien for nylig, vil komme med et oplæg til debatten.

Ligeledes vil man tage hul på en økologisk debat og starte med det nære. Husholdningskonsulent Elise Andersen vil forklare, hvordan vi alle i dagligdagen kan føre en mere

økologisk ansvarlig tilværelse. Alle er velkomne til at deltage i seminaret, der koster 250 kr. Der arrangeres fællesrejse med tog fra København. Tilmelding sker til Pax Christi

Danmark, Pastoral-Centret, Vesterbrogade 28, 1., 1620 København V, eller til Mæve Drøwsten, tlf. 33 15 10 05 (dag) 31 21 40 54 (aften).

Ignatius af Loyola - dengang og i dag

Weekend på Magleås fra den 26. november til 28. november 1993

Weekenden er en indføring i Ignatius af Loyolas liv og spiritualitet, som vil sætte i relation til vores egen erfaring. Der kræves ingen forudsætninger, bare du er interesseret og åben.

Weekenden ledes af Skt. Josephsstavene: Hildegard Doods, Evelyn Kreple og Johanne Marie Lettmann. Vi starter fredag med aftensmad kl. 18.00 og slutter søndag kl. 14.30. Pris kr. 500.-.

Tilmelding til Magleås Kursuscenter, Elin Udum, Høsterløkvej 6, 3400 Birkerød ved indbetaling af depositum kr. 200.- på giro 428 44 29 eller check. Telefon 42 81 07 15 mellem 9-15.

RADIO STENO

Folder fra Radio Steno

Den katolske lokalradio i København har netop udsendt en informationsfolder med oplysning om senderfærdigheder, sendetider, ugeprogram osv. Folderen er gratis. Sendt til sogne,

skoler m.m. i Storkøbenhavn. Interesserede kan henvende sig til radioen på tlf. 31 12 93 37 og få tilsendt en eller flere foldere.

Sion-fællesskabet i Danmark vil evangelisere på katolske skoler

Gruppens unge til Danmark i hele februar

Fra den 10. til den 19. september besøger Danmark besøg af Andy Sumner og Michelle Moran, begge fra det katolske fællesskab Sion, som blev stiftet for 10 år siden med evangelisation som formål.

De to evangelister ledte henholdsvis en weekend i Den Gamle Smedje hos Assumptionssøstrene i Trøstrup og en weekend hos søstrene i Søstrup, og begge steder var emnet: praktisk evangelisation. I ugens løb besøgte vi også en række skoler og havde nogle frugtbare møder med forskellige skoleledere, og det blev aftalt, at Sion gruppens unge kommer til Danmark i hele februar måned 1994 for at evangelisere på vore ka-

tololske skoler. Hvis der er andre skoler eller søgne rundt om i landet, som er interessert i at få besøg eller kontakt med Sion fællesskabet, så kan man kontakte undertegnede og sammen vil vi så finde ud af noget.

Benny Blumensaat, Skt. Pauls Kirke, Køgevej 162, 2630 Tåstrup, 42 52 64 25.
Benny Blumensaat

Bistand

Katolsk menighedsbøn

Bredgade 98A, st. 1800 København K. Koncert har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466297.

Møder og arrangementer

Koncert i Immaculatakirken

Jesu Hjerte Kor afholder koncert i Immaculatakirken, Strandvejen 31, torsdag den 28. oktober 1993 kl. 19.00. Værter af Palæstrig, Victoria, Byrd m.fl. Gratis adgang.

Academicum Catholicum

AC indbyder til musikanten om Mortenwold v/år. phil. Peter Nyom tirsdag den 2. november 1993 kl. 20 i Engelsen, Jøgevej 193 B.

Pax Christi Danmark Bøn og meditation

»Salige er de rans af hjertet, thi de skal se Gud...« (Matt 5,8)
Pax Christi indbyder alle interesserede til bøn og meditation den 1. søndag i hver måned. Sted: Skt. Augustins Kirke, Jøgevej 193.

Tid: 6. november kl. 16.45. Vi starter med masse med efterfølgende meditation i kapellet eller i Nornemanshus. Afslutter med kaffe/te. Ansv. f. f. Ansv. f. f. Skt. Josephsstavene, Skt. Hansgade 28, tlf. 31 35 96 92.

En kirke der ikke tjener - tjener til ingen nytte

Høring om kirken indendags karitative arbejde - hvad sker der og hvilke visioner har vi?

Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedsaal. Tid: Søndag den 5. december 1993 kl. 14-17.20. Arrangør: Justitia et Pax kommissionen. Program: Kl. 14.00 Velkomst og indledning. Kl. 14.30 Hvad sker der? - Præsentation af noget af det nuværende karitative arbejde: - Caritas - Tro og Lyse - Menighedsoplysn. - Pax Christi - Menighedsoplysningscenter. Kl. 16.30 Pause. Kaffe, te og kage. Kl. 16.00 Hvilke visioner har vi for det indendags karitative arbejde - oplæg ved et panel. Kl. 16.30 Åben mikrofon - diskussion. Kl. 17.30 Afslutning med efterbøn.

Basar

Sakramentskirken Nærbørgede 27 c, søndag den 7. november 1993 fra kl. 11-17. Gavebod, tombola, bøger, autison, loppemarked og eftertale. Alle er velkomne. OBS! Løpemarkedet åbner kl. 12.30.

Hvor én eller to er forsamlende...

Vi beder rosenskrans hver torsdag i Sct. Ansgars Kirke lige efter messen ca. kl. 17. Vi efterlyser nogle flere, gerne fra andre sogne, der vil være med.

Vi vil gerne holde liv i nogle udgøvere af rosenskransen, som vi har fundet frem til. I advertisement vil vi give relation Den Franscanske Krone, som har 7 led + læsninger. Andre fremtids muligheder med stor begejstring - eller midt bære op!

Torben Grøth og Hanne Mikkelsen 31 18 57 21

Hildegard af Bingen

Mytisk og musik i middelalderen Søstrup Skoletr. 13.-14. november

Weekendseminar med fortytolv i Hølgårds mytisk gennem hendes farvefulde, dramatiske og dybt symbolske billeder og gennem hendes intuitive og vildtromme musik der åbner for en kognitiv helhedsoplevelse. Kan mytisk inspirere til en ny livsvorm?

Lørdag d. 13.: »Hvad er mytisk?« Hildegards legendarer

Søndag d. 14.: »Den mystiske vej.« Hildegards liv og personlig udvikling i Hildegards musik.

Koncert mytisk som nutidigt alternativ til selv en gruppebægtelses grovulste universitet.

Cand. mag. Kirsten Kjærholm, universitetslærer og forf. til »Den indlydte Krøn« med Hildegard af Bingen og cand. mag. Jette Thomsen, organist og underviser i gruppefælles sang og kirkesmusik.

Nærmere program og oplysninger på tlf. 36 31 60 18 (tir. Durs ADF) eller 36 57 70 52 (Kirsten Kjærholm).

Niels Stensens dag i og ved domkirken

Niels Stensens dødsdag d. 28. november, lejlighed for sølgløbet helliger Steno og AC en halvtimes sang og vægler i domkirken kl. 18 i Bredgade. Pastor Jøgevejstaler og bøger og bøger. Høst og Dags med Ole Kongsted madbrød.

Efterfølgende møde i menighedsaalen for medlemmer af menighedsråd og andre interesserede.

Ved mødet passerer vi: Millem OSB en bog »Stignings af...« en biograf om Niels Stensens - Sr. Millem OSB taler om bogens tilblivelse og Sebastian Olesen-Jørgensen vil repræsentere Katolsk Forlag.

Magleås-rangeringer

So. d. 28.11.93 kl. 15.00:
Pianisten Elisabeth Westenholtz spiller Chopin - Schubert - Beethoven, Tommod Hessel fra klaveret. Aktiv indleder om Fam. Westenholtz. Der er kaffe/te og kage i stuen fra kl. 14.00. Pris kr. 20.-.

So. d. 5.12.93 kl. 16.00:
Adventstær
Kaffe/saft/vegane og kage.
Pris: Voksne 30.-. Børn gratis.
Fr. d. 4. - so. d. 6.3.94: »Højskoleweekend«. Hvidgaard af Bingen, København m.m.

So. d. 13.3.94 kl. 15.00:
Mag. et Niels Børnberg fortæller om »Og der kom en lille pige...«
Pris: Voksne 30.-. Børn gratis.
Fr. d. 27.3.94 kl. 14.00: »Pensionistene v/lever fra Sankt Annas Skole. Kaffe/saft/vegane og kage.
Pris: Voksne kr. 25.-. Børn gratis.
To. d. 31.3. - ma. d. 4.4. 94: Påskehøring
Ti. d. 23.8.94 kl. 17.00: Midsommerfest
Le. d. 23. - lø. d. 30.7.94: Højskoleweekend
So. d. 7. - lø. d. 13.8.94: Pensionistene
Så og til Billedet station. Bus 329 til Høstebælt.
Bus 500 S til Høstebæltvej.

DUK-kalender

Ledertærling den 28.10.-31.10. 1993 på gån for alle landets DUK-ledere, potentielle DUK-ledere samt interesserede. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse.

Musikweekend den 05.11.-07.11. 1993 på gån for musikinteresserede. Alder: 16 år og opælder. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år).

Interparlament den 12.11. 1993 på Institut Sct. Joseph, København for alle nationale grupper og interesserede. Alder: 16 år og opælder. Pris kr. 160,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse. Betaling og tilmelding senest den 05.11. 1993.

UKU-Weekend den 19.11.-21.11. 1993 i Århus for alle UKU'ere og interesserede i Jylland og på Fyn. Alder: 12 år og opælder. Pris kr. 100,00 samt 100,00 for fællesrejse. Betaling og tilmelding senest den 29.10. 1993.

Medarbejderfortærling den 26.-28.11. 1993 om Gm for repræsentanter, redaktioner og uovrig ledelse af DUK. Kursert er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 05.11. 1993.

Abent hus med julegynge den 15.12. 1993 kl. 15.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårsfest den 27.12. 1993-01.01. 1994 på Gm for unge over 16 år samt familier.
Priser:
0-1 år.....kr. 225,00
2-8 år.....kr. 400,00
7-13 år.....kr. 400,00
Voksne.....kr. 550,00
samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1993.

Samt alle priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlem betaler kr. 100,00 mere i gebyr for weekender og kr. 200,00 for lejalt! Alder: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arangment: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltag i fællesrejse: ()

Ankommer særlt: _____

Postboksnummer 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1250 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås:

Ma. d. 1.11.: Magleås indst.
Ti. d. 1. - di. d. 2.11.: Ole Bloch.
Ti. d. 2. - on. d. 3.11.: Dansk Flygtningehjælp.
To. d. 4.11.: Karlebo kommune.
Fr. d. 5. - lø. d. 6.11.: Dansk Flygtningehjælp.
Lø. d. 6. - sø. d. 7.11.: Inst. Lyngbyhørbøve.
Sø. d. 6. - on. d. 13.11.: Forstorkensens Statsstovene.
On. d. 10. - fr. d. 12.11.: Kammerforeningen.
Fr. d. 12. - sø. d. 14.11.: Pastoralfællesskab.
Sø. d. 14. - fr. d. 17.11.: Den. Omr. Videnskab. Gvelv.
On. d. 17. - fr. d. 18.11.: Tryknerforeningen.
To. d. 18. - fr. d. 19.11.: Undervisningsministeriet.
Fr. d. 19. - lø. d. 20.11.: Inst. Brøngden.
Lø. d. 20. - sø. d. 21.11.: Herlev menighedsråd.
Ma. d. 22.11.: Dansk Flygtningehjælp.
Ti. d. 22. - on. d. 28.11.: Dansk Teologisk Præstefæde.
Fr. d. 28. - sø. d. 28.11.: Temawebekend - Ignatius af Loyola v/Sankt Joseph sacretra Høngør. Gvelv - Johan. Maria.
Sø. d. 28.11. kl. 14.00: Magleåsdag: Elisabeth Westenholtz spiller og Tommod Hessel fortæller.
Ma. d. 29. - ti. d. 30.11.: Fa. V. Kann-Rasmussen.
Di. d. 30.11.: Amtsygehuset Glostrup.

Legater

Legat:
Director Frederik Vilhelm Krætz Legat medfører, at legatuddelingen vil finde sted i december 1993. Bevligede legatpostuler vil gennem Biskopns Forvaltningsafdeling blive fremsendt i januar måned 1994.

Legatens formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i Danmark til fremmelse af den katolske kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatuddensens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legaten indsendes i form af legatindstillinger smed udfærdiget motivet angivelse af det eller de bestemte formål, hvorefter støtte og legatbetyrningen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet indføres til de givne formål, ligesom legatbetyrningen normalt bør bevillige specielle tilfælde for bevillige beløbet netto anslagende indsendt inden an vis frist og forbeholdt sig krav om tilbagebetaling, såfremt tilfældene registrat ikke rettidig indsendes, og såfremt bevilligede beløb ikke anvendes efter deres formål indomfor en efter betryrningens størrelse og øvrige omstændigheder. Ansøgningerne må være legatbetyrningen i hænde senest den 1. december 1993 i ansøgningens skal oplyses SE- nr. eller CPR. nr. Ansøgninger, der fremsendes uden denne oplysning, vil ikke blive behandlet.

Legatets sekretær er:
Sassus, revisor Knud Nølsen,
Højsgade 14, 2520 Charlottenlund.

Diverse

Børnebog fra Medjugorje
»Bed med Hjertate er oversat til dansk og kan rekvireres hos Anne Ballby, Dellingvej 1, 4320 Lejre. Tlf. 46 48 14 08. Pris: kr. 40,- udel. porto og emballage

Det kristne fællesskab
Projekt for længdtidige
Studeopgaver, med dyrkning af vilde truede planter, pedagogisk arbejde, tegnerne, musikbevægelser, mønsterværk m.m.
Har du søgt noget ud vil starte, Nælpør vi dig. Studie-samtaleopgaver holdt sit første møde d. 7. november kl. 16.00 hos:
C. Dahlrup
Ndr. Fasanvej 10, 3. th. Fbg.
Tlf. 38 69 82 28 eller 38 69 27 57

TAK

Lilian Boguskijs bogpræsentation vil vi gerne sige tak til familier, venner og arbejdsgivere for jeres deltagelse. Det var meget behageligt.
Christine, Camilla, Cecilie og Jørgen.

Radio Steno - katolsk lokalradio
Skt. Kjeldsg. 3, Kbh. G., giro 87 75 96.
Hver mandag kl. 20-23 på 107,5 MHz.
20.00: Mandagsmagasinet med aktuelle indlæg.
21.00: Abent Forum - debattrogram.
21.15: PÅSKEVÅRSTILBUDSFORENINGEN i Wien, juni '94, med bl.a. Ebba Strung.
22.15: Mandagsoplysning.
Mandag til fredag kl. 16-17 på 88,2 MHz.
Håndgæ: »På Herrens mark« - for børn og unge.
Tirsdag: »Klaxat og goblat«.
Torsdag: »Værktøjen« - programmet der for alvor går i dybden.
Torsdag: »Ugens gæste 28.10.: Bent Christensen, borgarrædsmand (S) 4.11.: Grethe Menius, borgarrædsmand (C)
Fredag: »Magasinprogrammet« Daf' fredag.

Efterlysning!

Eftersøger af Davids søster, i separat udgave, sandtynings fra Gads Forlag, efterlyses.
Henvendelse til:
Elisabeth Ståhl,
Kortgårdsvej 36,
252 47 Hørløvsgård,
Svendborg.
Tlf. 042-11 41 43

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelsen søger katolsk Menighedspleje værelser af laji, i hele Storbyområdet. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udelejer og lejers. Ønsker De at udføre alle lige - ring til Katolsk Menighedspleje, Skt. 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke

Ansøgningstidsen
Man kan støtte kirken ved at indstille den som arving i sit testamente.
Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.
Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til sårer refunderes af Bispekontor.
Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Klostergade 60A, 1260 København K.
Tlf. 33 11 60 80

Salg og service

Lasse Baumann Antikviterer
Dobuds og bedre indløb søges.
Næsteds 3, 1205 København K.
Tlf. 33 11 72 37, Aften: 42 85 39 40

Begravelsesforening
ordrer alle i forbindelse med dødsfald og som medlem af til skiltret, syge sikring, jagtforening m.m.
Aftaler gerne. Deres hjem, overalt i Storbyområdet.

DØGNVAGT
31 55 55 55
Bedemænd Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taasrup 42 99 01 81

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81
DØGNET RUNDT
WAGN ADLER
Bedemænd Kvist's Erf.
GLADSAKE BEDEMÅNDSFORENING
SØBORG HØVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING
34 46 01 - 86 60 56
DØGNVAGT:
31 86 60 56
Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.
Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

BEGRAVELSER LIGBRØDNING
Strandvejen 153
31 62 16 50
Til med Vagn Fønø,
der er medlem af
Bedemændenes Landsforening
Reference:
Sankt Joseph Sacretra
Benediktinerindene
af Den Hellige Lige
Aftaler træffes gerne
i Døns hjem

Meister
VILLY HANSEN
Bredgade 13 - 7100 Vejle
Tlf. 76 91 69 62 og 75 83 29 27

Musmeter
Bernhardt Christiansen
Sølvvej 8, Søbro.
Tlf. 86 54 82 10
Bitt. 39 86 28 09

Ul- og Billethuset
»BALANCE«
WIKNUJ PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 62 21 19 20

Revision - Regnskab - Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Regnskabscenter FOR
Jørgen Brangstrup
Skt. Oughøj 10, Roskilde - 43 15 10 15
- det er altid sikret med en registreret revisor

Næste år i Jerusalem?

Milano (KIPA) – Mufien fra Irak gav fredshilsenen til rabbineren, den serbisk-ortodokse biskop omfavende den muslimske leder, repræsentanten fra Moskvas patriarkat overrakte fredsflaget til den romerske kardinal. Således viste ledere fra de østlige religioner, at de ønsker forskning og fred.

Det interreligiøse møde er en fortsættelse i rækken af lignende møder, siden pave Johannes Paul II indbød til det første i Assisi i 1986. S. Egidio basismødet fra Rom laver socialt arbejde, men er især kendt for deres interreligiøse engagement. Desuden fungerede de som mellemmand ved fredsforhandlingerne i borgerkrigen i Moçambique.

Alle religioner

Efter indbydelse fra den romerske basismødet S. Egidio, deltog 350 repræsentanter fra hele verden i et frede møde i Milano. Bl.a. deltog den forhævede president Mikhail Gorbaciov, som understregede nødvendigheden af et «moralisk opsving».

På hellig grund

Næste år i Jerusalem. Forudsætningen for opfyldelsen af dette ønske fra mange er, at man kan gennemføre en sådan religiøs manifestation mellem Gravkirken, Gredemuren og al-Aqsa-moskeen og dermed tjene forskningen.

De askenasiske jøders overrabiner Israel Meir Lau hos paven i Castel Gandolfo. Foto KNA.

Første møde mellem paven og israelsk overrabiner

Jerusalem (KIPA) – Endnu et symbolsk skridt på vejen mod tilnærmelsen mellem den katolske kirke og jødedommen blev taget, da den israelske overrabiner Israel Lau mødtes med pave Johannes Paul II i slutningen af september. I 1986 kaldte man pavens besøg i den romerske synagoge, der ligger ca. 2 km fra Vatikanet, for »pavens længste rejse«. Lang, fordi det var en rejse gennem 2.000 års fordomme og forfølgelser.

Østeuropas jøder

Der er to overrabbinere i Israel: én for de askenasiske (østlige) og én for de sefardiske (vestlige) jøder. De er den højeste religiøse autoritet i staten, og deres embeder anerkendes af jøder i hele verden.

Israel Lau er som overrabbiner for de askenasiske jøder religiøst overhoved for de jøder i Israel, der stammer fra Mellem- og Østeuropa. De sefardiske jøder stammer fra Spanien, Portugal og Nordafrika. At det er den askenasiske overrabiner, der mødes med paven, er også betydningsfuldt derved, at de askenasiske jøder led væsentligt mere end de sefardiske under nazisternes udrøddelsespolitik under Anden Verdenskrig. Askenasiske jøder døde i millionvis i tyskerne udrøddelsesrejse.

Overlevende

Laus biografi viser denne lidelseshistorie. Som søn i en familie, der på fædre sine kan tælle 36 generationer rabbinere, blev han født i Piotrkov i Polen i juni 1937. Hans far døde i Treblinka sammen med 280.000 medlemmer af den jødiske menighed i Piotrkov. Sønnen Israel overlevede fødebyens ghetto, en arbejdslejr og Buchenwald.

Efter befrielsen i april 1945 kom han med mange andre forældreløse børn til

Israel. Lau studerede bl.a. på den ortodokse hejrbør, Bnei Barak. 1960 blev han rabbiner i Tel Aviv. 1982 blev Lau, der nu var far til otte børn, valgt ind i det israelske overrabinnat. 1986 blev han overrabiner i Tel Aviv og 1992 i Jerusalem.

Lau forstår ikke mødet som et politisk besøg, men som et møde mellem overhovederne for to betydningsfulde religioner. Mødet blev planlagt længe før gennembruddet i fredsforhandlingerne i Mellemøsten. Initiativ til det kom fra Lau, der kort tid efter sin udnævnelse til overrabbiner i Jerusalem ytrede ønske om at mødes med paven. For Lau drejer det sig om at fremme freden mellem religionerne.

»Omfordel arbejdet som endnu findes«

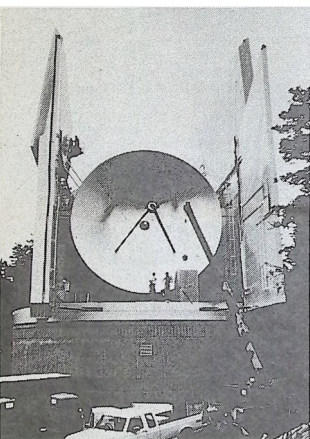
Paris (KIPA) – De franske biskopper advarede mod følgerne af den høje arbejdsledshed og kræver en retfærdig fordeling af det eksisterende arbejde. I en erklæring fra Den franske Biskopkonferences socialkommission beklages det, at de såkaldte økonomiske love har ført til resignation i samfundet.

Der mangler social og politisk dynamik. Derved kommer man til at betragte bestemte økonomiske modeller som de eneste mulige. Men den herskende økonomiske filosofi har nået sine grænser og skaber stor ulighed i samfundet.

Brug for en anden arbejdslogik

Det er nødvendigt at udvikle en »anden logik« med hensyn til arbejde, fordi for mange er udelukkende fra det. »Den tid er kommet, hvor man må overveje arbejdstidens«, skriver biskopperne. Selv om arbejdsledsheden skyldes en strukturrekrise, der grundlæggende kræver nye måder at fordele arbejdet på, så må man ikke forsvare nogen forholdsregler, der kan hjælpe lige her og nu.

Biskoppernes erklæring har været forberedt længe. De har haft kontakt med alle politiske partier i landet og haft socialvidenskabelige og økonomiske eksperter som rådgivere.

Trods indianernes og miljøbevægelseernes protester har Vatikanets nye teleskop opstillet på toppen af apachernes hellige bjerg Graham i Arizona, USA. Sammen med Max Planck-instituttet vil man undersøge nye stjerner tidligste tilværelsesfasar, lagttagelsårerne fra det 3.500 meter høje bjerg hæmmes ikke af lys fra storbør. Foto KNA.

Vatikanets teleskop i Arizona indviet

Castelgandolfo (KIPA) – Vatikanets teleskop på det 3.500 meter høje Mount Graham i Arizona i USA er blevet indviet i september. Vicedirektøren for Vatikanets observatorium i Castelgandolfo, jesuiten Sabino Maffeo deltog sammen med de øvrige astronomer i indvielsen.

Adskillige grupper har støttet apachernes protester mod bygningen af observatoriet på deres hellige

bjerg. Franciskanerne, som har et konkummet i reservatet, har ligeledes protesteret. Naturbeskyttelsesorganisationer har flere gange gennem sagsanlæg udsudt byggeriet.

Statsuniversitetet i Arizona har planer om at opstille flere teleskoper på Mount Graham. Af de oprindelige otte byggepartnere har fire trukket sig ud af økonomiske grunde: Smithsonian Institute,

Harvard University og universiteterne i Texas og Chicago. Ohio State University trak sig ud af økonomiske grunde. Tilbage er Max Planck Institutet i Bonn, Vatikanet og Frenzes Arcetri Observatorium, der drives af den italienske stat. Projektet er i dag 75% europaisk og 25% amerikansk.

Vatikanets observatorium i den pavelige sommerresidens kan ikke

længere benyttes til videnskabelige observationer på grund af luftforurening og lysforurening fra Rom. Allerede for 13 år siden oprettede det et forskningsinstitut i Tucson, Arizona. Det nye Vatikan-teleskop, »Lennon-teleskopet« (opkaldt efter sin amerikanske giver Fred Lennon) er en kæmpe kikkert med et 180 cm spejl.

Verden bør være solidarisk med Haiti

Rom (KIPA) – Vatikanet opfordrer verdenssamfundet til solidaritet med befolkningen på Haiti, der lever i stor elendighed. I et brev til formanden for Haitis Biskopkonference, arkkebiskop François Goyou understreger kuriekardinal Roger Etchegaray, betydningen af international hjælp »i dette kritiske øjeblik«.

Tyngende U-landsgæld

Etchegaray appellerer til verdenssamfundet om at lette Haitis tyngende

ulandsgæld og at have tillid til det haitianske folk. Desuden er det nødvendigt at styrke de katolske karitative organisations indsats i landet.

I brevet erklærer Vatikanet og parat til at bidrage til det nationale forskning. Dette skal ske i dialogen med alle de kræfter i samfundet, der ønsker en omfattende menneskelig og solidarisk udvikling, skriver Etchegaray, der er formand for Det pavelige råd for retfærdighed og Fred.

Redaktion:
Pæstor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).
Redaktionsled. medarbejdere: Kirsten Szarzyn
og Susanne Wegmann

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1623 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 76 og 97 22 40 64.
UDGIVER: Ansvarsh. Hans
Tjørn: Ny Dag, DK-4900 Nakov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 10. november

katolsk orientering

Etik-konference på Magleås, side 2
 Livets begyndelse, side 5
 Dansk nej til fri abort, side 6-7
 Fra kateder til kirkerum, side 9

Vatikanets bank tilbageviser anklager om hvidvaskning

Rom (KIPA) - Kardinal *Rosalio Castillo Lara*, medlem af tilsynsrådet for Vatikanets bank, ønsker en hurtig undersøgelse af beskyldningerne fra Milãos statsadvokat. Ifølge oplysninger fra statsadvokaturen er bestikkespørgsmål fra den italienske kemiske koncern Enimont blevet »hvidvasket« i flere banker, deriblandt også Vatikanets bank »Institut for religiøs arbejde« (IOR).

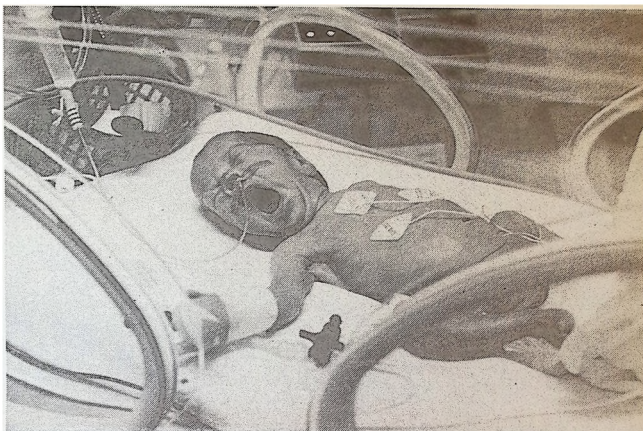
»Når en bank modtager nummererede statsobligationer, så er det ingen forbyrdelse. De kan let følges tilbage«, siger *Castillo*. Derfor er IOR interesseret i at finde ud af,

om statsobligationerne er kommet via en bankkæde (det er ikke alle, der kan benytte IOR) eller på hvis initiativ det skete. Den nuværende ledelsesprofessionalisme »garanterer en samvittighedsfuld efterforskning«.

10 år efter
 Marcinkus

Efter de store problemer i 1982-83, hvor IOR var indblandet i Ambrosiano-bankens sammenbrud, har man lavet nye strukturer. I stedet for bank-præsident, erkebiskop *Paul Marcinkus* indsatte man et fem-mands kontrolorgan, bestående af internationalt erfarne finansfolk. Dette organ planlægger og kontrollerer bankens virksomhed og giver konkrete anvisninger til generaldirektøren *Andrea Gibellini*.

De fem finans eksperter skal melde tilbage til en kardinalkommission, der foruden *Castillo* består af kardinalerne *Bernardin Gantin* og *Eduardo Martinez Somalo* fra henholdsvis Bispe- og Ordenskongregationen, den tidligere kardinalstatssekretær *Agostino Casaroli* og New Yorks ærkebiskop *John O'Connor*. Med denne struktur håber Vatikanet at kunne undgå at blive indblandet i renommede/ødelæggende finanstransaktioner.

Faktisk siger danskerne nej til fri abort. Dette fremgår af en Observa-meningsmåling. Læs siderne 6-7. Foto KNA.

Pastoralrådets katekes udvalg: Biskoppen bør iværksætte landsdækkende voksenundervisning

Pastoralrådet skal på sit møde 13. og 14. november tage stilling til, om det skal anbefale biskoppen at iværksætte en omfattende voksenkatekse. Rådets katekes udvalg har i sin slutrapport anbefalet, at biskoppen beder den såkaldte samarbejdsgruppe at gå videre med at forbedre en voksenkatekse efter udvalgets retningslinier. Arbejdet bør påbe-

gyndes i 1994, så en undervisningsplan kan tilbydes sognene i 1995.

Samarbejdsgruppen har medlemmer fra Pastoral-Centret, »katolsk orientering«, Katolsk Informations, Religions Pædagogisk Udvalg, KVIP, Ansvarstiftelsens Forlag, Foreningen af katolske Skoler og Katolsk Søsterforbund.

Moderne menneskers problemer

Kateksen bør som udgangspunkt beskæftige sig med moderne menneskers eksistentielle problemer og med tyndingen af den menneskelige historie. Den må prøve at hjælpe mennesker til at finde svar på vor tids spørgsmål i lyset af troen.

Videre hedder det, at hele mennesket må tilgodeses. Kirken stiller ialer både til vore sanser, vores intellekt, vores vilje og vores følelser, og det er derfor nødvendigt, at også kateksen har alle disse

sider af menneskelivet for øje.

Indholdet

Katekesens indhold skal være det fundamentale i troen, og udvalget har prioriteret det på følgende måde under overskriften: Hvad vil det sige at være kristen?

Det er vigtigt, at al undervisning i troen tilknyttes personen Jesus Kristus. Viden om den historiske Jesus og den forkyndte Kristus må være basis, men undervisningen skal tage udgangspunkt i livs- og dagligvare forhold.

– Gudspøblem. Hvordan tro på Gud i dag?

– Helligånden. Treenhedslæren må belyses i en historisk kontekst.

– Det onde.

– Bibelen.

– Kirken, og herunder Kirkebegrebet, den universelle kirke, lokalkirken. Det kristne menneske, sakramenterne, liturgien, tjenesterne, den

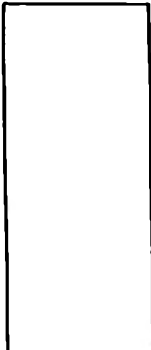
kristne familie, socialære, etik samt dogme-begrebet, lærebogbet, Maria- og helgener.

Udvalget forestiller sig et 3-5 årigt katekisk forløb for hele landet med ca. 24 timer årligt. Et tværsogns samarbejde kan medvirke til, at man eventuelt kan indhente et emne i et andet sogn.

Katekesetilbuddet bør kunne suppleres i søndagsprædikener, sogneblade, artikler i »katolsk orientering«, video- og radioform, aldersvarende materiale f.eks. gennem deltagelse af DUK og materialer fra Pastoral-Centret. Årets valfarter skal støttes temæet.

Sidste pastoralrådsmøde

På pastoralrådets sidste møde skal der foruden katekes også drøftes kirkebidrag, etik, fremmedsprogede og småbørn. Desuden forelægges bispedømmets budget for 1994.

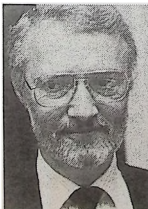
katolsk orientering

Tilsluttes katolske husstande i Danmark i 20 tusinde. Alle abonnementsår 220 kr. årligt. Adresserendring meddeles til postvæsenet. ISSN 0900-257X

HUSK

at benytte
 GIRO-
 indbetalings-
 blanketten
 til et frivilligt
 bidrag
 til bladet
 TAK!

Red.

Jan Lange er ved at afslutte sin anden periode som formand for pastoralelde og der er mange, der gerne ser ham stille op til en tredje periode.

Økumenisk fredsforum for europæiske katolikker

I weekenden 7.-10. oktober var en række politisk engagerede katolikker samlede på Magleås for at drøfte, om der var mulighed for og vilje til at oprette et Økumenisk Fredsforum for Europæiske Katolikker.

Mødets tema var: *Europa - klub og opgaver*. De 35 deltagere kom fra Danmark, Finland, Frankrig, Holland, Italien, Kroatien, Litauen, Polen, Schweiz, Tyskland og Ungarn.

Europa og verden før år 2000

Efter at mødet var indledt med en meditation over betænnelsen om *Vejen til Emmaus* ved P. Wolfgang Moner, holdt redaktør Klaus Rind *Synsdeltagelse* fra Polen et foredrag, som ridsede

baggrunden for den kommende verdens virke op: *Europa og verden før år 2000 - de tre endte som mellem- og økumeniske politiske svarlige.*

Naturligt nok tog foredragsholderen udgangspunkt i sit eget land Polens senere historie og understregede, hvor vigtigt han fandt det, at det nye demokratiske Polen og de andre øststater bliver medlem af EF.

Dette indebærer dog også nogle problemer: det er ikke ønskeligt, at Europa bliver en verdensmagt; hvorledes skal vi i EF bevare ligevægten mellem på den ene side frihed, og på den anden broderskab (solidaritet), og lighed. Alt hvad der før holdt samfundene sammen, f.eks. familierne og naboskabet, er

på vej til opløsning. Umenneskeliggørelsen af arbejdet er lige stor i øst og vest.

Også på det kirkelige område spores der en krise. Overalt vinder socialdarwinismen indpas: de svage samfundsgupper marginaliseres. I alle Europa stater findes der indvandringsgrupper (f.eks. i Frankrig og Spanien fra Nordafrika, i Polen fra Ukraine) som udgør en billig, uorganiseret arbejdskraft, hvad der let fører til fremmedhad.

Desuden er den tiltagende forening et alvorligt problem, ikke mindst i øst-lændene. Der er derfor dog brug for, at politisk engagerede og økologisk bevidste katolikker slutter sig sammen for at påvirke

udviklingen i en positiv retning.

Økumenisk fredsforum
På dette grundlag udfærdigede man vedtægterne for et kommende fredsforum, hvis nationale sektioner der i en decentraliseret struktur skal deltage i den folkelige debat om social retfærdighed, økologisk bevidsthed og fredelig samarbejde.

Efter at repræsentantskabet for Berliner Konferenz på et møde den 8. oktober havde besluttet at nedlægge foreningen, idet den efter *"Murens"* fald har mistet sin eksistensberettigelse, anbefalede man oprettelsen af Økumenisk Fredsforum for Europæiske Katolikker (ØFEK). Oprettelsen blev enstemmigt vedtaget. Som

formand valges p. Karl Derksen, og P. Holland. Det er foreningens håb, at alle katolikker og andre kristne vil tilslutte sig dette fredsforum, og at der vil komme et samarbejde i gang med alle andre politiske og religiøse organisationer, der stræber efter samme målsetning. Fra ØFEKs internationale

råd blev der rettet en opfordring til den europæiske biskopkonference og til de europæiske kirkers konference KEK i Basel om snarest muligt at indkalde til et økumenisk møde om den faretrængte situation i selve Europa, og at fastsætte eksplisite grænser for kravet om frihed.

Merete Klennow With

Radio- og TV-nyt v/Klaus Møller Jørgensen

Søndag d. 14. november transmitterer Danmarks Radio hjemmest fra Jesu Hjerde Kirke på Vesterbro i København. Colebant og prædikant er Niels Kiær S.J. Kantor og organist er Ole Kongsted. Der synges nr. 424 og 425 fra den katolske salmebog *"Lovsang"*.

For transmissionen står Peter Rym, der hermed afløser John S. Lundorf som biskoppens kontaktperson til DR vedrørende gudstjenestetransmissioner. Transmission begynder på P1 kl. 9.55.

Dødehavsrunderne hømmehellig

Søndag d. 21. november sender TV2 kl. 14.20 en udsendelse om dødehavsrunderne, som siden deres opdagelse for over 40 år siden har givet anledning

til en del polemik. Nogle forskere hævder ligefrem, at de gennemhuller fundamentale kristne dogmer som f.eks. Kristi korsfæstelse. Et af stridsoplysningerne er, om rullerne er skrevet før eller efter Kristi fødsel - er de skrevet før, kan de naturligvis ikke modsige evangelierne.

Ud fra TV2's pressemateriale at dømmes synes dette program at støtte bl.a. den australske forfatter Barbara Thiering, der mener, at dødehavsrunderne først er skrevet efter Kristi død, og som i rullerne ser en helt anden fremstilling af Kristi liv, end den vi møder i evangelierne. Hun er blevet imødekommet af bl.a. den amerikanske bibelhistoriker og jesuit Joseph A. Fitzmyer, der sidst år udgav en bog om rullerne.

Etik-konference på Magleås om: Problemer i den moderne forsknings muligheder

Den 18.-19. september blev der afholdt en etik-konference på Magleås. Initiativtagerne var Pastoralarådets etik-udvalg, der ønskede at komme i dialog med dem, der interesserer sig for og berører sig om et af de problemer i den moderne forsknings muligheder og/eller til indflydelse på, hvordan de bliver brugt?

Ca. 30 mennesker (biologer, læger, skolefolk, sygeplejersker o.a.) fandt sammen på Magleås i 24 timers lytten, debat og samtale med hinanden og især med de tre foredragsholdere:

Morten Kjærum fra Cent-

ter for Menneskerettigheder talte om den historiske udvikling i spørgsmål om, hvad menneskets rettigheder er og pegede bl.a. på færen for, at tingene kan udvikle sig uheldigt fra en respekt for retssamfundets beskyttelse af mennesket mod et retsghedsamfund, der kræver ethvert enske respekterer og opfyldt. Det var et meget spændende foredrag, og det var tydeligt, at såvel Morten Kjærum som tilhørerne gerne ville udbyde samtalen med hinanden.

Ursula Friedrich, der er forsker i Humangenetik v/Århus Universitet fortal-

te om sin forskning med at finde sygdomsnes placering i det genetiske materiale og med at finde muligheder for indgreb/terapi ad denne vej. Hun var meget optaget af at have konferencens deltagere som samtalepartnere om de konflikter, man står i som katolik, når man skal vurdere, hvad man kan acceptere at arbejde med i, og hvordan man kan øve indflydelse på sit forskningsmiljø.

Endvidere gik debatten meget på den genetiske rådgivning, som forskerne i Danmark bruger en del tid på at give bedst muligt til de berørte familier.

Åndelig natur. Ukrænkelig personsørgelighed tilkommer der derfor mennesket fra tilværelsens første øjeblik til det sidste.

Der var så meget stof til eftertanke og debat, at deltagerne i deres evaluering pegede på den begrænsede tidsramme, der ikke ydede enmenne fuld retfærdighed. Der var generelt enighed om, at den næste konference havde taget hul på et meget væsentligt område, som man gerne så fortsat, uddybet og ført længere ud i bredere kredse.

Pastoralråds Etik-udvalg

Ignatius af Loyola - dengang og i dag

Weekend på Magleås fra den 26. november til 28. november 1993

Weekenden er en indføring i Ignatius af Loyolas liv og spiritualitet, som vil sætte i relation til vores egen erfaring. Der kræves ingen forudsætninger, bare du er interesseret og åben.

Weekenden ledes af Skt. Josephstræde: Hildegard Doods, Evelyn Krejole og Johanne Marie Lotmann. Vi starter frodigt med aftensmad kl. 18.00 og slutter søndag kl. 14.30. Pris kr. 500.

Tilmelding til Magleås Kursuscenter, Elm Udvej, Hæsteskovvej 6, 3460 Birkved ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 44 29 eller check.

Telefon 42 81 07 15 mellem 9-15.

Vi søger unge katolske journalister!

Der eksisterer et internationalt netværk med mere end 2000 navne i alle verdensdele for unge katolske journalister i alderen 20-35 år.

Inden for rammerne af dette netværk arrangerer vi i 1994 at holde et møde for unge katolske journalister fra de nordiske lande.

Vi vil også formidle kontakter til det internationale netværk og informere om eventuelle uddannelsesmuligheder og praktik i udlandet. Den gruppe, vi henvender os til er arbejdende og/eller uddannede journalister eller journaliststuderende i alderen 20-35 år, først og fremmest katolikker.

Giv os et tip om nogle unge katolske journalister, som måske være interesseret, eller som du tror kan være interesserede i at deltage i mødet. Bemærk, at det gælder hele Norden, eventuelt også Baltikum. Skriv til: Pehr Thorell, Katolsk Kyrkotidning, Box 4032, 102 61 Stockholm. Tlf. 08-702 25 55, fax 08-702 05 55.

Knud Helested Kluge, Katolsk Orientering, Vesterbrogade 26, A., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44, fax 31 24 49 75.

Unni Klepper-Joynt, St. Olav, Akersveien 14, 0177 Oslo. Tlf. 22 70 72 48.

En kirke der ikke tjener - tjener til ingen nytte

Høring om kirken indenlandske karitative arbejde - hvad sker der, og hvilke visioner har vi?

Sted: Jøssing Høring Kirke menighedsdal.

Tid: Søndag den 5. december 1993 kl. 14-17.30.

Program: Indledning - *"Virkeligheden omkring os. Hvad sker der?"* - Præsentation af det arbejde, der gøres.

Pause

Hvilke visioner har vi? - Oplæg ved panel.

Åben mikrofon - diskussion.

Afslutning - åbenbar.

Alle er velkomne til at møde op og deltage i debatten. Der vil blive arrangeret eftermiddagsmad under høringen.

Kommissionen Justitia et Pax

I Viborg Domkirke oplevede de 25 katolske firmender en smuk og indholdsrig firmelse med formyelse af dåbspagten.

Viborg Domkirke åbnet for festlig firmelse

Viborg Domkirke har været den meget store og særdeles smukke ramme om en katolsk firmelse: 25 børn og unge fra de små menigheder ved Hellig Kors Kirke, Lemvig og Sankt Kjelds Kirke, Viborg, modtog sakramentet af biskop Hans L. Martensen, København, under en opløftende festmesse i et kirkerum, hvis hugstrakte midterskib var tæt besat af familier og pårørende, og familie samt folk fra stiftsbyens folkekirkelige menigheder.

Domkirkens malmlivede klokker lød, før messen tog sin begyndelse ved alterbordet, som i festens anledning var rejst på kirkegulvet nede foran højkoret.

Her foran den næsten tre meter høje syv-armede lyskandelaber fra året 1494, altså fra kirken's katolske tid før reformationen 1536, læstes den bellige messe.

Den romanske kirke – kun godt hundrede år gammel i dens nuværende murværk var festligt oplyst ved klokken 17-messen, hvor biskoppen havde OblatAndre Leo Kertz, Randers og Allen Courtaud, Aalborg, som koncelebranter. Fæstnævnte pastorer foruden Randers også Viborg-Lemvig.

Firmelses-messen forløb efter det ordinære ritual – her på den ekstraordinære plads, hvor en katolsk biskop ikke har celebreret messe i den gamle jyske hovedbys domkirke siden reformationen. Men for tre år siden åbnedes domkirken også beredvilligt for en katolsk vielse med messe.

Festmessens igennemlød tonerne fra domkirkens store orgel, spillet af 2. domorganist Poul Ja-

kobsen, hvor messens sangbare dele blev kædet sammen med de kendte og værdifulde folkekirkelige salmer, hvilke gennem salmebogen af den nuværende »Lovsang« er blevet fællesejede også for katolikker.

Biskoppen spurgte, og firmenderne svarede sammen med katolikker i kirken: – Ja, vi forsøger ... , og: – Ja, vi tror ...

Videre under troens bekræftelse forklarede biskoppen betydningen af symbolerne: Krisamoliens veltugt som sindbillede på Troens fylde og skønhed, og Salvingen er en bekræftelse på, at Kristus gennem den fornyede dåbspagt vil skærpe og støtte livet igennem.

Vær begæret med Helligånden, Guds Gave. Fred være med dig!

Biskop Hans Martensen rettede en dybtgået tak til domprovst Karsten Nissen, til Domsognets menighedsråd og til biskop Georg Geil for imødekomme ved tilladelsen til

at fejre firmelse i den store kirke, hvor de små gudshuse i Lemvig og i Viborg ville have været for trange.

Og biskoppen bad under messen forberøner for det kristne arbejdes fremgang i Viborg Stift.

FS: Pastor Karl Smeenk, Viborg, også tilhørende oblatadresse, skal fremhæves i forbindelse med åbningen af domkirkens. Gennem gode relationer til præstkolleger i byen, blandt andre til domprovst Karsten Nissen, spurgte P. Smeenk for tid tilbage, om der kunne blive tale om lås af en kirke til firmelsen – det blev altså til Domkirken.

På grund af nogle måneders vikariat ved Sct. Maria Kirke, Torshavn, kunne p. Smeenk ikke deltage i højtiden – men fra Færøerne siger han hjertelig tak til de mange, som åbnede domkirken, og hjertelig tillykke til firmenderne og deres familier!

Anders Dahl

Melanie Dathi fra det ungarske midtland i Rumænien modtog sin smør som vidne firmelsens sakramente af biskop Hans L. Martensen. Til højre sogneprest, Leo Kertz O.M.I.

Pastoralrådet slutter nu på Magleås

Forretningsudvalgets beretning til pastoralrådets møde den 13. og 14. november

Vi er nu nået til det sidste pastoralrådsmøde i dette råds valgperiode. Man kan få et udmærket overblik over, hvad vi nåede ved at kigge tilbage på beretningerne og midtvejr-rapporterne fra de fire år. Man husker sikkert, at denne periode har været præget af de mange udval, som blev vedtaget på de første møder. En række udvalg har afsluttet og resten skal afslutte deres arbejde med dette møde.

Forretningsudvalgets arbejde er i betydning grad præget af, at det er økonomisk råd for biskoppen. I det følgende skal omtales en del af, hvad der er sket siden PR-mødet i juni 1993.

Forretningsudvalgets mødevirksomhed Forretningsudvalget har holdt 5 ordinære møder siden sidste pastoralrådsmøde: 22. juni, 19. august, 9. september, 29. september og 7. oktober. Der er yderligere planlagt møder 27. oktober, 7. november og 12. november.

Desuden er der holdt møder med Magleås-styrelsen, med projektruppen vedrørende byggeriet i Tåstrup, med revisor o. a.

Forretningsudvalget har været inddraget i en række overvejelser, hvoraf nogle skal omtales i det følgende.

Skolerne Bispedømmet er blevet bekendt med at Undervisningsministeriet arbejder med et udkast til standardvedtægter for private, tilskudsberettigede skoler, som skal indeholde ministeriets minimumskrav bl.a. vedr. bestemmelser om bestyrelsernes sammensætning.

Da det er af afgørende betydning for de katolske skoler, at der ikke sker væsentlige ændringer af de gældende vedtægter, idet der ikke bør opstå usikkerhed omkring skolerens identitet som katolske institutioner, har biskoppen efter at have rådført sig med FU rettet henvendelse til Undervisningsministeren. Dette resulterede i et møde i ministeriet med de katolske skolars formandskab og bispedømmets advokat.

Efter dette møde har bispedømmet grund til at

tro, at ministeriet vil tage behørigt hensyn til de katolske skolars ønsker og årelange tradition i henseende til standardvedtægter.

Projekterne I lighed med tidligere år har biskoppen ansøgt de tyske katolikkers Bonifatiuswerk om midler til en række projekter i bispedømmet, og FU har rådgivet biskoppen vedr. prioriteringen af årets projektmønstre.

Roskilde Søndag den 8. august blev pater Hans Christoffersen indsat i embedet som sogneprest af generalvikar Paul Marx. Hermed har franciscanerne begyndt deres virke i Sankt Laurentii menighed. De afslører Montfortanerne, som har vikret i sognet siden 1901.

Hans Christoffersen O.F.M. Conv. blev søndag den 8. august indsat som sogneprest i Roskilde af generalvikar Paul Marx.

Horsøns Sankt Ibs Skole har købt naboejendommen Nørregade 15 og 17. Skolens planer om et byggeri på bispedømmets grund i Nørregade 19 (bag kirken) er berettet ovenfor. Det drøftes p.t. i skolebestyrelsen, hvordan den nyerhvervede ejendom skal udnyttes.

Tåstrup Kommunenens lokalplan er endelig vedtaget, så kirkecenterprojektet med kirke, kapel og menighedsfaciliteter og presteboliger til to præster nu kan sættes i gang. Forretningsudvalget har indstillet, at der afsættes et rammebeløb på

max. 19,5 mio. kr. til kirkeprojektet.

Vordingborg Byggeriet som blev omtalt i beretningen til sidste PR-møde er nu i fuld gang.

Hjørring Som nævnt i beretningen til sidste pastoralrådsmøde er det allerede nødvendigt at udvide kirken i Hjørring. Med henblik herpå er nabogrunden købt og menigheden er igang med at få udarbejdet en plan for udvidelsen.

Samling af bispedømmets institutioner Da den internationale skole er frallyttet jesuiternes ejendom på Gl. Kongevej, er et areal på ca. 4000 m² ledigt. Her kunne en hel del af bispedømmets institutioner i København samles.

Siden sidste år der blevet arbejdet videre med ideen. Det bliver nu undersøgt hvilke behov de forskellige institutioner har m.h.t. plads og installationer, samt hvilke udgifter det er forbundet med.

Udpegnning af bestyrelsesmedlemmer Forretningsudvalget har udpeget bestyrelsesmedlemmer til følgende styrelser: Skt. Knud Lavard Skole, 2 medlemmer Institut Sankt Joseph, 1 medlem Hoffmanns Minde, 1 medlem

Valg til menighedsråd/pastoralråd 1994

Valgdatoen er som tidligere nævnt fastsat til søndag d. 8. maj 1994. Første pastoralrådsmøde vil derefter blive afholdt på Sostrup den 11.-12. juni 1994.

Vi beklager fejlen

I billedteksten under HKDs fane på side 17 i sidste nummer af »katolsk orientering« stod fejlagtigt »Nielsen Gynnasium«. Der skulle vellygølg have stået Niels Steensens Gynnasium. Vi beklager fejlen!

Red.

Klog og modigt

Kopernikus var en klog og modig videnskabsmand. Det sagde paven i anledning af 450-årsdagen for den store polske astronom død i 1543, og det sagde han i Ferrara i oktober, fordi denne by i Posseten fejrede, at Kopernikus blev æresdoktor ved byens universitet på et tidspunkt, hvor det ellers var farligt for en videnskabsmand at være klog og modigt i Italien.

Nikolaus Kopernikus, astronomen fra Krakow, den nuværende paves bispeby, er faderen til den solsystem-model med »dobbelt rotation«, som lader alle planeter, jorden ikke undtaget, dreje om sig selv og samtidig løbe i en ellipse om solen. På måneder før sin død i 1543 udgav han sit berømte værk »Seks bøger om himmelgørbarnes omdrejninger« (*De revolutionibus orbium caelestium libri VII*). Det var det, man højtideligholdt i Ferrara for en måned siden. Det var modigt, og det var også sådant, for det var i modstrid med kirken daværende officielle »bibeltrou«, på at jorden var universets midtpunkt - og stod stille. Men Krakow lå jo langt fra Rom og d'Este-slægtens Ferrara lå uden for Kirkestaten: Her kunne man tillade sig som lærd at være både klog og modig. Galilei - 100 år senere - var mindre heldig. Skint også Firenze lå uden for pavens magtområde, udeleverede Medicerne ham alligevel til inkvistitionen. Galilei var klog, men ikke modig: Så snart han var sikker på, at hans manuskripter havde nået udgiveren i det calvinistiske Amsterdam, trak han sin videnskabelige teori tilbage. Man havde vist ham torturredskaberne, og han var ingen helt. En videnskabelig sandhed var ham ingen femårlige værd. *Berthold Brecht* lader i sit første stykke om Galilei kardinal Barberini optræde som Galileis eneste forsvarer. Brecht lægger ham ordene i munden: »Hvis forskningsresultater er i strid med Bibelen, bør teologerne tøjle Bibelen anderledes«. Galilei er for et år siden blevet rehabiliteret af paven.

En anden lærd, som måske ikke var så klog, men til gengæld modig, var dominikaneren *Giordano Bruno*. Han blev brændt levende i Rom for at hævde akkurat det samme, som Galilei ikke ønskede at sætte livet til for. Brunos dyreste studie midt på Piazza dei Fiori i Rom minder om bålet på stedet. Hvornår bliver han saligkåret? Han ofrede jo sit liv for sandheden.

Men Nikolaus Kopernikus havde altså råd til at være både klog og modig. Ifølge pave *Johannes Paul II* forstod han »at forene friheden til videnskabelig forskning med troskab mod kirken«. Paven sagde ikke »mod kirken lære«, for det passer jo dårligt: Kopernikus lærte sandheder, kirken dengang ikke troede på, og hvad kirken lærte om himmel og jord og universet, kan Kopernikus ikke have troet på. Men han undgik konflikten. Han var klog. Men var han modig? Hvorfor skulle der mod til at være i overensstemmelse med kirken synspunkter? Skal dette »både-og« opfattes som pavens egen formidende kommentar til den sidste rundskrivelse »Sandhedens stråleglans«? Heri trues katolske universiteter (alle så gamle som Krakow og Ferrara) med at miste retten til at kalde sig katolsk, hvis de ansætter docenter, hvis moralske menneskesyn er i strid med kirken officielle lære. Eller - er dette uvenlige afsnit i rundskrivelsen ikke pavens egne ord alligevel? Hvis de er, kan han ikke rose Kopernikus for både klogskab og mod.

Mange af vor egen tids lærde er modige nok til at udtrykke andre synspunkter om menneskeligt adfærd end Vatikanet gør. De er måske ikke altid klog nok til at sige tingene så forkromet, at de ikke støder an, men alle som én er de på listen over dem, der skal fyres, fordi de ikke ønsker at ligne Galilei, som var klog nok til ikke at være modig.

w.w.

Evangelisation 2000 - set indefra

»k.o.« nr. 16 bragte en artikel, som angriber og mistænkeliggør Evangelisation 2000. Gudskelov ser virkeligheden heldt anderledes ud, hvis man ser sagen indefra, positivt og ud fra andet kildemateriale.

Der ligger ingen apokalyptisk Årstalsmystik i navnet »Evangelisation 2000«, ligeså lidt som der gør det i U90 eller B 1903. Ideen var og er simpelthen at støtte pave *Johannes Paul II*'s ønske om at gøre tiåret inden Årtusindskiftet til et specielt evangelisationstidspunkt.

Helt ideen bag Evangelisation 2000 bygger på pave *Paul VI*'s apostolske skrivelse »Evangelii Forykndelse« fra 1975, som yderligere bekræftes af pave *Johannes Paul II*'s rundskrivelse »Kristi Mission« fra 1990. Det fremgår meget tydeligt af begge de pavelige skrivelser (og også af det materiale, som udsendes af Evangelisation 2000), at evangelisering først og fremmest skal forstås som kerygma, den grundlæggende forkyndelse af Kristus som verdens eneste frelse. Denne opfattelse er den første og vigtigste for kirken, ja hele dens eksistensberettigelse.

Men som *Paul VI* skriver i kapitel 29 af sin skrivelse, er hele arbejdet ikke gjort med det. Når mennesker tager imod Kristus og kommer til personlig tro, sker der noget med dem. De søger en tættere forbindelse med Gud, og deres fromhedstilstrækkes.

For nogle giver dette sig udslag i, at de slutter sig til karismatiske eller marianiske fællesskaber eller måske en S. 3. orden, hvor de får hjælp til at leve og udvikle deres liv med Gud og inspiration til at omsætte dette liv til en tjeneste for deres næste - det være sig i den næste dagligdags eller længere ude i verden. Både her og der findes mennesker, som lever i åndelig og legemlig nød, undertrykkelse og ufred. Det giver mulighed for masser af personlige og fælles initiativer for såvel præster og ordensfolk som lægfolk.

Evangelisation 2000 er ikke en organisation, det er en idé, en bevægelse, som er katolsk af konfession (men ikke ukønmene), og som fra et kontor

i Rom og på hvert af de øvrige kontinenter koordinerer og udsender det inspirationsmateriale og de tilbud, som de enkelte områder, lande, menigheder, enkeltpersoner, bedegrupper og klosterfællesskaber til at bøde for evangelisation, samt de bispekonferencer og inspirationsretorator for præster samt andre kurser, som med mellemrum afholdes.

Lumen 2000 tilbyder evangeliserende radio- og TV-programmer og sponsorerer, som nævnt i artiklen, af den hollandske tidligere forretningsmand og millioner *Piet Derksen*. I' omnes øjne ville man omvendt sikkert have forekommet mere ægte, hvis man havde skænket sin formue til karitative og humanitære arbejder i stedet for til evangelisation. Den ringe tilslutning til vor hjemlige kirkeindsamling kunne tyde på det! Her i Danmark støttes Evangelisation 2000 udelukkende af bidrag fra private danskere og ved frivillig arbejdskraft.

Jette Thomsen, Jacob Thomsen, Helga Steensen, Benny Blumensæst, Klaus Aarup, Karen Schou-Pedersen

Bladet »Evangelisation 2000« redigeres og udgives af redemptoristpræsten *Toni Forrast*, som var den oprindelige initiativtager til Evangelisation 2000. Det indeholder oplysende og inspirerende artikler og

udgives foruden på 4 verdensprogr bl.a. på dansk. Vigtigt er den store bedekampagne, som opfordrer enkeltpersoner, bedegrupper og klosterfællesskaber til at bøde for evangelisation, samt de bispekonferencer og inspirationsretorator for præster samt andre kurser, som med mellemrum afholdes.

Lumen 2000 tilbyder evangeliserende radio- og TV-programmer og sponsorerer, som nævnt i artiklen, af den hollandske tidligere forretningsmand og millioner *Piet Derksen*. I' omnes øjne ville man omvendt sikkert have forekommet mere ægte, hvis man havde skænket sin formue til karitative og humanitære arbejder i stedet for til evangelisation. Den ringe tilslutning til vor hjemlige kirkeindsamling kunne tyde på det! Her i Danmark støttes Evangelisation 2000 udelukkende af bidrag fra private danskere og ved frivillig arbejdskraft.

Jette Thomsen, Jacob Thomsen, Helga Steensen, Benny Blumensæst, Klaus Aarup, Karen Schou-Pedersen

Bladet »Evangelisation 2000« redigeres og udgives af redemptoristpræsten *Toni Forrast*, som var den oprindelige initiativtager til Evangelisation 2000. Det indeholder oplysende og inspirerende artikler og

Det er vores kirke

Med stor interesse gennemlæser jeg altid »katolsk orientering« - det er min avis og derfor vil jeg tillade mig at prøve at give udtryk for nogle meget væsentlige og værdifulde oplysninger, der er blevet mig og mine fire børn til del inden for de sidste tre år.

Vi opdagede *Magleås* som et sted, vi kom til med vores glæde - tankt dette meget smukke sted kunne jeg sige til mine børn - det er vores» sted. Vi opleve-

de et sted, hvor vi måtte komme og falde til ro efter voresdoms ændringer i vores liv - altså deltog vi i arrangementer, der ikke krævede større beløb, som træffaldningsdage, Skt. Hans aften, biskoppens fødselsdag, passionsspil fra Skt. Annæ Skole og sidst, men ikke mindst de dejlige julerangementer. En masse frivillige stod bag et kamparbejde og gjorde en svar til tusindfold rigere for os.

Da denne sommer kom, havde jeg med dette indlæg - ud over at give udtryk for almindelig glæde ved den katolske kirkes nærvar i social sammenhæng - jo, et meget stort håb om at disse »institutioner« vil gøre sig deres

hadvoldende arbejde langt mere bevidst i evangeliserings ånd, så langt flere midtvejsforældre i langt bredere kredse må bevidstgøres om at disse rigdommeligheder findes og kan bruges på mangfoldige måder.

Rigdommen ved at være fælles i eukaristien er, at vi alle må blive langt bedre til at give denne rigdom videre på græsrodsplan og dele disse muligheder.

Inge Fischer

Katekismen og moralundervisningen bør oversættes til dansk

Den 5. oktober i år kl. 12.15 af de 60.000 eksemplarer af denne encyklika hos boghandlernes i Frankrig. Den har samme udstyr som den nye katekismus, der kom for et halvt år siden. Det er ikke noget tilfælde, for de to bøger følger sammen. En kate-

kismus skildrer troens indhold om encyklikaen behandler et emne, der er aktuelt her og nu.

Paven begyndte på udarbejdelsen af denne bog allerede i 1987, og han har haft mange rådgivere; men han har selv underskrevet værket. Der er gået tyret

om, den encyklikaen især skulle dreje sig om familien, abort o.lign.; men det er ikke tilfældet. Det drejer sig ikke om, hvad man er og ikke må, men om selve det grundlag, den kristne moral hviler på. Encyklikaen omhandler den moralske krise i

verden, hvor man søger efter værdier, der giver livet mening, dels om krisen i kirken.

I kirken vil visse teologer gerne være imødekommende overfor den omgivende verden - ja også gå på kompromis. Paven gør sig Forsætter side 5

Livets begyndelse ifølge biologien eller teologien?

Af Hans Christensen

Fra nytlig afholdt Pastoralarådets Etikudvalg et åbent weekendmøde på Møgelås. På mødet var der indlæg af forskellige fagfolk samt en livlig debat. Man kom hovedsageligt til at beskæftige sig med menneskets værdi, rettidigheder og begyndelse.

En del tid blev brugt på at debattere fra hvilket tidspunkt, menneskelivet kan anses for at være en person med dennes umistelige ret til livet. Der var på kurset stærke fortalere for at fastlægge begyndelsestidspunktet til det øvelik, menneskegætt bløder befrugtet.

Jeg formemmede på mødet et stærkt ønske om at få fastlagt et definitivt skæringspunkt, dels for den sikkerhed en definition i sig selv giver, men navnlig fordi denne grænse kunne drages på et biologisk - naturvidenskabeligt grundlag, hvorved den synes at få stor autoritet og almen gyldighed.

Jeg vil i det følgende ikke påstå, at det meget vel kan være sandt, at undfangelsestidspunktet er det tidspunkt personen skabes, og at denne sandhed vil kunne nå almenmenneskelig konsensus.

Det man blot bør sikre sig fra teologiens side er, at man ikke bliver fanget og fastlåst af biologiske betragtninger, selv om de synes let håndterbare. En opfordring til forsigtighed

kan retfærdiggøre både ud fra et historisk tilbageblik og en fremtidsvision.

Historisk tilbageblik

Historisk set har der været stor uenighed om fra hvilket tidspunkt, man skulle regne menneskelivets start. I den vesteuropæiske kristendom har man været meget præget af den græske tankegang, der har en klar skelnen mellem her og der og legeme. Man har derfor langt op mod vor tid haft den opfattelse, at sjælen, det åndelige, på et eller andet tidspunkt blev fyldt på materien. Hvorfor dette sker har selv store kirkelærere været dybt uenige om. Man har til tider ment, at tidspunktet måtte være tidligere, end det blev implanteret det i kvinden, som senere skulle blive til barn. Derfor er det ikke underligt, at man tidligere har betragtet mandens sæd som noget overordentligt helligt. Selv efter mikroskopiets opfindelse og dermed afsløringen af, at mandens sæd bestod af mange spermatozoer, fandt man på at illustrere en spermatozo således, at man indtegnede et helt lille barn, indkapslet i ho-

vedet på spermatozoen. Tanken om rugemødre er altså ikke helt fremmed for kirken.

Som en kuriositet kan man her nævne, at hvis tidligere tiders kirister havde hørt, at de fleste nutidige kristne accepterede, at Jesusbarnet modtog en del biologisk materiale og væmme fra Jomfru Maria, ville de anses for rene kættere.

Endelig er det nok heller ikke helt uremigt at tage de manglende kirkelige ritualer og bønner for aborter til indtægt for, at kirken historisk set, meget formuftig, har været tvende med at fastlægge et bestemt begyndelsestidspunkt for menneskelivet.

Realistiske fremtidsperspektiver

Det ser nu ud til, at store dele af kirken, med lærerembetet i Rom i spidsen, er ved at lægge sig fast på konceptionstidspunktet som det skelsættende.

Som jeg tidligere har nævnt, er det ikke mindst arinde at betragte den mulige sandhed i dette synspunkt, men jeg vil nu gå over til at komme med nogle - efter min mening - realistiske naturvidenskabelige fremtidsperspektiver, der vil stille meget ubehagelige spørgsmål til en teologi, der læner sig for kraftigt op ad den naturvidenskabelige opda-

gelse: Næmlig befrugtningen af ægget.

Et ofte gentaget argument for at betragte den befrugtede ægcelle som helligt, ukærligtgjort menneskeliv har været, at den celle er omnipotent, d.v.s. har en iboende mulighed og evne til at udvikle sig til alle de typer væv, vi kender hos mennesket (nervevæv, muskelvæv, knoglevæv, blodiegær etc.). Et andet argument har været, at undfangelsen er produktet af to menneskers kærlighed til hinanden og dette argument holder jeg meget mere af, selv om det næppe altid er rigtigt.

Men tilbage til det biologiske. Inden for kræftforskningen interesserer man sig meget for de styrrende mekanismer i cellen, der gør, at celler respektiver hinanden. Kræftceller er netop karakteriseret ved, at de ikke respektiver cellegrenser, men vokser grænselet og uzhæmmet og f.eks. i lun-

gevæv begynder at bygge cellekolonier, der kan stamme fra nyrerne, brystkirtler eller fra andre steder i kroppen.

Man ved, at disse styrrende mekanismer findes uden for den egentlige ærvermasse, d.v.s. uden for cellemembranen, idet man i dyreeksperimentelle forsøg har kunnet vise, at en befrugtet ægcelle kan få byttet sin kerne, altså hele det genetiske arvemateriale, ud med en kerne fra f.eks. en slimbledcelle fra dyretæren. Hvis - eller rettere sagt - når det lykkes at finde disse styrremekanismer i cellens cytoplasma, kan man forestille sig, at man i en celle ville være i stand til at "nullstille" styringsmekanismerne, og vi vil herefter stå med en omnipotent celle. Denne "kunstige" omnipotente celle vil biologisk set ikke være til at skelne fra en befrugtet ægcelle.

Når man vil investere meget i en sådan forskning, er det ikke bare for at kunne løse kræftens "gåde", men også ud fra ønsket om at få celler, man kan bede om at danne nye erstatningsceller, f.eks. nye hjerneceller til demente personer og således komme lidt bag om det ømtålelige brug af em-

bronale nerveceller fra aborter.

Forskel på sandhederne

Jeg tror, teologien gør klogt i at undgå et for tæt parløb med den naturvidenskabelige biologi. Begge videnskaber er sandhedssøgende, men der er sikkert både forskelle i produktionerne af de sandheder, de ønsker at afslukke og beskrive, samt forskelle i det apparat, de benytter til bygning af forklaringsmodeller. Det betyder naturligvis ikke, at man ikke skal lade sig gensidig befrugte, tværtimod - men man skal ikke lade sig voldføres.

Jeg tror, at teologien står sig ved for suverænt at betragte menneskelivets opståen som en parallel til Kristi menneskeførelse. Ordets inkarnation er dybest set et mysterium, lige selv ethvert menneske har sit udspud af Guds kærlighed; Han, der har øst kødet enhver af os.

Augustinus Bæknediser 400 s., kr. 196.00

Mester Bekkediser Frænkner og Traktater 120 s., kr. 76.00

Kahlil Gibran Menneskesønnen 187 s., kr. 96.00

Bede Griffiths Ægteskabet m. Øst Vest 161 s., kr. 128.00

Johannes Jørgensen Den hellige Frans af Assisi 234 s., kr. 128.00

Thomas à Kempis Kristi Efterlignelse 338 s., kr. 128.00

Thomas Merton Sultedens Forståelse 228 s., kr. 88.00

En russisk Pilgrims Beretninger 128 s., kr. 52.00

Inge Stoltenberg Pater Pio 70 s., kr. 52.00

Inge Stoltenberg Marlaebnbarbarerne i Medjugorje 101 s., kr. 76.00

Terese af Avila: Liv 276 s., kr. 128.00

Terese af Avila Sjæleets Støtte 81 s., kr. 156.00

Thérèse af Lisieux En Sjæls Historie 262 s., kr. 128.00

Gunnel Valquist Den romerske Kuries metoder 32 s., kr. 40.00

ANSGARS FORLAG Bredgade 67, 1260 K.

Katekismen...

Fortsat fra side 4

op med to tendenser 1) at man dømmer en handling ud fra de intentioner, der lå bagved og fra de konsekvenser, der (muligtvis) vil komme, og 2) at man bedømmer proportionerne i en handling ud fra dens gode og dårlige virkninger. Med andre ord: paven tilbageviser enhver form for relativisme. Der er ikke tale om en ydre overholdelse af bud og anordninger. Den sandhed, det drejer sig om, er Gud, som har skabt alt - livet og det gode.

Enekyklopaen hedder: Veritatis splendor - sandhedens lys - eller: Den sandheds sandhed. Denne sandhed er universel og kommer frem mange steder - især hos jøderne, og

er blevet levendegjort i Kristus. Menneskene har friheden; men denne er afhængig af sandheden. I dag er etikken i verden afhængig af, hvad der taler mener - hvad der udtrykkes gennem medierne. I kirken er afkriftningen blevet så almindelig, at mange troende er blevet fremmede for den tro og moral, som kommer frem i Bibelen.

Derfor bør kirken - efter pavens mening - forny sig - de kristne skal omvende sig - og »friheden betrykkes«. Paven inviterer til martyriet, der klart viser, at den kristne menneske ikke må kranke. Jesus har selv givet os et eksempel: Han var totalt fri - og totalt lydigt over for sin Fader.

Paven regner med et meget stort salg af enkyklopaen (rundskrivelsen), lige så stort som katekismen fik.

I Frankrig er katekismen allerede nu solgt i over 1/2 mio. eksemplarer - og man regner med, at denne rundskrivelse kommer i samme størrelsesorden.

Vi må håbe, at den snarest muligt oversættes til dansk; men så skal katekismen også oversættes, for de to bøger hører sammen. Rundskrivelsen fylder 210 sider - og den sælges i Frankrig for 30 francs (=40 kr.). Paven arbejder uden honorar, så det vil ikke være byrdefuld at få den oversat.

Alterede den 18. oktober kom rundskrivelsen ud på top-15 listen over ikke-skanliterære bøger i Frankrig.

Chr. West

Hvad er en rundskrivelse?

En rundskrivelse (enkyklika) er en paveelig læreskrivelse. Den henvender sig oftest til alle troende eller til »alle mennesker af god vilje«, hvor »Veritatis splendor« alene er henvendt til biskopperne. Rundskrivelser gør krav på at være forpligtende for kirken. Selv om der ikke formuleres udfjællbare læregelgørelser i den rundskrivelse, forstås den i den katolske kirke som et udtryk for dens øverste læremyndighed.

Rundskrivelser beskæftiger sig fortrinnsvis med moralske, sociale eller teologiske spørgsmål. Originalektet er som regel afholdt på latin og dens begyndelseord er rundskrivelsens titel. Det græske ord »enkyklika« betyder der rundskrivelse og optræder for første gang som betegnelse for paveelige dokumenter i det syvende århundrede.

Siden slutningen af det 19. århundrede har paver

offentliggjort mere end hundrede rundskrivelser. »Veritatis splendor« er pave Johannes Paul II:s tiende rundskrivelse i hans 15-årige embedsperiode.

De andre er »Redemptor hominis« (Menneskets forløser) fra 1979, »Divus i misericordia« (Rig på barmhjertighed) fra 1980, »Laborem exercens« (Menneskets arbejde) fra 1981, »Slavorum apostoli« (Slavernes apostle) fra 1985, »Dominum et vivificantem« (Herren og levendegjøeren) fra 1986, »Redemptoris mater« (Fødslerens moder) fra 1987, »Sollicitudo rei socialis« (Omsorgen for de sociale forhold) fra 1988, »Redemptoris missio« (Kristi, forliserens mission) fra 1991, og »Centesimus annus« (100 år katolsk socialbærelse) fra 1991. De fleste af disse er oversat til dansk og kan fås ved henvendelse til Pastoral-Centret.

Danskerne siger faktisk NEJ til fri abort

Af Torben Riis

En meningsmåling foretaget af GIF Danmark (Fusion af Observa og EC Marketing) for Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv, RFM, viser, at den danske befolkning reelt kun giver sin tilslutning til en brøkdel af de ca. 20.000 provokerede aborter, der hvert år foretages her i landet.

Nok er et stort flertal tilhængere af, at provokeret abort skal være lovlig - men på betingelser.

Og hvem siger i øvrigt, at der nogensinde har været flertal for fri abort i Danmark - andet end i Folketinget?

Da loven om fri abort var til debat i Folketinget i 1973, blev tanken om at lægge spørgsmålet ud til folkeafstemning gentagne gange luftet af lovens modstandere.

Det blev dog ved tan-

ken. Da det kom til stykket, viste det sig, at der ikke kunne mønstres det nødvendige antal stemmer til at gennemtvinge kravet. Et flertal ønskede med andre ord ikke at rådspørge befolkningen i et anlig-

gende, som ellers nok i kraft af sin principielle rækkevidde kunne have egnet sig som folkeafstemningstema.

Til gengæld har politikere og repræsentanter for sundhedssystemet i tiden

efter lovens vedtagelse med flid arbejdet på at vedligeholde myten om den fri abort som et utvetydigt udtryk for folkevild, og enhver kritik af loven er indigneret blevet tilbagevist som reaktionære anslag mod kvinders rettigheder.

Ikke desto mindre har enkelte meningsmålinger på det seneste givet et fingerpeg om, at befolkningens holdning til fri abort ikke er helt så entydig, som man i almindelighed gerne vil have os til at tro.

F.eks. fremgik det af en Sonarundersøgelse foretaget for Jylland-Posten i april, at reelt et flertal kun betragtes som acceptabel løsning i forbindelse med visse (svære) handicaps hos fosteret - ikke, hvis der er tale om f.eks. blindhed eller hjer-tefej.

Alttså mere end en antydning af, at befolkningen i modsætning til Folketingsflertallet mener, at der bør være en begrænsning - og tilmed en alvorlig begrænsning for at vælge provokeret abort.

De få undersøgelser, der indtil dato har kastet et vist lys over befolkningens holdning til abort, har karakteristisk nok alle bevæget sig i yderkaanten af emnet og ikke stillet spørgsmål om selve lovens berettigelse.

I RFM har vi derimod ment, at det 20 år efter lovens ikrafttræden måtte være på høje tid at få fastslået, hvorvidt befolkningen overhovedet bækker op om selve grundideen i loven: at kvinder under alle omstændigheder bør have ret til at få deres svangerskab afbrudt.

RFM's undersøgelse
Vi lod derfor GIF Danmark foretage en undersøgelse for at få afklaret, hvorvidt der p.t. er et flertal bag den aktuelle abortpraksis.

Undersøgelsen, der er gennemført den 28.08.1993 bygger på 1199 returnerede spørgeskemaer. Panelet er nationalt repræsentativt på landsplan.

Det første spørgsmål, vi stillede, havde følgende ordlyd:

Loven om fri abort har været i kraft i 20 år i Danmark. Den giver i de første 12 uger af svangerskabet den gravide kvinde ret til alene at bestemme, om hun vil gennemføre svangerskabet eller have en abort.

Hvilken af følgende muligheder foretrækker du?

1. Loven fungerer godt og bør bevares.
2. Loven fungerer ikke godt nok og bør tages op til ny diskussion/revision.
3. Ved ikke.
4. Et barn vil bryde et afbryk i en igangværende karriereuddannelse.
5. Kvinden vil blive alene med barnet, fordi parforholdet ikke fungerer tilfredsstillende - eventuelt allerede er afbrudt.

gende spørgsmål på baggrund af den viden, vi i dag har om kvinders begrundelser for at vælge abort.

Opfølgende spørgsmål
Spørgsmålene var formuleret således:

I det følgende anføres forskellige begrundelser for at vælge provokeret abort.

Angiv ud for hver begrundelse, om den efter din mening er acceptabel eller uacceptabel.

1. Der er risiko for, at barnet vil blive født med et alvorligt handicap.
2. Graviditet skyldes, at kvinden har været udsat for voldtagt.
3. Familiens økonomi boligforhold er p.t. ikke tilfredsstillende.
4. Et barn vil bryde et afbryk i en igangværende karriereuddannelse.
5. Kvinden vil blive alene med barnet, fordi parforholdet ikke fungerer tilfredsstillende - eventuelt allerede er afbrudt.

Svarene på 1 og 2 ikke overraskende
Befolkningens holdning til de to første begrundelser vil næppe overraske nogen.

Hvis der foreligger en risiko for, at barnet vil blive født med et alvorligt handicap, mener 86%, at det er en acceptabel begrundelse for at vælge abort. Kun 7% finder den uacceptabel, mens ligeledes 7% er i tvivl.

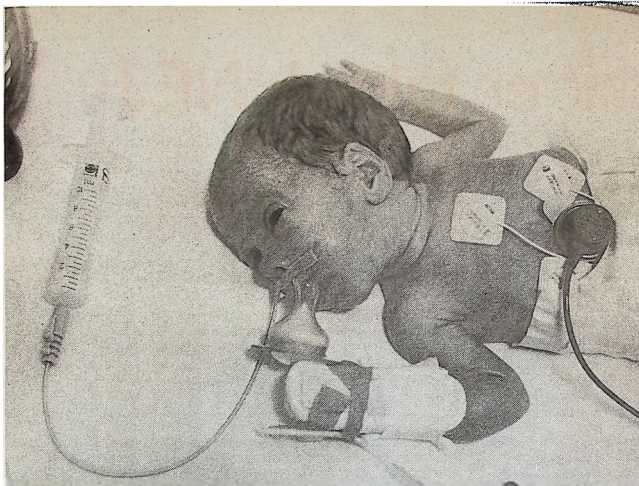
Den største tolerance finder man interessant nok blandt de unge (15-24 år). Her er der kun 73%, der finder begrundelsen acceptabel. 15% finder den uacceptabel, mens 12% er i tvivl.

I det tilfælde, hvor kvinden har været udsat for voldtagt, er holdningen endnu mere utvetydig.

94% mener, at begrundelsen er acceptabel, kun 3%, at den er uacceptabel, mens 3% krydser af i rubrikken »ved ikke«.

Familiens økonomi, et afbryk i en igangværende karriere og en forestående skilsmisse betegnes af et flertal i Danmark som »acceptabel grunde til abort«.

Landforeningen Respekt for Menneskeliv påpeger, at kun få af de årlige 20.000 aborter i Danmark skyldes voldtægt eller frygt for barnets handicap. Fotos KMA.

Stiller vi nu spørgsmålet, hvor mange abortindgreb der rent faktisk foretages her i landet af ovennævnte grunde, er svaret: ikke procenter, men promillier.

Kun 114 af 20.000

I 1990 blev der ifølge Sundhedsstyrelsen således kun foretaget 114 provokerede aborter efter forudgående prænatal undersøgelse. Det svarer til 5-6 promille af samtlige provokerede aborter foretaget samme år.

Det er dog ikke alle sådanne tilfælde, der registreres af Sundhedsstyrelsen, og man kan heller ikke se bort fra, at visse kvinder, som er sig en risiko bevidst, vælger

abort uden forudgående undersøgelse.

Tallet kan således være noget højere, end stratisikken umiddelbart kan fortælle os.

Ser vi på antallet af aborter i forbindelse med voldtægtsforbrydelser (spørgsmål 2) findes der os bekendt ikke helt præcise tal.

Statistik Årbog oplyser, at der i 1991 faldt dom i 49 af 307 anmeldte voldtægtsager. På den baggrund vover vi den påstand, at antallet af usædne graviditeter som følge af voldtægt på årsbasis vil kunne tælles på én hånd.

De hyppigste begrundeelser

Vi skal med andre ord

soge efter helt andre begrundelser for at forklare de knapt 20.000 provokerede aborter, der foretages hvert år i Danmark.

Imidlertid siger det sig selv, at når kvinder under den nuværende lov kan få abort uden forudgående ansejning, ved vi heller ikke noget helt præcist om grunden til deres beslutning.

Der er dog lavet enkelte anonyme spørgeskemaundersøgelser (se især V. Vestermark m.fl.: Årsager til valg af provokeret abort, Ugeskr. Læger 1990; 152: 2306-9), som - skønt de næppe kan siges at være nationalt repræsentative - giver et ganske pålideligt indtryk af, hvilke begrundelser der er de mest almindelige.

Disse undersøgelser peger på, at de almindeligste årsager er hensynet til, hvad man kalder kvindens »livssituation« - altså personlige forhold som økonomi, bolig, uddannelse o.s.v.

Det er hovedsageligt kvinder i alderen 20-30 år, der får foretaget abort, og netop i denne aldersgruppe begrundes ønsket om abort hyppigt med hensynet til arbejdet. Dernæst kommer problemer med økonomi og ustabil parforhold.

Det er baggrunden for, at vi valgte at stille de næste tre spørgsmål til panelet.

Svarene fordelte sig således:

Begrundelse for at vælge abort: Et barn vil betyde et afbræk i en igangværende karriere eller uddannelse

TABEL 3

	Acceptabel %	Uacceptabel %	Ved ikke %
TOTAL	24	65	11
A Socialdemokratiet	19	68	13
B Radikale Venstre	39	49	12
C Konservative Folkeparti	20	69	10
D Centrum-Demokraterne	20	59	21
F Socialistisk Folkeparti	32	53	15
Q Kristelig Folkeparti	10	82	8
V Venstre	23	67	10
Z Fremskridtspartiet	26	69	6
Ø Enhedslisten	74	9	17
Vil stemme blankt	26	62	12
Stemte ikke	27	63	10
Uoplyst	*	100	*

Begrundelse for at vælge abort: Kvinden vil blive alene med barnet på grund af ustabil parforhold

TABEL 4

	Acceptabel %	Uacceptabel %	Ved ikke %
TOTAL	42	43	15
A Socialdemokratiet	43	45	13
B Radikale Venstre	57	29	14
C Konservative Folkeparti	38	48	14
D Centrum-Demokraterne	18	43	39
F Socialistisk Folkeparti	49	34	18
Q Kristelig Folkeparti	26	68	7
V Venstre	42	44	14
Z Fremskridtspartiet	39	41	20
Ø Enhedslisten	81	13	6
Vil stemme blankt	41	42	17
Stemte ikke	27	48	25
Uoplyst	*	100	*

Sammenfattende kan vi altså konstatere, at provokeret abort af et flertal i den danske befolkning kun betragtes som en acceptabel løsning i de tilfælde, hvor der foreligger særligt belastende omstændigheder.

At disse tilfælde reelt kun omfatter få procent af det samlede antal abortindgreb, burde give en og anden politiker stof til eftertanke.

Principalsphæren oplyst til lov

Man kunne f.eks. stille spørgsmålet, om det i vort samfund i dag giver mening at fastholde en forståelse af begrebet personlig frihed, som reelt dækker over den enkelte mulighed for at foretage personlige mål - også på andres bekostning.

Eller om det i grunden er en god ide - som vi har gjort det med abortloven - at opbygge principalsphæren og vilkårligheden til lov.

Men o.k., hvis politikerne fortsat lider af berøgningsangst med hensyn til selve loven, kunne de jo passende tage fat på at sikre den abortsøgende kvinde en anstændig rådgivning.

Kvinder, der overvejer abort, burde som et minimum have ordentlig besejdet om, hvilken hjælp de kan få både fra det offentlige og fra private organisationer, hvis de vælger at gennemføre svangerskabet. De burde kende de helbredsrisici, der er forbundet med selve indgrebet - også risikoen for psykiske komplikationer - og der burde, således som man lovede i 1973, vedtages en lovgivning, der sikrer, at ingen af økonomiske eller sociale grunde tvinges til at vælge abort.

Så langt er vi endnu ikke nået i 1990/ernes Danmark. Var det ikke på tide, vi kom igang?

Torben Riis

TABEL 1

LOVEN FUNGERER

Dårlig
Godt og godt og bør
bevares revideres Ved ikke

	%	%	%
TOTAL	79	12	9
A Socialdemokratiet	87	6	8
B Radikale Venstre	87	3	10
C Konservative Folkeparti	74	16	9
D Centrum-Demokraterne	77	6	17
F Socialistisk Folkeparti	82	11	7
Q Kristelig Folkeparti	19	65	16
V Venstre	79	12	8
Z Fremskridtspartiet	75	14	10
Ø Enhedslisten	96	4	*
Vil stemme blankt	77	12	11
Stemte ikke	58	20	22
Uoplyst	*	100	*

Begrundelse for at vælge abort: Familiens økonomi/boligforhold er p.t. ikke tilfredsstillende

TABEL 2

	Acceptabel %	Uacceptabel %	Ved ikke %
TOTAL	33	52	15
A Socialdemokratiet	31	53	16
B Radikale Venstre	42	41	18
C Konservative Folkeparti	31	58	11
D Centrum-Demokraterne	48	25	27
F Socialistisk Folkeparti	43	41	15
Q Kristelig Folkeparti	18	78	3
V Venstre	30	56	15
Z Fremskridtspartiet	38	51	11
Ø Enhedslisten	59	18	23
Vil stemme blankt	45	39	16
Stemte ikke	32	47	21
Uoplyst	*	100	*

Dansk teologisk tænkning hvorfra og hvordan?

Af Eva Nordentoft

Fragmenter af et spejl. Bidrag til dogmatikken. Anís 1992. Kr. 288,-.

Du, som går ud fra den levende Gud. Bibelleotiske og teologiske overvejelser over Helligånden. Anís 1993. Kr. 185,-.

Naturvidenskab og Livs- syn. Munksgaard 1993. Kr. 265,-.

De tre bøger, som omtales her, er hver for sig skrevet af forskellige forfattere og giver tilsammen et interessant indblik i moderne dansk teologisk tankegang. Også teologen har historie, også i dag sker der nybrud, og vor viden om grundlaget for vores kristne livstilknytning skal næres, ellers bliver troen undermæret.

Troen leves i en historisk og kulturel sammenhæng, og disse bøger kan være lys over, hvad der er specielt og spændende ved dansk nutidig og teologisk tænkning. De forskellige forfattere kommer med forskellige holdninger og

tilhører forskellige kirkesamfund, og det er også katolikker med i »tænk- tanken«.

»Fragmenter af et spejl« er skrevet af fem medarbejdere ved Institut for Dogmatik ved Århus Universitet.

Jens Holger Schjørring indleder med principielle overvejelser om dogmatikkens problemkrebs. Dogmatikken, gudstjeneste og handling er forbundne i nutidighed og nærværelse.

Niels Henrik Gregersen skriver om skabelse og forsyn, med redeegrelse for, hvad der ligger i begreber som mulighed og tilfældighed i videnskab og teologi og de overraskende åbninger i en frugtbart dialog mellem de to forståelses- modeller netop i dag.

Peter Widmanns afsnit om »Gammel og ny Kristologi« har, som titlen siger, som væsentligt tema berøringspunktet (sammenhængningen) mellem Gud og mennesket i Jesus Kristus. Temaet behandles sådan, at det overbevis-

de også i dag er en udfordring - en provokation - hvor forfatteren kan afslutte med at sige, at det i dag er kristologien, billede af den lidende og mildedede Jesus Kristus, som redder monoteismen og ikke omvendt.

Erik Kyndal skriver om sakramenterne, reformatorisk og ekumenisk - hvor det selv ser Ordet inkarnation, der er det grundlæggende sakramente«.

Anna Marie Aagaard behandler de forskellige kristne kirkecentre, konfessionerne, og deriblandt også den katolske kirke. Hun ender med at gøre rede for det nyeste kendingsord i ekumenisk teologi: kirken som koinonia, communio - fællesskabet i Kristus på grundlaget af troen på den treenige Gud.

Hvad der i spændingsfeltet mellem den universale og den lokale kirke kan og skal gives videre som den identitetsgivende tro, dette beskæftiger hele dette dogmatiske forsøg

sig med - og det på en meget inspirerende måde.

»Du som går ud fra den levende Gud« er en historisk og bibelleotisk udrødning af Helligåndeteori, med særligt hensyn til forholdene i Danmark. Johannes Nissen udrøder i en meget omfattende artikel det interessante i, at Helligånden nok sprænger grænser, også den mellem kirken og verden, mellem vore forestillinger og den sætning, men den sætning også grænser. Der er forskel mellem Jesu Kristi Ånd og Ånderne, som dukker op i så mange livsanskuelsesfor. Hans L. Mortensen forklarer og belyser forskellen mellem trosbekendelsen i den ortodokse kirke og den katolske: Ånden som udgår fra Faderen og Ånden, som udgår fra Kirken og Sønnen. Kirkerne kan bekende den kristne tro uden det lille og, som biskop Martensen gør også levende rede for den tro og den tradition i den vestlige teologi, som ligger til grund for at bekende med det »lille og«.

Bogens forfattere tilhører Folkekirken, Den katolske Kirke, Metodistkirke, Frelsens Hær, og der udfoldes en vifte af helligåndsteologi: oldkirken opfattelse af Helligånden, mission og etik under aspekter Helligånd og åndreligste tolkninger af ny-

Hverken de reformerte kirker eller Grundtvig mangler.

»Naturvidenskab og Livs- syn« går redaktøren Niels Henrik Gregersen rede for, at bogen (som også er en meget smukt udgivet bog) er »et forsøg på en slags statusopgørelse over, hvor langt naturvidenskaberne i det 20. århundrede har skubbet erkendelsesgrænser i forhold til tidligere. Og den vil afsæge mulighederne for at indpode de nye erkendelser i formuleringen af det bærende livsyn af filosofisk eller religiøs karakter«.

Det første afsnit er en slags grundlagsdebat og har tre forfattere: Olaf Færden med artiklen om »Tankens livtag med naturen, videnskabshistorisk set« - Niels Henrik Gregersen med »Den darwinistiske krise« og Arthur Peacocke med »Det naturvidenskabelige verdensbillede forandring i det 20. århundrede«.

Deretter følger afsnit med overskrifterne »Fysik og Materie, Biologi og det Levende, Fysiologi og det Psykiske, Maskine og Bevidsthed«. Alle artikler er skrevet af fremtrædende forfattere i den moderne dialog mellem naturvidenskab og teologi.

Det er ikke en samling af endegyldige sandheder, men et interessant landkort over de åndelige muligheder, og hvordan erkendelsen bevæger sig, måske visioner om, hvordan den bevæger sig.

Livet er bevægelse, udvikling, kommunikation, kompleksitet og meget, meget spændende.

Alle tre bøger forsøger at fremstille emnerne, så de kan læses og læses med glæde af dem, som har interesse for dem. De kan bruges som opslagsværker, baggrund for studiekredse i delelener og inspiration til videstudier i moderne teologi og livstilknytning.

»Katolsk Dialog« nr. 5: Lidelsens problem

»Lidelsens problem« eller »Det ondskefulde« er som aldrig før nogen løsning på. Karl Rahner har rørt rundt i problemet og stablet det op, så det ser skueligt ud. En egentlig løsning kommer han ikke til; men han får sagt nogen ting, som vi måske kan bruge. Det er Ove Leerbeck, der i en artikel

refererer Karl Rahners tanker.

Dialoget som en samtale begge parter kan lære noget af, er der ikke tradition for i kirken; men det kan der komme. Niels la Cour går i sin artikel »Dialog og erkendelse i kirken« ind for, at netop dialog i frenden bør være indarbejdet i kirken struktur, som en

naturlig fortsættelse af, hvad Det andet Vatikanikoncil sætte i gang.

Pater L.O. Dorn har skrevet en aktual artikel om »Åbenbaringer og åbenbaringer«. Therese Neumann, Padre Pio, søster Josefa og Vassula Ryden med de mange Marianismekomster, der i dette århundrede hører med til

det, vi kalder »privat-åbenbaringer«. Hvad ligger der til grund for dem? Den Guddommelige Åbenbaring har Det andet Vatikanikoncil vedtaget et dokument om. Hvorledes dette dokument blev til, hvorledes vi opfatter Åbenbaringer, hvorledes Gud vedbliver at være i dialog med os mennesker, og Åbenbaringer stadig fortsætter, er nogle af de spændende emner, artiklen beskæftiger sig med.

Ove Leerbeck

»Levende vand« nr. 3: Camille C, en mystiker fra vor tid

Tidsskriftet »Levende vand« augustnummer (3/93) med overskriften »En mystiker fra vor tid« bringer en beretning om en fransk kvinde, Camille C, som gennem et par år bevræksede med den franske præst, Henri Caffarel (her i landet kendt for sin bog: Indføring i kristen meditation).

Andledning til bevræksningen var Caffarels »bevækselse« i hans lille tidsskrift til sine kurister. Han stillede spørgsmål, som han lod læsere besvare skriftligt i februar- og martsnummeret 1969 - led spørgsmålet: Hvilken indflydelse har den indede bøn i det daglige, konkrete liv? Camilles svar vakte hans nysgerrighed: Hvem var den kvinde, som så velfor-

muleret udtrykte sin dybe mystiske erfaring? Han tænkte først på at besøge hende, men besluttede sig for brevvekslingen, anede, at denne kvinde havde interesse for mange mennesker.

I »Levende vand« er der først en artikel om Camille af p. Guido Stinissen med indfølgende afsnit fra Camilles dagbog. Derefter

nogle af Camilles spørgsmål og Henri Caffarels svar på dem.

»Levende vand« udkommer 4 gange årligt og koster i abonnementskr. 95,- pr. år. Løssalg kr. 30,- evt. porto. Abonnement kan tegnes hos Myrto Kallan, Højmosvej 31, S. 2970 Hørsholm. Tlf. 42 85 71 74. Giro 7 58 05 25. Kr

1 dag forsikrer vi alt!

ALM BRAND
Alm Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon: 45 96 70 00

Nyt fra Katolsk Forlag

Liturgisk Vægkalender 1994 med angivelse af årets fester og højtid og plads til noter. Kr. 15,-.
Skønnet af alt - en ny stor biografi om mennesket, videnskabsmanden, biskoppen og helgenen Niels Steensen.
Rigt lig og levende fortalt af sr. Miriam OSB, Åssten. Udkommer på hans festdag den 25. november. 340 s. Kr. 205,00.
Hubert Merschmidt: Kirken i kamp, et stykke kirkehistorie fra vor egen tid. Bemærk denne bog i forbindelse med 100-året for hans fødsel. III. 139 s. Kr. 30,-.
Ring efter skriv til Katolsk Forlag, Bredgade 69 A st., 1260 Kbh. K. Tlf. 33 14 82 mandag-fredag kl. 10-12.

Katolsk Lommebog '94

Lommebogen indeholder Årskalender, Ultragl. Kalender og Katolsk Vejviser for bispedømmet København. Prisen er kr. 60,- + evt. forsendelse.

Lommebogen kan bestilles på Ansgersfortsvejns forlag, Vesterbrogade 28,3, 1620 København V. Telefon 31 24 12 10.

Underordnet bestiller hermed _____ eksemplarer

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fra kateder til kirkerum

Hvordan drager man børn og unge med ind i det kristne fællesskab?

Under den lidt kryptiske titel »Fra kateder til kirkerum« skules der en konference, som Religionspædagogisk Udvalg, DUK og de katolske skoler afholdt den 1.-3. oktober. 18 deltagere, repræsenterende disse grupper, benyttede en weekend til at pejle sig nærmere ind på de spørgsmål, der naturligt rejser sig, når man i skolen, sognets eller ungdomsarbejdets regi vil drage børn og unge med ind i det kristne fællesskab.

Ved foredrag, drøftelser og gruppearbejde forsøgte deltagere at forholde sig til de problemer, der opstår, når man på den ene side vil tage højde for relevante pædagogiske synspunkter og på den anden side ikke vil gå på akkord med en teologisk og liturgisk lødhed. Kort sagt, når man vil undgå at falde i den poppede og barnagtige groft elev i den

anden, som er karakteriseret ved det stive og meget traditionelle.

For religionslæreren, sognekateketen, ungdomslederen og præsten drejer det sig om at finde frem til en form - ved mesten og i katederen - som både tilgodeser opdragernes trosformidlende opgave, men samtidig respekterer barnets eller den unges selvverd. Opdragelsen er ikke »på katederet«, når man er i kirkerummet og fejrer påske-mysteriet sammen med børnene og de unge.

Både negativ og positiv forstand blev man på konferencen konfronteret med den kompleksitet, der ligger i den trosformidlende opgave. Der kan let opstå vildskud, både teologisk, liturgisk og pædagogisk, hvis en skolemesse, ungdomsmesse eller familiemisse ikke struktureres ud fra et over-

ordnet helhedssyn, men derimod - alle gode viljer til trods - bliver til et besynderligt blandingsforhold mellem barne- og voksenerverdenen.

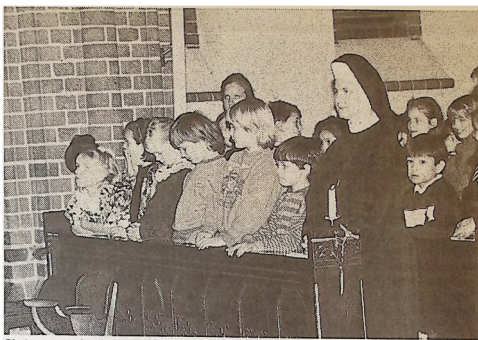
Da størstedelen af deltagerne var skolefolk, kom debatten ofte til at dreje sig om fænomenet skolemesse.

Hvordan kan den være et naturligt element i skolen hverdag?

Hvordan opleves den af elever, lærere og præst?

Er skolen en menighed? Det var nogle af de spørgsmål, der blev bragt på bane. Det er spørgsmål, der vel især er påtrængende, hvis man kun opfatter skolemessen, som et pædagogisk islat (»hvor man lærer at gå til messe«) og ikke snarere ser skolemessen som et naturligt eukaristisk fællesskab mellem elever, lærere og præst.

For mange elever (og her tænkes kun på de katolske) er det den eneste chance for i hvert fald i en periode af deres liv at opleve dette fællesskab. Man kan ikke uden videre gå til fra, at alle katolske elever oplever sognenighedens messefejring. Trods konferencens egentlige indhold kom man både i plenum og i de mange dialoger vidt om-

Skolemesse på Sct. Albani Skole i Odense. Foto Knud Kluge.

kring. Ja, man strejfede også psykologens verden, da klinisk psykolog i Københavns kommune, *Hanne Nøhr* gennem cases skitserede nogle aspekter i børns religiøse udvikling. Det afledte en ivrig diskussion.

De øvrige indledere var *Hanne Brixtøfte Petersen*, pastor *Jesper Fich* og søster *Gisela Heitz*, C.S.J.

Der var lagt et stort arbejde i arrangementet, og rent umiddelbart skulle man have forventet, at langt flere religionspædagoger fra det ganske land havde fundet vejen til »Magleås« den 1.-3. oktober og havde været med i den form for udviklingsarbejde omkring f.eks. de katolske skolars engagement qua katolske skoler.

Er det mod de nye teoretiseringsregler og andre praktiske, økonomiske betingelser, der tvinger skolerne til at prioritere et sådant arrangement lavere end andre faglige kurser?

Ole Meyer
medlem af RPU

Messe for de afdøde fra verdenskrigene

I Sct. Ansgars kirke, Brogade, København fejres der torsdag, den 11. november kl. 10 en messe for de afdøde fra verdenskrigene. Dette er en årligt tilbagevendende tradition, der nu er 75 år gammel, idet den føres tilbage til væbenstilstandsdagen, den 11. november 1918, da den 1. Verdenskrig fik en afslutning.

Således kan man i Sct. Ansgars kirkes gamle meddelelsesbog læse under den 6. november 1921:

»På fredag (11. nov. 1921, red.) kl. 8.15 lever Hertug Knuds Division afholde en højtidelig sjælemesse for de her afdøde franske soldater, hvis kirgergave passes af nævnte division«. De omtalte fra findes stadig på Katolsk

Vestre Kirkegård og på Assistens kirkegård på Nørrebro.

Også i år vil Hertug Knuds Divisions spejdere være repræsenteret ved messen og den efterfølgende højtidelighed på kirkegårdene.

Det er Den Danske Komite af »Le Souvenir Français«, der sammen med sognepræsten ved Sct. Ansgars kirke sørger for, at denne tradition kan føres videre.

Alle er hjertelig velkomne til at deltage i denne messe.

Dietrich Tummernann

Koncerter i København og Malmø

Musik af William Byrd

Søndag den 14. november kl. 15 præsenterer Center for Historisk Musik i København den seneste koncert i en række, der markerer 450-året for englænderen *William Byrds* fødsel. Koncertens hovedværk er Byrds messordinarium for trestemmigt mandskor, og indledt heri synges de gregorianske primuslød, som hører til Alle Helgens-festen.

Programmet omfatter også orgelstykker af nogle af Byrds mest berømte, yngre samtids samt en enkelt motet fra Byrds »Gradualia«, en samling som antagelig brugtes i privatkapellerne hos katolske adelmænd i Århus omkring 1600.

Korværkerne opføres af *Schola Caeciliania*, som er et dansk-svensk ensemble for renaissancemusik bestående af sangere fra Kø-

benhavn og Malmø. Ensemblet ledes af *Michael Chesnut* og *Stefan Haugland*, der begge har arbejdet som kantorer i den katolske kirke i Danmark. Orgelmusikken spilles af amerikaneren *Robert B. Hofstetter*.

Koncerten finder sted i *Hans Egede Kirke*, Vardesgade 14, 2300 København Ø, Entré 40 kr. ved indgangen.

Hovedparten af dette program genopføres søndag den 21. november kl. 18 ved en festmesse i anledning af indvielsen af et nyt orgel i Vor Frelseris katolske kirke på Erik Dahlbergsstræde i Malmø. Samme dag kl. 15 medvirker *Schola Caeciliania* i en orgelkoncert ved svensken *Rolf Lindh*, der spiller moderne værker baseret på gregorianske melodier.

Gæster i tavshedens land

Dalumretreterne 50 år

»Herren give dig sin fred« var temaet for jubilæumsretreten på Dalum Kloster. Vi var i år en snes deltagere, som af pater *Irenaus Capellen* O.F.M. om., blev ført ind i stilhedens land.

Dagens faste punkter var laudes, vesper og komplet, foredrag i kirken formiddag og eftermiddag samt Angelus i forbindelse med måltiderne.

I det første foredrag fik vi at vide, at der ikke er nogle af de kendte billeder af den hellige Frans, som man mener ligner fotogra-

fisk, men det, kunstnerne har søgt, er at afbilde en livsholdning, og netop den franciskanske livsholdning gik igennem alle foredragene. Det var meget inspirerende at høre om den franciskanske livsform, som er en prædiken i sig selv. Efter foredragene, i tiden til eftertanke og bøn, der hvor den enkelte søger Gud, ligger måske retreternes særlige velisjensle.

På jubilæumsretretnes sidste dag havde vi den glæde, at biskoppen kom og fejrede messen med os.

I en meget inspirerende prædiken tog biskoppen retretnes tema op - fred og fredens forudsætninger.

Som den hellige Frans sender sine brodere fra evangeliet til live og fra livet til evangeliet, blev vi sendt fra retreten til livet.

For en berigende uge vil vi sige tak til udvalgt som har tilrettelagt, til søstrene for de gode rammer, til retreterpræsten *Irenaus Capellen* og biskop *Hans L. Martensen* samt alle, der gæstede tavshedens land.

Bendt Alsdal

Årsmøde i IKON-Danmark

Den nye forening for samtlige mellem kristne og nyreligiøse, IKON-Danmark afholder sit første egentlige årsmøde 12.-13. november i Nazareth Kirke i Ryesgade i København.

Teologen *Noto R. Thelle* fra Oslo Universitet vil i to foredrag kredse om det konkrete møde med mennesker af anden religiøs opfattelse end den kristne. Titlerne på foredragene er »Hvor er Arctopagus i dag?« og »Sand og falsk religiøsitet«.

Bestyrelsen ønsker en grundig diskussion om religions-samtalens »hvorfor« og »hvordan«. Nærmere oplysning kan fås på IKONs kontor 86 13 75 87.

Utrætteligt arbejde for kirken

Dr. Kaj F. Meldahl døde 5. oktober på Skt. Liobahjemmet

Dr. Kaj F. Meldahl døde den 5. oktober 1993 på Skt. Liobahjemmet på Frederiksberg.

Dr. Meldahl var født den 17. marts 1906. Han blev læge i 1936, tog embedseksamen i 1940 og blev i 1950 udnævnt til overlæge i Sundhedsstyrelsen, hvor han virkede til sin pensionering i 1970. Hans lægevirke faldt mest inden for social-hygienie og sanitetsvæsen (civilforsvaret).

Konverterede hos Hubert Messerschmidt

I begyndelsen af 1940'erne konverterede Dr. Meldahl til katolicismen hos pastor Hubert Messerschmidt og siden da anvendte han al sin fritid til hjælp for kirken. Sammen med Msgr. Knud Barlin etablerede han Caritas Danmark umiddelbart efter krigen.

Også sammen med monsignor Ballin grundlagde han tidskriftet "Pauluskredsen", og han var senere i 10 år ereredaktør af Katolsk vægkalendar. Igennem alle årene oversatte han - læste korrektur, "fordanskede han", som han kaldte det, litteratur og tidskriftartikler til katolske udgivelser.

Hans brede kendskab til centraladministrationen gjorde ham værdifuld i mange sammenhænge. Specielt viste det sig i hans utrættelige forsøg på at bistå forskellige søsterkommuniteter; her kan nævnes hans bistand til oprettelse af Sostrup Kloster - bistand til søstre på Farumgaard og til søstre i Holbek. De katolske hospitaler nød godt af hans ekspertise på mange områder.

Steenen-sagen havde

Dr. Meldahls hele hjerte. Han var nært knyttet til pater Scherz og hjalp ham meget i arbejdet med Steensen-forskningen. Af biskoppen var Dr. Meldahl udnævnt til medlem af den Danske Steenokomité i årene 1949-84. Denne komités opgave var at fremme Steensen-sagen og søge indsigt i, at arbejdet var historisk og teologisk korrekt.

Stenogildet

Også Stenogildet - foreningen af katolske læger i Danmark - vidiede Dr. Meldahl en stor del af sine kræfter. Han var medlem af bestyrelsen i talrige år, og han var glidets repræsentant i de mange internationale sammenhænge, som Gildet, i kraft af medlemskab af såvel den europæiske som internationale katolske lægeforening, er i kontakt med. Også i

A.C.'s bestyrelse var han medlem i en årrekke, og han deltog så ofte det kunne lade sig gøre i deanne forenings møder m.m. På det mere verdslige plan

skal nævnes, at Dr. Meldahl var en uforlignelig kender af København og dens historie - han var en strålende guide i staden for talrige gæster fra inden og udland.

Han elskede sin bil og var måske bedst tilpas, når han i halbrøkskedede fart jog Europa igennem på kryds og tværs til møder.

Megret mere kunne nævnes om Dr. Meldahls utrættelige arbejde for kirken og dens sag, men væ-

sentligst er det nok at fremhæve, at han var et usædvanligt godt og troende menneske, som altid søgte at være til tjeneste.

De sidste fire år af sit liv tilbragte Dr. Meldahl sammen med sin søster på Skt. Liobahjemmet.

Bevidstheden om egen uførmåen plagede ham, og han længtes kun efter den fred, der nu er givet ham.

Erte være hans minde bedt for hans sjæl.

Kjeld Jensen

DUKs nytårslejr:

Nytår - fornyelse

Jeg skal også holde op med at ryge. Og så vil jeg tage mig til kile. Og så vil jeg give et bidrag til Caritas hver måned. Og tale mere med mine børn... og... og...

Ja, ja, ja, dea kender vi godt! Omgivelsesreaktion er det der med det samme. Vi står dér nytårsaften kl. 23:00 med glasset i hånden og udtaler gode ønsker for alle de omkringstående, mens vi sandt og for det kommende år pålægger os selv; du må ikke, du skal, du bør... Hvad med de gode ønsker for os selv? Hånden på hjertet! Hvor mange af dine nytårsforløb er virkelig blevet til noget?

Er det ønskerne, der er noget galt med? Næh. Ja, men, er det så viljestyrket? Nej, den er som regel overvurderet! Måske skal man spørge på en anden måde. Hvad betyder det egentlig for mennesker at skifte spor, at forny sig? Hvad er det, der kan gøre det så svært? Hvordan kan jeg forny mig på baggrund af gode ønsker for mig selv?

For alle aldre

Mennesker har altid fornyet sig og stadfæstet det med ceremonier. Kirken bar et væld af fornyelsesritualer og traditioner. Bl.a. fejrer kirken nytårslejr og tvangs til nytår.

VIDSTE DU DET? Kort sagt; på nytårslejr vil vi be-

skæftige os med nytår - fornyelse.

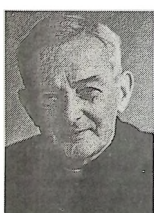
Nytårslejreren er for alle aldre. Derfor vil der også være mange tema-aktiviteter, som både børn og voksne kan deltage i. F.eks. laver vi helgespis, bygger en skriftestol med "fornyelsesting", hører evyater o.m.m.

Der er som sædvanlig også arrangeret børneaktiviteter kun for børn!

Hvis du har fået lyst til at tilmelde dig, så gør det via DUK's kursusledelse i »katolsk orientering« eller via DUK's kursusoversigt. Du kan få yderligere oplysninger hos Thomas Berg, 86 15 30 29.

På ledertærerne venligst
Thomas Burup

Hubert Messerschmidt i frisk erindring

gevel til at stande op og besinde os. Besinde os på den grundige belæring og indsigtfulde vejledning han gav os konvertiter, som den 2. Verdenskrig kastede ind i hans stue. Han var en sjældens kombination af fantasi og humor, studium og erfaring, teologi og trote.

Typisk er dette replikskifte mellem ham og en ældre dame på besøg: "Nå, hvordan går det, for Hubert?" - "Åh, hr. pastor, det går nedad bakke med mig! Hvordan har pastoren det?" - "Jo tak," svarede pastoren, "det går opad."

Paul Claudel har i sit dramatiske oratorium om Jeanne d'Arc sagt det mere poetisk: "For at fatte et liv må man, igennem når man skal opfatte et landskab, vælge det rette sted, hvorfra man kan betragte det, og der findes intet bedre end højdepunktet. Højdepunktet i Jeanne d'Arcs liv er hendes død; det er bålet i Rouen."

Vi, der fik lov at besøge Hubert Messerschmidt på hans dødsleje, må sande disse ord. Nogle dage har han bød, nogle dage har

tale i videlse: der var nogle tyve, han skulle fange i Amerika (han havde fanget adskillige herjemme; han var jo også nødt af en detektiv). Men nu tog han sig til hovedet og sagde til en af os: "Det bekymrer mig, at jeg ikke kan tænke!" Hvorfor den anden svarde: "Det er, fordi præsten er udnævnt af mangel på væske. Men nu er det ikke vores tanker, Vorherre har brug for, men vort hjerte!"

Da så han på os med et stort blik og sagde: Tak. Så vendte han sig om mod væggen hvor krucifikset hang, og samlede sig om det.

Det var højdepunktet i pastor Messerschmidts liv. Skarp som en rægekniv i sit intellekt, med en ubegribelig klæbøjern (han brugte ikke manuskrifter) og lige store dele analyse og intuition - var han nu det nedbrudte. Tømt for sig selv og åben for Gud.

Tilbage sidder vi, hans konvertiter, og tænker på en anden besked, han gav os til sidst: "Tak for alt. Nu kan vi samarbejde meget bedre end før."

Elsebet Kieler

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 63A, 1260 København K.

Konkord her åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 02. Postgiro 6466357.

Møder og arrangementer

Den hellige Familjes Kirkes julebar 1993

søndag den 21. november kl. 10.30-15.00

Nordvangsgård, Bistrup Byvej 4, Birkerød.

Kom og bestil jer julebæn: I finder mange deltagelse ting fra små kalendergaver - julekalendern - til alle tiders julegaver!

Calendariet er åbent hele tiden (her ventes en overraskelse!) Alle årsvilkårene

Basaren afholdes til fordel for søstrenes arbejde i Mozambique og til støtte for en delvis til Moder Teresa.

Niels Steensens dag i og ved domkirken

Niels Steensens dødsdag d. 28. november, fejres for sølfdagen holder Steenogildet og AC en fællesaften med messe og væpser i domkirken kl. 19 i Bredgade. Pater Ziggelaar er taler.

Eftermiddag med i menighedsstuen og andre interesserede.

Ved mødet præsenterer sr. Miriam OSB sig som »Stemmen af alt« - en biograf om Niels Steensens - Miriam OSB stiller en bog om tilbavlede og Sebastian Dines-Jørgensen vil repræsentere Katolsk Fortalg.

Katolsk Menighedspleje Julemarked

Julemarkedet finder sted søndag d. 28. november 1993 på Niels Steensens Gymnasium fra kl. 9.00-16.00.

Nyere brugt børnetøj samt effekter til løppe- og bogantistvariet modtages.

Ring: 33 15 23 02 eller 31 18 31 37 for afhæntning.

Magleås-arrangementer

Se. d. 28.11.93 kl. 15:00: Pinstaten Elisabeth Westenholtz oplyser Chopin - Schubert - Beethoven. Torodd Hesselberg i Lokalhistorisk Arkiv indleder om Fam. Westenholtz. Der er kaffe/te og lege i stuen fra kl. 14:00. Pris kr. 30.-.

Se. d. 5.12.93 kl. 14:00: Adventstjerner. Kaffete/softhvede. Hildgaard af Binger, v/Kirsten Kjørholm m.l.

Se. d. 13.2.94 kl. 15:00: Kaffete/softhvede. Hildgaard af Binger, v/Digtere i Nordjyllandsland. Der er kaffe/te og lege i stuen fra kl. 14:00. Pris kr. 30.-.

Se. d. 7.3.94 kl. 14:00: »Pasjonangst i v/olver fra Sankt Anne Skole. Kaffete/softhvede og lege. Pris: Volokse 30.-, Børn gratis. Se. d. 27.3.94 kl. 14:00: Måltidsarrangement. Se. d. 23.3.94 kl. 17:00: Måltidsarrangement. Se. d. 23.3.94 kl. 30.7.94: Højtidsuge. Se. d. 7.7.94. d. 13.8.94: Penaltisjakk. S-tog til Birkendrup station. Bus 328 til Høsterbøl. Bus 500 S til Høsterbøl.

Moder Teresa Judebasar i Roskilde

Julebasar 33 finder sted fredag d. 26. november fra kl. 12-21, lørdag d. 27. fra kl. 10-14 og søndag d. 28. fra kl. 10-13. Caneboder, tombola, leppetovr, lotteri, gløgg/luffebord m/hjæmmebæg m.m. Sted: Skt. Josefs Skole, Frederiksborgvej 10, Roskilde.

Det sker på Magleås:

Ma. d. 8. - on. d. 10.11.: Foreningsforening Statskoven.
On. d. 9. - fr. d. 12.11.: Kemilærforeningen.
Kemilærforeningen.
Fr. d. 12. - sø. d. 14.11.: Pastorbidragsp. 1983.
So. d. 14. - on. d. 17.11.: Den Journ. Viderud.
On. d. 17. - fr. d. 19.11.: Tyskålerforeningen.
To. d. 18. - fr. d. 19.11.: Undervisningsministeriet.
Fr. d. 19. - la. d. 20.11.: Iust. Børnegrup.
La. d. 20. - sø. d. 21.11.: Hørfæmningh.
Ma. d. 22.11.: Dansk Flygtninghjælp.
Ma. d. 22. - fr. d. 25.11.: Dansk Teologisk Præsesemede.
Fr. d. 26. - sø. d. 28.11.: Temavejledning i lagene af Loyola v/Sankt Joseph søstrene Hildogard - Evelyn - Johanna Marie.
So. d. 28.11. kl. 14.00: Magleåsræs: Elisabeth Westenhöjs spiller og Tormod Høsteforsætter.
Ma. d. 29. - ti. d. 29.11.: Fa. V. Kønn-Rasmussen.
Ti. d. 30.11.: Aftenangrebstakt Gløstrup.

DUC-kalender

Interaktion den 13.11. 1993 på Institut Sct. Joseph, København for alle nationale grupper og interesserede. Alder: Ca. 13 år og opåder. Spisebilletter kan købes på stedet fra kr. 10,00.
KUK-vest weekend den 19.11.-21.11. 1993 i Århus for alle KUK'ere og interesserede i Jylland og på Fyn. Alder: 12 år og opåder. Pris kr. 100,00 samt 100,00 for fællesrejse.
Medbestyrelsesmødet den 25.-28.11. 1993 på ØM for repræsentanter, redaktører og udvalgte medlemmer af DUC. Kunet er gratis for deltagere.
Åbent hus med julehygge den 15.12. 1993 kl. 15.00-17.00 på Sekretariatet.
Nyårsdag den 27.12. 1993-01.01. 1994 på ØM for omkring 16 år samt familier.
Priser:
0 - 1 år kr. 225,00
2 - 6 år kr. 400,00
7-13 år kr. 490,00
Voksen kr. 550,00
samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 05.12. 1993.
Samtlige priser er for medlemmer af DUC. Ikke medlemmer betaler kr. 100,00 mere i påbud for vaskerier og kr. 200,00 for legret!
Åbent: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:
Arrangement:
Date: _____
Navn: _____
Adresse: _____
Postnr.&By: _____
Fødselsdato: _____
Telefon: _____
Kontroll: Ja: _____ Nej: _____
Deltager i fællesrejse: ()
Ankommer selv: ()
Postgirokonto 9 98 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1300 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Assisi 12.-22. juli 1994

Pløjefriste til Assisi og de franciscanske steder i Umbrien og Toscana.
Togrejse og tilstedeværelse. Navnelister: Marianne Powell OFS, Engelrødvej 46, 8900 Randers. Tlf. 86 42 39 53. Tilmeldingsfrist 1.2.1994.

Legater

Dr. Alois og Mathilde Denks Legat

Alt ovennævnte legat vil ved i slutningen af november 1993 blive uddelt en række portører på 500 kr.
Legatet kan søges af unge studerende, fortrinlig teologer.
Ansøgninger bedes inden den 27. november sendt til sognepræsten ved Sct. Andreas Kirke, Ordrup, Kollegaivej 2, 2920 Charlottenlund.

Baronesse Rosenkrantz Charisius F. Oxholms legat

Til hjælp for trængende andets medlemmer, mand og kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddelt af biskoppen.

Ansøgninger indeholdende fulde navn, stilling, alder og bopæl, skal med hensyn til travlt, værdisg og medlemsforhold til den henvendende katolik menighed udfærdiges af to personer, hvoraf den ene skal være katolik gejstlig. Desuden bedes kepi af fortællingsopgørelse 1993 vedlagt.
Legatportionerne uddelles ikke for levtid, hvorfor tidligere legatnyttede må udfærdige ny ansøgning. Ansøgningstiden udløber den 30. november 1993. Ansøgninger, som er indsendt efter dette tidspunkt, kan ikke komme i betragtning.
Ansøgning stiles og indsendes til Katolik Biskopkontor, Bredgade 69, A, 1200 København K.

Diverse

Bekendtskab

Til værst forhold evt. ægtekab.
(Københavnsmidlet). Ikke for høj mand ca. 40 år, medium på figur som jeg selv, og ikke hyrer. Jeg er 47 og ligner en på 40. Uddannet dekoratør. Interesser: Kunst, god musik, digte, tegneserier, filosofi, mystik, kulturhistorie og hjemmets drøstas: Bolig, kultiveret, kunstneriske tanker eller danske/nydende sydhøland m.m. permanent ophold i landet. Bilmærk. 1412, ulastet ordsprogning. Væstergade 28, 4., 1620 Kbh. V.

Bekendtskab

Jeg er omkring 72 år, pensioneret tjenestemand - eget hus og bil, søger ad denne vej bekendtskab med dame i passende alder. Interesser: naturen og hjemlig hygge. Billeter m.v. 1411, ulastet orientering, Væstergade 29, 4., 1620 København V.

Radio Steno Katolsk Lokalradio

Skt. Kjeldsgade 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag kl. 20-23 på 107,9 MHz
20:00: Mandagsprogrammet med aktuelle indlæg.
21:00: Åbent Forum - debatprogram
15.11: Pst. Christ - en katolsk fredbevægelse.
22.15: Mandagsgrip.
Mandag til fredag kl. 16-17 på 88,2 MHz
Mandag: »På Herrens mark« - for børn og unge.
Tirsdag: »Lokalt og globalt«.
Onsdag: »Værkikalen« - programmet, der for alvor går i dybden.
Torsdag: »Ugens gæst«.
11.11.: Fokus på kirkeroms
Udlandsuge
Fredag: Magasinprogrammet »Der' fredage«.

Niels Steensens Bibliotek

Stenoegade 6, 1610 Kbh. V.
Tlf. 31 22 94 23, birc. og for: 17-19, onsd. og fred. 12-16, sønd. 11-13.

Antikvariske bøger

Antikvariske bøger fra vort leger på Østtorb, Kbh. Udbjedes gratis til søgnene o.s. interesse. Ringe til selv vil afhjænde dem.
Katalog Forlæg, 33 14 82 82 kl. 10-12.

Testamente

Ansgangstilsen
Må kan støtte Kirken ved at indsettes den som arving i sit testamente.
Ingen arveafgift
Kjælen modtager det fulde beløb.
Gratis advokathjælp.
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udfærdigelse til salar refunderes af Biskopkontor.
Yderligere oplysninger
Katolik Biskopkontor
Bredgade 69A, 1200 København K.
Tlf. 33 11 60 80

Salg og service

Lasse Baumann Antikviterer

Dødsbør og bedre indko købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Afen: 42 85 39 40

Håndarbejder fra Chile

Comitas De Trabaja, Chile, som formidler salget af de smukke håndarbejder, udført af arbejdsløse chilener, applikerede vævninger samt tasker, dukker, kort, smykker m.m. i medfølge af kvalitetsdokumentation i år kan bære fremstilling og udsælgelse af nyt katalog. Man anmoder derfor om at bestille fra de tidligere kataloger og tillægge 10% til prisen. Katalog 32/93 og pruliste kan returneres på redaktionen, tlf. 31 21 14 44.

Reno Kildesø Antik

St. Køngsgade 59
1264 K. København
33 15 08 77
St. udvalg i antikke russiske zioner og nyere polske, græske og bulgarske, også knudsifer.

Begravelsesforretning

order alle i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring i fælgering m.m.
Andet gerne. Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT 31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Østergade 226
Fial. Taasstrup 42 99 01 58

BEGRAVELSER LIGBRÆNDING

Strandvejen 153
31 62 16 50
Til med Vagn Fondo,
der er medlem af
Bedemændenes Landforening
Referens:
Sankt Joseph Sørstene
Bedemændeforening
af Don Helige Lige
Afsat: træffes gerne
i Deres Hjem

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81
DØGNET
RUNDT

WAGN AIDT
Bedemand Niels Riis
GLADSKYDE BEDEMÆNDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BENZONS
BEGRAVELSES-
FORRETNING
34 46 01 - 86 60 56
DØGNVAGT:
31 86 60 67

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.
Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fryngsølle
Olieforretning
Installationer
Olievagt i
Fryngsøllestation

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

MØBLER
Søger De kvalitetsmøbler, så aftag for forretning og bolig og så vort store udvalg i reoler, opholds- og spiseborde.
ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13
København S.
Tlf. 31 26 50 70

Malermester
VILLY HANSEN
Bredgår 13 - 7100 Vejle
Tlf. 76 81 93 62 og 76 83 29 37

Revision - Regnskab - Skat
REVISORCANDIDAT I ROSKILDE
Revisoren cand. FRB
Jørgen Brangstrup
Skt. Olofsgade 10 - Roskilde - 47 15 10 15
- der er altid sikret med en registreret revisor

På trods af egen minister er Amazonas-indianerne truet

Parlamentsmedlemmer i Brasilien ønsker reduktion af indianerområderne

Brasilia (KIPA) - Efter mordene på over 70 Yoonami-indianere har den brasilianske regering udnævnt en minister til at koordinere statens aktiviteter i Amazonas-området. Til posten udnævntes Rubens Ricuperon, der hidtil har været ambassadør i USA.

Storindustrien ansvarlig

De katolske biskopper i landet frygter dog for indianernes fremtid. Efter deres opfatelse føres der en systematisk kampagne mod dem. I en erklæring fra biskopkonferencen gøres guldgravene og bjergværks- og træindustriens medansvarlige for de indianske folkeslags uddøen.

Biskopperne kritiserede også regeringens indianerpolitik. Myndighederne er for langsomme med at få indianer-områdernes grænser respekteret. Samtidig får forbyrdsler mod indianerne lov til at passere ustraffet, hvilket fører til nye forbyrdsler. Biskopperne er imod forsøgene på at formindskes indianernes rettigheder i en kommende ny forfatning.

Politiet erklærer, at mordene ikke fandt sted i Brasilien, men 15 km på den anden side af grænsen i Venezuela. Derfor kan det brasilianske politi ikke gøre videre med sagen. Desuden var det kun 18 mennesker, der blev myrdet, siger politiet.

Både Indianermissionsrådet CIMI under Den brasilianske Biskopkonferens og Indianernes Nationalråd «Fusav» mener, at massakren fandt sted i Homoxi-Xidea i forbundsstaten Roraima. - Ifølge en undersøgelse i den brasilianske avis «Folha de Sao Paulo» ønsker 47% af kongressens medlemmer en reduktion af de områder, indianerne har fået tildelt.

Retten til eget land ud af forfatningen?

Tre-fjerdedele af parlamentsmedlemmerne svarede på avisens spørgsmål. 29% gik ind for den nuværende forfatningsdeling. 1% ønskede en uddielse af territorierne og 7% ønskede, at man skulle tage stilling fra tilfælde til tilfælde.

Den brasilianske Biskopkonferens Indianeråd (CIMI) frygter, at indianernes rettigheder, specielt retten til land, stryges af forfatningen, når den skal revideres om kort tid. For tiden er statsadvokaturen ved at undersøge, hvorfor regeringen ikke har opfyldt det forfat-

ningsmæssige krav om at festsætte grænserne for indianer-territorierne inden den 5. oktober 1993.

Sjælesorg under forandring

Brasilia (KIPA) - Den brasilianske Biskopkonferens Indianermissionsråd, CIMI vurderede på deres 10. generalforsamling rådets 21-årige virke. Siden dets start har sjælesorgen blandt indianerne ændret sig som følge af kirkelige medarbejders indsats. Under meget vanskelige betingelser har de stillet sig på indianernes side i kampen for deres rettigheder, hvilket har betydet, at de er blevet bekæmpet, nogle endog dræbt.

Indiansk kultur skal respekteres

Opgaverne er stadig af mange slags. Det er stadig behov for at få sikret indianernes områder, og der skal også kæmpes for, at deres kultur og religiøse erfaringer respekteres. Der er et stort behov for uddannelse og for sikre familierne et rimeligt udkomme.

Formanden for biskopkonferencen, Luciano Pedro Mendes de Almeida, sagde på mødet, at man nu erkender, at alle oprindelige folk er rige på kulturelle og religiøse traditioner. «I dag ser kirken indianerne som skabere af deres egen historie», understregede de Almeida.

Ønsker gifte præster til indianerne

Toronto (KIPA) - Biskopperne i det nordvestlige Canada har bedt Vatikanet om at få lov til at vie gifte mænd til præster for indianerfolkeslagene i landet.

I de indianske kulturer lytter man kun til en gift mand, fortæller biskoppen af Mackenzie-Port Smith, Denis Crotae. Patienten lyttede oprømsomt

Nikolaus Kopernikus, astronom 1473-1543. KNA

Johannes Paul II: Kopernikus var både klog og modig

Ferrara (KIPA) - På en Kopernikus-kongres på Ferraras Universitet sagde pave Johannes Paul II, at astronomen Nikolaus Kopernikus (1473-1543) er et symbol på evnen til genial syntese og stadig udforskning af nye teorier. Kopernikus var den «kloge og modige humanist», der altid forsøgte at forbinde fortidens viden med ny forskning. Samtidig forsøgte han at forene frihe-

den for videnskabelig forskning med troskab over for kirken, sagde paven.

Forestillingen om, at tro og videnskab er uforenelige, tilhører fortiden. Det er almindelig kendt, at de smertelige konovter mellem Galileo Galilei (1564-1642) og kirken fandt sted i en kultursammenhæng, der adskiller sig stærkt fra nutidens, sagde paven.

Database for moralteologi

Passau (KIPA) - I Passau i Tyskland er man ved at oprette en database for moralteologi. Alle offentliggørelser inden for amoralteologien i de sidste 2.000 år bliver indlæst på databasen.

Igangsatteren for projektet er moralteologen

Karl Heinz Kleber fra Passau, der benytter universitetets store computer til databasen. Man indlæser både litteraturhenvininger og tekster fra bøger og tidsskrifter. Henviningerne rækker fra Ny Testamentsreferencer, over kirkefædrene, skolastikken til moderne udgivelser. Indtil videre har Kleber og medarbejdere fra hans institut 2.000 poster.

I lighed med videnskabsmænd inden for naturvidenskaberne skal også moralteologer til kunne få adgang til informationer inden for deres fag, mener Kleber. Sebegebrer er f.eks. fredestift eller etnologi. Kleber ventter også, at det ved hjælp af databasen bliver muligt at følge fejldviklinger tilbage i tiden og dermed kunne foretage passende korrektioner.

Den nedslidte gravkirke i Jerusalem. Foto KNA

Gravkirken trænger til radikal indgriben

Paris (KIPA) - Den hellige Gravs kirke i Jerusalem er ifølge FN's kulturorganisation Unesco i alvorlig fare. Muligvis må man stryge den fra listen over verdens kulturarv, fordi dens tilstand er så rings, at den ikke længere med rimelighed kan være på listen, siger Unescos generaldirektør Federico Mayor.

Det er helt nødvendigt

at påbegynde en omfattende restaurering, men de forskellige kristne kirker i Jerusalem har afslået et samarbejde med Unesco om arbejdet. Der har i årevis været strid mellem den græsk-ortodokse, den armenske og den katolske kirke, fordi man i forrige århundrede fastlagde en «status quo» regel med hensyn til ejendomsretten til Gravkirken.

TV-Bibel for børn i Mongoliet

Paris (KIPA) - Det statslige fjernsyn i Mongoliet vil udsende en serie for børn i 25 afsnit om Bibelen. Serien af tegnefilm på over 30 minutter med titlen «Børnernes bøger» startede i efteråret. Først skulle serien dog eftersynkroniseres fra engelsk.

Nyt land for kirken

I landet mellem Sibirien og Kina har kirken længe været været til stede. For lidt over et år siden kom de første kristne missionsærer til landet. Næsten samtidig optog Vatikanet og Den mongolske Folkerepublik diplomatisk forbindelse. «For kommunisterne magtovertagelse var befolkningen næsten udelukkende buddhistisk.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4., DK-1820 København V. Telefon 31 21 74 44. Telefax 31 24 48 76 og 97 22 40 54. Udgiver: Ansgarstiftelsen Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 18.500.

Næste nummer udsendes den 24. november

katolsk orientering

Redaktion: Pæstor Willem Wuyts (anværet, redaktør), Journalist Knud Holst-Jørgen (inv. sekretær), Redaktionsnelle medarbejdere: Kirsten Szareffin og Susanne Wegmann

katolsk orientering

Kirken i Afrika, side 2

Enhed forude, side 5

Maria - en af os, side 6-7

Blik på Aalborg, side 8-9

Ingen »forgudelse« af markedsøkonomien

Monterrey (KIPA) - Formanden for Det pavelige Råd »Cor Unum«, kardinal **Roger Etchegaray** adværer mod at »forgude« markedsøkonomien. I en tale på den 19. kongres for unionen af katolske arbejdsgivere (UNLAPAC) henviste Etchegaray til den ofte negative, udvikling, der har været i de forhenværende kommunistiske lande.

Ingen frihed uden solidaritet

En forkert opfattelse af frihed, der er undertrykt, for afgudsdyrkelse leder mere end ateisme Gud træde i baggrunden, sagde Etchegaray. Det er nødvendigt med etiske normer

på det økonomiske og politiske område, og her er det især nødvendigt med solidaritet.

Når kirken har forbehold over for den frie markedsøkonomi, skyldes det især frygten for, at friheden for den enkelte ikke respekteres tilstrækkeligt. Økonomisk frihed er kun ét aspekt ved friheden, som man ikke må gøre til en selvstændig størrelse. Frihed og solidaritet står ikke i modsætning til hinanden, men supplerer hinanden.

Kardinalen understregede over for arbejdsgiverne, at der på enhver besiddelse hviler et »socialt pantebrev«. Det drejer sig ikke kun om at »dele brødet«, men også om at give andre mulighed for selv at tage del i fremstillingen af brødet.

Hver tredje er fattig

Konferencen fandt sted i Mexico i oktober. Ifølge Verdensbanken lever mere end en tredjedel af befolkningen i Latinamerika under eksistensminimum.

Endelig fagforening for ansatte i Vatikanet

Rom (KIPA) - Lægfolk, der er ansat i Vatikanet, har nu fået en officielt anerkendt arbejdstagerforening. Lederen af Vatikanets arbejdskontor, ærkebiskop **Jan Schoote** har i et brev til formanden, **Valerio Arringoli** godkendt statutterne for »Forening af lægfolk ansat i Vatikanet« (ADLV).

Foreningen er et slags

fagforening med indskrænkede rettigheder på grund af pavens særlige tjeneste. F.eks. har de ansatte ingen strejkeret. Ca. halvdelen af Vatikanets 2.400 ansatte er medlemmer. Foreningen har i de ti år, den har bestået, adskillige gange været aktive i løn- og sociale spørgsmål, men var ikke officelt forhandlingspartner.

Ønsker børnehaver og vuggestue

I det seneste nummer af foreningens blad udtrykte en kvinde, der er ansat i Rådet for Lægfolk, ønske om, at der blev oprettet en vuggestue og en børnehave i Vatikanet. Desuden krævede hun, at mødre fik ret til at kunne blive hjemmearbejdere med børns sygdom. Der er ca. 260 læg-kvinder beskæftiget i Vatikanet.

Finn Arvé

Pastoralrådet holdt i weekenden 13.-14. november sit sidste møde på Magliola. Formanden **Jan Lange** tog afsked med rådet, idet hvert medlem fik en lille blomst med hjem som symbol på om mennesker. De skal passes, have vand, varme og kærlighed... også dem der stikker, sagde han. Pastoralrådets møde omtales nærmere i det kommende nummer.

Fordømmer kloning af menneskelige embryoer

Rom (KIPA) - Vatikanet betegner muligheden for »menneskeligt væsen på bestilling« og kunstig gentagelse af den samme person som »etisk utiladeligt«. **Marisa de Pietro**, der arbejder på det katolske Jesu Hjerter Universitets bio-etiske institut, sagde i Vatikanets Radio, at amerikaneren **Robert Stillman** kloning af et menneskeligt embryo var forkasteligt.

Identisk kopi af menneskelig celle

Robert Stillman har på George Washington Universitetet i Washington for første gang gennemført, at et embryo bestående af ganske få celler ved hjælp af genteknologi er gentaget i identiske kopier af

originalen. Di Pietro mener, at både reagensglasbefrugtning og celle-manipulation står i modsætning til etikken og respekten for mennesket.

Betegnes som pærvær

I Vatikanets avis »Observatore Romano« betegner teologen **Gino Conconi** kloning af menneskelige embryoer som pærvær. Den amerikanske videnskabsmand har ved at overføre kloningsteknikken til mennesker sat sig ud over enhver etik i medicinsk forskning. **Concetti** mener, at USA er forpligtet til at afsnitke klarere regler for området for at stoppe skrumpellende initiativer. I USA er der ingen

statslig kontrol med forskning i kunstig befrugtning. **Robert Stillman** og hans medarbejder **Jerry Hall** afviser Vatikanets kritik. De har anvendt fejludviklede embryoer til deres eksperimenter, hvilket er alment accepteret i videnskaben, siger Hall.

Menneskeret?

Stillman tilføjer, at forplantning er en menneskeret. Hvis et par ikke kan få børn, er det videnskabens pligt at søge at afhjælpe dette. Ufrugtbarhed er en sygdom, og »det ville ikke være godt, hvis en person, en gruppe eller en religion havde ret til at nægte et sådant ægtepar retten til hjælp«, siger Stillman.

katolsk orientering

Bladets indhold er udstedt i Danmark d. 29. november 1993. Abonnementsprisen 250 kr. årligt. (Inkluderet porto). ISSN 0902-207X. Udgives to gange om året i november.

Meget står på spil for kirken i Afrika på den kommende synode i 1994, siger dogmatikeren Peter Hünermann fra Tübingen. Foto KNA

Krav om frihed for kirken i Afrika til selv at forme liturgien

Håb om at synoden i 1994 vil flytte kristenheden fra udelukkende at være euro-amerikansk til en ægte katolicitet

München (KIPA) - På et møde om kirken i Afrika arrangeret af Det katolske Akademi i Bayern sagde biskop Peter Kwasi Sarpong af Kumasi i Ghana, at en kirke, der kun er hjemme i nogle kulturer og udelukker andre, ikke kan være en universel kirke. Man må håbe, at den kommende synode om Afrika i 1994 forsøger at flytte kristenheden fra udelukkende at være euro-amerikansk til en ægte katolicitet.

Verdensdelens problemer

Kirken i Afrika står over for verdensdelens problemer: Manglende politisk stabilitet, økonomisk udbytning, rovdrift på naturen. Den må fordemme både den åbenlyse ringeagt for menneskeligt liv og materialismen.

De vigtigste samtale-

partnere for kirken i Afrika er tilhængere af de traditionelle religioner og Islam, siger biskop John Olorunsfemi Onaiyekan af Abuja i Nigeria. Holdningen over for de traditionelle religioner strækker sig fra total afvisning til kritikløs overtagelse af mange elementer, oplyser Onaiyekan. Dialogen med Islam er nødvendig, selv om den ertiden er van-

skelig. Men ærlighed er den bedste politik, understreger biskoppen.

Meget står på spil

Dogmatikeren Peter Hünermann fra Tübingen sagde, at der står meget på spil for kirken i Afrika med den kommende synode. Hvis synoden ikke forstår at behandle de særlige afrikanske problemer »med den nødvendige

energi«, vil mange vende sig fra kirken til andre religiøse samfund, hvor de føler sig bedre forstået.

Den afrikanske kirkes ret til at være sig selv respekteres kun sporadisk og på mangelfuld måde, siger Hünermann. Han kræver frihed for kirken i Afrika til at forme liturgien, opbygge menighederne og finde egen ledelsesstil.

Kristne kirker i Burundi beder udlandet om støtte

Bujumbura (KIPA) - De kristne kirker i Burundi har appelleret til udlandet om hjælp til løsningen af krisen i landet efter det blodige statskup. Ved kuppet blev landets demokratiske valgte præsident Melchior Ndadaye og ad-

skillige regeringsmedlemmer dræbt.

Kristne førdemmer kuppet

Bag kuppet står den tidligere diktator, Jean-Baptiste Bagaza og hans udenrigsminister Cyprien Mbo-

nimpa, der har levet i eksil i Afrika siden 1987. De tilhører Tutsi-folket, der udgør et mindretal af befolkningen i Burundi. Siden 1972 har veksellende Tutsi-diktatorer myrdet mellem 350.000 og 500.000 personer af Hutu-folket, som udgør flertallet af befolkningen.

I appellen førdemmer kirkerne kuppet, og man kræver en øjeblikkelig genindsættelse af den valgte civile regering. Ndadaye blev valgt i juni i år. Pave Johannes Paul II opfordrer kupmagerne til at »respektere befolkningens frie afgørelse«.

Kenyas biskopper kritiserer stammepolitik

Nairobi (KIPA) - De kenyanske biskopper bedrøver regeringen, at den ikke gør noget for at dæmpe op for stammekonflikterne og de etniske sammenstød i landet. I et åbent brev til præsident Arap

Moi skriver bispekonferencen, at præsidenten trods mange appeller ikke har gjort noget ved den farlige situation i Kenya. »Vi føler os forligtede til at forsvare befolkningens rettigheder, når be-

folkningen ikke kan forsvare sig selv«, og man kræver en øjeblikkelig genindsættelse af den valgte civile regering. Ndadaye blev valgt i juni i år. Pave Johannes Paul II opfordrer kupmagerne til at »respektere befolkningens frie afgørelse«.

Biskop i Uganda lukker sogne

Stammegnidninger det centrale problem

Biskop Barnebas Halem 'Imana af Kabale i det sydlige Uganda har lukket flere sogne, fordi præster har nægtet at flytte til andre sogne, skriver »The Tablet«. Han kalder dem »oprørspræster«. Deres ledende, Givino Bazanyana, insisterer på, at stammegnidninger er det centrale problem. Han taler på ca. 50 præsters vegne.

Biskop Halem 'Imana, som har ledet bispedømmet i 24 år, er fra Tutsi-stammen, mens over 90 af de 110 præster er fra andre stammer.

Batanyenda hævder, at biskoppen favoriserer præster fra Tutsi-stammen, specielt når det gælder ansættelse. Batanyenda anklager også biskoppen for at give kirkepenge til den militante bevægelse Rwandese Patriotic Front (RPF), som invaderede Uganda i oktober 1990. Han tror, at biskop-

pen nu kun har kontrol over et af de tre distrikter i Kabale, nemlig Kisiro, hvor biskoppen er født.

Øget spænding resulterede i, at en »oprørspræst« blev angrebet af nogle sogne-medlemmer under en messe i december sidste år i Krist Konge sognet i Kabale. Siden overfaldet har sognekirken været lukket, så derfor må mange indbyggere i sognet nu benytte den protestantiske kirke. I juli fjernede politiet en anden præst fra sognet Rubanda på biskoppens anmodning.

Bispedømmer i hele Uganda har organiseret natgedstjeneste for at berolige indbyggerne og derved forsøge at skabe fred. En særlig kommission, nedsat af Ugandas bispekonference, er i gang med at undersøge beskyldningerne.

8.000 børn truet af sultedøden

Byrssel (KIPA) - I de områder af Liberia, der er under kontrol af oprørslederen Charles Taylor er 8.000 børn truet af sultedøden, meddeler organisationen »Médecins sans Frontières« (Læger uden grænser).

Blandt de 250.000 flygtninge fra borgerkrigen er

60% af børnene »ekstremt underernæret«. Hvis der ikke snart kommer hjælp vil mange børn dø i den nærmeste fremtid. Nødhjælpen fra Eftenskyndigheden er afbrudt, og Taylor tillader kun nogle få hjælpeorganisationer at transportere ganske få forsyningsmidler ind i området.

Adventstørf

Familieaftenmiddag på Maglås søndag d. 5. dec. 93.

Huset åbnes kl. 14.00. Kaffe/saft/levand og kage. Pris: kr. 30,- for voksne, børn gratis.

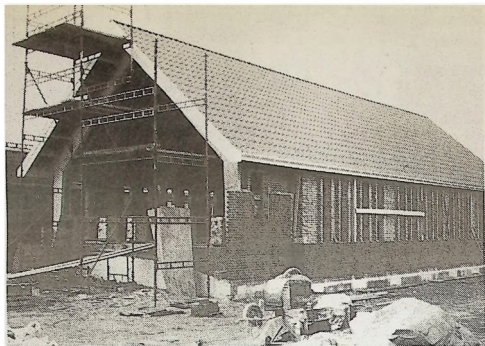
Vi laver juledekorationer og -pynt. Materialer udleveres. Børnene kan selv bage julesmåkager, -dejen er lavet i forvejen.

Vi synger og hygger os sammen - og håber at se mange børn med forældre og bedsteforældre.

Kr. 15.00 synger Skt. Annaes skoles Luciakor
Kr. 16.45 er der messe.

Maglås styrelse

153 år har katolikkerne i Vordingborg ventet på deres egen kirke. Nu er den ved at være en realitet. I begyndelsen af det nye år forventes det, at kirken er færdigbygget, og at en indvielse kan finde sted.

Katolikkerne i Vordingborg får snart ny kirke

De ca. 170 katolikker, der hører til menigheden i Vordingborg, kan snart samles i den kirke, de har ventet på i 53 år.

Helligåndskirken er bygget på en grund, som i gamle dage har tilhørt et Helligåndshus. Grunden blev erhvervet af redemptoristerne i Næstved i 1934, og i 1939 blev der her bygget en krypt, hvorpå det var hensigten senere at bygge en kirke.

En rigtig kirke blev så en realitet i år, 53 år efter indvielsen af krypten og 21 år efter, at Vordingborg

blev oprettet som selvstændigt sogn.

Indvielsen af den nye kirke finder sted i begyndelsen af 1994.

Menigheden efterlyser en kirkelokke og håber,

at der et eller andet sted i Danmark findes en klokke på ca. 50 cm i højden, som kan hænge i tårnet på den nye kirke. (Se annonce bag i bladet).

ks

Sygevalfart til Lourdes finder sted 6.-13. juli

Den nordiske valfart til Lourdes 1994 finder sted fra den 6.-13. juli. Referatet fra Den nordiske Bispekonferencens efterårs-møde i »katolsk oriente-

ring» nr. 17 stod desværre en forkort dato. Valfarten i juli 1994 er den 25. i den nuværende organisation. red.

Caritas Danmarks juleindsamling: Suppekøkkener for de fattigste i Peru

Med overskriften »Suppekøkkener for de fattigste i Peru« retter Caritas Dan-

mark et brev indlagt i dette nummer af »katolsk orientering« en appel til

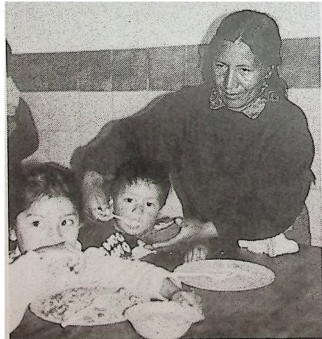
alle katolikker i Danmark om at støtte dette års juleindsamling.

Gennem en årække har Caritas støttet et hjælpeprogram, som giver de mest trængte befolkningsgrupper et dagligt måltid mad. Fødehjælpen kommer fra EF, som i 1993 har sendt knap 3.000 tons mad til Peru. Caritas Danmark er imidlertid forpligtet til selv at bidrage med 200.000 kr. Dette års juleindsamlings sigter på at dække dette eget bidrag.

Jesuitterne fordeler hjælpen

Fødevarerhjælpen går til Lima's slumkvarter og landsbyer i Andeshjærgene. Caritas Peru og jesuitterordenen står for fordelingen.

kk

Nik Breddholt, Justitia et Pax:

Den katolske kirke er alt for usynlig i Danmark

I marts i år fik bispedømmet en helt ny »Justitia et Pax« kommission, da biskoppen udnævnte syv nye medlemmer. Den gamle kommission mente, at den efterhånden var blevet for inaktiv, og derfor var tidspunktet kommet, hvor der måtte nye og yngre kræfter til.

Kommissionen er sammensat sådan, at forskellige faglige indgangsvinkler er repræsenteret i den, siger kommissionens formand, Maria Giraldi. Hun er læge, og blandt de øvrige medlemmer findes en jurist, en præst, en økonom, en ingeniør og en psykolog. Derved har kommissionen mulighed for dels at være opmærksom på forskellige slags problemer, dels at vide, hvordan man yderligere kan få et emne bearbejdet.

Møde med biskoppen
Det første halve år har kommissionen især brugt til at overveje, hvad den skulle gå i gang med, og hvorledes den skulle arbejde. Som udgangspunkt havde de nye medlemmer et memorandum fra den gamle kommission, hvori de gav deres erfaringer videre. Derfor har de bestemt at ville koncentrere sig om et eller to projekter om året.

Et af de nye medlemmer, Nik Breddholt, siger, at det er vigtigt, at kirkens røst høres mere. Den katolske kirke er alt for usynlig i Danmark, så derfor vil de tage stilling til konkrete socialpolitiske spørgsmål. Kommissionen har haft et møde med biskoppen, hvor der var enighed om, at kirken skulle være mere aktive tavt.

I starturten for Justitia et Pax står det, at kommissionen skal være rådgivende for biskoppen i spørgsmål vedrørende refærdighed og fred. Maria Giraldi oplyser, at kommissionen vil beskæftige sig med områder, som den finder, det er vigtigt, at kirken har en holdning til. De vil tage spørgsmålet op og undersøge det, evt. ved inddragelse af eksperter på området. Derefter vil de fremlægge det for biskoppen, så han har et grundlag at tage stilling ud fra.

Desuden kan biskoppen og andre henvende sig til kommissionen og bede den undersøge et spørgs-

Maria Giraldi

Nik Breddholt

mål. Der har i den første periode kun været få henvendelser, men de er meget interesserede i at blive oplyst.

Føling med det karitative arbejde

Justitia et Pax er en officiel kommission i bispedømmet, i modsætning til f.eks. Pax Christi, der er en forening. Maria Giraldi siger, at man derfor i kommissionen har diskuteret, hvorledes man kan udtale sig på den katolske kirkes vegne uden at komme i konflikt med officiel katolsk lære.

Ifølge statutterne skal kommissionen selv tage initiativ til at bringe områder i fokus. Kommissionen er startet med at prøve at få føling med det karitative arbejde i den katolske kirke i Danmark. Der er planlagt en høring om emnet den 5. december i

København, som skal følge op af et skriftligt resumé og vurdering til biskoppen.

Flygtninge

Til foråret vil man tage hul på flygtningespørgsmålet. Desuden ligger familiepølikommissionen meget på sinde. F.eks. forbyder den katolske kirke skilsmisse, men hvor findes der en katolsk ægte-skabsrådgivning, spørger Maria Giraldi.

På spørgsmålet om, hvilke metoder og kanaler kommissionen vil anvende, for at kirkens røst kan høres, svarer Nik Breddholt, at man vil anvende medierne, f.eks. med indlæg i aviserne og også gerne i de elektroniske medier. Desuden vil man henvende sig direkte til politikere eller andre, der har indflydelse på tingene.

2W

Høring om det indenlandske karitative arbejde

»En kirke som ikke tjener - tjener til ingen nytte.«

Hvad laver vores katolske kirke af karitativt arbejde i Danmark og hvilke visioner har vi for udviklingen af dette arbejde?

Disse spørgsmål tages op på en høring, som »Justitia et Pax« kommissionen afholder søndag den 5. december kl. 14-17.30 i Jesu Hjerter kirkes menighedssal.

Indledningsvis vil fire katolske organisationer - Tro og Lys, Menighedsplejen, Caritas og Pax Christi - orientere om no-

get af det karitative arbejde, der laves. Efter en kort kaffe/te-pause vil et panel lægge op med nogle visioner for det karitative arbejde. Herefter vil der være åbent for spørgsmål og diskussion, så alle kan bidrage til debatten. Høringen slutter med felles aftensbøn ca. kl. 17.30.

Alle er hjertelig velkomne til at møde op og deltage i debatten - det vil blive arrangeret bønepåsing under høringen.

Justitia et Pax kommissionen

Hvorfor dette blad?

Når dette nummer 19 af vor nittende årgang udkommer har pastoraldættelige holdt sit afsluttende møde. Hvert år sidder i fire år: Det er altså det sjette i rækken, som nu overlæder de løbende sager til sit forretningsudvalg indtil vi vælgende et nyt råd den 8. maj 1994.

Dette blad er et initiativ fra det første råd (1970-74). Under synoden året før havde biskoppen fået støtte for sit ønske om et gratis kontaktblad til alle katolske familier. Planen blev realiseret så snart det kunne lade sig gøre. Det skulle være et familieblad, ikke et tidsskrift på det niveau, »Katolsk Ugeblad« havde, men snarere en avis. Dens vigtigste opgave var at bringe verdenssituationen ind i hvert katolsk hjem, give katolsk information, som den danske depression normalt ikke yder opmærksomhed, så menighedsarbejdet blev orienteret om, hvad der rørte sig i kirken og i verden. Især umiddelbart efter koncilet var dette tiltag: »Katolsk Ugeblad« havde bragt udførlig og fortræffelig information om koncilets forløb, men tidsskriftet havde kun små 1.000 abonnenter.

Synoden havde drøftet sammenlægningen af en håndfuld katolske publikationer: I forvejen udsendte Ansargræfelsen hver måned det lille blad »Orientering fra Biskoppen« gratis til alle husstande. (Derfor valgte vi at beholde navnet Orientering.) Videre var 22 sogne fælles om et sogneblad, som blev redigeret i Vejle. Principielt stod åren bæn for flere mindre bladets optagelse i projektet, men det blev altså de tre.

Ingen havde i 1970 forudset, at det trods alt skulle tage tid i virkeliggøre biskoppens ønske: Det største problem blev at samle en redaktion. Her må det være anbragt at takke Hans Jørgen Johansen for sit gå-på-mod og for den årelange store indsats, da bladet endelig blev virkeliggjort. Det første nummer udkom den 15. januar i juliåret 1975. Da var det første pastoraldættelige gået af: Det havde faktisk forjet at holde barnet over døbefonten. Sidenhen har samtlige af de fem efterfølgende råd støttet, kritiseret eller forsvaret bladet. Det er indlysende, at bladets økonomi fra starten har været et punkt på rådets dagsorden. Et gratis blad kan ikke laves gratis. Sidst 1975 er priserne på alt steget konstant, brevporto fra 60 øre til 3,75 kr., moms fra 15 til 25 procent.

Realistiske forslag om, hvordan udgifterne kunne nedbringes har redaktionen altid selv efterlyst. En GIRO-blanket til frivillige bidrag er trofast blevet modtaget positivt af en masse læsere væk på omkring 3.000. De skal have en meget stor tak.

Undersøgte ser aldrig rare ud. Orer og desværre tit godt og vel 1.400.000 kr. Vigtigt er i denne sammenhæng biskoppens gentagne kommentar til de voksende tal i årenes løb: Hvad koster det bispedømmet, at bladet kommer 20 gange om året i 17.000 husstande? Det er 340.000 eksemplarer årligt til en udgift på ovennævnte 1.400.000 kr. Det koster altså knap 4 kr. pr. nummer. Man bør huske, at biskoppen en gang spurgte, hvilken sognepræst, der når at besøge alle sine husstande 20 gange om året og benytte disse 20 chancer til at drøfte alle de katolske emner, hvert nummer kunne lægge op til? Udgiften er desværre steget fra en tier til 80 kr. om året pr. husstand. Er der nogen, der kan besøge sin menighed for færre penge 20 gange om året?

Må vi lade biskoppens ord stå som et fornyet ønske om fortsat kirkelig orientering til alle?

W.W.

Læserne diskuterer

Kan vi nå at vinde slaget om »retten til at leve«?

Det var med stor interesse, jeg her i bladet læste Niels Arbøls artikel »Retten til at leve«. Når jeg knytter en kommentar til hans indlæg, er det ikke for at påvise fejl, for sådanne er jeg ikke faldet over, nej, mit ærinde er, i tillæg til Niels Arbøls artikel, at tegne et lidt mere nuanceret billede af det fænomen, der oftest omtales som fri abort.

Fosterfordrivelse er ikke noget nyt fænomen. Nyt er det heller ikke, at kirken altid har taget afstand fra samme. Det nye var, at folkeetinget (med lov nr. 350 af 13. juni 1973) gjorde det til et samvittigheds spørgsmål.

Det kan undertegnet ikke opfatte som andet end et gode. Det mindre gode er, at kirken åbenbart ingen gennemslagskraft har på dette spørgsmål – og det opfatter jeg som et stort problem. At staten så, i modsætning til den tyske, formodentlig kunne gå støtende ind, når en kvinde ønsker abort, så abort i flere tilfælde kan undgås, (jvf. Niels Arbøls artikel i »Katolsk Orientering«) er værd at huske politikerne på.

Men hvordan går det egentlig, da aborten blev fri? Den sidste årsopgørelse viser råder over er fra 1975. Da blev der foreta-

get 27.884 fosterfordrivelse i Danmark. Da der ikke er grund til at tro, at der sideløbende blev foretaget ikke-legale indgreb, er alle med. Fra 1975 ved vi, hvad vi snakker om, talsmæssigt t. 1.992 blev der til sammenligning foretaget 18.833 fosterfordrivelse. Der blev altså foretaget 48% flere aborter i 1975 end i 1992. Dertil skal føjes, at udviklingen har været forholdsvis jævn. Hvis denne udvikling fortsætter, synes problemet at løse sig selv!

Det kraftigt faldende antal fosterfordrivelse er vel i sig selv glædeligt. Sandheden kunne dog være, at stadig færre gravide i stadig større omfang vælger. Tal kan jo nære. Dette er dog langtfra tilfældet. Hvis vi som rimeligt mål for antal gennemførte graviditeter, tager antal fødsler og lægger til antallet af aborter, og dividerer dette tal op i antal aborter, da får vi abortvalghyppigheden. Abortvalghyppigheden er altså den del af de gravide, der vælger at få foretaget en abort. Indtil 1981 var det omkring 28,4%. Herefter skete der noget. I begyndelsen blev så voldsomt, men fra 1987 ganske dramatisk. I 1987 var abortvalghyppigheden 27,2%, men i 1992 var den

21,7%, og der er ikke noget i tallene, der taler for, at det stopper her! Abortvalghyppigheden i 1987 lå således godt 25% højere i forhold til abortvalghyppigheden i 1992.

Det står mig i skrivende stund ikke klart, hvordan det i det forudgående blev skrevet positive udvikling kan forklares. Jeg tror imidlertid, det er vigtigt at prøve at forstå, hvad det er for holdningsændringer, der sker i disse år. Vigtigt fordi det vil være glæde-

ligt og måske afgørende, om vi kan give udviklingen en hånd på vejen. Vi bør i den forbindelse tænke på, at fremkomsten af mere lovende bud på »fortrydelsespillen«-formodentlig ender med »fortrydelsespillen«, så det ikke mere er nødvendigt at foretage abortindgreb på sygehuse. Derefter mister vi muligheden for at følge udviklingen, da vi mister statistikken.

Kan vi inden da nå til forståelse af, hvad der skal til for at få gravide til at afstå fra fosterfordrivelse, da får vi et redskab i hænde, så vi, inden det er for sent, kan konstatere, at (om?) vi har vundet slaget om »retten til at leve«. Derfor er Niels Arbøls diskussion så vigtig.

Dan Eriksen

Moral- rundskrivelsen befriende læsning

Efter mange, mere eller mindre rigtige forudsigelser om indholdet, foreliggende endelig pave Johannes Paul II's rundskrivelse om visse fundamentale spørgsmål omkring kirkens moral. Nu kan man læse den selv... og lad det være sagt med det samme: det er en enorm opmuntrende og befriende læsning.

Vi lever som bekendt i en tid med megen tvivl og mange frustrationer, med alvorlige internationale problemer og også med »uro på hjemmefronten«, hvor en stigende uforglæthed i de medmenneskelige relationer fører mange ud i håbløshed.

Hvordan er det kommet så vidt? Spørger mange sig selv. Hvad er det for fundamentale tankegange, der har fået samfundsmoralen til at bryde så afgørende sammen, som vi er vidner til? Hvem kan overhovedet se lys for enden af tunnelen?

Pavens rundskrivelse er

Erling Tiedemann

Radio- og TV-nyt

ved Klaus Møller-Jørgensen

Søndag den 5. december sender DR-P1 en udsendelse om den danske adelsdame Ingegerd af Regenstien, som levede i 1200-tallet. Hun interesserede sig levende for en af datidens store, religiøse strømninger, franciskanerbewægelsen. Programmet følger både hende og en anden af tidens store adelsdamer, den hellige Elisabeth af Thüringen. Udsendelsen på P1 begynder kl. 15.30 og varer en time.

Tidens Tro TV2 gensender tre af udsendelserne i serien »Tidens Tro«. Det sker midt på dagen søndagene d. 28. november samt 5. og 12. december. Det første handler om en dansker, der konverterer til den or-

todokse kirke, det næste om alternativ behandling og det sidste, der er tilrettelagt af Birgit Stresino, om Islam og kvinder.

Ny abort-film Som tidligere omtalt er der produceret en ny debatfilm om abortproblematikken, som uden at give færdige løsninger peger på et alternativ til provokeret abort ved uønsket graviditet. Videofilmen »Annas Valg« havde premiere d. 5. november. Nærmere oplysninger om distribution hos Danmarks Kirkeleg Medicenter, tlf. 86 78 59 55. »Katolsk Orientering« håber på engang i det nye år at kunne bringe et interview med Ellen Pedersen fra Ålborg, der har gjort projektet økonomisk muligt.

†
»Salige er de rene af hjertet, for de skal se Gud« (Matt. 5).

Den 3. november 1993 tog Herren vor kørs
Sr. M. Madlen Echører
til sig efter en langvarig sygdom.

I taknemmelighed ser vi tilbage på hendes liv i Gud og vor fællesskab med hende.

Clarencancerestrens
Marta Hjerte Kløster

Regulemassen fandt sted den 10. november i Klosterkirken med efterfølgende begravelse på græstæras Kirkegård.

Samtalen mellem den lutherske og den katolske kirke er kommet et langt stykke vej. Men endnu er der problemer, der ikke er løst

I en afkristet verden må lutheranere og katolikker glæde sig over den enhed, de har i kraft af den fælles dåb og trosbekendelse.

»Enheden forude«

Af biskop Hans L. Martensen

»Forskellene ikke længere grund til kirkesplittelse« læste vi som overskrift i K.o. den 27. oktober 1993. Artiklen, der var taget fra KIPA, berettede om mødet i Würzburg, som fandt sted fra den 5.-11. september, og som afsluttede den tredje og foreløbig sidste runde af den Internationale luthersk-katolske eku- meniske Dialog.

Dette giver anledning til spørgsmålet: Hvorfor er vi da stadig adskilte kirker, når der ikke længere er teologiske forskelle, der giver grund til kirkesplittelse? Man kunne ligesom få foremmelsen af, at den økumeniske dialog har nået et sit mål, og at den fortsatte splittelse udelukkende må skyldes kirkelederes blindhed og kirkefolks træghed. Så enkel er situationen nu ikke.

Som begrundelse for, at forskellene ikke længere er kirke-adskillende, citeres f.eks. *Heinz-Albert Rahn* fra det pavelige Enhedsråd, som talte om, at der var opnået »vidtrækkende teologisk tilnærmelse«. Nu betyder »vidtrækkende tilnærmelse« ikke uden videre det samme som, at der ikke findes forskelle, eller at disse forskelle ikke længere kan have konsekvenser for kirkerens indbyrdes forhold.

Begyndte i 1967

Den enhed, vi søger, er stadig en »enhed forude« som titlen også var på et af dokumenter, vi udfærdigede i kommissionens hidtidige 26-årige arbejde. At dette arbejde var langt mere nuanceret, end den korte artikel fra KIPA lader ane, kan enhver gøre sig bekendt med, da alle teksterne sidestillet Malta-rapporten foreligger på dansk, takket være fru *Ruth Plums* utrættelige oversættelsesarbejde.

For en ordens skyld

nævner jeg her disse tekster. Efter det tredje og fjerde arbejde, som blev gjort straks efter Det 2. Vatikan-koncilium »afslutning« et arbejde, for hvilket i øvrigt vor hjemlige professor *K.E. Skydsgaard* spillede en afgørende rolle - ned-sattes den officielle dialoggruppe i 1967.

Den første samtalefase sluttede i 1972 med rapporten »*Evangeliet og Kirken*« (den såkaldte Malta-rapport). Allerede her konstateredes bl.a. »en vidtrækkende overensstemmelse« (konsens) i tolkning af reformationens, desuden en tilnærmelse (konvergens) i det kontroversteologiske spørgsmål om »Skrift og Tradition«.

Anden fase

Efter Malta begyndte en ny dialogfase til dels med nye medlemmer. I 1972 udkom dokumentet »*Herrns nadver*«, i 1980 i anledning af Augsburgsbekendelsens 450 års jubilæum teksten »*Alle under én Kristus*«, samme år offentliggjordes dokumentet »*Veje til fællesskab*«, der »betragter de endnu bestående skranke og viser, hvad der allerede nu er muligt og nødvendigt...«

I 1981 offentliggjordes det lange og vægtige dokument »*Det kirkelige embede*«. I forordet til denne tekst hedder det bl.a., at »den fælles kommission har gjort sig umage for at opklare, hvad der i vore kirkers lære og praksis er fælles med hensyn til det gejstlige embede uden derved at oversæ de endnu bestående forskelle...« I 1983 offentliggjordes i anledning af 500 året for Luthers fødsel - teksten »*Martin Luther - Jesu Kristi vidnes*«.

Den anden dialogfases arbejde afsluttedes i 1994 med dokumentet »*Enhed*

forude - modeller, former og faser for katolsk-luthersk kirkefællesskab«. I forordet hedder det: »Dette dokument bestræber sig for at skabe klarhed om den kirkelige enheds væsen og så til en forestilling om målet, der ikke betyder absorption eller tilbagevenden, men et struktureret fællesskab af kirker. Hertil er det nødvendigt med fællesskab i erkendelsen af den ene og samme tro og i det sakramentale liv«.

Tredje runde 1985-93

Den tredje runde 1985-93 kredede om emnet »*Retfærdiggørelse og Kirke*«. Resultatet er endnu ikke offentliggjort, og først når dette er sket, kan vi gå i gang med den danske oversættelse.

I den nu afsluttede tredje fase af dialogen har vi i en vis forstand gentaget Skydsgaards tema fra første dialogfase »*Evangelium og Kirke*«. Men vi har tilspidsat samtalen til det 16. århundredes mest kontroversielle spørgsmål mellem lutheranere og katolikker: nemlig sammenhængen mellem retfærdiggørelseslære og forståelse af kirkenes embede.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at denne dialogfase har været meget svær, og i samtalen løb der vi stød på mange overordentligt vanskelige og hårde problemer. Det ville være en stor overdrivelse at påstå, at alle disse problemer er blevet løst.

Vi har i denne tredje dialogfase gjort brug af en metode, vi allerede har anvendt i forskellige dokumenter fra anden fase: Først har vi et afsnit, hvor lutheranere og katolikker siger i fællesskab; dernæst et afsnit, der beskriver den lutherske sermøning; og endelig et afsnit, der beskri-

ver den katolske sermøning.

Når disse (o) sermøninger således stilles over for hinanden, er det hermed ikke afgjort, om disse forskellige meninger kan forsones, eller om de kan eksistere side om side inden for samme bekendelse.

Det åbne og uafgjorte i sidstnævnte problematik har netop at gøre med spørgsmålet om, hvilke forskelle der må regnes for kirkeadskillende i hvert fald indtil det punkt, vi i dag er nået. Under alle omstændigheder er det klart for alle deltagere, at der endnu er en vej at tilbagelægge, før »Enheden forude« kan blive til virkelighed.

Forskellige konsekvenser af reformationens særbeslættelse

Den internationale Dialog har i det mindste gjort det klart, at mange forskellige - som man på reformationsstiden regnede for grund til kirkesplittelse - ikke længere behøvede at være det. I Tyskland er det siden 1980 foretaget et betydningfuldt og grundlæggende teologisk arbejde med forståelse af lutherske og katolske eksperter. Emnet har været, om de gængsige forudsætninger, som katolikker og lutheranere udtalte mod hinanden i det 16. århundrede, stadig gælder.

Man er kommet til det resultat, at man i dag ikke uden videre kan gentage, hvad der dengang blev sagt, og at mangt og meget må nyvurderes. Dette gælder først og fremmest kon-troversens centrum: At mennesket bliver reformationen til tro. Ofte har man ment, at denne »reformationens præstelse« var roden til alle forskelle mellem katolikker og lutheranere.

Den lutherske teolog, professor K.E. Skydsgaard deltog i Det andet Vatikanconcil som observatør. Man ses her (til højre) i en samtale under koncilmet med biskop Suhr (i midten).

I dag mener mange, at katolikker og lutheranere kan være enige om »retfærdiggørelseslæren«, selv om man stadig må erkende, at katolikker og lutheranere ikke drager samme konsekvenser af denne lære, når det drejer sig om kirkeligt embede og kirkesyn i det hele taget.

Af overordentlig stor betydning er det, at samtalen situation er dybt forskellig fra reformationsstidens. Over for en ofte afkristet omverden må lutheranere og katolikker først og fremmest glæde sig over den enhed, de har i kraft af den fælles dåb og fælles bekendelse af den oldkirkelige trosbekendelse.

Ateisme og nyrationalist

Over for ateisme, materialisme, ligegyldighed og visse strømninger af nyrationalisme må katolikker og lutheranere føle et dybt fællesskab i bekendelsen af den kristne tro, som denne tro har været beredt siden de første århundreder.

Når vi i den senere tid har hørt nyrationalisme på sigt og nej til kristendommens mest grundlæggende trosætninger. Vejen til enhed ligger under alle omstændigheder i en dyb besindelse på, at dåben og dåbens tro - som den f.eks. er formuleret i den apostolske trosbekendelse - betyder en forpligtelse og stiller menneskene over for et sidste enten-eller mellem kristent og ikke-kristent.

Maria - en af os

Af biskop Hans L. Martensen

Herrns engel bragte Maria det glade budskab, og hun undfangede ved Helligånden. Detalje fra Legumskabet. Nationalmuseet. Foto: Helge Krumpal.

Ved vore valfarter til Åsebakken og Øm foreslog jeg, at vi næste år skulle bruge de samme valfarter til at indvie vort bispedømme til Marias rene hjerte - eller til Maria slet og ret. Dette har givet anledning til mange kommentarer, og jeg har modtaget mange breve. Nogle forholder sig positivt, andre er derimod tilbageholdende eller kritiske. For alle disse indlæg og breve takker jeg, samtidig med at jeg gerne vil klargøre det ene eller andet punkt. Allerstørst vil jeg sige, at jeg har været forbavset

over, at der overhovedet er opstået røre om denne sag, da jeg mente at have sagt noget ret så selvfølgeligt, som katolikker uden videre kunne samles om, omtrent som når en familie samles om en mors fødselsdag. Demest har jeg lagt mærke til, at ordene »Marias rene hjerte« hos en del mennesker har givet anledning til kritiske eller angstelige tanker. I denne forbindelse vil jeg præcisere, at for mig gør det ingen forskel, om vi indvier os til »Marias rene hjerte« eller til Jomfru Maria slet og

ret. Hjertet er jo et symbol på hele mennesket. Nogle har sat en indvielse til Jomfru Maria i forbindelse med bestemte private åbenbaringer eller bestemte former for spirituelitet - som om man ved en sådan indvielse skulle foretrække den ene form for fromhed frem for den anden. Dette er netop ikke min mening. Det er mit håb derimod, at vi kan slutte op om noget, som er katolsk og fælles for alle. Hvad er til syvende og sidst en indvielse andet end en bekendelse af kirkens tro og en bøn om, at

denne tro må bære gode frugter i os selv og vor omverden?

I nogle af de reaktioner, jeg har fået, udtrykkes betænkelighed ved, at en indvielse til Jomfru Maria kunne få negative økumeniske følger. Hertil må naturligtvis siges, at vi må være på vagt over for tveetydige udtryksformer, der let kan misforstås. På den anden side består en økumenisk holdning på ingen måde i, at man indgår kompromis'er med hensyn til kirkens tro; eller at man af hensyn til anderledes troende holder sig tilbage fra at give udtryk til sin tro, som man har lov at kalde katolsk - slet og ret.

De spørgsmål, der er opstået, giver os i hvert fald anledning til nærmere at besinde os på den katolske kirkes tro og lære om Jomfru Maria. Denne tro kommer til udtryk ved vore mange fester i kirkeåret - som f.eks. festen for Marias uplettede Undfangelse, som vi fejrer den 8. december; eller Julefesten, hvor vi beklender Maria som Guds Moder; eller Påsken, hvor Maria er uøseligt knyttet til Sønnen og står under hans kors; og efter opstandelsen sammen med disciple - enten venter på Helligåndens komme. Endelig er festen for Jomfru Marias opstigning i Himlen den 15. august udtryk for vor tro på, at opstandelsens håb og frelsens fuldendelse er blevet Maria til del. Jeg håber, vi - inden de kommende valfarter til Åsebakken og Øm - vil have lejlighed til at besinde os mere på kirkens lære om Jomfru Maria.

Festen den 8. december
Den 8. december fejrer kirken festen for Jomfru Marias uplettede Undfangelse. Læren om, at Jomfru Maria er undfanget uden arvesyndens plet, blev højtideligt defineret af pave Pius IX i 1854. Den lære, der således blev defineret, er forpligtende for alle katolikker. Men fra begyndelsen

har dette dogme været kontroversielt i forhold til ikke-katolske kirkesamfund. I definitionen hedder det: »Den salige Jomfru Maria blev lige fra det øjeblik, hun blev undfanget, bevaret fri af arvesyndens plet. Dette skete ved en enestående nåde-gave og særlig udvælgelse af den almægtige Gud, i kraft af Jesu Kristi kommende fortjenester - han, som er menneskeslægtenes Frelser. Dette er en af Gud åbenbaret sandhed, og derfor gensandt for enhver katoliks faste og uholdende tro.»

I forståelsen og forklaringen af denne tros-sætning er det nødvendigt, at vi - ikke mindst i dansk sammenhæng - gør op med nogle af de helt grundlæggende misforståelser, vi møder. En af disse misforståelser er, at vi katolikker »guddommeliggør« Jomfru Maria, og at vi så at sige giver hende den ære, der tilkommer Kristus alene.

I den sammenhæng møder vi igen og igen den påstand, at katolikker »tilbeder« Jomfru Maria. Det er så svært at åbne andres øjne for, at der i katolsk bevidsthed er en sigrund af forskel på »at tilbede« og »bede om noget hos en anden«, eller »bede af en anden om noget«. Ordet »tilbedelse« reserverer vi som katolikker Gud alene. Tilbedelsens indhold er: »Du alene er Herrel! Du alene den Højeste! Dig tilkommer al ære i evighed!« Denne tilbedelse bøn kan ifølge sin natur kun adresseres til Gud.

Men beder jeg et andet menneske om en tjeneste eller beder en anden om at sige en bøn for mig, fordi jeg skal til eksamen - så er det naturligvis ikke udtryk for, at jeg »tilbeder« den anden. På samme niveau ligger vor bøn til Jomfru Maria. Vi går til hende, som man går til et andet menneske og beder om forbeskyttelse. Vi skal især lægge mærke til, at definitionen om Jomfru Marias uplettede

Undfangelse siger, at Jomfru Maria selv er en af de frelst og forløste. Hun står altså over for Sønnen, Jesus Kristus, og modtager alt, hvad hun har, fra ham. Hun har ingen hellighed og ingen nådegaver og indest overhovedet, uden at det kommer fra Jesu Kristi korsdød og hans fortjenester. I definitionen udtrykkes det således: at »hun blev bevaret fra arvesyndens følger på grund af Jesu Kristi fortjenester.«

Maria
- en af de forløste
- en af os

Nogle kan mene, at læren om Jomfru Marias uplettede Undfangelse sætter hende uden for menneskehedenes øvrige sammenhæng; at den sætter hende i særklasse, så hun ikke har skullet lide under synden og dens følger, som ellers plager alle. Hertil er at sige, at hun i allerhøjeste grad kom til at lide under synden og dens følger - og allermost da hun stod under Jesu kors.

Men yderligere kan siges, at hun - ligesom vi - kunne anfages, som Jesus Kristus selv kunne anfages og fristes. Hun forstod ikke altid Guds planer og spurgte f.eks. undrende den 12-årige i templet: Hvorfor har du gjort dette imod os? Hun lærte af livet, og der skete en udvikling af hendes tro.

Maria reddes helskindet ud af syndens brændende hus, mens alle andre reddes ud med det ene eller andet brandsår. Er hun af den grund mindre frelst end andre? Og mon hun føler mindre smerte ved andres sår end ved de sår, hun selv kunne have fået?

At hun er en af de forløste - bevaret fra arvesyndens følger af skyld og forrædelse - kommer også udtryk til udtryk i Det 2. Vatikanconcils tekst om Kirken, hvor det i afsnittet om Jomfru Maria hedder: »Med henblik på Sønnens fortjenester er hun på en særlig måde blevet forløst og ved et stærkt og uøseligt bånd forenet med ham. Hun er blevet beri-

get med den enestående opgave og værdighed at være Guds Søns moder og derfor Faderens mest elskede datter, samt Helligåndens helligdom. Og denne nådegave hæver hende højt over alle øvrige skabninger i himlen og på jorden. Men samtidig er hun i Adams slægt knyttet sammen med alle mennesker, der trænger til frelse... (konstitutionen om Kirken nr. 53). »Hun rager frem blandt Herrens ydmyge og fattige, der med tillid venter og modtager frelsen fra ham, (om Kirken nr. 55).

Maria - den bønnedøde
Arvesynden hænger sammen med, at mennesket overladt til sig selv, stiller sig selv i tilværelsens midtpunkt og gør sig selv til Gud. Heraf følger i historiens forløb og i det enkelte menneskes liv alskens uforløst skyld og forførelse. Guds frelse stiller ikke Maria uden for menneskeligheden sammenhæng; tværtimod, hvad Gud har til hensigt at virke i hele den menneskehed,

han har skabt, når den er kommet til forløsning og fuldendelse, virker han særlig radikalt i hende.

Maria kaldes »den bønnedøde« slet og ret, og hermed menes, at Guds forløsning og nådegave trænger så overvældende ind i hende, at den omfatter hendes liv fra undfangelse til død. Altid er Helligånden til stede med sin gave, bestandigt virker Helligånden tro, før menneskets iboende svaghed og isolation henfalder til vantroens kræfter. Guds nåde kommer hendes egne gerninger i forkøbet - og det i en sådan grad, at dette »forud« og »forkøb« trænger helt tilbage til hendes menneskelige tilværelses begyndelse. Langt fra at være uden for de freltes række er hun derfor den, der er mest frelst. Hun er billedet på det menneske, der modtager alt fra Kristus, Forløseren, og hun er billedet på det menneske, i hvem Helligånden beständig med sin nådegave virker tro.

Det skete i de dage

Det Danske Bibelselskab har netop udgivet juleevangeliet i et lille handy format og smukt illustreret af Esben Hanefelt Kristensen.

stensen. Teksten er fra Lukas 2,1-21 fra den autoriserede oversættelse af 1992.

Bogen vil være velegnet som kalendergave til børnene, der ud over teksten også kan gå på opdagelse i billedernes myldrende verden.

Ingen plads i herberget. Illustration af Esben Hanefelt Kristensen i »Det skete i de dage«.

Bøger

Det skete i de dage, juleevangeliet. Illustreret af Esben Hanefelt Kristensen. 24 sider, format 14x14 cm. Pris 10 kr.

Ny stor biografi om Niels Steensen

Selv om der i de senere år har været udgivet en del bøger om den salige Niels Steensen, er der alligevel et gabende hul i rækken af dansk Steensen-litteratur. Der har nemlig hidtil manglet en stor, populærbiografi på basis af Steensen-forskeren Gustav Scherz' livsværk.

For den, der på dansk har villet sætte sig lidt ind i Steensens liv og gerning eller hovedsageligt har interesseret sig for Steensens som naturvidenskabsmand, eksisterer der en del bøger. Er interessen for Steensen for alvor blevet vakt, eller ønsker man at vide mere om Steensen som biskop og helgen, så har man hidtil måttet gå til udenlandske værker.

Nu har sr. Miriam Mortensen OSB rådet bod på dette savn ved at skrive bogen »Skennest af alt. En biografi om Niels Steensens«, (340 sider, ill. kr. 205, udg. på Katolsk Forlag).

Mens A.D. Jørgensens, Karl Bjørnhofs og Harald Møes biografier lægger hovedvægten på videnskabs-

manden Niels Steensen, skildrer sr. Miriam Mortensen hele Niels Steensens, videnskabsmanden såvel som sjælesørgeren. Siden Karen Plovgaard for 40 år siden udgav sin velskrevne »Niels Steensen. Anatom, geolog og biskop« er Steensen på dansk ikke blevet skildret i hel figur.

Hvor omskifteligt og modsagningsfyldt Steensens liv end synes, så er hans livsvej nemlig ikke brud på brud, men tværtimod båret af en dyb indre sammenhæng, og det gælder også kontinuitten mellem hans naturvidenskabelige og religiøse erkendelse.

Denne

Åbenbarer sig for den, der ikke blot søger anatomen, geologen eller biskoppen Niels Steensen, men personen Niels Steensen. Med vægt på hans personlige og åndelige udvikling giver sr. Miriam en bred og alment tilgængelig skildring af Niels Steensens liv og gerning. Den øser af den seneste menneskealdres vidtforenede Steensen-litteratur- og forskning, hvis resultater hermed gøres tilgængelige på dansk for en bredere kreds.

Bogen udkommer på Niels Steensens festdag den 25. november, hvor den vil blive præsenteret og solgt til særlig rabat (10% rabat) ved en festlig reception i Sankt Ansgars Kirkes menighedssal. Sammenkomsten finder sted efter festmessen i Sankt Ansgars Kirke torsdag den 25. november kl. 19 og arrangeres af Stenogildet og AC. Sr. Miriam vil være til stede og fortælle lidt om bogens tilblivelse. Bogen kan købes i boghandelen eller bestilles direkte hos Katolsk Forlag.

Sebastian Olden-Jørgensen

For godt et år siden etablerede man et pastoralt team i Ålborg sogn. »katolsk orientering« har talt med de fire team-medlemmer om deres erfaringer med den nye struktur

Det opfatter I ikke som en devaluering?

- Per Dolmer: Det drejer sig netop om opdragelsen til en anden måde at arbejde på. Vi har jo alle sammen en snert af forlængelighed, men vi bliver bedre og bedre til at udnytte et teams fordele.

Er team-strukturen en model for andre sogne?

- Per Dolmer: Der er så mange fordelte knyttet til denne arbejdsform, at præstemangel-er ikke-præstemangel-er det den vej, det vil gå. Det svarer i øvrigt til den almindelige ledelsesstruktur de fleste steder uden for kirken.

Team-strukturen har mange fordele

- Allen Courteau: Der findes mange muligheder. Der kan være undervispræster, der kan finde sammen tre eller fire og bo i samme hus og arbejde ud fra samme sted.

- Maria Hoyos: I de sidste to år har vi hadet bispedømmet haft et forum for unge pastorale medarbejdere, der mødes tre-fire gange om året. Og der forener jeg stærkt, hvor vigtigt det er, netop for de unge, at have en ramme, hvor de kan spille bolden tilbage og diskutere de problemer, de har i det pastorale arbejde.

- Franz Hoyos: Jeg kan ikke rigtig se nogen uligheder i forhold til den traditionelle sognepræstetrolle. For hvad er det, man kan som sognepræst, som man ikke kan som team? Noget af det eneste, du ikke kan, er suverænt og alene at bestemme alting!

Er det realistisk at forestille sig, at denne form bliver den almindelige?

- Per Dolmer: Jeg kendte adskillige præster, der ikke vil have led ved at indgå i denne form for samarbejde, men jeg kender mange, der ville have godt af det. Jeg tror, mange ville blive gladede i deres arbejde.

Ålborg sogn dækker Vendsyssel, Thy og Himmerland.

Det pastorale team i Ålborg

Af Susanne Wogensen

Sommeren 1992 kunne man i »katolsk orientering« læse: »Med virkning fra den 1. august 1992 har biskoppen udnævnt et pastoralt team, som består af: Allen Courteau O.M.I., Per Dolmer, Franz Hoyos O.M.I. og søster Maria Horsel CSJ til at varetage den pastorale omsorg ved Sankt Maria Kirke i Ålborg. Allen Courteau er udnævnt til koordinator af det pastorale team...«

Det er første gang i bispedømmet, man har forsøgt sig med en sådan struktur. Teamet har nu fungeret i godt et år, og k.o. har talt med de fire teammedlemmer om deres erfaringer med denne form.

Hvad er forskellen mellem et pastoralt team og fire mennesker, der samarbejder pastoralt?

- Per Dolmer: Nu hedder det team, men sagen er samarbejde. Team er et moderne begreb, som bruges på alle mulige arbejdspladser. Hvis vi koger det ned, så betyder det, at vi har fået samarbejde som opgave. Det skulle egentlig være en selvfølge, men det er det jo mange gange ikke.

- Allen Courteau: I et team har man ansvar over for hinanden. Det hele skal fungere. Vi har alle fire ansvar for alle fire menigheder: Ålborg, Frederikshavn, Thisted og Hjørring.

- Franz Hoyos: Det drejer sig om et formaliseret samarbejde. Hvis fire mennesker bliver enige om at samarbejde, så fungerer det kun så længe, de fire kommer godt overens. Men her har vi af bispedømmet fået et team, som har en opgave, og som har en ansvarlig.

- Per Dolmer: Efterhånden har vi opdaget, at skal vi fungere som et team, så skal vi også have tid til at høre på hinanden. Det er ikke bare opgaver, der skal løses, men også mennesker, der skal arbejde sammen.

P. Franz Hoyos O.M.I. og sr. Maria Horsel CSJ. Foto: Susanne Wogensen.

dømmet fået og påtaget os den fælles opgave.

Hvilke retningslinier og rammer har teamet?

- Allen Courteau: Jeg er udnævnt til koordinator for teamet. Vi har ingen sognepræst - ifølge kirkeretten er vi ligeledest i forhold til omsorgen for sognet. Men det må nødvendigvis være én, der er kontaktperson til bispedømmet og biskoppen, og det er mig. Desuden fører jeg kirkebyggerne.

Fælles ansvar for sognet

- Per Dolmer: Vi har selv skullet lave strukturer. Til den hører, at vi mødes en gang om måneden en hel dag. I begyndelsen drejede det sig meget om praktiske opgaver.

Vi tog bl.a. fat på den geografiske opdeling. Jeg tager mig f.eks. især af menigheden i Frederikshavn.

- Franz Hoyos: Det er den måde vi har valgt at uddelegere opgaverne på, fordi det var praktisk, eller vi har hver især en forskellig retning. Men vi har et fælles ansvar for det hele.

- Maria Horsel: I begyndelsen talte vi også meget om, hvad vores fremtidsvisioner for menighederne var, og om, hvordan vi kunne bruge hinanden bedst.

- Per Dolmer: Efterhånden har vi opdaget, at skal vi fungere som et team, så skal vi også have tid til at høre på hinanden. Det er ikke bare opgaver, der skal løses, men også mennesker, der skal arbejde sammen.

Hvad har I gjort for at afstemme jeres foreslåinger, og hvad gør I, hvis I er uenige om væsentlige ting?

- Franz Hoyos: Jeg synes ikke, man skal være enig. Faktisk er det en stor fordel, at man hører et andet synspunkt fra en person, som man i øvrigt respekterer.

- Allen Courteau: Fra starten blev vi spurgt: Hvad gør I, når det står to-to? Men et team er ikke et demokrati. Vi arbejder ud fra, at vi er enige om, at vi kan være enige. Jeg kan sige: OK, jeg er ikke enig med jer, men jeg vil ikke forhindre jer i at gå i gang, og jeg vil lægge mine kræfter oveni.

- Per Dolmer: Vi har efterhånden fået en meget stor tillid til hinanden. Vi siger tingene meget direkte - i starten var vi mere høflige!

Samarbejde giver udvikling

- Allen Courteau: Det kan ikke undgås, at det gør ondt en gang imellem. Men når kritikken ikke er sagt på en nedværdigende måde, eller så det føles som et afslag, men er ment i kærlighed, så er det noget, der giver udvikling. I bor spredt og mødes kun én gang om måneden. Hvordan sikrer I den gensidige information?

- Franz Hoyos: Selv om vi somme tider beklager os, tror jeg informationsniveauet er rimeligt højt. Det gør, at det ikke er så vanskeligt at erstatte én af os med en anden.

- Per Dolmer: Vi har skullet vænne os til hele

tiden at informere hinanden og sørge for, at f.eks. henvendelser kommer videre.

Kommer ideen om et pastoralt team fra sognet i Ålborg?

- Franz Hoyos: Faktisk blev vi ikke spurgt. Vi fik i foråret 92 at vide, at sådan blev det. Jeg tror, ideen kommer fra vores medlem, broder Paul Marx, for det er meget almindeligt at arbejde på denne måde i vores ordene, oblatfædrene, specielt i USA og Italien.

- Per Dolmer: Hvis man vil oprette et team et andet sted, skal man tage de mennesker, der skal involveres i det, med på råd. Også menigheden. Her blev det hele trukket ned over hovederne på os, så derfor blev starten tungere, end den behøvede at have været.

Ideen skulle være kommet fra os

- Maria Horsel: I virkeligheden skulle vi have fået ideen selv! Det kunne have været båret af både vores og menighedens ønske, og de kunne have set Chancen i dette nye.

Nu sidder I fire mennesker og planlægger sogneet ind i billedet?

- Franz Hoyos: Jeg tror, vi i virkeligheden når tingene ud på denne måde. Nu er vi fire til at bytte til, hvad der rører sig i menigheden. Er vi fire meget forskellige mennesker, som folk kan henvende sig til.

- Per Dolmer: Fordi vi er fire, det er opmærksomhed på forskellige behov, er vi blevet klar over, hvor mange opgaver, der er. Vi

Pastor Per Dolmer.

blev nødt til at prioritere opgaverne, og har simpelthen været nødt til at overlade nogle til andre. På den måde forplanter fællesskabet i teamet sig til et fællesskab om arbejdsopgaver, der er.

- Maria Horsel: At jeg som kvindelig er medlem af det pastorale team, anser jeg for at være en opvurdering af løjfløkt. Jeg forestiller mig, at teamet netop kan være en model for menighedsrådene, specielt i USA og Italien.

Samarbejde mellem præst og menighedsråd

- Franz Hoyos: Personligt mener jeg, at det er uheldigt, at menighedsrådene ikke har en mere profileret opgave. Præsterne har sådan set det endelige ansvar - og derved den endelige autoritet - i al, lige fra administration til det pastorale. Når præsten alligevel kan omgøre alt, hvad menighedsrådet synes er en god idé, er det tendens til, at menighedsrådene ikke bliver særligt aktive. Præsten er naturligvis af central betydning i en menighed, men jeg tror, at den allerstørste udfordring for præsterne i fremtiden bliver det at kunne samarbejde.

- Allen Courteau: Menighedsrådene skal også lære, at det er den, der er den stabile faktor. Præster og søstre kommer og går. Det er menigheden selv, der skal sørge for kontinuiteten.

Hvender folk sig til det nærmest-bøvede medlem af teamet, eller benytter de sig af de nye muligheder for forskellige samarbejds partnere, de har fået?

- Franz Hoyos: Vi har både unge og lidt ældre i teamet. Hvis en person i Ålborg gerne vil tale med en ældre præst, er det godt at vide, at Per er her og også har ansvaret for Ålborg. Det er helt legalt at ringe til Per, på samme måde som en ung, der ikke kan holde ældre præster ud, kan ringe til en yngre præst.

P. Allen Courteau O.M.I.

Lille signalement af Nordjyllands fire menigheder

Ålborg

Ålborg sogn består af fire menigheder: Ålborg, Hjørring, Thisted og Frederikshavn. Hele sognet er på ca. 2000 personer, hvoraf de 1400 hører til menigheden i Ålborg. Sr. Maria Horsel og Allen Courteau fortæller om menigheden:

Menigheden var i kamilianernes varetægt fra dens start i 1899. Der kom hurtigt en del konvitter til, som var meget aktive. Sognet var meget stort, så det var naturligt, at det var de katolikker, der boede i byområdet, der stod for aktiviteten.

I dag er yderområderne bedre stillet med tre nye kirker inden for de sidste 25 år. I selve Ålborg menighed er der kommet mange nye katolikker til af udenlandske oprindelse. Der er en del fra Europa, hvoraf polakkerne udgør den største gruppe. Desuden er der større grupper af vietnamesere, filippinere, tamiler og arabere. Det giver nogle sproglige og kulturelle problemer i det pastorale arbejde.

For at folk kan lære hinanden at kende har man i Ålborg lavet menig-

hedsarrangementer, hvor man f. eks. spiste mad fra forskellige lande repræsenteret i menigheden. I det pastorale team forsøger man at finde måder at følge sådanne arrangementer op på.

I ungdomsarbejdet har man kontakt med 50-60 børn og unge mellem 3 og 18 år. Mange modtager også undervisning i sognet. De unge har i tidligere år været på besøg hos Ålborgs tyske venskabsmenighed i Hamburg. Som noget nyt i år har både unge og voksne deltaget i besøget.

Sankt Mariæ kirke i Ålborg blev indviet i 1926. Den ottesidede kirke er bygget med den romanske domkirke i Aachen som forlæg.

Frederikshavn

Frederikshavn har for første gang fået fastboende præst, nemlig Per Dolmer, der her fortæller om menigheden:

Før den nuværende kirke stod færdig i 1966 havde katolikkerne et lille kapel i byen. Menigheden blev betjent fra Ålborg, men da der var få præster, førte menigheden ofte en hensynende tilværelse. Bare det, at der bor en præst på stedet, er med til at få skub i menighedslivet.

Der er ca. 200 katolikker. Der er mange forskellige lande repræsenteret; tamilerne udgør den største gruppe, ca. 25 % af menigheden, og det er en meget trofast gruppe. Messerne foregår på dansk, men går til dansk, og det er der tamlisk messe, en meget festlig messe med tamilske sange og en meget flot offertoriprocession.

Menigheden er blevet spurgt: Hvad gør I for de fremmede? Svaret er:

Pastor Per Dolmer ringer Angelus ved klokkestablen, der er anbragt ved siden af Helligåndskirken i Frederikshavn. Foto: Susanne Wogensen.

Nærmest ingenting. De kommer her og det er deres kirke.

En gang om måneden samles børn og unge. Der er en gruppe små børn, ministrantklub og undervisning af børn til 1. kommunion og trosebrødfæstelse/firselse.

Menigheden har meget dårlige lokaleforhold til menighedsarrangementer. Man ønsker derfor at få et tilstrækkeligt stort og velognet rum til at mødes i. Der er muligheder for udbygning, men foreløbig er der ingen konkrete muligheder for at få det realiseret.

Der er kun ét menighedsråd for hele Ålborg sogn. Man ville gerne have sit eget råd, men foreløbig er problemet løst ved, at menigheden har nedsat et udvalg, der kan være samarbejdspartner for det pastorale team.

Hjørring

Franz Hoyos er det medlem af det pastorale team, der især tager sig af menigheden i Hjørring. Han giver denne beskrivelse:

Indtil begyndelsen af 80'erne boede der 30-40 katolikker i området. En gang om måneden kom der en præst fra Ålborg og holdt messe i et af hjemmene.

I 1983 begyndte der at komme vietnamesiske flygtninge til Hjørring. Fra 1984 lånte man baptisternes kirke, men med 100 katolikker voksede behovet for egen kirke.

Da det ikke var til at forude, om det var tale om et blivende behov for en kirke, valgte man at købe en industrigrund i den centrale del af byen, som man let kunne afhæn-

de igen. Kirken blev færdig i 1991 og rummer ca. 120 mennesker. Men på en almindelig søndag er der mellem 220-260 mennesker, der står i selve kirkesalen, i våbenhuset og udenfor. Derfor har bispedømmet købt nabogrunden med en udvidelse af kirken for øje.

Da ca. 90 % af menigheden er vietnamesere, er omgangsproget vietnamesisk. Hver anden søndag er messen på dansk og hver anden på vietnamesisk. Prædikenen oversættes altid.

Der er undervisning hver anden fredag med børn og unge mellem 3 og 17 år. Der kommer mellem 80 og 100. For de små børn foregår det på vietna-

mesisk, for de større på dansk. Desuden mødes ca. 30 personer mellem 15 og 25 år.

Der findes i Hjørringområdet et ukendt antal kristne arabere. De kommer ikke i kirken, men man kender til dem, fordi de engang imellem skal have et barn døbt. Man overvejer for øjeblikket, hvad man kan gøre for at få en bedre kontakt med dem.

Menigheden føler et fælles ansvar for at få det hele til at fungere. Det kræver en god organisation. Den katolsk-vietnamesiske forening leverer meget af strukturen, og den hjælper det pastorale team utroligt meget.

Thisted

Sjælesorgen i Thisted varetages især af Allen Courteau. Han giver følgende beskrivelse af menigheden:

Der er godt 100 mennesker i menigheden i Thisted, hvoraf omkring 60 bor i og omkring byen. De øvrige bor i en afstand af mellem 25 og 45 km fra kirken. De fleste er danskere, og der er en trofast kerne på ca. 20 personer, der kommer til hver messe.

Katolikkerne fik deres egen kirke i 1971. Det er for den forhenværende apostolsk-katolske kirke. For tiden er man ved at indret-

te et menighedslokale i en gammel stald, så det bliver et sted, hvor det er rart at komme. De er meget interesserede i at bygge menighedslivet op og gøre en indsats for hinanden. F. eks. ringer de rundt og søger for køreløjthjælp.

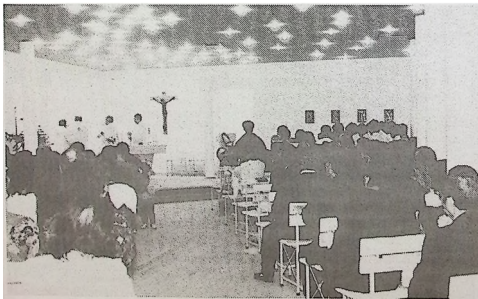
I Thisted er Keld Westergaard smanden på stedet. Han er gudstjenesteleder, kirketjener, organist og tager på besøg, hvis en fra menigheden er på sygehospitalet.

Fortaliet af de aktive er over 65 år, men der har for nylig været nogle børn, der blev døbt. Men selvfølgelig er menigheden bekym-

ret over, hvordan det skal gå i fremtiden, når der er så få unge.

Sankt Thøgers kirke i Thisted.

Kirken i Hjørring er indviet til Sankt Maria, Martyrernes Dronning. Foto Knud Kluge.

Moralteologen Bernhard Häring skuffet over moralrundskrivelsen

Den store moralteolog, reformedistoren **Bernhard Häring** giver i en kommentar til den sidste pavelige rundskrivelse »Sandhedens stråleglans» udtryk for sin skuffelse over det menneskesyn og den opfattelse af autoritet, der efter hans mening leder »næsten al glans forsvundet» fra brevet. Häring bgr det i en bitter tone i en artikel i det engelske blad »The Tablet» under overskriften »Skrænde mistro».

»Paven er overbevist om, at han har en bindende pligt til at forkynde sine læresædning uden overhovedet at tage de praktiske konsekvenser for de mennesker, det angår, og for hele kirken i betragtning», mener Häring, der er uafstående over for, at paven synes at forkaste ethvert hensyn til en værdifuld handling.

Alvorlige insinuationer

Det sårer Häring mest, at »paven og hans særlige rådgivere ikke har et rigtig billede af moderne moralteologi. Der fremsættes meget alvorlige insinuationer», skriver Häring og han spørger sig selv, hvilken anset moralteolog der kan genkende sig selv i det billede, »Sandhedens stråleglans» tegner. Her siger han til rundskrivelsen's afstandtagen fra, hvad paven kaldte »relativerende retninger såsom konsekvensialisme, teologisme (en handlingsmål-

retted) og proportionalisme (afvejelse af det mindre onde mod det større i en svar valgssituation).

Det ærgrer også Häring, at den hårde linje ikke blot kommer til udtryk i disciplinære forholdsregler mod teologer, men at den lægges fast i nye strukturer, af hvilke han nævner bl.a. den nye kirkerets canon 1371, nr. 1, der fratager en anklaget retten til at være uden grundgældsens for adværten.

Bernhard Häring, som blev verdenskendt med si-

ne standardværker »Das Gesetz Christi» (Kristi Lov) og »Frei in Christus» (Fri i Kristus) slutter sin lange artikel i The Tablet med en indbydelse til paven og hele kirken til at beskæftige sig med »største opgaver» end præventionspørgsmålet, »opgaver der er langt mere presserende: At forkynde det gladske budskab og opmuntre alle til at starte på vejen til hellighed».

»Sandhedens stråleglans» nævner kun prævention med to-tre linjer,

men Häring mener, at brevet har sit uopsagte faktiske budskab og opmuntre om dette emne, som der er stor uenighed om, på alle trin i kirken's fællesskab. www

Mystikkens tradition bør genopdages

Neresheim (KIPA) - På et møde med emnet »25 år med meditationskurs i benediktinerklostre» sagde benediktineren **Willig Jäger** fra Münsterschwarzach abbediet, at der eksisterer en angst for mystikken i kirkelige kredse. Denne skepsis over for kontemplative bønnesformer er voksende, mener han.

Mystikken ikke med i katekismen

På mødet i abbediet Neresheim deltog 70 meditationslærere, hvoraf mange var ordensfolk. Jäger sagde de videre, at man forgæves leder efter ordet »mystik» i den nye Verdenskatekismus' indholdsfortegnelse. Mystik som erfaring med det guddommelige er altid revolutionært, anti-

konventionelt, anti-kollektivist og anti-dogmatisk. Derfor opfattes det som noget forstyrrende, eller endog kærterisk af kirkeinstitutionen.

Religion beror også på erfaring

Dette medfører, at mystikeren ofte kommer i konflikt med den institutionserede religion, mener Jäger, der i ti år har ledet Centeret for kontemplation og Zen-meditation i huset »St. Benedikt» i Würzburg. Kristne skal lære, at religion beror lige så meget på erfaring som på Ordet.

Farene ved moderne meditationspraksis

Benediktineren **Anselm Grün** gjorde opmærksom

på farene ved moderne meditationspraksis. Han advarede mod at anvende meditation som en metode til at springe grundlæggende menneskelige udviklingstrin over, hvad den amerikanske meditationsforsker **John Woodall** har kaldt »spiritual bypassing». Meditation kræver et stærkt jvæg, og meditationen med dens opfordring til at give slip på sig selv er en fare for jvæg-svage personer. Især unge mennesker skal passe på. Man skal have opnået en »normal menneskelig modenhed», før man når ind på meditationsvejen.

Verdensbanken U-landenes gæld igen vokset

Bonn (KIPA) - Udviklingslandenes gæld er i 1992 for tredje år i træk vokset, fremgår det af årsrapporten fra Verdensbanken, som blev offentliggjort i september. Samtidig er væksten i u-landene 4,5%, hvilket er 3% højere end i industrilandene. Mange lande med stor gæld og lav indkomst, især i Afrika, kan ikke mere klare deres gæld, siger organisationen i betragtning.

De økonomiske betingelser for de ledende råstoffønder er blevet dårligere, trods visse begyndende tegn på forbedring i verdensøkonomien. Priserne

på råstoffer, bortset fra te, kobber og olie, er på deres laveste siden Anden Verdenskrig. Også bistanden er kun stegt meget lidt. Den er forblevet på 0,35% af industrilandenes bruttonationalprodukt, hvilket er samme niveau som i 1985.

Verdensbanken vil give fattigdomsbekæmpelsen større prioritet. Kreditter og lån til uddannelse, befolkning, sundhed og ernæring er blevet fem gange større i de sidste par år. Det har vist sig, at netop sociale programmer er gode fremtidsinvesteringer, vurderer Verdensbanken.

Immigranter har ret til at leve sammen

Rom (KIPA) - Pave **Johannes Paul II** siger, at immigranter og flygtninge har ret til at leve sammen med deres familier. Men mange steder bliver der lagt hindringer i vejen for det, eller det er helt umuligt, siger paven i sit budskab til »Verdensdagen for immigranter og flygtninge».

»Staten har pligt til at beskytte indvandrere og gæstearbejdere mod marginalisering og racisme; tværtimod skal den fremme en »solidaritetskultur». Gæstearbejdere skal

have samme arbejds- og lønmæssige forhold som andre. »Alle, og især staten, skal behandle dem som personer, og ikke som arbejdskraft», kræver paven.

De kristne menigheds skal vise en særlig solidaritet, så immigranter og deres familier overalt kan finde et hjemsted i kirken. Det forudsætter, at kirken indstiller over for den nye gruppe over for den »udenkants»-sjælesorg for de »udenforstående», siger paven i sit traditionelle budskab.

Tidsskrifter

Levende vand nr. 4

Hellighed og fuldkommenhed

Novembernummeret af »Levende vand», det sidste i 6. årgang, har som tema: Hellighed. Temaet behandles fra luthersk, ortodoks og katolsk side.

Grethe Livbjerg beskriver i sin indledning forskellen mellem en helgen og et »almindeligt» men-

neske, og **Wilfrid Sninssen** o.c.d. skriver om Altheimfesten med titlen: »Ikke leve med de døde, men med de hellige».

Fra den svenske, lutherske biskop **Martin Lönnebo's** bog »Religionens fem språk» bringes et afsnit med titlen: »Mål for det

indre liv: det hellige menneske» og fra **Jean-Pierre de Causades** bog »Abandonnement to divine providence»: »Det er tet at blive hellig». **Monica Papozu**, som er ortodoks, kårder sin artikel »Det skjalte helligheds».

Wilfrid Sninssen afrunder temaet med et reddegrer for den nødvendige skellen mellem hellighed og fuldkommenhed.

Abonnement på »Levende vand» kan tegnes hos Myrto Kallan, Højmosvej 31, S, 2970 Hørsholm. Tlf. 42 86 51 74. Giro 7 18 05 25. Kr. 95-årligt. Løssalg kr. 30,-.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 68A, st. 1260 København K. Kontorst. har åbent tirsdag og torsdag fr. kl. 14-16. Telefon 33 23 03. Pasnrigo 646267.

Møder og arrangementer

Modet Teresa julebasar i Roskilde

Julebasar '90 finder sted fredag d. 26. november fr. kl. 18-21, lørdag d. 27. fra 10-16 og søndag d. 28. fra 10-13. Gæsteboder, tombola, Lopezov, lotari, gågøg/raffebord m/uhjemmehag m.m. Sted: St. Josefs Skole, Frederiksbergvej 10, Roskilde.

Academium Catholicum

Indbydelse til foredrag om »Den nye danske bibeloversættelse» er en efter, ved biskopopvisning i Las Messerschmidt onsdag den 1. december kl. 20 i Engelsen på Niels Steensens Gymnasium. Jagvej 183 b. Alle er velkomne.

Niels Steensens dag i og ved domkirken

Niels Steensens dødsdag d. 26. november, fremført for salgtalningen holder Stenogilde og AC en festlitterær middag og væser i domkirken kl. 19 i Bredgade. Pater Zigelaar taler.

Efterfølgende middag i menighedsstuen for medlemmer af menigheden og andre interesserede.

Ved mødet præsenterer sr. Miriam OSB sin bog »Åbnet af alt - en biografi om Niels Steensens». Sr. Miriam OSB taler om bogens tilværelse og Sebastian Olsen-Jørgensen vil repræsentere Katolsk Fag.

Ælnoth indbyder

Ælnoth - nordisk arbejdsgruppe for katolsk kirkehistorie, mødes på Katolsk historisk Arkiv, Bredgade 67A, fredag d. 27. kl. 12. Alle, der er interesserede i kirken's historie, er meget velkomne og vil kunne få tilsendt medlems oplysninger ved henvendelse til:

Stig Holsting
Tlf. 98 38 43 50

DKKF-Øst

Torsdag den 2. december 1993 i Sankt Ansgars Menigheds Høle, Bredgade 68A, fortæller Marianne Povel, OFS, om Den hellige Klara af Asiat. Vi starter med oplæsning (pr. 20 kr. + drikkevarer) kl. 18.30. Foredraget starter 19.30.

Tilmelding til Grete Dohn (31 43 08) efter kl. 12. Senest 30. november. Alle er velkomne. DKKF-Øst

I dag forsikrer vi alt!

ALM BRAND

Alm. Brand Lyngby Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby Telefon 46 98 70 00

Katolsk Menighedsplejes julemarked

Katolsk Menighedspleje afholder det årlige julemarked søndag den 28. november 1993 på Niels Steensens Gymnasium, Indøngvej 7, Aulstrupvej.

Program:
 Kl. 9.30 Julemarkedet åbner.
 Kl. 11.15 Musik for børn.
 Kl. 13.15 Audition og julebøn.
 Kl. 16.15 Ludegange.
 Kl. 16.15 Ludegange.

Bestag de mange spændende boder og vind en julegave eller gør et kuptur på loppetorget. På julemarkedet vil der også være mulighed for at købe advarselstærke og juledekorationer. I restaurations- og driftsgang afholdes, smøremøde, et vand mv. Åben hele dagen!
 På gensyn! Bente Mygaard Hansen

Det sker på Magleås

On. d. 1.-fr. d. 3.12.:
 Inst. for antropologi.
 Søndag d. 5.12. kl. 14.00:
 Advarselstærke. Se annoncer i k.o.

Ma. d. 6.-d. 7.12.:
 Institution Birkenosen.
 Ti. d. 7.-on. d. 8.12.:
 Skolebiblioteksforening.

To. d. 8.12.:
 Lærnedsmiddelsytelse.
 Fr. d. 10.-sø. d. 12.12.:
 Danmarks Journalistbjskole.

Fr. d. 7.-sø. d. 8.1.94:
 Danmarks Lærnehjskole.
 Ma. d. 10.-to. d. 14.1.:
 Kjøbenhavn Rådhus.

Fr. d. 14.-sø. d. 16.1.:
 Danmarks Journalistbjskole.
 Ma. d. 17.-to. d. 20.1.:
 Skoleledernet.

Fr. d. 21.-to. d. 22.1.:
 Forum Børn/Virår.
 La. d. 22.-sø. d. 23.1.:
 Covi Consult.

Ti. d. 25.-on. d. 26.1.:
 Filas.
 Fr. d. 28.-sø. d. 30.1.:
 Danmarks Journalistbjskole.

La. d. 29.-sø. d. 30.1.:
 Dansk STOK.
 Ma. d. 31.1.:
 Romansk Institut.

DUK-kalender

Moderatjederledelse
 den 28.-29.11. 1993
 på Øm for repræsentanter, redaktører og udvalgte ledere af DUK. Kursert er gratis for deltagere.

Åbent hus med julehygge den 15.12. 1993 kl. 15.00-17.00 på Sekretariatet.

Nyårstøj den 27.12. 1993-01.01. 1994 på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
 0 - 1 år kr. 225,00
 2 - 6 år kr. 400,00
 7-12 år kr. 450,00
 Voksne kr. 550,00
 samt kr. 150,00 for fællesrejse (dog kr. 200,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1993.

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for rejseløst og kr. 200,00 for liftet.
 Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adresse:

Postnr./by:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolisk: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse ()

Ankommer selv: ()

Postgikadressen 9 09 32 94
 Danmarks Unge Katolske
 Sekretariatet
 Brogade 67, 2. th.
 1280 København K.
 Tlf. 33 14 77 07

Pax Christi Danmark Bøn og meditation

»Meditation og sandhed mødes, rolfærd og fred skal kryds hinanden, af jorden spiser sandhed lys, fra himlen skuer rolfærd ned på jorden.« (Luce/Calvesano 65, 11.12.)
 Pax Christi indbyder alle interesserede til bøn og meditation den 1. søndag hver måned.

Sted:
 St. Augustins Kirke, Jagvej 183.
 Tid:
 d. 4. december kl. 18.45. Vi starter med masse med efterfølgende meditation i kapellet eller i Næmmanstuen. Åbent hus med kaffe/te.

Ansvaret:
 St. Josephsøstrene, St. Hansgade 38, ft. 31 35 86 92.

Julekoncert i Jesu Hjerter Kirke

Koncerten Musica Viva synger værker af Bach, Bruckner og Mozart samt Christmas Carols. Søndag den 7. december 1993 kl. 19.30. Gratis adgang.

Festmesse

I anledning af festen for Marias Uplettede Undgåelse indbydes vi til en festmesse den 8. december i St. Andreas Kirke i Ørning under mottoet: »Salige er de rene af hjertet.« Festmessens prædikent af pater Lourens S.J. Vi begynder med rosenkrans kl. 19.00 og kl. 19.30 latinisk højmesse, derefter hyggelig samvær i menighedstestene.

På rosenskransgruppens vegne
 Sr. Mikaela O.S.B.

Julekoncert Aftensang i den katolske Vor Frue Kirke, Århus

Mandag den 13. december kl. 20.00 afholdes kirken koncert indledt af organist og korleder, Olav K. Mielke-Jøsen tradition til julekoncert, som afslutning, med engelske og danske julemelodier og hymner, grøntoppe sanger, Davidsalmer, sopransolist samt orgelmusik.
 Derene til kirken åbnes kl. 19.30. Alle er hjertelig velkomne!

Magleås-arrangementer

Sø. d. 28.11. 93 kl. 15.00:
 Piansten Elisabeth Westenholz spiller Chopin, Schubert, Beethoven, Tommaso Messel fra Lokalhistorisk Arkiv indleder om Farm Westenholz. Der er kaffe/te og kage i stuen fra kl. 14.00. Pris kr. 30,-.

Sø. d. 5.12. 93 kl. 14.00:
 Advensstid.
 Kaffe/te/selvbetjening og kage.
 Pris: Voksne 30,-. Børn gratis.

Sø. d. 27.-28. 94 kl. 14.00:
 »Højskoleweekend« - Højtider af Bingen, i Skov (Kjæulff ft.).

Sø. d. 13.3. 94 kl. 15.00:
 Mag. art Niels Birger Wamberg fortæller om lokalhistorie og lokalhistorisk Arkiv.
 Der er kaffe/te og kage i stuen fra kl. 14.00. Pris kr. 30,-.

Sø. d. 27.-28. 94 kl. 14.00:
 »Festnatte i vildsvær fra Sømt Anne Skole.
 Kaffe/te/selvbetjening og kage.
 Pris: Voksne kr. 25,-. Børn gratis.

To. d. 31.3. - ma. d. 4.4. 94:
 Påsketur til Bjerg.
 To. d. 23.6. 94 kl. 17.00:
 Middagsmøder.

La. d. 23. - to. d. 30. 7. 94:
 Højskoleuge.
 Sø. d. 7. - la. d. 13.8. 94:
 Pensionatuge.

Sig til Birkens station
 Bus 320 til Høstebro.
 Bus 500 S til Høstebrovej.

Diverse

Sankt Andreas Bibliotek

Københavnsgade 44, 1150 København K.
 Tlf. 33 91 89 50
 Træde, onsdag og torsdag kl. 10-16

Kirkelokke efterlyses

Til Helligåndskirken i Vordingborg, som snart står færdig til indvielse (se annoncer side 3) efterlyses en kirkelokke ca. 50 cm høj. Henvendelse til MR-Medlem Ivar Nielsen, tlf. 53 77 52 88 eller til sognepresten Jesper Dulek, tlf. 53 72 09 85.

Radio Steno - Katolsk Lokalradio

St. Katedrale 3.130, ft. 330, 375 75 96. Hver mandag kl. 20-23 på 107,3 MHz 2000: Mandagsmagasinet med aktuelle indlæg.

21:00: Mødet Forum - debatteringer. 23:11: Ligger den evenskte lutherste kirke nærmer katolicismen og den danskt?

22:15: Mandagsprædiken. Mandag til fredag kl. 16-17 på 80,2 MHz. Mandag: »På Herrens mark« - for børn og unge.

Tirsdag: »Løst og glebt«. Onsdag: »Værktøjen« - programmer, der for alvor går i dybden.

Torsdag: »Guds genst«. Fredag: »Morgensprogrammet« - Der' fredag.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolsk Menighedspleje værelser af lgt. i hele Storkøbenhavn. Griets for begge parter formidles kontakt mellem udbydere og lejere. Ønsker De at udbyde eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 16 23 00 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke

Ansvarsforretning. Man kan støtte Kirken ved at indstøtte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift. Kirken modtager det fulde beløb. Gælds adskiltstand. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente.

Udgiftsfrø til saler rundernes af Bispekonkret.

Yderligere oplysninger: Katolsk Bispekonkret Brogade 65A, 1200 København K. Tlf. 33 11 60 80

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter
 Dødsbøder og bedre indbo købes.
 Naboløs 3, 1208 København K. Tlf. 33 11 72 37. Åften: 42 85 39 40

Renø Kildens Antik

St. Kongensgade 59
 1204 K. Tlf. 33 08 77
 - 33 15 88 77

Sj. udvalg i antikke russiske ikoner og nyere polske, græske og bulgarske, også knudsfliser.

Begravelsesforretning

ordrer All forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, forsikringer m.m. Afholder de rens hjem, overalt i Storkøbenhavn

DØGNVAGT
 31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
 Østervangsgade 226
 Filial: Taarstrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Asnavej 76
 2000 København F.

Begravelser og bisættelser ordnes strøkt og rimeligt. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

BEGRAVELSES LIGBÆVNING

Strandvejen 153
 31 62 16 50

Tal med Vagn Fødo, der er medlem af Bedemændenes Landsforening

Referance: Sankt Joseph Sustrne Benediktinerindene af Den Hellige Lioba

Aftaler træffes gerne i Deres hjem

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon 39 69 86 81

DØGNET RUNDT

WAGN ADLER
 Bedemand Krist's Eftf.
 GLADSAKSE BEDEMANDSFORRETNING
 SØBORG HOVEDGADE 34

Ur- og Brillantser
 »BALANCEN«

VILNUP PETERSEN
 Gerntegade 34, Svendborg
 Telefon 62 21 19 20

Malermester
VILLY HANSEN
 Brogade 13 - 7100 Vejle
 Tlf. 75 81 53 62 og 75 83 29 37

MØBLER
 Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vores store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
 Nordre Frihavnsgade 13
 København Ø.
 Tlf. 31 26 60 70

Revision - Regnskab - Skat
 REVISORCARLÉN I ROSKILDE
 Regnskabsservice
 Jørgen Brønstrup
 Skt. Oughave 10, Roskilde - 42 15 11 35
 - det er altid sikret med en registreret revisor

Katolsk fredspris til indianere

Pax Christi Internationals fredspris er i år tildelt de to amerikanere *Ray Williams* og *Dorothy Booth-Williams*, der tilhører Swinomish-folket. Ved en højtidelighed i New York overrakte Pax Christi præsident, den belgiske kardinal *Godfried Danneels* prisen til ægteparret.

De to primatordagere har arbejdet for, at indianernes livsformer ikke forsvinder. Da de blev klar over, at indianernes kulturer, religioner og traditioner langsomt forsvandt, begyndte de på græsrodsniveau sammen med indianere fra Nord-, Mellem- og Sydamerika at udforske og genoplive de indianske kulturer.

Domkirken i Salzburg skal genindrettes som i Mozarts dage. Der kommer to små orgler på kuppelrummets musikpulpit. Foto KNA.

Anglikanske præster træder ikke ud i massevis

London (KIPA) – Ca. 35 anglikanske præster har forladt «Church of England» og er blevet katolikker efter beslutningen om kvindelige præster i den engelske anglikanske kirke. Kort efter beslutningen i november 1992 forlod det, at mellem 500 og 1.000 ville tage et sådant skridt.

Det mangfoldige

Som kan ventes, at der vil forekomme flere konversioner blandt anglikanske præster, når de første kvinder vies til præster, hvilket sandsynligvis finder sted i påsken 1994. Præsterne bliver optaget i den katolske kirke

som lægfolk. Ifølge en beslutning i den katolske bispekonference for England og Wales fra april i år er det ikke nok at være imod kvindelige præster for at blive optaget i den katolske kirke. Ligeledes besluttede de, at de anglikanske præster skal præstevies på ny, hvis de senere ønsker at blive katolske præster.

Biskoppen af Salford-Manchester, *Patrick Kelly*, mener, at de konverterede skal være lægfolk i to år og derefter modtage undervisning i katolsk teologi i fem år, før de kan præstevies katolsk. Derimod mener biskop *Alan Clark* af East Anglia, at de efter en

meget kort overgangstid kan optages i den katolske gejstlighed.

Ingen er blevet sognepræst

Enkelte af de forhenværende anglikanske præster er allerede præsteviet katolsk. De arbejder inden for specielle områder, f.eks. som hospitalspræst. Ingen er endnu blevet sognepræster.

Cubanske biskoppers reform-ønsker betegnes som kontrarevolutionære

Habana (KIPA) – Den cubanske avis «Trabajadores» kalder de katolske biskoppers ønsker om reformer i landet for en «kontrarevolutionær handling». Det er det hårdeste angreb, som regimet har været udsat for, skriver avisen.

mod det revolutionære folk i et vækselfelt, afgørende og heltemodigt øjeblik i den cubanske historie,« hedder det i avisen. Biskopperne havde ugen før offentliggjort en analyse af situationen i landet og krævet en politisk og økonomisk ændring. Desuden ønskede de amnesti og ende på politi-udryddelser.

Kardinal Martini. Foto KNA.

Milano (KIPA) – Kardinal *Carlo Maria Martini* fra Milano ønsker mere plads til kvinder i kirken. Han afviser dog et «slag» om indførelse af præsteviet for kvinder, fordi der i kampen altid findes sejrhermer og

Overbefolkning vil ikke få menneskeheden til at gå til grunde

Klosterneburg (KIPA) – Historien viser, at menneskeheden ikke går til grunde på grund af overbefolkning, siger den franske demograf, *Gérard François Dumont*, der er professor ved Sorbonne Universitet i Paris. På en europæisk familiekonference i Klosterneburg talte Dumont om »Befolkningseksplosion – trussel eller myte?»

Dumont sagde, at det har vist sig, at væksten i

behov actop er den frugtbare grund for kreative løsninger. F.eks. kan man se på udviklingen af energikilder. I 1880 advarede engelske økonomer om, at den engelske industri måtte indstille sin virksomhed omkring år 1900, fordi energireserverne så ville være slut.

Dårlig ledelse

Hungersnød skyldes ikke overbefolkning, men

dårlig økonomisk ledelse og totalitære ideologier, mener Dumont. Presset fra befolkningstilvæksten bevirker næsten altid, at der kommer en positiv udvikling i gang. Tvangen bevirker, at der kommer landbrugsreformer og skabes nye arbejdspladser. Østasien er et af de økonomisk mest dynamiske områder på jorden.

Heller ikke miljøproblemer er uovervindelige. Miljøets kvalitet hængelag mere sammen med menneskelig anstrengelse end med menneskets antal, siger Dumont. Store miljøproblemer kan løses ved en fælles anstrengelse, hvad (eks. den vellykkede rensning af europæiske have og vandløb viser.

Vatikanet undsiger UNICEF's nye linje

Rom (KIPA) – Vatikanet støtter ikke længere FN's børnehjælpeorganisation UNICEF fuldt ud på grund af dens holdning til familieplanlægning. Vatikanets permanente iagttagere ved FN, arkbischof *Renato Raffaele Martino* kritiserede UNICEF for at støtte familieplanlægningsmetoder, som den katolske kirke og »store dele af verdens befolkning» ikke går ind for.

Har ændret mandat UNICEF har ændret sit oprindelige mandat og anvender ikke sine penge på det væsentlige, hedder det i Martinos stillingtagen.

På grund af denne politik lader Vatikanet i år sit symboliske bidrag til UNICEF være formålsbestemt. De 3.000 dollars skal anvendes til ernæringsprojekter for gravide kvinder og vaccination af børn.

Kirken vil

mærke bidragene

Ifølge Martino vil Vatikanets handling danne model for andre katolske organisationer, som også kan indskrænke anvendelsen af deres bidrag til formål, der »hverken står i modsætning til den katolske moralære eller UNICEF's oprindelige mandat.

Kardinal Martini ønsker mere plads til kvinderne i kirken

besejrede, siger Martini i et udtag fra en interviewbog, som snart offentliggøres.

Skriftvis

Ifølge Martini er det rimelige gradvis at gennemgå alle de kirkelige

roller, som kvinder i betragtning af samfundsudviklingen kan overtage med de kirkelige myndigheders samtykke. »Vi skal foretage en skridtvise udvikling, og så vil Herren vise os, hvor vi går hen», siger Martini.

Forstærket sikkerhed efter bombeattentat

Rom (KIPA) – Efter bombattentatet mod Laterankirken i Rom i juli er der indført skærpede sikkerhedsforanstaltninger i Vatikanet. Peterspladsen lukkes kl. 23 for besøgende med et gitter langs statsgrænsen. Det er det italienske politi, der er an-

svarlig for sikkerheden på pladsen.

Schweizergården, der er ansvarlig for sikkerheden ved indgangene til Vatikanet skal for fremtiden have udnævnelse i, hvordan man forholder sig til bombetrusler og attentater.

For det første kan gifte mænd lovligt blive præster i den katolske kirke, nemlig hvis de tidligere har været evangeliske eller anglikanske præster. Ligeledes har orientalske kirker, der er ueruede med Rom, gifte præster.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Husted Kluge (red. sekretær).
Redaktionslo modarbejdere: Kristina Szefarin og Susanna Wogonsan

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1820 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax: 31 24 49 75 og 37 22 40 54.
Udgiver: Ansvarstiftelsen
Tryk: Ny Dag, DK-3300 Naksbo. Oplag 18.500.

Næste nummer udsendes den 8. december

katolsk orientering

FAKS, side 5
 Maria, Guds Mor, side 6-7
 Guld, røgelse og myrra, side 8-9
 Orientering fra sognene, side 10-17
 Nye bøger, side 18

Vigtigt at fortsætte arbejdet med etiske spørgsmål

For at fortsætte arbejdet med etiske spørgsmål foreslår pastoralrådet etikudvalg, at der nedsættes en permanent arbejdsgruppe, der er riktigt bispedømmets *Justitia* et Pax-kommission.

Gruppen bør sammensættes, så den rummer viden inden for områderne: - det medicinsk-biologiske, - det social-økonomiske-almentnemmelige, - det teologisk-filosofiske.

Under debatten blev der givet udtryk for vanskiligheder ved at finde mennesker, der er villige til at indgå i sådanne ar-

bejdsgrupper. Det blev foreslået, at man knytter sig til eksisterende grupper, der beskæftiger sig med etiske spørgsmål, som Stegnogildet (foreningen af katolske læger), *Justitia* et Pax og Pax Christi.

Kvalificeret deltagelse i debet

Johannes Nordenstoft var overbevist om vigtigheden af, at den katolske kirke på kvalificeret vis kan blande sig i samfundsddebatten vedrørende etiske spørgsmål. Da det ofte er komplicerede spørgsmål det drejer sig om, især inden for det medicinsk-biologiske område, er det vigtigt, at man finder folk, der har indsigt på området. Som medlem af *Justitia* et Pax kunne han oplyse, at der i nærmeste fremtid skal være et møde mellem kommissionen og etikudvalget, om der kan oprettes en sådan arbejdsgruppe.

Erik Schou ønsker, at den etiske debat bør være en fortløbende dialog mellem mennesker med særlig indsigt og almindelige mennesker. I denne proces er det vigtigt at stille de rigtige spørgsmål både til fagfolk og til hinanden, sagde han.

Folk ønsker svar

I udvalgets beretning hedder det, at man stærkt formenerer spændingen mellem lægfolkets ønske om kirkens endtydige svar på etiske spørgsmål og den voldsomme videnskabelige og tekniske udvikling i vor tid, hvor svarene endnu ikke findes. Både professionelle og lægfolk føler derfor en stor rådighed.

Kjeld Wogensen gjorde opmærksom på, at med den nuværende viden og teknologi f.eks. inden for det biologiske område, er der etiske problemer så komplekse, at der ikke findes endtydige svar. Christian West replicerede, at selvfølgelig lyre lærembedet endtydige svar.

Biskop Hans L. Martensen understregede, at man må vide hvilket niveau, man bevæger sig på. Når vi som katolikker vil deltage i samfundsddebatten, er det fordi, der er visse grundlæggende normer og indsigter, som er klare for os. Men det er klart, at anvendelsen af dem i mange situationer kan være vanskelige at gennemskue.

Bruno Törnnermann fra etikudvalget fremhævede at man på udvalgets etik-konference var nået frem til, at selv om man har et kristent menneskesyn, bliver man stillet over for mange konkrete spørgsmål, der ikke kan gives noget endtydigt katolsk svar på. Det er noget man må diskutere sig frem til fra situation til situation.

Den teologiske dimension er lige så vigtig

Biskoppen udtrykte ønsket om, at man i det fortsatte arbejde ikke kun henvender sig til mennesker med stor viden på f.eks. det medicinske område, men at man styrker den teologiske dimension ved at inddrage teologisk fagkundskab. Desuden efterlyser han nogle mennesker, der følger med i og vurderer det store arbejde, der udføres på disse områder centralt i Rom. Man samler erfaringer fra hele verden og prøver at tage stilling til det ene eller andet komplicerede spørgsmål så godt man kan. sw

Alle kunstværker, også denne Strahov-Madonna fra 1350, blev i 1945 stjålet fra abbediet Strahov i Praha og af kommunistregimet overført til andre museer. Nu er over tusind værker givet tilbage. Strahov hører til Præmonstratensordenen. Dens stifter Norbert af Xanten ligger begravet i kirken her.

Biskoppen sender protest til Folketingets partier

»Jeg har været chokeret over at høre formanden for Dansk Flygtningehjælp sige, at Danmark vil sende de tre serbiske deserterere tilbage.« Det skriver biskop Hans L. Martensen i et brev af 18. november sendt til alle Folketingets partier. - Det forekommer mig

at være et samvittigheds-spørgsmål, når et menneske nægter militærtjeneste og allermest i et land, hvis øjeblikkelige situation kan sammenlignes med Stalintidens værste periode, hvorefter retssikkerheden var særdeles tvivlsom, siger biskoppen videre. - Det er ikke kun et

spørgsmål om straf. Vi sender jo disse mennesker tilbage til en militærtjeneste, som de måske fortsat ud fra deres samvittighed bør nægte - med uover-skuelige konsekvenser.

Støtte til serberne Biskoppen finder det mærkeligt, at Danmark på denne indirekte måde styrker serberne i den bosni-ske konflikt.

De politiske kommentarer til udvisningen røber usikkerhed om, hvorvidt serbiske deserterere risikerer dødsstraf til tilbage-sendelse, oplyser Kristeligt Dagblad den 19. november i sin forsidsartikel. Danmark er det første land i Europa, som har besluttet at sende serbiske deserterere tilbage. kk

Biskop Martensen blev æresdoktor

Det var en synlig glæde biskop Hans L. Martensen, der torsdag den 18. november under stor festlighed blev udnævnt til æresdoktor ved Københavns Universitet. Det skete ved universitetets årsfest og overværelse af bl.a. Dronning Margrethe og prins Henrik. Også Vatikanet var repræsenteret ved pro-

nuntius, ærkebiskop Giovanni Ceirano og den nylig ankomne nuntiaturold, msgr. Joseph Chenoud.

I indstillingen fra Det teologiske Fakultet fremhæves bl.a. studierne af Martin Luther, som biskoppen har haft et betydningsfuldt forhold til som biskop og som økumenisk teolog. Videre

Biskop Martensen

katolsk orientering
 Tilsendte artikler, bøger osv. i Danmark kr. 150 minimum, som læses, som regel 250 kr. i udlandet. Indlæg og breve, der ikke kan offentliggøres, sendes til: Redaktionen, Katolsk Orientering, Postboks 100, 2100 København Ø. ISSN 0952-2574.

Mangfoldighed i enhed

En tredjedel af katolikerne i Danmark er af udenlandsk herkomst

Ca. 1/3 af katolikerne i Danmark er af udenlandsk herkomst. Det skønner pastoralrådets udvalg for fremmedsprogede katolikker efter en undersøgelse i sognene fra 1992. En udlænding er i denne undersøgelse defineret som en person, der enten er født i udlandet eller født efter 1960 i Danmark af to udenlandske forældre.

Udvalget har dels talt med repræsentanter for fremmedsprogede menigheder, dels med repræsentanter fra tre menigheder, nemlig i Hørsholm, Svendborg og Århus. Formålet var at lytte til, hvilke pastorale behov, de fremmedsprogede har, og hvorledes disse forventninger er blevet indfriet.

fænomæn. Flere af disse grupper udtrykker ønske om en større kontakt med kirken i svirg, f.eks. ved fællesaktiviteter som udflugter, ungdomsmesser o.lign.

I menigheder, som er sammensat af mange nationaliteter er det nødvendigt med åbenhed og tolerance. Det er menighederne selv, der skal finde frem til den form for menighedsliv, der er egnet. Menighederne er vidt forskellige, og der kan ikke gives nogen opskrift, der gælder for alle. Sognepræstens og menighedsrådets ansvar bliver understreget, men i sidste instans er det hele menighedens opgave at bidrage til, at fællesskabet bliver for alle.

mer. *Maria Giudina Rasmussen* fra den italienske menighed var glad for at deltage i pastoralrådsmødet. De fremmedsprogede menigheder har ikke så tæt kontakt med de formelle strukturer i kirken, men efter at have deltaget i mødet er hun sikker på, at bispedømmet er i gode hænder med så mange kompetente og engagerede mennesker.

Mange har et billede af, at i en katolsk menighed er der et dansk flertal og så forskellige små grupper med andre sprog. Men realiteten er en anden, sagde *Erik Schou*. F.eks. er danskerne i mindretal i menigheden i Ålborg. *Kåthe Lund* spurgte, om vi havde et dansk, katolsk miljø, der kunne være basis for tilbud om hjælp til at leve et liv som katolik i Danmark?

Biskop *Hans L. Martensen* fremhævede betydningen af, at hver menighed selv finder den løsning, der er bedst for netop den: Alligevel bliver danskhed i Danmark ved med at være en fællesnævner, også for udlændingenes vej videre frem.

Har alle disse forskellige grupper tilstrækkelig berøringsflade med vores pastoralråd? Spurgte biskoppen. Hvordan er gruppernes plads i kirken struktur? I nogle lande, f.eks. i USA, har man i henhold til kirkeretten oprettet såkaldte personalogier for forskellige nationaliteter. Men det kan vi ikke gøre i Danmark, så små vi er, understregede biskoppen. *sw*

Tova Pedersen, Jacob Thomsen og Erik Zieler, alle fra forretningsudvalgsudvalget efter debatten om forretningsudvalgets berøring.

Åbenhed og tolerance nødvendig

Biskoppens referat for udlændinge, pastor *Czeslaw Kozon* supplerede med at sige, at ikke alene er menighederne meget forskellige, men det opleves også forskelligt fra menighed til menighed. Nogle steder opleves det som en vedsigelse i få fremmed ind i menigheden, andre steder føler danskerne sig fremmedgjorte ved det.

I mødet deltog repræsentanter for fem fremmedsprogede menigheder, nemlig den franske, polske, italienske, spanske og filippinske. *Marcelo Baltasar* fra den spanske menighed ønsker også mere kontakt med danske katolikker og peger på, at det især er vigtigt for den næste generation, som ofte heler ikke har sprogproble-

Pastor Czeslaw Kozon, biskoppelig referent for udlændinge.

Udvalget er i sin beretning kommet med en række konkrete forslag, der vil kunne tælle vejen for udlændinge til den katolske kirke i Danmark. Det største problem er af sproglig art. Derfor foreslås en håndbog for fremmedsprogede. Man tænker sig en bog i ringbind, der let kan ajourføres. Første del skal være en billedordbog over kirkelige udtryk. Anden del skal i skematisk form indeholde oplysninger om den kirkelige struktur i Danmark. Tredje og sidste del skal indeholde oplysninger om det enkelte sogn.

Gennem samtaler med katolikker af udenlandsk herkomst blev det klart, at de kulturelle traditioner betyder meget i det religiøse liv. Derfor er der mange, der foretrækker at gå til messe i grupper med samme sproglige og kulturelle baggrund. Det er en nødvendigt i Københavnsområdet, at man ser dette

Marcelo Baltasar fra den spansktalende menighed og Maria Giudina Rasmussen fra den italienske menighed var begge hovedsageligt i Københavnsområdet, at bygningerne trænger til

Pastoralrådets formand, Jan Lange: Bispedømmets økonomi svær at styre

Har bispedømmet brug for en økonom, der kan skabe overblik over bispedømmets økonomi, og bør biskoppen have et særligt økonomisk råd? Dette undersøges i øjeblikket, oplyste Jan Lange i debatten om forretningsudvalgets beretning.

Forretningsudvalget har erkendt, at der skal planlægges mere i fremtiden, og bispedømmet har forventninger, som er svære at styre. Vi har bl.a. bedt institutionerne om at neddæmpe deres udgifter, sagde formanden på et spørgsmål fra Johannes Nordentoft, der efterlyste en analyse af økonomien.

Forretningsudvalget har hidtil været biskoppens økonomiske råd, men i øjeblikket undersøger et udvalg med medlemmer fra forretningsudvalget og fra det biskopelige råd, hvilken model, man vil benytte sig af. Nu er det generalvikaren, som samler det hele, men det er et kirkeretligt spørgsmål om også han skal være økonomisk ansvarlig, sagde Jan Lange.

På et spørgsmål om sammenlægning af bispedømmets institutioner på G1. Kongevej i København, svarede formanden, at bygningerne trænger til

en grundig istandsættelse, og det ser ud til at blive vanskeligt at gennemføre dette projekt.

Jan Ophoff O. præmiente, at det kunne se ud som om, der er en skæv fordeling af præster i Roskilde og Tåstrup i forhold til det øvrige land. Bestyrelsen om at bygge en kirke i Tåstrup er taget, svarede biskoppen. Jeg

mener, at Tåstrup vil være et velegnet center for København Vest, idet der er megen udvikling i dette område. Selv om franciskanerne er kommet til Roskilde, vil det ikke betyde overbetjening af området, sagde han videre. Der er få præster til at betjene hele det vestlige Sjælland.

kk

Andelskassen OIKOS drøftes først i det ny pastoralråd

For grundigere at orientere pastoralrådet om, hvordan den eventuelle andelskasse Oikos fungerer, havde *Johannes Nordentoft* stillet forslag om, at arbejdsgruppen bag det kirkelige pengeinstituttet selv informerede pastoralrådsmedlemmerne om projektet.

Da det var sidste møde i denne pastoralråds-sammenlægning med mange beretninger fra udvalgene, kunne der ikke blive tid til en grundig behandling. Forretningsudvalget vil derfor tage sagen med til det nye pastoralråd, så der i den nye samling kan afsættes den

nødvendige tid til orientering og drøftelse af Oikos.

sv

Johannes Nordentoft.

Kursusvirksomheden i bispedømmet bør være i faste rammer

Udvalg foreslår, at der nedsættes et kursusråd og ansættes en kursuskonsulent

Pastoralrådet har indstillet til biskoppen, at der bør etableres en landsdækkende kursusvirksomhed i bispedømmet. I en beretning på pastoralrådets kursusvalg foreslås undervisning inden for områder som liturgiske tjenester, administration, tros- og kirkemusik. Desuden kan man forestille sig uddannelsesforløb i teologi og katekese, ligesom der kan være tale om kurser i trosudvikling.

Da kursusforsøgsordningen udløb i 1992, nedsatte pastoralrådet et kur-

susudvalg, så kursusvirksomheden kunne fortsætte i faste rammer. Jan Lange har som kursuskonsulent i løbet af forsøgsperiodens seks år vist, at der er et stort behov for katolsk kursusvirksomhed.

Udvalget foreslår, at biskoppen nedsætter et kursusråd på mindst tre personer. Rådet skal føre tilsyn med kursusvirksomhedens indholdsmæssige, pædagogiske, administrative og økonomiske sider.

Bispedømmet bør endvidere ansætte en kursuskonsulent, der er ansvarlig for kursusrådet. Konsulenten skal des lave en langsigtet planlægning af hele kursusvirksomheden, dels tilrettelægge og koordinere de enkelte arrangementer.

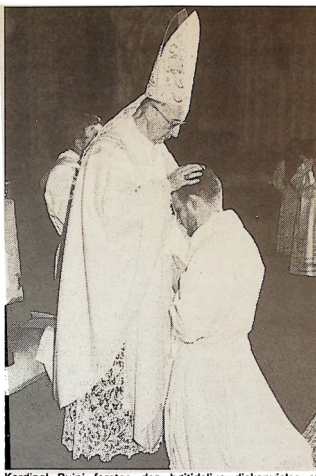
Udvalget ønsker, at der skal ske en geografisk spredning af tilbudene. Det er meningen, at kursusvirksomheden skal sættes på bispedømmets budget og regnskab. Det foreslås, at kursusrådet ned-

sættes i begyndelsen af 1994, så kursusvirksomheden kan træde i kraft den 1. januar 1995.

Mange af pastoralrådets medlemmer gav udtryk for, at det var et godt forslag, som de varmt støttede. Biskop Hans L. Martensen gjorde opmærksom på, at de mange ønsker fra udvalgenes side også havde en økonomisk side. Derfor ønsker han en økonomisk oversigt. Der må foreligge nogle valgmuligheder, for der er ikke økonomisk mulighed for fuldt ud at oplyde alle udvalgenes forslag. Derfor må der ske en afvejning, og man må beslutte, hvor meget man som bispedømme vil betale til f.eks. kursusvirksomhed, medievirksomhed osv.

Biskoppen regner med, at i løbet af de næste fem år vil tilskuddene fra Tyskland falde, fordi tyskerne skønner, at behovene i Østeuropa er større end i Norden.

sw

Kardinal Ruini foretog den højtidelige diakonvielse af Christian Noval i Laterankirken i Rom.

Christian Noval diakonviet i Rom

Christian Noval fra Skt. Antoni sogn, Brønshøj blev tirsdag 19. oktober sammen med 15 andre diakonviet af kardinal Ruini i Laterankirken i Rom. Mere end 1.000 mennesker var tilstede ved vielsen.

Christian Noval er for tiden i praktik i sognet S. Marco på Piazza Venezia. Han afsluttede teologistudierne i sommer og er nu på ni måneders gang med en akademisk grad i bibelstudier på Det pavelige Bibelinstitut. Christian Noval oplyser, at studiet vil tage tre år.

kk

Fra Det økumeniske Fællesråds efterårsmøde på Nyborg Strand:

Vi har alt, men det er også alt, hvad vi har

Under dette tankevækkende motto holdt Det økumeniske Fællesråd (DØF) sit årlige efterårsmøde på Nyborg Strand, og den Katolske Kirke samt flere katolske organisationer, som er medlemmer af DØF, var naturligvis repræsenteret, bl.a. ved generalvikar Paul Marx.

Kirkemes ansvar i samfundet

Den norske kvindelige professor i teologi Turid Karlsen-Seim holdt hovedforedraget, hvor hun især beskæftigede sig med kirkenes samfundsmæssige ansvar. Der er en stigende tilbehørlighed til at mene at »religion er en privatsag«, noget som kun angår intimitetsfæren, ikke det offentlige. Dér skal kirken blande sig uden om.

Men kirkerne består jo af enkeltpersoner, og det er vigtigt, at vi i fællesskab som kristne står sammen, tværs over alle kirkeskel, og »blandes os« ad demokratisk vej. Menighederens opgave kunne derfor være at stemmes, de marginaliseredes stemme,« af gå op mod noget af det, som er »in«, men er uevangelisk, og at arbejde for Fred, Retfær-

dighed og Naturens Ukrænkelighed.

Forbrug og præstationsras

I et andet indlæg kom formanden for Ligelighedsrådet Anne Grete Holmsgaard ind på, at vi er godt i gang med at gøre forbruget og præstationsrasen til det væsentlige, og at gøre mammon til vor gud.

Et af de emner, der siden blev taget op i gruppearbejde, var fundamentalismen. Dette begreb dækker tendensen til at læse Biblen helt bogstaveligt, uden at gøre sig tanker om dens historiske tilblivelseshistorie og baggrund. En lignende retning findes som bekendt inden for Islam og fungerer i f.eks. Iran, hvor samfundets love er identiske med Koranens.

Ikke længere dybe kløfter
Som katolsk medlem af en gruppe med dette emne måtte jeg ved et rundspør-

ge erkende, at mig bekendt findes fundamentalisme ikke inden for vor kirke. Jeg kan dog ikke lade være at spørge mig selv, om det skyldes, at lægfolket indtil for ikke så mange år siden ikke læste Biblen på egen hånd, med de farer for hjemmestrikede folketalinger det indebærer? Og dog: Er der en tendens blandt nogle katolikere til at tage hvert ord i pavens forskellige encyklika »fundamentalistisk«?

Det er altid en god oplevelse at møde kristne fra andre trossamfund og hver gang opdage, hvordan forskellighederne ikke længere er dybe kløfter, men væsentlige linjer, der nok trækker sammen, men som set i en større sammenhæng trods alt ikke betyder så meget, fordi vi alle er kaldet til at arbejde på Guds rige, og hvad det angår er det ikke så svært at trække på samme hammel.

Merete Klenow With

Redaktionen ønsker alle læsere og annoncører en glædelig jul og et velsignet nytår

Jan Lange

Udvalget for småbørn, forældre og kirke

Synlig opbakning nødvendig

»Når familierne med små børn ikke er der, sårer vi dem. Når de er der, er de til besvær«, indledte pastor Jan Ophoff debatten om beretningen fra udvalget for småbørn, forældre og kirke.

Udvalget konkluderer i sin beretning: »Hvis pastoralrådet ønsker, at indsatsen for småbørn og deres forældre skal føres videre på bispedømmets plan, skal der en mere synlig opbakning til, samt et mere forpligtende samarbejde mellem dem, som til daglig er beskæftiget på området og de instanser, som råder over de nødvendige ressourcer – både de økonomiske og de menneskelige.«

Udvalgsmedlemmerne har arbejdet sammen i seks år, dvs. også to år

under det foregående pastoralråd. Flere steder er der aktiviteter i gang, mens der andre steder er behov for nye ider, for udveksling af erfaringer, samt information om hjælpemidler, oplyser udvalget.

I »katolsk orientering« har der været to rubrikker: »Vi anbefaler« har bragt anmeldelser af egne religiøse bøger til småbørn, og »Sådan gør vi hos os« med udveksling af ideer fra sognene.

Udvalget havde gerne set udgivelsen af to børnebøger samt fire foldere tænkt som en hilsen fra kirken til barnet på dens første fire årsdage fra dåben. Det lykkedes ikke at få realiseret dette.

Udvalget fremviste eksemplarer af en dåbsbog,

Jan Ophoff O. Præm.

som det har færdiggjort. I en lille fotolommebog kan man sætte billeder fra dåben, og senere kan den suppleres med billeder fra 1. kommunionen og firmelsen. Bogen er tænkt som en gave fra menigheden til dåbsbarnet.

sw

Kirkens Kristus

For en måned siden bragte vi på forsiden pastoraldærets efterlysning af en voksenkatekese i bispedømmet. Redaktionen mente, at det var en forsidehæft, en af de vigtigste henstillinger af pastoral betydning. Ikke kun præster og lærere bliver jævnligt stillet overfor skolebørns og efterskoleunges spørgsmål om kristen tro og de ulike fage så hærjærende svar, de synes at have hjemmefra og fra voksnes verden i det hele taget.

De unges manglende viden om kristendom rører de mange voksnes egen troskrise.

Pastoralrådet henstiller, at det centrale udgangspunkt for hele den efterlyste flerårige katekese bør være kirkens Kristus. For hvis vi tillader en omfortolkning af Kristus, lige meget i hvilken retning, kulturhumanistisk eller pop-religiøs, da når betændelsen ind til kristendommens marv. Nok har religiøs underudvikling, ledsaget af dårlig smag og "kitsch", det amerikanske i dag kalder "sacro-pop", altid vanskeligt kirkens ansigt, men i dag kan voksnes nedsænkning af "barnerne" ikke længere svare for sig, når den tvinges til debat. Den kan ikke længere bære et langt menneskeliv.

I sin juleartikel på siderne 6 og 7 i dette nummer gentager biskoppen, hvad han ved flere tilfælde har påpeget: De samme kætteri-er om Kristus, der belastede kirken i det 3. og 4. århundrede, gnaver igen i kirkens trosbekendelse i dag. I sit lange bidrag om kirkens Credo i det følgende teologiskursus skærer biskoppen helt ned til roden af de kirkehistoriske splittelser, fejloftørligheder og deraf følgende fejlslutninger, som ved arianisme, nestorianisme, pelagianisme, gnosticisme.

I dag hedder de noget andet, gerne på engelsk. Under nyreligiøs dække sniger de sig ind i kristendommens krop og gør, hvad virus altid gør: de får betændelse og feber.

De, der har fulgt med i den pinagtige sag om to menighedsrådsmedlemmer i et københavnsk folkekirkesogn, ved efterhånden, at den enes tro på reinkarnation og den andens bekendelse til en sekts trosløse alligevel ikke kan tvinge dem til at forlade Folkekirken. Uanset lutheriske teologer og biskoppers klare udsagn om, at deres meninger er uforenelige med kristen tro, påberåber de to sig kirkens rummelighed og dens valgssystem. Her gøres der virkeligt et forsøg på at flytte grænserne for kristendommens trosbekendelse, så den blotendes fremmedlegemer, der kan blive til kræftsvulster.

Måske kender man katolikker af den observations, der godter sig indlægt over dette folkekirkens dilemma, men disse trossætler kan roligt lade deres skædfærd forblive i rygmarvsen – for vi er i samme båd. Også i vores katolske rækker mærkes den snigende nyreligiøse smitte. Den formår at indpæske sin ukatolske fundamentalisme under en fromme navne og visser vrede, når den afsløres. *New Age* og andet, til dandsked nedkogt amerikansk sekvenser eller fortyndet hinduisme finder vej ind de steder, hvor de møder uvidenhed om, hvad kirken tror. Måske har denne uvidenhed altid virket skuffende og handlingstøvrende, men i dag fører den ofte til direkte trosforvring og frafald.

For år tilbage så vor biskop sig nødt til i fem artikler her i bladet at tilbagegive den naive påstand om, at kirken aldrig officielt havde taget afstand fra reinkarnation. I dag er der flere virus, der søger sig ind i kirkens legeme.

Gæds Ord's "inkarnation", dets tilsynskomst i mennesket Jesus fra Nazaret, og vor trosbekendelse på, at denne Jesus trossætler kan roligt lade deres skædfærd forblive i rygmarvsen og mennesker, er troens kerne. Den skal ikke prives til religiøs skæride, ellers bliver vi medskyldige i kirkens åndelige død.

W.W.

Tendentios tolkning af aborttal

I 'katolsk orientering' nr. 18 tolker Torben Riis ud over overskriften "Danskernes siger faktisk NEJ til fri abort" yderst frit ud fra en meningsmåling foretaget af Observa.

Meningsmålingen viste, at 79% af danskerne er godt tilfredse med abortloven, som de mener, bør bevares som den er. Derudover er danskerne blevet spurgt om deres holdning til forskellige begrænsninger for at vælge provokeret abort. Her viser det sig, at danskerne ikke bider, at dårlige boligforhold eller et afbræk i karrieren er acceptable årsager til abort. Vold og risiko for alvorligt handicappede børn, mener danskerne, er acceptable abortårsager, mens befolkningen står dilt, når ustabil parforhold angives som årsag. Ud fra disse holdninger konkluderer Torben Riis, at den danske befolkning reelt kun giver deres tilslutning til en brøkel af de ca. 20.000 provokerede aborter, der

årligt foretages herhjemme og derfor faktisk er imod fri abort.

Kan det mon passe, at Torben Riis ikke kan forestille sig andre end de nævnte 5 årsager til, at 20.000 danske kvinder hvert år vælger en provokeret abort? Hvis det forholder sig således må Torben Riis verdensbillede da

være vidunderligt ukompliceret! Noget tyder på, at det hænger sådan sammen, anders forklaring kan der vel ikke være på, at Torben Riis kan få 79% af danskerne til at være et mindretal!

Tal er til for at blive tolket, men det kan da ikke passe, at man i 'ka-

tolsk orientering' tolker tal så pinligt tendentios.

I øvrigt kan man spørge sig selv, hvad 3 billeder af for tidligt fødte børn har med abortbetænde på gøre.

Mathias Bruun Petersen

Svar: Vi bragte billeder af hvad disse fostre kunne være blevet til. Red.

Der er ikke tale om trussel

Lederen i 'katolsk orientering' af 10. november 1993 indeholder følgende udsagn om de nye nævnelige rundskrivelse *Sandhedens strålgang*: "Her trues katolske universiteter [...] med at miste retten til at kalde sig katolsk, hvis de ansætter docenter, hvis moralske menneskesyn er i strid med kirkens officielle lære. Eller - er dette uvenlige afsnit i rundskrivelsen ikke pavens egne ord alligevel?"

I sandhedens (!) interes-

se bør det nævnes, at der i det pågældende afsnit af rundskrivelsen (nr. 16) står: "Det er deres [biskoppens] opgave i forbindelse med den hellige stol at tilkende eller, i tilfælde af alvorlige inkonsekvenser, at fratage sådanne skoler, universiteter, hospitaler og socialmedicinske institutioner, der påberåber sig at høre under kirken, retten til at betegne sig som 'katolsk' (oversat efter den franske tekst). Der er med andre ord ikke tale om en trussel mod de læreanstalter, der ansætter docenter, hvis moralske menneskesyn er i strid med kirkens officielle lære." Paven fastslår derimod, at biskopperne skal sikre, at betegnelsen 'katolsk' ikke misbruges.

Desuden bør det nævnes, at der i rundskrivelsen i det citerede afsnit er to henvisninger til kirkeretten (ved "skoler" til § 803, stk. 3, ved "universiteter" til § 808). Disse paragraffer bestemmer netop, at de pågældende institutioner ikke må bruge betegnelsen 'katolsk' uden den kirkelige øverhøjeds tilladelse. Det "uvenlige afsnit" i rundskrivelsen er derfor ikke pavens "egne ord", men hans påmindelse om, hvad der er gældende ret inden for den katolske kirke.

Burde lederen af 'katolsk orientering' ikke have orienteret sine læsere om dette?

Peter Ryom

W.W.

Endnu store og væsentlige forskelle

I 'katolsk orientering' nr. 17 af 27. oktober står der på forsiden følgende overskrift: "Den katolsk-lutheriske dialog: Forskellene ikke længere grund til kirkesplittelse." Denne overskrift har sikkert fået mange til at reagere.

Er det muligt, at en forening mellem den katolske kirke og de lutheriske kirker er nært forestående?

Jeg besluttede at besøge Det pavelige Råd for Kristen Enhed i Rom for at deltage på den af de mange møder på det økumeniske møde i Würzburg, som 'katolsk orientering' skrev om i nr. 17. Msgr. Albert Raem mente bestemt, at det som stod i artiklen, nemlig: "at der på mødet i Würzburg var opnået vidtrækkende teologiske tilnærmelser" var korrekt.

Men dette indebærer ikke, at den katolske kirke i dag er parat til en forening med de lutheriske kirker.

Der er imidlertid særlige teologiske spørgsmål, hvor man i dag er kommet så langt i dialogen mellem kirkerne, at man meget vel kan sige, at 'forskellene

ikke længere grund til kirkesplittelse." Et sådant spørgsmål er det lutheriske syn på, hvordan menneskeligt retfærdiggøres. I dialogen på netop dette punkt er de lutheriske og katolske teologer hovedsageligt enige.

Men dette spørgsmål er båret af mange. På andre områder har man ikke nået samme grad af overensstemmelse, og man kan i dag ikke afdræjde alle forskelle mellem katolicisme og lutherdom som betydningsløse. Der er forskelle, som endnu regnes for så store og væsentlige, at en forening mellem lutheriske kirker og den katolske kirke i dag ikke er mulig.

Til trods for, at over på mødet i Würzburg var opnået vidtrækkende teologiske tilnærmelser, var overdevener der båd om frugtbar samarbejde kirkerne imellem.

Man vil gøre det, som paven opfordrede til i økumenisk tale i Sverige i 1989: Arbejde i dag for det, som kan blive muligt i morgen.

Bljörn Göransson
Collegio Svedese, Rom

N.R.M. Oppermann

Oplevelser og Tanker på Vejen

Nogle tilbudsider af personer og begivenheder. Thomsens Bopghandel, Aabenraa. Tf. 74 62 22 29. 80 sidet. 95 kr.

Bolden er givet op!

»De katolske skoler står mere end nogensinde over for deres besægtelsestid. Vi har nogle værdier at tilbyde, som mange sukker efter, og som desværre endnu flere ikke engang er klar over, at de har behov for«. Det siger den nye formand for Foreningen af katolske skoler i Danmark, Georg Høhling i en samtale med »katolsk orientering«. Foreningen har for nylig afsluttet et større møde med bestyrelserne ved skolerne, hvor der bl.a. blev drøftet værdier og normer. Forud havde skolelederne nogle måneder forud drøftet skoleforeningens fremtidige opgaver.

Af Knud Helsted Kluge

»På hvilke måder mener I, at de katolske skoler i Danmark skal sætte her og nu? Bolden er givet op!«

Det sagde Georg Høhling, formand for Foreningen af Katolske Skoler i Danmark (FAKS) til landets 24 skoleledere, da de mødtes første gang efter foreningens nye vedtægter blev dannet få måneder tidligere. Skolelederne var forsamlet på hotel H.C. Andersen i Odense den 30. august og 1. september for at drøfte den katolske skoleforenings fremtidige opgaver.

Georg Høhling er også skoleleder på Skt. Joseph Søstrenes Skole i Ordrup. Skoleforeningens vedtægter fra april i år var emne for Odense-konferencen, hvor skolelederne fik mulighed for at brainstorme omkring FAKS's nye programmerklæring. Georg Høhling var eneste oplægsholder.

Det kristne livssyn må vægtes højest

Vi må bl.a. i forhold til vort personale afspejle det kristne livssyn, som må vægtes højere end det økonomiske. Dette kristne livssyn bør udformes i en gensidig respekt for hinandens arbejde. Medarbejderne bør tilsvarende vise respekt, hensyn og tole-

rence over for virksomheden som helhed, sagde Høhling videre.

Han mente også, at de katolske skoler bør forholde sig grundigt til den nye folkeskolens og derefter profilere egne værdier og holdninger.

De katolske skoler ser barnet som et unikt skabt væsen med præcis dets særlige værdier.

- at hjælpe barnet til at realisere disse værdier og udvikle dem,

- at tage ansvar for dem, at hjælpe barnet herefter, definere sine helt personlige og egne mål

- at hjælpe barnet til herafter at vurdere sig selv ud fra dets eget mål og ikke gruppens mål, - at hjælpe barnet til derefter at se de andre barns værdier som muligheder og ikke konkurrence, og ikke konkurrence, man skal forsvare sig imod,

... det er kristen tankegang og pædagogik.

I den nye skolelov bruger man megen energi på ordet »differentiering«, og det er jo godt, siger Georg Høhling. Men på vore skoler bliver differentiering meget mere end en pædagogisk teori, det bliver en praksis naturligt affødt af det værdigrundlag, vi kalder »det kristne livssyn«. Det er af alt afgørende be-

Georg Høhling

tydning, at vi kender og realiserer dets værdigrundlag.

De katolske skolars idémødet

På et spørgsmål fra »katolsk orientering« om problemerne med AIDS, siger Georg Høhling: Det bekymrer mig virkelig, når jeg får f.eks. AIDS-oplysende materiale i hænderne. Vi har ualmestieligt at gøre med en ekstremt farlig sygdom, men det værdigrundlag og menneskesyn, jeg læser ud af meget materiale, har efter min mening ikke noget at gøre med det kristne værdigrundlag.

Hvad går vi så på de katolske skoler? Vi kan ikke lade de unge mennesker uoplyst fortsætte Høhling, hvorefter han spurgte: »Er der i øvrigt

fælles fodslag på vore skoler, hvis vi f.eks. samlede alle skolerne biologilærere og spurgte dem, hvordan de takler et sådant emne?«

Det er vigtigt, at vi omkring emner, der klart udfordrer skolerne holdning og etikforståelse, da også indbyrdes definerer ordrammer, som vore lærere kan forholde sig til.

De katolske skoler står mere end nogensinde over for deres besægtelsestid. Vi har nogle værdier at tilbyde, som mange sukker efter, og som desværre endnu flere ikke er gang et klar over, at de har behov for. Reklamefirmaer er vant til at gøre opmærksomme på de behov, vi ikke vidste vi havde. De katolske skoler kan ved aktiv synliggørelse af deres værdigrundlag tilsvarende

lukke øjnene op for de behov, og det materialiserede og teknologiske samfund på det nærmeste har skjult for den enkelte.

I den brede opinion er der ikke 100% klarhed omkring de katolske skoler identitet.

Det er gode skoler, hvor det faglige er i top - men det gælder også mange kommuneskoler!

Det er holdningskoler, hvor der er en god disiplin - men det gælder også mange friskoler!

Det er skoler, der i hele deres pædagogik og planlægning, opdrager børnene ud fra det kristne livssyn, så børnene ud fra netop dette værdigrundlag måler deres faglige dygtighed og sociale formåen, og ud fra dette grundlag konstant opføres til at se sig selv som en værdifuld kilde til et lidt bedre morgendags samfund. Det er ikke bare skoleholdning, det er ligefrem identitet, sagde FAKS-formanden.

De katolske skoler har lige præcis en bestemt identitet, men det kræver konstant årvågenhed i så hastig en udvikling at bevare denne identitet og at tilstræbe, at den bliver synlig i al glimteren omkring.

Dan nærmeste fremtid

Skoleledernes møde sluttede med et program for den nærmeste fremtid:

1. Udsendelse af et nye vedtægter samt et følgebrev til hver eneste af foreningens ca. 700 ansatte.

2. Møde den 20. november for alle skolebestyrelser.

3. Kursus i marts 1994 for alle nye lærere på katolske skoler.

4. Møde i oktober 1994 for så mange af foreningens medarbejdere som muligt.

Konferencen har allerede sat noget igang. Således tog nogle bibliotekarer for nylig den direkte henvendelse fra FAKS ville være alvorligt, og de spurgte om FAKS ville være til organisering et samarbejde for

skolerne biblioteker. FAKS-formanden stillede sig positiv over for at afdekke dette særlige skoleområde i et samarbejde med skolebibliotekerne, og han ville sørge for, at der opstillede både opgaver og handlingsplan.

Et andet initiativ går på at lave regionale kurser omhandlende de katolske skoler identitet set i lyset af den nye folkeskolereform 1994. Grundarbejdet her til er allerede igang.

FAKS mødtes med skolebestyrelserne

Skolestyrelserne har netop haft deres møde i Odense, hvor man her pegede på, at de katolske skoler bør have fat i flere af de katolske børn. Derudover mente man, at FAKS aktivt skulle henvende sig til katolske lærerstuderende for at skabe kontakt. Bestyrelsesmedlemmerne udtrykte glæde over, at dette møde var kommet i stand, og de så gerne flere kurser. I særlig grad pegede man på betydningen af at arbejde med værdier og normer.

Georg Høhling havde forinden omtalt FAKS placering i den europæiske skoleorganisation CEEC. Man vil netop i denne organisation iværksætte en større undersøgelse af værdi- og normbegrebet i det vestlige Europa. Undersøgelsen skal foretages af en katolsk professor i sociologi på Holland.

De erfaringer og konklusioner, man når frem til, skal danne grundlag for den indflydelse, man vil indvirke på skolepolitikken fra Bryssel.

Georg Høhling nævnte, at CEEC har væsentlig indflydelse i Bryssel, hvorfor han ser denne organisation som et væsentligt instrument til at komme videre.

Georg Høhling udtrykte glæde og optimisme omkring FAKS betydning og fremtid. Nu gælder det om bevidstgøre inddatit for derefter at lade vor stemme høres også udadtil, siger han.

Skolerne ser det som deres opgave

- at fremme elevernes forståelse for de kristne værdier,
- at skabe mulighed for et personligt gudsforhold bl.a. gennem deltagelse i kirkeliv,
- at lære eleverne at skelne mellem godt og ondt, sandt og falsk,
- at give eleverne forståelse for de åndelige værdier som overordnet de materielle for gennemgang at styrke den enkelte elevs personlige frihed over for den materielle verden,
- at styrke elevernes holdning over for arbejde og ansvar,
- at skabe sådanne betingelser, for elevernes udvikling, at de gennem indsigt og færdighed får mulighed for selvstændig tilegnelse og erkendelse, for derigennem at kvalificere dem til en frugtbart og kompetent indsats i det moderne samfund.

STENO-BUTIKKEN

Vesterbrogade 28, 2. sal. tv.
1620 København V.

(nær hjørnet af Vesterbrogade og Stenogade)

holder åbent hver dag fra kl. 10-16 i løvstidene også om lørdage.

Vi kan tilbyde mange forskellige julelys fra kr. 56,- (brug dem som gave i stedet for en buket, julekort og julegave) Laks, julelys, kites og klædemusik, blomster, kors, rosemarin, vildsvanskar, bøger etc. Vi glæder os til at se Dem.

Gid vi i bekendelsen af Maria som Guds mor må genfinde hele dybden i vor kristne jul - genfinde dybden i vor bekendelse af Jesus Kristus som sand Gud og sandt menneske og bekendelsen af den treenige Guds kærlighed, der har vist sig i det barn, der blev født i Betlehem, siger biskoppen i sin julehilsen til alle i bispedømmet.

Maria, Guds mor

Af biskop Hans L. Martensen

Trosbekendelsen og Maria

Katolikker kalder Jomfru Maria »Guds Mor«. Denne bekendelse er det mest centrale og vigtigste af alt, hvad kirken tro bekender om Maria. Det er et udsagn, der kan virke chokerende, ikke mindst på moderne sekulariserede mennesker. Alligevel hører dette, at Maria er Guds Mor helt umistelig med til den katolske tro, og i det øjeblik, vi nægtede denne del af bekendelsen, ville vi ikke mere være katolikker.

Hvordan kan det gå til, at trosbekendelsen centralt beskæftiger sig med et menneske? Jomfru Maria er jo på ingen måde guddommelig, men et menneske som vi andre. Er trosbekendelsen ikke ifølge sin natur altid en bekendelse af den ene, evige og almægtige Gud?

Udsagnet om Maria som Guds Mor er så betydningfuldt for os katolikker, fordi det ikke først og fremmest siger noget om Maria, men om den Søn, hun fødte, Jesus Kristus. Når vi bekender, hvem hun var mor til, bekender vi dermed noget om hendes Søn - ja, når vi siger, hun er Guds Mor, bekender vi dermed noget om Gud selv. Vi bekender selve »menneskevordelensens« mysterium; vi bekender, at »Ordet er blevet kød og har boet iblandt os« (Johs. 1, 14). Det, som forekommer umuligt, er sket. Gud har rørt ved denne verden og er blevet en del af den; den Evige har ladet sig begrænse af tid; den Udødelige er blevet et dødeligt menneske; den Almægtige er gået ind i menneskenes almagt.

Gud er ikke - som nogen måske kunne forestille sig - kun blevet en del af menneskens ånd; han har

ikke blot oplyst deres sind og forstand. Gud er blevet »kød«, han er blevet en del af det ringeste: det »kødelige«, det materielle, det, som netop synes at forarge og tynde den menneskelige ånd. Det barn, der udfanges i Marias moderskød, og som udsættes for kulde og menneskelige behov i krybben - dette barn er Guds evige og eneste Søn. Marias barn er ikke blot menne-

sket Jesus af Nazaret, men Guds egen Søn, d med Faderen og guddommeligt som Faderen og Helligånden i evighed.

Skulle nogen tro, at dette kun er en trossætning for os katolikker, er det helt forkert: Siden oldkirkenes dage har det været kristenhedens fælles bekendelse, at Maria er Guds Mor og i alle de ortodokse kirker i Østen, holdes titlen »Theotokos«,

Maria, den »Gud-føden-de«, i højeste ære.

Martin Luther holdt med stor bestemthed fast ved, at Jomfru Maria er Guds Mor. Selv efter bruddet med den katolske kirke taler han atter og atter om Maria som Guds Mor, f.eks. i hans berømte kommentar til Jomfru Marias Lovsaag: Og indtil sin død holdt han fast ved denne bekendelse.

Maria og vor Kristus-forståelse

Et afgørende vendepunkt i disciplinens historie fandt siveen siger folk: Jeg er? Og derefter: Men I, hvem siger I, jeg er? (Jfr. Mat. 16; 13-15). Peter giver troens svar: »Du er Kristus, den levende Guds Søn« (Mat. 16, 16). Dette spørgsmål og dette svar gentages i historiens løb. Nogen har ment, at Jesus ganske vist var en stor mand og betydningsfuld i sin art; men dog på linie med så mange andre profeter, religionsstiftere og store åndelige personligheder. Peters og troens svar går ud på, at Jesus til forskel fra alle andre er helt enestående: den levende Guds egen Søn, der træder ind i menneskehedens historie.

Men også på grundlag af det troens svar, Peter gav, opstod i de første århundreder en opslidende strid blandt de kristne indbyrdes om den nærmere forståelse af Jesus Kristus set i troens lys. Nogle mente, at mennesket Jesus og Guds evige Søn var to personer, og at det først var ved dåben i Jordanfloden, at Guds Søn tog bolig i Jesus af Nazaret. Andre mente, at det menneskelige ved Jesus mere eller mindre var et »skind«-læno-men, og at han i virkeligheden hverken var dødelig eller led på korset. Han havde én natur, som var guddommelig, og derfor ikke kunne lide eller dø.

Det er umuligt i en kort artikkel som denne at kom-

me ind på alle de teologiske stridigheder om forståelsen af Jesus Kristus, som gennemstrømmede kirkenes første 3 århundreder. Vi kender det dogmatiske svar, der efterhånden blev kirkenes katekettiske belæring: i Jesus Kristus, er der kun én person, men to naturer. Der er i ham den sande guddommelige natur og samtidig en sand menneskelig natur. Som menneske kan han lide og dø, og som sandt menneske har han brug for menneskelig erfaring og oplæring - som alle andre.

Alligevel er der i ham kun ét »jeg«, én person, som vi taler til. Gud og menneske træder os i møde som én og den samme i ham. »Maria, Guds Mor« blev et nøgleord for kirkenes Kristus-forsælselse og i virkeligheden også baggrund for kirkenes lære om den hellige Treenighed - et nøgleord, som den ulærte kunne forstå lige så godt som den skolede teolog.

Det aktuelle i dag Måske følger nogen talen om Maria som »Guds Mor« gammeldags eller usædvanlig for mennesker i dag. Det modsatte er dog tilfældet. Mange af de religiøse strømninger, kirken i de første århundreder måtte tage stilling til og distancere sig fra, er i dag blevet højaktuelle i nyreligiøse sammenhænge.

Mange lever i det daglige en materialistisk tilværelse. Desværre sker det hyppigt, at de, når de be-

Selv på flugt er Kristus verdens Herre med hånden på Jordkloden. Kapitæl i domkirken Autun, Frankrig. Ukendt kunstner.

gnder af interessere sig for det åndelige – bevidst eller ubevidst – kommer i stor modsætning til kristendommen.

Vi kan f.eks. i nyreligiøs sammenhæng møde samme tanke, som var udbredt i de gnostiske bevægelser, som kirken bekæmpede i de første århundreder. En grundopfattelse i disse strømninger var f.eks., at mennesket i sig selv, i sin ånd, har en guddommelig gnist; at mennesket derfor i sig inderside er guddommeligt og kan forløse sig selv. Talen om Maria som Guds Mor er for dem både absurd og overflødig, for alle mennesker er jo i sig selv guddommelige.

I modsætning hertil holder beklendelsen af Maria som Guds Mor fast ved, at Maria ikke er guddommelig, men at hun ved en enestående nådeudvelgelse blev kaldet til at føde Guds Søn til verden. Denne Guds Søn er i forskel fra alle andre mennesker i sandhed guddommelig.

Et andet fælles træk mellem de gnostiske strømninger og mange nyreligiøse tanker i vor tid er, at man opfatter ånd og materie som uforenelige modsætninger, og at det materielle er henfaldet til endeløse reinkarnationer, der engang må høre op, så selve den materielle identitet forsvinder. Kun ånden er guddommelig. Kun ånden vil overleve. Al materien er til syvende og sidst uforløst og kan ikke forløses.

Her overfor siger kristendommen med al vægt: Tværtimod! Også det materielle er en del af Guds

gode Skabning. Også det skal forløses. »Ordet er blevet kød«. Gud brugte det materielle – en kvinde og hendes moderskød for at trænge ind i vor verden.

Endelig er det en udbredt opfattelse i dag – og især i forbindelse med nyreligiøse åndelige interesser – at vi nok kan bruge Jesus som forbillede og inspiration. Men det, han har opvirket, »forløst«, os ikke. Enhver skal forløse sig selv ved at rette sig efter sin egen ånds liv.

Helt anderledes er den kristne indstilling: Det barn, Maria fødte til verden, var Gud selv, der kom for at forløse sin skabning fra det onde og for at vise den guddommelige kærligheds kraft: ingen har større kærlighed end den, der lever sig til for sine venner.

Mange nyreligiøse strømninger ser selv-realiseren som deres egentlige mål. Det skal ikke nægtes, at kristendommen har en dimension af helbredelse, og dermed fuld realisering af den enkelte som menneske. Men mennesket, der fuldt ud realiserer sig selv og måske opnår en tilstand hinsides smerte og begær – er ikke kristendommens mål. Tværtimod, viser Gud os vejen ved at sende sin Søn på den måde Filip-beretvært beskriver: »Sånt han var i Gudoms skikkelse, så fastholdt han ikke denne lighed med Gud som et røvet bytte; men han gav afkald og tog slavens skikkelse og blev menneskelig lig; og da han i fremtræden fandtes som et menneske, ydmygede han sig selv og blev lydigt til døden – ja, døden på et kors« (Filip, 2, 5-7).

Maria som Guds Mor sammenfatter det hele: Det var Gud selv, der tog initiativet. Det var ikke mennesker, der realiserede sig selv. Måten var heller ikke, at Gud skulle åbenbare en menneskelig visdom, der kunne realiseres det guddommelige. Tværtimod: Gud ville åbenbare sig selv som den kærlighed, der ikke søger sit eget og som giver livet for vennerne.

Gid, vi i beklendelsen af Maria som Guds Mor kan genfinde hele dybden i vor kristne Jul – genfinde dybden i vor beklendelse af Jesus Kristus som sand menneske og beklendelse af den irenne Guds kærlighed, der har vist sig i det barn, der blev født i Betlehem!

Glædelig jul!

Maria, Guds mor

Pastoralrådsklanen hjælper Josef og Maria i Somalia

Kirsten Brink, der for nylig har arbejdet i Somalia som sygeplejerske opfordrede på pastoralrådsrådet til, at messekollekter på 3.000 kr. skulle gå til to små børn i landet. Hun lovede senere i et brev, at informere yderligere om børnene. Kirsten Brink understreger, at hun ikke som Røde Kors medarbejder kan køre sit eget hjælpeprogram. I stedet kan man f.eks. støtte Caritas juleindsamling, som går til bespisning af fattige i Peru.

Kære pastoralråds-medlemmer!
Tak - tusind tak - for jeres kollekt og jeres forben ved de to små børn i Somalia.

Jeg fandt dem for et år siden. Drengen, som er ca. 5 år, sad i et hulrum i stammen af et stort træ. Han var for svag til at kunne bevæge sig.

Pigen sad i sin mors arme. Moderen sad lænet op ad et træ. Hun så død ud, så jeg standsede min vogn og gik derhen. Det var rigtigt. Moderen var død. Den lille pige levede, så hendes tog med. Hun er knap et år.

Begge børn blev bragt først i en lejr, hvor jeg hver dag kom med mad og medicin, så jeg kunne følge dem. Jeg havde hver gang lidt karnemelk med som kosttilskud.

Lige før jeg rejste hjem, lykkedes det at få netop disse to børn bragt sikkert.

Drengen kom i et »børnehjem«, som samtidig er en slags koranskole. Den støttes af en gruppe schweizere fra Zürich-egnen.

Pigen blev bragt hos min field-officer, der også var min tolk. Han er som-

lilzøge. Uddannet 7 år i Skt. Petersborg og senere 2 år i Helsingfors som pædiater. Han kender og accepterer kristne skikke. Han har selv 4 børn.

En schweizisk dyltze, Hans Peter Giess fra Frikalt, Zürich, rejser ind og ud af landet hver måned. Han har i 14 år arbejdet for hjælpeorganisationer blandt nomadefolk i Nordafrika. Hver måned bringer han pengene til børnenes ophold, og han kontrollerer, at pengene bliver behandlet godt.

Mange mennesker har i årets løb tilbudt at sende store eller små beløb til hjælp til børnene. Desværre har jeg måttet afslå, fordi jeg ikke kan køre mit eget hjælpeprogram og samtidig arbejde for Røde Kors.

Hans Peter Giess har fået tilladelse til at køre et direkte hjælpeprogram. Han er hjemme i Schweiz hver sommer og heste på sin vinfarm. Dår modtager han penge fra trofæller, som ønsker at hjælpe direkte.

Børnene er også blevet »adopteret« af søstrene på Åsebakken, der boder for dem dagligt. De sendte også brev ud til Somalia, at de har døbt børnene

Kirsten Brink har arbejdet som sygeplejerske for Røde Kors i Somalia.

Josef og Maria. Da disse navne også er småknavne, passede det fint.

I kontrakten for børnene står der: Klinthorstforhold: »Pastoralrådsklanen«. At have en indflydelsesrig klan bag sig er en livsnødvendighed for sådanne børn.

Hermed håber jeg at have gjort lidt rede for de to små børn. I er ikke på nogen måde forligtet over for dem, men jeg anbefaler dem til jeres forben, og jeg takker jer for pengene. De vil hjælpe børnene på så mange måder.

Kirsten Brink

Bønnens apostolat

ved Paul Keller S.J.

På vej op mod Mont Blanc

At brudfolkl, som forbereder sig til at agteskabes sakramente, må lære at stole på Krist nåde og lære i fællesskab at stole ja til værdierne af en rige og frugtbare kærlighed.

Mange unge af i dag er bange for at blive gift. Der kan være mange årsager. Men kirken er stadigvæk overbevist om, at vejen til samfundets åndelige vækst, til den kommende slægts og vor egen lykke er ægte kristne familier.

Forberedelsestiden skal hjælpe de forlovede til at kunne træffe en velovervejede, ansvarsbevidst og fri afgørelse for et liv med hinanden og for hinanden. Opdagelsen af ens egen svaghed og den andens begrænsning skal ikke kun

stimulere deres mod og besluttsomhed, men især uddybe deres tillid til Kristi hjælp.

»Herre, du befaler os alholdenhed. Jeg vidste, at ingen kan leve alforledende, hvis Gud ikke giver det. Hele mit håb hviler på din store barmhjertighed. Giv, hvad du befaler, og befal, som du vil!« (Augustin, Bekendelser 7).

Men bøn er ikke nok. Kun en beherstket seksualitet kan virkelig blye udtryk for ægte kærlighed. Den nødvendige selvdisciplin og selvovervindelse må være indøvet allerede i forlovelsestiden, ja, allerede fra barnsben af.

Selve agteskabets bygger på parternes ja-ord, men endnu mere på Kristi løfte

om hans hjælp. Han er den klippe, vi kan bygge på. Men vi må tage imod den hjælp, han tilbyder. Det sker i bønnen. Den, som ikke beder og dermed ikke bygger på Kristus, spiller roulette med sin partner.

Skal et agteskab lykkes, må man blive ved at bede. Psykologi kan være gavnlig, men alene kan den ikke skabe noget livsvarigt. Bøu vil sige: at lytte til Kristus, at leve i hans nærvar. Det er noget, som kan læres. Så vil Kristus engang kunne sige: »All, hvad du har gjort for din detgælle og dine børn, det har du gjort for mig!«

Når man i Alperne står på en af de store toppe, er udsigten og den vidunderlige stilhed ens løn for alle

anstrengelser. Man ser også, at der er andre tænder, som er langt højere endnu. Men disse kan kun nås, når man klatrer ned fra den top, det har kostet så meget at nå op til.

Er det ikke noget lignende med agteskab og hele det menneskelige liv? Længsten efter bare at få lov at se og føle lidt af evigheden får os til atter og atter at begynde på opstigningen. For på tinden af den usevnelige kærlighed er der usigelig skønt.

Januar 1994

At familierne må forstå vigtigheden af deres uundværlige bidrag til det kristne fællesskab og hele samfundets åndelige vækst.

»Tag imod min bøn
som et røgelsesoffer« Salme 141,3

Guld, røgelse og myrra

De vise mænd fra Østland, der drog i verden ud »på stand« for at finde og tilbede barnet i Betlehem, hvor mange var de? Det siger evangelisten Mattæus intet om. Han kalder dem heller ikke konger. Tværtimod: Den eneste kong, der er tale om, er Jesus barnet selv, »Jødernes nyfødte kong«, som visse mændene spørger om ved Herodes' hof. (Mat. 2,2 og 11).

Tre gaver
Men - der nævnes tre gaver, guld, røgelse og myrra. En talent guld var en klump på 58 kg. Myrra var aromastof brugt ved be-

gravlser. Røgelse betød vellugt både for de levende, der havde råd til den, og som offer til guderne.

Fordi Mattæus kun nævner tre gaver, drog oldkirkens teologer den ligefremme og tiltalende slutning: Tre gaver er lig med tre givere. Altså var der tre vismænd!

Den første, der skriver dette uanfægtet, er den græske teolog Origenes, der levede mellem år 186 og 254. Han kalder de tre for »magiere«, ikke helt at forstå som troldmænd, der havde med magi og tryllekunstner at gøre, men som lærde, der kendte stjernerens baner og symbolik.

Snarere astrologer end astronomer, sagt moderne. Traditionen gav dem hurtigt eksotiske navne, Caspar, Melchior og Baltasar. I navnet Caspar er der en biklang af Det kaspiske Hav, mens Baltasar umiskendelig afslører den babyloniske afgud Ba'al. Deres navne står tydeligt at læse over deres hoveder i den berømte mosaik i den »nye« San Apollinare-kirke fra det 6. århundrede i Ravenna.

De medbragte altså guld, røgelse og myrra.

Dyre søger
Det gamle Testamente har nogle hårresende eksempler på kongelig ødselhed.

Da dronningen af Saba besøgte kong Salomo, skænkede hun ham ud over de 120 talenter guld »røgelse i store mængder«. Salomo brugte sin årsindtægt i guld (666 talenter!), deri ikke medregnet, hvad der kom ind i skat fra de undervungne nabofolk og fra handelsforbindelser med hele Arabien, ikke til nødhjælp, men til at øde dem på 300 guldskjolde, der skulle hænge i hans Libanon-skovhus. Også hans elfenbenstrøne, blev overtrukket med guld. Nonchalant beretter forfatteren til 1. Kongebog »Sølv regnedes ikke for noget i kong Salomos dage! (1. Kong. 10, 10-21).

Hør profeten Esajas:
»Kameler i mængde
flokkes om dig,
dromedarer
fra Midjan og Efa,
fra Saba kommer de
allesammen;
de bærer guld og røgelse,
de forkynder herrens pris.«
(Es. 60,6)

Gamle opskrifter
Fra oldtiden har man i Østen kendt til dyre blandinger af harpiks, træ, blomster og olie, der duftede endnu stærkere, når

I Stefansdomkirken i Wien er det Jomfru Maria, der har fået den tredje kongekrone på. Altertavlen er fra 1442. Fotoreportage KNA.

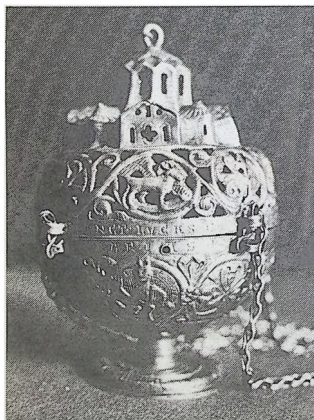
de blev drysset på gløden af kul. I paladser og rigmandsboliger spredte de en behagelig aroma. I det hele taget betød vellugt meget under varme, svedige himmelstrøg. Røgelse havde den fordel frem for guld og myrra, at imens den pirrede sanserne med sin fede, sødlige duft, stod en tæt sky af hvid røg i vejret fra karret, så snart pulveret faldt i ilden.

Vi kender blandinger, hvori der indgik hele 10

ingredienser: Rosenblade, lavendelblomster, violrod, sandeltræ, salt, harpiks, myrra, kassia, safran, kanel og olivenolie. Når blandingen var hærdet blev den stødt til pulver eller korn. De var så kostbare, at de hørte til de fineste gaver, man kunne forære et menneske. Kun fyrster havde råd til dem. Netop derfor er vismændene fra Mattæus-evangeliet hurtigt blevet ligestillet med konger.

»Hvad er det, der kommer op fra arkener som røgelyer ombelget af myrra og røgelse, af alle handelsmændens krydderier? Det er jo Salomos bærestof! (Højsangen 3,6)

Hødensk skik
I Babylon blev der brændt til tonsvis af røgelse af tære for guden Ba'al. Egypterne frembar tre gange om dagen et røgelsesoffer

»Og da han (Lammet) fik bogen (med de syv segl), faldt de fire væsener og de fireogtyve ældste ned for Lammet, hver med sin harpe og sine guldskele fyldte af røgelse - det er de helliges bønner«.

Joh. Åb. 5,8

»Og der kom en engel og stillede sig ved altret med et røgelseskar af guld, og han fik givet megen røgelse for at lægge den på guldaltret foran tronen sammen med alle de helliges bønner«.

Joh. Åb. 8,3

for solguden Amon. Ikke så underligt, at også jøderne kendte denne skik. I lange tider tvivlede mellem brugen og fordelmølsen af den. Moses forsøgte dog at gøre brugen betinget. Han havde sin egen recept: Et røgelsesoffer tilbød der med stakte (det er harpiks fra styraksbusken), onyx-musling, galbanum (gummiharpiks fra Persien) og ren virak, »lige dele af hvert«, skulle blandes med salt og var »forbeholdt Jahve«.

Advarsten er klar og barsk: »Den, der tillægger lignende røgelse for (selv) at nyde dens duft, skal udrøddes fra sin slægt« (Exodus = 2. Mosebog 30, 34-38).

I Israel bliver derved den opstigende røgsky til et symbol: Således stiger menneskets bøn op til Guds majestæt. Det er dette offer, Zakarias bringer efter lodtrækning mellem templets præster. (Lukas 1,9). Ikke blot er gammel hedensk skik gennem Bibelen blevet til hellig handling, forbeholdt den ene og sande Gud, tanken om den opstigende bøn var nærliggende.

»Tag imod min bøn som et røgelsesoffer, og mine løftede hænder som et oftenoffer«.

(Salme 141,3)

I Det gamle Testamente var Guds årkeengle især Guds budbringere til os, i Det nye Testamente bliver de til væsener, der bærer vor bøn op til Gud. I Johannes Åbenbaring kap. 5,8 er røgelsen identisk med »de helliges bønner«.

Brug i kirken

Vi ved ikke med sikkerhed, om de første kristne afviste brugen af røgelse for derved at tage afstand fra hedenske skikke. I Romerriget ofrede man virak for kejserens statue. Det har kostet mange livet at

nægte netop denne hyldest, som i princip anerkendte kejserens guddommelighed.

I hvert fald skrev Tertullian i sin »Apologeticus« (han levede mellem 160 og 225), at den offergave, en kristen burde forære sin Gud snarere var bønner i stedet for trædråber fra et arabisk træ!

Endog Den hellige Augustin (354-430) understreger, at »vi behøver hverken at drage til Arabien for at købe, eller gennemrode den griske købmænds ladning for at finde røgelse: Gud forventer lovprisningsolte, ikke røgelsesolte«. I samme tobesfald afviser Jeremias brugen af røgelse: »Hvad skal jeg med røgelse fra Saba, med den gode kalmus fra et fjernt land?« (Jer. 6,20).

Altret er Guds trone

Det varer i hvert fald indtil begyndelsen af det 5. århundrede før brugen af

Englen fra domkirken i Amiens.

virak bliver gangs i den katolske gudstjeneste. Og fremstillingen er blevet billigere, man nøjes med harpiks og blomsterfrø.

Først tilbyr altret; det er Guds trone. Det er både »offerhøjen«, hvorpå Kristi offer skal fremføres og nadverbordet, der skal bære sakramentets hellige specier. Ved selve alteret vil der blive afbrændt en smule røgelseskom på hvert af altrets fire hjørner. Derved er altret helligt, udelukkende forbeholdt Herrens offer og eukaristi.

I påskentten tilbyr det store påsketyl. Ved velsignelsen af røgelseskomene inden de strøes på ilden siger celebranten »Denne røgelse, som velsignes af dig, Herre, stige

med urette virker orientalsk og kulturfremmed på mange af vore trosfæller. Men bibelsk er de i hvert fald. Røgen stammer ikke fra de brænd- og slagtofre, Gud ikke finder velbehag i (Jfr. Jeremias 6,20). Den synliggør kirkens bøn og hyldelse til kongernes konge. »Se, nu er Guds bolig hos menneskene«. (Joh. Åb. 21,3).

Menneskers bøløg velsignas Således må menneskers bøløg dog ikke indvies.

I mange egne i Tyskland holder man liv i en ærværdig tradition: Med kridt skrives der på alle dørenes overligger + C + M + B +. Latinkyndige påstår, at det er forbotgaverne til Christus Mansionem Benedicat (Kristus velsigne huset). Men mange troende anbringer disse tre bogsta-

ver over deres døre netop den 6. januar, for det er festen for de tre vise mænds indtræden i huset, hvor »de fandt barnet og dets moder Maria«. Så står C, M og B ved et lykkeligt træf for Caspar, Melchior og Baltasar!

Og da festen for Herrens epifania, hans åbenbarelse for alle andre folkeslag end jøderne netop fejres på denne dag (eller nærmeste søndag, i 1994 allerede den 2. januar) har det været oplagt at se disse tre ikke-jøder som repræsentanter for hele verdens befolkning. Derfor er den ene hvid, den anden blå og den tredje er den gule race, den tredje er en kulturs mauretanier. De er symboler på verdenskirkenes vækst. Deres guld og røgelse og myrra ærer Kristus som konge, Gud og menneskesøn.

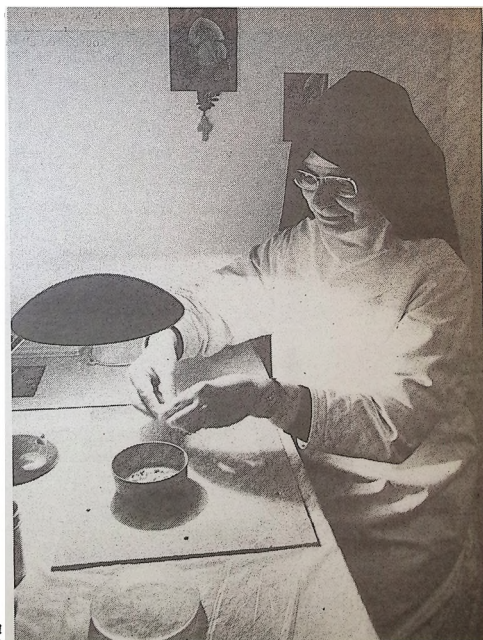
W.W.

op til dig, og din barmhertighed dale ned over os».

Kirken og altre, og i højmesen også offergaverne af brød og vin bliver festligt indviet ved, at sæjler af hvid røg - helst gennemstrålet af solen - hylter det hellige sted og gaverne i skyer, der ikke

»Olie og røgelse glæder hjertet, og venskabets sødme styrker sjælen«.

Ordsprogenes Bog 27,9

Det er harpiks fra Boswellia-træet, som blandes med aromastoffer, fortæller søster Maria fra Maria Heimsuchung-kloster i Steinfeld i den tyske Eifel.

Det sorte Afrika kommer med sine gaver.

Orientering fra sognene

9. 31. dec. og januar 1994

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de fåge numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 2, der udkommer 26. januar 1994 er mandag den 10. januar 1994 for februar 1994. Manuskriptet sendes bedst til Kirsten Starup på skriftlig orienterings redaktion Vestergaardsgade 3 s., 1620 Kbh. V. Tel. 31 21 14 44.

Dansk julemesse: kl. 16.30.
Søndag d. 26. 2. juledag kl. 10.
Engelsk kl. 18.
Lørdag d. 1. januar. Messe kl. 16.
Søndag d. 16. Messe kl. 10.
Søndag d. 23. Vietnamesisk messe (p. Tuyen) kl. 11.
Søndag d. 30. Messe kl. 10.

Lemvig/Holtebro/Struer Hellig Kors Kirke, Lemvig
Sognepræst Leo Kertz 86 42 97 30 el. 86 62 36 41
Kontaktpers. i Lemvig. Rita Sørensen tlf. 97 82 22 42.

Messe:
Søndag 12. kl. 10. Messe og undervisn. Lørdag d. 25. 1. juledag kl. 10.
Søndag d. 9. januar. Messe kl. 10 (underv.)
Søndag d. 23. Messe kl. 10, fulgt af k.kaffe.

Jesu Hjerte Kirke, Randers
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst Leo Kertz tlf. 86 42 97 30
Menighedsrådsformand: Villy Sørensen. Tlf. 86 42 39 29.

Messetider:
Søndag: Kl. 10.
Hverdage: Som meddelet ved søndagsmessen og på opslagtavlen. Som regel mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 8.15. Fredag (evt. hos søstrene). Skolegudstjeneste ved sognepræst Viggo Jensen el. Leo Kertz hver onsdag kl. 8.15 og 9.
Fredag d. 3. Tjebødelise kl. 18. Messe kl. 19.

Lørdag d. 4. Ministrant møde kl. 10-12.
Søndag d. 12. Messe kl. 15.00 fulgt af adventstif i skolen indtil kl. 18.
Søndag d. 19. Familiemesse og undervisning.

Onsdag d. 22. Bodsangend med messe.
Lejlyng ind til skrifte efter messen.
Fredag d. 24. Juleaften Midnatsmesse kl. 10. Om formiddags skrifte 10-12.

Lørdag d. 25. 1. juledag. Messe kl. 10.
Søndag d. 26. 2. juledag. Messe kl. 10.
Fredag d. 31. Nytårsfest. Taksigelsesmesse kl. 16.30.
Lørdag og søndag kl. 10.
Fredag d. 7. kl. 18-19. Tjebødelise. Messe kl. 19.

Søndag d. 9. Ordets gudstjeneste kl. 10.
Søndag d. 23. Familiemesse med undervisning.
Mini KUK mødes d. 1. og 15. december.
Maxi KUK mødes d. 8. og 22.
Mødere begynder kl. 19.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Rysegade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66. Fax: 86 19 45 81.
Præsterne: Adolf Meister SJ, 86 18 57 66, Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33, Piet Reijnders SJ, 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund 86 12 47 27.
Sognesekretær: Bengt Jensen, 86 13 56 66.
Søndagsmesse: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.
Hverdagsmesse: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: sø. 19.12, 26.12, 2.1., 16.1. kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Juledag, 25.12. kl. 14, sø. 23.1. kl. 14.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.
Juleaftenmesse (familier med børn) 24.12. kl. 14.
Julenat 24.12. kl. 24.
Juledag 25.12. kl. 10, 17.
2. juledag, 26.12. kl. 10.

Nytårsafstemsmesse: Fredag 31.12. kl. 16.
Nytårsdag kl. 10.
Medarbejderfest - messe: Lørdag 6.1. kl. 12, fest bagefter.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 17-19, eller efter aftale.
Desuden 20.12., 21.12., 23.12. kl. 17-19.
Skolemesse: Hver tirsdag og første fredag kl. 8.

KUK: Hver tirsdag kl. 19.30.
Mini-KUK: Hver mandag kl. 18.30.
Ministrantgrupper: Hver anden onsdag.
Sct. Knuds Klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.
CVC Gruppe: Torsdag 9.12, 21.1. kl. 14.30.

Menighedsrådsmede: Mandag 3.1. kl. 19.
Menighedens bodstime: Fredag 7.1. kl. 18-19.
Retræteaften: Mandag 10.1. kl. 19.
Sogneundervisning: Lørdag 8.1., 22.1. kl. 10.

Familiemesse: Lørdag 8.1. kl. 12, 22.1. kl. 12.15.
Katolsk Information: Mandag-fredag fra kl. 13-17.30, lørdag 10-12, søndag fra kl. 11-12.

Gallen ved kirken: Mandag-fredag kl. 14-17.30. Kirsten Kjeldsen (december), Vibeke Lawaetz (7.1. kl. 17).
Bibeltidende: Tirsdag 18.1. kl. 19.
Troslærekursus: Torsdag 9.12., 6.1., 20.1. kl. 19.

Økumeniske adventsangter: 16.-23.12. kl. 16.30.
Økumeniske aftengudstjenester: 18.-20.1. kl. 19.30.

Skt. Mikael's kirke, Pindestrup
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Gudstjenestelede: Helge Clausen, tlf. 86 95 63 54.
Messe: Søndag 19.12., 26.12., 2.1., 16.1. kl. 10.30, 24.12. (juleaften) kl. 16.

Skt. Ansgars kapel, Odder
Høstenangvej 25, 8300 Odder.
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Messe: Søndag 12.12., 26.12. (2. juledag), 9.1., 23.1. kl. 14.

Sct. Clemens kirke, Grønå
Thykrævej, 8500 Grønå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
MR-formand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.

Søndagsmesse: Hver søndag kl. 10. Kirkekaffe bagefter.
Sakramental tjebødelise, søndag 23.1. kl. 9. Hverdagsmesse hver onsdag kl. 16 og torsdag kl. 11. Rosenkransbøn hver onsdag efter messen. Skriftemål: Onsdage og efter aftale.

Menighedsråd: Onsdag 5.1. kl. 16.30.
Religionsundervisning: Søndag 12.12., 9.1. efter højmesse.
Grundkursus i teologi: Onsdag 15.12., 12.1. kl. 19.
Sct. Nikolajfest, søndag 12.12. efter højmesse.

Juleaftenmesse 24.12. kl. 24.
Juledag, højmesse kl. 10.
2. juledag, messe kl. 10.
Nytårsfest: Taksigelsesmesse med sakramental veiselsne, kl. 16.
Nytårsdag 1.1. kl. 10.
Præsten træffes hver onsdag fra kl. 16-18 og torsdag fra kl. 9-12 ved kirken.

Sostrup Kloster
Juleaften: Julekoncert kl. 23, messe kl. 24 m. efterlyg. hyggeligt samvær.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 87 12 43 82.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg
Kastevvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax. 98 12 53 44.

Pastoralteam:
Allan Courtaeu, OMI. Tlf. 98 12 63 44
Franc Hoyos, OMI. Tlf. 98 12 63 44
Præst Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSI. Tlf. 98 12 63 44 eller 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.

Søndagsmesse: kl. 8. og 10.
Hverdagsmesse: Se på opslagtavlen.
Torsdag d. 9. kl. 14.30. Sct. Josephsklub mødes ud adventstif i menighedskøket.

Den 9. kl. 20. Julekoncert i kirken ved Aalborg Operette og Pige Kor.
Den 9. og 16. kl. 19. Maxi-KUK.
Søndag d. 12.: Sogneunderv. efter messen.

Tirsdag d. 14. kl. 9. Rosenkransgruppen. Kl. 19.30: Kor.
Torsdag d. 21. kl. 19. Sct. Mariæ skolens julekoncert og krybspejl.
Onsdag d. 22. kl. 10: Skolens julegudstjeneste og krybspejl.

Fredag d. 24. kl. 24: Midnatsmesse.
Lørdag d. 25. jul kl. 10: Højmesse.
Søndag d. 26. H. Familie kl. 10: Højmesse.

Mandag d. 27. kl. 17: Polsk messe.
Søndag d. 31. kl. 17: Taksigelsesmesse.
Januar 1994

Lørdag d. 1. Maria Fest. Højmesse kl. 10.
Søndag d. 2. Herrens Åben. kl. 10: Højmesse.

Tirsdag d. 4., 18. og 25. kl. 19.30: Kor.
Torsdag d. 6., 13., 20. og 27. kl. 19: Maxi-KUK.
Fredag d. 7. kl. 16: Første fredags sakramentale tjebødelise indtil messe 17.15.

Søndag d. 9. Sogneundervisning efter messen.
Tirsdag d. 11., 18. og 25. kl. 9: Rosenkransgruppen. Kl. 14.30. Midi-KUK. 16.30 Mini-KUK.

Torsdag d. 13. kl. 14.30. Sct. Josephsklub mødes i menighedskøket.
Lørdag d. 22. kl. 17: Polsk Messe.
Søndag d. 23. kl. 19: Den økumeniske »Thomas Messe« i Hasseris Kirke.
Den 9., 23. og 30. kl. 19.30: Kor.

Søndag d. 19. kl. 10: Ungdomsklubben opfører julespil ved messen.

Fredag d. 24. kl. 23: Midnatsmesse.
Lørdag d. 25. kl. 10: Juledag. Højmesse.

Søndag d. 26. kl. 10: Hellig Familie Højmesse.

Fredag d. 27. kl. 17: Takkemesse for 1993.
Januar 1994

Lørdag d. 1. kl. 10: Maria Fest. Højmesse.

Søndag d. 2. kl. 10: Herrens Åbenbaring. Højmesse.

Fredag d. 7. forinden messen sakramental tjebødelise med veiselsne fra kl. 16.

Øvrige fredage rosenkrans kl. 16.30.
Lørdag 8. kl. 10-12: »Samvær med bibel og leg« for børn mellem 4-7 år.

Lørdag d. 22. kl. 16: Økumenisk gudstjeneste. Hver torsdag kl. 15.45: Undervisning til trosbekræftelse.

Hjørring
Sankt Maria Kirke
Martyrernes dronning
Bispensgade 67, 9800 Hjørring.

Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, Tlf. 98 12 63 44 eller Helligåndskirken, Frederikshavn. Tlf. 98 42 32 80.
Messe hver søndag kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.

Hverdagsmesse: Se på opslagtavlen.
Fredag d. 24. kl. 23: Juleaftensmesse - vietnamesisk.
Lørdag d. 25. kl. 14.30: Juledag. Messe dansk.

Januar 1994
Lørdag d. 1. kl. 14.30: Maria, Gudsmoder.
Søndag d. 2. kl. 14.30: Herrens Åbenbaring.

Fredag d. 7. kl. 18: Første fredags sakramentale tjebødelise indtil messe kl. 19.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted
Møllevej 23, 7700 Thisted
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 12. kl. 11: Messe med efterfølgende kirkepyntning til jul og kirkekafe.
Fredag d. 24.: Juleaftensmesse kl. 16.
Fredag d. 31.: Vignille til Festen for Maria Gudsmoder. Messe kl. 17.
Januar 1994

NB. Ny messetid: kl. 14.30.
Søndag d. 9. og 23. kl. 14.30: Messe med efterfølgende kirkekafe.

2 Midtjylland nord

Sct. Kjelds Kirke, Viborg
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præsten: Leo Kertz tlf. 86 62 36 41
Menighedsrådsformand: Viborg-Lemvig. Rudolf Lager 97 41 41 50.

Messe:
Hver lørdag kl. 16. undt. d. 11/12 og 8/1.
Lørdag d. 11. kl. 10-12 undervisning
Messe kl. 12 (ingen messe kl. 16)
Søndag d. 12. og 26. Engelsk messe. NB kl. 18.00.
Lørdag d. 18. Adventsaften kl. 14-16.
Fredag d. 24. Vietnamesisk julemesse kl. 14.

Præst: Willem Wuyts. O. Præm.
Messestider:
Søn- og helligdage kl. 9.15 og 11.00.
Adventstøften:
Lørdag den 11. dec. kl. 17. Messe (gælder som søndagsmesse). Kl. 18 kort generalforsamling i Ungdomsklubben KUK. Derefter fællesspining. Kl. 19 viser Kam Kluge lysbilleder fra Latinamerika.
Messe på Krist Fødselsfest:
Fredag den 24. dec. kl. 24.
Lørdag den 25. dec. KUN kl. 11.

Nytår:
Lørdag den 1. jan. Kl. 9.15 uden præst. Kl. 17. Messe.

Religionsundervisning:
Hold 1: Mandag den 17. januar kl. 16-17.30.
Hold 2 og 3: Fredag den 21. januar samme tid.

Aktion Børnehjælp:
Den sidste af vore tre indiske adoptivbørn, den 18-årige B. Murali har afsluttet sin uddannelse og skriver, at han har været glad for vor støtte til hans studier. Han fortæller ordningen og afløses af et nyt barn, den 8-årige pige D. Mala. Vore to andre børn, Alexander og Kalpana fortsætter i Shanti Bavan. Det koster os kun 90 kr. pr. barn månedligt.

Kirkebidrag:
Som i årene før vil alle, der ikke er medlem af kirkebidragsordningen, modtage en giro-indbetalingsblanket til at indhente det forsmået.
Og tak til dem, der har husket det.
Præst og menighedsråd

Skt. Josefs Kirke, Horsens
Nærlørdag 19. 8700 Horsens. Tlf. 75 62 57.
Sognepræst: J. Reymen. O. Præm.
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel (tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30). Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
Tirsdag morgen holdes andagten i vor Frelser's Kirke.
Menighederne er velkomne.

Lørdag, den 4. kl. 13.30: Musikgruppen, ministranterne og børnene fra DUK mødes. Kl. 14.30: Menighedsadvendstift i Sct. Ibs Skoles gymnasial og kl. 17: Familiemesse.
Søndag, den 5. Efter højmessens er der kirkekafe.
Torsdag, d. 9. kl. 8: Skolemesse.
Ib. 19: Krybbejpestil og julekoncert v. Sct. Ibs skole. Menigheden er velkommen.
Lørdag, den 18. kl. 15: Bødsdagstjeneste, skriftemål og messe. To fremmede præster medvirker. Fællesspining i mødelokalet.
Fredag d. 24. kl. 15: Julens familiemesse. Kl. 24: Midnatsmesse.
Lørdag, d. 25. kl. 10: Højmesse.
Søndag, d. 26. kl. 10: Højmesse.

1994
Lørdag, d. 1. Kl. 15: Messe og reception.
Søndag, d. 2.: Efter højmessens kirkekafe.
Lørdag, d. 8.: Kl. 13.30: Ministrantgruppen og børnene i DUK mødes og kl. 15.30 er der familiemesse.
Torsdag, d. 18.: Kl. 19.30: Menighedsrådsmøde (regnskab og budget).
Valgstyret til menigheds- og pastoralrådsvalget den 8. maj 1994 består af: Steffen Brandorff, Jørgen Frost-Jensen,

Børge Mahs, Huu Dau Nguyen og Børge Walther. - Ved valget den 8. maj skal der vælges 6 personer til det nye menighedsråd.
Menighedsrådet ønsker at takke kommunionsuddelere, lektorer, forberede og andre, der har tjeneret i kirken. De indbydes til messe i Sct. Josefs Kirke den 15. april kl. 18.00 med efterfølgende spising i mødelokalet.

Sankt Norberts Kirke, Vejle
Fjellegade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.
Søndagsmesser: Kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:
Morgenmesse kl. 8 i søstrenes kapel: Mandag, onsdag og lørdag.
Aftenmesse kl. 17.30 i kirken:
Tirsdag, torsdag og fredag.
Rosenkrans: Hver tirsdag kl. 17.
Torsdag d. 9. kl. 19.21.30: Grundkursus i Teologi. Læs nr. 79-110.
Lørdag d. 11. kl. 15: Bødsandagt, Pater Reymen hjælper til som skriftefader.
Onsdag d. 15. kl. 14-17: Onsdagsklub, sidste gang før jul.
Torsdag d. 21. kl. 19: Sct. Norberts skole 4. klasse opfører krybbejpestil i kirken.
Fredag d. 24. kl. 15: Børnens julemesse, kl. 24. Midnatsmesse.
Lørdag d. 25. kl. 11: Højmesse (ingen messe kl. 9).
Søndag d. 26.: Messe kl. 9. Højmesse kl. 11.
Fredag d. 31.: Aftenmesse kl. 17.

Januar 1994
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-17.
Lørdag d. 1.: Messe kl. 16.
Søndag d. 2.: Højmesse kl. 11 (ingen messe kl. 9).
Onsdag d. 5. kl. 14-17: Onsdagsklub. Første gang efter jul.
Fredag d. 7.: Den hellige kommunion bringes til menigheds syge og ældre.
Søndag d. 9.: Efter højmessens kl. 11 kirkekafe.
Torsdag d. 11. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.

Vor Frue Kirke, Silkeborg
Hustrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. 86 82 24 15. Giro 6 48 07 80.
Fax: 86 81 22 90.
Sognepræst: Reinhold Sahner. Træffes bedst torsdage og fredage på 86 82 24 15, tirsdage og onsdage på 33 14 77 07 (formiddag) eller 33 91 21 56 (efter kl. 16).
Messen:
Om ikke andet annonceres, er der messe hver torsdag kl. 19.30 hos Jesu SM Søstre på Om.
Fredag kl. 18.30: Rosenkransbøn i kirken med efterfølgende messe.
Søndag kl. 10: Højmesse.
Hver første søndag i måneden er der familiemesse kl. 10, efterfulgt af kirkekafe og børnenes religionsundervisning.
Lørdag d. 11. kl. 15: Christmas Carols in English.
Fredag d. 24. kl. 16: Krybbeandagt med børnefamilie. Kl. 24: Festlig midnatsmesse. Bagefter ønsker vi hinanden glædelig jul i menighedslokalet.
Lørdag d. 25.: Kl. 10 højmesse.
Søndag d. 26.: Kl. 10 højmesse.
Lørdag d. 27.: Kl. 17 messe
Lørdag d. 1. Kl. 17 messe
Søndag d. 2. Kl. 10 familiemesse
Søndag d. 8.: Menigheds nytårsfest.

5 Sydjylland
Sankt Knuds Kirke, Fredericia
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Sognepræst:
Raymond Minnaert O. Præm.
Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag uden. mandag og tirsdag.
Om kirringen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93) mellem kl. 11.00 og kl. 14.00).

Messenedre:
Onsdag kl. 18.30
Lørdag kl. 16.30 (bortset den 11. december)
Søndag kl. 10.30.
Kirkekafe i menighedsstuen hver 1. søndag efter højmesse.
Undervisning hver lørdag fra kl. 10-kl. 11 (1. Kommunikanter) og fra kl. 14-kl. 15 (firmander).
Mandag d. 13.: Kl. 19: Fredericia Kor syngers advents- og juleang. Luciaoptog v. Sct. Knuds Skoles børn (ledelse fra Inger Høje).
Lørdag d. 18.: Teologikursus fra kl. 10-kl. 12.
Onsdag d. 22.: Brevkursus i præstegården kl. 19.
Fredag d. 24.: Juleaften: Midnatsgudstjeneste: Kl. 23.
Lørdag d. 25.: Lørdag: Højmesse kl. 10.30.
Søndag d. 26.: H. Familie: Højmesse kl. 10.30.
Lørdag d. 1.: Maria Gudsmoder: Messe kl. 16.30.
Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelse: Højmesse kl. 10.30.
Søndag d. 9.: Herrens Døb: Højmesse kl. 10.30.
Onsdag d. 12.: Kl. 18.30: Rosenkransbøn. Kl. 19 messe.
Onsdag d. 26.: Brevkursus i præstegården kl. 19.
Til alle i menigheden: Velsignet jul og godt nytår 1994!

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Sognepræst: Lars Messerschmidt
Tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, uden. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9.10, tlf. 74 72 18 90.
Gudstjenester:
Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe.
Søndag kl. 10: Højmesse.
Mandag kl. 16.30: Gudstjeneste med kommunion hos søstrene.
Onsdag kl. 8: Laudes og messe. Kl. 16.30: Rosenkrans.
Torsdag kl. 7.15: Laudes og messe, se dog nedenfor.
Fredag kl. 9: Messe, se dog nedenfor.
Torsdag d. 9. kl. 9: Skolemesse.
Lørdag d. 11.: Sogndag, begynder kl. 14, familiemesse kl. 16.30.
Tirsdag d. 14. kl. 14.30: Adventsfest for de ældre.
Lørdag d. 18. kl. 16.30: Messe på polsk.
Onsdag d. 22. kl. 9: Julegudstjeneste for skolen. Ingen messe kl. 8.
Juleaftensdag d. 24.: Ingen messe kl. 9. Kl. 24: Midnatsmesse.
Juledag d. 25. kl. 9: Højmesse (bemærk tidspunkt!)
2. juledag d. 26. kl. 10: Messe.
Mandag d. 27.-torsdag d. 30.: Ingen messe. Eventuelle gudstjenester, se opslaget på kirkeboeren.
Nyårsfødsdag d. 31. kl. 16.30: Højmesse.

Januar:
Nytårsdag d. 1.: Festen for Maria, Guds Moder. Kl. 10: Højmesse. Ingen messe kl. 16.30.
Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelse/Hellig tre Konger. Kl. 10: Højmesse, bagefter kirkekafe.
Fredag d. 7.: Første fr. i mdn. kl. 16.30: Messe med efterfølgende tilbedelse og vesper.
Lørdag d. 10.: Fredag d. 14.: Ingen messe. Ev. gudstjenester, se opslag.
Lørdag d. 15. kl. 16.30: Messe på polsk.
Lørdag d. 22. kl. 16.30: Messe på vietnamesisk.
Lørdag d. 29.: Sogndag, begynder kl. 14. Familiemeffe kl. 16.30.

Set. Michaels Kirke, Kolding
Kralundsgade 2, 6000 Kolding.
Sognepræst: Henri Kerckhofs. O. Præm.
Kralundsgade 3 A, tlf. 75 52 76 01, bedst 9-11, uden. torsdag.
Søndag: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 14. kl. 19: Maxi-KUK: Spining og julehygge.
Torsdag d. 16. kl. 19: Bødsandagt og lejlighed til skriftemål som forberedelse til julefesten. P.R. Minnaert fra Fredericia vil være til stede som fremmed skriftefader.
Fredag d. 24.: Juleaftensdag: Kl. 16: Børnens julemesse. Kl. 24: Midnatsmesse.
Lørdag d. 25.: Juledag kl. 10: Højmesse.
Søndag d. 26.: 2. juledag kl. 8: Salmesse. Kl. 10: Højmesse.
Fredag d. 31.: Nyårsafstem: Kl. 16: Taksigelsesmesse for året, der gik.

Januar
Lørdag d. 1.: Nytårsdag: Kl. 10: Salmesse.
Søndag d. 2.: Festen for Herrens Åbenbarelse: Kl. 8: Salmesse. Kl. 10: Højmesse.
Fredag d. 7.: Sognepræsten bringer den Hl. Kommunion til de syge. Kl. 15.30: Religionsundervisning for eftermiddagsholdet hos Sr. Antonie.
Lørdag d. 15., d. 22. og d. 29.: Kl. 10-11.30: Forberedelse til den 1. Hl. Kommunion hos Sr. Antonie.

6 Sønderjylland

Skt. Ansvars kirke, Åbenrå
Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.
Tlf. 74 62 35 43.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 43 59 30, bedst mellem 18-19.
Pastoralassistent: Søsster Marie.
Tlf. 74 43 01 39, bedst om formiddagen eller efter kl. 20.30.
Søndagsmesser: Kl. 15.30.
Kirkekafe efter højmesse.
Hverdagsmesser:
Mandag og torsdag kl. 9.00.
Tirsdag, onsdag og fredag: Kl. 19.00.
Første fredag messe kl. 19.00 med efterfølgende tilbedelse.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale.
Lørdag d. 11.-søndag d. 12.: Børneweek-end på Als Kloster. Nærmere oplysninger hos sr. Marie.
Lørdag d. 18.: Adventshygge for de ældre. Se under Sønderborg.
Juleaften, d. 24.: Herrens fødsel. Midnatsmesse kl. 23.
1. juledag, d. 25.: Højmesse kl. 10, 2. juledag (sønd. d. 26.): Den hlg. Familiefest. Højmesse kl. 16.

Januar:
Lørdag d. 1.: Festen for Maria, Guds Moder. Højmesse kl. 10.
Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelse. Højmesse kl. 15.30.
Torsdag d. 13.: Menighedsaftnen (se under Sønderborg).
Lørdag d. 29.: Filipppermøde (se under Sønderborg).

I januar måned vil der ingen religionsundersøvisning være.

Sankt Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringdrivevej 35, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 42 35 85.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Str. Landevej 156, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 43 59 30, bedst ml. 18-19.
 Pastoralassistent: Sæster Marie.
 Tlf. 74 43 01 39, bedst om formiddagen eller efter kl. 20.30.

Messetider:
 Søndag: Kl. 9.30 højmesse.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: (på Als Kloster)
 Mandag til fredag: Kl. 17.00. Lørdag kl. 8.00. Undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.

Søndag d. 12.: 3. søndag i advent.
Lørdag d. 18. (kl. 14.30-ca. 18):
 Adventshygge for de ældre i vore menigheder på Als Kloster. Vi starter med kaffe og fælles samvær og afslutter med messe kl. ca. 17. Tilmeldelse på tlf. 74 43 33 70 eller 74 43 59 30, hvor der også kan arrangeres kørsel for dem, der ellers ikke har mulighed for at komme.

Søndag d. 19.: 4. søndag i advent.
Januar d. 24.: Herrens fødsel. Midnatsmesse kl. 23.

1. juledag d. 25.: Højmesse kl. 9.30.
2. juledag sønd. d. 26.: Den hlg. Families Fest. Højmesse kl. 9.30.

Fredag d. 31.: Taksigelsesmesse for det forløbne år i sognekirken kl. 16.
Fredag d. 31.: Festen for Maria, Guds Moder. Midnatsmesse kl. 23 på Als Kloster, hvorefter vi ønsker hinanden et godt nytår.

Søndag d. 2. jan.: Herrens Åbenbarelse. Familiemesse kl. 9.30. Herefter kirkekafe.
Søndag d. 13. jan.: Menighedsaftnen i Sønderborg med sygeplejerske Kirsten Birn, Esbjerg, der vil fortælle om sine oplevelser i Somalia og vise lysbilleder derfra. Vi starter med messe kl. 19. Alle i de to menigheder er hjerteligt velkomne.

Lørdag d. 29. jan.: Filipppermøde med sr. Pilar, Tåstrup på Als Kloster. Kaffe ca. kl. 15. Engelsk messe kl. ca. 17. Herefter fælles medbragt aftensmad. Alle Filipperne med familier i de to menigheder er indbydtes hjerteligt.

Søndag d. 30. jan.: Den hlg. Ansgar, bispedømmets første værhelgen. Datoen for bibelfestene i januar: Se næste sogneblad.

I januar måned vil der ingen religionsundersøvisning være.

Hellig Kors Kapel, Tønder
 Ribselvvej 41, 6270 Tønder.
 Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
 Tlf. 75 12 10 27, bedst 10-11, undt. mandag og tirsdag, træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Søndag kl. 17.: Højmesse.
Søndag d. 17.: Sognebad, begynder kl. 14.30, adventsfest, bl.a. krybbeopil. Kl. 17: Familiemesse.

Juledag d. 25. kl. 12.: Højmesse (bemærk nudspektet!) Ingen messe kl. 17.
2. juledag d. 26.: Ingen messe kl. 17.
Januar:
Nytårsdag d. 1.: Ingen messe.
Søndag d. 2.: Herrens åbenbarelse/Hellig tre Konger. Kl. 17: Højmesse.
Søndag d. 9.: Sognebad begynder kl. 14.30. Familiemesse kl. 17.
Søndag d. 30. Ansgar, bispedømmets værhelgen. Kl. 17: Højmesse.

Set. Marie Kirke
 Mariægade 8, 6100 Haderslev
 Tlf. 74 52 23 26.
 Sognepræst: Tran Duc Thanh
 Tlf. 74 52 23 26.

Messetider:
 Søndag 10.00, torsdag 16.00.
 Tilbedelse: Efter torsdagmessen.
Fredag d. 10.: Undervisning kl. 16-18.
Lørdag d. 11.: Børneklub kl. 10.00. Hovedengrosning kl. 10.00. Messe for vietnamesere v. p. Tuyén kl. 15.00.
Fredag d. 17.: Bodsandag for børn kl. 16.00. For voksne kl. 18.00.
Lørdag d. 18.: Bededag med messe, tilbedelse, rosenkrans kl. 10.00.
Fredag d. 24.: Julemesse for børn og familien kl. 16.00. Midnatsmesse kl. 23.00.

Lørdag d. 25.: Juledagsmesse kl. 10.00.
Søndag d. 26.: Højmesse kl. 10.00.
Fredag d. 31.: Taksigelsesmesse kl. 17.30.
Januar:
Lørdag d. 1.: Messe kl. 10.00.
Fredag d. 7.: Undervisning kl. 16-18.
Lørdag d. 8.: Bededag med messe kl. 10.00.
Fredag d. 21.: Undervisning kl. 16-18. Glædelig jul og godt nytår.

Jeres sognepræst

Set. Bendts Kapel, Rudkøbing
 Søndag d. 2. Messe kl. 15.

7 Fyn

Set. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Sognepræst: I. Krul. Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag, onsdag.
 Trafiktid: Torsdag, fredag, lørdag: Kl. 9-12 eller efter aftale.

Faste messetider: Søn- og helligdage kl. 9.30 højmesse og kl. 11 stille messe.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, dog torsdag kl. 19. Lørdag kl. 16.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Menighedsrådsformand: Maureen Pelle, tlf. 62 54 12 80.
Lørdag d. 11.: Vietnamsk religionsundersøvisning kl. 9.45-11.45.
Søndag d. 12.: Under højsengen kl. 9.30 er der en dåb. Det er Tran, Thi Thy Phuong og Cai, Viet Phu's søn, der skal døbes.

Onsdag d. 15.: Sammenkomst for Kontakgruppen. Vi begynder med messen kl. 14 i kirken, derefter fortsætter vi oppe i lokalerne/julehygge. Alle er velkomne!
Lørdag d. 18.: Juleaftensning for børn og firmandene kl. 9.45-12.00.
Torsdag d. 22.: Julegudsstjeneste for børnehaver kl. 10.30.
Fredag d. 24.: Juleaftensand. Midnatsmesse: Kl. 24.
Lørdag d. 25.: Juledag. Højmesse: Kl. 11 med en dåb. Det er Tran, Thi Kim Hong og Pham, Huo Chung's datter der skal døbes. Efter messen vietnamsk fest.
 NB. Ingen messe kl. 9.30!

Søndag d. 26.: 2. juledag. Fest for Den hellige Familie. Messer: Kl. 9.30 og kl. 11.
Mandag d. 27.: Bryllupsmesse kl. 13. Det er Nguyen, Thi My Nhen og Nguyen, Quang Trung, der skal giftes.
Fredag d. 31.: Nytårsafstændig. Kl. 15 takkedagstjeneste/messe for året, der er gået.

Hver højmesse i adventstiden begynder med lysets indtog i kirken med tredobbel sang: Ecce, Dominus veniet/Se, Herren kommer. Derefter synger vi Det gamle Testaments længselstråb eller Frelseren: La o himle, gudene fald/Rorate, coeli desuper og så tænder vi lysene på adventskransen.
Set. Bendts Kapel, Rudkøbing
Søndag d. 5.: Messe kl. 15.
Søndag d. 26. 2. juledag: Messe kl. 15.

Januar
Lørdag d. 1.: Nytårsdag. Højmesse: Kl. 11.
 NB. Ingen messe kl. 9.30!
Søndag d. 2.: Hellig 3 Konger. Messer: Kl. 9.30 og kl. 11. Vietnamsk messe kl. 14.
Mandag d. 3.: Rosenkransgruppen kl. 19.30.
Torsdag d. 6.: Katekimeøde efter aftenmesse kl. 19.
Søndag d. 9.: Familiemesse kl. 9.30.
Onsdag d. 12.: Vietnamsk ældreklub med messen kl. 15.

Onsdag d. 19.: Kontakgruppen. Kl. 14 messen i kirken. Efter messen hygge sammenkomst oppe i lokalerne. Alle er velkomne!
Religions- og firmandundersøvisning for alle børn/DK-V-T og uage: Kl. 9.45-11.45.

Set. Bendts Kapel, Rudkøbing
 Søndag d. 2. Messe kl. 15.

Stella Maris Kirke, Nyborg
 Vindingevej 7, 5800 Nyborg.
 Sognepræst: J. Krul. Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 65 31 03 60/62 21 05 42, bedst torsdag, fredag, lørdag: Kl. 9-12 eller efter aftale.
Menighedsrådsformand: Eva Antokanik, tlf. 65 36 18 83.
 Alle lørdage i november højmesse kl. 15.
Lørdag d. 11.: Højmesse kl. 15 med Ullerslevkoret som gæster. Efter messen adventsfest for menigheden.
Lørdag d. 18.: Højmesse kl. 15.
Fredag d. 24.: Julemesse kl. 15.

Januar 94
Lørdag d. 1.: Nytårsdag. Messe kl. 15.
Lørdag d. 8.: Højmesse kl. 15. Efter messen sammenkomst for menigheden med det amerikanske lotteri.
Lørdag d. 15.: Højmesse kl. 15.
Lørdag d. 22.: Højmesse kl. 15.
Lørdag d. 29.: Højmesse kl. 15.

Vor Frelsers Kirke, Assens
 Nørregade 3, 5610 Assens.
 Sognepræst: P. Wiestlaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64.
 Eller henvendelse til: Marie Lauridsen, menighedsrådsformand, tlf. 64 71 28 43.
Søndage den 5., 12. og 19. december: Højmesse kl. 10.
 Midnatsmesse juleaften kl. 24.
 Ingen messe den 25. og 26. december.
 I januar måned højmesse hver søndag kl. 10.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
 Bredgade 47, 4900 Nakskov.
 Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.
 Sognepræst: Pater Irenaus O.F.M.conv.
Messetider:
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 (undt. juledag) og nytårsdag – Se der.
Søndag højmesse kl. 10 (undt. 9. januar 1994 (se nedenunder: Familieeftermiddag)).
Hverdagsmesser: Mandag kl. 17, øvrige dage kl. 19 eller efter aftale.

Lejlighed til skriftemål:
 Der er lejlighed til skriftemål før eller efter hverdagsmesserne. Mandag d. 13. kan man skrifte hos pater Bering. Endvidere kan der skrives i.f.m. søndagsmesser. Der kan træffes aftale.

Gudstjenester i julen og ved årsskiftet:
Juleaften: kl. 16: Krybbeandag sammen med børnene; kl. 23: Midnatsmesse.
Juledag kl. 10: Højmesse.
2. juledag kl. 10: Sangmesse.
Nytårsften: kl. 16: Takkemesse i præstegårdens huskape.
Nytårsdag: Ingen messe om formiddagen. Kl. 16: Nytårsmesse. Efter messen nytårsreception i Kolbehuset.

Hellig Tre Konger på årets anden dag:
 Vi plejer at fejre Hellig Tre Konger om søndagen. Det bliver i 1994 søndag den 2. januar. I dagens anledning indbyrdes menighedsrådet til (Årets første) kirkekafe i Kolbehuset. Velkommen efter højsengen, som begynder kl. 10.

Familieeftermiddag d. 9. januar:
 Søndag den 9. januar holdes en familieeftermiddag i Kolbestuen (ovenover gymnastiksalen). Denne dag forfalder messen om formiddagen. Vi samles til messen i kirken kl. 14. Det er efterhånden en god tradition at holde en familieeftermiddag i begyndelsen af året. Mange plejer at komme og være sammen på par timer i Kolbestuens hyggelige omgivelser. Der vises bl.a. videoklip fra 100års festlighederne den 7. maj 1993. Kom og vær med! Der sættes pris på din tilstedeværelse.

Har De sukkel...?
 For en sikkerheds skyld denne påmindelse. Hvis De skulle have glemt at sende Deres årlige bidrag til kirken, kan det nås før vi skriver 1994! God jul. Godt nytår.

Skt. Birgitte Kirke, Maribo
 Mariægade 4, 4930 Maribo.
 Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 50 50 46.
 Sognepræst: Pater Irenaus O.F.M.conv.
 Tlf. 53 92 06 81.
 Andenpræst: Finn Arvé. Tlf. 54 75 50 80, bedst kl. 9.30-10.30 (undt. mandag).

Velkomsthilsen til den nyviede præst:
 At Maribo menighed glæder sig sammen med Finn Arvé kunne man tydeligt se under præstevien i Skt. Ansgars Kirke, hvor mange fra Maribo var med. Dagen efter, den 1. Adventssøndag, deltog igen mange i festemessen i Skt. Birgitte Kirke. Mange deltog i receptionen bagfter. Her skal der lyde en ekstra velkomsthilsen til den nyviede præst. Sognepræsten ønsker præst og menighed: Vær ikke bekymrede for noget, men bring i alle forhold jeres ønsker frem for Gud i bøn og påkaldelse

med tak. Og Guds fred, som vevrer alt og tanker i Kristus Jesus! (Fil. 4,6-7).

Søndagsmesser:

Lørdag: Kl. 16 aftenmesse.
Søndag: Kl. 10 højmesse.
Hverdagsmesser: Se opslag i våbenhuset.

Kirkekaffe og adventshygge:

Søndag d. 12., 3. adventssøndag, begynder højmessens med Lucia-opdrag. Efter messen kom-sammen i menighedssalen til kirkekaffe og adventshygge.

Krybbebspil:

Mandag d. 20. kl. 19.30 opfører Sankt Birgitta Skolens tradition tro og krybbe-spil i kirken. Ved samme lejlighed synger Det Hvide Kor julen ind. Til alle, som vil være med: Hjertelig velkommen!

Guds tjenester i julen og ved årsskifte:

Juleaften: Midnatssmesse kl. 23.30.
1. juledag: Højmesse kl. 10.
2. juledag: Højmesse kl. 10.
Nytårsaften: Vi takker for året, som er gået med en messe kl. 16.
Nytårsdag: Messe kl. 16.
Søndag d. 2. januar: Højmesse kl. 10.

Til medarbejderne:

Der skal lyde en hjertelig tak til alle medarbejdere, der i året løb har taget sig af de mange opgaver, som skal klares for at vi kan være menighed på stedet. En særlig tak til festkomiteen og arbejds-gruppen, som gjorde den 28. november, Finn Arvæs første messe i Manbo, til en festlig begivenhed.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Biisgade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 54 85 07 39.
Weekendens gudstjenester:
Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00. Søndag kl. 10.00.
Lørdag d. 11.: Kl. 16. Polsk messe.
Torsdag d. 14.: Kl. 18.30-20.30. Børne- og ungdomsaften.
Onsdag d. 15.: Kl. 19. Krybbebspil i kirken ved skolens børn. Alle er hjertelig velkomne.
Torsdag d. 16.: Kl. 19.15. Kursus i teologi. Åbent hus aften i Fredensgade 15.
Fredag d. 17.: Kl. 19. Bodsangnat i kirken. Julen nærmer sig – menigheden forbereder sig også åndeligt på denne fest.
Onsdag d. 22.: Kl. 8 + kl. 10: Trimester afslutning for alle børn på skolen. Forventningen stiger.
Fredag d. 24.: Juleaftensdag. Kl. 16: Julegudstjeneste for børn. Kl. 24: Midnatssmesse.
Lørdag d. 25.: 1. juledag. Kl. 10. Julens højtid fejres.
Søndag d. 26.: 2. juledag. Kl. 10. Sangmesse. Herunder barnedåb.
Kl. 14: Menigheds juletræsfest.
Fredag d. 31.: Nytårsafsningsdag. Kl. 16 takkedagstjeneste i.a.a. året der gik.

Januar:
Lørdag d. 1.: Nytårsdag. Kl. 10. Sangmesse.
Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelses fest. Kl. 10. Familiegudstjeneste. Herefter kirkekaffe i Fredensgade 15. Menighedsrådet ønsker 'gode nytår' med et lille glas.
Torsdag d. 7.: 1. fredag i måneden.
Fredag d. 7.: Messe + tilbedelse.

Søndag d. 9.: Festen for Herrens Dåb. Kl. 10: Højmesse – Juleaften afsluttes.
Søndag d. 30.: Festen for den H. Ansgar. Kl. 10: Højmesse.
Hver mandag: Kl. 14-17. Mandagsklubben i Fredensgade 15. Enhver er velkommen.
 Program: Se opslag på kirken.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge
 Sognepræst: Anton Dekkers S.J.
 Bjerggade 10, 4600 Køge. Tlf. 53 65 06 51.
 Der er højmesse om søndagen kl. 10.
Hverdagsmesser: Søndag kl. 10.
Søndag d. 12.: Der er ingen kirkekaffe, da vi sidste søndag afholdt vor adventsfest.
Fredag d. 24.: Juleaftensdag. Hvis nogen er alene juleaften, vil sognepræsten gerne invitere dem til fælles julemiddag kl. 18. Pris: 50 kr. Tilmelding senest d. 15. dec. Menigheden indleder julen med midnatssmesse kl. 24.
Lørdag d. 25.: Første juledag. Højmesse kl. 10.
Nytårsdag, lørdag d. 1. januar 1994 er der ingen gudstjeneste og ingen lørdagsklub.
Søndag d. 9.: Herrens dåb. Efter højmesse: Kirkekaffe.

Helligåndskirken, Vordingborg
 Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg
 Sognepræst: Josef Duhé CSSR. Trafik: Marienbergtvej 9 st. Thlf. 53 77 39 27, torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
 Hver søndag kl. 10.00: Messe.
Søndag d. 19.: Kl. 10 adventsmesse. Lejlighed til julekriterium før messen.
Fredag d. 24.: Kl. 24 midnatssmesse.
1. juledag d. 25.: Kl. 10 højmesse.
2. juledag d. 26.: Kl. 10 højmesse.
Januar:
Nytårsdag d. 1.: Ingen messe.
Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelse. Kl. 10 højmesse.
Søndag d. 9.: Kl. 10 højmesse, menighedskaffe efter messen.

Vor Frue Kirke, Næstved
 Præstevæj 29, 4700 Næstved.
 Tlf. 53 72 09 85.
 Sognepræst: Pater Josef Vølk. Præsten træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
Faste gudstjenester: Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8.
 Rosenkransben i kirken: Kl. 8.45.
 Højmesse i Vor Frue Kirke: Kl. 9.
Onsdag d. 8.: Julekoncert kl. 19.30 med Vor Frue Skoles og Næstved-koret. Voksne kr. 30,-, børn kr. 10. Til fordel for Caritas og Kirkens Korshær.
Mandag d. 20.: Krybbebspil i kirken kl. 18-30, forberedt af 4. klasse.
Fredag d. 22.: Juleafslutning i kirken.
Onsdag d. 24.: Familiemesse kl. 15.30. Midnatssmesse kl. 24.
Lørdag d. 25.: På Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i kirken kl. 10.
Søndag d. 26.: På Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 11.30.
Fredag d. 31.: Takkedagstjeneste kl. 15.30 med 'De Teum' og sakramental velsignelse.
Skriftetid: Hver søndag fra kl. 9.30-9.50. Juleaftensdag fra kl. 10-11. Eller efter aftale.

Skolemesser: Onsdag d. 15. for de små.
Fredag d. 17. for de store. Kl. 8-8.30.
Religionsundervisning i præstegården for firmander og 1. kommunikanter: tirsdage d. 14. og 21. december.
 En stor tak til ministranterne for en trofast indsats i det forløbne år. Tak også til jeres leder, Cecilie Faury. Husk at give Cecilie (tlf. 53 73 15 50) eller Annet-Madsen (55 77 02 15) besked, hvis du pludselig bliver forhindret i at komme.
Hjemmekommunion og messe i hjemmet!
 Syge og ældre kan modtage den hellige kommunion i deres hjem, på sygehuset eller på plejehjemmet. Syge og ældre, der ikke kan komme til kirken, kan af og til få præsten til at fejre messen i deres hjem. Præsten bringer det nødvendige med. Kontakt blot sognepræsten.

Januar:

Søndag d. 2.: Efter højmessens: Menigheds juletræsfest i præstegården. Alle, især også de unge og børnene er velkomne!
Torsdag d. 6.: Herrens Åbenbarelse i Hellig Tre Kongers Fest / Aftenmesse kl. 19.
Fredag d. 7.: Jesu Hjerter Fred: Tilbedelse på Maria-Elisabeth Hjemmet fra kl. 18 til 19. Aftenmesse kl. 19.
Mandag d. 10.: Salmeldningsmesse kl. 19.
Søndag d. 16.: Polsk messe kl. 11.30.
Søndag d. 30. Latinsk højmesse kl. 10.
 Undervisning for firmander og 1. kommunikanter fra kl. 14.45 til 15.45:
 Tirsdag den 4., 11., 18. og 25.
 Skolemesserne forberedes: Fra kl. 8-8.45: Onsdag den 12. for de små elever.
 Fredag den 14. for de større elever.
 Skolemesse d. 19. For de små elever kl. 8-8.30.
 Skolemesse for de større elever d. 21. kl. 8-8.30.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
 Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
 Sognepræst: Hans Esmark.
 Tlf. 42 26 14 04.
 Sankt Jørgens Søstrene, (tlf. 53 61 73 71).
Onsdag d. 3.: Skolemesse kl. 8.45. Menigheden er velkommen.
Søndag d. 12.: 3. søndag i advent fejres med p. Gregoire kl. 10.
Onsdag d. 15.: Skolemesse kl. 8.45. Menigheden er velkommen.
Lørdag d. 18.: 4. søndag i advent fejres med sognepræsten kl. 16.
Søndag d. 19.: Ingen messe.
Fredag d. 24.: Juleaftens-messe kl. 15, med p. Bodnar.
Lørdag d. 25.: Ingen juledagsmesse.
Søndag d. 26.: Den h. Familie fejres med p. Gregoire kl. 10.
Januar:
Søndag d. 2.: Hi. Tre Konger fejres kl. 10 med p. Gregoire.
Lørdag d. 8.: Herrens dåb fejres kl. 16 med sognepræsten.
Søndag d. 9.: Ingen messe.
Onsdag d. 12.: Skolemesse kl. 8.45. Menigheden er velkommen. Menighedsaftnen hos søstrene kl. 19, med bordsmesse, samtale om evangeliet, samt hyggeligt samvær.
Søndag d. 16.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.
Lørdag d. 22.: søndagsmesse kl. 16 med sognepræsten.
Søndag d. 23.: Ingen messe.
Søndag d. 30.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiks-gade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.
 Menighedsassistenter: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstrene, Carl Refsvæj 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 37 53.
 Kirkeværge: Grethe Carlsen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.
Søndagsmesse: Kl. 15 med efterfølgende kirkekaffe.
NB: Ingen messe søndag d. 26. december.
Søndag d. 19.: 4. adventssøndag. I dag fejres dele af søndagsmessen kl. 15 på latin.
Juleni d. 24-25.: Der er ingen gudstjeneste i Kalundborg, men højtidelig julemidnatssmesse for hele sognet i sognekirken i Slagelse, begyndende kl. 23.55. Se under »Slagelse«.
Lørdag d. 25. Juledag kl. 15: Højtidelig julemesse til ære for Jesu Kristi fødsel.
Søndag d. 26. 2. juledag: Den Hellige Families fest. Ingen gudstjeneste i Kalundborg i dag. NB: Se under »Slagelse« og »Holbæk«.
Fredag d. 31. Nytårsaften: Ingen gudstjeneste i Kalundborg.

Januar 94:

Lørdag d. 1.: Nytårsdag: Festen for jomfru Maria, Gudsmoder. Ingen gudstjeneste i Kalundborg. Men kl. 16: Festmesse for vor pastoralenheds tre menigheder i Vor Frue Kirke i Slagelse. Efter festgudstjenesten samles vi alle til nytårsreception i menigheds salen, hvor vi med et glas champagne ønsker hinanden godt nytår.
Søndag d. 2.: Helligtrekongersfest. Festen for Herrens Åbenbarelse. Kl. 15 festmesse.
Søndag d. 9.: Festen for Jesu Kristi dåb. Kl. 15 messe.
Torsdag d. 20.: Sogneaften for Slagelse og Kalundborg menigheder i menigheds salen i Slagelse, begyndende kl. 19.30. Tidligere lærer ved den katolske skole i Næstved, minister Jann Skuren, taler over temaet: Religion og politik.
Søndag d. 23. fejres dele af søndagsmessen på latin.
Søndag d. 30.: Festen for Skt. Ansgar, Nordens apostel og bispedømmet København værnehelgen. Kl. 15: Højtidelig messe. I tilslutning til messen meddeles Blasiusvelsignelsen.
Børneundervisning v. sr. Engeline: I relation til søndagsmessen d. 12. december samt d. 16. og 30. januar.

Vor Frue Kirke, Slagelse
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Sognepræst: Stephen Holm.
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
 Tlf. 53 52 06 45.
Faste messer:
Om søndagen: Højmesse kl. 10 med efterfølgende kirkekaffe i menighedsstoklofterne.
Om hverdagen: I Sankt Montforts kapel (over kirken sakristi), normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15, lørdag ingen.
Kommuniets bønner normalt således: Kl. 12 rosenkrans, dog ikke lørdag-søndag. Kl. 18 Vesper, lørdag dog kl. 12.15, søndag kl. 18.45.
Søndag d. 12.: 3. adventssøndag. Kl. 10: Familiemesse med børnenes Lucia- og Nikolausopdrag. I tilslutning til messen er der adventshygge i menighedshuset med godtpejser til børnene og gløgg til de voksne.

Torsdag d. 16. kl. 19.15: Højtidelig adventsvesper i kirken i anledning af besøg fra Høve valgmenighed.

Juleaften, d. 24.-25. kl. 23.55: Højtidelig julemidtmesse til ære for Jesu Kristi fødsel, indledt med processioen til julekrybben under salmen »Stille nat«. Kirken åbnes kl. 23.15. Kommer man tidligere, er der åben i præstegård/menigheds-huset.

Lørdag d. 25. Juledag kl. 10.30 (NB): Højtidelig julemesse. Kl. 18.45 julevesper.

Søndag d. 26. Den hellige Familjes fest. Kl. 10. Højmesse, sunget delvis på latin.
Freitag d. 31.: Nyårsaften. Kl. 18.30: Bods- og takkeandagt i kapellet.

Januar 94:
Lørdag d. 1.: Nyårsdag, festen for jomfru Maria, Gudsmoder. Kl. 16 (NB): Festmesse, fælles for vor pastoraleheds tre menigheder. Efter messen går vi til skåret af festlige lyskrætter, til menigheds-huset, hvor Skt. Monforters kommunitet er vært ved en nytårsreception, hvor vi med et glas champagne og et stykke kranskegale ønsker hinanden godt nytår.
Søndag d. 2.: Helligtrekongerfest. Fester for Herrens åbenbarelse. Kl. 10: Højtidelig messe.

Måndag d. 3.: I tilslutning til messen kl. 17.15 er der fra kl. 18 til kl. 19 tilbedelse for det udsåede sakramente (i kapellet). Bøn for præst- og ordenskal i anledning af månedens 1. mandag, interkommunalt forfatsbæddag.
Lørdag d. 8. slutter juletiden. De store juletræer og julekrybben skal fjernes fra kirken, og kirken og menigheds-huset skal have »en omgang» ovenpå jul og nytår. Kort sagt: kom og hjælp til med rengøring fra kl. 10.30.

Søndag d. 9.: Fester for Jesu Kristi dåb. Kl. 10: Højmesse.
Søndag d. 16.: I tilslutning til søndagshøj-messen kl. 10 meddeles dåbens sakramente til Lisa og Lars Wagner Hansens nyfødte datter (Sore).
Torsdag d. 20.: Sogneaften i menigheds-huset, begyndende kl. 19.30. Tidligere lærer på Vor Frue Skole i Næstved, minister Jann Sørensen, taler over emnet: Kristendom og politik.

Søndag d. 23.: I tilslutning til søndagshøj-messen kl. 10, som i dag fejres delvis på latin, er der bankospil i menigheds-huset. Gevinster modtages med tak.
Søndag d. 30.: Fester for Skt. Ansgar, Nordens apostel og bispedømmet Københavns værngehelen. Kl. 10: Højtidelig messe. I tilslutning til messen meddeles Blasiusveltségenslen.

Børne- og ungdomsundervisning: Fredagene d. 11. december samt 21. og 28. januar fra kl. 18.20. Den 21. og 28. januar er der søndagsmesse kl. 19.15.

Personalet: Søndag d. 5. december 1993 modtog Peter og Anabel Tingsgaards nyfødte søn Jakob dåbens sakramente. Til lykke!

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.

NB1: Ingen messe på selve søndagen.
NB2: Ingen messe lørdage d. 25. dec. og 1. jan. (juleandagt og nytårsdag).

Lørdag d. 11.: 3. adventssøndag. Kl. 15.30: Familiemesse med børnenes Lucia- og Nikolaus optog. I tilslutning til messen er der advents-hygge i menighedslokalerne med godtoster til børnene og gløg ud de voksne.

Lørdag d. 26. Juleaften, Kristi fødsels fest. Kl. 15.30: Højtidelig julemesse med midnatsmessens tekster, indledt med processioen til krybben under salmen »Stille nat«.

NB: Der er i Holbæk ingen midtatsmesse juleaften og ingen messe juledag d. 25. heller ikke, selv om d. 25. i år er en lørdag, men:

Lørdag d. 26.: 2. juledag, Skt. Stefans dag, Den hellige Familjes fest. Kl. 15.30: International julemesse med juleangene fra mange forskellige lande på mange forskellige sprog. Dele af messen celebreres på latin.
Freitag d. 31.: Nyårsaften. Kl. 16.30: Nyårsafslutningsgjenstene som taksgifte for året, der går.

Januar 1994:
Lørdag d. 1.: Nyårsdag, festen for jomfru Maria, Gudsmoder. Omend det er lørdag, er der ingen messe i Holbæk, men: festmesse for vor pastoraleheds tre menigheder i Vor Frue Kirke i Slagelse kl. 16.00. Efter messen er der fælles nytårsreception i menigheds-huset, hvor vi med et glas champagne ønsker hinanden godt nytår. Holbæk menighed opfordres til at dog deltage.
Søndag d. 2.: Herrens åbenbarelse fest. Denne store fest fejres i år i Holbæk på selve dagen d. 6. jan.

Torsdag d. 6.: Helligtrekongersdag, festen for Herrens åbenbarelse (og samtidig afslutning af før månedens 1. freitag). Kl. 19.15: Festmesse. Slut dog op om denne messe!
Lørdag d. 8.: Jesu Kristi dåbs fest. Kl. 15.30 messe.
Lørdag d. 22. fejres dele af søndagsmessen kl. 15.30 på latin.
Lørdag d. 29.: Fester for Skt. Ansgar, nordens apostel og bispedømmet Københavns værngehelen. Kl. 15.30: Højtidelig messe. I tilslutning til messen meddeles Blasiusveltségenslen.

Børne- og ungdomsundervisning: Lørdage d. 11. december fra kl. 14.30 (vi skal øve Lucia- og Nikolausoptog) samt 15. og 29. jan. i forlængelse af søndagsmessen.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Fredenborgvej 11, 4000 Roskilde
Sognepræst Hans Christoffersen, ofm conv. Tlf. 42 35 09 65.
p. Martin Braun, S.M.M. Tlf. 42 35 09 97
Gråbrøderhuset. Tlf. 42 36 77 56.

Messetider:
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10, med kirkekaffe bagfter i menigheds-lokalerne.
Hverdagsmesser: Tirsdag til fredag kl. 17.
Tidløbner: Vi beder kirken officielle bøn i vor Tidløbneskal i kirken; enhver er velkommen at deltage.
Morgenbøn: Mandag til fredag kl. 7. Aftenbøn: Mandag til fredag kl. 18.30.
Lørdag d. 11.: Religionsundervisning kl. 13-16.30.

Søndag d. 12.: Lucia optog under messen kl. 10.
Tirsdag d. 14.: Julestue for de ældre kl. 14.

Mandag d. 20.: Julekoncert med Himmelev Sangkor, kl. 19.30. Alle er velkomne.

Ondag d. 22.: Skolenes Julegudstjeneste. Domkirken kl. 9.
Freitag d. 24. Juleaften: Midtatsmesse kl. 24.

Lørdag d. 25. Juledag: Messe kl. 10.
OBS: Ingen messe kl. 17.

Lørdag d. 26.: Den Hellige Familie, messe kl. 10.
Tirsdag d. 28.: Juletræsfest i skolens kantine kl. 19.

Januar
Lørdag d. 1. Nyårsdag: Messe kl. 10.
Lørdag d. 8.: Religionsundervisning kl. 13-16.30.

KUK-afteu kl. 18 med pizza o.a. Alle KUK-medlemmer og andre interesserede er velkomne.

Torsdag d. 13.: Skolegudstjeneste kl. 10.30.
Tirsdag d. 18.: Den økumeniske bedeuget for kirken enhed begyndner.

Ledrborg Slotskirke: Messe hver søndag kl. 8.30.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup
Køgevej 162, 2630 Tåstrup
Sognepræst: Martin Børgesen: 43 99 07 28.
2. præst: Benny Blumensatt: 42 52 61 25.
Assumptionssøstrene: 42 99 81 57.

Faste messetider:
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag hos søstrene, Bygaden 53, Høj-tåstrup kl. 19.

Ondag kl. 17 og torsdag kl. 10.
Freitag kl. 18 tilbedelse og messe kl. 19.
Lørdag kl. 8 og kl. 17 stille messe.

Første søndag i hver måned er messen kl. 17 på vietnamisk.
Skriemfald i forbindelse med messerne eller efter aftale.
Første og tredje torsdag i hver måned er der Bibelmeditation og Rosenkrans hos søstrene, kl. 19-20.

Lørdag d. 4.: Kl. 14 Skt. Nicolaus fest i menighedsal.
Søndag d. 5.: Efter messen er der en stor kagebod til fordel for den nye kirke.
Freitag d. 17.: Kl. 19.30 julehygge i smedjen (Kolping-familien).
Freitag d. 24.: Kl. 16 børnejulemesse. Kl. 24 midtatsmesse.

Lørdag d. 25.: Kl. 10 messe 1. juledag.
Lørdag d. 26.: Kl. 13 messe 2. juledag.
14. juletræsfest i menighedsal.
Freitag d. 31.: Kl. 16 Nyårsafslutningsmesse.

Januar
Lørdag d. 1.: Kl. 11 messe nytårsdag, Maria Gudsmoder.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menigheds-huset: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstret: Tlf. 42 26 78 65.
Ondag d. 8.: Messe kl. 18.
Torsdag d. 9.: Messe kl. 17.
Freitag d. 10.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 12.: Messe kl. 17.
Tirsdag d. 14.: Messe kl. 19.

Ondag d. 15.: Messe kl. 18.
Torsdag d. 16.: Messe kl. 17.
Freitag d. 17.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 19.: Messe kl. 11.

Tirsdag d. 21.: Økumenisk juleandagt kl. 16.30-17. Messe kl. 17.

Ondag d. 22.: Som tirsdag og onsdag.
Freitag d. 23.: Som tirsdag og onsdag.
Lørdag d. 24.: Juleafslutningsmesse kl. 22.
Lørdag d. 25.: Juleafslutningsmesse kl. 9.

Søndag d. 26.: Den h. Familie fejres i messe kl. 9.

Tirsdag d. 28.: Messe kl. 17.
Freitag d. 30.: Messe kl. 17.
Freitag d. 31.: Messe kl. 8.30.

Januar
Søndag d. 2.: Helligtrekonger fejres kl. 11.
Søndag d. 9.: Herrens dåb fejres kl. 9.
Tirsdag d. 11.: Messe kl. 8.30.
Freitag d. 13.: Messe kl. 17.
Freitag d. 14.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 15.: Børnenes religionsundervisning nr. 7, i tiden kl. 9.30-11.30.
Børnemesse kl. 11-11.30.

Søndag d. 16.: 2. alm. søndag: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 18.: Messe kl. 8.30.
Ondag d. 19.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 20.: Vores menighed indbyder lutheranerne til økumenisk gudstjeneste og efterfølgende hyggeligt musikalsk kaffebord i kirkecentret kl. 19.30.

Freitag d. 21.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 22.: Børnenes religionsundervisning nr. 8, i tiden 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 23.: Messe kl. 9.
Ondag d. 26. torsdag d. 27.: Messe kl. 17.
Freitag d. 28.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 29.: Børnenes religionsundervisning nr. 9, i tiden 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30.

Søndag d. 30.: Latinsk messe kl. 11.
Ungdomsmesse med sognepræsten i Jesu Hjerter Kirke kl. 20.

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
Kontor- og menigheds-huset: Nygade 8B.
Sognepræst Hans Esmark.
Tlf. 49 21 05 71, eller tlf. 42 26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.

Torsdag d. 9.: Messe kl. 18.
Søndag d. 12.: Biskop Nicolaus og Sorete Per besøger os i forbindelse med messen kl. 11.

Torsdag d. 14.: Messe kl. 18.
Tirsdag d. 16.: Messe kl. 18.
Søndag d. 19.: Messe kl. 9.
Torsdag d. 21.: Messe kl. 18.
Freitag d. 23.: Messe kl. 18.
Freitag d. 24.: Jule-midnatsmesse kl. 24.
Lørdag d. 25.: Juleafslutningsmesse kl. 9.
Søndag d. 26.: Den h. Familie fejres i messe kl. 11.

Tirsdag d. 28.: Messe kl. 18.
Freitag d. 30.: Messe kl. 18.

Januar
Søndag d. 2.: Helligtrekonger. Messe kl. 9.
Søndag d. 9.: Herrens dåb fejres kl. 11.
Tirsdag d. 11.: Pensionist-træf kl. 14.30 med messe og efterfølgende hyggeligt samvær i præstegården. Børnenes religionsundervisning nr. 7, kl. 16-17.15.
Torsdag d. 13.: Messe kl. 18.
Søndag d. 16.: 2. alm. søndag. Messe kl. 9.
Tirsdag d. 18.: Børnenes religionsundervisning nr. 8, kl. 16-17.15.
Vores menighed indbyder kl. 19.30 folkekirken til økumenisk gudstjeneste og efterfølgende kaffebord i menigheds-huset.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Skt. Refsevej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Fredenborgvej 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.
Gudstjenestleder: Jan Tøcca.
Chr. Hansensvej 29, 4300 Holbæk.
Tlf. 53 44 15 62.
Sogneøstret: Sr. Engeline, Karl Borromausstrøene. Carl Refsevej 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 56 44 37 53.

12 Nordsjælland

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menigheds-huset: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstret: Tlf. 42 26 78 65.
Ondag d. 8.: Messe kl. 18.
Torsdag d. 9.: Messe kl. 17.
Freitag d. 10.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 12.: Messe kl. 17.
Tirsdag d. 14.: Messe kl. 19.

len. Ingeborg Lowsen beretter om Lourdes i ord og billeder.
Torsdag d. 20.: Messe kl. 18.
Søndag d. 23.: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 25.: Messe kl. 14.30. Børnernes religionsundervisning nr. 9, kl. 16-17.15. Menighedsrådsmedie nr. 9, kl. 19.30. Ønsker og forslag afleveres i god tid forinden.
Torsdag d. 27.: Messe kl. 18.
Søndag d. 30.: Messe kl. 9. Ungdomsmesse i Jesu Hjerter Kirke med sognepræsten kl. 20.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
 Marievej 6, 2970 Hørsholm.
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebible: Nordvanggård,
 Bistrup Bøvej 4, 3460 Birkerød.
 Tlf. 42 81 27 96, tirsdag-lørdag, bedst kl. 9-10.

Søndagsmesse:
 Skt. Hans Kirke kl. 11: Højmesse.
 Mikkelboeg, Strandvejen 352, kl. 8: Messe.
 Der er hverdagsmesse hver tirsdag kl. 19.30 og hver torsdag kl. 10.30.

Skriftemål:
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
Religionsundervisning for børn og unge:
 Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggård.
Torsdag d. 9.: Sidste dag religionsundervisning før juleferien.
Søndag d. 12.: Dansk/vietnamesisk højmesse.

Mandag d. 13.: Seniorklubben mødes kl. 13.30 på Nordvanggård.
Juleaften d. 24.: Kl. 23 midnatsmesse. Efter messen er der samvær i menigheds salen.
1. juledag d. 25.: Kl. 11 højmesse. Efter messen er der samvær i menigheds salen.
Søndag d. 26.: Kl. 11 højmesse.
Nytårsfesten d. 31.: Kl. 20 nytårsfest på sammenskudsbasis, hvis tilslutningen er stor nok.

Søndag d. 2.: Efter højmessens er der kirkefrokost på sammenskudsbasis.
Torsdag d. 6.: Første dag religionsundervisning efter juleferien.
Mandag d. 10.: Seniorklubben mødes kl. 13.30 på Nordvanggård.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederiksbundvej 225, 2700 Brønshøj
 Tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Lech Pytlak.
 Stoffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på sognekoretet. Evt. også på 31 74 34 45.
 Menighedsrådsformand: Henning Heinemeier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 74 13 05.
 Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Tirsdage kl. 10. Onsdage og fredage kl. 19.

Søndag d. 3.: 3. søndag i advent. Messe kl. 10.30.
Fredag d. 17.: Bodsandag kl. 19.00.
Søndag d. 19.: 4. søndag i advent. Gregoriansk messe kl. 10.30.
Fredag d. 24.: Juleaftener kl. 23.5. Julevigilie kl. 24.00.
Lørdag d. 25.: Juledag messe kl. 10.30.
Søndag d. 26.: Hellige Families fest messe kl. 10.30.
Fredag d. 31.: Takkemesse kl. 16.00.
Lørdag d. 1.: Nytårsdag: Messe kl. 10.30 Maria Gudsmoder.

Søndag d. 2.: Hellig 3 Konger messe kl. 10.30, kirkekafe.
Fredag d. 7.: Tilbedelse kl. 18.30. Messe kl. 19.00.

Lørdag d. 8.: Firmelsesundervisning kl. 15.00.
Søndag d. 9.: Herrens dåb. Messe kl. 10.30.

Søndag d. 16.: Gregoriansk messe kl. 10.30.

Lørdag d. 21.: Efter messen kl. 19.00 pakkefest, hvor det indkomne beløb sendes til Peter Thanoloh Hansen i Peru. Embæder medbringer en lille pakke som bortaktioneretid.
Lørdag d. 22.: Firmelsesundervisning kl. 15.00.

Fredag d. 28.: Niels Steensen andag kl. 18.50. Messe kl. 19.00.
Søndag d. 30.: Skt. Ansgars fest. Messe kl. 10.30.

Vor Frue Kirke, Hørløv
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
 Tlf. 44 94 76 94

Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: Sr. Hildegard Dooms, Primulavej 1, 2720 Vanløse.
 Messetider:
 Lørdag kl. 17.00.
 Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).

Hverdage:
 Onsdag kl. 19.00
 Torsdag kl. 9.30 (engelsk)
 1. fredag i måneden: Kl. 19.30 (engelsk).
 3. fredag i måneden: Kl. 19.30.
 Tilbedelse: Onsdag efter messen.
 Skriftemål: Efter aftale.
 Ungdomsklubber:
 Masi-KUK: Hver torsdag kl. 19.30-21.30.
 Mini-KUK: Hveranden torsdag. Spørg Maria Weber Nielsen, tlf. 44 94 93 31.

Tirsdag: Åbent hus hos Sct. Josefine, Primulavej 1, messe kl. 19.
Torsdag d. 9.: Kl. 19.30 Bodsandag med lejlighed til skriftemål.
Torsdag d. 14.: Kl. 19 adventsaften. Ballekorret underholder.

Søndag d. 19.: De syges salvelse under messen kl. 9.30.
Fredag d. 24.: Juleaften kl. 16 familiemesse, kl. 00 midnatsmesse.
Lørdag d. 25.: 1. juledag da. messe kl. 9.30, eng. messe kl. 11.
Søndag d. 26.: 2. juledag da. messe kl. 9.30, eng. messe kl. 11.
Fredag d. 31.: Nytårsaften kl. 16 takkemesse.

Januar
Lørdag d. 1.: Nytårsdag. Eng. messe kl. 11, da. messe kl. 17.
Søndag d. 2.: Sædvanlige messetider.
Lørdag d. 8.: Tro og Lys kl. 13.
Søndag d. 12.: Menighedsrådsmedie efter messen kl. 19.
Torsdag d. 20.: Messe kl. 19, derefter gudskursus i teologi.
Lørdag d. 29.: Kl. 15.30 undervisning.

14 Hovedstads-område NØ

Sankt Knud Lavard Kirke, Lyngby
 Etrøer C. Utensal Nibler
 Tlf. 45 87 17 12

Fredag d. 10. og 17.: Søndagsmesse kl. 17.
Lørdag d. 11. og 18.: »Adventbrød og Bettlehøvsandag» kl. 15.30. Søndagsmesse kl. 17.

Søndag d. 12.: Søndagsmesse m. efterfølgende kirkekafe kl. 11.

Søndag d. 19.: Familiemesse m. morgenbrød kl. 9.30. Søndagsmesse kl. 11.

Fredag d. 24.: Julemesse kl. 15.30. Midnatsmesse kl. 24.

Søndag d. 26.: Søndagsmesse kl. 11.
Fredag d. 31.: Nytårsaftenmesse kl. 16.

Januar
Lørdag d. 1. kl. 11: Nytårsmesse

Søndag d. 2. kl. 9.30: Familiemesse og kl. 11 helligtrekongermesse.

Lørdag d. 8. kl. 17: Knud Lavards messe.

Søndag d. 9. kl. 11: Knud Lavards messe.

Lørdag d. 15. kl. 9.30: Familiemesse og kl. 11: Søndagsmesse.

Søndag d. 22. kl. 17: Søndagsmesse.

Lørdag d. 23. kl. 10: Økumenisk gudstjeneste.

Lørdag d. 29. kl. 17: Søndagsmesse m. dialogprædiken.

Søndag d. 30. kl. 11: Ansgarsmesse.

Skt. Thørese Kirke, Hellerup
 Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Giro 4 08 38 30

Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 13 og 15-10) undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nedstiftede).

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon 31 64 30 39.

Messetider:
Søndag: Højmessens kl. 9, rec. messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familiemesse 2. søndag i måneden.

Hverdage: Mandag og tirsdag kl. 17. Onsdag og fredag kl. 7.30. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph Strøtens kapel, Bernstorffsvej 98, Lørdag kl. 11.30 med rosenkransben kl. 11.15.

Torsdag d. 9. kl. 19.30: Bodsandag. Prædiken af pater Henri Leenders. Lejlighed til skriftemål for pater Leenders, pastor Jørgen Erichsen og sognepræsten.

Lørdag d. 11. kl. 15: Sognekatekse. Emne: »Hvad skal vi med profeterne?» v/Ole Meyer.

Søndag d. 12. kl. 9: Familiemesse.

Tirsdag d. 14. kl. 19: Messe efterfulgt af tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 22.

Fredag d. 24. Juleaften kl. 23.30: Midnatsmesse. Ingen messe kl. 7.30.

Lørdag d. 25. Juledag kl. 11: Højmesse. Ingen messe kl. 9.

Lørdag d. 26. 2. juledag: Den hellige Families Fest. Kl. 9 højmesse efterfulgt af juletræsfest i kantinen. Kl. 11 rec. messe.

Fredag d. 31. Nytårsaften kl. 16: Takselvsmesse. Ingen messe kl. 7.30.

Januar
Lørdag d. 1.: Maria, Gudsmoder. Kl. 11 rec. messe. Ingen messe kl. 8.

Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelse. Kl. 9 højmesse. Kl. 11 rec. messe. - Kollekt til fordel for Det Danske Bibelselskab.

Tirsdag d. 4.: Møde i Katolsk Ældre Klub, Ordrup. Se under Sankt Andreas Kirke.

Lørdag d. 8. kl. 15: Sognekatekse. Emne: »Profeten Amos – et tjerneskud i G.D. v/Bent Thorikdren.

Søndag d. 9. kl. 9: Familiemesse.

Tirsdag d. 11. kl. 17: Messe efterfulgt af tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 22.

Lørdag d. 15. kl. 15: Sognekatekse. Emne: »Profeten Amos – et tjerneskud i G.D. v/Bent Thorikdren.

Søndag d. 9. kl. 9: Familiemesse.

Tirsdag d. 11. kl. 17: Messe efterfulgt af tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 22.

Tirsdag d. 18.: Den økumeniske bedeuge begynder.

Immaculata Kirke
 Strandvej 91, 2100 København Ø
 Søndag og helligedage: Højmesse kl. 9. Mandag og torsdag messe kl. 16.45.
 Tirsdag, onsdag og fredag messe kl. 7. Lørdag messe kl. 9.

Johanneskirken, Søborg
 Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg
 Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Knud Aage Nielsen, S.J. Jens Jessensvej 5, 2000 F.

Tlf. 31 71 53 75. Træffes mandag-fredag kl. 10-12.

Menighedsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Hver søndag kl. 10: Højmesse.

Søndag d. 12.: 3. adventssøndag. Messe kl. 10.

Søndag d. 19.: 4. adventssøndag. Messe kl. 10.

Lørdag d. 25.: Juledag. Messe kl. 10.

Søndag d. 26.: 2. juledag. Messe kl. 10. Kirkekafe.

Januar 94:
 Messe hver søndag kl. 10.

1. søndag i måneden: Messe ved sognepræsten. Sidste søndag i måneden: Kirkekafe.

Skt. Andreas Kirke, Øndrup
 Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen mandag.

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).

Sognekor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 30 39.

Messetider:
Reciteret messe kl. 8.00: Højmesse kl. 10.00. **Hverdage:** Mandag-torsdag messe kl. 8.00.

Fredag kl. 17: Udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00 Lørdag: Messe kl. 11.30.

Onsdag d. 8.: Marias upletterede Undfangelse. Kl. 19.30. Latinsk højmesse.

Onsdag d. 15. kl. 19.30: Bodsandag. Prædiken af pater Henri Leenders. Lejlighed til skriftemål for pater Leenders og sognepræsten.

Fredag d. 24. Juleaften: Kl. 16 børnemesse. Kl. 23.30 midnatsmesse (latin).

Lørdag d. 25. Juledag: Kl. 10 højmesse. Ingen messe kl. 8.

Søndag d. 26. 2. juledag: Den hellige Families Fest. Kl. 10 højmesse. Ingen messe kl. 8.

Fredag d. 31. Nytårsaften: Kl. 16 takselvsmesse.

Januar
Lørdag d. 1.: Maria, Gudsmoder. Kl. 10 højmesse. Ingen messe kl. 8.

Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelse. Kl. 8 rec. messe. Kl. 10 latinsk højmesse. Kollekt til fordel for Det Danske Bibelselskab.

Tirsdag d. 4.: Møde i Katolsk Ældreklub. Kl. 11.30 messe. Derefter sammenkomst. Tilmelding: Aase og Mogens Nielsen pr. tlf. 31 63 82 52.

Mandag d. 10. kl. 15: Bibeldreks hos Connie Probst, Schimmelmønnsvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf. 31 63 82 82.

Tirsdag d. 18.: Den økumeniske bedeuge begynder.

Onsdag d. 26. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde. Anbefales til menighedens forbon. Forslag til behandling modtages.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke
Stenogade 4 A, 1616 København V.
Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88.
Telefax 33 25 37 08.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders S.J.
Andenpræst: P. Niels Kier S.J.
Pastorassistent: Sr. Evelyn Krepele C.S.J. Tlf. privat 31 35 86 92.

Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
Søndag: Kl. 10 latinsk højmesse.
Kl. 11.30 dansk højmesse. Kl. 20 aftenmesse.

Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Lørdag d. 18.: Kl. 10 Kongregationsmesse. Alle er velkomne.

Januar 1994
Kl. 11.15-15.30 Religionsundervisning.
Søndag d. 19.: Kl. 11.30 familiemesse. Derefter kirkekafe.

Torsdag d. 21.: Kl. 14.30-16.30 de ældres eftermiddag: Jesu Hjerter Kor synger julen ind.

Fredag d. 24.: Juleaftensdag. Messe kl. 8.15. Ingen messe kl. 17.
Julenat: Kirken åbnes kl. 23. Koret synger julen ind kl. 23.30. Kl. 24 midnatsmesse.

Derefter kan vi ønske hinanden glædelig jul i menighedssalen, Stenogade 4 B.
Lørdag d. 25.: Juledag. Kl. 10 julehøjmesse med biskop Martensen.
Kl. 11.30 messe med julesalmer. Kl. 16 messe på ungarsk med komsammen bag efter. Kl. 18 italiensk messe. Kl. 20 aftenmesse.

Søndag d. 26.: Den hellige Families fest: Søndagsmessenorden. (Ingen ungdomsmesse).
Fredag d. 31.: Messe kl. 8.15. Taksigelsesmesse kl. 16.00.

Januar 1994

Lørdag d. 1.: Festen for Maria, Guds Moder. Messe kl. 10 og 18 (italiensk).
Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelse. Søndagsmessenorden.

Torsdag d. 4.: Kl. 16 Kongregationsandagt med foredrag om: "Jesus, min broder". (Gal. 4,4).

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter Fredag. Sakramentet udstilles kl. 16. Kort andagt og sakramental velsigelse kl. 16.45. Messe kl. 17.

Mandag d. 10.: Kl. 19.30 liturgisk arbejds-kreds.
Lørdag d. 15.: Kl. 10 kongregationsmesse. Kl. 11.15-15.30 religionsundervisning.

Søndag d. 16.: Kl. 11.30 familiemesse med kirkekafe bag efter.
Mandag d. 17.: Kl. 19.30 foredragsaften. Sr. Abraham (Dr. Kirsten Stoffgren Petersen) fortæller om "Helgener i det hellige land".

Torsdag d. 18.: Kl. 14.30-16.30 møde for de ældre.
Søndag d. 30.: Kl. 20 ungdomsmesse med "Café Ludvig" bag efter i menighedssalen.

Sankt Nikolaj Kirke
Stråbøvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Władysław Zdunek, C.S.S.R. Stråbøvej 2, 2650 Hvidovre.

Stråbøvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. 31 78 27 90.
Traffetid: Tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-11, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.

Messetider:
Mandag, torsdag, onsdag, fredag: Kl. 8.
Torsdag kl. 17. Lørdag kl. 17. Søndag kl. 10 højmesse.

Søndag d. 12.: 3. søndag i advent. Højmesse kl. 10. Kl. 12 messe på polsk og kirkekafe.

Lørdag d. 18.: Messe kl. 17 med krybbe-spil.

Søndag d. 19.: 4. søndag i advent. Højmesse kl. 10 med krybbe-spil.

Mandag d. 20.: Rengøring i kirken kl. 19.
Fredag d. 24.: Julevilje: Kl. 16 julemesse for dem der ikke kan komme i midnatsmesse. Kl. 24 midnatsmesse.

Lørdag d. 25.: 1. juledag. Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.

Søndag d. 26.: Den hellige Familie. Højmesse kl. 10.

Fredag d. 31.: Nyårsaften: Takgættingsmesse med sakramental velsigelse kl. 16.

Januar 1994

Lørdag d. 1.: Nyårs: Festen for Maria, Gudsmoder. Højmesse kl. 10.

Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelse. Helig Tre Kongers fest. Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.

Søndag d. 9.: Herrens Døb. Højmesse kl. 10. Efter messen kirkekafe.

Sankt Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Knud Aage Nielsen, S.J.
Tlf. 31 71 53 35, mandag-fredag 10-12.
Andenpræst: Jesper Fich, Gf. Kongevej 49, 2. tv., 1610 København V.
Tlf. 33 25 17 16.

Traffetid og sted: Marielystvej 16 hver tirsdag kl. 16-18.

Faste messetider: Søndag kl. 11.
Hverdage: Tirsdag og fredag kl. 16.30.
De øvrige ugedage kl. 6.45.

Lørdag d. 11.: Børnenes krybbe-spil kl. 16.

Torsdag d. 14.: Kl. 14 ældreklub; P.J. Fich taler om advent.

Lørdag d. 18.: Kl. 10-12 børnenes juleafslutning.

Fredag d. 24.: Kl. 16 højmesse (vigil-emesse).

Lørdag d. 25.: Kl. 11 Festmesse. Søndag d. 26.: Kl. 11 Den bl. Families fest. Højmesse.

Fredag d. 31.: Kl. 16 Takgættingsmesse.
Lørdag d. 1.: Kl. 11 Guds Moders fest, højmesse.

Søndag d. 2.: Kl. 11: Herrens Åbenbarelse, familiemesse.

Søndag d. 23.: Kl. 11 højmesse med de faste dele på latin.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken
Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Tlf. 31 35 68 25.

Sognepræst: Jac. Adams, Redemptoris. Weimargade 7, 2., 2300 København S.
Tlf. 32 97 47 33.
Traffes på kirken kontor hverdage ca. 10-11, mandag og lørdag undt. og ca. ½ time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25. Kontor tid torsdag og søndag 9-11, onsdag og fredag 10-15.

Vicært Tom A. Sørensen.
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl.

18.15 fransk. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.

Hverdagsmesse eller ordets gudstjeneste: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11. Onsdag kl. 17: Engelsk messe.

1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsigelse.

Hver onsdag åbent hus hos Skt. Josephs-trener, Sankt Hansgade 28. Messe kl. 19.

Onsdag d. 8.: Maria Immaculata, kl. 11 messe.

Søndag d. 12.: 3. søndag i advent. Kl. 10 højmesse: Ecce Dominus - Se, Herren kommer.

Torsdag d. 14.: Efter 11-messen møde for tirsdagklubben. Eva W. Bentzon fortæller om TRO og LYS.

Torsdag d. 16.: Kl. 12-14. Juleafslutning med 1. kommunikanterne.

Lørdag d. 18.: Kl. 15-17.45. Firmandundervisning. Kl. 17. Messe.

Søndag d. 19.: 4. søndag i advent. Kl. 10 Højmesse v/p. Finn Arvé. Ecce Dominus - Se, Herren kommer.

Fredag d. 24.: Herrens Fødsel. Kl. 16: Familiemesse og for dem, der ikke kan komme om natten. Kl. 18: Engelsk messe. Kl. 24: Midnatsmesse. Vi mindes Herrens Fødsel.

Lørdag d. 25.: 1. juledag. Kl. 10: Festmesse. Kl. 11.30: Fransk messe. Kl. 18.: Engelsk messe.

Søndag d. 26.: Den Hellige Familie. Kl. 10: Højmesse. Kl. 18. Engelsk messe.

Torsdag d. 28.: De uskyldige børn. Kl. 11: Messe.

Onsdag d. 29.: Kl. 17: Engelsk messe.

Torsdag d. 30.: Kl. 11. Messe.

Fredag d. 31.: Nyårsaftensdag. Kl. 16: Takgættingsmesse. Kl. 18: Engelsk messe. Ingen messe om formiddagen.

Januar

Lørdag d. 1.: Nyårsdag. Festen for Maria, Gudsmoder. Kl. 16: Dansk takke messe. Kl. 18: Engelsk/fransk messe. Ingen messe om formiddagen.

Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelse. Kl. 10: Højmesse. Kl. 18: Engelsk messe. 7. og 8. Firmand weekend.

Fredag d. 7.: Kl. 17 messe. Derefter udstilling af det Allerhelligste, tilbedelse og sakramental velsigelse.

Lørdag d. 8.: Kl. 12.30: TRO og LYS møde. Kl. 17: Messe v/p. J. Erichsen.

Søndag d. 9.: Herrens Døb. Kl. 10: Familiemesse.

Torsdag d. 11.: Efter 11-messen tirsdag-klub.

Torsdag d. 13.: Undervisning af 1. kommunikanterne.

Lørdag d. 22.: Kl. 15-17.45: Firmandundervisning.

Søndag d. 23.: 3. alm. søndag i år B.

Torsdag d. 25.: Den Hellige Apostel Pauls omvendelse. Efter 11-messen tirsdag-klub.

Søndag d. 30.: Skt. Ansgar. Højmesse kl. 10.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann.
Tlf. 33 33 37 62.
Præstens traffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.

Tirsdag og søndag tilige kl. 17-18.

Lørdag d. 11. kl. 17: Aftenmesse og rosenkransbøn.

Søndag d. 12. 3. søndag i advent: Kl. 8

messe. Kl. 10 højmesse. Kl. 19 advents-fest. Vi samles i kirken til andagt. Derefter går vi i menighedssalen.

Onsdag d. 15. kl. 10: Messe for de ældre. Juleafslutning.

Lørdag d. 18. kl. 17: Aftenmesse og rosenkransbøn.

Søndag d. 19. 4. søndag i advent. Kl. 8. Messe. Kl. 10 højmesse.

Fredag d. 24. kl. 16: Juleaftensmesse. Kl. 24: Midnatsmesse indtil messen. Kl. 24: Midnatsmesse m. biskop H. Martensen.

Lørdag d. 25. kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse.

Søndag d. 26. kl. 8: Rec. messe. Kl. 10: Højmesse.

Mandag d. 27. kl. 8: Rec. messe.

Torsdag d. 28. kl. 16.30: Familiemesse. Derefter juletræsfest i menighedssalen.

Fredag d. 31. kl. 16: Højmesse. Årsafslutning.

Januar 1994

Lørdag d. 1.: Nyårsdag: Kl. 8 messe. Kl. 10 rec. messe.

Søndag d. 2.: Helligtrekongers fest. Herrens Åbenbarelse. Kl. 8 messe. Kl. 10 højmesse. Gregoriens sang.

Onsdag d. 5. kl. 10: Messe for de ældre.

Lørdag d. 7. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe. Tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 8. kl. 17: Aftenmesse og rosenkransbøn.

Søndag d. 9.: Herrens Døb. Kl. 8. Messe. Kl. 10: Højmesse. Juleaften slutter.

Torsdag d. 11. kl. 19: Israelsaften i menighedssalen.

Lørdag d. 15. kl. 17: Aftenmesse og rosenkransbøn.

Søndag d. 16. kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse. Gregoriens sang.

Torsdag d. 18. kl. 19: Økumenisk kirkevandring starter ved Sct. Pauls Kirke, Nyboder.

Lørdag d. 22. kl. 17: Aftenmesse og rosenkransbøn.

Søndag d. 23. kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse.

Lørdag d. 29. kl. 17: Aftenmesse og rosenkransbøn.

Søndag d. 31. Sct. Ansgars fest. Kl. 8: Messe. Kl. 10: Pontifikalmesse med biskop H. Martensen.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annas Kirke, Amager
Hans Boghinders Allé, 2300 Kbh. S.
Sognepræst: p. Jerzy Gorowski, C.S.R.
Andenpræst: p. Kazimierz Przybyłowicz C.S.R.

Tlf. 31 58 41 02. Kontorid: Tirsdag, torsdag, fredag 10-13, onsdag 10-12 og 17-18.

Udenfor kontorid, tlf. 31 58 21 02.

Faste messetider:
Lørdag kl. 17: Engelsk messe.

Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe. Kl. 20.30: Messe på Sct. Annas Hjem (søndag).

Hverdage: Kl. 8 i kirken.
Torsdag og søndag kl. 9 på Skt. Anna Hjem.

Onsdag d. 15.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Julefest.

Søndag d. 19.: Kl. 10 familiemesse med børnenes krybbeandagt.

Fredag d. 24.: Juleaftensdag. Midnatsmesse kl. 24.

Lørdag d. 25.: 1. juledag. Herrens fødselsfest. Festmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.30.

9. viol. Torsdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 41:13-20. Ev: Matt. 11:11-15.
10. viol. Fredag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
11. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
12. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
13. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
14. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
15. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
16. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
17. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
18. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
19. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
20. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
21. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
22. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
23. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
24. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
25. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
26. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
27. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
28. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
29. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
30. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.
31. viol. Lørdag 2. uge i advent. (II Ps.). Adv. pf. l. L. Es. 48:17-19. Ev: Matt. 11:16-19.

- II. L. 2. Sam. 7:1-5. 8b-12. 14a. 16. Ev: Luk. 1:67-75.
- Juleaften
24. Aften. Hvid. Vigilia til Herrens fødsel. (H). Gl. Cr. Jul. pf. l. L. Es. 62:1-5; SL 80:4-9. 16-17. 71-78. (Om: Om Herrens nåde vil jeg evigt sange.) 2. L. Ap. G. 13. 16-17. 22:5. Ev: Matt. 1:25 efter 1:18-25.
25. Hvid. Lørdag. Herrens fødsel. (H). Gl. Cr. Jul. pf. Julen: 1. L. Es. 9:2-7. 31. 96:12a. 2b-3. 11-12.13. (Om: I dag er en Frelser født. Kunns. Herrens.) 2. L. Tl. 2:11-14. Luk. 2:1-14.
- Julemorgen. 1. L. Es. 62:11-12; SL 97:16-11-12. (Om: Lys skal stråle over os; thi i dag er vor Frelser født.) 2. L. Tl. 3:4-7. Ev: Luk. 2:15-20.
- Juletid. 1. L. Es. 52:7-10; SL 98. 1:2-3ab. 2cd. 5-6. (Om: Den vidste jord har skævet vor Guds Frelse.) 2. L. Hebr. 1:1-6. Ev: Joh. 1:1-10 efter 1:15-19.
26. Hvid. Lørdag. Den Hellige Familie, Jesus, Maria og Josef. (H). Gl. Cr. Jul. pf. l. L. Es. 3:2-6. 12-14. SL 128:1-2. 3-4:5. (Om: Salig enhver, som hylder Herren, og som går på hans vej.) 2. L. Kol. 3:12-21. Ev: Luk. 2:22-40 efter (ad libitum). 1. L. L. Mos. 15:4-6. 21:1-3; SL 105. 1b-2. 3-4. 5-6. 8-9. (Om: Når Herren vor Gud; han indkommer for evigt sin pagt.) 2. L. Hebr. 11:8-12. 17-19. Ev: Luk. 2:22-40 efter 2:22-39-40.
- Stefan, den første martyr, fejres ikke.
27. Hvid. Mandag. Den hellige apostel og evangelist. (II Ps.). Jul. pf. l. L. Joh. 1:1-4; SL 97:12-5. 16-11:2. (Om: I renfærdige, glæd jer i Herren). Ev: Joh. 20:28.
28. rød. Tirsdag. De Ulystelige børn, martyrer. (I Ps.). Jul. pf. l. L. Joh. 1:5-22; SL 124:3-4. 5-7. (Om: Vor størstetalefrø som en høj af rug/almindeligvansrangs sand). Ev: Matt. 21:18-19.
29. Hvid. Onsdag 5. dag i juleugen. (II Ps.). Gl. Jul. pf. l. L. Joh. 2:31-11. Ev: Luk. 22:23-35. (Thomas Basken, biskop og martyr. (I 1170). kan indkommes.)
30. Hvid. Tirsdag 6. dag i juleugen. (II Ps.). Gl. Jul. pf. l. L. Joh. 2:12-17. Ev: Luk. 2:36-40.
31. Hvid. Lørdag 7. dag i juleugen. (I Ps.). Gl. Jul. pf. l. L. Joh. 2:18-22. 23-24. 25-26. 28. (Civister. I. pave (I 335). kan indkommes.)

1. Hvid. Lørdag. Juleguds ottav. Fæsten for Maria. Gudsmoder. (H). Gl. Cr. Jomfru Marias pf. l. L. L. Mos. 6:22-27; SL 67:2-3. 5. 6 + 8. (Om: Guds søn er nåde og velgøds sø. L. Gal. 4:4-7. Ev: Luk. 2:16-21.
2. Hvid. Søndag. Herrens Åbenbarelse. (H). Gl. Cr. Hb. pf. l. L. Es. 60:1-4; SL 72:7-8. 10-11. 12. (Om: Alle sødses folk skal tilbede Gud. Herre.) 2. L. Ef. 3:2-3a. 5-6. (Om: 2:1-12. Basilus den Store, (I 378) og Gregor af Naziansz, (I 380), biskopper og kirkefæder. Fejres.)
- Kollekt for Det Danske Bibelselskab.
3. Hvid. Mandag efter Herrens Åbenbarelse. (II Ps.). Jul. eller Hb. pf. l. L. Joh. 3:2-4. 6. Ev: Luk. 4:14-22a.
4. Hvid. Tirsdag efter Herrens Åbenbarelse. (II Ps.). Jul. eller Hb. pf. l. L. Joh. 4:7-10. Ev: Luk. 4:24-28.
5. Hvid. Onsdag efter Herrens Åbenbarelse. (II Ps.). Jul. eller Hb. pf. l. L. Joh. 4:11-18. Ev: Luk. 4:45-52.
6. Hvid. Torsdag efter Herrens Åbenbarelse. (II Ps.). Jul. eller Hb. pf. l. L. Joh. 4:19-24. Ev: Luk. 4:14-22a.
7. Rød. Fredag efter Herrens Åbenbarelse. (II Ps.). Gr. Hørdag. martyr. (I 1131). Jul. eller Hb. pf. l. L. Joh. 5:5-13. Ev: Luk. 5:12-16.

8. Hvid. Lørdag efter Herrens Åbenbarelse. (II Ps.). Eller Hvid. Raymund af Penafort, (I 1175). Jul. Hb. pf. l. L. Joh. 5:14-21. Ev: Joh. 3:23-30.
9. Hvid. Søndag. Herrens dåb. (H). Gl. Cr. særl. pf. l. L. Es. 42. 1-4. 6-7; SL 29:1a + 2. 3ac. 4. 3b + 8b. (Om: Herrens velsætelse af folk med fred.) 2. L. Ap. G. 10:24-28. Ev: Mark. 1:7-11. Eller (ad libitum): 1. L. Es. 55:1-11; SL 12:3. 4bcd. 5-6. (Om: I skal se vand med glæde af frelsens kilde.) 2. L. Joh. 5:1-9. Ev: Mark. 1:7-11. Hermed afsluttes juletiden.
- Det almindelige kirkeår
10. grøn. Mandag 1. alm. uge. (I Ps.). L. 1. Sam. 1:1-8. Ev: Mark. 1:14-20.
11. grøn. Tirsdag 1. alm. uge. (I Ps.). L. 1. Sam. 1:9-20. Ev: Jer. 1:21-28.
12. grøn. Onsdag 1. alm. uge. (I Ps.). L. 1. Sam. 3:1-10. 19-20. Ev: Mark. 1:29-39.
13. grøn. Torsdag 1. alm. uge. (I Ps.). Eller Hvid. Mikulás, biskop og kirkefæder. (I 307). L. 1. Sam. 4:11-11. Ev: Mark. 1:40-45. (Læsning ad libitum. Mikuanus: 1. Joh. 2:18-25.)
14. grøn. Fredag 1. alm. uge. (I Ps.). L. 1. Sam. 8:4-7. 10-22a. Ev: Mark. 2:1-12.

Katolsk dialog nr. 6

I en artikel, der hedder "Apostlen Peter og Peterstenen", forsøger Uwe Leerbeck at gøre rede for pavemødens oprindelse og for de forhåbninger, vi sætter til det i fremtiden.

Og så bringer den som noget ganske nyt - en tale af kardinal Ratzinger om "Kirkens indre fornyelse". Det er vigtigt for et tidsskrift, der hedder "Kato-

lolsk Dialog", virkelig at lade de mennesker komme til orde i spalterne, som ellers ikke hører til den "progressive fløj", og det gør kardinal Ratzinger jo ikke. Men dels er denne snak om fløje inden for kirken me- get noget, man skal være varsom med, og dels er det rigtig fortriskende at lytte til noget andet end hvad man plejer.

Pastor John Metcalf fra Sydensland kigger ind i fremtiden, i hvert fald en 7-8 år frem, og det kommer der noget meget skægt ud af.

Endelig er der en anmeldelse af Knud Mundsgaards bog "Hvad kommer det mig ved?", som handler om etik og moral, og til sidst skriver pastor L.O. Dorn en "eplog 1993".

Uwe Leerbeck

Orientering for søndags- 9.-31. december og januar 1994

- Søndag d. 26.: 2. juledag. Den hellige families fest. Højmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.30.
- Fredag 31.: Nyårsaften. Takkedagstjeneste kl. 16.
- Januar
- Lørdag d. 1.: Nyårsdag. Fæsten for Maria Guds Moder. Messer som søndagen: Dansk, engelsk og polsk. Ingen messe 8.30.
- Søndag d. 9.: Herrens dåb. Familiemesse kl. 10, foreberedt af 1. kommunionsbørnene.
- Søndag d. 30.: Skt. Ansgar. Latinsk højmesse kl. 10.
- Sct. Hyacinthus kirke, Rønne Østergade 59, 3700 Rønne. Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55. Sognepræst: Erling Brodersen. Tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80. Søndag: Højmesse kl. 10. Juleaften: Højmesse kl. 23. Nyårsaften: Højmesse kl. 16.
- Januar 1994
- Lørdag: Højmesse kl. 17.
- Rosenkirkens, Åkirkeby Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby. Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannikengen 24. Tlf. 56 97 42 95. Lørdag: Højmesse kl. 17. Juledag: Højmesse kl. 17.
- Januar 1994
- Søndag: Højmesse kl. 10. Nyårsdag: Højmesse kl. 16. Søndag d. 2. januar: Ingen gudstjeneste.

- 19 Grønland
- Nuuk/Godthåb
- Krist Konge Kirke
- Sognepræst: Urban Figge, OMI. Box 51. 3900 Nuuk/Godthåb. Tlf. 009 299 12 75.
- Søndagsmesser: Kl. 10.00.
- Hverdagsmesser: Tirsdag, onsdag kl. 17.15. Torsdag: Tidbedelse kl. 18.30-19.30 efterfulgt af messe kl. 19.30. Fredage: Kl. 17.15 hos de små søstre. Lørdage: Kl. 11.00.
- Religionsundervisning: Efter aftale. Kirkekaffe: Efter søndags- og torsdagsmessen.
- Deutschsprachige Gemeinde
- Pfr. Guido Kreinbühl, Vesterboderge 28, 1620 Kbh. V. Tlf. 31 24 26 30. H. Messe juledag 1. og 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammenssein statt.
- English-Speaking Ministry
- Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-Speaking Catholic Community. Ministry Centre: Vor Frue Kirke (VEK), Hertvedsgade 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.

- Other Churches with Mass in English:
- Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. og Sct. Anne Kirke (Skt. A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
- Eucharistic Celebrations in English:
- Saturday: Sekt. A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11 a.m. Skt. A. at 5 p.m. SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9:30 a.m. First Friday: VFK at 7:30 p.m.
- Friday 17th: VFK: Children-Youth Group at 12 a.m. - 16 p.m. Friday 17th: Christmas Caroling from Vartov Kirke to Strøget at 7 p.m. Friday 24th: Christmas Eve: SAK at 6 p.m. Saturday 25th: Christmas Day: VFK at 11 a.m., SAK at 6 p.m. Friday 31st: SAK 6 p.m. January 1st: VFK at 11 a.m. Saturday 15th and every Saturday following through April 16th: Preparation of children for First Communion SAK 10 a.m. - 1 p.m. Sunday 23: at 11 a.m. VFK Sacrament of Confirmation.
- Misa en español
- Iglesia de San Agustín, Jagtvej 183. Todos los domingos. A las 12 p.m. Tomás Tirap, Beortegul CsrR. Tlf. 31 58 21 02.

- Missione cattolica Italiana
- Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenogade 4A, 1616 København V. Ufficio e biblioteca italiana: Stenogade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22. Messa ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4, 1616 København V.
- Kroatisk mission
- P. Drago Cmurciz, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Tlf. 39 66 22 99. Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19. I Helsingør: Den 1., 2. og 3. søndag i måneden kl. 14. I Helsingør, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.
- Miższe święte w języku polskim
- Ks. Julian Bodnar C.s.s.r. S. Kościół św. Anny, Amager Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. Tlf. 31 58 21 02. Miśza św.: Kazda niedziela i święto o godz. 12.00. Wigilia Bozego Narodzenia - 24. grudnia, godz. 22.00. Uroczysta Pasterka. Boze Narodzenie - 25. grudnia, godz. 12.00. Uroczysta Miśza św. Uroczystosc ŚW. Rodziny - 26. grudnia, godz. 12.00. Uroczysta Miśza św.
- Ungarsk messe
- Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j. Stenogade 4 a - 1616 København V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85 88. Messe juledag den 25. december kl. 16. Derefter sammenkomst i menigheds-salen.

Radio- og TV i julemåneden

Kirkeligt magasin
i DR-TV

På gentagne opfordringer fra bl.a. *Katolsk Radio* og *Fjernsynsforbund* lancere DR-TV nu endelig et kirkeligt magasiniprogram med titlen: »I godt tro – et program om den kristne tro». Det er nu over et år siden, DR lovede at efterkomme dette stærke ønske. Tilrettelægger er *Mogens Lindhardt*, rektor for Pastoralseminariet i København, samt *Annamarie Noltemus* fra DR.

Magasinet skal bl.a. handle om tro som tro-skab, tillid, trofasthed og trods og om kirkens og dragelivets ritualer, som væres sammen på godt og ondt. Det første program sendes mandag d. 13. december kl. 22 på DR-TV.

Jul på Lødreborg
og i Rom

I serien om danske herregårde og deres beboere, »Guld, gods eller gæld», sender DR-TV lørdag d. 10. december et program om Lødreborg i Lejre ved Roskilde. Godset ejes af en gammel katolsk familie, og programmet kommer bl.a. ind på familiens katolske juletraditioner. Programmet sendes i den bedste sendetid og begynder kl. 20.

Julenat transmitterer DR-TV traditionen tro midnatsmessen fra Peterskirken i Rom. Transmissionsen begynder kl. 23.55 og varer til 01.40. Kommentator er *Poul Erik Mognussen*.

Aktiv dødshjælp til TV2
Søndag d. 12. december sender TV2 et dokumen-

tarprogram om aktiv døds-hjælp i praksis. Siden 1971 har hollandske læger hjulpet dødsyge patienter til en død uden lidelse. I programmet med seerne hollandske læger og patienter, som står ansigt til ansigt med de svære etiske og moralske spørgsmål om liv og død. Udsendelsen begynder kl. 22.40.

Vejen til Santiago
DR's 5. genudsender serien i 5 afsnit fra september måned om 1200 års historie langs pilgrimsvejen til det katolske valfartssted i Spanien, Santiago de Compostela. Programmet handler bl.a. om en dansk middelalderpilgrim og om at rejse til føds i dag. For tilrettelæggelsen står *Jørgen Johansen*. Det første program sendes søndag d. 19. december kl. 16.30.

det næste program sendes efterfølgende lørdag.

Julekalender på
Radio Steno
I en tid overflydt med kommercielle og ukristelige julekalendere – ikke mindst i de elektroniske medier – har i det mindste københavnere mulighed for at høre en julekalender, der handler om julens

centrale begivenhed: Kristi fødsel i Betlehem. Det sker ovenikøbet på en uhyøjtidelig og underholdende måde, idet der er tale om oplæsning af *Jo-stene Gaarders* »Julemysteriet», som har fået gode anmeldelser.

Historien er en rejse ned gennem tiden og Europa fra det moderne Norden til antikkens mellem-

østen. Undervejs dukker den ene billedserie op efter den anden. Det er skuespilleren *Jess Ingerslev*, der læser, og kalenderen er produceret for radioen af Danmarks Kirkeleges Medicinere. Den kan høres frem til d. 24. december på Radio Steno mandag-fredag i udsendelsen på 88,2 MHz, mellem kl. 16 og 17.

Bøger

Biografi om Niels Steensen

På Niels Steensens dødsdag den 25. november, som var femårsdagen for hans saligkirke, præsenterede sr. *Miriam Mortensen* O.S.B. sin bog »Skønnest O.S.B.» en biografi om Niels Steensen.

Bogen blev præsenteret ved et festligt arrangement, tilrettelagt af AC og Stegnordet. Mødet fandt sted i forbindelse med en højtidelig messe i Skt. Ansgars Kirke i København.

Sr. Miriam fortalte om bogens tilblivelse, og om hvordan hun havde fået den interesse for Niels

Sr. Miriam Mortensen O.S.B. præsenterede sin Niels Steensens bog »Skønnest af alle» på Steensens dødsdag 25. november ved et festligt arrangement i Brødgade i København. Foto: *Kirsten Szarain*.

Steensen, der havde inspireret hende til at skrive bogen.

Sebastian Olden-Jørgensen talte på udgivelsen, *Katolsk Forlag*, vegne og sagde, at der med udgivelsen af denne biografi var sket et nybrud i forhold til det, der tidligere var udkommet på dansk, idet sr.

Miriam's bog omhandler hele mennesket Niels Steensen, videnskabsmanden, biskoppen og helgenen.

Sr. Miriam Mortensen er født i 1922, konverterede i 1939 og indtrådte i 1951 i Benediktinerindeklosteret på Åsebakken.

Herrens tjenerinde

Sr. Madéleine Eugénie død, 98 år

Vi har mistet vores ældste Assumptionssøster og vel den ældste i katolsk skoleliv. *Mère Madéleine Eugénie* døde lørdag, den 20. november i Sønderborg efter en operation, som var for stort et krav til hendes fysik.

76 af sine 98 leveår var hun så fuldt og helt en »Herrens tjenerinde» og et utroligt vidnesbyrd for alle på, hvordan man lever evangeliet. Der skal mod kærlighed og tro til at leve et sådant liv. Det er ikke svagthed eller gæstet om at »gemme sig bag klosterets beskyttede mure», der får et menneske til at vie hele sin tilværelse til arbejdet som Guds medarbejder.

Alt, hvad denne søster engagerede sig i, var gennemstyret af kærlighed og viljestyrke og en inderlig overbevisning om at være i Guds hånd.

1930 kom hun 35 år gammel til Danmark for at være priorinde for As-

sumptionsøstrene, som dengang havde kloster i Ordrup, og hun blev skoleleder for søstrenes skole der. Samme år flyttede kloster og skole til Rygaard, som i dag er vores største katolske grundskole. Som Herrens tjenerinde sig over indvielsen af Skt. Therese Kirke, hvor fra hun fredag, den 26. november begravdes på søstrenes lille kirkegård ved kirkenes fod. I 63 år med vi gjorde af alle hendes talenter. Hun talte 7 sprog flydende og blev dekoreret med den franske ærkeorden, *Palme académique*, som den stærkest vejr hendes engagement blandt og for medmenneske: unge, gamle, syge, handicappede familier med vanskeligheder. Hvert et menneske med problemer eller glæder kom trygt til *Mère Madéleine*.

Gæmte jødiske flygtninge
Kalejdoskopsk glider minderne sammen til en mosaik af fortalte og oplevede begivenheder: Hendes civilcourage under besættelsen, hvor hun »gemte» jødiske flygtninge i kælderne under Skt. Therese Kirke og Rygaard; hendes rolle værdighed, da hun blev ført til Gesta-

pos hovedkvarter; den lutherske dom, på kong Christian d. 10. efter krigen under sit takkebælg på Rygaard konstaterede, at han dog var nogle centimeter højere end hun, hvortil hun svarede, at det gjorde hende glad, for hun ønskede ikke at stå over Danmark. Nej, hun ønskede ikke at stå over nogen. Det viste hun langt senere også, når hun med ydmygt sind trin for trin igen fratrådte sine tillidsord hver for at leve videre talenter. Som søster, helt i Assumptionens Ånd.

Til det sidste opretholdt hun forbindelsen med gamle elever, venner og bekendte, vel huskende hver enkelt skæbne. Hendes bøn var altid med os – må hendes forbehold stadig være det, lige som vi altid vil bevare hende i vores bøn. Hun elskede livet i alle dets aspekter. Hun havde storsjovlekræft ind på at blive 100 år, men gik hen overlod hun sig til Guds vilje.

Vi vil savne hende dybt, men glæde os over, at hun nu hviler i Herrens Herlighed. Må det evige lys lyse for hende.

Annelise Bruus
medl. af Assumptionens 3. orden.

Skt. Barbara i Danmark

I en fornem lille bog, der netop er udgivet af *Varde Artilleriemuseum* fortæller kunsthistorikeren *Sissel Plathe* levende om Skt. Barbara legende, om hendes placering blandt helgenskaren samt om den betydning, hun har haft for middelalderens mennesker.

Forfatteren gennemgår Skt. Barbara-billederne, som de kendes fra vore danske kirker, og gør nøje

rede for helgenens attributter, primært tårnet og kalken.

Bogen er illustreret med 35 smukke farveotagelser. Den er på 48 sider, forsynet med tysk og engelsk resumé og indbefatter et katalog over de 94 hidtil kendte Barbara-fremstillinger fra danske kirker.

Mange, ikke mindst de, der interesserer sig for kirker og deres kunst, vil

kunne få glæde af bogen om Skt. Barbara, et lille kulturhistorisk opslagsværk, hvis overskuelighed og lette format gør den velegnet som turguide.

Skt. Barbara i Danmark, *Sissel P. Plathe*, side 48, ill. kr. 70. *Museet for Varde* by og omegn, *Lundvej 4*, 6800 Varde. Tlf. 75 22 08 77.

Sr. Madéleine Eugénie

Katolsk menighedsplejes julemarked

(Ank. lotteri). Fig. nummer blev udtrukket: Lyngsø, A. Nr. 99 (Whisky ler afhj. Orange s. E. Nr. 7 Gln ler afhj.) Gul s. J. Nr. 185 I. 1. Lysing. Grå s. K. Nr. 2 Nissepar. Lyngsø s. E. Nr. 187 (Blå) ler afhj.)
Mød ønsket om en velgænjel og ul fredfyldt nytår en stor tak til alle, som støtter vort arbejde. Gæsteværter kan afhentes efter aftale. Tlf. 23 14 69 38.

Bente Nygaard Hansen

Bistand

Katolsk menighedspleje

Brødgade 68A, tel. 1260 København K.
Kontinuerlig åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 23 12 21. Postboks 946237.

Møder og arrangementer

Juleforestillinger

Det Polske Spieldorkester i Danmark og Gdynia Stadsorkester (Polen) indbyrder til juleforestillinger for alle Pastorater. *Hydrasjan* (Lisek) med 43 kunstnere fra Polen lørdag, den 11. december 1983 kl. 17.00 i Skt. Anne kapelnet. *Stajlar Boulevard 136*, 2500 Valby (200 m fra Stajlar S-tog station).
Billetpriser: Kr. 80,-, rabatpriser kr. 50,- for pensionister, studerende og unge u. 18 år.
Ekstra rabat: To voksne og to børn får en rabatbillet gratis!
Billetter kan købes: v. indg. i time før forestillingen, i Café Rosana, St. Kongensgade 42, tilf. 23 23 59 hverdage 10-20. I Det Polske Spieldorkester lokale under Skt. Anne Kirke hver søndag 13-13.30 og i det polske bibliotek, Tomtevej 17-20.00 og søndag 10.30-12. (Hens Boghjørnen Allé, 428, S.).

Det sker på Møgløvs

Tl. d. 7.-on. d. 8.12.: Skolebilstokforeningen.
 T. d. 9.12.: Luvnedemålsstyrelsen.
 Fr. d. 10.-se. d. 12.12.: Danmarks Journalisthøjstole.
 Fr. d. 7.-se. d. 8.1.94.: Danmarks Lærertidsskrift.
 Ma. 10.-to. d. 14.1.: Kaplan Jørg Revrømtan.
 Fr. d. 14.-se. d. 16.1.: Danmarks Journalisthøjstole.
 Ma. d. 17.-to. d. 20.1.: Skolelederstre.
 Fr. d. 21.-to. d. 22.1.: Fønst. Birge Villdr.
 La. d. 22.-se. d. 23.1.: Coni Consult.
 Tl. d. 28.-on. d. 28.1.: Filas.
 Fr. d. 28.-se. d. 28.1.: Danmarks Journalisthøjstole.
 La. d. 29.-se. d. 30.1.: Dansk STOK.
 Ma. d. 31.1.: Romansk Institut.

Magleås-arrangementer

Fr. d. 4. - se. d. 8.3.94.: Hjelpekommite. Hvidegaard af Birgen, v/Kirsten Kjærulf m.fl.
 Se. d. 13.2.94 kl. 15:00: Mag. an Næst Birgen Wamborg fortæller om «Døttern i Hartvigsholm». Der er kaffe/te og lags i stuaerne fra kl. 14.00. Pris: kr. 10.-.
 To. d. 27.2.94 kl. 14:00: «Pædagogiske v/elever fra Sankt Annas Skole». Kaffe og forfr. og lags. Pris: Voksne kr. 25.-. Børn gratis.
 To. d. 31.3. - ma. d. 4.4.94.: Fåskelægning.
 To. d. 22.6.94 kl. 17:00: Midtsummarfest.
 La. d. 2. - se. d. 30.7.94.: Hjelpekommite.
 Se. d. 7. - to. d. 13.8.94.: Fåskelægning.
 Støt til Birgen.
 Støt til Sønderst. stien.
 Bus 328 til Høstenhøj.
 Bus 500 S til Høstenhøj.

DUK-kalender

Åbent hus med julehygge den 15.12. 1993 kl. 15.00-17.00 på Søkræmten.
 Nyårsfest den 27.12. 1993-01.01. 1994 på Ørn for unge over 16 år samt familier.
 Priser:
 0 - 1 år.....kr. 225,00
 2 - 6 år.....kr. 400,00
 7-13 år.....kr. 490,00
 Voksne.....kr. 550,00
 Taler kost. 150,00 for fællesjese i løg kr. 200,00 for dem over 25 år.
 Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for weekenden og kr. 300,00 for lejre!
 Åbnd: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste indmeldingsfrist.

Jeg tilmåler mig:

Arrangementet: Ja Nej
 Dato: Ja Nej
 Navn: Ja Nej
 Adresse: Ja Nej
 Postnr./by: Ja Nej
 Fødselsdato: Ja Nej
 Telefon: Ja Nej
 Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesjese: ()
 Ankommer søkr: ()
 Følgelønssamtale 08 02 34
 Danmarks unge Katolikere
 Sekretariatet
 Brovejsgade 67, 2. th.
 1260 København K.
 Tlf. 33 14 97 07

Festmesse

I anledning af festen for Marias Uplendte Undtagelse indbyrder vi til en festaften den 8. december i Sankt Andreas Kirke i Ordrup under mottoet: »Salgs er da rene af hjertelste Festmessens president er pater Lørdens S.J.». Vi bysnder med næstema kl. 10.00, ca. kl. 15.20 litisk heljmesse, derefter hyggeligt samvær i menighedsalen.

På rosenkransgruppens vegne
 Sr. Mikaela O.S.B.

Det Kristne Arbejdsfællesskab Projekt for langtidsløstede

Studegruppe, smykkeværksted, kontakt til europaiske katolske fællesskaber, anvisning til kvitlert arbejde, sprogforberedelse m.m.
 Vi planlægger i vintermånederne. Kom og vær med!
 Samtalegruppen holder møde d. 12. december kl. 15.00 hos:

C. Dahltrup
 Mdr. Fasanvej 10, 3. th. Frbg. Tlf. 38 98 83 28 eller 39 63 27 57

Julekoncert Afslutning i den katolske Vor Frue Kirke, Århus

Mandag den 13. december kl. 20.00 afholder kirken koncert under ledelse af organist og korleder, Olav K. Mikkelsen-Jørgensen til julekoncert, som afslutning, med engelske og danske polyfoniske og hymner. Der er forskellige sætter, Divassembler, sopransoli samt orgelmusik.
 Dørene til kirken åbnes kl. 19.30.
 Alle er hjertelig velkomne!

Diverse

Hjertelig Tak!

Hjemmed tæker, jeg alle, der glædede mig ved at være tilstede ved min præstevise og primærmesse. Tak for et opmærksomhed og forben samt en sørlig tak til dem, der påtog sig det praktiske i f.m. messe og reception.

Rhna Arvå

Au-pair-job søges

Tykt pige, 22 år, læser doktor på universitetet og studerer socialpædagogik i Köln ønsker at til mndrunders au-pair-job i marts og april måned 1994 hos dansk familie med børn. Er vant til også at have med handicappede børn at gøre.
 Taler fransk dansk også engelsk og lidt tordsk og ryger ikke.
 Skriv til:

Edith Brøggersehnke,
 Mathis Gerhard Str. 17,
 50674 Köln, Tyskland

Radio Steno - Katolik Lokalradio

Stic Kjeksgade 3, 1.kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
 Nuv mandag kl. 20.22 på 107,9 MHz.
 20.00: Mandagsmagasin med aktuelle indslag.
 21.00: Åbent Forum - debatprogram.
 21.11: Ligger den svenske lutherske kirke nærmere katolicismen end den danske?
 22.15: Mandagsprisen.
 Mandag til fredag kl. 18-19 på 86,2 MHz.
 Mandag: »På Hørens mark« - for børn og unge.
 Tirsdag: »Lokal og global«. Onsdag: »Værktøjs« programmet, der for alvor går i byen.
 Torsdag: »Ligens gæster«. Fredag: Magasinprogrammet »Der Indsag«.

Niels Steensens Bibliotek

Stenogade 9, 1816 Kbh. V.
 Tlf. 31 22 84 22, tirn. og tors. 17-19, onsd. og fred. 12-16, sønd. 11-13.

Sankt Andreas Bibliotek

Katbergsgade 64, 1150 København K.
 Tlf. 33 81 06 90
 Tirsdag, onsdag og torsdag kl. 10-16

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolsk Menighedspleje værelser til: i hele Stor-københavn. Gratis for begge parter familieskilt mellem udgifter og leje. Ønsker De at udgive eller lege - ring til Katolsk Menighedspleje 32 15 23 03 kl. 14-18 tirsdag og torsdag.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke

Ansvarstiftelsen
 Men kan støtte kirken ved at indstænde den som erving i sit testamente.
 Ingen arvskift
 Kirken modtager det fulde beløb.
 Gratis advokatbistand
 Det anbefales at lade en advokat oprette testamente.
 Udgifterne til sager refunderes af Bispekontoret.

Yderligere oplysninger
 Katolsk Bispekontor
 Brovejsgade 62, 1260 København K.
 Tlf. 33 11 80 80

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsbør og bedre indbo købes.
 Naboløs 3, 1206 København K.
 Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Reno Kildess Antik

St. Kongensgade 59
 1264 K, København
 33 15 08 77
 St. udvalg i antikke russiske loner og nyere politisk, græske og bulgarske, også knuffikser.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, faktoring m.m.
 Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Stor-københavn

DØGNVAGT 31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
 Østerbrogade 226
 Filial: Taastrup 42 99 01 58

BEGRAVELSER LIGBRÆNDING

Strandvejen 153
 31 62 16 50

Tal med Vagn Fondo,
 der er medlem af
 Bedemændenes Landstævning

Referencen:
 Sankt Jørgens Sogns
 Benediktinerorden
 af Den Hellige Lige
 Aftaler træffes gerne
 i Deres hjem

Nye abonnenter

(ikke-katoliker) kan læge et års-abonnement på »katolsk orientering« ved at indbetale kr. 250,- på giro 2 05 70 42 »katolsk orientering«, Vesterbrogade 26, 4. 1620 Kbh. V. På girokort skrives: Nytt abonnent.

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
 39 69 86 81

DØGNET
 RUNDT

WAGN ADLER
 Bedemand Kvter's Eft.
 GLADSKVE BEDEMANDSFORRETNING
 SØBORG HOVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56
 DØGNVAGT:
 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
 2000 København V.

Begravelser og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
 Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i større brugsvandssystemer.
 Tlf: 42 27 31 00

Ur- og Billuhuset
 »BALANCE«
 v/KNUD PETERSEN
 Genitigsede 34, Svendborg
 Telefon 62 21 19 20

Malmester
VILLY HANSEN
 Brovejen 13 - 7100 Vejle
 Tlf. 75 81 63 62 og 75 83 23 27

Murermester
Bernhard Christensen
 Sønderst. 18
 Jørgen Brangstrup
 Tlf. 88 84 82 10
 Btlf. 30 98 28 09

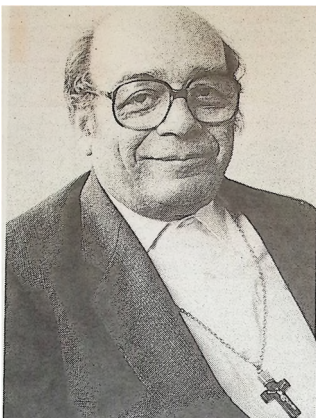
Revision - Regnskab - Skat
 REVISORGAARDEN I ROSKILDE
 Revisor Erik Friis
 Jørgen Brangstrup
 Skat. Oph. 10 - Roskilde - 41 15 10 31
 - det er altid sikkert med en registreret revisor

Zimbabwe får eget katolsk universitet

Harare (KIPA) - Man vil snart begynde byggeriet af et katolsk universitet i Zimbabwe i den sydlige del af Afrika, meddeler ærkebiskoppen af Harare, Patrick Chakaipa. Projektet støttes af nuntiaturen og af landets præsident, Robert Mugabe.

Plads til 200 studerende

Byggeriet vil koste ca. 130 mio. kr. 200 studerende vil, uafhængig af deres religiøse tilhørsforhold, modtage undervisning i humaniora og naturvidenskaberne. Senere er der planer om at udvide med minedrifts- og landbrugsvidenskab.

Biskop Samuel Ruiz Garcia. Foto KNA.

Mexicanske præster støtter deres biskop

San Christobal (KIPA) - Præsterne og andre medarbejdere i det pastorale arbejde i det sydmexicanske bispedømme San Christobal de las Casas har stillet sig bag deres biskop, Samuel Ruiz Garcia. Ruiz blev i oktober opfordret til 'fuldstændigt frivilligt' at indse sin afskedsbegæring. I en appel til paven erklærede de sig solidariske med deres biskop og protesterer mod det, der foregår.

de i ny-evangeliseringens tjeneste». De skriver til paven, at de er bedrøvede over, at medlemmer af kirken har udtalt sig negativt om biskop Ruiz. De er overbeviste om, at rygterne er sat i gang af dem, der ikke accepterer fornyelsesbestrebelse fra konciler og møderne i Medellin, Puebla og Santo Domingo.

Har mægtige fjender

»At vi trues og forfølges af mægtige mennesker, fordi vi forkynder opstandelsens glade budskab, forbavser os ikke«, skriver præsterne. »De krænkelser og den undertrykkelse, som de fattige udsættes for, giver os mod til højst at forkynde, at Gud ønsker livet og ikke døden, og at

Gud ikke vil gøres til medskyldig til dem, der dræber brødre».

Biskoppen blev af den apostoliske nuntius i Mexico, *Girolamo Prigione* opfordret til at trække sig tilbage fra posten som biskop. Vatikanet har opfordret Ruiz til at overveje sin teologiske holdning og sjælesøgeriske virksomhed i bispedømmet. Den 69-årige Ruiz havde i et hyrdebrev i august analyseret situationen for indianerne i bispedømmet.

Stadig døds- patruljer

Rom (KIPA) - Der er stadig aktive dødspatruljer i El Salvador, siger ærkebiskoppen af San Salvador *Arzulo Rivera Damas* i Vatikanets Radio. De dræber fortsat med metoder, der minder om de værste år under borgerkrigen. I løbet af de sidste uger er tre personer blevet myrdet, og drabsmændene tilhører muligvis politiet. Ærkebiskoppen har opfordret præsident *Cristiani* til at gribe ind, så fredsforhandlinger mellem regeringen og oprørerne ikke kommer i fare.

Spekulationer om tilnærmelse mellem Vatikanet og Lefebvre-tilhængere

Rom (KIPA) - Spekulationer om en tilnærmelse mellem Vatikanet og de skismatiske tilhængere af den afdøde traditionalistbiskop *Marcel Lefebvre* møder skepsis i Vatikanet. I en kommentar til en artikel i det nye tidsskrift 'Inside the Vatican' hedder det, at »vi for øjeblikket ikke ser nogen mulighed for dialog, selv om vi håber på forskning».

Umulige betingelser

I august-nummeret af tidsskriftet henviser man til et brev fra lederen af præstebroderskabet »Pius X«, Franz Schmidberger, der bor i Schweiz. Deri fortæller Schmidberger, at Vatikanet søger dialog med Lefebvre-tilhængerne. Det vil de dog kun, hvis Vatikanet er parat til at diskutere »Det andet vatikankoncilis retningsskift og fra kirkens 2000-årige historie».

Ifølge Vatikan-kredse er dette umuligt. Man kan ikke vente, at den romerske samtalepartner vil acceptere en nyfortolkning af Det andet Vatikankoncil, hedder det. Tidsskriftet mener, at Vatikanet forfatter en dialogmulig-

hed med Lefebvre-tilhængerne, hvis man ikke vil tale med Schmidberger, der anses for at være moderat. Hvis Schmidberger næste år afløses af den forhennevte anglikaner, *Richard Williamson*, der blev bispeviet af Lefebvre, anses det for sandsynligt, at dialogmuligheden er blokeret.

Efter egne oplysninger har præstebroderskabet »Pius X« 324 præster, og der er ca. 200 præstestuderende på dets præsteseminarie. Inden år 2000 regner de med, at der er

dobbelst så mange præster. Mellem 1988 og 1993 var der 132 præstevielser. På verdensplan regner man med, at der er ca. en mio. tilhængere af Lefebvre. Da det ofte er børnerige familier, er der ingen mangel på præstekald, skriver tidsskriftet.

Det af kirien oprettede »Petrus-præstebroderskab«, der optager de traditionalistpræster, der ikke fulgte Lefebvre i kirkespaltningen for fem år siden, har over 30 præster og ca. 60 præstestuderende.

500.000 børn ofre for borgerkrig

Köln (KIPA) - FN's børnehjælpsorganisation UNICEF betegner borgerkrig i Angola som en »traagedie af uanet omfang». To mio. mennesker er berørt af krigen, deraf en mio. børn.

UNICEF siger videre, at i de sidste ti år er 500.000 børn under fem år døde, hvilket svarer til 57% af denne aldersgruppe. Derfor har UNICEF

inværkat et 90-dages intensivt hjælpeprogram, specielt rettet mod børn og gravide. Mere end halvdelen af børnedødsfaldene kan føres tilbage til underernæring. Ligeledes kræver mæslinger og diarre sygdomme mange ofre. 40.000 børn er blevet forældreløse eller adskilt fra deres forældre på grund af krigen.

Brev til paven

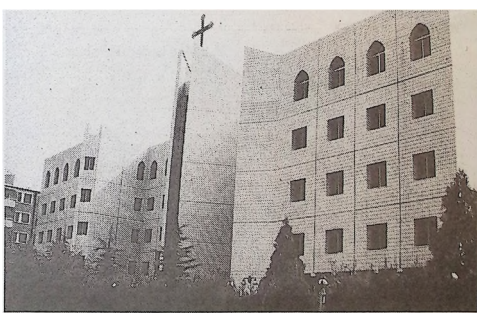
I appellen bedder det, at hvis man formøder Ruiz' pastorale indstilling og hans valg for de fattige, kritiserer man hele det pastorale arbejde i bispedømmet, »tvisindsid af mænds og kvinders arbej-

Katolsk redaktion overfaldet i Indien

Kottayam (KIPA) - Redaktionen på det største katolske dagblad i Indien, »Deepika» i forbundsstaten Kerala er blevet overfaldet af en kommunistisk ungdomsorganisation. Avisen tilhører den katolske bispekonference i Indien.

De unge slog vinduesru-

der ind i redaktionsbygningen og brændte aviser af foran huset, der ligger i byen Kottayam. Flere medarbejdere blev såret ved overfaldet. Politiet formoder, at avisens kritik af studenterprotester i Kerala var anledning til overfaldet.

Den regimetro katolske nationalkirkes præsteseminarium i Beijing. Foto KNA.

Undergrundskirker i Kina bliver måske lovlige

Paris (KIPA) - I folkerеспублиken Kina bliver katolske og evangeliske kirker lovlige under visse betingelser, siger lederen af statens religionsdepartement, *Zhang Shengzuo*.

Kirkerne skal forpligte sig til »ikke at modsætte sig det socialistiske system«, og desuden må menighederne ikke være på over 150 personer. Hidtil har det kun været den

regimetro »Patriotiske forening for kinesiske Katolikere«, der har været til ladet. De såkaldt Rom-tro katolikker og deres præster og biskopper har været forbigået.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Wilhelm Wuyris (ansvarshav. redaktør),
Journalist Knud Hønsbo (red. medarbejder),
Redaktionsledet medarbejdere: Kirsten Szarasin
og Susanne Wogensen

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1020 København V, Tønder 31 21 14 44,
Telefax 31 24 48 78 og 97 22 40 84,
Udgiver: Ansvarstiftelsen
Tryk: Ny Dag, DK-4600 Nakovne, Oplag 18.500.

Næste nummer
udsendes
12. januar